Google

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

WIDENER LIBRARY
HX JVYN Z

Class
1207
05.3

9
43-29
4-14

Concilii generalis Secundi Constantinopoli A.C. 381. Celebrati, delineatio ex codice noni Sæculi M.sto Orationum S. Gregorii Nazianzeni, in Bibliotheca Regis Christianissimi.

JO. ALBERTI FABRICII,

SS. THEOL. D. ET PROFESS. PUBL.

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ,

VOLUMEN UNDECIMUM,

SIVE

LIBRI VI. CAPITA QUATUOR PRIORA,

QUIBUS ENARRANTUR COLLECTIONES CANONUM VETERIS ECCLESIÆ, ET CONCILIORUM TAM UNIVERSALIUM QUAM PARTICULARIUM, NEC NON DE EPISTOLIS AC DECRETIS PONTIFICUM ROM. NOTITIA TRADITUR.

ACCEDIT PRÆTER

SYNODICON VETUS,

PRIDEM IN LUCEM DATUM

A. B. D. JOANNE PAPPO,

DEMETRII PROCOPII

MACEDONIS MOSCHOPOLITÆ SUCCINCTA ERUDITORUM GRÆCORUM SUPERIORIS AC PRÆSENTIS SÆCULI RECENSIO, NUNC PRIMUM EDITA GRÆCE ET LATINE.

HAMBURGI,

SUMTU THEODORI CHRISTOPHORI FELGINER,

M DCC XXII.

Class 1207.05.3
~~13242.3~~
HARVARD COLLEGE LIBRARY
974.29
H3.29
H.14

CELSISSIMO AC SAPIENTISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO,

DOMINO

JOANNI NICOLAO ALEXANDRI F. MAURO CORDATO DE SCARLATI,

TOTIUS HUNGAROWALACHIÆ
PRINCIPI EXOPTATISSIMO,

SALUTEM AC FELICITATEM

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

MAgnum ausum hunc induit mihi singularis Virtus Tua, PRINCEPS SAPIENTISSIME, ut longe dissitus licet, multumque infra culminis Tui fulgorem positus, non ignotus ta-

men, Celsissimi Nominis Tui late splendens jubar libro huic pace Tua præmittendum mihi sumam. Atque ut in Bibliotheca Græca Virum Principem, Græcum natione, & Græci Nominis præsidium ac summum decus, non Græce sed Latine alloquar, haud minus svadet Eruditio Tua, cui perinde familiaris est Latina hæc, quam Græca vel Arabica aut Persica, Gallicave aut Italica lingua, atque injungit mihi pudor meus, qui merito verebar, ne idem mihi, quod A. Albino olim acideret reprehenso a M. Catone, si Græce scribere instituens ad Græcum non Græcus, culpam deprecari sermonis quam culpa vacare maluissem. Tu porro dignissimus, in cujus laudibus celebrandis non Græca solum sed plurium linguarum ingenia decertent: quæ laudes cum non brevi Epistola circumscribi possint vel debeant, sed annalibus & historiarum monumentis explicari mereantur, saltim integrum sit mihi gratulari Græco Nomini, quod in Te, CELSISSIME PRINCEPS, habet, qui veteris illius florentis quondam Græciæ virtutem, doctrinam gloriamque ingenii & eloquentiæ non modo asserat ac vindicet ipse, sed etiam ad hanc laudem

excita-

excitare & accendere non cesset cives suos exemplo suo, auctoritate, consilio ac munificentia: qui moderatione & clementia in subjectos & prudenti administratione imperii, perfecti Principis impleat partes: qui denique sanctissimum morum exemplar non minus diserte & solide commendaverit descripseritque in aureolo suo de officiis libro, quam vita sua illud referat atque exprimat constanter. Cum vero hac ætate major Græco nomini nulla gloria, & Bibliothecæ huic Græcæ majus & illustrius ornamentum nullum possit accedere quam ab ostro Nominis Tui Græciæ auspicatissimi, patere quæso illud in limine hujus Voluminis exstare tanquam in votiva tabella, cui pro salute Tua & simillimi CAROLI Tui incolumitate ac felicitate, nullis intervertenda fortunæ, nullis invidiæ injuriis, subscribunt mecum etiam longe a Te disjuncti omnes quotquot Græciæ, quotquot bonis moribus ac gloriæ litterarum bene cupiunt. Scripsi Hamburgi X. Cal. Maj. Anni Christiani cIↄ Iↄcc XXII.

AD

AD LECTOREM.

Ex quatuor illis vel quinque argumentis, quæ libro sexto hujus Bibliothecæ Græcæ complecti constitueram, ut de Canonibus primùm Ecclesiæ & de Conciliis, deinde de JCtis Græcis, Medicisque, nec non de scriptis suppositiis ac de collectionibus scriptorum Græcorum junctim editorum, quas hactenus non attigissem, tractarem: in præsenti tantum habes à me quæ de Canonum collectionibus & Conciliis in studiosorum usus annotare licuit, ubi veniam dabis, quod Græca tantum pollicitus, cætera etiam ob nexum, quem habent, & communem utilitatem eodem studio recensenda nec ab Græcis divellenda duxi, simulque etiam attigi Epistolas Pontificum (a) *& bullaria,* (b) *pœnitentiales libellos,* (c) *Capitularia item* (d) *Imperatorum ac Regum, aliaque sine quibus notitia Canonum & Conciliorum parum integra videri potest. Indices scriptorum dedi in Gelasium de Actis Concilii Niceni p. 367. & Gelasium alterum de duabus CHRISTI naturis p. 417. nec non in Justiniani Imp. librum adversus Origenem p. 440. Breviarium Liberati p. 443. & in decreta Imperialia de cultu Imaginum a Goldasto edita p. 491.* Synodicum *vero* vetus *D. Pappi, utpote plenissimam de Conciliis ad Photii usque ætatem synopsin, rariusque nisi in voluminosis operibus obvium, studiosorum in gratiam p. 185. integrum inserui. Denique addidi egregii Viri* Demetrii Procopii *Moschopolitæ jucundam, licet breviorem fortasse quàm velles, notitiam de recentibus Græciæ eruditis, Bucuresto nuper transmissam ad me beneficio Celsissimi Principis, cujus consiliis, exemplo & generosæ benignitati longe plurium ingeniorum proventum, uberiusque incrementum bonorum studiorum & debet Græcia & debebit. Vale.*

(a) p. 21. & 760. seq. (b) p. 23. (c) p. 73. (d) p. 85. & 493. seq.

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ
VOLUMEN UNDECIMUM.

LIBRI VI.
CAPUT I.
De SABINO Heracleensi, & aliis Canonum veterum Ecclesiasticorum Collectoribus.

Notitia scriptorum recentium, qui collectiones Canonum varias recensuere. 1. nostrum institutum. 2. Canones quinquaginta Apostolici Latinis probati. 3. Græcis, LXXXV. 4. Illorum auctoritas. 5. Canones Antiocheni Apostolis affixi. 6. Constitutiones Apostolicæ 7. Epistolæ Pontificum 8. Collectiones Canonum deperditæ, ut Sabini Heracleensis, 9. vel ineditæ ut Stephani Ephesii. 10. alia Theodoreto perperam adscripta. 11. Codex Canonum Ecclesiæ Orientalis à Jo. Tilio editus. 12. Codex Ecclesiæ universæ. 13. Codex Ecclesiæ Africanæ. 14. Abbreviationes Canonum. 15. Canonum Scholiastæ Græci. 16. Nomocanonum scriptores. 17. Bibliotheca Canonica Justelli & Voelli. 18. Guil. Beveregii pandecta Canonum. 19. De Latinis Canonum collectionibus. 20.

I. Ar-

I.

ARgumentum quod tradere aggredior, ante me illustrarunt viri præclari, quorum observatis mea adjungam, *Petrus Pithœus* in synopsi historica eorum, qui Canones & decreta Ecclesiastica collegerunt, præmissa editioni luculentæ Corporis Juris Canonici, Paris. 1687. & Lips. 1705. fol. *Antonius Augustinus*, Tarraconensis Episcopus in dialogorum libris duobus de emendatione Gratiani, editis Tarracone A. 1587. 4. & Parisiis 1607. nec non *Stephanus Baluzius*, Tutelensis, in prolegomenis & notis ad Anton. Augustini libros emendatius recusos, Paris. 1672. 8. & Gerhardo à Mastricht curante, Arnhemii 1678. 8. *Christophorus Justellus* in præfatione ad Codicem Canonum Ecclesiæ universæ, & in aliis præfationibus & prolegomenis quæ in Bibliotheca Juris Canonici Gvil. Voëlli & Henr. Justelli, variis Canonum collectionibus præmissa leguntur, Paris. 1661. fol. *Petrus de Marca*, Parisiensis Archiepiscopus, in opere de Concordia Sacerdotii & Imperii lib. III. cap. 2. 3. 4. 5. 6. Paris. 1641. 1663. 1669. & Francof. 1708. fol. & in dissertatione de veteribus collectionibus Canonum, quam inter alias postumas illius lucubrationes Baluzius A. 1680. Parisiis edidit p. 201. seq. & *Justus Henningus Bœhmerus* editioni Francofurtensi operis de Concordia p. 343. curavit subjungi. *Carolus le Cointe* in Annalibus Francorum T. II. p. 175. seq. *Franciscus Florens*, Aurelianensis primum, deinde Parisiensis Antecessor in dissertatione de origine, arte & auctoritate Juris Canonici, quæ inter alia ejus opera Canonica & Juridica lucem vidit Joanne Doujatio editore Paris. 1679. 4. & nuper Halæ prelo iterum subjecta est in fasciculo primo novæ variorum scriptorum collectionis 1716. 8. p. 202. *Joannes Doujatius*, quem modo memoravi in Historia Juris Canonici, edita Gallice Paris. 1676. 12. & in libro tertio prænotionum Canonicarum, vulgatarum ibid. 1687. 4. *Natalis Alexander* in selectis Historiæ Eccles. capitibus appendice ad diss. XXI. Seculi I. pag. 219. seq. edit. in fol. Tom. 3. *Jo. Mabillonius* de Studiis Monasticis parte 2. c. 5. *Claudius Fleury* in Institutione ad jus Ecclesiasticum, Gallice edita sub init. ut Lud. Morerium in Lexico, voce *Droit Canonique*, Hunoldum Plettenbergium introductione ad jus Canonicum, Hildesiæ 1692. 8. edita, aliosque omittam.

E Reformatis *Jacobus Usserius* * Epistola X. ad Samuelem Wardum,

* Bibl. universelle de Mr. le Clerc t. 2. p. 245. seq.

dum, cum Wardi responsione: *Gerhardus van Mastricht*, Syndicus Bremensis superiore anno 1720. extinctus, in Historia juris Ecclesiastici & Pontificii, edita Duisburgi 1676. & Amstelodami 1686. 8. atque cum præfatione Christiani Thomasii, JCti Hallensis, recusa Halæ 1705. & 1719. 8. *Guil. Caveus* in historia litteraria scriptorum Eccles. parte 2. ad A. 451. ubi de Codice Canonum Ecclesiæ universæ.

E nostratibus Theologis *Gerhardus Theodorus Meier* in historica de collectionibus Canonum relatione, præmissa Codici Canonum Ecclesiæ universæ, qui ipsius cura Græce & Latine Helmstadii 1663. 4. est excusus. *Thomas Ittigius*, Doctor olim meus, in schediasmate de scriptis Canones & Concilia spectantibus, quod inter ejus varia opuscula postuma Lipsiæ, vulgante L. Christiano Ludovici 1714. 8. prodiit pag. 425. seq. *Jo. Andreas Schmidius* in supplemento ad Casp. Sagittarii introductionem in Historiam Ecclesiasticam T. 2. pag. 728. seq. Jen. 1718. 4. Ex Jurisconsultis *Caspar Zieglerus* Antecessor Witebergensis, in diss. de origine & incrementis Juris Canonici, quæ cum commentario ejus ad Jo. Pauli Lancelloti Institutiones pridem in lucem data Witeberg. 1669. 4. & nuper ab illustri D. Christiano Thomasio adjuncta est propriis in eundem Lancellotum observationibus Halæ Sax. 1716. 4. *Joannes Strauchius*, JCtus Jenensis, in dissertationibus Canonicis de origine, libris & auctoritate juris Canonici, Giessæ 1677. 4. *Hermannus Conringius*, licet Medicum profiteretur, juris omnis peritissimus in libro tertium recuso de origine Juris Germanici, Helmst. 1643. 1649. 1665. 4. *Justus Henningus Boehmerus* in jure Ecclesiastico Protestantium Lib. 1. tit. 2. qui est de constitutionibus, Halæ Sax. 1714. 4. *Christianus Thomasius* in cautelis circa præcognita Jurisprudentiæ Ecclesiasticæ, ibid. 1712. 4. cap. 18. 19. 20. *Burchardus Gotthelff Struvius* in Historia Juris Romani, Justinianei, Græci, Germanici, Canonici, Feudalis, Criminalis & publici, capite VII. p. 561. seq. Jen. 1718. 4. ne dicam, quæ idem vir doctissimus paucis perstrinxit in Bibliotheca Juris selecta sæpius recusa non sine auctariis in 8.

II. Ut igitur ordine & succincte rem complectar, Græcarum collectionum canonicarum notitiam primo loco traditurus, breviter dicam de collectione antiquissima earum, quam habemus sub Canonum, Constitutionumque Apostolicarum titulo: deinde de decretalibus Epistolis Pontificum, quarum apud Eusebium & Epiphanium mentio occurrit. Hinc de deperditis vel ineditis συναγωγαῖς Sabini Heracleensis, Stephani Ephesii atque aliorum, etiam anonymorum: Denique de editis, ac pri-

primum de Tiliano Codice: tum de iis, quæ in Guil. Beveregii pandectis Canonum & quæ in Bibliotheca Canonica Guil. Voëlli & Henrici Justelli exstant. Quoniam porro Latinæ etiam collectiones Canonum partem magnam ex Græcis conversæ vel derivatæ sunt, non alienum à meo instituto fuerit, earum etiam notitiam quantum fieri à me poterit accuratam distincteque ordine temporis traditam subjungere.

III. Ante Dionysium Exiguum prisca regularum Ecclesiasticarum versio Latina ferebatur, cujus confusione offensi Laurentius presbyter & Stephanus Salonitanus Episcopus Dionysium permoverunt, ut nova interpretatione illas circa A. C. 500. donaret. In illa prisca collectione nulli fuere *Canones Apostolici*, siquidem sanctionum Ecclesiasticarum Codex à Paschasio Quesnello in tomo secundo Leonis M. vulgatus haud diversus a veteri ista, Dionysio memorata credatur: nullum etiam Canonum Apostolicorum vestigium in antiquis Africanis, Hispanicis & Gallicanis constitutionum Ecclesiasticarum collectionibus extitit, ut ex Ferrando, Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ, Martino Braccarensi & Hincmaro jam observarunt viri docti. Hic itaque primus Dionysius latinis auribus dedit *Canones quinquaginta*. *In principio itaque*, inquit in Epistola ad Stephanum Episc. *Canones qui dicuntur Apostolorum, de Græco transtulimus, quibus quia plurimi consensum non præbuere facilem, hoc ipsum ignorare vestram nolumus sanctitatem: quamvis postea quadam constituta Pontificum ex ipsis Canonibus assumta esse videantur.* Hi quinquaginta Canones admittuntur in collectione Cresconii Afri & in Codice Canonum, qui Moguntiæ A. 1525. Joanne Wendelstino edente, ac deinde Paris. 1609. 8. lucem vidit, nec non in Hadriani I. epitome Canonum, quam vulgarunt Canisius, * Labbeus, Harduinus: tum à Burchardo, Ivone, Gratiano: atque in collectione Isidori Mercatoris seu Peccatoris, qui à quibusdam Apocryphos dici non diffitetur: *Denique propter eorum autoritatem ceteris Conciliis præposuimus Canones, qui dicuntur Apostolorum, licet à quibusdam Apocryphi dicantur: quoniam plures eos recipiunt, & sancti Patres eorum sententias synodali autoritate* (can. 2. Trullan.) *roboraverunt, & inter canonicas posuerunt constitutiones.* Apocryphorum tamen numero illos certe quinquaginta eximit Stephanus IV. in Concilio Lateranensi A. C. 769. actione IV. ** *Non amplius suscipiantur Apostolorum Canonum*

* Canisius T. 6. Lection. antiqu. Labbeus T. 6. Concil. p. 1800. Harduin. T. 3. p. 2033.

** T. 3. Concil. Harduini p. 2015. Labbei T. 6. p. 1723. Holstenii collect. Romana veterum Hist. Eccles. monumentorum part. I. p. 263.

num prolata per S. Clementem, nisi quinquaginta capita quæ suscipit sancta Dei Catholica Romana Ecclesia. Et qui A. C. 1054. scripsit, Humbertus adversus Nicetam Pectoratum ad calcem Tomi XI. Annal. Baronii pag. 803. licet his verbis utitur: *Quia Canonibus, sub nomine Apostolorum editis nos urgere videris, exponere tibi tua capitula decrevimus, quamvis ea inter Apocrypha usque nunc magna ex parte computaverimus, ut aperte cognoscatur nec apocryphis nec authenticis vos vestras ineptias posse defendere.* Tamen pag. 798. dixerat: *Nam Clementis librum, id est Petri Apostoli itinerarium & Canones Apostolorum, sancti Patres numeravere inter Apocrypha, exceptis capitulis quinquaginta, quæ decreverunt regulis Orthodoxiæ adjungenda.* Hæc capitula quinquaginta respondent in editione Cotelerii Græcis primoribus Canonibus tantummodo XLII. Nam pro uno Græco 1. apud Dionysium est 1. 2. pro Græco 2. apud Dionys. 3. 4. 5. pro Græco 12. apud Dionys. 15. 16. pro Græco 17. apud Dionysium 21. 22. 23. 24. pro Græco 18. apud Dionys. 25. 26. & pro Græco 35. apud Dionysium 42. 43. Vicissim pro uno Dionysii 40. in Græco sunt duo, 32. & 33. Similiter in collectione Hadriani I. licet capitula 45. numerentur, tamen nullum ex illis quinquaginta omissum, sed nonnunquam tres vel duos in unum contractos deprehendi notavit B. D. Tho. Ittigius ad calcem appendicis de hæresiarchis pag. 162. In Græco-Latina editione Gregor. Haloandri a) duodequinquagesimus Canon respondet quinquagesimo apud Dionysium & in editionibus Herveti b) atque Beveregii, c) quoniam pro 12. & 13. apud Haloandrum est 12. Latinorum solos quinquaginta Canones recipientium sententiam notavit auctor scholii ad canonem Trullanum secundum: σημείωσαι τὸν παρόντα κανόνα διὰ

A 3 τοὺς

a) Greg. Haloander Canones Apostolorum Græce edidit ad calcem Novellarum Justiniani Imp. deinde Latinam suam versionem subjunxit, Norimberg. 1531. fol. apud Jo. Petrejum. Cum Haloandri versione recusi sunt in Orthodoxographis. Eadem etiam occurrit in Francisci Joverii Valentini sanctionibus Ecclesiasticis, quæ prodierunt Latine 1555. fol.

b) Gentianus Hervetus Canones Apostolorum Theodori Balsamonis scholiis illustratos vertit & Latine edidit Paris. 1561. fol. cum aliis Canonibus Conciliorum & SS. Patrum. Herveti versio Dionysianæ adjuncta exstat in variis Conciliorum editionibus. Servata etiam ab Elia Ehingero, qui Græce & Latine Canones Conciliorum edidit Witeberg. 1614. 4. & in editionibus Canonum Græco-Latinis Parisiensibus cum Balsamonis & Zonaræ scholiis, nec non in magno Beveregii Synodico.

c) In Guil. Beveregii Synodico sive Pandectis Canonum familiam ducunt Canones Apostolorum cum Balsamonis, Zonaræ & Alexii Aristeni scholiis, Græce & Latine, Oxon. 1672. fol. additis notis eruditissimis.

τὺς Λατίνυς, τὺς λέγοντας μὴ εἶναι τὺς ὀγδοήκοντα πέντε τὺς κανόνας τ̃ ἁγίων Ἀποςόλων.

IV. Græci hisce quinquaginta Canonibus additos habent alios quinque & triginta, sic ut *Canones Apostolicos LXXXV.* numerent Joannes Scholasticus, qui ex presbytero Antiocheno Patriarcha CPol. fuit ab A.C. 564. ad 578. & post eum Patres Concilii Trullani A. 680. canone 2. Photius Patriarcha CPol. Stephanus Ephesius in synopsi κανονικῇ, quam MS. memorat Lambecius III. p. 66. Matthæus Blastares, Arsenius Monachus, & scholiastæ Canonum, Jo. Zonaras & Theodorus Balsamo, aliique Græci juniores communiter: ita etiam Jo. Tilius, qui Apostolorum & SS. Conciliorum decreta Græce edidit Parisiis per Conradum Neobarium 1540.4. licet à Greg. Haloandro tantum LXXXIV. numerentur, quoniam, ut dixi, pro 12. & 13. duodecimum computat, ut fit etiam in Christophori Hegendorfini editione Lipf. 1524. & in Orthodoxographis: nec non in Conciliis Binii, Labbei atque Harduini, versionem Herveti adjunctam habentibus. Simeon d) Magister numerat LXXXII. Josephus Ægyptius, Arabicus interpres LXXXI. Cotelerius (cui pro 77. & 78. est unus canon 69.) exhibet LXXVI. Turrianus e), a quo earum quartus de mundialibus curis ab Episcopo Presbytero aut Diacono non suscipiendis, nescio quomodo, prætermissus est, LXXV. Ineditam Theodoriti canonicam collectionem, qua Canonum Apostolicorum recipiatur auctoritas, laudari videas à Salmasio pag. 633. libri de usuris. Sed illa Theodoreto perperam tribuitur etiam à Petro de Marca, * qui MSto Codice deceptus fuit, non alia enim illa esse comperta est quam Joannis Scholastici.

V. Nec quinquaginta illos, neque cæteros (haud multum licet prioribus, ut opinor, inferiores junioresque Canones) ab Apostolis conditos, aut

d) à Simeone hoc, de quo infra, omittitur canon 70. & 71. sed in unum contrahitur 10. & 11. quemadmodum & 15. 16. at in duos dispescitur 38.

e) Franciscus Turrianus S. J. ad calcem Constitutionum Apostolicarum Latine versos & illustratos Canones Apostolorum vulgavit Antwerpiæ 1578. fol. apud Christoph. Plantin. Novam denique versionem adornavit Jo. Baptista Cotelerius, qui in Patribus Apostolicis T. I. ad calcem Constitutionum Apostolicarum Canones quoque novo studio recensuit, atque Græce cum interpretatione duplici, vetere Dionysii, novaque sua & notis edidit Paris. 1672. fol. In Amstelodamensi editione operis Coteleriani, clarissimo viro Jo. Clerico curante Beveregii etiam annotationes optimo instituto adjunctæ sunt.

* De Concordia Sacerdot. & Imperii T. I. p. 152. T. 2. p. 237.

aut à *Clemente Romano* Apoſtolor. æquali literis conſignatos eſſe; virorum eruditorum in Romana etiam Eccleſia communis propemodum conſenſus præjudicavit, adeo ut laterem lavent, qui contrariam ſententiam poſt Turrianum contendunt evincere Antonius deCaſtrovillare & noviſſime Guil. Whiſtonus in libro Anglice edito Londini 1711. 8. *eſſay on the Apoſtolical Conſtitutions* p. 83. ſqq. Pleraque tamen, quæ in illis Canonibus continentur, optime congruere cum diſciplina Eccleſiaſtica ſecundi tertiique ſæculi, non pauca etiam quæ à quarti jam ſæculi ſcriptoribus & conciliis ipſis ad Canonum Eccleſiaſticorum præſcriptum nominatim provocantibus afferuntur, eodem modo & propemodum αὐτολεξεὶ reperiri in his, non in aliis antiquioribus Eccleſiaſticis ſanctionibus, abunde jam demonſtratum eſt à viris eruditiſſimis, f) præcipue à Guilelmo Beveregio in notis ad Canones Apoſtolicos, & in Codice Canonum Eccleſiæ primitivæ vindicato. Quod autem *Clementi Alexandrino* debeatur illa Canonum veterum συναγωγὴ, parum eſt veriſimile: nam illius Canon Eccleſiaſticus Euſebio atque Hieronymo & Photio memoratus g) ſpecialem ritum & Paſchatis celebrandi tempus in Eccleſia probatum adverſus Judæos vindicabat, in his vero Canonibus non modo varia ac multiplicia, ſed quædam etiam recentiorem quam Clementis ætatem ſapientia reperiuntur, ut quod can. 50. baptiſmus non per trinam ſed unam immerſionem peractus condemnatur contra inſtitutum Eunomianorum. Nonne vero qui Euſebii ætate χθὲς καὶ πρώην Clementi Romano πολυεπῆ καὶ μακρὰ συγγράμματα ſuppoſuerunt Petri & Apionis dialogos, ut ipſe teſtatur Euſebius lib. 3. Hiſt. c. 38. potuerunt etiam ex veteribus didaſcaliis & Canonibus, Conſtitutionum libros, Canonumque Apoſtolicorum, hoc eſt in Apoſtolicis Eccleſiis receptorum collectionem ſub Clementis nomine in manus hominum dare? Tamen innotuiſſe illa vel ſub Apoſtolicorum Canonum nomine lecta eſſe in Eccleſia non videntur ante ſæculi quarti finem, primus enim Nectarius CPol. in Synodo CPol. A. 394. T. I. Concilior. Harduin. p. 957. ad Canonem LXXIV. reſpiciens καθὼς οἱ Ἀποστολικοὶ κανόνες διεξέσαντο. At Innocentius I. qui ab A. 402. ad 416. Rom. Eccl. præfuit, in Epiſt. ad CPolitanos apud Sozomen. VIII. 26. ſolos adhuc canones Nicænos ab Eccleſia Catholica ſuſceptos teſtatur, οἷς μόνοις ὀφείλει ἐξακολουθεῖν ἡ καθολικὴ ἐκκλησία, καὶ τούτους γνωρίζειν. Nec defuerunt ſtatim qui de Apoſtol. canonum auctoritate intercederent, ut Gelaſii, Dionyſii, Iſidori, Photii aliorumq; teſti-

f) vide Lib. V. hujus Bibl. pag. 37.

g) id. p. 113. & quæ notavi ad Hieron. de Script. Eccleſ. c. 38.

testimoniis constat. Ut adeo, quod ad summam rei attinet, non longe à veritate absit Johannis Dallæi sententia, qui res ipsas canonibus comprehensas ritusque & singulos etiam canones quosdam antiquiores & ex usu secundi vel tertii seculi repetitos nec ipse aut ignoravit aut negavit: collectionem autem ipsam serius factam, atque Ecclesiæ sub Apostolicorum Canonum nomine serius commendatam, recte docuit libro tertio de pseudepigraphis Apostolicis, cui jungenda quæ adversus Beveregium disputant Matthæus Larroquanus in appendice ad observationes in Pearsonianas Ignatii vindicias, D. Tho. Ittigius diss. de pseudepigraphis Apostolicis (appendice ad dissert. de hæresiarchis) pag. 174. seq. & Rev. D. Jo. Guil. Janus in dissert. de antiquitate Canonum Apostolicorum, edita Witebergæ A. 1706. 4.

VI. Longe serius inauditum constat de Canonibus commentitiis quos neque in Oriente neque in Occidente usquam recepit Ecclesia, licet in Antioch. Synodo conditos fuisse ab Apostolis traditur in actis Concilii Nicæni secundi A. C. 787. actione 1. h) Γρηγόριος Ἐπίσκοπος Πισινοῦντος εἶπεν. Ἐν τῇ κατὰ Ἀντιόχειαν συνόδῳ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἴρηται τοῦ μηκέτι πλανᾶσθαι εἰς τὰ εἴδωλα τοὺς σωζομένους, ἀλλ᾽ ἀντεικονίζειν τὴν θεανδρικὴν ἄχραντον στήλην τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, addit Franciscus Turrianus: καὶ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων ἄντικρυ τῶν εἰδώλων καὶ Ἰουδαίων, καὶ μηκέτι πλανᾶσθαι εἰς εἴδωλα μηδὲ ὁμοιοῦσθαι τοῖς Ἰουδαίοις. *Gregorius Episcopus Pisinuntis dixit: In Synodo sanctorum Apostolorum apud Antiochiam congregata, dictum est ne hi qui salvari cupiunt ultra decipiantur circa idola, sed illorum loco sanctam & divinam sibi statuant imaginem veri Dei & Servatoris nostri, Domini nostri Jesu Christi ejusque famulorum* &c. Hic Turrianus primus pluscula de Canonibus illis produxit adversus Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, Colon. 1573. 4. libro 1. cap. 25. p. 124. *Reperimus etiam nos partem Synodi Apostolorum Antiochenæ, quos Pamphilus Martyr testatur se in Bibliotheca Origenis reperisse. Sic enim reperi in antiquissimo Codice Græco scriptum:* Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Παμφίλου ἐκ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῶν Ἀποστόλων συνόδου, τουτέστιν, ἐκ τῶν συνοδικῶν αὐτῶν κανόνων μέρος τῶν εὑρεθέντων εἰς τὴν Ὠριγένους βιβλιοθήκην. Sancti Hieromartyris Pamphili ex Antiochena Apostolorum Synodo, id est pars ex Synodicis ipsorum Canonibus inventis in Origenis Bibliotheca. *Hos ego Canones concise & in epitome, quasi indices quosdam, gratia brevitatis describam:*

1. Ili

h) T. VII. Concil. edit. Labbei p. 63. & T. IV. Harduin. p. 47.

1. *Ut credentes in Dominum JEsum, quos illius temporis homines vocabant Galilæos, Christiani* i) *deinceps vocarentur.*
2. *Ut baptizati non jam circumciderentur more Judæorum, siquidem sit baptismus circumcisio non manu facta.*
3. *Ut ex omni natione & genere ad fidem orthodoxam admitterentur.*
4. *De avaritia fugienda Christiano, ac maxime ex iniquis quæstibus.*
5. *De vitio gulæ, Christianis item fugiendo, & de theatris ac juramentis.*
6. *De fugienda scurrilitate, blasphemia & moribus gentilium, & eorum imitatione, ne simpliciores deciperentur.*
7. *Quo renovatum ac confirmatum est decretum Synodi Hierosolymitanæ, ut abstinerent Christiani à sanguine & suffocato & fornicatione.*
8. *De imaginibus veri Dei & Salvatoris nostri Jesu Christi & famulorum ejus, opponendis in locum Idolorum & Judaicorum rituum.* Hunc enim sensum esse puto verbi ἀντεικονίζειν in loco, quem supra ex Concilio Nicæno secundo adscripsi: non ut Turrianus, *ponendis ex adverso coram idolis & Judæis.*
9. *Ne Christiani à cibis abstinendo, Judæos imitentur, imo vescantur suilla, cum Dominus pronunciaverit,* k) quæ in os intrant, non inquinare hominem, sed quæ ex ore exeunt, *utpote ex corde exeuntia. Et ne secundum literam eos sectentur, sed spiritualiter & anagogice vivant. Synagoga enim belluina Judæorum suem quidem abominatur, turpem vero vitam vivit, & improbitate tenetur constricta, sicut ait Propheta,* l) saturati sunt suilla, & reliquerunt reliquias parvulis suis. *Similiter non est interdictum Christianis secundum literam,* vesci pisce testam habente, m) & pisce item squamis carente: *hoc enim est secundum spiritum pisce testaceo vesci, cum quis stupido & imprudenti corde, veritatis prædicationem*

i) Ansa hujus fingendi Canonis & totius Synodi Antiochenæ comminiscendæ petita ex Actor. XI. 26. ubi de Apostolis Barnaba & Saulo per totum annum versantibus Antiochiæ, & in illa urbe Ecclesiam docentibus, ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, subjungitur primum exinde usu venisse ut discipuli JEsu, Christiani appellarentur. Χρηματίσαι δὲ πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. Ad eundem Lucæ locum respiciens Innocentius I. Epistola 18. de Antiochena loquens Ecclesia, *ubi & nomen,* inquit, *accepit religio Christiana, & quæ conventum Apostolorum apud se celeberrimum meruit.*

k) Matth. XV. 17. l) Psal. XVII. 14. m) Levit. XI. 9. 10. Deut. XIV. 9. 10.

instar testæ abjicit. Græca apud Turrianum pag. 127. hæc sunt: *τοῦ μὴ ἐξομοιοῦσθαι Χριστιανοὺς Ἰουδαίοις ἕνεκεν ἀποχῆς βρωμάτων, ἀλλὰ καὶ ὑείων ἀπογεύεσθαι, τοῦ Κυρίου θεσπίσαντος, ὅτι τὰ εἰσπορευόμενα εἰς τὸ στόμα οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ὡς ἐκ τῆς καρδίας ἐξερχόμενα. Καὶ ἵνα μὴ κατὰ γράμμα ἀκολουθῇ ἀλλὰ πνευματικῶς καὶ ἀναγωγικῶς πολιτεύηται. ἡ γὰρ κτηνώδης συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων τὸν ὗν βδελύσσεται, τῇ δὲ πονηρίᾳ συνέχεται κατὰ τὸν Προφητικὸν λόγον, ὅτι ἐχορτάσθησαν ὑείων, καὶ ἀφῆκεν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν. Ὁμοίως καὶ ὀστρακόδερμον καὶ ἀλεπίδωτον ἰχθὺν ἀκώλυτον τοῖς Χριστιανοῖς εἶναι εἰς τὸ ἀπογεύεσθαι, νοεῖται γὰρ καὶ οὕτω πνευματικῶς τὴν ἀσύνετον αὐτῶν καρδίαν ὀστράκου δίκην ἀποβάλλεσθαι τὰ τῆς ἀληθείας κηρύγματα.*

Confictos esse hosce canones probavit Jo. Dallæus libro III. de pseudepigraphis Apostolicis c. 22.-- 25. cui suffragantur Antonius Pagi in Critica Baroniana ad A. C. 56. Petavius lib. XV. Dogm. Theol. de incarnatione c. 14. § 5. seq. Natalis Alexander Hist. Eccles. sæculi I. diss. 20. Ac licet locum illis dederunt Baronius ad A. 102. num. 19. Binius in Concil. & Labbeus T. 1. pag. 62. tamen Harduinus velut manifeste spuriorum nullam illorum rationem habuit in novissima quam dedit Conciliorum editione.

VII. Canone 85. Apostolico velut sub Clementis Romani persona commendantur etiam *libri octo Constitutionum*, καὶ αἱ Διαταγαὶ ὑμῖν τοῖς Ἐπισκόποις δι' ἐμοῦ Κλήμεντος ἐν ὀκτὼ βιβλίοις προσπεφωνημέναι. Hos Labbeus T. 1. Concil. p. 192. vocat *uberiorem universi fere apud Græcos juris Canonici fontem, & disciplinæ Ecclesiasticæ thesaurum, in plerisque locupletissimum* πᾶσαν κανονικὴν τάξιν *ut docet S. Epiphanius*, * *complectentem, licet in eo nævos quamplurimas reperiri, & ab hæreticis Græculisque multa perperam inculcata, nemo paulo eruditior sit, qui non ultro fateatur cum Baronio, Bellarmino, Perronio, Sirmondo, Petavio aliisque Catholicis tractatoribus, post Zonaram, Balsamonem, aliosque etiam Græcos*, ** *qui docent* παρὰ κακοδόξων τινῶν νενοθεῦσθαι καὶ παραφθαρῆναι. Nolo hic repetere, quæ de editionibus & auctoritate sublesta hujus operis dixi lib. V. p. 33. seq. tantum notabo, Constitutionum Apostolicarum libris, quos Labbeus cum Turriani versione integros exhibuit, locum nullum datum esse in novissima Conciliorum editione

* Hæresi LXX. num. 10.

** Photium Cod. 112. 113. Zonaram & Balsamonem ad Can. Apostol. ult. Zonaram ad Can. Apostol. 60.

tione, quam Jo. Harduinus adornavit: In Anglia autem novum illorum vindicem surrexisse *Guilelmum Whistonum*, qui in Tomo secundo Christianismi primitivi redivivi Graece eos recudi curavit cum Anglica sua versione, variisque Lectionibus: Lond. 1710. 8. Deinde nactus Latinam versionem, quam ex Arabicis Codicibus Huntingtonianis Constitutionum ipso rogante composuit eruditissimus vir Joannes Gagnierius, genuinam διδαχὴν Apostolicam illa contineri sibi persvasit, in tomo tertio Christianismi sui, Lond. 1711. 8. *an essay on the Apostolical Constitutions, wherein is proved, that they are the most sacred of the Canonical books of the New Testament.* Sed quam parum feliciter hoc ei successerit, evidenter exposuerunt Rob. Turnerus in libro edito Lond. 1715. 8. cui titulus: *a discourse of the pretended Apostolical Constitutions, wherein all the principal evidence both external and internal, brought by Mr. Whiston in his essay on those books, to prove them genuine, is examin'd and confuted.* Richardus Smalbroke * *in the pretended autority of the Clementine Constitutions confuted by their inconsistency with the inspired writings.* Lond. 1714. 8. Jo. Ernestus Grabe ** in libro, qui inscribitur *an essay upon two Arabick Manuscripts.* Oxon. 1711. 8. Consulendus etiam Simon Ockely *in the account of the autority of the Arabick Manuscripts*, Lond. 1712. 8. Licet vero Whistonus identidem tueri sententiam suam conatus est repetitis scriptis adversus Grabium, *remarks on Dr. Grabe's essay*, Lond. 1711. 8. adversus Petrum Allixium *a reply to Dr. Allix's remarks*, Lond. 1711. 8. adversus Turnerum *St. Clement's and St. Irenaus's vindication of the Apostolical Constitutions, from several objections made against them, with a postscript, on occasion of Mr. Turner's discourse of the Apostolical Constitutions*, Lond. 1715. 8. vix quenquam tamen antiquitatis Ecclesiasticæ peritum confido esse futurum, cui illius argumenta petita longius & conjecturæ leves rem tantam persvadere poterunt. Illud vero non sine detrimento harum litterarum accidit, quod laudatus Grabius morte impeditus non potuit, ut constituerat *** perficere opus, in quo latius probare voluit Constitutionum libros esse

B 2 sane

* Memoirs of Literature T. IV. p. 155.

** Acta Erud. 1712. p. 201. seq.

*** Grabius in scripto postumo, cui titulus, some instances of the defects and omissions in Mr. Whiston's collection of testimonies from the Scriptures and the Fathers against the true Deity of the Son and the Holy Gost. Lond. 1712. 8. pag. 21. *On the contrary, as i have in my spicilegium Patrum Tom. I. p. 284. seq. affirmed, and*

ſane collectionem ex antiquis διδαχαῖς ſive didaſcaliis, quales ſub maximis Apoſtolicæque ætati vicinis nominibus olim ferebantur, at interpolatam multis modis, atque adeo contra ſententiam primorum auctorum corruptis, ut non modo plura addita & detracta fuerint, ſed etiam usque adeo mutata vitiataque, ut quæ primi illi ſcriptores affirmaverant, negari jam, & quæ negaverant affirmari deprehendantur, & quod Uſſerio etiam atque aliis viris eruditis jam ſuboluit, in Arianam ſententiam non pauca ſint detorta manifeſte atque alterata.

VIII. *Epiſtolas* Epiſcoporum, Romanorum præcipue, per quas conſulentibus de rebus ad doctrinam vel diſciplinam pertinentibus reſpondebant, non contemnendas viſas atque in auctoritate fuiſſe, ſatis colligitur ex Euſebio, qui illarum paſſim meminit, nominatim Epiſtolarum, quas Romani præſules Clemens, Cornelius, Victor, tum quas Carthaginienſis Cyprianus, Corinthius Dionyſius, Ignatius Antiochenus, Polycarpus Smyrnenſis, Theoctiſtus Cæſareæ Palæſtinæ, Irenæus Lugdunenſis, Dionyſius Alexandrinus, Pinytus Gnoſſiorum in Creta & Dionyſius Alexandrinus Epiſcopus exararunt. Etiam Clementis Romani Epiſtolas encyclias in omnibus Eccleſiis lectas, teſtis eſt Epiphanius XXX. 15. Cæterum collectiones Epiſtolarum decretalium in uſum Canonicum atque Eccleſiaſticum factam eſſe non conſtat ante *Dionyſium Exiguum*, hoc eſt ante ſexti ſæculi initia, licet in jure Canonico velut ex ſententia Synodi Romanæ A. C. 494. ſub Gelaſio habitæ ſtatuitur c. ſancta Romana diſt. 15. *Item decretales Epiſtolæ quas beatiſſimi Papæ diverſis temporibus ab Urbe Roma pro diverſorum Patrum conſultatione dederunt, venerabiliter ſuſcipiendæ ſunt.* In illo Dionyſii libro decretorum (ut appellat Zacharias Papa * Epiſtola ad Pipinum) poſt præmiſſam

and partly proved, ſo i ſhall, God willing, in due time, more clearly and fully ſhew, that theſe eight books of Apoſtolical Conſtitutions are a collection of the Didaſcalia of the Apoſtles, of Clemens Romanus, Hipppolytus and of the like ancient writings put together, but ſtrangely interpolated and viciated by an Arian, in ſo much that he hath no ſcrupuled ſo add whole chapters, and to turn affirmatives into negatives, & vice verſa. And therefore all the teſtimonies which in that, and from thence in Mr. Whiſtons collection favour Arianiſm, may in general juſtly by ſuppoſed to be ſpurious and foiſted in by the ſaid compiler, though that could not be proved of any one of them in particular.

* Hadrianus I. etiam obtulit Carolo M. vide Sirmondi Concilia Galliæ T. 2. p. 117. Cointii Annales Francorum T. VI. p. 44. ſeq.

missam * Epistolam dedicatoriam ad *Julianum* presbyterum tituli S. Anastasiæ, qui Synodis Romanis A.C. 484. & 499. interfuit, habentur

XV. Decreta	*Siricii* qui Episcopus Romæ fuit ab A.C.	385. ad 398.
LVII.	*Innocentii*	402. --- 416.
IV.	*Zosimi*	417. --- 418.
IV.	*Bonifacii I.*	418. --- 423.
XXII.	*Cælestini*	423. --- 431.
XLIX.	*Leonis I.*	440. --- 461.
XXVIII.	*Gelasii*	492. --- 496.
VIII.	*Anastasii I.*	496. --- 498.

Cum Dionysiana hac magnam partem conspirat longe junior collectio decretalium, quæ post Codicem Canonum Ecclesiæ Rom. à Jo. Wendelestino A. 1525. Moguntiæ fol. primum editum, & Christoph. Justello curante Paris. 1609. 8. atque ex Petri Pithœi recensione, una cum Miscellaneis ejus Eccles. ibid. è typographia Regia 1687. fol. recusum, habetur. In hac præmittitur Nicolai Papæ, qui ab A. 858. ad 867. fuit, Epistola ad Archiepiscopos & Episcopos per Galliam constitutos, nec non S. Ambrosii ad Siricium Papam, deinde post decreta 15. Siricii, 57. Innocentii, 4. Zosimi, 4. Bonifacii I. (præmissa S. Augustini ad eum Epistola) 22. Cælestini, 49. Leonis I.

VI. Decreta	*Hilarii*, qui Episcopus Romæ fuit ab A. C.	461. ad 467.
II.	*Simplicii*	467. --- 483.
II.	*Felicis*	483. --- 492.

28. Gelasii, 8. Anastasii II.

IV.	*Symmachi*	498. --- 514.
IV.	*Hormisdæ*	514. --- 523.
XVII.	*Gregorii II.*	715. --- 731.

Dionysii Studium imitatus quoque fuit *Isidorus Hispalensis* Episcopus, A. C. 636. defunctus: qui non modo præter Canones in collectione Dionysii comprehensos etiam diversa Africæ Concilia, tum Gallicanas & Hispanicas Synodos in suam συναγωγὴν transtulit, sed Epistolas quoque inseruit Pontificum, qui post Damasum Romanam cathedram tenuerunt, quam collectionem posterorum diligentia auxit his Conciliis, quæ habita in

* Hanc Epistolam primus ex Sirmondi codice addidit Christophorus Justellus editioni suæ A. 1643. unde habetur etiam in Tomo I. Bibl. Canonicæ Guil. Voelli & Henr. Justelli p. 183. ubi hæc collectio decretorum Dionysiana & altera ad Gregorium II. continuata exstat, & in Conciliis Labbei T. I. p. 3. & Harduini T. I. p. 5.

Hispania sunt post tempora Isidori. *Viderat* a) *unum collectionis illius exemplar vir illustrissimus & excellentissimus in omni genere laudis Antonius Augustinus, Archiepiscopus Tarraconensis, illud ipsum fortassis, quod etiamnum exstat in Bibliotheca Ecclesia Urgellensis in provincia Tarraconensi, in quo Epistola Romanorum Pontificum nulla exstant ante Damasi & Siricii tempora.* Etiam Isidori Hispalensis collectionem Ambrosius Morales lib. XII. histor. c. 25. visus est sibi in Codice Escurialensi deprehendere: sed Nic. Antonius b) non sine causa suspicatur in illo potius contineri collectionem alteram longe junioris scriptoris, qui post Synodum Parisiensem A. C. 829. celebratam adhuc fuit, & Epistolas antiquiorum Pontificum nomine venditatas congessit, atque *Isidorus Mercator* sive *Peccator* habetur. De hac decretalium collectione Baluzius c): *Ævo deinde Karoli magni inserta sunt famosa illa Epistola, qua priscis Pontificibus tribuuntur, quas vero Riculfus Archiepiscopus Moguntinus à bono illo Mercatore Hispano* (Blondellus Germano-Francum malit) *comparatas in hunc terrarum orbem primus detulit. Disputatum valde est illo seculo de auctoritate istarum Epistolarum, Gallicanis Episcopis litem adversus eas moventibus, quod intelligerent illas antiquis regulis esse contrarias. Vicit tamen fortuna populi Romani. Itaque nihil frequentius post illa tempora insonuit in auribus Christianorum, quam istarum Epistolarum auctoritas & mentio, ita ut qui deinceps collectiones canonum & decretorum composuerunt, etiam istis Epistolis usi sunt tanquam bonis mercibus, quamvis non omnes. Rhabanus enim, tamenetsi Abbas Fuldensis esset in diœcesi Moguntina, licet Moguntinus & ipse Archiepiscopus fuerit post Otgarium, adeoque Riculfi* (A. 814. defuncti) *successor, Epistolis illis non utebatur, ut recte observatum est ab Antonio Augustino.* Ab hac, quam habemus Isidori Mercatoris & altera inedita Isidori Hispalensis collectione, diversam existimes quam Hincmarus Remensis memorans T. 2. Opp. p. 793. ait Isidorum Hispalensem Episcopum collegisse *Epistolas Romana sedis Episcoporum à sancto Clemente usque ad beatum Gregorium*: nam in Isidori Mercatoris farragine habentur Epistolæ à Clemente ad Papam Deusdedit, qui sedem Romanam tenuit ab A. C. 616. ad 619. Ut vero distinctius illa Isidori collectio cognoscatur, en tibi indicem Epistolarum Pontificum, quas certissimis Criticis censuris subjecit David Blondellus, & evidentibus de νοθεία ac suppositione argumentis convictas dedit in pseudo-Isidoro suo, sive Turriano vapulante, Genevæ 1628. 4.

Pag. 1.

a) Steph. Baluzius præf. ad Reginonem.
b) Nic. Antonius Bibliotheca veteri Hispana V. 4. § 201. p. 271.
c) Baluzius ibid.

Pag. 1.	V. Epistolæ *Clementis*, qui traditur fuisse Episcopus Romæ A. C.		67. ad 76.
101.	III.	*Anacleti*	84.---92.
147.	II.	*Evaristi*	95.---108.
159.	III.	*Alexandri*	108.---117.
177.	II.	*Sixti I.*	117.---127.
183.	I.	*Telesphori*	127.---138.
189.	II.	*Hygini*	138.---150.
194.	IV.	*Pii I.*	150.---153.
201.	I.	*Aniceti*	153.---154.
205.	II.	*Soteris*	162.---171.
209.	I.	*Eleutherii*	171.---185.
215.	IV.	*Victoris*	186.---196.
235.	II.	*Zephyrini*	198.---217.
252.	II.	*Callisti*	217.---222.
265.	I.	*Urbani*	222.---231.
271.	II.	*Pontiani*	231.---235.
278.	I.	*Anteri*	235.---236.
286.	III.	*Fabiani*	236.---250.
308.	V.	*Cornelii*	251.---252.
321.	I.	*Lucii*	252.---255.
329.	II.	*Stephani*	255.---257.
342.	II.	*Sixti II.*	257.---258.
349.	II.	*Dionysii*	259.---269.
353.	III.	*Felicis*	270.---274.
365.	II.	*Eutychiani*	275.---283.
377.	I.	*Caji*	283.---296.
385.	II.	*Marcellini*	296.---304.
393.	II.	*Marcelli*	308.---310.
403.	III.	*Eusebii*	310. April. ad Sept.
422.	I.	*Melchiadis*	310.---314

Decretum & Epistola Synodi Nicænæ ad Silvestrum p. 433.

Pag. 434. Responsio *Sylvestri*, qui Episcopus Romanus fuit ab A. Christi 314. ad 335.

436. Ægyptiorum ad Marcum.

Pag. 438. Responsio *Marci* qui Episc. Romæ fuit ab A. C. 336. Januar. ad Octobr.
443. Epistolæ II. *Julii* 337. ad 352.
452. Orientalium ad Julium.
477. 485. Epistola XII. & XIII. *Liberii* 352.---366.
482. Athanasii & Ægyptiorum Episcoporum ad Liberium de oppressionibus Arianorum.
488. *Liberii* ad fratres presbyteros & Coepiscopos Orientales.
490. Ægyptiorum ad Felicem II.
499. Epistolæ duæ *Felicis II.* 352.---358.
515. 549. Epistolæ duæ *Damasi* ad Hieronymum.
516. 547. Hieronymi totidem ad Damasum 366.---384.
518. Africani Concilii ad Damasum.
520. Damasi Epistola IV. ad Afros, V. ad Chorepiscopos, VII. ad Episcopos Italiæ, VIII. ad Aurelium Episcopum Carthag.
544. 549. Aurelii Episcopi Epistolæ duæ, una ad Damasum, & altera ad Donatianum.
550. Blondellus contendit *Siricii* (qui ab A. 385. ad 398. Romanæ Ecclesiæ præfuit) Epistolam quartam ad Afros illi esse suppositam, quoniam tota propemodum ad verbum descripta est ex Epistola *Innocentii I.* (qui ab A.402. ad 416. fuit) Epistola secunda ad Victricium Episcopum Rothomagensem.
557. Epistolæ duæ *Anastasii.* 398.--- 401.
562. *Innocentii I.* Epistolas licet suspectas Erasmo, tamen genuinas esse disputat Blondellus præter illam ad Julianam nobilem fœminam, & trigesimam ad Arcadium.
563. Epistola tertia ad Orientales, *Sixti III.* 432.--- 440.
567. Epistola LXXXVIII. & XCVI. *Leonis I.* 440.--- 461.
569. Epistola III. IV. & VIII. *Symmacho*, (qui ab A. 498. ad 514. Episcopatum Rom. gessit) præter rem tributas, Ennodii esse Blondellus annotat.
570. Epistolæ duæ *Joannis I.* 523.--- 526.
578. totidem *Felicis IV.* 526.--- 530.
589. ad Eulalium Alexandrinum, Epistola *Bonifacii II.* 530.--- 532.
593. Eulalii exemplar precum & Justiniani Principis.
596. Epistola *Joannis II.* 532.--- 535.
598. Epistola quinta *Agapeti* 535.--- 536.
603. 606.

Pag. 603. 606. duæ Epistolæ *Silverii*, qui Papa fuit ab A. C. 536. — 537.
605. Amatoris Episcopi ad Silverium.
609. Epistola *Pelagii I.* 556. — 561.
613. Epistola *Joannis III.* 561. — 574.
619. Epistola *Benedicti I.* 575. — 579.
623. Epistola I. II. VIII. & IX. *Pelagii II.* 579. — 590.
647. Privilegium, Medardi monasterio à *Gregorio M.*, si Diis placet, collatum.
664. *Felicis* Siciliæ Episcopi ad Gregorium 590. — 601.
668. *Gregorii* lib. XII. Epist. 32. ad Felicem Messanensem Episc.
669. Epistola Papæ *Deusdedit*, 616. — 619.

Hæc Isidori Mercatoris, de qua hactenus dixi, collectio tomis Conciliorum inserta quidem fuit jam à Jac. Merlino Paris. 1524. atque deinde ab aliis: sed neutiquam ita distincta & separata in illis exstat, ut vel ordo ejus intelligi vel quid ab ipso sit agnosci possit: rarissime etiam obviæ sunt Veterum Pontificum ante Concilium Nicænum Epistolæ à Joanne Wendelstino Col. A. 1525. vulgatæ. Igitur operæ esset pretium separatim illam edi recenserique ex fide MStorum Codicum, in quibus eximius locus debetur Codici Lanfranci Cantabrigiensi, de quo Matthæus Larroquanus in Epistola quam Basnagius Bellovallius edidit: * *L'edition que Merlin nous donna de la Collection d'Isidore Mercator ou Peccator, vers le millieu du siecle passé, m'avoit toûjours paru bien defectueuse, & sur tout en ce, qu'on n'y peut souvent distinguer entre ce qui est de lui, ou d'Isidore, & non pas même* l'*ordre dans lequel* l'*Auteur avoit rangé ces Decretales des Papes, lesquelles ont tout* l'*air d'être de son invention, aussi-bien que le témoignage d'Atticus Archevêque de Constantinople touchant la maniere d'écrire ces lettres qu'on appelloit* formatæ, *& dont on ne voit point d'exemple dans toute* l'*antiquité avant le temps où Isidore fleurissoit. Comme je pensois frequemment à cela en visitant les Bibliotheques où il y a des Manuscrits, Mr. Laughton Bibliothecaire de* l'*Université, hõme de beaucoup d'erudition, & à qui je suis infiniment redevable, m'ayant parlé d'un MS. où* l'*on trouvoit des Decretales, me fit aussi-tôt naître la pensée que c'estoit la Collection dont il s'agit. A peine* l'*eus je veuë, que je reconnus ce que je cherchois, & avec d'autant plus de joye, que le MS. me paroissoit très-beau, & de 600. ans, comme je* l'*ay sû depuis avec certitude par ces paroles qui sont à la fin :* Ego Lanfrancus Cantuariensis Archiepiscopus dato precio emi hunc librum. *Car*

C *Lan-*

* Histoire des Ouvrages des Savans A. 1688. Janvier p. 51.

Lanfranc n'ayant esté élevé à l'Archevéché de Cantorbery que l'an 1072. comme je l'ay lû dans une ancienne Chronique MS. qui est au College de la Trinité à Cambrige, il faut necessairement que ce MS. soit du moins de l'âge dont je l'ay marqué. Après l'avoir bien regardé, enfin j'en fis la lecture toute entiere dans l'espace de neuf ou dix jours. D'abord on n'y voit point cette Préface qu'on attribüe à Isidore, non plus que la maniere de convoquer les Conciles, & qui porte son nom dans toutes les Editions des Conciles, si ma memoire ne me trompe. Le MS. commence par trois Epitres de S. Clement, contre ce qu'on voit dans tous les exemplaires imprimez, où il y en a cinq: ce que j'ay aussi remarqué dans un MS. de l'Université de Cambrige, mais plus moderne que le nôtre. Tout le reste des Decretales differe si souvent de l'Edition de Merlin, qu'à peine en les confrontant peut-on reconnoître Isidore. Elles sont dans l'imprimé d'ordinaire du quart ou de la moitié plus amples que dans le MS. Ce qui vient sans doute de ce que ces sortes de Livres estant copiez dans des Convens par des Moines, chacun d'eux y ajoûtoit à sa fantaisie. Car je n'ay garde d'accuser Merlin, qui m'a paru d'assez bonne foy dans son Edition, laquelle a sans doute esté faite sur quelques-uns de ces MS. plus récens qui ont esté gâtez par des copistes temeraires. Pour l'ordre dans lequel Merlin les a rangées, il me paroît être de luy; car dans ce MS. plus moderne dont j'ay parlé, elles ne s'accordent pas plus avec luy sur ce sujet qu'avec celuy de Lanfranc. La Collection des Decretales finit à celle de Gregoire le Jeune. Ensuite viennent les Canons des Apôtres, & puis les Conciles, suivant l'ordre où Merlin les a rangez; mais avec cette difference, que les Capitula *ou Sommaires des Canons sont presque toûjours tout autres que ceux de l'imprimé, & que d'ailleurs les Canons, qui sont quelquefois miserablement confondus dans Merlin, & même dans le Pere Labbe, se trouvent icy dans un fort bel ordre. La Lettre d'Aurelius & de Mizonius au Concile de Carthage, & qui n'est point dans Merlin, s'y trouve, mais c'est à la tête du premier Concile de Carthage, & non pas au troisiéme, comme la met le Pere Labbe contre toutes les regles, puis que ce premier Concile ne s'assembla que pour confirmer les decrets de celuy d'Hyppone, comme il paroît par la Lettre dont j'ay parlé cy-devant. Au reste ce Concile dont Merlin ne fait nulle mention, est non seulement cité dans la Lettre d'Aurelius & de Mizonius, mais aussi dans le MS. de Cambrige au 45. Can. du III. Concile de Carthage; lequel Canon ne se trouve point dans Merlin, mais bien dans l'Edition du Pere Labbe, & qui est le 46. Can. en ces termes:* Honoratus & Urbanus dixerunt. Et illud nobis verbo mandatum est, ut quia constitutum est IN CONCILIO HYPPONENSI singulas debere provincias, *&c. Ces paroles,* in

Con-

Concilio Hypponensi, *ne sont point dans les Editions de Paris, bien que ces termes soient fort considerables, puis qu'ils servent de confirmation à la Lettre que je vous ay déjà citée plusieurs fois. Je n'aurois jamais fait, Monsieur, si je vous rapportois toutes les autres differences qui se trouvent dans ce Manuscrit.*

Epistolarum ipsarum auctoritatem & fidem, quæ ante Caroli M. tempora vix cuiquam auditæ, & nec Gratiano ipsi omnes ita probatæ fuisse videntur, multis & solidis argumentis oppugnarunt Magdeburgenses Centuria secunda capite 7. p. 109. - 116. addito testimonio Kalteisenii monachi, qui ante ducentos & quinquaginta annos inquisitorem hæreticæ pravitatis egit, nec dubitavit diserte profiteri *in Epistolis hisce penitus fundare se, volentes Romanam sedem omni laude dignissimam plus quam expedit exaltare, cum tamen omnino non videantur illorum Sanctorum Epistolæ, confidentiis contentis in iis.* Aliis virorum doctorum ex ipsa Romana Ecclesia Epistolas illas rejicientium suffragiis collectis à B. D. Gerhardo in Confessione Catholica T. 1. pag. 430. -- 476. longe plures ab eo tempore possunt adjungi, cum nemo fere sit amplius inter eruditiores, quin Epistolas illas à Paparum parasitis confictas atque ipsorum tuendis usurpationibus inter Christianos jactatas fateatur. Vide sis etiam Jo. Rainoldi Colloquium cum Hardto p. 813. seq. Blondellum Prolegom. ad Pseudo-Isidor. cap. ult. B. D. Ittigii diss. de Patribus Apostolicis p. 116. 119. &c. Præcipue lectu digna sunt quæ hanc in rem notavit Claudius Fleury, disertissimus Historiæ Ecclesiasticæ scriptor, in diss. præmissa tomo decimo sexto, qua rationes exaggeratæ ultra veterem morem Pontificiæ potestatis atque immutatæ notabiliter Seculo undecimo disciplinæ Ecclesiasticæ inquirit, ejusque causas in has Epistolas magnam partem rejicit. Quæcunque igitur pro fide Epistolis illis concilianda vel *Franciscus Turrianus* S. J. in libris quinque adversus Magdeburgenses pro Canonibus Apostolorum & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Colon. 1573. 4. vel *Bonaventura Malvasia* Bononiensis, Franciscani Ordinis Theologus in Apologetico * pro Pontificum Epistolis, vel *Cardinalis Aguirre* in apparatu ad Concilia Hispanica diss. IV. T. 1. p. 69. seq. disputarunt, neutiquam ita comparata sunt, ut Centuriatorum Magdeburgensium eorumque hyperaspistæ hac in causa fortissimi Blondelli argumentis satisfaciant.

Inter eos, qui Epistolis decretalibus Pontificum post Caroli M. tempora usi sunt, ut ex illis atque ex Canonibus Conciliorum corpus quoddam disciplinæ Ecclesiasticæ concinnarent, celeberrimus facile fuit *Gratianus*, qui circa A. C. 1151. scripsit. De hoc & illis dicturus sum infra, ubi

* Nuncius veritatis Dav. Blondello missus. Rom. 1635. 8.

Latinas Canonum Collectiones ordine temporum persequar. Nunc V. collectiones veteres decretalium Epistolarum referre juvat, quæ post Gratianum concinnatæ, atque à Carolo Labbeo Paris. 1610. fol. ad editionem Ilerdensem 1576. fol. in lucem editæ cum doctis Antonii Augustini notis sunt. Ejus potissimum verbis notitiam illarum collectionum hoc loco dare opportunum instituto meo existimavi : Primus *post Gratiani collectionem* Bernardus Circa *fuit, Papiensis Præpositus, mox Faventinus Episcopus, qui sub eisdem fere titulis, quibus Gregoriana collectio, qua hodie utimur, constat, Pontificum Maximorum Epistolas Decretales collegit, quarum postrema sunt Alexandri Tertii & Lucii Tertii, & aliorum ad Cælestinum Tertium, cujus nullum rescriptum exstat in hoc volumine. Hanc* primam compilationem *Henricus Ostiensis, & Jo. Andreæ filius, & Ægidius Bellamera appellant, ipse* Breviarium Extravagantium : *qui scholia scripserunt, librum* primum *vocant. Sic etiam ceteras collectiones alii* compilationem secundam, tertiam, quartam, quintam : *alii* librum secundum, tertium, quartum, quintum *appellaverunt. Idem Bernardus sub eisdem titulis summam scripsisse dicitur, cujus initium fuit:* Profectus discipuli, gloria magistri : *item scholia, sive glossulas eidem primæ collectioni adscriptas nos vidimus aliquot sine nomine scriptas, sed multo plures adscriptis nominibus Vincentii, Alani, Tancredi, Laurentii, Rogerii, & aliorum, Bernardo antiquiores a Gullielmo Durante, cognomine Speculatore, & ab ejus interprete Jo. Andrea F. fuisse dicuntur Rufinus, Sylvester, Joannes Hispanus, & alter Joannes Falensis, sive Fanensis, sive Faventinus, ut alii referunt ; quorum nos scripta non vidimus. Hi fortasse aut corpore canonum usi sunt, aut Decretorum collectionibus Burchardi, Juonis, Anselmi, & Gratiani, & aliorum scriptorum.*

Papiensem Bernardum imitatus est Gilbertus, atque etiam Alanus, sed nomen his præripuit Joannes Gallensis, *sive* Valensis, *cujus liber* secunda compilatio *dicta est. Hic Volterris natus post duodecim annos a prima collectione eorumdem Pontificum rescripta collegit, itemque Cælestini Tertii, eisdemque mox addidit scholia quædam. Sed & Hugo Ferrariensis Episcopus ab Innocentio tertio sæpe relatus, & Bernardus major Compostellanus Archidiaconus hujus collectionis interpretes fuerunt. Nos eorumdem Scholia vidimus, quorum nomina supra scripsimus, Vincentii, inquam, Tancredi, Alani, Laurentii, & aliorum, non pauca etiam sine nomine, quæ ejusdem Joannis fuisse putamus.*

Tertiam *collectionem cœpenit idem* Bernardus Compostellanus *ex registris Innocentii Tertii, eaque aliquando* Romana compilatio *dicta est. Sed offensi Romani, quod usu judiciorum minus recepta referret, ab eodem Innocentio impetrarunt, ut Pontificia auctoritate aliqua collectio ederetur. Cui rei* Petrus

Bene-

Beneventanus *notarius præfectus est, anno XII.* † *ejusdem Pontificis. Tum primum publica auctoritate facta collectio juris Pontificii est: nam superiores omnes sive Decretorum, sive Decretalium collectores privata auctoritate scripserunt: & rescripta ab eis relata negari poterant, nisi ab Scriniariis Romanæ Ecclesiæ comprobarentur. Fuit hujus collectionis interpres, ut Jo. Andreæ F. refert, Paulus Hungarus: nos eadem nomina in scholiis vidimus, quæ in aliis collectionibus.*

Quartæ *collectioni causam præbuit concilium generale Lateranense, in quo idem Pontifex capita LXXI. edidit, sed & illo quinquennii spatio post tertiam collectionem aliquot ediderat constitutiones. Ita duplex editio exstat, altera canones ejus tantum concilii continet, altera alias quoque constitutiones. Ejus interpres Vincentius fuisse dicitur: ego Joannem, & Jacobum, & Robertum sive Rogerium legi.*

Quinta *collectio Honorii Tertii constitutiones habet a* Tancredo *Bononiensi Archidiacono collectas, sub ipsius Pont. Max. nomine. Ejus interpres fuit Jacobus Albanus, Faventinus Episcopus, Henrici Ostiensis præceptor.*

Præter Epistolas Pontificum in jam memoratis obvias collectionibus, aut à Binio in *Conciliorum* tomis, atque inde ab aliis sæpius vulgatas, & in tertia classe sanctionum Ecclesiasticarum *Francisci Jeverii*, Valentini, Paris. 1555. fol. exhibitas: memorandæ etiam Epistolæ Pontificum quas in Annalibus suis passim referunt *Baronius, Bzovius, Raynaldus*: singulorum etiam nonnullæ, quæ separatis voluminibus prodiere, ut

Leonis Magni Epistolæ, qui Episcopus Rom. fuit ab A. C. 440. ad 461. sæpius editæ inter ejus opera, atque novissime eruditis Paschasii Quesnelli observationibus illustratæ Paris. 1675. 4. & Lugd. 1700. fol. Epistola dogmatica ad Flavianum * CPol. Episcopum, & altera ** ad Leonem Imp. Græce & Latine vulgatæ à Gerh. Vossio ad calcem Gregorii Thaumaturgi, Mogunt. 1604. 4.

Gregorii I. (Papæ ab A. 590. ad 604.) Epistolarum libri XII. sæpius inter ejus opera editi, & novissime Paris. 1705. fol.

Pauli I. (Papæ ab A. 757. ad 767.) Epistolæ XXXI. in Francisci du Chesne T. 3. scriptor. Francicor. pag. 725. -- 760.

† Anno Christi 1209.

* Græca versio incipit: ἀναγνόντες τὰ γράμματα τῆς ἀγάπης τῆς σῆς.

** Græca versio incipit: Ὑπομιμνησκόμενον ἐμαυτὸν διαμέμνημαι.

Epistolæ sedecim *Nicolai I.* qui ab A. C. 858. ad 867. Pontificatum gessit, editæ Romæ A. 1542. fol. longe plures deinde evolvit Baronius, ac Binius in Conciliorum tomis & post eum alii dederunt.

Sylvestri II. (Papæ ab A. 999. ad 1003.) Epistolæ CLIX. cum decreto electionis editæ è Bibl. Papyrii Massoni JCti, Paris. 1611. 4.

Innocentii III. (Papæ ab A. C. 1198. ad 1216.) Epistolas libris XVI. digestas, insignem rerum Ecclesiasticarum & Civilium illa ætate cognoscendarum thesaurum vulgavit Steph. Baluzius Paris. 1682. fol. duobus voluminibus, post longe imperfectiores collectiones Guil. Sirleti Rom. 1543. Coloniensem 1576. fol. vel Pauli du May * Paris. 1625. 8. & Francisci Bosqueti Tolos. 1635. fol.

Gregorii IX. (Papæ ab A. 1227. ad 1241.) Decretales Epistolæ sæpius editæ separatim atque inter opera à Jac. Pamelio illustrata Antwerp. 1572.

Pii II. (ante Æneæ Sylvii) qui Papa fuit ab A. 1458. ad 1464. Epistolæ CCCCXXXI. ante Pontificatum & in Pontificatu scriptæ, Norimb. 1481. & Lugd. 1497. fol. & inter Opera Basileæ excusa.

Hadriani VI. (Papæ ab A. 1522. ad 1523.) Epistolæ editæ Colon. 1535. Vide Ludov. de S. Carolo Bibl. Pontificiam p. 107.

Pii V. (Pontificis Max. ab A. 1566. ad 1572.) Epistolarum libros quinque Latine edidit Franciscus Goubau Antwerp. 1640. 4. post editionem Italicam Mantuanam ** 1587. 4. & Latinas Coloniensem atque Romanam 1629. Constitutiones Ecclesiasticæ & litteræ Apostolicæ, Lugd. 1582. Florent. 1583. Rom. 1579.

Ab *Antonio Caraffa* Cardinali & *Antonio de Aquino* publicatæ Epistolæ Pontificum à S. Clemente ad Gregorium VII. jussu Gregorii XIV. Rom. 1591. fol.

Novam locupletiorem accuratioremque Epistolarum Pontificum editionem à Clemente ad Innocentium III. exspectare jubemur à *Petro Coustant*, Monacho erudito Benedictino, qui & dignas fide sejunget à commentitiis, & emendatas diligenter ad Codices MSS. & ordine digestas Chronologico illustrabit notis. Vide Ephemerides literarias Parisienses mense Octobri A. 1719. p. 476. seq.

Leonis

* Vide Menagiana T. 3. p. 326. seq.

** Lud. de S. Carolo Bibl. Pontificia p. 194. in qua passim de singulorum Epistolis Pontificum, ubi exstent, annotat, plures earum collectiones MStas in Bibl. Vaticana adhuc delitescere testatus.

Leonis III. (qui Papa fuit ab A. 795. ad 816.) Epistolas decem ad Carolum M. primus ex MSS. Academiæ Juliæ edidit notisque illustravit Hermannus Conringius, Helmst. 1647. 4.

Epistolarum volumen, quas Romani quidam Pontifices miserunt ad Francorum Reges, Carolum Martellum, Pipinum & Carolum M. editore *Jac. Gretsero* S. J. Ingolstad. 1613. 4. Eidem debemus Epistolas variorum Pontificum ad Petrum Cnapheum, Eutychianum Græce & Latine vulgatas, Ingolstad. 1616. 4.

Leonis IX. (Papæ ab A. 1049. ad 1054.) Epistolæ decretales ad calcem operum Leonis Magni excusæ Colon. 1561. fol. apud Joannem Birckmannum juniorem, editore Laurentio Surio.

Epistolæ decretales Pontificum Romanorum, tribus Voluminibus in fol. editæ Romæ 1591.

Gregorii XIII. Constitutiones Ecclesiasticæ, Lugd. 1582. 8.

Pii IV. & *V.* & *Gregorii XIII.* Florentiæ 1583. 1586. 4.

Collectio Bullarum & Constitutionum Clementis VIII. separatim editarum ab A. 1592. ad 1603. fol. fuit in Bibl. Telleriana.

Gregorii XV. (ab A. 1621. Papæ ad A. 1623.) Constitutiones & Decreta, Romæ 1623. fol.

Bullæ Pontificum à Bonifacio VIII. (A. 1294. -- 1303.) ad Paulum IV. (A. 1555. -- 1559.) Romæ apud Antonium Bladium 1559. fol.

Collectio Bullarum à Gregorio VII. (A. 1073. ------ 1085.) ad Gregorium XIII. (A. 1572. -- 1582.) Rom. 1589. fol.

Bullarium sive Collectio Constitutionum Romanorum Pontificum, jussu Sixti V. collectum à Gregorio VII. usque ad Sixtum V. (qui Pontificatum gessit ab A. 1585. ad 1590.) cum rubricis *Laërtii Cherubini*, Rom. 1586. fol.

Sixti V. Constitutiones à Laërtio Cherubino editæ Rom. 1588. fol.

Summa Constitutionum Pontificalium & rerum in Ecclesia Romana gestarum à Gregorio IX. (A. 1227. --- 1241.) ad Sixtum V. curante *Petro Matthæo* JCto, Lugd. 1589. 4.

Bullarum, Brevium & Constitutionum Apostolicarum, quæ in Archivo Impressoris Cameralis existunt, index. Rom. 1627. 12. in Biblioth. Barberina.

Summa Bullarii per *Stephanum de Quaranta.* Venet. 1607. 4. Lugdun. 1622. 4. usque ad Paulum V.

Jac.

Jac. Castellani Compendium Constitutionum summorum Pontificum à Gregorio VII. ad Clementem VIII. (Papam ab A. 1592. ad A. 1605.) Venet. 1603. 4.

Bullarium magnum *Laërtii Cherubini* JCti Romani * à S. Leone Magno (Papa ab A. 440. ad 461.) ad Paulum V. (ab A. 1555. ad 1559.) Rom. 1617. fol. tribus voluminibus. Et à D. *Angelo Cherubino*, Monacho Cassinensi continuatum usque ad Urbanum VIII. (Papam ab A. 1623. ad 1644.) Rom. 1638. fol. quatuor Voluminibus, & Lugd. 1655. fol. additis Innocentii X. Constitutionibus.

Bullarii Collectanea per *Augustinum Barbosum*. Lugd. 1634. 4.

Flavii Cherubini Compendium Bullarii à Laërtio Cherubino editi, Lugd. 1624. 4. Rom. 1638. fol.

Bullarii magni Cherubiniani continuatio ad Clementem X. (Papam ab A. 1670. ad 1676.) per *Angelum à Lantusca* & *Jo. Paulum* à Roma, ** Ord. minor. Tomus V. & VI. Rom. 1672. fol.

Vincentii Petra JCti, Commentarius in Bullarium edi cœpit Rom. 1705. fol. Tomus quartus jam lucem vidit A. 1714. Journal des Savans 1714. Aoust p. 225.

Constitutiones Pontificiæ & Romanarum Congregationum Decisiones ad Vicarios utriusque Cleri spectantes *Jo. Baptista Pittono*, *** Sacerdote Veneto collectore. Venet. apud Leonardum Pittonum collectoris patrem 1714. 8.

Jo. Baptista Confectius sive *Confettius* in Collectione Privilegiorum sacrorum Ordinum Fratrum mendicantium & non mendicantium, Venet. 1607. 4.

Emanuel Rodericus in nova collectione & compilatione privilegiorum Regularium mendicantium & non mendicantium, Turnoni 1609. fol.

Bullarium Casinense seu Constitutiones Pontificum, Imperatorum, Regum, &c. & decreta sacræ Congregationis pro Congregatione Casinensi, per *Cornelium Margarinum*. Venet. 1650. fol.

Bullarium Ordinis eremitarum S. Augustini à *Laurentio Empole* collectum, Rom. 1628. fol.

Bulla-

* Prosper Mandosius Bibl. Roman. p. 192.

** id. p. 199.

*** Giornale de' letterati d'Italia T. 19. p. 441.

Bullarii Seraphici Indiculus per *Petrum de Alva*. Rom. 1655. 4.

Archivium bullarum, decretorum, &c. fratrum & sororum tertii Ordinis S. Francisci per *Franciscum Bordonum*, Parmæ 1658. 4.

IX. Inter Græcos, qui Canones & Decreta Ecclesiastica collegerunt, Petrus Pithœus a) primum locum dat SABINO b) Heracleæ in Thracia Macedonianorum Episcopo, circa A. C. 425. quem Socrates lib. 1. cap. 8. pag. 22. testatur composuisse συναγωγὴν ὧν διάφοροι ἐπισκόπων σύνοδοι ἐγγράφως ἐξέδωκαν, quod Epiphanius Scholasticus in Historia tripartita II. 8. vocat *congestionem eorum, quæ per diversa Concilia Sacerdotum ex scripto prolata sunt.* Eodem loco Socrates atque iterum c. 9. p. 31. Patres Nicænos tanquam idiotas & γνώσει destitutos à Sabino traductos memorat, atque ipsum etiam propemodum Eusebium. Et lib. 2. c. 15. p. 92. S. Athanasii calumniatoribus hunc Sabinum adscribit. Idem lib. 2. c. 17. opus ejus συναγωγὴν συνόδων appellat. Σαβῖνος μέντοι ὁ τῆς Μακεδονίου αἱρέσεως (ex p. 31. subintellige προεστώς) τὰς παρὰ Ἰουλίου ἐπιστολὰς ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν συνόδων οὐκ ἔθηκεν, καίτοι τὴν παρὰ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πρὸς Ἰούλιον οὐ παρέλειπε. *Sabinus Macedonianæ sectæ Episcopus in collectione Synodorum* (Vales. non male *gestorum Synodalium*, nam legendum συνοδικῶν, quemadmodum exstat lib. 3. c. 10. p. 182. & c. 25. p. 204. & lib. 4. c. 12. p. 224.) *epistolas Julii* (Episcopi Rom. cujus Epistola occurrit apud S. Athanasium Apologia I. pro fuga T. 1. p. 739.) *neutiquam intexuit: tametsi eam minime prætermiserit quam Episcopi Antiochiæ collecti ad Julium scripsere.* οὕτω δὲ σύνηθες αὐτῷ ποιεῖν. *Verum Sabinus ita semper facere consuevit. Nam si quæ forte synodales epistolæ vocem consubstantialis aut reticent, aut omnino rejiciunt, eas studiose operi suo inserit: contrarias vero sciens ac prudens silentio transilit.* Similiter lib. 2. c. 39. p. 146. refert de Seleuciensi Synodo (A. C. 359. celebrata) uberius ab illo traditum fuisse, & lib. 3. c. 10. p. 182. de Synodis per Macedonianos habitis Macedonium ipsum, Eleusiumque, Eustathium & Sophronium: (unde miretur aliquis quod lib. 2. c. 15. p. 92. ne nomen quidem Macedonii usquam ab eo commemoratum fuisse notat.) Nec non de Synodo Antiochena A. C. 363. habita per Acacianos lib. 3. c. 25. p. 204. & de Macedonianis cum Liberio Episcopo Rom. communicantibus A. C. 366. Confer Tillemontium T. VI. Memoriar. Eccles. p. 537. Ex jam di-

a) In Synopsi Historica, Juri Canonico præfixa.

b) De aliis Sabinis infra, cap. V. ubi de Sabino Medico.

Quis facile patet falli Christophorum Sandium, qui p. 166. Nuclei Hist. Eccles. *hanc Sabini συναγωγὴν putat adhuc hodie exstare, atque esse illam Συναγωγὴν καὶ ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πασῶν συνόδων, quam ex Oriente Christianus Ravius secum attulit, & ex qua loca proferunt Usserius de Symbolo vetere p. 23. Seldenus ad Eutychii Origines Alexandrinas p. 68. seq. 89. & Stephanus le Moyne notis ad Varia Sacra p. 783. tribuuntque Photio Tyrio Metrapolitæ, qui A. C. 449. Synodo Ephesinæ interfuit. Certe longe aliud scriptum istud est quàm à Socrate describitur, neque in illo habentur quas ex eo citat Socrates Epistolæ aut constitutiones. Deinde scriptor hic Patres Nicænos Θεοφόρους πατέρας laudibus effert, cum Sabinus utpote Macedonianus iisdem detraxerit, atque eos tamquam rudes & illiteratos traduxerit. Unde à Sandii sententia merito recedunt Steph. le Moyne loco laudato, & B. D. Ittigius in Historia Concilii Nicæni §. XXXVII.

X. In Bibl. Cæsarea aliquot reperiuntur Canonum collectiones adhuc ineditæ, ut quam Lambecius III. p. 66. memorat κανονικὴν σύνοψιν *Stephani* Ephesii, quæ fuit quoque in Palatina Cod. 33. ad calcem panopliæ Euthymii, in codicibus 200. 274. & 375. etiam obviæ, Canonesque Apostolorum, Concilii Nicæni & Ancyrani complectitur. Vide Frid. Sylburgii Catalogum MSS. Bibl. Palatinæ (translatæ postea in Vaticanam) pag. 14. ubi Stephanus ille Ephesinus appellatur Episcopus, idem fortasse, ut suspicatur præstantissimus Caveus, qui Concilio secundo Ephesino A. C. 449. & Chalcedonensi A. C. 451. interfuit atque in hujus Actione XI. (T. 2. Harduin. p. 551.) rogavit, ut ex Codice Ecclesiæ universæ Canon. XCV. & XCVI. de translatione Episcoporum prælegeretur. Fuit etiam Stephanus Ephesinus (junior ut existimo) in Concilio Rom. A. C. 503. Videndum porro ab iis, quibus utrumque scriptum datur inspicere, eademne cum illa Stephani synopsi sit collectio Canonum Ephesina MS. memorata Hugoni Grotio

* Sandii verba sunt: *Mihi videtur auctor, licet scriptum non viderim, esse* Sabinus *Macedonianus cujus meminit Socrates I. 9. II. 15. 20. IV. 22. tum quia hic etiam librum ejusdem tituli conscripsit teste Socrate I. 9. II. 15. 20. IV. 22. IV. 12. tum quia circa tempora Concilii Chalcedonensis, vel paullo ante Sabinus etiam floruit & Episcopus Heraclea Thraciæ fuit, Socr. I. 8. Quod vero ejus scriptum ad nostra usque tempora duraverit, liquet ex Catalogo Bibl. Patr. Constantinop. edito Argentorati A. 1578. ubi extat MS. Græcum, cui titulus:* Sabini monachi *(ut dicitur)* epitome omnium Synodorum universalium & provincialium.

Grotio Epist. 265. & Salmasio Epist. 22. qui Hamburgo eam obtinere peroptabat.

Libro VI. p. 51. & Lib. VIII. p. 431. Lambecius memorat *Photii* Patriarchæ CPol. *σύνταγμα κανόνων*, constans Canonibus Apostolicis & Conciliorum decem, atque anno 6391. (CHristi 883.) compositum, adjunctumque Nomocanoni sæpius edito, de quo dixi Volum. IX. pag. 558. De Syntagmate hoc ita Photius in præf. Προθύμως ἐνεχείρησα τοὺς ὑπὸ τῶν ἐν χρόνοις διαφόροις γεγενημένων ἁγίων ΔΕΚΑ ΣΥΝΟΔΩΝ ἐπὶ βεβαιώσει τοῦ σωτηρίου δόγματος, καὶ χρηστῇ διδασκαλίᾳ πάντων ἀνθρώπων ἐκτεθέντας θεοπρεπεῖς ΚΑΝΟΝΑΣ ΕΙΣ ΤΑΥΤΟΝ ΣΥΝΑΓΑΓΕΙΝ, ἑκάστης Συνόδου τῇ προσηγορίᾳ τοὺς αὐτῆς ἐχομένως ὑποθείς. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς λεγομένους τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ εἴ τινες αὐτοὺς ἀμφιβόλους &c. Hoc est: *Quotquot à sanctis DECEM SYNODIS, diversis temporibus ad salutaris Doctrinæ confirmationem, bonamque omnium hominum institutionem habitis, editi sunt CANONES, eos omnes IN UNUM CORPUS COLLIGENDOS magna animi alacritate suscepi, ita ut uniuscujusque Synodi appellationi ac titulo sui Canones proxime subjecti sint: nec non etiam eos Canones, qui Sanctorum Apostolorum esse dicuntur, eodem Opere complexus sum; quamvis nonnulli quibusdam causis moti pro dubiis eos habuerint.*

Occurrunt in illo Syntagmate post Canones LXXXV. Apostolicos, *1) Canones Concilii Nicani*, *2) Ancyrani*, *3) Neocæsariensis*, *4) Sardicensis*, *5) Gangrensis*, *6) Antiocheni*, *7) Laodiceni*, *8) CPolitani* primi, *9) Ephesini*, *10) Chalcedonensis*. Deinde Epistolæ Canonicæ Dionysii Alexandrini, Gregorii Neocæsariensis, Athanasii & Basilii magni, Gregorii Nysseni, Amphilochii Iconiensis, Cyrilli Alexand. Gennadii CPol. Epistola ad Martyrium Episcopum Antiochenum de recipiendis hæreticis, * Timothei Alex. responsa Canonica. Concilii CPol. A. C. 553. Canones XV. contra Origenem, quos infra integros Græce & Latine Lectori exhibebo. Leonis I. Papæ Epistola dogmatica ad Flavianum CPol. Concilii Carthag. (A. C. 418.) Canones CXXXVII. & Actiones VI. Concilii Carthaginiensis tertii A. C. 256. à S. Cypriano celebrati Acta & Canones LXXXIV. Excerpta ex Actis Concilii CPol. A. 394. Canones Concilii CPol. in Trullo, Canones XXII. Concilii Nicæni II. A. C. 787. habiti. Tarasii Patriarchæ CPol. Epistola ad Hadrianum I. Papam: Canones XVII. Concilii CPol. pro Photio A. 861. Canones III. Concilii CPol. pro Photio A. C. 879. S. Athanasii Epistola ad Rufinianum,

* Confer Euchologium Goari p. 883. Lambecium V. p. 119. VIII. p. 424.

quæ incipit: Σὺ μὲν τὰ ὑφ' ἠγαπημένα πεῖπονῖα. Anonymi εἴδησις συντεθεῖσα ἐκ διαφόρων συγγραμμάτων περὶ τῶν ἑπτὰ ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν Συνόδων, τὸ πότε καὶ διὰ τί, καὶ ἐν ποίοις τόποις συνηθροίσθησαν, καὶ τίνας ἀναθεμάτισαν. Incipit: ἀπὸ τῆς Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως ἕως τῆς πρώτης Συνόδου ἔτη τιή, καὶ κόσμου εωιή. Πρώτη Σύνοδος. Ἡ πρώτη καὶ οἰκουμενικὴ ἁγία Σύνοδος γέγονεν ἐν Νικαίᾳ &c. Anastasii Sinaitæ narratio compendiaria de hæresibus & Synodis adversus eas celebratis. Incipit: ἤδη μὲν οὐ βραχεῖς. Anonymi recensio compendiaria Conciliorum ab Orthodoxis & ab hæreticis celebratorum definens circa A. C. 652. quam & ipsam Græce & Latine infra adscribam. Alia Anonymi Notitia Conciliorum generalium & provincialium usque ad generale quintum. Incipit: ἐν τοῖς χρόνοις Αὐρηλιανοῦ. Epitome Doctrinæ Nestorii. Incipit: ἡ Νεστορίου πίστις, μᾶλλον δὲ κακοδοξία. S. Cyrilli anathematismi duodecim contra Nestorium. S. Maximini Confessoris de duabus Christi naturis capita decem. S. Damasi professio fidei & anathematismi XII. ad Paulinum Antiochenum contra hæreses Apollinaris, Arii, Sabellii, Macedonii, Eunomii & Photini. Expositio Concilii CPol. A. 6428. (Christi 920.) contra quartas nuptias. Metrophanis CPol. sanctio de trigamis & aliis causis matrimonialibus. Joannis Sinaitæ quæstiones XX. ad Nicolaum CPol. (ab A. C. 1084.) Nicolai hujus de oblationibus liturgicis. Nicetæ Pectorati Epistolæ III. Canonicæ. S. Nili Epistola ad Characletum presb. peccantes nimis severe tractantem. Cosmæ sermo ad peccatorem pertinacem. Et post alia quædam Photii Symbolum fidei πρὸς τοὺς μέλλοντας χειροτονεῖσθαι ἐπισκόπους, *pro iis qui ordinandi sunt Episcopi.*

Lib. VIII. p. 400. ab eodem Lambecio memoratur MStum σύνταγμα κανόνων,* in quo Anonymi Græcis scholiis illustrati exstant 1) Canones LXXXV. Apostolici. 2) Canones XX. *Nicæni* in Bithynia A. C. 325. 3) Canones XXV. *Ancyrani* in Galatia A. C. 314. 4) Canones XIV. *Neocæsarienses* in Cappadocia A. C. 314 5) Canones XX. Concilii *Gangrensis* in Paphlagonia A. C. 326. 6) Canones XXV. *Antiocheni* in Syria A. C. 341. 7) Canones LIX. *Laodiceni* in Phrygia A. C. 367. 8) Canones VII. Concilii *CPolitani* A. C. 381. 9) Canones IX. Concilii *Ephesini* A. C. 431. 10) Canones XXX. Concilii *Chalcedonensis* A. C. 451. 11) Canones XXI. Concilii *Sardicensis* in Thracia A. C. 347. 12) Canones X. Concilii *Carthaginiensis* A. C. 418. -- 423. subjunctis post Symbolum Nicænum Capitulis variis CXXXVIII. quorum ultimum est Epistola Concilii Africani ad Cælestinum I. Papam. 13) Ex Actis Concilii *CPol.* A. C. 394. in causa Agapii

* Simile fere est, quod destitutum scholiis Tilius edidit, de quo infra § XII.

Agapii & Bagadii de Episcopatu Bostrensi inter se contendentium excerpta. 14) Canones CII. Concilii *CPol. in Trullo* A. C. 680. 15) Canones XXII. Concilii *Niceni* secundi A. C. 787. 16) Canones XVII. Concilii *CPolitani pro Photio* A. C. 861. habiti. 17) Canones III. Concilii *CPolitani pro Photio* A. C. 879. 18) Epistolæ & Responsa Canonica SS. *Dionysii* Alex. *Petri* Alex. *Gregorii* Neocæsariensis, *Athanasii*, Alex. *Basilii* magni, *Theophili* Alex. *Timothei* Alex. *Cyrilli* Alex. *Gennadii* CPol. *Gregorii* Nysseni, *Gregorii* Nazianzeni, *Amphilochii* Iconiensis, *Cyrilli* Alex. Volumen claudunt Anastasii Patriarchæ Antiocheni demonstratio de dignitate Sacerdotis & de Gregorio Magno Narratio, Jo. Damasceni liber de hæresibus, Timothei presb. CPol. liber de differentia hæreticorum ad fidem Catholicam accedentium, & Gregorii Nysseni fragmentum contra Manichæos. Canones Concilii quinti adversus Origenem, Græce primum à Lambecio VIII. p. 435. editos hoc loco repræsentare ex Photii collectione juvat cum versione Jo. Harduini T. 3. Concil. p. 282.

Sanctorum centum sexaginta quinque Patrum Constantinopolitanæ sanctæ quintæ Synodi Canones XV.

I. Si quis fabulosam animarum præexsistentiam, & quæ ex illa consequitur monstruosam restitutionem asseruerit; anathema sit.

II. Si quis dixerit, omnium rationalium productionem fuisse mentes corporis & materiæ expertes, absque ullo numero & nomine; adeo ut eorum omnium fuerit unitas identitate substantiæ, potentiæ & virtutis, atque unione & cognitione erga Deum Verbum; satietatem autem illas cepisse divinæ contemplationis, & in deterius conversas esse, pro eo ac unaquæque propensa fuerit in illud; & assumpsisse corpora subtiliora vel crassiora, nec non accepisse nomen; eo quod sicut nominum,

Τῶν ἁγίων ρξέ πατέρων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας πέμπτης συνόδου κανόνες δεκαπέντε.

α΄. Εἴ τις τὴν μυθώδη προΰπαρξιν τῶν ψυχῶν, καὶ τὴν ταύτῃ ἑπομένην τερατώδη ἀποκατάστασιν πρεσβεύει, ἀνάθεμα ἔστω.

β΄. Εἴ τις λέγει, πάντων τῶν λογικῶν τὴν παραγωγὴν νόας ἀσωμάτους καὶ ἀΰλους γεγονέναι δίχα παντὸς ἀριθμοῦ καὶ ὀνόματος, ὡς ἐνάδα πάντων τούτων γενέσθαι τῇ ταυτότητι τῆς οὐσίας καὶ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας, καὶ τῇ πρὸς τὸν Θεὸν Λόγον ἑνώσει τε καὶ γνώσει, κόρον δὲ αὐτὸν * λαβεῖν τῆς θείας θεωρίας, καὶ πρὸς τὸ χεῖρον τραπῆναι κατὰ τὴν ἑκάστου ἀναλογίαν τῆς ἐπὶ τοῦτο ῥοπῆς, καὶ εἰληφέναι σώματα λεπτομερέστερα ἢ παχύτερα, καὶ ὄνομα κληρώσασθαι, διὰ τὸ, ὡς ὀνομάτων, οὕτω καὶ σωμάτων διαφορὰς εἶναι τῶν ἄνω δυνάμεων. καὶ ἐντεῦθεν,

* fortasse αὐτοὺς. Harduin.

num, ita & corporum differentiæ ſunt apud ſupernas virtutes: atque hinc factum eſſe, ut alii Cherubim, alii Seraphim, alii Principatus & Poteſtates, vel Dominationes, vel Throni, & Angeli, & quotquot ſunt ordines cœleſtes, effecti fuerint ac vocati; anathema ſit.

III. Si quis dixerit, ſolem, & lunam, & aſtra, ipſa quoque cum ex eadem rationalium unitate eſſent, ex converſione in pejus facta eſſe id quod ſunt; anathema eſto.

IV. Si quis dixerit, rationalia refrigerata a divina charitate, craſſis corporibus, qualia ſunt noſtra, illigata fuiſſe & homines vocata, alia vero, cum ad ſummum malitiæ pertigiſſent, frigidis tenebroſiſque illigata eſſe corporibus; atque tum eſſe, tum apppellari dæmones, ſive ſpiritalia nequitiæ; anathema ſit.

V. Si quis dixerit, ex angelico & archangelico ſtatu animalem ſtatum fieri, ex animali autem dæmoniacum & humanum; ex humano vero angelos iterum dæmoneſque fieri, & ſingulos ordines cœleſtium virtutum, vel cunctos ex inferioribus, vel ex ſuperioribus: vel ex ſuperioribus & inferioribus conſtitiſſe; anathema ſit.

VI. Si quis dixerit duplex exſtitiſſe dæmonum genus conſtans ex animabus hominum, & ex præſtantioribus ſpiritibus ad hoc delapſis; unum autem animum ex omni utique

τοὺς μὲν Χερουβὶμ, τοὺς δὲ Σεραφὶμ, τοὺς δὲ Ἀρχὰς, καὶ Ἐξουσίας, ἢ Κυριότητας, ἢ Θρόνους καὶ Ἀγγέλους, καὶ ὅσα ἐστὶν οὐράνια τάγματα, γεγονέναι τε καὶ ὀνομασθῆναι, ἀνάθεμα ἔστω.

γʹ. Εἴ τις λέγει, τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ αὐτὰ τῆς αὐτῆς τῶν λογικῶν ἑνάδος ὄντα, ἐκ παρατροπῆς τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον γεγονέναι τοῦτο, ὅπερ ἐστὶν, ἀνάθεμα ἔστω.

δʹ. Εἴ τις λέγει, τὰ λογικὰ τὰ τῆς θείας ἀγάπης ἀποψυγέντα, σώμασι παχυτέροις τοῖς καθ' ἡμᾶς ἐνδεθῆναι, καὶ ἀνθρώπους ὀνομασθῆναι, τὰ δὲ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς κακίας ἐληλακότα, ψυχροῖς καὶ ζοφεροῖς ἐνδεθῆναι σώμασι, καὶ δαίμονας ἢ πνευματικὰ τῆς πονηρίας εἶναί τε καὶ καλεῖσθαι, ἀνάθεμα ἔστω.

εʹ. Εἴ τις λέγει, ἐξ ἀγγελικῆς καταστάσεως καὶ ἀρχαγγελικῆς ψυχικὴν κατάστασιν γίνεσθαι, ἐκ τῆς ψυχῆς δὲ δαιμονιώδη καὶ ἀνθρωπίνην, ἐκ δὲ ἀνθρωπίνης ἀγγέλους πάλιν καὶ δαίμονας γίνεσθαι, καὶ ἕκαστον τάγμα τῶν οὐρανίων δυνάμεων, ἢ ὅλον ἐκ τῶν κάτω, ἢ ἐκ τῶν ἄνω, ἢ ἐκ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω συνεστηκέναι, ἀνάθεμα ἔστω.

ϛʹ. Εἴ τις λέγει, διττὸν πεφηνέναι τὸ γένος τῶν δαιμόνων, συγκροτούμενον ἔκ τε ψυχῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ἐκ κρειττόνων καταπιπτόντων εἰς τοῦτο πνευμάτων, ἕνα δὲ νοῦν ἐκ πάσης τῆς δῆθεν ἑνάδος

τῶν

que rationalium unitate immotum mansisse in Dei charitate & contemplatione: qui Christus cum fuerit & rex omnium rationalium, universam prætergressus sit corpoream naturam, cœlum & terram, quæque sunt intermedia; & quod mundus antiquiora ipsius exsistentia elementa habens in se subsistentia, siccitatem, humorem, calorem, frigus; & ideam, ad quam efformatus est, ita est factus: quodque sanctissima & consubstantialis Trinitas mundum non creaverit, & ideo sit genitus: sed mens, quam creatricem vocant, exsistens ante mundum, ipsique mundo exsistentiam largiens, genitum exhibuerit; anathema sit.

τῶν λογικῶν ἀκίνητον μεῖναι τῆς θείας ἀγάπης καὶ θεωρίας, ὃν Χριστὸν καὶ βασιλέα γεγονότα πάντων τῶν λογικῶν παραγαγεῖν πᾶσαν τὴν σωματικὴν φύσιν, οὐρανόν τε καὶ γῆν, καὶ τὰ ἐν μέσῳ, καὶ ὅτι ὁ κόσμος πρεσβύτερα τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ στοιχεῖα ἔχων ἐνυπόστατα, ξηρόν, ὑγρόν, θερμόν, ψυχρόν, καὶ τὴν ἰδέαν πρὸς ἣν ἀνετυπώθη, οὕτως γέγονε, καὶ ὅτι οὐχ ἡ παναγία καὶ ὁμοούσιος Τριὰς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον, καὶ διὰ τοῦτο ἐστὶ γενητός, ἀλλ' ὁ νοῦς, ὅν φασι δημιουργικόν, προϋπάρχων τοῦ κόσμου, καὶ τὸ εἶναι αὐτοῦ τῷ κόσμῳ παρέχων γενητὸν ἀνέδειξεν, ἀνάθεμα ἔστω.

VII. Si quis dixerit, Christum, qui dicitur in forma Dei exsistere, & ante omnia sæcula Deo Verbo unitum, novissimis diebus exinanivisse semetipsum ad naturam humanam, misertum illius quæ facta est, ut ajunt, multiplex prolapsio eorum qui erant in eadem unitate: & cum vellet ipsos restituere, per omnes exstitisse, & diversa corpora induisse, & nomina sumpsisse, omnia omnibus factum: in Angelis Angelum, sed & in Virtutibus Virtutem, & in aliis ordinibus vel speciebus rationalium, congruenter singulis transformatum fuisse: postea similiter nobis communicasse carni & sanguini, & factum esse hominibus hominem: & non confitetur Deum Verbum exinanitum

ζ'. Εἴ τις λέγει, Χριστὸν λεγόμενον ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχειν, καὶ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων ἑνωθέντα τῷ Θεῷ Λόγῳ, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν κενῶσαι ἑαυτὸν πρὸς τὸ ἀνθρώπινον, ἐλεήσαντα τήν, ὥς φασι, γενομένην πολυσχεδῆ κατάπτωσιν τῶν τῆς αὐτῆς ἑνάδος, καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτοὺς βουλόμενον διὰ πάντων γενέσθαι, καὶ σώματα διάφορα μεταμφιάσασθαι, καὶ ὀνόματα κληρώσασθαι, πάντα πᾶσι γενόμενον, ἐν Ἀγγέλοις, Ἄγγελον, ἀλλὰ καὶ ἐν Δυνάμεσι Δύναμιν, καὶ ἐν ἄλλοις τάγμασιν ἢ εἴδεσι τῶν λογικῶν ἁρμονίως ἑκάστοις μεταμορφῶσθαι, εἶτα παραπλησίως ἡμῖν μετεσχηκέναι σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ γεγονέναι καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἄνθρωπον, καὶ μὴ ὁμολογεῖ, τὸν Θεὸν Λόγον κενωθῆ-

ναι

tum fuisse & hominem factum fuisse; anathema sit.

VIII. Si quis non dixerit, Deum Verbum, consubstantialem Deo & Patri ac sancto Spiritui, incarnatum & hominem factum, unum ex sancta Trinitate, proprie Christum esse, sed abusive; propter Mentem, quæ, ut ajunt, exinanivit semetipsam: tamquam conjunctam ipsi Deo Verbo, & quæ proprie Christus dicitur: sed illum propter hunc Christum esse, & hunc propter illum esse Deum; anathema sit.

IX. Si quis dixerit, quod non Verbum Dei incarnatum carne, animata anima rationali & intelligente, descendit ad inferos, & rursum in cœlum idem ascendit: sed eum qui ab ipsis dicitur Mens, quem impie loquentes dicunt esse proprie Christum, factum cognitione Monadis; anathema sit.

X. Si quis dixerit, Domini corpus post resurrectionem fuisse æthereum & figura sphærica; & quod talia etiam reliquorum post resurrectionem futura sunt corpora: & quod ipso Domino primum deponente proprium suum corpus, & omnibus similiter, abibit in nihilum natura corporum: anathema sit.

XI. Si quis dixerit, quod futurum judicium significat omnimodam corporum abolitionem: & quod finis confictæ fabulæ est natura expers materiæ: & quod in futu-

καί τι καὶ ἐνανθρωπῆσαι, ἀνάθεμα ἔστω.

ή. Εἴ τις μὴ λέγει, τὸν Θεὸν Λογὸν τὸν ὁμοούσιον τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι, τὸν σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα, τὸν ἕνα τῆς ἁγίας Τριάδος, κυρίως Χριστὸν, ἀλλὰ καταχρηστικῶς διὰ τὸν, ὥς φασι, κενώσαντα ἑαυτὸν νοῦν, ὡς συνημμένον αὐτῷ τῷ Θεῷ Λόγῳ, καὶ κυρίως λεγόμενον Χριστόν, ἀλλ' ἐκεῖνον διὰ τοῦτον Χριστὸν, καὶ τοῦτον δι' ἐκεῖνον Θεόν, ἀνάθεμα ἔστω.

θ. Εἴ τις λέγει, ὅτι οὐχ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ σαρκωθεὶς σαρκὶ ἐμψυχωμένῃ, ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ, κατελήλυθεν εἰς τὸν ᾅδην, καὶ πάλιν εἰς τὸν οὐρανὸν ὁ αὐτὸς ἀναβέβηκεν, ἀλλ' ὁ παρ' αὐτοῖς λεγόμενος νοῦς, ὃν ἀσεβοῦντες λέγουσι κυρίως Χριστὸν, τῇ τῆς μονάδος γνώσει πεποιημένον, ἀνάθεμα ἔστω.

ί. Εἴ τις λέγει, ὡς τὸ τοῦ Κυρίου ἐξ ἀναστάσεως σῶμα αἰθέριόν τε καὶ σφαιροειδὲς τῷ σχήματι, καὶ ὅτι τὰ τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν λοιπῶν ἐξ ἀναστάσεως ἔσται σώματα, καὶ ὅτι αὐτοῦ τοῦ Κυρίου πρῶτον ἀποτιθεμένου τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα, καὶ πάντων ὁμοίως, εἰς τὸ ἀνύπαρκτον χωρήσει ἡ τῶν σωμάτων φύσις, ἀνάθεμα ἔστω.

ιά. Εἴ τις λέγει, ὅτι ἡ μέλλουσα κρίσις ἀναίρεσιν παντελῆ τῶν σωμάτων σημαίνει, καὶ ὅτι τέλος ἐστὶ τοῦ μυθευομένου ἡ ἄϋλος φύσις, καὶ οὐδὲν ἐν τῷ μέλ-

ro nihil eorum erit, quæ constant materia, sed nuda & sola mens; anathema sit.

XII. Si quis dixerit, quod uniuntur Deo Verbo per omnia similiter cœlestes Virtutes, & omnes homines, & diabolus, & spiritalia nequitiæ, ut ipsa Mens, quæ dicitur ab ipsis Christus, & quæ in forma Dei est, & exinanivit, ut ajunt, semetipsam: & quod finis erit regni Christi; anathema sit.

XIII. Si quis dixerit, quod nulla re omnino Christus discrepabit ab ulla rationabilium creaturarum, neque essentia, neque cognitione, neque potestate aut virtute supra universa, sed futuros omnes a dextris Dei; quemadmodum qui ab illis dicitur Christus, quemadmodum fuere in illa quam fabulantur præexsistentia; anathema sit.

XIV. Si quis dixerit, quod omnium rationabilium unitas una erit, hypostasi & numero sublatis una cum corporibus: & quod cognitionem rationalium sequitur mundorum interitus, & depositio corporum, & nominum abrogatio; quod identitas futura est cognitionis, quemadmodum & hypostaseon: & quod in fabulosa restitutione futuræ sunt solæ mentes nudæ, quemadmodum in illa quam delirantes fingunt præexsistentia fuerunt; anathema sit.

XV. Si

μέλλοντι τῶν τῆς ὕλης ὑπάρξει, ἀλλὰ γυμνὸς ὁ νοῦς; ἀνάθεμα ἔστω.

ιβʹ. Εἴ τις λέγει, ὅτι ἑνοῦνται τῷ Θεῷ Λόγῳ ὅλως ἀπαραλλάκτως αἵ τε ἐπουράνιαι δυνάμεις, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ διάβολος, καὶ τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας, ὡς αὐτὸς ὁ νοῦς ὁ λεγόμενος παρ' αὐτῶν Χριστὸς, καὶ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, καὶ κενώσας, ὥς φασιν, ἑαυτὸν, καὶ πέρας ἔσεσθαι τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, ἀνάθεμα ἔστω.

ιγʹ. Εἴ τις λέγει, ὡς οὐδεμίαν παντελῶς ἕξει ὁ Χριστὸς πρὸς οὐδὲ ἓν τῶν λογικῶν διαφορὰν, οὐδὲ τῇ οὐσίᾳ, οὐδὲ τῇ γνώσει, οὐδὲ τῇ ἐφ' ἅπαντα δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ πάντες ἐκ δεξιῶν ἔσονται τοῦ Θεοῦ, καθάπερ ὁ παρ' αὐτοῖς Χριστὸς, ὡς καὶ ἐν τῇ παρ' αὐτῶν μυθευομένῃ προϋπάρξει ἐτύγχανον, ἀνάθεμα ἔστω.

ιδʹ. Εἴ τις λέγει, ὅτι πάντων τῶν λογικῶν ἑνὰς μία ἔσται, τῶν ὑποστάσεων καὶ τῶν ἀριθμῶν συναναιρουμένων τοῖς σώμασι, καὶ ὅτι τῇ γνώσει τῇ περὶ τῶν λογικῶν ἕπεται κόσμων τε φθορὰ καὶ σωμάτων ἀπόθεσις, καὶ ὀνομάτων ἀναίρεσις, ταυτότης ἔσται τῆς γνώσεως, καθάπερ καὶ τῶν ὑποστάσεων, καὶ ὅτι ἐν τῇ μυθευομένῃ ἀποκαταστάσει ἔσονται * μόνοι γυμνοὶ, καθάπερ καὶ ἐν τῇ παρ' αὐτῶν ληρῳδουμένῃ προϋπάρξει ἐτύγχανον, ἀνάθεμα ἔστω.

E

ιεʹ. Εἴ

* Fortè μόνοι νόοι. Harduin.

XV. Si quis dixerit, quod vita mentium eadem erit cum priore, quando nondum descenderant aut deciderant, ut principium sit idem cum fine, & finis mensura principii sit; anathema sit.

Capitulum de eo, quot & quales fuerint Synodi Orthodoxorum & Hæreticorum. Brevis Expositio.

Orthodoxorum Oecumenicæ. 1) Nicææ sanctorum Patrum CCCXVIII. 2) CPoli Patrum CL. 3) Ephesina prima, Patrum CC. 4) Chalcedone, Patrum DCXXX. 5) CPoli, Patrum CLX. 6) Iterum CPoli, Patrum CLXX.

Particulares Synodi hæ: 1) Sardicensis, quam Oecumenicam appellat in sua indictione Justinianus Imp. quod octo Provinciarum Episcopi in illa convenerunt; 2) in Antiochia Syriæ, 3) in Ancyra Galatiæ, 4) Gangrensis, 5) Neocæsariensis, 6) Laodicena, 7) Carthaginiensis in Africa, sub Cypriano, 8) in Italia Romæ, sub Hormisda, 9) in Gallia, 10) Mediolani, 11) Alexandriæ, 12) Romæ iterum, sub Martino S. Martyre. Universæ Synodi generales & particulares sunt XVIII.

Hæreticæ Synodi hæ sunt: Tyanensis, Ancyrana, Lampsacena, Cyzicena,

ιε΄. Εἴ τις λέγει, ὅτι ἡ ἀγωγὴ τῶν νοῶν ἡ αὐτὴ ἔσται τῇ προτέρᾳ, ὅτι οὔπω ὑποβεβήκεσαν ἢ καταπεπτώκεισαν, ὡς τὴν ἀρχὴν τὴν αὐτὴν εἶναι τῷ τέλει, καὶ τὸ τέλος τῆς ἀρχῆς μέτρον εἶναι, ἀνάθεμα ἔστω.

Κεφάλαιον * περὶ τοῦ, πόσαι καὶ ποῖαι γεγόνασι Σύνοδοι Ορθοδόξων τε καὶ Αἱρετικῶν, Διάληψις σύντομος.

Ὀρθοδόξων Οἰκουμενικαί. α΄. Ἡ ἐν Νικαίᾳ τῶν τιη΄ ἁγίων Πατέρων. β΄. Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ρν΄. γ΄. Ἡ ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρώτερον, διακοσίων. δ΄. Ἡ ἐν Χαλκηδόνι τῶν χλ΄. ε΄. Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ρξ΄. ς΄. Ἡ αὖθις ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ρο΄.

Καὶ Τοπικαὶ αὗται. α΄. Ἡ ἐν Σαρδικῇ, ἣν Οἰκουμενικὴν καλεῖ ἐν οἰκείῳ ἰνδίκτῳ Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεύς, διὰ τὸ, ὀκτὼ ἐπαρχιῶν Ἐπισκόπους ἐν αὐτῇ συνελθεῖν. β΄. Ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας. γ΄. Ἡ ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας. δ΄. Ἡ ἐν Γάγγραις. ε΄. Ἡ ἐν Νεοκαισαρείᾳ. ς΄. Ἡ ἐν Λαοδικείᾳ. ζ΄. Ἡ ἐν Καρθαγένῃ τῆς τῶν Ἀφρῶν χώρας ἐπὶ Κυπριανοῦ. η΄. Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ ἤγουν ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ὁρμίσδα. θ΄. Ἡ ἐν Γαλλίᾳ. ι΄. Ἡ ἐν Μεδιολάνῳ. ια΄. Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. ιβ΄. Ἡ † ἐν Ῥώμῃ αὖθις ἐπὶ Μαρτίνου τοῦ ἁγίου Μάρτυρος. Γίνονται ὅλαι ὁμοῦ Οἰκουμενικαί τε καὶ Τοπικαί, ιη΄.

Αἱρετικαὶ δὲ, αὗται, ἡ ἐν Τυάνοις, ἡ ἐν Ἀγκύρᾳ, ἡ ἐν Λαμψάκῳ, ἡ ἐν Κυ-

* Lambec. VIII. p. 444.

† Concilium hoc Romanum Lateranense sub S. Martino I. Papa contra Monotheletas celebratum est A. C. 649.

zicena, Seleuciensis, Zelensis, * Ariminensis, Sirmiensis, Nicææ Thraciæ, Isaurica, Byzantina sub Eudoxio Ariano. Antiochena secunda, iterumque tertia sub Constantino Ariano & Valente, de consubstantialis vocabulo supprimendo, atq; Sancto persequendo Eustathio. Et de - - beato Meletio, Paulinum pro eo hæreticum ordinans. Ephesina secunda sub Dioscoro & Theodosio minore. Tyria Philippopolitana. Berosaphensis, in qua Barsanuphius hæreticus, qui sacræ Synodo Chalcedonensi adversatus fuit. CPolitana sub Sergio pro expositione fidei Heraclii Imp. CPolitana iterum sub Pyrrho Patriarcha. CPolitana sub Petro vere Jacobita, sive potius Dei osore adversus sanctos Patres Anastasium presb. & Apocrisiarium Romanum, Maximumque & Anastasium ejus discipulum. Hæ simul computatæ sunt viginti.

Κυζίκῳ, ἡ ἐν Σελευκείᾳ, ἡ ἐν Ζήλῳ, ἡ ἐν Ἀριμίνῳ, ἡ ἐν τῷ Σερμίῳ, ἡ ἐν Νίκῃ τῆς Θρᾴκης, ἡ ἐν Ἰσαυρίᾳ, ἡ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ Εὐδοξίου τοῦ Ἀρειανοῦ, ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸ δεύτερον, ἡ ἐν αὐτῇ πάλιν τὸ τρίτον, ἡ μὲν ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ Ἀρειανοῦ, ἡ δὲ ἐπὶ Οὐάλεντος, ἡ μὲν ἐπὶ παρασιωπήσει τοῦ ὁμοουσίου καὶ ἐκδιώξει τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἡ δὲ ἐπὶ - - τοῦ μακαρίου Μελετίου, χειροτονήσασα ἀντ' αὐτοῦ Παυλῖνον τὸν αἱρετικόν, ἡ ἐν Ἐφέσῳ τὸ δεύτερον ἐπὶ Διοσκόρου καὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἡ ἐν Τύρῳ, ἡ ἐν Φιλιππουπόλει, ἡ ἐν Βεροσάφοις, ἐν ᾗ καὶ Βαρσανούφιος εὑρέθη ὁ αἱρετικός, συναινῶν κατὰ τῆς ἁγίας Συνόδου Χαλκηδόνος, ἡ ἐν † Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Σεργίου ὑπὲρ τῆς ἐκθέσεως Ἡρακλείου, ἡ εν τῇ αὐτῇ ἐπὶ Πύῤῥου ὁμοίως, ἡ ἐν αὐτῇ ἐπὶ Πέτρου, τοῦ ἀληθῶς Ἰακωβίτου, μᾶλλον δὲ θεομισήτου κατὰ τῶν ἁγίων Πατέρων, Ἀναστασίου τοῦ Πρεσβυτέρου καὶ Ἀποκρισιαρίου Ῥώμης, Μαξίμου τε καὶ Ἀναστασίου τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ, καὶ αὗται γίνονται ὁμοῦ κʹ.

XI. Salmasius libro de Usuris, A. 1638. edito, cap. 21. p. 633. *Ut germanos esse Canones Apostolicos non præsto, ita possum vetustissimos asserere. Theodoretus, Cyri Episcopus, in Canonum compilatione* ἀνεκδότῳ *pro genuinis agnovit.* Nullam aliam designat Salmasius canonum collectionem, quam illam *Joannis Scholastici* & presb. *Antiocheni* (postea ab A. C. 565. ad 577. Pa-

* Ζῆλαι vel Ζῆλοι in provincia Helenoponti, in Novella Justiniani XXVII. Ζῆλα. Plinio lib. 6. sect. 3. Zela in Cappadocia. In numis antiquis Ζηλειτῶν τοῦ Πόντου. Vide Harduin. T. 12. Concil. p. 912.

† Tres illi Patriarchæ Constantinopolitani, quorum hic fit mentio, nempe Sergius, Pyrrhus & Petrus fuerunt Monotheletæ; eorumque ultimus, nempe Petrus, Patriarchatum adeptus est A. C. 652. & A. 656. obiit. *Lambec.*

Patriarchæ CPol.) in quinquaginta tributam titulos & Græce & Latine poſtea A. 1661. in tomo poſteriore Bibliothecæ Canonicæ Juſtelli editam. Atque Collectionem Canonum quidem eſſe à Theodoreto, cui Codex Bibl. Regiæ Pariſ. illam tribuit: ſed collationem Legum & præcipue Novellarum Juſtiniani (à quo in thronum CPol. evectus erat) à Joanne illo adjunctam opinatus eſt Petrus de Marca lib. 2. de concordia Sacerdotii & Imp. c. 11. §. 4. & lib. 3. c. 3. §. 8. Verùm Codices alii MSS. quibus Juſtellus uſus, Seguierianus, Claromontenſis & Oxonienſis uni eidemque Joanni & illam Collectionem Canonum & Nomocanonem titulis quinquaginta diviſum diſerte tribuunt, neque quiſquam eſt vetus aut idoneus auctor, qui à Theodorito Canonum ſυναγωγὴν adornatam eſſe teſtetur. Non omittendum autem, quod Johannes hic Scholaſticus mentionem facit alterius Canonum collectionis vetuſtioris, * tributæ in titulos ſexaginta, quæ hodie nuſquam exſtat quod ſciam. En Joannis verba in præf. p. 500.

Quoniam igitur pro temporibus olim à diverſis ad diverſos diverſiſque concordantes Leges & Canones Eccleſiæ editi ſunt, (decem enim, poſt Apoſtolos, magnæ Patrum celebratæ fuerunt ſynodi: præterea etiam Baſilius magnus de multis rebus canones compoſuit) idcirco non mirum ſi ſparſim ab ipſis, prout res quæ quibuſque temporibus oriebantur exigerent, & non ordine quodam rerum velut in capita diſtributarum canones ſcripti ſint: adeo, ut propterea difficile admodum inventu & conquiſitu ſit id quod a nonnullis confertim de canone requiritur. Propterea, cum gratia Domini & Dei & Servatoris noſtri Jeſu Chriſti, ea quæ paſſim ab ipſis definita ſunt pro temporibus, in unum colligere magno ſtudio enixi fuerimus, eaque in titulos

Ἐπεὶ οὖν πάλαι κατὰ καιροὺς ὑπὸ διαφόρων πρὸς διαφόρους καὶ διαφόροις ἁρμόζοντες οἱ νόμοι καὶ κανόνες τῆς ἐκκλησίας ἐτέθησαν, δέκα γὰρ μετὰ τοῖς ἀποστόλοις αἱ μεγάλαι τῶν πατέρων γεγόνασι σύνοδοι, πρὸς τούτοις δὲ αὖ καὶ Βασίλειος ὁ μέγας περὶ πολλῶν ἐκανόνισεν. Εἰκότως δὲ διὰ τοῦτο σποράδην ὑπ' αὐτῶν ὡς ἀπῄτει τὰ κατὰ χρόνον ἀναφυόμενα, καὶ οὐ τάξει τινὶ πραγμάτων ὡς ἐν κεφαλαίοις διῃρημένων οἱ κανόνες ἐγράφησαν, ὡς ἐκ τούτου δυσεύρετον εἶναι κομιδῆ καὶ δυσπόριστον τὸ πρός τινων ἀθρόως περὶ κανόνος ἐπιζητούμενον. Διὰ τοῦτο χάριτι τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὰ σποράδην ὑπ' αὐτῶν ὁρισθέντα κατὰ καιροὺς εἰς ἓν ἡμεῖς ἀθροῖσαι σπουδάσαντες, καὶ ταῦτα διελόντες εἰς τίτλους πεντήκοντα, οὐ τάξιν τινὰ καὶ ἀκολουθίαν ἀριθμῶν ἐφυλάξαμεν, πρῶτον, ὡς εἰπεῖν,

* Confer Beveregium lib. 1. Codicis Can. vindicati cap. 15.

titulos quinquaginta distribuerimus, non ordinem quendam & seriem numerorum servavimus; primum, ut ita dicam, & secundum, & tertium, & quartum, & quintum deinceps canones conjungentes; sed similia similibus quantum fieri potuit copulantes, & par pari capiti connectentes, facilem simul & laboris expertem omnibus, ut opinor, eorum, quæ conquiruntur inventionem reddidimus. Cum non ipsi soli & primi inter cæteros ad hoc faciendum incitati fuerimus, sed alios compererimus ea in titulos sexaginta divisisse, ac neque Basilii canones cum aliis conjunxisse, neque res similes similibus, ut oportebat, velut sub titulis composuisse, propterea quod multi de uno capite canones reperirentur, & ea quæ ab omnibus de una re canonibus constituta sunt deprehensu essent difficilia: clariorem, quantum fieri potuit, nos similium collatione & compositione canonum divisionem facere contendimus: unaquaque præterea titulorum inscriptione eorum, quæ proponuntur vim optimè declarante.

πεῖν, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον, καὶ τέταρτον, καὶ πέμπτον αὖθις κανόνας συνάψαντες, ἀλλ' ὅμοια τοῖς ὁμοίοις, ὡς οἷόν τε συναρμόσαντες, καὶ * ἴσον ἴσῳ κεφαλαίῳ συμπλέξαντες, ῥᾳδίαν ἐποιησάμεθα ἅμα καὶ ἄπονον τοῖς πᾶσιν, ὡς οἶμαι, τῶν ζητουμένων τὴν εὕρεσιν, οὐκ αὐτοὶ τοῦτο μόνοι καὶ πρῶτοι τῶν ἄλλων ποιῆσαι ὁρμήσαντες, ἀλλ' ἑτέρους εὑρόντες ταῦτα διελόντας εἰς τίτλους ἑξήκοντα, καὶ μήτε τοὺς ** Βασιλείου κανόνας τοῖς ἄλλοις ἐπισυνάψαντας, μήτε δὲ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις, ὡς ἔδει, πράγματα συναρμόσαντας, ὡς ἐν τίτλοις διὰ † τὸ πολλοὺς περὶ ἑνὸς κεφαλαίου κανόνας εὑρίσκεσθαι, καὶ δυσάλωτα γίνεσθαι τὰ περὶ τοῦ πράγματος ἑνὸς παρὰ τῶν †† ὅλων κανονιζόμενα, σαφεστέραν ὡς οἷόν τε ἦν ἡμεῖς τῇ παραθέσει τῶν ὁμοίων ποιῆσαι τῶν κανόνων τὴν διαίρεσιν ἐσπουδάσαμεν, τῆς ἑκάστου πρὸς τούτοις τῶν τίτλων ἐπιγραφῆς προσημαινούσης εὖ μάλα τῶν ἐμφερομένων τὴν δύναμιν.

XII. *Jo. Tilius*, Engolismensis, quem Episcopatui Briocensi deinde ac Meldensi præfectum & variis monumentis in lucem prolatis de antiquitate Ecclesiastica bene meritum constat, Parisiis typis Conr. Neobarii typogr. Regii Græce A. 1540. 4. edidit & Francisco Turnonio Cardinali dicavit Apostolorum & Sanctorum Conciliorum decreta, hinc sarciendam Ecclesiæ concordiam, (incassum, ut eventus ostendit) ipso in titulo libri ominatus. In hoc volumine exhibentur: 1. *Canones Apostolici* LXXXV. 2. *Canones*

* al. τῶν ἴσων κεφαλαίων. ** al. τοῦ ἁγίου. † al. τοῦτο. †† al. πολλῶν.

nones Nicaeni (A. C. 325.) XX. *κανόνες τῶν τιή ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἐν ὑπατείᾳ Παυλίνου καὶ Ἰουλιανοῦ τῶν λαμπροτάτων ἔτους χλς´ ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐν μηνὶ Δεσίῳ ἐννεακαιδεκάτῃ πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν Ἰουλίων.* 3. *Canones Ancyrani* (A. 314.) XXV. *κανόνες τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ συνελθόντων μακαρίων πατέρων οἵτινες πρότεροι μὲν εἰσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθέντων κανόνων, δευτερεύουσι δὲ διὰ τὴν τῆς οἰκουμενικῆς Συνόδου αὐθεντείαν.* 4. *Canones Neocaesarienses* (A. 315.) XV. *κανόνες τῶν ἐν Νεοκαισαρείᾳ συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων, οἵτινες δεύτεροι μὲν εἰσι τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ, τῶν δὲ ἐν Νικαίᾳ πρότεροι, διὰ δὲ σεβασμιότητα προτέτακται αὐτῶν ἐν Νικαίᾳ.* 5. *Canones Gangrenses* (A. 326.) XX. *κανόνες τῶν ἐν Γάγγρᾳ συνελθόντων ἁγίων πατέρων οἵτινες μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον ἐξετέθησαν. Κυρίοις τιμιωτάτοις ἐν Ἀρμενίᾳ συλλειτουργοῖς, Εὐσέβιος, Αἰλιανὸς, Εὐγένιος, Ὀλύμπιος, Βιθυνικὸς, Γρηγόριος, Φιλητὸς, Πάππος, Εὐλάλιος, Ὑπάτιος, Προαιρέσιος, Βασίλειος, Βάσος, οἱ συνελθόντες εἰς τὴν κατὰ Γάγγραν ἁγίαν Σύνοδον, ἐν Κυρίῳ χαίρειν. Ἐπειδὴ συνελθοῦσα* &c. 6. *Antiocheni Canones* (A. 341.) XXV. *κανόνες τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἡ ἁγία καὶ εἰρηνικωτάτη σύνοδος ἡ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συγκροτηθεῖσα ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐξ ἐπαρχίας Συρίας κοίλης, Φοινίκης, Παλαιστίνης, Ἀραβίας, Μεσοποταμίας, Κιλικίας, Ἰσαυρίας τοῖς κατ' ἐπαρχίαν ὁμοψύχοις καὶ ἁγίοις συλλειτουργοῖς ἐν Κυρίῳ χαίρειν. Ἡ χάρις καὶ ἀλήθεια Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν* &c. 7. *Laodiceni Canones* (A. 367.) LVIII. *κανόνες τῶν ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Φρυγίας συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἡ ἁγία Σύνοδος ἡ κατὰ Λαοδικείαν τῆς Φρυγίας Πακατιανῆς συγκροτηθεῖσα ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἀσιανῆς, ὅρους ἐξέθετο ἐκκλησιαστικοὺς οὓς ὑποτέτακται.* 8. *CPolitani Concilii Oecumenici Canones* (A. 381.) VII. *κανόνες τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων ἐν ὑπατείᾳ Φλαβίου Εὐχερίου καὶ Φλαβίου Εὐαγρίου τῶν λαμπροτάτων, πρὸ ἑπτὰ ἰδῶν Ἰουλίων. Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ Θεοφιλεστάτῳ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ἡ ἁγία σύνοδος τῶν ἐπισκόπων τῶν ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν τοῦ πρὸς τὴν σὴν εὐσέβειαν γράμματος* &c. *Τάδε ὥρισαν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, χάριτι Χριστοῦ συνελθόντες ἐπίσκοποι ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν κατὰ κλῆσιν τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Θεοδοσίου* &c. 9. *Ephesini Canones* (A. 431.) VII. *κανόνες τῶν διακοσίων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Ἐφέσῳ συνελθόντων μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον, καὶ Φλαβίου Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν αἰωνίων Αὐγούστων πρὸ δέκα καλανδῶν Ἰουλίων. Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος* &c. Post septem Canones sequitur *ψῆφος τῆς αὐτῆς ἁγίας Συνόδου ἐκφωνηθεῖσα ἐκ προσελεύσεως γινομένης αὐτῇ παρὰ τῶν Κυ-*

πρίων

πρίων ἐπισκόπων (Ζήνων καὶ Εὐαγρίου) Πρᾶγμα περὶ τῶν ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς &c. nec non Epistola ad Synodum in Pamphylia de Eustathio ipsorum Metropolitano, ἐπιστολὴ τῆς αὐτῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου πρὸς τὴν ἐν Παμφυλίᾳ εὐαγῆ σύνοδον, περὶ Εὐσταθίου τοῦ γενομένου αὐτῶν μητροπολίτου. Μετὰ βουλῆς πάντα ποίει &c. 10. *Chalcedonensis Concilii* (A. C. 451.) Canones XXVIII. κανόνες τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Καλχηδόνι συνελθόντων ὑπατείας Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου καὶ τοῦ δηλωθησομένου τῇ πρὸ ὀκτὼ Καλανδῶν Νοεμβρίου. Post Canones illos subjicitur τῆς αὐτῆς ἁγίας συνόδου ἐκ τῆς πράξεως τῆς περὶ Φωτίου * ἐπισκόπου Τύρου, καὶ Εὐσταθίου ἐπισκόπου Τύρου. 11. *Concilii Sardicensis* (A. C. 347.) Canones XXI. Κανόνες τῶν ἐν Σαρδικῇ συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ ἐν Σαρδικῇ συγκροτηθεῖσα ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν ὥρισεν τὰ ὑποτεταγμένα. 12. *Carthaginiensis Synodi* (A. C. 418.--423.) Canones X. & deinde post Symbolum fidei, alia Capita CXXXVIII. Κανόνες τῶν ἐν Καρθαγένῃ συνελθόντων διακοσίων δέκα καὶ ἑπτὰ ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Capite CIX. σύνοδος κατὰ τῶν ἑλλήνων καὶ τῶν αἱρετικῶν ἐπὶ Βάσσου καὶ Φιλίππου τῶν λαμπροτάτων ὑπάτων, τῇ πρὸ ἓξ καὶ δεκάτῃ καλανδῶν ἰουλίων ἐν Καρχηδόνι εἰς τὸ σήκρητον τῆς ῥεστιτούτης ἐκκλησίας. Et CXXXV. ἄρχεται ἡ ἀπὸ πάσης τῆς ἐν Ἀφρικῇ συνόδου πρὸς Βονιφάτιον τὸν τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον διὰ Φαυστίνου ἐπισκόπου, Φιλίππου καὶ Ἀσέλλου πρεσβυτέρου τῶν τοποτηρητῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας ἀποσταλεῖσα ἐπιστολή. Ultimi Capitis locum occupat Epistola ad Cælestinum Papam. δεσπότῃ ἀγαπητῷ καὶ τιμιωτάτῳ ἀδελφῷ Κελεστίνῳ Αὐρήλιος, Παλατῖνος, Ἀντώνιος, Τοῦτος, Σερβοῦς Δεῖ, Τερέντιος, Φορτουνάτος, Μαρτῖνος, Ἰαννουάριος, Ὀπτᾶτος, Κελτίκιος, Δονάτος, Θεάσιος, Βιγκέντιος, Φουλγεντιανὸς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ συνόδῳ τῆς Καρχηδόνος εὑρεθέντες. 13. *Ex Actis Concilii CPol.* (A. C. 394.) in causa Agapii & Bagadii, ἐκ τῶν πραχθέντων ὑπομνημάτων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἤ περὶ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου, ἑκατέρου ἀντιποιουμένου τῆς ἐπισκοπῆς Βόστρης. 14. *Concilii CPol. in Trullo* (A. C. 680.) Canones CIII. κανόνες τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ τρούλλῳ τοῦ βασιλικοῦ παλατίου συνελθόντων ἁγίων πατέρων ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως. 15. *Synodi secunda Nicana* (A. C. 787.) Canones XXII. κανόνες τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων συνελθόντων τὸ δεύτερον, ἔτει ςσϟς τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως, ἰνδικτιῶνος ἑνδεκάτης, εὐσεβῶς βασιλευόντων Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς αὐτοῦ μητρός. In his Synodi secundæ Nicænæ Canonibus desinit Tilii editio, licet credibile est in

* Confer Acta Concilii Chalced. Actione IV.

in MSto Codice eum alia etiam reperiſſe, quæ exſtant in Syntagmate Canonum Cæſareæ Bibl. quod ſupra p. 28. ſeq. è Lambecio memoravi, & quod Tiliano in omnibus eſt ſimillimum: in eo enim ſubjunguntur Canones Conciliorum CPolitanorum pro Photio A.C. 861. & 879. habitorum, nec non SS. Patrum Epiſtolæ ac reſponſa Canonica. Illas pro Photio Synodos facile quis credat, ob notum Romanæ Eccleſiæ in Photianas partes odium, de induſtria Tilium ſuppreſſiſſe: Epiſtolas vero Canonicas ad manus ſibi fuiſſe non diffitetur in præfat. *quod ſi impetrabo ut ſtudium meum boni conſulas, pro virili navabo operam ut Reip. deinceps ſi non majus certè par munus offeram. Nam eſt penes nos tomus hujus operis ſecundus, qui SS. Patrum eorumque Græcorum Epiſtolas Canonicas complectitur, varia eruditione & pietate inſtructas, quas itidem atque hos canones à doctiſſimis divi Hilarii Pictavienſis Canonicis hac lege accepimus, ut in pii lectoris gratiam evulgentur.* Nunquam promiſſum hoc ſuum implevit Tilius, neſcio qua re impeditus, ſed ſyntagma ejus Canonum *Elias Ehingerus* integrum recudi curavit, addita ex antiquis Conciliorum editionibus latina verſione, & adſperſis paſſim celebris Doctoris Lucæ Oſiandri ex Hiſtoria ejus Eccleſiaſtica epicriſibus. Witebergæ 1614. 4. Ait in præfat. Ehingerus contuliſſe ſe etiam Codicem MS. Græcum Canonum ſuppeditatum ab Hœſchelio, ſed in libro illo nullum ejus rei documentum reperire potui, neque ad calcem voluminis quicquam aliud acceſſionis loco habetur, quam 1) Joannis Metropolitæ Ruſſiæ Epiſtola Lat. ad Epiſcopum Rom. data A. 1549. & a Sigiſmundo ab Herberſtein publicata in rerum Moſcoviticarum commentariis. 2) Symbolum fidei, quod A.C. 971. Pilegrinus Archiepiſcopus Laureacenſis Bavaros Auſtriacos & Hungaros docuit. Et 3) Synopſis brevis de ſeptem Conciliis Græce edita ex MS. Bibl. Auguſtanæ, quam A. 1604. Commelinus dederat ad calcem Gelaſii Cyziceni de Actis Concilii Nicæni. Incipit: χρὴ γινώσκειν πάντα Χριστιανόν.

Omiſit Ehingerus, quod in Tilii editione poſt præfationem poſitum video ἐκ τοῦ Ἰωάννου ψελλοῦ περὶ τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν συνόδων. Γέγονεν πρώτη σύνοδος μετὰ τριακόσια ἔτη πτ τοῦ Κυρίου ἀναλήψεως.

ἀπὸ πρώτης μέχρι δευτέρας ἔτη νϛ΄.	*à prima Synodo ad ſecundam, anni*	*LVI.*
ἀπὸ δευτέρας μέχρι τρίτης ἔτη μ΄.	*à ſecunda ad tertiam*	*XL.*
ἀπὸ τρίτης μέχρι τετάρτης ἔτη λ΄.	*à tertia ad quartam*	*XXX.*
ἀπὸ τετάρτης μέχρι πέμπτης ἔτη ρβ΄.	*à quarta ad quintam*	*CII.*
ἀπὸ πέμπτης μέχρι ἕκτης ἔτη ρκθ΄.	*à quinta ad ſextam*	*CXXIX.*
ἀπὸ ἕκτης μέχρι ἑβδόμης ἔτη ο΄.	*à ſexta ad ſeptimam*	*LXX.*
		XIII.

XIII. Hæc Tiliana, quam hactenus recensui, Canonum Collectio viris eruditis venire solet sub titulo *Codicis Ecclesiæ Orientalis*, atque probata videri potest Patribus Concilii Trullani A. C. 680. & Quinisexti A. 691. nec non Nicæni II. A. 787. A Quæ vero de Conciliis Photianis & Nicæno secundo sub extremum leguntur, postea interjecto tempore illi adjuncta sunt. Hunc Ecclesiæ Orientalis Codicem, quem deinde Alexius Aristenus, Theodorus Balsamo & Joh. Zonaras Scholiis etiam illustraverunt, tempore & ætate antecessit *Codex Canonum Ecclesiæ universæ*, ipse probatus allegatusque in Concilio Chalcedonensi A. 451. & confirmatus Novella CXXXI. Justiniani Imp. Hujus Codicis, cui Chalcedonenses deinde Canones adjunctos constat, memoriam primus instauravit atque erudite ex antiquitate Ecclesiastica eruit *Jacobus Leschasserius* JCtus in consultatione de controversia inter Paulum V. & Remp. Venetam, quam Goldastus exhibet in præclaro opere de Monarchia Imperii T. 3. p. 479. Ipsum deinde Codicem Græce & Latine editum restituit, notisque illustratum Leschasserio dicavit *Christophorus Justellus* Parif. 1610. 8. & addito * Concilio Sardicensi 1618. 8. Recusus deinde est in tomo priore Bibliothecæ Juris Canonici Justellianæ Paris. 1661. fol. Separatim etiam luci datus cum Justelli notis à B. *Gebhardo Theodoro Meiero* Theologo Helmstadiensi, præmissa Historica de collectionibus Canonum relatione. Helmst. 1663. 4. Hic codex totus constat Canonibus CCVII. qui una serie procedunt, atque hoc numerorum ordine etiam in veteribus Conciliis allegantur:

A numero 1.--- 20.	Canones Concilii	*Nicæni XX.*
21.--- 45.		*Ancyrani XXV.*
46.--- 59.		*Neocæsariensis XIV.*
60.--- 79.		*Gangrensis XX.*
80.--- 104.		*Antiocheni XXV.*
105.--- 163.		*Laodiceni LXI.*
164.--- 170.		*CPolitani VII.*
171.--- 178.		*Ephesini VIII.*
179.--- 207.		*Chalcedonensis XXIX.*

XIV. Eidem Justello, doctissimo Viro, debemus *Codicem Canonum Ecclesiæ Africanæ* Latine scriptum, addita Græca versione ex Codice Ecclesiæ Orientalis Tiliano, cum variis Lectionibus MS. Regii Græci Parif. & Palatini. Digestus is est per capita CXXXVIII. & ex tribus MStis Latinis, uno

* Bibl. Telleriana p. 188.

uno præcipue Nic. Fabri, Thuanique altero & tertio Johannis Bochardi diligenter expressus, cui editoris observationes & notæ accedunt. In hoc codice exstant

Canones 1.—33. Concilii Carthaginensis A. 419. post Consulatum Honorii XII. & Theodosii VIII. 5. Kal. Jun.

Hinc brevis notitia de Concilio quod *Hippone* Regio factum est A.C. 393. Theodosio III. & Abundantio COSS. 8. Id. Oct.

de Concilio *Carthaginiensi* A. 394. Arcadio III. & Honorico II. COSS. 6. Kal. Jul. ubi legati episcopi proconsulares τ̃ *ἀνθυπαλικῆς* ad Concilium Adrumetinum destinantur.

de Concilio *Carthaginiensi* A. 397. Cæsario & Attico COSS. 6. Kal. Jul.

34.—56. Ejusdem Concilii *Carthaginiensis* A. 397.

Notitia de Concilio *Carthaginiensi* A. 399. post Consulatum Honorii IV. & Eutychiani V. Kal. Maj.

56.—65. Concilii *Carthaginiensis* A. 401. post Consulatum Fl. Stiliconis 14. Kal. Jul.

65.—85. Concilii *Carthaginiensis* A. 401. Vincentio & Flavito COSS. Idibus Sept.

85.—90. Concilii *Milevitani* A. 402. Arcadio & Honorio V. COSS. 6. Kal. Sept.

90.—92. Concilii *Carthaginiensis* A. 403. Theodosio & Rumorido COSS. 8. Kal. Sept.

92. 93. Concilii *Carthaginiensis* A. 404. Honorio VI. COS. 6. Kal. Jul.

94. Concilii *Carthaginiensis* A. 405. Stilicone II. & Arthemio COSS. 10. Kal. Sept.

94.—106. Concilii *Carthaginiensis* A. 407. Honorio VII. & Theodosio II. COSS. Id. Jun.

Notitia de Conciliis *Carthag*. A. 408. Basso & Philippo COSS. 16. Kal. Jul. & 3. Id. Octobr. & A. 409. Honorio VIII. & Theodosio III. COSS. 17. Kal. Jul. & A. 410. post Consulatum Honorii VIII. & Theodosii III. 18. Kal. Jul.

108.—127. Canones Concilii *Carthaginiensis* A. 418. Honorio XII. & Theodosio VIII. COSS. Kal. Maj.

127.--138. Canones Concilii *Carthaginiensis* A. 419. post Consulatum Honorii XII. & Theodosii VIII. 8. Kal. Jun.

Hic Codex Ecclesiæ Africanæ cum Christoph. Justelli notis primum editus fuit Paris. 1615. 8. quam editionem ex auctione Gudiana nactus sum hinc inde notatam emendatamque manu Claudii Salmasii: Deinde iterum prodiit in tomo primo Bibliothecæ Juris Canonici veteris Guil. Voëllo & Henrico Justello curante, Paris. 1661. fol. quam in multis emendatam profitentur editores.

XV. Abbreviatores Canonum Græci tres vel quatuor exstant in eadem Juris Canonici Bibliotheca, quos hoc loco distinctius referre erit à meo instituto haud alienum. Nam de *Joanne Scholastico*, qui ex Presbytero *Antiocheno* fuit Patriarcha CPol. ab A. C. 564. ad 578. & Canonum συναγωγὴν per quinquaginta titulos digessit, abunde dixi Volum. IX. pag. 158. 159. quod autem Theodoreti non sit, sed Johannis hujus illa συναγωγή, præter Codices MStos supra p. 36. memoratos testantur Codices Cæsarei, de quibus Lambecius VI. p. 55. 56. 61. & VIII. p. 458.

Alexii Aristeni * σύνοψις Canonum T. 2. Bibl. Canon. p. 673.--709. compendio refert 1) Canones Apostolicos LXXVII. 2) Nicænos XXIV. 3) Ancyranos XXVI. 4) Neocæsarienses XV. 5) Gangrenses VI. 6) Antiochenos XXV. 7) Laodicenos XLVII. 8) CPolitanos VIII. 9) Ephesinos VII. 10) Chalcedonenses XXXI. 11) Sardicenses XXI. 12) Africanos XXII. 13) Trullanos XCI. 14. Ex S. Basilii Epistola I. Canones 18. Ex Epistola II. Canones XXXIV. Ex Epistola III. Canones XVIII. Hic Alexius Aristenus, cujus scholia etiam in Canones exstant edita à Guil. Beveregio, CPoli vixit & magni Oeconomi dignitatem gessit sæculo duodecimo, laudatus à Theodoro Balsamone ad Can. 6. Apostol. & Trullanum 37. Atque si Allatium audimus p. 419. de consensu utriusque Ecclesiæ, Zonaram etiam ætate Aristenus antecessit, qui ex Alexio profecisse Balsamonem, notat p. 254. Sed idem pag. 191. etiam laudat epitomatorem Canonum satis antiquum Græcum Aristeno, Zonara & Balsamone antiquiorem.

Simeonis Magistri & Logothetæ ἐπιτομὴ κανόνων T. 2. Bibl. Canonicæ p. 710.--748. exhibet 1) Canones Apostolicos LXXXII. 2) Nicænos XX. 3) CPolitanos VI. 4) Ephesinos VIII. 5) Chalcedonenses XXXI. addito scholio ad Can. IX. de exarcho dioecesis. 6) Ancyranos XXV. 7) Neocæsarienses XIV. 8) Sardicenses XVIII. 9) Gangrenses VII. 10) An-

* Vel antiquioris potius scriptoris. Vide Bevereg. prolegom. ad Synodic. §. 26. seq.

Antiochenos XXIV. 11) Laodicenos L. 12) Carthaginienses LXXXIV. 13) Ex Basilii Epistola I. Canones XVI. Ex Epistola II. Canones XXXII. Ex Epistola III. Canones XXVIII. 14) Trullanos LXXXVIII. Hunc Simeonem, cujus etiam scholia in Canones fuerunt, sed necdum edita, non diversum puto esse à Simeone Metaphraste, qui seculo nono labente vixit & Annalibus aliisque pluribus scriptis clarissimum nomen sibi peperit. Vide quæ notavi Volum. X. p. 297.

Arsenii Monachi in sancto monte Atho monasterii Philothei * τῆς ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει μονῆς τοῦ Φιλοθέου *synopsis Canonum*, qui appositis unicuique capiti Canonum Parallelorum numeris, ubi ejusdem argumenti alii repeniuntur, non ut in superioribus synopsibus factum est ordine Conciliorum, sed per titulos CXLI. digesti sunt. In eadem Justelli Bibliotheca Canonica primum lucem vidit p. 749.-784. ex MS. Codice Bibl. Regiæ Parif. addita Latina versione. Utitur Canonibus LXXXV. *Apostolicis*, & Synodorum *Nicenæ, Ancyranæ, Neocæsariensis, Gangrensis, Antiochenæ, Laodicenæ, CPolitanæ, Ephesinæ, Chalcedonensis, Sardicensis, Carthaginiensis*, cæterarumque quæ in Codice Africano exstant. Laudat porro ὑπόμνημα πραχθὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει (A. C. 394.) περὶ Βαγαδίου καὶ Ἀγαπίου, (ita legendum p. 771. pro περὶ βαγαδ... καὶ ἀγάπης) in causa Bagadii & Agapii de Episcopatu Bostrensi inter se concertantium, nec non Canones Synodi sextæ Trullanæ A. C. 680. & septimæ sive Nicænæ II. A. C. 787. habitæ & Synodi celebratæ in templo sanctorum Apostolorum A. C. 861. & in templo S. Sophiæ A. C. 879. Præterea citat Apocalypsin *S. Gregorii Thaumaturgi, S. Sophronii*, λόγους β΄ ἐκ τῶν συνοδικῶν, libellum *Michaelis Syncelli*. Anonymi λόγον περὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν ζ΄ συνόδων. Canones *SS. Gregorii* Thaumaturgi, *Dionysii, Basilii, Athanasii, Timothei*, qui p. 768. dicitur Apostolus, sed intelligitur Patriarcha Alex. *Theophili* Alexandrini, *Gregorii* Nysseni, *Petri* Alex. & *Cyrilli*: tum versus sive στίχους SS. *Gregorii* Theologi & *Amphilochii*. S. *Basilii* Epistolam ad S. Martyrium (ita enim legendum p. 757. Μαρτύριον, ubi Μάρτυρος editum est) Episcopum Antiochenum. Ejusdem Epistolam ad Cæsarium Patricium. Epistolam S. Tarasii. Epistolam Gennadii Patriarchæ. Adhibuit etiam hic Arsenius, sive ipse composuit *Synopsin* ejusmodi *Legum Imperatoriarum* sub titulis similiter digestarum, quorum νομικῶν κεφαλαίων numeros subinde Canonibus Ecclesiasticis respondentes laudat, quo pacto

si

* De hoc Philothei monasterio in monte Atho, ejusque fundatoribus Arsenio, Philotheo & Dionysio vide celeberr. Montfauconi Palæographiam Græcam p. 497.

si illa synopsis legum scripta exstaret, posset hæc Canonum synopsis etiam Nomocanonis vices explere. Nescio, unde habuerit Justellus, quod idem hic sit Arsenius, qui postea Patriarchatum CPolitanum gessit Nicææ A. 1255. seq. & deinde urbe Græcis restituta CPoli 1261. - 1264. Nam Patriarcham istum antea Monachum fuisse non in monte Atho, sed in urbe Nicææ & Apolloniade, testatur Ephraim Chronographus apud Allatium p. 726. de consensu. Plura de Arsenio Patriarcha dixi Volum. VI. pag. 739. 740. Vitam ejus, scriptum a Maximo Planude, laudat Nic. Comnenus Papadopoli p. 74. prænotionum mystagogicarum. De aliis Arseniis dicere me memini Volum. X. pag. 490. ubi etiam notavi Arsenii Chartophylacis *Syllogen Canonum* citari à Nic. Comneno pag. 192. & 219. seq. & *secundam collectionem Canonum* p. 210.

Sophronii Patriarchæ Hierosol. A.C. 638. defuncti Collectio ex Synodis MS. in Bibliotheca Galliar. Reginæ matris in 4. memoratur à Petro Pithœo, nec aliunde mihi nota est, qui de aliis hujus Sophronii scriptis dixi Vol. VIII. p. 199. & IX. p. 484. seq.

Antonii Lemnii Synopsin Conciliorum allegat Nic. Comnenus pag. 216. ut *Hierothei* Monachi Collectionem Canonum p. 188. 241. 262. & *Maximi Planudæ* Syllogen Canonum p. 4.

De *Matthæi Blastaris* hieromonachi syntagmate Canonum Alphabetico composito circa A. C. 1335. quod Græce & Latine Guil. Beveregius edidit, dictum à me est Volum. X. p. 493. Ejus Codex MS. Vossianus Leidæ in Bibl. publica asservatur, scriptus à Joanne Sanclamone Cyprio, 74 annos nato Romæ A. C. 1512.

De *Constantini Harmenopuli*, qui circa A.C. 1380. vel 1383. obiit, Prochiro Juris Canonici, sive ἐπιτομῇ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, quæ in Freheri Jure Græco Romano cum Jo. Leunclavii versione prodiit, vide Vol. X. pag. 276.

XVI. Inter eos, qui scholiis & expositione illustrandos Canones Ecclesiasticos in se susceperunt, primus locus debetur *Theodoro Prodromo*, non illum intellige, qui circa sæculi duodecimi initia libros de Rhodantes & Dosiclis amoribus, variaque alia scripsit, recensita à me Volum. VI. p. 815. seq. sed adhuc ineditum antiquiorem, quem τὸν τῶν ἱερῶν κανόνων πρῶτον σαφηνιστὴν appellat Nicephorus Blemmida Orat. 1. de processione Spiritus S. & Nic. Comnenus pag. 409. notat scripsisse ante annos nongentos, antiquissimum Canonum interpretem, Ballamone antiquiorem p. 23. 28. juris Græco-

Græcorum sacri *primum & sapientiæ & artis interpretem* p. 395. *Ejus libros bis*, inquit, *certe percucurri, sunt enim perbreves* p. 272. & p. 265. *Exemplar Prodromi, quod penes eminentissimum Card. Bonacacium legimus, mancum erat atque asteriscis ubique miserrime detruncatum.* Plura in eius laudem p. 173. *Docet hoc inprimis Prodromus ille Theodorus, quem sæpe laudat Margunius* (not. 3. ad Can. Apost. not. 31. ad Can. Neocæsar. not. 5. ad Can. Nicæn. & alibi) *quem* ὑπέρμαχον ἔρεισμα τῶν κανονικῶν δογμάτων *appellat Georgius Coressius* (ad Synopsin Nili Rhodii ad Can. 3. Apost.) *quem Leo Xanthopulus* (in Can. 70. Apost.) *à quo omnia Gabriel Severus corrasit,* εὐσεβῆ τῶν κανόνων διδάσκαλον καὶ πολυμαθέστατον ἱερέα, *primum canonum magistrum, & eruditissimum nuncupat sacerdotem.* Idem pag. 345. *Huic testimonio Viri jurisconsultissimi, sapientissimi, quo magistro Nicetas Paphlago* (in explicatione Psalmi IV. in fine) *gloriatur, cujus dicta summis laudibus effert Nicephorus Blemmydes* (in explicat. Psalmi II.) *cujus sententias omnium probatissimas palam affirmat cum Balsamone* (in Epist. ad Episc. Cypri) *Aristenus* (in procemio nomocan. ad Manuelem Imp.) *Blastarius* (in compendio syntagm. elem. γ'.) *Harmenopulus* (in ecthesi Canonum XX. h. e. Nicænor.) *ceterique omnes, qui Canones interpretati sunt nostros: quem Theologum maximum & simpliciter* κατ᾽ ἐξοχὴν *Magistrum ipse appellat Margunius;* (in procemio notarum & alibi sæpe) *huic inquam testimonio, quid obiicient Photiani?* Idem Comnenus p. 364. notat Theodorum hunc Sardicenses Canones sub Nicænis recensere: at Harmenopulum, licet pæne in omnibus aliis Prodromum sequatur, Sardicensem Synodum à Nicæna distinxisse, & ad topicas rejecisse. Laudat iterum p. 12. 20. 31. 33. 37. 48. 57. 75. 182. 190. 212. 233. 239. 283. 291. 387. 394. &c. atque eruditum ejusdem de sacris Ecclesiæ synaxibus librum allegat p. 73. 74.

Jo. Zonaræ scholia in Canones, qui circa A. C. 1130. scripsit, sæpius vulgata sunt Græce & Latine, de quorum editionibus non repetam quæ dixi Volum. X. pag. 242. ubi etiam de aliis illius scriptis editis atque ineditis. Tantum addam, quod in Petri Opmeeri Chronographia pag. 648. reperi, Zonaram hunc obiisse in monte Atho; annos natum LXXXVIII. menses VII. in monasterio S. Eliæ, & sepulchro ejus inscripta hæc verba: εἰς τὸ παρὸν μνημεῖον ὁ σοφὸς Ζωναρᾶς κεῖται. Ejus ἐξήγησις in Cantica & Psalmos graduum, MS. in Bibl. Bavarica Cod. 112. in qua etiam scholia in Canones asservantur; vide Catalogum MSS. p. 17. 18.

Alexii Aristeni Nomophylacis & Oeconomi Ecclesiæ CPol. qui A.

C. 1166.

C. 1166. in Synodo CPol. Nicephoro Patriarchæ Hierosol. restitit & à Balsamone ad Can. 6. Apostol. & Trullan. 37. cum laude citatur, Synopsin Canonum de qua supra p. 43. dictum est, scholiis illustravit, quæ Genebrardum præter & Allatium evolvit pridem Antonius Augustinus & non uno loco allegat in notis ad veteres collectiones Decretalium: Primus ex quatuor Codd. MSS. Græce edidit versionemque Latinam adjunxit Guil. Beveregius in splendido suo synodico sive pandectis Canonum Oxon. 1672. fol.

Theodorus Balsamon scholiorum in Canones auctor, à Gabriele Severo apud Nic. Comnenum p. 178. prænotionum mystagogicarum male refertur ad A. C. 1430: nam qui illo tempore vixit alius est Michael Balsamon, magnæ Ecclesiæ scevophylax, cujus anaphoras quasdam atque Epistolas laudat idem Comnenus pag. 143. & 181. Sed Theodorum Balsamonem circa A. C. 1190. claruisse constat, de cujus scholiis in Canones, eorumque editionibus vide si placet quæ notavi volum. IX. p. 186. seq. Præ nimio in aulam Romanam studio factum est, ut ab eodem Comneno p. 75. & pag. 349. Balsamo iste mendacissimus Canonum corruptor appelletur, & pag. 190. seq. gravissimorum arguatur mendaciorum.

Celebrioribus illis Canonum scholiastis atque illustratoribus addi poterunt hi minus noti & paucis fortasse inspecti,

Antonius Caboclesius, cujus explicationem Canonum pœnitentialium laudat Nic. Comnenus p. 411.

Christophorus Campanas Chius, sæculo decimo sexto clarus, cujus sylloge synodica & commentarii de Canonum vi, nec non examen synodicorum frequenter ab eodem Comneno allegantur, qui ob singulare in canonibus illustrandis studium *Canonarcha* nomine insignem eum fuisse annotat.

Gerasimus Monachus, cujus ecthesin canonum citat idem Comnenus p. 249. & explanatorem accuratissimum Balsamonis appellat p. 145. Haud diversus, ut opinor, à Gerasimo Nicæno Archiepiscopo, cujus observationes ad septem concilia atque ecthesin Canonum allegat p. 398. & 192.

Joannes Abbas S. Anastasiæ, cujus scholia ad Canones Nicænos, id. pag. 158.

Joannes Janopulus chartularius, circa A. C. 1370. cujus explicationem Canonum Gregorii Thaumaturgi pag. 400.

Joannes Lascaris Rhyndacenus, Regis Gallorum Ludovici XII. ad Senatum Venetum legatus, de quo præter ea, quæ dixi volum. X. pag. 519. seq. consules Jovium p. 59. elog. Lambecium VI. p. 279. II. Bullartium Academ.

dem. des sciences T. 1. p. 282. Varillasium anecdot. Florentin. lib. 4. p. 182. Paulum Freherum theatri virorum erudit. p. 1439. Tho. Popeblountium censura scriptorum p. 368. Jac. Gaddium de scriptoribus non Ecclesiasticis T. 1. pag. 281. Hujus Joannis Lascaris plura huc spectantia à Mio Comneno laudantur, ut scholia in Nili Rhodii synopsin Canonum pag. 198. Explanatio Canonum Apostolicorum p. 253. Notæ ad Synodales sententias pag. 251. Explanatio regularum Nicephori CPol. pag. 219. 220. 278. De Nicephori istius Synodicis sanctionibus dictum volum. VI. hujus Bibl. pag. 682.

Joannis Monachi considerationem Canonum citat idem Comnenus p. 410. & ecthesin Canonum Trullanorum p. 210.

Joannis Peganii notas ad Theodorum Prodromum Canonum interpretem, p. 398.

Joannis Stavracii scholia ad Canones Synodorum p. 398.

Leonis Magentini, qui circa A. C. 1300. claruit, explicationem Canonum pœnitentialium Petri Alexandrini id. p. 200. & Gregorii Thaumaturgi p. 233. nec non libellum de neglectis Canonum præceptis, quem hortatu Vassionensis Episcopi Soarii Latinum fecisse & innumeris locis, ut licuit, emendasse se testatur p. 8.

Leonis Numbdotæ ecthesin Canonum id. pag. 220. 316. & scholia ad Balsamonem p. 325.

Leonis Sebasteni Monachi ecthesin Canonum p. 143. 216. 219. 249. 278. Idem hic Leo, cujus compendium legum laudat Comnenus p. 250.

Leonis Xanthopuli explicationem Canonum Nicænorum p. 195.

Manuelis Malaxi scholia ad Canones pœnitentiales S. Basilii p. 206.

Maximi Margunii scholia in Canones Apostolorum, Conciliorum & Patrum, Græcobarbaro redditos sermone, id. p. 10. 16. & passim.

Nili Rhodii explanationem Canonum Synodicorum, (diversam à synoptica * ejus enarratione de IX. Synodis,) & *Georgii Coressii* ad eum notas p. 12. 17. 188. 227. 237. 411. nec non *Joannis Lascaris* p. 198.

Thomæ Sebastiæ Episcopi scholia in Canones Pœnitentiales S. Basilii, pag. 243.

XVII. *Nomocanon*, Νομοκανὼν sive Νομοκανόνιον, Harmonia Legum & Canonum, Liber ex sanctionibus Ecclesiasticis seu Conciliorum Decretis & ex Legibus Civilibus contextus, hasque cum illis componens. *Primus*, ut

* De hac Allatius p. 80. diatribæ de Nilis, Volumine V. hujus Bibliothecæ.

ut in glossario observat Cangius, *Justinianus Imp. quicquid insigne est in Ecclesiasticis sanctionibus, quarum vindicem atque custodem non semel ipse se appellat, sua voluit auctoritate stabilitum, declaratum ac pœnis vindicatum. Inde factum est, ut Ecclesiarum Orientis Episcopi eas sibi regularum collectiones concinnare cœperint, quas* Νομοκανόνια *sive* Νομοκάνονας vocant, *quorum primus auctor fuit* Joannes Scholasticus, *qui Eutychio CPol. Patriarcha in exilium pulso* (A. C. 565.) *suffectus est à Justiniano.* De hujus Joannis Nomocanone in 50. titulos distributo, & Græce ac Latine edito, dixi Volum. X. pag. 158. seq. ubi etiam responsum Allatio & Nic. Comneno, qui Principum constitutiones de rebus Ecclesiasticis ferunt impatienter, & totum illud Nomocanonum institutum velut auctoritati Ecclesiæ injurium improbant. Idem hic Johannes, de cujus collectione Canonum, quam nonnulli male tribuerunt Theodorito, tradidi supra p. 35. seq. & 43.

Longe plura hujus generis scripta, quibus Canones & Leges inter se conferebantur, olim extitisse testatur Theodorus Balsamo ad canonem secundum Trullanum, εἶδον γὰρ μυρία τοιαῦτα βιβλία παρὰ πολλοῖς ἀξιολόγοις ἀνδράσι, *innumerabiles tales libros vidi apud multos non adspernandos homines.* Omnibus autem jubet præferre, quem *Photius* Patriarcha CPol. deinde scripsit distinctum titulis XIV., quem habemus sæpius editum, ut dixi volum. IX. pag. 558. seq. & de *Balsamonis*, qui Manuelis Comneni jussu scripsit, in eundem commentariis, volum. IX. p. 186. seq. Hic Photii Nomocanon dictus etiam προκανών, quod præmissus esset à Photio collectioni Canonum, de qua supra p. 27.

Paullo ante Balsamonem, eundem Nomocanonem Photii in compendium versibus politicis reduxerat *Michaël Psellus* in gratiam Michaëlis Ducæ Imp. Illud ejus περὶ τῶν ἐν τῷ νομοκανόνῳ opusculum in codice Regio 1837. evolvit Cangius, qui hos illi præfixos affert versiculos, quibus Ducam affatur:

Ἔχε μοι γνῶσιν, Δέσποτα, καὶ ὁ Νομοκανόνος
Σύνθετος βίβλος πέφυκε νόμων τε καὶ κανόνων
Κανόνων μὲν συνοδικῶν, κανόνων διαφόρων,
Τῶν Νεαρῶν δὲ μάλιστα πανσόφων θεσπισμάτων
Συνηγορούμεναι κάλλιστα τοῖς γραφεῖσι κανόσι.

Edidit Græce Franciscus Bosquetus Paris. 1632. 8. cum Mich. Pselli synopsi Legum & opusculo de septem Synodis, quæ ambo versibus Politicis scripta sunt, perinde ut illa de Nomocanone Carmina, quæ Allatius Constantino Psello in quibusdam Codicibus tribui observat cap. 50. libri de Psellis.

Sed illum Constantinum Psellum neutiquam diversum esse à Michaële Psello, Michaëlis Ducæ Præceptore, recte videtur monere Cangius Glossario Græco p. 1637. voce ὑπατος φιλοσόφων.

Anonymi Nomocanon allegatur ab Allatio p. 39. libri de purgatorio. Anonymi Nomocanon abbreviatus MS. Lambec. VI. p. 56.

Manuelis Malaxi Nomocanonem citant idem Allatius diatriba de Georgiis & Nic. Comnenus prænot. mystagogicar. pag. 61. 188. 192. 220. &c.

Matthæi Blastaris etiam syntagma, quia Leges confert, Nomocanonibus adscribi merito potest, ut dixi volum. X. p. 493.

Maximi Planudæ Nomocanon ab eodem Comneno laudatur pag. 363.

Non omittendum etiam, Nomocanonis nomine venire interdum collectiones & synopses Canonum nudas, in quibus nulla Civilium legum mentio, quod & illi legum instar esse debeant, ut notavit Guil. Beveregius Prolegom. ad Synodicon §. 29. & in Codice Canonum illustrato lib. 1. cap. 15. Talis est synopsis Canonum, quam Græce & Latine edidit Cotelerius T. 1. monument. pag. 68.--158. Capitibus CXLVII. Inscribitur: ἀρχὴ σὺν Θεῷ νομοκάνονος. Κανόνες τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν Συνόδων, περὶ δὲ ἱερέων, ἱερέων, μοναχῶν μεγαλοσχήμων καὶ ἄλλων μοναχῶν καὶ λαϊκῶν. Deinde Nomocanones etiam appellant Canonaria sive libros Canonum pœnitentialium, ut illum Joannis Nestevtæ, de quo dixi volum. X. p. 166. vel Matthæi Blastaris, de quo ib. pag. 494. vel Manuelis Malaxi, de quo p. 529.

XVIII. Juvat his, quæ de collectionibus Canonum veteris Ecclesiæ hactenus dixi, subjungere notitiam operis duplicis præstantissimi, quibus nemo huic studio deditus libenter carebit, & quorum alterum a) Justellis & Voëllo b) alterum Beveregio c) debemus. Prioris titulus hic est: *Bibliotheca*

a) CHRISTOPHORUS JUSTELLUS, Pater, Christianissimi Regis à secretis, diem obiit Parisiis mense Julio A. 1649. ætat. 70. ut disces ex Sarravii Epistolis p. 256. edit. primæ. HENRICUS JUSTELLUS, filius, patri primum in munere Secretarii successit, deinde aliquot ante revocatum edictum Nannetense annis, religionis causa (erat enim reformatis sacris addictus) contulit se in Angliam & Bibliothecarius Regis magnæ Britanniæ obiit Londini A. 1692. Vide Caroli Ancillonii vitas eruditorum quorundam editas Gallice, Amst. 1709. 8. p. 220. seq.

b) GUIL. VOELLUS Theologus Sorbonicus, cum Joanne Voëllo Jesuita non confundendus.

c) GUIL. BEVEREGIUS Episcopus Asaphensis, cleri Anglicani ingens gloria, diem obiit supremum 5. Martii 1708. æt. 71.

bliotheca Juris Canonici veteris, in duos tomos distributa, quorum unus Canonum Ecclesiasticorum Codices antiquos tum Graecos tum Latinos complectitur, subjunctis vetustissimis eorundem Canonum Collectoribus Latinis: alter vero insigniores Juris Canonici veteris collectores Graecos exhibet. Ex antiquis Codicibus MSS. Bibliotheca CHRISTOPHORI JUSTELLI. Horum major pars nunc primum in lucem prodit, cum versionibus Latinis, praefationibus, notis & indicibus huic editioni necessariis. Opera & studio GUILIELMI VOELLI, Theologi ac socii Sorbonici, & HENRICI JUSTELLI, Christophori F. Lutetiae Paris. apud Ludovicum Billaine in majori aula Palatii, ad insigne magni Caesaris, & Sancti Augustini, 1661. fol.

IN PRIMO TOMO.

1) Codex canonum Ecclesiæ universæ, d) à concilio Chalcedonensi & Justiniano Imp. confirmatus, Græce & Latine (emendatior, quam in prima editione Parisiensi A. 1610.) p. 29.

2) *Christophori Justelli* Notæ in codicem Ecclesiæ Universæ, emendatæ & auctæ p. 69.

3) Codex canonum Ecclesiasticorum *Dionysii Exigui* sive codex canonum vetus Ecclesiæ Romanæ, ex antiquissimo 700 amplius annorum codice MS. Bibliothecæ Christophori Justelli seorsim antea editus Paris. 1628. 8. p. 101.

4) Epistola Synodica S. Cyrilli & concilii Alexandr. contra Nestorium, à Dionysio Exiguo in Latinum sermonem translata; incipit: *Cum Salvator noster aperte pronunciet, dicens, qui diligit patrem aut matrem super me.* p. 176.

5) Collectio Decretorum Pontificum Romanorum, e) auctore Dionysio Exiguo, p. 183.

6) Altera Collectio Decretorum Pontificum Rom. collectioni Dionysianæ addita, f) p. 249.

*7) Prisca canonum editio Latina p. 277. complectens canones Conciliorum Ancyrani, Neocæsariensis, Nicæni, Sardicensis, Gangrensis, Antiocheni, Laodicensis, Constantinopolitani & Chalcedonensis, nunc primum edita ex vetustissimo MS. Christophori Justelli codice 800 annorum, cui similis exstat in Bibl. Vaticana laudatus à Sirmondo in diatriba de regionibus suburbicariis. In hoc Sardicensium cano-

d) de hoc supra p. 41. e) p. 12. seq. f) p. 13.

canonum fragmenta pag. 289. statim g) Nicæno concilio subjiciuntur.

8) Codex canonum Ecclesiæ Africanæ, h) Græce & Latine, ex editione Christoph. Justelli A. 1615. 8. in multis emendata p. 321.

9) *Christoph. Justelli* Notæ & Observationes in codicem Ecclesiæ Africanæ p. 418.

10) *Fulgentii Ferrandi*, Ecclesiæ Carthaginiensis Diaconi, breviatio canonum p. 448.

11) *Crisconii*, Episcopi Africani, breviarium canonum p. 456.

*12) Indiculi duo in Ferrandum & Crisconium, quorum unus materiam canonum, alter vero consonantiam & discrepantiam inter utrumque declarat, e MS. exemplari Guilielmi Blueti, in Senatu Paris. Advocati, nunc primum editi, p. 467.

IN APPENDICE TOMI I.

13) *Martini Braccarensis* Episcopi collectio Orientalium canonum, adscriptis ad margines tum variis lectionibus tum fontibus, ex quibus canones illi deprompti sunt, cura & studio *Joannis Doujatii*, sacrorum canonum Professoris Regii, cujus notæ primum editæ, illustrata, p. 7.

*14) *Crisconii* Episcopi Africani alterum opus, quod liber canonum, seu concordia canonum inscribitur, in quo integri conciliorum canones & Pontificum decreta referuntur. Ex codice MS. Bibliothecæ Claromontanæ S. J. nunc primum editum p. 33.

IN SECUNDO TOMO.

*15) *Joannis*, Scholastici dicti, ex Presb. Antiocheno Patriarchæ CPol. collectio canonum i) in quinquaginta titulos distributa, Græce & Latine, primum edita e codice MS. Bibl. Claromontanæ S. J. collato cum altero Petri Seguierii, p. 499.

*16) Ejusdem Joannis Scholastici Nomocanon, k) Græce & Latine e codice MS. Bibliothecæ Regiæ nunc primum in lucem editus, collato codice Oxoniensi, p. 603.

*17)

g) Confer Steph. Baluzii præf. ad Opera posthuma Petri de Marca, & D. Tho. Ittigium de Bibliothecis Patrum p. 767. sq.

h) de hoc supra p. 42. i) vide supra p. 43. k) p. 49.

*17) *Alexii Aristini* l) vel antiquioris potius scriptoris synopsis canonum, Græce & Latine e codice MS. Biblioth. Regiæ primum edita p. 673.

*18) *Simeonis* m) Magistri & Logothetæ Epitome canonum, Græce & Latine e codice MS. ejusdem Bibl. Regiæ primum edita, p. 710.

*19) *Arsenii* n) Monachi, Patriarchæ CPol. divinorum canonum synopsis sive Nomocanon, Græce & Latine primum editus ex codice MS. ejusdem Bibl. Regiæ, p. 749.

20) *Photii* Patriarchæ CPolitani Nomocanon o) cum *Theodori Balsamonis*, Patriarchæ Antiocheni, commentariis, Græce & Latine è codice MS. Bibl. Palatinæ A. 1615. 4. editus à Christoph. Justello, in hac vero editione ad codicem MS. Eminentiss. Cardinalis Mazarini collatus, cum prolegomenis ejusdem Photii è codice Bibl. Oxoniensis Græce & Latine nunc primum editis, p. 789.

21) Ejusdem *Photii* opusculum de septem Synodis Oecumenicis, ex Epistola ad Michaëlem Bulgariæ principem, Græce & Latine p. 1141. incipit: ἡ πρώτη καὶ οἰκουμενικὴ ἁγία σύνοδος.

22) *Nili* Metropolitæ Rhodii, de sanctis & œcumenicis Synodis enarratio synoptica Græce & Latine p. 1155. incipit: ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὁ γινώσκων τοὺς ἰδίους.

23) Auctoris *anonymi* de sex œcumenicis Synodis opusculum, Græce & Latine, p. 1161. incipit: χρὴ γινώσκειν ὅτι ς′ εἰσὶν αἱ ἅγιαι καὶ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι. Hæc tria opuscula de synodis etiam cum Photii Nomocanone Christoph. Justellus vulgaverat Paris. 1615. 4.

24) Συνοδικὸν sive *Libellus Synodicus anonymi* auctoris, omnes Synodos tam orthodoxas quam hæreticas à tempore Apostolorum ad octavam œcumenicam complectens Græce & Latine, ex editione D. *Joannis Pappi* & cum ejus versione p. 1166.

*25) *Theodori Balsamonis* collectio constitutionum Ecclesiasticarum e Codice, Digestis & Novellis Justiniani congesta, olim à *Jo. Leunclavio* Latine sub paratitlorum nomine primum edita Francof. 1593. 8. nunc vero è duobus antiquissimis codicibus MSS. inter se collatis, Græce primum vulgata cum ejusdem Jo. Leunclavii versione in multis emendata, pag. 1217. subjunctis Imp. Heraclii Novellis, pag. 1361.

26) *Caroli Annibalis Fabrotti* notæ perpetuæ in eandem collectionem Theodori Balsamonis, primum editæ, p. 1377.

l) de hac supra p. 43. m) ibid. n) p. 44. o) p. 49.

27) *Jo. Leunclavii* in paratitla, notatorum libri duo, p. 1421. -- 1478.

Sunt quidam, non adeo multi tamen, in hac Bibliotheca errores admissi, unde paullo acerbior censura Cotelerii T. 3. monument. p. 628. *Stupenda plane sese passim exerit editorum Bibliothecæ Juris Canonici veteris negligentia. Ii* Saccophoros *in* Sarcophoros *mutaverunt* p. 708. 740. *quemadmodum & ῥύπῃ in ῥέπῃ ibidem, ἀρχῆς vel ἄρχυς in ἄρτυς vel ὄρχυς* pag. 702. 746. *Ἀγαπίου in ἀγάπης* p. 771. *Basilidem Dionysii Alexandrini in βασιλίδα* reginam, *& magni Basilii* Chorepiscopos *in* Archiepiscopos p. 794. *denique τέκνα in τινὰ* p. 768. *Ad hæc verterunt* p. 704. & 748. *μέλη*, mel; *ac sæpe τετράδα*, quatuor tempora, *ut alia consimilis farina bene multa prætercam, in quibus quis risum teneat?*

XIX. *Guil. Beveregii*, Ecclesiæ Anglicanæ tunc presbyteri (postea Episcopi Asaphensis) Synodicum sive Pandectæ Canonum SS. Apostolorum & Conciliorum ab Ecclesia Græca receptorum, nec non Canonicarum SS. Patrum Epistolarum, una cum scholiis antiquorum singulis eorum annexis, & scriptis aliis huc spectantibus, Græce & Latine, quamplurima è Bibliothecæ Bodlejanæ aliorumque MSS. Codicibus nunc primum edita, reliqua cum iisdem MSS. non mediocri fide & diligentia collata, totum opus in duos tomos divisum cum prolegomenis eruditis & locupletibus annotationibus lucem vidit Oxonii e Theatro Sheldoniano sumptibus Guil. Wells & Roberti Scott, Bibliopolarum Londinensium 1672. fol.

TOMO PRIMO.

Canones

TOMO SECUNDO.

Cum Scholiis Balsamonis & Zonaræ exhibentur Græce & Latine:

* Confer Lambecium VIII. p. 413.

de quadragesima ἑορταστικῇ sive festali pag. 42. Ejusdem Epistola ad Rufinianum p. 44.

Cum Scholiis Balsamonis, Zonaræ atque Aristeni:

5. *S. Basilii* ad Amphilochium Iconii Episcopum Epistola prima, divisa in Canones XVI. p. 47. secunda Can. XVII. -- L. pag. 73. & tertia Can. LI. -- LXXXV. p. 109.

Cum Scholiis Balsamonis:

6. Ejusdem S. Basilii ex alio sermone ad B. Amphilochii Epistolam de ciborum differentia, p. 318. Ad Diodorum Tarsensem Episcopum de eo qui duas sorores in matrimonium duxit, p. 319. Ad Gregorium presb. ut separetur à muliercula cum qua habitabat, p. 322. Ad Chorepiscopos, ne sine ipso fiant ministri præter Canones, p. 375. Ad Episcopos sibi subjectos, ne propter pecunias ordinent μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασιν, p. 375. Ex capite XXVII. & XXIX. libri ad Amphilochium de Spiritu S. p. 376. 379.

7. *S. Gregorii* Nysseni ad S. Letoium Melitenes Episcopum Canones VIII. pag. 381.

8. *Timothei* Alex. qui Patribus 150. in Concilio CPol. A. C. 381. interfuit, responsa Canonica ad interrogationes ei propositas de Episcopis & Clericis, p. 165.

9. *Theophili* Archiepiscopi Alex. cum sancta Theophania in die Dominico instarent, p. 170. Ejusdem Commonitorium, quod accepit Ammon propter Lyco, διὰ τὴν Λυκώ, divisum in Canones X. ibid. Ejusdem narratio de iis qui dicuntur Cathari, pag. 174. Ad Agathonem Episc. ibid. ad Mennam Episcopum p. 175.

10. *S. Cyrilli* Archiepiscopi Alex. Epistola Canonica ἐν τοῖς Γμνοις ad Domnum, divisa in Canones III. p. 175. Ejusdem ad Episcopos in Libya & Pentapoli, p. 178.

11. *S. Gregorii* Naz. versus, quinam libri Vet. & Novi Test. legendi sint, p. 178.

12. *S. Amphilochii* ex Jambis ad Seleucum de eodem argumento, p. 179.

13. *Gennadii* Patriarchæ CPol. & sanctæ cum eo congregatæ Synodi ad Metropolitanos & Papam urbis Romæ, Epistola Encyclica. Incipit: ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ Θεὸς καὶ σωτήρ. Concilium illud celebratum est

circa

circa A. C. 459. * Notandum autem est ea, quæ pro Balsamonis scholio subjiciuntur, non esse Balsamonis, sed partem Epistolæ Gennadii, ut post Baronium A. C. 459. multi jam notarunt. Confer Labbei Concilia tom. 4. p. 1028. & Harduini tom. 2. p. 782.

14. Ex Epistola magni *Basilii* ad Nicopolitanos, p. 183.

15. *Tarasii* Patriarchæ CPol. A. C. 806. defuncti Epistola ad Adrianum Papam veteris Romæ περὶ τοῦ μηδὲ ἐπὶ χρήμασι γίνεσθαι τὰς χειροτονίας, de non faciendis pecunia ordinationibus, p. 184. Incipit: πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως εὐαγγελικῶς καὶ ἀποστολικῶς διδασκόμεθα. In hac Epistola præter sacræ scripturæ libros citantur Canon 29. Apostol. S. Basilii in Esaiam & Epistola ad Episcopos ipsi subjectos ne ob pecunias ordinarent, Vita S. Joannis Chrysostomi, Canones Patrum 630. Chalcedonensium, tum Gennadii CPol. Epistola Encyclica & Canon sextæ Synodi. Confer Blastaris syntagma p 267.

Sine Scholiis:

16. *Alexii Aristeni* Synopsis Epistolarum SS. Patrum, quas hactenus recensui Canonicarum, post pag. 188.

Cum Scholiis Balsamonis:

17. XI. Interrogationes quorundam Monachorum, qui extra urbem CPol. in vitam monasticam ducebant, & responsiones quæ ad eas factæ sunt à S. CPolitana Synodo tempore S. Patriarchæ *Nicolai* (qui ab A. 1084. ad 1111. fuit) imperante Alexio Comneno.

Post hæc scripta Canonica, scholiis illustrata, sequitur insigne & copiosum *Matthæi Blastaris* Hieromonachi, qui circa A. C. 1335. vixit, opus alphabeticum ex duobus MSS. Codicibus primùm in lucem datum à Beveregio, de quo jam dixi Volum. X. p. 493. Titulus est: Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν ἐμπεριειλημμένων ἁπασῶν ὑποθέσεων τοῖς ἱεροῖς καὶ θείοις κανόσι, πονηθέν τε ἅμα καὶ συντεθὲν τῷ ἐν ἱερομονάχοις ἐλαχίστῳ Ματθαίῳ τῷ Βλαστάρῃ. *Syntagma Alphabeticum, quo sub titulis, literarum ordine digestis, res omnes, quæ in sacris divinisque Canonibus comprehenduntur, collatis etiam Legibus Civilibus*, (ut Alexii Comneni p. 125. Constantini Porphyrogenetæ p. 232. 258. novella p. 98. & tomo unionis p. 64. Leonis Sap. pag. 34. 52. 61. 62. 64. 66. 73. 104. Heraclii p. 98. Manuelis Comneni pag. 49. 101. Andronici pag. 258. Alexii pag. 76. 98. Isaaci Angeli pag. 81. & Justiniani passim) *exposita sunt*, p. 1. -- 272. In præfatione pluribus differit Blastares de scriptis ipsis & scriptoribus, ex quibus syntagma suum concinnavit:

H

* Ita Baronius, non plane certa conjectura. Vide Tillemontium T. XVI. memor. p. 72.

navit: De Canonibus Apostolorum, de Synodo Carthaginiensi sub S. Cypriano, de Dionysio Alex. cujus Epistolam ad Novatum presb. Romanum affert p. 234. De Synodo Antiochena, de Petri Alex. Canonibus, de Synodis Ancyrana, Neocæsariensi, Nicæna, Antiochena secunda, Sardicensi, Laodicena: de Canonibus SS. Athanasii, Basilii magni, Gregorii Nysseni: De Synodo Gangrensi & CPolitana sive secunda Oecumenica. De Canonibus SS. Timothei & Cyrilli Alexandrinorum, de Synodo Ephesina sive Oecumenica tertia, nec non Carthaginiensi, & Chalcedonensi sive Oecumenica quarta: de S. Gennadio CPol. de Synodo Oecumenica quinta, sextaque, nec non quinisexta in Trullo, de Synodo septima Oecumenica sive Nicæna secunda, de S. Tarasio CPol. de Synodo primosecunda CPol. De Synodo sub Photio, & de civilibus legibus eorumque origine & constitutione. In opere ipso, inter alia de hæreticis p. 7. -- 17. disseritur. Præterea citantur quandoque etiam scriptores alii præter jam nominatos, ut Homerus p. 47. Josephus & Philo p. 201. Isidorus Pelus. p. 233. Photius Patriarcha & Theodorus Studita p. 109. Theodorus Tiro de miraculo κολλύβων p. 240. Zonaras p. 114. 254. Balsamon p. 36. 76. 77. Eccles. historia p. 138. Chrysostomus p. 232. II. ad Theodorum Epist. p. 193. in Matthæum p. 152. 218. homilia XXI. περὶ ἀνδριάντων & VI. contra Judæos p. 173. II. de Sacerdotio p. 179. in Acta p. 93. in Epist. ad Thessalon. p. 111. Gregorius Naz. p. 63. 71. 106. Cyrillus Alex. in Esaiam p. 112. Paphnutius in Concilio Nic. pag. 60. Poëtæ dictum γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει, p. 85. Chumnus Thessalonicensis p. 48. 51. Joannes Nestevtes p. 33. 164. Patriarchæ CPol. Lucas p. 46. 99. 166. 178. Nicolaus p. 49. 269. Chliarenus p. 172. Leo Stypa p. 50. 51. Alexius p. 232. Athanasius p. 258. Michaël p. 264. 269. Theodotus p. 72. Non sine laude etiam pag. 57. meminit Simeonis Metaphrastæ his verbis: πόσου τοίνυν ἄξιον ἂν εἴη μακαρισμοῦ ὁ θαυμάσιος Συμεὼν ὁ τὸ καλεῖσθαι μεταφραστὴς διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀπενεγκάμενος, ὁ τῇ ἐπινοίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων ὑπὲρ ἀληθείας σκάμματα πολλοῖς ἱδρῶσι καὶ πόνοις συγγραψάμενος, καὶ δυνάμει λόγου καὶ σοφίᾳ καλλύνας εἰς ὕμνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δόξαν διαιωνίζουσαν τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἠγωνισμένων ἁγίων μαρτύρων, καὶ πᾶν δυσσεβὲς ἀποῤῥάψας στόμα, καὶ μηδ᾽ ἡντιναοῦν πρόφασιν ἀμφιβολίας τοῖς εὐσεβέσι καταλιπών. *Quanta igitur beatitatis prædicatione dignus est admirandus ille Simeon, qui Metaphrastes dici egregie præ aliis meruit, qui S. Spiritus inspiratione, sanctorum Martyrum pro veritate certamina non sine multis sudoribus & laboribus conscripsit, & nervose, eloquenter, sapienterque exornavit, ad laudem Domini nostri Jesu Christi, & sanctorum Martyrum, qui pro eo certamina obierunt, perennem gloriam: quique omne*

-*os impium obturavit, & piis nullum omnino dubitandi prætextum reliquit.* Secutus est Blastares Balsamonem, cujus hæc sunt ad can. 63. Trullan. *χάρις τῷ μακαρίτῃ Μεταφραστῇ τῷ τὰ μαρτυρικὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας σκάμματα πολλοῖς πόνοις καὶ ἱδρῶσι καταχαλλύναντι εἰς ὕμνον Θεοῦ καὶ δόξαν αἰωνίζουσαν τῶν ἁγίων μαρτύρων.* Addenda hæc aliis aliorum de Metaphraste testimoniis, quæ attuli Volum. VI. p. 509. & Volum. IX. p. 49.

18. Post Blastaris Syntagma Beveregius dat *Acta* quædam *Synodi CPol. octava* pro Photio A. C. 879. habitæ, petita ex Joh. Becci sive Vecci Patriarchæ CPol. λόγῳ de pace Ecclesiæ ex Codice Bodlej. Græce & Lat. pag. 273. 293.-307. Integriora deinde vulgavit Jo. Harduinus tom. VI. Concil. p. 214.-343. ut jam notavi Volum. IX. p. 371. Eadem Acta MSta in Bibl. Bavarica Cod. 115. Et Stephanus de Altimura, sive qui sub illo nomine latet, V. C. Michael le Quien in præfat. ad Panopliam contra schisma Græcorum, testatur horum actorum legendorum copiam sibi factam à celeberr. Baluzio, qui codicem Græcum è Bibl. Columnensi descriptum accuratissime & cum aliis duobus Romanis collatum, & versionem Latinam à Federico Metio ante centum annos adornatam cum eo communicavit.

Denique post indices totum opus Beveregii claudunt perquam eruditæ & locupletes ejusdem in Canones eorumque scholiastas notæ, p. 1.-230.

XX. Superest ut notitiam Collectionum Latinarum quam promisi subjungam, atque ita capiti huic de Canonibus Ecclesiasticis finem imponam.

1) Pro antiquissima omnium habendus *Codex Canonum Ecclesiæ Romanæ*, quem ex Codice duplici Oxoniensi per Eduardum * Bernhardum transmisso, ac Thuano primus vulgavit celeb. vir *Paschasius Quesnellus* cum Leonis Magni operibus Paris. 1675. 4. & Lugd. 1700. fol. Hic nempe ipsi videtur codex, cujus ut antiquioris *Dionysius Exiguus* meminit, & cujus confusione testatur se impulsum, ut novam ipse Canonum editionem adornaret. In hoc Canon vicesimus Nicænus prætermissus, & Canones Sardicenses cum Nicænis ita permixti extant, ut Canones Nicænos numeret XLVI. vel XLVII. ut in Codice Atrebatensi (quem laudant Jac. Pamelius notis ad Cyprian. de unitate & Ecclesiæ & Alanus Copus Dialogo I. adversus novatores Antvv. 1573. 4. p. 57.) vel, ut in MS. Oxoniensi, XLVIII. Hinc Sardicen-

* Male Edmundum vocat Quesnellus.

ses pro Nicænis laudat Innocentius I. (A. 416. defunctus) qui solos etiam Nicænos Canones à Romana Ecclesia receptos, alibi testatur: pro Sardicensi vicissim Nicænum Canonem adduxit Ferrandus Diaconus: qua de re, & quomodo Codex ille novis subinde incrementis sub Innocentio, Zosimo, Cælestino & Leone Magno fuerit auctus, & excreverit in illam capp. XCVIII. magnitudinem, consulere juvabit laudatum Quesnellum dissertatione ad Leonem duodecima & decima quarta. Eandem plane Collectionem memorat Petrus Pithœus, qui Dionysio Exiguo juniorem ratus, tres ejus evolvit MStos Codices, & post Dionysium illius facit mentionem his verbis: *Incertus, cujus exemplaria duo sunt in Bibliotheca Ecclesiæ Bellovacensis. Tertium habet frater Franciscus Pithœus, hoc titulo:* Continet Codex iste Canones Ecclesiasticos & Constituta Sedis Apostolicæ. *Incipit autem à Canonibus Nicæni Concilii, quibus admista sunt quædam Sardicensis Synodi capitula, cum præfatione & expositione fidei. Sequuntur Canones Carthaginiensis Synodi, Anquiritana, Cæsariensis, Gangrensis & aliorum plurium* (Carthaginiensis plenariæ contra Pelagium & Cælestium, Milevitanæ, Chalcedonensis, Antiochenæ, Laodicenæ, CPolitanæ, Theleptensis in Africa) *insertis* (Constitutionum Imperatorum &) *Pontificum Romanorum Epistolis à temporibus Innocentii I.* (qui Episcopus Rom. fuit ab A. C. 402. ad 416.) *ad S. Leonem* (qui fuit ab A. 440. ad 461.) *cujus Epistola 98. ad Porum* (Dorum) *Beneventanum Episcopum eam collectionem claudit.* (Inserta etiam Faustini presb. fides, libellus fidei Augustini, Cyrilli ad Nestorium & variorum ad Leonem &c.

z) De Gallicana ante Dionysium Exiguum collectione Canonum hæc Sirmondus præf. ad Concilia Gallicana: *Græcos quidem Canones & Africanos omnes, quos Dionysius in sua postea collectione posuit, atque Epistolas Pontificum, quarum decreta Dionysius excerpsit, & in ordinem redegit, habuisse in Codicibus suis Gallos, iisque etiam ante Dionysii ætatem in Conciliis suis uti solitos, docent inprimis synodi aliquot Dionysio ipso vel ejus collectione antiquiores, ut Valentina, Regensis, Arelatensis II. Agathensis, & Epaonensis, in quibus citatos videmus Græcos Canones, Nicænos, Laodicenos & Ancyranos, non ex Dionysiana translatione, quæ nondum erat, sed ex altera vetustiore apud Gallos tum recepta: illa ipsa nimirum, quæ apud* Isidorum Mercatorem *legitur, & quam Laur. Surius in editione Conciliorum cum Dionysiana interpretatione conjunxit. Vidimus*

dimus & ipsi antiqua hujus versionis exemplaria non pauca, tum in his optima præ cæteris nota quatuor, in Aniciensi, Corbejensi, Remensi ac Fossatensi.

3) *Dionysius Exiguus*, natione Scytha, monachus & Abbas Romanus, rogatus à Stephano Salonitano Episcopo circa A.C. 500. Canones Ecclesiasticos ex Græcis exemplaribus vertit, *quos hodie*, inquit Cassiodorus c. 23. divin. lect. *usu celeberrimo Ecclesia Romana complectitur.* Scripsit hæc Cassiodorus circa A.C. 556. Et Gallis etiam ignotam non fuisse Dionysianam hanc Canonum versionem, priusquam ejus exemplar ab Episcopo Romano Hadriano sub Carolo Magno acciperent, atque hac interdum usos esse, Sirmondus probat ex antiqua collatione Canonum è Bibl. S. Benigni Divionensis, atque ex aliis ejusmodi monumentis, Caroli ævo longe anterioribus, in quibus Canones Græci promiscue nunc ex Dionysiana, nunc ex vetere illa proferuntur. *Attamen certum est*, inquit, *illos priscam illam libentius semper usurpasse, ejusque usum ad eadem usque Caroli magni tempora frequentasse, idque declarat inter cetera Capitulare Aquisgranense Caroli ejusdem, quod totum Græcis antiquæ versionis auctoritatibus refertum est, præterquam in Canonibus Apostolicis, qui necessario ex Dionysiana citantur, quia alia tunc illorum versio nulla erat. Post hæc vero sensim ab ea deflexere, Codicemque Canonum Dionysianæ collectionis per Hadrianum Papam Carolo Regi commendatum amplexi* &c. Confer Paschas. Quesnelli diss. 16. ad Leonem Magnum & Carolum le Cointe tom. 6. Annal Francor. p. 44. seq. Habet hæc Dionysii Collectio

Canones 50. *Apostolicos,*
20. *Concilii Nicani,*
24. *Ancyrani,*
14. *Neocæsariensis,*
20. *Gangrensis,*
25. *Antiocheni,*

Canones 59. *Concilii Laodiceni,*
3. *Concilii CPol.*
27. *Chalcedonensis,*
21. *Sardicensis,*
138. *Carthag. & diversor. Conciliorum Africanæ provinciæ.*

Editionem hujus Codicis Dionysiani, sed ex interpolato, ut videtur * Codice debemus Christophoro Justello Paris. 1628. 8. unde in tomo primo Bibliothecæ Canonicæ recusus est, una cum ejusdem Dionysii Exigui collectione decretorum sive Epistolarum Pontificum Romanorum, de qua supra pag. 13. Tituli Canonum cum Epistola

* Vide Paschas. Quesnellum p. 774. seq. ad Leon.

Dionyſii ad Stephanum Salonitanum prodierunt Pariſ. 1609. 8. è Nic. Fabri Codice ad calcem Codicis Canonum veteris Eccleſiæ Romanæ, de quo ſtatim ſum dicturus.

4) Dionyſium in plerisque omnibus ſequitur Codex Canonum Carolo M. miſſus circa A. C. 787. ab *Hadriano* Papa, * & adjuncta recentius habens decreta Pontificum usque ad Gregorium II. (de quibus ſupra p. 13.) quæ ſeculo nono labente Gallis Nicolaus Papa commendavit. Hæc eſt collectio, quæ apud Burchardum *Nucleus Canonum*, & *Corpus Canonum* appellatur a Nicolao I. & Leone IV. can. ſi Romanorum diſt. 19. & can. de libellis diſt. 20. & cap. 2. de præbend. extr. Continet & hæc Conciliorum Canones eosdem, quos Dionyſiana συναγωγὴ, verſos è Codice Græco Orientali, quem à Jo. Tilio editum, dixi p. 37. præterquam quod Græci collectioni ſuæ inſeruerunt Synodum Carthaginienſem, cui S. Cyprianus interfuit, quam Latinorum corpus non admiſit, perinde ut nec canones poſtremos XXXV. Apoſtolicos, vel quæcunque poſt Africanos Canones apud Tilium ſequuntur. Primum editus eſt (ſatis emendate, judice Petro Pithœo, niſi quod in Africano Concilio quædam transpoſita ſunt) Moguntiæ 1525. fol. in ædibus Johannis Schœffer cum præfatione *Joannis Wendelſtini* data Francofurti ad Mœnum, qui ex tribus codicibus MStis illum vulgare ſe teſtatus, ſcribit *Canones Epheſinos* XII. qui apud Dionyſium etiam deſiderantur, ex uno tantum codice ſe addidiſſe. Titulus Collectionis in editione Moguntina eſt: *Canones Apoſtolorum, veterum Conciliorum Conſtitutiones, Decreta Pontificum antiquiora.* Sed à Franciſco Pithœo, qui nomine ſuo præterito curavit editionem Pariſienſem A. 1609. 8. inſcribitur *Codex Canonum Vetus Eccleſiæ Romanæ.* Denique cum ejusdem Franciſci Pithœi eruditis notis ſplendide recuſus eſt Pariſ. 1687. fol. additis Fulgentii & Creſconii breviationibus Canonum, quæ in priore edit. Pariſienſi etiam ſubjiciebantur, & Petri Pithœi fratris Miſcellaneis Eccleſiaſticis, in quibus (1. opuſculum de Græcis Latinisque antiquis Bibliorum interpretibus, auctius quam Anno 1609. 4. Carolus Labbeus inter Petri Pithœi opera ediderat p. 342. (2. Nicephori CPol. ſtichometria ſive Canon librorum Scripturæ S. Græce & Lat. p. 367. (3. Hiſtoria controverſiæ veteris de proceſſione Spiritus S. p. 355. (4. Fides Iſatis ſive

* Vide Juſtelli Bibl. Canonicam T. I. ante p. 97.

ſive Iſaaci ex Judæo, cujus meminit Gennadius cap. 26. de Script. Eccleſ. Incipit: *Quinque ſunt omnia quæ ſunt* p. 362. (5. Polycrates de Martyrio S. Timothei, diſcipuli S. Pauli Apoſtoli, primi Patriarchæ Epheſiorum Metropoli Aſiæ, ex Actis Synodis Epheſinæ, Latine, incipit: *Multi multas hiſtorias & vitas* p. 366. (6. Ordo Cameracenſis & Atrebatenſis Eccleſiæ, qualiter diebus Dominicis vel feſtivitatibus Sanctorum agendum eſt p. 368. (7. Sortes Apoſtolorum ex collectione Synodorum P. Pithœi p. 370. (8. Catalogus Synodorum Eccleſiaſticarum & Epiſtolarum Decretalium ex collectione adhuc inedita Petri Pithœi p. 374. -- 386. (9. Diſſertatio de anno Romano, tam priſco quàm Juliano & Gregoriano, ſeu potius Liliano p. 386. -- 389. (10. Abbonis Abbatis Floriacenſis (circa A. C. 970.) Apologeticus adverſus Arnulphum Epiſc. Aurelianenſem ad Hugonem & Robertum Reges Francorum, ex Bibliotheca D. Claudii le Peletier p. 395. -- 402. Ejusdem Abbonis & aliorum quorundam Epiſtolæ XIII. pag. 402. -- 429. Formulæ antiquæ Alſaticæ XXVII. p. 434. -- 448.

5) Epitome ſive *compendioſa traditio Canonum*, quam *Hadrianus* Pontifex Carolo Magno traditur Romæ obtuliſſe A. C. 774. edita primum ab Henrico Caniſio T. VI. Lect. Antiqu. Ingolſtad. 1604. 4. deinde in tomis Conciliorum Labbei tom. 6. p. 1800. & Harduini tom. 3. p. 2033. recuſa, in qua Canones Apoſtolici XLV. Ancyrani XXIV. Neocæſarienſes XV. Gangrenſes XX. Antiocheni XXV. Laodiceni LIX. Sardicenſes XXI. Carthaginienſes XXXIII. & diverſorum Africanæ provinciæ CV. Ab his diverſa ſunt *Capitula LXXX.* de Epiſcoporum juribus, quæ ex Græcis & Latinis Canonibus & Synodis Romanis atque decretis Præſulum ac Principum Romanorum ſparſim collecta, Ingilramo Mediomatricæ urbis Epiſcopo idem Hadrianus * Papa Romæ tradidit A. C. 785. quæ cum *Antonii Auguſtini* notis leguntur in tomo tertio Conciliorum Binii A. 1618. pag. 436. & tom. VI. Labbei p. 1828. & ſine illis notis tom. III. Harduini p. 2061. Illorum auctoritatem, quibus obtemperandum libenter ſubſcripſerat Hincmarus Laudunenſis, aſpernatur Hincmarus Rhemenſis c. 24. tom. 2. Opp. p. 475. & c. 36. p. 526.

6) *Fulgentii* Ferrandi Diaconi Carthag. qui circa A. C. 540. claruit, & cujus præter Creſconium meminit Gratianus diſt. 63. breviatio Canonum

* vel potius Hadriano obtulit Ingilramus. Vide Baluz. §. 4. præf. ad Anton. Auguſtin. de emendatione Gratiani.

num Ecclesiasticorum, Capitulis CCXXXII.* contrahens præcipua, quæ continentur Canonibus Conciliorum *Ancyrani*, *Anquiritani*, *Antiocheni*, *Carthaginiensium*, *Cellensis* sive *Zellensis*, *Constantinopolitani*, *Gangrensis*, *Hipponensium*, *Jucensis*, *Laodicensis*, *Macrianensis*, *Marazianensis*, *Mazaranensis*, *Milevitani*, *Nicæni*, *Novacæsariensis*, *Sardicensis*, *Septimunicensis*, *Suffetulensis*, *Tenitani* & *Iuduritani*, & denique *Zellensis* ex Epistola Siricii Papæ. Variis nævis scatere hanc breviationem docet Quesnellus dissert. XV. ad Leonem Magnum p. 738. & pluribus ostensurus erat Franciscus Florens in nova Ferrandi editione. Primus edidit cum Cresconio (de quo mox) *Franciscus Pithœus* ex Codice MS. Ecclesiæ Trecensis sive Tricassinæ Paris. 1588. 8. deinde ad calcem Codicis Canonum Ecclesiæ Romanæ Paris. 1609. 8. Inde cum Dionysii Exigui collectione Canonum *Christoph. Justellus* Paris. 1628. 8. Hinc post *Antonii Dandini Alteserræ* editionem, Augustoriti Pictonum 1630. 8. in qua indiculus breviationi antiquus cum notis annectitur, & post editionem *Petri Francisci Chiffletii* S. J. Divione 1649. 4. recusa est hæc breviatio in tomo I. Bibliothecæ Canonicæ Voëlli & Justelli tom. I. pag. 418. Paris. 1661. fol. & in Bibliotheca Patrum Lugd. 1677. tomo IX. ex Chifletii editione: & cum Codice canonum Ecclesiæ Romanæ & Petri Pithœi Miscellaneis Ecclesiasticis Paris. 1687. fol.

7) *Compendium sacrorum Canonum*, quibus Ecclesia præsertim Hispanica regebatur ab ineunte sexto sæculo usque ad octavi initium. Hoc primus edidit illustriss. Cardinalis Josephus Saenz de Aguirre tomo tertio Collectionis maximæ Conciliorum Hispaniæ, Rom. 1694. fol. putatque esse ipsam, de qua jam dixi Ferrandi breviationem, sed auctam atque interpolatam, additis Conciliis & decretis post Ferrandi obitum sancitis.

8) *Cresconii* sive *Crisconii*, Episcopi Africani, qui circa A. C. 690. vixit, *Concordia libri Canonum*, sive *breviarium Canonicum* ad Liberinum Episcopum per titulos 300. ** ex Canonibus Apostolorum & Nicænis, Ancyranis, Neocæsariensibus, Gangrensibus, Antiochenis, Laodicensibus, Chalcedonensibus, Sardicensibus, Carthaginiensibus, nec non ex decretis præsulum Siricii, Innocentii, Zosimi, Cælestini, Leonis

* Non XXXII. ut errore typographi legas, in B. Gebh. Theod. Meieri historica relatione de collectionibus canonum § 17.

** In Codice Helmst. Capita 303. Vide ejusd. Meieri §. 26.

nis & Gelasii. Editum primum à Francisco Pithœo A. 1588. cum Ferrandi breviatione Canonum, & cum eadem in editionibus supra memoratis toties recusum, etiam in tomo primo Bibl. Canonicæ Voëlli & Justelli, ubi etiam duplices indices harmonici in Ferrandum & Cresconium exstant, & in appendice præterea p. 33. -- 112. ejusdem Cresconii *liber Canonum*, Canones ipsos & decreta eodem ordine per titulos trecentos descripta exhibens, ex Codice MS. Bibl. Claromontanæ S. J. In Codice MS. Patrum Oratorii Romani Mabillonius pag. 69. itineris Italici reperit hanc notam: *Concordia Canonum à Cresconio Africano Episcopo digesta sub capitulis trecentis. Iste nimirum Cresconius bella & victorias, quas Johannes* * *Des. Patricius apud Africam de Saracenis gessit, hexametris versibus descripsit sub libris* - - -

9) *Martinus* natione Pannonicus, ex Dumiensi Abbate *Braccarensis* in Gallicia Hispaniæ Episcopus Capitula LXXXIV. ex Orientalibus Synodis collegit & ad Concilium Lucense A. C. 572. misit, quæ in Synodo etiam Braccarensi II. A. C. 572. probata sunt. Citantur à Gratiano his titulis: *Ex Synodo Martini Papæ, ex Concilio Martini Papæ, ex Synodico;* non confundenda cum concilio Martini II. Papæ Romani, habiti Romæ contra Monothelitas A. C. 662. cujus meminit Beda lib. 4. Histor. Angl. cap. 17. Citantur, ut notat Petrus Pithœus, in ordine celebrandi concilii apud Ivonem Carnotensem part. 4. c. 246. & apud Burchardum in fine ex Synodo Salegonstandiensi aut potius ex concilio Toletano IV. Vide Ambrosium Moralem lib. XI. Histor. Hispan. cap. 4. fol. 6. verso & lib. XII. cap. 24. fol. 127. Gregorium Turonensem lib. V. Histor. cap. 57. & de virtutibus sancti Martini c. 11. Item vide Toletanum concilium X. tom. 6. Labbei pag. 467. In Martini capitulis nihil affertur ex canonibus Apostolicis, * sed ex Nicænis, Ancyranis, Antiochenis, Laodicenis, Neocæsariensibus, Gangrensibus, nec non Carthaginiensibus, Arelatensis denique & Toletani concilii, ac Braccarensis atque Agathensis. Etiam ex capitularibus c. 68. Prodierunt hæc Martini capitula in Conciliis Hispaniæ, Garsiæ à Loaysa A. 1593. & in Card. Aguirre tom. 2. p. 327. In Conciliis Labbei tom. 6. p.

* In editione Harduini Tom. 3. p. 394. ad canonem Martini XXVI. citatur Canon *Apost.* 18. sed vitiose, nam legendum *Antiochen.* 20. ut recte habet Labbei editio.

902. & Harduin. tom. 3. p. 391. Exſtant etiam cum Jo. Doujatii notis in appendice ad tomum I. Bibliothecæ canonicæ Voëlli & Juſtelli, ut ſupra p. 52. annotavi. Vide ſis quoque Petrum de Marca VII. 18. 10. de Concordia Sacerdotii & Imperii, & Queſnellum diſſ. 12. ad Leonem magnum pag. 657. & de Martino ipſo Acta Sanctorum 20. Martii, & de cæteris ejus ſcriptis Nicolaum Antonium in Bibliotheca veteri Hiſpana lib. IV. cap. 3.

10) *Iſidorus* Hiſpalenſis A. C. 633. defunctus, (de quo fuſe idem Nic. Antonius lib. V. c. 4. & Henſchenius in Actis Sanctor. ad 3. April. & Jo. Mabillonius in ſeculo ſecundo Benedictino) poſt Dionyſium Exiguum Conciliorum & Decretalium collectionem & ipſe contexuit, quam *Decretum Canonum* Trithemius appellat, c. 232. de Scriptoribus Eccleſ. & Vincentius Bellovacenſis XXIII. 31. ſpeculi Hiſt. librum Epiſtolarum decretalium Romanorum Pontificum, canonumque conciliorum, ex quo Ivonis & Gratiani decreta fuerint excerpta. Hujus videtur meminiſſe ipſe Iſidorus lib. VI. Originum c. 16. ubi poſt commemoratos quatuor Synodorum generalium Canones, *Sed & ſi qua*, inquit, *ſunt Concilia, quæ ſancti Patres Spiritu Dei pleni ſanxerunt, poſt iſtorum quatuor auctoritatem omni manent ſtabilita vigore, quorum geſta in hoc opere condita continentur.* Diverſa eſt hæc collectio ab illa Iſidori Mercatoris, de qua mox, & ſupra p. 14. Sed de iſta adhuc inedita Iſidori Hiſpalenſis ita Steph. Baluzius præfat. ad Reginonem Prumienſem: *Dionyſii ſtudium imitatus poſtea eſt* Iſidorus *Epiſcopus Hiſpalenſis, qui præter ea quæ in collectione Dionyſii continentur, etiam diverſa Africæ Concilia, tum Gallicanas & Hiſpanicas Synodos in ſuam tranſtulit, Epiſtolas quoque inſerens eorum Pontificum, qui poſt Damaſum Romanam cathedram tenuerunt, quam collectionem poſterorum diligentia auxit his Conciliis, quæ habita in Hiſpania ſunt poſt tempora Iſidori. Vidimus unum collectionis illius exemplar vir illuſtriſſimus & excellentiſſimus in omni genere laudis Antonius Auguſtinus, Archiepiſcopus Tarraconenſis, illud ipſum fortaſſis, quod etiamnum exſtat in Bibliotheca Eccleſiæ Urgellenſis in provincia Tarraconenſi, in quo Epiſtolæ Romanorum Pontificum nullæ exſtant ante Damaſi ac Siricii tempora.*

11) *Iſidori Mercatoris* ſive *Peccatoris*, vel quicunque demum auctor fuerit, prævalentis Romanorum Epiſcoporum potentiæ, jure injuria am-

amplificandæ studiosissimus, Moguntinis præsulibus Ricolfo & Otgario (non perinde Rabano) probata collectio facta post A C. 800. præter Epistolas decretales maximam partem commentitias Pontificum (de quibus supra p. 14. seq.) complectitur sanctionum Ecclesiasticarum farraginem ab Canonibus Apostolicis ad Concilium Hispalense secundum A.C.617. habitum, sæpiusque prodiit ab A. 1524. in Conciliorum tomis, licet parum distincta parumque sincera, ut p. 17. monere me memini. Auctor ipse in præfatione, inprimis conqueritur de Codicum & interpretationum varietate, *sed hoc oppido conturbat, quod diversæ interpretationes varias sententias faciunt, & licet unus sit sensus, diversæ tamen sunt sententiæ, aliæ longiores & aliæ breviores. Ea vero Concilia, quæ Græco sunt edita stilo, amplius quam tripliciter aut quadrupliciter interpretata atque conscripta reperimus.* Deinde ordinem & rationem operis sui exponit his verbis: *In principio vero voluminis hujus, qualiter Concilium apud nos celebratur, posuimus. - - - Denique propter eorum auctoritatem cæteris Conciliis præposuimus Canones, qui dicuntur Apostolorum, licet à quibusdam apocryphi dicantur, quoniam plures eos recipiunt, & sancti Patres eorum sententias synodali auctoritate roboraverunt, & inter Canonicas posuerunt constitutiones. Deinde quarundam Epistolarum decreta, virorum Apostolicorum inseruimus, id est Clementis, Anacleti, Evaristi & cæterorum Apostolicorum, quas potuimus hactenus reperire Epistolas usque ad Silvestrum Papam. Postmodum vero Nicænam Synodum constituimus propter auctoritatem ejusdem magni Concilii. Deinceps diversorum Conciliorum Græcorum & Latinorum, sive quæ antea, sive quæ postmodum facta sunt, sub ordine numerorum ac temporum, capitulis suis distincta sub hujus voluminis aspectu locamus, subjicientes etiam reliqua decreta Præsulum Romanorum usque ad sanctum Gregorium, & quasdam Epistolas ipsius, in quibus pro culmine sedis Apostolicæ non impar Conciliorum exstat auctoritas.*

Catalogus Conciliorum & Auctorum, quorum testimoniis Isidorus Hypobolimæus utitur

Ex Blondelli Prolegomenis ad Pseudo-Isidorum pag. 57. seq.

INDEX CONCILIORUM ET CANONUM.

Canones Apostolorum dicti. Scripti videntur circa A. D. 200. Sunt enim

nim velut appendix libri octavi Constitutionum, quarum sententiam de Phœnice circa A. D. 208. expressisse videtur Tertull. lib. de Resurrect. c. 13. & Dionysius Alexandrinus verba citavit A. D. 260. ὡς φωνῆς Ἀποστολικῆς Euseb. teste lib. 7. c. 7. Concilium Antiochenum Canonem 33. ἀρχαῖον τῶν πατέρων κανόνα vocavit A. D. 341. Omnes vero Latine (si Baronio credamus) reddidit Dionys. Exiguus, circa A. D. 527.

Concilium Eliberitanum coactum A. D. 305.
Neocæsariense A. D. 314.
Arelatense I. eod. anno.
Nicænum A. D. 325.
Antiochenum A. D. 341.
Sardicense A. D. 347.
Laodicenum circa A. D. 360.
Constantinopolitanum Oecumen. A. D. 381.
CPolitan. aliud in causa Eutychetis congregatum A. D. 448.
Carthaginense I. A. D. 348.
II. A. D. 390.
III. A. D. 397.
IV. A. D. 398.
V. A. D. 401.
VI. A. D. 419.
Milevitanum I. A. D. 402.
Africanum sub Theodoro Papa A. D. 646.
Collectio dicta Concilium Africanum, compilata ante A. D. 527.
Concilium Chalcedonense Oecumen. congreg. A. D. 451.
Romanum sub Hilaro A. D. 465.
sub Felice III. A. D. 487. & Gelasio A. D. 494.
sub Symmacho I. & III. A. D. 499. & 501.
IV. A. D. 502.
sub Martino A. D. 649.
sub Gregorio II. A. D. 721.
Agathense A. D. 506.
Aurelianense V. A. D. 552.
Paris. III. post A. D. 559.
Parisiense sub Ludovico Pio A. D. 829.
Hispalense II. A. D. 619.

Con-

Concilium Toletanum VI. A. D. 619.
VIII. A. D. 653.
X. A. D. 656.
XI. A. D. 675.
Braccarense III. eodem anno.

SERIES EPISCOPORUM URBIS.

Julius I. sedit is ab A. D.	337. ad	352.
Damasus	367.	382. aut 384.
Siricius	385.	398.
Innocentius	402.	417.
Zosimus	417.	418.
Bonifacius	418.	423.
Celestinus	423.	432.
Leo	440.	446.
Hilarus	461.	467.
Simplicius	467.	483.
Felix III.	483.	492.
Gelasius	492.	496.
Anastasius II.	496.	498.
Symmachus	498.	514.
Hormisda	514.	523.
Vigilius	540.	555.
Gregorius I.	590.	604.
Agatho	678.	682.
Gregorius II.	714.	731.
Gregorius III.	731.	741.
Zacharias	742.	752.
Hadrianus	772.	795.

NOTITIA DOCTORUM ET HISTORICORUM ECCLESIASTICORUM.

Auctor Recognitionis Clementis Romani nomine scriptarum. Vixisse videtur circa A. D. 180. vel 200. cum Basilius & Nazianzenus Philocaliæ cap. 22. testentur Origenem Tom. 3. in Genesin, ex libro recognit. 10. binas paginas descripsisse: Ruffinus, cujus versione Pseudo-Isidorus usus est, eam dica-

dicavit Gaudentio Ecclesiæ Brixiensis antistiti, quem in locum Philastrii A. D. 386. subrogatum constat.

Auctor primæ Clementinæ vel idem cum superiore vel coævus. Falsarius versionem à Ruffino elucubratam defloravit.

Eusebius Cæsariensis scripsit ad Cæsarienses suos A. D. 325. obiit 340.

Athanasius magnus sedit ab A. D. 326. ad 372. apologiam de fuga sua scripsit A. D. 354.

Hilarius Pictaviensis scripsit de SS. Trinit. post A. D. 356. obiit A. D. 369.

Ithacius Clarus Ossonobensis claruit circa A. D. 385.

Gregorius Nazianzenus, Sasimorum Episcopatui præfectus A. D. 371. obiit anno 389. Maji 9.

Ambrosius Mediolanensis sedit ab A. D. 374. ad 397.

Prudentius natus A. D. 332. cœpit de rebus sacris scribere A. D. 389. vitæ 57. Apotheosin vero elaboravit post idololatriam ab Imperatoribus profligatam, vel anno 391. à Valentiniano, Theodosio & Arcadio Impp. vel anno 395. ab Arcadio & Honorio.

Auctor commentarii in Paulum, Ambrosio adscripti, vixisse videtur circa A. D. 380.

Hieronymus floruit ab A. D. 372. ad 420.

Auctor Epist. ad Oceanum de moribus Clericorum, T. IX. Operum Hieronymi insertæ, quando vixerit incertum est, post annum D. 500. scripsisse verisimile est.

Augustinus Hipponensis Episc. sedit ab A. D. 395. ad 430.

Cyrillus Alexandrinus sedit ab A. D. 412. ad 444. scripsit adversus Theodorum Mopsvestenum circa A. D. 436.

Eucherius Lugdun. vel (ut alii volunt) *Eusebius Gallicanus* floruit circa A. D. 440. Eucherium Martiano & Valentiniano regnantibus, id est, ante A. D. 455. obiisse vult Gennadius de viris illustr. at A. 449. præcise, Pithœi Prosper.

Atticus CPolitan. sedit ab A. D. 405. ad 425. ad Afros scripsit A. D. 422.

Proclus CPol. sedit ab A. D. 433. ad 446. scripsit ad Domnum Antiochenum in gratiam Athanasii Perrheni ante A. D. 444.

Flavianus Constantinopolit. sedit ab A. D. 446. ad 449. vel 450. scripsit ad Leonem Papam anno 448.

Prosper Aquitanicus floruit ab A. D. 427. ad 457. vel 466. si Baronium sequamur; libros *de vita contemplativa* circa A. D. 450. scripsisse videtur

post

post obitum Hilarii Arelatensis, cui Ravennius anno 449. successit. Vide lib. 2. cap. 9.

Petrus Ravennas, Chrysologus dictus, scripsit ad Eutychem. A. D. 448.

Socrates perduxit historiam ad A. D. 439.

Theodoretus Cyrensis scripsit Hist. Eccl. ante Concilium Ephesinum, * Baronio teste ad A. D. 427. §. 28. eundem ab anno 423. ad 453. sedisse vult Baronius idem, sed falso, cum Gennadius & ex eo Beda de 6. ætatibus; Ado in Chronico, & Freculphus Tom. I. lib. 5. c. 18. diserte doceant, eum *usque ad Imperium Leonis senioris hist. deduxisse sub eoque mortuum:* Marcellin. ad A. D. 466. eundem *de Incarnatione Domini adversus Eutychem & Dioscorum* scripsisse vult, quod confirmant Beda, Freculphus, Ado, Honorius. Sed & Theodoretus ipsemet quæst. 38. in Deuteron. à Judæorum dispersione, quam circa A. D. 73. contigisse putat Baronius, quadringentos ad sua tempora annos numerat.

Sozomenus historiam continuavit ad A. D. 411.

Auctor Actorum Sylvestri fabulas suas commentus videtur circa A. D. 440. vel 450. eas enim Gelasii tempore Romani legere consueverant.

Ennodius claruit circa A. D. 488. decretum de Cellulanis scripsit anno 502. Antonii vitam post annum 488. Apologeticum pro Symmacho Papa anno 503. Ticini sedit ab anno 515. ad 521.

Benedictus Abbas eremum petiit A. D. 494. Cassinense monasterium fundavit post annos aliquot; circa idem tempus regulam scripsisse, anno 546. obiisse videtur Totila regnante. Vide Greg. Dial. lib. 2.

Cassiodorus historiam tripartitam concinnavit circa A. D. 545. ejus enim meminit cap. 17. Lectionum divinarum, quas Synodi V. tempore scriptas ex cap. 5. colligere est. *Liberatus* paullo post obitum Vigilii ex eadem historia sententiam Socratis de Nestorio eruit.

Venantius Fortunatus floruit circa A. D. 590.

Isidorus Hispalensis sedit ab A. D. 600. ad 636. libros *de Officiis* ante A. D. 633. quo Synodus Tolet. IV. congregata est, scripsit, eos enim dicavit Fulgentio Astigitano fratri, cujus successor Abentius dicto Concilio Toletano subscriptus reperitur. *Synonyma* post A. D. 614. scripsisse videtur: tunc enim Joannes Cæsaraugustanus Braulionis (cui nuncupata hæc lucubratio est) frater nondum Maximo successerat; est autem verisimile Braulionem sub fraterno regimine Archidiaconatu, quem exercebat, cum ad eum Isidorus scriberet, auctum fuisse. Quo tempore *Sententias* scripserit, non liquet.

Ser-

* *Male* Nicænum *apud Blondellum legitur.*

Sergius Cypri Archiepisc. ad Theodorum Papam A. D. 643. epistolam dedit.

Victor Carthag. ad eundem Theodorum scripsit A. D. 646.

Stephanus Dorensis Episc. & Graci Archimandrita libellos Martino I. & Synodo Lateranensi obtulerunt A. D. 649.

Maurus Cesenas, Maximus Aquileiensis, & Deusdedit Caralitanus, quorum verba mutuatur epistolarum decretalium effictor, eidem Synodo interfuerunt.

Libri Pontificalis scriptor vixisse videtur ante A. D. 700. citatur enim à Beda, Amalario Fortunato, Walafrido Strabone, & aliis Anastasio Bibliothecario, quem Bellarminus, Baronius & alii auctorem credunt, antiquioribus.

Bonifacius Moguntinus sedit ab A. D. 719. ad 754. Annales à Pithoeo editi, Hincmarus Remensis epist. 6. cap. 29. Epitome ad hist. Bedæ, Hermannus Contractus in Chron. Baronius tamen ab A. D. 723. ad 755. Pontificatum tenuisse vult; auctorem vitæ ejusdem Bonifacii recentiorem Hincmaro (ni fallor) secutus.

Citat præterea Pseudo-Isidorus:

Eangith sive Cangith Abbatissæ epistolam ad Bonifacium Moguntinum scriptam A. D. 721.

Constantini M. epistolam scriptam ad Ablavium A. D. 314. & epist. ad Episcopos Tyri congregatos A. D. 335.

Constantini junioris epist. ad Alexandrinos datam A. D. 338.

Theodosiani Codicis libri II. Tit. 1. const. 4. dat. A. C. 379.
10. const. 2. & 3. dat. A. C. 321.
18. const. 1. dat. A. C. 321.
IV. Tit. 16. const. 2. dat. A. C. 379.
IX. Tit. 1. const. 6. dat. A. C. 334.
10. dat. A. C. 373.
12. dat. A. C. 374.
ult. dat. A. C. 423.
6. const. 3. dat. A. C. 397.
ult. dat. A. C. 423.
X. Tit. 10. const. 2. dat. A. C. 313.
2. dat. A. C. 319.
30. dat. A. C. 335.

Theo-

Theodosiani Codicis libri XVI. Tit. 2. const. 23. dat. A. C. 376.
40. dat. A. C. 412.
41. dat. eod. anno.

Novell. *Neminem exhiberi* &c. script. A. D. 450.

Aniani Comitis interpretationes editas A. D. 506. Alarici Regis 22. Messala & Areobinda Coss.

Justiniani Constitutionum A. D. 545. promulgatam adversus tria capitula, libros nimirum Theodori Mopsvesteni, Theodoreti reprehensiones 12. anathematismorum Cyrilli Alexandrini, & Ibæ Edesseni epistolam ad Marim Persam.

Citat denique ex Hæreticorum lacunis:

Acacii Constantinopolit. epist. ad Simplicium Papam A. D. 476. dat.

Pauli Constantinopolit. Monothelitæ epist. ad Theodorum Papam script. A. D. 646.

Constantis Imp. typum in gratiam Monothelitarum promulgatum A. C. 648.

Ex Judæis Philonem.

Ex Ethnicis Sixtum Pythagoræum, cujus sententias è Græcis Latinas fecit Ruffinus, Hieronymo teste, adversus Pelagianos ad Ctesiphontem, in 22. cap. Hierem. & in 18. cap. Ezechielis.

12) *Theodori*, Cantuariensis Archiepiscopi, A. C. 690. defuncti, quem Tarso Ciliciæ natum Vitallianus Papa Romæ ordinavit & in Angliam misit, *Capitula Ecclesiastica CXX.* apud Dacherium tom. IX. spicilegii & Concil. Labbei tom. VI. pag. 1875. & Harduin. tom. III. p. 1771. Ejusdem Theodori *Pœnitentiale* omnium toto Occidente antiquissimum, editum à Jacobo Petito Paris. 1679. 4. Non integrum illud quidem, sed quale ex duobus Codicibus Bibl. Thuanæ dare potuit, præcipua saltim ejus capita complectens. Titulos capitum LXXVIII. ediderat Henricus Speelmannus Lond. 1639. fol. tom. 1. Concilior. Angliæ, atque ex eo Petitus p. 83. qui plurima similis argumenti ex priscis pœnitentialibus libris & Canonibus adjunxit, atque eruditis notis ac dissertationibus Theodorum illustravit, vindicavitque adversus Jo. Morinum & alios novitatis eum arguentes. Integriorum Codicum MSS. Vaticani & duorum Anglicanorum mentionem facit Bailletus: * *Le present que Mr. Petit a fait au public, seroit plus*

 com-

* Jugemens des Savans tom. 2. part. 2. p. 568.

complet, s'il nous avoit donné le Penitentiel de Theodore sur quelque Manuscrit qui eust esté entier, tel qu'est celuy de la Bibliotheque du Vatican, qui a esté lû & loué par Baronius, (ad A. 51. n. 24. & alibi) *& deux autres qui sont en Angleterre, dont parle Speelmann.* Sed Cantabrigiæ quidem in Biblioth. Benedicti Codicem illum integriorem Speelmanno laudatum hodie adhuc superesse negat Caveus: Codice vero, qui in illa Bibliotheca servatur, & cujus apographum Parisios transmissum est, sola ait contineri excerpta, qualia Petitus edidit, licet Cantabrigiensis hujus MSti mentionem ille involvit silentio.

Operæ pretium est aliorum quoque Pœnitentialium libellorum Occidentalis Ecclesiæ hoc loco facere mentionem, cum de Græcis similibus *Joannis Nestevta* aliorumque à Joanne Morino publicatis dixerim volum. X. p. 164. seq. Atque primo loco memoranda summi & de hisce litteris immortaliter meriti Viri *Antonii Augustini*, Archiepiscopi Tarraconensis, Canonum Pœnitentialium collectio vulgata cum notis, Tarracone 1582. 4. & recusa Venetiis 1584. 4. rariusque hodie obvia, in qua occurrunt:

α) *Pœnitentiale Romanum*, quale Burchardus collectioni suæ inseruit, in quo Pontificum Calixti II. A. 1109. & Innocentii A. 1130. mentio, & longe diversum adeo & junioris ætatis, quam quod ex Codice antiquo Corbejensi cum notis Hugonis Menardi lucem vidit, in ejus notis ad sacramentarium Gregorii Magni Paris. 1642. 4. p. 238. atque cum iisdem recusum est in Bibliotheca Patrum edit. Lugdun. tom. XIV. p. 926. nec non in nova Operum Gregorii M. editione: & sine notis, ad calcem Morini de Pœnitentia. Hoc Cameracensis Episcopus *Halitgarius*, qui A. 831. obiit, a scrinio Ecclesiæ Rom. descripsisse se testatur, igitur à Menardo sub titulo Pœnitentialis Romani est editum, etsi quamplurima in eo desiderentur capitula, quæ à Burchardo & aliis antiquis auctoribus sub titulo Pœnitentialis Romani laudata sunt, ut à Jac. Petito probe notatum.

β) *Bedæ* presbyteri A. C. 735. defuncti, sive *Egberti* Eboracensis Archi-Episcopi (defuncti A. 767.) de remedio peccatorum, excerptum ex Canonibus Catholicorum Patrum vel pœnitentiæ ad remedium animarum, Domini Egberti Archiepiscopi. Recusum Paris. 1641. cum Antonii Augustini juris Pontificii epitome, quæ Romæ 1614. fol.

fol. lucem viderat: & in Operibus Bedæ Venerabilis tom. VIII. p. 961.--968. & in Speelmanni Conciliis Angliæ tom. I.

γ) *Rabani Mauri* Archiepiſcopi Moguntini, A. C. 856. defuncti, pœnitentium liber, poſt A. 841. ſcriptus ad Otgarium Archiepiſcop. Moguntinum, cui Rabanus deinde ſucceſſit. Exſtat etiam in Operibus Rabani tom. VI. p. 154.--165.

δ) *Gregorii Thaumaturgi* & *Gregorii Nyſſeni* Græcorum Patrum Epiſtolæ Canonicæ.

ε) *Canones Pœnitentiales Aſtenſes*, in ditione Sabaudiæ.

Poſt Antonium Auguſtinum vir & ipſe doctiſſimus *Joannes Morinus* ad calcem præclari operis de diſciplina in adminiſtratione ſacramenti pœnitentiæ, quod Pariſiis primum 1651. fol. editum, deinde Bruxellis 1685. ac denique Venetiis 1702. recuſum exſtat, novam pœnitentialium libellorum collectionem dedit in qua occurrunt:

a) Antiquus Pœnitentialis Romanus, qualem ab *Halitgario* excerptum & ab Hug. Menardo editum jam dixi.

b) *Egberti* Eboracenſis Archiepiſcopi, defuncti A. C. 767. Excerptum ſive capita 245. de Canonibus Catholicorum Patrum, vel pœnitentiæ ad remedium animarum. Sive pars ſive epitome operis in quatuor libros diſtincti & adhuc inediti, quod in variis Cantabrig. & Oxonienſibus Bibliothecis ſupereſſe MStum Caveus teſtatur. Partem vulgaverat etiam Speelmannus tom. I. Concil. Angl. atque inde exhibuit Labbeus tom. 6. Concil. p. 1586. 1601. & Harduinus tom. 3. p. 1961. 1976. cum ejuſdem Egberti Dialogo per interrogationes & reſponſiones de inſtitutione Eccleſiaſtica pag. 1979. (Labbeus pag. 1604.) quem Dublinii vulgaverat *Jac. Waræus*, * eques, A. 1664. 8.

c) Tres Pœnitentiales Andegavenſes, ex Codicibus MSS. D. de Loyauté, civis Andegavenſis & in ſuprema Pariſienſ. curia advocati.

d) Excerpta pauca è Reginone, Pœnitentiali Romano, Pœnitentiali Theodori Cantuar. & Bedæ. *Regino*, ex Abbate (ab A. 892. ad 899.) Prumienſi Ord. Benedicti in ditione Germaniæ Trevirenſi, Monachus S. Maximini Trevirenſis, (Chronico ** ad Alberonem Metenſem

* Male *Jo. Vavraus*, Harduino & Labbeo.

** Prodiit Reginonis Chronicon Moguntiæ 1521. fol. & inter ſcriptores rerum Germanicarum

sem Episcopum, quod à Christo nato ad tempora sua A. C. 907. deduxit, non incelebris) qui opus insigne Canonum, quod in usus dioecesis maxime Trevirensis, hortante Archi-Episcopo Trevirensi Ratbodo, circa A. C. 906. composuit, editum primum à B. D. Joach. Hildebrando, ex Codice Bibliothecæ Helmstadiensis, qui olim Flacii Illyrici fuit, & in quo præterea exstat Synodus Remensis adversus Arnulphum * A. C. 991. Editum autem est hoc titulo: *De disciplina Ecclesiastica veterum, præcipue Germanorum, libri duo.* Helmst. 1659. 4. Fatetur ipse Hildebrandus in defectu Codicis MS. huncce se titulum præfixisse ex suo ingenio, nam in Viennensi Codice, quem postea nactus est, ipse notat inscribi *de Ecclesiasticis disciplinis & religione Christiana*, atque hunc titulum Trithemio etiam inspectum servavit in sua editione Stephanus Baluzius, qui Reginonis libros duos, quorum prior Clericorum res maxime, posterior Laicorum spectat, ad Helmstadiensem editionem, veteremque Codicem MS. Bibl. Oratorii Parisiensis, eodem quo usus fuerat Morinus emendatos: cum notis, citatisque in margine Canonum & Capitularium regularumque monasticarum, nec non Burchardi & aliorum locis vulgavit Paris. 1671. 8. Idem Baluzius præf. ad Ant. Augustinum de emendatione Gratiani §. 17. observat Reginonem admodum raro uti Pseudepigraphis Epistolis decretalibus ab Isidoro Mercatore collectis. Subjunxit Hildebrandus Varias Lectiones non Viennensis modo Codicis sed Moguntini quoque, nec non appendicem plurium capitum quæ in MS. Helmstadiensi absunt. Eam appendicem etiam auctam & emendatam Baluzius adjunxit, una cum *Rhabani Mauri* Pœnitentiali altero quod *Epistola ad Heribaldum* Episcopum Alcedronensem sive Autissiodorensem, A. C. 853. scripta, continetur, & lucem viderat in Petri Stevàrtii tomo ineditorum, Ingolstad. 1616. 4. Eadem multa hæc Epistola quæ Rabani Pœnitentium liber supra memoratus continet, & citatur non raro tum à Reginone tum ab Ivone, Gratiano, &c. Reginonis effigies ære descripta exstat

rum Pistorii tomo primo, Francof. 1583. fol. nec non cum Chronico Conradi de Lichtenau, Argentorat. 1609. fol. Numeros annorum ab ipso esse auctore notat Mabillonius itineris Germanici pag. 23. De MSto Vindobonensi vide Lambecium lib. 2. pag. 390.

* De hac vide Baluzium præf. ad Anton. Augustin. de emendatione Gratiani §. 14. & præf. ad Reginonem §. 4. seq.

ſtat in Iſaaci Bullarti Academia ſcientiarum, edita Gallice Pariſ. 1682. fol. tom. 1. pag. 121.

e) Excerptum ex regulæ *Chrodogangi* circa A. C. 757. Canonicis ſuis datæ cap. 28. 29. 30. Chrodogangi hujus, ab A. 742. ad 766. Metenſis Epiſcopi, qui aliis Crodegrandus ſive Crodogandus (Trithemio c. 255. de Script. Eccleſ. Ruggandus) Regula Clericis Metenſibus præſcripta, in qua S. Benedicti Regulam frequenter ſequitur, edita eſt à Luca Dacherio tom. 1. ſpicileg. p. 205. & minus interpolata à Labbeo tom. 7. Concil. p. 1444. & Harduino tom 4. p. 1181. & à Carolo le Cointe tom. 5. Annal. Eccleſiæ Francor. ad A. C. 757. Vide etiam Andream du Cheſne tom. 2. Scriptor. Francor. p. 204. & Concilium Aquisgranenſe A. C. 816. & regulam ex Chrodogando & aliis, quam dant Labbeus tom. 7. Concil. pag. 1464. & Harduinus tom. 4. p. 1198.

f) Excerpta ex tribus Codicibus Turonenſis Eccleſiæ, tribus Remenſis, & duobus Bellovacenſis, duobus Collegii Foxenſis Toloſani: quatuor Codicibus Eccleſiæ Rothomagenſis, & decem variis Codicibus MSS. Abbatiæ S. Victoris Pariſ.

g) Notitia de *Ordine Romano* MS. breviore & antiquiore, atque adeo ſinceriore quam in Melch. Hittorpii ſcriptoribus de Divinis Officiis Colon. 1568. fol. ſub init. & in Operibus Georgii Caſſandri p. 97. & in Bibliothecis Patrum ſæpe prodiit ab Alcuino, ut videtur, ad ætatis ſuæ mores auctus & interpolatus. Vide Henr. Warthoni auctarium ad Uſſerium de ſacris Scripturisque vernaculis p. 359.

h) Notitia de antiquiſſimo Sacramentario Gelaſiano, quod ex Petaviana venit in Bibliothecam Chriſtinæ, Reginæ Sveciæ. De libro ſententiarum Magiſtri *Roberti Pulli*, Cardinalis, circa A. C. 1144.

i) Ex duobus ſacramentariis Toloſanis Excerpta, & Ordo Pœnitentiæ imponendæ, & de reconciliatione Pœnitentium.

k) Ex Codice MS. Abbatiæ Dionyſianæ in agro Pariſienſi.

l) Ex duobus Sacramentorum libris in Bibl. Thuana.

Ab eo tempore *Jacobus Petitus* ad calcem Theodori Cantuarienſis edidit Excerpta ex Pœnitentialibus MSS.

α) Magiſtri *Bartholomæi*, Oxonienſis Epiſcopi.

β) *Petri* Pictavienſis, Canonici S. Victoris.

γ) Magiſtri *Roberti de Flamesbure*, Canonici S. Victoris & Pœnitentiarii.

δ) Magiſtri *Joannis de Deo.*

ε) Ex Anonymo de Sacramento Pœnitentiæ in Bibl. S. Victoris Pariſ.

ς) Ex formulario Pœnitentiali MS. Bibl. Regiæ Navarræ.

ζ) Ex libro MS. Bibl. S. Victoris Pariſ. cui titulus: *Corrector & Medicus, qui correctiones corporum & animarum medicinas continet.*

η) Ex libro Pœnitentiali MS. Bibl. Victorinæ à diverſis libris Pœnitentialibus deſumto.

ϑ) Ex tractatu de Pœnitentia in ſumma ſcholaſtica *Petri* Cantoris Pariſ. in ſumma *Magiſtri Præpoſitivi*, Cancellarii Pariſ. & in ſumma Magiſtri *Roberti de Chorcon*, Cardinalis.

Præter hæc ab Antonio Auguſtino, Jo. Morino & Jac. Petito vulgata, huc faciunt:

Collectio antiqua Canonum Pœnitentialium ſæculo IX. antiquior, inque tres diſtincta libros, quam tomo undecimo ſpicilegii vulgavit Lucas Dacherius Pariſ. 1672. 4. Præfationem hujus operis vidit & partem ejus vulgavit Beatus Rhenanus in admonitione de Tertulliani dogmatibus, teſtatus opus ipſum magno redimere ſe cupere. Vide Baluzium ad Gratianum p. 462.

Halitgarii Epiſcopi Cameracenſis, qui A. C. 831. obiit, de vitiis & virtutibus, remediis peccatorum & ordine atque judiciis pœnitentiæ, libri ſex, quorum *ſextus* ſive ultimus eſt Pœnitentiale Romanum, de quo ſupra p. 74. abunde dixi. Libros V. in lucem protulit Henr. Caniſius tom. V. lect. antiqu. parte 2. p. 227. Ingolſtad. 1604. 4. Inde recuſi ſunt in Bibliotheca Patrum Colon. 1618. tomo VIII. & Pariſ. 1654. tomo V. & Lugd. 1672. tomo XIV. Ex his *Liber I. & II.* iidem ſunt, qui inter *Rabani Mauri* Archi-Epiſcopi Moguntini, A. C. 856. defuncti, opera prodiere tom. 6. p. 125. Liber I. & II. de vitiis & virtutibus, & peccatorum ſatisfactione in remediis, ſive de pœnitentiis. *Liber III. & VI.* Halitgarii reſpondent libro II. & III. ſub ejusdem Rabani nomine editis tom. 6. p. 116. ſeq. de quæſtionibus Canonum Pœnitentialium ad Heribaldum Epiſcopum Autiſſiodorenſem. *Liber quintus* Halitgarii denique idem eſt, qui ſub Rabani nomine ad Heribaldum legitur primus tom. 6. pag. 110. Supereſt liber tertius ſive ultimus *Rabani* de vitiis & virtutibus, qui eſt de

gravibus

gravibus mortalibus peccatis & eorum ſatisfactione, capita LXXXIII. tom. 6. p. 130--154.

S. Columbani, Luxovienſis in Burgundia Abbatis, qui A. C. 615. obiit, Pœnitentiale MS. laudat Hugo Menardus p. 932. ad Gregorii M. Sacramentorum librum. Ejusdem Columbani de pœnitentiarum menſura taxanda, ſive pœnitentiale ad calcem ejus regulæ cœnobialis, prodiit in Codice Regularum Holſtenii, Rom. 1661. 4. Pariſ. 1663. 4. parte 2. pag. 98. & inter Columbani opera à Patricio Flemingo edita Lovan. 1667. & in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. tom. XII. p. 21.

Cumeani ſive *Cummiani* Abbatis Hiberni, qui circa A. C. 660. diem obiit ſupremum, liber de pœnitentiarum menſura exſtat in eodem tomo XII. Bibliothecæ Patrum Lugd. p. 42--48. Ediderat Patricius Flemingus ex Codice Bibl. Sangallenſis, & Columbano adjunxerat.

Liber Pœnitentialis ad inſtar libri Canonum pœnitentialium ex SS. Auguſtini, Hieronymi & Gregorii M. dictis, neſcio quo auctore collectus & ſine loco aut anno impreſſionis editus in fol. fuit in Bibl. Sarraziana, in cujus Catalogo memoratur p. 32.

Pœnitentiale ſive judicia congrua pœnitentibus, capitula XXXIII. excerpta ex Patrum dictis Canonumque ſententiis prodierunt in Bibliotheca Patrum Pariſ. 1589. & 1654. tom. VI. & tom. VI. Concil. Labbei p. 1468. & tom. III. Harduini pag. 1869. ſub nomine *Gregorii III.* (Papæ ab A. C. 731. ad 741.) Petro Pithœo videtur poſterioris ſcriptoris.

Collectio Canonum Pœnitentialium MS. in Bibl. Michaëlis Thomaſii, Epiſcopi Ilerdenſis, qua uſi correctores Romani ad Gratianum.

Eugenii Papæ Canones Pœnitentiales in Bibliotheca Jo. Tilii MS. memorat idem Pithœus.

Canones XLVII. Pœnitentiales, decreto Gratiani ſubjecti in editione Pithœorum atque aliis quibusdam, & *Gratiani* ipſius tractatus *de pœnitentia*, inſertus cauſæ XXXIII.

13) *Burchardus* ſive *Brocardus* * Haſſus, ex Lobienſi Monacho Diœceſis Leo-

* Hinc *brocardica juris*. Confer Celeberr. D. Chriſtiani Thomaſii diſſert. de brocardico, *cauſa fatua excuſat à dolo*. Damaſii *Burchardica* ſive regulas Canonicas ex recenſione Petri Alauni Aquilii, Colon. 1564. 8.

Leodiensis, Ord. S. Benedicti, Wormaciensis ab A. C. 996. Episcopus, ab *Olberto* Abbate postea Gemblacensi, praeceptore suo adjutus * Walterio Spirense Episcopo impellente composuit, & Brunichoni Ecclesiae Wormatiensis praeposito dicavit *duodecim tomos decretorum* collectos ex sacris litteris, ex Conciliis & Epistolis spuriis decretalibus, † nec non poenitentiali Romano, Theodori & Bedae & ex scriptis SS. Gregorii, Hieronymi, Augustini, Ambrosii, Benedicti, Basilii Magni & Isidori, & sub titulis digestos. Hoc opus ipsum integrum nec dum lucem vidit, sed tantum excerpta ex illo divisa in *libros XX.* ex quibus Surius modo XVI. habuit, quibus in Conciliorum editione utitur sub hoc titulo, *ex Codice XVI. librorum.* Exemplaria vetustissima Burchardi Pithoeus testatur exstare in Bibliothecis Ecclesiarum Carnotensis, Tricassinae, Vesuntinae, Burdigalensis. In Hendreichii Pandectis Brandenburgicis pag. 794. memoratur editio Burchardi Parisiensis 1499. 8. quam nunquam videre me, nec ab aliis laudari memini. Sed cum viginti illis, quos dixi, libris Decreti, *lex familiae* excusa est Coloniae 1548. (1549.) fol. & 1560. fol. ex editione Bartholdi Questenburg. Eadem deest in editione Paris. 1549. (1550.) apud Joannem Foucherium, 8. Sed hanc claudunt *Canones Synodi Salegunstadensis* sub Aribone Moguntino Archi-Episcopo, cui Burchardus praesens adfuit A. C. 1023. & *quomodo initianda Synodus*, sive Constitutio ordinis qui in celebranda Synodo observari debet. Bene multa accepisse Burchardum a Reginone, nec pauca de suo addentem multa corrupisse, notat Baluzius ad Reginonem p. 454. sq. & ad Gratian. p. 539. 542. &c. Idem in praef. ad Ant. Augustinum de emendatione Gratiani § 18. testatur, se tria vidisse Burchardi antiquissima exemplaria optimae notae. Ex his Codicem Dionysii Talonii, laudat p. 497. 502. &c. Atque editos libros non satis integros atque emendatos exstare, observatum etiam in Georgii Cassandri Operibus p. 1091. & 1098. *Nacti etiam sumus*, inquit, *MStum opus Burchardi, quod obiter tantum cum impresso Parisiis Anno MDXLIX. contulimus, & deprehendimus epistolae phrasin totam immutatam. In libro vero XX. impressus liber capita C. exscriptus vero*

* Vide Baluzium §. 18. praef. ad Anton. Augustin. de emendatione Gratiani.

† Blondellus prolegom. ad Pseudo-Isidor. p. 98. Vicissim Capitularibus noluisse Burchardum uti, notat Baluzius ad Gratian. p. 530. 539. &c.

vero CLVIII. continet, & quorundam capitum ordo immutatus legitur. Joannis Molinæi tamen editio, quem Burchardi libris emendandis operam locasse Cassander ibidem testatur, lucem haud vidit. Non ipso Burchardi opere sed tantum illius epitome usum fuisse Gratianum monet Guido Pancirollus III. 1. de claris legum interpretibus. Argumenta librorum viginti editorum adscribere supersedeo, quia ista habes etiam apud Gerh. Mastrichtum Histor. Juris Eccles. §. 251. & Casp. Sagittarium tom. 2. introduct. in Histor. Eccles. p. 750. seq. Obiit Burchardus A. C. 1025. 13 Kal. Sept.

14) *Ivo* Carnotensis ab A. 1092. Episcopus egregius doctrina, zelo, prudenti constantia & fide, diem obiit A. 1115. de cujus vita Johannes Fronto in opusculis, quæ nuper junctim excudenda dedi Hamb. 1720. 8. & ante opera Ivonis edita ex Joh. Baptistæ Soucheti recensione, Paris. 1647. fol. & in Actis Sanctorum 20. Maji tom. V. p. 247. Vide & Jacobi Hommey supplementum Patrum pag. 526. atque librum editum Paris. 1701. 12. *l'Esprit d'Yve de Chartres dans la conduite de son diœcese & dans la Cour de France & de Rome.* Journal des Savans 1701. pag. 540. Hujus Ivonis *Pannormia* (ita enim constanter veteres codices & Trithemius, non *Pannomia*) exstat divisa in partes octo: exstat etiam major *liber Canonum* sive *decretum Ivonis* in partes XVII. digestum, & curante Jo. Molinæo Gandensi viro doctissimo Lovanii 1561. fol. editum, postea cum aliis Ivonis scriptis Paris. 1647. fol. ad fidem Codicis antiquissimi S. Victoris Paris. recusum. Pannormia prodiit Basileæ 1499. 4. expensis Michaelis Furter, cum præfatione Seb. Brandt: & Lovanii 1557. 8. curante Melchiore à Vosmediano. Utrique operi præmittitur præfatio, quæ his verbis incipit: *Excerptiones ecclesiasticarum regularum, partim ex Epistolis Romanorum Pontificum* (etiam spuriis illis,* Burchardi exemplo) *partim ex gestis Conciliorum Catholicorum Episcoporum, partim ex tractatibus Orthodoxorum Patrum, partim ex institutionibus Catholicorum Regum* (quas Regum leges Burchardus omiserat) *nonnullo labore in uno corpore adunare curavi.* Sebastianus Brandt suspicatur Pannormiam esse compendium, quod ex majori Ivonis decretorum opere concinnaverit *Hugo* Catalanus. ** Et sane Vincentius Bellovacensis XXV. 84. speculi Historial. cum dixisset

* id. Blondellus pag. 100.

** Circa A. 1100. vid. Jac. Bergomas.

librum decretorum Ivonis, non parvæ quantitatis esse, nec facile portatilem, subjungit: *Hugo Catalanensis ex eodem volumine abbreviato libellum portatilem legitur composuisse, qui & ipse apud nos est & summa decretorum Ivonis appellatur.* Hanc Brandti conjecturam videtur firmare, quod Innocentius secundus, cujus decreta in calce Pannormiæ leguntur, post Ivonem fuit. Verùm Anton. Augustinus & Steph. Baluzius ** testantur illa in antiquissimis Codicibus Pannormiæ non extare, sed à recentiore manu esse addita. Neque pro epitome majoris operis haberi potest, cum pauciora habeat in quibus cum illo convenit, neque in Codicibus vetustis *summa decretorum*, quo titulo epitomen memorat Vincentius, sed *Pannormia* appellatur. Igitur Baluzio assentior, Hugonis epitomen intercidisse, & Ivonem ipsum primo composuisse Pannormiam, deinde cum probari eam legentibus videret, ad majus opus concinnandum etiam animum appulisse. Majus hoc decreti opus una cum Pannormia lucem vidisse Basileæ 1499. 4. præter rem traditur a præstantissimo Caveo in hist. literaria Scriptorum Ecclesiasticorum, & in Laur. Neocori Bibliotheca novorum librorum A. 1698. p. 58. Libro *primo* majoris operis, res ad sacrum Baptismum & Confirmationem pertinentes exponuntur. *Secundo* de Sacra Cœna & Missa & sanctitate aliorum sacramentorum. *Tertio* de Ecclesia & rebus Ecclesiasticis. *Quarto* de festis ac jejuniis, Scriptura sacra, Ecclesiæ consuetudinibus & Conciliis. *Quinto* de primatu Ecclesiæ Romanæ, & de Primatum, Metropolitanorum, Episcoporumque Ordine ac juribus. *Sexto* de vita, ordine & censura Clericorum. *Septimo* de Monachis. *Octavo* de conjugio & virginitate, de raptu, concubinatu, adulterio. *Nono* de incestu & gradibus prohibitis. *Decimo* de homicidiis voluntariis & involuntariis. *Undecimo* de Magis, sagis, histrionibus. *Duodecimo* de mendacio, perjurio, &c. *Tertiodecimo* de furto, usuris, venatoribus, ebriosis, furiosis, Judæis. *Decimoquarto* de excommunicatione. *Decimoquinto* de pœnitentia. *Decimosexto* de officio & judiciis Laicorum. *Decimoseptimo* SS. Patrum, & Gregorii M. præ cæteris sententiæ de Fide, Spe & Charitate.

Quo facilius & *Pannormiam* possis cum majore illo decreto conferre, ac

** Baluz. §. 23. præf. ad Anton. Augustin.

ac quam verisimiliter pro epitoma ejus haberi possit, judicare; en tibi etiam hujus librorum octo argumenta, qualia auctor ipse in calce prologi exposuit. Prima pars *hujus libri continet de fide & de diversis haeresibus, de sacramento, id est Baptismate & ministerio baptizandorum & consecrandorum & consignandorum & consignatorum & de observatione singulorum, & quid conferat Baptismus, quid Confirmatio. De sacramento Corporis & Sanguinis Christi. De Missa & sanctitate aliorum Sacramentorum.*

Secunda pars *continet de constitutione Ecclesiae & oblationibus fidelium. De dedicatione & consecratione Ecclesiarum & Altarium. De sepultura & presbyteris, & de eorum Ecclesiis. De Decimis & legitima possessione, & de confugientibus ad Ecclesiam. De sacrilegio. De libertorum tutela. De alienatione & communicatione rerum Ecclesiasticarum. De Scripturis & authenticis Conciliis.*

Tertia pars *continet de electione & consecratione Papae, Archiepiscoporum: de ordinibus, de clericis & de laicis: ordinandis & non ordinandis. De mutatione Episcoporum. De ordinatis non reordinandis. De continentia ordinatorum. De simoniace ordinatis & ordinatoribus, quod omnino sint deponendi, & quod misericorditer reconciliandi. De professione haereticorum. De lapsis in sacris ordinibus, quod non debeant ministrare, & quod misericorditer ad ministrandum possint accedere. De clericis homicidis, quod non debent ministrare. De usurariis. De servis per ignorantiam ordinatis, qui debeant manere in ordinatione, qui non. De clericis ebriosis scurrilatoribus: de monachis. De aetate, qua possint parentes contradicere religioni filiorum, & qua non possint: de viduis & virginibus velatis: De Abbatissis.*

Quarta pars *continet de primatu & dignitate Romanae Ecclesiae: de Conciliis convocandis. De provincia, quomodo sit constituenda: de potestate Primatum & Metropolitanorum Episcoporum. De negotiis & causis Clericorum, ubi debeant tractari. De spoliatis revestiendis. De accusatione, & quo ordine, & a quibus personis, & adversus quas personas debeat vel non debeat fieri. De testibus, qui & quomodo, & quot & in quo negotio testificari debeant. De judicibus, quales debeant esse, & quando sententiam judicii debeant proferre. De appellatione, quo tempore & qua ratione debeat fieri, & de poena male appellantium.*

Quinta pars *continet de clericis, sola infamia sine testibus, accusatis, quota manu se debeant purgare. De causis & negotiis laicorum. De vocatione excommunicandorum. De licita & illicita excommunicatione. De absolutione.*

De illis, qui excommunicatis in fidelitate aut sacramento adstricti sunt, possunt sine perjurio absolvi ab illo sacramento. De haereticis post mortem excommunicandis. Quod sit communicandum non ex nomine excommunicatis.

Sexta pars *continet de nuptiis, quo scilicet tempore & inter quas personas & qua de causa debeant fieri. De tribus, quae perfectum reddunt Conjugium. De perfecto & imperfecto Conjugio. De Concubinis. De Conjugibus, quorum alter sine altero continentiam vovit, vel religionis habitum sumsit. De uxoribus, quae viris in captivitatem ductis, aliis nupsere. Quod sit conjugium inter personas ejusdem religionis vel fidei: non potest & inter Judaeos; inter personas vero, quae non sunt ejusdem religionis vel fidei, non potest fieri conjugium. Quibus de causis non debeat solvi conjugium. Cujusmodi conjunctio non facit conjugium. De separatione conjugii non ob causam fornicationis.*

Septima pars *continet de separatione Conjugii ob causam fornicationis carnalis. De viro, qui cum alterius uxore fornicatur, quod post mortem mariti non potest eam habere uxorem. De interfectoribus conjugum suarum. De fornicatione spirituali, quod propter eam licite dimittatur uxor. De reconciliatione conjugum. De sacramentis, quod debent viri facere mulieribus, & mulieres viris suis quando reconciliantur. De subjectione, qua debent uxores subjici viris suis. Qua ratione non debet fieri conjugium inter parentes. De eo, quod unus vir non potest duas commatres ducere unam post aliam. De eo, qui cum filiola sua aut cum commatre sua, aut qui filium suum baptizavit, aut ejus uxor filium suum, aut privignum suum de sacro fonte levavit, aut ad confirmationem tenuit, & ideo voluit separari. In quo ramusculo consanguinitatis possunt conjugia fieri. De accusatione consanguinitatis, & à quibus personis debet fieri. De inquirenda parentela & de incestuoso conjugio: discidio de gradibus consanguinitatis, recto & transverso ordine dispositis.*

Octava pars *continet de homicidio spontaneo & non spontaneo, & quod potest fieri sine peccato: de eo, qui quemlibet clericum occiderit, quid debeat emendare. De eo, qui percusserit mulierem in utero habentem & abortierit, utrum homicidium fecerit, nec ne. De incantationibus & divinationibus, & diverso genere magicae artis. De natura daemonum. De sortibus. De observatione dierum & mensium. De juramento, quod debeat teneri, nec ne; & quos habeat comites. De omni genere mendacii.*

15) *Herardi*, Turonensium Archiepiscopi A. C. 858. constituti Capitula CXL. ex Corpore Canonum excerpta, editaque a Jac. Sirmondo in Conciliis Galliae, atque hinc recusa tom. VIII. Concilior. Labbei p. 637.

637. & tom. V. Harduin. p. 450. nec non in Capitularibus Baluzii tom. 1. De hoc Herardo Baluzius ad Anton. Augustin. de emendatione Gratiani p. 485. Sed Labbeus p. 637. & Harduinus p. 459. subjecerunt etiam *Gualteri* sive *Walteri* Episcopi ab A. C. 870. Aurelianensis capitula XXIV. ex editione Lud. Cellotii, S. J. cujus notas quoque Labbeus adjunxit, Harduinus omisit.

16) *Isaacus* Episcopus ab A. C. 859. Lingonensis, teste scriptore Chronici S. Benigni *composuit librum, qui dicitur Canones Isaac, eoque ex libris Canonum utiliora quaque eligendo in unum volumen coartavit.* Illum librum primus edidit Sirmondus in Conciliis Galliæ, inde Labbeus tom. VIII. Concil. p. 598. Baluzius tom. 1. Capitular. ac denique Harduinus tom. V. Concil. pag. 419. Notat Sirmondus excerpsisse Isaacum sua ex libris *Capitularis*, ut vocat: praecipue vero ex tribus libris posterioribus, quos Benedictus Levita (idem à quo Epistolas decretales suppositas collectas, suspicatur Blondellus prolegom. ad Pseudo-Isidor. p. 28. seq.) ad Ansegisi Abbatis collectionem adjecit. Ut vero idem Baluzius ad Reginonem p. 542. notat, duplex capitulorum regiorum genus erat. Alia erant regia simpliciter, id est, in Consilio Principis inventa & statuta; alia vero synodalia, regia sane, sed in Synodis facta, & utplurimum de rebus Ecclesiasticis. Collectionem generis utriusque Capitularium Caroli M. & Ludovici Pii, Regum Francorum, circa A. C. 830. svasu Otgarii Archi-Episc. Moguntini adornavit *Ansegisus*, e Luxoviensi Abbas Fontanellensis, quem Trithemius auctor est collegisse Statuta Ecclesiastica Caroli M. libris II. Leges mundanas ejusdem, libris II. Statuta Ecclesiastica Ludovici, libris II. Leges mundanas ejusdem, libris II. Hisce libros tres alios Capitularium Pipini & Carolomanni subjunxit *Benedictus* Levita Moguntinensis A. C. 845. qui cum Ansegiso viderunt lucem, adjunctis etiam Lotharii & Caroli Calvi aliorumque Regum Francorum capitulis, cum annotationibus *Viti Amerbachii* (ex edit. Ingolstad. 1545. 8.) & glossario *Francisci Pithœi*, Paris. 1588. 8. & 1603. 8. & ex *Petri Pithœi* recognitione Paris. 1620. 1640. 8. Et in Codice legum antiquarum *Frid. Lindenbrogii*, Francof. 1613. fol. & in tomo I. *Goldasti* * Constitutionum Imperialium,

* Quæ singula in Goldasti constitutionibus contineantur, recenset D. Jo. Fabricius, Theologus

rialium, ibid. 1613. 1674. & 1713. fol. Ab eo tempore *Jacobus Sirmondus* S. J. promissa à Pithœo Caroli Calvi, Ludovici II. Carolomanni Regis, & Caroli Simplicis Capitula, cum coronationibus Caroli Calvi & Ludovici II. Judith item filiæ & Hermintrudis, conjugis Caroli ejusdem, cum notis & analectis vulgavit Parif. 1623. 1640. 8. & inter ejusdem opera Sirmondi, quinque tomis in fol. junctim edita Parif. 1696. tomo 3. ubi etiam Capitulum regis Odonis & alia quædam addita sunt ex locupletissima Capitularium editione, quam cum erudita præfat. & notis dedit *Stephanus Baluzius* Parif. 1677. fol. 2 Volum. in quibus & Ansegisi ac Benedicti collectiones cum MSS. collatæ, adeoque à prioribus editt. subinde discrepantes (confer Caroli le Cointe Annales Francorum ad A. C. 827. n. 7.) & quæ à Sirmondo in lucem protracta jam dixi, & Capitularia Regum Francorum à Childeberto I. A. 554. ad Childericum III. A. 744. Pipini item & Caroli M. Pipinique Italiæ Regis ac Ludovici Pii, Caroli Calvi, Ludovici Balbi, Odonis Regis, Caroli III. & Imperatorum Lotharii atque Caroli III. continentur. Adjuncta etiam Herardi, Isaacique Lingonensis Capitula: & Marculfi Monachi ** aliorumque formulæ veteres, quas cum eruditis notis ediderat Hieron. Bignonius Parif. 1613. 8. & 1666. 4. Omitto leges & Capitula Regum Francorum edita in tomo secundo Andreæ du Chesne, & ad calcem Conciliorum Galliæ Narbonensis à Steph. Baluzio, Parif. 1668. 8. Prodierunt etiam Caroli M. Constitutt. præcipuæ (ne dicam de non absoluta & imperfecta Jo. Tilii † editione Parif. 1548. 8.) cum notis Viti Amerbachii, Ingolstad. 1545. 8. & in legibus antiquis Joannis Heroldi

gus Helmst. T. 2. Bibliothecæ suæ p. 248. seq. De Lindenbrogii Codice Legum antiquarum dixi in Bibliotheca Latina lib. IV. c. 10. p. 841. seq.

** Non vixisse Marculfum hunc Regis Dagoberti tempore, qui A. C. 638. obiit, sed diu post formulasque sacras inscripsisse Landerico non Parisiensi sed Meldensi Episcopo, qui circa Pipini & Caroli Magni tempora claruit, contendit Launojus in inquisitione in chartam immunitatis p. 25. & in assertione inquisitionis p. 616. seq. Marculfi formularum antiquissimum Codicem membranaceum, ex auctione Gudiana redemtum, possideo, qui olim fuit Frid. Lindebrogii. Marculfi formulæ sine Bignonii notis recusæ sunt in Frid. Lindenbrogii Codice Legum antiquarum, qui & ipse notas addidit, & in supplemento Bibliothecæ Patrum Morelliano T. 2. & in Bibl. Patrum Lugdunensi T. 12. p. 768.

† Vide Jacobi le Long Bibl. Historic. Franciæ p. 585. Gerh. von Mastricht §. 207. Histor. Juris Eccles.

Heroldi Basil. 1557. fol. & ad calcem Epistolarum Hincmari Remensis, edente a) Jo. Busæo S. J. Mogunt. 1602. 4. & in Goldasti Monarchia Imperii tom. 3. Francof. 1613. fol.

17) *Abbonis* Floriacensis Abbatis, A. C. 1004. defuncti, liber Canonum sive capita LII. ex Canonibus excerpta cum præfatione ad Francorum Regem Hugonem, filiumque Robertum, in lucem data sunt à Johanne Mabillonio tom. 2. Analect. p. 248. -- 337.

18) Sub *Anselmi* nomine, Lucensis ab A. C. 1071. Episcopi, defuncti A. 1086. de quo auctor vitæ à Seb. Tegnagelio editus, & Acta Sanctor. 18 Martii tom. 2. p. 647. seq. exstat in Barberina & aliis Bibliothecis *Collectio Canonum* in plures tributa libros. In Regia quidem Paris. b) septem primores libri sunt hoc titulo: *Incipit authentica & compendiosa collectio regularum & sententiarum sanctorum Patrum & auctorabilium Conciliorum, facta tempore* (Gregorii VII.) *sanctissimi Papa à beato* Anselmo *Episcopo Lucensi, ejus diligenti imitatore & discipulo, cujus jussione & præcepto desideranter consummavit opus hoc.* Antonius Augustinus Hildeberto c) Cenomanensi maluit tribuere, certe Anselmi esse d) negat, quoniam Urbani II. & quoque posteriorum Pontificum decreta continet. Sed illa absunt à Codice antiquissimo Vaticano sexcentorum annorum, ut indicat Antonius Pagi ad A. C. 1086. n. 4. nec non in altero monasterii S. Germani Paris. ex quo utroque operis illius editionem molitus fuit Lucas Dacherius, qui tamen morte præventus exequi illud non potuit. Vaticani meminit etiam Baluzius ad Lupum Ferrariensem pag. 379. edit. Lips. 1710. 8. Gratianum multa ex Anselmo repetiisse non dubitabat Latinus Latinius p. 81. b. Bibliothecæ sacro profanæ.

19) Ex *Bernardi* Papiensis collectione quædam sumsisse Gratianum putat Labbeus tom. X. Concil. p. 509. sed Antonius Augustinus Bernardum Gratiano juniorem facit, ut notavi supra p. 20. Augustino assen-

a) Titulus est: *Caroli Magni Constitutiones præcipuæ tam Ecclesiasticæ quam Politicæ à Hlotario Imp. ejus nepote in epitomen redactæ.*

b) Baluz. ad Gratian. p. 641.

c) *Hildeberto* collectionem Canonum & decretorum videtur tribuisse Anton. Augustinus, quia inter ejus Epistolas per errorem legitur præfatio Ivonis.

d) id. Baluz. in præf. §. 19.

assentitur Steph. Baluzius pag. 521. ad Gratianum. Etiam Labbei notam in sua Concilior. editione Harduinus omisit.

20) *Jarlandi* Chrysopolitani Candela, sive opus libris XXII. distinctum & è Pontificum decretis & Patrum scriptis consarcinatum, quod Ericus Mauritius JCtus insignis in diss. de libris juris communis §. 28. p. 122. testatur MStum se sæpius vidisse in Bibliotheca eximia, quæ plus quam mille quingentos Codices MStos continet, Canonicorum ad S. Victorem Lutetiæ Parisiorum volumine 819. Additur in Codice, vixisse Jarlandum hunc ante A. 800. & quod excedit.

21) *Ratherii*, qui ex Monacho Lobiensi Episcopus Veronensis, mox Leodiensis, atque iterum Veronensis, denique exul in monasterio Lobiensi circa A. C. 973. obiit, Volumen perpendiculorum sive de contemptu Canonum liber in duas partes tributus ad Huberum Parmensem Episcopum prodiit in tomo secundo spicilegii Dacheriani Paris. 1657. 4. pag. 161. seq.

22) Ex *Hiberna* veteri Canonum collectione capitula selecta, una cum nonnullis Theodori Cantuariensis vulgavit Lucas Dacherius tomo IX. spicilegii Paris. 1669. 4. Confer D. Ittigium τ̃ μακαρίτην de Bibliothecis Patrum pag. 232.

23) *Flori* Magistri, qui sub Carolo Calvo A. 877. defuncto vixit, collecta ex Lege * & Canone, edidit ex Bibliotheca S. Benigni Divionensis idem Dacherius tom. XII. spicilegii, Paris. 1675. 4.

24) Canonum libri à Chilperico Rege (qui A. C. 584. obiit) ad Episcopos missi meminit Gregorius Turonensis lib. V. Histor. Francorum cap. 18.

Pervetusta collectio Canonum MS. quæ fuit Claudii Puteani, citatur à Baluzio ad Gratian. p. 483. 487. &c. 500. 501. 509. 521. sq. Antiquissima alia Canonum collectio Lugdunensis, optimæ notæ, quam confectam in Hispania & inde Lugdunum olim advectam putat idem Baluzius p. 490. Citat eandem cum antiqua collectione Canonum Andegavensi pag. 503. quam laudat iterum p. 552. & 461. Alia in codice MSto monasterii Rivipullensis, id. p. 515. 535. Vetus collectio canonum MS. in Bibl. Regia, id. p. 523. 525. Aliæ quædam Canonum collectiones MSS. quibus ex

* Codicis Theodosiani breviario de Episcopis & hæreticis.

ex Bibl. Vaticana & Ecclesiæ Mutinensis usi Correctores Romani ad Gratianum. His adde collectionem canonum & decretalium, quam in membrana MS. habuit V. C. Gerhardus von Mastricht, & describit in Historia Juris Ecclesiastici §. 413. distinctam in libros tres.

Arabica canonum collectio, sive Nomocanon Arabicus MS. in Bibl. Bodlejana.

25) GRATIANUS de Clusio, Tusciæ civitate, Monachus S. Felicis Bononiensis, Ordinis S. Benedicti, A. C. 1151. tempore Eugenii III. Papæ in illo monasterio absolvit opus jam ab A. 1127. cœptum, quod Innocentius III. *corpus Decretorum* vocat, Auctor ipse *Concordantiam discordantium Canonum* inscripsit. Dividitur opus in *Distinctiones* 101. (quarum singulae suis iterum distinguuntur capitulis) & *Causas* 36. (quæ suis iterum *quæstionibus*, quæstiones capitulis subdividuntur) & tractationem *de Consecratione*, quinque distinctionibus absolutam. In causa XXXIII. amplus *de pœnitentia* tractatus occurrit, septem absolutus distinctionibus. Privatis auspiciis hoc opus est compositum à Gratiano, Burchardi, Anselmi atque Ivonis collectionibus strenue uso, quorum omnium luminibus obstruxit, atque ut notat Pancirollus, *tanta postea auctoritatis fuit, ut vulgo* Magister *vocatus, maximum in decidendis causis pondus habuerit, etsi velut privati hominis ejus dicta vim legis non obtinent.* Quam saepius errasse Gratianum multi jam notarunt, vel dum Burchardi & aliorum errores sequitur, vel dum ipse non accurate lecta excerpit, vel dum interpretibus errantibus præbet aurem, ipse ne summos quidem Græcæ linguæ apices callens, ut monuit Baluzius ad Anton. Augustinum de emendatione Gratiani p. 536. Licet vero Papæ Romani auctoritatem, Epistolis decretalibus obsequens, super omnia effert maxime, nihilominus multa ipsi exciderunt, quæ Pontificis asseclæ ab illo dicta nollent, & quorum partem collectam videre licet in D. Jo. Henr. Feustkingii præsidiis Veritatis ex Jure Canonico, Witeb. 1711. 4. D. Jo. Christoph. Pfaffii dogmatibus Protestantium ex jure Canonico comprobatis, Tubing. 1712. 4. ab Auctore Asyli innocentiæ Quesnellianæ in jure Canonico quæsiti, Francof. 1718. in Sam. Stryckii præsidio Religionis Evangelicæ ex jure Canonico in terris Protestantium &c. Vide sis etiam D. Joh. Gerhar-

 dum

dum tom. 1. Confess. Cathol. p. 730. seq. Huic Gratiani collectioni *Cotta Palea* discipulus dicitur aliquot addidisse capita, quæ in antiquioribus MSS. non leguntur. His *Palea* nomen est adscriptum, quod alii putant esse παλαιῶν, pro veteri interprete, alii paleam, velut levioris rem momenti, minus bene utrumque.

Prima Gratiani editio Argentinensis, charta maxima A. 1471. fol. per Henricum Eggestein, memoratur Joanni Caillio in historia typographiæ, Gallice edita Paris. 1689. 4. pag. 19. atque inde Michaëli Maittaire in Annalibus typograph. p. 92. qui p. 94. etiam affert Auctoritates Decretorum per Joannem Caldrini, ex editione Coloniensi A. 1471. fol. apud Petrum de Olpe.

Baluzius pro prima habuit Moguntinam, in cujus calce leguntur hæc verba: *Anno incarnationis Dominicæ M CCCC LXXII. Idibus Augustiis Sanctissimo in Christo Patre ac Domino* Sixto *Papa* quarto *Pontifice Maximo Illustrissimo, Nobilissimo domus Austriæ* Friderico *Romanorum Rege gloriosissimo rerum Dominus: Nobili nec non generoso* Adolpho de Nassau *archiepiscopatum gerente Moguntinensem, in nobili urbe* Moguncia, *quæ nostros apud majores aurea dicta, quam divina etiam clementia dono gratuito præ cæteris terrarum nationibus arte impressoria dignata est illustrare, hoc præsens* Gratiani Decretum *suis cum rubricis, non atramentali penna cannave, sed arte quadam ingeniosa imprimendi, cunctipotente adspiranti Deo,* Petrus Schoiffer de Gernserheym *suis consignando scutis feliciter consummavit.* Scutum sive insigne sequitur duplex, in quorum altero crux S. Andreæ cum quatuor fastigiis ansatis cuspidatisque, in altero figura Græcum lambda majusculum referens inter tres stellas.

Hanc insecutæ sunt Venetæ 1474. & 1479. fol. cum præfatione Petri Albiguani Trecii & 1480. 4. per Adamum de Rotwil. & cum glossa Venet. 1478. & 1486. fol. & 1493. fol.

Basil. 1476. fol. cum glossis.

Paris. 1500. 4. 1508. 1517. 8. 1522. 1528. 4.

Decretales per Petrum Schoiffer, Mogunt. 1479. fol.

Decretales, nec non Sextus Decretalium cum Clementinis & Extravagantibus. Venetiis per Nic. Jenson. 1479. fol.

Sextus

Sextus Decretalium per Leonardum Pflugl & Georgium Laver, Rom. 1472. fol.

Sextus Decretalium, Clementinæ & Extravangantes ex Francisci Monellensis recognitione, additis glossis, Venet. 1483. fol. per Bartholomæum de Alexandria & Andream de Asula.

Nova compilatio Decretalium Gregorii IX. cum glossa ordinaria Bernardi Brixiani A. 1473. fol. Mogunt. apud Petrum Schœffer de Gernsheim, Papa Sixto IV. & Friderico Rege Rom. & Archiepiscopo Moguntino Adolpho. Vide Catalogum Bibl. Hohendorfianæ p. 16.

Juris Canonici Compendium, Argentorat. 1499. fol. in Biblioth. Barberina.

Corpus Juris Canonici glossatum ad manus mihi est ex editione Basileensi 1512. fol. in cujus tomo *primo* occurrit decretum Gratiani cum Beati Rhenani præfatione, in qua testatur ad antiqua exemplaria & Moguntinensem editionem illud esse emendatum à Joanne Amorbachio. Excuderunt Johannes Peter & Johannes Frobenius Hammelburgensis, cives Basileenses. Additæ glossæ *Joannis* (Semecæ) *Theutonici*, * præpositi Halberstadiensis A. C. 1243. defuncti, & notæ *Bartholomæi Brixiensis*, qui A. 1240. claruit, cum divisionibus Archidiaconi & casibus Benedicti: nec non medullis & margarita decreti sive indicibus locupletissimis. *Tomo secundo* exstant, Concordantiis & annotationibus illustrati, quinque libri *Decretalium* ** *Gregorii IX.* auspiciis à *Raymundo de Pennaforti*, Hispano Ord. Prædicator, post A. C. 1230. collecti ex Constitutionibus & Conciliis ab Alexandro III. qui Papa fuit ab A. C. 1159. ad Gregorium IX. quem constat Pontificatum gessisse ab A. 1227. ad 1241. De hoc Raymundo, qui A. C. 1275. ætat. 99. obiit, adi sis Acta Sanctorum ad 7. Januar. tom. 1. p. 404. & Natalem Alex. tom. 7. Hist. Eccles. pag. 144. Ejus sum-

M 2

* De hoc consules D. Jo. Andream Schmidium in diatriba de triumviris Halberstadiensibus, Clemente II. Semeca & Conrado Halberstadiensi, Helmst. 1715. 4. De Decretalibus à B. Luthero publice exustis Witebergæ 1520. 10. Dec. Vide Lutheri Opp. tom. 1. Altenb. pag. 539. & Burch. Gotthelff Struvii Bibliothecam librorum variorum tom. 1. pag. 135. seq.

** De quinque collectionibus Decretalium, quæ Gratiano posteriores illam Gregorii IX. antecesserunt, & ab Antonio Augustino editæ & illustratæ sunt, dixi supra p. 20. seq.

summam de casibus pœnitentialibus, cum glossis Jo. de Friburgo nuper recuderunt Avenione 1715. 4. Tomo *tertio* denique sive ultimo Corporis Canonici exstat 1) *liber sextus decretalium* à Bonifacio VIII. in Concilio Lugdunensi editus, cum glossematis & interpretamentis Johannis Andreæ, Heliæ & Dominici de sancto Geminiano, casibus litteralibus, summulis, &c. Liber sextus decretalium vocatur, qui in libros quinque divisus complectitur constitutiones Gregorii IX. & X. nec non Innocentii IV. Alexandri, Urbani, Clementis IV. Nicolai III. & Bonifacii VIII. Conciliorumque inprimis duorum Lugdunensi A. C. 1245. & 1274. collectas jussu Bonifacii VIII. à Guilelmo Archiepiscopo Ebredunensi, Berengario Episcopo Biterensi & Richardo de Senis Vice-Cancellario Ecclesiæ Romanæ, promulgatasque A. C. 1297. 2) *Clementinæ* (sive quinque libri Constitutionum Clementis V. in Concilio Viennensi A. C. 1310.) cum enarrationibus, glossis, casibus & additionibus Joannis de Imola & Francisci Zabarellæ. 3) *Extravagantes* sive XX. constitutiones Johannis XXII. A. C. 1320. cum interpretamentis Domini Zenzelini & Johannis Francisci de Pavinis. 4) *Extravagantes communes* liber I. II. III. V. cum glossis Joannis monachi Picardi Cardinalis, Guillelmi de monte Lauduno & Jo. Francisci de Pavinis.

Aliæ editiones Corporis Juris Canonici glossati, tribus in fol. voluminibus editi, hæ mihi innotuere:

Lugd. 1508. 1548. 1554. 1572. 1584. 1618. 1624.
Paris. 1561. 1585. 1612.
Antwerp. 1573.

Præterea exstat:

Decretum Gratiani Paris. 1552. 8. duobus volum. post Decretales Paris. 1550. 8. duobus volum.

Sextus Decretalium liber Paris. 1537. 8.

Corpus Juris Canonici cum paratitlis *Antonii Demochario*. Lugd. 1555. forma minore, sex volum.

Cum glossis & notis *Caroli Molinæi*. Lugd. 1559. 4. Quæ à Clemente VIII. in hac editione damnata sunt, exhibet Possevinus tom. 1. apparatus sacri p. 302--327.

Cum paratitlis *Anton. Demochario*, *Anton. Contii* (qui solet distinguere verba

verba Gratiani à verbis Canonum & aliorum) & annotatt. marginalibus, Antwerp. 1570. 8. tribus volum.

Venet. 1572. 4.

Ex recensione *Francisci Modii*. Francof. 1586. 8.

Ex *Petri Matthæi* editione. Francof. 1590. 8. quatuor Volum. Hic *septimum decretalium librum* addidit, qualem Sixti V. auspiciis jussi fuere colligere Dominicus Cardinalis Pinellus, Hippolytus Cardinalis Aldobrandinus, Hieron. Cardinalis Pinellus, Lucius Sanus Episcopus Rupanus, Seraphinus Olivarius Rotæ Auditor, Laurentius Blancherus Rotæ Auditor, & ejus in Galliam profecti loco, Hieronymus Pamphilius Auditor & ipse, Franciscus Pegna Rotæ Auditor, Pompejus Arrestinus Advocatus Consistorialis, Julius Cæsar Ottinellus Secretarius Congregationis.

Ex *Romana Correctione* ad exemplaria undecim MSS. auspiciis Gregorii XIII. 1582. fol. & 1584. 4. Correctioni illi affuere * præter Cardinalem *Caraffam*, *Franciscus Turrianus*, postea Jesuita: *Petrus Diaconus*, Presbyter Hispanus: *Flaminius Nobilius*, Theologiæ Doctor, cui Annotationum cura mandata est: *Hieronymus Parisetus*, Juris Canonici Doctor in Studio Rom. *Latinus Latinius* Viterbiensis, annos natus LXXV. & *Petrus Morinus* Gallus. Correctores Romanos Demochare & Contio audaciores fuisse passim queritur Baluzius in notis ad Gratianum, adeo ut p. 516. scribat: *Gratiani collectionem hodie non habemus, sed collectionem correctorum Romanorum, inhærentem ordini qui servatus à Gratiano est.* Et p. 522. *Debebant Gratianum emendare ad vetera exemplaria, emendationes vero ex originalibus, ut vocant, adnotare in margine aut in notis, ut factum à Demochare & Contio.* Adde pag. 492. 494. 499. 527. 531. &c.

Recusum ex Romana editione Corpus juris Canonici, Paris. 1587. fol. cum notis *Joh. Pauli Lancelotti*, ejusque libris IV. Institutionum juris Canonici, primum editis A. 1563.

Lugd. 1591. 4. 1605. 4. Paris. 1618. fol. Genev. 1631. 4. Lugd. 1661. 4. Antwerp. 1648. fol. Colon. 1670. 4.

Cum glossis & additionibus *Aug. Caravita*, P. *Andreæ Alciati*, *Prosperi* *Cara-*

M 3

* Indicem selectorum virorum sub Pio IV. & Pio V. emendationi Gratiani præfectorum habes apud Antonium Augustinum in fine libri 1. dialog. 20. de emendat. Gratiani, & Gerh. von Mastricht in historia juris Eccles. §. 393.

Camvitæ, & P. *Marcelli Francolini*, Venet. apud Juntas, 1615. 4. quatuor volum.

A *Petro* & *Francisco Pithæis* fratribus ad MSS. Codices singulari industria restitutum & notis illustratum. Paris. 1685. 1687. fol. 2 voluminibus, & Lipsiæ 1695. 1705. fol.

Specimen novæ editionis, quam cum notis Practicis, Criticis, Historicis, Chronologicis & Geographicis molitus est *Jo. Petrus Gibertus*, Doctor Theologus Aquensis, habetur in ejus disquisitione historica de doctrina Canonum corpore juris inclusorum circa requisitum, ad filiorum matrimonium, parentum consensum: Paris. 1709. 12. Vide Novellas Reip. litterariæ illius anni, mense Augusto p. 166. seq.

26) *Hincmari* * Remensis Archiepiscopi, A. C. 882. ** defuncti, liber de Synodis, qui citatur à Francisco Turriano & recognitoribus Decreti Romani, nondum mihi visus est, inquit Petrus Pithœus, & vereor ne sint capita XX -- XXVII. ejusd. Hincmari adversus Hincmarum Laudunensem, in quo de Conciliorum Canonibus & Decretis, Epistolisque Pontificum agit, in tomo posteriore operum Hincmari, pag. 451 -- 494. edit. Sirmondianæ Paris. 1645. fol. Hincmari hujus Capitula excerpta ex Canonibus & presbyteris parochiæ suæ data A. C. 852. aliaque illis superaddita A. 857. & 874. & 877. edidit Sirmondus in Conciliis Galliæ & in Hincmari Operum tom. 1. p. 701. atque inde Labbeus tom. VIII. Concil. p. 568. & Harduinus tom. V. p. 391.

27) *Gregorium* cognomento *Polycarpum* inter Canonum & decretorum collectores laudat Turrianus lib. 1. pro Canonibus Apostolorum cap. 21. p. 95. cum Anselmo Lucensi, Deusdedit, Ivone, Burchardo & Gratiano. Hic est Gregorius presbyter, auctor collectionis Canonum, cui titulum fecit *Polycarpum*, & qua adhuc inedita usi Antonius Augustinus & Romani correctores ad Gratianum.

28) *Deusdedit*, Presbyter R. E. Cardinalis titulo Eudoxiæ † ab Hildebrando

* Turrianus *Igmarum* solet vocare, sæpius ad eum provocans in Apologia pro Canonibus Apostolor. p. 25. 64. 65. 90. 104. 141. 284. &c.

** Male A. 842. excusum in Cangii indice auctorum mediæ Latinitatis p. 114.

† Cangio *Cardinalis S. Petri ad vincula*. Turriano *Cardinalis tituli Apostolorum*, ubi virum suæ ætatis doctissimum vocat, laudatque ejus librum, quod ad Regem vel Imp. non pertinent potestates Ecclesiasticas constituere, nec electionem summi Pontificis confirmare, p. 95. Apologiæ pro Canonibus Apost. Ejus lucubrationem adversus invasores Simoniacos & reliquos schismaticos laudat Baronius ad A. C. 1087. n. 23.

brando Papa factus, jussu Victoris III. Papæ, Canonum Volumen, ut Platina ait, in ordinem redegit circa A. C. 1087. Ejus in quibusdam Bibliothecis exstant libri quatuor de rebus Ecclesiasticis, sive de privilegiis Romanæ Sedis. Ab his diversa est ejus collectio Canonum, qua MS. usi Correctores Romani ad Gratianum. Vide Gerh. von Mastricht historiam juris Eccles. §. 273. *Hunc quidam Burchardi breviatorem dixerunt: male. Vidimus aliquando exemplar hujus collectionis in Bibliotheca Dominicanorum Valentin. quatuor in libros distinctum, continens multa ex Rom. Ecclesia scriniis, quæ Burchardus non viderat.* Hæc Petrus Pithœus.

29) *Rutgerus* Trevirensis Episcopus, Ratbodi successor, circa A. C. 917. decretorum librum collegit, quem in Synodo à suffraganeis suis comprobari curavit, ut ex Trithemii Chronico Hirsaugiensi notavit Petrus Pithœus.

30) *Remedii* Curiensis Episcopi Canones Ecclesiæ Alemannicæ ex Pontificum Epistolis excerpti circa A. C. 813. jussu Caroli M. Vide Goldastum tom. 2. scriptorum Alemannicor. Francof. 1606. & 1661. fol. pag. 154. 157. ubi etiam de *Notingo* Constantiensi Episcopo defuncto A. C. 934. qui Remedio alios Canones adjecit.

31) *Sicardus* Cremonensis Episcopus circa A. 1160. clarus.

32) Auctor libri *Populeti*.

33) *Radulphi de Rivo* Canonici & Decani Tungrensis, defuncti A. C. 1403. liber de Canonum observantia ex Codice Jacobi Pamelii editus Lovanii 1568. & in Melch. Hittorpii collectione de divinis Catholicæ Ecclesiæ officiis, Colon. 1568. fol. pag. 529. & in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. 1672. tom. 26. p. 289 -- 320. recusus, capitibus sive propositionibus XXIII. continet Ordinem cultus Ecclesiastici & officia eorum, qui vitam Canonicam professi sunt.

INDEX SCRIPTORUM
in hoc capite memoratorum.

Ano-

Hilde-

CAPUT II.

De CONCILIIS * ECCLESIASTICIS eorumque COLLECTIONIBUS.

Concilia. 1. Historiæ & synopses Conciliorum. 2. De Conciliorum ritu & auctoritate scriptores. 3. Concilia alia generalia sive Oecumenica, alia particularia. 4. Collectiones Conciliorum utriusque generis universales, 5. & particulares certarum nationum. 6. Index Conciliorum Alphabeticus & Chronologicus ex editione novissima Harduiniana, collatus cum Regia & Labbei. 7. Notitia Geographica Episcopatuum, quorum in Conciliis mentio. 8. Mantissa de recentibus Historiæ Ecclesiasticæ scriptoribus. 9.

I.

CONCILIA nemo ignorat esse conventus antistitum Ecclesiæ, quibus de dogmatibus, moribus ac disciplina debet constitui, ut ad Divini Verbi regulam errores reprobentur, abusus corrigantur. A quo tempore Principes fuere Christiani, Synodi ejusmodi, ut Nicæna à Constantino, CPolitana à Theodosio, convocatæ sunt à Principibus, & sub

* Franc. Polletum, qui in Historia Fori Romani lib. 3. pag. 285. negat *Concilii* vocabulum honeste de conventibus Ecclesiasticis usurpari posse, confutavit Georg. Henr. Ursinus, quem vide sis in Observatt. Philologicis c. 3. 4. 5.

ſub eorum auctoritate celebratæ, * à quibus etiam habent, ut definitiones Synodicæ in illorum ditione legum inſtar valere potuerint. Eorundem Principum conniventia primum deinde imbecillitate & ſiniſtra fortuna factum eſt, ut quod Principum erat, uſurparent Præſules Romani, & hac ipſa poteſtate ad illorum auctoritatem magis magisque circumſcribendam abuterentur. Subinde tamen Pontificibus ipſis metuenda fuere Concilia, atque hodie etiam nulla magis Romæ inviſa vox, quam provocantium in Gallia à Papa, & appellantium Concilium. Etiam Concilia poſſe errare, cum homines ſint fuerintque à quibus illa haberi contingit, & gravibus ſæpe animorum motibus obnoxii, nemo ſanus dubitet, & tot damnantium ſe mutuo ſententiarum contrariæ deciſiones neminem patiantur dubitare. Notiſſima quoque & multorum calamis celebrata Greg. Nazianzeni querela gravis de infelici cœtuum ejusmodi ſucceſſu, & de φιλονεικίαις ac φιλαρχίαις Epiſcoporum ſuo tempore, qui ad Synodos convenerant, Epiſt. 55. ad Procopium. Nihilominus iniquiſſimum fuerit hoc promiſcue de omnibus pronunciare, ut contra evidens eſt non temere conculcandam eſſe Conciliorum, Oecumenicorum præſertim auctoritatem, quorum doctrinæ & conſtitutionibus, Verbo Divino minime diſſentientibus, jam à tot ſæculorum decurſu obſequium Chriſtiani orbis ſuffragatur, idque ſuadet non modeſtia tantum & pudor, ſed prudentia, officium ac pietas. Patet quoque in Conciliorum decretis pulcherrimam hiſtoriæ Eccleſiaſticæ partem, luculentiſſime ac certiſſimo tam quod ad dogmata quam ad diſciplinam moresque attinet, traditam explicatamque contineri. Quamobrem duxi operæ pretium poſt notitiam de collectionibus Canonum expoſitam capite ſuperiore, etiam Conciliis impendere caput præſens tertiumque & quartum, ac pro inſtituti mei ratione ita de illis tractare, ut Synodorum acta & conſtitutiones conſulere cupientibus, per apparatus litterarii chronologicique ac geographici ſubſidium facilior ſit ad eas aditus, & expeditior evolutio.

* Vide Launoji partem ſextam Epiſtolarum, nec non Petrum de Marca libro VI. de Concordia Sacerdot. & Imperii; Hug. Grotium T. 3. Opp. Theol. p. 113. ſq. M. Antonium de Dominis VI. 5. & VII. 3. Jac. Baſnage Hiſt. Eccleſiaſtique liv. 10. Chamier. Panſtratiæ Cathol. Tom. 2. lib. XIII. 10. 11. 12. XIV. 6. &c.

II. Historiæ & Synopses ** Conciliorum.

Institutione Canonica, nella quale si contengono le leggi di Santa Chiesa, le Ordinatione de' summi Pontefici & le Constitutioni di tutti i sacri Concilii, raccolta per *M. de gli Alberti.* Venet. 1569. 4.

Thomæ Mariæ Alfani, Ord. Prædicator. Neapoli, præter Collectionem Conciliorum Neapolitanorum prelo paratum habet opus quadripartitum, *lezioni per lo studio de' Concilii*, cujus prima parte tractat generatim de Conciliis, 2) de Conciliis per prima sex sæcula, 3) à sæculo septimo ad duodecimum, 4) à sæculo tertiodecimo in præsens tempus. A. 1719.

Dan. Angelocratoris Epitome Conciliorum usque ad Dordracenam Synodum, Marpurg. 1620. 4.

Anonymi Histoire des Conciles generaux, commençant par le premier Concile de Nicée. Paris 1691. 8. Amst. 1692. 4. Acta Erud. 1692. p. 457.

Antonii Augustini, summi viri, Historiam Conciliorum MS. memorat Nic. Antonius Bibl. Hispan. T. 1. p. 500.

Ægidii Gonsalez d' Avila Toletani, S. J. Concilia generalia in locos communes redacta. Philippus Alegambe Bibl. Jesuit. p. 8.

Summa Conciliorum ex Mœrlini, Joverii, Baronii, Binii, Coriolani, Sirmondi aliorumque collectionibus ac MStis aliquot, auctore *Lud. Bailio.* Paris. 1645. 1659. & 1672. fol. Patavii 1701. fol. 2 Volum. Vide & infra in Coriolano.

Antonio Baldasarri, S. J. istoria di tutti i Concilii œcumenici di Oriente e di Occidente, con la scelta d'alcuni nazionali. Venet. 1708. 12. duobus Volum. Giornale de' letterati d' Italia tom. 7. pag. 466. tom. 15. p. 473.

Marci Battaglini, Nuceritani Episcopi, Historia universale di tutti i Concilii generali & particolari 475. Venet. 1688. 1696. & 1704. fol. Nouvell. de la Rep. des lettres 1688. Jul. p. 695. Galleria di Minerva tom. 1. p. 269. seq.

Bernardi Guidonis, Ord. Prædic. libellum de Conciliis citat Baluzius tom. 7. Misc.

** De Græcis infra capite 3.

7. Misc. pag. 79. Ejusdem Chronicon p. 405. & Historiam Ordinis fratrum Prædicatorum p. 479. Vixit A. C. 1320.

D. Laurentii Brunati, infra *Laurea*.

N. Burchardi, Presbyteri Vesontini, summula Conciliorum generalium. Paris. 1718. 12. Journal des Savans 1719. p. 58.

Abregée des Conciles generaux par *Felix Buy*. Vigneul Marville tom. 3. melanges d'histoire & de litterature p. 7. seq.

Jo. Cabassutii Aquisextiensis presb. Congregat. Oratorii Notitia Ecclesiastica Historiarum, Conciliorum & Canonum invicem collatorum, veterumque ac recentiorum Ecclesiæ rituum. Lugd. 1680. fol. 1685. 1690. Brevior ejusdem Cabassutii notitia Conciliorum S. Ecclesiæ, Lugd. 1670. 8. recusa Venet. 1703. 8.

Joach. Camerarii enumeratio Oecumenicarum synodorum, indicatis temporibus atque præcipuis illarum negotiis, ad calcem Chronologiæ Nicephori CPol. & narrationis de Synodo Nicæna, Basil. 1561. fol. & ad calcem Synopseos de VII. Synodis, quam Græce cum Abr. Sculteti versione recudi curavit Jo. à Fuchte. Helmst. 1614. 8.

Bartholomæi Carranzæ Mirandæ, Ord. Prædicator. summa Conciliorum, sed mire contaminata interpolataque & truncata Conciliorum decreta referens, licet edita sæpissime Venet. 1546. 1573. Salmanticæ 1551. 4. Antwerp. 1556. 1561. 1576. Lugdun. 1564. 1570. 1600. 12. Paris. 1564. 1655. 1660. 12. Rom. 1635. 8. & cum *Francisci Sylvii* additionibus, Duaci 1639. 1659. 1679. 8. & *Francisci Jansenii Elingæ*, Ord. Præd. Lovan. 1681. 4.

Guilielmi Cave præclara notitia Conciliorum omnium in parte altera Historiæ literariæ scriptorum Ecclesiasticorum tradita Lond. 1697. & Genev. 1699. fol. quæ priori parti juncta iterum lucem vidit Genev. 1705. 1720. fol.

Dav. Chytræi Catalogus Conciliorum, Onomastico ejus Theologico subjunctus, Witeb. 1578. 8. & ad calcem Synodici veteris à D. Jo. Pappo Græce & Lat. editi Argentor. 1601. 4.

Francisci Longi à Coriolano summa Conciliorum usque ad Gregorium XV. Lugd. 1623. Antwerp. 1623. Paris. 1639. 1645. fol. cum additione 100. Conciliorum per *Ludov. Bailium*, Paris. 1745. fol. Vide D. Jo. Fabricii Theologi Helmst. Bibliothecam tom. 2. p. 331.

Ejusdem Longi Chronologia Pontificum & Conciliorum. Lugd. 1623. fol. De Conciliis generalibus approbatis & reprobatis cum explicatione bullæ Dominicæ. Rom.

Jo. Dartis de Conciliis commentario in Decreti dist. 15. & 16. qui inter ejus opera lucem vidit Paris. 1656. fol. non modo in genere disputat de Conciliis, sed & historiam Conciliorum generalium & multorum particularium persequitur, adjunctis ad Canones non paucos observationibus.

Franciscus Jansenius Elinga, supra in *Carranza*.

Zegen Bernhardi Espen tractatus Historico-Canonicus, exhibens scholia in plurimorum Canones Conciliorum. Leodii 1593. 4.

D. Jo. Forsteri tractatus de Conciliis præcipue quatuor Oecumenicis cum brevi hypotyposi Colloquiorum inter Lutheranos & Anti-Lutheranos habitorum. Witeb. 1613. 4.

D. Salomonis Gesneri libri IV. de Conciliis, quorum 1) generalem tractationem, 2) Historicam narrationem Conciliorum usque ad A. 1600. 3) & 4) refutationem librorum duorum Rob. Bellarmini de Conciliis continent. Witeb. 1607. 8.

Jo. Ludovici Hartmanni, vide infra in Ruelio.

Godfridi Hermantii scriptum postumum, table des Canons des Conciles & des decrets des Papes & des Eveques, disposée suivant l'ordre des matieres. Ellies du Pin tom. 18. Bibl. Eccles. p. 186.

Alius *Hermantius* Cadomensis, auctor Historiæ Conciliorum editæ Gallice Rothomagi 1695. 12. Histoire des Conciles, ou l'on verra en abregé ce qui s'est passé de plus considerable dans l'Eglise, depuis sa naissance jusqu'à present. Hæc auctior recusa 1704. & 1716. 12. quatuor voluminibus. Journal des Savans 1695. p. 650. Memoires de Trevoux 1717. p. 1929. seq.

Dictionaire des Conciles par Mr. *Hermant.* MS. id. 1702. pag. 324. edit. Amstel.

Casp. Heunischii Chronologia sex Conciliorum Oecumenicorum, subjecta ejus Patrologiæ. Lips. 1679. 4.

D. Joachimi Hildebrandi historia postuma Conciliorum à nato Christo ad A. 1645. in Ecclesia habitorum. Helmst. 1707. 4.

Joh. Hoornbeck lib. 1. Miscellaneorum sacrorum cap. 23. de ratione & ritibus Synodorum in veteri Ecclesia disserens.

Francisci Joverii sanctiones Ecclesiasticæ tam Synodicæ Conciliorum universalium & particularium quam Pontificiorum decretorum. Paris. 1555. fol.

Emanuelis Katona de Patrum, Conciliorum & traditionum auctoritate, Francofurti 1611. 8.

Philippi Labbei S. J. Synopsis Historica Conciliorum, Parif. 1661. 4. & tomo primo Conciliorum, Paris. 1672. fol. *Dan. Nesselii* symbola synodica ad Labbei synopsin, quam promisit in sciagraphia magni corporis historici (Act. Er. 1692. p. 499.) non vidit lucem, quod sciam. Labbei historia Synodorum Galliæ. Paris. 1646. fol.

D. Joh. Lassenii Synopsis & summa Conciliorum omnium inde à passione Christi usque hac tempora in Europa, Asia, Africa & America habitorum. Jen. 1661. 4.

D. Laurentii Brancati Cardinalis de Laurea, Min. Convent. S. Francisci Epitome Canonum omnium sive index in Concilia generalia ac provincialia, Decretum Gratiani, Decretales & constitutiones Pontificum. Rom. 1659. Colon. 1684. fol.

Synodorum generalium ac provincialium decreta & canones scholiis, notis ac historica Actorum dissertatione illustrati per *Christianum Lupum*, Ord. eremitar. S. Augustini. Bruxell. 1673. 4. quinque Volum. Vide Ellies Du Pinium tom. 18. Bibl. Ecclesiast. p. 132.

Leandri de S. Martino Historia & Harmonia Conciliorum. Francof. 1618. fol.

Dan. Nesselii, vide supra in *Labbeo*.

Lucas Osiander in Epitome Historiæ Ecclesiasticæ per XVI. Centurias deducta etiam synopsin Conciliorum exhibet, Tubing. 1608. 4. Quemadmodum & in Centuriis XIII. Magdeburgensibus caput nonum solet tribui Conciliis, ne dicam de aliis Historiæ & Annalium Ecclesiasticorum scriptoribus, quos in mantissa ad hoc caput recenseo.

Francisci de Padilla Index Chronographia seu Epitome Conciliorum. Madrit. 1587. 4.

Theodori Pangali, istoria polemica Pontificia de i primi Concili generali. Giornale de' letterati d'Italia tom. 15. p. 470.

Mutii Pansa Historia Conciliorum generalium ad Tridentinum usque, cum ejus observationibus de Bibliotheca Vaticana. Rom. 1590. 4. Italice.

Delectus Actorum Ecclesiæ universalis, sive nova summa Conciliorum auctore *P. Poisson*, sacri Oratorii presbytero. Lugd. 1705. fol. 2 Volum.

2 Volum. Nouvell. de la Rep. des lettr. 1705. II. p. 578. Memoires de Trevoux 1705. pag. 2005.

Gabrielis Prateoli narratio historica Conciliorum XCIV. & in Chronico Chronicorum Jani Gruteri lib. 2. pag. 246. & cum castigationibus *Joannis Lydii*, Francofurtensis. Lugd. Bat. 1610. 8. Francof. 1614. 8.

Joannis Prideaux Synopsis Conciliorum, in ejus Operibus junctim editis Oxon. 1651. 4. Tiguri 1672. 4. p. 707. seq.

Jo. Baptista Ricciolus Chronologiæ reformatæ parte 3. pag. 130 -- 150. Concilia ordine Chronologico & Alphabetico percensens.

Edmundi Richerii, Doctoris Sorbonici, Historia Conciliorum generalium, libri IV. Colon. 1683. 8. 2 Vol. Acta Erud. 1683. p. 494. 550.

Gregorii de Rives Canonum Conciliorum Epitome. Lugd. 1663. fol.

Jo. Lud. Ruelii de Conciliis quatuor Oecumenicis. Colon. Brandeb. 1667. & Altdorf. 1669. Ejusd. Concilia illustrata per sedecim secula, sive Historia Conciliorum & Colloquiorum continuata ad A. 1661. à Joanne Ludovico Hartmanno, Superintendente Rotenburgensi ad Tuberim. Noriberg. 1675. 4. quatuor volumina.

Projet d'une nouvelle somme des Conciles par *Mr. Sautour*. Mem. de Trevoux 1710. p. 743. Neuer Bücher-Saal XII. p. 937. l'Histoire des Conciles generaux par demandes & par réponses, eodem auctore.

Emanuelis Schelstrateni Antiquitas illustrata circa Concilia generalia & provincialia, decreta & gesta Pontificum &c. Antwerp. 1678. 4.

D. Joh. Andreæ Schmidii, Theologi Helmst. Conciliorum & Colloquiorum erudita historia synoptica, in tomo secundo introductionis Casp. Sagittarii ad Historiam Ecclesiasticam. Jen. 1718. 4.

Nic. Selnecceri Catalogus brevis præcipuorum Conciliorum Oecumenicorum & Nationalium. Lips. 1561. 8. *Francof.* 1571. 8.

Nicolai Simonis, Carmelitæ, qui Harlemi A. 1511. diem obiit, Volumina duo Conciliorum, quorum meminit Theodorus Schrevelius in Harlemo sua p. 81. lucem nunquam viderunt.

Simonis Staravolscii Epitome Conciliorum tam generalium quam provincialium vitarumque Pontificum. Rom. 1615. 1653. fol.

Franciscus Sylvius, supra in *Carranza*.

Lud. Thomasini dissertationes 20. in Concilia generalia & particularia tomus I. Paris. 1667. 4. & tomo XV. Rocaberti Bibl. maximæ Pontificiæ. Ejusdem opus ingens 3 Voluminibus in fol. MS. remarques

marques sur les Conciles. Vide Catalogum Bibl. Hohendorfianæ (quam Cæsareæ nuper Augustissimus Carolus VI. adjunxit) III. pag. 232.

Henr. Zindelii tabula Conciliorum universalium. Hanov. 1671.

Anonymi Histoire des Conciles generaux. Paris 1699. 8. 2 Vol. Unschuldige Nachrichten 1701. p. 93.

Analyse, ou idée generale (peu exacte) des Conciles oecumeniques & particuliers. Bruxell. 1706. 8. 2 Volum. Journal des Sav. Sept. pag. 947.

Methode pour apprendre facilement l'histoire de la Bible avec l'histoire des Conciles generaux, dediée à Madame de Maintenon, troisieme edition. Paris 1695. 12. Journal des Sav. p. 685.

Nescio quid libri sit, de quo Histoire des Ouvrages des Savans 1699. Septembr. *On inprime au Louvre chez Mr. Anisson l'Histoire des Conciles, in folio. Le Pere Harduin, le P. Daniel & le P. Douvcin, president à cette impression.*

III. De ritu Conciliorum & auctoritate.

Acta Appellationum à Pontifice ad Concilium, ut à Gregorio IX. A. 1239. & ab Innocentio IV. A. 1245. tum ab Alexandro IV. Urbano IV. Clemente IV. Gregorio X. Sed & à Bonifacio VIII. A. 1303. & à Johanne XXII. Benedicto XII. Gregorio XII. Martino V. Eugenio IV. Nicolao V. Calixto III. Pio II. Paulo II. &c. A Sixto IV. A. 1478. 1483. 1484. & ab Innocentio VIII. Alexandro VI. Julio II. Leone X. A Clemente VII. A. 1526. 1527. & à Pio IV. ab Innocentio XI. A. 1688. & novissime à Clemente XI. A. 1717. & 1718. Vide Du Puy, preuves des libertez c. 13. Petrum de Marca IV. 17. de Concordia Sacerdotii & Imperii. Anonymi traité de l'autorité du Pape (à la Haye 1720. 12.) tom. 3. p. 93. seqq. & tom. 1. pag. 309. Rev. D. Christoph. Matthæi Pfaffii Acta publica Constitutionis *Unigenitus* p. 251. seq. 276. 360. 410. 431. 451. 586. & post præf. Cardinalis item Noallii appellationem cum D. Jo. Mich. Heineccii animadversionibus editam Hall. 1718. 4.

Decreta Concilii Pisani A. 1409. Constantiensis A. 1415. Basileensis A. 1432.

Didaci de Alabus Esquivel, Episcopi Granatensis liber de Conciliis universalibus, ac de his, quæ ad Religionis & Reip. Christianæ reformationem instituenda videntur. Granatæ 1582. fol.

Natalis Alexandri Sec. XV. & XVI. diss. IV. tom. VIII. Hist. Eccles. pag. 365. seqq. edit. in fol.

Petri Allixii diss. de Conciliorum quorumvis definitionibus ad examen revocandis, Paris. 1680. 8. *(sine auctoris nomine cum dissert. de vita Tertulliani &c.)*

Jacobi Almaini contra Thomam Cajetanum de auctoritate Ecclesiæ & Concilii, quod illius potestas & auctoritas Pontifice sit superior. Confer Ellies du Pin tom. 14. p. 90.

Mosis Amyraldi diss. III. 1) *de Conciliorum origine & necessitate,* 2) *de ratione Conciliorum convocandorum,* 3) *de illorum auctoritate. Inter ejus diss. Salmur.* 1641. 8. *atque in Dispp. Salmuriensibus pag.* 505 -- 552. *Salmur.* 1665. 4.

Camilli Andeciani Hispani, grande volumen de Conciliis, quod è Clasenio laudat D. Jo. Andreas Schmidius p. 774.

Antonii Joannis Astorii tractatus de Synodo Diœcesana, Tarracone 1604. 4.

Rob. Bellarmini Liber de Conciliis & Ecclesia, & secundus de Conciliorum auctoritate, quo summum Pontificem absolute esse supra Concilia contendit.

Cypriani Beneti, infra in Rocaberto, tom. 7.

Johannes Brevicoxa, Theologus Paris. ex cujus tractatu MS. de potestate Ecclesiæ & Conciliorum nonnulla affert Jo. Launojus VIII. 11. Epist.

Cataldini de Boncompagnis, infra in Rocaberto, tom. 6.

Henr. Bullingeri de Conciliis libri II. Tigur. 1561. *& Germanice* 1574. &c.

Tho. Cajetani, infra in Rocaberto, tom. 19.

Joach. Camerarii Synodica, i.e. de indicta Synodo capita. Prima, secunda, tertia. Lipsiæ 1543. 8.

Camilli Campegii infra in Rocaberto, tom. 7.

Melchioris Cani infra in Rocaberto, tom. 16.

Petri Josephi Cantelii, S. J. dissertatio V. & VI. in metropolitanarum urbium historia civili & ecclesiastica, Paris. 1685. 4.

Joannes Capistranus de Papæ & Concilii auctoritate. Venet. 1580. 4.

Jac. Cappelli dissertationes III. de Conciliis, contra Bellarminum, Tom. I. diss. Sedanens. p. 1033. seq. Genev. 1661. 4.

D. Mar-

Barthol. Carranza, vide infra in Jacobatio.

D. Martinus Chemnitius in examine Concilii Tridentini, Francof. 1565. 1585. 1609. & 1707. *fol.* & 1599. 8. *duobus volum.* & *Germanice à G. Nigrino. Francof.* 1576. *fol.*

Gilberti de Choiseul du Plessis Pralain, Tornacensis Episcopi, Epistola ad M. Steyaertum, Theol. Lovaniensem, de autoritate Ecclesiæ, quam in Concilio universali, Pontificis potestate superiorem esse disputat. Vide Ellies du Pin Bibl. Eccles. tom. 18. p. 179. seq.

Nicolai de Clemangis disputatio super materia Concilii generalis, habita cum quodam Scholastico Parisiensi p. 61. sqq. Operum editorum à Joh. Martino Lydio, Lugd. Bat. 1613. 4.

Hermanni Conringii Exercitatio historico-politica de Conciliis & circa ea summa potestatis auctoritate, Helmst. 1650. 1675. 4. *respondente Joach. Johanne Madero.*

Casparis Contareni Cardinal. de potestate Pontificis & Concilii, Venet. 1562.

Rudolphi Cupers, infra in Rocaberto, tom. 19.

Nic. Cusanus de Concordantia Catholica libro 2.

Philippi Decii Consilium ad Ludovicum Francorum Regem pro auctoritate Concilii generalis supra Papam.

Jo. Anton. Delphini libellus de tractandis in Concilio Oecumenico, & qualiter & in quem finem Patres ea differere conveniat. Rom. 1561. 4. infra in Jacobatius.

Christiani Dreieri disputatio XVII. & XVIII. controvers. præcip. cum Pontificiis est de convocatione & Præside Conciliorum. Regiomont. 1688. 4.

Guil. Durandi, Mimatensis Episcopi, de modo generalis Concilii celebrandi. Paris. 1545. 8. & sæpius recus. ut 1635. 1671. &c.

Andrea Duval, infra in Rocaberto, tom. 3. & in Vigorio.

Boëtii Eponis, infra in Rocaberto, tom. 5.

Joannis Fabri, Episcopi Viennensis, libellus præparatorius Concilii universalis futuri.

Pauli Fabulotti, infra in Jacobatio, & Rocaberto, tom. 18.

Vincentii Ferre, infra in Rocaberto, tom. 20.

Jo. Gersonis de Concilio generali unius obedientiæ &c. Confer Ellies du Pinii Gersoniana, & F. D. T. B.* Apologiam Gersonis pro suprema Ecclesiæ & Concilii generalis autoritate. Lugd. Bat. 1676. 4.

*. Edmundi Richerii.

Cl. Goustai, quæ Regia potestas, quo debent auctore solennes Ecclesiæ conventus indici, qui in his locus & ordo considendi Regum Procerum & Populi? Senonibus 1561. 4.

Dominici Gravinæ, infra in Rocaberto, tom. 8.

Tractatus de modo & ordine generalis Concilii celebrandi, auctore *Alphonso Guerrerio* Hispano. Neapoli 1545. 4.

D. Jac. Heilbrunneri von *Conciliis*, Catholischen Glauben/ ꝛc. Rettung wider J. P. Sicklers Rettung der *Concilien* des Pabsts. *Laugingæ* 1591. 4.

Jo. Gordonus Huntleus Controversiis de Ecclesia, Papa, Conciliis, &c.

Dominici Cardinalis *Jacobatii* de Concilio tractatus, Rom. 1538. fol. & in Rocaberto, tom. 9. Solet etiam Conciliis Labbei velut apparatus alter subjici volumen Paris. 1672. excusum, in quo continentur præter Jacobatium, *Jo. Antonius Delphinus* de Concilio Oecumenico, ex edit. Rom. 1561. *Hieron. Donatus* de Principatu Romanæ Sedis Apologeticus ad Græcos cum Epistola ad Oliverium Cardinalem Neapolitanum ex edit. Rom. 1525. *Marci Mantua-Bonaviti*, Patavini JCti, Dialogus de Concilio, ex edit. Venet. 1541. 4. *Pauli Fabuletti*, Romani, ex Religione SS. Barnabæ & Ambrosii de potestate Papæ supra Concilium ad Fabricium Verullum Cardinalem, ex edit. Venet. 1613. *Barthol. Carrantza* quatuor Controversiarum de auctoritate Pontificis & Conciliorum explicatio, ad edit. Venet. 1546. *Petri de Monte* Veneti, Episcopi Brix. Monarchia sive de Pontificis & Conciliorum generalium potestate, ex edit. Rom. 1537. ad MS. Felini Sandei transscripta.

Jo. Henichii dissertatio de auctoritate antiquitatis Ecclesiasticæ & Conciliorum. Luneburg. 1648.

D. Henr. Hæpfneri diss. de Conciliis contra Rob. Bellarminum. Lips. 1620. 4.

Stanislai Hosii, infra in Rocaberto, tom. 19.

Isidori Mercatoris, qualiter Concilium celebratur. Vide supra p. 67.

Francisci Junii de Conciliis & de magistratus summi circa illa officio contra Bellarmin. tom. 2. Opp. p. 1025. sqq. Genev. 1613. *fol.*

D. Andreæ Kunadi diss. de Conciliis Ecclesiasticis. Witeb. 1654.

Petri Labati, infra in Rocaberto, tom. 18.

Joannis Lampadii decades tres dissertationum de Conciliis. Brem. 1613. 1615. 1618. 8.

Jo. Launoji plures & eruditæ dissertationes exstant in ejus Epistolis parte 2. 3. 4. 5. & 6. quibus Bellarminum Papæ auctoritatem supra Concilium efferentem confutat. Multis etiam idem parte 8. confirmat non Papam præfuisse Conciliis nec Papæ confirmatione opus fuisse. Confer B. D. Antonii Reiseri Launojum confessorem p. 427. seq.

Sibrandi Lubberti de Conciliis libri V: contra Bellarmin. Genev. 1601. 8.

Ludovici presbyteri Congregat. Oratorii. Vide infra Thomasin.

D. Martini Lutheri von den *Conciliis* und Kirchen. *Witeb.* 1539. 4. & *tom. 7. Jen. p. 218. tom. 7. Altenb. p. 235. Confer Sleidanum lib. 12. p. 345. & Seckendorfium lib. 3. de Lutheranismo p. 244. seq.*

Petri Magni de Concilio libellus. 1587. 4.

Marci Mantuæ Bonaviti, vide supra in Jacobatio. Unschuldige Nachrichten 1702. p 628.

Jo. Marius, Belga, de Schismatum & Conciliorum Ecclesiæ universalis differentia, deque præstantia Gallicæ Ecclesiæ Conciliorum, fol. è Gallico Latine edidit Simon Schardius cum Theodorici Niem de schismate.

Jo. Anton. Massobrii tractatus de Synodo diœcesana seu Episcopi. Rom. 1627. 4.

D. Jo. Frid. Mayeri diss. quod Papa non sit supra Concilium. Gryphswald.

Petri Molinæi de Conciliis, tom. 1. diss. Sedanensium. Genev. 1661. 4.

Petri de Monte, vide in Jacobatio & Rocaberto, tom. 18.

Jac. Naclanti tractatus, an acta generalis Concilii necessario exigant Confirmationem Papæ. Venet. 1562.

Friderici Nauseæ ad Paulum III. Papam rerum Conciliarium, seu de Conciliis libri V. Lips. 1538. fol.

Didaci Nugni Cabezudi tractatus de auctoritate Papæ & Concil. Venet. 1612.

Jo. Andreæ Osiandri assertiones Theologicæ de Conciliis. Tubing. 1666.

Antonii Paulutii, infra in Rocaberto, tom. 4.

De Concilio, liber *Reginaldi Poli* Cardinalis. Rom. 1562. 4. Lovan 1569. 8. & in Rocaberto, tom. 18.

P. Francisci Porteri, Hiberni, systema decretorum dogmaticorum è Conciliis. Avenione 1693. Acta Erud. p. 335.

Urbanus Regius in *Colloquio de Concilio Mantuano tom. 4. Opp. Germanice editor. p. LXVI. seq. non adeo aspernatur Conciliorum auctoritatem, sed partium studio & dominandi, quod est in Papa & Episcopis, nihil boni ex illis exspectandum queritur. Idem dixeris de B. Lutheri & aliorum Protestantium durius in Concilia dictis, quæ colligit Allatius p. 33. contra Hottingerum & contra Creyghtonum p. 63. seq.*

Edm. Richerii Apologia pro Joanne Gersonio pro suprema Ecclesiæ & Concilii generalis auctoritate &c. Lugd. Bat. 1676. 4.

In Bibliotheca maxima Pontificia *Jo. Thomæ Rocaberti*, quæ Tomis XXI. Rom. 1697. fol. lucem vidit, plura exstant scripta, quorum pleraque Pontificis auctoritatem super Concilia mordicus tuentur; tomo 1. *Adami Tanneri* ex Commentar. in summam D. Thomæ tom. 3. disp. qu. 4. tomo 3. *Andreæ Duvalii*, Doctoris Sorbonici, de suprema Pontificis in Ecclesiam potestate: tomo 4. *Antonii Paulutii* JCti Veneti Jurisprudentia sacra de Ecclesia, Pontifice, Comitiis Ecclesiasticis: tomo 5. *Boëtii Eponis* de Hierarchia Ecclesiastica & de provocatione à summo Pontifice ad Concilium generale: tomo 6. *Cataldini de Boncompagnis* de translatione Concilii Basil. & Potestate Papæ: tomo 7. *Camilli Campegii* Ord. Præd. de Pontificis supra Reges & Concilium auctoritate: *Cypriani Beneti* de prima Orbis sede, Concilio, Ecclesiastica potestate & Papæ supremo insuperabilique Dominio: tomo 8. *Dominici Gravinæ* de causis Conciliorum &c. tomo 9. *Dominici Jacobatii* liber 3--10. tomo 10. *Dominici à S. Trinitate* de summo Pontifice & sacris Conciliis: tomo 11. *Emanuelis à Schelstrate* Antiquitatis illustratæ diss. 1. & 3. & ad Concilium Constantiense de superioritate Papæ supra Concil. tomo 12. *Francisci Suarezii* de Conciliis: tomo 13. *Joannis de Turrecremata*: tomo 15. *Lud. Thomasinus*: tomo 16. *Melchioris Cani*: tomo 18. *Pauli Fabulotti & Petri Labati* de Papæ superioritate supra Concilia, *Petri à Monte*, & *Reginaldi Poli*: tomo 19. *Rudolphi Cupers*, JCti, *Stanislai Hosii*, *Tho. Cajetani* de comparatione auctoritatis Papæ & Concilii: & tomo 20. *Tho. Stapletoni*, *Vincentii Ferre* de comparatione Concilii generalis cum potestate Papæ.

Antonii de Rosellis Monarchia seu de potestate Imperatoris ac Papæ, & de materia Conciliorum. Venet. 1487. fol.

Emanuelis à Schelstrate, supra in Rocaberto, tom. 11.

Nicolai

Nicolai Simonis Carmelitæ, A. 1511. defuncti de potestate Papæ, Imp. & Concilii libri IV. memorantur à Valerio Andrea & Francisco Sweertio in Bibl. Belgica.

Tho. Stapletoni, supra in Rocaberto, tom. 20.

Francisci Suaresii, in Rocaberto, tom. 12.

Matthæi Sutlivii libri de Conciliis contra Bellarmin. Lond. 1600. 4.

Mich. Thomasii Taxaquet, Episcopi Ilerdensis, de ratione habendi Concilia provincialia ac diœcesana, ac de iis quæ in his præcipue sunt tractanda, cui adjungitur *Isidori* ordo de celebrando Concilio. Rom. 1565. 4. & tom. 2. Bibl. Hispan. p. 117.

Adami Tanneri, supra in Rocaberto, tom. 1.

Lud. Thomassinus de auctoritate Papæ supra Concilium, Paris. 1667. 4. & tom. 15. Rocaberti. Vide Ellies du Pin tom. 18. Bibl. Eccles. p. 188. Histoire des ouvrages des Sav. 1695. Fevr. p. 284.

Gerb. Titii Disp. Theologica de Conciliis, Helmst. 1656. 4.

Dominici à S. Trinitate, supra in Rocaberto, tom. 10.

Joannis de Turrecremata de Papæ Conciliique generalis auctoritate. Venet. 1563. 4. & tom. 13. Rocaberti.

Dan. Tossani de Colloquiis & Conciliis quisnam eorum usus in Ecclesia. Heidelb. 1589. 8.

Francisci Turriani, S. J. de Papæ supra Concilium auctoritate. Florent. 4.

Petri Pauli Vergerii cur & quomodo Christianum Concilium debeat esse liberum? 1557. 8. Ejusdem Concilia Papæ vitanda, 1553. 4.

De Conciliis Synodia Ugonia, sive *Matthiæ Ugonii*, Episcopi Famaugustani, opus de omnibus ad Concilia rite ac legitime celebranda pertinentibus. Brixiæ 1541. fol. Venet. 1565. fol.

Simonis Vigorii de auctoritate Concilii generalis supra Papam. Colon. 1613. 8. Declaration aux Docteurs de Sorbonne, 8. Apologia de suprema Ecclesiæ auctoritate contra Andream du Val. Trecis 1615. 8.

Campegii Vitringa Oratio de Synodis. Franek. 1706. 4. Unschuldige Nachrichten *1706. p. 536.*

Guilelmi Wake, Archiepiscopi postea Cantuariensis, liber insignis, qui inscribitur: the Authority of Christian Princes over their Ecclesiastical Synods asserted, with particular respect to the Convocations of the Clergy of the Realm and Church of England. Lond. 1697. Omitto scripta plurima apud Anglos ab eo tempore de eodem argumento in utramque partem vulgata,

gata, Wakii sententiam tuentibus G. Tydallo, White [illegible] *Hody, Benjamino Hoadly, &c. Contrariam Francisco* [illegible] *Hillio aliisque.*

Eliæ Weibenmaieri diss. de convocatoribus ac directoribus prio[illegible] *ciliorum Oecumenicorum adversus Baronium, Bellarm*[illegible] *Witeberg. 1692. 4.*

Guil. Whitakeri prælectiones de Conciliis contra Bellarminum [illegible] *stionibus. Cantabrig. 1600. Herborn. 1601. 8. & tom. 1. Op*[illegible] *1610. fol.*

Georgii Wicelii adhortatio ad Episcopum Moguntinum, [illegible] cilium.

Andreæ Willeti synopsis papismi de Conciliis adversus Bellar[illegible] *1618. 4.*

Francisci de Zabarellis, ad quem pertinet jus indicendi Co[illegible] pore schismatis A. 1404. inter Innocentium VII. [illegible]) Mogunt. 1607. 8. & in Simonis Schardii syntagm[illegible] Imperiali jurisdictione Argentor. 1609. fol. ex edit. [illegible]

IV. Concilia & Synodi Ecclesiasticæ auctoritatem [illegible] nent, prout celebratæ sunt vel à singularum diœceseon [illegible] sulibus, quales in singulis provinciis bis per annum fieri [illegible] Apost. 37. & Nicæno 5. Vide Petr. de Marca VI. 13. de Co[illegible] dotii & Imperii. Vel quæ sunt habita ab Episcopis plurium [illegible] uno Metropolita, Exarcho aut Patriarcha: vel denique, qu[illegible] magnæ partis Orbis Christiani ex variis provinciis ac [illegible] rientis sive Occidentis Ecclesiarum, quod postremum gen[illegible] generalia atque universalia Concilia appellari consuever[illegible] cerum in σύνοδος. Quatuor duntaxat hujuscemodi sunt, qu[illegible] pariter & Occidente, à Romana Ecclesia & Protestantibus [illegible]

1. Nicænum sub Constantino M. adversus hæresin Ari[illegible]
2. CPolitanum sub Theodosio M. Ma[illegible]
3. Ephesinum sub Theodosio minore Ne[illegible]
4. Chalcedonense sub Imp. Marciano Eut[illegible]

Orientalis Ecclesia præterea amplectitur:

5. CPolitanum sub Justiniano, de tribus Capitulis & adversus Origenianos & Eutychianos [illegible]
6. Trullanum sub Constantino Pogonato adversus Mono[illegible]

Quini-

Quinisextum Trullanum sub Justiniano Rhinotmeto, contra Honorium & Monotheletas. 691
7. Nicænum sub Constantino V. & Irene Matre, pro imaginibus. 787
CPolitanum sub Basilio Macedone, contra Photium. 869
8. CPolitanum sub eodem Basilio, pro Photio. 879

At in Romana Ecclesia * pro Oecumenicis Conciliis insuper habentur:

9. Lateranense I. A. 1119. sub Callisto II.
10. Lateranense II. A. 1139. sub Innocentio II.
11. Lateranense III. A. 1180. sub Alexandro III.
12. Lateranense IV. A. 1215. sub Innocentio III.
13. Lugdunense I. A. 1245. sub Innocentio IV.
14. Lugdunense II. A. 1274. sub Gregorio X.
15. Viennense A. 1311. sub Clemente V.
16. Constantiense A. 1414. sub Joanne XXII. ad Martinum V.
17. Basileense ** A. 1431. sub Eugenio IV.
18. Florentinum A. 1439. sub Eugenio IV.
19. Lateranense V. A. 1512. sub Julio II. & Leone X.
20. Tridentinum A. 1545. ad 1563. sub Paulo III. ad Pium IV.

V. Collectiones Conciliorum, generalium & particularium.

Primum omnium † *Jacobus Merlinus*, Doctor Theologus & Ecclesiæ Parisiensis Pœnitentiarius, Lutetiæ A. C. 1524. duos conciliorum tomos, à Petro Quentello A. C. 1530. †† Coloniæ recusos, & A. C. 1535. denuo Parisiis

P

* Vide Laur. Brancati Epitomen Canonum p. 133.

** Basileense Concilium inter generalia omittit Brancatius. Bellarminus etiam Constantiense lib. 1. de Concil. cap. 5. A Gallicana Ecclesia nec Florentinum nec Lateranense V. pro universalibus haberi, notat Jo. Launojus Parte VIII. Epist. 11. p. 736. seq.

† Cum Doctor olim meus B. Thomas Ittigius notitiam Collectionum Conciliorum dederit in Actis Eruditorum A. 1684. p. 348. eam hoc loco excerpere & observationibus meis ac supplementis auctam lectori exhibere volui.

†† Apud Labbeum, qui præfationes superiorum editionum tomo primo Collectionis suæ præmisit, præter rem, typographi vel calami vitio traditur editionem Coloniensem Merlinianam Anni 1530. esse in 8. Est mihi in manibus editio Coloniensis A. 1530. perinde in fol. ut Parisienses 1524. & 1535. Tomus prior mera est Isidori collectio, sed

risiis impressos adornavit; uno quidem concilia una cum Romanorum Pontificum epistolis decretalibus ab Isidoro quondam compilata, altero vero acta duorum Constantinopolitanorum, nec non Constantiensis & Basileensis concilii complexus.

Hujus diligentiam imitatus *Petrus Crabbe*, Mechlinensis, ordinis Franciscani A. C. 1538. Coloniæ apud Petrum Quentel, itidem duos conciliorum tomos Carolo V. Imperatori dicatos, sed longe ampliores edidit, in quibus præter appendices & supplementa concilii Constantiensis & Basileensis, variasque synodos & epistolas, gesta Concilii Chalcedonensis ex recensione Rustici Romanæ ecclesiæ Diaconi, Liberati Carthaginiensis breviarium, concilium Lateranense sub Innocentii III. Pontificatu celebratum, gesta concilii Florentini ex interpretatione Bartholomæi Abrami Cretensis, & vitas Romanorum Pontificum adjecit. Cum vero, ne sic quidem conciliorum historiæ satisfecisse sibi videretur, anno vulgaris æræ 1551. junctis *Ortbuini Gratii* studiis, Coloniæ ex officina Joannis Quentel, novum conciliorum opus tribus tomis comprehensum, Niçæno II. Lateranensi V. plurimisque aliis conciliis additis, in publicum emisit. In tomo 2. p. 809. exhibuit etiam Leodiensis Cleri epistolam contra Paschalem II. & tom. 2. pag. 967. Opusculum tripartitum de variis negotiis & abusibus, nec non tom. 3. p. 819. consilium delectorum Cardinalium & aliorum Prælatorum de emendanda ecclesia Paulo III. jubente conscriptum & exhibitum A. C. 1538. quæ tria scripta deinde omissa à Binio, dedit iterum Ed. Brown in appendice ad fasciculum rerum expetendarum fugiendarumque. Crabbium in Conciliis integre ac fideliter edendis summam diligentiam adhibuisse, Guil. Witackerus in præfat. ad tom. 2. Opp. libenter fuit professus.

Anno 1555. Parisiis apud Audoënum Parvum *Franciscus Jonerius* Valentinus tripartitum sanctionum ecclesiasticarum opus, quarum prima classis synodos universales, secunda particulares, tertia Pontificum decreta continet, eum in finem Parisiis vulgavit, ut singulis sanctionum istarum generibus, quæ hactenus permixta fuerant, seorsim collocatis, conciliorum lectio jucundior & facilior redderetur. Verum cum novi nihil attulerit, sed potius de contrahendo volumine, ne ultra debitam magnitudinem excresceret, solicitus fuerit, æque minus hoc loco rationem ejus aliquam habendam

sed ut supra p. 17. notavi, interpolata & additis Pontificum post Gregorium Magnum decretis aucta. In editionibus A. 1530. & 1535. ad calcem Tomi I. etiam addita bulla aurea Caroli IV. & bulla Pii V. de non appellando ad futurum Concilium. Harduinus præterea memorat alteram collectionem Conciliorum, quam vocat, elegantissimam Anni 1535. apud Franciscum Regnault, Parisiis in 8. quam non vidi.

bendam ducimus, quam Bartholomæi Carranzæ & cæterorum, qui conciliorum tomos in summas & compendia redegerunt, de quibus supra pag. 100. seq.

Progredimur ergo ad *Laurentium Surium* Carthusianum, qui quatuor volumina conciliorum, Coloniæ A. C. 1567. Gerwini Calenii Juris Licentiati, & heredum Joannis Quentelii typis impressa divulgavit & Philippo II. Hispaniarum Regi inscripsit, in quibus non solum aliquot locorum millia, ad manuscriptorum codicum fidem diligenter collata, emendavit & integritati suæ restituit, verum etiam libris octo Constitutionum Apostolicarum, quas vocant, & codice encyclio seu syntagmate epistolarum synodalium, pro defensione Concilii Chalcedonensis ad Leonem Imp. ex diversis provinciis scriptarum, Concilio V. generali, plurimisque aliis antiquitatis ecclesiasticæ monumentis, quæ in id usque tempus desiderata fuerant, conciliorum thesaurum locupletavit. Ad hanc editionem animadversiones nonnullæ *Latini Latinii* leguntur in eius Bibliotheca sacro-profana p. 117. seq. De *Frontonis Ducæi* ad hanc editionem notis & variis lectionibus, quas deinde ad Binium edendas transmisit, vide Petri Aurelii Opera tom. 3. p. 285. seq. 289. De fide non optima, qua in vulgandis Conciliis Surius fuit usus, B. D. Casparem Loescherum diss. de latrociniis in publicos scriptores §. 46. & 48.

Surianam Conciliorum Collectionem *Veneta* excepit, quæ in quinque tomos distributa A. C. 1585. auspiciis Sixti V. ex Dominici Nicolini officina prodiit, actis Concilii Nicæni, quæ Alphonsus Pisanus ediderat, nec non actis Ephesini Concilii, quæ Theodorus Peltanus Latino idiomate donaverat, & Caroli Borromæi Conciliis Mediolanensibus, nonnullisque aliis conciliis & epistolis auctior; ut annotationes breviores margini, & pleniores contextui adjectas taceamus. Male Hendreichius pag. 580. Pandect. Brandenburg. editionem Venetam Conciliorum tribuit Binio. Male idem memorat editiones Coloniensem 1628. pro 1618. & Romanam 1628. pro 1608.

Severinus Binius Canonicus Coloniensis A. C. 1606. novam conciliorum collectionem, scholiis & annotationibus ex Baronio * maxime depromptis, & ad Curiæ Romanæ placita accommodatis illustratam, & duo-

P 2

* Binium Baronii perpetuum exscriptorem vocat Matthæus Larroquanus pag. 155. diss. de Liberio Pontifice. Et ideo notas ejus omisisse se in sua Conciliorum editione Harduinus profitetur. Binius in Græcis, ut multa docent, parum exercitatus judice Labbeo tom. 1. p. 192. Malam quoque fidem illius in Conciliis edendis arguit Beveregius

duodecimo post anno vulgaris æræ 1618. iterum aliam in eruditorum conspectum hoc discrimine prodire jussit, ut, prior editio mere Latina quatuor tomis, tertio in duo volumina diviso, contineatur, in posteriore autem, quæ longe amplior & illustrior est, Græca, præter alias accessiones plurimas & maximas, quæcunque reperiri potuerunt, accesserint, singulis tomis in duo vel tria volumina distributis; quanquam postea Parisienses, cum posteriorem Binii editionem A. C. 1638. iterum Morellianis typis prelo subjecerunt, totum opus in novem tomos, septimo in duo volumina partito, digesserunt. Cæterum e plurimis, quæ Binius partim in prima, partim in secunda editione conciliorum tomis primus inseruit, nominare jam sufficiat Concilia Hispanica, quæ A. C. 1593. Madriti apud Petrum Madrigalium, *Garsiæ Loaisæ* studio, cum ejusdem scholiis & annotationibus edita fuerant, & tomos IV. Græco-Latinos Conciliorum generalium, quæ A. C. 1608. Pauli V. auspiciis Romæ ex Vaticana typographia prodeuntia *Jac. Sirmondo* curante lucem aspexerunt. Sirmondi præfatio in ejus Operibus tom. 4. p. 606. recusa legitur.

Verum & voluminum numero, & augusto chartæ & typorum apparatu, Binianas & omnes reliquas conciliorum collectiones antecellit *Regia*, quæ in 37. tomos diffusa A. C. 1644. Parisiis in publicum exivit, quæ & ipsa novis accessionibus minime caruit. In ea enim Jacobi Sirmondi Concilia Gallicana, Horatii Justiniani Concilium Florentinum, quod paulo ante id tempus Romæ excusum fuerat, Vigilii epistola pro confirmatione Synodi V. & appendix ad Concilium Claromontanum cum dissertationibus Petri de Marca, antiqua Angliæ Concilia, Concilium Lemovicense ex manuscripto Thuanæ Bibliothecæ Codice suppletum, aliaque, quæ Binium & reliquos Conciliorum editores latuerant, comparent. Jacobus le Long in Bibliotheca Historica Galliæ p. 89. ex Lengleto notat fuisse, qui observarint monumenta Potestatem Regum Principumque spectantia in hac editione accuratius quam in aliis expressa legi. Tamen & ipse monet in hac etiam exstare, quod Philippus Pulcher jure fuerit excommunicatus, & auctor scripti Tolosæ 1691. 12. excusi; lettre d'un Abbé à un

Prelat

veregius notis ad Synodicum p. 170. 172. 175. &c. Confer Tho. Comberi Canonici Eboracensis fraudes Romanas in editione Conciliorum priorum quatuor seculorum & à Baronio commissas, Lond. 1689. 4. Acta Erud. tom. 2. Supplem. p. 39. Tho. Jamesii of the corruption of Scripture, Councels and Fathers, by the Church of Rome. Lond 1611. 4. Guilhelmi Grashovii Epistolam ad Severinum Binium de Conciliorum editione. Lond. 1624. & in Eduardi Brown appendice ad fasciculum rerum expetendarum & fugiendarum num. XXIII.

Prelat de la Cour de Rome pag. 54. non sine indignatione testatur hoc se videre, quod in Conciliis, Regis sumtu excusis, non levis macula memoriæ majorum ejus adspergatur, decretisque Regiam potestatem circumscribentibus & Regno schismatis notam impingentibus concilietur auctoritas. Labbeus tom. 1. p. 194. *Neque hic sollicitabo manes sollertis, mihi dum viveret amici, Regiæ seu Luparea, ut vocant, collectionis Conciliorum editoris, quem Binianis erroribus tenacius, saltem per initia adhæsisse, sæpius doluimus.* Indicem Chronologicum & Alphabeticum in hanc editionem habes in Catalogo Bibl. publicæ Groninganæ p. 38. seq.

Viginti tomis minor est conciliorum collectio, quam ab eo tempore *Philippus Labbeus* S. J. in se suscepit, & operi * A. 1667. 17. Mart. immortuus *Gabrieli Cossartio* S. J. perficiendam reliquit, A. C. 1672. Parisiis absoluta. Sed quantum Regiæ cedit voluminum numero, typis quippe minutioribus expressa, tantum conciliorum & tractatuum ad pleniorem conciliorum historiam pertinentium copia Regiam superat; ut patet ex synopsi singulorum 17. tomorum, in qua asterisco notantur, quæ in Regia collectione desiderantur: qualia sunt Clementis Romani prior ad Corinthios epistola cum præfatione & notis Patricii Junii, & posterioris epistolæ fragmentum cum divinatione Godofredi Vendelini, Constitutiones Apostolicæ Græce & Latine, interprete Francisco Turriano; Ursini Afri tractatus de baptismo hæreticorum, a Rigaltio in notis ad Cyprianum, non expresso Autoris nomine vulgatus; Ferdinandi de Mendoza libri tres de confirmando Concilio Eliberitano; Canones 84. Nicæni, cum aliis ejusdem concilii sanctionibus & decretis, ex Arabica versione ab Abrahamo Ecchellensi Maronita Latine redditi, ejusdemque interpretis dissertatio & notæ: Concilium Carthaginiense I. a Luca Holstenio ex Vaticana Bibliotheca emendatum; Marii Mercatoris commonitorium super nomine Celestii, Pelagii, & Juliani; Petavii

* Jo. Commirius p. 212. Poëmatum hoc Labbeo posuit epitaphium:

Labbeus hic situs est, vitam mortemque requiris?
Vita libros illi scribere, morsque fuit.
O nimium felix, qui Patrum antiqua retractans
Concilia, accessit Conciliis Superûm.

Idem de Cossartio p. 282.

Hic & Concilia & cœtus spectare piorum
Meo assidentem Labbeo demum licet;
Et conjuratos Christum defendere Patres &c.

tavii dissertatio de damnatione Photini; variorum Patrum epistolæ & responsa canonica; varia concilia ex libello synodico; Albaspinei ad concilia nonnulla observationes; Jacobi Sirmondi ad epistolas Pontificum & Concilia Galiica notæ postumæ, aliaque ecclesiastica monumenta ab ipso edita; ut ipsius Labbei observationes passim interspersas, & cætera, quæ partim in primo & secundo tomo, ex quibus huc paucula speciminis loco excerpsimus, partim in reliquis voluminibus occurrunt, silentio prætermittamus, cum longe plura sint, quam ut hic sigillatim recenseri possint aut debeant.

Jamque apud multos perfecta & omnibus numeris absoluta videri poterat conciliorum collectio, cum vir celeberrimus *Stephanus Baluzius*, postquam & suopte ingenio a teneris ad hæc studia propensus, & Petri de Marca, quem perquam sibi familiarem habuit, exemplo incitatus, & Colbertina, cui postmodo præfectus fuit, Bibliotheca aliisque subsidiis adjutus, maximam ecclesiasticæ eruditionis supellectilem collegisset, plurima in conciliorum collectionibus etiam postremis omissa, aut negligentius, quam oportuit, tractata deprehendit. Quamobrem, si ad emendanda, augenda, & complenda conciliorum acta animum appelleret, operæ se pretium facturum existimavit, eoque consilio novam conciliorum collectionem seu potius reliquarum collectionum supplementum apparare cœpit, cujus primus tomus A. 1683. Parisiis editus, & A. 1707. sub titulo supplementi Conciliorum Labbei iterum expositus, ab A. C. 125. ad sexti usque seculi medium pertingit. Auspicatur a concilio Siculo contra Heracleonitas Valentini progeniem coacto, cujus memoriam antiquus autor, sub Prædestinati nomine a Sirmondo editus, in libro primo de hæresibus ad posteros transmisit, ex quo etiam concilium Pergamense contra Colarbasianos, Romanum contra Venustianos, Carthaginiense contra Manichæos, Orientale contra Cerdonianos, & duo Achaica contra Valesios & Aetianos, suo quodque loco inserta memorantur. Longum esset referre concilia, quæ a Labbeo & aliis omissa, ex Eusebio, Athanasio, Hilario, Ambrosio, Epiphanio, Hieronymo, Augustino, Mario Mercatore, Victore Tunnunensi, Photio, aliisque autoribus Baluzius supplevit. Longius ea enumerare, quæ vel a plurimis mendis liberavit, vel loco non suo posita monuit, vel egregiis observationibus illustravit, vel accessionibus non pœnitendis locupletavit. Quocirca unum tantum ac alterum exemplum referemus.

Ad Concilium Mediolanense, A. C. 355. in causa Athanasii a trecentis & amplius Episcopis habitum, ex vita Eusebii Vercellensis, quam tom. 4.

Italiæ

Italiæ ſacræ Ferdinandus Ughellus publicavit, prolixam de rebus in eo geſtis narrationẽ addit. Acta Ariminenſis concilii A. 359. ex fragmentis Hilarii, a Nic. Fabro ex Petri Pithœi Biblioth. editis, & Hieronymo, ſubjectis notis & variis lectionibus recenſet. Synodum Seleucienſem ejusd. Anni, cum eam tanto compendio in concilia relatam animadverteret, ut etiam expoſitio fidei in illo concilio tradita omiſſa fuerit, paulo accuratius enarrandam exiſtimavit, ut harum rerum ſtudioſi in unum locum congeſta reperire poſſint, quæ Athanaſius, Hilarius, Epiphanius, Severus Sulpitius, Socrates, aliique veteres de iſta ſynodo tradiderunt. Concilium Rom. A. 367. in quo Damaſus publica voce Liberium damnavit, quamvis ejus mentio nullibi quam in vita Euſebii Romani habeatur, non indignum tamen cenſuit, quod reliquis conciliis adjungeretur. Concilii Cabarſuſſitani A. 393. epiſtolam ſynodicam ab Auguſtino ſervatam cum pluribus codicibus manuſcriptis contulit, & varias lectiones annotavit. Ad Concilium Carthaginienſe IV. quod A. C. 398. celebratum eſt, canonem 105. nunc primum ex Urgellenſis eccleſiæ codice adjecit, ex quo etiam ad Regenſe concilium duos canones addidit, quos in vulgatis editionibus deeſſe deprehendit. Acta Concilii ad Quercum contra Chryſoſtomum A. 403. habiti, quæ in poſtrema conciliorum editione ex Photio relata fuerant, ex Palladii dialogo, quem Emerico Bigotio debemus, memorat. In epiſtola Vigilii ad Profuturum Epiſcopum Bracarenſem ſcripta, quæ quondam Eutherio vel Eleutherio inſcripta fuerat, eam partem, quæ de Romanæ eccleſiæ primatu agit, omiſit, fidem antiquorum codicum, ex quibus hanc epiſtolam edidit, ſecutus. Sed his omiſſis ad ea, quæ majorem hujus tomi partem occupant, transeamus.

Celebris eſt *collatio* Auguſtini ævo inter *Catholicos & Donatiſtas* A. 411. habita, cujus geſta Severini & Juliani impulſu Marcellus Memorialis in compendium contraxit. Eorum unicum, quantum conſtat, manuſcriptum exemplar ab interitu ſervatum hodie ſupereſt, quod quum ſuperiore ſeculo Johannis Tilii Meldenſis Epiſcopi beneficio in Franciſci Balduini manus perveniſſet, poſt ejus mortem primum Papyrii Maſſoni, ac deinceps Petri Pithœi cura emendatius prodiit. A quo tempore collationis ejus geſta etiam cum Optati Milevitani operibus, & in conciliorum tomis excuſa denuo fuerunt. Cum autem Baluzius multa adhuc emendanda reſtare intelligeret, id operæ in ſe ſuſcepit, ut codices editos cum manuſcripto, quod nunc in Colbertina Bibliotheca aſſervatur, diligenter conferret, errata veteris librarii tolleret, & geſta hæc longe ſaniora, quam unquam antea prodierant, vulgaret. Adjunxit ſermones ab Auguſtino ante & poſt collatio-

nem habitos, & quæ in gestis tertiæ cognitionis desiderantur, ex Augustini breviculo supplevit. In notis vero, quas addidit, non solum emendationum suarum rationem exposuit, verum etiam plurima obscura & intellectu difficilia solerter explicavit, & inprimis ecclesiæ Africanæ notitiam egregie illustravit.

Antiquam versionem *Concilii Ephesini* ab Antonio Contio quondam editam, & in tomis conciliorum hactenus neglectam, novæ huic conciliorum collectioni inserere non dedignatus est, cum præsertim eam ope trium vetustissimorum codicum longe meliorem fecerit, & eruditis conjecturis suis ubique additis, a plurimis mendis & lacunis repurgaverit. Subjuncta est actio VI. Concilii Ephesini, interprete Mario Mercatore nunc primum edita, cum epistolis quibusdam ad Nestorii causam pertinentibus, quas inter Marii Mercatoris opera Garnerius jam ediderat. Succedunt fragmenta quædam Græca, partim ex codicibus Bibliothecæ Regiæ nunc primum edita, partim ex monumentis Ecclesiæ Græcæ a Cotelerio vulgatis deprompta. Præmissum est actis concilii Ephesini commonitorium Cyrilli Posidonio datum, cum propter Nestorii negotium Romam mitteretur, inter Jacobi Sirmondi schedas haud ita pridem repertum, nec non commonitorium Cælestini Episcopi Romani Episcopis & Presbyteris ad Ephesinum concilium euntibus datum, quod hactenus ineditum Baluzius affert, oblitus, quod Christianus Lupus Ord. Fr. Eremit. S. Augustini, post variorum Patrum epistolas ad Ephesinum & Chalcedonense concilium spectantes, illud ipsum commonitorium jam evulgaverat.

Totum illud *syntagma epistolarum a Lupo ex codice Casinensi* Romæ descriptum, & postea in Belgio vulgatum, & in Actis Erudit. mense Augusto 1683. memoratum, Baluzius in novam hanc conciliorum collectionem intulit, ægerrime ferens, quod MS. illum codicem, quo Lupus usus fuerat, consulere haud potuerit. Quamvis enim nihil intentatum reliquisset, ut ejus compos fieret, tanta tamen fuit monachorum istorum pertinacia, ut nulla arte nullisque precibus id impetrare potuerit. Suspicatur autem Baluzius, autorem istius collectionis fuisse Africanum & trium capitulorum defensorem, & post Justiniani tempora hoc synodicum adversus tragœdiam Irenæi, seu adversus libros, quos Irenæus Nestorii partibus addictus, tragœdiam vocavit, compilasse, quod a Lupo admodum indiligenter emissum queritur. Notas, quas Lupus admodum prolixas ad ducentesimum usque collectionis hujus caput, cui immortuus est, * adjunxit, Baluzius omisit, & ipse

* 10. Jul. A. 1681. Vide Ellies du Pin tom. 18. Bibl. Eccles. p. 131.

ipse breviores animadversiones singulis fere paginis subjecit, in quibus haud raro a Lupi scholiis dissentit. Cum enim Lupus in scholiis ad cap. 117. solum Damasum damnasse Lucium Arianum & Maximum Cynicum asserat, id negat Baluzius, eumque vehementer errare minime dubitat, cum Damasus Lucium non solus, sed cum concilio Italiæ & totius Occidentis damnaverit, Maximum autem non damnaverit, sed potius contra Nectarium partibus ejus addictus fuerit. Quæ Lupus de pactis inter Proclum & Domnum conventis ex epistola Theodoreti ad Flavianum in scholiis ad c. 192. protulit, Baluzius mera esse commenta judicat. Loca, e quibus Lupus evincere conatur, Christianam fidem semper tradidisse, unicuique fideli præsertim Episcopo esse proprium custodem Angelum, id minime probare quod debent, Baluzius arbitratur.

Idem antiquam *Chalcedonensis Concilii* versionem, quam Rusticus Diaconus emendandam suscepit, & Petrus Crabbe primus integram edidit, cum antea exiguam ejus partem Merlinus evulgasset, a Romanis conciliorum generalium editoribus, quos Binius & reliqui secuti sunt, sub emendationis specie tantum non obliteratam animadvertens, antiqua Chalcedonensis concilii exemplaria magno studio conquisivit, & cum editis tanta diligentia contulit, ut ipse pæne vereatur, ne in annotatione variarum lectionum, quas huc congessit, nimius fuerit. In prolegomenis huic concilio præfixis, ut & hoc addamus, inter alia contra Paschasium Quesnelium disputat, qui Julium Puteolanum Episcopum Ephesino concilio non interfuisse, & actionem concilii Chalcedonensis de Domno, a Latino quodam impostore in gratiam Romani Pontificis confictam censuerat.

Post appendices Concilii Chalcedonensis, *Codicem* illum *encyclium* jussu Cassiodori Senatoris ab Epiphanio Scholastico Latinitate donatum, & primum a Surio vulgatum, cujus jam supra mentionem fecimus, eadem methodo, qua Chalcedonense Concilium tractavit. Cum enim Romana & cæteris Romanam secutis conciliorum editionibus multa huic codici perperam inserta, multa haud exigui momenti intacta & prætermissa, ordinem epistolarum turbatum, ipsumque codicem loco alieno positum observasset, exemplaria manuscripta & edita antiqua & nova accurate perlustravit, & quantum inter se varient, ostendit.

Postremum hujus tomi *Concilium* est *generale quintum*, cujus emendationem etsi jam Labbeus antiquo Claudii Jolii codice adhibito aggressus fuerat, Baluzius tamen eodem codice, quo Labbeus usus fuerat, penitius in-

ſpecto, deprehendit, multa ab ipſo neglecta & prætermiſſa fuiſſe. Quapropter ſe rem nec a propoſito ſuo alienam, nec eruditis ingratam facturum arbitratus eſt, ſi ea, conſulto præterea Bellovacenſi codice, in nova hac conciliorum collectione fideliter ſuppleret. Videas igitur hic fragmentum ex judicato Vigilii, duas Vigilii epiſtolas ad Juſtinianum & Theodoram, jam olim a Monotheletis corruptas, eoque nomine in ſynodo generali VI. falſi poſtulatas, teſtimonium Theodori Cappadocis & Cethegi patricii, de jurejurando, quo ſe Vigilius obſtrinxit, & literas Juſtiniani adverſus Vigilium, ut maximum variarum lectionum apparatum taceamus. Additi ſunt canones concilii V. quos ex veteri MS. Bibliothecæ Cæſareæ Petrus Lambecius Græce edidit, quos excipit conſtitutum Vigilii de damnatione trium capitulorum in Colbertino quodam codice inventum, & ab epiſtola Vigilii ad Eutychium, quam in Regiæ Bibliothecæ codice repertam Petrus de Marca publici juris fecerat, & erudita diſſertatione illuſtraverat, diverſum.

Poſt finem tomi primi accedunt *Addenda* ad concilium Chalcedonenſe, ab Hieronymo Caſanata ſerius tranſmiſſa, & alia nonnulla, quæ in diverſis conciliis edenda vel emendanda Cl. Autor obſervavit, qui toto hoc opere monſtravit, longe pleniorem & emendatiorem conciliorum collectionem fieri poſſe, ſi quis pulcherrimi iſtius & utiliſſimi laboris conſilium aliquando capiat. Quamvis vero optandum foret, ut ipſe, qui conſilium dedit, negotio huic, cui nemo aptior, manum admoviſſet, * interim tamen maximæ ipſi ab hiſtoriæ eccleſiaſticæ ſtudioſis gratiæ debentur, quod ſaltem aliis egregii hujus operis molem in ſe aliquando fortaſſe ſuſcepturis fundamenta præſtruxit, & ut maximum laborum compendium illis faceret, nullis vigiliis atque laboribus pepercit. *Hactenus de collectione Conciliorum Baluziana.*

Petri Pithœi corpus Conciliorum, amplius Labbeano, nunquam lucem vidit: ea MSta uſus eſt Sirmondus ** ad Gallicorum Conciliorum editionem.

Neque

* Tomi ſecundi Conciliorum argumentum & elenchus editus eſt à Baluzio A. 1688. ut memorat Jacobus le Long p. 89. Biblioth. Hiſtoricæ Gallicæ. Obiit Baluzius 28. Jul. 1718. ætat. 88. De cujus vita & ſcriptis, Europe ſavante 1718. Auguſt. pag. 239. Journal de Sav. 1719. Jul. p. 18. ſeq.

** Journal des Sav. p. 1697. ſeq. *Mr. Desmarets, Avocat au Parlement, nous apprend dans la Preface qu'il a miſe à la tête du Corps de Droit Canonique de* Mrs. Pithou, *que quand* Pierre, *l'ainé & le plus ſavant des deux freres,*

Neque editum est supplementum Conciliorum, quod è MSS. Bibliothecæ Cæsareæ dare promisit *Lambecius* lib. 1. pag. 127. 132. 146. &c. ac post Lambecium *Daniel Nesselius* in sciagraphia magni corporis historici.

Fatis etiam prius interceptus fuit *Petrus Allixius*, quam Conciliorum generalium corpus notis & dissertationibus illustrandum ac quinque voluminibus absolvendum, cujus A. 1693. * spem fecit, ad umbilicum perducere potuit.

Non difficile fuisset *Joanni Harduino* S. J. si hoc ei fuisset propositum, quadraginta tomis ** Concilia edere, atque ita voluminum multitudine non Labbeanam modo sed ipsam etiam Regiam συναγωγὴν supergredi. Sed visum ipsi potius minuere quam augere tomorum amplitudinem & numerum, igitur novissima quam ipsi debemus collectio undecim modo tomis, (sive duodecim, nam quintus in duo volumina divisus est) tota absolvitur, Paris. 1715. non pauca tamen habet recens addita, multa emendatiora, & brevibus sed appositis & eruditis notis illuminata, præcipue laudatissimam operam ab eo positam videre licet in indice Geographico Episcopatuum, in quo Geographiæ Ecclesiasticæ veteri lucem novam ac singularem ab eo allatam esse nemo negaverit. Cæterum character typorum, Græcorum præsertim, longe quam in Labbeana (nedum Regia) minutior, notæ pleræque omnes non Binii modo sed Labbei quoque prætermissæ,

Q 2 omissa

res, eut entrepris de revoir le texte du decret, & des decretales, & de le corriger, il fit venir pour cet efet avec beaucoup de peine & de depense des plus fameuses Bibliotheques de l'Europe, un grand nombre d'anciens manuscrits de Conciles generaux & provinciaux, dont il auroit donné le recueil au public s'il en avoit eu le tems. Ce recueil qui dés lors se trouva plus ample que n'est celui que le P. Labbe & le P. Cossart ont fait imprimer depuis, fuit preté en 1621. par Mr. Dupui au P. Sir*mond, qui s'en servit pour publier ses Conciles de France, comme il le temoigne en plusieurs endroits de ses notes.*

* Acta Erud. 1693. p. 96.

** Histoire des ouvrages des Savans A. 1690. Fevr. p. 279. *Je ne connois point les auteurs de deux petits livres - - - ce sont là des bagatelles en comparaison d'un grand ouvrage que le P. Hardouin va commencer : je veux dire de donner les Conciles en quarante Volumes. Il est savant & assez laborieux pour une pareille entreprise.*

omissa etiam multa alia, quæ multi omissa nolent, atque ideo cogentur tanto sumtu etiam Labbeanam sibi editionem comparare, ne dicam alterata quædam & perperam posita, ut κυρίαις δόξαις calamus suffragaretur, cujus rei exemplum supra p. 65. attuli: quare semper erit commodum priores editiones conferre, ubi argumentum dubium fuerit, nec uno Harduino stare: imo peroptandum Concilia de integro bona fide recenseri à viris rei Ecclesiasticæ peritis & veritati candide litantibus, ut necessariis notis instructa & adversus corruptelas præmunita legi tutius & majore cum fructu possint. Quæ libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ Regumque potestati contraria, in indice præsertim operis Harduinus tradidit, à Ludovico Ellies du Pinio notata sunt in scripto ad Parlamentum Parisiense, cujus decreto 20. Dec. A. 1715. opus ipsum tantisper prohibitum constat. Conspectum Conciliorum Harduini vide si placet in Actis Eruditor. A. 1715. p. 377. & in altero Diario Lipsiensi, cui titulus Neuer Bücher-Saal/ parti LI. p. 143.

De Conciliis in Gallia habitis.

Petri Frizon Gallia purpurata sive de rebus gestis Pontificum & Cardinalium, atque Epitome Conciliorum Galliæ, Paris. 1638. fol.

Conciliorum Synodorumque Galliæ brevis & accurata historia, auctore *Philippo Labbe*, S. J. Paris. 1646. fol.

Concilia antiqua Galliæ, à Constantini temporibus ad finem decimi sæculi, tres in tomos ordine digesta cum Epistolis Pontificum, Principum Constitutionibus & aliis Gallicanæ rei Ecclesiasticæ monumentis, opera *Jac. Sirmondi* S. J. cujus notæ ad calcem cujusque voluminis subjiciuntur, Paris. 1629. fol. Vide tom. 4. Opp. Sirmondi p. 626. Eadem Concilia cum Sirmondi notis repetita postea in magnis collectionibus, Regia, Labbei † & Harduini. Petrus Aurelius * olim promisit, se plures collectionis illius Sirmondianæ errores ostensurum. Non tamen illud præstitit. Edita etiam nonnulla Conciliorum decreta ab eodem Sirmondo cum appendice codicis Theodosiani &c.

Con-

† Labbeus etiam postumas Sirmondi notas primus addidit.

* Petrus Aurelius responsione ad Sirmondum de Canone Arausicano pag. 306. *Ut magis intelligi possit quam immerito tantulam animadversionem tomis illis iniquam dixeris, & meum in te pudorem sis aspernatus; profiteri*

Conciliorum antiquorum Galliæ à Sirmondo (magno auctoris avunculo) editorum supplementa, opera *Petri de la Lande*, Ricomagensis, Thesaurarii Ecclesiæ Regalis S. Frambaldi Silvanectensis, Paris. 1660. fol. Audaciam hujus Lalandei perstringit Baluzius notis ad Epistolam CXXX. Lupi Ferrariensis.

Concilia XV. Galliæ Narbonensis, cum statutis Guidonis Fulcodii, Archiepisc. Narbonensis, collecta & notis illustrata à *Stephano Baluzio*, Tutelensi. Paris. 1668. 8. Idem Baluzius quædam Conciliorum decreta vulgavit cum Petri de Marca opere de Concordia Sacerdotii & Imperii.

Synodicon Ecclesiæ Parisiensis ab A. 1196. Paris. 1674. 8. Journal des Sav. 1675. p. 9.

Concilia Ecclesiæ Rotomagensis, edita studio *Francisci Pommeraye*, Benedictini è Congregatione S. Mauri, cum notis *Antonii Godini*, Rothomagi 1677. 4. & cum auctario *Guil. Bessini* ex ejusdem S. Mauri Congregatione, Officialis Fiscanensis, Rothomagi 1717. fol. Europe Savante 1718. Martio p. 83.

Aquitanica quædam Concilia etiam edidit *Philippus Labbeus* tomo posteriore Bibliothecæ novæ MSS. Paris. 1657. fol.

Nonnulla itidem Galliæ Concilia in lucem producta ab *Edmundo Martene* in nova collectione veterum monumentorum, Rothomag. 1700. 4. & in thesauro novo Anecdotorum, Paris. 1717. fol.

Concilia Provinciæ Turonensis studio *Joannis Maan*, ad calcem Historiæ

fiteri non verebor, non tres literulas, sed res gravissimas; non in una voce, sed permultis locis, ita in tomis tuis detortas, & sine causa ulla deformatas esse, ut sine publica expurgatione præteriri nullo modo possint. Quem laborem, nisi quis alius suscipiat, ego Ecclesiæ Gallicanæ, Catholicæque universæ bono deberi non patiar diutius, & quæ prima mihi vacui temporis facultas à sodalibus tuis Ecclesiæ populatoribus continget, eam huic muneri consecrabo, quo planius fiat te frustra ad curandum Canonis unius reduviam exarsisse, cum de tuendo tomorum tuorum ipso capite laborare debueris; & perperam laureolam in hoc mustaceo quæsisse, quam in illa tomorum mole ægre reperies: & me qui talia objicere potuerim, moderatione aliqua, non mala mente, de trium literarum una vocula commovisse te magis quam reprehendisse.

Ecclesiasticæ Turonensis ab eodem vulgatæ, Augustæ Turonum 1667. fol.

Constitutiones Synodales Caturcenses, editæ & renovatæ per *Antonium de Lusergio*, Episcopum Caturcensem A. 1502. Petracoræ 1503. fol.

Concilia novissima Galliæ à tempore Concilii Tridentini celebrata, in editionibus Regia Paris. & Coloniensibus omissa, editore *Ludovico Odespun* de la Meschinieres, Presbytero Turonensi. Paris. 1646. fol. Eadem postea dedere Labbeus & Harduinus. Singula autem Galliæ Concilia, quando habita & ubi in tomis Conciliorum vel in aliis collectionibus reperiantur, ordine Alphabetico exponit Jacobus le Long in Bibliotheca Historica Galliæ p. 89 -- 113.

Canones Ecclesiastici ad Ecclesiæ Gallicanæ usum collecti ab *Adriano Behotio*, Magno Archidiacono Rothomagensi. Paris. 1605. 8.

Decretorum Ecclesiæ Gallicanæ ex Conciliis ejusdem Oecumenicis, statutis Synodalibus Patriarchicis, Provincialibus ac Dioecesanis, Regiis Constitutionibus, Senatusconsultis, Episcoporum Galliæ scriptis, aliisque cum veterum tum recentium monumentis collectorum libri VIII. opera *Laurentii Bochelli*, Crespeiensis Valesii, in suprema Parisiensi Curia Advocati. Paris. 1609. 1621. fol.

Omitto notitiam Conciliorum, quæ passim traditur à Carolo Cointe in Annalibus Francorum, nec non a Sammarthanis fratribus in Gallia Christiana, quæ cum pulcherrimo auctario jam recuditur: tum singulorum Episcoporum decreta constitutiones & censuras Ecclesiasticas, quales longe plurimæ exstant in Bibl. Telleriana p. 165. seq. & 191. quibus potest addi Recueil des ordonnances, mandemens & censures de Mr. l'Eveque d'Arras. 1710. 8. Acta Erudit. 1710. pag. 438.

Recueil des Actes, titres & memoires concernans le Clergé de France. Paris 1716. fol. quinque Volum. Journal des Savans 1717. p. 622.

Synodicon in Gallia Reformata, or the acts, decisions, decrees and canons of the famous National Councils of the Reformed Churches in France, by *John Quick*. Lond. 1692. fol. 2 Volum. Acta Erud. A. 1693. p. 23.

D. Thomæ Ittigii Historia Synodorum Nationalium à Reformatis in Gallia habitarum, Parisiensis A. 1559. Pictaviensis A. 1560. Aurelianensis A. 1562. Lugdunensis A. 1563. & Charentonensis A. 1631. variis illustrata observationibus. Lips. 1706. 1707. 4.

Tous

Tous les Synodes Nationaux des Eglises Reformées de France par *Jean Aymon*. Hagæ Com. 1710. 4. duobus Volum. Acta Erud. tom. V. Supplem. p. 375. Journal des Sav. 1711. p. 353. Memoirs of literature T. 1. p. 128. 181. 187. 191. 206. 230. 235. 239. Bibliotheque choisie de Mr. Jean le Clerc T. 21. p. 377. History of the works of the learned A. 1710. p. 605. 643. &c.

De Conciliis in Hispania habitis.

Concilia Hispanica à *Garsia Loaisa* collecta editaque Madrit. 1693. fol. deinde inserta posterioribus Binii editionibus, nec minus Regiæ, Labbeique & Harduini.

Concilium Illiberitanum cum *Ferd. Mendoza* observationibus, Madrit. 1594. fol. & *Gundisalvi Tellez*. Lugd. 1665. fol.

Brevis epitome decretorum, quæ in Valentinis Synodis statuta sunt, ordine alphabetico digesta à *Gasp. Scholano*. Valentiæ 1616. 8.

Josephi Saënz, Cardinalis *de Aguirre*, notitia Conciliorum Hispaniæ. Salmanticæ 1686. 8. Acta Erud. A. 1688. p. 71. & 1694. p. 447.

Ejusdem collectio maxima Conciliorum Hispaniæ & novi Orbis. Rom. 1694. fol. tomis quatuor. Acta Erud. A. 1696. pag. 120. 164. 214. 217. Ex his quædam ab Harduino delibata.

Omitto Constitutiones synodales in singulis diœcesibus Hispaniæ, ut Constitutionum Provincialium Tarraconensium libros V. ab Anton. Augustino editos Tarracone 1580. 4. aliasque aliarum provinciarum, vulgatas lingua Hispanica, quarum locuples Catalogus exstat in Bibliotheca Telleriana p. 148. & 167.

De recentioribus nonnullis Synodis Hispaniæ, quibus etiam intersunt Laici; vide Rich. Simonis Epistolas selectas Gallice editas tom. 2. Epist. 20. p. 109. seq.

De Conciliis in Italia habitis.

Romana quædam Concilia primus luci asseruit *Lucas Holstenius* in collectione Romana bipartita veterum Hist. Ecclesiast. monumentorum postuma, Rom. 1662. 8.

Alexander Raynaldus, teste Allatio p. 23. Apum Urbanarum enumeravit omnia Concilia Romæ habita, adjecitque ex Vaticanis Codicibus ab aliis ignorata vel derelicta: tradidit exemplar Scipioni Cotellucio Cardinali, tunc temporis R. E. Bibliothecario.

Caroli

Caroli Borromæi Concilia Provincialia Mediolanensia. Mediolan. 1599. fol. Venet. 1600. 4. Lugd. 1683. fol.

Multa Synodorum per varias Italiæ diœceses celebratarum Acta separatim edita recensentur ordine Alphabetico in Bibliotheca Telleriana p. 159 -- 164. & 190. seq.

Conciliorum Regni Neapolitani fragmenta, Fr. *Thomæ Mariæ Alfani* Ord. Prædicator. studio & labore collecta ac notis & dissertationibus illustrata duobus tomis, quorum prior Synodos ante Concilium Tridentinum, alter post illud habitas, complectitur. Hoc opus ad præla paratum habere se profitetur auctor, qui sub Thomæ Nifalæ nomine Florentiæ 1715. 8. Joannis Cardinalis de Turrecremata flores sententiarum ex Thomæ Aquinatis scriptis collectos de summi Pontificis auctoritate edidit.

De Conciliis habitis in Anglia.

Historiam Conciliorum Anglicanorum breviter exponit *Martinus Kempius* in Bibliotheca Anglorum Theologica, edita Regiomont. 1677. 4. cap. XXI. p. 540 -- 610. præcipue ex Jo. Lud. Ruellii & Jo. Lud. Hartmanni Conciliis illustratis.

Henricus Speelmannus ex tribus, quos meditatus est, Conciliorum Britannicorum tomis primum tantummodo edidit, Lond. 1639. fol. complectentem Synodos ab initio Christianæ Religionis ad periodum dynastiæ Anglo-Saxonicæ sive Annum Christi 1066. Concilia, decreta, leges, constitutiones in re Ecclesiarum Orbis Britannici, videlicet Pambritannica, Pananglica, Scotica, Hibernica, Cambrica, Mannica, Provincialia, Diœcesana. Secundus tomus ab illo tempore usque ad excussum ab Henrico VIII. Papæ jugum, à Carolo Speelmanno nepote editus Lond. 1664 fol. manum admovente Guilelmo Dugdalo, minus emendatus minusque plenus. Tomus tertius, qui insecuta tempora debebat persequi, necdum lucem adspexit.

Laurentii Howel Synopsis Canonum SS. Apostolorum & Conciliorum Oecumenicorum & Provincialium ab Ecclesia Græca receptorum, nec non Conciliorum, Decretorum & Legum Ecclesiæ Britannicæ & Anglo-Saxonicæ. Lond. 1708. fol. History of the works of the learned A. 1708. p. 237. Ausführlicher Bericht von Büchern VII. pag. 728.

Pro-

Provinciale, sive Constitutiones Angliæ, cum summariis & annotationibus *Guilelmi Lindewood*, Antwerp. 1525. fol. & Provinciale vetus provinciæ Cantuariensis, cum selectioribus Lindewoodi notis, ex recensione *Roberti Scharrok*. Oxon. 1664. 8.

Etiam Synodorum quarundam notitia peti poterit ex magna collectione actorum publicor. *Tho. Rymeri* ab A. 1101. ad 1616. tomis XVI. in fol.

Synodos, Convocationes & Conventus Ecclesiæ Anglicanæ persequitur *Guilelmus Wake*, Archiepiscopus hodie Cantuariensis, in libro Anglice edito de statu Ecclesiæ Clerique Anglicani.

De Conciliis habitis in Germania.

Statuta seu Decreta Provincialium & Diœcesanarum Synodorum Ecclesiæ Coloniensis. Colon. 1554. fol.

Acta Synodalia Osnabrugensis Ecclesiæ ab A. 1628. ad 1653. Colon. 1653. fol.

Sed quo pluribus innotescat atque ad promovendum tam præclarum opus stimulus addatur, age hoc loco oportuno, apponam integram delineationem collectionis novæ Conciliorum, aliorumque Ecclesiasticorum monumentorum Germaniæ nostræ, quam laudatissimo studio paravit eruditissimus vir *Christophorus Matthæus Pfaffius*, Theologus Primarius & Cancellarius Tubingensis.

ECCLESIÆ GERMANICÆ *tum veteris tum recentioris* ACTA PUBLICA, *inde a primis ejus initiis usque ad nostra tempora digesta., Concilia omnia, Imperatorum Germanorum Capitularia quævis & edicta Ecclesiastica, Pontificum Romanorum Bullæ Epistolæque, Ecclesiæ Germanicæ res juraque spectantes. Concordata, avisamenta & gravamina nationis Germanicæ, Acta Reformationis scissam in tres partes Ecclesiam Germanicam exhibentia, tum quæ in Comitiis Imperii conclusa, tum quæ in conventibus colloquiisque publica autoritate habitis disceptata enataque fuere, Confœderationes denique & Pacificationes religiosæ. Omnia ex instrumentis authenticis, ubi dantur, fontibus saltem suis deprompta recensebit, atque ubi opus quidem id videbitur illustrata dabit, dissertationemque præliminarem adjiciet Christoph. Matthæus Pfaffius.*

Lecturis salutem plurimam dicit CHRISTOPH. MATTHÆUS PFAFFIUS, Theologus Tubingensis.

Sæpissime jam animum nostrum subiit cogitatio, qui contigerit, ut, cum Ecclesiarum fere quarumvis Orientalium & Occidentalium Concilia actaque publica in unum viri doctissimi digesserint, atque patriæ subinde

ſuæ res ornare certatim contenderint, nemo hactenus inter cives noſtros exſtiterit, qui Germanicæ Eccleſiæ acta publica Conciliaque in Corpus quoddam conflare & juxta temporum ordinem diſpoſita, luci exhibere ſuſtinuerit. Cum enim cumulata laude donati fuerint hactenus Viri præſtantiſſimi, qui Eccleſiæ Græcæ & Orientalium acta publica Conciliaque recenſuere, id quod poſt multos alios præſtitere *Beveregius, Juſtellus, Allatius, Clemens Galanus, Ludolphus*: qui porro Eccleſiæ Romanæ Italicæque res ejusmodi compilationibus ornavere, tum qui Conciliorum Romanas dedere collectiones, tum qui vitas Pontificum Romanorum enarravere, tum qui opera eorundem epiſtolasque & bullas in lucem prodire juſſere, ut *Ughellum*, qui *Italiam ſacram* ſcripſit, ut *Borromæum*, qui *Concilia Mediolanenſia* edidit, ut *Pithœum*, ut *Queſnellum* aliosq;, qui *Codicem Canonum Eccleſiæ Romanæ* exhibuere, taceamus: qui etiam Eccleſiæ Africanæ Conſtitutiones Canonesque illuſtravere, *Juſtelli, Schelſtratius, Capellus, Ellies du Pin*: qui rurſus Eccleſiæ Hiſpanicæ Concilia in unum jacta curis ſuis adſperſere, inter quos *Garciam Loaiſam* & *Joſephum Saënz de Aguirre*, Cardinalem maxime nominamus: qui & Eccleſiæ Gallicanæ Concilia ſtatutaque paſſim contulerunt, *Pithœus, Sirmondus, Bochellus, de la Lande, Odeſpunius, le Cointe, Baluzius, Pommeræus, Martenius, de Taix*, * *Sammarthani, Quickius, Aimonius*, alii: qui denique Eccleſiæ Anglicanæ Concilia actaque expoſuere, *Lindwoodus, Spelmannus, Dugdalius, Howelus, Rymerus*, aliique, cum & ii, qui reconditiorem plenioremque & ſolidiorem hiſtoriarum notitiam ſibi comparare avent, facile pervideant, nihil ſe acturos, ſi ex Scriptoribus ſaltem ſingularibus, *Actis Publicis* inſuper habitis atque neglectis, ſapiant. Mirum ſubinde cuipiam videatur neceſſe eſt, quod inter Germanos hactenus Eccleſiæ patriæ acta nemo in ordinem digerere atque diſponere tentaverit, digeſtaque in dias luminis auras quantocyus emiſerit. Fuit hinc opus hoc deſideratum hactenus, atque à Viris doctiſſimis, barbaris maxime exterisve, qui in interiora Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Germanicæ penetrália viſceraque ἐπιθυμοῦσι παρακύψαι, ut expoliretur perficereturque, expetitum. Quamvis enim, quæ huc pertinent, paſſim à ſummis, qui Hiſtoriam Eccleſiaſticam ſcriptis excoluere, Viris exhibeantur, nulla tamen hactenus collectio in unum facta à quoquam fuit, ubi, quæ in ampliſſimis voluminibus iisque ſubinde rarioribus miris modis diſperſa exſtant, quæ & nonniſi iis, qui hiſtoriam literariam ad unguem norunt, ſingula cognita eſſe poſſunt, jam coadunata atque congregata reperirentur. Nec profecto defuere eruditiſſimi Viri, qui haud ita pridem, cum adhuc extra Germaniam verſaremur, frequenter nos monuere,

* *Guil. de Taix*, Memoires des affaires du Clergé de France 1576--1586. Paris 1625. 4.

nuere, ut hanc ſpartam nobis exornandam ſumeremus. Sed manum quo minus rei adjiceremus, tum vaſta rerum congerendarum moles operisque amplitudo, cui exornando impares lacerti humerique noſtri videbantur, tum officii, quo tum defungebamur, quibus Sereniſſimi Wirtembergiæ Ducis FRIDERICI LUDOVICI inſtitutio ſacrorumque apud eundem peragendorum cura eo tempore fuerat concredita, ratio effecit. Nunc autem, cum inde fere à biennio literis ſanctioribus in Academia Tubingenſi docendis ſimus admoti, cum & nuper valetudo, qua valde afflicta diu laboravimus, tantiſper nobis, Deo dante, reſtituta fuerit, tentandum nobis eſt, num ſpem Virorum doctiſſimorum aſſequi quadantenus, exſpectationemve pro tenuitatis noſtræ modulo tantiſper ſuſtinere valeamus. Exhibemus itaque hic rerum à nobis dandarum conſpectum, eo fine, ut & videant eruditi, quid e promiſſo opere habeant exſpectare, &, ſi quæ ſint à nobis vel errata vel omiſſa, (quæ profecto haud ſatis humana cavet natura) literis ad nos datis ſupplere iidem & corrigere poſſint. Quæ itaque daturi ſumus, *Acta*, hæc fere ſunt, à nobis ſecundum temporum ſeriem ita disponenda.

Circa medium Sec. IV. Concilium Agrippinenſe, quod noviſſime exhibuit quoque Harduinus, lectis Crabbii, Surii & Sirmondi veſtigiis. De ejusdem epocha diſputavere Cointius, Henſchenius, Pagius. De αὐθεντίᾳ poſt Ellieſium du Pin latius agemus. Acta edita ſunt ex Hiſtoria Servati Tungrenſis, ad quam Papebrochius conferendus eſt, & Herigero, Abbate Laubienſi.

A. 386. Trevirenſe Concilium ex Sulpitio Severo.
397. Anaſtaſii I. Epiſtola ad Epiſcopos Germaniæ, apud Harduinum & Lünigium.
440. Leonis I. Epiſtola ad Epiſcopos Germaniæ de Chorepiſcopis.
444. Concilium Veſontinum contra Chelidonium ex Sirmondo trahi huc poterat, niſi idem id potius Viennenſe eſſe notaſſet.
497. Epiſtola Epiſcoporum Germaniæ ad Anaſtaſ. II. Pont. Rom. apud Goldaſtum.
590. Epiſtola Pelagii II. ad Epiſcopos Germaniæ & Galliæ, quam tamen ſuppoſititiam eſſe conſtat.
590. Concilium Metenſe ex Gregorio Turonenſi apud Sirmondum, Pagium, Natalem Alex. & Harduinum.

A.630. Dagoberti; Regis Francorum Capitularia tria ex Baluzio, lex nempe Ripuariorum, lex Alemannorum, & lex Bajuvariorum.

697. Concilium Trajectense, cujus acta habet Marcellinus, illustravit Cointius, suspectum Henschenio, Mabillonio, Pagio.

Epistolæ & Acta Bonifacii, Germanorum Apostoli, Pontificumque Romanorum Gregorii II. Gregorii III. Zachariæ I. & Hadriani I. apud Baronium, Goldastum, Duchesnium, Gretserum, Serarium, Dacherium, Schilterum, Harduinum & Lünigium.

Capitularia, epistolæ, diplomata & edicta Caroli M. ad res Ecclesiæ Germanicæ spectantia apud Pithœum, Baronium, Goldastum, Baluzium, Harduinum, Lünigium, alios.

740. Concilium Germanicum sub Bonifacio apud Baronium & Harduinum.

742. Concilium aliud Germanicum sub eodem apud eosdem, itemque Goldastum, Serarium, Lehmannum, Cointium, Holstenium, Schilterum, Baluzium, Natalem Alex. Mabillonium, Pagium, Lünigium. Cæterum idem hoc Concilium & *Francicum* adpellari videas.

743. Liptinense, quo vel maxime pertinet *indiculus superstitionum paganicarum* ex Baronio, Sirmondo, Cointio, Conringio, Schiltero, Baluzio, Pagio, Natali Alex. & Meindersio.

744.745. Germanicum apud Baronium, Goldastum, Schilterum, Baluzium & Harduinum.

745. Romanum (jam enim & Romanorum Conciliorum acta tum damus, ubi ad Ecclesiæ Germanicæ res enarrandas necessaria sunt) apud Cointium & Harduinum.

747. Germanicum, quod è Willibaldo J.A.Schmidius quoque notavit.

753. Metense apud Harduinum, quod ad A. 757. Schmidium notare videmus.

756. Liptinense, quod tamen fictitium esse notarunt Sirmondus, Baluzius & Pagius.

761. Duriense apud Canisium, Sirmondum & Harduinum.

763. Nivernense apud Sirmondum & Harduinum.

764. Wormatiense apud eosdem.

765. Attiniacense apud eosdem.

770. Wormatiense apud eosdem, Baronium item & Goldastum.

771. Valentinianum ex Reginonis Chronico apud Sirmondum.

A. 772.

A. 772. Wormatienſe apud laudatos Autores, maxime vero Baluzium, qui de purgatione Sacerdotum decretum ibi factum exhibet, atque Harduinum.

772. Dingolvingenſe, quod Marcus Welſerus primus edidit, repetitum a Baronio, Cointio, Natali Alex. Pagio & Harduino.

773. Romanum, notatum etiam Struvio in Syntagm. Hiſt. Germ. p. 194.

775. Durienſe apud Baronium, Sirmondum, Mabillonium, Pagium & Harduinum.

776. Wormatienſe apud Baronium, Sirmondum, Pagium & Harduin.

777. Paderbornenſe apud Labbeum, Pagium & Schatenium.

779. Durienſe aliud poſt Sirmondum Caveus notat. Hinc factum, ut entia hic præter neceſſitatem diligentiſſimus Lünigius multiplicaret.

780. Paderbornenſe ſive Lippienſe apud Labbeum & Schatenium.

782. Paderbornenſe apud Schatenium, & Colonienſe quoddam apud Lünigium, qui & Lippienſe hic notat.

785. Paderbornenſe apud Schatenium, Pagium, &c.

786. Paderbornenſe notat Caveus. Verum & entia hic præter neceſſitatem multiplicantur.

786. 787. Wormatienſia apud Pagium & Harduinum.

788. Ingelheimenſe l. c. & apud Sirmondum. Accedere poſſunt, &, quæ ex Chronico Reicherſpergenſi, quod nuper Ludewigius recuſum edidit, peti poſſunt.

789. Aquisgranenſe apud eosdem & Baluzium.

790. Wormatienſe apud Sirmondum & Harduinum.

792. Ratisbonenſe apud Cointium & Harduinum.

794. Francofurtanum illud & inſigne datum & illuſtratum apud Goldaſtum, Baronium, Petavium, Sirmondum, Aguirre, Baluzium, Dorſchæum, Maimburgium, Nat. Alex. Pagium, Dallæum, Spanhemium, Cabaſſutium, Harduinum, cum capitularibus actisque omnibus huc pertinentibus.

797. Aquisgranenſe apud Baluzium & Harduinum.

799. Aquisgranenſe apud Sirmondum, Nat. Alex. Pagium & Harduin.

800. Conventus generalis Moguntinus apud Lyſerum.

Canones Alemannicæ Eccleſiæ veteris à Goldaſto editi.

802. Aquisgranenſe apud Sirmondum, Cointium, Baluzium, &c.

A. 803. Ratisbonense apud Pagium, Baluzium & Harduinum.
Wormatiense apud Baluzium.
806. Ad Theodonis villam apud Baronium & Harduinum.
807. Salisburgense apud Canisium, Aventinum, Cointium, Mezgerum, alios.
809. Aquisgranense apud Baronium, Cointium, Schilterum, Baluzium & Harduinum.
813. Moguntinum apud Baronium, Cointium, Sirmondum, Cabassutium, Natalem Alex. Serarium, Harduinum, Lünigium. A. 1532. Basileæ editum habetur.
813. Aquisgranense apud Baluzium.
ad A. 814. Trevirense notat Lünigius, ex Sirmondo videlicet, Duchesnio & Harduino.
Capitularia, donationes, diplomata, reformatio, rescripta & Acta Ludovici Pii & sequentium Imperatorum usque ad Arnolphum apud Goldastum, Baronium, Sigonium, Schilterum, Baluzium, Harduinum, Lünigium, Struvium. De αὐθεντίᾳ omnium agetur curatius.
A. 816. Aquisgranense apud Sirmondum, Cabassutium, Natal. Alex. Baluzium, Harduinum, Lünigium.
817. Aquisgranense apud Goldastum, Baronium, Sirmondum, Baluzium, Harduinum, Leibnitium.
817. Romanum de donationibus sedi Romanæ factis, in Jure Canonico & apud Raph. Volatterran. Sigon. Baron. Cointium, Harduinum, alios, quos citat Struvius in Syntagm. Hist. Germ. p. 210. 211.
818. Aquisgranense apud Baluzium & Harduinum.
ad A. 819. Ingelheimense notat Lünigius, id quod tamen alios fugit.
A. 821. Theodonis Villare & Triburiense apud Sirmondum, Harduinum, Cointium, Goldastum, Baluzium.
826. Ingelheimense apud Baluzium, Sirmondum, Harduinum.
Gregorii IV. epistolæ quædam apud Baronium & Harduinum ad Episcopos Germaniæ.
828. Aquisgranense apud Cointium, Pagium, Baluzium, &c.
829. Moguntinum apud Baronium & Sirmondum.
829. Wormatiense apud Baluzium, Cointium, Pagium & Harduinum.
830. Aquisgranense præsente Gregorio IV. Pontifice de reformandis Sacerdotum & Monachorum moribus apud Henricum Mutium.

A. 831.

A. 831. Noviomagense apud Harduinum.
833. Moguntinum fictitium apud Lyserum, ubi & nescio, quo jure Aquisgranense notat Lünigius.
833. Wormatiense apud Cointium & Harduinum. Gesta duorum Conciliorum Magunciāci & Wormaciensis, edita Basileæ apud Henr. Petri 1532. 4.
833. Hamburgense apud Lambecium.
834. Moguntinum apud Lyserum.
835. Metense apud Sirmondum, Pagium & Harduinum.
835. Theodonis-Villare apud Sirmondum, Harduinum, Cointium.
836. Aquisgranense apud Baronium, Sirmondum, Harduinum, Natalem Alex. Pagium.
836. Wormatiense apud Schmidium.
840. Ingelheimense apud Sirmondum, Pagium & Harduinum.
841. vel 842. Aquisgranense apud Harduinum.
843. Coloniense apud Harduinum & Baluzium, cum Agrippinense haud sit, sed Gallicanum aliud, omittitur.
Sergii II. epistola apud Harduinum.
844. Theodonis-Villare apud Harduinum & Baluzium, itemque Natalem Alex.
847. Moguntinum apud Baronium, Harduinum, Serarium, Lünigium, alios.
Leonis IV. epistola ad Lotharium & Ludovicum Imp. apud Baron.
848. Moguntinum apud Baronium, Mabillonium, Harduinum, Sirmondum, Serarium, Nat. Al. Pagium, Mauguinum, Leibnitium, alios.
852. Moguntinum apud Baronium, Harduinum & Pagium.
857. Moguntinum apud Baronium, Serarium, Freherum, Harduinum.
858. vel 859. Metense apud Harduinum & Baluzium, itemque Sirmondum & Pagium.
859. Moguntinum apud Sirmondum.
860. Confluentinum apud Baronium, Sirmondum & Harduinum.
860. vel 861. Aquisgranense apud Goldastum, Sirmondum, Baluzium & Harduinum.
Nicolai I. Epistolæ ex Baronio & Lünigio.
862. Aquisgranense apud Baronium, Sirmondum & Harduinum.
863. Romanum apud Baronium & Goldastum.

A. 863.

A. 863. Metense apud Baronium, Sirmondum, Harduinum, Natalem Alex. & Pagium.
Coloniense fictitium apud Goldastum, ubi & epistolæ Episcoporum Germaniæ ad Nicol. I. quales duæ & in Baronio atque Lünigio.
Wormatiense apud Aventinum & Goldastum. Idem ad A. 868. referunt Pagius, Cabassutius, Natalis Alex. Harduinus, Lünigius. Acta prolixiora promisit Nesselius.
Hadriani II. Epistolæ apud Baronium, Harduinum & Lünigium.
Acta Teutgaudi Trevirensis & Guntharii Agrippin. apud Baronium, Lünigium & alios.
869. Metense apud Sirmondum, Schilterum, Pagium, Baluz. & Hard.
870. vel 871. Coloniense fictitium apud Goldastum, Freherum & Hard.
870. Romanum apud Baronium.
873. vel 874. Coloniense apud Meibomium & Harduinum.
875. Romanum, & A. 876. Ticinense apud Baronium, Harduinum, Struvium & alios.
887. Coloniense apud Harduinum.
888. Moguntinum apud Harduin. Nat. Alex. Schatenium, Paullinium.
888. Metense apud Harduinum, Sirmondum, Nat. Alex.
890. Forcheimense apud Lünigium.
890. Wormatiense apud Harduinum, Pagium, Cabassutium & Nat. Alex.
895. Moguntinum apud Serarium, Nat. Alex. alibi.
895. Triburiense apud Baronium, Henschenium, Harduinum, Nat. Alex. Lambecium & Schilterum. Prodiit & separatim.
899. Triburiense apud Sigebertum Gemblacensem.
Johannis VIII. epistolæ quædam ad Episcopos Germanos, horumque epistola ad Johannem, & Hattonis Archiep. Mogunt. epistola ad Johannem IX. apud Harduinum & Lunigium.
ad A. 903. Synodum Leodiensem diligentissimus Lunigius notat, quam invenire hactenus non potuimus.
ad A. 912. idem notat Concilium Confluentinum.
A. 916. Synodus Altheimensis ex Hermanno Contracto & Ivone apud Schilterum.
922. Concilium Confluentinum, quod exstat apud Harduinum.
928. Duisburgense apud eundem.
932. Erfordiense apud Schilterum, Leibnitium & Harduinum.

A. 943.

A. 943. Bonnense apud Leibnitium & Harduinum.
Agapeti II. quædam epistola apud Harduinum.
947. Virdunense apud Harduinum.
948. Mosomense apud Baronium & Harduinum.
948. vel 949. Ingelheimense apud Goldastum, Sirmondum, Schilterum, Freherum, Pagium, Leibnitium, Natalem Alex. & Harduinum.
948. Trevirense apud Harduinum & Masenium.
949. Romanum apud Harduinum.
951. vel 952. Augustanum apud Goldastum, Canisium, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
ad A. 956. Augustanum, sed dubium notat Lunigius.
Leonis VII. epistola ad Gallos & Germanos apud Harduinum.
963. 964. Acta Conciliorum Romanorum, Ottonis I. & Leonis VIII. ex Goldasto, Baronio, Natali Alex. Pagio, Schiltero, Struvio, Lunigio, aliis.
963. Concilium Moguntinum dubium notat Lunigius, scilicet ex Trithemio.
964. Coloniense ex Trithemio.
972. Ingelheimense apud Baronium, Pagium & Harduinum.
Benedicti VI. Epistola quædam apud Harduinum.
Pilgrimi Laureacensis Epistola ad Benedictum VII. apud eundem.
Benedicti VII. epistola ad Gallos & Germanos apud eundem.
992. Concilium Aquisgranense apud Hermannum Contractum.
995. Mosomense apud Baronium, Pagium & Harduinum.
996. Concilium Romanum fictitium de VII. Electoribus institutis apud Baronium, Harduinum & alios. Vide & Struv. in Syntagmate Juris publici dissert. 16. § 3.
Gregorii V. epistola ad Germanos apud Baronium.
1000. Synodus Gandensis apud Leibnitium.
Ottonum Imperatorum Constitutiones Ecclesiasticæ, donationesque & diplomata, itemque Senatus Romani consulta & Leonis VIII. bulla ex Baronio, Goldasto, Holstenio, Schiltero, Harduino, Struvio, autoribusque apud hunc citatis, itemque Lunigio.
Epistola Udalrici, Episcopi Augustani ad Nic. I. ejusdemque Canonisatio in Concilio Romano A. 993. facta apud Goldastum, Baronium, Schilterum, Cherubinum, Calixtum, Harduinum, alios.

A. 1001. Varias Synodos sub initium Seculi XI. habitas [illegible] Pœldanam, Francofurtanam & Frizlariensem [illegible] apud Leibnitium memorat.

1005. Concilium Tremoniense apud Meibomium, [illegible], Leibnitium & Harduinum.

1006. Francofurtanum apud Baluzium, Leibnitium & [illegible] ad A. 1011. refert Lehmannus.

1007. Aliud Francofurtanum, prioris appendix, apud [illegible] & Ludewigium.

ad A. 1010. Gandersheimense notat Lunigius, de quo [illegible] Leukfeldius.

A. 1011. Bambergense apud Harduinum.

1018. Neomagiense apud Meibomium & Leibnitium.

1018. Goslariense apud Leibnitium.

1022. Salegunstadiense apud Cabassutium, Natalem Alex. [illegible] & Harduinum, Orthuinum item Gratium, Leibnitiumque & Lunigium.

1022. vel 1023. Aquisgranense apud Harduinum.

1022. Moguntinum sive Salegunstadiense (quæ nescio [illegible] dividit Lunigius) apud Leibnitium, Natalem Al[illegible] Pagium, Harduinum. Addit aliud Moguntinum [illegible] Schmidius cum Lysero. Cæterum heic in an[illegible] Scriptores. Ita enim ad A. 1026. novum Sale[illegible] memorant autores vitarum Meinwerci & Godeha[illegible] tium.

1027. 1028. Ad hos annos Francofurtense, Moguntinum [illegible] cense, itemque Palithinum sive Pœldense, Scrip[illegible] Leibnitium & Harduinum notant.

1031. Triburiense apud Harduinum.

1035. vel 1036. Triburiense aliud apud eundem, item [illegible] Pagium. Unum hoc idemque cum priore esse no[illegible].

1043. Trevirense apud Leibnitium.

1044. Constantiense apud Harduinum.

1046. Sutrinum apud Baronium, Pagium & Harduinum [illegible]

1047. Germanicum quoddam apud Pagium & Sc[illegible] à Cossartio id omissum fuisse; habet idem & Baron[illegible]

A. 1049.

An. 1049. vel 1051. Moguntinum apud Bœclerum, Leibnitium, Pagium & Harduinum.
1049. Wormatienſe apud Natalem Alex. & Pagium.
1052. Goslarienſe apud Hermannum Contractum.
1053. Wormatienſe apud eundem.
1054. Moguntinum apud Harduinum.
1056. Colonienſe apud Lupum & Harduinum.
1061. Baſileenſe apud Baronium, Schilterum & Harduinum.
1062. Osborienſe apud Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
1069. Moguntinum apud Pagium, Harduinum & Lunigium. Acta Moguntiæ cuſa ſunt in forma majore.
1071. Moguntinum aliud apud Harduinum & Lunigium.
1072. vel 1073. Erfordienſe apud Baronium, Serarium, Leibnitium & Harduinum.
1074. Erfordienſe alterum apud Serarium & Piſtorium.
1075. Moguntinum apud Harduinum.
1076. Triburienſe apud eundem & Baronium.
1076. Wormatienſe apud Goldaſtum, Meibomium, Natalem Alex. Pagium, Harduinum & Lunigium.
1076. Romanum apud Lupum & Harduinum.
1076. Papienſe apud Harduinum.
1078. & ſeqq. Romana Concilia apud Lupum, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
1080. Moguntinum apud Harduinum.
1080. Herbipolenſe apud Bertholdum & Harduinum.
1080. Brixinenſe apud Lupum, Natalem Alex. Harduinum, Lunigium, maxime vero Goldaſtum.
1080. Ultrajectinum apud Natalem Alex.
1085. Berbacenſe apud Lupum & Natalem Alex.
1085. Moguntinum apud Aventinum, Kranzium, Goldaſtum, Freherum, Piſtorium & Harduinum.
1085. Quintilineburgenſe apud Baronium, Lupum, Natalem Alex. Pagium & Harduinum, itemque Goldaſtum & Urſtiſium.
1086. Moguntinum apud Dubravium, Pagium, &c.
1086. Oppenheimenſe in Chronica Auguſtenſi & Bertholdo.
1094. Conſtantienſe apud Pagium & Harduinum.

Acta, Constitutiones, decreta & epistolæ Imperatorum Henrici III. & Henrici IV. apud Aventinum, Baronium, Goldastum, Magdeburgenses, Urstisium, Reuberum, Harduinum & Lunigium.

Clementis II. epistola ad Clerum Bambergensem apud Gretserum, Pagium & Ludewigium.

Leonis IX. diploma de Corpore S. Dionysii apud Harduinum.

Gregorii VII. dictatus, acta epistolæque decretales apud Goldastum, Baronium, Cherubinum, Schilterum, Rechenbergium, Harduinum, Lünigium & Ditmarum.

A. 1105. Quintilineburgense sive Northusanum apud Goldastum, Pistorium, Leibnitium & Harduinum.

1105. Moguntinum apud Harduinum.

1106. Augustanum apud Ditmarum.

1108. Moguntinum apud Kranzium.

1111. Lateranense apud Baluzium, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.

1115. Coloniense apud Harduinum.

1116. Coloniense aliud apud eundem.

1118. Coloniense aliud apud eundem.

1118. Frizlariense apud Pagium & Harduinum.

ad A. 1121. Conventum Quedlinburgensem Lünigius notat. [illegible] scilicet.

1122. Wormatiense apud Goldastum, Pagium & Harduinum.

1129. Leodiense apud Kranzium.

1130. Herbipolense apud Baronium & Pagium.

1131. Moguntinum apud Serarium & Harduinum.

1131. Leodiense apud Leibnitium, Pagium & Harduinum.

1148. Trevirense apud Pagium & Harduinum.

1151. Moguntinum apud Kranzium.

1152. Constantiense apud Theodor. Engelhusenium, quod [illegible] dedit.

1159. Moguntinum apud Serarium.

1160. Papiense apud Goldastum, Baronium, Pagium, Harduinum & Lünigium.

1161. Laudense apud Goldastum, Natalem Alex. & Harduinum.

A. 11[illegible]

A. 1165. vel 1166. Herbipolense apud Goldastum, Baronium, Pagium, Harduinum & Lünigium.
1168. Lateranense apud Harduinum.
1177. Venetum apud eundem.
1178. Salisburgense quoddam Lünigius notat.
1179. Lateranense apud Cabassutium, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
1186. Mosomense apud Pagium & Schmidium.
1186. Geilhusanum apud Schilterum.
1189. Ratisbonense apud Freherum.
1196. Bambergense apud Hoffmannum.

Epistolæ Pontificum Romanor, Paschalis II. Calixti II. Innocentii II. Lucii II. Eugenii III. Hadriani IV. Alexandri III. Clementis III. & Innocentii III. apud Baronium, Cherubinum, Baluzium, Harduinum, Lünigium, aliosque quam plurimos, Goldastum, Urstisium, Martenium, &c.

Acta Innocentii II. & Lotharii II. apud Baronium, Lünigium, aliosque.

Senatus Romani consultum sub Conrado III. apud Goldastum.

Acta Henrici V. cum Paschali II. & Calixto II. juramentum Pontifici præstitum, privilegiaque Sedi Romanæ data, constitutionesque & epistolæ apud Baronium, Goldastum, Cherubinum, Schilterum, Pfeffingerum, Leibnitium, Harduinum, Ditmarum & Lünigium.

Epistola Procerum Germaniæ ad Hadrianum IV. de delenda infami pictura, coronationem Lotharii II. repræsentante; ex Radevico apud Schilterum.

Friderici I. Acta cum Pontificibus Rom. Eugenio III. Hadriano IV. & Alexandro III. Constitutiones itidem, rescripta & epistolæ, apud Goldastum, Baronium, Schilterum, Harduinum & Lunigium.

Principum Germaniæ rescriptum ad Innocentium III. de electione Ottonis IV. apud eosdem.

Ottonis IV. donatio Sedi Romanæ facta apud Baronium. Ejusdem reformatio apud Goldastum. Juramentum Sedi Romanæ præstitum apud Lünigium.

1219. Concilium Salisburgense apud Freherum.

A. 1225. Germanicum ſive Colonienſe ſive Moguntinum
ctum, ut entia hic rurſus præter neceſſitatem
caret, ex unico tria faciens Concilia, Germanicum,
& Moguntinum) apud Natalem Alex. & Harduinum.

1226. Leodienſe apud Harduinum.

1228. Romanum apud Raynaldum, Natalem Alex. & Harduinum.

1233. Moguntinum apud Harduinum.

1235. Moguntinum aliud apud Raynaldum & Harduinum.

1245. Acta Concilii Lugdun. contra Frider. II. apud

1248. Scheningenſe apud Oſtrogothos in Suecia habitum
cilia Germaniæ memorat Lunigius, qui forſan alicubi
Suecia legit. Ponit enim *zu Scheningen in Schwaben*.

1248. Vratislavienſe apud Raynaldum, Harduinum,

1260. Colonienſe apud Natalem Alex. Harduinum &

1260. Moguntinum apud Serarium.

1261. Moguntinum aliud apud Serarium, Leibnitium &

1266. Colonienſe apud Harduinum & Lunigium.

1267. Vratislavienſe apud Harduinum, alioſque, quos

1267. Viennenſe in Auſtria apud Freherum, Lazium,
becium, Natalem Alex. & Harduinum.

1273. Leodienſe in Chronico Elwangenſi.

1274. Salisburgenſe apud Mezgerum, Natalem Alex. &

1276. Triburienſe apud Lambertum Schaffnaburgenſem

1280. Colonienſe apud Natalem Alex. Harduinum &

1281. Salisburgenſe apud Mezgerum, Natalem Alex.
Poſt hoc aliud Salisburgenſe adhuc Mezgerus ponit

1287. Herbipolenſe apud Natalem Alex. & Harduinum.

1291. Salisburgenſe apud Mezgerum, Harduinum &

1292. Aſchaffenburgenſe apud Harduinum.

1300. Colonienſe apud Harduinum.

Statuta Eccleſiæ Conſtantienſis ab Edmundo Martene
Ottonis IV. Acta cum Pontificibus Rom. apud Baronium
gium, &c.

Ejuſdem Decretum de bonis eccleſiaſticis apud Goldaſtum
Friderici II. Imp. Conſtitutiones, apologia, aurea bulla
hæreticos, cum Pontificibus Romanis & contra Synodum

nensem epistolæ, &c. apud Radevicum, Petrum de Vineis, Albertum Stadensem, Matthæum Parisiensem, Baronium, Goldastum, Cherubinum, Schilterum, Harduinum & Lünigium.

Acta Pontificia contra Conradum, apud Cherubinum.

Conradi V. edictum apud Goldastum.

Richardi Angli Constitutio apud Goldastum.

Conradini querelæ apud Goldastum.

Rudolphi Habsburgici, Adolphi & Alberti I. Imperatorum, Electorumque Imperii Principumque acta, donationes Sedi Romanæ factas spectantia, Constitutionesque aliæ, qualis illa Rudolphi pro primis precibus, apud Goldastum, Lünigium, &c. itemque in appendice Actorum Comaclensium, &c.

Epistolæ Pontificum Romanorum Innocentii III. Alexandri IV. Urbani IV. Gregorii X. &c. apud Baronium, Goldastum, Baluzium, Harduinum, &c.

Legatorum Pontificiorum statuta & mandata Germanis A. 1225. & 1246. præscripta apud Lünigium.

1306. Coloniense. Ad hunc enim annum & sequentes 1307. & 1310. Henrici II. Archiep. Coloniensis acta Synodalia exhibet Lunigius. Adde Harduinum.

1310. Moguntinum separatim cusum. Adjice eundem.

1310. Salisburgensia duo. Consule eundem.

1310. Trevirense. Inspice Edmundi Martenii thesaurum anecdotorum, qui nuper hujus Concilii notitiam & acta dedit. Adde tamen & Lunigium.

1322. Coloniense apud Harduinum & Lunigium.

Statuta Synodalia Coloniensia annorum 1327. 1328. 1330. quæ & exhibet Lunigius.

1327. Moguntinum. Evolve Statuta Moguntina.

1333. Coloniense apud Lunigium.

1350. Bremense apud Lambecium.

1359. Moguntinum apud Serarium.

1370. Coloniense. Etenim statuta synodalia Frid. III. Archiep. Colon. ab A. 1370. usque ad A. 1400. exhibet Lunigius.

1372. Moguntinum apud Serarium.

1387. Salisburgense apud Natalem Alex. & Harduinum.

Henrici

Henrici VII. Lützelburgici Acta Ecclesiastica apud
Schilterum, Leibnitium & Lunigium.

Ludovici Bavari & Johannis Pontif. Rom. Ordinumque
apud Goldastum, Flacium, Herwartum, Freherum,
Harduinum, Lunigium, alios.

Electorum rescriptum ad Benedictum IV. apud
gium, aliaque apud hunc haud negligenda.

Gravamina nationis Germanicæ 1345. 1346. apud

Eduardi Angli acta ecclesiastica apud Goldastum.

Caroli IV. mandata, Constitutiones & epistolæ, itemque
tio apud Goldastum, Cherubinum, Schilterum,
nigium & Struvium.

Wenceslai Constitutio pro primariis precibus,
aliaque apud Goldastum & Lunigium.

Clementis VI. epistola contra Flagellantes apud

Urbani VI. epistola ad Wenceslaum apud Lunigium.

Bonifacii IX. Constitutio pro libertate Ecclesiastica apud
& Lunigium.

A. 1405. Pragense apud Raynaudum & Harduinum.

1408. Pragense apud Raynaudum.

1409. Francofurtanum apud Harduinum.

1414. Constantiense illud insigne, cujus acta amplissima
pud Collectores Conciliorum, separatimque cusa
aucta suppletaque & meliorem in formam fusa
xime apud Goldastum, Holstenium, Schilterum,
von der Hardt, Leibnitium, Schelstratium,
gium, aliosque, quos longo recenset ordine Vir
dreas Schmidius. * Novissime acta hujus Concilii
haud contemnendis ornavere Viri præstantissimi,
tene, Monachus Benedictinus e congregatione S.
ni à Pratis, & *Burgeois du Chastenet*, Parlamenti
catus, quas & nos actis communibus adjiciemus.
eaque & ipsa nondum cusa haud parvæ molis,

* Supplemento ad Casp. Sagittarii τῆς μακαρίτου introductionem in
sticam T. 2. p. 982. seq.

que Concilii Constantiensis authenticum, exstitere apud Virum celeberrimum, qui vero nuper vivis excessit, & cujus mortem lachrymis acerbis Respublica deflet literaria, *Stephanum Baluzium*, in Bibliothecam Regiam Parisiensem jam, uti accipimus, invehenda.

A. 1420. Salisburgensia duo apud Natalem Alex. Harduinum & Lunigium.

1420. Lubecense apud Lunigium.

1421. Pragense apud Raynaldum & rerum Bohemicarum scriptores, quorum longum agmen dant Caveus & Schmidius.

1423. Coloniense apud Harduinum & Lunigium.

1431. Basileense apud Autores, quos citant Caveus & Schmidius. Addi merentur Goldastus, Orthuinus Gratius, Cherubinus, Leibnitius, Lunigius, & qui novissime anecdota hujus Concilii acta dedit, Martenius. Plura adhuc dabunt Lenfantius & von der Hardt, queis fausta ut adsit Lucina, precamur. Amplissima hujus Concilii Acta atque ea nondum cusa apud Baluzium vidimus.

1435. Synodus Argentoratensis apud Martenium.

1437. Synodus Pomeranica apud Ludewigium.

1440. Frisingense Concilium apud Harduinum & Lunigium.

1449. Lausannense apud Harduinum cum advisamentis Nicolai V. cæterisque actis huc pertinentibus.

1451. Moguntinum apud Serarium.

1452. Coloniense apud Harduinum.

ad A. 1470. Coloniense aliud Lunigius memorat. Statuta judicialia Theodorici Archiepiscopi Coloniensis edita 1529. 4.

A. 1479. Confluentinum apud Lunigium, ubi & Gravamina quædam nationis Germanicæ exhibentur.

1489. Stargardense apud Ludewigium.

1499. Moguntinum apud Serarium.

1499. Sedinense apud Ludewigium.

Acta in causa Ruperti Palatini contra prætensiones Pontificum apud Herwartum, Schilterum, Goldastum, Leibnitium, Struvium, alios.

Sigismundi Imp. reformatio, concordata cum Martino V. avisamenta & gravamina nationis Germanicæ A. 1416. & 1427. Constantiæ & Moguntiæ sub ipso producta, Constitutiones, acta & epi-

 stolæ

ſtolæ apud Goldaſtum, Leibnitium, Müllerum, Struvium, Harduinum, Lunigium, alios.

Alberti II. ſanctio pragmatica apud Goldaſtum.

Unio Electorum ad ſchiſma tollendum apud Müllerum, 1438. Adde Lunigium.

Acta Friderici III. aviſamenta, reformatio, gravamina nationis Germanicæ eidem bis ac ter propoſita, juramentum Nicolao V. præſtitum, concordata maxime nationis Germanicæ cum Nicolao V. A. 1447. facta, & declaratione Gregorii XIII. explicata, apud Goldaſtum, Urſtiſium, Duarenum, Fuggerum, Kulpiſium, Cherubinum, Schilterum, Leibnitium, Dattium, Müllerum, Cortrejum, Lunigium, Struvium.

Johannis XXIII. Bulla apud Harduinum & Lunigium.

Eugenii IV. Bullæ, res Eccleſiæ Germanicæ ſpectantes, apud Harduinum, Bzovium, Wadingum, Cherubinum, Lunigium.

Nicolai V. Bullæ apud eosdem.

Calixti III. confirmatio indultuum de precibus primariis apud Harduinum & Lunigium.

Indulgentiæ Papales per Raymundum Perandum in Germania A. 1489. publicatæ, apud Lunigium.

Innocentii XIII. Indultus de primariis precibus apud Lunigium.

Pii II. quædam epiſtolæ & retractionum maxime bulla apud Goldaſtum, Harduinum & Lunigium.

A. 1505. Gravamina nationis Germanicæ apud Orthuinum Gratium & Goldaſtum.

1510. Gravamina nationis Germanicæ cum edicto Maximiliani I. apud Goldaſtum, Schilterum, Struvium & Lunigium.

1511. Maximiliani I. mandatum, legatis Romam miſſis datum de Convocatione Concilii univerſalis.

1512. Edictum Maximiliani I. de abolitione Concilii Piſani & Turonenſ. apud Goldaſtum & Schilterum.

1516. Concilium Colonienſe apud Lunigium.

1517. Theſes Lutheri indulgentiis Tetzelianis oppoſitæ.

1518. Maximiliani I. literæ ad Leonem X. de Luthero, apud Lunigium & Goldaſtum.

A. 1518.

A. 1518. Colloquium Augustanum inter Cajetanum & Lutherum, cujus fontes Schmidius indicavit.

1518. Colloquium Lipsiense.

1520. Bullæ Leonis X. contra Lutherum, apud Cherubinum, Lunigium, Harduinum, &c.

1521. Acta Conventus Wormatiensis, cum Caroli V. ad Lutherum & Hadrianum VI. epistolis, itemque edicto contra Lutherum, apud Goldastum, Orthuinum Gratium, Melanchthonem, Lunigium. Alios fontes, qui anhelat, Schmidium consulat.

1522. Hadriani VI. Breve ad Fridericum, Electorem Saxoniæ, adversus Lutherum; apud Cherubinum, Harduinum, Lunigium.

1522. Acta Conventus Norimbergensis, ubi gravamina nationis Germanicæ fuere proposita, apud P. Martyrem, Orthuinum Gratium, Goldastum, Hortlederum, Struvium, Lunigium.

1524. Acta Conventus Ratisbonensis, apud Goldastum, Hortlederum, Lunigium, itemque Harduinum, qui & Canones Campegii de reformando Clero Germaniæ exhibet.

1525. Recessus Augustani excerpta ex Corpore Recessuum petenda.

1526. Prima confœderatio religiosa Torgensis, inter Johannem Electorem Saxoniæ & Philippum Landgravium Hassiæ, apud Hortlederum.

1526. Recessus Spirensis, excerpenda quædam ex corpore recessuum, Hortledero, &c.

1526. Acta Caroli V. & Clementis VII. apud Lunigium.

1526. Colloquium Homburgense apud Scultetum & Lambertum.

1527. Statuta judicialia Hermanni Archiepiscopi Colon. edita 1529. 41.

1528. Concilium Bituricense contra Lutherum, apud Harduinum.

1528. Concilium Senonense vel potius Parisiense contra Lutherum, apud eundem & Lunigium.

1529. Conventus Spirensis, cujus acta dabuntur ex corpore Recess. Imperii, Goldasto, Hortledero, Mullero, Cœlestino, Lunigio, cum instrumento *Protestationis* & edicto Caroli V. contra Anabaptistas.

1529. Colloquii Marpurgensis acta, separatim cusa, sed & danda ex Goldasto & Joh. Brentio, qui historiam arcanam ejusdem conscripsit, è tabulario Reutlingensi adjiciendam itemque Paullinio.

Tacemus vero fontes eos prorſus, quos celeberrimi viri Schmidius & Lœſcherus citant.

A. 1530. Acta Conventus Auguſtani ſuppeditabunt Melanchthon, Cœleſtinus, Chytræus, Hortlederus, Heuterus, Goldaſtus, Seckendorfius, Mullerus, & Receſſuum Imperii Corpus, itemque Lunigius aliique, ut alios adhuc fontes, quos Wernsdorfius & Lœſcherus monſtrant, taceamus. Dabimus vero hic non ſolum Confeſſionem Auguſtanam ex exemplo Brentiano, ſed etiam ſcripta nomine Imperatoris Caroli V. & Statutum Imperii Romano-Catholicorum, imo & privatis à Doctoribus Romanenſibus Auguſtanæ Confeſſioni oppoſita, ab Andr. Fabricio Leodio tota & Dav. Chytræo ex parte ſaltem edita, tum quia apparent rariſſima, tum quia ſine iis Theologia Auguſtanæ Confeſſionis, ipſis utpote oppoſita, nequit intelligi. Addemus & Tetrapolitanam Confeſſionem.

1531. Fœdus Smalcaldicum apud Hortlederum & Lunigium.

1532. Acta Conventus Schweinfurtenſis apud Goldaſtum, Seckendorfium, in der Strasburgiſchen Kirchen-Ordnung, Magirum, &c. aliosque apud Lœſcherum.

1532. Prima pacificatio religioſa Norimbergenſis apud Goldaſtum, Hortlederum & Lunigium, in corpore receſſuum Imperii & in Recueil des traités des paix.

1532. Indultus primariarum precum per Clementem VII. datus, apud Lunigium.

1532. Caroli V. edictum ad ordines Imperii de tollendo diſſidio religionis & Concilio convocando, apud Lunigium.

1534. Tractatus Cadanenſis apud Goldaſtum & Hortlederum.

1534. Clementis VII. Conſtitutio contra Epiſcopos, concordatis nationis Germanicæ contravenientes, apud Lunigium.

1535. Receſſus Imperii Wormatienſis contra Anabaptiſtas Weſtphalos, in Corpore Receſſuum.

1536. Concilium Colonienſe, apud Harduinum, idem & ſeparatim cuſum Colon. 1538. fol. Addi poſſent, ſi rerum id pateretur moles, reformatio Hermanni Archiepiſcopi Colonienſis, cum Colonienſium antididagmate, Bucerique hanc in rem ſcriptis, actisque iſtis Colonienſibus omnibus & ſeparatim cuſis & apud Lunigium aliosque inveniendis. Sed eo excurrere vix nobis licebit.

A. 1536. Pauli III. Bulla in Cœna Domini, quam sub sequentibus Pontificibus, nescio cur, ad nauseam usque repetierit facetus homo, Laërtius Cherubinus.

1536. Confirmatio fœderis Smalcaldici apud Hortlederum, Lunigium, & in Recueil des traittés des paix.

1536. Acta Collegii Bevergensis, ex archivis Cassellanis petenda, hactenus apud Wigandum.

1536. Formula Concordiæ Wittebergensis, data à Luthero, Bucero, Melanchthone, Myconio, Goldasto, Osiandro, Hospiniano, Magiro, multisque aliis passim, Wigando, Hospiniano, Seckendorfio, Chytræo, Garthio, Luthero ipso, quos omnes fere Lœscherus hic in partes vocat.

1537. Ferdinandi I. literæ ad Lutherum apud Goldastum & Lunigium suppositatiæ esse videntur.

1537. Acta Conventus Smalcaldici, ubi & articuli Smalcaldici fuerunt producti, & contra Schwenckfeldium actum, separatim cusa Exstant & apud Hortlederum, & qui utramque heic semper paginam facit, Seckendorfium.

1538. Fœdus Romano-Catholicorum Smalcaldico oppositum der Catholische Gegen-Bund/ apud Hortlederum, Lunigium & in Recueil des traittés des paix.

1539. Acta Comitiorum Francofurtensium apud Goldastum & Hortlederum.

1539. Concilium Hildesheimense apud Lunigium.

1540. Acta Conventus Hagenoënsis apud Melanchthonem & Hortlederum.

1540. Acta Conventus Wormatiensis apud eosdem.

1541. Acta Colloquii Ratisbonensis apud autores a Schmidio citatos, Goldastum etiam, qui & edictum Caroli V. Spirense 1541. habet, Hortlederum, Bucerum, qui Acta amplissima edidit, Lunigium. Adde recessum Ratisbonensem hoc anno factum, in corpore recessuum exstantem. *Interim Ratisbonense* apud Jo. Erdmannum Bielckium.

1542. Ferdinandi I. declaratio, sociis Augustanæ Confessionis facta, apud Lunigium.

1544. Recessus Spirensis in Corpore Recessuum.

A. 1545. Concilium Tridentinum separatim toties cusum & apud Harduinum quoque exhibitum, cujus historia repetenda ex Sarpio, Card. Pallavicino, collectione epistolarum & observationum Vassoriana aliisque infinitis fere monumentis, quæ luculenta profecto recenset celeberr. Schmidius. Solum addimus Lunigium, qui acta quædam Concilii Tridentini quoque exhibuit.

1545. Caroli V. approbatio articulorum Lovaniensium apud Goldastum & Lunigium.

1545. Acta Colloquii Ratisbonensis, haurienda è fontibus à Schmidio adductis.

1546. Unio Caroli V. & Pontificis Romani apud Goldastum & Hortlederum.

1546. Pauli III. indulgentiæ ad exstirpandam hæresin Lutheranam, apud Hortlederum & Lunigium.

1548. Concilium Moguntinum separatim cusum.

1548. Synodus Augustana apud Harduinum.

1548. Synodus Trevirensis apud eundem, Masenium & Lunigium.

1548. *Interim Augustanum*, apud Goldastum, Osiandrum, in corpore recessuum, Lunigium & alibi passim, separatim sæpius cusum.

1548. *Interim Lipsiense* apud Joh. Erdmannum Bieckium.

1548. Recessus Augustanus in corpore recessuum.

1549. Concilium Coloniense apud Harduinum & separatim cusum.

1549. Moguntinum, sub D. Sebastiano, Archiepiscopo & Electore, apud Cabassutium, Natalem Alex. Harduinum, Lunigium, idemque separatim editum Mogunt. 1549. fol.

1549. Trevirense, sub Joanne Archiepiscopo, apud Cabassutium, Natalem Alex. Harduinum & Lunigium, & separatim cusum Colon. 1549. 4. adjunctis aliis Archiepiscoporum statutis provincialibus.

1549. Argentoratense sub Erasmo Episcopo celebratum, cujus statuta & decreta prodierunt Moguntiæ 1566. fol.

1549. Caroli V. constitutio de observat. canonum, apud Lunigium.

1550. Synodus Cameracensis separatim impressa.

1552. Transactio Passaviensis, cum appendice & separatim edita, & apud Goldastum, Londorpium, Mejerum, in corpore recessuum, apud Hortlederum, Cortrejum, Lunigium, in Recueil des traités des paix & alibi passim.

A. 1554. Ferdinandi I. edictum de Catechismis, aliaque apud Goldastum & Lunigium.

1555. Pax Augustana religiosa apud Goldastum, Schilterum, Londorpium, Cortrejum, Lunigium, &c. qui & acta huc pertinentia habent.

1556. Synodus Barthensis separatim edita.

1556. Colloquium Isenacense à Flacio, Paullinio aliisque datum.

1557. Wormatiense separatim cusum atque etiam apud Melanchthonem, Goldastum, Freherum, Osiandrum, Fornerum, Altingium, Lunigium. Acta ejus MSS. à Joachimo Camerario scripta exstant in Bibliotheca Universitatis Tubingensis.

1558. Conventus Francofurtanus apud Goldastum, Hospinianum, Bossuetum, alios. Acta ejusdem plenissima manu scripta habentur in tabulario Illustris Consistorii Stuttgardiani.

1559. Protestatio Statuum Evangelicorum contra Reservatum Ecclesiasticum, apud Lunigium.

1560. Colloquii Vinariensis Acta, à Simone Musæo & Marquardo Frehero edita.

1560. Colloquii Heidelbergensis Acta, ab Altingio aliisque data.

1561. Conventus Naumburgensis, à D. Hönnio celeberrimoque Viro *V. E. Læschero* descriptus. Compositum in eodem scriptum fuit, quo enarratæ fuere rationes, quæ Protestantes adegerint, quo minus Concilio Tridentino præsentes se stiterint. Ejusmodi scripta publica tria danda sunt, unum de A. 1537. alterum de A. 1546. tertium de A. 1564. apud Goldastum, Hortlederum, Lunigium invenienda. Vide, si placet, librum commentarium, quem de actis scriptisque publicis Ecclesiæ Wirtembergicæ scripsimus, pag. 37. 38. Cæterum amplissima acta Conventus Naumburgensis, sed manu scripta, asservantur in tabulario Illustris Consistorii Stutgardiani.

1564. Colloquium Maulbronnense, cujus fontes in libro citato p. 76. sq. satis indicavimus.

1564. Ferdinandi I. literæ ad Pontificem de danda laicis communione sub utraque, cum brevi concessorio Pii IV. apud Goldastum, Pelissonium, Lunigium.

A. 1564.

A. 1545. Concilium Tridentinum separatim toties cusum & apud Harduinum quoque exhibitum, cujus historia repetenda ex Sarpio, Card. Pallavicino, collectione epistolarum & observationum Vassoriana aliisque infinitis fere monumentis, quæ luculenta profecto recenset celeberr. Schmidius. Solum addimus Lunigium, qui acta quædam Concilii Tridentini quoque exhibuit.

1545. Caroli V. approbatio articulorum Lovaniensium apud Goldastum & Lunigium.

1545. Acta Colloquii Ratisbonensis, haurienda è fontibus à Schmidio adductis.

1546. Unio Caroli V. & Pontificis Romani apud Goldastum & Hortlederum.

1546. Pauli III. indulgentiæ ad exstirpandam hæresin Lutheranam, apud Hortlederum & Lunigium.

1548. Concilium Moguntinum separatim cusum.

1548. Synodus Augustana apud Harduinum.

1548. Synodus Trevirensis apud eundem, Masenium & Lunigium.

1548. *Interim Augustanum*, apud Goldastum, Osiandrum, in corpore recessuum, Lunigium & alibi passim, separatim sæpius cusum.

1548. *Interim Lipsiense* apud Joh. Erdmannum Bieckium.

1548. Recessus Augustanus in corpore recessuum.

1549. Concilium Coloniense apud Harduinum & separatim cusum.

1549. Moguntinum, sub D. Sebastiano, Archiepiscopo & Electore, apud Cabassutium, Natalem Alex. Harduinum, Lunigium, idemque separatim editum Mogunt. 1549. fol.

1549. Trevirense, sub Joanne Archiepiscopo, apud Cabassutium, Natalem Alex. Harduinum & Lunigium, & separatim cusum Colon. 1549. 4. adjunctis aliis Archiepiscoporum statutis provincialibus.

1549. Argentoratense sub Erasmo Episcopo celebratum, cujus statuta & decreta prodierunt Moguntiæ 1566. fol.

1549. Caroli V. constitutio de observat. canonum, apud Lunigium.

1550. Synodus Cameracensis separatim impressa.

1552. Transactio Passaviensis, cum appendice & separatim edita, & apud Goldastum, Londorpium, Mejerum, in corpore recessuum, apud Hortlederum, Cortrejum, Lunigium, in Recueil des traités des paix & alibi passim.

A. 1554.

A. 1554. Ferdinandi I. edictum de Catechismis, aliaque apud Goldastum & Lunigium.

1555. Pax Augustana religiosa apud Goldastum, Schilterum, Londorpium, Cortrejum, Lunigium, &c. qui & acta huc pertinentia habent.

1556. Synodus Barthensis separatim edita.

1556. Colloquium Isenacense à Flacio, Paullinio aliisque datum.

1557. Wormatiense separatim cusum atque etiam apud Melanchthonem, Goldastum, Freherum, Osiandrum, Fornerum, Altingium, Lunigium. Acta ejus MSS. à Joachimo Camerario scripta exstant in Bibliotheca Universitatis Tubingensis.

1558. Conventus Francofurtanus apud Goldastum, Hospinianum, Bossuetum, alios. Acta ejusdem plenissima manu scripta habentur in tabulario Illustris Consistorii Stuttgardiani.

1559. Protestatio Statuum Evangelicorum contra Reservatum Ecclesiasticum, apud Lunigium.

1560. Colloquii Vinariensis Acta, à Simone Musæo & Marquardo Frehero edita.

1560. Colloquii Heidelbergensis Acta, ab Altingio aliisque data.

1561. Conventus Naumburgensis, à D. Hönnio celeberrimoque Viro *V. E. Læschero* descriptus. Compositum in eodem scriptum fuit, quo enarratæ fuere rationes, quæ Protestantes adegerint, quo minus Concilio Tridentino præsentes se stiterint. Ejusmodi scripta publica tria danda sunt, unum de A. 1537. alterum de A. 1546. tertium de A. 1564. apud Goldastum, Hortlederum, Lunigium invenienda. Vide, si placet, librum commentarium, quem de actis scriptisque publicis Ecclesiæ Wirtembergicæ scripsimus, pag. 37. 38. Cæterum amplissima acta Conventus Naumburgensis, sed manu scripta, asservantur in tabulario Illustris Consistorii Stutgardiani.

1564. Colloquium Maulbronnense, cujus fontes in libro citato p. 76. sq. satis indicavimus.

1564. Ferdinandi I. literæ ad Pontificem de danda laicis communione sub utraque, cum brevi concessorio Pii IV. apud Goldastum, Pelissonium, Lunigium.

A. 1564. Ferdinandi I. literae ad Georgium Wicelium, apud Orthuinum Gratium.
Cassandri Consultatio & Wicelii via regia.
1564. Pii IV. indultus primariarum precum apud Lunigium.
1564. Maximiliani II. epistola ad Pium IV. de conjugio Clericis non prohibendo, apud eundem & Goldastum.
1565. Concilium Cameracense apud Harduinum.
1566. Synodus Dioecesana Argentoratensis separatim cusa.
1566. Pii V. Bulla apud Lunigium.
1567. Synodus Augustana apud Lunigium.
1567. Constitutiones & decreta Synodalia Civitatis & Dioecesis Constantiensis, à Marco Sitico Cardinali, Episcopo Constantiensi, prodierunt separatim Constantiae 1568. 4.
1568. Pii V. constitutio de resign. bonorum Eccles. apud Lunigium.
1568. Colloquium Altenburgense separatim cusum.
1569. Constitutiones & Decreta in Synodo Salisburgensi, edita sub D. Joanne Jacobo Archiepiscopo. Dilingae 1574. 4.
1570. Concilium Mechliniense separatim cusum, itemque apud Cabassutium, Natalem Alex. & Harduinum.
1570. Synodus Guelpherbytana, ubi formula concordiae inter Saxonicas Svecicasque Ecclesias condita fuit. Acta separatim prodiere. Vide dissert. de actis scriptisque publicis Ecclesiae Wirtemberg. p. 41.
1571. Conventus Dresdensis Crypto-Calvinianorum, quos vocant, acta separatim cusa.
1571. Colloquium Franckenthalense cum Anabaptistis, separatim cusum.
1574. Torgaviense apud Osiandrum & Hutterum.
1576. Acta Conventus Lichtenbergensis apud Hutterum.
1576. Declaratio Concordatorum nationis Germanicae per Gregorium XIII. apud Cherubinum, Lunigium, &c.
1576. Varia Acta Maximiliani II. apud Lunigium.
1576. Acta Conventus Maulbronnensis apud Hutterum & Osiandrum. Vide libellum de actis scriptisque publ. Eccl. Wirtemb. p. 41.
1576. Acta Conventus Torgensis apud Hutterum.
1576. Acta Conventus Riddagshusani apud eundem.

A. 1576.

A. 1576. Synodus Antwerpienſis, ſeparatim cuſa.
1576. Colloquium Jeverenſe, à Selneccero, Wigando & Feuſtkingio datum.
1577. Acta Conventus Bergenſis apud Hutterum.
1577. Acta Conventus Sangerhuſani apud eundem.
1578. Acta Conventus Tangermundenſis apud eundem.
1578. Acta Conventus Langenſaltzenſis apud eundem.
1578. Colloquium Hertzbergenſe ex editione Olearii, non Serveſtana, & Huttero.
1579. Conventus Juterbocenſis apud Hutterum.
1579. Conventus Torgenſis apud Hutterum alibique. Cæterum acta ad Formulam Concordiæ ſpectantia plurima prodiere, quæ recenſere nunc non vacat. Habet & ejusmodi quædam Goldaſtus. Dabimus hic & plura ἀνέκδοτα.
1580. Uratislavienſis Synodus ſeparatim cuſa, Uratislaviæ 1585. 4. cum Uratislavienſis Eccleſiæ ſtatutis ſynodalibus antiquis.
1581. Gregorii XIII. Conſtitutio de emendatione Calendarii apud Goldaſtum & Lunigium.
1582. Conventus Erfurtenſis, ubi apologia Formulæ concordiæ fuit confecta.
1583. Acta Conventus Quedlinburgenſis apud Hutterum aliosque, quos longo agmine Schmidius recenſet. Habentur eadem ampliſſima ſed manu ſcripta in tabulario Illuſtris Conſiſtorii Stutgardiani, ut taceam Lunigium, qui Receſſum Quedlinb. exhibet.
1586. Concilium Cameracenſe apud Harduinum.
1586. Colloquium Mompelgardenſe, cujus fontes nuper * indicavimus.
1589. Badenſe, de quo itidem noviſſime ** egimus.
1590. Emmendingenſe à Fechtio datum.
1593. Neuburgenſe ſive Bipontinum apud Hutterum.
1601. Ratisbonenſe apud Thuanum, Ludolphum, Hunnium, Cramerum, Tannerum aliosque, quos nuper citavimus † & quos in partes celeberrimus Schmidius vocat. Cum Poſt-colloquio.
1606. Acta Donawerdenſia apud Londorpium & Mejerum.
1606. Pacificatio Viennenſis cum Hungaris apud Mejerum & in Hiſt. diplomatica Eccl. Hung.

U A. 1607.

* De actis ſcriptisque publicis Eccleſ. Wirtemberg. p. 79. ſeq.
** id. p. 80. † id. p. 84. ſeq.

A. 1607. Concilium Mechliniense separatim cusum, itemque apud Cabassutium, Natalem Alex. & Harduinum.

1609. Synodus Constantiensis sub Jacobo Episcopo Constantiensi. Prodiit Constantiæ 1609. 4.

1609. Literæ Majestatis Rudolphi II. apud Goldastum, Mejerum & Lunigium.

1610. Unio Halensis sive Heilbronnensis, cum actis reliquis apud Londorpium, Lunigiumque, & in Recueil des traités des paix.

1610. Liga Catholico-Romanorum Imperii Statuum Herbipolensis apud Londorpium, Mejerum, Lunigium.

1610. Synodus Antwerpiensis & Argentoratensis, omnes separatim cusæ.

1610. Decreta Synodalia Dioecesis Augustanæ, sub D. Henrico Episcopo promulgata, editaque Dilingæ 1611. 4.

1611. Acta Aquisgranensia apud Mejerum.

1612. Indultus primariarum precum Pauli V. apud Lunigium.

1613. Gravamina Statuum Romano-Catholicorum & Protestantium apud Londorpium, Mejerum & Lunigium.

1613. Colloquium Durlacense, separatim aliquoties cusum.

1615. Colloquium Neuburgense, de quo nuper egimus.

1618. Acta Pragensia, Bohemica, Silesiaca, Austriaca, apud Londorpium & in Recueil des traités des paix.

1620. Assecuratio Romano-Catholicorum apud Lunigium.

1620. Pauli V. indultus primariarum precum apud eundem Lunigium.

1620. Transactio Ulmensis inter Ligistas & Unitos apud Londorpium & Lunigium, itemque in Recueil des traités des paix.

1625. sqq. Osnabrugenses variæ Synodi apud Lunigium.

1625. Conventus circuli Saxon. inferioris acta habent Londorpius & Adlzreiterus.

1627. Synodus Coloniensis, &

1628. Osnabrugensis separatim cusæ.

1629. Pacificatio Lubecensis apud Londorpium, & in Recueil des traités des paix.

1629. Edictum Restitutorium apud Londorpium, Mejerum, Lunigium & in Recueil des traités des paix.

9. Compositio pacis Dillingensis.

A. 1629. Pupilla Augustanæ Confessionis cum defensione contra compositionem Dillingensem.

1630. Replica circuli Suevici ad Imperatoris edictum restitutorium per JCtos Tubingenses separatim cusa.

1631. Acta Conventus Colloquiique Lipsiensis apud Londorpium, Mejerum, Vogelium, Kromayerum, Calixtum, Lunigium, alios.

1635. Pacificatio Pragensis apud Londorpium, Mejerum, Vogelium, Lunigium, inque Corpore Recessuum &c.

1638. Indultus primariarum precum per Urbanum VIII. apud Lunigium.

1645. Colloquium Thoruniense apud Calixtum, Hülsemannum, Prawdekium, à S. Hyacintho, Hartknochium, Caloyium, Hoornbekium, Andreæ, *Jagerum* nostratem.

1645. Pacificatio Lintzensis cum Hungaris, in Histor. diplomatica Eccles. Hungar.

1646. Recessus Monasteriensis Ferdinandi III. apud Lunigium.

1648. Instrumentum Pacis Westphalicæ, cum Innocentii X. bulla & Protestatione Nuncii Pontificii, in corpore recessuum & apud Londorpium, Pufendorfium, Happelium, Cortrejum, Lunigium, &c. itemque in Recueil des traités des paix.

1651. Recessus Norimbergensis, quo Pacificatio Westphalica executioni data fuit, apud Londorpium & Lunigium.

1651. Colloquium Rheinfelsense apud Valerianum Magnum & Haberkornium aliosque, quos refert Schmidius.

1661. Cassellense, separatim cusum, quod plurimis scriptis polemicis, quæ Schmidius citat, occasionem dedit.

1662. Decreta & statuta diœcesanæ Synodi Coloniensis, sub D. Maximiliano Henrico Archiepiscopo celebratæ, edita separatim Colon. 1666. fol.

1665. Decreta & constitutiones synodales Ecclesiæ & Episcopatus Lausannensis per J. B. de Strambino Episcopum confirmatæ. Friburgi 1666. 4.

1695. Leopoldi & Innocentii XII. Constitutiones abusum electionum sacrarum concernentes apud Lunigium.

Articulus IV. Pacis Rysvicensis Gravaminaque Statuum Imperii Protestantium hinc enata, quæ in Antonii Fabri Staats-Cantzley & in electis Juris Publici recensentur.

Acta Silesiaca de A. 1706. seqq. apud eosdem exstantia itemque separatim cusa.

A. 1715. Caroli VI. edictum contra injurias, queis diversæ fidei socii inconsulte se invicem lacerant, apud Fabrum & Lunigium.

Et hæc quidem sunt *Acta* illa, quæ in unum compingere, si hoc quidem Viris doctis, si & Bibliopolis, qui sumtus rebus dare velint, arrideat institutum, si &, quod primum præcipuumque est, vires valetudinemque largiatur nobis divina bonitas, fert animus. Accedimus autem ad rem præparati atque haud parvo ad hoc opus exornandum studio collato, qui non solum Scriptores rerum Germanicarum omnes à Schardio, Pistorio, Reubero, Frehero, Goldasto, Canisio, Lindenbrogio, Urstisio, Schiltero, Meibomio, Paullinio, Leibnitio, Ludewigio aliisque editos pervolavimus, sed & rerum Ecclesiasticarum collectiones à Goldasto & Lunigio, maxime vero Conciliorum collectoribus factas cum cura inspeximus atque evolvimus, etsi & in Goldasto sive fidem sive curam, in Lunigio id maxime, quod, unde sua habeat, qui tamen, quæ in prima parte Spicilegii Ecclesiastici dedit, ex libris impressis mutuatus est, nullibi adscripsit, desideremus. Hinc, quæ è Goldasto, quæ itidem e Baronio, quæ & e Lunigio, qui data à prioribus documenta monumentaque in scenam fœcundior ipse reduxit, dabimus, ad artis criticæ diplomaticæque trutinam revocabimus atque fontes, e quibus viri isti biberunt, sollicite, ubi id quidem nobis cognitum erit, indicabimus. Contulimus &, quæ ex Londorpii, Mejeri & Mülleri, Fabrique itidem aliorumque amplissimis compilationibus ad rem totius Ecclesiæ Germanicæ (particularium enim Ecclesiarum Germanicarum acta publica heic enarrare nobiscum prorsus haud constituimus) spectant. Nec tamen cogitare velimus quenquam, infinitorum fere voluminum hanc nostram collectionem fore, maxime, si acta ista colloquiorum & conventuum, & Constantiensis Basileensisque Conciliorum acta omnia hactenus edita, ut cætera jam taceamus, prælo dare aveamus. Dabimus enim saltem necessaria, dabimus certa, dabimus selecta. Colloquiorum & conventuum acta, ubi prolixiora sunt, ubi & à litigantium utraque parte data, coarctabimus, quantum res sinit, & breviabimus, ita tamen, ut rebus nihil decedere videatur, totumque opus paucis in forma majore voluminibus constet. Germanica ob barbaros, qui nostra non norunt, (ob hos enim vel maxime hunc laborem nostrum insumimus) Latina ea fide, ad quam interpres assurgere

gere poteſt, faciemus. Ubique vero ab omni partium ſectæve ſtudio (quod profecto cane pejus & angue nobis eſt, odio plus quam Vatiniano, quamdiu ſpiritus hos noſtros artus reget, à nobis proſequendum) nobis cavebimus, dexteritatisque noſtræ & fidei, addimus & induſtriæ curæque nullo rerum faſtidio nauſeave, aut longioris operis mora minuendæ cumulata, ſperamus, ſpecimina exhibebimus, atque etiam ſubinde, quæ hucusque lucem non conſpexere, acta vel a Viris doctis nobiscum communicata, vel e tabulariis publicis petita immiſcebimus. Diſſertationem præliminarem primas facere paginas Actaque ipſa præcurrere jubebimus, ubi de horum αὐθεντίᾳ juxta rerum temporumque ordinem atque de ſingulorum eorundem neceſſitate & uſu luculentius diſſeremus. Totum vero Opus notis noſtris, brevioribus licet, quæ acta, ubi id quidem opus videbitur, illuſtrent explicentque, diſtinguemus, variaque & Juris ſubinde publici & Jurisprudentiæ Eccleſiaſticæ capita, ubi fatemur, nos aliquando à Viris doctiſſimis (nondum enim ſub incudem omnia heic ſatis revocata ſunt) diſſentire, maxime quod jus ſacrorum inveſtiturasque eccleſiaſticas concernit, curate enucleabimus. Nec tamen, quæ in conſpectu hoc noſtro notamus, ſingula exhibebimus, niſi ita Viri eruditiſſimi, quorum conſiliis aſſurgemus, exiſtimaverint. Scripſimus enim ſaltem hic omnia, ne quis clamitet, hæc vel illa omiſſa & neglecta à nobis eſſe. Enimvero ſunt multa Concilia Germanica & acta vetera parvi admodum imo nullius momenti, quibus profecto charta ſaltem maculatur, oculusque & ſtudium lectoris fallitur. Dantur & talia Conventuum Colloquiorumque Acta, quæ impune negligi poſſunt, in quibus tamen omnibus vel dandis vel omittendis prudentiorum atque etiam Bibliopolarum rationes ſpectabimus. Addidimus & quædam Concilia haud Germanica, maxime Romana, ubi ad res Eccleſiæ Germanicæ momentum quoddam conferunt. Colloquia * plurima conventusque privatos plane tacuimus atque pede ſicco præteriimus, queis ea ſaltem, quibus publica conſtat auctoritas, acta dare conſtitutum eſt. De neceſſitate atque utilitate inſtituti noſtri multa diſſerere cum injuria lectorum noſtrorum, prudentiorum ſaltem, conjunctum videri poſſet, cum no-

* Colloquiorum religioſorum publice & privatim intra bina proxima ſecula habitorum hiſtoriam & acta dare noviſſime promiſit vir celeberrimus D. *Jo. Michael Heineccius* in ſchedlaſmate hac de re edito Halæ Magdeburgicæ 1719. 4. Breviorem eorum hiſtoriam ſingulari concinnatam ſtudio debemus Rev. D. *Jo. Andrea Schmidio* in tomo II. introductionis Caſp. Sagittarii ad Hiſtoriam Eccleſiaſticam p. 1495 -- 1608.

rint omnes, nullam Historiam accuratam solidamque dari posse, nisi quæ ex *Actis publicis* extrahatur. Sunt, qui hac ratione Historiam Germanicam Politicam post alios eosque itidem doctissimos Viros nuper exposuere (jam enim inde ab aliquo tempore magna lux studio huic plaudentibus omnibus, qui literas amant, affunditur) Viri plane eximii, *Burcardus Gotthelf Struve* & *Jacobus Carolus Spener*, hic olim, cum ante decem annos Musas Oxonienses ambo magno studio frequentaremus, socius noster longe suavissimus desideratissimusque, qui ex *Actis publicis* sua ambo depromsere adeoque *pragmaticam* rerum notitiam dedere, quæ genuinum historiarum usum simul doceat. Scilicet ita viam nobis parare animus est ad Historiam Ecclesiæ Germanicæ universalem conficiendam, quam, si ita rerum nostrarum rationes siverint, seposito partium studio suamque in rem abire jussis sectæ præjudiciis exarare olim forsan nobis continget. *Acta* vero *publica* Ecclesiæ Germanicæ nunc daturi rogamus Viros doctos, quibus harum rerum studium familiare est, & qui in publicum egregium notitiæ, qua fulgent, supellectilem conferre amant, ut, si videant, vel quædam a nobis omissa esse, qualia vel maxime in Pontificum Romanorum actis, epistolis decretalibus Bullisque, quarum collectiones omnes nondum possidemus, vel Imperatorum Romanorum Constitutionibus, edictis rescriptisve, qui diligentiam rebus hic afferre volunt librorumque affluxu gaudent, reperire poterunt, ea per literas nobiscum benevole communicent, ut porro, quæ supervacanea atque nullius momenti usus que videbuntur adeoque in hac collectione omittenda, atro lapillo notent, ut denique, si qua habeant inedita Conciliorum, Conventuum vel Colloquiorum acta, diplomata vel Epistolas, ad ornandum hoc opus nostrum publicamque rem augendam usibus nostris ea consecrent, denique vero de ordine rerum totiusque collectionis methodo ineunda placita sua nobiscum conferant. Quod restat, si hoc institutum applausu eruditorum haud careat, novam addere collectionem, quæ alterius appendix videri possit, poterimus, sua utilitate & elegantia haudquaquam priori cessuram, ubi Ecclesiæ Germanicæ veteris libros Ecclesiasticos, Missalia vetera, Symbola, litanias antiquissimas & progressu temporum subinde variatas interpolatasque, Codicemque Canonum aliumque canticorum veterum Ecclesiæ Germanicæ & Statuta ejusdem Synodalia, Moguntina, Trevirensia, Coloniensia, Salisburgensia, Argentoratensia aliaque dabimus, adjectis quoque iis Autoribus Germanis antiquioribus, qui de divinis Ecclesiæ officiis ac ministeriis cultusque publici,

prout

prout olim is obtinuit, ratione scripsere, inter quos maxime Rabanus Moguntinus, Amalarius Trevirensis, Walafridus Strabo, Berno Augiensis, Rupertus Tuitiensis, Radulphus de Vico & Hugo de S. Victore (Micrologum enim Gallum fuisse recte existimavit Mabillonius) eminent, adjectis & porro Confessionibus præcipuis recentioribus Protestantium, tum qui Augustanam profitentur Confessionem atque maximam partem sua sibi habent doctrinæ Christianæ Corpora, commune illud primum, postea Philippicum, Pomeranicum, Prutenicum, Thuringicum, Julium, Wirtembergicum, ut alias Confessiones particulares taceamus: tum qui Reformatorum titulo gaudent, tum etiam Anabaptistarum, additis quoque Ordinationibus præcipuis Ecclesiasticis, inter quas Formula Missæ Wittebergensis à Martino Luthero confecta, & Reformatio Hermanni Coloniensis primas tenent: additis denique actis controversiarum particularium & litium Theologicarum præcipuis, maxime vero iis, quæ *Adiaphoristica, Interimistica, Antinomistica, Majoristica, Synergistica, Osiandrina, Flaciana,* &c. quæ & *Crypto-Calviniana* faceto nomine, quæ *Irenica,* quæ *Tubingensia,* quæ *Calixtina,* quæ *Terministica,* quæ denique *Pietistica* ab infausta illa ineptaque *Pietismi,* quem appellant, secta adpellaveris. Sed ab his quidem latius nunc enarrandis calamum facile abstinemus, idque unicum monemus, iis typis, si quidem adsint, qui sumtibus haud parcant, Bibliopolæ, omnia exscriptum iri, quæ elegantiam & nitorem Belgicorum, Anglicorum vel Gallicorum haud infeliciter imitentur, cum exterorum magis quam civium nostrorum gratia hoc quicquid est operis suscipiamus. Jam vero e vestibulo rerum & propylæo vel tandem egredimur, qui ædificii amplissimi vastissimique molem è longinquo saltem spectandam dedimus, & ostia heic claudimus, teque, Lector benevole, ut conatibus hisce nostris faveas, rogamus.

CAPUT

CAPUT III.

SYNOPTICÆ VETERUM de SYNODIS, universalibus maxime, Relationes.

Latinorum Isidori Hisp. Gelasii, Gregorii M. libri diurni Pontificum, nec non Bedæ & Freculfi. 1. Græcorum Germani CPol. 2. Nicephori CPol. 3. Photii CPol. 4. Anonymi. 5. Nili Rhodii. 6. De ineditis Photii Tyrii, Maximi, Mich. Pselli. 7. Synodicon vetus, vulgatum à Johanne Pappo. 8.

I.

QUatuor Concilia universalia amplecti se profitetur Isidorus Hisp. lib. VI. etymolog. c. 16. cujus verba laudant Gratianus dist. 15. Ivo libro 2. Pannormiæ, aliique juniores. *Inter cætera autem Concilia, quatuor esse scimus venerabiles Synodos, quæ totam principaliter fidem complectuntur, quasi quatuor Evangelia, vel totidem Paradisi flumina. Harum prima* Nicæna *Synodus CCCXVIII. Episcoporum, Constantino Augusto imperante peracta est; in qua Arianæ perfidiæ condemnata blasphemia, quam de inæqualitate Sanctæ Trinitatis idem* Arius *asserebat: consubstantialem Deo Patri Deum Filium eadem Sancta Synodus per Symbolum definivit. Secunda Synodus CL Patrum sub Theodosio Seniore* Constantinopoli *congregata est, quæ* Macedonium *Spiritum Sanctum Deum esse negantem, condemnans, consubstantialem Patri & Filio Spiritum Sanctum demonstravit, dans Symboli formam, quam tota Græcorum & Latinorum confessio in Ecclesiis prædicat. Tertia Synodus* Ephesina *prima CC. Episcoporum sub Juniore Theodosio Augusto edita est, quæ* Nestorium, *duas personas in Christo asserentem, justo anathemate condemnavit, ostendens manere in duabus naturis unam Domini nostri Jesu Christi personam. Quarta Synodus* Chalcedonensis *DCXXX. Sacerdotum sub Marciano Principe habita est; in qua* Eutychem *Constantinopolitanum Abbatem, Verbi Dei & carnis unam naturam pronunciantem, & ejus defensorem* Dioscorum, *quondam Alexandrinum Episcopum, & ipsum rursus Nestorium cum reliquis Hæreticis una Patrum sententia damnavit, prædicans eadem Synodus Christum Dominum de virgine sic natum, ut in eo substantiam Divinæ & Humanæ confiteamur naturæ.*

Hæ

Hæ sunt quatuor Synodi principales, fidei doctrinam plenissime prædicantes. Sed, & si qua sunt Concilia, quæ sancti Patres Spiritu Dei pleni sanxerunt, post istorum quatuor autoritatem, omni manent stabilita vigore; quorum gesta in hoc Opere condita continentur. Ante Isidorum Gelasius in Synodo Rom. (A. 493.) apud eundem Gratianum loco laudato, Burchardum lib. 3. decreti c. 220. Ivonem &c. *Quamvis aliud fundamentum nemo possit ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Jesus, tamen ad ædificationem nostram eadem sancta Romana Ecclesia post illas Veteris vel Novi Testamenti, quas regulariter suscipimus, etiam has suscipi non prohibet scripturas. Sanctam Synodum Nicænam trecentorum XVIII. Patrum, mediante maximo Constantino Augusto, in qua Arius hæreticus condemnatus est. Sanctam Synodum Constantinopolitanam, mediante Theodosio Seniore Augusto, in quo Macedonius hæreticus debitam damnationem excepit. Sanctam Synodum Ephesinam, in qua Nestorius damnatus est, cum consensu beatissimi Cælestini papæ, mediante Cyrillo Alexandrinæ sedis antistite, & Arcadio Episcopo ab Italia destinato. Sanctam Synodum Chalcedonensem, mediante Martiano Augusto & Anatolio Constantinopolitano Episcopo, in qua Nestoriana & Eutychiana hæresis simul cum Dioscoro, ejusque complicibus damnatæ sunt. Sed & si qua sunt concilia à sanctis patribus hactenus instituta, præter istorum quatuor autoritatem, & custodienda & recipienda decrevimus.*

S. Gregorius Magnus addit quintam Synodum lib. 1. regesti Epist. 24. cujus verba idem laudat Gratianus. *Sicut sancti Evangelii quatuor libros, sic quatuor Concilia suscipere & venerari me fateor: Nicænum scilicet, in quo perversum Arii dogma destruitur; Constantinopolitanum quoque, in quo Eunomii & Macedonii error convincitur; Ephesinum etiam primum, in quo Nestorii impietas judicatur; Chalcedonense vero, in quo Eutychis Dioscorique pravitas reprobatur, tota devotione complector, integerrima approbatione custodio: quia in his velut in quadrato lapide, sanctæ fidei structura consurgit, & cujuslibet vitæ atque actionis norma consistit. Quintum quoque Concilium pariter veneror, in quo Epistola, quæ Ibæ dicitur, erroris plena reprobatur, in quo Theodorus personam mediatoris Dei & hominum in duabus substantiis separans, ad impietatis perfidiam cecidisse convincitur; & in quo scripta quoque Theodoriti, per quæ beati Cyrilli fides reprehenditur, ausu dementiæ prolata, refutantur. Cunctas vero, quas præfata veneranda Concilia personas respuunt, respuo; quas venerantur, amplector: quia, dum universali sunt consensu constituta; se, & non illa destruit, quisquis præsumit aut solvere, quos religant, aut ligare, quos solvunt.*

Sextam Synodum adjungunt Beda libro de temporibus sive sex ætatibus Mundi tom. 2. Opp. p. 116. & Freculfus capite ultimo Chronici. Bedæ verba hæc sunt: *Agatho Papa ex rogatu Constantini Heraclii & Tiberii principum piissimorum, misit in regiam urbem legatos suos, in quibus erat Joannes Romanæ Ecclesiæ tunc Diaconus, non longe post Episcopus, pro adunatione facienda sanctarum Dei Ecclesiarum. Qui benignissime suscepti à Reverendissimo fidei Catholicæ defensore Constantino, jussi sunt remissis disputationibus philosophicis pacifico colloquio de fide vera perquirere, datis eis de Bibliotheca Constantinopolitana cunctis antiquorum Patrum, quos petebant libellis. Adfuerunt autem & Episcopi* CL. *præsidente Georgio Patriarcha regiæ urbis, & Antiochiæ Macario. Et convicti sunt, qui unam voluntatem & operationem adstruebant in Christo, falsasse Patrum Catholicorum dicta perplurima. Finito autem conflictu Georgius correctus est. Macarius vero cum suis sequacibus, simul & prædecessoribus Cyro, Sergio, Honorio, Pyrrho, Paulo & Petro anathematizatus, & in locum ejus Theophanius, Abbas de Sicilia, Antiochiæ Episcopus factus. Tantaque gratia legatos Catholicæ pacis comitata est, ut Joannes Portuensis Episcopus, qui erat unus ex ipsis, dominica octavarum Paschæ missas publice in Ecclesia S. Sophiæ coram principe & patriarcha Latine celebraret. Hæc est sexta Synodus universalis Constantinopoli celebrata, & Græco sermone conscripta, temporibus papæ Agathonis, exequente ac residente piissimo principe Constantino intra palatium suum, simulque legatis Apostolicæ Sedis & Episcopis* CL. *residentibus. Prima enim universalis Synodus in Nicæa congregata est contra Arium,* CCCXVIII. *Patrum, temporibus Julii papæ sub Constantino principe. Secunda in Constantinopoli* CL. *patrum, contra Macedonium & Eudoxium, temporibus Damasi papæ & Gratiani principis, quando Nectarius eidem urbi est ordinatus Episcopus. Tertia in Epheso* CC. *patrum, contra Nestorium Augustæ urbis Episcopum, sub Theodosio magno principe & papa Cælestino. Quarta in Chalcedone, patrum DCXXX. sub Leone papa, temporibus Martiani principis, contra Eutychem nefandissimorum præsulem monachorum. Quinta item Constantinopoli, temporibus Vigilii papæ, sub Justiniano principe, contra Theodorum & omnes hæreticos. Sexta hæc, de qua in præsenti diximus.* Freculphus tom. 14. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 1194. *Ut omissa superius paulisper repetamus, quæ sint universales sex Synodi, quas totus Oriens recipit & concelebrat, qui Catholicam fidem sana mente retinent, ostendamus. Prima enim universalis Synodus in Nicæa congregata est contra Arium,* CCCXVIII. *patrum, temporibus Julii Papæ sub Constantino principe. Secunda in Constantinopoli,* CL. *patrum, contra Macedonium*

donium & Eudoxium, temporibus Damasi Papæ & Gratiani principis, quando Nectarius eidem urbi est ordinatus Episcopus. Tertia in Ephesо, CC. *patrum contra Nestorium Augustæ urbis Episcopum, sub Theodosio Magno Principe, & Papa Cælestino. Quarta in Chalcedone, patrum DCXXX. sub Leone Papa temporibus Marciani principis contra Eutychen, nefandissimorum præsulem monachorum. Quinta item in Constantinopoli, temporibus Vigilii Papæ sub Justiniano principe, contra Theodorum & omnes hæreticos. Sexta Synodus universalis Constantinopoli celebrata, & Græco sermone conscripta, temporibus Papæ Agathonis, exequente ac residente pissimo principe Constantino, intra palatium suum, simulque legatis Apostolicæ Sedis & Episcopis* CL. *residentibus.* Disertissime autem liber diurnus * Romanorum Pontificum in professione fidei prima p. 28. *Sancta quoque universalia Concilia Nicanum, Constantinopolitanum, Ephesinum primum, Chalcedonense, & secundum Constantinopolitanum, quod Justiniani piæ memoriæ Principis temporibus celebratum est, usque ad unum apicem immutilata servare. Et una cum eis pari honore & veneratione sanctum* sextum *Concilium, quod nuper Constantino piæ memoriæ Principe, Agathone Apostolico prædecessore meo convenit, medullitus & plenius conservare, quæque vero prædicaverunt prædicare, quæcunque condemnaverunt, ore & corde condemnare.* In professione secunda p. 39. *Inter hæc veneranda universalia quinque Concilia etiam sanctum Sextum Concilium universale centum septuaginta quinque venerabilium Præsulum prædicamus, quod favente Deo, & votum piæ memoriæ magni Principis nostri Domini Constantini clementer implente, in urbe regia, eo præsidente, celebratum est, cui Apostolicæ recordationis Agatho Papa per Legatos suos & Responsales præfuit, cujus venerabilem tomum celebriter assequentes, eos qui novo & hæretico dogmate immaculatam Dei Ecclesiam polluere nitebantur, & errasse manifestius probaverunt, & cum sui erroris autoribus, atque fautoribus, perpetuo anathemate damnaverunt.*

Recte atque veraciter statuentes, sicut duas unius Domini nostri Jesu Christi naturas, id est, Deitatem & Humanitatem, cujus duas nativitates esse cognoscimus, de Patre videlicet, ex æterno; de matre, de qua humanitas ei accessit, ex tempore: ita duas quoque substantias unius ejusdemque personæ confitemur,

X 2

* Liber Diurnus Romanorum pontificum, ab Ivone, Gratiano, Anselmo Lucensi aliisque laudatus, lucem primum vidit cum notis Joannis Garnerii paris. 1680. 4. Scriptus ei videtur ex usu octavi sæculi.

fitemur, juxta subsistentiam unitas, ex quibus & in quibus idem Dominus noster Jesus Christus Filius Dei, & adnunciatur, & creditur: quia totus Deus totus factus est homo, & in suis integer manens, etiam in nostris perfectus apparuit, absque solo peccato, quia in se salvare totum hominem venerat; ita quoque & duas naturales habere voluntates, duasque naturales operationes, secundum sanctorum Patrum doctrinam, decreverunt.

Autores vero novi heretici dogmatis Sergium, Pyrrhum, Paulum & Petrum Constantinopolitanos*, una cum Honorio, qui pravis eorum assertionibus fomentum impendit; pariterque & Theodorum Pharanitanum, & Cyrum Alexandrinum, cum eorum imitatoribus, simulque & hos, qui heretica dogmata contra veritatem fidei synodaliter declaratam atque prædicatam, pertinaciter defendebant.*

Pessimum etiam & Deo odibilem Macarium (cum ejus discipulo, & magistro impietatis, Stephano, & Polychronio deliro sene, novo Simone) cum omnibus hereticis scriptis atque sequacibus nexu perpetui anathematis devinxerunt, qui unam execrabiliter asserebant voluntatem, & unam operationem in C*hristo; quam neque divinam, neque humanam, neque inconditam, neque conditam poterant demonstrare, sed velut confusam atque congregatam. Sicut de naturis impius Eutyches, ita de naturalibus voluntatibus atque operationibus* C*hristi, juxta hereticorum præstigias, nitebantur defendere.*

Sed & eos, qui unam simul & duas voluntates & operationes in C*hristo dicere præsumebant, sive nec unam, nec duas; vel qui proprietates naturarum* C*hristi confundere vel extinguere nisi sunt, vel nituntur, pari cum eis anathemate multaverunt.*

Propterea quosques, vel quaque sancta sex universalia C*oncilia abjecerunt, simili etiam nos condemnatione percellimus anathematis.*

C*um supra fatis hereticis, Sabellium, Paulum Samosatenum, Marim Persam, Montanum, Donatum, Eunomium, Novatum, Sabbatium, Acacium, Anthimum, Julianum Halicarnasseum, Theodosium, Gajanum, Priscillianum, Pelagium,* C*æléstium & Julianum eorum discipulum, & cum eis simul omnes hereticos eorumque simul sequaces execramur ac condemnamus.*

Quosque vero, vel quæque eadem sex sancta C*oncilia susceperunt, ut rectæ fidei consortes suscipimus, & cum eadem reverentia, ore & corde veneramur.* Et in professione tertia pag. 50. *Ad hæc vero suscipio & amplector & veneror definitionem, quam Deo auspice, fecit sancta & universalis ac magna sexta Synodus, quæ nuper in regia Constantinopoli urbe, in qua & Apostolicæ Sedis*

Lega-

Legatos præsidere manifestum est, quæ & per decretum Christianissimi, ac piissimi, à Deoque coronati Constantini Principis congregata est, & quæ suscepit, suscipio, & quæ vel quos abjecit, abjicio, similiter & quos anathematizavit atque damnavit, anathematizo & damno.

Et hanc denique, dilectissimi, orthodoxæ atque Apostolicæ fidei normam in omnibus tenentes, atque spiritalium Patrum, lucidissimis veluti sæculi luminaribus, sacris inhærentes doctrinis, oportet nostræ humilitatis religiosa devotione, quæ eorum magisterio, illustrante superna gratia, corde concepimus, ore etiam libere confiteri, ut in die adventus Domini & Salvatoris nostri Jesu Christi a dextris consistentes, illam desiderabilem de Evangelio mereamur vocem audire, dicentem: Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum, quod vobis præparatum est de origine mundi.

Denique septima & octava Synodus adjungitur in recentiore professione Pontificis, quam cum libro diurno vulgavit Garnerius pag. 28. *Sanctaque octo universalia Concilia, id est Nicanum, CPolitanum & Ephesinum primum, Chalcedonense, quintum quoque & sextum CPolitana, & septimum item Nicanum, octavum quoque CPolitanum usque ad unum apicem immutilate servare.*

II. Græcas Synopses Conciliorum, sive breves de Synodis universalibus commemorationes, ut distinctius referam, prima est *Germani* Patriarchæ ab A. C. 715 -- 730. CPolitani, *de sex Synodis œcumenicis*, περὶ τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν συνόδων, πόσαι εἰσὶ καὶ πότε, καὶ διὰ τί συνηθροίσθησαν, *quot, quando & quare fuerint congregatæ?* Incipit: χρὴ πάντα Χριστιανὸν γινώσκειν ὅτι ἕξ. Prodierat sine nomine auctoris, cum *Henr. Justelli* versione ad calcem Nomo-Canonis Photiani, Paris. 1615. 4. & in Bibl. Canonica Voelli & Justelli, Paris. 1661. fol. tom. 2. pag. 1155. recusa in Harduini Conciliis tom. 5. p. 1458. servata Justelli versione, quam retinuit etiam *Steph. le Moyne*, qui ex Codicis Oxoniensis fide scriptum hoc in Variis Sacris tom. 1. p. 81--123. iterum vulgatum, Lugd. Bat. 1685. 1694. 4. auctori suo Germano restituit, & nonnulla supplevit quæ Justellus & Harduinus non habent, ut de quinta Synodo p. 76. verba: μεθ᾽ ὧν καὶ τὴν Ἴβα λεγομένην Ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πέρσην γεγράφθαι Μάρην ἀπερρίζωσεν, ὡς οὐ μόνον ὀρθῶν δογμάτων ἀντίπαλον, ἀλλὰ καὶ πάσης ἀσεβείας συμμέτοχον. *Cum quibus Epistolam, quæ ab Iba dicebatur scripta ad Marin Persam, non tantum ut contrariam orthodoxæ doctrinæ, sed ut omni impietate refertam erasit & eradicavit.* Et p. 79. 80. clausulam:

Hæ vero deſcriptæ ſunt ſex ſanctæ & œcumenicæ Synodi, ad majorem inſtructionem eorum, qui laboribus indulgent. Dictum eſt autem quando, quare, quibus in locis fuerunt congregatæ, quos & quæ dogmata anathematizaverunt, quales orthodoxas doctrinas confirmaverunt. Beati vero, & ter beati omnes, qui divina dogmata ab illis ſancita indubitante corde cuſtodiunt, & blaſphemas doctrinas ab illis damnatas & reprobatas deteſtantur, perſpicue & inſigniter concomitante præceptorum divinorum impletione & obſervantia. Quæ immobiliter & firmiſſime cuſtodientes, faxit, ut nos omnes ſine condemnatione ſiſtamur coram tremendo & terribili tribunali Chriſti veri Dei noſtri, cui & Deo Patri ſimul cum illius Spiritu ſanctiſſimo, vivificante conſubſtantiali, gloria, honor, potentia, nunc, ſemper & in infinita ſit ſæcula. Amen.

Ἰδοὺ πρὸς μείζονα γνῶσιν τῶν φιλοπόνων ἐγράφησαν αἱ ἅγιαι ἓξ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι, πότε καὶ διατί καὶ ἐν ποίοις τόποις συνηθροίσθησαν, καὶ τίνας ἀνεθεμάτισαν μετὰ τῶν δογμάτων αὐτῶν, καὶ τίνα ταῦτα ὑπάρχουσι, καὶ ποῖα δόγματα ὀρθόδοξα ἐβεβαίωσαν. Μακάριοι οὖν καὶ τρισμακάριοι πάντες οἱ ἀδιαστάκτῳ καρδίᾳ, τὰ ὑπ᾽ αὐτῶν κυρωθέντα φυλάττοντες θεῖα δόγματα, καὶ τὰ ὑπ᾽ αὐτῶν καταкριθέντα βδελυσσόμενοι βλάσφημα δόγματα, προδήλ[illegible] συνεπομένης καὶ τῆς τῶν δεσποτικῶν [illegible]ολῶν ἐκπληρώσεως, ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἀκλινεῖς γενομένους φύλακας ἀκατακρίτως παραστῆναι τῷ φοβερῷ καὶ φρικτῷ βήματι, Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μεθ᾽ οὗ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ ἅμα τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ὁμοουσίῳ αὐτοῦ Πνεύματι, δόξα τιμὴ κράτος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

III. In *Nicephori* CPolitani (quem Patriarcham fuiſſe conſtat ab A.C. 806. ad 815.) Epiſtola Synodica ad Leonem III. Papam, ſeptem Synodi breviter deſcribuntur & probantur hunc in modum:

Salubriter præterea reverenterque veneror, & amplector ſeptem ſacras & œcumenicas Synodos: omniaque ſupernaturalia, & ſalutaria dogmata & decreta, quæ a ſanctis & divinis patribus noſtris, quos olim Spiritus ſanctus ad eccleſiam ſuam regen-

Πρὸς τούτοις ἀσπασίως ἀποδέχομαι καὶ τιμῶ τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους· καὶ τὰ ἐν αὐταῖς δογματισθέντα καὶ κηρυχθέντα θεῖά τε καὶ ὑπερφυῆ καὶ σωτήρια δόγματα παρὰ τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν. οὓς κατὰ καιρὸν ἔθετο τὸ Πνεῦμα τὸ ἅ-

γιον

γιον ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν. αὐτὸ καὶ διέπειν.

Πρῶτα μὲν τὴν ἐν Νικαίᾳ συνελθοῦσαν τῶν τιη. ἀοιδίμων πατέρων ἡμῶν σύνοδον, κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς καὶ μανιώδους Ἀρείου· ὃν τῆς ἐκκλησίας ἐξώσασα, πίστιν ἡμῖν ἀληθῆ καὶ εὐθυτάτην διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ θείου συμβόλου ἐξεφώνησε· τὸν λόγον, καὶ τοῦ Θεοῦ υἱὸν, οὐ κτίσμα κατ' αὐτὸν, ὁμοούσιον δὲ τῷ Πατρὶ καὶ συνάναρχον, ὡς Θεὸν ἀληθινὸν καὶ κτίστην τῶν ἁπάντων ὀρθοδόξως ἐδογμάτισεν.

regendam pascendamque instituit, in illis exstant sancita & determinata.

Inprimis quidem sacram trecentorum & octodecim celeberrimorum patrum Synodum, qui quondam apud Nicæam civitatem, contra impium & furiosum Arium convenerunt. Quæ & impietatis auctorem ab ecclesia expulit, & fidem veram rectamque per sacrum illud divinumque symbolum nobis exposuit: & Deum Verbum, Deique Filium, non creaturam, ut ille; sed Patri homousion, & certum verumque Deum, & rerum omnium creatorem esse, orthodoxe determinavit.

Εἶτα τὴν μετ' αὐτὴν ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων συναθροισθεῖσαν τῶν ρν΄. θεοπνεύστων πατέρων. τὸν ἀνόσιον πνευματομάχον καθελοῦσαν Μακεδόνιον. καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ συμβόλου ἔννοιαν ἐξαπλώσασαν, καὶ τοῖς τοῦ ἁγίου Πνεύματος λόγοις ἐπιτρανώσασαν, Θεὸν ἀληθινὸν ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ οὐ κτίσμα αὐτὸν βεβαιώσασαν. καὶ Ἀπολινάριον τὸν Λαοδικέα, τὸν ὄντως ἄφρονα καὶ ἀνόητον τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρύξασαν.

Deinde vero centum & quinquaginta sanctorum divinissimorumq; Patrum Synodum: quæ post Nicæam in hac regia civitate coacta Macedonium impiissimum Spiritus sancti impugnatorem exauctoritavit: ostendens illum non esse quid creatum, sed verum Deum Patri & Filio per omnia homousion: eadem sacrum symbolum Spiritus sancti verbis fusius explicavit: quin & Apollinarium quoque hominem vere stolidum & mente destitutum, ab Ecclesia pepulit.

Μεθ' ἣν τὴν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον συναγηγερμένην, τῶν ἱερῶν διακοσίων διδασκάλων ἁγίαν σύνοδον κατὰ Νεστορίου τοῦ ματαιόφρονος καὶ τῶν ἐκείνου βλασφη-

Post hanc autem suscipio sacram ducentorum sanctorum Patrum doctorumque hominum Synodum; quæ contra vesanum Nestorium, blasphe-

blaſphemasque ejusdem voces Epheſi coïit, eumdemque gradu & loco movit: & unam eſſe Chriſti & Dei noſtri perſonam, duas vero ejusdem naturas ſine ulla confuſione ac diviſione inter ſe unitas determinans: unum rurſum eumdemque Deum & hominem ſimul eſſe declarans; ac ſacram tamdem virginem Mariam vere proprieque Deiparam eſſe pronuncians.

βλασφημιῶν, ὃν καθελοῦσα, μίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν καθ' ἕνωσιν ὑπόστασιν, καὶ δύο φύσεις ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως σοφῶς ἐδογμάτισε, τὸν αὐτὸν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον ἀποφήνασα, καὶ τὴν ἁγίαν Μαρίαν, κυρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκον ὁμολογήσασα.

Complector quarto ſacram ſexcentorum & triginta divinorum Deoque afflatorum patrum Chalcedone coactorum Synodum: quæ impiiſſimos Eutychem, & Dioſcorum, obſcuramque ac tenebroſam eorundem confuſionem condemnavit. His anathemate jugulatis, unum eumdemque Chriſtum Deum ac Dominum noſtrum & hominem perfectū, & Deum rurſum profectum eſſe in duabus quidem naturis, in una vero perſona inconfuſe indivulſeque exſiſtentem, pie deprædicavit.

Μετὰ ταῦτα τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνδραμόντων ἑξακοσίων. τριάκοντα ἐνθέων καὶ θεοφόρων πατέρων, ἥτις τοὺς δυσσεβεῖς, Εὐτυχέα καὶ Διόσκορον, καὶ τὴν ζοφώδη καὶ ἐσκοτισμένην αὐτῶν σύγχυσιν κατεδίκασε· καὶ τούτους ἀναθεματίσασα, τέλειον αὐτὸν Θεὸν καὶ τέλειον ἄνθρωπον τὸν αὐτὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν ἐν δύο φύσεσι καὶ ὑποστάσει μιᾷ ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως εὐσεβῶς ἀνεκήρυξεν.

Tum quintam rurſum ſacram centum & ſexaginta quinque ſanctorum Patrum Synodum, quæ in hac iterum divina Deoque addicta civitate coacta, impia Theodori, Neſtorii, Origenis, Didymi, Evagrii, reliquorumque hæreticorum prædicta ſectantium dogmata, dudum quidem ante apud pleroſque occultata, per id vero tempus acerbos denuo ramos ſurculosque proferentia, juſtè excidit, quæ enim ipſi mente delira, &

Ἔτι μὴν καὶ τὴν αὖθις κατ' αὐτὴν τὴν θεοφρούρητον πόλιν συγκροτηθεῖσαν ἁγίαν πέμπτην σύνοδον τῶν ρξε ἁγίων πατέρων ἡμῶν· ἥτις τὰ Θεοδώρου καὶ Νεστορίου, πρὸς δὲ καὶ Ὠριγένους, Διδύμου τε καὶ Εὐαγρίου καὶ τῶν ἀμφ' αὐτοὺς κακοδόξων ἀσεβῆ δόγματα, πάλαι μὲν παρὰ τοῖς πολλοῖς κρυπτόμενα, τηνικαῦτα δὲ πικρῶς ἀναφυέντα καὶ ἀναβλαστήσαντα ἐξέτεμε. δι' ὧν γὰρ αὐτοὶ ληρωδῶν μυθολογημάτων, Ἰουδαϊκῆ

τα

γε καὶ Ἑλληνικῇ μᾶλλον, ἢ Χριστιανικῇ δόξῃ ἐπηκολούθησαν.

Ἑξῆς τὴν ἕκτην τῶν ρο΄. ἱερῶν ἀνδρῶν οἰκουμενικὴν σύνοδον, καὶ αὐτὴν κατὰ τὸ βασίλειον ἄστυ συνηγμένην, καὶ τὰς κατὰ Χριστὸν φύσεων τάς τε ἰδιότητας καὶ φυσικὰς ἐνεργείας καὶ θελήσεις κηρύξασαν· ἀναθεματίσασαν δὲ Θεόδωρον τὸν τῆς Φαρὰν ἐπίσκοπον, καὶ Ὀνώριον, Κῦρόν τε καὶ Σέργιον, Πύῤῥον, Παῦλον καὶ Πέτρον, τοὺς συγχωρήσει Θεοῦ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐν τῇ ἱερωσύνῃ εἰσφθαρέντας· ἔτι καὶ Μακάριον τὸν Ἀντιοχείας ὀνομασθέντα πρόεδρον, καὶ Στέφανον τὸν τούτου μαθητήν· πρὸς δὲ καὶ Πολυχρόνιον, τὸν νηπιόφρονα γέροντα· οἱ ἓν θέλημα, καὶ μίαν ἐνέργειαν, ἐπὶ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἐδόξαζον.

Ἐπὶ ταύτης δὲ πάλιν καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον συνελθοῦσαν τῶν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ρν΄. πατέρων ἑβδόμην καὶ ἱερὰν σύνοδον· ἥτις πάσας τὰς προλαβούσας ἁγίας συνόδους ἐπεσφράγισε, καὶ τὰ τούτων δόγματα· τῶν σεπτῶν καὶ ἱερῶν εἰκόνων τὴν ἄρχηθεν παραδεδομένην τῇ ἐκκλησίᾳ προσκύνησιν ἀνεδέξατο, ὁρίσασα παραπλησίως αὐτὰς τῷ τύπῳ τοῦ ζωο-

ποιοῦ

& fabulose profitebantur, ea Judæorum & paganorum imaginationi verius, quam Christianorum fidei, consentanea erant.

Post hanc & sextam quoque sanctam & œcumenicam centum & septuaginta sanctorum virorum Synodum, iterum in regia hac urbe congregatam veneror: quæ pro naturarum Christi ratione, ejusdem quoque proprietates, naturalesque operationes, & voluntates distinxit, ac prædicavit: & Theodorum Episcopum Pharan, Honorium, Cyrum, Sergium, Pyrrhum, Paulum, Petrum, qui permissu Dei per corruptionem & fraudem in Ecclesiæ sacerdotium irrepserant, Macarium Antiochiæ antistitem, & Stephanum Macarii discipulum, & Polychronium puerilem insanumque senem, anathemati subjecit. Unam enim hi duntaxat voluntatem, unamque operationem, Christo Servatori nostro tribuendam docebant.

Recipio tamdem septimam sacram centum & quinquaginta sanctorum Patrum Synodum, nostro hoc ævo in civitate Nicæa denuo celebratam, quæ omnes præcedentes sacras Synodos, earumque dogmata ac decreta confirmavit, & quodammodo obsignavit: sacrarumque ac venerabilium imaginum cultum adorationemque jam inde ab initio ecclesiis traditam, suscepit; definivitque non secus venerandas esse,

atque

atque vivificæ crucis effigiem. Eos proinde ex Ecclesiis ejicimus, qui in harum contumeliam & eversionem futili garrulitate Christianis insultant, quasi Deorum loco hactenus illas habeant, venerenturque: quales sunt Theodosius, Basilius & Sisinnius, qui Dei permissione episcopalibus sedibus præfuere.

Has itaque prædictas sacras & œcumenicas Synodos suscipio, & omnium electorum beatorumque Patrum dogmata & opuscula, ut quæ ab omni reprehensione alienam doctrinam salutisque fundamentum contineant, ex animo complector: demum quoscunque Ecclesia Catholica recipit, illos ego quoque recipio: & quoscunque illa aversatur, illos ipsos & ego itidem aversor. Exsecror etiam modisque omnibus detestor, qui à Simone Mago appellationem sortiti, & ab omni prorsus pietate exuti, ad præsentem usque diem pravorum exitialiumque dogmatum opinionibus sanctorum traditionem infirmare, virulentumque zizaniorum semen orthodoxæ fidei agro immiscere non cessant. Hos (inquam) omnesq; eorumdem sequaces exsecror, & veluti Ecclesiarum Christi pestes respuo & anathematizo.

ποιοῦ σταυροῦ προσκυνεῖσθαι· ἀπεβάλομεν τῆς ἐκκλησίας τοὺς ἐφ' ὕβρει καὶ καταστροφῇ τούτων κενολογήσαντας, καὶ τῶν Χριστιανῶν κατηγορήσαντας, ὅτι ὡς θεοῖς αὐτοῖς προσεκύνησαν· τοὺς περὶ Θεοδόσιον, Βασίλειον, Σισίννιον, τοὺς παροράσει Θεοῦ ἱερατικῶν θρόνων ἄρξαντας.

Καὶ ταύτας τὰς εἰρημένας ἁγίας οἰκουμενικὰς συνόδους ἀποδέχομαι, καὶ πάντων τῶν ἐκκρίτων καὶ μακαρίων πατέρων τά τε δόγματα καὶ πονήματα ἀσπάζομαι, ὡς διδασκαλίαν ἀνεπίληπτον, καὶ σωτηρίας θεμέλιον· καὶ οὓς ἡ καθολικὴ ἐκκλησία προσίεται ἀποδέχομαι, καὶ οὓς ἀποστρέφεται ἀποστρέφομαι· ἀποβάλλομαι δὲ καὶ παντελῶς ἀποτρέπομαι τοὺς ἀπὸ Σίμωνος τοῦ Μάγου, καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο τῆς εὐσεβείας παντάπασιν ἀποπεπτωκότας, καὶ ῥίζαις πονηρῶν δογμάτων καὶ φθοροποιῶν ἐμφυέντας, καὶ τὴν τῶν ἁγίων παράδοσιν ἀθετήσαντας, καὶ τὸν πικρὸν τῶν ζιζανίων σπόρον συναναμίξαι τῇ τῆς ὀρθοδοξίας ἀρούρᾳ τολμήσαντας, αὐτούς τε ἀναθεματίζω, καὶ πάντας τοὺς ἑπομένους αὐτοῖς· καὶ ὡς λύμην τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας διαπτύω καὶ τῷ ἀναθέματι καθυποβάλλω.

Illa Nicephori CPol. ad Leonem III. Epistola, Græce primum prodiit in Actis Synodi Ephesinæ, licet tot sæculis illâ junior p. 303. Heidelberg. 1591, fol. & Latine in Theodori Peltani versione illorum Actorum pag. 342.

342. ibid. 1604. fol. Deinde veterem Latinam versionem ad Baronium misit Fronto Ducæus, descriptam ex magno Codice Conciliorum MSto Bibl. Canonicorum Ecclesiæ Virdunensis in Lotharingia. Dedit igitur eam Baronius in Annalibus ad A. 811. n. 19. seq. Denique cum Pelt[illegible] versione legitur Græce & Latine in Conciliis Labbei tom. VII. p. 120[illegible] & Harduini tom. IV. p. 978. Græcis utrobique ex præclaro Codice Seguieriano castigatis.

IV. *Photii*, qui Patriarchatum Cpol. gessit ab A. 857. ad 867. atque iterum ab A. 877. ad 886. narratio de septem Synodis, quæ incipit: ἡ πρώτη καὶ οἰκουμενικὴ ἁγία σύνοδος, sæpius lucem vidit, atque pars est primæ ejus Epistolæ ad Michaëlem Bulgariæ Principem, ut dicere me memini Volum. IX. p. 520. Nunc tantummodo addere juvat, hunc esse libellum Photii de Synodis, quem laudat Allatius pag. 450. de consensu, atque alibi: Et illam Photii Epistolam versibus expressam Gallicis Regi Christianissimo Ludovico XV. recens oblatam à P. D. Bernardo Theatino, editamque Parisiis 1718. 4. hoc titulo: *Maximes pour la conduite du Prince Michael, Roi de Bulgarie.* Diversa tamen est, & necdum edita ejusdem Photii ἐπιτομὴ τῶν πρακτικῶν τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων, quæ incipit: ἀναγκαῖον δεῖ μέλλοντας ἡμᾶς χριστιανικῶν αἱρέσεων ἐπιμιμνῆσθαι, MS. in Bibl. Cæsarea teste Lambecio III. p. 46.

V. Anonymi Σύνοψις τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων, ποῦ καὶ πότε καὶ κατὰ τίνων ἑκάστη αὐτῶν συνήχθη. *Compendiaria narratio de septem universalibus Synodis ubi, quando & contra quos qualibet earum fuerit congregata.* Incipit: χρὴ γινώσκειν πάντα χριστιανὸν ὅτι ἑπτά εἰσιν ἅγιαι. Primus edidit Græce è MS. Bibl. Augustanæ *David Hæschelius*, dicavitque Theodoro Cantero, Augustæ Vindel. 1595. 4. Deinde Commelinus subjunxit Græce Gelasii Actis Synodi Nicænæ editis Heidelberg. 1604. fol. & Latinam *Abrahami Sculteti* versionem, iisdem Gelasii Actis per Rob. Balforeum, Scotum versis, ibid. Ab eo tempore *Joannes à Fuchte* synopsin istam Græce & Latine cum Abrah. Sculteti versione iterum vulgavit, Helmst. 1614. 8. adjecta Joach. Camerarii brevi de Synodis Oecumenicis enarratione. Præter Scultetum vertit etiam Latine *Conradus Rittershusius*, cujus interpretatio legitur in ejus Commentario ad Novellas p. 51. Argentorat. 1615. & 1629. 4. nec non in libro secundo sacrarum lectionum, capite undecimo p. 120, Norimb. 1643. 8. Multis partibus locupletior est, licet idem ini-

tium & multa eadem habet Synopsis de septem Synodis Oecumenicis, quam ex Codice Antonii Eparchi Græce & Latine edidit *Stephanus le Moyne* tom. 1. Variorum sacrorum Lugd. Bat. 1685. 1694. 4. pag. 81 -- 118. Confessionem autem fidei, quam eidem p. 118 -- 123. alio, ut videtur, auctore adjunxit, hoc etiam loco exhibere juvat.

Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, creatorem cœli & terræ, &c. Sic sentiens, & confessus immutabiliter fidem in Ecclesia Catholica & Apostolica ædificatam & annunciatam, septem sanctas & generales Synodos recipio.

Primam quæ Arium & illi consentientes cum abominanda eorum doctrina, quæ docet creaturæ adorationem, evertit & effringit.

Secundam quæ mente captum Macedonium ab Ecclesiastica communione & statione removit & abscidit, ut qui adhæreret insaniæ ad Arianam proxime accedenti. Nam cum in ordinem creaturarum cogeret sanctissimum, & omnipotentem Spiritum, à creaturæ adoratione non cohibeatur.

Tertiam vero, ut quæ tollat & evertat Hæresin impii Nestorii novam ubique & Deo adversam. Nam totum hominem Deo verbo unitum hypostatice & indivisibiliter, temere & inepte avellens à divina Verbi persona, illum propriam personam habere sibi, & fingebat & monstrum istud doctrinæ disseminabat. Quapropter Filium & Verbum Dei, quod in carne apparuit, merum esse homi-

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς· οὕτω φρονῶν καὶ διομολογῶν ἀπαρατρέπτως τὴν ἐν τῇ καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ ἐφιδρυμένην τε καὶ κηρυσσομένην πίστιν, τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους ἀποδέχομαι.

Τὴν μὲν πρώτην ἥτε δὴ Ἄρειον καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτῷ ἅμα τῇ βδελυκτῇ αὐτῶν κτισματολατρείᾳ, καθελοῦσαν καὶ διαρρήξασαν.

Τὴν δὲ δευτέραν ὡς τὸν φρενοβλαβῆ Μακεδόνιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς χοροστασίας ἐξοστρακίσασαν καὶ ἀποτεμοῦσαν, Ἀρείῳ παραπλησίαν καὶ αὐτὸν μανίαν ἐκμεμηνότα· ἐν κτίσμασι γὰρ καὶ οὗτος τὸ πανάγιον καὶ παντουργὸν συνθεὶς Πνεῦμα κτισματολατρεῖν οὐκ ἠνέχετο.

Τὴν δὲ τρίτην ὡς καθαιρέτιν οὖσαν τῆς δυσσεβοῦς Νεστορίου καὶ τῆς αὐτῷ καινοποιηθείσης θεοστυγοῦς αἱρέσεως. τοῦτον γὰρ τὸν ἀδιαιρέτως καὶ καθ' ὑπόστασιν ἑνωθέντα τῷ Θεῷ Λόγῳ ὁλικὸν ἄνθρωπον τολμηρῶς καὶ ἀφρόνως τῆς θεϊκῆς τοῦ Λόγου διασπῶν ὑποστάσεως ἰδιοϋπόστατον αὐτὸν ἐτερατολόγει τε καὶ ἐφαντάζετο. διὸ καὶ ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν σαρκὶ ἐπιφανέντα υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ ὀνομάζειν

ξας, ἀκολούθως ὁ τρισάθλιος καλεῖν καὶ τὴν παναγίαν θεοτόκον, χριστοτόκον οὐκ ἠρυθρία.

Τὴν δὲ τετάρτην ὡς τὸν δυστυχέστατον Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον ἀλάστορα καταρράξασαν καὶ ἀναθεματίσασαν μετὰ τῆς φαντασιώδους αὐτῶν φρενοβλαβείας καὶ πάσης αὐτῶν τῆς συμμορίας. τὴν γὰρ τοῦ Κυρίου σάρκα μὴ εἶναι ὁμοούσιον ἡμῖν ἐληρῴδουν. ἀλλ᾽ ἐκ δύο μὲν φύσεων τὴν ἕνωσιν συναναλωθῆναι φησὶν, μηδετέρας ἀποσωζούσης σῶα τὰ ἰδιώματα μήτε τῆς θεϊκῆς μήτε τῆς ἀνθρωπίνης.

Τὴν δὲ πέμπτην ὡς ἐκτεμοῦσαν τε καὶ ἀποτεφρώσασαν τέλεον τὰ καὶ πρώην μὲν ὑπὸ τῆς τρίτης συνόδου σβεσθέντα. ἔτι δὲ ἀναρριπιζόμενα πάλιν μιαρὰ δόγματα τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου τοῦ τῆς Βασιλίδος ἀθέως ἱεραρχήσαντος, καὶ Θεοδώρου τοῦ Μοψουεστίας ἀθεώτερον ἐπισκοπήσαντος. ἀλλὰ μὲν καὶ αὐτοὺς πάντας σὺν τῇ τοιαύτῃ ματαιοφροσύνῃ νοσήσαντας. ἔτι δὲ καὶ ὡς διασπάσασάν τε καὶ ἐκθερίσασαν Ὠριγένην, Δίδυμον καὶ Εὐάγριον ἑλληνόφρονι λογισμῷ καὶ ἀσυνέτῳ γνώμῃ εἰς ἔσχατον βυθὸν ἀθεότητος ἐμπεπτωκότας. βαθμοὺς γὰρ καὶ ὑποβάσεις θεότητος ἀναπλάσαντες καὶ ψυχῶν προϋπάρξεις καὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον αὐτῶν νεύσεως ἀπορροίας τε καὶ ἀποπλώσεις ἐν ἑαυτοῖς ὑποστήσαν-

hominem somnians, per consequentiam, iste miserrimus, sanctissimam virginem Dei matrem, tantum Christi matrem vocare non erubuit.

Quartam quæ infelicissimum Eutychem & superbum Dioscorum anathematizavit & deturbavit, cum omni eorum societate & ineptis eorum figmentis. Nam Domini carnem nostræ non esse similem nec consubstantialem delirabant, sed unionem fieri duarum Naturarum, post unionem vero in unam consumi, & conflari naturam, nulla naturarum, nec Divina nec Humana servante sartas tectas suas proprietates.

Quintam, ut rescindentem & in cineres plane redigentem, ea quæ diu ante à tertia Synodo fuerunt extincta. Insuper & detestanda dogmata, impii Nestorii in urbe Regia impie sacra administrantis, & Theodori Mopsuestiæ iniquissimi Episcopi, quæ iterum fuerant quasi flatu suscitata; sicut & omnes alios, qui istis ineptiis correpti laborabant. Ut & evellentem & demetentem doctrinas Origenis, Didymi, Evagrii, gentilium dogmatibus incoctorum, qui imprudenti & inepta sententia, in ultimum impietatis barathrum delapsi sunt. Nam divinitatis gradus & inferiora subsellia fingebant & excogitabant, animarum præexistentiam, & illarum (secundum divinitatem nutus sui) effluvia & lapsus,

pſus, in ſe ipſis ſubſtituentes & admittentes, illas ad diverſa & varia corpora accedere, & in illa detrudi volebant, & ſuppliciorum finem, & Dæmonum reſtitutionem in priorem ſtatum, & ventriloquium eructantes, ore aperto fabulabantur, inaniterque jactabant & decantabant.

Sextam vero, ut rejicientem & avellentem Honorii, Sergii, Macarii ſocios, ineptos & monſtra loquentes, ſimul & eos, qui illorum impietatem impotenter repræſentabant, cum eorum peregrinis & alienis figmentis. Unam quippe voluntatem, & unam operationem, Chriſto Deo noſtro, ex duabus immutabilibus naturis emergenti, iſti miſeri peſſime tribuebant.

Cum his vero ſanctam magnam ſeptimam Synodum Nicænam ſecundam, hoſtes imaginum, ut ipſius Chriſti hoſtes, & ſanctorum accuſatores, tanquam excrementa rejicientem & removentem; & cum illis abominabilem Manichæorum hæreſin. Nam Domini noſtri Jeſu Chriſti ſanctum corpus, & nobis conſubſtantiale, imagine repræſentare abhorrebant, illud nec figurari nec circumſcribi poſſe debacchantes, ac propterea nec nobis eſſe conſubſtantiale, impotenter & furioſe concludentes. Has ergo ſeptem ſanctas Synodos generales recipio, anathematiſans eos, quos illæ anathe-

στήσαντες εἰς διαφορά τε καὶ πολυειδῆ σώματα μεταγγίζοντες ταύτας καὶ μεταβάλλοντες, καὶ τέλος κολάσεως, καὶ Δαιμόνων ἀποκαταστάσεις, ἀπὸ κοιλίας τὸ δὴ λεγόμενον ἐρευγόμενοι ἀθυροστόμως ἐμυθολόγησάν τε καὶ ἐῤῥαψῴδησαν.

Τὴν ἕκτην δὲ ὡς ἀποῤῥίψασάν τε καὶ κατασπάσασαν τοὺς ἀμφὶ Ὀνώριον, καὶ Σέργιον, καὶ Μακάριον, τοὺς τερατολόγους καὶ παράφρονας. ἅμα δὲ καὶ τοὺς τὴν αὐτῶν δυσσέβειαν ἀκρατῶς ἐναπομαξαμένους μετὰ τῆς ἐκφύλου καὶ ἀλλοκότου αὐτῶν πλασματολογίας. ἓν γὰρ θέλημα καὶ μίαν ἐνέργειαν τῷ ἐκ δύο ἀπαρατρέπτων φύσεων πεφυκότι Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν κακῶς οἱ δείλαιοι ἐπεγράφοντο.

Πρὸς ταύταις δὲ καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον ἱερὰν καὶ μεγάλην ἑβδόμην σύνοδον ὡς τοὺς εἰκονομάχους καὶ διὰ τοῦτο Χριστομάχους καὶ ἁγιοκατηγόρους ἀποσκυβαλίσασάν τε καὶ καταβαλοῦσαν. καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ τὴν βδελυκτὴν Μανιχαϊκὴν αὐτῶν αἵρεσιν. τὸ γὰρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἅγιον σῶμα καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν γράφειν εἰκονικῶς ἐμυσάττοντο, τὸ ἄγραπτον καὶ ἀπερίγραπτον αὐτοῦ καταβακχεύοντες, καὶ διὰ τοῦτο μὴ εἶναι ἡμῖν ὁμοούσιον μανικῶς συμπεραίνοντες. Ταύτας οὖν τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους ἀποδέχομαι, ἀναθεματίζων μὲν οὓς ἐκεῖναι ἀνεθεμάτισαν, κατασπαζόμε-

νος

νος δὲ ἔμπαλιν καὶ μεγαλύνων οὓς ἐπευφήμησαν. αὕτη μὲν ἡ τῆς πίστεως ἐστὶ τῶν εἰς ταύτην ἀνηκόντων καὶ περὶ αὐτὴν ὑφισταμένων ὁμολογία. ἐν ταύτῃ μοι ἡ ἐλπίς. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὅσοις εὐσεβεῖν μεμελέτεται καὶ τῆς καθαρᾶς καὶ ἀκιβδήλου δόξης τῶν Χριστιανῶν θεῖος ἔρως προσπέφυκεν.

themate percusserunt, & amplexu & osculo excipiens, iterumque celebrans eos, quos illæ laudibus & testimonio suo sunt prosecutæ. Hæc est fidei meæ & eorum, quæ ad illam pertinent & ab illa dependent confessio. In ea spes mea collocata est, sicut & omnium aliorum, quibus pietas curæ est, & quibus innatus est divinus amor puræ & sinceræ Christianorum doctrinæ.

Non omittendus etiam *Constantinus Harmenopulus*, * JCtus circa A. 1380. defunctus, qui in protheoria epitomes sacrorum Canonum ** non pluribus quam septem Synodis universalibus testimonium perhibet his verbis:

Τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων ἡ μὲν πρώτη ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, κατὰ Αρείου, τοῦ κτίσμα τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ λέγοντος, συνηθροίσθη, τριακοσίων δέκα, καὶ ὀκτὼ Θεοφόρων ἁγίων οὖσα πατέρων, ὃν καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ δευτέρα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου συνηθροίσθη κατὰ τῶν πνευματομάχων, ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων οὖσα πατέρων, οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ τρίτη ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ συνηθροίσθη κατὰ Νεστορίου, τοῦ ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν Χριστὸν δογματίζοντος καὶ Κελεστίνου, διακοσίων ἁγίων οὖσα πατέρων, οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ τετάρτη ἐν Χαλκηδόνι ἐπὶ Μαρκιανοῦ συνηθροίσθη κατὰ Διοσκόρου καὶ

Prima Synodus Oecumenica Nicææ sub Constantino Magno, adversus Arium, qui Creaturam esse dicebat Dei Filium, convenit, ac omnino CCCXVIII. divis sanctisque Patribus congressis, Arium anathemati subjecit. Secunda CL. Patres habuit, coacta Constantinopoli sub Theodosio Magno, contra Pnevmatomachos, quos anathemate feriit. Tertia sub Theodosio Minore coiit Ephesi contra Nestorium, qui Christum tradebat nudum Hominem esse, contraque Cælestinum. Adfuere Patres CC. & in istos anathematis est promulgata sententia. Quarta Chalcedone convenit sub Mar-

* Dixi de eo Volum. X. p. 274. sqq.

** In Freheri Jure Græco Romano lib. I. p. I. & in Rittershusii Sacris Lect. p 138.

Marciano, adversus Dioscorum & Eutychem, qui duas Verbi, Dei pariter & hominis, naturas, post unionem commistas, in unam naturam redactas dicebant: ideoque à DCXXX. Patribus ibidem anathemati subjecti fuerunt. Quinta sub Justiniano I. Constantinopoli collecta, quum CLX. sancti Patres adessent, quartæ Synodi decreta confirmavit, eique resistentes, & inter hos Origenem, atque omnes hæreticos anathemate mulctavit. Sexta itidem Constantinopoli habita, congressis CLXX. sanctis Patribus, sub Imperio Constantini Barbati, anathematis sententiam tulit in eos, qui unam in Christo voluntatem & unam agendi vim tradebant. Canones & ipsa nullos exposuit, uti nec quinta fecerat. Ideoque coacta in Trullo palatii Constantinopolitani Synodus alia fuit CCXXVII. Patrum, Justiniani naribus mutilati, Barbati filii, jussu, Canonum duntaxat exponendorum caussa. Quapropter & isthæc sexta dicitur, uti quæ suppleverit, quod sextæ deerat, Canonum scilicet expositionem.

Septima Nicææ sub Constantino, & matre ipsius Irene, congregata fuit adversus imaginum adversarios, qui à CCCLXVII. Patribus isthic anathemati fuere subjecti.

καὶ Εὐτυχοῦς, τὰς δύο φύσεις τοῦ Θεανθρώπου Λόγου μετὰ τὴν ἕνωσιν λέγοντας συγκραθῆναι, καὶ εἰς μίαν φύσιν ἀποτελεσθῆναι. ἑξακοσίων τριάκοντα ἁγίων οὖσα πατέρων, οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ πέμπτη ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ πρώτου ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθεῖσα, ἑκατὸν ἑξήκοντα καὶ πέντε ἁγίων οὖσα πατέρων, τὰ τῆς τετάρτης ἐπεκύρωσε δόγματα, καὶ τοὺς ἀνθισταμένους ταύτῃ ἀνεθεμάτισε, καὶ σὺν αὐτοῖς Ὠριγένην καὶ τοὺς αἱρετικοὺς ἅπαντας. ἡ δὲ ἕκτη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ αὐτὴ συναθροισθεῖσα, ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἁγίων οὖσα πατέρων, ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, τοὺς μίαν θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐπὶ Χριστοῦ δογματίζοντας ἀνεθεμάτισε, κανόνας δὲ οὐδὲ αὐτὴ ἐξέθετο, ὥσπερ οὐδὲ ἡ πέμπτη, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐν Τρούλλῳ συνηθροίσθη ἡ καὶ ἕκτη (πενθέκτη, ut vocat Theodor. Balsamo init. l. 7. Jur. Græco-Romani) λεγομένη, ἥτις κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν τῷ Τρούλλῳ συνηθροίσθη τοῦ Παλατίου, διακοσίων εἰκοσιεπτὰ ἁγίων οὖσα πατέρων κατὰ κέλευσιν Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτμήτου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πωγωνάτου, δι᾽ ἔκθεσιν καὶ μόνων Κανόνων. ὅθεν καὶ ἕκτη προσαγορεύεται, ὡς τὸ τῇ ἕκτῃ ἐλλεῖπον ἀναπληρώσασα, ὅπερ ἐστὶν ἡ τῶν Κανόνων ἔκθεσις. ἡ δὲ ἑβδόμη ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ συνηθροίσθη κατὰ τῶν εἰκονομάχων, τριακοσίων ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ ἁγίων οὖσα πατέρων. οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν.

Mat-

Matthaeus vero *Blastares* Hieromonachus * in prooemio Syntagmatis Alphabetici Canonum de octo Synodis differit, ex quo tantum hoc loco adscribam quae de septima & octava Synodo scribit:

Χρόνων παρεῤῥυηκότων εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, ὀγδόου δὲ ἱσταμένου τοῦ Κωνσταντίνου τῇ βασιλείᾳ καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Εἰρήνης, Νίκαιαν δὲ τῶν Βιθυνῶν μητρόπολιν κρατήριον τῆς εὐσεβείας, καὶ ἡ ἑβδόμη σύνοδος δείκνυσιν, ὥς γε δὴ καὶ ἡ πρώτη σύνοδος πάλαι· εἰς ἑπτὰ δὲ καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακοσίους ἄνδρας ἱεροὺς ἐπληθύνετο, ταξιάρχας τῆς ἱερᾶς αὐλῆς φάλαγγος προβαλλομένη Ταράσιον Κωνσταντινουπόλεως τὸν ἐν ἱερεῦσι Θεοῦ περιβόητον. Πέτρον τοῦ τῶν ἱερέων τάγματος πρῶτον, καὶ ἕτερον Πέτρον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον τῆς τοῦ ἁγίου Σάββα μονῆς, τὸν τόπον Ἀδριανοῦ τοῦ Πάπα Ῥώμης κληρωσάμενον. Ἰωάννην τε καὶ Θωμᾶν πρεσβυτέρους. Καὶ καλὸν ἐν ἀσκηταῖς λάμποντας, τῶν τῆς ἀνατολῆς πατριαρχῶν τὸν τόπον ἐπέχοντας· λέγω δὲ Ἀπολιναρίου Ἀλεξανδρείας· Θεοδωρήτου Ἀντιοχείας, καὶ Ἠλία Ἱεροσολύμων. Αὕτη τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος τοὺς εἴδωλα τὰς προσκυνητὰς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ εἰκόνας, ὢ μιαρᾶς γλώττης, ἀποκαλοῦντας, δι' ὧν εἰδώλων πλάνη διώκεται, κοινῇ ψήφῳ δεσμοῖς ἀλύτοις τῷ ἀναθέματι ὑποβάλλουσι· καὶ κανόνας δύο πρὸς τοῖς εἴκοσιν εἰς τὴν τῶν πιστῶν ὠφέλειαν συντεθέασιν, ἑξάκις χιλιοστοῦ διακοσιοστοῦ ἐνενηκοστοῦ ἕκτου τηνικαῦτα διαπρεύοντος ἔτους.

Elapsis (post sextam) centum viginti annis, octavo autem imperii Constantini & matris ejus Irenes fluente, septima etiam Synodus, ut prima olim, Nicaeam Bithyniorum metropolim pietatis forum ostendit. Trecentis autem sexaginta septem sacris viris ornata est: Sacrae hujus phalangis constituens duces, Tarasium Constantinopolitanum, magni inter Dei Sacerdotes nominis, Petrum in Sacerdotum ordine primas tenentem, & alium Petrum Presbyterum, & sancti Sabae monasterii praefectum, qui Adriani Papae Romani locum sortitus est: Johannem & Thomam Presbyteros, & admodum inter Monachos celebres, Orientis Patriarcharum locum tenentes, nimirum Applinarii Alexandrini, Theodoriti Antiocheni, & Eliae Hierosolymitani. Haec igitur sancta Synodus eos, qui venerandas Christi & sanctorum illius imagines, per quas idolorum error expellitur, oh impura lingua! idola vocant, irresolubilibus anathematis vinculis communi suffragio subjecerunt: & duos & viginti canones in fidelium utilitatem composuerunt: Anno mundi VICIↃCCXCVI. ** tunc temporis labente.

* De hoc Blastare, Volum. X. p. 493.

** A. C. 787.

Alia quædam Constantinopoli quoque Synodus celebrata est in celebri sanctorum Apostolorum templo, quæ inscribitur sancta & magna prima & secunda Synodus. Fertur autem eam Photii Patriarchæ Constantinopolitani diebus congregatam fuisse, quo tempore Basilius Macedo Romani Imperii sceptra tenebat: quinto & septuagesimo anno à Synodo septima elapso. Cum in primo enim conventu seditio aliqua coorta esset, secunda etiam congressione divinis patribus opus fuit, in qua decreta confirmarentur pariter & scriptis mandarentur, ut exinde una Synodus distincte nominetur. Et hæc etiam canones septemdecem composuit.

Alii præterea tres canones à Synodo, quæ Photium in throno Constantinopolitano ultima collocavit, post divini Ignatii translationem, utroque sæpius antea ejecto & rursus introducto, editi fuerunt.

Γέγονε δέ τις καὶ ἑτέρα κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν σύνοδος, ἐν τῷ περιφανεῖ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ναῷ, ἥτις ἐπιγέγραπται ἡ ἁγία καὶ μεγάλη πρώτη καὶ δευτέρα σύνοδος. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν δέ φασι ταύτην ἠθροῖσθαι Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἡνίκα Βασίλειος ὁ Μακεδὼν τὰ σκῆπτρα τῆς Ῥωμαίων διεῖπεν ἀρχῆς, ἑβδομηκοστοῦ καὶ πέμπτου ἔτους μετὰ τὴν ἑβδόμην ἐξηκούσης σύνοδον· στάσεως δέ τινος κατὰ τὴν πρώτην συμβάσης συνέλευσιν, καὶ δευτέρας συνδρομῆς τοῖς θείοις πατράσιν ἐδέησεν, ἐν ᾗ καὶ δογματισθέντα κυρωθῆναί τε καὶ γραφῇ δοθῆναι, ὡς ἐντεῦθεν διῃρημένως τὴν μίαν ὀνομάζεσθαι σύνοδον. κανόνας δὲ καὶ αὕτη συνέθηκεν ἑπτακαίδεκα.

Ἀλλὰ καὶ ἕτεροι τρεῖς κανόνες ἐξεφωνήθησαν τῇ συνόδῳ ἥτις τὸν Φώτιον τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως τελευτῶσα ἐνίδρυσε, μετὰ τὴν τοῦ θείου μετάθεσιν Ἰγνατίου, ἑκατέρου πολλάκις πρότερον ἐκβαλλομένου καὶ ἀντεισαγομένου.

VI. *Nilus* Metropolita Rhodius, Philothei Patriarchæ CPol. circa A.C. 1366. exarchus, sed quod cum Palamitis * faceret sacro Rhodi solio etiam invito Philotheo deturbatus, præter alia, quæ ab Allatio libro de Nilis cap. 16. commemorantur, scripsit synopticam narrationem de Synodis Oecumenicis novem, quam Græce & Latine vulgavit Christoph. Justellus ad calcem Nomocanonis Photiani Paris. 1615. recusam deinde in Bibliotheca Juris Canonici Voello-Justelliana Paris. 1661. fol. tom. 2. pag. 1155. & in Conciliis Jo. Harduini tom. V. p. 1479. Diversa est hæc synopsis ab ejusdem Nili explanatione Canonum Synodicorum, Georgii Coressii &

* Vide Nicolaum Methonensem libro in Palamam, & Nic. Comnenum Papadopoli p. 226. Prænot. Mystagog.

& Johannis Lascaris notis illustratum, de qua supra p. 48. Placet hoc loco tantum referre, quæ scribit Nilus de Synodo sexta, septima, octava & nona.

Η ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ἕκτη σύνοδος γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, συναθροισθεῖσα ὑπὸ ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἁγίων πατέρων, ἧς ἡγοῦντο Ἀγάθων Ῥώμης, Γεώργιος Κωνσταντινουπόλεως, Πέτρος μοναχὸς τοποτηρητὴς τῆς Ἀλεξανδρείας, Θεοφάνης Ἀντιοχείας. κατὰ Ὀνωρίου πάπα Ῥώμης, Κύρου Ἀλεξανδρείας, Σεργίου τε καὶ Πύῤῥου καὶ Παύλου καὶ Πέτρου ἐπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως. ἦν δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη ͵ϛροθ΄. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ψιθ΄. ἀπὸ ἕκτης ἕως ἑβδόμης ἔτη ἑκατὸν ἐννέα.

Sancta & œcumenica sexta Synodus habita est, imperante Constantino Pogonato, congregata à centum septuaginta sanctis Patribus, cui præerant Agatho Romæ, Georgius Constantinopolis, Petrus Monachus Alexandrini legatus, Theophanes Antiochiæ Episcopus adversus Honorium Papam Romæ, Cyrum Alexandriæ, Sergium, Pyrrhum, Paulum & Petrum Constantinopolis Episcopos. Erat annus mundi 6179. Christi vero 719. † A sexta ad septimam sunt anni novem & centum.

Η ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ἑβδόμη σύνοδος ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τριακοσίων ἑξήκοντα τριῶν ἁγίων πατέρων κατὰ τῶν εἰκονομάχων. ἡγοῦντο δὲ αὐτῆς Ἀδριανὸς πάπας Ῥώμης, Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως, Πολιτιανὸς Ἀλεξανδρείας, Θεοδώρητος Ἀντιοχείας, Ἡλίας Ἱεροσολύμων. ἦν δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη . . . . ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ἔτη ψκδ΄. ἀπὸ ἑβδόμης ἕως ὀγδόης ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι.

Sancta & œcumenica septima Synodus Nicææ secundo habita est, imperantibus Constantino & ejus matre Irene, congregata à sexcentis sexaginta tribus sanctis Patribus adversus iconomachos. Præerant huic Adrianus Papa Romæ, Tarasius Constantinopolis, Politianus †† Alexandriæ, Theodoritus Antiochiæ, Elias Hierosolymorum. Annus erat mundi * Christi vero 724. A septima ad octavam sunt anni centum viginti.

Η ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ αὕτη σύνοδος ὀγδόη τῶν τριακοσίων ὀγδοήκοντα ἁγίων πατέρων γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, καθ' ἣν

Sancta & œcumenica octava Synodus trecentorum octoginta sanctorum Patrum habita est, imperante Basilio Macedone, ** in qua Synodo

Z 2 coa-

† Imo 680. †† Apolinarius.
* Ex auctoris mente & calculo esset annus mundi 6288. Concilium vero illud habitum A. C. 787. ** Anno Christi 869.

coaluit pax cum Occidentali Ecclesia ac reliquis Patriarchis, manifeste profitentibus Occidentalibus in hæc verba: Nos ita legimus ac credidimus ut & vos absque ulla additione Symbolum sanctum, ut ita se habens sit vere Symbolum veræ fidei. Sed & eos, qui addunt aut detrahunt quid, anathematizamus. Aderant illic Joannes Papa Romæ, Photius Constantinopolis, & legati Romanorum Ecclesiæ, Paulus, & Eugenius Episcopi, & Petrus Presbyter ac Cardinalis, aliique Patriarchæ per legatos: quibus congregatis pro communi Ecclesiarum concordia, Presbyteri quidem senioris Romæ conclamarunt, decorum est nihil aliud innovari, sed veterem definitionem & toto orbe obtinentem ac celebratam legi & confirmari. Cumque sanctum Symbolum absque adjectione, sicuti se habet, lectum fuisset, sancta Synodus acclamavit, nos secundum Servatoris doctrinam & Apostolorum traditionem, ac præterea secundum Canonicos sanctarum & œcumenicarum septem Synodorum typos, definitionem sincerissimæ Christianorum fidei antiquitus à patribus ad nos usque propagatam mente & lingua comprobamus, & omnibus constanter annunciamus, nihil detrahentes, nec adjicientes menti nec verbis, nihil immutantes, nihil adulterantes. Postea

legati

ἣν σύνοδον γέγονεν εἰρήνη μεταξὺ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἄλλων πατριαρχείων, φανερῶς ὁμολογησάντων τῶν δυτικῶν, ὅτι οὕτως ἀναγινώσκομεν καὶ πιστεύομεν, ὡς καὶ ὑμεῖς, χωρὶς προσθήκης τινὸς τὸ σύμβολον τὸ ἅγιον ὡς οὕτως ἔχον, ὄντως σύμβολον εἶναι τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἀλλὰ καὶ τοὺς προστιθέντας, ἢ ἐλλείποντας ἀναθεματίζομεν. ὄντος τηνικαῦτα Ἰωάνν Πάπα Ῥώμης, Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοποτηρητῶν τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, Παύλου καὶ Εὐγενίου ἐπισκόπων, καὶ Πέτρου πρεσβυτέρου καὶ καρδιναλίου, καὶ τῶν ἄλλων πατριαρχῶν διὰ τοποτηρητῶν. ὧν συνελθόντων ὑπὲρ τῆς κοινῆς ὁμονοίας τῶν ἐκκλησιῶν, οἱ μὲν τοποτηρηταὶ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐβόησαν, πρέπεν δεῖ μὴ ἕτερον καινουργηθῆναι, ἀλλὰ αὐτὸν τὸν ἀρχαῖον ὅρον καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην κρατούμενον τε καὶ ἐπιβεβαιωθῆναι, καὶ τοῦ ἱεροῦ συμβόλου ἀναγνωσθέντος ἄνευ προσθήκης ὡς ἔχει, ἡ ἁγία σύνοδος ἐξεβόησεν, ἡμεῖς κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίαν καὶ τῶν Ἀποστόλων παράδοσιν, ἔτι δὲ καὶ τοὺς κανονικοὺς τύπους τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν ἑπτὰ συνόδων τὸν ἄνωθεν ἐκ πατέρων καὶ μέχρι ἡμῶν καταληλυθότα τῆς ἀκραιφνεστάτης τῶν Χριστιανῶν πίστεως ὅρον, καὶ ἐπινοίᾳ καὶ γλώττῃ στέργομέν τε καὶ πᾶσι διαγγέλλομεν διαπρυσίως, οὐδὲν ἀφαιροῦντες, οὐδὲ προστιθέντες κατὰ διάνοιαν ἢ λέξιν, οὐδὲν ἀμείβοντες, οὐδὲ κιβδηλεύοντες. καὶ μετὰ τοῦτο οἵτε τοπο-

τη-

τηρηταὶ Ῥώμης καὶ ἡ σύνοδος ἅπασα ἐξεβόησεν, ἕτερον ἐκθέσθαι σύμβολον, καὶ ὅρον ἀνακινῆσαι, ἢ προσθήκην ἢ ὑφαίρεσιν ποιῆσαι ἐν τῷ ἀναγνωσθέντι ἱερῷ καὶ ἁγίῳ συμβόλῳ, ἀνάθεμα ἔςω· ταῦτα καὶ ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς κανόσι τοῖς ἐκ τῆς πράξεως τῆς συνόδου ταύτης εὑρίσκεται ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς Ἰωάννου πάπα Ῥώμης πρὸς Φώτιον πατριάρχην Κωνςαντινουπόλεως. καὶ ἡ σὴ ἀδελφότης ἐπίσταται, ὡς ὅτε πρὸς ἡμᾶς παρεγένετο ὁ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀποσταλεὶς παρ' αὐτῆς περὶ τοῦ ἁγίου συμβόλου ἡμᾶς ἐδοκίμασεν, εὗρεν ἀπαράτρωτον, καθὼς ἀρχῆθεν παρεδόθη ἡμῖν, διατηροῦντας, καὶ μήτε προστιθέντας τι, ἢ ἀφαιροῦντας, ἀκριβῶς εἰδότας, ὡς τοῖς τοιαῦτα τολμῶσι βαρεῖα καταδίκη ἀναμένουσα ἀπόκειται. καὶ πάλιν οὖν παραδηλοῦμεν τῇ αἰδεσιμότητί σου, ἵνα περὶ τοῦ ἄρθρου τούτου, δι' ὃ συνέβη τὰ σκάνδαλα μέσον τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἔχῃ πληροφορίαν εἰς ἡμᾶς, ὅτι οὐ μόνον λέγομεν τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρῶτον θαῤῥήσαντας τῇ ἑαυτῶν ἀπονοίᾳ τοῦτο ποιῆσαι, παραβάτας τῶν θείων λόγων κρίνομεν καὶ μεταποιητὰς τῆς θεολογίας τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, οἳ συνοδικῶς παρέλαβον τὸ ἅγιον σύμβολον, καὶ μετὰ τοῦ Ἰούδα αὐτοὺς τάττομεν, ὅτι καὶ ταυτὸν ἐκείνῳ τετολμήκασι, οὐ παραδόντες εἰς θάνατον τὸ κυριακὸν σῶμα, ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς, οἵ τινές εἰσι μέρη τοῦ σώματος αὐτοῦ, διασχίσαντές τε, καὶ διατέμνοντες ἀλλήλων.

legati Romæ & tota Synodus acclamavit, ſi quis edat aliud ſymbolum, aut hanc definitionem commoveat, vel adjiciat detrahatve quidpiam huic ſacro ſanctoque ſymbolo, quomodo lectum eſt, anathema eſto. Hæc etiam in Romanis canonibus actorum hujus Synodi comperiuntur ex epiſtola Joannis Papæ Romani ad Photium Patriarcham Conſtantinopolis. Et tua fraternitas novit, quod cum ad nos venit, qui nuper ab ea miſſus eſt, ut probaret nos ſuper ſancto ſymbolo, invenit nos illud conſervantes intemeratum prout antiquitus nobis traditum fuerat, neque quidquam adjicientes detrahentesve, cum probe noverimus iis qui talia audent gravem imminere condemnationem. Rurſus igitur ſignificamus reverentiæ veſtræ, ut de hoc articulo, ob quem inter eccleſias Dei ſcandalum exortum eſt, ita de nobis perſuaſum habeas quod non modo dicimus hoc, ſed & eos qui primum auſi ſunt ſua temeritate hoc facere, eos transgreſſores divinorum ſermonum cenſemus & interverſores Theologiæ Domini Chriſti, ſanctorumque Patrum, qui ſynodice ſymbolum hoc ſanctum acceperunt, eosque cum Juda collocamus, quod idem ac ille ſint auſi, non dominicum quidem corpus morti tradentes, ſed fideles, qui ſunt corporis ejus membra, lacerantes, & alios ab aliis diſcerpentes.

Sancta & œcumenica Synodus nona habita eſt imperante beato & celebri Imperatore domino Andronico Palæologo, & Joanne filio ejus, adverſus Barlaam & Acindynum. Docebant illi modo quidem nullam eſſe diſtinctionem in divina natura, eſſentia & operatione, ſed eandem eſſe & indiſtinctam; modo vero diſtinctionem quidem aliquam eſſe dicebant, verum ita ut ſubſtantiam quidem increatam, ſubſtantiales vero ejus operationes atque naturales concederent diverſas eſſe à proprietatibus humanæ naturæ, non tamen increatas ſed creatas. Rurſus divinum illud lumen quod in monte Thabor effulſit, phantaſma prorſus & creaturam orientem ac intercidentem eſſe dicebant, at neque divinæ naturæ fulgorem eſſe fatebantur, qui dicitur divinitas & lux inacceſſa atque ardens. Adverſus hos igitur ita docentes, congregata eſt hæc ſancta Synodus coarguens inſanientes illos ac mentientes modis omnibus, reliquosque hæreticos impietate ſuperantes. Intererant huic Synodo Iſidorus Conſtantinopolis, Lazarus Hieroſolymorum Epiſcopi, tum Alexandrinus ac Antiochenus, per legatos, Gregorius Palamas, Philotheus Coccinus, & alii monachi multi magnæ virtutis ac prudentiæ, qui etiam hos anathematizaverunt. Accepimus voce, Deus, ſignificari ope-

Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ αὕτη σύνοδος ἐνάτη γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μακαρίτου καὶ ἀοιδίμου βασιλέως κυρίου Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ Ἰωάννου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, κατὰ Βαρλαὰμ καὶ Ἀκινδύνου. ἐδογμάτισαν γὰρ οὗτοι νῦν μὲν οὐδεμίαν διάκρισιν εἶναι ἐπὶ τῆς θείας φύσεως, οὐσίας, καὶ ἐνεργείας, ἀλλὰ ταυτὸν εἶναι καὶ ἀδιάφορον. νῦν δὲ διάκρισιν μὲν εἶναι ἔλεγον· πλὴν τὴν μὲν οὐσίαν ἄκτιστον, τὰς δὲ αὐτῆς οὐσιώδεις ἐνεργείας καὶ φυσικὰς συγχωροῦντες ἑτέρας εἶναι, πλὴν οὐκ ἀκτίστους, ἀλλὰ κτιστάς. καὶ ἔτι τὸ ἐν τῷ Θαβωρίῳ ἐκλάμψαν θεῖον ἐκεῖνο φῶς, φάσμα ἁπλῶς καὶ κτίσμα, γινόμενον καὶ ἀπογινόμενον, ἀλλὰ οὔτε θείας φύσεως φυσικὴν αἴγλην, καὶ θεότητα τὸ φῶς ἀπρόσιτον καὶ καῖον λεγόμενον. κατὰ τούτων οὖν οὕτω λεγόντων συνήχθη ἡ ἁγία σύνοδος αὕτη ἐλέγξασα τούτους ἀνοηταίνοντας καὶ ψευδομένους κατὰ πᾶν εἶδος λόγου, καὶ ἀσεβοῦντας μᾶλλον τῶν ἄλλων αἱρετικῶν. παρῆσαν δὲ τῇ συνόδῳ ταύτῃ Ἰσίδωρος Κωνσταντινουπόλεως, Λάζαρος Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας διὰ τοποτηρητῶν, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Φιλόθεος ὁ Κόκκινος, καὶ ἕτεροι μοναχοὶ πολλοὶ ἐνάρετοι καὶ λογάδες, οἳ καὶ αὐτοὺς ἀνεθεμάτισαν. παρελάβομεν, ὅτι θεὸν ἐνεργοῦντα δηλοῖ, θεότητος δὲ ἐνέργειαν. οὐδὲν δὲ τῶν τριῶν ἐνέργεια. παρελάβομεν ὅτι τὸ μηδεμίαν

μίαν δύναμιν ἢ ἐνέργειαν ἔχον, ἔτε ἔ-
στιν, ἔτε τι ἐστίν. ἐδὲ ἐστιν αὐτὸ θέσις
ἢ ἀφαίρεσις. τὸ δὲ ἔχον, ἕτερόν ἐστι
πάντως ἔ ἔχει.

operantem, voce vero Divinitatis operationem. Nihil autem horum trium est operatio. Accepimus id quod nullam virtutem aut operationem habet, omnino non esse; illud, inquam, nec est aliquid, nec ejus est positio vel detractio. Quod autem habet, aliud omnino est ab eo quod habet.

VII. Laudantur etiam ineditæ quædam lucubrationes huc facientes: ut *Photii* Tyriorum Episcopi, qui Concilio Chalcedonensi A. C. 451. interfuit, cujus Synopsin de Conciliis, Christiani Ravii beneficio ex Oriente se adeptum, testatur Jac. Usserius libro de symbolis p. 22. atque ex illa affert, quod quum Patres Nicænos Symbolum fidei exposuisse prius dixisset Photius usque ad capitulum illud, καὶ εἰς Πνεῦμα τὸ ἅγιον, de CPolitanis postea suo loco addidit: Τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐκρότυναν, καὶ Θεὸν ἀληθινὸν, καὶ ὁμοέσιον τῷ Πατρὶ καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐκήρυξαν· προσθέντες τῷ προεκτεθέντι ἐν Νικαίᾳ τῆς πίστεως συμβόλῳ καὶ ταῦτα. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον καὶ ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον. τὸ σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ συμπροσκυνέμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν. Καὶ ἔτως ἀναπληρώσαντες τὸ σύμπαν τῆς ὀρθοδόξε πίστεως σύμβολον τῇ ἐκκλησίᾳ παραδεδώκασιν. *Orthodoxam fidem confirmarunt, & Spiritum sanctum quoque verum Deum, & consubstantialem Patri, prædicarunt; addentes prædicto Nicano fidei Symbolo & ista:* Et in Spiritum sanctum, Dominum & vivificantem, qui ex Patre procedit, &c. *usque ad*, Vitam futuri sæculi. Amen. *Atque ita fidei orthodoxa Symbolum complentes, Ecclesia tradiderunt.*

Michaëlis Pselli de Conciliis Opusculum, nec non *Maximus* de Synodis, ambo MSS. servantur in Bibl. Bavarica. Omitto, quod Photii CPol. Epistola, in qua Synopsis de septem Synodis legitur, etiam fertur sub

ſub nomine aliorum Patriarcharum CPol. ut *Siſinnii*, teſte Baronio ad A. C. 863. n. 33. & Allatio de conſenſu pag. 606. nec non *Palamæ* & *Philothei*, ut refert Nic. Comnenus Papadopoli pag. 340. Prænotionum Myſtagogicarum.

VIII. Claudam hoc caput inſigni antiquitatis monumento, quod non modo multa paucis comprehendit, ſed etiam varia docet alibi quærenda incaſſum. Eſt illud Synodicum veteris ſcriptoris ſive notitia Conciliorum in Eccleſia habitorum usque ad Photii tempora, quod cum verſione ſua perſpicua & accurata edidit meritiſſimus Argentoratenſium Theologus D. *Johannes Pappus*, * Argentor. 1601. 4. Ab Allatio p. 388. de conſenſu *auctor Synodici* vocatur *valde pius, quisquis ille fuerit*. Et p. 455. *Synodicon accuratiſſime confectum temporibus Photii.* Illud, ut frequentius poſſit evolvi à ſtudioſis, hoc loco dare volui, licet recuſum in Bibliotheca Canonica tom. 2. p. 1166. & in Harduini Conciliis tomo V. Nam Labbeum omitto, qui in ſua Conciliorum Collectione dedit quidem hoc Synodicum, ſed non una ſerie deſcriptum, ſed ſparſim ſingulis capitibus ad tempora ſua relatis, ita ut caput primum legatur tom. 1. pag. 21. caput ſecundum pag. 599. caput tertium pag. 564. caput quartum pag. 583. &c.

ΣΥΝΟΔΙ-

* D. Pappus in præfat. ad Andream Ungnadium, L. Baronem in Sonneck. *Cum ante annos ſedecim ferme* Andreas *quidam* Darmarius *Epidaurius libros aliquot Græcos Manuſcriptos venales attuliſſet, inter cæteros συνοδικὸν iſtud mole quidem exiguum, ſed rerum quæ in eo tractantur varietate & copia ſatis magnum, licet pretio juſto majore id æſtimaret, redimendum tamen ab eo putavi. Videbam enim, etſi non omnium, ut habet inſcriptio, plerarumque tamen & quidem præcipuarum Synodorum ad nongenteſimum prope à CHRISTI Servatoris nativitate annum, hiſtoriam eo contineri: quin & indicis vicem id ipſum præſtare poſſe in veteris Eccleſiæ hiſtoricos, qui adhuc exſtant.* - - - - Suſpicatur deinde auctorem eſſe *Nicephorum* Patriarcham CPol. cujus Chronicon in eadem tempora deſinat. Sed Nicephorus ille jam A. C. 828. diem obiit: Et ſynodici auctor commemorat res A. 869. geſtas.

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ, ΠΕΡΙΕΧΟΝ

ΕΝ ΕΠΙΤΟΜΗ ΑΠΑΣΑΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΓΕΓΟΝΥΙΑΣ ὀρθοδόξους καὶ αἱρετικὰς συνόδους· μέχρι τῆς ὀγδόης, τῆς ἐπὶ τῇ τοῦ ΦΩΤΙΟΥ, καὶ τοῦ Πάπα ΙΩΑΝΝΟΥ ἑνώσει.

LIBELLUS SYNODICUS, OMNES SYNODOS,

TAM ORTHODOXAS, QUAM HÆRETICAS, BREVI COMPENDIO CONTINENS:

Quæ ab Apostolorum inde tempore, usque ad Octavam, super unione PHOTII, & JOHANNIS Papæ institutam, sunt celebratæ.

D. JO. PAPPO, Theologo Argentoratensi, interprete.

I. HIEROSOLYMITANA, APOSTOLORUM.

ΣΥΝΟΔΟΣ θεία καὶ ἱερὰ, συναθροισθεῖσα ἐν Ἱεροσολύμοις, ὑπὸ τῶν θεοδιδάκτων ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ μυσταγωγῶν πρεσβυτέρων, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀδελφῶν· κατὰ τῶν ἐπιχειρησάντων πιστῶν Φαρισαίων, κρατύνειν τὴν ἐν σαρκὶ περιτομὴν, καὶ τηρεῖν τὰ νόμιμα ἔθη μετὰ τὸ εἰσδέξασθαι καθάπαξ τοὺς πιστοὺς, τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκύνησιν καὶ λατρείαν· καὶ χάριτι καὶ νόμῳ δουλεύειν, οἱονεὶ δυσὶ κυρίοις· ὅπερ ἀπεῖπεν ὁ τῶν ὑπὲρ νοῦν ἀγαθῶν πάροχος, καὶ τῆς κατάρας τοῦ νόμου ἐξαγορασάμενος ἡμᾶς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Μετὰ γοῦν τὴν τῶν Ἀποστόλων σύνοδον, ἐξανέστη Σίμων ὁ μάγος, καὶ Κήρινθος· οὓς ἀπεκήρυξαν οἱ κορυφαῖοι τῶν Ἀποστόλων· τὸν Σίμωνα,

SYNODUS divina & sancta, Hierosolymis à divinitus edoctis sanctisque Apostolis, & mysteriorum præfectis Presbyteris, aliisque, cum ipsis qui erant, fratribus celebrata: contra eos, qui fidem susceperant, Pharisæos: qui & circumcisionem, in carne quæ fiebat, retinere, & legales consuetudines, post receptam quoque à fidelibus eam, quæ in Spiritu & veritate fit, adorationem & cultum, observare: atque ita Gratiæ & Legi, tanquam duobus Dominis servire conabantur. Quod quidem is ipse, qui maxima illa supra mentis nostræ captum nobis confert munera & à legis maledicto nos redemit, Christus Deus noster * prohibuit. A.C. 49.

Post Apostolorum autem Synodum, Simon Magus exsurrexit & Cerinthus: quos Apostolorum refutarunt principes: Simonem quidem,

* Matth. VI. 24.

dem, Petrus: Cerinthum vero is, qui Theologus cognominatur, Johannes. Post istos Valentinus exsurrexit, Secundus, Marcion, Basilides, Saturninus, Carpocrates, Ebion, Hermogenes, Alexander ærarius, eorumque complices.

ναι, Πέτρος: τὸν δὲ Κήρινθον, ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος Ἰωάννης. Μετὰ τούτους ἐξανέστη Οὐαλεντῖνος, Σεκοῦνδος, Μαρκίων, Βασιλείδης, Σατορνῖνος, Καρποκράτης, Αἰβίων, Ἑρμογένης, Ἀλέξανδρος ὁ Χαλκεύς, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς.

2. Lugdunensis, Irenæi.

Synodus divina & sancta provincialis, duodecim Episcoporum, collecta Lugduni metropoli Galliæ, ad Rhodanum flumen, ab Irenæo sancto Martyre, ejusdemque urbis Episcopo: contra præscriptos Hæreticos.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, δύο καὶ δέκα ἐπισκόπων, συναθροισθεῖσα ἐν Λουγδούνῳ μητροπόλει τῆς Γαλλίας, παρὰ τὸν Ῥοδανὸν ποταμὸν ὑπὸ Εἰρηναίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς αὐτῆς πόλεως κατὰ τῶν προγεγραμμένων αἱρετικῶν.

3. Romana, Telesphori.

A.C. 146. Synodus sancta & divina provincialis, Romæ, duodecim Episcoporum à Telesphoro sancto Martyre, ejusdemque urbis Papa, collecta contra Theodotum Coriarium Byzantium, discipulum illorum: qui cum sapientia plurimum præstaret, sed in persecutione sacrificasset, Christumque negasset: atque id à fidelibus ipsi exprobraretur, neque ipse hoc probrum ferret, dicere ausus fuit impius ille: Ego Deum non negavi, sed nudum hominem.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, ἐν Ῥώμῃ, δυοκαίδεκα ἐπισκόπων, ὑπὸ Τελεσφόρου ἱερομάρτυρος, τοῦ ταύτης πάπα συναθροισθεῖσα: κατὰ Θεοδότου σκυτέως τοῦ Βυζαντίου, τοῦ αὐτῶν μαθητοῦ. ὃς εἰς ἄκρον σοφίας ἐληλακώς, καὶ ἐν τῷ διωγμῷ ἀποθύσας, καὶ ἐξαρνησάμενος τὸν Χριστὸν, ἐσχάτως ὑπὸ τῶν πιστῶν ὀνειδιζόμενος, καὶ μὴ φέρων τὴν αἰσχύνην, εἰπεῖν ἐτόλμησεν ὁ ἀνόσιος: Ἐγὼ Θεὸν οὐκ ἠρνησάμην, ἀλλὰ ἄνθρωπον ψιλόν.

4. Romana, Aniceti.

170. Synodus divina & sancta provincialis, Romæ congregata à beatissimo Aniceto, ejusdem urbis Papa, & Polycarpo sancto Martyre Smyr-

næ

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Ῥώμῃ συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου Ἀνικήτου, τοῦ ταύτης πάπα, καὶ Πολυκάρπου ἱερομάρ-

τυρος

τυρος ἐπισκόπου Σμύρνης, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δέκα: κατὰ τῶν Ἰουδαϊκῶς τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς σελήνης ἑορταζόντων τὸ θεῖον πάσχα, καὶ ἑτέροις ἔθεσι καὶ τύποις τοῦτο ἐκτελούντων: ὁρίσασα τὸ μὲν φρικτὸν καὶ σωτήριον πάθος τοῦ δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ μυστικῶς ἐκτελεῖν: τὴν δὲ ζωαρχικὴν ἀνάστασιν, αὐτῇ τῇ περιδόξῳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ, ἐκ παντὸς τρόπου ἄγειν.

næ Epiſcopo, aliiſque Epiſcopis decem: contra eos, qui Judaico more Luna decima quarta divinum celebrabant Paſcha, aliiſque ritibus & typis id ipſum perficiebant. Hæc igitur Synodus definivit tremendam & ſalutarem Domini noſtri Jeſu Chriſti & Dei paſſionem in ſancta Paraſceve myſtice celebrandam, Reſurrectionem autem vitæ auctricem, ipſa celebri & magna Dominica omni modo eſſe peragendam.

5. HIERAPOLITANA, APOLINARII.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ ἐπαρχικὴ, ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας, συναθροισθεῖσα ὑπὸ Ἀπολιναρίου τοῦ ταύτης ὁσιωτάτου ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων εἰκοσιὲξ ἐπισκόπων: ἀποκηρύξασά τε καὶ ἐκκόψασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν, τοὺς ψευδοπροφήτας: οἳ καὶ βλασφήμως, ἤτοι δαιμονιῶντες, καθώς φησιν ὁ αὐτὸς πατὴρ, τὸν βίον κατέστρεψαν. Σὺν αὐτοῖς δὲ, κατέκρινε καὶ Θεόδοτον τὸν σκυτέα.

Synodus divina & ſancta provincialis, Hierapoli Aſiæ celebrata ab Apolinario ſanctiſſimo hujus Epiſcopo, aliiſque viginti ſex Epiſcopis: quæ abdicavit & exſtirpavit Montanum & Maximillam Pſeudoprophetas: qui blaſpheme, utpote à dæmone obſeſſi, ſicut idem pater dicit, vitam commutarunt. Cum iiſdem vero & Theodotum Coriarium (eadem Synodus) condemnavit.

6. ACHILLANA, SOTÆ.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ μερικὴ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀχιλλῶν * Σωτᾶ, καὶ ἑτέρων δυοκαίδεκα ἐπισκόπων: ἥτις ἐλέγξασα ἀπεκήρυξε τὸν σκυτέα Θεόδοτον, καὶ Μοντανὸν, σὺν Μαξιμίλλῃ: ὀκτακοσίους καὶ ἑβδομήκοντα ὀκτὼ αἰῶνας δογματίζοντα, καὶ πνεῦμα ἅγιον ἑαυτὸν εἶναι ἐπιφημίζοντα.

Synodus divina & ſacra particularis, congregata à ſanctiſſimo Achillarum Epiſcopo Sota, aliiſque duodecim Epiſcopis; quæ refutatum Theodotum Coriarium abdicavit: Montanum item cum Maximilla, qui octingentos ſeptuaginta octo Æonas docebat, ſeque ipſum pro Spiritu ſancto venditabat.

* ἐν Ἀγχιάλῳ Euſeb. V. 19. Hiſt. Eccleſ.

7. Gallicana, Confessorum.

Synodus divina & sacra provincialis in Gallia, congregata à Confessoribus: quæ Montanum & Maximillam abdicavit: cujus decretum ad eos, qui in Asia erant, fideles dimanavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ ἐπαρχιακὴ ἐν Γαλλίᾳ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τῶν ὁμολογητῶν: ἀποκηρύξασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν: ἧς ὁ ὅρος πρὸς τοὺς ἐν Ἀσίᾳ πιστοὺς διέβη.

8. Ephesina, Polycratis.

A.C. Synodus simplex, neque exquisita, particularis, Ephesi metropoli
198. Asiæ congregata à Polycrate sanctissimo ejusdem Episcopo: quæ dignum censet & constituit, ut omnes Luna decima quarta Judæorum ritu mysticum Pascha peragant: tanquam hoc ipsa jam inde à principio accepisset à sanctis Apostolis Timotheo & Philippo confirmatum. Victor autem Romanorum Ecclesiæ sanctissimus Papa excommunicationem mittit Polycrati, qui huic præfuerat Synodo: neque hoc solum, sed Synodice etiam ea, quæ ad hoc festum pertinebant, persequitur: & cum ipso Synodi in plurimis provinciis & partibus terræ congregatæ, idem unanimiter statuunt. Hæc vero Commodo imperante evenerunt.

Σύνοδος ἀφελὴς, ἀνεξέταστος, μερικὴ, ἐν Ἐφέσῳ μητροπόλει τῆς Ἀσίας, συναθροισθεῖσα ὑπὸ Πολυκράτους τοῦ ὁσιωτάτου αὐτῆς ἐπισκόπου: ἀξιοῦσα καὶ ὁρίζουσα ἅπαντας, ὥστε ἐν τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς σελήνης, Ἰουδαιοπρεπῶς ἄγειν τὸ μυστικὸν πάσχα, ὡς τοῦτο ἀνέκαθεν παραλαβοῦσα, βεβαιούμενον παρὰ Τιμοθέου καὶ Φιλίππου τῶν Ἀποστόλων. Βίκτωρ οὖν ὁ τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἁγιώτατος πάπας, ἀκοινωνησίαν στέλλει Πολυκράτει ταύτης προεσταμένῳ. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ συνοδικῶς τὰ περὶ τῆς αὐτῆς ἑορτῆς διεξέρχεται: καὶ σὺν αὐτῷ ἐν πλείσταις ἐπαρχίαις καὶ μέρεσι τῆς γῆς σύνοδοι συγκροτοῦνται, καὶ συμφώνως ὁρίζουσι. Ταῦτα δὲ Κομμόδου βασιλεύοντος, γέγονεν.

9. Romana, Victoris.

Synodus divina & sacra provincialis Romæ collecta à beatissimo ejusdem Episcopo Victore, & aliis Episcopis quatuordecim: quæ vetat Judaice celebrari Luna decima quarta

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ ἐπαρχιακὴ ἐν Ῥώμῃ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου αὐτῆς Πάπα Βίκτορος, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δεκατεσσάρων: ἀπαγορεύουσα Ἰουδαϊκῶς πλῆ

πλεῖν τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς σελήνης τὸ θεῖον καὶ μυστικὸν πάσχα: ἀλλ' ἐν μόνῃ τῇ μεγάλῃ καὶ ζωοδοτικῇ κυριακῇ.

quarta ſanctum & myſticum Paſcha: ſed in ſola magna & vitæ præſtatrice Dominica.

10. Hierosolymitana, Narcissi.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ἱεροσολύμοις ὑπὸ Ναρκίσσου, τοῦ ταύτης τρισμακάρος ἀρχιεπισκόπου, καὶ ἑτέρων Ἐπισκόπων δεκατεσσάρων, ὑπὲρ τοῦ μυστικοῦ πάσχα, ὁρίσασα κατὰ τοὺς ἁγιωτάτους, Ἀνίκητον καὶ Βίκτωρα.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Hieroſolymis à ter-beato illius ArchiepiſcopoNarciſſo, & aliis Epiſcopis quatuordecim: ſuper myſtico Paſcha, ſecundum ſanctiſſimum Anicetum & Victorem pronuncians. A.C. 198.

11. Cæsariensis, Palæstina, Theophili.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, Πυργοστράτωνος, ὑπὸ Θεοφίλου τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτου Ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων δυοκαίδεκα ὑπὲρ τοῦ ἁγίου πάσχα, ὁρίσασα ὡσαύτως.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Cæſareæ Palæſtinæ, ſive Pyrgoſtratonis, à Theophilo ſanctiſſimo ejuſdem Epiſcopo, aliiſque duodecim: quæ de ſancto Paſcha idem conſtituit. 198.

12. Lugdunensis, Irenæi.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Λουγδούνῳ τῆς Γαλλίας, ὑπὸ Εἰρηναίου τοῦ ταύτης ἁγιωτάτου Ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων δέκα καὶ τριῶν Ἐπισκόπων: ὁρίσασα ὑπὲρ τοῦ θείου καὶ μυστικοῦ πάσχα ὁμοίως.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Lugduni Galliæ, ab Irenæo ſanctiſſimo ibidem Epiſcopo, aliiſque tredecim Epiſcopis: quæ ſimiliter de divino & myſtico Paſcha conſtituit. 198.

13. Corinthiaca, Bacchylidis.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ Βακχυλίδου, τοῦ ταύτης ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ ἑτέρων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων: ὁρίσασα περὶ τοῦ μακαρίου πάσχα ὡσαύτως.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Corinthi à Bacchylide ejuſdem ſanctiſſimo Archiepiſcopo, aliiſque octodecim Epiſcopis: quæ idem de beato Paſchate conſtituit. 198.

14. Asiatica, Plasmæ.

A.C. 198. Synodus divina & sacra provincialis, collecta in Asia à Plasma sanctissimo, aliisque quatuordecim Episcopis: quæ similiter de sancto Pascha constituit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ ἐπαρχική, συναθροισθεῖσα ἐν Ἀσίᾳ, ὑπὸ Πλασμᾶ * τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ ἑτέρων δεκατεσσάρων ἐπισκόπων: περὶ τοῦ ἁγίου πάσχα ὁρίσασα ὁμοίως.

15. Osroena.

198. Synodus divina & sacra provincialis in Osroëne, cui Edasa & Adiabenorum regia subjacet, collecta ab Episcopis octodecim, quorum præses memoriæ proditus non est: de sancto Pascha idem statuens, Commodo imperante.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, ἐν Ὀσροΐνῃ, ὑφ' ἣν καὶ ἡ Ἔδεσσα καὶ τῶν Ἀδιαβηνῶν γῆ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων, ὧν ὁ προκαθήμενος οὐ δεδήλωται: περὶ τοῦ θείου πάσχα ὡσαύτως ὁρίσασα, Κομμόδου βασιλεύοντος.

16. Mesopotamica.

198. Synodus divina & sacra provincialis, ab octodecim Episcopis collecta in Mesopotamia, Commodo imperante; quæ de sancto Pascha similiter constituit: cujus præsidem, Historicorum nemo manifestavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ ἐπαρχική, ὑπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ἐπὶ Κομμόδου τοῦ βασιλέως: περὶ τοῦ ἁγίου πάσχα ὁμοίως ὁρίσασα: ἧς τὸν προκαθεζόμενον, οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν ἐδήλωσεν.

17. Bostrena, Origenis.

229. Synodus divina & sacra provincialis, collecta à doctissimo Origene in Bostra Arabiæ, quam Jesaias olim Botron nominavit, cognominem Bosoræ matri divini Jobi; ad emendationem sacrisophistæ Berilli ejusdem urbis Episcopi, qui in Theodoti Coriarii sensum prolapsus fuerat, & ad orthodoxam rursus fidem, Origenis cohortatione recurrerat.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς Ὠριγένους, ἐν Βόστρᾳ τῆς Ἀραβίας, ἥντινα Ἡσαΐας πάλαι Βότρον ** ὠνόμασεν, ἐπώνυμον οὖσαν Βοσόρας, τῆς μητρὸς τοῦ θεσπεσίου Ἰώβ: ἐπὶ διορθώσει τοῦ ἱεροσοφιστοῦ Βηρύλλου, τοῦ τῆς αὐτῆς πόλεως ἐπισκόπου, εἰς τὸ τοῦ σκυτέως Θεοδότου φρόνημα παρασυρρέντος, καὶ αὖθις παλινδρομήσαντος εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ταῖς παραινέσεσιν Ὠριγένους.

18. Ara-

* Πάλμαν vocat Eusebius IV, 13.

** Es. LXIII, 1. Βοσόρ.

18. ARABICA, EJUSDEM.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ἀῤῥαβίᾳ συναθροισθεῖσα ὑπὸ Ὠριγένους, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δεκατεσσάρων: ἐπὶ τῇ τῶν πιστῶν διορθώσει, ἔκ τινος λοιμώδους αἱρέσεως, ἀναφανείσης συμφθείρεσθαι τὰς ψυχὰς τοῖς σώμασι, καὶ πάλιν συνανίστασθαι οἰηθέντων: τῇ παραινέσει δὲ τοῦ Ὠριγένους προκαθεζομένου, τὴν πλάνην ἀποθεμένων.

Synodus divina & sacra provincialis, in Arabia collecta ab Origene, aliisque quatuordecim Episcopis pro correctione fidelium ex quadam pestilente hæresi, quæ affirmabat una cum ipsis corporibus animas interire, easdemque rursus cum corporibus resurgere arbitrabantur: Origenis autem, qui præsidebat, cohortatione, errorem deposuerunt. A.C. 249.

19. ROMANA, VICTORIS.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ῥώμῃ, ἐπὶ Βίκτωρος τοῦ ἁγιωτάτου πάπα, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δεκατεσσάρων: ἀποκηρύξασα Θεόδοτον, Αἰβίωνα, καὶ Ἀρτέμονα, τοὺς οὐχ ἧττον Ἰουδαίων τῇ πίστει. οὗτοι γὰρ ἀρχηγοὶ γεγόνασι Παύλου τοῦ Σαμοσατέως καὶ Νεστορίου.

Synodus divina & sacra provincialis, collecta Romæ sub Victore sanctissimo Papa, aliisque quatuordecim Episcopis; quæ Theodotum, Ebionem & Artemonem abdicavit, qui non minus, quam Judæi, fide. Hi enim duces fuerunt Pauli Samosateni & Nestorii. 198.

20. ROMANA ALIA, EJUSDEM.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ῥώμῃ, ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου πάπα Βίκτωρος: ἀποκηρύξασα Σαβέλλιον καὶ Νοητὸν, τοὺς ἐπὶ τῆς τρισυποστάτου θεότητος, συναλοιφὴν καὶ συναίρεσιν ὑποστάσεων πρεσβεύοντας: καὶ Οὐαλεντῖνον, τὸν σὺν πολλοῖς ἀτοπήμασι, καὶ οὐράνιον τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ δογματίζοντα.

Synodus divina & sacra provincialis, collecta Romæ à beatissimo Papa Victore; quæ Sabellium & Noëtum abdicavit, qui de divinitate in tribus personis subsistente, contractionem & commixtionem personarum divulgabant: Valentinum item, qui præter cæteras ineptias, corpus etiam Christi cœleste asserebat. 198.

21. ROMANA, CORNELII.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, πατέρων μακαρίων, ἐν Ῥώμῃ, συναθροι-

Synodus divina & sacra provincialis, patrum beatorum Romæ con- 252.

congregata à Cornelio beatissimo Papa, aliisque octodecim Episcopis: quæ Novatum, laqueum illum pœnitentiam agere volentium, abdicavit.

ἀθροισθεῖσα ὑπὸ Κορνηλίου τοῦ μακαριωτάτου Πάπα, καὶ ἑτέρων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων: ἀποκηρύξασα Ναύατον, παγίδα τῶν μετανοεῖν βουλομένων.

22. Carthaginensis, Cypriani.

A.C. 254. Synodus divina & sacra provincialis, Carthagine, nova Africæ civitate dicta, collecta à sacro martyre Cypriano, qui ejus erat Episcopus, aliisque octoginta quatuor Episcopis, quæ Novatum, utpote pœnitentiam lapsis negantem, abdicavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, ἐν Καρθαγένῃ τῇ Νεαπόλει τῆς Ἀφρικῆς καλουμένῃ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ, γενομένου αὐτῆς ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐπισκόπων: ἀποκηρύξασα Ναύατον, ὡς τὴν μετάνοιαν τοῖς πταίουσι κλείοντα.

23. Antiochena, Demetrii.

255. Synodus divina & sacra provincialis, Antiochiæ collecta à Demetrio, ejusdem sanctissimo Episcopo: quæ Novatum deposuit, tanquam qui peccatoribus patrocinaretur.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, ἐν Ἀντιοχείᾳ συναθροισθεῖσα ὑπὸ Δημητριανοῦ τοῦ ταύτης ἁγιωτάτου ἐπισκόπου: καθελοῦσα Ναύατον, ὡς ὄντα φιλαμαρτήμονα.

24. Alexandrina, Dionysii.

258. Synodus divina & sancta particularis, Alexandriæ collecta à confessore Dionysio, ejusdem Archiepiscopo: quæ Sabellium divinitatis-inimicum abdicavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ μερική, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὁμολογητοῦ Διονυσίου, τοῦ ταύτης ἀρχιερέως: ἀποκηρύξασα τὸν Σαβέλλιον τὸν ἀντίθεον.

25. Alexandrina Alia, Ejusdem.

263. Synodus divina & sancta provincialis, collecta Alexandriæ ab eodem Dionysio: quæ damnavit & post mortem abdicavit Nepotianum, Episcopum Ægypti & Cerinthum: tanquam asseverantes, eoque errori plurimos alios involventes,

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, συναθροισθεῖσα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὑπὸ τοῦ προειρημένου Διονυσίου: καὶ δικάσασα καὶ ἀποκηρύξασα μετὰ θάνατον, Νεποτιανὸν ἐπίσκοπον Αἰγύπτου, καὶ Κήρινθον: ὡς διαβεβαιουμένους, καὶ πλεῖστα ἐξαπατῶντας,

ἐν

ἐν τῇ ἐπιγείῳ Ἱερουσαλὴμ τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν χιλιετηρίδα δογματίζοντας, πρὸς τούτοις βουθυσίας καὶ μηλοσφαγίας νομοθετοῦντας.

tes, in terrena Hierusalem Christi esse regnum, & millenarium annorum docentes: & præterea boum sacrificia & ovium mactationes tanquam legitimas exigentes.

26. Romana, Stephani.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ῥώμῃ συναθροισθεῖσα ὑπὸ Στεφάνου τοῦ ἱερομάρτυρος πάπα: ἀποκηρύξασα τοὺς ἐν τῇ Ἀφρικῇ συνόδῳ παραλόγως ἐπικεχειρηκότας ἀναβαπτίζειν τοὺς ἐκ πάσης αἱρέσεως προσερχομένους τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ.

Synodus divina & sacra provincialis, Romæ collecta à Stephano sancto martyre & Papa: quæ eos, qui in Africana Synodo sine ratione concesserant eos rebaptisari, qui ex quacunque hæresi ad Catholicam accederent Ecclesiam, abdicavit. A.C. 268.

27. Antiochena, Heleni.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ἀντιοχείᾳ συναθροισθεῖσα: ἧς ἔξαρχος ἦν Ἕλενος, ὁ Ταρσοῦ ἐπίσκοπος; Θεόδωρος ὁ Μοψουεστίας, ὁ θαυματουργὸς Γρηγόριος Καισαρείας πόντου; Ἀνατόλιος Λαοδικείας, ὁ ἱερόσοφος, οὗτινος οἱ περὶ τοῦ πάσχα κανόνες ἐκφέρονται, καὶ Μαλχίων, Ἀντιοχείας ὁ ἱερώτατος, καθελοῦσα καὶ ἀποκηρύξασα Παῦλον τὸν Σαμοσατέα, μηδὲν ἧττον Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐπὶ Χριστὸν πρεσβεύοντα.

Synodus divina & sacra provincialis, Antiochiæ collecta: (cujus præses erat Helenus, Tarsi Episcopus; Theodorus Mopsvestiæ; miraculorum effector Gregorius, Cæsareæ Ponti: Anatolius Laodiceæ, hierosophus, cujus de Paschate canones circumferuntur: & Malchion Antiochiæ, sanctissimus) quæ deposuit & abdicavit Paulum Samosatenum, qui nihil aliud, quam Annas & Caiphas de Christo docuit. 274.

28. Mesopotamica, Archelai.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ μερικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὑπὸ Ἀρχελάου ἐπισκόπου Καρχάρων, καὶ Διοδώρου ἱερέως, τὸν Μάνεντα τὸν ἐρεβώδους, καὶ Διοδωριάδην

Synodus divina & sacra particularis, collecta in Mesopotamia ab Archelao Carcharorum Episcopo, & Diodoro sacerdote: contra Manem infernalem, & Diodoriadem pres- 277.

presbyterum; quæ multis modis confutatos hosce abdicavit.

Δωρεάδου πρεσβυτέρου· ἣτις πολυτρόπως τούτους ἐλέγξασα ἀπεκήρυξε.

29. Romana, Miltiadis.

A.C. 313. Synodus divina & sacra provincialis, collecta Romæ à Miltiade sanctissimo Papa, & Marco sanctissimo, & Cæciliano Carthaginis Episcopo, super unione Episcoporum. Hanc igitur, ut & Arelatensem, Constantinus Magnus Imperator colligi præcepit, cum ab Occidentalibus ad Orientalia loca, nunquam reversurus discessisset, non viso Sylvestro Episcopo in throno Romæ: Sub Miltiade enim recessit: unde verius est, ut teneamus, non baptizatum ipsum esse Romæ, sed Nicomediæ.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ῥώμῃ, ὑπὸ Μιλτιάδου τοῦ ἁγιωτάτου πάπα, καὶ Μάρκου τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ Κικιλλιανοῦ Ἐπισκόπου Καρθαγένης, ἐπὶ τῇ ἑνώσει τῶν ἐπισκόπων. Ταύτην δὲ νυν, καὶ τὴν ἐν Ἀρελάτῳ, προστάξας συγκροτηθῆναι ὁ μέγας βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἀπάρας ἀπὸ τῶν ἑσπερίων ἐπὶ τὰ ἑῷα χωρία, ἀμεταστρεπτὶ ἅπασι: μὴ τεθεακὼς Σίλβεστρον ἐπίσκοπον ἐν τῷ θρόνῳ Ῥώμης, ἀλλ' ἐπὶ Μιλτιάδου ἀναχωρήσας: ὅθεν ἀληθέστερόν ἐστι κρατεῖν, μὴ βεβαπτίσθαι αὐτὸν ἐν Ῥώμῃ, ἀλλ' ἐν Νικομηδείᾳ.

30. Arelatensis, Chresti.

314. Synodus divina & sacra provincialis, Arelati, à Chresto sanctissimo Syracusiorum Siciliæ & prænominato Cæciliano, Episcopis congregata: pro unione Episcoporum.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Ἀρελάτῳ, ὑπὸ Χρήστου συναθροισθεῖσα τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Συρακουσίων τῆς Σικελίας, καὶ τοῦ προειρημένου Κικιλλιανοῦ ἐπισκόπου: ἐπὶ τῇ ἑνώσει τῶν ἐπισκόπων.

31. Ancyrana, Marcelli.

316. Synodus divina & sacra provincialis, duodecim Episcoporum, collecta Ancyræ Galatiæ; cui præfuit Marcellus ibidem Episcopus, & Agricola, Cæsareæ Cappadociæ: quæ Canonicam præscripsit emendatio-

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ δυοκαίδεκα ἐπισκόπων, συναθροισθεῖσα ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας· ἐξῆρχε Μάρκελλος ὁ αὐτῆς ἐπίσκοπος, καὶ Αγρικόλαος Καισαρείας Καππαδοκίας: κανονικὴν

νενικῶς τυπώσασα τὴν διόρθωσιν τῶν ἐν τῷ διωγμῷ παραπεσόντων.

dationem eorum, qui in persecutione cecidissent.

32. Cæsariensis, Pontica, Vitalii.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, εἴκοσι καὶ τριῶν ἐπισκόπων, ὧν ἐξῆρχε Βιτάλιος, συναθροισθεῖσα ἐν Καισαρείᾳ τοῦ Πόντου: περὶ τῶν ἐν τῷ διωγμῷ ἐπιθυσάντων, ἢ ἐξομωσαμένων, ἢ εἰδωλοθύτων γευσαμένων, ἢ καὶ πρὸς τὴν διαφορὰν τῆς παραβάσεως, ἀνάλογον καὶ τὴν διόρθωσιν κανονικῶς διετύπωσεν.

Synodus divina & sancta provincialis, viginti trium Episcoporum, quorum præses fuit Vitalis, collecta Cæsareæ Ponti: de iis, qui in persecutione sacrificassent, aut abjurassent, aut idolothyta gustassent: quæ etiam secundum differentiam transgressionis, rationabilem emendationem canonicè præscripsit. A.C. 316.

Πατρικίου Ἀραρσίου τοῦ μακαρίου, ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ: τοῦ ἐπιλεγομένου, Ὠκεανοῦ.

Patricii Ararsii sancti, ex oratione ipsius, quæ Oceanus cognominatur.

Μελίτιον τοίνυν ἐπίσκοπον Θηβαΐδος, ἐν τῷ διωγμῷ θύσαντα, καὶ ἐπὶ μυρίοις ἑτέροις φωραθέντα ἐγκλήμασιν, ὁ μακαριώτατος Πέτρος Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, πρινὴ τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἀναδήσασθαι, καθεῖλε, καὶ τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας ἐξέωσε: καὶ Ἄρειον διάκονον, ὡς τὸ ἑτερούσιον πρεσβεύοντα ἐπὶ τοῦ Θεοῦ λόγου, καὶ τὸ, ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ τὸ, ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, διακονεῖν καθάπαξ κεκώλυκε. Πέτρου δὲ ἐν κυρίῳ τελειωθέντος, Ἀχιλλᾶς διαδέχεται: καὶ Ἄρειον τῇ αἱρέσει καὶ φιλαρχίᾳ κρατούμενον, καὶ τοῖς Μελιτίου τολμήμασιν ἀντιθέως συμπράττοντα, δελεασθεὶς χειροτονεῖ πρεσ-

Meletium igitur Episcopum Thebaidos, qui in persecutione sacrificaverat, & infinitorum aliorum criminum reus fuerat deprehensus, sanctissimus Alexandriæ Episcopus Petrus, ante acceptam martyrii coronam deposuerat, Christique Ecclesia ejecerat: itemque Arium Diaconum, tanquam qui diversam substantiam de DEO Verbo, atque etiam ista, Ex non entibus, &, Erat aliquando, cùm non esset filius DEI & Patris asssereret, Diaconi munere fungi omninò prohibuerat. Petro autem in Domino defuncto, Achillas successit: qui Arium, ipsa hæresi & dominandi cupiditate victum, & Meletii ausis nefariè cooperantem, deceptus presbyterum constituit, & Schola

la Alexandrina præfecit. Achilla verò non ita multò post sancte defuncto, ille Apostolicorum dogmatum propugnator Alexander successit. Arius igitur, quod Alexandro prælatus non esset, magis jam dominandi cupiditate insolescere, & abstractis ab Ecclesia, Euzoio Diacono, Aeithale & aliis quibusdam, contra Ecclesiam & Alexandrum, conventicula cœpit cogere: Heteroüsii doctrinam confirmare conatus. Beatissimus autem Alexander, cum multis ante admonitionibus usus esset, ad illud tandem Apostolicum præceptum sive constitutionem devenit, quæ jubet hæreticum hominem post unam & alteram admonitionem vitari: cùm quidem videret illos Scripturarum testimoniis omnino destitui.*

πρεσβύτερον, καὶ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διδασκαλείου προΐστησιν. Ἀχιλλᾶ δὲ οὐ μετὰ πολὺ ὁσίως τελειωθέντα, ὁ τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων ὑπέρμαχος Ἀλέξανδρος διαδέχεται. Ἄρειος γοῦν, ὡς μὴ προκριθεὶς Ἀλεξάνδρου, μειζόνως τῇ φιλαρχίᾳ ἀλαζονεύεται: καὶ ἀποσπάσας τῆς ἐκκλησίας Εὐζώϊον τὸν διάκονον, Αἰθαλᾶν, καὶ ἑτέρους τινὰς, κατὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ Ἀλεξάνδρου, φρατριάζειν ἀπήρξατο, κρατῦναι πειρώμενος τὸ ἑτερούσιον. Ὁ δὲ μακαριώτατος Ἀλέξανδρος πολλαῖς νουθεσίαις χρησάμενος, ἐπὶ τὴν ἀποστολικὴν διάταξιν ἔρχεται τὴν λέγουσαν, αἱρετικὸν ἄνθρωπον, μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ: ἰδὼν ἐκείνων καθόλου τὸ ἄγραφον.

33. Alexandrina, Alexandri.

A.C. 317. Synodus divina & sancta, sed particularis, (si ita dicendus est eorum, qui nuper & facile reperiebantur Episcoporum conventus); quæ Alexandriæ à beato Alexandro collecta abdicavit & anathemati subjecit, tanquam in infidelitate perseverantes, & putredinem sive ulcus Ecclesiæ afferentes, Arium, Euzoium, Achillam, Aeithalem, Lucium, Sarmatium, Julium, Menam, Arium alium, & Helladium: ipsorumque depositionem ubique emisit: cui subscripserunt Episcopi Libyæ & Pentapolis, Syriæ & Lyciæ, Cappa-

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ, μερικὴ δὲ, ὡς φέρε εἰπεῖν ἐστὶ, τῶν προσφάτως εὑρισκομένων καὶ προχείρων ἐπισκόπων συνέλευσις: ἥτις συγκληθεῖσα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μάκαρος, ἀπεκήρυξε καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλεν, ὡς ἐμμένοντας τῇ ἀπειθείᾳ, καὶ σηπεδόνα τῇ ἐκκλησίᾳ προσάγοντας, Ἄρειον, Εὐζώϊον, Ἀχιλλᾶν, Αἰθαλᾶν, Λούκιον, Σαρμάτιον, Ἰούλιον, Μηνᾶν, Ἄρειον ἕτερον, καὶ Ἑλλάδιον: καὶ τὴν αὐτῶν καθαίρεσιν πανταχοῦ ἐξαπέστειλεν. εἰς ἣν ὑπογράφουσιν ἐπίσκοποι Λιβύης, καὶ Πενταπό-

* Tit. III. 10.

τροπόλεως, Συρίας, καὶ Λυκίας, Καππαδοκίας, καὶ Ἀσίας, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. γράφει δὲ Ἄρειος τὰ συμβάντα πρὸς τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον, καὶ τὸν ἐκείνου παλαιστίνης ὁμόφρονα καὶ συνώνυμον, οἱ ὁμονοήσαντες τῇ ἀσεβείᾳ, κατὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας δυνάμει καὶ κακουργίᾳ πολλῇ παρατάττονται. ὅθεν ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συγκροτηθῆναι θεσπίζει τὴν σύνοδον.

Cappadociæ & Asiæ, atque etiam Alexander Constantinopolis. Quæ verò acciderant, ea Arius ad Eusebium Nicomediæ & alterum Palæstinæ, huic & consentientem & cognominem perscribit: qui cum in impietate idem sentirent, contra Alexandrum & Christi Ecclesiam, multa vi & versutia aciem instruunt: unde Christi amans Imperator Constantinus Synodum congregari præcepit.

34. SYNODUS NICÆNA, OECUMENICA PRIMA: CCCXVIII. PATRUM.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ, οἰκουμενικὴ πρώτη, τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων, συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Νικαέων μητροπόλει, τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι, Βίτων καὶ Βικέντιος πρεσβύτεροι, τὸν τόπον ἐπέχοντες Σιλβέστρου τοῦ πάπα Ῥώμης, καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Ἰουλίου, Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας, Μακάριος Ἱεροσολύμων, Εὐστάθιος Ἀντιοχείας, ἐκ προσώπου Μητροφάνους Κωνσταντινουπόλεως Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος. Ὅσιος ὁ Κορδύβης ἐπίσκοπος, καὶ Κωνσταντῖνος, ὁ ἐν χριστιανοῖς βασιλεῦσιν ἀπόστολος. Ἥτις ἁγία σύνοδος τὸ ὁμοούσιον ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος ἁρμόσασα, καὶ τὸ θεῖον καὶ μυστικὸν πάσχα ὁρισαμένη, ἐξέθετο κατὰ πάσης αἱρέσεως τὸ θεουργὸν τῆς πίστεως μάθημα, Ἀρείου, Σα-

Synodus divina & sacra, Oecumenica prima, trecentorum & octodecim divinorum Patrum, collecta Nicææ, metropoli Bithyniæ provinciæ: cui præfuerunt & præsederunt Vito & Vincentius presbyteri, locum tenentes Sylvestri Papæ Romani, ejusque Successoris Julii; Alexander, Alexandriæ; Macarius, Hierosolymorum; Eustathius, Antiochiæ; vice Metrophanis Constantinopolitani, Alexander presbyter: Hosius, Cordubæ Episcopus, & Constantinus inter Christianos Imperatores Apostolus. Quæ sancta Synodus unitatem essentiæ divinæ, sive τὸ ὁμοούσιον sanctæ Trinitati accommodans, & sanctum atque mysticum Pascha definiens, contra omnem hæresim, divinam fidei disciplinam exposuit; Arii videlicet, Sabellii, Photini, Pauli

A.C. 325.

li Samosateni, Manetis, Valentini, Marcionis, & eorum, qui cum ipsis sentiunt. Abdicavit eadem Meletium Thebaidis Episcopum, una cum ordinationibus ipsius, & Nicomediæ Eusebium. Sacros etiam libros & apocryphos, hoc modo manifestos fecit. In domo enim Dei, inferiore loco juxta divinam mensam omnibus collocatis, Dominum invocans oravit: ut qui divinitus inspirati essent, superius; qui autem adulterini, inferius (quod & factum est) invenirentur.

Σαβελλίου, Φωτεινοῦ, Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, Μάνεντος, Οὐαλεντίνου, Μαρκίωνος, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. Ἀποκηρύττει δὲ καὶ τὸν τῆς Θηβαΐδος Μελίτιον, μετὰ τῶν χειροτονιῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον. Τὰς ἐνδιαθήκους βίβλους καὶ ἀποκρύφους, τοιῷδε τρόπῳ καταδήλους πεποιήσασα. Ἐν γὰρ τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, κάτω παρὰ τῇ θείᾳ τραπέζῃ αὐτὰς παραθεμένη προσηύξατο, ὡς εὑρεθῆναι τὰς θεοπνεύστους ἐπάνω, τὸν κύριον ἐξαιτησαμένη, καὶ τὰς κιβδήλους, ὃ καὶ γέγονεν, ὑποκάτωθεν.

35. Cæsariensis Palæstina, Arianorum.

A.C. 334. Alexandro vero Papa Alexandriæ, quinto post mense, quam Nicæa domum reversus esset, ad Dominum digresso, Athanasius præsulatum merito accepit. Quos autem prius nominavimus falsæ doctrinæ assertores, cum hoc resciviissent, vehementer perturbati sunt: quod jam ante, qualis hic vir esset, ipso usu didicissent; eumque tanquam homicidam, Christi amanti Imp. Constantino detulerunt: & ut Synodus contra ipsum Cæsareæ Palæstinæ institueretur, incitarunt. Cum autem Athanasius, ut qui episcopum illius loci jam olim, & sibi & veritati expertus esset infensissimum, ibi non compareret: furiosa hæc, re infecta, dissoluta est Synodus.

Ἀλεξάνδρου τοίνυν τοῦ πάπα Ἀλεξανδρείας μετὰ πενταμηναῖον χρόνον τοῦ ἀναστρέψαι ἀπὸ Νικαίας, πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, Ἀθανάσιος τὴν προεδρίαν ἀξίως εἰσδέχεται. Οἱ δὲ προρρηθέντες κακόδοξοι μεμαθηκότες, μεγάλως ἐτάκησαν, πεῖραν τὸν ἄνδρα γνωσκόντες, καὶ ὡς φόνιον τῷ φιλοχρίστῳ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ τοῦτον ἀναδιδάξαντες, ἐν Καισαρείᾳ Παλαιστίνης σύνοδον κατ᾽ αὐτοῦ γενέσθαι παρώτρυναν. Ἀθανασίου γοῦν ἐκεῖσε μὴ παραγινομένου, καὶ τὸν αὐτῆς ἐπίσκοπον προδήλως αὐτῷ ἐκ πάλαι καὶ τῇ ἀληθείᾳ χρηματίσαντος δυσμενέστατον, ἡ μανικὴ ἄπρακτος διελύετο σύνοδος.

36. Tyria, Eorundem.

Ὅθεν καὶ μᾶλλον οἱ ἀσεβεῖς κακουργοῦσι, καὶ τὸν θυμὸν τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως ἀνάπτουσι, κατὰ τοῦ πολυάθλου Ἀθανασίου, συνοδικῶς ἐν Τύρῳ κριθῆναι παρασκευάζουσι διαπράξασθαι. Εὐσέβιος δὲ ὁ Νικομηδείας, ταῖς πιθανολογίαις βουκολήσας τὸν αὐτοκράτορα, ὡς ἐν τάξει θέας τῶν παρὰ τῆς μακαρίας Ἑλένης πρὸς δόξαν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν οἰκοδομηθεισῶν ἐκκλησιῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, (παρεχουσῶν πολλῶν θεαμάτων, ὧν τὰ μεγέθη ἑλλήνων παῖδες ἱστορίαις παραδεδώκασιν) ὀχήματι ἐπιβὰς, καὶ ἀριθμὸν πλείστων ἐπισκόπων, καὶ συγκλητικῶν λογάδων ἐπισυρόμενος, τὴν Τύρον κατέλαβεν, Ἀθανασίῳ πραγματευόμενος τὴν ἐκβολὴν καὶ καθαίρεσιν: καὶ σύνοδον συκοφαντίας ἀνάμεστον, κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ Ἀθανασίου τοῦ μάκαρος, ἐν αὐτῇ συνεκρότησε, πόρνην παραστησάμενος τῷ ἀθῴῳ κατήγορον. Ἀθανασίου δὲ τὴν συσκευὴν διὰ Τιμοθέου πρεσβυτέρου καθολικῶς διελέγξαντος, ἐπὶ τὴν ἐκκοπὴν τῆς χειρὸς Ἀρσηνίου τοῦ Μελιτιανῶν διακόνου. * πλὴν καὶ ἐν τούτῳ συκοφάντας αὐτοὺς παραστήσας ὁ μακάριος Ἀθανάσιος, διὰ τῶν δύο χειρῶν Ἀρσηνίου τῆς ὑποδείξεως, οὐκ ἐδυσώπησεν αὐτοὺς λωφῆσαι τοῦ λυσσώδους φρονήματος, ἀλλ' ὑπ' αὐτῶν ἀναθεματίζεται, καὶ ὡς κακοῦργος ἐκ-

Unde impii hi deteriora moliuntur, & pii Imperatoris animum accendunt contra strenuum illum Athanasium; & ut Synodice in Tyro judicetur, mandatum impetrant. A.C. 335.
Eusebius autem Nicomediensis blandis sermonibus Imperatore decepto, & sub prætextu visendarum à beata Helena ad gloriam JESU CHRISTI veri DEI nostri Hierosolymis exstructarum Ecclesiarum, (quæ multa spectatu habebant dignissima, quarumque magnitudines Græci historiis tradiderunt) vehiculo ascenso, & numero plurimorum Episcoporum, primariorumque Senatorii ordinis ad se attracto, Tyrum tenuit, Athanasio ejectionem & depositionem molitus; Synodumque calumniis refertam contra divinum Symbolum & beatum Athanasium ibi coëgit: scortum sistens, à quo innocens accusaretur. Cum autem Athanasius subornationem hanc, per Timotheum presbyterum manifestissimè redarguisset; ad excisionem manus Arsenii, Meletianorum diaconi sunt conversi. Sed licet hac etiam in re calumniatores ipsos esse beatus Athanasius ostenderit, utraque Arsenii manu demonstrata: non tamen pudorem eis incussit, ut à rabioso proposito desisterent: sed ab ipsis anathemate notatus, & tanquam maleficus est ejectus; Arius vero

vero & Euzoïus in communionem sunt recepti. Athanasius autem ista adversus se designari animadvertens, fuga arrepta, Constantinopolim ad Christi-amantem Imperatorem sese confert: & Sycophantias ipsorum exponit.

ἐκβάλλεται, Ἄρειος δὲ καὶ Εὐζώϊος εἰς κοινωνίαν εἰσδέχονται. Ἀθανάσιος μέν τοι τὰ καθ' αὐτοῦ θεασάμενος, φυγὰς ἐν Κωνσταντίνου πόλει πρὸς τὸν φιλόχριστον βασιλέα κατήντησε: τὰς τῶν συκοφαντίας αὐτῶν ἐξηγούμενος.

37. Mareotica, Eorundem.

A.C. 335. Qui vero cum Eusebio erant, ad inspicienda Hierosolyma, & ad Encænia sese convertunt; Nicææ autem Theognium, & Perinthi Theodorum, Narcissum & Marin, una cum societate idem sentiente, contra pium Athanasium in Mareotidem emittunt, quæ à vicina palude, Maria dicta, nomen habet. Est enim hic tractus: Ægyptus, Thebais superior & inferior, Mareotis, Augasis, Marmarica, Libya, Pentapolis, Africa, Barbaria, Bæotia, Gadera, Oceanus. Theognius igitur in Mareotide, una cum conventiculo illo impio consistens, Ischyrionem à semetipso electum Mareotidis Episcopum, accusatorem divini Athanasii, in illa Synodo constituit: contra absentem objecta crimina, tanquam certa recipiens.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐσέβιον, ἐπὶ τὴν θέαν τῶν Ἱεροσολύμων χωροῦντες, καὶ τὰ ἐγκαίνια, τὸν Νικαίας Θεόγνιν καὶ τὸν Περίνθου Θεόδωρον, Νάρκισσον καὶ Μάριν Χαλκηδόνος, μετὰ συμμορίας ὁμόφρονος, κατὰ τοῦ θεόφρονος Ἀθανασίου ἐν τῷ Μαρεώτῃ ἐξέπεμψαν, ᾧ τινι ἐκ τῆς πλησιοχώρου λίμνης, καλουμένης Μαρείας, πρόσκειται τὸ ἐπώνυμον. Ἔστι γὰρ ἀκολούθως οὕτως. Αἴγυπτος, Θηβαΐς ἡ ἄνω καὶ κάτω, Μαρεώτης, Αὔγασις, Μαρμαρικὴ, Λιβύη, Πεντάπολις, Ἀφρικὴ, Βαρβαρία, Βοιωτία, Γάδειρα, Ὠκεανός. Θεόγνις τοίνυν ἐν τῷ Μαρεώτῃ μετὰ τοῦ συνεδρίου τῆς ἀσεβείας γενόμενος, Ἰσχυρίωνα τὸν αὐτοχειροτόνητον Μαρεώτου ἐπίσκοπον, κατήγορον τοῦ θεόφρονος Ἀθανασίου, ἐν τῇ παρ' αὐτοῖς συνόδῳ προεστήσατο, κατ' αὐτοῦ μὴ παρόντος δεχόμενος τὰ ἐγκλήματα βέβαια.

38. Antiochena, Eorundem.

A.C. 341. Neque hoc solum, sed & Nicomediensis Eusebius post spectata Hierosolyma & Encænia ibi celebrata, Antiochiam sese confert, &

Sy-

Οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος, ἀπάρας μετὰ τὴν θέαν, καὶ τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐγκαίνια, ἐπὶ τὴν Ἀντιόχειαν παραγίνεται

ϗ

καὶ σύνοδον κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ Εὐσταθίου συνέστησε τοῦ μακαρίου. πλέξας Σαβελλισμὸν αὐτῷ καὶ μοιχείαν, δι' ὧν καθαίρεσιν ἐψηφίσατο, καὶ ἐκ τοῦ βασιλέως κατάκρισιν ἐξορίας ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ παρεσκεύασε. Μόνον τοῦ ἑταιρικοῦ γυναίου ἔχοντος ἐν ἀγκάλαις τὸ βρέφος, καὶ Εὐσταθίου εἶναι διομνυμένου, τοὺς ὅρκους λήθη καλύψαι οὐκ ἴσχυσε. Τούτου γὰρ καὶ μακροτάτῃ κλινοβαλίᾳ περιπεσόντος, κλῆρος καὶ λαὸς ἐξαγορεύοντος ἤκουον, ἣν παρὰ τῶν αἱρετικῶν χρυσίου κατὰ τοῦ μακαρίου Εὐσταθίου ποσότητα ἔλαβε, ἐπὶ τῶν ὅρκων φάσκοντος μὴ διαμαρτεῖν, ὡς ἔοικε, τοῦ ὀνόματος, Εὐσταθίου σπέρμα τοῦ χαλκέως, τοῦ ἐπιδειχθέντος βρέφους καὶ καθάπαξ ὑπάρχοντος.

Synodum contra divinum symbolum & beatum Eustathium instituit, Sabellianismum ipsi objiciens, & adulterium, propter quæ depositionem illi decernit, & ab Imperatore condemnationem exilii in Illyrico præparat. Verumtamen meretricia illa muliercula, quæ in ulnis infantem habuerat, & Eustathii eum esse dejeraverat, juramenta oblivione involvere non potuit. Cum enim in longissimam cubationem ex morbo incidisset; clerus & populus confitentem audiverunt, quantam ab hæreticis contra beatum Eustathium auri summam accepisset: de juramento autem affirmantem, se non aberrasse à nomine, cum Eustathii ærarii omnino fuerit infans demonstratus.

39. Constantinopolitana, Eusebianorum.

Οἱ γοῦν περὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον, καὶ οἱ ἐν τῷ Μαρεώτῃ, ἐλθόντες εἰς τὸ Βυζάντιον, εὗρον τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον, Κωνσταντῖνον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα αἰτούμενον, ἐπὶ τῇ ἐν Τύρῳ συκοφαντίᾳ κανονικὴν γενέσθαι ἐπὶ τοῖς διαβλήτορσιν ἐπεξέλευσιν, καὶ πρὸς τοὺς ἑαυτῶν φωλεοὺς καταπλήξαντες οἱ ἀνήμεροι θῆρες κατέδυσαν. Εὐσέβιος δὲ ἀναιδῶς φρυαττόμενος κατ' αὐτοῦ ὄνομα *φέροντος ἐπισκόπου, τέσσαρας συκοφάντας παρέστησεν, οἱ περὶ σιτοπομπίου, καὶ τῶν λοιπῶν ὅρκοις τοὺς λοιδο-

Eusebius igitur Nicomediensis, A.C.
& qui in Mareote convenerant, 341.
Byzantium cum venissent, sanctum Athanasium invenerunt, qui à piissimo Imperatore canonicam vindictam institui peteret in delatores suos, propter calumniam illam in Tyro: quamobrem ad sua lustra immites illæ bestiæ metu perculsæ descenderunt. Eusebius autem impudenter insurgens contra cognominem sibi Episcopum, quatuor calumniatores exhibuit, qui de procuratione annonæ & reliquis, jurejurando ca-

* φέροντας, contra ipsum, nomen gerentes Episcopi.

calumnias confirmantes, Imperatori persvaserunt, ut quæ contra celebrem Athanasium afferebantur, Constantinopoli Synodice examinarentur. Quod & factum est: consessu Hæreticorum, omnem contra sacrum Symbolum movente lapidem, & Athanasium innocentem Treviros Galliæ exilio condemnante. Sanctum etiam Cimaten & Euphraten Antaradi, Euprepium Adrianopolis, & Lucium confessorem, qui in vinculis mortuus est, & Marcellum Ancyræ, tanquam homini-cultorem, deponente.

λοιδορίας ἐκύρωσαν, τὸν βασιλέα συνοδικῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ κατὰ τοῦ ἀοιδίμου πείσαντες Ἀθανάσιον ἐξετασθῆναι. Ὃ καὶ γέγονεν, συνεδρίου αἱρετικῶν κατὰ τοῦ ἁγίου συμβόλου πάντα λίθον κινήσαντος, καὶ Ἀθανάσιον τὸν ἀνεύθυνον, εἰς Τρίβεριν τῆς Γαλλίας ἐξόριστον κατακρίναντος, καὶ τὸν ὅσιον Κιματᾶν, καὶ Εὐφρατᾶν Ἀνταράδου, Εὐπρέπιον Ἀδριανουπόλεως, καὶ Λούκιον τὸν ὁμολογητήν, ὃς τελευτᾷ ἐν ταῖς ἁλύσεσι, καὶ Μάρκελλον τὸν Ἀγκύρας, ὡς ἀνθρωπολάτρην, καθαιρέσαντος.

40. CONSTANTINOPOLITANA, CONSTANTII.

A.C. 340. Constantinus igitur Christianus Imperator,* posteaquam exilio Athanasium multasset, Nicomediam veniens, cum in ægritudinem incidisset, baptizatus est: & cum jam ad Dominum peregrinaturus esset, testamento facto, revocari ab exilio divinum Athanasium jussit; & Constantinum quidem & Constantem filios suos, Orientalium Romanorum, Roma relicta, imperium retinere: Constantium autem ab Antiochia Romam similiter proficisci. Sed testamento ab Eustathio presbytero & curatore, qui Arianis occulte favebat corrupto: Constantius Imperator Orientis renunciatur, & cum fratres ipsius orthodoxi essent, solus ipse in Aria- norum

Κωνσταντῖνος μὲν οὖν, ὁ ἐν Χριστιανοῖς βασιλεῦσιν, ἀπόστολος διὰ τῆς ἐξορίας τὴν σωτηρίαν Ἀθανασίῳ πραγματευσάμενος, ἐλθὼν ἐπὶ Νικομήδειαν, καὶ ἀσθενείᾳ περιπεσών, ἐβαπτίσατο· καὶ μέλλων ἐκδημεῖν πρὸς τὸν κύριον, ἐν διαθήκαις ἀνακληθῆναι τῆς ἐξορίας θεσπέσιον διετύπωσεν Ἀθανάσιον. Κωνσταντῖνον καὶ Κώνσταντα τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, τῶν ἑῴων Ῥωμαίων, ἐκ Ῥώμης ἀπάραντας, τῆς βασιλείας ἀντέχεσθαι, καὶ Κωνστάντιον ἀπὸ Ἀντιοχείας εἰς Ῥώμην, ὁμοίως ἀντιπορεύεσθαι. Ἀλλὰ τῆς διαθήκης φαλσευθείσης ὑπὸ Εὐσταθίου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἐπιτρόπου κεκρυμμένως Ἀρειανοῖς χρηματίζοντος, Κωνστάντιος βασιλεὺς τῆς Ἑῴας ἀ- ναγο-

* Inter Christianos Imperatores Apostolus, cum per exilium salutem Athanasio procurasset.

ναγορεύε), καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ὀρθοδοξούντων, μόνος εἰς τὸ Ἀρειανικὸν κατωλίσθησε φρόνημα. Εὐθὺς γὰρ οἱ περὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον, αὐτῷ κατὰ τοῦ μακαριωτάτου Παύλου προσέρχονται, σὺν πολλαῖς διαβολαῖς καὶ τοῦτο φαίνοντες, ὡς δίχα τῆς σῆς, βασιλεῦ, διαγνώσεως, Ἀλεξάνδρου τελειωθέντος, εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ἑαυτὸν ἐνεκαθίδρευσεν. Ὁ δὲ συνέδριον αἱρετικῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθῆναι κατὰ τοῦ θείου συμβόλου διαταξάμενος, Παῦλον τὸν ὁμολογητὴν ἐκβληθῆναι τῆς ἐκκλησίας ἐκέλευσε, καὶ ἀντεισαχθῆναι πρώην Βηρυτοῦ, Νικομηδείας Εὐσέβιον.

norum sensum prolapsus est. Confestim enim, qui cum Eusebio Nicomediensi faciebant, ipsum contra sanctissimum Paulum accedunt, cum multis calumniis, & hoc deferentes: sine tuo, Imperator, decreto, Alexandro mortuo, in solium Constantinopolis seipsum collocavit. Ille autem consessum Hæreticorum Constantinopoli, contra divinum Symbolum congregari præcipiens, Paulum confessorem ex Ecclesia ejici, ejusque loco pridem Beryti, tunc autem Nicomediæ Episcopum Eusebium introduci jussit.

41. ANTIOCHENA, ARIANORUM.

Σύνοδος αἱρετικὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, τῶν ἐνενήκοντα καὶ ἑπτὰ ἐπισκόπων συνελθόντων τῷ λόγῳ μὲν καὶ προφάσει τῶν ἐγκαινίων τῆς Κωνσταντιανικῆς ἐκκλησίας, ἑνὸς ὑπαρχούσης τῶν θεαμάτων, σκοπῷ δὲ καὶ πράγματι κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ τοῦ Ἀθανασίου τοῦ γενναιόφρονος: ἧσπερ ἐξῆρχον ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος, καὶ Παλαιστίνης Ἀκάκιος, καὶ Καισαρείας Καππαδοκίας Διάνιος, Ἀστέριον ἔχων τὸν Καππαδόκην φιλόσοφον. Οἳ καὶ τὸ ἅγιον μεταποιήσαντες σύμβολον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γρηγόριον ἐξαπέστειλαν, ὅστις ἐπιστὰς, σὺν τετρακισχιλίοις ὁπλίταις τὸν μακάριον

Synodus hæretica Antiochiæ A.C. 341.
Syriæ, nonaginta septem Episcoporum, qui verbo quidem & prætextu propter initiationem Ecclesiæ Constantinianæ, quæ inter spectacula præcipuum obtinebat locum, scopo autem & re ipsa contra divinum Symbolum, & generosa mente præditum Athanasium convenerant. Ei præfuerunt Nicomediæ Episcopus Eusebius, & Palæstinæ Acacius, Cæsariæ Cappadociæ Dianius, Asterium habens Cappadocem Philosophum. Qui & sacrum commutantes Symbolum, Alexandriam Gregorium emiserunt; qui cum quatuor millibus armatorum bea-

beatum Athanasium persecutus est, & ipse corrumpere Ecclesiam festinavit. Qui igitur cum Eusebio erant Ariani, cum in Synodo superiores essent, quanquam ei Orthodoxi quoque interessent, divinum Pascha secundum Nicænam Synodum definiverunt, & canones, qui jam circumferuntur, exposuerunt.

ἐχον Ἀθανάσιον ἐξεδίωξεν· καὶ αὐτὸς λυμαίνεσθαι τὴν ἐκκλησίαν κατέσπευσεν. Οἱ γοῦν περὶ Εὐσέβιον Ἀρειανοὶ, τῇ συνόδῳ κρατήσαντες, κἂν ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ καὶ ὀρθόδοξοι, τὸ θεῖον πάσχα κατὰ τὴν ἁγίαν ἐν Νικαίᾳ ὥρισαν σύνοδον, καὶ τοὺς ἐμφερομένους ἤδη κανόνας ἐξέθεντο.

42. ANTIOCHENA ALIA, EORUNDEM.

A.C. Paulum igitur & Athanasium,
344 beatus Papa Julius, & Constans piissimus Imperator, Romæ cum vidissent, sua eis solia reddiderunt. Quapropter qui diversum sentiebant, rursus Antiochiæ contra divinum Symbolum congregantes Synodum, Paulum & Athanasium deposuerunt; multis etiam Julium incessentes, quod non bene contra ipsos canones constituisset.

Παῦλον τοίνυν ἐν Ῥώμῃ, καὶ Ἀθανάσιον ὁ μακάριος πάπας Ἰούλιος, καὶ Κώνστας ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς θεασάμενοι, * καὶ οἰκείους θρόνους ἀποδεδώκασι. διόπερ οἱ ἑτερόδοξοι, καὶ αὖθις ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τοῦ θείου Συμβόλου συναθροίσαντες σύνοδον, Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον ἀπεκήρυξαν, καθαψάμενοι πολλὰ Ἰουλίου, ὡς μὴ καλῶς αὐτοὺς ἀκανονίσαντος.

43. ANTIOCHENA RURSUS ALIA, EORUNDEM.

Constante ergo & Julio propter sanctum Symbolum auxilia sua cum illius (Symboli) professoribus conjungentibus, vera & salutaris fides augebatur. Unde & phalanx Hæreticorum rursus Antiochiæ contra divinum Symbolum confluens, Photinum & Sabellium, & Marcellum Ancyræ anathemate notavit, & Romam definitionem exponens fidei ablegavit, quam tamen occidentales & Julius non admiserunt.

Κώνσταντος γοῦν καὶ Ἰουλίου διὰ τὸ ἅγιον Σύμβολον τοῖς αὐτοῦ συμμαχούντων συνήγορσιν, ἡ ἀληθὴς σωτήριος πίστις ηὔξανετο. ὅθεν καὶ φάλαγξ αἱρετικὴ πάλιν ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τοῦ θείου Συμβόλου συῤῥεύσα, Φωτεινὸν καὶ Σαβέλλιον, καὶ Μάρκελλον Ἀγκύρας, ἀνεθεμάτισε, καὶ εἰς Ῥώμην ὅρον ἐκτιθεμένη τῆς πίστεως ἐξαπέστειλεν, ὃν οἱ ἑσπέριοι καὶ Ἰούλιος οὐ προσήκαντο.

44. Sardicensis, Orthodoxa.

Κώνςας δὲ ὁ θειότατος, Κωνςάντιον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ θεασάμενος εὐριπόφρονα, καὶ τοῖς Ἀρειανοῖς χαριζόμενον, δηλοποιεῖ σύνοδον ἁγίαν, ἐν Σαρδικῇ τῇ μητροπόλει τῶν Ἰλλυρικῶν καὶ Δακῶν ἀθροισθεῖσαν, ἐξετάσαι τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον. ἐν ᾗ συνῆλθον ἀπὸ τε Ῥώμης, καὶ τῆς Σπανιῶν, Γαλλίας, Ἰταλίας, Καμπανίας, Ἀφρικῆς, Σαρδηνίας, Δαρδανίας, Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Παιονίας, Μυσίας, Ἀχαΐας, Ἠπείρου, Θρᾴκης, Εὐρώπης, Ἀσίας, Καρίας, Βιθυνίας, Ἑλλησπόντου, Φρυγίας, Πισιδίας, Καππαδοκίας, Εὐξείνου Πόντου, Κιλικίας, Φρυγίας ἄλλης, Παμφυλίας, Λυδίας, νήσων Κυκλάδων, Αἰγύπτου, Θηβαΐδος, Λιβύης, Γαλατίας, Παλαιστίνης, Ἀρραβίας, ο καὶ ς λογάδες ἐπίσκοποι, ὧν ἐξῆρχον, Ὅσιος Κουρδούβης ἐπίσκοπος, Ἀβραμιαῖος, καὶ Πρωτογένης ὁ ταύτης ἀρχιεπίσκοπος. Ἡ τὸ ὑγιὲς τρανώσασα μάθημα, προσεδέξατο Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον, εἰς παντελῆ καθαίρεσιν Γρηγορίου τοῦ Ἀλεξανδρείας ἀποκηρύξασα, Κυντιλιανὸν Γάζης, καὶ τὸν Ἀγκύρας Βασίλειον, μὴ κοινωνεῖν αὐτοῖς, καὶ ἐπισκόπους οὐκ ὀνομάζεσθαι παρὰ παντὸς πιστοῦ κρίνασα, ὡς τυραννικῶς τῶν θρόνων κρατησάντων. Θεόδωρον δὲ τὸν

Constans vero divinissimus, cum fratrem Constantium Euripi instar mutabilem esse, & Arianis gratificari animadverteret; Synodum sanctam Sardicam indicit, metropolin Illyriorum & Dacorum, ut Pauli & Athanasii causam examinarent. In ea convenerunt Roma, ex Hispaniis, Gallia, Italia, Campania, Africa, Sardinia, Dardania, Macedonia, Thessalia, Pæonia, Mysia, Achaja, Epiro, Thracia, Europa, Asia, Caria, Bithynia, Hellesponto, Phrygia, Pisidia, Cappadocia, Ponto Euxino, Cilicia, Phrygia altera, Pamphylia, Lydia, Insulis Cycladibus, Ægypto, Thebaide, Libya, Galatia, Palæstina, Arabia, sexaginta sex primores Episcopi; quibus præerant Hosius Cordubæ Episcopus, Abramiæus, & Protogenes Sardicæ Archiepiscopus. Hæc sanam illustrans doctrinam, Paulum & Athanasium recepit, perpetuaque depositione notavit Gregorium Alexandriæ, Quintilianum Gazæ, & Ancyræ Basilium; decernens ne quis eis communicaret, neve à quoquam fideli Episcopi nominarentur, tanquam qui tyrannice sedes suas occupassent: Theodorum vero Heracleæ & Palæstinæ Aca-

A.C. 347.

Acacium, Stephanum Antiochiæ, & Syngidoni Isaacium, Menophantem Ephesi, & Mydæ *Valentem abdicavit solùm, & Ciliciæ Georgium: quos post mortem abjecit, cùm comperisset, eos pridem ab Alexandro Constantinopolis condemnatos fuisse.

τὸν Ἡρακλείας, ἐπὶ Παλαιστίνης Ἀκάκιον, Στέφανον Ἀντιοχείας, καὶ τὸν Συγγιδόνου Ἰσαάκιον, Μηνόφαντον Ἐφέσου, καὶ τὸν Μύδας Οὐάλεντα, ἀπεκήρυξε μόνον, καὶ τὸν Κιλικίας Γεώργιον: οὓς ἵνα μετὰ θάνατον ἀπεβάλλετο, παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξάνδρου καταδίκην τὸ πρὶν ἐξιχνεύσασα.

45. Philippopolitana, Arianorum.

A.C. 347. Ariani igitur propter Paulum & Athanasium scissione facta, conventiculum aliud Philippopoli Episcoporum sexaginta fecerunt: & infami definitione exposita, Paulum & Athanasium abdicarunt.

Οἱ γοῦν Ἀρειανοὶ διὰ τὸν Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον διασχισθέντες, σύναγμα ἐν Φιλιππουπόλει ἐπισκόπων ἑξήκοντα ἐποιήσαντο, καὶ δύσφημον ὅρον ἐκθέμενοι, Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον ἀπεκήρυξαν.

46. Cordubensis, Hosii.

347. Quapropter Cordubæ Episcopus sanctissimus Osius Synodum divinam & sanctam Episcoporum sua in civitate convocans, divinitus expositam illustravit doctrinam, condemnans eosdem, quos Sardicensis abdicaverat Synodus, & quos ea absolverat, recipiens.

Διόπερ Κουρδούβης ἐπίσκοπος ὁ πανόσιος σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ἐπισκόπων ἐν τῇ οἰκείᾳ πόλει προσκαλεσάμενος, τὸ θεῖον ἐτράνωσε μάθημα· καθαιρῶν οὓς ἡ Σαρδικὴ ἀπεκήρυξε σύνοδος, καὶ οὓς πάλιν ἐδικαίωσε, προσδεξάμενος.

47. Antiochena, Arianorum.

347. Verum & piissimus Constans, Paulum & Athanasium defendens, Reverendissimos duos Episcopos, Euphraten & Vincentium nominatos, & cum illis Christi-amantem ducem Salinum Roma Antiochiam ad fratrem Constantium misit. Stephanus vero impius Antiochiæ Episcopus hæreticorum consessum ca-

Ἀλλὰ καὶ ὁ εὐσεβέστατος Κώνστας, εἰς Ἀντιόχειαν ἐκ Ῥώμης πρὸς Κωνστάντιον τὸν ἴδιον ἀδελφὸν, ἐκδικῶν Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον, ἀπέστειλε δύο αἰδεσιμωτάτους ἐπισκόπους, καλουμένους Εὐφράτην καὶ Βικέντιον, μεθ' ὧν καὶ τὸν φιλόχριστον στρατηγέτην, ὀνόματι Σαλῖνον. Στέφανος δὲ ὁ ἄθεος, ὁ Ἀντι-

* Mursæ.

ποχείας ἐπίσκοπ☉, αἱρετικῶν συνέδριον συκοφαντίας μεςὸν πεποιηκάμενος, χαμαιτύπην διά τινος νεανίε, νυκτὸς πρὸς τὸς εὐλαβεῖς ἐπισκόπους Ῥωμαίων εἰσήγαγεν. ὅπερ Σάλιν☉ ῥαδιουργηθὲν ὑπὸ Στεφάνου διήλεγξε. Διὸ ἡ συναχθεῖσα σύνοδ☉ καθελοῦσα Στέφανον Ἀρειανὸν, Λεόντιον ἀντεχειροτόνησεν, ἐκτομίαν αὐτόχειρα. Ὃς τὸν ΚΑΙ σύνδεσμον ἐπὶ τῆς τοῦ υἱοῦ δοξολογίας τινὰς τιθέντας ἐνσημηνάμεν☉, καὶ τὴν ΔΙΑ ἄλλους πρόθεσιν, ἑτέρους τὴν ΕΝ τῷ πνεύματι προσαρμόζοντας: σιγῇ τὸ πλῆθ☉ τῆς δοξολογίας ἐπλήρου, μόνον ἐκφωνῶν, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

calumniis plenum efficiens, scortum per quendam juvenem noctu ad venerandos Episcopos Romanorum introduxit, id quod Salinus à Stephano astu procuratum fuisse redarguit. Quapropter quæ convocata fuerat Synodus, Stephanum Arianum deposuit, ejusque in locum Leontium substituit, qui sua se manu castraverat. Is cum animadvertisset, quosdam in doxologia Filii, pro conjunctione ET, præpositionem PER ponere; alios vero præpositionem aliam IN, Spiritui Sancto accommodare, silentio finem doxologiæ complevit, tantummodo pronuncians, In sæcula sæculorum.

48. Hierosolymitana, Orthodoxa.

Κωνςαντίνου οὖν τοῦ φιλοχρίστου διὰ Σαλίνου Κωνςαντίῳ πόλεμον ἀπειλήσαντ☉, εἰ Παύλῳ καὶ Ἀθανασίῳ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδοῦναι διαναβάλλοιτο, σύνοδ☉ θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Ἱεροσολύμοις ἠθροίζετο, Μάξιμον τὸν ὁμολογητὴν καὶ Μακάριον ἐκ τοῦ πάλαι διωγμοῦ, ἀγκύλην καὶ ὀφθαλμὸν, καὶ τὸν δεξιὸν μηρὸν ἀφῃρημένον, ἔξαρχον τῆς ἁγίας πόλεως ἀρχιεπίσκοπον ἔχουσα, ἡ τὸ σωτηριῶδες μάθημα βεβαιώσασα, Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον προσεδέξατο.

Cum igitur Constantinus Christi-amans per Salinum Constantio bellum minatus esset, si Paulo & Athanasio suos thronos reddere differret; Synodus divina & sancta provincialis Hierosolymis congregabatur, Maximum confessorem & Macarium, qui superiore persecutione, axillam & oculum, & femur dextrum amisisset, sanctæ civitatis archiepiscopum præsidem habens: quæ salutarem doctrinam confirmans, Paulum & Athanasium suscepit. A.C. 350.

49. Hierosolymitana, Arianorum.

Ἀθανασίου γοῦν καὶ Παύλου τιμίως

Athanasio igitur & Paulo honorificè 350.

rifice ad sua ovilia proficiscentibus, impietatis antesignani, Synodum Hierosolymis hæreticam coëgerunt, & confessorem quidem Maximum abjecerunt, catecheten autem Cyrillum tanquam Arianum elegerunt, quem tamen sub Damaso Romæ, & sub Nectario Constantinopoli celebratæ Synodi multis efferunt laudibus, & Acacius Cæsareæ Philippi, Eusebii Pamphili discipulus & successor, propter primatum, sede hac exegit.

μίως πορευομένων πρὸς τὰ ἴδια ποίμνια, τῆς ἀσεβείας οἱ πρόμαχοι, σύνοδον ἐν Ἱεροσολύμοις αἱρετικὴν συνεκρότησαν, καὶ τὸν μὲν ὁμολογητὴν ἀπεβάλλοντο Μάξιμον, τὸν δὲ κατηχιστὴν ὡς Ἀρειανὸν ἐχειροτόνησαν Κύριλλον. ὃν ἡ ἐπὶ Δαμάσου ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἡ ἐπὶ Νεκταρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει, πολλοῖς ἐπαίνοις ἐξαίρουσι σύνοδοι, καὶ Ἀκάκιος ὁ Καισαρείας τοῦ Φιλίππου, Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου φοιτητὴς καὶ διάδοχος, χάριν πρωτείων τοῦ θρόνου τούτου ἐξήγαγεν.

50. Sirmiensis, Arianorum.

A.C. Cum autem Magnentius seditionem
351. movisset, & beatum Constantem percussisset; ea re cognita Constantius Gallum quidem fratrem Juliani apostatæ, Cæsarem designatum, Orientis curam jussit gerere: ipse autem maximo cum exercitu per Europam peragravit, hostes subigens, & Ecclesiis turbas inferens haud parvas. Unde & Synodum mandat Hæreticam in Syrmio congregari, prætextu quidem Photini Episcopi illius loci, qui Homini-cultor esset & insipiens; revera autem contra divinum symbolum & Athanasium generosa mente præditum. Ea definitionem fidei exposuit impiam, quæ vetarat Naturam aut Substantiam de Deo prædicari. Definitionem illam ajunt, sub Juliano apostata, a Marco Are-

Ἀντάραντος οὖν Μαγνεντίου, καὶ τὸν μακάριον Κώνσταντα πατάξαντος, μεμαθηκὼς ὁ Κωνστάντιος, Γάλλον μὲν τὸν ἀδελφὸν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἀναγορεύσας Καίσαρα, τῶν ἑῴων ἐκέλευσε φροντίζειν. Αὐτὸς δὲ μετὰ μεγίστης δυνάμεως διὰ Εὐρώπης ἐχώρησε, τοὺς πολεμίους χειρούμενος, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις κλόνον προσφέρων οὐ μέτριον. Ὅθεν καὶ κελεύει σύνοδον αἱρετικὴν ἐν Σιρμίῳ ἀθροίζεσθαι, προφάσει μὲν Φωτεινοῦ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς, ὄντος ἀνθρωπολάτρου καὶ ἄφρονος, ἀληθείᾳ δὲ, κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ Ἀθανασίου τοῦ γενναιόφρονος, καὶ ὅρον πίστεως ἐξέθετο ἄθεον, φύσιν ἢ οὐσίαν ἐπὶ θεοῦ λέγειν ἀπαγορεύοντα, ὅν τινα φασὶν ἐπὶ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, Μάρκον ἐκθέσθαι τὸν Ἀρεθούσιον, παρὰ τῶν Ἀρεθουσίων πολλὰ

πολλὰ παθόντος διὰ τὸν Κύριον ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. Οὕτω σάρκας, μακαρίας ὁμοῦ καὶ ἀθλίας, ὁ Θεολόγος ἔφη Γρηγόριος.

Arethusio compositam esse, qui ab Arethusiis multa perpessus sit propter Dominum sub Juliano apostata. Ita carnes beatas simul & miseras Theologus dixit Gregorius.

51. Mediolanensis, Orthodoxa.

Μετὰ γοῦν τὴν σύνοδον ταύτην, Κωνστάντιος ἐν Μεδιολάνῳ πόλει τῆς Ἰταλίας, ἑτέραν γενέσθαι διαταξάμενος, τοὺς Ἑσπερίους συνήθροισεν. Ἥτις ἁγία θεόπνευστος σύνοδος, μὴ ἀναχομένη τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς Ἀρειανικῆς οὐ φροντίσασα φάλαγγος, ἀνατρέψαι τὸ θεῖον σύμβολον, καὶ τὴν ἐν Τύρῳ κυρῶσαι Ἀθανασίου καθαίρεσιν ἀπηρνήσατο. Διὸ τοὺς ἐξάρχους αὐτῆς ἐξορίᾳ Κωνστάντιος κατεδίκασε, τὸν τῶν Ἀποστόλων διδαχῶν κήρυκα, τὸν Ῥώμης πάπαν Λιβέριον πρὸς αὐτοκράτορα πολλοῖς ἐλέγχοις τηνικαῦτα χρησάμενον, τοὺς Γαλλιῶν μητροπολίτας Παῦλον καὶ Διονύσιον, τὸν Ἰταλίας μητροπολίτην Εὐσέβιον τὸν μακάριον, καὶ Λουκίφερτον Σαρδινίας τῆς νήσου ἀρχιεπίσκοπον.

Post hanc ergo Synodum, Constantius Mediolani, civitate Italiæ, A.C. 355.
alia indicta, Occidentales congregavit. Quæ quidem sancta divinitus inspirata Synodus, cum nec Imperatorem vereretur, nec Arianam phalangem curaret, divinum evertere Symbolum, & Tyri procuratam Athanasii depositionem confirmare recusavit. Propterea principes ejus Synodi exilio Constantius mulctavit; Apostolicarum doctrinarum præconem, papam Romæ Liberium, multis adversus Imperatorem argumentis tunc usum, Galliarum item metropolitas, Paulum & Dionysium: Italiæ metropolitam, beatum Eusebium, & Luciferum Sardiniæ insulæ archiepiscopum.

52. Ariminensis.

Τούτων ἐξορισθέντων, ἐνδελεχισμῷ τῶν ὀρθοδόξων, Κωνστάντιος ἐν Ἀριμίνῳ σύνοδον ἁγίων ἐπισκόπων Ἑσπερίων διακοσίων συγκροτηθῆναι προσέταξε, καὶ τοὺς περὶ Εὐδόξιον Γερμανικίας, βραχυτελεῖς Ἀρειόφρονας. Ἥτις θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος, τὸ θεῖον κυρώσασα σύμβολον,

His in exilium exactis, crebris 359.
permotus Orthodoxorum precibus Constantius, Arimini Synodum Sanctorum Episcoporum Occidentalium ducentorum congregari præcepit, atque eos etiam, qui cum Eudoxio Germaniciæ, idem cum Ario compendiose sentiebant. Quæ

rifice ad sua ovilia proficiscentibus, impietatis antesignani, Synodum Hierosolymis hæreticam coegerunt, & confessorem quidem Maximum abjecerunt, catechetem autem Cyrillum tanquam Arianum elegerunt, quem tamen sub Damaso Romæ, & sub Nectario Constantinopoli celebratæ Synodi multis efferunt laudibus, & Acacius Cæsareæ Philippi, Eusebii Pamphili discipulus & successor, propter primatum, sede hac exegit.

μίως πορευομένων πρὸς τὰ ἴδια ποίμνια, τῆς ἀσεβείας οἱ πρόμαχοι, σύνοδον ἐν Ἱεροσολύμοις αἱρετικὴν συνεκρότησαν, καὶ τὸν μὲν ὁμολογητὴν ἀπεβάλλοντο Μάξιμον, τὸν δὲ κατηχιστὴν ὡς Ἀρειανὸν ἐχειροτόνησαν Κύριλλον. ὃν ἡ ἐπὶ Δαμάσου ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἡ ἐπὶ Νεκταρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει, πολλοῖς ἐπαίνοις ἐξαίρουσι σύνοδοι, καὶ Ἀκάκιος ὁ Καισαρείας τῆς Φιλίππου, Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου φοιτητὴς καὶ διάδοχος, χάριν πρωτείων τοῦ θρόνου τούτου ἐξήγαγεν.

50. SIRMIENSIS, ARIANORUM.

A.C. 351. Cum autem Magnentius seditionem movisset, & beatum Constantem percussisset; ea re cognita Constantius Gallum quidem fratrem Juliani apostatæ, Cæsarem designatum, Orientis curam jussit gerere: ipse autem maximo cum exercitu per Europam peragravit, hostes subigens, & Ecclesiis turbas inferens haud parvas. Unde & Synodum mandat Hæreticam in Syrmio congregari, prætextu quidem Photini Episcopi illius loci, qui Homini-cultor esset & insipiens; revera autem contra divinum symbolum & Athanasium generosa mente præditum. Ea definitionem fidei exposuit impiam, quæ vetarat Naturam aut Substantiam de Deo prædicari. Definitionem illam ajunt, sub Juliano apostata, a Marco Are-

Ἀνταίροντος οὖν Μαγνεντίου, καὶ τὸν μακάριον Κώνσταντα πατάξαντος, μεμαθηκὼς ὁ Κωνστάντιος, Γάλλον μὲν τὸν ἀδελφὸν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἀναγορεύσας Καίσαρα, τῶν ἑῴων ἐκέλευσε φροντίζειν. Αὐτὸς δὲ μετὰ μεγίστης δυνάμεως διὰ Εὐρώπης ἐχώρησε, τοὺς πολεμίους χειρούμενος, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις κλόνον προσφέρων οὐ μέτριον. Ὅθεν καὶ κελεύει σύνοδον αἱρετικὴν ἐν Σιρμίῳ ἀθροίζεσθαι, προφάσει μὲν Φωτεινοῦ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς, ὄντος ἀνθρωπολάτρου καὶ ἄφρονος, ἀληθείᾳ δὲ, κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ Ἀθανασίου τοῦ γενναιόφρονος, καὶ ὅρον πίστεως ἐξέθετο ἄθεον, φύσιν ἢ οὐσίαν ἐπὶ θεοῦ λέγειν ἀπαγορεύοντα, ὅν τινά φασιν ἐπὶ τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, Μάρκον ἐκθέσθαι τὸν Ἀρεθούσιον, παρὰ τῶν Ἀρεθουσίων πολλὰ

πολλὰ παθόντα διὰ τὸν Κύριον ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. Οὕτω σάρκας, μακαρίας ὁμοῦ καὶ ἀθλίας, ὁ Θεολόγος ἔφη Γρηγόριος.

Arethusio compositam esse, qui ab Arethusiis multa perpessus sit propter Dominum sub Juliano apostata. Ita carnes beatas simul & miseras Theologus dixit Gregorius.

51. Mediolanensis, Orthodoxa.

Μετὰ γοῦν τὴν σύνοδον ταύτην, Κωνστάντιος ἐν Μεδιολάνῳ πόλει τῆς Ἰταλίας, ἑτέραν γενέσθαι διαταξάμενος, τοὺς Ἑσπερίους συνήθροισεν. Ἥτις ἁγία θεόπνευστος σύνοδος, μὴ ἀνασχομένη τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς Ἀρειανικῆς οὐ φροντίσασα φάλαγγος, ἀνατρέψαι τὸ θεῖον σύμβολον, καὶ τὴν ἐν Τύρῳ κυρωθεῖσαν Ἀθανασίου καθαίρεσιν ἀπηρνήσατο. Διὸ τοὺς ἐξάρχους αὐτῆς ἐξορίᾳ Κωνστάντιος κατεδίκασε, τὸν τῶν Ἀποστόλων διδαχῶν κήρυκα, τὸν Ῥώμης πάπαν Λιβέριον πρὸς αὐτοκράτορα πολλοῖς ἐλέγχοις τηνικαῦτα χρησάμενον, τοὺς Γαλλίων μητροπολίτας Παῦλον καὶ Διονύσιον, τὸν Ἰταλίας μητροπολίτην Εὐσέβιον τὸν μακάριον, καὶ Λουκίφερτον Σαρδινίας τῆς νήσου ἀρχιεπίσκοπον.

Post hanc ergo Synodum, Constantius Mediolani, civitate Italiæ, alia indicta, Occidentales congregavit. Quæ quidem sancta divinitus inspirata Synodus, cum nec Imperatorem vereretur, nec Arianam phalangem curaret, divinum evertere Symbolum, & Tyri procuratam Athanasii depositionem confirmare recusavit. Propterea principes ejus Synodi exilio Constantius mulctavit; Apostolicarum doctrinarum præconem, papam Romæ Liberium, multis adversus Imperatorem argumentis tunc usum, Galliarum item metropolitas, Paulum & Dionysium: Italiæ metropolitam, beatum Eusebium, & Luciferum Sardiniæ insulæ archiepiscopum. A.C. 355.

52. Ariminensis.

Τούτων ἐξορισθέντων, ἐνδελεχισμῷ τῶν ὀρθοδόξων, Κωνστάντιος ἐν Ἀριμίνῳ σύνοδον ἁγίων ἐπισκόπων Ἑσπερίων διακοσίων συγκροτηθῆναι προσέταξε, καὶ τοὺς περὶ Εὐδόξιον Γερμανικίας, βραχυτελεῖς Ἀρειόφρονας. Ἥτις θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος, τὸ θεῖον κυρώσασα σύμβολον,

His in exilium exactis, crebris permotus Orthodoxorum precibus Constantius, Arimini Synodum Sanctorum Episcoporum Occidentalium ducentorum congregari præcepit, atque eos etiam, qui cum Eudoxio Germaniciæ, idem cum Ario compendiose sentiebant. Quæ divi- 359.

divina & sancta Synodus divinum confirmans Symbolum, anathemate notavit Arium, ejusque complices, quod qui diversum sentiebant, Eusebius & Ursacius, Demophilus & Gregorius, non admiserunt, sed propterea à Synodo abdicati sunt; postea tamen cum sincere pœnitentiam egissent, Valentem & Ursacium, quanquam Athanasii calumniatores diri habiti fuissent, ut Episcopos receperunt. Quidam tamen isthanc, ut & Nicænam, propter Hæreticos in illis repertos, valde insectantur.

βολον, ἀνεθεμάτισεν Ἄρειον σὺν τοῖς ἐκείνου συνίστορας. ὅπερ οἱ ἑτερόδοξοι, Εὐσέβιος καὶ Οὐρσάκιος, Δημόφιλος καὶ Γρηγόριος οὐ προσήκαντο. διὰ τοῦτο γε τῆς συνόδου ἀπεκηρύχθησαν, ὕστερον μὲν τοι γνησίως μετανοήσαντας, Οὐάλην τε καὶ Οὐρσάκιον, καίπερ Ἀθανασίου συκοφάντας δεινοὺς χρηματίσαντας, ὡς ἐπισκόπους ἐδέξαντο. Καὶ ἔνιοι ταύτην, καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ, διὰ τοὺς εὑρεθέντας αἱρετικοὺς ἐν αὐταῖς, κακῶς διασύρουσιν.

53. Nicena Thraciæ, Hæretica.

359. Eudoxiani igitur impietatis propugnatores præcipui, Eusebii auxilio, Constantio persuadent, ut in Nice Thraciæ contra divinum Symbolum, hæreticæ phalangis Synodum constitueret, Fidei definitione exposita, quæ Consubstantiale omnino tolleret: cui Orthodoxorum aliqui metu, alii fraude decepti subscripserunt. Quibus qui assentiri nollent, in extremas orbis partes exulatum mittebantur.

Οἱ γοῦν περὶ Εὐδόξιον τῆς ἀσεβείας ὑπέρμαχοι δόκιμοι, Εὐσεβίου συνάρσει πείθουσι τὸν Κωνστάντιον, ἐν Νίκῃ τῆς Θρᾴκης κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, σύνοδον αἱρετικῆς συστήσασθαι φάλαγγος, εἰς ἅπαν ἐξαίροντα τὸ ὁμοούσιον, πίστεως ὅρον ἐκθεμένη, εἰς ὃν οἱ μὲν δέει, οἱ δὲ φενακισμῷ, τῶν ὀρθοδόξων ὑπέγραψαν. Ὧν οἱ συνθέσθαι μὴ βουληθέντες, εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς οἰκουμένης ἐξόριστοι ἀπεπέμφθησαν.

54. Nicæna Bithyniæ, Arianorum.

359. Definitionem igitur istam cum Occidentales Patres meritis anathematismis subjicerent: ea re cognita, qui diversum sentiebant, simul arrepto Constantio, Nicææ Bithynicæ Synodum congregarunt, ut

Τὸν ὅρον τοίνυν τοῦτον τῶν ἑσπερίων πατέρων καθυποβαλλόντων τοῖς πρέπουσιν ἀναθέμασιν, μαθόντες οἱ ἑτερόδοξοι, συναρπάσαντες τὸν Κωνστάντιον, ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συνεκρότησαν σύνοδον, τὸ θεῖον ἀ-

ράσω-

ἐράσασθαι σύμβολον. Ἀλλὰ καὶ πρὶν τῆς βλασφημίας ἐνάρξαιντο, Θεὸς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων καταστείσας τὴν πόλιν, συντετριμμένους αὐτοὺς ἐκεῖθεν ἐξέβαλεν.

ut divinum exsecrarentur Symbolum, sed priusquam inchoarent blasphemiam, Deus trecentorum & octodecim patrum concutiens urbem, contritos illos inde ejecit.

55. Seleuciensis, Arianorum.

Μεμωλωπισμένοι γοῦν διασπαρέντες οἱ ἑτερόδοξοι, τὸν Κωνστάντιον ἐν Σελευκείᾳ τῆς Ἰσαυρίας ποιῆσαι παρασκευάζουσι σύνοδον, ὅρον ἐκθέμενοι, περὶ τῶν ἑσπερίων ὀρθοδόξων, πολλοῖς βαλλόμενον ἀναθέμασιν. ἐν ᾗ τὸν κατηχητὴν Κύριλλον Ἱεροσολύμων ἀρχιεπίσκοπον παρὰ τῷ θείῳ Σιλβανῷ Σελευκείας Φιλίππου. * Ἀκάκιος, Εὐδόξιον, μεταστάντα εἰς Συρίας τὴν Ἀντιόχειαν μεθ' ἑαυτοῦ προσλαβόμενος, ἐν Κωνσταντινουπόλει ὥρμησε πρὸς Κωνσταντῖνον. *

Hac igitur vibice affecti & dispersi diversa sentientes efficiunt, ut Constantius in Seleucia Isauriæ Synodum convocet: definitionem exponentes de Occidentalibus Orthodoxis, multis eos anathematismis ferientem: in qua catecheten Cyrillum Hierosolymorum archiepiscopum, à divino Silvano Seleuciæ Philippi, * Acacius Eudoxium Syriæ Antiochiam translatum secum assumens, Constantinopolin ad Constantinum profectus est. A.C. 359.

56. Constantinopolitana, Arianorum.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ δυάδι τῆς εὐσεβείας † φενακιζόμενος, ἐν Βυζαντίῳ αἱρετικὴν συνεκρότησε σύνοδον, πολλῇ δυνάμει σπουδάσασαν τοῦ θείου συμβόλου καταγωνίσασθαι. Καὶ οὐχ ἡ τυχοῦσα στάσις ἐντεῦθεν μεταξὺ τῶν ἑτεροδόξων καὶ ὀρθοδόξων παρηκολούθησεν. Ὁ γὰρ μακαρίτης Εὐστάθιος Ἀντιοχείας, ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκτεθέντος ἀσεβοῦς τόμου, ἀνόμοιον λέγοντος τὸ Ἐξ οὗ, τοῦ Δι' οὗ, τὸν ἄθεον Εὐσέβιον διήλεγξε καὶ Ἀέτιον. Τέλος καθελοῦσα, μὴ ὡς

Imperator autem isto quasi binario pietatis deceptus, Byzantii hæreticam congregavit Synodum, omni studio oppugnaturam divinum Symbolum. Hinc verò non non mediocris inter diversa-sentientes, & Orthodoxos secuta est dissensio. Beatæ enim memoriæ Eustathius Antiochenus ex impio tomo quem proferebat, qui dissimile dicebat esse *Id ex quo*, *Ei per quod*, impium Eusebium & Aëtium coarguit. Tandem Synodus hæc Mace- 359.

* Κωνστάντιον. † ἀσεβείας, impietatis, Coteler. III. p. 522.

Macedonium depoſuit; non quod Filium Dei creaturam diceret, ſed quod in Spiritum tantummodo ſanctum impingeret, eumque omnino à Deitate alienum eſſe affimaret. Introduxit eadem Synodus in Byzantinum Epiſcopatum, ſceleratiſſimum illum Eudoxium, qui ex Germanicia Antiochiam venerat: cùm quidem jam mortuus eſſet impius ille Euſebius, & confeſſor Paulus ad Dominum emigraſſet. Præterea anathemate notavit diaconum quoque Alexandrinum Aëtium, ducem Eunomii, & præceptorem Theophronii.

ὡς λέγοντα κτίσμα τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Μακεδόνιον, ἀλλ' εἰς τὸ Θεῖον Πνεῦμα μόνον προσκρούοντα, καὶ ἀλλότριον αὐτὸ φάσκοντα εἶναι παντελῶς τῆς θεότητος, ἀντεισάγει εἰς Βυζάντιον τὸν ἐκ Γερμανικίας καταλθόντα εἰς Ἀντιόχειαν, Εὐδόξιον τὸν παμμιαρὸν, ἤδη τοῦ δυσσεβοῦς Εὐσεβίου τὸν βίον τελέσαντος, καὶ τοῦ ὁμολογητοῦ Παύλου πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος. πρὸς τούτοις ἀνεθεμάτισε καὶ τὸν διάκονον Ἀλεξανδρείας Ἀέτιον, τὸν ἀρχηγὸν Εὐνομίου καὶ Θεοφρονίου διδάσκαλον.

57. Antiochena, ſub Constantio.

A.C. 360 Poſthæc vero cum Conſtantius comperiſſet, a Perſis Itzibium obſideri, Antiochiam properavit: ſed Saporio jam retrogreſſo, ipſum Homouſion furioſè ſemel evellens & Heterouſium confirmans, Synodum congregavit. Cum autem thronus Antiochiæ viduatus eſſet, Ariani pariter & orthodoxi Meletium Sebaſtiæ Armeniæ archiepiſcopum elegerunt. Imperatore vero explicationem dicti hujus, *Dominus* ἔκτισε *me initium viarum ſuarū* ab Epiſcopis ſeorſim flagitante, & plurimis ad eum impiis confluentibus, Meletius orthodoxè id expoſuit, magnaque voce Sacram Trinitatem conſubſtantialem prædicavit. Cumque archidiaconus os

Μετὰ δὲ ταῦτα μαθὼν ὁ Κωνστάντιος τοὺς Πέρσας πολιορκεῖν τὴν Ιτζίβιον,* ἐπὶ Ἀντιοχείας ὥρμησε, καὶ Σαβωρίου ἀναχωρήσαντος, αὐτὸν εἰς ἅπαν ἐξάρας τὸ ὁμοούσιον φρυαττόμενος, καὶ τὸ ἑτερούσιον κηρύξας, σύνοδον συνεκρότησε. Τοῦ δὲ θρόνου Ἀντιοχείας χηρεύοντος, Ἀρειανοί τε καὶ ὀρθόδοξοι, Σεβαστείας Ἀρμενίας ἀρχιεπίσκοπον Μελέτιον προχειρίζονται. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ, Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, παρὰ τῶν ἐπισκόπων ἰδιοσυστάτως ἐξαιτησάμενος, πλείστων δυσσεβῶν προσελθόντων. Μελέτιος ὀρθοδόξως ἐκθέμενος, μεγαλοφώνως ὁμοούσιον τὴν ἁγίαν τριάδα ἐκήρυξε. Καὶ τοῦ ἀρχιδιακόνου τὸ στόμα τούτου φιμώσαν

* Νίτζιβιον.

μώσαντες, ἐκεῖνος διὰ τῶν δακτύλων, τὸ θεουργὸν ἐκήρυξε μάθημα. Ὅπερ οἱ κακόδοξοι θεασάμενοι, Σαβελλισμὸν αὐτῷ πλέξαντες, ἐξορίᾳ παρέπεμψαν, καὶ τὸν σὺν Ἀρείῳ ἀναθεματισθέντα Εὐδόξιον προχειρίζονται, ὑφ' οὗ καὶ νοσήσας Κωνστάντιος βαπτισθεὶς, τὸν βίον κατέλιπεν.

os ei obturasset, per digitos tamen divinam illam doctrinam prædicavit, quod cùm qui male sentiebant, vidissent, Sabellismi eum accusatum in exilium egerunt: & Eudoxium cum Ario olim anathemate percussum ei substituerunt, à quo etiam Constantius ægrotans, baptisatus, vitam reliquit.

58. ALEXANDRINA, ATHANASII.

Αὐτοκράτωρ τοίνυν Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης γενόμενος, τοὺς ὑπὸ Κωνσταντίου ἐξορισθέντας ἐπισκόπους, προσχήματι συμπαθείας ἀνεκαλέσατο. Ἀθανάσιος οὖν ὁ μακάριος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συναθροίσας τοὺς ἀφεθέντας ἐπισκόπους ἐκ τῶν ἀλύσεων, συνοδικῶς τὰ ἐν Νικαίᾳ δογματισθέντα ἐκύρωσε, καὶ Ἀρειανικὴν ἀνεθεμάτισε ἀθεότητα. Ἐπισκόπους δὲ τοὺς μέχρι τότε τῇ πλάνῃ ἐμμείναντας, μετανοοῦντας εἰς κοινωνίαν δεξάμενος, ἱερουργεῖν διεκέλευσεν.

Julianus igitur Apostata Impera- A.C.
tor factus, eos qui sub Constantio 361.
in exilium acti fuerant, Episcopos, prætextu quodam compassionis revocavit. Athanasius ergo beatus convocatis Alexandriam, è vinculis jam dimissis Episcopis, Synodicè ea, quæ Nicææ decreta fuerant, confirmavit, & Arianam impietatem anathemate notavit. Episcopos vero, qui eousque in errore perseveraverant, sed jam resipiscebant, ad communionem receptos, sacris operari jussit.

59. ANTIOCHENA, MELETII.

Ὁμοίως δὲ καὶ Μελέτιος ὁ ἀοίδιμος, ἀναλαβὼν Εὐσέβιον καὶ Λουκίφερον, ἐν Ἀντιοχείᾳ τοῖς Εὐσταθιανοῖς Παυλῖνον χειροτονήσαντα, καὶ πολλὰς καινοτομίας παραδεδωκότα τῷ ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένῳ ποιμνίῳ, καὶ αὐτὸς θρόνον τὸν ἑαυτοῦ καταλαμβάνει, τὴν Ἀντιόχειαν. Ἐν ᾗ τοὺς ἐκ Συρίας καὶ Φοινίκης ἀρχιερεῖς συλλεξάμενος, τὰ ἐν Νικαίᾳ συνοδικῶς ἐκήρυξεν.

Similiter vero & celeberrimus 361.
Meletius, assumpto Eusebio & Lucifero, qui Antiochiæ Eustathianis Paulinum Episcopum legerat, multaque nova instituta ovili, quod docebat, tradiderat: suum & ipse thronum recepit, Antiochiam: ubi Syriæ & Phœnices Episcopis congregatis, Nicæna decreta Synodicè confirmavit.

60. Alexandrina, Athanasii.

A.C. Præterea vero & victoriosus ille
362. Athanasius, convocatis Alexandriam sibi subjectis Episcopis, amentem Apolinarium Synodicè anathemate notavit, & carnem Christi Domini nostri, animatam, intelligentem, rationalem, secundum veteres Patres pie pronunciavit, quo ipso tempore Julianus Apostata in Perside periit.

Ἔτι γε μὴν καὶ ὁ πολύαθλος Ἀθανάσιος σὺν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀρχιερεῦσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προσκαλεσάμενος, ἀναθεματίζει συνοδικῶς τὸν ἄνουν Ἀπολινάριον, καὶ τὴν σάρκα Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἔμψυχον, νοερὰν, λογικὴν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς πατέρας, εὐσεβῶς ἀνεκήρυξε, καθ' ὃν χρόνον καὶ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἐν Περσίδι ἀνῄρηται.

61. Alexandrina Alia, Ejusdem.

363. Piissimus autem Imperator Jovianus, missa Alexandriam ad Athanasium legatione, immutabilem veræ Orthodoxiæ definitionem quæsivit. Is igitur delectos Ægypti, Thebaidos & Libyæ Episcopos congregans, definitionem Synodicam, gratia & veritate plenam Joviano Christi-amanti misit, qui non multo post ex terrena regia ad cœlestem transivit.

Ὁ δὲ θειότατος Ἰοβιανὸς ὁ αὐτοκράτωρ, ἀποστείλας εἰς Ἀλεξάνδρειαν Ἀθανασίῳ, τὸν ἀπαράλλακτον ὅρον τῆς ἀληθοῦς ὀρθοδοξίας ἐζήτησεν. ὃς συναγαγὼν τοὺς λογάδας τῶν ἐπισκόπων Αἰγύπτου, Θηβαΐδος καὶ Λιβύης, ὅρον συνοδικὸν πλήρη ἀληθείας καὶ χάριτος, Ἰοβιανῷ τῷ φιλοχρίστῳ ἀπέστειλεν, οὐ μετὰ πολὺ ἐκ τῶν ἐπιγείων πρὸς τὰ οὐράνια μετελθόντι βασίλεια.

62. Mediolanensis, Ambrosii.

364. Cum autem Valentinianus Imperator fratrem Valentem Cæsarem Romanorum renunciasset, & Romam contendisset: Mediolani Synodus congregata fuit, ut Eudoxius, qui illic Arianus & Pneumatomachus fuerat Episcopus, etiam post mortem, debito anathemathi subjiceretur, & rectè sentiens alius pastor throno præficeretur. Arianis autem seditionem propterea moven-

Οὐαλεντινιανοῦ τοίνυν τοῦ αὐτοκράτορος τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Οὐάλεντα, βασιλέα τῶν Ῥωμαίων ἀναγορεύσαντος, καὶ πρὸς τὴν Ῥώμην ἀπαίροντος, ἐν Μεδιολάνῳ συναθροίζεται σύνοδος, ὅπως Εὐδόξιον * τὸν ἐκεῖσε καὶ γεγονότα ἐπίσκοπον Ἀρειανὸν καὶ Πνευματομάχον ὑπάρχοντα, καὶ μετὰ θάνατον ἀναθέματι καθυποβάλῃ τῷ πρέποντι, ὀρθόφρονα δὲ ποιμένα τῷ θρόνῳ ἐγκαθιδρύ-

* Αὐξέντιον. Vide Hieron. Chron.

θορυβεῖν. Ἀρειανῶν τοιγαροῦν ἐπὶ τούτοις στασιαζόντων, Ἀμβρόσιος καταλαβὼν ὁ τῆς πόλεως ἔπαρχος ἀναστεῖλαι τὸν θόρυβον. Τὸ δὲ ἄθροισμα τῶν ἑτεροδόξων αὐτὸν θεασάμενον, καὶ τῶν πιστῶν τὴν κραυγὴν ἀπωσάμενον, ἐπίσκοπον ἀνηγόρευσεν. ὃν ἡ συνελθοῦσα θεία Σύνοδος ἐπ' ὄψεσι τοῦ βασιλέως κατασχοῦσα, ἐμύησε τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι, καὶ χειροτονηθέντος αὐτοῦ, τοιοῦτον ὕμνον ὁ βασιλεὺς τῷ Θεῷ πάντων ἐπ' ὄψεσιν ἐνεπέμψατο. Χάρις σοὶ δέσποτα παντοκράτορ, καὶ Σῶτερ ἡμέτερε, ὅτι τῷδε τῷ ἀνδρὶ ἐγὼ μὲν τὰ σώματα, σὺ δὲ τὰς ψυχὰς ἐνεχείρισας, καὶ τὰς ἐμὰς ψήφους δικαίας ἀπέφηνας.

moventibus, Ambroſius, qui urbi præfectus eſſet, ſedandi tumultus cauſa ſupervenit. Quem cùm eorum, qui aliter ſentiunt, turba aſpexiſſet, & fidelium clamorem repuliſſet, Epiſcopum eum renunciavit. Quin & divina conveniens Synodus, ipſo inſpectante Imperatore eum comprehendens, ſacro baptiſmate initiavit. Electo autem jam eo hujusmodi hymnum Deo Imperator coram omnibus cecinit: Gratia tibi Domine omnipotens & Servator noſter, quod cui ego viro corpora, tu animas commiſeris, meumque de eo judicium juſtum eſſe declaraveris.

63. Tyanensis, Orthodoxa.

Αὐτίκα οὖν οἱ τῆς ἀληθείας παρρησιασταὶ, πρὸς Οὐαλεντινιανὸν ἐποιήσαντο δέησιν, ἐν Τυάνοις ἀθροισθῆναι ὀρθόδοξον Σύνοδον, ὡς ἂν τὰ ἐν Νικαίᾳ συναθροισθέντα κυρώσειεν. ἐν ᾗ Γρηγόριος Ναζιανζοῦ ὁ τοῦ Θεολόγου πατὴρ, καὶ ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας ὑπῆρχεν Εὐσέβιος, ὁ Μελιτηνῆς Ὀτρήιος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐνθέου ζήλου ἀνάμεστοι. Ὁ Πάπας τοίνυν Ῥώμης Λιβέριος πρὸς αὐτοὺς ὀρθοδοξίας τύπον ἀπέστειλε, καὶ χαρᾶς μεγίστης ἐνέπλησεν. Οὐάλης δὲ ὑπὸ Εὐδοξίου ἐν τῷ βαπτίζεσθαι ὅρκοις τὸν Ἀρειανισμὸν κρατύνειν διαβεβαιωσάμενος, τοὺς συνελθόντας ἐκεῖσε ἀπέλυσεν.

Confeſtim igitur, qui veritatem liberè profitebantur à Valentiniano petiverunt, ut Tyanis Orthodoxa Synodus congregaretur, quæ Nicææ decreta confirmaret. In ea Gregorius Nazianzenus, Theologi pater, Euſebius Cæſareæ Cappadociæ, Ortrejus Melitenæ, Epiſcopi, aliique multi divino zelo pleni, fuerunt. Liberius autem Romanus Papa Orthodoxiæ typum ad eos miſit, maximoque eos implevit gaudio; Valens autem, qui cum ab Eudoxio baptiſaretur, juramento confirmaſſet, ſe Arianiſmum defenſurum, eos qui ibi convenerant, dimiſit. A.C. 365.

64. Cæ-

64. Cæsariensis Cappadociæ, Basilii.

A.C. Poſt hæc Euſebio Cæſareæ Cap-
365. padociæ mortuo, magnus ille Baſilius ab omnibus throni illius ſuffragia accipit: & convocatis iis, qui in montanis degebant, Samoſatenſi etiam Euſebio, & Sardenſi Lucifero, & quæ cum illis erat orthodoxa Synodo, Epiſcopus ab illis creatur: & Dianium, qui Cæſareæ ante Euſebium Epiſcopus fuerat, Aſterium item, Eunomium & Theophronium Cappadocas anathemati ſubjicit.

Μετὰ ταῦτα τοῦ Εὐσεβίου τοῦ Καισαρείας Καππαδοκίας τελειωθέντος, ὁ μέγας Βασίλειος ὑπὸ πάντων εἰς τὸν θρόνον ψηφίζεται, καὶ τοὺς ἐκ τῆς ὑπερορίας ἀνακληθέντας προσκαλεσάμενος, τὸν Σαμοσατέα Εὐσέβιον, καὶ τὸν Σάρδεων Λουκίφερον, καὶ τὴν σὺν αὐτοῖς ὀρθόδοξον σύνοδον, ἀρχιερεὺς ὑπ' αὐτῶν προχειρίζεται, καὶ ἀναθεματίζει Διάνιον τὸν αὐτῆς πρὸ Εὐσεβίου ἐπίσκοπον, Ἀστέριον, Εὐνόμιον, καὶ Θεοφρόνιον, τοὺς Καππαδόκας.

65. Romana, Damasi.

368. Liberio autem beato Romæ papa mortuo, Damaſus merito eligitur, qui quidem Apoſtolicis pro dogmatibus omnia & dicere & facere ſtudebat. Is confeſtim Synodum nonaginta Patrum congregavit, & anathemate in Auxentium pronunciato divinam illuſtravit doctrinam; definitione pietatis edita quam ad Illyricos miſit.

Λιβερίου τοίνυν πάπα Ῥώμης τελειωθέντος τοῦ μάκαρος, Δάμασος ἀξιοπρεπῶς προχειρίζεται, ὁ πάντα λέγειν καὶ πράττειν ὑπὲρ τῶν Ἀποστολικῶν δογμάτων αἱρούμενος. Ὃς αὐτίκα σύνοδον ἐννενήκοντα πατέρων συνήθροισε, καὶ ἀναθεματίσας Αὐξέντιον, τὸ θεῖον ἐστεφάνωσε μάθημα, ὅρον εὐσεβείας ἐκθέμενος, ὃν πρὸς Ἰλλυρικοὺς ἀπέστειλεν.

66. Romana, Ejusdem Secunda.

369. Sed & alteram divinitus collectam Synodum idem ſanctiſſimus pro Homoüſio contra Auxentium congregavit.

Ἀλλὰ καὶ δευτέραν ὁ αὐτὸς πανίερος ὑπὲρ τοῦ ὁμοουσίου κατὰ Αὐξεντίου συνεκρότησε θεοσύλλεκτον σύνοδον.

67. Lampsacena.

365. Similiter vero, & qui ab oriente miſſi fuerant ad defendendum Homoüſion,

Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ πρεσβεύοντες τῆς ἑῴας τὸ ὁμοούσιον, Οὐαλεντινιανῷ προσ-

προσῆλθον σύνοδον ἐν Λαμψάκῳ αἰτούμενοι, κυρῶσαι τὰ ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἀποκηρύξαι τὸν Ηρακλείας Περίνθου Υπέτιον. Συνελθόντες οὖν καὶ μῆνας δύο ἐκεῖσε τελέσαντες, ἄκυρα μένειν τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πεπραγμένα Εὐδοξίῳ καὶ Ακακίῳ ψηφίζονται, καὶ τὴν ἐν Σελευκείᾳ πίστιν κρατεῖν ἀφρόνως θεσπίζουσιν. Οπερ Ουάλης πυθόμενος, τὰ γεγονότα πάντα συνέχεε, τοὺς ἐπισκόπους ὅλους ἐξορίᾳ διωξάμενος, καὶ τὰς ἐκκλησίας τῷ Εὐδοξίῳ παρέδωκεν.

moüsion, cùm ad Valentinianum venissent, Synodum Lampsacum indicendam postularunt, qua Nicæna, decreta confirmarentur, & Hypetius Heracleæ Perinthi exauctoraretur. Cum igitur convenissent, & menses duos ibi finiissent, irrita manere decernunt, quæ Eudoxius & Acacius Constantinopoli egissent: eam verò, quæ Seleuciæ edita fuisset, fidem imprudenter confirmant. Quod ubi cognovit Valens, omnia acta abolevit, Episcopos omnes exilio multavit, & Ecclesias Eudoxio tradidit.

68. Puzensis, Aetianorum.

καὶ οἱ ἐν Φρυγίᾳ δὲ Αετιανοὶ, σύνοδον ἐν Πούζῃ τῇ κώμῃ ποιήσαντες, ὡς τε μετὰ Ιουδαίων ἐκτελεῖν τὸ Πάσχα, ὅρον ἐκτίθενται. ὃν κρατύνας Σαββάτιος, πολλοὺς τῶν Βυζαντίων συνήρπασε, παρ' οὗ Σαββατιανοὶ ἔχει καὶ σήμερον λέγονται.

Qui autem in Phrygia erant *Aëtiani, Synodo in Puza vico collecta, cum Judæis celebrandum esse Pascha decreverunt. Quod decretum cùm Sabbatius apprehendisset, multos Byzantiorum in societatem erroris abripuit, a quo Sabbatiani hodieque dicuntur. A. C. 368.

69. Illyricana, Orthodoxa.

Ουαλεντινιανὸς γοῦν ὁ μέγας τοῖς θοδόξοις τῆς πίστεως προπρήμασι ρασίζει ἐν τῷ Ιλλυρικῷ θείαν νέσθαι καὶ πανίερον σύνοδον. Η τὴν Νικαίᾳ πίστιν καλῶς ἐβεβαίωσεν, ἀναθεματίσασα Πολυχρόνιον, Τηλέμαχον, Φαῦστον, Ασκληπιάδην, Κλεόπατρον, καὶ Αμάντιον, αὐτῆς δὲ τόμον ἐν Ασίᾳ, Καρίᾳ, Φρυγίᾳ, ἐπισκόποις Αρειανοῖς διεπέμψατο, καὶ ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς ὡσαύτως ἐξ ἴσου τὸ Εδικτον.

368. Valentinianus igitur magnus, ex præcipuis orthodoxæ fidei propugnatoribus divinam & sanctam in Illyrico fieri jubet Synodum, quæ Nicænam quidem fidem pulchrè confirmavit, Polychronium autem, Telemachum, Faustum, Asclepiadem, Cleopatrum & Amantium anathemate notavit: suumq; tomũ Arianis in Asia, Caria & Phrygia Episcopis misit, ut & Christi-amans Imperator suum similiter Edictum.

* Novatiani. Vide Socratem IV, 28. V, 21. Sozom. VI, 24.

70. ROMANA, DAMASI TERTIA.

A.C. 373. Sancto igitur Athanasio è terra in cœlum profecto, Petrus, qui plurimorum ei sudorum socius fuerat, per suffragia throni illius successor efficitur, quem, qui adulterinæ sententiæ adhærebant, Alexandria per Græcam manum occupata eiiciunt, in ejusque locum, lupum illum Lucium introducunt. Petrus verò Romam contendit, eoque recepto, Papa Damasus Romæ divinam & sanctam Synodum convocavit, quæ amentem illum Apolinarium, Stephanumque ejus discipulum, & latronem Lucium anathemate notavit.

Ἀθανασίου τοίνυν τοῦ πανιέρου μετελθόντος γῆθεν πρὸς τὰ οὐράνια, Πέτρος ὁ πολλὰ συνιδρώσας αὐτῷ, ψήφοις ἐκείνου τοῦ θρόνου διάδοχος γίνεται. ὃν οἱ τῆς κιβδήλου δόξης ἐχόμενοι, τὴν Ἀλεξάνδρειαν καταλαβόντες, ἑλληνικῇ χειρὶ ἐξελαύνουσι, τὸν λύκον Λούκιον ἀντεισάξαντες. Πέτρος δὲ τὴν Ῥώμην κατέλαβε, καὶ πάπας Δαμάσος αὐτὸν προσλαβόμενος, ἐν Ῥώμῃ σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν συνεκρότησεν, ἣ τὸν ἄνουν Ἀπολινάριον, Στέφανόν τε τὸν μαθητὴν αὐτοῦ ἀνεθεμάτισε, καὶ τὸν φόνιον Λούκιον.

71. GANGRENSIS, DIO PRÆSIDE.

375. Cum autem Eustathii Armeniæ Episcopi discipuli virus suum in plures dispergerent, (Dadoæ enim, qui Massalianorum erat hæreseos, opinioni veteratores hi astipulabantur, & cum sententiis in utramque partem variarent, ut & præceptor ipsorum: Deum, qui masculum & fœminam fecit, ipso damnato conjugio, calumniabantur) sancta Gangræ congregata Synodus, Dium illum præstantissimum præsidem habuit: & definitionem à Deo inspiratam proferens, ad fratres in Armenia emisit.

Τῶν μαθητῶν δὲ τοῦ Εὐσταθίου Ἀρμενίας τὴν οἰκείαν λύμην διανεμόντων εἰς πλείονας, Δαδόης γὰρ τοῦ Μασσαλιανῶν μετεῖχον φρονήματος παλίμβουλοι,* καὶ ταῖς γνώμαις ὑπάρχοντες ἀμφιτάλαντοι, καθὼς ὁ ἐκείνων διδάσκαλος, θεὸν τὸν ποιήσαντα ἄρσεν καὶ θῆλυ, διὰ τῆς κατηγορίας τοῦ γάμου διαβάλλοντες, ἡ ἐν Γάγγρᾳ ἁγία συναθροισθεῖσα σύνοδος, φέρουσα Δίον τὸν πάνυ αὐτῆς προκαθήμενον, ἥτις ὅρον θεόπνευστον ἐξενέγκασα πρὸς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν Ἀρμενίᾳ ἐξέπεμψεν.

72. ROMANA, DAMASI QUARTA.

378. Valens autem, cum in Thracia ad-

Οὐάλης μὲν ἐν Θρᾴκῃ Γότ-

γε

* παλίμβολοι Coteler. 1. monum. p. 785.

συμβαλὼν, ὑπ' αὐτῶν εἰς χαλκίδα, πυρίκαυστος ἐν ἀχυρῶνι γενόμενος, πρὸς τὸ αἰώνιον πῦρ ἐξεδήμησε, καὶ Γρατιανὸς, Οὐαλεντίνου τελευτήσαντος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἑσπερίων καὶ τῶν ἑώων αὐτοκράτωρ γενόμενος, τοὺς ἐν ἐξορίᾳ εὐσεβεῖς ἐπισκόπους ἀνεκαλέσατο. Καθ' ὃν χρόνον καὶ ὁ μακάριος Δάμασος, ἐν Ῥώμῃ ἁγίαν συγκαλεσάμενος σύνοδον, κατὰ Ἀρειανῶν καὶ Πνευματομάχων, καὶ ἄλλων πλείστων αἱρετικῶν, ὅρον θείων κεφαλαίων ἐκθέμενος, ἐν Θεσσαλονίκῃ πρὸς τὸν Παυλῖνον ἀπέστειλεν, ἐκ θείας οἰκονομίας πανταχοῦ τὰ μέγιστα διανύσαντα, προσκυνεῖν γὰρ Τριάδα πάντας ἔπεισεν ὁμοούσιον.

adversus Gotthos pugnasset, in Chalcide ab ipsis igne absumptus in quodam palearum receptaculo, ad æternum ignem migravit. Valentino * etiam in Christo Deo nostro defuncto, Gratianus filius, & Occidentis & Orientis Imperator factus, pios Episcopos ab exilio revocavit. Quo tempore beatus etiam Damasus sacram Romæ convocavit Synodum, adversus Arianos, Pneumatomachos & alios plurimos hæreticos, expositamque definitionem divinorum capitum, Thessalonicam ad Paulinum misit, quæ ex divina dispensatione ubique maxima perfecit, & Trinitatem homoüsion adorandam esse omnibus persuasit.

73. Antiochena, Meletii.

Ἀλλὰ καὶ Μελέτιος, ἀνακληθεὶς ὁ ἀοίδιμος, ἐν τῷ οἰκείῳ θρόνῳ Ἀντιοχείας, θείαν καὶ ἱερὰν συνεκαλέσατο σύνοδον, ἣ τὸ θεοποιὸν κυρώσασα σύμβολον, καὶ ἀναθεματίσασα Μάρκελλον, Φωτεινὸν καὶ Ἀπολινάριον, ὅρον θεῖον πρὸς Δάμασον, καὶ τοὺς ἱεράρχας τῆς ἑσπέρας ἀπέστειλε.

Sed & Meletius, qui ἀοίδιμος, id A.C.
est, celebris cognominatur, suo in 379.
throno Antiochiæ divinam & sacram convocavit Synodum, quæ divinum confirmans Symbolum, & Marcellum, Photinum ac Apollinarium anathemate notans, divinam ad Damasum & Episcopos Occidentis misit expositionem.

74. Aquilegiensis, Ambrosii.

Γρατιανοῦ τοίνυν κατὰ Γότθων στρατοπεδεύσαντος, καὶ Θεοδόσιον τὸν ἐκ ἀδελφῆς γαμβρὸν αὐτοῦ στρατηγὸν ἀναδείξαντος, εἰρήνευον οἱ πολέμιοι, καὶ τροπαιοφόρος πρὸς τὸν κρατοῦντα ὁ στρα-

Cum igitur Gratianus castris ad- 381.
versus Gotthos metatis, Theodosium sororis maritum exercitui præfecisset, quieverunt hostes, & dux militiæ cum triumpho ad Impera-

* Valentiniano.

peratorem rediit. Quapropter Gratianus, ut digno eum honore remuneraretur, patrui ſui imperium ipſum juſſit adminiſtrare, quod Conſtantius & Valens Arianis gratificantes corruperant: eumque Orientis Imperatorem deſignavit. Mandavit etiam Damaſo Papæ, ut Aquilegiæ Synodum inſtitueret, cui præfuerunt Ambroſius Mediolani, ac Aſcholius Theſſalonicæ: quæ ſancta Synodus tomum exhortationis plenum confecit, tanquam Oecumenica eſſet Synodus, eumque ad Theodoſium piiſſimum Imperatorem, per fide dignos homines miſit. Romani enim, & qui Galliam Hiſpanicam, item Spanogalliam, Italiam, Campaniam, Dalmatiam, Calabriam, Sardiniam, Achaïam incolebant, & quicunque Occidentales Gratiani imperio ſuberant, ab hæretica illa lue erant immunes.

ὁ στρατηγέτης ἐπάνεισι. Διὸ Γρατιανὸς ἀμοιβῇ πρεπούσῃ τιμήσας τὸν μέγιστον Θεοδόσιον, τοῦ οἰκείου αὐτοῦ πατραδέλφου τὴν ἡγεμονίαν διέπειν ἐκέλευσεν, ἥν περ Κωνστάντιος καὶ Οὐάλης, Ἀρειανοῖς χαριζόμενοι ἐλυμήναντο, καὶ βασιλέα τῆς ἑῴας Ῥωμαίων προεχειρίσατο. Δαμάσῳ προστάξας τῷ πάπᾳ ἐν Ἀκυληΐᾳ συστήσασθαι σύνοδον, ἧς ἐξῆρχεν ὁ Μεδιολάνου Ἀμβρόσιος, καὶ ὁ Θεσσαλονίκης Ἀχόλιος. Ἥ τις ἁγία σύνοδος ἐκθεμένη τόμον προτρέψεως γέμοντα, ὡς ἂν οἰκουμενικὴ γένοιτο σύνοδος, πρὸς Θεοδόσιον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα, σὺν ἀξιοπίστοις ἀνδράσιν ἀπέστειλε. Ῥωμαῖοι γὰρ καὶ οἱ τῆς Ἱσπανικῆς Γαλλίας, τῆς αἱρετικῆς λύμης ὑπῆρχον ἀλώβητοι, Σπανογαλλίας, Ἰταλίας, Καμπανίας, Δαλματίας Σαρδινίας, Ἀχαΐας, καὶ ὅσοι τῆς Ἑσπερίου τῇ Γρατιανοῦ βασιλείᾳ ὑπέκειντο.

75. CONSTANTINOPOLITANA, OECUMENICA SECUNDA.

A.C. 381. Cum igitur Theodoſius, verè in Dei cultu magnus, regiam Conſtantinopolitanam accepiſſet, & Agelius quidem Arianis, Gregorius autem Theologus Orthodoxis Byzantii præeſſet: ſecunda Oecumenica centum quinquaginta divinorum Patrum congregata eſt Synodus: cui præfuerunt & præſederunt, Timotheus Alexandriæ, Cyrillus Hieroſolymorum, qui iam à Silvano, & aliis triginta ſex cum ipſo

Θεοδοσίου δὲ, τοῦ ἀληθῶς ἐν θεοσεβείᾳ μεγάλου τὴν βασιλίδα καταλαβόντος Κωνσταντινουπόλεως, Ἀγελίου Ἀρειανῶν, καὶ Γρηγορίου τοῦ θεολόγου τῶν ὀρθοδόξων ἐν Βυζαντίῳ ἐξαρχόντων, ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα θεοφόρων πατέρων, οἰκουμενικὴ δευτέρα σύνοδος συνήθροιστο. ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι, ὁ Ἀλεξανδρείας Τιμόθεος, Κύριλλος Ἱεροσολύμων, ἤδη ἀποσχίσας Σιλβανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Πνευματομά-

μάχων, ἔξω καὶ τριάκοντα, καὶ ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς Θεοδόσιος. Ἡ τις ἁγία σύνοδος, Βιθυνοὺς, Εὐσέβιον καὶ Θεόγνιον, Πατρόφιλον καὶ Ἀέτιον, ἀπεκήρυξε Παλαιστινοὺς, Παυλῖνον τε καὶ Γρηγόριον, Φοίνικας, Θεόδωρον καὶ Γεώργιον Κίλικας, Νάρκισσον καὶ Ἀθανάσιον, Μηνοφάντιον Ἐφέσου, καὶ Περίνθου Θεόδωρον, Μάρκελλον Ἀγκύρας, καὶ Ἀπολινάριον, Μαξιμόν τε, καὶ τὴν αὐτοῦ χειροτονίαν ἄργην καθόλου θεσπίσασα. Καθ' ὃν χρόνον καὶ τὸν ἐν ἁγίοις Σαμοσατέα Εὐσέβιον, Γρατιανὸς τῆς Θρακικῆς ἐξορίας ἀφέμενος, πρὸς τὸ ἴδιον ποίμνιον ἐξαπέστειλε, καὶ πρὸς τὴν πύλην πόλεως ἐξερχόμενον, ἄνωθεν γυνὴ κεράμῳ Ἀρειανὴ ἐθανάτωσεν.

ipſo ſentientibus Pneumatomachis ſe ſejunxerat, & Chriſti-amans Imperator Theodoſius. Hæc ſancta Synodus, Euſebium & Theognium Bithynios, Patrophilum & Aëtium Palæſtinos, Paulinum & Gregorium Phœnices, Theodorum & Georgium Cilices, Narciſſum & Athanaſium, Menophantum Epheſi, & Theodorum Perinthi, Marcellum Ancyræ, & Apolinarium: Maximum item depoſuit, electionem ejus planè irritam decernens. Quo tempore ſanctum etiam Samoſatenſem Euſebium Gratianus Thracico exilio liberans, ad proprium ovile remiſit: quem tamen ad portam urbis accedentem mulier Ariana deſuper dejecta olla interfecit.

76. Romana, Damasi Quinta.

Ἀλλ' οὔπω τῆς αἱρετικῆς φλογὸς εἰς ἅπαν ἀποσβεσθείσης, Γρατιανοῦ τοῦ εὐσεβοῦς ἀναιρεθέντος, καὶ τῶν κακοδόξων ἐν τῇ Γραικίᾳ βατλαριζόντων, Δάμασος ὁ πανίερος ἐν Ῥώμῃ σύνοδον συστησάμενος, ὅρον θεῖον ἐξέθετο, καὶ πρὸς τὴν ἀθροιζομένην ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίαν σύνοδον ἀπέστειλεν.

Nondum tamen planè extincta hæretica flamma, Gratiano pio ſublato, & iis, qui malè ſentiebant, in Græcia tumultuantibus: Damaſus ſanctiſſimus collecta Romæ Synodo divinum Decretum edidit: & ad eam, quæ Conſtantinopoli cogebatur Synodus, emiſit. A.C. 382.

77. Constantinopolitana, Nectarii.

Ὅνπερ οἱ ταύτης δεξάμενοι ἔξαρχοι, ὁ Βυζαντίου Νεκτάριος, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος, μετὰ τῶν συμπαρόντων, συνοδικῶς ἀνα-

Quod & qui illi præerant, Nectarius Byzantii, & Alexandriæ Theophilus, una cum cæteris qui præſentes aderant, receperunt: & Sy- 390.

Synodicè anathemati ſubjecerunt eos, qui Ariani permanerent, Paulianos item, Apolinariſtas, Marcellianos & Photinianos; & decreto edito perquàm pio, una cum Epiſcopis ad beatum Damaſum id miſerunt.

ἀναθέματι καθυπέβαλον τοὺς ἐπιμένοντας Ἀρειανοὺς, Παυλιανοὺς, Ἀπολιναριστὰς, Μαρκελλιανοὺς, καὶ Φωτεινιανοὺς, καὶ ὅρον ἐκθέμενοι πανσεβάσμιον, ἅμα ἀρχιερεῦσι πρὸς τὸν μακάριον ἐξαπέστειλαν Δάμασον.

78. Carthaginensis, Aurelii.

A.C. 397. Theodoſio igitur & Nectario ad cœleſtia translatis, in illius quidem imperium filius Arcadius ſucceſſit, ut in Gratiani Honorius, Arcadii frater. Quo tempore Carthagine Synodus provincialis & ſacra congregata fuit, patrum centum viginti & ſeptem conventum præ ſe ferens; quæ contra idololatras Donatiſtas, & aliam quamcunque hæreſin, & alia illorum locorum errata, actiones inſtituit; cui præfuit Aurelius Carthaginenſis Epiſcopus. Canones ſacri & divini, quos illa edidit, ad Theodoſii usque minoris tempora obtinuerunt.

Θεοδοσίου γοῦν καὶ Νεκταρίου μεθαρμοσθέντων πρὸς τὰ οὐράνια, τὴν μὲν βασιλείαν ὁ υἱὸς Ἀρκάδιος διαδέχεται, Γρατιανοῦ δὲ, ὁ ἀδελφὸς Ἀρκαδίου Ὁνώριος. Ἐν οἷς χρόνοις ἐν Καρθαγένῃ σύνοδος τοπικὴ καὶ ἱερὰ συναθροίζεται, πατέρων ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ συνέλευσιν φέρουσα, κατὰ εἰδώλων, Δονατιστῶν, καὶ ἄλλης ἑκάστης αἱρέσεως, καὶ τῶν ἐν τόποις ἐκείνοις ἀτόποις σφαλμάτων τὰς πράξεις ποιήσασα. Ἧς ἡγεῖτο Αὐρήλιος ὁ Καρθαγένης ἐπίσκοπος. Καὶ κανόνας ἱεροὺς ἐκθεμένη καὶ θείους, ἕως καιρῶν τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου διήρκεσε.

79. Constantinopolitana, contra Johannem Chrysostomum.

403. Nectarii autem archiepiſcopalem thronum, divina voluntate ſortitus eſt presbyter Antiochiæ Syriæ Johannes, magnus ille Chryſoſtomus, contra quem calumniæ ab iis, qui haud parum poterant, eique invidebant, nec vulgares exortæ, pravo conventiculo triginta & triũ Epiſcoporum occaſionẽ dederunt, à quibus & exilio multatus eſt.

Νεκταρίου δὲ τῶν ἀρχιερατικῶν θρόνων θείῳ νεύματι ἐκληρώσατο πρεσβύτερος Ἀντιοχείας Συρίας, Ἰωάννης ὁ μέγας Χρυσόστομος, καθ' οὗ διαβολαὶ τῶν δυναμένων οὐχ ἥκιστα καὶ φθονούντων, οὐχ αἱ τυχοῦσαι γενόμεναι, συνέδριον πονηρὸν τριάκοντα τριῶν ἐπισκόπων συνέστησαν, καὶ ὑπόδικον ἐξορίᾳ κατέκριναν.

80. Con-

80. Constantinopolitana alia, pro Chrysostomo.

Ἀλλ' οὐ μετὰ πολὺ, τὴν βασιλίδα Κωνσταντινούπολιν τῆς ἀληθείας πρόμαχος ἑξήκοντα ἐπισκόπων κατέλαβε σύνοδος, καὶ τὸν ἅγιον συκοφαντηθέντα χρυσόστομον, τῷ αὐτοῦ θρόνῳ ἀποκατέστησε. Καὶ πάλιν ἀδικηθέντα, καὶ ὑπὸ τῆς Κομανικῆς ἐξορίας ἀναδραμόντα πρὸς τὰ οὐράνια, Ἀρσένιος διαδέχεται, Ἀττικὸς ἐκεῖνον, καὶ τοῦτον, Σισίνιος.

Verum haud ita multo post, regiam Constantinopolin Synodus alia veritatis patrona sexaginta patrum conveniens, beatum Chrysostomum per fraudem dejectum, suo throno restituit. Cum autem iterum per injuriam expulsus, & à Comanico exilio in cœlum remeasset, Arsenius ei successit; huic Atticus; & huic, Sisinnius.

81. Alexandrina, Cyrilli.

Καὶ Νεστόριος ἐξ Ἀντιοχείας ὁ φρενοβλαβὴς πρεσβύτερος, διαδέχεται τὸν Σισίνιον. Ὃς τὸν τῆς ἀληθείας λόγον παρέθυνε, θεοτόκον λέγειν τὴν παναγίαν παρθένον μὴ προσιέμενος, καὶ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν τοῦ σωτῆρος τῶν ὅλων Χριστοῦ δοξάζειν οὐκ ἀνεχόμενος. Καθ' οὗ Κύριλλος ὁ μέγας ἀγωνισάμενος σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συνήθροισεν. Ἧς ὅρον κεφαλαίων δύο καὶ δέκα ἐκθεμένη, τῷ Νεστορίῳ ἀπέστειλεν. Ὅντινα μᾶλλον ἀποσεισάμενος τῇ κιβδήλῳ ἑαυτὸν δόξῃ προσέθηκε, τῆς ἐκκλησίας περάττων τὸ σύστημα.

Sisinnio autem insanus ille Nestorius ab Antiochia successit, qui sermonem veritatis corrupit, cum non sustineret, ut beata virgo θεοτόκος, id est Deipara diceretur, neque concederet, ut hypostatica Christi Servatoris omnium unio prædicaretur. Contra eum Cyrillus ille magnus depugnans, Synodum divinam & sacram Alexandriæ congregavit, quæ decretum capitum duodecim edidit, Nestorioque transmisit. Sed hoc ille aversatus, adulterinæ sese opinioni adjunxit, & Ecclesiæ compagem turbavit. A.C. 425.

82. Ephesina, Oecumenica Tertia, contra Nestorium.

Ὅπερ θεωρῶν βασιλεὺς ὁ μικρὸς Θεοδόσιος, ἐν Ἐφέσῳ τῶν διακοσίων μακαρίων πατέρων, τρίτην οἰκουμενικὴν σύνοδον συγκροτηθῆναι ἐκέλευσεν, ἧς ἐξῆρχε Κύριλλος ὁ τῶν

Quod animadvertens Theodosius minor Imperator, Ephesi beatorum patrum ducentorum tertiam œcumenicam Synodum congregari jussit, cui Cyrillus præfuit, 431.

Apo-

Apostolorum adstipulator. Johannes autem Antiochiæ Syriæ, & qui cum eo erant, Nestorio gratificabantur. Sancta autem Synodus, cum multum absumsisset temporis, & a pestilentia ipsa absumeretur, tandem Nestorium deposuit, convenienti cum anathemati subjiciens: Deiparam verò beatam virginem prædicans, & hypostaticam unionem Servatoris omnium & Dei nostri Christi.

τῶν Ἀποστόλων συνήγορος. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, Νεστορίῳ χαριζόμενοι. Ἡ δὲ ἁγία σύνοδος χρονοτριβοῦσα, καὶ λιμοῦ γενομένη κατάβρωμα, πλέον Νεστόριον ἀπεκήρυξεν, ἀναθέματι καθυποβαλοῦσα τῷ πρέποντι, θεοτόκον τὴν ἁγίαν παρθένον Μαρίαν κηρύξασα, καὶ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τῶν ὅλων, καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

83. ANTIOCHENA, JOHANNIS.

A.C. Johannes igitur posthæc, & qui
434. ab ipso erant, non mediocri, adversus sanctam Synodum concitata seditione, Antiochiam concurrerunt omnes, & divina & sancta instituta Synodo Nestorium deposuerunt: & duas in Christo incommixtas, indivisasque naturas divinè docentes, Decretum suum ad magnum Cyrillum miserunt, quod ille amplexus, *Lætentur cæli, & exsultet terra*, exclamavit.

Ἰωάννης γοῦν μετὰ ταῦτα, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, οὐ μετρίως πρὸς τὴν ἁγίαν στασιάσαντες σύνοδον, ἐν Ἀντιοχείᾳ συνέδραμον ἅπαντες, καὶ θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενοι σύνοδον, ἀπεκήρυξαν τὸν Νεστόριον, καὶ δύο φύσεις ἐπὶ Χριστοῦ ἀσυγχύτους, ἀδιαιρέτους, θεοφρόνως τρανώσαντες, τὸν ὅρον αὐτῶν πρὸς τὸν μέγαν Κύριλλον ἐξαπέστειλαν. Ὃν δεξάμενος, Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, ἀνεβόησε.

84. CONSTANTINOPOLITANA, PROCLI.

438. Nestorio igitur deposito, Maximinus in thronum Constantinopolitanum intruditur. Cui succedens Proclus, divinam & sanctam Constantinopoli congregavit Synodum: & omnes, qui sacræ Dei Ecclesiæ sese opponerent, anathemati subjecit.

Νεστορίου τοίνυν καθαιρεθέντος, Μαξιμῖνος ἐν τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἐμβιβάζεται, καὶ τοῦτον Πρόκλος διαδεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνήθροισε σύνοδον, καὶ ὅλους τοὺς ἀνθισταμένους τῇ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ, καθυπέβαλεν ἀναθέματι.

85. Antiochena, Johannis.

Πρὸς τούτοις ἐξ Ἀρμενίας εὐλαβεῖς τινὲς μοναχοὶ, τὴν βασιλίδα κατέλαβον, ἀπαγγέλλοντες, ὡς Θεοδώρου βιβλία τοῦ Μοψυεστίας, βλασφημιῶν ὄντα ἀνάμεστα, οἱ ἐν τῇ ἀνατολῇ σεμνύνουσιν, ἀντὶ Νεστορίου κατέχοντες. Διὸ Πρόκλος, Ἰωάννῃ τῷ Ἀντιοχείας, καὶ ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος γράφουσι κατὰ Θεοδώρου τοῦ μιαροῦ συνοδικῶς ἀποφήνασθαι. Ὁ δὲ συνέδριον ἀσφαλὲς ποιησάμενος, ἀνεξετάστως μηδένα μῶμον ἔχειν τὰ Θεοδώρου βιβλία, Θεοδοσίῳ καὶ Πρόκλῳ ἀντέγραψεν.

Ad hæc pii quidam ex Armenia monachi Constantinopolim appulerunt, qui referebant, Theodori Mopsuesteni libros blasphemiarum plenos, ab Orientalibus, qui Nestorium defenderent, in pretio magno haberi. Quapropter Proclus & Imperator Theodosius ad Johannem Antiochiæ scribunt, ut Synodo convocata, contra impium Theodorum definiat. Is vero Synedrio frequente congregato, sine ulla inquisitione libros Theodori nihil reprehendendum habere, Theodosio & Proclo rescripsit. A.C. 438.

86. Constantinopolitana, Flaviani.

Κυρίλλου τοίνυν καὶ Πρόκλου πρὸς τὴν ἀγήρω μεθελθόντων λαμπρότητα, Διόσκορος τὸν μὲν, τὸν δὲ Φλαβιανὸς ὁ μακάριος διαδέχεται. Ὃς παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου Εὐσεβίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δορυλαίου παρενοχλούμενος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνεκαλέσατο σύνοδον, τὰ κατὰ τὸν Εὐτυχὴν ἐξετάζουσαν, τοῦ Βυζαντίου ἀρχιμανδρίτην ὑπάρχοντα, καὶ τοῦτον τῆς ἐκκλησίας ἐχώρισεν.

Cyrillo igitur & Proclo ad immortalem gloriam translatis: illi quidem Dioscorus, huic autem Flavianus beatus successit. Qui à sanctissimo Eusebio Dorylæi archiepiscopo interpellatus, divinam & sacram Constantinopoli convocavit Synodum: quæ Eutychis archimandritæ Constantinopolitani causam cognovit, eumque ab Ecclesia segregavit. 448.

87. Ephesina, Dioscori.

Εὐτυχοῦς γε τοὺς συγκλητικοὺς, καὶ μάλιστα τὸν Χρυσάφιον, τὸν Τζοῦπον ἐπιλεγόμενον, Πραιπόσιτον χρηματίζοντα, καὶ δι' αὐτοῦ, ὡς μεγάλα ἰσχύοντος, Θεοδόσιον τὸν βασιλέα θωπείαις ὑπονοθεύσαντος,

Cum autem Eutyches Senatores, & maxime Chrysaphium, qui Tzerupus cognominabatur & Præpositus, & per eum, ut qui plurimum poterat, ipsum adeo Theodosium Imperatorem adulationibus corrupisset: 449.

pisset: prædatoria Ephesi coacta fuit Synodus: cui Dioscorus Alexandriæ Papa præfuit. In eius medio Eutyches stans, Valentinum & Manem sine simulatione anathemate notavit: ideoque recipiendum eum esse, decretum est. Flavianus vero inclytus Constantinopoli Episcopus abdicatus, calcibus occiditur: Eusebius Dorylæi, Christi causa in exilium ablegatur.

τος, λῃστρικὴ ἐν Ἐφέσῳ συναθροίζεται σύνοδος. Ἧς ἐξῆρχεν Ἀλεξανδρείας ὁ πάπας Διόσκορος. Ἐν ᾗ Εὐτυχὴς μέσου στὰς, Οὐαλεντῖνον καὶ Μάνην ἀνεθεμάτισεν ἀπροσποιήτως, κριθεὶς εὐαπόδεκτος. Φλαβιανὸς δὲ Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἀοίδιμος καθαιρεθεὶς, λακτίσματι ἀποκτείνεται, καὶ ὁ τοῦ Δορυλαίου Εὐσέβιος ὑπὲρ Χριστοῦ ἐξορίζεται.

88. Romana, Leonis.

A.C. 449. Leo igitur magnus Ecclesiæ Romanorum Papa, cum quæ a Dioscoro gesta essent percepisset, adversus ipsum insurgit, & Synodum divinam & sanctam constituens, anathemati eum cum Eutyche subjecit: & Clero, ac Senatui & populo Constantinopolitano, tesseram excommunicationis publicè editam transmisit.

Λέων οὖν πάπας ὁ μέγας τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησίας, τὰ ὑπὸ Διοσκόρου μαθὼν γενόμενα, κατ' αὐτοῦ διανίσταται, καὶ σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν συστησάμενος, ἀναθέματι αὐτὸν σὺν Εὐτυχεῖ καθυπέβαλε, κλήρῳ τε, καὶ ἀξιωματικῷ, καὶ λαῷ Κωνσταντινουπόλεως, τύπον ἀκοινωνησίας ἐκθέμενος, ἐξαπέστειλεν.

89. Romana alia, Ejusdem.

449. Idem præterea Leo, Apostolicorum dogmatum propugnator, divina & sacra Romæ convocata Synodo, admonitiones scriptas Imperatori Marciano transmisit: cum Imperator Theodosius minor res terrenas jam reliquisset: & ut convocata Synodo Flaviani causa cognosceretur, postulavit.

Ἐπί γε μὴν Λέων ὁ τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων ὑπέρμαχος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Ῥώμῃ συγκαλεσάμενος σύνοδον, παραινέσεις ἐγγράφους τῷ βασιλεῖ Μαρκιανῷ ἀπέμψατο, ἐπεὶ βασιλεὺς ὁ μικρὸς Θεοδόσιος τὰ ἐπίγεια καταλέλοιπε. συνοδικῶς τὰ περὶ Φλαβιανοῦ ἐξετασθῆναι παρεγγυώμενος.

90. Chalcedoniensis, Oecumenica Quarta.

451. Sed & Pulcheria pia Augusta urgere & congregare Synodum oecumeni-

Ἀλλὰ καὶ Πουλχερία ἡ εὐσεβὴς Αὐγοῦστη διεγείρειν τὴν σύνοδον * τὸν κατὰ

* τὸν σύνευνον urgere maritum (Marcianum). *Harduin.*

καλώκνησε, σύνοδον οἰκουμενικὴν τετάρτην ἐν Χαλκηδόνι, τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα θεοφόρων πατέρων ἀθροίσασθαι. Ἥτις ἁγία σύνοδος καθελοῦσα Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον, τὰς δύο φύσεις Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀδιαιρέτως καὶ ἀσυγχύτως ἐτράνωσέ τι, καὶ ἀνεκήρυξεν.

menicam quartam Chalcedone sexcentorum & triginta divinorum patrum non est cunctata. Quæ quidem sancta Synodus, Eutyche ac Dioscoro abdicatis, duas JEsu Christi Dei nostri naturas indivisè & incommixte declaravit & prædicavit.

91. Alexandrina, Timothei Æluri.

Ἀνατολίου τοίνυν τοῦ Βυζαντίων ἀρχιερέως ὑπάρξαντος, καὶ Ἀπολιναρίου τὸν Διοσκόρου θρόνον κατέχοντος, καὶ πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, Προτέριος ὁ μακάριος ἀρχιερεὺς Ἀλεξανδρείας ἐχρημάτισε. Καὶ Τιμόθεος μοναχὸς, προσαγορευόμενος Αἴλουρος, διεγείρας Ἀλεξανδρέων τὸ φιλοσύγχυτον, ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ παρεσκεύασεν ἀναιρεθῆναι Προτέριον, καὶ αὐτὸς Ἀλεξανδρείας τοῦ θρόνου δεξάμενος, συνέδριον συνεκρότησεν ἀθεότατον, καὶ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι ἀνεθεμάτισε σύνοδον.

Cum igitur Anatolius Byzantiorum esset summus sacerdos, & Apolinarius, qui Dioscori thronum obtinuerat, ad Dominum emigrasset, beatus Proterius Alexandriæ Episcopus est factus. Timotheus autem monachus, qui Ælurus cognominabatur, commotis Alexandrinis, ad confusiones promtis, in Baptisterio abdicandum curavit Proterium: ipseque solio Alexandriæ occupato, impiissimum corrogavit Synedrium, & Chalcedonensem Synodum anathemate notavit.

A.C. 451.

92. Thessalonicensis, Eudoxii.

Ὅπερ Λέων, ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς μετὰ Μαρκιανὸν τελευτήσαντα μαθὼν, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Θεσσαλονίκῃ σύνοδον ἀθροισθῆναι ὑπὸ Εὐδοξίου τοῦ αὐτῆς ἐπισκόπου ἐθέσπισεν. Ἡ Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον ἀνεθεμάτισε, καὶ Τιμόθεον. καὶ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι ἐκύρωσε σύνοδον.

Quod cum Leo Imperator Christi-amans, qui Marciano mortuo successerat, percepisset, divinam & sanctam Thessalonicæ ab Eudoxio, urbis illius Episcopo, Synodum congregari jussit: quæ Eutychem, Dioscorum & Timotheum anathemate notavit: sacram vero Chalcedonensem Synodum confirmavit. 453.

93. Constantinopolitana, Anatolii.

A.C. 455. Similiter & Anatolius, Constantinopoli divinitus inspirata convocata Synodo, Eutychem, Dioscorum & Timotheum, cui Æluro cognomen erat, anathemate notavit: & Chalcedonensem Synodum confirmavit.

Ὡσαύτως καὶ Ἀνατόλιος ἐν Κωνσταντινουπόλει θεόπνευστον προσκαλεσάμενος σύνοδον, Εὐτυχῆ, καὶ Διόσκορον, καὶ Τιμόθεον, τὸν ἐπιλεγόμενον Αἴλουρον, ἀνεθεμάτισε, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐκύρωσεν.

94. Romana, Leonis.

458. Sed & Leo Romæ Papa, Apostolis æquandus, Eutychem & Dioscorum una cum Timotheo, Synodo convocata, anathemati subjecit: sanctamque Chalcedonensem confirmavit Synodum.

Ἀλλὰ καὶ Λέων πάπας Ῥώμης ὁ ἰσαπόστολος, Εὐτυχῆ τε καὶ Διόσκορον σὺν Τιμοθέῳ, συνοδικῶς καθυπέβαλεν ἀναθέματι, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν ἐκύρωσε σύνοδον.

95. Romana, Simplicii.

465. Similiter & Simplicius, qui Leoni Romæ successerat, divina & sancta constituta Synodo, Eutychem, Diodorum & Timotheum anathemate notavit: & sanctam Chalcedonensem Synodum confirmavit.

Ὁμοίως τούτου καὶ Σιμπλέκιος, Λέοντα Ῥώμης διαδεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον συστησάμενος, Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον ἀνεθεμάτισε, καὶ Τιμόθεον, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἐκύρωσε.

96. Antiochena, Leonis Imp.

465. Cum autem Imperator Leo generum suum Zenonem, Ariadnes filiæ maritum, in Syriam ablegasset: monachus quidam monasterii Pervigilatorum * eum comitatus est: qui cum ad solium Urbis oculos adjecisset, Zenoni persuasit, ut ipsum adjuvaret: & mercede conductis quibusdam de Apolinarii factione, solium Antiochiæ invasit, & impia congregata Synodo, ipse impius

Τοῦ βασιλέως οὖν Λέοντος γαμβρὸν αὐτοῦ Ζήνωνα, τὸν ἐπὶ θυγατρὶ Ἀριάδνῃ οἰκεία, ἐναντία Συρίας ἐξαποστείλαντος, μοναχός τις μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων ἐπηκολούθησεν, ὃς τῷ θρόνῳ ἐπαρωφθαλμιάσας τῆς πόλεως, πείθει τὸν Ζήνωνα συνεργεῖν αὐτῷ, καὶ τῆς λώβης Ἀπολιναρίου τινὰς μισθωσάμενος, τὸν θρόνον Ἀντιοχείας καθήρπασε, καὶ μιαρὰν ποιησάμενος σύνοδον, προσθή-

* Acœmetarum.

προσθήκην τοῦ τρισαγίου, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, καινοτομεῖ ὁ ἀνόσιος. Ὅπερ μαθὼν αὐτοκράτωρ Λέων, ὁ μέγας καὶ εὐσεβέστατος, ἐξορισθῆναι αὐτὸν διετάξατο, ὃς προφθάσας εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἀκοιμήτων κατέφυγεν.

pius additionem illam hymni trisagii: *qui crucifixus es pro nobis*, innovavit. Quod cum comperisset Leo magnus & piissimus Imperator, in exilium agi ipsum præcepit: verum ipse prævertens, in Monasterium Pervigilatorum confugit.

97. Alexandrina, Timothei Æluri.

Ζήνωνα τοίνυν τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ διαδεξάμενον Λέοντος, Βασιλίσκος καὶ Ἀρμάτιος, αὐτῆς ἀντεράντες, ἐξεδίωξαν, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον παντελῶς ἐξοστρακίσαι προθέμενοι, τύπῳ γενικῷ Τιμόθεον ἐκ Χερσῶνος ἀνεκαλέσαντο. Ὅστις Αἴλουρος καταλαβὼν Ἀλεξάνδρειαν, Τιμόθεον τὸν Σαλοφακιόλιον μεταστήσας, καὶ τοῦ θρόνου δραξάμενος, ἄθεον ποιησάμενος σύνοδον, πολλοῖς ἀναθέμασι τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν καθυπέβαλε σύνοδον. Ταῦτα δὲ Ἀνατολίου καὶ Γενναδίου ἱεραρχῶν τοῦ Βυζαντίου τῶν ἀειμνήστων, χρησαμένων τέλει τοῦ βίου, καὶ Ἀκακίου κρατοῦντος ἐγένετο.

Cum autem Zeno Leoni utrique, & magno & parvo, in imperio successisset, Basiliscus & Harmatius id invadentes eum expulerunt: & cum proposuissent Synodum Chalcedonensem plane evertere, generali decreto Timotheum, cui Æluro cognomen erat, ex Chersone evocarunt: qui cum Alexandriam venisset, & Timotheo Salofaciolio amoto, solium invasisset, impia congregata Synodo multis anathematismis sanctam Chalcedonensem Synodum subjecit. Hæc autem facta sunt, cum Anatolius & Gennadius Byzantii Episcopi vivendi finem jam fecissent, & Acacius solio potiretur. A.C. 482.

98. Cyrensis, Johannis.

Ἰωάννης δὲ Κύρου ἐπίσκοπος ὁ μακάριος, τὸν Κναφέα Πέτρον, καὶ πάλιν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁρῶν ἀθέως πολιτευόμενον, καὶ Βασιλίσκου τὸ κράτος ἐχόμενον πρὸς ἀσθένειαν, σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ συνεκρότησε, καὶ τὸν Κναφέα Πέτρον ἀνεθεμάτισε.

Johannes vero Cyri Episcopus beatus, cum Petrum Fullonem iterum Antiochiæ videret impie administrantem Ecclesiam, & Basilisci potentia suam fulcientem infirmitatem: divinam & sanctam sua in urbe congregavit Synodum, & Petrum Fullonem anathemate notavit. 482.

99. ANTIOCHENA, ZENONIS IMP.

A.C. 483. Zenon autem tyranno Basilisco capto, Antiochiæ sanctam Synodum congregari jussit: quæ sanctam Chalcedonensem Synodum confirmavit, Petrum Fullonem exilio & anathemati subjecit, eique beatum Stephanum substituit: cui mox ad Christum emigranti, Stephanus alius successit.

Καὶ Βασιλίσκον Ζήνων τὸν τύραννον χειρωσάμενος, ἐν Ἀντιοχείᾳ σύνοδον ἁγίαν συναθροισθῆναι προσέταξεν, ἣ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον κυρώσασα, τὸν Κναφέα Πέτρον ἐξορίᾳ καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλεν, ἀντ' αὐτοῦ προχειρισαμένη Στέφανον τὸν μακάριον, ὃν τάχιστα πρὸς Χριστὸν ἐκδημήσαντα, Στέφανος ἕτερος διαδέχεται.

100. LAODICENSIS, PRO STEPHANO ANTIOCHENO.

483. Qui vero Petri studiosi erant, tanquam Nestorianum illum (Stephanum) insimulabant: & Imperatori Zenoni persuadebant, ut divinam & sanctam Laodiceæ Synodum cogeret. Quæ cum falso accusatum ab impiis Stephanum comperisset, solio eum Antiochiæ restituit. Qui vero falsum dogma profitebantur, non longo tempore interposito, ira maxima ex invidia accensi, beatum martyrem Stephanum arundinibus acutis instar hastarum, confixum interemerunt, & in profluentem Oronté fluvium demerserunt.

Οἱ γοῦν Πέτρου σπουδασταὶ, ὡς Νεστοριανὸν αὐτὸν διασύραντες, πείθουσι τὸν αὐτοκράτορα Ζήνωνα, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Λαοδικείᾳ συστήσασθαι σύνοδον. Ἥτις κατηγορούμενον ὑπὸ τῶν ἀθέων εὑροῦσα τὸν Στέφανον, τῷ θρόνῳ Ἀντιοχείας ἀποκατέστησεν. Οἱ δὲ τῆς κιβδήλου δόξης θεράποντες χρόνον μικρὸν ἀναμείναντες, θυμῷ ἐκ φθόνου μεγίστου πυρούμενοι, συρμῷ τὸν ἱερομάρτυρα Στέφανον ἀποκτείναντες, εἰς τὸν παραῤῥέοντα Ὀρρόντην ποταμὸν κατεπόντισαν.

101. ALEXANDRINA, PETRI MONGI.

480. Posteaquam vero Timotheus Ælurus Alexandriæ ad infernum migravit: qui confusionis cupidi erant, Petrum Mongum successorem solii constituerunt. Clerici autem & Monachi veritatis propugnatores, ipso ejecto, beatum Johannem

Τιμοθέου γοῦν τοῦ Αἰλούρου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πρὸς ᾅδην χωρήσαντος, τὸν Μογγὸν Πέτρον οἱ φιλοσύγχυτοι διάδοχον τοῦ θρόνου κατέστησαν. Κληρικοὶ δὲ καὶ μοναχοὶ, τῆς ἀληθείας ὑπέρμαχοι, αὐτὸν ἐξώσαντες, τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν Ταβευσιώτην

βευσιώτην καθίδρυσαν. Ὅπερ Ζήνων, ὡς παρὰ γνώμην αὐτοῦ χειροτονηθέντα ἐξέωσε, καὶ τὸν δυσσεβῆ Μογγὸν, δοὺς τὸ Ἑνωτικὸν αὐτοῦ, εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐξαπέστειλεν, ὃς αἱρετικὴν συστησάμενος σύνοδον, τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν ἀνεθεμάτισε σύνοδον, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιον ἔχων συμπράκτορα.

hannem Tabeusioten * consecrarunt. Quem Zenon, utpote præter suam voluntatem electum expulit, & impium Mongum, dato ei suo Henotico, Alexandriam remisit: qui hæretica convocata Synodo, Chalcedonensem sanctam Synodum anathemate notavit, Acacium Constantinopolitanum adjutorem habens.

102. Romana, Felicis III.

Ἀλλ' οἱ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς πάσης ἑῴας ὀρθόδοξοι, Φήλικι τῷ πάπᾳ Ῥώμης ταῦτα διασαφήσαντες, θείαν καὶ ἱερὰν παρεσκεύασαν ποιήσασθαι σύνοδον, ἣ τὸν Μογγὸν Πέτρον ἀνεθεμάτισε, καὶ Ἀκάκιον, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἀνεκύρωσε.

Constantinopolitani autem, & A.C.
qui per totum Orientem erant Or- 484.
thodoxi, Felici Papæ Romano hæc significantes perfecerunt, ut divinam ille & sanctam Synodum convocaret: quæ Petrum Mongum & Acacium anathemate notavit, & sanctam Chalcedonensem Synodum confirmavit.

103. Alexandrina alia, Petri Mongi.

Ζήνων τοίνυν ὁ βασιλεὺς, χειρωσάμενος Ἴλλουν τε καὶ Λεόντιον, κατὰ τῶν τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπων ἐχώρησε, καὶ Ἀντιοχείας τὸν Κλαυδίωνα ἐξορίσας εἰς Ὄασιν, τὸν Κναφέα Πέτρον πάλιν ἀποκατέστησεν, ὃς αἱρετικὴν συστησάμενος σύνοδον, τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν ἀνεθεμάτισε σύνοδον, καὶ σὺν πολλοῖς ἀτοπήμασιν Ἱεραπόλεως χειροτονεῖ Ξεναίαν ἐπίσκοπον, τῷ γένει Πέρσην, ἀβάπτιστον, καὶ τῆς δουλικῆς τύχης δραπέτην γενόμενον, καὶ τῆς Χριστιανοκατηγορικῆς αἱρέσεως ἀρχηγέτην δια-

Zenon igitur Imperator, Illo & 489.
Leontio captis, adversus episcopos Orientis se convertit, & Claudione Antiocheno in exilium acto in Oäsin, Petrum Fullonem denuo restituit: qui hæretica convocata Synodo, sacram Chalcedonensem Synodum anathemate notavit, & multis cum sceleribus Xenajam Hierapolis episcopum designavit: genere Persam, baptismi expertem, conditionis servilis fugitivum, & hæresews Christianos - accusantis ducem acerrimum. Primus enim omnium

* Tabennesiotam.

omnium Christi Dei nostri, tum sanctissimæ Matris, & omnium Sanctorum venerandas imagines ex Ecclesia ejecit.

διάπυρον. Πρῶτον γὰρ πάντων Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τῆς παναγίας μητρὸς, καὶ πάντων τῶν ἁγίων τὰς σεβασμίας εἰκόνας, τῆς ἐκκλησίας ἐξέβαλεν.

104. Alexandrina, proximæ opposita.

Beatus igitur Felix Romæ veteris Episcopus, cum ab Orthodoxis Orientis Episcopis, Petri impietatem cognovisset, per Quintinianum Arculianorum Episcopum, divinam & sanctam convocans Synodum, Fullonem deponendum curavit.

Ὁ γοῦν μακάριος Φίληξ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐπίσκοπος, μαθὼν παρὰ τῶν ὀρθοδόξων τῆς ἀνατολῆς ἱεραρχῶν τὴν Πέτρου δυσσέβειαν, διὰ Κιντιανοῦ ἐπισκόπου Ἀρκυλιανῶν, θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενος σύνοδον, γραφῆναι καθαίρεσιν τῷ Κναφεῖ παρεσκεύασεν.

105. Romana alia, Felicis III.

A.C. 486. Quin & ipse Felix Romæ divina & sancta convocata Synodo, depositionis libellum Fulloni misit.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Φίληξ ἐν Ῥώμῃ θείαν καὶ ἱερὰν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Πέτρῳ καθαίρεσιν τῷ Κναφεῖ ἀπέστειλεν.

106. Constantinopolitana, Euphemii.

518. Acacio autem, & qui ei successerat Phrarita morte sublatis, Euphemius sanctissimus in solium Constantinopolitanum inducitur: qui divinam & sanctam convocans Synodum, Chalcedonensem Synodum confirmavit, & acta Synodi Papæ transmisit: quem Felix & Occidentales Archiepiscopi, ut orthodoxum quidem virum receperunt, non tamen ut Episcopum: propterea quod Acacii à Felice anathemate notati nomen è sacris tabulis non delevisset.

Τῷ θανάτῳ δὲ Ἀκακίου, καὶ Φραρίτα * προσχωρήσαντος, Εὐφήμιος ὁ πανσέβαστος ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀνάγεται Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον συγκαλεσάμενος, τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐβεβαίωσε, καὶ τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ τῷ πάπᾳ ἀπέστειλεν. Ὅνπερ Φίληξ καὶ οἱ Ἑσπέριοι ἀρχιεπίσκοποι, ὡς μὲν ὀρθόδοξον ἄνδρα ἐδέξαντο, οὐ μὴν δὲ καὶ ὡς ἐπίσκοπον, διὰ τὸ μὴ ἐξαλεῖψαι τῶν ἱερῶν διπτύχων τοῦ ὑπὸ Φίληκος ἀναθεματισθέντος Ἀκακίου τὸ ὄνομα.

* al. Φραυίτα.

107. Con-

107. Constantinopolitana, contra Euphemium.

Ζήνωνος γοῦν τελευτήσαντος, Ἀριάδνην τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν διεδέξατο Ἀναστάσιος, καὶ σύνοδον αἱρετικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει συστησάμενος, διὰ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον, μυρίαις συκοφαντίαις ὑποβαλὼν, Ἀρμενίας ἐπέκεινα ἐξώρισεν τὸν Εὐφήμιον. Καὶ τῷ θρόνῳ ἀντικατέστησε τὸν ὁσιώτατον Μακεδόνιον, ὅστις ἀφελῆ ποιησάμενος σύνοδον, τὰ ἐν Χαλκηδόνι δογματισθέντα, ἐγγράφως ἐκύρωσε, τὸ Ἑνωτικὸν δὲ Ζήνωνος φόβῳ Ἀναστασίου παρεσιώπησεν.

Zenone igitur mortuo, & Ariadnen uxorem ipsius, & Imperium suscepit Anastasius: & Synodo hæretica Constantinopoli congregata, propter sanctam Chalcedonensem Synodum, infinitis calumniis obruit, & ultra Armeniam in exilium egit Euphemium: & solio denuo restituit beatissimum Macedonium: qui simplici convocata Synodo, decreta quidem Chalcedonensia scripto confirmavit: Henoticum vero Zenonis, metu Anastasii silentio præteriit. A.C. 518

108. Sidonia, contra Chalcedonensem.

Τοῦ Κναφέως τοίνυν Πέτρου ἀποβληθέντος, Παλλάδιος τὸν θρόνον Ἀντιοχείας παρέλαβε: κἀκείνου τελειωθέντος, Φλαβιανὸς τὸ Ἑνωτικὸν ἐδέξατο Ζήνωνος. καὶ τὰς ἁγίας τρεῖς οἰκουμενικὰς συνόδους κυρώσας ἐγγράφως, τὴν ἐν Χαλκηδόνι παρεσιώπησε, τῷ βασιλεῖ χαριζόμενος. Καὶ ὁ βασιλεὺς δὲ Ἀναστάσιος δι' Εὐτροπίου τριβούνου, Φλαβιανῷ καὶ τῷ Ἱεροσολύμων Ἠλίᾳ ἐν Σιδῶνι σύνοδον συναθροῖσαι παρεκελεύσατο, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ὑποβαλεῖν ἀναθέμασιν. Ἀλλὰ ταύτην Ἠλίας διέλυσεν ἄπρακτον, δι' ἣν αἰτίαν τοῖς Πατριάρχαις μεγάλως ὠργίζετο.

Petro igitur Fullone rejecto, Palladius solium Antiochiæ suscepit; eoque defuncto Flavianus, Zenonis Henoticum recepit: & cum tres sanctas œcumenicas Synodos scripto probasset, Chalcedonensem silentio præteriit, Imperatori gratificatus. Imperator autem Anastasius per Eutropium tribunum, Flaviano & Eliæ Hierosolymitano mandavit, ut Sidonem Synodum convocarent, & anathematismis sacram Chalcedonensem Synodum subjicerent. Verum hanc Elias re infecta dimisit: quapropter Patriarchis vehementer Imperator succensuit. 520.

109. ANTIOCHENA, EUTYCHIANO[illegible]

A.C. 521. Cum autem Flavianus Antiochiam revertisset, Monachi quidam apostatæ, & Eutychiani delirii sectatores, Synodum prædatoriam convocantes, Flavianum ejecerunt, & in exilium pepulerunt, eique Severum substituerunt. Hic igitur, qui Acephalus deinde dictus fuit, cum ducentis Apostatis monachis, ex Eleutheropoli Constantinopolin contendit, & multa contra Macedonium fremens, dato etiam Anastasio juramento, nulla conscientiæ ratione habita, quod nunquam contra sanctam Chalcedonensem Synodum moturus aliquid esset: & juramentum conculcavit, & cum nefanda Synodo illam anathemate notavit.

Φλ[illegible] Αντιοχ[illegible] σαι, κατ[illegible] τεραι, σύνοδ[illegible] μενοι, Φλαβιανον [illegible] λήσαντες, κ[illegible] σαν. Ουτος [illegible] ἀποσχίσας μον[illegible] λος, ἀπάρας ἐκ Ελ[illegible] τῇ βασιλίδι [illegible] κεδονίου πολλὰ Φ[illegible] Ἀναστασίῳ δοὺς [illegible] τος, ὡς οὐδέποτε κ[illegible] ἁγίας συνόδου [illegible] κους ἐπάτησε, καὶ [illegible] ταύτην ἀναθεμα[illegible]

110. CONSTANTINOPOLITANA, TIMOTHEI.

536. Anastasius igitur Imperator Macedonium Constantinopolitanum innumeris circumventum criminationibus, solioque exturbatum, Gangras in exilium exegit: nec multo post etiam ipsum, & qui ante eum fuerat, Euphemium, quod ad Gotthos confugissent, & se ipsos invisissent, Patriarchas gladio punivit. Hæreticum autem Timotheum, qui Colon & Litrobulus cognominabatur, Ecclesiæ reddidit, tanquam ejusdem secum sententiæ, & consiliis suis obtemperantem. Is impiissima congregata Sy-

Αναστάσιος τοίνυ[illegible] Μακεδόνιον τὸν Κ[illegible] περιβαλὼν [illegible] θρόνου ἐξώσας [illegible] ρισεν, καὶ οὐ μετ᾽ πολ[illegible] στείλας, καὶ τὸν [illegible] χάριν τοῦ κα[illegible] ὡς ἑωρακότας α[illegible] τριάρχας, ξίφει [illegible] ρετικὸν γε Τιμόθεον [illegible] τρόβουλον τὸν ἐπιλεγ[illegible] κλησίᾳ παρέδωκεν [illegible] καὶ τοῖς αὐτοῦ πειθαρχ[illegible] μασιν. Οστις α[illegible] μενος σύνοδον, κατὰ τῆς ἐν Χαλ[illegible] [illegible]

ἁγίας συνόδου ἠλάκτισε, καὶ συμφωνήσας Σευήρῳ, ὁμοῦ τὰ συνοδικὰ ἐκπέμπουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα. ... μὴ δεχθέντων, πρὸς ὀργὴν ... τὸν Ἀναστάσιον, διὸ τῆς ἁγίας ... τὸν Ἡλίαν, ἐν τῷ * Ευειλᾷ ... Ἰωάννην δὲ τῷ θρόνῳ ἀ... τὰ συνοδικὰ Σευήρου ... Τιμοθέου ἐκεῖ διαπέμπεται.

Synodo, contra ſanctam Chalcedonenſem Synodum calcitravit: & Severo aſſentiens, una cum eo acta Synodi Hieroſolymam miſit, quibus non receptis, ad iram accendit Anaſtaſium: quapropter & Eliam ſanctæ civitatis Epiſcopum in Evilam exulatum miſit; Johannem vero ſolio reſtituit, & acta Synodica Severi & Timothei eo transmiſit.

111. Hierosolymitana, Theodosii & Sabæ.

Θεοδόσιος δὲ καὶ Σάβας τῶν ὀρθοδόξων ὑπέρμαχοι, καὶ τῆς ἐρήμου τῶν ἡγεμόνων καὶ μοναχῶν οἱ ἀ... ἀστέρες τῆς πίστεως, τὸ μο... συναθροίσαντες σύστημα, σὺν τὰ συνοδικὰ κομίσαντας τῶν ... τόπων ἐξήλασαν. Ὅπερ μαθὼν Ἀναστάσιος, Θεοδόσιον καὶ Σάβαν ἐξορισθῆναι προσέταξεν. Οἱ δὲ προκαταλαβόντες τὴν ἔρημον, θείαν καὶ ἱερὰν μοναστῶν λογάδων συνεστήσαντο σύνοδον, καὶ ... διαμαρτυρίας πλήρεις ... † συνάξαντες, δύο τῷ βασιλεῖ Ἀναστασίῳ ἐκπέμπουσι, μίαν ... καὶ Ἰωάννῃ ἄλλην, τῷ ... Ἡλίᾳ τοῦ Θεοκήρυκος. Καθ' ... ὁ τοῦ Βυζαντίου Τιμόθεος ..., καὶ Μηνᾶς τὸν θρόνον ...

A.C. 536. Theodoſius vero & Sabas orthodoxorum propugnatores, minimeque errantes ſtellæ, deſertæ ducum & monachorum fidei, peculiari collecta congregatione, eos qui Synodica illa acta attulerant, e ſacris locis ejecerunt. Quod cum comperiſſet Anaſtaſius, Theodoſium & Sabam in exilium deportari præcepit. Hi vero præoccupato deſerto divinam & ſanctam monaſticorum ordinum collegerunt Synodum: & quatuor atteſtationibus doctrinæ orthodoxæ plenis collectis, duas quidem Imperatori Anaſtaſio miſerunt, unam principibus, & quartam Johanni, qui Eliæ Dei-præconi ſucceſſerat. Quo ipſo tempore Timotheus Byzantinus obiit, & Menas ſolium accepit.

112. Constantinopolitana.

Ἀλλὰ καὶ Ὁρμίσδας, διαδεξάμενος Φίληκα, ὁ πάπας Ῥώμης, Βιταλιανὸν καὶ Εὐόδιον σὺν ἑτέροις διακο-

519. Hormiſdas vero Papa Romanus, qui Felici ſucceſſerat, Vitalianum & Evodium cum aliis ducentis Epiſcopis

* al. Ἀειλᾷ. † Harduin. συντάξαντες. Vide Theophanem p. 139.

ſcopis Byzantium ablegavit, Timotheo adhuc ſvaviter vivente. Quam divinam & ſanctam Synodum Imperator Anaſtaſius, & impius Timotheus, multo tempore male excruciantes, re infecta dimiſerunt.

διακοσίοις ἐπισκόποις, εἰς τὸ Βυζάντιον ἐξαπέστειλε, Τιμοθέου ἐπὶ βίου † ἐπηρεάτα. Ἥντινα θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀνόσιος, πολυχρονίως κακῶς ἀνιάσαντες, ἄπρακτον ἀπέπεμψαντο.

113. Thessalonicensis.

Cum igitur Anaſtaſius in lecto impiam animam fulgure ab irato Deo immiſſo efflaſſet, eique Juſtinus pius in imperio ſucceſſiſſet: beatus Hormiſdas Papa Romanus, plurimos Epiſcopos Theſſalonicam miſit, ut ſacram Chalcedonenſem Synodum confirmarent. Quam divinam & ſanctam Synodum, qui male ſentiebant, noctu crudeliter incenſa domo, ubi erant congregati, diſſiparunt: & ſanctos illos viros ſemiuſtulatos abegerunt.

Ἀναστασίου γοῦν ἐν τῷ κοιτῶνι ὀργῇ Θεοῦ τὴν μιαρὰν ψυχὴν ἀστραπῇ ἀπορρήξαντος, καὶ Ἰουστίνου τοῦ εὐσεβοῦς βασιλεύσαντος, Ὁρμίσδας ὁ μακάριος πάπας Ῥώμης, πλείστους ἐπισκόπους ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀπέστειλεν, ὡς ἂν τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον βεβαιώσειεν. Ἥντινα θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον νύκτωρ οἱ φονιώδεις ἐπελθόντες κακόδοξοι, τὴν οἰκίαν ἀνῆψαν, ἔνθα συνήθροιστο, καὶ τοὺς ἁγίους ἡμικαύστους ἐκεῖθεν ἀπήλασαν.

114. Constantinopolitana, Hormisdæ.

A.C. 536. Hormiſdas igitur iterum divinam & ſanctam Synodum, Conſtantinopolim miſit, & decreta Chalcedonenſia confirmavit: & doctrinam de duabus naturis beati Cyrilli proponens, rationalem illum ſtaterem, imperatorium numiſma, cui duplici charactere Chriſtus impreſſus erat, declaravit. Hormiſda autem ad Dominum demigrante, Agapetus ſolium eius excepit.

Ὁρμίσδας οὖν αὖθις ἐν Κωνσταντινουπόλει θείαν καὶ ἱερὰν ἐξαπέστειλε σύνοδον, καὶ τὰ ἐν Χαλκηδόνι δογματισθέντα ἐκύρωσε, καὶ τὸ περὶ δύο φύσεων * δόγμα τοῦ μακαρίου Κυρίλλου προεκθέμενος, τὸν νοερὸν στατῆρα, τὸ βασιλικὸν νόμισμα, ᾧ ἐνενόητο διπλοῦς χαρακτὴρ ὁ Χριστὸς, διεσάφησε. Καὶ Ὁρμίσδα πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, Ἀγαπητὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ διεδέξατο.

115. Con-

† Forte ἐπάρατα, *execrabiliter*. Vide Epiſtolam Anaſtaſii I. Imp. ad Hormiſdam. *Harduin.*

115. Constantinopolitana, Agapeti.

[illegible]ίνου δὲ τελευτήσαντος, Ἰουστινιανὸς ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας παρέλαβε. Μηνᾶ δὲ τὰ [illegible] καταλείψαντος, Ἄνθιμος ὁ Τραπεζοῦντος ἐπίσκοπος τῆς Βυζαντίου ἐκκλησίας τοῦ θρόνου ἐκράτησε, καὶ τῶν Γότθων τὴν Ῥώμην, καὶ τὰ περὶ αὐτὴν μελλόντων ληΐζεσθαι, Ἀγαπητὸς ὁ ταύτης μακάριος πάπας, τὴν βασιλίδα κατέλαβε, καὶ σύνοδον θείαν καὶ [illegible] ποιησάμενος, Ἄνθιμον τὸν [illegible] ἐπίσκοπον, Μανιχαίου λα[illegible] ὑπόνοιαν, καὶ λαθραίᾳ φυ[illegible], καὶ ἑαυτὸν ἀδηλοποι[illegible] ἕως τοῦ σήμερον ἀναθέ[illegible]βαλε, καὶ τὸν θρόνον τῆς [illegible] τῆς Βυζαντίου, Εὐτύχιος [illegible] ἐκληρώσατο.

Justino autem mortuo, Justinianus nepos ipsius sceptra Imperatoria suscepit. Cum vero & Menas terrena isthæc reliquisset, Anthimus Trapezuntis Episcopus, Byzantinæ Ecclesiæ solium nactus est: & cum Gotthi Romam, eique vicina loca deprædaturi essent, Agapetus beatus illius Papa, urbem regiam accessit, divina & sancta instituta Synodo: in qua Anthimum CPol. Episcopum, qui in Manichæismi suspicionem venerat, & ne judicio sistere sese cogeretur, seipsum absconderat, in hunc usque diem anathemati subjecit: solium vero Ecclesiæ Byzantinæ, Eutychius monachus sortitus est. A.C. 535.

116. Syriaca, Euphræmii.

[illegible] τὰ Ὠριγένεια δόγματα [illegible] τῆς Παλαιστίνης μονα[illegible], καθ' ὧν ὁ μέγας [illegible] Ἀντιοχείας Συρίας [illegible] θείαν σύνοδον καὶ [illegible]σάμενος, ἀναθέματι [illegible]ας αὐτῶν κατα-

Quo ipso tempore Origenica dogmata apud quosdam Palæstinæ monachos obtinebant: contra quos magnus Euphræmius Antiochiæ Syriæ Archiepiscopus, divina & sancta Synodo instituta, propugnatores ipsorum anathemate condemnavit. 537.

117. Mopsuestena.

[illegible] τῷ δυσσεβεῖ οἱ [illegible] διὰ τῶν Θεοδώρου τῶν [illegible] συγγραμμάτων λανθα[illegible] τῆς γνώμης ἀντέχοντι. Διὸ ζήλῳ πυρούμενοι πλεῖστοι ἱεράρχαι, συνο-

Cum igitur Nestorio impio quidam adhærerent, Theodori nefarii scriptis seducti, eamque sententiam clanculum defenderent: Zelo succensi multi Præsules, Synodi col- 538.

lebrandæ cauſa Mopſueſtiam venerunt: & convocato Clero & magiſtratibus, ad intemerata Evangelia juramentũ exegerunt, utrum Theodori, qui ipſorum fuiſſet impius Epiſcopus, nomen in ſacras tabulas eſſet relatum: & cum reſpondiſſent, Ita, nec iſtud negaſſent: ſancta Synodus hæc in ſcriptis Vigilio ſanctiſſimo Papæ Romano transmiſit. Hic enim beato Agapeto ſucceſſerat.

συνοδικῶς κατέλαβον Μοψουεστίαν, οἱ τὸν κλῆρον καὶ πολιτευομένους αὐτῆς συναθροίσαντες, ἐπὶ τῶν ἀχράντων εὐαγγελίων ἐξώρκισαν, εἰ Θεοδώρου τοῦ αὐτῶν γεγονότος ἀσεβοῦς ἐπισκόπου τὸ ὄνομα ἐν τοῖς παρ᾽ αὐτοῖς διπτύχοις ἐντέτακται. Εἰπόντων δὲ Ναί, καὶ μὴ ἀρνησαμένων τὴν πρότασιν, ἡ ἁγία σύνοδος ταῦτα ἐγγράφως Βιγιλίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ πάπᾳ Ῥώμης ἀπέστειλεν. οὗτος γὰρ ἦν Ἀγαπητὸν διαδεξάμενος τὸν μακάριον.

118. Constantinopolitana Quinta, Oecumenica.

A.C. 550. Juſtinianus vero Imperator Chriſti-amans, cum videret male ſentientium caliginem vehementer exſuſcitari, Synodum ſanctam & Oecumenicam quintam Conſtantinopoli congregari præcepit: cui præfuerunt Patriarchæ præſidentes, Eutychius Conſtantinopolitanus, magnus Apolinarius Alexandrinus, Domnus Antiochenus, & Chriſti-amans Imperator Juſtinianus. Vigilii autem Romani locum tenens præſens non una conſedit: propterea quod non Synodi, ſed incurſionis Gotthorum cauſa, Byzantium appuliſſet. Quæ quidem divina & ſancta Synodus, Origenica dogmata, & Theodori Mopſueſteni, ut & Theodoreti & Ibæ adverſus beatum Cyrillum Alexandrinum ſcripta, decenti anathemati ſubjecit.

Ἰουστινιανὸς δὲ ὁ βασιλεύς, θεωρῶν ὁ φιλόχριστος τῶν κακοδόξων πολλὴν ἀναρριπιζομένην σκοτόμαιναν, σύνοδον ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν πέμπτην ἐν Κωνσταντινουπόλει κροτηθῆναι ἐθέσπισεν· ἧσπερ ἐξῆρχον οἱ πατριάρχαι προκαθεζόμενοι, Εὐτύχιος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἀλεξανδρείας, ὁ μέγας Ἀπολινάριος, Δόμνος Ἀντιοχείας, καὶ βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ὁ φιλόχριστος. Βιγίλιος δὲ Ῥώμης παρὼν οὐ συνήδρευσε, διὰ τὸ μὴ συνόδου, ἀλλὰ χάριν τῆς ἐπιδρομῆς Γότθων καταλαβεῖν τὸ Βυζάντιον, ἥτις θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος τὰ Ὠριγένεια δόγματα, καὶ τὰ Θεοδώρου Μοψουεστίας συγγράμματα, καὶ τὰ Θεοδωρήτου καὶ Ἴβα, κατὰ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας τοῦ μακαρίου, ἀναθέματι καθυπέβαλε πρεπόντως.

119. Con-

119. CONSTANTINOPOLITANA, HÆRETICA.

Ἀλλ' ὢ τῶν ἐνέδρων τοῦ διαβόλου, πρὸς ἃ καὶ οἷα καθ' ἑκάστην καθ' ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων ἐπιγειρόμενος; μετὰ γὰρ χρόνους τινὰς Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἁλικαρνασέως οἱ ἀντεχόμενοι τῆς αἱρέσεως, Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα ὑπονοθεύσαντες πείθουσιν, ἐξ οὐρανοῦ καὶ παντελῶς ἄφθαρτον εἶναι τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ διαβεβαιούμενοι, δι' ἣν αἰτίαν αἱρετικὴν σύνοδον ποιησάμενος, μὴ πειθόμενον αὐτοῖς Εὐτύχιον τὸν ἀοίδιμον, εἰς Ἀμάσειαν κατακρίνει ἐξόριστον, καὶ Ἰωάννην Ἀντιοχέα σχολαστικὸν, τῷ θρόνῳ τῆς Βυζαντίων ἐκκλησίας ἀντικαθίστησι, τῇ ἀσεβείᾳ συνθέμενον.

Sed ô insidias Diaboli, ad quæ & quanta quotidie contra nos homines insurgit? Post aliquantum enim temporis ii, qui Juliani Halicarnassei hæresin tuebantur, Imperatori seducto persuadent, è cœlo & omnino corruptionis expers esse corpus Domini & Dei nostri JEsu Christi. Convocata igitur hæretica Synodo, celebrem illum Eutychium, qui ipsis non assentiebatur, in Amasiam exulatum ablegat: & Johannem Antiochenum scholasticum, qui impietati illi adstipulabatur, in solium Ecclesiæ Byzantinæ collocat. A.C. 559.

120. ANTIOCHENA, ANASTASII MAGNI.

Δόμνου τοίνυν ἐν Ἀντιοχείᾳ τελευτήσαντος, Ἀναστάσιος ὁ μέγας ἐν θρόνῳ ἀνάγεται, Ἀπολιναρίου τοῦ θεοσόφου Ἀλεξανδρείας δεξιὸς συλλήπτης γινόμενος. Ὅστις θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, τοὺς ἀνθισταμένους τῇ ἁγίᾳ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ ἀναθέματι καθυπέβαλεν.

Domno etiam Antiochiæ mortuo, Anastasius magnus in id solium evehitur, qui Apolinarii Alexandrini divina sapientia præditi fidelis adjutor fuit. Is divina & sancta Synodo instituta, eos qui sacræ Chalcedonensi Synodo resisterent, anathemati subjecit. 5[illegible]

121. CONSTANTINOPOLITANA, SERGII.

Μετὰ οὖν τὴν Ἰουστινιανοῦ ἀποβίωσιν, Ἰουστῖνος ὁ εὐσεβὴς ἐβασίλευσε, καὶ Ἰωάννου τοῦ σχολαστικοῦ τὸν βίον τελέσαντος, Εὐτύχιον τὸν μακάριον τῆς ἐξορίας ἀνεκαλέσατο, τὸν θρόνον αὐτοῦ ἀποδοὺς αὐτῷ. Καὶ πρὸς

Post Justiniani vero mortem Justinus pius imperavit: qui Johanne Scholastico vita functo, beatum Eutychium ab exilio revocavit, restituto ei solio. Cum autem is quoque ad Dominum migrasset, Jo- 620.

Johannem Nesteutem * summo Byzantii in Christo Jesu Sacerdotio fungi jussit. Justini autem imperium Tiberius excepit: & hujus Mauricius; Mauricii vero Phocas ille hominum osor. Johannis autem Nesteutæ solio Cyriacus potitus est, & hujus Thomas, iterumque hujus Sergius Monotheletes. Derepente autem Heraclius ab Occidente profectus, Phoca occiso, Imperium arripuit, & bello contra Persas divinitus suscepto, Phasidem fluvium in potestatem redegit, ubi quidam Acephalorum quæstionem de voluntatibus & operationibus ei suggessit. Quam quidem quæstionem, cum is cum Cyro Phasidis episcopo communicasset, & uterque dubitaret: Sergio Constantinopolitano isthæc renunciarunt. Ille vero hæretico instituto Synedrio, & acta Menæ particulatim considerans, unam voluntatem & operationem in Christo Deo & Servatore nostro esse, Imperatori Heraclio rescripsit.

ευὴς [illegible] νην τ Νησ[illegible] χειρᾶσθαι [illegible] Ιυςίνε δὲ τὴν [illegible] διεδέξατο, [illegible] Μαυρ[illegible] Καὶ Ιωάννε [illegible] Κυριακὸς [illegible] ἐκείνε, καὶ [illegible] Σέργιος. Ἐξ[illegible] ἀναλαβὼν [illegible] ἀνελὼν, τὴν [illegible] καὶ τ [illegible] πόλεμον, [illegible] λαβεν, [illegible] λημάτων [illegible] γεῦσαι [illegible] σιν Κύρῳ [illegible] νακοινωσάμενος [illegible] σαντες, τῷ Κων[illegible] γίῳ ταῦτα [illegible] σις αἱρετικὰ [illegible] τὰ συνοδικὰ [illegible] σκεψάμενος [illegible] νέργειαν [illegible] τῆρος ἡμῶν [illegible] χλείῳ αὐτο[illegible]

122. Constantinopolitana alia, Ejusdem [illegible]

A.C. 620. Heraclio vero Constantinopolim reverso, Sergius hæretica instituta Synodo, unam voluntatem & operationem in Christo Jesu Deo nostro impiè docuit.

Ἡρακλείου δὲ [illegible] ἐπαναλαβόντος [illegible] Σέργιος αἱρ[illegible] συνοδον, [illegible] γειαν ἐπὶ Χριστ[illegible] μῶν δυσσεβῶς [illegible]

* Jejunatorem.

123. ALEXANDRINA, CYRI.

Ἀλλὰ μὴν καὶ Κῦρος τὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας παραλαβὼν, ἐκ Φάσιδος μιαρὰν ποιησάμενος σύνοδον, ἐννέα κεφάλαια τῷ Σεργίῳ ἀπέστειλε, μίαν θέλησιν καὶ ἐνέργειαν ἐπὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐκθέμενος.

Verum & Cyrus, Alexandriæ solium adeptus, ex Phaside nefanda institutа Synodo, novem capitula Sergio misit, quibus una voluntas & operatio in Christo JEsu DEo nostro exponebatur. A.C. 629.

124. HIEROSOLYMITANA, SOPHRONII: ORTHOD.

Σωφρόνιος δὲ ὁ μελίγλωσσος τῆς ἀληθείας πρόμαχος, ὃς ἀρχιερεὺς Ἱεροσολύμων γενόμενος, θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τρανώσας, ἀπέστειλεν Ὀνωρίῳ τῷ πάπᾳ Ῥώμης, καὶ Σεργίῳ Κωνσταντινουπόλεως τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ.

Sophronius autem, mellitus veritatis propugnator, qui Hierosolymorum summus esset Sacerdos, divina & sancta convocata Synodo, duas voluntates & operationes declaravit: actaque sua Synodica Honorio Papæ Romano, & Sergio Constantinopolitano misit. 630.

125. CONSTANTINOPOLITANA, PYRRHI: HÆRET.

Τελευτήσαντος δὲ Σεργίου, Πύῤῥος ὁ τῆς κιβδήλου δόξης, τὸν θρόνον παρέλαβε, καὶ σύνοδον αἱρετικὴν συστησάμενος, τὰ δογματισθέντα ὑπὸ Σεργίου, καὶ τοῦ Φάσιδος Κύρου ἐκράτυνεν.

Sergio vero mortuo, Pyrrhus, qui & ipse falsæ illi opinioni erat addictus, solio potitus est: & Synodo hæretica instituta, ea quæ à Sergio & Cyro Phasiano decreta fuerant, corroboravit. 640.

126. CONSTANTINOPOLITANA, COLYBI: ORTHOD.

Ἀλλὰ Κολυβὸς ὁ τοῦ Βυζαντίου θεόπνευς ἐπίσκοπος, ἀθροίσας πνευματοκίνητον σύνοδον, τὰ δογματισθέντα Σεργίῳ καὶ Πύῤῥῳ καὶ Κύρῳ, τῷ πρέποντι καθυπέβαλεν ἀναθέματι, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἀνεκήρυξεν.

Sed Colybus à Deo inspiratus Byzantii Episcopus, collecta à Spiritu mota Synodo, ea quæ Sergius, & Pyrrhus & Cyrus decreverant, decenti subjecit anathemati: & duas voluntates operationesque Servatoris Christi prædicavit. 643.

127. Numidica, Stephani: Orthod.

A.C. 643. Similiter autem & Stephanus, Numidiæ Africæ sanctissimus Episcopus, sacra convocata Synodo, Sergium, Pyrrhum & Cyrum anathemate notavit: & duas voluntates ac operationes Servatoris nostri Jesu Christi docuit.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Νουμηδείας τῆς Ἀφρικῆς ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Στέφανος, ἁγίαν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Σέργιον, Πύῤῥον, καὶ Κῦρον ἀνεθεμάτισε, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἐδογμάτισεν.

128. Mauritanica, Reparati: Orthod.

643. Eodem modo & Reparatus sanctissimus Mauritaniæ Episcopus, divina & sancta instituta Synodo, Sergium, Cyrum & Pyrrhum anathemate notavit: & duas voluntates ac operationes Servatoris nostri & Dei JEsu Christi prædicavit.

Ὡσαύτως Ῥεπάρατος Μαυριτανίας ἐπίσκοπος ὁσιώτατος, σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενος, Σέργιον, Κῦρον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισεν, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ, ἀνεκήρυξεν.

129. Carthaginiensis, Victoris: Orthod.

636. Victor vero Carthaginis admiratione dignus Episcopus, pariter sacra convocata Synodo, Sergium, Cyrum & Pyrrhum anathemate notavit: duasque voluntates & operationes in Christo Servatore nostro declaravit.

Βίκτωρ δὲ ὁ Καρθαγένης ἐπίσκοπος ἀξιάγαστος, ἐξ ἴσου ἁγίαν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Σέργιον, Κῦρον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισεν, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐτράνωσεν.

130. Romana, Johannis: Orthod.

638. Præterea & Johannes Papa Romanus ter-beatus, qui Honorio Monotheletæ successerat, divina & sancta instituta Synodo, Sergium, Cyrum & Pyrrhum anathemate notavit: duasque voluntates & operationes Domini & Dei nostri JEsu Christi prædicavit: & ad Da-

Πρὸς τούτοις καὶ Ἰωάννης ὁ πάπας Ῥώμης, διαδεξάμενος γὰρ ἦν τὸν Μονοθελήτην Ὁνώριον ὁ τρισμακάριος, θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, Σέργιον, Κῦρον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισε, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, ἀνεκήρυξε,

ύξε, καὶ πρὸς Δαβὶδ καὶ Ἡράκλειον, υἱοὺς Ἡρακλείου, τύπον εὐσεβείας ἀπέστειλεν ὕστερον.

Davidem atque Heraclium, Heraclii filios, typum piæ doctrinæ postea transmisit.

131. Romana, Theodori: Orthod.

Μέλλων τοίνυν τελευτᾷν ὁ Ἡράκλειος, κατέχε μὲν ὁρίσας *Πύρρον τὸν ἑτερόδοξον, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ γαμετὴν Μαρτίναν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ αὐτοῦ κακωθῆναι μὴ συγχωρήσειε, δοὺς αὐτῷ χάριν αὐτῶν καὶ χρήματα παμπολλα, εἰς ἀντίληψιν. Δι᾽ ἣν αἰτίαν οἱ τῆς πόλεως Βυζάντιοι Πύρρῳ καταστασιάσαντες, τοῦ θρόνου ἐξέωσαν. καὶ πρὸς τὴν Ἀφρικὴν γενέσθαι φυγάδα κατηνάγκασαν. καὶ Πέτρον, ὡς μονοθελήτην, Πύρρου τῷ θρόνῳ ἀντικατέστησαν. Καὶ τοῦτον Παῦλος, τῆς αὐτῆς θρησκείας ὤν, διεδέξατο. τὴν Ἀφρικὴν δὲ Πύρρος καταλαβε. καθ᾽ οὗ ἐξανέστησαν, Μάξιμος ὁ ἐν μοναχοῖς αἰδέσιμος, οἱ ἐκεῖσε ὄντες ἱεράρχαι θεόσοφοι. Αὐτὸς δὲ τὴν Ῥώμην καταλαβὼν, ὡς πρεσβύτερος, λίβελλον ὀρθοδοξίας ἐπέδωκεν, ὃς ἐν Ῥαβέννῃ ὕστερον, ἐπὶ τὸν ἴδιον, ὡς κύων, ἐπανέστρεψεν ἔμετον. Ὅπερ μαθὼν ὁ μακαρίτης Θεόδωρος, ὁ γὰρ τὸν ὅσιον Ἰωάννην διαδεξάμενος, τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας προσκαλεσάμενος, καὶ τὸν τάφον τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Χριστοῦ, Πέτρου καταλαβὼν, αἰτήσας τὸ θεῖον ποτήριον, καὶ τοῦ φρικτοῦ καὶ ζωοδότου αἵματος Χριστοῦ

Cum autem Heraclius morti vicinus jam esset, Pyrrho, qui heterodoxus erat, serio mandavit, ut Martinam uxorem suam & filios a primogenito Constantino affligi ne pateretur: data ei & gratia ipsorum & pecunia sane multa in recompensationem. Quam ob causam Byzantini mota adversus Pyrrhum seditione, solio eum exturbarunt, & in Africam exulatum abire compulerunt: ac Petrum Monotheleten in Pyrrhi solium evexerunt, cui Paulus ejusdem sectæ successit. Pyrrho autem in Africam delato, contra eum insurrexerunt Maximus, qui inter Monachos venerabilis erat, quique illic erant sacri antistites divina præditi sapientia. Ipse vero Romam profectus, tanquam Presbyter, libellum orthodoxæ confessionis obtulit: sed Ravennæ postea, instar canis, ad proprium reversus est vomitum. Quod cum beatus Theodorus, qui sancto Johanni successerat, intellexisset: universa Ecclesia convocata, & sepulchro Apostolorum principis Petri occupato, divino etiam calice postulato, ex tremendo & vivifico sanguine Christi, a- A.C. 642.

* Coteler. ὁρκίσας, jurejurando obstrinxit.

tramento affundens, propria manu depositionem ejus, & eorum, qui cum ipso communicarent, exaravit. Pyrrho autem Byzantium reverso, cum Paulus blasphema lingua, vitam cum morte commutasset, generosuli & audaculi heterodoxi, Pyrrhum denuo in solium per vim intrudunt.

Χειρὶ ἐπιστάξας τῷ μέλανι, οἰκείᾳ χειρὶ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ, καὶ τῶν αὐτῷ κοινωνούντων ἐποίησε. Πύῤῥου δὲ τὸ Βυζάντιον καταλαβόντος, καὶ Παύλου βλασφήμῳ γλώττῃ τὸν βίον τελέσαντος, οἱ γεννάδαι καὶ τολμηροὶ ἑτερόδοξοι, Πύῤῥον πάλιν τῷ θρόνῳ ἀναβιβάζουσιν.

132. ROMANA, MARTINI: ORTHOD.

A.C. 652. Sed & Martinus sanctissimus Papa Romanus, qui Theodoro successerat eodem, quo divinus Maximus, zelo succensus, divinam & sanctam convocavit Synodum, in qua Sergium, Cyrum, Petrum & Paulum, & Pyrrhum anathemate notavit; summaria Definitione exposita, in qua & duas voluntates ac operationes Christi Dei & Servatoris nostri corroboravit. Quapropter Constantinus Imperator Heraclii F. qui Pogonati cognomen habuit, multis cum injuriis Byzantium abstractum, Chersone jussit exulare. Quin & generosum illum Maximum postea comprehensum, excecta ei lingua, Caucasiis ipsum montibus inclusit.

Ἀλλὰ καὶ Μαρτῖνος ὁ ἁγιώτατος πάπας Ῥώμης διαδεξάμενος Θεόδωρον, τῷ ἰσῷ τῷ θεοφόρῳ τῷ ζήλῳ Μαξίμου ἀναφλεγόμενος, καὶ θείαν καὶ ἱερὰν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Σέργιον, Κῦρον, Πέτρον καὶ Παῦλον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισεν, ὅρον κεφαλαιώδη ἐκθέμενος, ἐν ᾧ καὶ τὰς δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ἐβεβαίωσε. Διὸ Κωνσταντῖνος αὐτὸν βασιλεὺς, ὁ υἱὸς Ἡρακλείου, ὁ ἐπιλεγόμενος Πωγωνάτος, ἁρπάσας πρὸς τὸ Βυζάντιον μετὰ πολλὰς ὕβρεις, ἐν Χερσῶνι ἐξώρισεν. Ἔτι γε μὴν καὶ τὸν γενναῖον ὕστερον συλλαβόμενος Μάξιμον γλωσσοτμήσας τοῖς Καυκασίοις ἐνειώρισεν ὄρεσιν.

133. ROMANA, AGATHONIS: ORTHOD.

680. Agathon vero beatissimus Papa Romanus, qui Martino in solio successerat, sanctam congregavit Synodum: & Sergium, Cyrum, Petrum,

Ἀγάθων δὲ ὁ πανόλβιος πάπας Ῥώμης, τὸν θρόνον Μαρτίνου διαδεξάμενος, ἁγίαν συναθροίσας σύνοδον, καὶ Σέργιον, Κῦρον, Πέτρον, Παῦλον

Παῦλον καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισε, καὶ τρανώσας τὰς δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅρον πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα υἱὸν τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, πατέρα δὲ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτμήτου ἐξέπεμψε.

trum, Paulum & Pyrrhum anathemate notavit: & duabus in Christo JEsu Deo nostro declaratis voluntatibus & operationibus, Definitionem fidei ad Leonem Imperatorem, Constantini Pogonati filium, & Justiniani Rhinotmeti patrem emisit.

134. Synodus Sexta Oecumenica Constantinopolitana.

Imperante Leone Imperatore, filio Constantini Pogonati: Patrum divinorum.

Ὅνπερ ὁ φιλόχριστος αὐτοκράτωρ Λέων ἀναδεξάμενος, ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ἕκτην ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθῆναι προσέταξε σύνοδον. Ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι τοποτηρηταὶ τοῦ πάπα Ῥώμης Ἀγάθωνος, Θεόδωρος καὶ Γεώργιος πρεσβύτεροι, καὶ Ἰωάννης διάκονος, καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης Γεώργιος, Πέτρον διαδεξάμενος· Θεοφάνης, Ἀντιοχείας τῆς Συρίας ἀρχιεπίσκοπος, τῆς Ἀλεξανδρέων ἐποπτηρητὴς Πέτρος μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος, διὰ τὸ χηρεύειν πατριαρχῶν τῆς ἐκ τῆς Ἀγαρηνῶν ἐπικρατείας, αὐτήν τε καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα. κατὰ Θεοδώρου τοῦ Φαρὰν ἐπισκόπου, Ὀνωρίου Ῥώμης, Κύρου Ἀλεξανδρείας, Σεργίου, Πύῤῥου, Παύλου καὶ Πέτρου, προέδρων γενομένων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Θεοδώρου Αἰγύπτου, Μακαρίου τοῦ ὀνομασθέντος Ἀντιοχείας, Στεφάνου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ, καὶ Πολυχρονίου τοῦ νηπιόφρονος γέροντος, οὓς καθελοῦσα ἀνε-

Quam cum Christi-amans Imperator Leo accepisset, sacram & oecumenicam sextam Constantinopoli Synodum jussit congregari: cui præfuerunt præsidentes, locum-tenentes Papæ Romani Agathonis, Theodorus & Georgius Presbyteri, & Johannes Diaconus, Constantinopolitanus item Patriarcha Georgius, qui Petro * successerat: Theophanes, Antiochiæ Syriæ Archiepiscopus: Alexandrinæ Ecclesiæ locum-tenens Petrus monachus & presbyter: propterea quod Patriarchis viduatæ essent ob Agarenorum potentiam, & ipsa & Hierosolyma; contra Theodorum Pharanum; Honorium Romanum; Cyrum Alexandrinum; Sergium, Pyrrhum, Paulum & Petrum, qui Constantinopolitani præsules fuerant: Theodorum item Ægyptium**, Macarium cognominatum Antiochenum, Stephanum discipulum ejus, & Polychronium senem A.C. 681.

* imo Theodoro.

** Pharanitem.

senem delirum, quos depositos anathemate notavit. Definitionem autem fidei divinam secundum occidentales Synodos exposuit, qua duæ naturæ, duæ voluntates & operationes unius Christi JEsu, Dei & Servatoris nostri annunciantur. Georgio autem sanctissimo ad Dominum profecto, Theodorus reverendissimus successit, & huic Secretarius Paulus omni honore dignus; eique vere sanctus & beatus Callinicus.

ἀναθεματίζουσιν. Ὅρον τε θεῖον κατὰ τὰς ἑσπερίους συνόδους ἐξέθετο, δύο φύσεις, δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ ἑνὸς Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν καταγγέλλοντα. Γεωργίου δὲ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος τοῦ παμμάκαρος, Θεόδωρος αὐτὸν διεδέξατο ὁ πανσέβαστος, κἀκεῖνον ὁ ἀπὸ σηκρήτις Παῦλος ὁ πάντιμος, καὶ αὐτὸν ἱερομάκαρ ὄντως Καλλίνικος.

135. CONSTANTINOPOLITANA, JUSTINIANI.

A.C. Justinianus igitur, cùm imperium paternum iniisset, divinam &
686. sanctam Constantinopoli patrum divinorum ducentorum & quadraginta congregavit Synodum, quæ omissos in quinta & sexta Synodo Canones edidit; & ab omni Græca atque Judaica, quin & hæretica traditione Ecclesias purgavit. Cum
696. autem Leontius imperium invasisset, & Justinianum abscissis naribus Chersonem relegasset: Arte-
699. mius, qui & Anastasius dicitur, Leontio successit; ipseque Justinia-
706. nus imperio recuperato, summum sacerdotem Callinicum oculis privavit, & in monasterium Choræ exulatum misit: & Cyrum, qui in Amastride insula inclusus fuerat, & recuperationem imperii ei prædixerat, Byzantii Patriarcham in

Ἰουστινιανὸς τοίνυν βασίλεια τὰ πατρῷα δεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Κωνσταντινουπόλει διακοσίων τεσσαράκοντα θεοφόρων πατέρων συνήγαγε σύνοδον, ἣ τοὺς παραλειφθέντας τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ καὶ ἕκτῃ συνόδῳ κανόνας ἐξέθετο, καὶ πάσης Ἑλληνικῆς τε καὶ Ἰουδαϊκῆς, ἀλλά γε καὶ τῆς αἱρετικῆς παραδόσεως, τὰς ἐκκλησίας ἐκάθηρε. Λεοντίου δὲ τῇ βασιλείᾳ [illegible] μένου, καὶ ῥινότμητον Ἰουστινιανὸν ἐν Χερσῶνι περιορίσαντος, Ἀρτέμιος, ὁ καὶ Ἀναστάσιος, τὸν Λεόντιον διεδέξατο, καὶ Ἰουστινιανὸς πάλιν τὴν βασιλείαν παρέλαβε, καὶ τὸν ἀρχιεράρχην Καλλίνικον ἀπομμάτωτον ποιήσας, τῷ σεμνείῳ τῆς Χώρας παρέπεμψε· καὶ Κῦρον, τὸν Ἀμάστριδος τῆς νήσου ἔγκλειστον γεγονότα, καὶ τῆς ἑτέρας βασιλείας τὴν [illegible] πο-

τῷ εὐαγγελισαμένῳ, τῆς Βυζαντίου πατριάρχην ἀντὶ Καλλινίκου ὁ θηριότροπος ἀποκατέστησεν.

Callinici locum efferus constituit.

136. Constantinopolitana, Philippici.

Ἀλλὰ Φιλιππικὸς ὁ καὶ Βαρδάνης, ἀπὸ Χερσῶνος ἅμα τῷ στόλῳ παραλαβὼν τὰ βασίλεια, καὶ Ἰουστινιανὸν ἐν τῷ Δαματρυῒ ἀποκτείνας τοῖς ξίφεσιν, ἐν Κωνσταντινουπόλει συνέδριον μιαρὸν ποιησάμενος, τῶν Μονοθελητῶν ἀνεκαίνησε τὴν ἀσέβειαν, καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κῦρον ἐξέωσεν, ἐν τῇ μονῇ τῆς Χώρας ποιήσας αὐτὸν ἔγκλειστον, καὶ ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννην ἐχειροτόνησε.

Philippicus autem, qui & Bardanes, Chersone profectus, cum una A.C.
cum classe regiam occupasset, & Justinianum in Damatrye gladiis occidisset, Constantinopoli Synedrium nefandum congregans, Monothelitarum impietatem renovavit, & Archiepiscopum Cyrum ejecit, & monasterio, quod Chora dicebatur, eum inclusit, inque ejus locum Johannem elegit. 712.

137. Constantinopolitana, Germani.

Φιλιππικοῦ δὲ ὑπὸ Ἀψιμάρου ἀναιρεθέντος, Γερμανὸς ὁ πανόσιος Κυζίκου ἐπίσκοπος τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἀνατίθεται, καὶ Θεοδοσίου τοῦ ἀπὸ Δυτικῶν ἐπιθεμένου τῇ βασιλείᾳ, καὶ τὸν Ἀψίμαρον διώξαντος, Γερμανὸς ὁ μακάριος σύνοδον ἑκατὸν ἀρχιερέων θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενος, Σέργιον, Κῦρον, Πύῤῥον, Πέτρον, Παῦλον καὶ Ἰωάννην ἀνεθεμάτισε, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δύο φύσεις καὶ θελήσεις καὶ ἐνεργείας ἐτράνωσε.

Philippico autem per Apsimarum sublato, Germanus perbeatus 714. [illegible] 715.
Cyzici Episcopus, solio Constantinopolitano imponitur. Cum Eod.
autem Theodosius ab Occidente, imperio insidiaretur, & Apsimarum persequeretur: beatus Germanus divina & sancta centum Archipraesulum instituta Synodo; Sergium, Cyrum, Pyrrhum, Petrum, Paulum & Johannem anathemate notavit, & Christi JEsu veri Dei nostri duas voluntates & operationes declaravit.

138. Constantinopolitana, Leonis Isauri.

Λέων τοίνυν, ὁ καὶ Κόνων ἐπιλεγόμενος, τὸ γένος Ἴσαυρος, τὴν βασιλείαν

Leo igitur, qui & Conon dicebatur, Isaurus genere, cum Theodosio in 717.

in imperio successisset, & errore Constantini Nacoliensis Episcopi, & Biser Patritii Saracenica sapientis, hæresiarcharum esset pollutus, nefandam in Palatio contra sacras Imagines instituit Synodum, & beatum Germanum, ut earum demolitionem publice renunciaret, coëgit. Sacer autem Dei antistes, exuto humerali, è Synedrio discessit: quem efferus tyrannus domi suæ conclusit; nec multo post in monasterio Choræ, unacum archidiacono Anthimo, laqueo suffocavit. Anastasium vero Deo inimicum solio intrudens, ea quæ Græcis & Judæis in Christi Ecclesia persequenda defuerunt, truculenter implevit.

A.C. 729.

Iod.

σιλείαν Θεοδοσίου διαδεξάμενος, καὶ τῇ αἱρέσει Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Νακολείας, καὶ Βίσηρ πατρικίου σαρακηνόφρονος, τῶν αἱρεσιαρχῶν χραινόμενος, μιαρὰν ἐν τῷ παλατίῳ κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων ποιησάμενος σύνοδον; Γερμανὸν τὸν μακάριον τὴν αὐτῶν ἠνάγκαζεν ἐκφωνῆσαι κατένεξιν. Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ ἱεράρχης τὸ ὠμοφόριον ἔξεισι τοῦ συνεδρίου ἀποδυσάμενος, ὅντινα μετ᾽ ὁ θηριώνυμος τύραννος, ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ περιώρισε. μετὰ μικρὸν δὲ ἐν τῷ σεμνείῳ τῆς Χώρας, σὺν τῷ ἀρχιδιακόνῳ αὐτοῦ Ἀνθίμῳ, ἀγχόνῃ αὐτὸν ἐθανάτωσεν. Ἀναστάσιον δὲ τὸν ἀντίθεον, τῷ θρόνῳ ἀναβιβάσας, τὰ ὑστερήματα Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων, ἐν τῇ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ δεινῶς ἀνεπλήρωσεν.

139. Romana, Gregorii.

750. Quod cum divinus Papa Romæ Gregorius rescivisset; divina & sancta convocata Synodo, Imaginum oppugnatores generose anathemati subjecit: multis & vehementibus ad Imperatorem Leonem usus argumentis.

Ὅπερ μαθὼν ὁ θεόληπτος πάπας Ῥώμης Γρηγόριος, θείαν καὶ ἱερὰν συστησάμενος σύνοδον, τοὺς εἰκονομάχους γενναίως ἀναθέματι καθυπεβάλετο, ἐλέγχοις πολλοῖς καὶ σφοδροῖς πρὸς τὸν βασιλέα χρησάμενος Λέοντα.

140. Hierosolymitana, Theodori.

750. Similiter & Theodorus, Hierosolymitanus episcopus, congregata a Deo collecta Synodo, sacras sex œcumenicas Synodos, numero & tabulis prædicavit; recens aliam natam

Ὁμοίως τε καὶ Θεόδωρος, ὁ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος, ἀθροίσας θεοσύλλεκτον σύνοδον, τὰς ἁγίας ϛ΄ οἰκουμενικὰς συνόδους ἀριθμῷ καὶ δέλτοις ἐκήρυξε, τὴν ἀνα-φυεῖ-

φυεῖσαν τῶν ἁγιοκαύστων αἵρεσιν ἀναθέματι καθυπέβαλεν.

natam sanctorum combustricem hæresin anathemati subjecit.

141. Constantinopolitana, Constantini.

Λέοντος οὖν τελευτήσαντος, Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ γεγονὼς τῆς βασιλείας διάδοχος, Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων χεῖρον τὴν Χριστοῦ ἐκκλησίαν ἐδίωξεν. Συγκαθεσθεὶς γὰρ Κωνσταντίνῳ διαδόχῳ Ἀναστασίου, σὺν τοῖς ἐπισκόποις τοῖς ματαιόφροσιν, ἄθεον ἐποιήσατο σύνοδον, ἐν ᾗ Χριστοῦ καὶ ἁπάντων τῶν ἁγίων τὰς σεβασμίας εἰκόνας ἀπεκάλεσεν εἴδωλα, τὰς πρεσβείας ἠρνήσατο, καὶ τὰ θεοτίμητα πυρὶ παρέδωκε λείψανα. Ὁ γὰρ Κωνσταντῖνος οὗτος τῆς Παμφυλίας γεγονὼς ἦν ἐπίσκοπος, καὶ διὰ αἰσχροπραγματείας τινὰς, ὑπὸ τῶν ὁμοθρήσκων αὐτοῦ, εἰς πλετὴν τὴν καθαίρεσιν.* Σχολάζων δὲ πολυτρόπως ἐφιλιώθη τῷ αὐτοκράτορι, καὶ σύντεκνος αὐτοῦ ἐχρημάτισε τῷ τοῦ Βυζαντίου ἀρχιεπισκόπῳ. Ὅμως οὖν βλασφημιῶν αὐτοῦ, ἄξιον μισθὸν ἀντεπέβαλεν, ὑπὸ τοῦ συντέκνου αὐτοῦ καρατομηθεὶς περιφανῶς εἰς τὸ κυνήγιον, καὶ Νικήτας τὸν θρόνον αὐτοῦ διεδέξατο, κἀκείνου Παῦλος ὁ Κύπριος Σαλαμίνιος ἐκληρώσατο.

Leoni igitur mortuo, Constan- A.C.
tinus filius in imperio successit: 741.
& ipsis Græcis atque Judæis deterius Ecclesiam Christi est persecutus.
Conspiratione enim inita 753.
cum Constantino Anastasii successore, & vanissimis Episcopis, impiam instituit Synodum: in qua Christi, omniumque sanctorum imagines Idola nominavit, intercessiones negavit, & divinitus honoratas reliquias igni tradidit. Constantinus enim iste Pamphiliæ fuerat Episcopus: & propter turpia quædam facta ab ejusdem religionis sociis depositione multatus. Cum autem varie sese versaret, demum in amicitiam Imperatoris penetravit, ejusque compa-
ter & Archiepiscopus Byzantii 766.
est factus. Nihilominus tamen blasphemiarum suarum meritam consecutus est mercedem, à compatre suo publice in loco venationibus destinato, capite truncatus. Solium vero ejus Nicetas consecutus est: & hujus Paulus Cyprius Salaminius.

142. Constantinopolitana, Constantini & Irenes.

Κωνσταντίνου τοίνυν τὴν βασιλείαν, Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐκ Χαζάρου διεδέξατο, καὶ τὴν βασιλείαν,

Constantino vero in imperio fi- 775.
lius Leo Chazarenus successit: e- 780.
jusque imperium Constantinus i-

in imperio successisset, & errore Constantini Nacoliensis Episcopi, &
A.C. 729. Biser Patritii Saracenica sapientis, hæresiarcharum esset pollutus, nefandam in Palatio contra sacras Imagines instituit Synodum, & beatum Germanum, ut earum demolitionem publice renunciaret, coegit. Sacer autem Dei antistes, exuto humerali, è Synedrio discessit: quem efferus tyrannus domi suæ conclusit; nec multo post in monasterio Choræ, unacum archidia-
Iod. cono Anthimo, laqueo suffocavit. Anastasium vero Deo inimicum solio intrudens, ea quæ Græcis & Judæis in Christi Ecclesia persequenda defuerunt, truculenter implevit.

σιλείαν Θεοδοσίου διαδεξάμενος, καὶ τῇ πλάνῃ Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Νακολείας, καὶ Βίσηρ πατρικίου σαρακηνόφρονος, τῶν αἱρεσιαρχῶν χραινόμενος, μιαρὰν ἐν τῷ παλατίῳ κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων ποιησάμενος σύνοδον; Γερμανὸν τὸν μακάριον τὴν αὐτῶν ἠνάγκαζεν ἐκφωνῆσαι καταίνεξιν. Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ ἱεράρχης τὸ ὠμοφόριον ἐξήει τοῦ συνεδρίου ἀποδυσάμενος, ὅντινα μὲν ὁ θηριώνυμος τύραννος, ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ περιώρισε. μετὰ μικρὸν δὲ ἐν τῷ σεμνείῳ τῆς Χώρας, σὺν τῷ ἀρχιδιακόνῳ αὐτοῦ Ἀνθίμῳ, ἀγχόνῃ αὐτὸν ἐθανάτωσεν. Ἀναστάσιον δὲ τὸν ἀντίθεον, τῷ θρόνῳ ἀναβιβάσας, τὰ ὑστερήματα Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων, ἐν τῇ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ δεινῶς ἀνεπλήρωσεν.

139. Romana, Gregorii.

750. Quod cum divinus Papa Romæ Gregorius rescivisset; divina & sancta convocata Synodo, Imaginum oppugnatores generatim anathemati subjecit: multis & vehementibus ad Imperatorem Leonem usus argumentis.

Ὅπερ μαθὼν ὁ θεόληπτος πάπας Ῥώμης Γρηγόριος, θείαν καὶ ἱερὰν συστησάμενος σύνοδον, τοὺς εἰκονομάχους ἀναθέματι καθυπέβαλεν, ἐλέγχοις πολλοῖς καὶ σφοδροῖς πρὸς τὸν βασιλέα χρησάμενος Λέοντα.

140. Hierosolymitana, Theodori.

750. Similiter & Theodorus, Hierosolymitanus episcopus, congregata a Deo collecta Synodo, sacras sex œcumenicas Synodos, numero & tabulis prædicavit; recens autem natam

Ὁμοίως τε καὶ Θεόδωρος, ὁ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος, ἀθροίσας θεοσύλλεκτον σύνοδον, τὰς ἁγίας ς' οἰκουμενικὰς συνόδους ἀριθμῷ καὶ δέλτοις ἐκήρυξε, τὴν ἀναφυεῖ-

φυεῖσαν τῶν ἁγιοκαύστων αἵρεσιν ἀναθέματι καθυπέβαλεν.

natam ſanctorum combuſtricem hæreſin anathemati ſubjecit.

141. Constantinopolitana, Constantini.

Λέοντος οὖν τελευτήσαντος, Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ γεγονὼς τῆς βασιλείας διάδοχος, Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων χεῖρον τὴν Χριστοῦ ἐκκλησίαν ἐδίωξεν. Συγκαθεσθεὶς γὰρ Κωνσταντίνῳ διαδόχῳ Ἀναστασίου, σὺν τοῖς ἐπισκόποις τοῖς ματαιόφροσιν, ἄθεον ἐποιήσατο σύνοδον, ἐν ᾗ Χριστοῦ καὶ ἁπάντων τῶν ἁγίων τὰς σεβασμίας εἰκόνας ἀπεκάλεσεν εἴδωλα, τὰς πρεσβείας ἠρνήσατο, καὶ τὰ θεοτίμητα πυρὶ παρέδωκε λείψανα. Ὁ γὰρ Κωνσταντῖνος οὗτος τῆς Παμφυλίας γεγονὼς ἦν ἐπίσκοπος, καὶ διὰ αἰσχροπραγματείας τινάς, ὑπὸ τῶν ὁμοθρήσκων αὐτοῦ, εἰς πλετὴν τὴν καθαίρεσιν.* Σχολάζων δὲ πολυτρόπως ἐφιλιώθη τῷ αὐτοκράτορι, καὶ σύντεκνος αὐτοῦ ἐχρημάτισε τῷ τοῦ Βυζαντίου ἀρχιεπισκόπῳ. Ὅμως οὖν βλασφημιῶν αὐτοῦ, ἄξιον μισθὸν ἀντιπέβαλεν, ὑπὸ τοῦ συντέκνου αὐτοῦ καρατομηθεὶς περιφανῶς εἰς τὸ κυνήγιον, καὶ Νικήτας τὸν θρόνον αὐτοῦ διεδέξατο, κἀκείνου Παῦλος ὁ Κύπριος Σαλαμίνιος ἐκληρώσατο.

Leoni igitur mortuo, Conſtan- A.C.
tinus filius in imperio ſucceſſit: 741.
& ipſis Græcis atque Judæis deterius Eccleſiam Chriſti eſt perſecutus. Conſpiratione enim inita 753.
cum Conſtantino Anaſtaſii ſucceſſore, & vaniſſimis Epiſcopis, impiam inſtituit Synodum: in qua Chriſti, omniumque ſanctorum imagines Idola nominavit, interceſſiones negavit, & divinitus honoratas reliquias igni tradidit. Conſtantinus enim iſte Pamphiliæ fuerat Epiſcopus: & propter turpia quædam facta ab ejuſdem religionis ſociis depoſitione multatus. Cum autem varie ſeſe verſaret, demum in amicitiam Imperatoris penetravit, ejuſque compater & Archiepiſcopus Byzantii 766.
eſt factus. Nihilominus tamen blaſphemiarum ſuarum meritam conſecutus eſt mercedem, à compatre ſuo publice in loco venationibus deſtinato, capite truncatus. Solium vero ejus Nicetas conſecutus eſt: & hujus Paulus Cyprius Salaminius.

142. Constantinopolitana, Constantini & Irenes.

Κωνσταντίνου τοίνυν τὴν βασιλείαν, Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐκ Χαζάρων διεδέξατο, καὶ τὴν βασιλείαν,

Conſtantino vero in imperio fi- 775.
lius Leo Chazarenus ſucceſſit: e- 780.
juſque imperium Conſtantinus iterum

A.C. terum filius cum matre Irene sor-
786. titus est: qui divinam & sanctam in templo sanctorum & celeberrimorum Apostolorum Synodum instituentes, usque ad quartam horam considentes, anathemate notare Imaginum oppugnatores festinarunt: quod tamen, ut fieret, Scholarii non permiserunt.

λείαν Λέοντος, Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μετὰ Εἰρήνης τῆς οἰκείας μητρὸς ἐκληρώσατο, οἳ θείαν καὶ ἱερὰν ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων σύνοδον ποιησάμενοι, μέχρις ὥρας τετάρτης καθήσαντες, ἀναθεματίσαι εἰκονομάχους κατέσπευδον. ὅπερ γενέσθαι οὐ συνεχώρησαν οἱ σχολάριοι.

143. Synodus Septima Oecumenica, Nicææ Bithynorum.

787. Christi igitur amantes & divinissimi Imperatores, exsilio Scholarios castigantes, sanctam Oecumenicam septimam Synodum Nicææ, quæ ad Bithynorum præfecturam spectat, congregari præceperunt; cui præfuerunt præsidentes, sanctus Tarasius Constantinopolitanus, qui Paulo Cyprio successerat, Petrus & Petrus presbyteri, Adriani sanctissimi Papæ Romani locum tenentes, Johannes & Thomas monachi & presbyteri, Patriarcharum, Alexandrini, Antiocheni, Hierosolymitani diœceseos orientalis locum tenentes. Hæc sancta Synodus eos, qui contra Dei Ecclesias latraverant, anathemati subjecit: & definitione orthodoxa exposita, sacras imagines ad pristinam existimationem revocavit.

Οἱ γοῦν φιλόχριστοι βασιλεῖς καὶ θειότατοι, ἐξορίᾳ τοὺς σχολαρίους παιδεύσαντες, ἁγίαν οἰκουμενικὴν ἑβδόμην συγκροτηθῆναι σύνοδον ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας ἐθέσπισαν, ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι, Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἐν ἁγίοις Ταράσιος, τὸν Κύπριον Παῦλον διαδεξάμενος, Πέτρος καὶ Πέτρος πρεσβύτεροι, Ἀδριανοῦ τοῦ ἁγιωτάτου πάπα Ῥώμης τὸν τόπον ἐπέχοντες, Ἰωάννης καὶ Θωμᾶς μοναχοὶ καὶ πρεσβύτεροι, τοποτηρηταὶ πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως. Ἥτις ἁγία σύνοδος τοὺς κατὰ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας λυττήσαντας ἀναθέματι καθυπέβαλε, καὶ ὅρον ἐκθεμένη ὀρθόδοξον, τὰς εἰκόνας τὰς ἱερὰς πρὸς τὴν ἀρχαίαν δόξαν αὐτῶν, ἀνεβίβασε.

144. Constantinopolitana, Nicephori.

802. Cum autem Christi amantissimus Nicephorus, Irenæ piissimæ

Νικηφόρου τοῦ φιλοχρίστου, Εἰρήνης τὴν βασιλείαν διαδεξαμένου τοῦ

τοῦ εὐσεβόφρονος, ἀρσάβας Τοῦρκος στρατηγὸς καὶ πατρίκιος, Εἰρήνης δῆθεν τοῦ βασιλείου ἀντιποιούμενος, ἐφάνη τῷ αὐτοκράτορι. Ἀλλὰ χωρὶς αἵματος Θεὸς τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ διεσκέδασεν, Ἰωσὴφ πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως μεσιτεύσαντος. δι' ἣν αἰτίαν ὁ τρισμακάριστος Νικηφόρος πατριάρχης Ταράσιον τὸν ἐν ἁγίοις διαδεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν μερικὴν σύνοδον συναρέσει τοῦ βασιλέως ἐν Βυζαντίῳ συνήθροισε, καὶ οἰκονομικῶς τὸν Ἰωσὴφ ἐδέξατο εἰς πρεσβύτερον ὑπὸ Ταρασίου πεπαυμένου καταλειφθέντα, χάριν μοιχοζευξίας Κωνσταντίνου υἱοῦ Εἰρήνης τῆς αὐτοκράτορος. ὅθεν ἀφελῶς τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας τινὲς ἀπορραγέντες πάλιν ἡνώθησαν. Τελευτήσαντος οὖν ἐν πολέμῳ Βουλγαρίων Νικηφόρου, τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σταυράκιος διεδέξατο.

in imperio successisset: Turcus dux & patricius, qui Irenem Imperatricem ambiret, Imperatori se manifesto opposuit: sed absque sanguine Deus impetum ejus confregit, Josepho presbytero & œconomo magnæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ medium sese interponente. Quam ob causam bea- A.C.
tissimus Nicephorus, qui sancto 805.
Tarasio successerat, divinam & sanctam particularem Synodum de consensu Imperatoris, Byzantii congregavit: & per dispensationem, Josephum, quem defunctus Tarasius, propter conciliatas incestas nuptias Constantini Imp. filii Irenes deposuerat, in presbyterum recepit: unde quidam, qui à Christi Ecclesia per simplicitatem abrupti fuerant, rursus sunt uniti. Mortuo vero in bello Bulgariorum
Nicephoro, filius ejus Stauratius 811.
in imperio successit.

145. Constantinopolitana, Theodori Studitæ.

Ὃν Μιχαὴλ ὁ Ῥαγγαβὲ, ἐκείνου ἐπ' ἀδελφῇ Προκοπίᾳ * προσεκληρώσατο, καὶ Λέων, στεφθεὶς ὑπὸ Νικηφόρου πατριάρχου, ἐπὶ τούτου ἦν καὶ ὁ ὁμολογητὴς Θεόδωρος ὁ Στουδίτης: * ἐπαναστὰς, ὁ Συραρμέλιος, ἐκράτησε τὰ βασίλεια: Ἰουδαϊκῆς τε καὶ Μανιχαϊκῆς θρησκείας ὑπάρχων κρησφύγετον. Τῆς ἐξουσίας γὰρ ἀναξίως ἐπιλαβό-

Quem quidem Michaël Ranga- Eod.
be, sororis ejus Procopiæ maritus, 813.
sibi ascivit: & Leo, coronatus à Nicephoro Patriarcha. Eo imperante erat confessor Theodorus Studites; * cui Syrarmelio nomen erat, imperium arripuit: & Judaicæ ac Manichaicæ superstitioni receptum præbuit. Imperio enim injuste arrepto, profanam & im-

A.C. piam, Christianorumque accusatricem in magna Christi Ecclesia
814. Constantinopoli congregavit Synodum: depositoque sancto Nicephoro, & exsilii causa in monasterium suum relegato, Theodotum in ipsius locum surrogavit, qui Cassiteras & Flavianus cognominabatur: sacrisque imaginibus eversis, adoratores earum anathemati subjecit: & proscriptionibus, exsiliis, fame, carceribus, variisque mortis generibus eos absumsit, pedibus trahens & cervices calcans impius.

βόμενος, μιαρὰν δὲ ἄθεον Χριστιανο-κατηγορικὴν ἐν τῇ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως ἐποιήσατο σύνοδον, καὶ Νικηφόρον τὸν ἐν ἁγίοις καθελὼν, περιορίσας ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτοῦ, Θεόδοτον ἀντιχειροτόνησε, τὸν Κασσιτηρᾶν καὶ Φλαβιανὸν ἐπιλεγόμενον, καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας καταστρεψάμενος, σὺν τοῖς προσκυνηταῖς αὐτῶν ἀναθέματι καθυπέβαλεν, δημευσίαις, ἐξορίαις, λιμῷ, φυλακαῖς, καὶ παντοίαις ἰδέαις θανάτου, ὁ ἄθεος καταναλώσειν, ἐκ ποδῶν σύρων, καὶ πατῶν αὐχένας ὁ ἀλιτήριος.

146. Constantinopolitana, in Blachernis.

820. Cum autem Leo, quem Canem potius quis vere nominarit, canis instar, gladio interemtus mortis viciniæ commigrasset, & Theodotus ad infernum concessisset: illi quidem in imperio Michael Balbus, huic autem in solio Antonius monachus, monasterii Metropolitarum præfectus successit: cum quidem prius Pergæ Pamphyliæ episcopus factus, locoque motus fuisset. Theophilus autem Michaelis filius,
829. imperium adeptus, mortuo Antonio, Johannem, qui pelui inspecta divinare soleret, solio præfecit, & maximam adversus pios persecutionem commovit; ac impiam in Blachernis Synodum congregans, adoratores sacrarum imaginum anathemati subjecit.

Ξίφει δὲ κυνοτρόπως τοῦ ἀληθοῦς κυνολέοντος τῷ θανάτῳ προσομιλήσαντος, καὶ Θεοδότου πρὸς ᾅδην χωρήσαντος, Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς, τοῦ μὲν τὴν βασιλείαν, τοῦ δὲ τὸν θρόνον, Ἀντώνιος μοναχὸς μονῆς τῶν Μητροπολιτῶν ἡγούμενος, διεδέξατο, Πέργης τῆς Παμφυλίας προγεγονὼς καθῃρημένος ἐπίσκοπος. Καὶ Θεόφιλος υἱὸς Μιχαὴλ αὐτοκράτωρ γενόμενος, τελευτήσαντος Ἀντωνίου, τὸν λεκανομάντην πρόεδρον Ἰωάννην προχειρισάμενος, μειζόνως τοῖς εὐσεβέσι τὸν διωγμὸν ἀνερρίπισε, καὶ αὐτὸς ἐν Βλαχέρναις κατασκευάσας συνέδριον, τοὺς προσκυνητὰς τῶν σεβασμίων εἰκόνων ἀνεθεμάτισε.

147. CONSTANTINOPOLITANA, IN CANICLEO.

Θεόφιλος τοίνυν τὸν βίον βλασφήμως πλήσαντος, Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ σὺν τῇ οἰκείᾳ μητρὶ Θεοδώρᾳ, τὴν βασιλείαν παρέλαβον. Οἱ ζήλῳ Θεοῦ πυρακτούμενοι, τοὺς ἐν ἐξορίαις ὑπάρχοντας ὁσίους πατέρας ἀνεκαλέσαντο, καὶ σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν τοπικὴν ἐν τοῖς Κανικλείου ποιήσαντες, Ἰωάννην μὲν τὸν μιαρὸν τοῦ θρόνου ἐξήλασαν, Μεθόδιον δὲ τὸν ἐν ἁγίοις, Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχην προεχειρίσαντο. Καὶ τὰς ἁγίας οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους ἀποδεξάμενοι, τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐπὶ τὸ ἀρχῆθεν ὀφειλόμενον σέβας αὐταῖς, καλῶς ἀνεστήλωσαν.

Cum igitur Theophilus vitam blasphеme finiisset, Michael filius ejus una cum matre Theodora imperium suscepit. Qui zelo Dei inflammati eos, qui in exsiliis erant, sanctos Patres revocarunt: & Synodo divina ac sacra locali in Canicleo convocata, Joannem quidem impurissimum throno dejecerunt, sanctum vero Methodium, Constantinopolitanum Patriarchā constituerunt: sanctasque septem œcumenicas Synodos approbantes, sacras imagines ad eam venerationem, quæ eis olim debebatur, reduxerunt. A.C. 842.

148. CONSTANTINOPOLITANA, IN PALATIO.

Μεθοδίου δὲ τοῦ παμμάκαρος πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, Ἰγνάτιος μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος ὑπὸ Μιχαὴλ καὶ Νικηφόρου γεγονὼς, τῶν φιλοχρίστων αὐτοκρατόρων, κανονικῶς ἐπὶ τὸν θρόνον ἀναβιβάζεται, καθ' οὗ φιλαρχίας κενοδοξίᾳ, ἐπίσκοποι τινὲς καὶ μονάζοντες κουφιζόμενοι, οὐ μετρίως χρόνῳ μακρῷ ἐστασίασαν. Οἳ καὶ Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως λαβόμενοι τῆς κουφότητος, ἐξελαθῆναι τοῦ θρόνου ἀρχοντικῇ χειρὶ τὸν πατριάρχην Ἰγνάτιον παρεσκεύασαν, ἐν Τερεβίνθῳ τῇ νήσῳ αὐτὸν ἐξορίσαντες, καὶ ἐν τῷ Παλατίῳ σύνοδον ἀφελῆ ποιη-

Methodio autem sanctissimo ad Dominum profecto, Ignatius, qui monachus & presbyter sub Michaële & Nicephoro Christi amantibus Imperatoribus fuerat, legitime in thronum elevatur. Adversus quem dominandi studio & ambitione, Episcopi quidam & Monachi elati, haud mediocriter longo tempore sunt tumultuati; quin & Michaëlis Imperatoris levitate abusi, imperatoria manu dejiciendum de throno Patriarcham Ignatium curarunt, in Terebintho insula, loco exsilii ei constituto. In Palatio etiam Synodo vili coacta, Pho- 850.

 tium,

tium, qui primus à secretis fuerat, surrogarunt. *

ποιησάμενοι, τὸν πρωτοασηκρῆτιν Φώτιον προεχειρίσαντο. * πολλὰ μὴ ἀκουσθέντες λόγῳ παραιτήσεως πρὸς Ἰγνάτιον πρεσβευσάμενοι.

149. Constantinopolitana, in Blachernis.

Photius igitur, cum præter divinos & sanctos Canones, thronum conscendisset, non quieti operam dedit; * sed Imperatore ad iram concitato, infinitis malis Ignatium affecit, tandemque in insulam Mitylenem, innocentem relegavit: & malignantium conventiculo in Blachernis congregato, ipsum præsentem injuste deposuit: eosque etiam, qui pravis ipsius nutibus subscribere, eique communicare detrectabant, infinitis malis affecit; in exsilium agens, quo & quomodo vellet.

Φώτιος ἐν παρὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας τοῦ θρόνου ἐπιλαβόμενος, οὐκ ἐστοίχει τῷ ἡσυχάζειν, * ὥσπερ ὡλίσθησεν. ἀλλ' εἰς θυμὸν κινήσας τὸν αὐτοκράτορα, μυρία δεινὰ * ἐξορίζει πρὸς τῇ νήσῳ Μιτυλήνῃ τὸν ἀθῷον Ἰγνάτιον. Καὶ συναθροίσας πονηρευομένων ἐν Βλαχέρναις συνέδριον, καθαιρεῖ μὲν παρόντα τὸν ἀδικούμενον, καὶ τοὺς ἀπαρνουμένους καθυπογράψαι τοῖς πονηροῖς αὐτοῦ νεύμασι, καὶ τῆς κοινωνίας ἀντέχεσθαι, πάσης κακουργίας εἰργάσατο καταγώγια, περιορίσας ἔνθα, καὶ ὡς ἠβούλετο.

150. Constantinopolitana, in Templo Apostolorum.

A.C. 863. Præterea vero & ad Romanum Papam, bonæ memoriæ Nicolaum Photius misit: cum quidem ostenderet, Ignatium propter ingravescentem ætatem & corporis infirmitatem ultro abdicasse; & ad dejectionem absolutam hæreseos Iconomachorum, locum tenentes ab illo mitti plurimum rogavit: Ignatio interim fraudulente condemnationem machinans. Posteaquam vero Rodoaldus & Zacharias Romani Episcopi locumtenentes

Εἶχε μὴν καὶ πρὸς τὸν Ῥώμης πάπαν τὸν μακαρίτην ἐξαπέστειλε Νικόλαον, ἑκουσίως παραιτησάμενον διὰ γῆρας λιπαρὸν καὶ ἀσθένειαν σώματος, Φώτιος ἐπεδίδασκε τὸν Ἰγνάτιον, καὶ πρὸς ἀποβολὴν τελείαν τῆς τῶν εἰκονομάχων αἱρέσεως, τοποτηρητὰς πεμφθῆναι αὐτοῦ, μεγάλως ἱκέτευσεν, Ἰγνατίῳ δόλῳ πραγματευόμενος τὴν κατάκρισιν. Ῥοδοάλδου δὲ καὶ Ζαχαρίου Ῥωμαίων ἐπισκόπων τοποτηρητῶν καταλαβόντων Κωνσταντι-

νούπολιν

νὐπολιν, Φώτιος ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων Χριστοῦ, ἀθεσμούντων σύνοδον ποιησάμενος, ἀγώγιμον πρὸς αὐτὴν γενέσθαι τὸν ἱεράρχην Ἰγνάτιον παρεσκεύασε, ἑβδομήκοντα καὶ δύο ἀγελαίους παραστησάμενος ψευδομάρτυρας, πείθων αὐτοὺς λαϊκοὺς ὄντας, ἀπειλὰς παραμείγων ταῖς ὑποσχέσεσιν, ἐπὶ πάσης θείας ὀμόσαι δυνάμεως, μὴ ψηφίσθαι, χρόνους ἕνδεκα, μῆνας τέσσαρας, καὶ ἡμέρας εἴκοσι, ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ πατριάρχου διαδραμόντα Ἰγνάτιον, ἐπαναγνοὺς τῇ συνελεύσει ἀποστατικῆς αὐθεντίας ἀποτομίαν, ἔχουσαν οὕτως. Εἴ τις ἐπίσκοπος κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησάμενος, δι' αὐτῶν ἐγκρατὴς ἐκκλησίας γένηται, καθαιρείσθω· ἀποσιωπήσας τοῦ κανόνος τὸ ἐπαγόμενον, καὶ διὰ τοῦτο μόνον, αὐτοῦ ἀποφηνάμενος τὴν καθαίρεσιν.

tes Constantinopolim appulissent: Photius in templo sanctorum & clarissimorum Apostolorum Christi, Synodo eorum, qui Ignatium deposuerant, convocata, adduci ad eam sacrorum antistitem Ignatium curavit: & septuaginta duobus e plebis faece falsis testibus productis; iisque qui Laici essent, minas promissionibus innectendo persuasis, ut per omnipotentiam Dei jurarent, Ignatium, qui annos undecim, menses quatuor, dies viginti, thronum Patriarchae occupasset, electum nunquam fuisse: recitata etiam conventui recisa cujusdam canonis improbatae auctoritatis particula, quae sic habet: Si quis Episcopus mundanorum principum usus opera, per eos Ecclesiam obtinuerit, deponatur: (dissimulato interim eo, quod in Canone proxime sequitur: propter istam solam causam,) depositionem ei decrevit.

151. ROMANA, NICOLAI.

Ὅπερ μαθὼν ὁ ἐν ἁγίοις πάπας Νικόλαος, οὐ γὰρ ἦν εἰκὸς λαθεῖν τὴν οἰκουμένην, ἔργον κακίας εἰς μέσον γενόμενον, τοὺς οἰκείους τοποτηρητὰς ἀκριβῶς ἀνακρίνας, καὶ ἀπὸ τῶν στομάτων αὐτῶν δωροληψίας εὑράμενος, καθαιρέσει διηνεκεῖ Ῥοδοάλδον καὶ Ζαχαρίαν ὑπέβαλεν, καὶ θείαν καὶ ἱερὰν

Quod cum sanctus Papa Nicolaus percepisset: neque enim latere poterat orbem tantum maleficium publice commissum: in locumtenentes suos accurata inquisitione facta, cum ex propria eorum confessione reperisset, munera ipsos accepisse, perpetuae depositioni Rodoaldum & Zachariam subjecit;

cit; divinaque & sacra congregata Synodo, Photium, ut adulterum & invasorem anathemate notavit, quæque ab eo & sub eo acta essent, minime recipienda esse definivit: quin & omnibus, qui ei communicarent, Michaëli ipsi Imperatori, subditis, principibus, & reliquis sanctis Patriarchis, depositionem denunciavit.

ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, Φώτιον ὡς μοιχὸν ἀναθεματίζει καὶ ἐπιβήτορα, τὰ εἰς αὐτὸν καὶ ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντα ὁρισάμενος ἀδόκιμα ἀπρόσδεκτα, καὶ ἀφορισμὸν τοῖς αὐτῷ κοινωνοῦσι Μιχαὴλ ἀποκαλούμενος αὐτοκράτορι, ὑποχειρίοις καὶ ἄρχουσι, καὶ τοῖς λοιποῖς ὁσίοις πατριάρχαις διέπεμψε.

Evanuerat finis propter vetustatem.

Ἐξίτηλον ἦν τὸ τέλος ὑπὸ ἀρχαιότητος.

152. Constantinopolitana Octava Oecumenica.

A.C. 872. Synodus œcumenica octava, Constantinopoli celebrata, anno tertio piissimorum Imperatorum, Basilii & Constantini; in qua præsentibus, Donato & Stephano Episcopis, & Marino diacono, locum tenentibus Adriani Archiepiscopi senioris Romæ, in locum pristinæ dignitatis restitutus est Ignatius; estque judicatum, Photium nefaria occupatione solium Patriarchæ tenuisse, & restituendum esse Ignatium. Tum & execratione damnatus Photius: & hoc decretum latum est: Consecrationes & promotiones Episcoporum, Clericorum electione ac decreto, & Episcoporum collegio fieri debere, hæc sancta & universalis Synodus definivit & statuit: atque jure promulgavit, neminem Laicorum principum vel potentum, semet inserere debere electioni vel promotioni Patriarchæ, vel Metropolitani, aut cujuslibet Episcopi.

Hoc caput, & postremum infra, Latine de suo adjunxit D. Pappus, in quibus Harduinus adposuit hac, qua ex Synodico laudat Allatius lib. de octava Synodo Photiana pag. 19. & 39.

Photius igitur agnoscens Nicolai adversus semetipsum concitatam, atque exardescentem iracundiam, ad se malitiose Michaële Imperatore tracto, & clanculum versuta illa

Φώτιος γοῦν τὸ καθ' ἑαυτοῦ γνοὺς Νικολάου τοῦ Πάπα διάπυρον, Μιχαὴλ συναρπάσας βασιλέα τὴν ἀλλοπρόσαλλον κρυφηδὸν συγγραψάμενος ψευδοσύνοδον, καὶ δῆθεν τοποτηρητὰς

τ

τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν συστησάμενος, φωνὰς καὶ ὑπογραφὰς πάντων ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων, καὶ ἡγουμένων τῶν ὑπ' αὐτὸν καταγράψαι, καὶ πατρικίων μὴ καθόλου εἰδότων πότε καὶ πῶς καὶ διατί συγκεκίνηται, δι' ὧν ἁπάντων καθαίρεσιν καὶ ἀναθεματισμὸν τῷ πάπα Ῥώμης Νικολάῳ τῷ θεοσόφῳ ἀπέστειλε διὰ χειρὸς Ζαχαρίου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος, καὶ Θεοδώρου Καρίας μετατεθέντος εἰς Λαοδίκειαν.

Ἀλλ' ἐν ὅσῳ ταῦτα ἠνύετο, Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως θείᾳ δίκῃ τὸν βίον τελέσαντος Βασίλειος ὁ φιλόχριστος αὐτοκράτωρ μέγας Ῥωμαίων ἀναγορευθεὶς, καὶ ζήλῳ Κυρίου πυρούμενος ἵνα τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας πάντα ἐξάρῃ τὰ σκάνδαλα, θείαν καὶ ἱερὰν οἰκουμενικὴν ὀγδόην σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθῆναι ἐθέσπισε σύνοδον, ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι Ἀδριανοῦ τοῦ πάπα Ῥώμης, Νικόλαος γὰρ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, τοποτηρηταὶ Στέφανος καὶ Δονάτος ἐπίσκοποι, καὶ Μαρῖνος διάκονος, Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης Ἰγνάτιος, Μιχαὴλ διάκονος χαρτοφύλαξ καὶ σύγκελλος, Μιχαὴλ τοῦ πάπα Ἀλεξανδρείας τὸν τόπον ἐπέχων, Θωμᾶς ἐπίσκοπος Τύρου Νικολάου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἠλίας μοναχὸς πρεσβύτερος, καὶ σύγκελλος Θεοδοσίου Ἱεροσολύμων, Βασίλειός τε, καὶ Κωνσταντῖνος οἱ εὐσεβέστατοι αὐτοκράτορες.

illa Pseudosynodo concinnata, & ac si reliquorum Patriarcharum Oratores adessent, vocibus ac inscriptionibus effictis, nec non omnium Episcoporum, Sacerdotum, Diaconorum & Abbatum, qui in ditione illius erant; Patriciorum item, qui prorsus ignorabant, quando, & quomodo, & quare motus ille exortus fuisset, depositionem & anathematismũ Nicolao divinitus instructo Papæ Romano per Zachariam Chalcedonis Metropolitam, & Theodorũ Cariæ in Laodiceam promotũ misit.

Interim dum ista peraguntur, & Michaële Imperatore divino judicio vita defuncto, Basilius Christi amans magnus Græcorum Imperator declaratur, qui divino zelo incensus, ut e Christi Ecclesia omnia scandala ejicerentur, divinam & sacram Oecumenicam Synodum in urbe CPolitana cogi mandavit, in qua præerant præsidentes Adriani Papæ Romani, Nicolaus enim ad Dominum migraverat, Locumtenentes Stephanus, & Donatus Episcopi, & Marinus Diaconus; CPolitanus Patriarcha Ignatius; Papæ Alexandrini locum tenebat Michaël Diaconus Chartophylax, & Syncellus; Antiocheni Syriæ Nicolai Thomas Tyri Episcopus; Hierosolymorum Theodosii Elias Monachus Presbyter, & Syncellus; Basilius & Constantinus piissimi Imperatores. Quæ

sancta

sancta Synodus sanctas & oecumenicas septem Synodos, & a longinquo tempore inter ipsas beatos Patres praeconis instar depraedicans Nicolai & Adriani Papae Romae Synodica confirmavit, & Photium anathemati tradens, quae in ipsum, & per ipsum, & ab ipso omnia facta tentataque justis Ecclesiasticae traditionis definitionibus rejecit; & sic, ut Dei cultores addecet, peracta, in dextris sanctae magnae Salvatoris Christi Ecclesiae partibus, quam Sapientiam nuncupare didicimus, absoluta est.

τορες. ἥτις ἁγία Σύνοδος τὰς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ Συνόδους, καὶ τοὺς ἀνέκαθεν αὐτῶν διὰ μέσου πατέρας μακαρίους ἀνακηρύξασα, Νικολάου, καὶ Ἀδριανοῦ πάπα Ῥώμης τὰ Συνοδικὰ ἐπεκύρωσε, καὶ τὸν Φώτιον ἀναθεματίσασα, καὶ τὰ εἰς αὐτὸν, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ πάντα γινόμενα, δικαίοις ὅροις ἐκκλησιαστικῆς ἀποβαλέσα παραδόσεως, καὶ οὕτω θεοπρεπῶς τετελείωτο ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι γινομένη τῆς ἁγίας μεγάλης τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐκκλησίας, ἥπερ Σοφίαν καλονομάζειν ἐξεπαιδεύθημεν.

153. Constantinopolitana.

Quam ipsam aliqui Octavam Oecumenicam nominant.

A.C. 877. Ignatio circa annum Domini DCCCLXXVII. mortuo, Photius consentiente Johanne IX. Papa Romano, qui VIII. alias solet nominari, in solium Patriarchale reductus est à Basilio Imperatore. Habita inde Synodus est Episcoporum Constantinopoli, in qua de unione cum Johanne his verbis, quae apud Balsamonem reperiuntur, est actum. Statuit sancta & universalis Synodus, ut si qui ex Italiae Clericis, vel Laicis, vel Episcopis, in Asia vel Europa, vel Libya versantes, sub vinculo, vel depositione, vel anathematizatione, apud sanctissimum Papam Johannem fuerunt, ut ii quoque sint ejusmodi etiam apud Photium sanctissimum Patriarcham Constantinopolitanum in eadem poenae definitione: id est, vel depositi, vel anathematizati, vel segregati; & quos Photius quidem sanctissimus noster Patriarcha, clericos vel laicos, vel episcopalis vel sacerdotalis ordinis in quacunque parochia, segregationi vel depositioni vel anathematizationi subjecerit, sanctissimus quoque Papa Johannes, & sancta Dei Romanorum Ecclesia, eosdem in eodem poenae judicio habeat; privilegiis, quae adsunt sanctissimae Romanorum Ecclesiae sedi, & ejus antistiti, nihil penitus innovatis, nec nunc, nec in posterum.

CAPUT IV.

CONCILIORUM NOTITIA Alphabetica, Chronologica & Geographica.

Index Conciliorum Alphabeticus ex editione Labbei, collatus cum novissima Harduiniana & Regia. 1. Index Conciliorum eo ordine, quo habita sunt, collatis iisdem tribus editionibus, additisque variis observationibus. 2. Notitia Geographica Episcopatuum, quorum in Conciliis mentio. 3. Mantissa de recentibus Historiæ Ecclesiasticæ scriptoribus. 4.

Index Alphabeticus Conciliorum.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1172.	Abrincantense	*Alexandro III.*	VI. 2. p. 1631.	X. 1457.	XXVII. 388.
circa 197.	Achaicum seu Corinthiacum	*Victore I.*		I. 598. 601	
197.	Achillanum	*Victore I.*		I. 599.	
788.	Acleense seu Acclechense	*Hadriano I.*	IV. 823.	VII. 966.	XX. 2.
1627.	Adriensis, infra Rhodig.				
394.	Adrumetinum	*Siricio*		II. 1153.	III. 458.
1065.	Æduense		VI. 1145.		
1056.	in S. Ægidii villa	*Victore II.*	VI. 1041.	IX. 1082.	
1210.	ibidem	*Innocentio III.*	VI. 2. p. 1995.	XI. 54.	
1009.	Ænhamense	*Johanne XVII.*	VI. 773.	IX. 789.	XXV. 240.
217.	Africanum	*Zephyrino*		I. 602.	I. 272.
255.	Africanum I.	*Stephano I.*		I. 741.	I. 465.
256.	Africanum II.	*Stephano I.*		I. 746.	I. 473.
399.	Africanum I.	*Anastasio I.*		II. 1221.	I. 566.
401.	Africanum II.	*Anastasio I.*		II. 1241.	III. 597.
401.	Africanum III.	*Anastasio I.*		II. 1245.	III. 597.

S 2 2

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	habitarum A. 1649. 1652. 1658. prodierunt separatim Carmagnolæ, fol.				
1620.	Albinganense Concilium, sub D. Vincentio Laudinello Episcopo. Papiæ 1620. 4.				
circa 235.	Alexandrinum, sub Demetrio Alex.		I. in indice.	I. 1564.	
236.	Alexandrinum	*Fabiano*		I. 1564.	
263.	Alexandrinum I.	*Dionysio*		I. 831.	
263.	Alexandrinum II.	*Dionysio*		I. 832.	
circa 308.	Alexandrinum		I. in indice.		
315.	Alexandrinum I.	*Sylvestro I.*		I. 1491. & 1494.	II. 85.
319.	Alexandrinum II.	*Sylvestro I.*		I. 1493.	II. 87.
321.	Alexandrina duo		I. 295. 310.		
circa 330.	Alexandrinum		I. in indice.		
339.	Alexandrinum	*Julio I.*	I. 569.	II. 532.	II. 620.
362.	Alexandrinum I.	*Liberio*	I. 729.	II. 97. 808.	III. 206.
363.	Alexandrinum II.	*Liberio*	I. 739.	II. 823.	III. 218.
399.	Alexandrinum cum Theophilus Alexxandrinus esset Episcopus.	*Anastasio I.*	I. in indice.	II. 1219.	III. 564.
430.	Alexandrinum	*Cælestino I.*	I. in indice.	II. 1688.	IV. 675.
430.	Alexandrinum	*Cælestino I.*		III. 1255.	
449.	Alexandrinum Conciliabulum	*Leone I.*		III. 1475.	IX. 427.
451. aut sq.	Alexandrinum	*Leone I.*		IV. 1007.	
457.	Alexandrinum Conciliabulum	*Leone I.*		IV. 1008.	
475.	Alexandrinum Conciliabulum	*Simplicio*		IV. 1151.	
482.	Alexandrinum Conciliabulum	*Simplicio*		IV. 1152.	
484.	Alexandrinum Conciliabulum	*Felice III.*		IV. 1153.	
485.	Alexandrinum	*Felice III.*		IV. 1153.	
circa 630.	Alexandrinum Conciliabulum	*Honorio I.*		V. 1696.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
633.	Alexandrinum	*Honorio I.*	III, in indice.	V. 1695.	XIV. 476.
	Decreta in Synodis Alexandrinis A. 1602. 1605. 1606. ſub Petro Georgio Odeſchalco Epiſcopo. Alexandriæ in Italia 1608. 4.				
709.	Alnenſe in Anglia	*Conſtantino*	III. 1831.	VI. 1401.	XXI. 247.
802.	Altinenſe	*Leone III.*	IV. 965.	VII. 1187.	XX. 311.
304.	Alutinenſe		I. in indice.		
1059.	Amalphitanum vide Melphitanum.	*Nicolao II.*	VI. 1067.	IX. 1105.	XXV. 597
1601.	Amalphitanum ſub Julio Roſſinio Archiepiſcopo. Firmi 1606. 4.				
1170.	ad S. Amantii Buxienſis Conventus		VI. 2. p. 1625.		
978.	Ambresbyrienſe	*Benedicto VII.*	VI. 705.	IX. 724.	XXV. 199.
	Amerinæ Synodi ab Anton. Maria Gratiano Epiſcopo A. 1595. habitæ acta prodierunt ſeparatim Venet. 1597. fol.				
circa 314.	Ancyranum	*Sylveſtro I.*	I. 269.	I. 1456.	II. 43.
358.	Ancyranum Conciliabulum ſemiArianorum	*Liberio*	I, 707.	II, 789.	III, 186.
391.	Ancyranum Conciliabulum	*Siricio*		II, 1041.	
453.	Andegavenſe	*Leone I.*	II, 777.	IV, 1020.	IX, 442.
530.	Andegavenſis Conventus	*Bonifacio II.*		IV, 1828.	
1269.	Andegavenſe	*Clemente IV.*	VII, 647.	XI, 911.	
1279.	Andegavenſe	*Nicolao III.*	VII, 815.	XI, 1104.	
1365.	Andegavenſe	*Urbano V.*	VII, 1771.	XI, 1939.	
1448.	Andegavenſe ſeu Turonenſe	*Nicolao V.*	IX, 1341.	XIII, 1352.	
587.	Andelaënſe	*Pelagio II.*		V, 993.	XIII, 96.
	Angaritanum Novatianorum	*Siricio*	I. in indice.		III, 156.
679.	Anglicanum generale		III, 1037.		
circa 700.	Anglicanum incerti loci		III, 1821.	VI, 1393.	XVII, 235. XXI, 46.
circa 708.	Anglicanum ſub Ina Rege		III, 1827.		
	Anglicanum	*Formoſo*		IX, 429.	XXIV, 618.
969.	Anglicanum	*Johanne XIII.*	VI, 675.	IX, 698.	XXV, 175.

1072. Angli-

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1072.	Anglicanum	*Alexandro II.*	VI, 1173.	IX, 1211.	XXV, 689.
1074.	Anglicanum	*Gregorio VII.*	VI, 1551.	X, 344.	XXVI, 566
1076.	Anglicanum	*Gregorio VII.*	VI, 1555.		
1083.	Anglicana quinque		VI, 1614.		
1095.	Anglicanum	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1741.	X, 597.	XXVI, 679
1093.	Anglicanus Conventus		VI, 2. p. 1705.		
1167.	Anglicanum Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1619.	X, 1444.	XXVII, 350
1188.	Anglicanum	*Clemente III.*	VI, 2. p. 1901.	X, 1762.	XXVIII, 44.
1341.	Anglicanum		VII, 1639.		
1400.	Anglicanum	*Bonifacio VIII.*		XI, 2082.	
1402.	Anglicanum	*Bonifacio VIII.*		XI, 2082.	
1404.	Anglicanum vide Britannica.	*Bonifacio VIII.*	VII, 1925.	XI, 2082.	
1130.	Aniciense	*Innocentio II.*	VI, 2. p. 1181.	X, 971.	
1025.	Ansanum	*Johanne XVIII.*	VI, 839.	IX, 859.	
1070.	Ansanum	*Alexandro II.*	VI, 1163.	IX, 1201.	
1076.	Ansanum	*Gregorio VII.*	VI, 1567.	X, 359.	
1100.	Ansanum	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1861.	X, 726.	
1112	Ansanum	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1914.	X, 786.	
56	Antiochenum Apostolorum		I. in indice.	I, 62.	
circa 253	Antiochenum	*Cornelio*		I, 719.	
264	Antiochenum I,	*Dionysio*	I. in indice.	I, 843.	I, 543.
268. 269	Antiochen. II, & III, contra Paulum Samosaten.	*Dionysio*	I. in indice & p. 195.	I, 893. 901.	I, 548.
329. 335	Antiochenum Conciliabulum Arianorum.	*Sylvestro I.*	I. in indice.	II, 87.	
341	Antiochenum I.	*Julio I.*	I, 589.	II, 89. 559.	II, 640.
341	Antiochenum II.	*Julio I.*		II, 89. 607.	II, 689.
344	Antiochenum III. Conciliabulum	*Julio I.*		II, 90.	
circa 348	Antiochenum IV. Conciliabulum	*Julio I.*		II, 91.	
355 & 357	Antiochena Arianorum		I, in indice.		
360	Antiochenum Conciliabulum	*Liberio*	I, in indice.	II, 96. 807.	III, 204. 221

361 An-

1408 Aqui-

* Binius minus bene 1142.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1408	Aquilejense	*Gregorio XII.*	VII, 1949.	XI, 2012.	XXIX, 184
1566	Aquilejense, jussu Philippi Archinti Episcopi Comensis A. 1598. promulgatum. Comi 1599. 4.				
1596	Aquilejense	*Clemente VIII.*	X, 1871.	XV, 1471.	XXXVI, 780
789	Aquisgranense Capitulare	*Hadriano I.*		VII, 966.	
799	Aquisgranense	*Leone III.*	IV, 929.	VII, 1151.	XX, 265.
802	Aquisgranense	*Leone III.*		VII, 1863.	XX, 318.
809	Aquisgranense	*Leone III.*	IV, in indice.	VII, 1194	
816	Aquisgranense I.	*Stephano IV.*	IV, 1055.	VII, 1307.	XX, 430.
817	Aquisgranensis Conventus	*Paschale I.*	IV, 1225.	VII, 1505.	XXI, 23.
818	Aquisgranense	*Paschale I.*	IV, in indice.	VII, 1866.	
836	Aquisgranense II.	*Gregorio IV.*	IV, 1387.	VII, 1700.	XXI, 295.
842	Aquisgranense	*Gregorio IV.*	IV, in indice.	VII, 1777.	XXI, 406.
860	Aquisgranensia duo	*Nicolao I.*	V, 501.	VIII, 696.	XXII, 675.
862	Aquisgranense III.	*Nicolao I.*	V, 539.	VIII, 739.	XXII. 734.
1022	Aquisgranense	*Benedicto VIII.*	VI, 833.	IX, 853.	XXV, 302.
863	Aquitanicum incerti loci	*Nicolao I.*		VIII, 1936.	
247	Arabicum	*Fabiano*		I, 650.	I, 338.
1062	Aragonense	*Alexandro II.*	VII, 1135.	IX, 1173.	XXV, 664.
1408 & 1409	Aragoniense seu Perpinianense Conciliabulum	*Gregorio XII.*		IX, 2108.	XXIX, 186.
1473	Arandense		IX, 1501.		
441	Arausicanum I.	*Leone I.*	I, 1783.	III, 1446.	VII, 272.
529	Arausicanum II.	*Felice IV.*	II, 1097.	IV, 1666.	XI, 61.
1229	Arausicanum	*Gregorio IX.*	VII, 183.	XI, 437.	
1171	Ardmachiense	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1627.	X, 1452.	
314	Arelatense I.	*Silvestro I.*	I, 259.	I, 1421 1456.	II, 22.
353	Arelatense Arianorum	*Liberio*	I, 697.	II, 770.	III, 163.
452	Arelatense dictum II.	*Leone I.*	II, 771.	IV, 1010. 1819.	IX, 428.
circa 455	Arelatense dictum III.	*Leone I.*	II, 779.	IV, 1023.	IX, 447.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
447	Asturicense		I, in indice.		
765	Attiniacensis Conventus	*Paulo I.*	III, 2009.	VI, 1701.	XVII, 648.
822	Attiniacense	*Paschale I.*	IV, 1247.	VII, 1529.	XXI, 55.
835	Attiniacensis Conventus	*Gregorio IV.*		VII, 1694.	
870	Attiniacense	*Hadriano II.*	V, 1217.	VIII, 1537.	XXIII, 782
1025	Atrebatensis Synodus		VI, in indice.		
1099	Audomarense	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1761.	X, 618.	
1279	Audomarense	*Nicolao III.*		XI, 1643.	
1080	Avenionense	*Gregorio VII.*		X, 390.	XXVI, 599
1209	Avenionense	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 1985.	XI, 41.	
1210	Avenionense	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 1995.	XI, 53.	
1270	Avenionense	*Clemente IV.*	VII, 655.	XI, 919.	
1279	Avenionense	*Nicolao III.*	VII, 771.	XI, 1050.	
1282	Avenionense	*Martino II.*	VII, 877.	XI, 1174.	
1326	Avenionense	*Joanne XX.*	VII, 1491.	XI, 1717. & 2476.	
1327	Avenionense	*Joanne XX.*	VII, 1537.	XI, 1774.	XXIX, 117
1337	Avenionense	*Benedicto XII.*	VII, 1619.	XI, 1850.	
1457	Avenionense		IX, 1387.		
1594	Avenionense	*Clemente VIII.*	X, 1835.	XV, 1434.	
952	Augustanum	*Agapeto II.*	VI, 615.	IX, 635.	XXV, 91.
1548	Augustana Synodus	*Paulo III.*	IX, 2029.	XIV, 566.	XXXV, 122.
663. vel 670	Augustodunense	*Adeodato*	III, 1013.	VI, 535. 1887.	XV, 497.
circa 1065	Augustodunense	*Alexandro II.*		IX, 1183.	
1077	Augustodunense	*Gregorio VII.*		VI, 1567.	X, 360.
1094	Augustodunense sive Ostoniense, vide Eduense	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1711.	X, 499.	XXVI, 659.
511	Aurelianense I.	*Symmacho IV.*	II, 1008.	IV, 1403.	X, 399.
533	Aurelianense II.	*Joanne II.*	II, 1177.	IV, 1779.	XI, 160.
538	Aurelianense III.	*Silverio*	II, 1421.	V, 294.	XI, 617.
541	Aurelianense IV.	*Vigilio*	II, 1435.	V, 380.	XI, 633.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1009	Barcinonensis Conventus	*Joanne XVIII.*	VI, 773.	IX, 1248.	
1054	Barcinonensis Conventus	*Leone IX.*	VI, 1037.	IX, 1077.	
1058	Barcinonensis Conventus	*Benedicto X.*		IX, 1259.	
1064	Barcinonense	*Alexandro II.*	VI, 1143.	IX, 1180.	XXV, 669.
1094	Barense	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1753.	X, 611.	XXVI, 681.
1061	Basileense Conciliabulum	*Alexandro II.*	VI, 1117.	IX, 1155.	XXV, 637.
1431	BASILEENSE Oecumenicum	*Eugenio IV.*	VIII, 1103.	XII, 459.	XXX, I. XXXI, I.
1228	Bassegiensis Conventus	*Gregorio IX.*		XI, 414.	
772	Bavaricum	*Hadriano I.*	III, 2029.		XVIII, 104.
694	Becanceldense	*Sergio I.*	III, 1805.	VI, 1356 1359.	XVII, 179.
circa 798	Becanceldense	*Leone III.*	IV, 925.	VII, 1148.	XX, 261.
845	Bellovacense	*Sergio II.*	IV, 1473.	VII, 1811 1826.	XXI, 454.
	Bellovacense	*Benedicto IX.*			XXV, 409.
1114	Bellovacense	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1925.	X, 797.	XXVI, 798.
1119	Bellovacense	*Callisto II.*	VI, 2. p. 1101.	X, 882.	
1124	Bellovacense	*Callisto II.*		X, 908.	
1161	Bellovacense	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1585.	X, 1406.	XXVII, 350.
	Bellovacense fictitium		VI, 892.		
1059	Beneventanum	*Nicolao II.*	VI, 1067.	IX, 1105.	
1061	Beneventanum		VI, 1075.		
1062	Beneventanum		VI, 1117.		
1075	Beneventanum	*Gregorio VII.*	VI, 1553.	X, 1813.	
1087	Beneventanum	*Victore III.*	VI, 2. p. 1625.	X, 418.	XXVI, 607.
1091	Beneventanum	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1695.	X, 483 1822.	XXVI, 657.
1108	Beneventanum I.	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1889.	X, 757.	XXVI, 767.
1112	Beneventanum II.	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1921.	X, 792.	XXVI, 794.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1117	Beneventanum III.	*Paschale II.*	VI,2.p.1939.	X,812.	
1119	Beneventanum	*Callisto II.*	VI,2.p.1101.	X,1835.	
circa 850	Benningdonense	*Leone IV.*	V,33.	VIII,72.	XXI,627.
697	Berghamstedense	*Sergio I.*	III,1817.	VI,1576.	XVII,211.
1100	Bertrandi villæ conventus		VI,2.p.1861.		
449	Berytense	*Leone I.*	I, in indice.	III,1469. & IV,637.	VII,302.
1261	Beverlacense	*Alexandro IV.*		XI,815.	
356	Biterrense Arianorum Conciliabulum	*Liberio*	I,699.	II,783.	III,176.
1233	Biterrense	*Gregorio IX.*		XI,452.	
1246	Biterrense	*Innocentio IV.*	VII,405.	XI,676.	
1255	Biterrense	*Alexandro IV.*	VII,479.	XI,753.	
1279	Biterrense	*Nicolao III.*	VII,763.	XI,1061.	
1280	Biterrense	*Nicolao III.*	VII,835.	XI,1124.	
1299	Biterrense	*Bonifacio VIII.*	VII,1205.	XI,1430.	
1333	Biterrense		VII,1207.		
1351	Biterrense	*Clemente VII.*	VII,1685.	XI,1918.	

Synodus Bituntina Cornelii Mussi Episcopi Bituntini, totam fere Ecclesiasticam disciplinam constitutionibus synodalibus complectens. Venet. 1579. fol.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
454	Bituricense	*Leone I.*		IV,1819.	
472	Bituricense	*Simplicio*		IV,1820.	
767	Bituricense	*Paulo I.*		V,1886.	
842	Bituricense	*Gregorio IV.*		VII,1874.	
1031	Bituricense	*Joanne XVIII.*		IX,864.	
	Bituricense	*Benedicto IX.*			XXV,342.
1145	Bituricensis Conventus	*Eugenio III.*	VI,2.p.1293.	X,1099.	
1215	Bituricense	*Innocentio III.*	VI,2.p.2051.	XI,2333.	
1225	Bituricense	*Honorio III.*	VII,133.	XI,91.	
1228	Bituricense	*Gregorio IX.*	VII,173.	XI,425.	
1276	Bituricense	*Hadriano V.*	VII,741.	XI,1017.	
1286	Bituricense	*Honorio IV.*	VII,949.	XI,1246. & 2521.	
1337	Bituricense	*Benedicto XII.*	VII,1607.	XI,2522.	

A. C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1438	Bituricense	*Eugenio IV.*	VIII, 1949.	XII, 1429.	XXX, 909.
1528	Bituricense	*Clemente VII.*		XIV, 426.	
1584	Bituricense	*Gregorio XII.*	X, 1457.	XV, 1067.	
942	Bonnense	*Stephano VIII.*	VI, in indice.	IX, 1237.	
1264	Bononiense in Gallia	*Urbano IV.*	VII, 559.	XI, 829.	
circa 243	Bostrenum	*Fabiano*	I, in indice.	I, 651.	
412	Bracarense	*Innocentio I.*	I, 1190.	II, 1508.	
563	Bracarense II.	*Joanne III.*	III, 347.	V, 836.	XII, 567.
572	Bracarense III.	*Joanne III.*	III, 383.	V, 894.	XII, 656.
675	Bracarense IV.	*Adeodato*	III, 1031.	VI, 561.	XV, 536.
964	Brandanfordiæ	*Joanne XII.*	VI, 635.	IX, 675.	XXV, 122.
580	Brennacense	*Pelagio II.*	III, 449.	V, 965.	XIII, 53.
1050	Briotnensis Conventus	*Leone IX.*	VI, 1017.	IX, 1054.	
449	Britannicum	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1474.	VII, 310.
	Britannicum	*Symmacho*			X, 414.
519	Britannicum	*Hormisda IV.*		IV, 1590.	X, 622.
circa 712	Britannicum	*Constantino VI.*	III, 1847.	VI, 1421.	
	Britannicum	*Hadriano I.*			XX, 2.
1261	Britannica duo vide Anglicum.		VII, 546.		
1079	Britannicum in minore Britannia, hoc est Aremoricum	*Gregorio VII.*	VI, 1587.	X, 380.	XXVI, 591
1094	Brivatense	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1709.	X, 499.	
1080	Brixiense Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1595.	X, 389.	XXVI, 598
1279	Budense	*Nicolao III.*	VII, 789.	XI, 1071.	
943	Bundense	*Marino II.*		IX, 1237.	
385	Burdegalense	*Siricio*	I, 859.	II, 1034.	III, 447.
1076	Burdegalense		VI, 1551.		
1079	Burdegalense	*Gregorio VII.*	VI, 1587.	X, 381.	
1098	Burdegalense	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1757.	X, 614.	
1255	Burdegalense	*Alexandro IV.*	VII, 470.	XI, 738.	
1262	Burdegalense	*Urbano IV.*	VII, 553.	XI, 822.	
1583	Burdegalense	*Gregorio XIII.*	X, 1333.	XV, 944.	
1624	Burdegalense	*Urbano VIII.*	XI, 59.	XV, 1632.	
1080	Burgense	*Gregorio VII.*	VI, 1605.	X, 1815.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1136	Burgense		VI,2. in indice.		

Diœcesanum Burgense ab Alphonso Puteo Episcopo habita A. 1624. separatim prodiit Placentiæ 1624. 4. & alterum Burgense S. Sepulchri à F. Dionysio Episcopo A. 1641. Florent. 1641. 4.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
955	Burgundicum incerti loci	*Agapeto II.*	VI,619.		
1170	Buxiensis Conventus	*Alexandro III.*		X,1451.	
circa 504	Byzacenum	*Symmacho*	I,969.	IV,1378.	X,368.
541	Byzacenum	*Vigilio*	II, in indice.	V,380.	XI,616.
602	Byzacenum	*Gregorio M.*		V,1612.	XIV,350.
646	Byzacenum	*Theodoro*		V,1697. 1835.	XIV,656.

C.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
393	Cabarsussitanum Donatistarum		I, in indice.		
470	Cabilonense	*Simplicio*		IV,1820.	
579	Cabilonense	*Pelagio II.*	III,447.	V,963.	XIII,52.
589	Cabilonensis Conventus	*Pelagio II.*		V,1025.	
594	Cabilonense	*Gregorio M.*	III, in indice.	V,1854.	XIV,350.
603	Cabilonense	*Gregorio M.*	III,541.	V,1612.	
circa 650	Cabilonense I.	*Martino I.*	III,947.	VI,385.	XV,289.
813	Cabilonense II.	*Leone III.*	IV,1029.	VII,1270.	XX,388.
839	Cabilonensis Conventus	*Gregorio IV.*	IV, in indice.	VII,1770.	XXI,398.
873	Cabilonense	*Joanne VIII.*	VI,137.	IX,251.	XXIV,385
875	Cabilonensis Conventus	*Joanne VIII.*	VI,159.	IX,275.	
886	Cabilonense		VI,395.		
894	Cabilonense	*Formoso*	VI,433.	IX,437.	XXIV,57[illegible]
915	Cabilonense	*Joanne X.*	VI,559.	IX,578.	XXV,18.
1063	Cabilonense	*Alexandro II.*	VI,1139.	IX,1177.	
1073	Cabilonense	*Alexandro II.*	VI,1515.	X,1811.	
1073	Cabilonense	*Gregorio VII.*		X,308.	
381	Cæsaraugustanum	*Damaso I.*	I,805.	II,1009.	III,413.

592 Cæsar-

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
592	Cæsaraugustanum	*Gregorio M.*	III, 533.	V, 1600.	XIV, 332.
691	Cæsaraugustan. III.	*Sergio I.*	III, 1779.	VI, 1311.	XVIII, 108.
	Cæsariense in Ponto	*Silvestro I.*		I, 1490.	
circa 197	Cæsariense in Palæstina	*Victore I.*	I, in indice.	I, 596. 600.	
326	Cæsariense in Palæstina Conciliabulum	*Silvestro I.*		II, 85.	
circa 370	Cæsariense Cappadociæ	*Damaso I.*		II, 99.	
1042	Cæsenatense	*Benedicto IX.*	VI, 919.	IX, 941.	
1637	Cæsenæ celebratum à Petro Bonaventura Episcopo, prodiit Romæ 1638. 4.				
451	CALCHEDONENSE generale IV.	*Leone I.*	II, 1.	IV, 1003. 1006.	VIII, 1. IX, 1
787	Calchutense	*Hadriano I.*	III, 2071.	IX, 787.	XVIII, 224
	Calense, vide Kalense.				
1420	Calischiensis Synodus	*Martino III.* vulgo *V.*	VIII, 991.	XII, 349.	
1119	Calixti Papæ Concilia		VI, a. p. 1999.		
	Constitutiones Synodales del Arzobispado de Caller, hechas y ordenadas per Don Bernardo de la Cabra Arçobispo, en la Synodo del anno 1651. en Caller 1652. fol.				
978	in Calnensi villa	*Benedicto VII.*	VI, 703.	IX, 724.	XXV, 199.
circa 465	Cambricum	*Hilaro*		IV, 1059.	IX, 498.
1565	Cameracense	*Pio IV.*	X, 571.	XV, 147.	
1586	Cameracense		IX, 2153.		
1238	Campinacense	*Gregorio IX.*	VII, 315.	XI, 556.	
617	Cantianum	*Bonifacio V.*	III, in indice	V, 1662.	XIV, 353.
685	Cantuariense		III, 1757.		
705	Cantuariense	*Sabiniano*		V, 1614.	XIV, 335.
785	Cantuariense	*Joanne V.*		VI, 1874.	
820	Cantuariense	*Paschale I.*		VII, 1519.	
1236	Cantuariense	*Gregorio IX.*	VII, 265.	XI, 503.	
1286	Cantuariæ damnatæ opiniones hæreticæ		VII, 1065.		

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1341	Cantuarienſe	*Benedicto XII.*		XI, 1873.	
1399	Cadtuarienſe	*Bonifacio IX.*	VII, 1925.	XI, 2081.	
1439	Cantuarienſe	*Eugenio IV.*		XIII, 1282.	
1463	Cantuarienſe	*Pio II.*		XIII, 1439.	
389	Capuanum	*Siricio*	I, in indice.	II, 1039.	III, 454.
1087	Capuanum	*Victore III.*	VI, 2. p. 1625.	X, 418.	XXVI, 607
1118	Capuanum	*Gelaſio II.*	VI, 2. p. 1947.	X, 823.	XXVII, 15
	Diœceſanum Caputaquenſe à D. Petro de Matta & Haro Epiſcopo habitum A. 1617. prodiit Viterbii 1619. 4.				
circa 366	Caricum conciliabulum	*Liberio*		II, 839.	III, 234.
926	Carilocenſe	*Johanne X.*	VI, 563.	IX, 582.	XXV, 21.
849	Cariſiacenſe I.	*Leone IV.*	V, 17.	VIII, 55.	XXI, 601.
853	Cariſiacenſe II.	*Leone IV.*	V, 57.	VIII, 98. 1935.	
857	Cariſiacenſe	*Benedicto III.*	V, 115.	VIII, 246.	XXII, 25.
868	Cariſiacenſis conventus	*Hadriano II.*	V, 731.	VIII, 1939.	XXII, 61
849	Carnotenſis conventus	*Leone IV.*	V, 17.	VIII, 1928.	
1124	Carnotenſe	*Calliſto II.*		X, 908.	
1146	Carnotenſe	*Eugenio III.*	VI, 2. p. 1295.	X, 1102.	XXVII, 18
527	Carpentoratenſe	*Felice IV.*	I, 1095.	IV, 1363.	
252	Carthaginenſe I.	*Cornelio*		I, 713. 719.	I, 424.
253	Carthaginenſe II.	*Cornelio*		I, 715.	I, 427.
256	Carthaginenſia tria de Baptiſmo	*Stephano I.*		I, 761. 763. 786. 798.	I, 494. 498. 508.
306	Carthaginenſe I. conciliabulum	*Marcello I.*		I, 1378.	I, 671.
308	Carthaginenſe II.	*Marcello I.*		I, 1379.	I, 672.
348	Carthaginenſe dictum I.	*Julio I.*		II, 713. 1821.	III, 101.
390	Carthaginenſe dictum II.	*Siricio*		II, 1158. 1827.	III, 465.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
397	Carthaginiense dictum III.	*Siricio*		II, 1165. 1884.	III, 481.
398	Carthaginiense dictum IV.	*Anastasio I.*		II, 1196.	III, 552.
398	Carthaginiense dictum V.	*Anastasio I.*		II, 1215.	III, 557.
411	Carthaginiensis collatio	*Innocentio I.*	I, 1043.	II, 1335.	IV, 101.
412	Carthaginiense contra Pelagianos I.	*Innocentio I.*		II, 1510.	IV, 357.
416	Carthaginiense contra Pelagianos II.	*Innocentio I.*		II, 1533.	
419	Carthaginiense dictum VI.	*Bonifacio I.*		II, 1589.	IV, 443.
eodem anno	Carthaginiense VII. seu Sessio secunda Sexti	*Bonifacio I.*		II, 1603.	IV, 465.
circa 420	Carthaginiense XIX.	*Johanne I.*		II, 1605.	
525	Carthaginiense	*Johanne I.*		IV, 1628.	
534	Carthaginiense	*Agapeto I.*		IV, 1785.	
646	Carthaginiense	*Theodoro*		V, 1698. 1836.	XIV, 656.

Carthaginiensia Concilia longe plura & distinctius refert Harduinus hoc modo:

A.C.	Concilium.	Harduin.
215	Carthaginiense sub Agrippino	I, in indice.
217	Carthaginiense II. sub Agrippino	I, in indice.
251	Carthaginiense I. sub Cypriano	I, in indice.
	II. sub Cypriano	I, 133.
	III. sub Cypriano	I, 147.
	IV. sub Cypriano	I, 149.
	Carthaginiense sub Cypriano I. de Baptismo	I, 154.
	Carthaginiense sub Cypriano II. de Baptismo	I, 157.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1595	Castellanetense à D. Bernhardo Nicosiensi, Episcopo Castellanetensi habitum, prodiit Romæ 1596. 4.				
1626	civitatis Castellanæ, ab Angelo Gazadino Episcopo celebratum, editumque Roncilioni 1627. 4.				
1674	Constitutiones Synodales à Josepho à S. Maria de Sebastianis, Episcopo civitatis Castelli, prodierunt Rom. 1675. 4.				
933	Castelli Theoderici	*Joanne IX.*	VI, 573.	IX, 592.	
1231	Castri Gonterii	*Gregorio IX.*	VII, 191.	XI, 438.	
1253	Ibidem	*Innocentio IV.*	VII, 547.	XI, 715.	
1268	Ibidem	*Clemente IV.*	VII, 645.	XI, 909.	
1336	Ibidem	*Benedicto XII.*	VII, 1613.	XI, 1842.	
1115	Catalaunense	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1929.	X, 802.	
1622	Catanense à Joanne de Torres Osorio, Episcopo, habitum & separatim editum Catanæ in 4.				
1628	Diœcesanum sacri Monasterii Cavensis per Angelum de Fundis, Abbatem prodiit Neapoli 1629. 4.				
394	Cavernense conciliabulum	*Siricio*		II, 1153.	III, 459.
447	Celenense in Gallæcia	*Leone I.*		III, 1466.	
816	Celichytense	*Stephano IV.*	VI, 1219.	VII, 1484.	XX, 638.
1188	Cenomanensis conventus	*Clemente III.*	VI, 2. p. 1899.	X, 1760.	
1618	Cephaleditanum à Martino Mira Episcopo celebratum, prodiit Panormi 1618. 4.				
451	CHALCEDONENSE generale IV.	*Leone I.*	II, 1.	IV, 1003.	VIII. & IX.
1167	Chinonensis conventus	*Alexandro III.*	VI, 2. 1617.	X, 1443.	
1157	Cicestrense	*Hadriano IV.*	VI, 2. 1367.	X, 1176.	
1289	Cicestrense	*Nicolao IV.*	VII, 1151.	XI, 1345.	
1292	Cicestrense	*sede vacante*	VII, 1167.	XI, 1361.	
423	Cilicium		I, in indice.		
303	Cirtense	*Marcellino*	I, in indice.	I, 936.	I, 603.
412	Cirtense conciliabulum	*Innocentio I.*		II, 1518.	IV, 343.

1280

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1280	Coloniensis Synodus	*Nicolao III.*	VII, 817.	XI, 1107.	
1300	Coloniensis Synodus	*Bonifacio VIII.*	VII, 1215.	XI, 1439.	
1310	Coloniense	*Clemente V.*	VII, 1305.	XI, 1517.	
1322	Coloniense	*Joanne XX.*	VII, 1481.	XI, 1707.	
1423	Coloniensis Synodus	*Martino III.*		XII, 360.	
1452	Coloniense	*Nicolao V.*	IX, 1363.	XIII, 1378.	
1470	Coloniense	*Paulo II.*		XIII, 1436.	
1536	Coloniense	*Paulo III.*	IX, 1965.	XIV, 484.	xxxv, 3.
1549	Coloniense vide Agrippinense.	*Paulo III.*	IX, 2077.	XIV, 627.	xxxv, 213.
843	Coloniæ villæ	*Gregorio VI.*		VII, 1783. 1819.	XXI, 14.

1565 & 1579 duorum conciliorum diœcesanorum Comensium acta sub D. Jo. Antonio Ulpio Episcopo prodiere Comi 1588. 4.

Jo. Francisci Bonhomii, Episcopi Vercellensis & Visitatoris Apostolici, in diœcesibus Comi & Novariæ decreta generalia in visitatione Comensi edita, adjunctis summorum Pontificum sanctionibus & Episcoporum Comensium edictis, Comi 1618. 4.

1633 Synodus Diœcesana Comensis V. à Lazaro Carafino Episcopo habita, editaque Comi 1634. 4.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
757	Compendiense	*Paulo I.*	III, 203.	VI, 1694.	XVII, 641.
758	Compendiensis conventus	*Paulo I.*		VI, 1884.	
23	Compendiense			IV, in indice.	
33	Compendiensis conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1377.	VII, 1686.	XXI, 278.
085	Compendiense	*Gregorio VII.*	VI, 1617.	X, 406.	
235	Compendiense	*Gregorio IX.*		XI, 503.	
270	Compendiense	*Clemente IV.*		VII, 653.	X, 917.
277	Compendiense	*Joanne XIX.*	VII, 751.	XI, 1031.	
302	Compendiense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1247.	XI, 1472.	
304	Compendiense	*Benedicto XI.*	VII, 1263.	XI, 1492.	
329	Compendiense	*Joanne XX.*	VII, 1541.	XI, 1774.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
439	Conſtantinopolitanum	*Sixto III.*		III, 1284.	
448	CPolitanum I.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1446. IV, 150. usq; ad 231, 1002.	VII, 298.
449	CPolitanum II.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1470. IV, 233. usq; ad 233.	VII, 303.
450	CPolitanum III.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1475.	VII, 312.
457	CPolitanum IV.	*Leone I.*		IV, 1008.	IX, 450.
459	CPolitanum V.	*Leone I.*	II, 781.	IV, 1025.	
478	Conſtantinopolitanum		II, in indice.		
483	CPolitanum I.	*Felice III.*		IV, 1108.	X, 55.
484	CPolitanum II.	*Felice III.*		IV, 1154.	
491	Conſtantinopolitana Synodus	*Symmacho*		IV, 1413.	
496	Conſtantinopolitanum		II, in indice.		
515	Conſtantinopolitánum conciliabulum	*Hormiſda*		IV, 1415.	X, 655.
518	CPolitanum	*Hormiſda*	II, in indice.	IV, 1586. 1587.	X, 660.
520	CPolitanum	*Hormiſda*	II, 1035.	IV, 1592.	
533	Conſtantinopolitana collatio	*Joanne II.*		IV, 1763.	XI, 204.
536	CPolitanum	*Agapeto I.*	II, 1185.	V, 1. 275.	
circa 540	CPolitanum conciliabulum	*Silverio*		V, 831.	
547	CPolitanum	*Vigilio*	II, in indice.	V, 390.	XI, 632.
553	CONSTANTINOPOLITANUM II. generale V.	*Vigilio*	III, 1.	V, 411. 783.	XII, 1.
587	CPolitanum	*Pelagio II.*	III, in indice.	V, 995.	XIII, 100.
599	CPolitanum	*Gregorio M.*		V, 1605.	XIV, 340.
circa 630	Conſtantinopolitana conciliabula duo	*Honorio I.*		V, 1695. 1696.	
633	CPolitanum	*Honorio I.*		V, 1695.	
639	CPolitanum	*Honorio I.*	III, in indice.	V, 1697.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
854	Constantinopolitanum Patriarcha Ignatio	*Leone IV.*	V, in indice.	VIII, 133.	XXI, 678.
858	Constantinopolitanum I. conciliabulum	*Nicolao I.*		VIII, 651. 652.	XXII, 674.
858	CPolitanum Photio Patriarcha		V, in indice.		
859	Constantinopolitanum II. conciliabulum	*Nicolao I.*	V, in indice.	VIII, 652. 695.	XXII, 731.
861	Constantinopolitanum III. conciliabulum, prima & secunda Synodus	*Nicolao I.*	V, 1195.	VIII, 652. 735. 1511.	
869	CONSTANTINOPOLITANUM IV. generale VIII.	*Hadriano II.*	V, 749.	VIII, 961.	XXIII, 118.
879	Constantinopolitanum in templo S. Sophiæ		V, 1209.		
879	Constantinopolitanum Photianorum conciliabulum	*Joanne VIII.*	VI, 209.	IX, 324. 329. & VIII. 1525.	XXIV, 465
901	CPolitanum	*Joanne IX.*		IX, 1263.	
944	Constantinopolitanum conciliabulum	*Marino II.*	VI, 597.	IX, 617.	XXV, 69.
963	CPolitanum	*Joanne XII.*	VI, 631.	IX, 653.	XXV, 113.
975	CPolitanum	*Benedicto VII.*		IX, 720.	XXV, 192.
1054	Constantinopolitanum conciliabulum		VI, in indice.		
1143	Constantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1147	Constantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1156	Constantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1166	Constantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1168	Constantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1277	CPolitanum I.	*Joanne XIX.*	VII, 753.	XI, 1032.	
1277	CPolitanum II.	*Joanne XIX.*	VII, 757.	XI, 1037.	
1280	CPolitanum	*Nicolao III.*	VII, 837.	XI, 1125.	
circa 1285	Constantinopolitanum		VII, in indice.		

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
399	Cyprium adversus Origenem		I, in indice.		
1248	Cyprium		VII, 1721.		
1260	Cyprium		VII, in indice.		
circa 475	Cyrense	*Simplicio*		IV, 1151.	
370	Cyzicenum		I, in indice.		

D.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1199	Dalmatiæ ac Diocliæ	*Innocentio III.*	VI, 2. 1951.	XI, 7.	XXVIII, 87
1257	Danicum	*Alexandro IV.*	VII, 499.	XI, 772.	
595	Dertonense sub D. Maphæo Episcopo habitum, Dertonæ 1598. 4.				
614	Dertonense sub D. Cosmo Episcopo, ibid. 1615. 4.				
623	Dertonense sub D. Paulo Aresio Episcopo, ibid. 1623. 4.				
659	Dertonense sub D. Carolo Septala Episcopo, ibid. 1660. 4.				
429	Dertusanum	*Martino III.*	VIII, 1051.	XII, 405.	
599	Diamperiense	*Clemente VIII.*	X, 1929.	XV, 1528.	
72	Dingolvingense	*Hadriano I.*	III, 2029.	VI, 1794.	
199	Diocliæ & Dalmatiæ	*Innocentio III.*	VI, 2. 1951.	XI, 7.	XXVIII, 87.
68	apud S. Dionysium	*Stephano III.*	III, 2011.	VI, 1720.	XVII, 676.
34	apud S. Dionysium conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1383.	VII, 1693.	XXI, 289.
rca 997	apud S. Dionysium	*Gregorio V.*	VI, 755.	IX, 770.	
54	apud S. Dionysium conventus	*Leone IX.*	VI, 1033.	IX, 1069.	
5	Diospolitanum	*Innocentio I.*	I, 1209.	II, 1529.	IV, 352.
76	Divionense	*Gregorio VII.*	VI, 1567.	X, 359.	
99	Divionense	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 1955.	XI, 11.	XXVIII, 84.
94	Dolense colloquium	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1711.	X, 499.	
	Donatistarum conciliabula		I, in indice.		
83	Dubliniense Concilium	*Lucio III.*	VI, 2. p. 1879.	X, 1739.	
18	Dubliniense		IX, 1889.		
7	Duisbergense	*Joanne X.*	VI, 563.	IX, 582.	XXV, 22.

Ephe-

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	Ephesinum Conciliabulum	*Cœlestino I.*			VI, 472.
31	EPHESINUM generale III.	*Cœlestino I.*	I, 1271.	III, 1. 1251. 1254. 1255.	V, 1. VI, 1.
irca 440	Ephesinum		I, in indice.		
49	Ephesinum λῃστρικὸν Conciliabulum	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1471. & IV, 115. ad 331. & IV, 1002.	VII, 305.
16	Epiri veteris	*Hormisda*		IV, 1562.	X, 622.
592	Constitutiones Synodales D. Cæsaris Ferrerii, Episcopi Eporædani, Eporædiæ 1594. 4.				
32	Erpfordiense	*Joanne XI.*	VI, 573.	IX, 591.	XXV, 36.
073	Erpfordiense Conciliabulum	*Alexandro II.*	VI, 1191.	IX, 1230.	XXV, 695.
081	Exoldunense	*Gregorio VII.*	VI, 1607.	X, 399.	
287	Exoniensis Synodus	*sede vacante*	VII, 1071.	XI, 1263.	

F.

648 Fæsulanæ Synodi decreta sub D. Rob. Strozza, Episcopo. Florentiæ 1648. 4.

593 Fanensis Synodi decreta sub D. Julio Ottinello, Episcopo. Romæ 1594. 4.

612 Fanensis Synodi constitutiones & decreta sub D. Thoma Lapio, Episcopo. Pisauri 1613. 4.

569 Faventinæ Synodi constitutiones sub D. Jo. Bapt. Sighicello, Episcopo. Bonon. 1570. 4.

615 Faventina Synodus sub D. Herminio Cardinali de Valentibus, Episcopo Faventino. Faventiæ 1615. 4.

647. 1649. 1651. 1654. 1657 Synodi quinque Faventinæ à D. Carolo Cardinali Rosseto Episcopo habitæ, & separatim Bononiæ atque Faventiæ in 4. excusæ.

566 Ferentinensis sub Octavio Roncioni, Episcopo. Prodiit separatim Velitris 1667. 4.

Con-

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduini.	Labbe.	Reg.
	Constitutiones Feretranæ à Jo. Franc. Sormano, Petro Cartholvario & Consalvo Duranto, Episcopis in Diœcesanis Synodis promulgatæ, editæque Arimini 1642. 4.				
1438	FERRARIENSE, vide Florentinum.				
circa 798	Finchallense	*Leone III.*	IV, 925.	VII, 1148.	XX, 260.
1055	Florentinum	*Victore II.*	VI, 1039.	IX, 1079.	XXV, 567.
1105	Florentinum	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1877.	X, 743.	XXVI, 751
1438. seq.	FLORENTINUM generale	*Eugenio IV.*	IX, 1.	XIII, 1. 285.	XXXII, 1. XXXIII, 1.
1517	Statuta Concilii provincialis Florentini sub D. Julio de Medicis, Cardinali Archiepiscopo. Florent. 1564. 4.				
1573	Florentinæ Synodi Decreta sub D. Anton. Altovita Archiepiscopo. ibid. 1574. 4.				
1589	Florentina sub D. Alexandro Cardinali Medice, Archiepiscopo, ibid. 1589. 4.				
1601	Florentina sub Alex. Martio, Archiepiscopo. ibid. 1610. 4.				
1619	Florentina sub eodem Alexandro Martio, ibid. 1619. 4.				
1623	Florentina sub eodem, ibid. 1623. 4.				
1107	Floriacensis conventus	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1885.	X, 753.	
1110	Floriacense	*Paschale II.*	VI, 2. p. 1897.	X, 766.	
	Floridi	*Eugenio III.*			XXVII, 215
911	apud fontem coopertum	*Anastasio III.*	VI, 549.	IX, 568.	
791	Forojuliense	*Hadriano I.*	IV, 847.	VII, 991.	XX, 47.
1642	Fossanense sub D. Frederico Sandrio Trotto Episcopo habitum, prodiit Taurini 1642. 4.				
794	Francofordiense	*Hadriano I.*	IV, 865.	VII, 1013.	XX, 82.
1006	Francofordiense	*Joannne XVII.*	VI, 767.	IX, 783.	XXV, 239.
1027	Francofordiense	*Joanne XIX.*	VI, 839.	IX, 1248.	
1409	Francofurtensis conventus	*Gregorio XII.*	VII, 1961.	XI, 2520.	
1118	Frideslariense	*Gelasio II.*	VI, 2. p. 1947.	X, 824.	XXVII, 16.
1440	Frisingense	*Eugenio IV.*	IX, 1276.	XIII, 1283.	XXXIII, 689

1644

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1644	Fulginatense sub D. Antonio Montecatino Episcopo habitum, editumque Fulginii 1646. 4.				
1104	Fusselense		VI, 2. in indice.		
1226	Fuxense	*Honorio III.*	VII, 143.	XI, 302.	

G.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
circa 197	Gallicanum sive Lugdunense	*Victore I.*		I, 598. 601.	I, 263.
circa 197	Gallicanum aliud	*Victore I.*		I, 599.	
359	Gallicanum	*Liberio*	I, 711.		III, 187.
429	Gallicanum incerti loci	*Cœlestino I.*	I, in indice.	II, 1686.	
446	Gallicanum incerti loci	*Leone I.*		III, 1463.	VIII, 291.
451	Gallicanum		I, 1775.		
circa 515	Gallicanum incerti loci	*Hormisda*		IV, 1572.	X, 636.
588	Gallicanum incerti loci	*Pelagio II.*		V, 1853.	XIII, 142.
590	Gallicanum in confinio trium provinciarum Arvernæ, Gabalitanæ & Rutenæ	*Gregorio M.*		V, 1592.	XIV, 320.
circa 615	Gallicanum incerti loci	*Deusdedit*		V, 1656.	XIV, 414.
679	Gallicanum incerti loci	*Agathone*		VI, 1887.	
686	Gallicanum in villa regia	*Joanne V.*	III, 1758.	VI, 1286.	
post 800	Gallicanum incerti loci	*Leone III.*		VII, 1863.	
circa 868	Gallicanum incerti loci	*Hadriano II.*		VIII, 1942.	
circa 870	Gallicanus incerti loci conventus	*Hadriano II.*		VIII, 1920.	
1002	Gallicana varia	*Silvestro II.*	VI, 767.	IX, 782.	
1031	Gallicana varia	*Joanne XVIII.*	VI, 891.	IX, 910.	

.. Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
06 Guastallense	*Paschale II.*	VI,2.p.1881.	X,748.	
ca 1158 Guaterfordiense	*Hadriano IV.*	VI,2.p.1373.	X,1183.	
		H.		
.7 Hadrumetinum		I, in indice.		
'9 Haëthfeldense		III, 1037.		
.25 Hafniense	*Martino III.*	VIII, 1027.	XII, 380.	
;0 Hedtfeldense	*Agathone*		VI, 577.	XVI, 11.
·ca 947 Helenense	*Agapeto II.*	VI,601.	IX,621.	
›27 Helenense	*Joanne XIX.*	VI,841.	IX, 1249.	
›58 Helenensis Conventus	*Benedicto X.*		IX, 1259.	
rca 1065 Helenense	*Alexandro II.*	VI, 1147.	IX, 1184.	
166 Herbipolense Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI,2.p.1613.	X, 1438.	
287 Herbipolense	*Sede vacante*	VII, 1131.	XI,1318.	XXVIII,645
73 Herudfortense seu Herufordiense	*Adeodato*	III, 1015.	VI,535.	
irca 450 Hibernicum I.	*Leone I.*		III,1477.	XV,499.
irca 452 Hibernicum II.	*Leone I.*		III, 1481.	
097 Hibernicum	*Urbano II.*	VI, 2. 1755.	X,613.	
151 Hibernicum	*Eugenio III.*	VI,2.1321.	X,1130.	
593 Hieracense à Vincentio Bonardo Episcopo habitum.				
651 Hieracense habitum à Vincentio Vicentino, Episcopo, editumque Massanæ 1651.4.				
irca 197 Hierapolitanum	*Victore I.*		I, 599.	
.45 Hierapolitanum		I, in indice.		
;3 Hierosolymitanum I.	*S. Petro*		I, 17.	I, 1.
;3 Hierosolymitan. II.	*S. Petro*		I, 18.	I, 2.
;0 Hierosolymitan. III.	*S. Petro*		I, 19. 21.	I, 4.
;6 Hierosolymitan. IV.	*S. Petro*		I, 23.	I, 7.
irca 197 Hierosolymitanum	*Victore I.*		I,600.	
335 Hierosolymitanum Conciliabulum	*Silvestro I.*	I, 551.	II, 462.	II, 541.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
348	Hierosolymitanum		I, 687.		
350	Hierosolymitanum Conciliabulum	*Julio I.*		II, 92.	III, 115.
350	Hierosolymitanum	*Julio I.*		II, 92. 724.	III, 115.
415	Hierosolymitanus Conventus	*Innocentio I.*	I, 1207.	II, 1525.	
416	Hierosolymitanum		I, 1213.		
515	Hierosolymitanum	*Hormisda*		IV, 1415.	X, 656.
518	Hierosolymitanum	*Hormisda*		IV, 1588.	
536	Hierosolymitanum	*Agapeto I.*	II, 1409.	V, 275.	XI, 461.
553	Hierosolymitanum	*Vigilio*	III, in indice.	V, 739.	XII, 436.
circa 630	Hierosolymitanum	*Honorio I.*		V, 1697.	
717	Hierosolymitan.	*Gregorio II.*		VI, 1462.	
1099	Hierosolymitan.	*Urbano II.*	VI, 2. 1763.	X, 620.	XXVI, 681
1107	Hierosolymitan.	*Paschale II.*	VI, 2. 1885.	X, 752.	XXVI, 763
1111	Hierosolymit. II.	*Paschale II.*	VI, 2. 1899.	X, 766.	XXVI, 771.
1136	Hierosolymitanum tribuendum A. 1142.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1201.	X, 1827.	XXVII, 153
1142	Hierosolymitan.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1229.	X, 1030.	
1672	Hierosolymitanum contra Calviniana dogmata		XI, 179.		
393	Hipponense	*Siricio*	I, 953.	II, 1149.	III, 457.
395	Hipponense		I, 955.		
circa 590	Hispalense I.	*Gregorio M.*	III, 521.	V, 1588.	XIV, [illegible]
619	Hispalense II.	*Bonifacio V.*	III, 557.	V, 1663.	XIV, 427.
447	Hispanicum	*Leone I.*		III, 1465.	VIII, [illegible]
1068	Hispanica varia	*Alexandro II.*		IX, 1197.	
1178	Hohenaviense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1671.	X, 1502.	

1567 Hydruntinum Archiepiscopo Petro Antonio de Capua celebratum editumque Rom. 1569. 4.

J I.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1060	Jaccetanum	*Nicolao II.*	VI, 1075.	IX, 1111.	XXV, [illegible]
	Januense, vide supra Genuense.				
235	Iconiense		I, in indice.		

.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
56	Iconienſe	*Stephano I.*		I,757.	I,479.
24	Ilerdenſe	*Joanne I.*	II, 1063.	IV, 1610.	XI, 16.
246	Ilerdenſe		VII, in indice.		
05	Illiberitanum vide Eliberitanum.	*Marcello I.*	I, 247.	I,967.	I, 639.
65	Illyricum	*Liberio*		II,830.	III, 225.
68	Illyricanum	*Damaſo I.*		II,887.	
74	Illyricanum		I,793.		
16	Illyricanum		II, in indice.		
659	Imolenſe à Joanne Stephano Cardinali Donghio Epiſcopo celebratum editumque Imolæ 1659. 4.				
88	Ingilenheimenſe	*Hadriano I.*	IV, 819.	VII, 963.	XX, 2.
26	Ingilenheimenſe	*Eugenio II.*	IV, 1269.	VII, 1556.	XXI, 95.
48	Ingilenheimenſe	*Agapeto II.*		IX, 623.	XXV, 72.
72	Ingilenheimenſe	*Dono II.*	VI, 689.	IX,710.	XXV, 188.
251	Inſulanum	*Innocentio IV.*	VII,433.	XI, 2348.	
288	Inſulanum	*Nicolao IV.*	VII, 1143.	XI,1335.	
130	Jotrenſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1183.	X,973.	XXVII,104
599	Iſclaunenſe à Innico de Avalos Epiſcopo habitum, cujus conſtitutiones prodierunt Rom. 1599. 4.				
53	Italicum	*Cornelio*		I,715.	I, 427.
44	Judicienſe ad Theodonis villam	*Sergio II.*		VII, 1800. & 1820.	
080	Juliobonenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1597.	X,391.	
09	Juncarienſe	*Sergio III.*	VI, 501.	IX, 615.	
24	Juncenſe	*Joanne I.*	II, in indice.	IV,1627.	
639	Juvenacenſe habitum à D. Carolo Maranta Epiſcopo editumque Neapoli 1639. 4.				

K.

008	Kalenſe	*Joanne XVII.*	VI,771.	IX, 787.
89	Karroſenſe	*Joanne XV.*	VI,717.	IX,733.
028	Karroſenſe	*Joanne XVIII.*	VI, 843.	IX,860.
082	Karroſenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1609.	X,401.
186	Karroſenſe	*Urbano III.*	VI, 2. 1889.	X, 1747.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
478	Laodicenum	*Simplicio*		IV, 1152.	
649	Lateranense	*Martino I.*	III, 687.	VI, 75.	xv, 66.
1102	Lateranense I.	*Paschale II.*	VI, 2. 1861.	x, 727.	XXVI, 746
1104	Lateranense II.	*Paschale II.*	VI, 2. 1875.	x, 741.	XXVI, 772
1110	Lateranense III.	*Paschale II.*	VI, 2. 1895.	x, 764.	XXVI, 802
1112	Lateranense IV.	*Paschale II.*	VI, 2. 1899.	x, 767.	
1116	Lateranense V.	*Paschale II.*	VI, 2. 1933.	x, 806. 1834.	
1123	LATERANENSE I. generale IX.	*Callisto II.*	VI, 2. 1109.	x, 891. 1835.	XXVII, 32.
1139	LATERANENSE II. generale X.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1207.	x, 999.	XXVII, 120.
1168	Lateranense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1623.	x, 1449.	XXVII, 385.
1179	LATERANENSE III. generale XI.	*Alexandro III.*	VI, 2. 1671.	x, 1503.	XXVII, 434
1215	LATERANENSE IV. generale XII.	*Innocentio III.*	VII, 1.	XI, 117.	XXVIII, 116
1512	LATERANENSE V. generale XVII.	*Julio II. & Leone X.*	IX, 1561.	XIV, 1.	XXXIV, 69.
1142	Latiniacense	*Innocentio II.*	VI, 2. 1227.	x, 1836.	
	Lavavrense	*Innocentio III.*			XXVIII, 110
1161	Laudense Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1227.	x, 1409.	XXVII, 351.
1577	Laudensia decreta generalia ab Hieron. Federico in visitatione edita. Taurini 1577. 4.				
1591	Laudense à D. Ludovico Taberna Episcopo celebratum, & editum Mediolan. 1591. 4.				
1619	Laudense habitum à D. Mich. Angelo Seghitio Episcopo, editumque Laudæ 1619. 4.				
948	Laudunensis Conventus	*Agapeto II.*	VI, 613.	IX, 632.	xxv, 86.
1232	Laudunense	*Gregorio IX.*	VII, 197.	XI, 446.	
1449	Laudunense	*Nicolao V.*		XIII, 1335.	
843	Lauriacense in pago Aurelianensi	*Gregorio IV.*	IV, 1463.	VII, 1790. & 1825.	XXI, 420.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1102	Londinense I.	*Paschale II.*	VI, 2. 1863.	X, 728.	XXVI, 747
1107	Londinense II.	*Paschale II.*	VI, 2. 1887.	X, 755.	XXVI, 748
1108	Londinense III.	*Paschale II.*	VI, 2. 1889.	X, 756.	XXVI, 765
1109	Londinense IV.	*Paschale II.*	VI, 2. 1891.	X, 758.	
1125	Londoniense I.	*Honorio II.*	VI, 2. 1123.	X, 912.	XXVII, 56.
1127	Londoniense II.	*Honorio II.*	VI, 2. 1129.	X, 920.	XXVII, 85
1129	Londoniense III.	*Honorio II.*	VI, 2. in indice.	X, 938.	
1138	Londoniense I.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1201.	X, 992.	XXVII, 119
1143	Londoniense	*Innocentio II.*	VI, 2. 1233.	X, 1033.	XXVII, 150
1151	Londoniense	*Eugenio III.*	VI, 2. 1321.	X, 1024.	
1154	Londinense	*Anastasio IV.*	VI, 2. 1331.	X, 1140.	
1162	Londoniense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1587.	X, 1410.	XXVII, 352
1175	Londoniense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1635.	X, 1461.	XXVII, 394
1200	Londoniense	*Innocentio III.*	VI, 2. 1957.	XI, 13.	
1214	Londoniense	*Innocentio III.*	VII, 2. 2039.	XI, 102.	XXVIII, 113
1237	Londoniense	*Gregorio IX.*	VII, 287.	XI, 525.	XXVIII, 343
1261	Londinense	*Alexandro IV.*	VII, 546.	XI, 815.	
1265	Londinense	*Clemente IV.*	VII, 559.	XI, 834.	
1268	Londinense	*Clemente IV.*	VII, 613.	XI, 866.	
1291	Londinense	*Nicolao IV.*	VII, 1165.	XI, 1360.	XXVIII, 671
1297	Londinense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1195.	XI, 1421.	
1309	Londinense	*Clemente V.*	VII, 1283.	XI, 1502.	
1321	Londinense	*Joanne XX.*	VII, 1455.	XI, 2468.	
1328	Londinense	*Joanne XX.*	VII, 1537.	XI, 2476.	
1342	Londinensia duo	*Clemente VI.*	VII, 1645. 1655.	XI, 1876.	
1382	Londinense	*Urbano VI.*	VII, 1889.	XI, 2052.	
1391	Londinense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1913.	XI, 2077.	
1396	Londinense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1923.	XI, 2079.	
1413	Londinense	*Joanne XXI.*	VIII, 1413.	XI, 2323.	
1486	Londinense	*Innocentio VIII.*	IX, 1517.	XIII, 1466.	
569	Lucense	*Joanne III.*	III, 373.	V, 874.	XII, 627.
572	Lucense II.	*Joanne III.*		V, 902.	XII, 669.

Lucensis Ecclesiæ Constitutiones Synodales ab Alex. Guidiccionio Episcopo editæ Lucæ 1571. 4.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1646	Lucense à D. Joh. Baptista Raynoldo Episcopo habitum & editum Lucæ 1646. 4.				
1661	Lucanum sub D. Cardinali Bonvisio Episcopo Lucano, ibid. 1661. 4.				
1674	Constitutiones Synodales Lucenses MSS. Parisiis in Bibl. Telleriana.				
circa 197 (Harduin. 192.)	Lugdunense sive Gallicum	*Victore I.*	I, in indice.	I, 598. 601.	
circa 197	Lugdunense aliud	*Victore I.*		I, 599.	
460	Lugdunense	*Leone I.*		IV, 1820.	
circa 475	Lugdunense	*Simplicio*	II, 810.	IV, 1046.	IX, 551.
515	Lugdunense	*Hormisda*	II, in indice.	IV, 1584.	X, 652.
517	Lugdunense		II, 1053.		
567	Lugdunense II.	*Joanne III.*	III, 354.	V, 847.	XII, 584
575	Lugdunensis Conventus	*Benedicto I.*		V, 1852.	
581	Lugdunense	*Pelagio II.*	III, 455.	V, 1852.	XIII, 66.
583	Lugdunense III.	*Pelagio II.*		V, 973.	
814	Lugdunense	*Leone III.*		VII, 1864.	
829	Lugdunense	*Gregorio IV.*	IV, 1279. E. 4.	VII, 1580.	
848	Lugdunense	*Leone IV.*	V, 15.	VIII, 1927.	
1055	Lugdunensis Galliæ	*Victore II.*	VI, 1039.	IX, 1080.	XXV, 567.
1080	Lugdunense	*Gregorio VII.*	VI, 1595.	X, 389.	XXVI, 599
1243	LUGDUNENSE I. Oecumenicum	*Innocentio IV.*	VII, 375.	XI, 633.	XXVIII, 413
1274	LUGDUNENSE II. Oecumenicum	*Gregorio X.*	VII, 669.	XI, 937.	XXVIII, [illegible]
1297	Lugdunense fictitium	*Bonifacio VIII.*		XI, 1425.	XXVIII, [illegible]
1449	Lugdunense	*Nicolao V.*	IX, 1353.	XIII, 1364.	XXXIV, 5.
1176	Lumbariense	*Alexandro III.*		X, 1470.	
1568	Lunense & Sarzanense sub D. Benedicto Lomellino Cardinali Episcopo habitum & editum Genuæ 1568. 4.				
1642	Lunense à D. Prospero Spinola Episcopo celebratum editumque cum taxa & casibus reservatis, Massæ 1642. 4.				

A. C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.

M.

414	Macedonicum	*Innocentio I.*		II, 1524.	IV, 352.
1615	Maceratense à D. Felice Centino Cardinali de Asculo, Episcopo Maceratensi habitum. Maceratæ 1616. 4.				
881	apud S. Macram	*Joanne VIII.*	VI, 349.	IX, 337.	XXIV, 479
935	Ibidem	*Joanne XI.*	VI, 573.	IX, 539.	XXV, 39.
909	Magalonense apud Juncarias	*Sergio III.*	VI, 501.	IX, 519.	
891	Magdunense	*Formoso*	VI, 427.	IX, 432.	XXIV, 628
1332	Maghfeldense	*Joanne XX.*	VII, 1555.	XI, 1789.	
1362	Maghfeldense	*Innocentio VI.*	VII, 1763.	XI, 1933.	
879	Mantalense	*Joanne VIII.*	VI, 345.	IX, 331.	XXIV, 473
826	Mantuanum		IV, in indice.		
1052	Mantuanum	*Leone IX.*	VI, 1029.	IX, 1067.	
1064	Mantuanum	*Alexandro II.*	VI, 1143.	IX, 1179.	XXV, 668.
1459	Mantuanus Conventus	*Pio II.*	IX, 1389.	XIII, 1748.	
1610 & 1612	Constitutiones Synodales ab Episcopo Mantuano D. Francisco Gonzaga editæ, Mantuæ 4.				
1326	Marciacense	*Joanne XX.*	VII, 1515.	XI, 1747.	
1330	Marciacense	*Joanne XX.*	VII, 1549.	XI, 1782.	
circa 335	Mareoticum Conciliabulum	*Silvestro I.*		II, 86.	
1657	Constitutioni & decreti sinodali fatti nel primo Synodo diocesano di Mariana & Accia, dal M. Carolo Fabrizio Giustiniani, Vescovo. In Livorno 1665. 4.				
973	Marzaliense	*Benedicto VI.*	VI, 691.	IX, 1241.	
1586	Massense, cujus decreta Synodalia ab Episcopo D. Vincentio Casalio Massæ & Populoniæ Episcopo edita Bononiæ 1586. 4.				
581	Matisconense I.	*Pelagio II.*	III, 449.	V, 966.	XIII, 55.
585	Matisconense II.	*Pelagio II.*	III, 459.	V, 979.	XIII, 73.
627	Matisconense	*Honorio II.*	III, 569.	V, 1686.	XIV, 461.
962	ad Matronam fluvium	*Joanne XII.*	VI, 625.	IX, 647.	XXV, 104.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1228	Meldensis Conventus	*Gregorio XI.*		XI, 414.	
1240	Meldense	*Gregorio XI.*	VII, 327.	XI, 571.	
1089. 1090	Melfitanum vide Amalphitanum.	*Urbano II.*	VI, 2. 1685.	X, 476.	XXVI, 652
circa 358	Melitinense		I, in indice.		
1216	Melodunense	*Innocentio III.*	VII, 85.	XI, 240.	
1225	Melodunense	*Honorio III.*	VII, 133.	XI, 290.	
1232	Melodunensis Conventus	*Gregorio IX.*	VII, 203.	XI, 448.	
1300	Melodunense	*Bonifacio VIII.*	VII, 207.	XI, 1421.	
1635	Melphiense ac Rapollense, cujus Concilii decreta edita à D. Deodato Scalia Episcopo, Venet. 1638. 4.				
	Melphitanum, vide Melfitanum				
1582	Memphiticum		X, 1273.	XV, 882.	XXVI, 652
circa 705	Mercianum	*Joanne VII.*	III, 1823.	VI, 1389.	XVII, 229.
1258	Mertonense	*Alexandro IV.*	VII, 501.	XI, 773.	
1300	Mertonense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1209.	XI, 1435.	
circa 197	Mesopotamicum	*Victore I.*		I, 601.	
	Mesopotamicum	*Eutychiano*		I, 923.	
1621	Messanense ab Andrea Mastrillio Archiepiscopo habitum, & editum Messanæ 1621. 4.				
circa 550	Metense	*Vigilio*	II, in indice.	V, 1850.	
590	Metense	*Gregorio M.*	III, 531.	V, 1596.	XIV, 326.
753	Metense	*Stephano II.*	III, 1991.	VI, 1659.	XVII, 588.
835	Metense	*Gregorio IV.*		VII, 1694.	XXI, 290.
859	Metense	*Nicolao I.*	V, 477.	VIII, 668.	XXII, 634.
863	Metense	*Nicolao I.*	V, 571.	VIII, 764.	XXII, 741.
869	Metense	*Hadriano II.*	V, 1211.	VIII, 1531.	XXIII, 777
888	Metense	*Stephano V.*	VI, 409.	IX, 412.	XXIV, 590
1585	Mexicanum	*Sixto V.*	X, 1587.	XV, 1192.	
1587	Mileti celebratum ab Antonio de Tufo Episcopo, editumque Messanæ 1588. 4.				
402	Milevitanum I.	*Innocentio I.*	I, in indice.	II, 1323.	IV, 92.
416	Milevitanum II.	*Innocentio I.*	I, 1221.	II, 1537.	IV, 362.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1622	Montisflasconis & Corneti Synodus habita à D. Laudicio Zachia Episcopo, & edita Viterbii 1623. 4.				
1162	Montispessulani	*Alexandro III.*	VI, 2. 1589.	X, 1410.	
1195	Montispessulani	*Clemente III.*	VI, 2. 1933.	X, 1796.	
1215	Montispessulani	*Innocentio III.*	VI, 2. 2041.	XI, 103. 2330. 2331.	XXVIII, 114
1224	Montispessulani	*Honorio III.*	VII, 131.	XI, 289. 2333.	
1258	Montispessulani	*Alexandro IV.*	VII, 505.	XI, 778.	
1554	Montisregalis constitutiones editæ de mandato Alexandri Cardinalis de Farnesio Administratoris per Jac. Antonium Phassidem Episcopum suffraganeum, Monteregali 1554. 4.				
1638.	Montisregalis à D. Cosmo Card. de Torres Archiepiscopo Montisregalis, ibid. 1638. 4.				
1652	Montisregalis à Francisco Peretto Cardinali Montalto Archiepiscopo, ib. 1653. 4.				
972	Montis S. Mariæ Tardanensis	*Joanne XIII.*		IX, 707.	XXV, 207.
1647	Montisvirginis Constitutiones Synodales, editæ à D. Urbano de Martino à Paterno Abbate Generali Congregat. Montisvirginis, Neapoli 1648. 4.				
550	Mopsvestenum	*Vigilio*	II, in indice.	V, 406.	
948	Mosomense	*Agapeto II.*	VI, 603.	IX, 622.	XXV, 71.
995	Mosomense	*Joanne XV.*	VI, 733.	IX, 747.	XXV, 218.
1063	Moyssiacensis Conventus	*Alexandro II.*	VI, 1141.	IX, 1179.	
1213	Murellanum sive ad Murellum	*Innocentio III.*	VI, 2. 2035.	XI, 99.	
850	Murittanum	*Leone IV.*	V, 31.	VIII, 72.	
973	Mutinense	*Benedicto VI.*	VI, 691.	IX, 712.	XXV, 190.
1565	Mutinense sub D. Joanne Episcopo Portuensi Cardinali Morono, Ecclesiæ Mutinensis perpetuo Administratore. Mutinæ 1565. 4.				
1637	Mutinense sub D. Alexandro Rangono Episcopo. Mutinæ 1637. 4.				

N.

circa 658	Namnetense	*Vitaliano*	III, 985.	VI, 386.	XV, 437.
	Namnetense anno incerto (Labbe 900.)		VI, 457.	IX, 468.	XXIV, 676 1127

1120

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1120	Neapolitanum in Samaria	Callisto II.	VI, 2. 1103.	X, 884.	XXVII, 48.
circa 383	Nemausense	Siricio	I, in indice.	II, 1040.	III, 455.
886	Nemausense in Portu villa	Stephano V.	VI, 397.	IX, 395.	XXIV, 563
898	Nemausense in Portu villa	Stephano VI.		IX, 478.	
1096	Nemausense	Urbano II.	VI, 2. 1747.	X, 604.	
1284	Nemausensis Synodus	Martino II.	VII, 903.	XI, 1200.	
591	Nemptodorensis Conventus	Gregorio M.	III, 531.	V, 1599.	XIV, 330.
314	Neocæsareense	Silvestro I.	I, 281.	I, 1479.	II, 72.
877 vel 878	Neustriacum	Joanne VIII.	VI, in indice.	IX, 306.	XXIV, 439
325	NICÆNUM Bithyn. I. Oecumenicum I.	Silvestro I.	I, 310.	II, 1. 84. 99. 102. 103.	II, 165.
359	Nicænum Bithyn.	Liberio		II, 95.	XVIII, 245 XIX, 1.
787	NICÆNUM Bithyn. II. Oecumen. VII.	Hadriano I.	IV, 1.	VII, 1. 656. 662.	
359	Nicænum Thraciæ Conciliabulum	Liberio	I, 719.	II, 94.	
	Constitutiones Synodales Niciensis diœcesis à Francisco Martinengo Episcopo, ordine alphabetico digestæ editæque Niciæ 1620. 4.				
1340	Nicosiense		VII, 1753.		
	Nicosiense Synodicum		VIII, 1697.		
705	Niddense	Joanne VII.	III, 1825.	VI, 1389.	XVII, 230
1200	Nigellense sive Nivigellense		VI, 2. 1963		
1298	Nimociense		VII, 1731		
763	Nivernensis Conventus	Paulo I.	III, 2009.	VI, 1701.	XVII, 647
1200	Nivigellense	Innocentio III.		XI, 20	
1588 & 1594	Nolana à Fabricio Gallo Episcopo celebrata & edita Neapoli 1590. 4. & Rom. 1600. 4.				

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
646	Numidicum	*Theodoro*		V, 1697. 1835.	XIV, 655
1233	Nymphæense in Bithynia	*Gregorio IX.*	VII, 207.	XI, 460.	

O.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
427	Orientale	*Cælestino I.*		II, 1686.	
1062	Osboriense	*Alexandro II.*	VI, 1119.	IX, 1156.	XXV, 638.
598	Oscense	*Gregorio M.*	III, 535.	V, 1604.	XIV, 339
821	Ossaveshlense	*Paschale I.*		VI, 1527.	XXI, 51.
circa 197	Osroenum	*Victore I.*		I, 598. 601.	I, 263
	Ostionense sive Ostoniense, vide Augustodunense.				
1245	Othoniense		VII, 375		
873	Ovetense	*Joanne VIII.*	VI, 129.	IX, 247.	XXIV, 695
901	Ovetense	*Joanne IX.*		IX, 501	
1115	Ovetense		VI, 2. in indice.		
1160	Oxoniense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1585.	X, 1404	
1222	Oxoniense	*Honorio III.*	VII, 113.	XI, 270.	XXVIII, 237
1408	Oxoniense	*Gregorio XII.*	VII, 1935.	XI, 2089.	

P.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
777	Paderbornense	*Hadriano I.*	III, in indice	VI, 1823.	XVIII, 222
786	Paderbornense	*Hadriano I.*	III, in indice	VI, 1860.	XVIII, 222
1350	Palamitica pseudo-synodus		XI, 283		
circa 179	Palæstinum sive Cæsariense	*Victore I.*		I, 596. 600.	I, 260.
1114	Palentinum		VI, 2. in indice		
1129	Palentinum		VI, 2. 2053		
1150	Palentinus Conventus		VI, 2. in indice.		
1322	Palentinum sive Vallisoletanum	*Joanne XX.*	VII, 1461.	XI, 1682.	XXIX, 69.
1388	Palentinum	*Urbano VI.*	VII, 1905.	XI, 2068.	XXIX, 160
1029	in Palithi	*Joanne XVIII.*	VI, 843.	IX, 861	
1032	Pampilonense	*Joanne XVIII.*	VI, 913.	IX, 935.	XXV, 338.
1615	Panormitanum sub D. Joannettino Doria Cardinali & Archiepiscopo celebratum, editumque Panormi 1615. 4.				

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1209	Parisiense	*Innocentio III.*	VI, 2. 1991.	XI, 49.	
1212	Parisiense	*Innocentio III.*	VI, 2. 1999.	XI, 57.	
1223	Parisiense	*Honorio III.*	VII, 129.	XI, 288.	
1224	Parisiensia duo	*Honorio III.*	VII, 129.	XI, 289. 290.	
1225	Parisiensia duo	*Honorio III.*	VII, 129. 133.	XI, 290.	
1226	Parisiensia duo	*Honorio III.*	VII, 141.	XI, 300.	
1228	Parisiensis Conventus	*Gregorio IX.*		XI, 414.	
1255	Parisiense	*Alexandro IV.*	VII, 470.	XI, 738.	
1260	Parisiense	*Alexandro IV.*	VII, 527.	XI, 793.	
1263	Parisiense	*Urbano IV.*	VII, 555.	XI, 824.	
1264	Parisiense	*Urbano IV.*	VII, 559.	XI, 828	
1284	Parisiense	*Martino II.*	VII, 901.	XI, 1199.	
1290	Parisiense	*Nicolao IV.*	VII, 1163.	XI, 1358.	
1302	Parisiensis Conventus	*Bonifacio VIII.*	VII, 1249.	XI, 1474	
1310	Parisiense	*Clemente V.*	VII, 1319.	XI, 1535	
1314	Parisiense	*Sede vacante*	VII, 1379.	XI, 1602	
1323	Parisiense	*Joanne XX.*	VII, 1485.	XI, 1711	
1329	Parisiensis Conventus	*Joanne XX.*	VII, 1543.	XI, 1777	
1346	Parisiense	*Clemente VI.*	VII, 1677.	XI, 1908	
1394	Parisiense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1915.	XI, 2511	
1404	Parisiense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1928.	XI, 2517	
1408	Parisiense	*Gregorio XII.*	VII, 1933.	XI, 2518	
1428	Parisiensis congregatio prælatorum		VIII, 1035		
1429	Parisiense	*Martino III.*	VIII, 1039.	XII, 382	
1528	Parisiense sive Senonense	*Clemente VII.*	IX, 1925.	XIV, 432	
1187	Parmense	*Gregorio VII.*	VI, 2. 1893.	X, 1830.	

1602 Parmense habitum sub D. Joanne Mozanega, Vicario generali, editumque Parmæ 1602. 4.

1621 Parmense sub D. Pompejo Cornazzano Episcopo habitum, cujus constitutiones vulgatæ ibid. 1622. 4.

1350	Patavinum	*Clemente VI.*	VII, 1685.	XI, 1918	

1284

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1284	Pictaviensis Synodus	*Martino II.*	VII,939.	XI,1234	
1189	Pippewellense	*Clemente III.*	VI,2.1909.	X,1766	
1134	Pisanum	*Innocentio II.*	VI,2.1197.	X,989. 1836.	XXVII,115
1409	PISANUM universale	*Gregorio XII.*	VIII,1.	XI,2114.	XXIX,188
1511	Pisanum Conciliabulum	*Julio II.*	IX,1559.*	XIII,1486.	XXXIV,64
862	Pistense	*Nicolao I.*	V,559.	VIII,755. 775.1935.*	XXII,750.
869	Pistense	*Hadriano II.*	V,1215.	VIII,1535.	

1586 Pistoriense sub Lactantio de Lactantiis Episcopo, prodiit Florentiæ 1587. 4.

1604 & 1625 Pistoriensia sub Alex. Caccia Episcopo celebrata, editaque Pistorii 1627. 4.

1095	Placentinum	*Urbano II.*	VI,2.1711.	X,590.	XXVI,659
1132	Placentinum	*Innocentio II.*	VI,2.1195.	X,988.	XXVII,115

1570 & 1575 Placentina sub D. Paulo Aretio Cardinali, Episcopo Placentino habita & edita Placentiæ 1570. 1575. 4.

1589 Placentinum sub D. Philippo Sega Episcopo, ibid. 1589. 4.

1610 Placentinum sub D. Claudio Rangono Episcopo habitum, & editum ibid. 1613. 4.

1632 Placentinum sub D. Alex. Scappio Episcopo celebratum, editumque Placentiæ 1634. 4.

1632 Polycastrense habitum ab D. Urbano Feliceo Episcopo, & editum Rom. 1632. 4.

1655 Polycastrense à D. Philippo Jacobo Messanensi Episcopo, editumque ibid. 1658. 4.

1267	ad Pontem Audomari	*Clemente IV.*	VII,577.	XI,2530	
1279	apud Pontem Audomari	*Nicolao III.*	VII,765.	XI,1043	
circa 197 (Harduin. 192.)	Ponticum, sive Asiaticum	*Victore I.*	I,in indice	I,598.600.	I,263.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
874	Ravennense sive Ravennatense	*Joanne VIII.*	VI, 159.	IX, 1235.	XXIV, 704
877	Ravennatense	*Joanne VIII.*	VI, 185.	IX, 299.	
904	Ravennatense	*Joanne IX.*	VI, 491.	IX, 507.	
954	Ravennatense		VI, 617.		
967	Ravennatense	*Joanne XIII.*	VI, 651.	IX, 674.	XXV, 145.
997	Ravennatense	*Gregorio V.*	VI, 753.	IX, 766.	
1014	Ravennatense	*Benedicto VIII.*	VI, 817.	IX, 833.	
1086	Ravennatense Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1619.	X, 1817.	
1128	Ravennatense	*Honorio II.*	VI, 2. 1145.	X, 936.	XXVII, 88.
1253	Ravennatense	*Innocentio IV.*	VII, 439.	XI, 2351	
1259	Rrvennatense	*Alexandro IV.*	VII, 507.	XI, 782.	
1270	Ravennatense	*Clemente IV.*	VII, 651.	XI, 917.	
1280	Ravennatense	*Nicolao III.*	VII, 845.	XI, 2443.	
1286	Ravennatense I.	*Honorio IV.*	VII, 943.	XI, 1238.	XXVIII, 631
1307	Ravennatense	*Clemente V.*	VII, 1281.	XI, 1499.	XXVIII, 766
1310	Ravennatensia duo	*Clemente V.*	VII, 1317.	XI, 1579.	
1311	Ravennatense II.	*Clemente V.*	VII, 1361.	XI, 1533.	
1314	Ravennatense III.	*Sede vacante*	VII, 1381.	XI, 1603.	XXVIII, 804
1317	Ravennatense IV.	*Joanne XX.*	VII, 1433.	XI, 1655.	XXIX, 28.

1569 Ravennatense sub D. Julio Feltrio de Ruvere Cardinali Archiepiscopo habitum editumque Rom. 1569. 4.

1571 Ravennatense, editum Pisauri 1571. 4.

1580 Ravennatense sub D. Christophoro Boncompagno Archiepiscopo. Ravennæ 1580. 4.

1583 Ravennatense sub eodem, ibid. 4.

1607 Ravennatense sub Petro Cardinali Aldobrandino, Archiepiscopo habitum, editumque Venet. 1607. 4.

1627 Ravennatense sub D. Aloysio Cardinali Cappono Archiepiscopo. Ravennæ 1627. 4.

1279 Redingense, vide Radingense.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1273	Redonense	*Gregorio X.*	VII, 663.	XI, 933.	
439	Regense sive Rejense	*Sixto III.*	I, 1747.	III, 1284.	VII, 40.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1148	Remense	*Eugenio III.*	VI, 2. 1299.	x, 1107.	XXVII, 187
1158	Remensis Conventus	*Hadriano IV.*	VI, 2. 1375.	x, 1184.	
1231	Remense		VII, 199.		
1235	Remense apud S. Quintinum	*Gregorio IX.*	VII, 257.	XI, 501.	
1235	Remense Compendii	*Gregorio IX.*	VII, 259.	XI, 503.	
1236	Remense apud S. Quintinum	*Gregorio IX.*	VII, 261.	XI, 503.	
1239	Remense apud S. Quintinum		VII, 325.		
1287	Remense	*Sede vacante*	VII, 1129.	XI, 1317.	
1408	Remense		VII, in indice.		
1456	Remense		IX, 1381.		
1564	Remense	*Pio IV.*	x, 469.	xv, 43.	
1583	Remense	*Gregorio XIII.*	x, 1275.	xv, 884.	
1627	Adriense, Rhodigii celebratum ab Ubertino Papafava Episcopo. Rhodigii 1628. 4.				
1429	Rigense	*Martino III.*		XII, 405.	
1032	Rivipullensis Conventus	*Joanne XVIII.*	VI, 913.	IX, 935.	
1094	Rochingamense	*Urbano II.*	VI, 2. 1705.	x, 494.	
1258	Roffiacense	*Alexandro IV.*	VII, 501.	XI, 773.	
1327	Roffiacense	*Joanne XX.*	VII, 501.	XI, 1773.	
	Romano Britannicum	*Agathone*			XVI, 13.
	Romanum	*Aniceto*			I, 583.
192	Romanum		I, in indice.		
198	Romanum	*Victore I.*	.	I, 564. 596. 600.	I, 260.
circa 197	Romanum II.	*Victore I.*		I, 602.	
circa 197	Romanum III.	*Victore I.*		I, 602.	
circa 237	Romanum		I, in indice.		
250	Romanum	*Sede vacante*	I, 663.	I, 357.	
252	Romanum I.	*Cornelio*	I, in indice.	I, 714.	I, 425.
253	Romanum II.	*Cornelio*		I, 715. 719.	I, 426.

Canones Synodi Romanorum ad Gallos Episcopos.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
444	Romanum I.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1461. & IV, 1003.	VII, 290.
445	Romanum II.	*Leone I.*		III, 1463. & IV, 1003.	VII, 294.
449	Romanum III.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1475.	VII, 311.
457	Romanum	*Leone I.*		IV, 1009.	
465	Romanum	*Hilaro*	II, 799.	IV, 1060.	IX, 499.
circa 467	Romanum	*Simplicio*		IV, 1009.	
483	Romanum I.	*Felice III.*		IV, 1095.	X, 42.
484	Romanum II.	*Felice III.*	II, in indice.	IV, 1123. 1152.	X, 71.
485	Romanum		II, 858.		
487	Romanum III.	*Felice III.*		IV, 1149. 1153.	X, 77.
494	Romanum I.	*Gelasio I.*	II, 937.	IV, 1260.	X, 207.
495	Romanum II.	*Gelasio I.*	II, 941.	IV, 1269.	X, 219.
499	Romanum I.	*Symmacho*	II, 957.	IV, 1312.	X, 280.
500	Romanum II.	*Symmacho*	II, 957.	IV, 1322.	X, 289.
501	Romana Synodus Palmaris	*Symmacho*	II, 967.	IV, 1323.	X, 289.
502	Romanum IV.	*Symmacho*	II, 975.	IV, 1333.	X, 304.
503	Romanum V.	*Symmacho*	II, 983.	IV, 1364.	X, 351.
504	Romanum VI.	*Symmacho*	II, 989.	IV, 1371.	X, 358.
518	Romanum	*Hormisda*	II, in indice.	IV, 1589.	X, 658.
531	Romanum I.	*Bonifacio II.*	II, 1111.	IV, 1689.	XI, 90.
531	Romanum II.	*Bonifacio II.*		IV, 1690.	XI, 91.
531	Romanum III.	*Bonifacio II.*		IV, 1690.	
532	Romanum	*Joanne II.*	II, 1150.	IV, 1761.	XI, 135.
589	Romanum	*Pelagio II.*		V, 1033.	XIII, 154.
590	Romanum I.	*Gregorio M.*		V, 1592	XIV, 319.
595	Romanum II.	*Gregorio M.*	III, 496.	V, 1198. 1585. 1602.	XIV, 336.
601	Romanum III.	*Gregorio M.*		V, 1607.	XIV, 343.
601	Romanum IV.	*Gregorio M.*		V, 1609.	XIV, 346.
606	Romanum	*Bonifacio IV.*		V, 1616.	XIV, 359.
610	Romanum	*Bonifacio IV.*		V, 1617.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
641	Romanum	*Joanne IV.*	III, in indice.	v, 1698. 1773.	XIV, 585.
648	Romanum	*Theodoro*	III, in indice.	v, 1698. 1846.	XIV, 673.
649	Romanum			v, 1699.	
649	Romanum	*Martino I.*	III, 687.	VI, 75.	
667	Romanum	*Vitaliano*		VI, 522.	XV, 492.
680	Romana duo	*Agathone*	III, 1038. & in indice.	VI, 579. 582.	XVI, 21.
705 & 707	Romanum	*Joanne VII.*	III, in indice.	VI, 1588.	XVII, 227.
721	Romanum I.	*Gregorio II.*		VI, 1454.	XVII, 299.
724	Romanum II.	*Gregorio II.*	III, in indice.	VI, 1459.	XVII, 306.
726	Romanum III.	*Gregorio II.*	III, in indice.	VI, 1460.	XVII, 307.
731	Romanum I.	*Gregorio III.*	III, in indice.	VI, 1485.	XVII, 343.
732	Romanum II.	*Gregorio III.*	III, in indice.	VI, 1485.	XVII, 343.
743	Romanum I.	*Zacharia*	III, 1927.	VI, 1546.	XVII, 427.
745	Romanum II.	*Zacharia*	III, 1935.	VI, 1556.	XVII, [illegible]
761	Romanum	*Paulo I.*		VI, 1700.	XVII, 677.
769	Romanum	*Stephano III.*	III, 2013.	VI, 1721.	
799	Romanum	*Leone III.*	IV, 927.	VII, 1049.	XX, 262.
800	Romanum	*Leone VII.*		VII, 1158.	XX, 269.
826	Romanum	*Eugenio II.*		VIII, 103.	XXI, 96.
853	Romanum	*Leone IV.*	V, 61.	VIII, 101. 113. & 119.	XXI, 671.
861	Romanum I.	*Nicolao I.*	v, in indice.	VIII, 653. 736.	XXII, 73[illegible]
862	Romanum II.	*Nicolao I.*	v, in indice.	VIII, 738.	XXII, 733.
863	Romanum III.	*Nicolao I.*	v, 571.	VIII, 766.	XXII, 743.
863	Romanum IV.	*Nicolao I.*		VIII, 774.	XXII, 748.
863	Romanum V.	*Nicolao I.*		VIII, 775.	XXII, 749.
864	Romanum VI.	*Nicolao I.*		VIII, 783.	XXII, 761.
865	Romanum VII.	*Nicolao I.*	v, 577.	VIII, 783.	XXII, 762.
868	Romanum	*Hadriano II.*	v, in indice.	VIII, 941.	XXIII, 87.
877	Romanum I.	*Joanne VIII.*	VI, 181.	IX, 295.	XXIV, 433.
879	Romanum II.	*Joanne VIII.*	VI, in indice.	IX, 321.	XXIV, 461.

879

A. C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
879	Romanum III.	*Joanne VIII.*	VI, 207.	IX, 321.	XXI ,461
881	Romanum IV.	*Joanne VIII.*	VI, in indice.	IX, 336.	XXIV, 478.
893	Romanum	*Formoso*	VI, 431.	IX, 436.	XXIV, 625.
897	Romanum Conciliabulum contra Formosum	*Stephano VI.*	VI, in indice.	IX, 478.	XXIV, 690.
904	Romanum	*Johanne IX.*	VI, 487.	IX, 502.	XXIV, 696.
906	Romanum	*Benedicto IV.*		IX, 513.	
929	Romanum	*Agapeto II.*		IX, 634.	XXV, 90.
949	Romanum		VI, 615.		
963	Romanum Conciliabulum	*Joanne XII.*	VI, 627.	IX, 648.	XXV, 105.
964	Romanum	*Joanne XII.*	VI, 637.	IX, 653.	XXV, 114.
				1258.	
964	Romanum Conciliabulum	*Benedicto V.*	VI, 637.	IX, 659.	XXV, 124.
				1238.	
969	Romanum	*Joanne XIII.*	VI, 679.	IX, 1238.	XXV, 188.
971	Romanum	*Joanne XIII.*	VI, 685.	IX, 707.	
983	Romanum	*Benedicto VII.*	VI, 711.	IX, 729.	XXV, 207.
983	Romanum	*Benedicto VII.*		IX, 1243.	XXV, 207.
989	Romanum	*Joanne XV.*	VI, 715.	IX, 732.	XXV, 213.
993	Romanum	*Joanne XV.*	VI, 727.	IX, 741.	XXV, 217.
996	Romanum	*Gregorio V.*	VI, 743.	IX, 757.	
				1245.	
998	Romanum	*Gregorio V.*	VI, 755.	IX, 772.	XXV, 221.
999	Romanum I.	*Silvestro II.*	VI, 763.	IX, 780.	XXV, 237.
1001	Romanum II.	*Silvestro II.*	VI, 763.	IX, 1246.	
1002	Romanum IV.	*Silvestro II.*	VI, 765.	IX, 1246.	
1015	Romana Synodus	*Benedicto VIII.*	VI, 819.	IX, 834.	
1037	Romanum	*Benedicto IX.*	VI, 917.	IX, 1250.	
1046	Romanum	*Clemente II.*	VI, 923.	IX, 1251.	XXV, 416.
1047	Romanum	*Clemente II.*	VI, 925.	IX, 946.	
1049	Romanum I.	*Leone IX.*	VI, 991.	IX, 1027.	XXV, 527.
				1253.	
1050	Romanum II.	*Leone IX.*	VI, 1015.	IX, 1052.	XXV, 556.

1051

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1051	Romanum III.	*Leone IX.*	VI, 1027.	IX, 1066.	XXV, 564.
1053	Romanum IV.	*Leone IX.*	VI, 1033.	IX, 1071.	XXV, 565.
1057	Romanum	*Victore II.*	VI, 1049.	IX, 1087.	
1059	Romanum	*Nicolao II.*	VI, 1061.	IX, 1099. 1259.	XXV, 587.
1063	Romanum I.	*Alexandro II.*	VI, 1137.	IX, 1175.	XXV, 664.
1065	Romanum II.	*Alexandro II.*	VI. 1143.	IX. 1181.	XXV. 669.
1065	Romanum III.	*Alexandro II.*	VI. 1145.	IX. 1182.	XXV. 671.
1074	Romanum I.	*Gregorio VII.*	VI. 1522.	X. 313.	XXVI. 520.
1075	Romanum II.	*Gregorio VII.*	VI. 1551.	X. 344.	XXVI. 567.
1076	Romanum III.	*Gregorio VII.*	VI. 1565.	X. 355.	XXVI. 573.
1078	Romanum IV.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 369.	XXVI. 578.
1078	Romanum V.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 371.	XXVI. 582.
1079	Romanum VI.	*Gregorio VII.*	VI. 1583.	X. 378.	XXVI. 587.
1080	Romanum VII.	*Gregorio VII.*	VI. 1587.	X. 381. 1830.	XXVI. 591.
1081	Romanum VIII.	*Gregorio VII.*	VI. 1607.	X. 398.	XXVI. 600
1083	Romanum IX.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 401.	XXVI. 600
1084	Romanum X.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 401.	XXVI. 601
1089	Romanum I.	*Urbano II.*	VI. 2. 1683.	X. 474.	XXVI. 650
1098	Romanum Conciliabulum	*Urbano II.*	VI. 2. 1757.	X. 1823.	
1098	Romanum II.	*Urbano II.*	VI. 2. 1755.	X. 614.	XXVI. 682
1099	Romanum III.	*Urbano II.*	VI. 2. 1759.	X. 615.	XXVI. 683
1103	Romanum	*Paschale II.*	VI. 2. 1871.	X. 1833.	XXVI. 805
1116	Romanum	*Paschale II.*		X. 810.	
1122	Romanum I.	*Callisto II.*	VI. 2. 1105.	X. 880.	XXVII. 49
1123	Romanum II.	*Callisto II.*		X. 907.	XXVII. 50
1210	Romanum	*Innocentio III.*	VI, 2. 1999.	XI, 56.	XXVIII, 109
1228	Romanum I.	*Gregorio IX.*	VII, 163.	XI, 413.	XXVIII, 342
1234	Romanum II.	*Gregorio IX.*	VII, 239.	XI, 481.	
1302	Romanum	*Bonifacio VIII.*	VII, 1251.	XI, 1476. 2444.	XXVIII, 688.
1412	Romanum	*Joanne XXI.*		XI, 2323.	
	vide Lateranensia, quæ omnia Romana sunt.				
1158	Roscomaniense	*Hadriano IV.*	VI, 2. 1375.	X, 1184.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
682	Rotomagense	*Agathone*		VI, 1240.	
	Acta perierunt, ejus mentio in Actis S. Ansberti Episcopi Rotomagensis, apud Surium 9. Febr.				
878	Rotomagense		VI, 205.		
1050	Rotomagense	*Leone IX.*	VI, 1011.	IX, 1047.	
1063	Rotomagense		VI, 1141.		
1072	Rotomagense	*Alexandro II.*	VI, 1187.	IX, 1225.	
1073	Rotomagense		VI, 1517.		
1074	Rotomagense	*Gregorio VII.*	VI, 1518.	X, 310.	
1096	Rotomagense	*Urbano II.*	VI, 2. 1743.	X, 599.	
1108	Rotomagense	*Paschale II.*	VI, 2. 1891.	X, 758.	
1118	Rotomagense	*Gelasio II.*	VI, 2. 1949.	X, 824.	
1119	Rotomagense	*Callisto II.*	VI, 2. 1999.	X, 881.	
1189	Rotomagense		VI, 2. 1905.		
1223	Rotomagense		VII, 185.		
1299	Rotomagense	*Bonifacio VIII.*	VII, 1201.	XI, 1426.	
1335	Rotomagense	*Benedicto XII.*	VII, 1603.	XI, 1835.	
1445	Rotomagense	*Eugenio IV.*	IX, 1295.	XIII, 1303.	
1581	Rotomagense	*Gregorio XIII.*	X, 1211.	XV, 821.	

S.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1590	Sabinense sub Ptolemæo Cardinali Comensi, Episcopo Sabinensi habitum, & editum Rom. 1590. 4.				
862	ad Sablonarias, Conventus	*Nicolao I.*		VIII, 754.	
1565. 1567	Salernitanæ Constitutiones Synodales publicatæ a D. Caspare Cervantes de Gaëta Archiepiscopo Salernitano. Rom. 1568. 4.				
1579	Salernitanum sub D. Antonio Marsilio Columna Archiepiscopo celebratum, editumque Neapoli 1580. 4.				
1653	Salernitanum sub D. Fabricio Cardinali Sabello Archiepiscopo, ibid. 1653. 4.				
1661	Salernitanum sub D. Joanne de Torres, Archiepiscopo, ibid. 1662. 4.				
1021	Salegunstadiense	*Benedicto VIII.*	VI, 827.	IX, 844.	XXV, 287
1310	Salmanticense	*Clemente V.*	VII, 1319.	XI, 1535.	
1335	Salmanticense		VII, 1965.		
1253	Salmuriense	*Innocentio IV.*	VII, 441.	XI, 707.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1276	Salmurienſe	*Hadriano V.*	VII, 735.	XI, 1011.	
1294	Salmurienſe	*Cæleſtino V.*	VII, 1169.	XI, 1395.	
1315	Salmurienſe	*Sede vacante*	VII, 1391.	XI, 1617.	
807	Salisburgenſe		IV, in indice.		
1274	Saltzburgenſe	*Gregorio X.*	VII, 721.	XI, 998.	XXVIII, 588
1281	Saltzburgenſe	*Martino II.*	VII, 855.	XI, 1150.	XXVIII, 621
1291	Saltzburgenſe	*Nicolao IV.*	VII, 1163.	XI, 1358.	XXVIII, 671
1310	Saltzburgenſe I.	*Clemente V.*	VII, 1303.	XI, 1513.	XXVIII, 691
1310	Saltzburgenſe II.	*Clemente V.*	VII, 1303.	XI, 1514.	XXVIII, 693
1386	Saltzburgenſe	*Urbano VI.*	VII, 1899.	XI, 2061.	XXIX, 150
1420	Saltzburgenſe	*Martino III.* vulgo *V.*	VIII, 957. 975.	XII, 308.	XXIX, 667
1585 & 1587	Synodi in diœceſi ſanctæ Agathæ Gothorum, Provinciæ Beneventanæ in regno Neapolitano, ſub D. Feliciano Epiſcopo celebratæ, & editæ Romæ 1588. 4.				
997	Sandionyſianum	*Gregorio V.*		IX, 770.	
1053	Sandionyſianus Conventus	*Leone IX.*		IX, 1069.	
	vide S. Dionyſ. ad lit. D.				
563	Santonenſe	*Joanne III.*	III, 353.	V, 845.	XII, 582.
579	Santonenſe	*Pelagio II.*	III, 449.	V, 965.	XIII, 52.
1076	Santonenſe		VI, 1551.		
1080	Santonenſe I.	*Gregorio VII.*	VI, 1605.	X, 397.	
1083	Santonenſe II.	*Gregorio VII.*	VI, 1611.	X, 402.	
1089	Santonenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1683.	X, 475.	
1096	Santonenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1747.	X, 604.	
1280	Santonenſis Synodus	*Nicolao III.*	VII, 845.	XI, 1133.	
1651	Sancti Angeli Longobardorum, ſub D. Ignatio Ciantes Epiſcopo celebratum, prodiit Rom. 1652. 4.				
1282	Santonenſis Synodus	*Martino II.*	VII, 883.	XI, 1180.	
1298	Santonenſis Synodus	*Bonifacio VIII.*	VII, 1201.	XI, 1425.	

A.C. Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
859 ad Saponarias	*Nicolao I.*	V, 483.	VIII, 674.	
347 Sardicense	*Julio I.*	I, 635.	II, 90. 623.	III, 1.
347 Sardicense seu Philippopolitanum Orientalium Conciliabulum	*Julio I.*	I, 671.	II, 91. 697.	III, 80.
1217 Sarumensis Synodus	*Honorio III.*		XI, 235.	
1256 Sarumensis Synodus	*Alexandro IV.*		XI, 769.	
Savonensia sex sub D. Petro Costa Episcopo habita, quorum decreta edita Taurini 1623. 4. addita Synodo, quam prædecessor ejus D. Jo. Baptista Centurionius, Episcopus Savonensis celebravit.				
589 Sauriciacense	*Pelagio II.*	III, 489.	V, 1025.	XIII, 142.
1248 Scheningense	*Innocentio IV.*	VII, 423.	XI, 695.	
863 Scirachavanense in Armenia,		V, in indice.		
1177 Scoticum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1653.	X, 1481.	
1201 Scoticum	*Innocentio III.*	VI, 2. 1965.	XI, 24.	XXVIII, 106
1259 Scoticum	*Alexandro IV.*	VII, 507.	XI, 782.	
1267 Sedenense	*Clemente IV.*	VII, 577.	XI, 2368.	
359 Seleuciense Semiarianorum	*Liberio*	I, 722.	II, 95. 804.	X, 201.
1423 Senense	*Martino III.*	VIII, 1013.	XII, 365.	XXIX, 722
1599 Senense sub D. Franc. Mario Taurusio Cardinali Archiepiscopo habitum, prodiit Rom. 1601. 4.				
1627 Senogalliense sub D. Francisco Antonio Cardinali Barberino Episcopo celebratum, & editum Rom. 1627. 4.				
circa 657 (ut Cointe) vel 672 (ut Labbeus) Senonense		III, 1013.	VI, 1878.	
circa 850 Senonense	*Leone IV.*	V, 39.	VIII, 72.	
853 Senonensis Conventus	*Leone IV.*	V, 39.	VIII, 1934.	
862 Senonense	*Nicolao I.*	V, 537.	VIII, 1936.	
circa 920 Senonense Archiepiscopi Galteri	*Johanne X.*	VI, 557.	IX, 577.	
980 Senonense	*Benedicto VII.*	VI, 709.	IX, 1242.	
1048 Senonense	*Damaso II.*	VI, 925.	IX, 946.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1315	Silvanectense	*Sede vacante*	VII, 1397.	XI, 1623.	
1318	Silvanectense	*Joanne XX.*	VII, 1403.	XI, 1627.	
1326	Silvanectense	*Joanne XX.*	VII, 1531.	XI, 1768.	
366	Singedunense Conciliabulum Arianorum	*Liberio*	I, 747.	II, 839.	III, 234.
303	Sinuessanum	*Marcellino*	I, 217.	I, 938.	I, 605.
1050	Sipontinum	*Leone IX.*	VI, 1027.	IX, 1066.	
1567	Sipontinum sub D. Ptolemæo Gallio Cardinali Archiepiscopo celebratum, prodiit Venet. 1567. 4.				
349	Sirmiense I.	*Julio I.* vel *Liberio*		II, 729.	III, 178.
351 vel 357	Sirmiense II.	*Julio I.* vel *Liberio*	I, 701.	II, 93. 729. 784.	
359	Sirmiensis Conventus		I, 709.		
859	Sistericense		V, in indice.		
circa 1450	Sophianum Conciliabulum CPol.	*Nicolao V.*	IX, 1353.	XIII, 1365.	
1583	Soranum ab D. Hieronymo Joannellio Episcopo habitum, prodiit Rom. 1614. 4.				
847	Sparnacense	*Sergio II.*		VII, 1852.	XXI, 517.
1234	Spoletanum, quod Romanum falso dicitur	*Gregorio IX.*		XI, 481.	
1092	Stampense	*Urbano II.*	VI, 2. 1701.	X, 490.	
1099	Stampense	*Paschale II.*	VI, 2. 1853.	X, 716.	
1112	Stampense fictitium	*Paschale II.*		XI, 792.	
1130	Stampense	*Innocentio II.*	VI, 2. 1181.	X, 972.	XXVII, 102
1147	Stampensis Conventus	*Eugenio III.*	VI, 2. 1297.	X, 1104.	
836	Stramiacense	*Gregorio IV.*	IV, 1447.	VII, 1768.	XXI, 396.
744	Suessionense	*Zacharia*	III, 1931.	VI, 1552.	XVII, 436.
851	Suessionense	*Leone IV.*	V, 37.	VIII, 1933.	XXI, 636.
853	Suessionense II.	*Leone IV.*	V, 41.	VIII, 79.	
858	Suessionense	*Nicolao I.*	V, 468.	VIII, 1935.	XXII, 798.
861	Suessionense	*Nicolao I.*		VIII, 736.	
862	Suessionensia duo	*Nicolao I.*	V, 569.	VIII, 1936.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1620	Tarvisinum sub D. Francisco Justiniano Episcopo celebratum, cujus constitutiones prodiere ibid. 1620. 4.				
1642	Tarvisinum sub D. Marco Mauroceno Episcopo, ibid. 1642. 4.				
1661	Tarvisinum sub D. Joanne Antonio Lupo Episcopo, ibid. 1662. 4.				
397	Taurinense	*Siricio*	I, 957.	II, 1155.	III, 460.
418	Teleptense	*Zosimo*	I, 1235.	II, 1577.	IV, 420.
363	Tevestinum Donatistarum		I, in indice.		
821	apud Theodonis villam	*Paschale I.*	IV, 1237.	VII, 1519.	XXI, 46.
835	Ibidem	*Gregorio IV.*	IV, 1385.	VII, 1695.	XXI, 291.
844	Ibidem	*Sergio II.*	IV, 1465.	VII, 1800. & 1820.	XXI, 436.
	ad Castellum S. Theodorici	*Joanne XI.*			XXV, 39.
953	apud S. Theodericum	*Agapeto II.*	VI, 617.	IX, 637.	XXV, 95.
518	Thessalonicensis Synodus	*Hormisda*		IV, 1588.	
457	Thessalonicense	*Leone I.*		IV, 1008.	
907	S. Tiberii Narbon. provinciale	*Sergio III.*		IX, 518.	
1658	Tiburtinum sub D. Marcello Cardinale Sanctacrucio Episcopo celebratum, prodiit Rom. 1658. 4.				
850	Ticinense	*Leone IV.*	V, 25.	VIII, 61.	XXI, 634.
853	Ticinensis Conventus	*Leone IV.*	V, 39.	VIII, 78.	
855	Ticinense	*Leone IV.*	V, 97.	VIII, 146.	XXI, 699.
876	Ticinense	*Joanne VIII.*	VI, 165.	IX, 279.	XXIV, 411
997	Ticinense	*Gregorio V.*	VI, 753.	IX, 770.	
circa 1020	(Harduin. 1012.) Ticinense	*Benedicto VIII.*	VI, 803.	IX, 819.	
1049	Ticinense	*Leone IX.*	VI, 991.	IX, 1028.	

Ticinensis Ecclesiæ constitutiones & decreta ante A. 1403. per nonnullos illius Antistites edita, studio Francisci Bilii Episcopi prodierunt Papiæ sive Ticini 1652. 4.

circa

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
circa 388	Toletanum		I, in indice.		
400	Toletanum		I, 989.		
407	Toletanum		I, 1019.		
442	Toletanum I.	*Anastasio I.*		II, 1222.	III, 568.
	Toletanum	*Innocentio I.*		II, 1333.	IV, 98.
444	Toletanum	*Leone I.*		III, 1466.	
531	Toletanum II.	*Bonifacio II.*	II, 1139.	IV, 1734.	XI, 92.
589	Toletanum III.	*Pelagio II.*	III, 467.	V, 997.	XIII, 101.
597	Toletanum	*Gregorio M.*	III, 535.	V, 1603.	XIV, 330.
610	Toletanum	*Bonifacio IV.*	III, 545.	V, 1620.	XIV, 367.
633	Toletanum IV.	*Honorio I.*	III, 575.	V, 1700.	XIV, 477.
636	Toletanum V.	*Honorio I.*	III, 597.	V, 1735.	XIV, 533.
638	Toletanum VI.	*Honorio I.*	III, 601.	V, 1740.	XIV, 541.
646	Toletanum VII.	*Theodoro*	III, 619.	X, 1836.	XIV, 657.
653	Toletanum VIII.	*Martino I.*	III, 952.	VI, 394.	XV, 298.
655	Toletanum IX.	*Eugenio I.*	III, 971.	VI, 351.	XV, 383.
656	Toletanum X.	*Vitaliano*	III, 977.	VI, 359.	XV, 396.
675	Toletanum XI.	*Adeodato*	III, 1017.	VI, 539.	XV, 502.
681	Toletanum XII.	*Agathone*	III, 1715.	VI, 1221.	XVI, 691.
683	Toletanum XIII.	*Leone II.*	III, 1735.	VI, 1253.	XVII, [illegible]
684	Toletanum XIV.	*Benedicto II.*	III, 1753.	VI, 1278.	XVII, 56.
688	Toletanum XV.	*Sergio I.*	III, 1759.	VI, 1294.	XVII, 82.
693	Toletanum XVI.	*Sergio I.*	III, 1785.	VI, 1327.	XVII, 135.
694	Toletanum XVII.	*Sergio I.*	III, 1809.	VI, 1361.	XVII, 184
701	(Harduin. 704.) Toletanum XVIII.	*Joanne VII.*	III, in indice.	VI, 1386.	XVII, 225.
1324	Toletanum	*Joanne XX.*	VII, 1487.	XI, 1712.	XXIX, 116
1339	Toletanum	*Benedicto XII.*	VII, 1635.	XI, 1869.	XXIX, 121.
1347	Toletanum	*Clemente VI.*	VII, 1683.	XI, 1915.	XXIX, 131
1355	Toetanum	*Innocentio VI.*	VII, 1762.	XI, 1931.	XXIX, 136
1473	Toletanum	*Sixto IV.*	IX, 1501.	XIII, 1448.	XXXIV, 29
1565	Toletanum	*Pio IV.*	X, 1141.	XV, 751.	
507	Toloſanum	*Symmacho*		IV, 1827.	
829	Toloſanum	*Gregorio IV.*	IV, 1279. E, 6.	VII, 1580.	
843	Toloſanum Capitulare	*Gregorio IV.*		VII, 1780.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
873 (Harduin. 883.)	Tolosanum	*Joanne VIII.*	VI, 135.	IX, 1235.	
circa 1020	Tolosanus Conventus	*Benedicto VIII.*	VI, 825.	IX, 843. 1248.	
1056	Tolosanum	*Victore II.*	VI, 1043.	IX, 1084. 1254.	XXV, 571.
1068	Tolosanum	*Alexandro II.*	VI, 1159.	IX, 1196.	
1089 vel 1090	Tolosanum	*Urbano II.*	VI, 2. 1691.	X, 479.	XXVI, 651
1110	Tolosanum	*Paschale II.*		X, 766.	
1118	Tolosanum	*Gelasio II.*	VI, 2. 1947.	X, 824.	
1119	Tolosanum	*Callisto II.*	VI, 2. 1977.	X, 856.	XXVII, 51.
1124	Tolosanum	*Callisto II.*		X, 907.	
1129	Tolosanum	*Honorio II.*	VI, 2. 1149.	X, 939.	
1161	Tolosanum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1585.	X, 1406.	
1229	Tolosanum	*Gregorio IX.*	VII, 173.	XI, 425.	
1319	Tolosanum	*Joanne XX.*	VII, 1453.	XI, 1680.	
1327	Tolosanum		VII, 1535.		
1590	Tolosanum	*Sixto V.*	X, 1783.	XV, 1378.	
	Trajectense	*Sergio I.*			XVII, 210.
1589	Tranense & Salpense sub D. Scipione ex Phrygiis Penatibus Archiepiscopo, editum Rom. 1591. 4.				
1104	Trecense	*Paschale II.*	VI, 2. 1873.	X, 738.	XXVI, 750
1107	Trecense	*Paschale II.*	VI, 2. 1887.	X, 754.	XXVI, 764
1128	Trecense	*Honorio II.*	VI, 2. 1131.	X, 922.	XXVII, 61.
	vide Tricassinum.				
1005	Tremoniense	*Joanne XVII.*	VI, 767.	IX, 783.	XXV, 239.
944	Trenorcianum	*Marino II.*	VI, 597.	IX, 617.	XXV, 68.
1115	Trenorcianum	*Paschale II.*	VI, 2. 1931.	X, 803.	
1117	Trenorcianum	*Paschale II.*	VI, 2. 1939.	X, 812.	
386	Trevirense	*Siricio*	I, in indice.	II, 1035.	III, 449.
814	Trevirense	*Leone III.*		VII, 1304.	
948	Trevirense	*Agapeto II.*	VI, 613.	IX, 632.	XXV, 87.
1148	Trevirense	*Eugenio III.*	VI, 2. 1317.	X, 1128.	XXVII, 213
1548	Trevirense I.	*Paulo III.*	IX, 2061.	XIV, 606.	XXXV, 181.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1549	Trevirense II.	*Paulo III.*	IX, 2139.	XIV, 705.	XXXV, 330.
	Acta & Decreta Concilii Triburiensis A. 630. quæ edita Moguntiæ 1525. 4.				
895	Triburiense	*Formoso*	VI, 435.	IX, 438.	XIV, 629.
1031	Triburiense	*Joanne XVIII.*	VI, 892.	IX, 913.	
1035	vel seq. Triburiense	*Benedicto IX.*	VI, 917.	IX, 937.	XXV, 410.
1076	Triburiense	*Gregorio VII.*	VI, 1563.	X, 355.	
867	Tricassinum I.	*Nicolao I.*	V, 679.	VIII, 868.	XXII, 879.
878	Tricassinum II. vide Trecense.	*Joanne VIII.*	VI, 191.	IX, 306.	XXIV, 439
1545.	seq. TRIDENTINUM generale	*Paulo III. Julio III. & Pio IV.*	X, 1.	XIV, 725.	XXXV, 357.
	Constitutiones Synodales Episcopatus Tridentini, editæ sub D. Bernardo Episcopo, postea Cardinali, & recusæ 1538. 4.				
1089	Trojanum	*Urbano II.*	VI, 2. 1683.	X, 475.	XXVI, 651.
1093	Trojanum	*Urbano II.*	VI, 2. 1703.	X, 492.	XXVI, 657.
1115	Trojanum	*Paschale II.*	VI, 2. 1931.	X, 802. 1822.	XXVI, 801.
1618	Tropeense sub Fabricio Caracciolo Episcopo habitum, prodiit Messinæ 1619. 4.				
909	Trossejanum	*Sergio III.*	VI, 503.	IX, 520.	XXIV, 716.
921	Trossejanum	*Joanne X.*	VI, 559.	IX, 579.	XXV, 20.
924	Trossejanum	*Joanne X.*	VI, 561.	IX, 581.	XXV, 21.
927	Trossejanum	*Joanne X.*	VI, 563.	XI, 582.	
687	Trullanum vide & CPolitanum A. 680.		III, 1645.		
1001	Tudertinum		V, 765.		
550	Tullense	*Vigilio*	II, 1453.	V, 404.	XI, 654.
859	Tullense I. apud Saponarias	*Nicolao I.*	V, 483.	VIII, 674.	XXII, 642.
860	Tullense II. apud Tusiacum	*Nicolao I.*	V, 507.	VIII, 702.	XXII, 684.
1065	Tulugiense, idem Helenense		VI, 1147.		
1648	Turcellarum sub Marco Antonio Comite Martinengo Episcopo habitum, prodiit Patavii 1666. 4.				

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1229	Turiasonense	*Gregorio IX.*	VII, 183.	XI, 437.	
461	Turonense I.	*Hilaro*	II, 793.	IV, 1049.	IX, 483.
1575	Summario delle Constitutioni Synodali di Torino, Augustæ Taurinorum 1575. 4.				
1596. 1606. 1608. 1610	Taurinensia quinque sub M. Carolo Broglia Archiepiscopo, ibid. 4.				
1625	Turinense sub D. Filiberto Millicto Archiepiscopo, ibid. 1625. 4.				
1647	Turinense sub D. Jul. Cæsare Bergera Archiepiscopo, ibid. 4. vide Taurinense.				
567	Turonense II.	*Joanne III.*	III, 355.	V, 851.	XII, 590.
800	Turonense	*Leone III.*		VII, 1862.	XX, 371.
813	Turonense III.	*Leone III.*	IV, 1021.	VII, 1259.	
849	Turonense IV, sed dicendum Parisiense	*Leone IV.*		VIII, 58.	XXI, 605.
912	Turonense	*Landone*	VI, 549.	IX, 569.	
	Suppostitium esse ostendit vir eruditus D. des Tuilleries in libro, quem inscripsit, *Dissertations sur la mouvance de la Bretagne.*				
925	Turonense		VI, 563.		
1055	Turonense	*Victore II.*	VI, 1041.	IX, 1081.	XXV, 569.
1060	Turonense	*Nicolao II.*	VI, 1071.	IX, 1108.	
1096	Turonense	*Urbano II.*	VI, 2. 1745.	X, 601.	XXVI, 680
1163	Turonense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1589.	X, 1411. 1838.	XXVII, 352
1236	Turonense	*Gregorio IX.*	VII, 263.	XI, 503.	
1239	Turonense	*Gregorio IX.*	VII, 323.	XI, 565.	
1282	Turonense	*Martino II.*	VII, 885.	XI, 1183.	
1315	Turonense, al. Salmuriense	*Clemente V.*	VII, 1391.	XI, 1617.	
1448	Turonense	*Nicolao V.*	IX, 1339.	XIII, 1350.	XXXIV, 3.
1510	Turonense	*Julio II.*	IX, 1555. 1561.	XIII, 1481.	XXXIV, 66
1583	Turonense	*Gregorio XIII.*	X, 1391.	XV, 1001.	
1669	Tusculanum sub D. Francisco Maria Card. Brancatio Episcopo celebratum, & Viterbii editum 1669. 4.				
417	Tusdritanum		I, in indice.		
860	ad Tusiacum	*Nicolao I.*	V, 507.	VIII, 702.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
846	Ibidem Conciliabulum	*Sergio II.*		VII, 1874.	
1040	Venetum	*Benedicto IX.*	VI, 919.	IX, 940.	XXV, 410.
1177	Venetum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1653.	X, 1481.	XXVII, 413
	Recentiores Conſtitutiones Synodorum Venetorum Patriarcharum auſpiciis plures in lucem editæ ſunt ſeparatim, Ao. 1545. 1581. 1587. 1592. 1595. 1653. &c. vide Catalogum Bibliothecæ Tellerianæ p. 164.				
1589	Venuſinum ſub D. Petro Rodulphio Epiſcopo habitum, prodiit Rom. 1591. 4.				
1614	Venuſinum ſub D. Andrea Perbenedicto Epiſcopo celebratum & Neapoli editum 1615. 4.				
1050	Vercellenſe	*Leone IX.*	VI, 1017.	IX, 1055.	XXV, 557.
1575. 1579. 1580	Vercellenſes Synodi octo ſub D. Franciſco Bonhomio Epiſcopo habitæ, prodierunt Mediolani 4.				
752	Vermerienſe	*Stephano II.*	III, 1989.	VI, 1656.	XVII, 583.
853	Vermerienſe II.	*Leone IV.*	V, 59.	VIII, 99.	XXI, 667.
863	Vermerienſe	*Nicolao I.*	V, 569.	VIII, 1527.	
869	Vermerienſe	*Hadriano II.*	V, 1211.	VIII, 1937.	XXIII, 775
755	Vernenſe	*Stephano II.*	III, 1994.	VI, 1661.	XVII, 594.
844	Vernenſe II.	*Sergio II.*	IV, 1469.	VII, 1805.	XXI, 445.
446	Verolamienſe	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1464.	VII, 295.
793	Verolamienſe I.	*Hadriano I.*	IV, 863.	VII, 1012.	XX, 79.
794	Verolamienſe II.	*Hadriano I.*	IV, 863.	VII, 1013.	XX, 80.
1184	Veronenſe	*Lucio III.*	VI, 2. 1882.	X, 1741.	XX, 81.
1542	Conſtitutiones editæ per D. Joannem Matthæum Gibertum, Veronenſem Epiſcopum & Legatum Apoſtolicum, prodierunt Veronæ 1542. 4. & cum annotationibus D. Auguſti Valerii Cardinalis & Veronæ Epiſcopi, ibid. 1589. 4.				
1140	Verulenſis Synodus		VI, 2. in indice.		
444	Veſontionenſe	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1461.	
1583	Vicentinum ſub D. Mich. Priolo Epiſcopo celebratum, cujus conſtitutiones prodierunt Vincentiæ 1592. 4.				
1623	Vicentinum ſub D. Dionyſio Delphino Epiſcopo habitum, & ibid 1625. 4. editum.				

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
761	Volvicense	*Paulo I.*		VI, 1884.	
1248	Uratislaviense	*Innocentio IV.*	VII, 429.	XI, 702.	
1267	Uratislaviense	*Clemente IV.*	VII, 579.	XI, 858.	
1592	Urbevetanum habitum sub D. Hieronymo Cardinali Simoncello Episcopo, & editum Urbe veteri 1592. 4.				
1647	Urbevetanum sub D. Fausto Cardinali Polo Episcopo, prodiit Rom. 1650. 4.				
1666	Urbevetanum celebratum sub D. Francisco Josepho della Corgna Episcopo, & editum Urbe veteri 1667. 4.				
1627	Urbinatense habitum sub D. Paulo Æmilio Sanctorio Archiepiscopo, prodiit Urbini 1628. 4.				
1648	Urbinatense sub D. Ascanio Maffejo Archiepiscopo, ibid. 1649. 4.				
799	Urgelitanum		IV, in indice.		
1040	Urgellense		VI, 917.		

W.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1066	Westmonasteriensis Conventus	*Alexandro II.*	VI, 1149.	IX, 1186.	
1077	Westmonasteriense	*Gregorio VII.*	VI, 1613.	x, 404.	
1142	Westmonasteriense	*Innocentio II.*	VI, 2. 1229.	x, 1029.	
1176	Westmonasteriense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1176.	x, 1470.	
1177	Westmonasteriense, al. Londinense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1651.	x, 1480.	xxv, 672.
1226	Westmonasteriense	*Honorio III.*	VII, 143.	XI, 302.	XXVIII, 273
601	Wigorniense	*Gregorio M.*	III, 539.	v, 1610.	XIV, 346.
1240	Wigorniense	*Gregorio IX.*	VII, 329.	XI, 572.	
1070	Windleshorense	*Alexandro II.*	VI, 1165.	IX, 1203.	
1113	Windleshorensis Conventus	*Paschale II.*	VI, 2. 1921.	X, 793.	
1175	Windleshorense	*Alexandro III.*	VI, 2. 1641.	x, 1468.	
855	Wintoniense	*Benedicto III.*	v, 111.	VIII, 243.	XXII, 20.
975	Wintoniense	*Benedicto VII.*	VI, 701.	IX, 721.	xxv, 149.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1021	Wintonienſe	*Benedicto VIII.*	VI, 825.	IX, 843.	XXV, 286.
1070	Wintonienſe	*Alexandro II.*	VI, 1165.	IX, 1202.	
1076	Wintonienſe I.	*Gregorio VII.*	VI, 1559.	X, 351.	
1076	Wintonienſe II.	*Gregorio VII.*		X, 353.	
1139	Wintonienſe I.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1217.	X, 1014.	XXVII, 137
1142	Wintonienſe II.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1225.	X, 1024.	XXVII, 148
1080	Würtzeburgenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1591.	X, 385.	
764	Wormatienſis Conventus	*Paulo I.*	III, 2009.	VI, 1701.	XVII, 648.
770	Wormatienſe	*Stephano III.*	III, 2017.	VI, 1725.	XVII, 679.
772	Wormatienſe	*Hadriano I.*	III, 2029.	VI, 1793.	XVIII, 102.
776	Wormatienſe	*Hadriano I.*	III, 2056.	VI, 1822.	XVIII, 159.
786	Wormatienſe	*Hadriano I.*	III, 2071.	VI, 1861. 1890.	XVIII, 223.
787	Wormatienſe	*Hadriano I.*	IV, 819.	VIII, 963.	XX, 1.
790	Wormatienſe	*Hadriano I.*	IV, 846.	VII, 990.	XX, 47.
poſt 800	Wormatienſe		IV, 947.	VII, 1863.	
829	Wormatienſe	*Gregorio IV.*	IV, 1361.	VII, 1669.	XXI, 266.
833	Wormatienſis Conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1369.	VII, 1678.	
868	Wormatienſe	*Hadriano II.*	V, 733.	VIII, 941.	XXIII, 87.
890	Wormatienſe	*Stephano V.*	VI, 423.	IX, 425.	XXIV, 611
1076	Wormatienſe Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1563.	X, 354.	XXVI, 571
1122	Wormatienſis Conventus	*Callisto II.*	VI, 2. 1107.	X, 889.	

Z.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
386	Zellenſe		I, 858.		
412	Zellenſe		I, 1201.		
	Zertenſe, vide Cirtenſe.				

II. No-

II. Notitia Conciliorum Chronologica,

collatis editionibus Regia, Labbei, Baluzii & Harduini.

Quibus asteriscus præfigitur, desunt in editione Reg. Quibus crucis nota, desunt in editione Harduini. Quibus duæ cruces, in Labbei & Regia editione desiderantur.

TOMO I.

Dionysii Exigui præfatio in Canonum collectionem, ad Stephanum Salonitanum.

* Ejusd. præfatio in decreta Pontificum ad Julianum presb. S. Anastasiæ.

Præfatio Isidori Mercatoris, & ordo de celebrando Concilio a) Oratio, *adsumus*.

† Exhortatio ad Principem, sive via regia, ex Garsia Loaisa.

* Præfatio decasticha Conciliorum (sive potius Concilii Nicæni) ex Codice MS. Claudii Hardy. T. 1. Harduin. p. 321.

† Quadruplex Synodus APOSTOLORUM b) juxta glossam ordinariam in Actis Apostolicis descripta: & de aliis Apostolorum conventibus occasione Symboli componendi, & propter [illegible]tum B. Virginis celebratis: cum annotationibus *Sev. Binii.* Confer Hincmarum tom. 2. Opp. pag. 473. seq. & quæ notavi in Codice Apocrypho Novi Testam. parte 3. pag. 339. seq.

LXXV. Canones Apostolorum c) Græce, cum versione Gentiani Herveti.

a) Altera hujus Ordinis editio in quibusdam libris legitur, qualis est in Concilio Salengunstadiensi T. VI. p. 830. Hic vero, inquit Harduinus, secuti sumus Merlinum in Collectione Isidori, & alteram Collectionem Conciliorum elegantissimam anni 1535. apud Franc. Regnault, Parisiis 8. & Concilium Constantiense sub finem p. 935. & Tridentinum Sess. X. p. 66. & Remense denique anni 1564.

b) Prima Hierosolymitana octavo Claudii Imp. A. C. 48. de qua Actor. XV. 6. Vide Bevereg. Prolegom. in Synodicon magnum §. 4. & Launoji Epistolas VIII. 14. pag. 782.

c) De his supra p. 6. seq. & lib. V. hujus Bibl. cap. 1. p. 32. seq.

L. Canones Apostolorum ex Dionysii Exigui versione. Binii notæ in Regia & Labbei editione integræ exhibentur, ab Harduino semper omissæ sunt.

A. C. 56. † Antiochena Apostolorum Synodus, in qua Canones novem editi referuntur à Baronio ad A. C. 57. num. 3. vide, quæ notavi supra p. 8. seq.

† *Liber Pontificum*, sive singulorum vitæ auctoribus Damaso Papa, Anastasio & Guilelmo Bibliothecariis, Luitprando & Binio.

† Tractatus de primatu Ecclesiæ Romanæ, post Nicolai I. Papæ conscriptus tempora, & primum editus Moguntiæ 1525. fol. cum Codice Canonum Ecclesiæ Rom. de quo supra p. 62.

91. *S. Clementi* Romano tributæ Epistolæ quinque decretales, d) 1. & 2. ad Jacobum Fratrem Domini, 3. de officio sacerdotii & clericorum, 4. ad discipulos Julium & Julianum, & 5. ad fratres Hierosolymis habitantes. Has decretales cum Turriano tuetur Binius, spurias esse non diffitentur Labbeus & Harduinus.

† Clementis decretum ex decreto Gratiani 30. de Consecr. dist. 2. *Sacerdotum.*

*† Clementis Romani Epistola ad Corinthios utraque e) Græce & Latine, prior cum versione Patricii Junii, posterioris reliquiæ cum versione Godfridi Wendelini. Ejusdem Junii notæ, & Wendelini de Clementis & ejus Epistolarum tempore Divinatio, tom. 1. Labbei p. 188.

*† Constitutionum Apostolicarum libri VIII. f) Græce & Latine cum Francisci Turriani versione.

101. *S. Anacleto* Papæ tributæ Epistolæ decretales III.

† Decreta duo ex Gratiano 14. II. q. 7. *Laici in accusatione*, & 4. dist. 93. *Juxta Sanctorum*, qui canon est quartus Synodi Romanæ sub Zacharia Papa A. C. 743.

110. *S. Evaristo* Papæ tributæ Epistolæ decretales II.

† Decretum, quod collectio MS. librorum quinque lib. 5. cap. 8. tribuit Evaristo, consarcinatum ex c. 3. de Consecr. dist. 1. *omnes basilicæ*, quod Hygino Gratianus asserit: ex cap. 3. *Altaria*

d) De harum fide, supra p. 19.
e) De his lib. IV. hujus Bibl. cap. 5. p. 175. seq.
f) De his lib. V. cap. 1. p. 33. seq.

Altaria placuit, ex Concil. Agathensi A. 506. can. 14. & ex cap. 31. *Altaria si*, ex Concilio Epaunensi A. 517. cap. 26. & 27.

A.C. 119. *S. Alexandro I.* Papæ tributæ Epistolæ decretales III.

† Decretum ex collectione MS. librorum quinque lib. 2. c. 100.

circa A. 125. Concilium *Siculum* contra Heracleonitas habitum, memorat ex auctore Prædestinati lib. 1. cap. 16. Baluzius. Sed id commentitium videtur Joanni Pearsono Opp. postum. pag. 230. seq. Neque auctor Prædestinati tanti visus fuit Labbeo vel Harduino, ut ejus rationem haberent.

130. *S. Sixto I.* tributæ Epistolæ decretales II.

† Decretum dubium, Sixti primi, secundi, an tertii, ex Codice 16. librorum, lib. 4. cap. 5.

140. *S. Telesphoro* tributa Epistola decretalis unica.

Synodum, quam auctor Synodici supra p. 186. sub Telesphoro narrat celebratum esse, ad Victorins potius referendam tempora Labbeus observat.

152. *S. Hyginio* tributæ Epistolæ decretales II.

† Decreta quinque ex Gratiano 4. XXXV. 4. 10. *Si qua mulier:* 3. de Consecr. dist. 1. *Omnes basilicæ:* 19. de Consecr. dist. 1. *Si motum:* 38. de Consecr. dist. 1. *Ligna Ecclesiæ:* & 100. de Consecr. dist. 4. *in Catechismo.*

circa A. 152. Concilium *Pergamense* contra Colorbasum habitum, memorat ex auctore Prædestinati lib. 1. c. 15. Baluzius.

156. *S. Pii I.* Papæ tributæ Epistolæ duæ decretales.

† Epistolæ duæ ad Justum Episcopum Viennensem, Isidoro, Gratiano aliisque ignotæ, quas affert Baronius ad A. CXLVI. 1. & 3.

† Decreta septem ex Gratiano 15. XX. qv. 1. *Virgines non velentur.* 10. XXII. qv. 1. *Si quis per capillum.* 1. XXII. qv. 5. *Qui compulsus:* quod alii Theodoro Cantuariensi tribuunt. 2. XXII. qv. 5. *Qui pejerat.* 7. XXXIII. qv. 2. *Quicunque propriam.* 27. de Consecrat. dist. 2. *Si per negligentiam.* 3. dist. XXXIII. *Communiter diffinimus.* Aliud ex Codice quinque librorum, lib. 2. c. 117. *Ut de oblationibus.* & aliud ex Codice sedecim librorum, lib. 3. c. 19. *Petistis per Hilarium.*

circa A.C. 160. Concilium *Orientale* habitum contra Cerdonianos memorat Baluzius ex auctore Prædestinati lib. 1. c. 23.

165. *S. Aniceto* Papæ tributa Epiſtola decretalis unica.

Romana Synodus ſub Aniceto, ſupra p. 186. in veteri Synodico.

173. *S. Soteri* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales II.

† Decreta IV. e Gratiano 16. XXII. qv. 4. *Si aliquid forte.* 58. de Conſecrat. diſt. 1. *Ut illud.* (quod potius eſt ex Concilio Toletano XI. cap. XIV.) 61. de Conſecr. diſt. 1. *Hic quoque:* quod eſt in Concilio Moguntino I. c. 43. *Denique.* 17. de Conſecr. diſt. 2. *in Cœna Domini:* quod eſt è Concilio Cabilonenſi II. cap. 47. A. C. 813.

circa A. 173. Concilium *Hierapolitanum* contra Montanum & Theodotum Coriarium, de quo ex lib. V. Euſebii cap. 16. Hiſt. Baluzius. Adde libellum Synodicum cap. 5. 6. 7. ſupra pag. 187. ſeq. ubi etiam de *Achillano* ſive *Anchialenſi* Concilio, iisdem hæreticis oppoſito.

177. *S. Eleuthero* Papæ tributa Epiſtola decretalis unica.

192. *S. Victori I.* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales duæ, una ad Theophilum Alex. & altera ad Epiſcopos Africæ.

*† Epiſtolæ duæ aliæ, una ad Deſiderium Viennenſem Epiſcopum, & altera ad fratrem Paracodam Epiſcopum, quas è Bibliotheca Floriacenſi Joannis à Boſco vulgavit Baronius ad A. C. 198. n. 17. ſuſpectas viris eruditis.

Sub Victore habita de Paſchate Concilia varia memorantur apud veteres, ut *Romanum* teſte Euſebio libro V. Hiſt. Eccleſ. c. 22. & libro Pontificali in vita Victoris. Actorum in hoc Concilio nihil exſtat.

Cæſarienſe in Palæſtina. Acta reperias apud Baluzium ex Epiſtola Philippi cujusdam, ſive Theophili potius Alex. (ut ſuſpicatur Michael le Quien in panoplia adverſus ſchiſma Græcorum ſub Altimuræ nomine edita p. 25.) apud Bedam libro de æquinoctio vernali, & apud Bucherium de doctrina temporum p. 469. qui ſcriptoris Epiſtolæ nomen reſtituit ex MS. *Sane acta illa,* inquit Baluzius, *nonnullis illegitima ac ſpuria viſa ſunt, ab aliis & quidem viris eruditiſſimis pro veris ac genuinis recepta.*

Lugdunense ab S. Irenæo & Episcopis Galliæ celebratum. Epistolæ Synodicæ fragmenta recitat Eusebius lib. V. cap. 24. Hist. Confer Baluzium p. 6. seq.

Ponticum sub Palma, *Osroënum*, *Corinthiacum* sub Bacchyllo, de quibus idem Eusebius lib. V. c. 23.

Ephesinum à Polycrate & Episcopis Asiæ Proconsularis celebratum, sed reprobatum à Victore, ut legere est apud Eusebium lib. V. cap. 24. Fragmentum Synodicæ Polycratis Epistolæ, Græce Eusebius, Latine etiam exhibet Hieronymus lib. de viris illustribus c. 45. Plura commemorat Labbeus ex libello Synodico supra p. 188. seq.

A.C. 201. *S. Zephyrino* Papæ tributæ duæ Epistolæ decretales.

circa A. 215. *Carthaginiense I.* Concilium sub Agrippino Episcopo ab Africæ Proconsularis & Numidiæ Episcopis de hæreticis rebaptizandis, ad cujus sententiam provocat S. Cyprianus in Epist. 71. ad Quintum, & 73. ad Jubaianum. Meminit & S. Augustinus passim & Vincentius Lirinensis lib. 1. Commonitorii cap. 9. Sed ab Ecclesia improbatur hoc Concilium.

†† 217. *Carthaginiense II.* Concilium sub eodem Agrippino, in quo sancitus Canon, *Ne clericus ullam curam tutelamve susciperet.* Meminit S. Cyprianus Epistola 66. de Victore &c.

219. *S. Calixto* sive Callisto Papæ tributæ Epistolæ decretales II.

224. *S. Urbano* tributa Epistola decretalis ad omnes Christianos.

†† ad A. 230. Baluzius refert *Alexandrinum* Concilium sub Demetrio Episcopo habitum in causa Origenis, quem sacerdotii honore exuit ob sui mutilationem. Vide Pamphilum martyrem apud Photium Cod. CXVIII. p. 297. Eusebium lib. 6. c. 8. & 23. Hieronymum lib. de Script. Eccles. c. 54. & 62. Rufinus libro 2. invectiv. in Hieron. in causa fidei Origenem dicit esse damnatum. Ab Heracla Demetrii successore pulsum ab Ecclesia, Gennadius lib. de viris illustr. c. 33. & Petrus Alexandrinus in Mystagogia, cujus fragmentum recitat Justinianus Imp. in Epistola ad Menam.

231. *S. Pontiano* Papæ tributæ Epistolæ decretales duæ.

235. *S. Antero* Papæ tributa Epistola decretalis unica.

† 235. *Alexandrinum* Concilium sub Heracla adversus Ammonium re-

ligionis desertorem. Meminit Labbeus tom. 1. p. 1564. ex Eutychii Annal.

A.C.235. Concilia *Iconii* & *Synnadis* habita de baptismo hæreticorum refert Eusebius VII. 7. Gr. Vide & S. Augustinum lib. 3. contra Cresconium Grammaticum c. 3. & Firmilianum Epist. ad S. Cyprianum, ubi Synodum collectam fuisse refert ex Episcopis Phrygiæ, Galatiæ & Ciliciæ adversus Montanistas. Labbeus retulit ad A. 256.

236. *Fabiano* Papæ tributæ decretales III.

† Decreta VIII. ex Gratiano 10. dist. 19. *Si quis contristatus.* 11. VI. quæst. 1. *Quicunque sciens.* 26. XXXII. qv. 7. *Neque furiosus.* 3. XXXV. qv. 2. & 3. *De propinquis. Qui propinquam.* 1. XXXV. qv. 6. *Consanguineos.* 16. de Consecr. dist. 2. *Etsi non frequentius.* 1. dist. 78. *Si quis triginta:* quod Gratianus Bonifacio Papæ tribuit, ceteri collectores Fabiano. Decreta duo ex Codice decretorum, XVI. librorum, lib. 5. c. 7. & 9.

†237. *Romanum* Concilium in quo damnatur *Origenes* à Fabiano Papa, testis Rufinus libro 2. invectiv. in Hieron. *Damnatur Origenes à Demetrio Episcopo, exceptis Palæstina, & Arabia, & Phœnices atque Achajæ Sacerdotibus: in damnationem ejus consentit urbs Roma. Ipsa contra hunc cogit Senatum* &c. Hieronymus Epist. 65. ad Pammach. & Oceanum: *Ipse Origenes in Epistola, quam scribit ad Fabianum Romanæ urbis Episcopum, pœnitentiam agit cur talia scripserit* &c. Vide & Eusebium lib. VI. c. 36.

240. *Lambesitanum* Concilium in Africa sub Donato Carthag. Episcopo, ab Episcopis XCIX. adversus *Privatum* hæreticum, teste S. Cypriano Epist. 55. ad Cornelium Papam.

circa A.243. *Bostrenum* in Arabia adversus *Beryllum*, quem Origenes ab errore revocavit. Vide Eusebium VI. 33. Gr. Ex hoc uno Concilio bina facit auctor Synodici supra p. 190. 191.

*circa A.245. *Ephesinum* sive alibi in Asia Proconsulari contra Noëtum, de quo Baluzius ex Epiphanii hæresi 57. tom. 1. p. 479.

circa A.250. Concilium *Achajæ* contra Valesiorum sive Eunuchorum sectam, de qua Baluzius ex auctore Prædestinati lib. 1. c. 37.

†250. vacante sede, *Romanum* in causa lapsorum, à Romano clero & Episcopis in urbe residentibus. Conferendæ S. Cypriani Epistolæ

pistolæ ad Clerum Rom. Clerique Romani ad Cyprianum & Clerum Carthaginiensem Epistolæ.

A.C. 251. *S. Cornelio* Papæ tributæ decretales duæ ad omnes fideles & Rufum Episcopum.

† Epistola Cornelii Papæ ad Fabium Antiochenum, quam recitat Eusebius VI. 43. Alia ad Lupicinum Episcopum Viennensem, quam ex Bibliotheca Floriacensi descripsit Baronius ad A. C. 255. num. 47. Duæ item ad S. Cyprianum, inter cujus Epistolas exstant cum octo Cypriani ad Cornelium Epistolis, & una de Cornelio ad Antonianum.

†† *Romanum I.* Concilium sub Cornelio Papa, cum Episcopis LX. quorum decreto ejectum ex Ecclesia Ναβᾶτον, hoc est Novatianum, refert Georgius Syncellus. Vide & Eusebium VI. 43. ubi Νόβατον vocat, & Hieronymum de viris illustr. c. 66. quamvis ibi, cur Italicam Synodum à Romana distinguat, nihil causæ appareat. Est & apud Gratianum 16. XXII. qv. 5. *Honestum etiam videtur:* decretum nomine Cornelii Papæ: sed ut ibi notatum est, verius è Capitular. lib. 1. c. LXIII.

Carthaginense I. sub S. Cypriano, de lapsis & adversus Felicissimum schismaticum. Vide Epistolam Cypriani XL. ad plebem, XLII. ad Cornelium, LII. ad Antoninianum, & LIV. & LV. ad Cornelium Papam.

252. *Romanum II.* sub Cornelio, cum plurimis Episcopis, qui decreta Carthaginiensis Concilii comprobarunt, teste Cypriano Epistola 52. ad Antonianum, & 68. de Basilide & Martiale.

Carthaginiense II. sub Cypriano, cujus Synodica est Epistola Cypriani 54. ad Cornelium. Actum fuit in hoc Concilio etiam de *Privato* Episcopo Lambesitano, ut ipse docet Cyprianus epistola 55. ad Cornelium Papam, scripta sub anni sequentis initium. Item de *Felicissimo* Diacono, schismatis Carthaginiensis adversus Cyprianum auctore, ut fidem facit eadem epistola. Denique de *Novatiano*, ut Cyprianus idem docet epistola 68. de Marciano Arelatensi, Novatiani fautore, scripta post biennium ad Stephanum Papam. Conferre juvabit Annales Cyprianicos Joannis Pearsoni.

253. *Antiochenum* sub Demetriano contra Novatum, memorat vetus Syno-

Synodicon supra p. 192. Plura Baluzius ex Eusebii VI. 46. & VII. 8.

A. C. 253. *S. Lucio* Papæ tributa decretalis unica.

† Decreta III. ex Gratiano 19. Dist. LXXXI. *Ministri altaris.* 20. Dist. LXXXI. *Clericus solus.* 21. Dist. LXXXI. *Sed si forte,* quod est ex Clementis epist. 2. ad Jacobum fratrem Domini.

Concilium *Carthaginiense III.* de infantibus baptizandis: sub S. Cypriano cujus epistola 69. ad Fidum fratrem huc pertinet.

Carthaginiense IV. adversus Basilidem & Martialem, Hispaniæ Episcopos libellaticos, sub S. Cypriano, cujus Synodica, Epist. 68. ad Felicem &c.

254. *Carthaginiense I.* de baptismo, sub Cypriano, cujus epistola 70. ad Jovianum (Jubajanum) & alios Episcopos Numidas exhibetur cum Græca versione, qualis est apud Zonaram & Balsamonem, g) cum versione Gentiani Herveti recognita.

255. *S. Stephano* Papæ tributæ decretales duæ.

Carthaginiense II. de baptismo, sub eodem Cypriano & LXX. Episcopis Africæ ac Numidiæ. Exstat epistola Cypriani 72. Synodica ad Stephanum Papam. Meminit etiam hujus Concilii in epistola 73. ad Jubajanum.

256. *Carthaginiense III.* de baptizandis hæreticis, sub eodem Cypriano ex tribus provinciis Africa Proconsulari, Numidia & Mauritania. Hujus Concilii decreta Episcoporum LXXXVII. non Latine modo ex Cypriano (p. 229. seq. edit. Oxon.) sed etiam Græce, perturbato ordine, ut apud Zonaram h) occurrunt, exhibentur. Conferendus etiam MS. Codex Bibl. Cæsareæ, de quo Lambecius VIII. p. 439. seq.

Romanum Concilium Stephani Papæ adversus rebaptizantes, cujus meminit Cyprianus epist. 74. ad Pompejum, Eusebius VII. 3. Vincentius Lirinensis & Synodicon vetus supra p. 193. Confer Baluzium p. 19.

*† Libellum, *non debere denuo baptizari qui semel in nomine Domini nostri JEsu CHristi tincti sunt,* quem Rigaltius sine nomine auctoris ex codice Remensi descriptum à SIrmondo, in notis ad Cyprianum vulgavit, Labbeus in synopsi notat â Codice Vaticano

g) Tom. 1. Synodici magni Beveregiani p. 365.

h) ibid. pag. 368.

ticano tribui *Ursino* monacho Afro (de quo Gennadius c. 27. de S. E.) edid itque Tom. 1. Concil. p. 770. subjectis pag. 784. Rigaltii notis. Sed Harduinus omisit.

A.C. 257. *S. Sixto II.* Papæ tributæ duæ decretales epistolæ.

† Decreta II. ex Gratiano 15. II. quæst. 6. *Si quis putaverit*. & 17. III. qv. 6. *Si quis clericus*: quod alii Eleuthero Papæ tribuunt, alii Felici I.

*† *Narbonense* in causa S. Pauli antistitis, incontinentiæ à Diaconis falso insimulati, ad hæc tempora refert Labbeus T. 1. p. 825. ex Gregorio Turonensi lib. 1. Hist. c. 30. & auctore vitæ S. Pauli Episcopi in parte 2. historiarum ecclesiæ Gallicanæ, editarum à Francisco Bosqueto Monspeliensi Episcopo.

Romanum, quo damnatur Noëtus, Sabellius & Valentinus, & quod non sub Victore ut auctor Synodici veteris c. 20. supra p. 191. sed sub Sixto II. celebratum Baluzius annotat.

258. *S. Dionysio* Papæ tributæ decretales epistolæ II.

circa A. 260. *Romanum* Concilium in causa Dionysii Alexandrini de Sabellianismo accusati, in hoc concilio absoluti. Vide S. Athanasium in epistola de sententia Dionysii contra Arianos, & in epistola de Synodis Arimini & Seleuciæ p. 918. tom. 1. Paris. 1627. & S. Basilium libro de Spiritu sancto ad Amphilochium capite ult.

circa A. 262. *Concilium in Africa*, in quo sancitum est hæreticos non esse rebaptizandos. Testis S. Hieronymus in dialogo adversus Luciferianos: *Conatus est*, inquit, *beatus Cyprianus contritos lacus fugere, nec bibere de aqua aliena: & idcirco hæreticorum baptisma reprobans ad Stephanum tunc Romanæ urbis Episcopum super hac re Africanam Synodum direxit: sed conatus ejus frustra fuit. Denique illi ipsi Episcopi, qui rebaptizandos hæreticos cum eo statuerant, ad antiquam consuetudinem revoluti novum emisere decretum.*

* *Dionysii* Alexandrini epistola canonica i) ad Basilidem Pentapolitanum in Libya Episc. Græce & Latine cum Herveti versione recognita.

i) De aliis Epistolæ hujus editionibus, quam Balsamo & Zonaras scholiis illustrarunt, dixi lib. V. c. 1. p. 264.

* *S.Gregorii* Thavmaturgi, Archiep. Neocæsariensis, Canones XI. k) Græce & Latine cum interpretatione ejusdem Herveti.

*† Ejusdem Gregorii expositio fidei.

Alexandrina duo Concilia à Dionysio habita memorat vetus Synodicon supra p. 192.

circa A. C. 265. *Antiochenum I.* adversus Paulum Samosatenum, de quo Theodoretus lib. 2. de hæreticis fabulis c. 8. Gregorium Neocæsariensem præfuisse Synodo refert Maximus in Collatione cum Theodosio Episcopo Cæsareæ Bithyniæ pag. 161. 162. Adi & Leontium Byz. libro III. contra Nestorium, T. IV. antiqv. Lect. Henrici Canisii.

*† 268. *Antiochenum II.* Concilium adversus Paulum Samosatenum, cui Concilio interfuit Firmilianus Episcopus Cæsareæ in Cappadocia. Vide Eusebium VII. 27. Gr. Ex eo Concilio scripta est epistola ad Paulum Samosatenum, quam cum versione Turrianus edidit Rom. 1608. recusam Græce & Lat. tom. I. auctarii Ducæani, & in tomo XI. Bibliothecæ Patrum Paris. Morellianæ, subjuncta epistola sive tractatu Dionysii Alex. adversus Samosatenum, una cum Samosateni quæstionibus decem & ad eas responsionibus ejusdem Dionysii. Hæc Labbeus tom. I. p. 843. Græce & Labbe exhibet, sed in Reg. & ab Harduino sunt omissa.

270. *Antiochenum III.* in quo Paulus Samosatenus depositus, ex cujus epistola synodica l) scripta à Malchione presbytero plura Eusebius VII. 30. Hist. Alia etiam nonnulla Leontius lib. 3. contra Nestorium, & ex eo Baluzius p. 20. seq. Libellus contestationis cleri CPol. vel Eusebii Laici in Synodo Ephesina propositus A. 429. dicit hanc Synodum celebratam esse ante annos 160. Episcopos adfuisse 180. ait Basilius monachus in eodem Concilio p. 1335. Meminit & vetus Synodicon c. 27. & Eutychius in Annal. p. 396.

270. *S. Felici* Papæ tributæ epistolæ decretales III.

† Fra-

k) de his lib. V. hujus Bibl. c. 1. p. 253. & de expositione fidei p. 249. seq.

l) In hanc Synodicam conferendæ Matthæi Larroquani animadversiones in Adversariorum sacrorum libro & capite primo.

† Fragmentum epistolæ Felicis ad Maximum Episc. & Clericos Alexandriæ, Græce & Latine ex actione 1. Concilii Ephesini & Apologetico S. Cyrilli Alex. pro duodecim capitibus adversus Orientales episcopos.

A.C. 275. *S. Eutychiano* Papæ tributæ epistolæ decretales II.

† Decreta VII. apud Gratianum, 91. XI. qv. 3. *Si quis Episcopus.* 3. XX. qvæst. 2. *Statuimus ut si Abbatissa*, (quod potius est ex Concil. Paris. A. 829. lib. 1. c. 43.) 17. XXII. qv. 1. *Prædicandum est*, (quod est è Capitularibus Theodulfi c. 26.) 31. XXIII. qvæst. 8. *Si quis membrorum.* 2. XXVIII. qv. 1. *Si quis gentilis*, (quod est ex Pœnitentiali Theodori). Ibidem 3. *Simili modo*, (ex eodem Pœnitentiali). 7. XXXV. qv. 6. *Episcopus in Synodo.*

† Decretalia III. ex Decreto librorum sexdecim, lib. XIV. cap. 2. 3. & 10.

277. *Mesopotamicum* Concilium contra *Manetis* hæresin habitum sub *Archelao*, Carcharorum Episcopo, memorat Synodicon vetus c. 28. supra p. 193. Vide, si placet, quæ celeberrimus vir Laurentius Zaccagnius ad Acta Archelai cum Manete, quæ Græce & Latine recudi curavi cum aliis aliquot monumentis eodem spectantibus in spicilegio Patrum sæculi III. ad calcem tomi secundi Operum S. Hippolyti Portuensis. Hamb. 1718. fol.

283. *S. Gajo* Papæ tributa epistola decretalis unica ad Felicem Episc.

296. *S. Marcellino* Papæ tributæ decretales II.

303. *Sinuessanum* Concilium in Campania de Marcellini Papæ, quod in persecutione Diocletiani thurificasset, condemnatione. Labbeus & Harduinus exhibent ex collata inter se editione triplici, Crabbi, Surii & Nicolini. Supposititium esse pugnat Natalis Alex. cui Antonius Pagi contra Baron. & in Propylæo ad Acta Sanctor. Maji Papebrochius, nec non Tillemontius tom. V. memor. p. 613. seq. assentiuntur.

304. *S. Marcello* Papæ tributæ decretales epistolæ II.

† Decretum ex Gratiano 10. XX. qv. 1. *Illud autem statuendum.*

305. Concilium *Cirtense* in Numidia, Secundo Tigisitano præside, ubi

Traditores Episcopi omnes tandem absoluti sunt. Exstant Acta apud S. Augustinum III. 26. 27. contra Crescon ium. Vide & librum I. contra Gaudentium c. 27. Librum de unico baptismo c. 17. Breviculum collationis diei tertiæ c. 17. Epist. 151. & 162. & librum ad Donatistas post Collat. c. 14. item Optatum lib. I. Minus bene hanc Synodum Labbeus cum Baronio ad A. 303. retulit. Vide Valesium ad Eusebii VIII. 2. & D. Thomæ Ittigii τȣ̃ μακαρίτȣ diss. de schismate Donatistarum (post appendicem de hæresiarchis) §. 15. seq.

A.C. 306. *Petri* Alexandrini Canones XV. m) ex ejus λόγῳ περὶ μετανοίας Græce & Latine cum Gentiani Herveti versione recognita.

†† circa A. 308. *Alexandrinum* Concilium sub Petro, in quo Meletius depositus est ἐν κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἐπισκόπων, inquit Athanasius in apologia contra Arianos p. 177. novæ editionis. Meminit etiam Patricius Ararsius apud auctorem veteris Synodici supra p. 195.

Eliberitanum sive *Illiberitanum* XIX. Episcoporum n) æra 362. habitum in Andalusia Hispaniæ provincia, Labbeus ad A. 305. Harduinus post 313. collocat. Si Joannem Morinum o) audimus, longe antiquius est & ante 250. habitum, quoniam post certamina cum Novatianis non ausum fuisset tam dura adversus lapsos decernere. Sunt, qui ultra annum 324. deprimunt, cui annus 362. æræ Hispanicæ respondet: Tillemontius p) contendit pro anno 300. Card. Aguirre pro 303. q) Canones hujus Concilii exstant LXXXI.

† Sed Labbeus XI. præterea capitula addidit, quæ à Gratiano, Ivone & Burchardo ex Concilio Eliberitano citantur, nec in illis 81. se offerunt. Omisit illa Harduinus, quoniam Cardinalis A-

m) Cum Zonaræ & Balsamonis scholiis exstant in Synodico magno Beveregii T. 2. p. 8.

n) In Pithoei Codice numerus XLIII. occurrit. Sed una ibi computantur XXIV. presbyteri, quorum nomina etiam Harduinus cum nominibus XIX. Episcoporum, qui huic Synodo interfuisse dicuntur, adstantibus Diaconibus & omni plebe.

o) Lib. IX. de pœnitentiæ sacramento c. 19. Ad Morini objectiones respondere conatur Albaspinæus, Natalis Alexander, Aguirre, &c.

p) T. VII. memor. p. 302. & 714.

q) T. II. Concil. Hispan. diss. I.

Aguirre notat Gratianum & cæteros per errorem ea Eliberitanæ tribuisse, quæ petita erant ex Synodo aliqua Helibernensi, hoc est Hibernensi. Hibernensium Canonum selecta capita in lucem data esse à Dacherio tom. IX. spicilegii, notavi supra pag. 88.

† Ad Eliberitanos Canones, notæ *Garsiæ Loaisæ* & *Binii.*

*† *Gabr. Albaspinæi* r) præclaræ observationes ad eosdem Canones & eruditus ac locuples *Ferdinandi de Mendoza* commentarius ad Clementem VIII. de confirmando Concilio Illiberitano, distributus in libros III. qui prodierat Madrit. 1594. fol.

*† Ejusdem Mendozæ ad Philippum II. Hispaniæ Regem epistola Hispanico idiomate scripta pro defensione & approbatione ejusdem Concilii.

A.C. 309. *S. Eusebio* Papæ suppositæ epistolæ decretales III.

† Decreta III. ex Gratiano 27. XXVII. qvæst. 2. *Desponsatam,* (quod verius est Theodori Cantuariensis). 46. de Consecrat. dist. 1. *Consulto omnium.* 17. de Consecr. dist. 5. *Jejunia in Ecclesia.* Quartum ex Codice quinque librorum, lib. 1. c. 41. *Oportet Episcopum moderatis epulis contentum esse* &c.

311. *S. Melchiadi* sive *Miltiadi* Papæ tributa epistola.

Carthaginiense Conciliabulum LXX. Episcoporum *Donatistarum,* in quo Lucilla fœmina potentissima procurante, absens damnatus est Cæcilianus Carthag. Episcopus tanquam Traditor: & Majorinus in ipsius locum suffectus. De eo vide Optatum lib. 1. & Augustinum in breviculo collationis c. 14. & in epistola 162. & in epistola 162. & in libro ad Donatistas post Collationem c. 3. & in Concilio Cirtensi II. A. 412. p. 1204. A. Tom. 1. Harduin.

† *Constantini* Magni Epistola ad Cæcilianum & alia ad Anulinum, ex Eusebii X. 6. 7.

Anulini Proconsulis Africæ ad Constantinum epistola ex Collat.

 Carthag.

r) Albaspinæi hominis ex mera (ut ait Mericus Casaubonus ad Optatum p. 33.) quantus erat antiquitate compositi, notæ in omnes Eliberinos, & in varios aliorum quorundam Conciliorum Canones prodierunt cum ejus libris duobus Observationum Ecclesiasticarum Paris. 1623. deinde recusæ Helmstad. 1672. 4. curante B. D. Gebhardo Theodoro Meiero.

Carthag. cognitionis III. c. 216. & 220. tom. 1. Harduin. p. 1175.

†Libellus à *Donatistis* oblatus Imperatori contra Cæcilianum, ex Augustini Epist. LXVIII. num. 2.

Circiter mensem Junium Constantinus Imp. Cæcilianum & Donatistas Romæ jubet adesse ad VI. Nonas Octobr. Quod cum illi facturos se promisissent, de ea re Anulinus Imperatorem certiorem facit. Hujus rei mentio in Collatione Carthag. cognitione 3. c. 318. & apud Augustinum in breviculo collat. apud Baluz. p. 326. Concil.

A.C. 312. Interciderunt acta *Concilii Carthaginiensis*, in quo Cæcilianus absolutus est, ut videtur: sive ut Gratus Carthaginiensis ait in Concilio A. 348. *traditio damnata cum rebaptizatione multis Conciliis à patribus nostris.*

313. *Romanum* Concilium sub Melchiade, Episcoporum XIX. sexto Nonas Octob. Ibi Cæcilianus absolvitur, Donatistæ damnantur. Acta recitat & res gestas narrat Optatus libro I. Vide & Augustinum Epist. 162. & in libro ad Donatistas post Collation. cap. 23. Et vetus Synodicon cap. 29. supra pag. 194.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS II.

314. Excerpta, quæ incerta fide feruntur ex synodalibus gestis *Silvestri I.* Papæ, & Canones sive Constitutiones viginti, ex duplici editione. Hos Canones pridem rejecit Hincmarus.

Arelatense I. Concilium DC. Episcoporum in Cæciliani Carthag. & Donatistarum causa, vide Synodicon vetus c. 30. supra pag. 194.

Epistola Constantini Imp. ad Ælafium (Ablavium) vicarium Africæ. Incipit, *jam quidem antehac.*

Constantini ad Chrestum Episcopum Syracus. ex Eusebii X. 5. hist. cum Sirmondi versione.

Synodi Arelat. Epistola ad Silvestrum Papam, eique subjecti octo Canones.

Canones Arelatenses XXII. sub S. Marino Episcopo, cum subscriptionibus Episcopor.

Con-

Constantini Epistola de Donatistarum appellatione à Concilio ad Imp. Incipit: *Æterna & religiosa.* Ex appendice ad Optatum & MS. Codice Pithœi.

*† Notæ Binii, Sirmondi etiam auctiores, Gabr. Albaspinæi & Frontonis Ducæi.

† Appendicis loco præter epistolam Cæciliani ad Felicem ex Baronio ad A. 314. n. 22. & Constantini ad Probianum ex Augustini Epist. 98. & Baronio ad A. 314. n. 14. quæ etiam in Regia Conciliorum edit. leguntur. Labbeus præterea ex appendice Optati adjunxit 1) Epistolam Constantini ad Episcopos partis Donati de causa Cæciliani. 2) Ejusd. ad Celsum Vicarium Africæ. 3) Præfectorum Petronii, Anniani & Juliani ad eundem Celsum. 4) Constantini ad Episcopos per Africam & plebem Ecclesiæ Catholicæ. 5) Ejusd. ad Episcopos basilicam aliam sibi petentes post priorem ab hæreticis occupatam.

*† Gesta quibus constat Traditorem Silvanum, à quo ordinatus est Majorinus. Ex eadem ad Optatum appendice. Illa non ad A. 306. cum Baronio, sed ad A. 320. referenda esse Labbeus contendit.

*† Purgatio Cæciliani & Felicis Episcopi Aptungitani sive Autumnitani, qui Cæcilianum ordinavit. Gesta hæc coram Æliano Proconsule A. 314. Confer Baluzii Misc. tom. 2. p. 81.

A.C. 314. *Ancyrani* in Galatia Concilii Canones XXV. Græce cum Gentiani Herveti versione. Iidem Latine ex interpretatione Dionysii Exigui, & ex tertia Isidori Mercatoris, cum subscriptione Episcoporum XVIII.

† Capitula duo Ancyrani Concilii ex Decreto sexdecim librorum, lib. 6. c. 6. & 7.

Neocæsariensis Concilii Canones XIV. cum Episcoporum subscriptionibus & triplici similiter Latina versione. Utrumque hoc Concilium probavit Leo IV. d. 20. c. de libellis. De utroque etiam vetus Synodicon cap. 31. & 32. supra pag. 194. seq. Utrumque cum Græcorum scholiis, notisque eruditis vulgavit Beveregius in magno Synodico.

320. *Romanum* Concilium præsente Constantino cum Episcopis LXXV. Judæorum vero Sacerdotibus CCXX. & XII. Scribis,

bis, quos Issaschar Pontifex misit, altercandi gratia *an Lex Judæorum, Legi novæ debeat anteferri*, inquit Theodoricus Vrie in historia Concilii Constantiensis p. 92. Vide & scriptum Hadriani Papæ ad Carolum Regem pro Synodo Nicæna secunda T. 4. Harduin. p. 797. & Concilium Basileense T. 8. p. 1331.

A.C. 320. a) Labbei, sed Harduin. 372. *Laodiceni* in Lydia sive Phrygia Pacatiana, sub Theodosio sive Theodoto Episcopo b) habiti, Concilii Canones LX. Græce cum versione Dionysii Exigui & Isidori Mercatoris. Apud Labbeum addita etiam Herveti versio, notæque Binii & in can. 2. Albaspinæi. Hujus Concilii Canones etiam scholiis Balsamonis, Zonaræ & Alexii Aristeni explicati exhibentur à Beveregio tom. 1. magni Synodici p. 553. qui & ipse eruditis eos notis illustravit. Extant etiam cum commentario Wolfgangi Gundlingii & triplici versione Dionysii, Isidori & Herveti, separatim excusi Norimbergæ 1674. 8. Vide Acta Eruditorum illius anni p. 415.

† De Primitiva Ecclesia & munificentia Constantini, qui tractatus falso vocatur Melchiadis epistola, cum auctor prodat se scripsisse post Concilium Chalcedonense. Incipit: *Nemo, qui divinas Scripturas legit*; p. 1528. Adde, quæ idem Labbeus p. 1409. seq. ex libello de munificentia Constantini.

† Edictum sive *Donatio Constantini Magni*, Latine ex Bartholomæi Picernatis de Monte arduo versione sive interpolatione ad Julium II. (quam Ortuinus à Graes sive Gratius, Daventriensis

a) Labbeus & ante eum Binius Baronium secuti, Laodicenum Concilium ante Nicænum collocant. Sed rectius Petrus de Marca III. 3. de Concordia Sacerdotii & Imperii, Tillemontius T. 6. memor. p. 597. Harduinus, Pagius, Beveregius, Caveus aliique longe posterius faciunt, & post annum 360. vel 370. collocant, licet in anno ipso differunt. Certe in plena Ecclesiæ pace conditos perspicuum est, atque ut jam Harduino animadversum, in veteribus Collectionibus Canonum Laodicenses post Gangrenses & Antiochenos collocantur. Post Sardicense Concilium a Matthæo Blastare & aliis antiquis: ab Alexio Aristeno in scholiis ad Can. 6. post annum 371. quo Basilius Magnus in communionem admisisse Valentem Augustum ab eruditis plerisque proditur. A Joanne Antiocheno proxime ante CPolitanam Oecumenicam Synodum. Sic etiam à Synodo Trullana, Photio, aliisque.

b) Philos. opus VIII. 4.

ensis presb. in fasciculo rerum expetendarum & fugiendarum ediderat Coloniæ 1535. fol.) cum Græcis, quæ Labbeus addidit ex Theodoro Balsamone c) ad cap. 1. tit. 8. Nomocanonis Photiani fragmentis. *Donationem Constantini*, inquit Harduinus, *tametsi hanc Isidorus in sua collectione exhibet, idcirco prætermisimus, quod est prorsus aliena ab hujus operis titulo & instituto nostro. Magna ex parte describitur in Epistola 1. Leonis IX. tomo VI. p. 934. 935. 936.* De hac donatione ejusque variis editionibus & sublesta fide plura dixi Volum. VI. hujus Bibliothecæ p. 4. seq. quibus adde, quod novissime amplissimus vir & meritissimus de bono publico Jo. Christianus Lunigius eam exhibuit in continuatione Spicilegii Ecclesiastici p. 153. subjunctis usque ad p. 204. aliis aliorum Impp. & Principum diplomatibus, donationes & privilegia Romanæ sedi asserentibus. Confer Jac. Gretserum de Imperatorum, Regum ac Principum Christianorum in Sedem Apostolicam munificentia, Ingolstad. 1610. 4. Jo. Davidem Kœlerum de donatione Mathildina Pontifici Romano facta, Altdorf. 1715. 4. &c.

A. C. 320. *Romanum* Concilium II. sub Sylvestro, quod *generale* Gratianus appellat, Isidorus Mercator *excerpta ex Synodalibus gestis S. Silvestri.* Actio prima hujus Concilii habet Canones decem, secunda Canones viginti.

TOMUS II. LABBEI.

321. *Alexandrinum* Concilium, quo damnatus est Arius. Epistola Synodica Alexandri Alexandrini ad Alexandrum Byz. ex Theodoreti lib. 1. c. 4. cum recognita Christophorsoni versione.

†† *Alexandrinum* Presbyterorum Alexandriæ & Mareotæ. Habitam ad illos ab Alexandro allocutionem Harduinus exhibet ex Codice Regio 2417. Græce cum Latina versione pag. 310.

325. NICÆNUM Concilium I. Oecumenicum, post præfationem ex Isidori Collectione, *fidem Nicænam* sive *Symbolum* & Episcoporum,

c) Tom. 1. Bibl. Juris Canonici Justellianæ p. 929.

porum, qui interfuere, nomina (apud Harduinum ex duplici recensione, una Labbeana, & altera multum diversa ex MSS.) *Canones XX.* cum versione Dionysii Exigui, Isidori & Rufini, apud Labbeum etiam recentis scriptoris Herveti. Et quinta versio vetus ex Petri Pithoei enitione apud Harduinum pag. 430. & sexta p. 1245.

†† Josephi Ægyptii Presbyteri (circa A. C. 1398.) paraphrasis eorundem Canonum Latine: ex Arabico versa à Guil. Beveregio, qui eandem in magno Synodico ad tomi prioris calcem Arabice & Latine edidit, Canonesque Nicænos notis nec non Balsamonis, Zonaræ & Alexii Aristeni scholiis Græcis illustratos vulgavit Græce & Latine. Oxon. 1672. fol.

Synodo Nicænæ tributa epistola ad Silvestrum Papam cum Silvestri responsione, Latine. Supposita utraque, quam Surius primus edidit ex MS. Bibl. Prædicatorum Colon. Baronius ex collectione Cresconiana.

Gelasii Actorum Concilii Nicæni libri III. Græce & Latine.

Canones pro Nicænis venditati LXXX. ex Arabico conversi Latine, ex Francisci Turriani S. J. recognitione.

* Canones LXXXIV. ex Arabico versi ab Abrahamo Ecchellensi.

* Iisdem SS. Patribus CCCXVIII. Nicææ congregatis tributa decreta & Constitutiones XV. de monachis & anachoretis.

* Aliæ variæ XIX. Ecclesiasticæ Constitutiones sub eorundem SS. Patrum nomine venditatæ, eodem Ecchellensi interprete.

* Alia statuta XXV. iisdem adscripta Nicænis Patribus, decerpta ex quatuor Regum ad Constantium libris.

* Concilii Nicæni præfatio ex Arabicis Orientalium Codicibus, Ecchellensi interprete.

†* Abrahami Ecchellensis, Maronitæ è Libano, dissertatio de auctoritate Canonum & Constitutionum Nicænæ primæ Synodi à se ex Arabico Latine versorum, & in eosdem notæ.

Historiam Concilii Nicæni, observationibus maxime recentiorum scriptorum illustratam, accurato studio composuit Doctor meus ὁ μακαρίτης, *Thomas Ittigius*, cujus Lectionibus A. 1692. cum eam Lipsiæ in patria mea traderet, magno cum

fructu

fructu interesse me memini. Illam post B. Viri obitum d) in lucem edidit atque annotationibus auxit V. C. Christianus Ludovici, Lipsiæ 1712. 4. In ea historia cum notitia insignis de scriptoribus Actorum hujus Concilii, de Symbolo, Canonumque numero & fide exstet, eam hoc loco additis observatis meis lectori repræsentare oportunum duxi.

Non dubitat *Papebrochius* in vita S. Athanasii c. 2. T. 1. Act. Sanctor. Maji p. 191. quin hic Athanasius in Libello Synodico, cujus *Socrates* lib. 1. cap. 13. meminit, integram Concilii Nicæni Historiam exposuerit, uti de Ariminensi & Seleuciensi egit singulari libro, qui etiamnum extat. Illius vero operis jactura, ipso judice suppleri posset, si adhuc superesset *Dalmatii* e) liber de dictis, factis & statutis Patrum Concilii Nicæni, quo in compilanda Concilii Nicæni historia Gelasius usus est. Idem Papebrochius suspicatur, hunc Dalmatium cum suo Episcopo Theona non minus, quam Athanasius, cum Alexandro ad Concilium Nicænum venisse, quod eadem facilitate, qua affirmatur, negari poterit.

Quod Acta Concilii Nicæni etiamnum Constantinopoli serventur, ex relatione Sacerdotis cujusdam Græci ad Jacobum Goarum facta colligere videtur *Franciscus Combefisius* tomo II. Auctarii novi Bibliothecæ Patrum pag. 570. Eundem Thesaurum Alexandriæ latere, non dubitavit *Franciscus Turrianus*, qui in Præfatione ad Canones Concilii Nicæni, ex Arabica lingua in Latinam conversos, scribit Codicem Patriarchæ Alexandrini, ex quo Baptista Romanus canones descripsit, etiam acta Concilii Nicæni continuisse. Nec defuerunt, ut *Baronius* ad A. C. 325. n. 62. testatur, qui in Arabia hæc acta extare sibi persvaserunt, quæ etiam apud Armenios reperiri credidit *Gregorius X.* quippe qui, cum Armenios ad Concilium Lugdunense invitaret, a Rege, nec non a Catholico, seu Archiepiscopo Armeniorum postulavit, ut integra Nicænæ Synodi scripta ad se mitterent, cujus argumenti litteras etiam ad Hierosolymitanum Patriarcham & Anteradensem Episcopum direxit, ut refert *Odoricus Raynaldus* tomo XIV. annalium, A. C. 1273. n. 4. Valde autem vereor, ne si in prædictis urbibus & regionibus genuina Nicæni Concilii acta inquirantur, pro Junone nubes

d) diem obiit Lipsiæ A. 1710. 14. April.

e) De Dalmatio hoc, quem ex Monacho Episcopum sibi delegerunt Cyziceni, mentio apud Socratem VII. 28. Tripartitam XII. 3. Nicephorum XIV. 29.

bes, aut pro thesauro carbones inveniantur. Similiter, quod attinet ad illud Concilii Nicæni exemplar, quod nescio quis Frater Joannes cum Marco Ephesio disputans in Synodo Florentina sessione XX. tom. 9. Harduin. p. 235. solum illibatum ait evasisse à corruptelis Arianorum, proptereaque in patriarchio Romano servari acta integra Græce & Latine, sigillis obsignata & subscriptionibus Patrum Nicænorum. *Ne*, inquit Dallæus, p. 19. libri de usu Patrum, *oportet revera arctissime obseratum & obsignatum fuisse, cujus in re tanti momenti, ne tribus quidem Pontificibus Romanis Zosimo, Bonifacio & Celestino copia facta est - - - quod argumento invicto est, exquisiti istius voluminis sigilla nunquam aperta aut reserata alibi fuisse, nisi in fraterculi illius cerebro* &c.

Sunt qui acta Concilii hodie quidem superesse negant, ea tamen olim in hominum oculis & manibus fuisse minime inficiantur; in quorum numero *Seldenus*, qui in Commentario ad Eutychii Origenes Alexandrinas p. 86. ante multa abhinc secula Nicæni Concilii acta periisse putat; & *Baronius*, qui A. C. 325. n. 62. jam pridem Arianorum malitia f) & temporum injuria hæc acta evanuisse dolet, quæ accuratissime scripta fuisse *Athanasii* testimonio probat, quod in ejusdem libro de Synodis legitur, tomo 1. p. 873. Verum etsi in Latina Athanasii versione actorum a Patribus Nicænis accurate scriptorum mentio injiciatur, in Græco tamen textu de actis nihil legitur, ut notavit *Valesius* in Annotationibus ad libr. 3. Eusebii de vita Constantini cap. 14. quo loco Eusebius tradit, Patres Nicænos, quæ in commune placuerunt, scriptis mandasse & subscriptione sua roborasse. Ex quo Eusebii loco Valesius l. c. & cum ipso *Antonius Pagi* in Critica Baroniana n. 16. edit. vero Paris. num. 23. concludunt, nulla acta præter fidei formulam & Canones & Epistolam Synodicam in Concilio Nicæno literarum monumentis consignata fuisse, quam sententiam ex Athanasii epistola de decretis Synodi Nicænæ confirmant.

Equidem haud desunt, qui præter Symbolum, Canones & epistolam Synodicam, cætera quoque Nicæni Concilii gesta literis excepta fuisse commemorant, ut autor præfationis ad Codicem Conciliorum Arabicum, apud *Seldenum* in Commentario ad Eutych. p. 78. qui acta & disputatio-

nes

f) Persuasum hoc etiam Godfrido Hermantio præf. ad vitam S. Athanasii, Gallice editæ Paris. 1671. 4. in cujus libro secundo non indiligenter Concilii Nicæni historiam persequitur, sicut & Tillemontius tom. VI. memoriarum Hist. Eccles. p. 634. seq. edit. Paris. 1704. 4.

nes Concilii Nicæni 40. libros occupasse scribit. Verum autor iste fidem non magis meretur, quam *Isidorus Mercator* seu *Peccator* in præfatione ad Collectionem Conciliorum a se adornatam, in qua dicit, se a fratribus quibusdam cognovisse, quod Orientales g) testentur, se vidisse Concilium Nicænum habens potiorem quam quatuor Evangeliorum magnitudinem &c. Neque pluris æstimandum *Possevini* testimonium, qui in Apparatu tomo 2. pag. 137. narrat, quod Ambrosius Camaldulensis in Bibliotheca Archiepiscopatus Ravennatis Concilium Nicænum viderit. Nam in Hodœporico Ambrosii Camaldulensis p. 50. hoc tantum dicitur, quod fidem Concilii Nicæni, membranis purpureis & aureis literis inscriptam, h) Ravennæ legerit. Et veteres nonnulli, qui actorum Concilii Nicæni meminerunt, Symbolum vel Canones Concilii Nicæni intelligunt. *Balsamon* autem, cum in explicatione Canonis I. Antiocheni p. 811. ad acta Concilii Nicæni a Canonibus distincta provocat, ad epistolam synodicam respexit. Cæterum etsi in ipso Concilio nulla ferme rerum in eo gestarum acta confecta fuerint, Eusebius tamen, Athanasius & alii, qui huic Concilio interfuerunt, præcipua acta hujus Synodi & dictis & scriptis retulerunt, unde eorum notitia ad posteros propagata fuit. Atque hinc nonnulli, longo post Concilium Nicænum tempore, ex diversis variorum auctorum scriptis, veris pariter & falsis, qui successu temporis, ut fieri solet, admisti sunt, rumoribus, acta Synodi Nicænæ concinnarunt, & quandoque propriis figmentis auctiora reddiderunt.

Inter primos, qui ex instituto acta Concilii Nicæni collegerunt, fuit *Gelasius Cyzicenus*, i) Cæsareæ in Palæstina Episcopus, qui tres libros elaboravit a Photio in Bibliotheca cap. 15. brevius & 88. 89. diligentius recensitos. Depromsit autem Gelasius hanc Historiam circa A. C. 476. a se concinnatam ex Eusebio aliisque scriptoribus, & imprimis ex mem-

 bra-

g) Videntur Orientales isti non de alio opere loqui, quam de Gelasii Actis Concilii Nicæni, Photio etiam inspectis, de quibus infra.

h) Hodie nihil tale Ravennæ reperiri testatus est Mabillonius tom. I. Musei Ital. p. 39.

i) De hujus opere dixi Volum. VIII. p. 371. seq. Præter Photium meminit hujus Gelasiani operis Nicetas Choniates. lib. V. thesauri O. F. cap. 6. & Johannes Cyparissiota decad. 3. c. 4. & decad. 10. cap. 2. In MStis quibusdam, Gelasii nomen non est additum: itaque Balforeus sine nomine auctoris edere voluit, quod ex alio Codice & Photio restituit Morellus.

branis Joannis Presbyteri & Dalmatii Cyziceni, k) ut ip
testatur. Græce & Latine cum notis suis hoc Gelasii opus ed
apud Federicum Morellum 1599. 8. *Robertus Balforeus* S
etiam *Commelinus* Heidelbergæ 1604. fol. Gelasiana
acta, cum Balforei versione separatim subjuncta, vulgav
tione prior Parisiensis editio neutiquam dissimulatur. U
sibi velit *Possevinus*, cum in Apparatu tomo II. p. 137. C
pit, quod Gelasius ex officina Commeliniana pro re plan
& prolatus fuerit. Idem Gelasii opusculum *Binius* in poste
editione tom. 1. atque edit. Regiæ curatores tom. 2. &
Harduinus tom. 1. inseruerunt, quod & ante Binium c
Conciliorum generalium editores A. C. 1608. fecerunt,
sua l) multorum errorum Gelasium postulant. Ve
tanti momenti non esse, judicat *Dorscheus* in Exercitatio
Concilii Nicæni p. 85. & seq. ubi & multa aliorum de G
ducit. Tres Codices MSS. Vaticanum, Noalianum & P
Jo. Andreas Bosius in diss. ad locum Josephi de Christo p
etiam p. 53. Cæterum cum in Historia Concilii Nicæn
scripsit, non amplius compareant, quæ de baptismo Co
apud Gelasium se legisse dicit, non levis apud nonnullo
quod primi editores subtracto per fraudem libro III. tant
dam Constantini, quæ totum librum tertium occupant,
sententia eorum, qui Constantinum Romæ à Sylvestro ba
Gelasii autoritate premeretur, qua de re videatur *Cave* in
& *Vossius* de Historicis Græcis lib. 2. c. 21. qui, Gel
notis suis & Latina versione soceri sui Francisci Ju
licitus fuerit, promissis tamen stare fuit impeditus.
terea de Gelasio *Labbeus* de Scriptoribus Eccles. tom. 1.

k) Verba Gelasii sunt: Πάντα τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐναρέτῳ
θέντα τε καὶ πραχθέντα καὶ διατυπωθέντα πάλαι
ἀναγνοὺς, ἔτι ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ διάγων εὑρηκὼς
χαιοτάτῃ ἐγγεγραμμένα, ἐν μεμβράναις ἅπαντ
της, γενομένης μὲν τοῦ θείου καὶ ἀοιδίμου ΔΑΛΜΑΤ
τοῦ γενομένου τῆς ἁγίας καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς
πρὰς μητροπόλεως. De hoc Dalmatio supra p. 355.

l) Hanc in edit. Regia & Labbei repetitam, ut alia plurima haud prob
sit Harduinus.

Alex. Sec. IV. diss. 13. p. 220. seq. diss. 17. pag. 246. *Joh. Launojus* Part. 8. Epistolarum, epist. I. pag. 696. & seq. ubi & Gelasium incertæ ætatis scriptorem esse dicit, & magnam in rebus Ecclesiasticis ignorantiam ipsi tribuit. Analysis librorum Gelasii in recentiore medullæ Patrum Abrahami Sculteti editione occurrit, quæ in priore desideratur. Idem Scultetus libro 2. Exerc. Evangelic. c. 16. vetustissimi Codicis actorum Synodi Nicænæ meminit, monstrati A. 1576. Baroni à Dhona, Viennæ à Joanne Sambuco, in quo vicesimo primo loco se subscripserit: Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν, λήγατος τ̃ Ἀποστολικȣ̃ θρόνȣ τ̃ πρεσβυτέρης Ῥώμης.

Gelasio jungimus auctorem libri, qui inscriptus fuit: Πολιτεία τ̃ ἁγίων πατέρων ἡμῶν Μητροφάνȣς καὶ Ἀλεξάνδρȣ. *Politia Sanctorum Patrum Metrophanis & Alexandri.* Quantum enim ex *Photio* constat, qui in Bibliotheca sua Cod. 256. opus hoc excerpsit, Nicæni inprimis Concilii Historiam, & quæ Concilium Nicænum præcesserunt & consequuta sunt, auctor ille enarravit; qui etsi se Constantino Magno coævum asserat, longe tamen recentior m) videtur. Plane autem cum hoc auctore, quem Photius excerpsit, convenit auctor actorum à Combefisio in Auctario novo Bibliothecæ Patrum Part. II. p. 573. Græce & Latine ex Codice Regio Colbertino vel Coisliniano n) vulgatus. Titulus est: Τὰ πραχθέντα ἐν Νικαίᾳ περὶ τῆς καθόδȣ ἐπὶ καθαιρέσει Ἀρείȣ. Incipit: Ἐννεακαιδεκάτῳ ἔτει τ̃ Διοκλητιανȣ̃ βασιλείας, Latine ediderat *Lipomannus* tom. VI. p. 119. b. & *Surius* ad 10. Jul. Hoc scriptum in Auctario Combefisii proxime antecedit *Gregorii Cæsariensis*, in Cappadocia Presbyteri, Oratio in Patres Nicænos, quam cum hactenus Latine tantum ab eodem Lipomanno tomo VI. & Surio in Vitis Sanctorum ad 10. Jul. edita fuisset, Combefisius una cum emendata Lipomanni versione Græce ex Codice Regiæ in Gallia Bibliothecæ in lucem publicam emisit. Incipit: Πείθεσθαι τοῖς ἡγȣμένοις. In Pentecostario p. 321. Græca Ecclesia memoriam Patrum Nicænorum solenniter celebrat Dominica sexta post Pascha, quæ est ἡ κυριακὴ τ̃ ἐπὶ ἁγίων Πατέρων, ut in Typico Sabæ p. 94. Ægyptii autem 5. Nov. Vide Acta Sanctor. T. 2. Febr. p. 639.

Gelasii Cyz. tunc adhuc inediti MSto Codice Vaticano usus *Alphonsus Pisanus*, S. J. Toletanus, de actis Concilii Nicæni quatuor libros conscripsit

m) Vide hoc probantem Tillemontium tom. 7. memor. p. 657.

n) Vide Catalogum Bibl. Coislinianæ p. 182.

ſcripſit Dillingæ 1572.* & auctius Coloniæ 1581. 1591. 8. editos, eosdem primo Conciliorum Venetiis 1585. vulgatorum tomo inſeruit *Nicolinus*, cujus exemplum *Binius* quoque imitatus eſt. Verum Romani Conciliorum generalium editores, cum Gelaſium exhibeant, hæc Piſani acta omiſerunt, quæ etiam nec in Regia Conciliorum Collectione, nec in Labbeana aut Harduiniana comparent. Docuit autem Piſanus (qui A. 1598. deinde diem obiit) his libris, non quale fuerit Nicænum Concilium, ſed quale ad ſenſum & palatum Jeſuitarum eſſe debuerit, ut judicat *Edmundus Richerius* in Hiſtoria Conciliorum generalium lib. 1. c. 2. theſ. 22. p. 80. Cum quo etiam *Launojus* Part. 8. epiſt. 1. p. 699. & ſeq. conferri poterit, ubi Opus hoc bonis maliſque artibus mixtum in lucem prodiiſſe ſcribit. Eodem ſeculo tabulas naufragii Nicæni à *Guilelmo Lindano* collectas, in quibus aurea Sanctorum Canonum & actorum Nicænorum ramenta repræſentari perhibentur, memorat *Poſſevinus* in Apparatu tomo I. p. 707. & tomo II. p. 137. Quales autem ſint iſtæ ſive tabulæ ſive fabulæ, dicere non poſſum, cum ad manus meas hactenus nondum venerint. Italice Hiſtoriam Concilii Nicæni tradidit *Thomas Caccini*, Lucæ 1637. 4. Gallicè *Anonymus* quidam auctor Pariſ. & deinde in Belgio A. 1692. 4. o) reliquorum etiam Conciliorum generalium Hiſtoriam editurus. E noſtris de Concilio Nicæno profeſſe egere B. D. *Jo. Georgius Dorſcheus* in Exercitatione ad Diatypoſin p) Concilii Nicæni de S. Cœna, Argentorat. 1681. 4. Cui præmiſit, quæ ad integram Concilii Hiſtoriam pertinent. D. *Jo. Guil. Baierus* in diſſ. Hiſtorico-Theologica de Concilii Nicæni auctoritate atque integritate contra Chriſtophorum Sandium, Jen. 1691. 4. D. *Jo. Fechtius* (reſpondente Adolpho Gideone Bartholdo) in diſſ. de innocentia Concilii Nicæni, contra Godfridum Arnoldum & Obſervationes Hallenſes T. 2. Obſerv. 8. Roſtoch. 1710. 4. Huic jungi poſſunt *Joachimi Camerarii* Hiſtoria Synodi Nicænæ, & ſeorſim Lipſ. 1543. 1552. 1560. 8. & cum Chronologia Nicephori CPol. Baſil. 1561. fol. impreſſa. D. *Balthaſaris Menzeri* diſſertatio de Concilii Ni-

* Perperam in B. Ittigii libro poſtumo excuſum 1512.

o) Acta Erud. 1692. p. 457. Cæterum memoriæ lapſu Rev. Abbas D. Jo. Andreas Schmidius T. 2. Sagittarianæ Introductionis in Hiſt. Eccleſ. pag. 1230. tradit Synodi Nicænæ acta libris IV. edita eſſe Ingolſtadii A. 1576. à *Theodoro Peltano*. Nam Epheſinæ non Nicænæ Synodi acta Peltanus vulgavit. Sed parum humanum fuerit hoc vitio dare Viro præſtantiſſimo, qui tam multa etiam de Conciliis recte & utiliter in ſtudioſorum hominum uſus annotavit.

p) Apud Gelaſium lib. 2. c. 31. Hiſt. Concil. Nicæni eſt quinta.

Nicæni auctoritate & integritate, sub D. *Sebast. Niemanni* præsidio Jenæ habita, recusaque Giessæ, 1652. 4. subjungitur *Jo. Jacobi Mülleri*, Theologi postea Augustani, Exercitatio de Collatione sive syncrisi Concilii Nicæni cum Tridentino, sub D. *Joh. Conradi Dannhaueri* præsidio Argentorati A. 1661. ventilata.

Symbolum, quod Apostolicum vulgo appellatur, à Nicænis Patribus compositum fuisse, Laurentius Valla ab inquisitore hæreticæ pravitatis, quid de Symbolo Apostol. sentiret, rogatus, respondere non dubitavit, multis rationibus id probaturus, nisi inquisitor non probandi, sed abnegandi & revocandi jam tempus esse regessisset, ut ipse Valla in Calumnia Theologica sibi intentata pag. antepenultima testatur. Et *Erasmus* in Apologia ad 24. libros Alberti Pii, Carporum Comitis, quæ tom. IX. operum Erasmi legitur, p. 958. asserit, *Vallam* in Antidoto ad Nicolaum V. probabilibus argumentis docuisse, quod Symbolum Apostolicum in Concilio Nicæno editum fuerit. Verum, si Valla putavit, Symbolum, quod Apostolicum vulgo appellatur, totidem verbis in Concilio Nicæno editum fuisse, sententia ejus probabilis non est. Multo minus probanda est *Sandii* sententia, qui longius progressus Symbolum Apostolicum in Nicæno Concilio ab Arianis, quemadmodum Nicænum ab Homousianis in eodem Concilio compositum fuisse, in Nucleo suo p. 167. asserit, quæ assertio confirmari non potest per ea, quæ pag. 52. & 53. de Apostolico Symbolo prolata, refutata à B. *Bebelio* Antiquit. Sec. IV. Part. I. Artic. 4. thes. 46. p. 879. & thes. 48. p. 881. cui nonnulla addit *Tentzelius* in Exercit. selectis Part. 1. pag. 14. qui etiam pag. 13. varias scriptorum de auctore Symboli Nicæni sententias ita inter se conciliat, quod Eusebius, quem Græci, teste Trapezuntio, Symboli Nicæni auctorem faciunt, prima hujus Symboli fundamenta locaverit; Osius, quem Ariani apud Athanasium in Epistola ad Solitarios Nicænam fidem edidisse asserunt, complementum addiderit; Hermogenes autem, quem Basilius M. Epistola 319. Symboli Nicæni auctorem facere videtur, Symbolum ab Osio conceptum literis consignaverit. Idem Tentzelius in judiciis eruditorum de Symbolo Athanasiano pag. 137. seq. explodit sententiam eorum, qui hoc, quod sub S. Athanasii fertur nomine Symbolum q) à Patribus Nicænis compositum falso sibi persuaserunt.

Zz Verba

q) *Jacobus Usserius* Epistola ad Gerh. Vossium libro de Symbolo Romanæ Ecclesiæ Apostolico vetere Oxon. 1660. 4. præmissa; *Ad ea quæ de Athanasiano symbolo eruditè,*

Verba Nicæni Symboli ex arcani disciplina proferre non ausus est *Sozomenus*, ut ipse profitetur lib. 1. cap. 20. Verum ea arcani religio, seu superstitio, alios non tenuit. Referunt enim Symbolum à Nicænis Patribus conditum *Eusebius* in Epistola ad Cæsarienses apud Theodoretum lib. 1. c. 12. & *Socratem* lib. 1. cap. 8. p. 25. & ipse *Socrates* eodem capite paulo ante Eusebii epistolam pag. 22. *Hilarius* de Synodis pag. 242. *Patres Concilii Ephesini* Artic. VI. pag. 671. *Basilius* epist. 78. *Athanasius* in Epistola de fide ad Jovianum, *Leo M.* in Epistola ad Leonem Augustum, quæ est in vulgatis editionibus 97. in Quesneliana 134. *Codex Ecclesiæ Africanæ* Can. 137. *Patres Concilii Ephesini*, Act. 6. *Chalcedonensis*, Actione 2. Ut *Epiphanium* in Ancorato cap. 120. *Rufinum* lib. 1. cap. 6. & alios taceamus. r) Quid statuendum sit de observatione *Baronii* ad ann. 325. num. 2. 3. ex Athanasio notantis, quod Symbolum Nicænum sine dici & Consulum nota editum fuerit, exponit *Dorscheus* in Exercit. de Concil. Nicæno p. 74. qui etiam p. 76. & sequentibus variantes quasdam hujus Symboli lectiones observat. Symbolum autem, quod in libris nostris Symbolicis, & passim alias Nicænum dici solet, non tam Nicænum, quam Nicæno-Constantinopolitanum est, qua de re apud *Vossium* Dissert. III. de Symbolis, thes. 3. & sequentibus, & *Jo. Casp. Suicerum* s) in commentario ad Symbolum Nicæno Constantinopolitanum, edita Trajecti ad Rhen. 1718. 4. pag. 15. seq. plura videantur. Videantur præterea de Symbolo Nicæno *Balth. Bebelius* sec. IV. artic. 4. pag. 881. & in Synopsi posthuma historiæ & doctrinæ Symbolorum p. 6. seq. *Christianus Lupus* in Dissert. de Symbolis Apost.

dite, ut soles, commentatus es, nihil quod adjiciam habeo, nisi quod in Thecaræ *CPolitani Monachi Græcorum hymnorum horologio (à Ravensteinio nostro ex Oriente huc advecto) Symbolum hoc eo, quo post finem hujus diatriba cernitur interpolatum modo, Nicænæ Synodo adscriptum: & in hymnorum, partim Latino, partim Hibernico sermone scriptorum codice vetustissimo, altero notatum reperi trium Episcoporum opera in eadem Nicæna Synodo illud fuisse compositum* Eusebii, & Dionysii, & nomen tertii *(sic enim ibi legitur)* nescimus.

r) De Theodoti Ancyrani ἑρμηνείᾳ in Symbolum Nicænum dixi Volum. IX. hujus Bibl. pag. 270.

s) Idem Svicerus in thesauro Ecclesiastico T. 1. pag. 50. laudat doctissimi viri Pauli Caroli Professoris Theologi in Academia Montalbanensi, expositionem Symboli Nicæni ἀνέκδοτον.

Apost. & Nicæno, quæ præmittitur Scholiis in Canones Nicænos. Schlichtingio aliisque Antitrinitariis, qui Patres Nicænos mysterium Trinitatis hoc Symbolo profiteri negant, respondet D. *Abraham Calovius* in Confessione Martyrum & aliorum fidelium thes. 114. Dan. Zwickero, Christoph. Sandio, Guil. Whistono & aliis Arianizantibus, occurrerunt *Georgius Bullus* in defensione fidei Nicænæ, *Daniel Whitby* aliique, quos laudavi tom. 8. hujus Bibl. p. 312. seq.

Fidem Nicænam serius in Gallia innotuisse, innuit *Hilarius* p. 89. De more recitandi in liturgia Symboli, Orientalium præcipue Ecclesiarum, vide Eusebium Renaudotum tom. 1. Liturgiar. Oriental. p. 221. qui de diversis Symboli versionibus Syriacis & Arabicis etiam videndus p. 219.

In actis Concilii Ephesini alia quædam Fidei Confessio legitur, quæ in Græco textu editionis Commelinianæ pag. 138. Nicænis Patribus, in Latina autem versione pag. 387. Antiochenis tribuitur. Unde *Baronius* ad A. C. 272. tom. 2. Annal. pag. 595. num. 16. quem etiam nonnulli nostratium sequuntur, istam fidei professionem in Concilio Antiocheno adversus Pauli Samosateni blasphemias conditam, & ab Eusebio in Arianorum gratiam suppressam suspicantur. *Steph. le Moyne* pag. 257. similiter Antiocheno Concilio Symbolum illud tribuit. Verum cum in illa fidei professione Filius Dei Patri secundum Deitatem, & hominibus secundum carnem homousius dicatur, Antiocheni vero Patres ab Homousii vocabulo, ob Pauli Samosateni cavillationes, abstinendum censuerint, ut *Hilarius* de Synodis pag. 243. *Athanasius* de Synodis pag. 917. & *Basilius* epist. 300. testati sunt, Nicæno Concilio magis conforme illud Symbolum deprehenditur: ex eo fortasse tamen in aliquo post Nicænum Concilium conditum, cum ex auctoribus supra allegatis constet, aliud Symbolum à Patribus Nicænis compositum fuisse, in quo nihil magis Arianos offendit, quam vox homousui, qua Patres Nicæni omnes Arianorum argutias elidendas censuerunt.

De Canonibus Concilii Nicæni etiam dicendum. Et *Josephus* quidem *Ægyptius* tres Canonum libros à Nicænis Patribus compositos putavit, cujus sententiam in notis suis ad Synod. pag. 210. & in Prolegom. §. 33. perstringit *Beveregius*, qui tantum unum ex his libris, Canones nempe viginti ex Josephi hujus paraphrasi complexum Arabice & Latine edidit ad calcem Tomi I. magni Synodici, cum Canones reliquis libris contentos spurios esse manifestum esset. Edidit autem ex Codice MS. Arabico Ca-

nonum Orientalium, quem vir illustris Thomas Roë ex legatione ad Turcarum Imp. redux Bibliothecæ Bodlejanæ legavit, de quo operæ pretium est, adire Seldenum lib. 2. de Synedriis cap. 4. p. 118. seq. Octoginta Canones Nicænos ex Arabica lingua in Latinam versos publicarunt *Alphonsus Pisanus* in Historia Concilii Nicæni, de qua supra, & *Franciscus Turrianus*, ad calcem Constitutionum Apostolicarum, Latine editarum cum notis Antwerp. 1578. fol. quibus quatuor in sua versione addit *Abraham Ecchellensis*, Paris. 1645. 8. qui & plures alias Constitutiones, tanquam à Patribus Nicænis definitas, adjungit. Conferatur *Alphonsi Pisani* Historia Concilii Nicæni, qui etsi in editione Dillingensi anni 1572. septuaginta * tantum Canones numeret, alioque ordine disponat, quam in Arabicis codicibus locantur, in sequenti tamen editione, quam *Dominicus Nicolinus* & *Severinus Binius* in Conciliorum tomis sequuti sunt, 80. Canones juxta Arabicum Exemplar dispositos exhibet, quod etiam facit *Turrianus*, ** ex cujus editione & recognitione Canones illos Latine repræsentat *Nicolinus* tom. 1. Concil. p. 573. *Binius* tom. 1. p. 350. *Labbeus* tom. 2. pag. 387. qui

* Septuaginta numerantur in supposititia Epistola Athanasii ad Marcum Papam, & Marci Papæ rescripto apud Harduin. tom. 1. p. 554. seq.

** Turrianus p. 324. Apologiæ pro Epistolis Pontificum, testatur filium *Tramezini*, Veneti bibliopolæ apud Senatum Venetum linguarum cum viveret interpretem, Canonem Nicænum 44. Latine vertisse ex Arabico libro vetustissimo Marcelli II. Pontificis, in quo erant omnes Nicæni Canones exceptis 29. quos libri vetustas consumserat. *Hunc, inquit, ego Canonem ab illo Latine translatum in libris meis de dogmaticis characteribus Verbi Dei recitavi. Reperit postea pater* Baptista Romanus S. J. *Alexandriæ eosdem Canones Nicænos integros Arabice quoque scriptos, quos ex libro Patriarchæ Alexandrini idem pater Baptista descripsit & huc attulit Romam: sed propter difficultatem, quæ major est, ut ille ait, linguæ Arabicæ, qua Alexandrini loquuntur quam Punicæ, qua Africani, quamquam aliquot annis apud homines illius linguæ versatus esset, non prius potuit fideliter transferre, quam tantos in ea lingua progressus faceret, quantos jam fecit. Immo, ut fidelius transferret, usus etiam est opera Dni Georgii* Archiepiscopi Damasceni, *natione* Maronitæ, *qui adhuc Romæ est, & tandem opera* Joannis Senani Alexandrini, *qui eam linguam, ut in ea natus, probe intelligebat.*

De Pisani editione ita Launojus de Sacramento unctionis extremæ pag. 14. *Concilium Nicænum Arabicum; quod Alfonsus Pisanus latinitate donavit,*

qui etiam pag. 318. Canones 84. ex Abrahami Ecchellensis versione, legentium oculis subjicit. Utrosque & illos Turriani & hos Ecchellensis, habet etiam Harduinus. Verum Canones illos ex Arabico in Latinum sermonem versos, licet apud Æthiopes etiam Æthiopice, uti apud Cophtitas Arabice exstant, teste Ludolfo III. 4. 30. Hist. Æthiop. & non minus à Melchitis quam Jacobitis, Nestorianis, Armeniis & Maronitis probantur: supposititios esse, non dubitant *Rich. Simon* Hist. Critique de la Creance & des Coutumes des nations du Levant c. 4. pag. 70. seq. *Philippus Priorius* diss. de litteris Canonicis p. 79. seq. & *Tillemontius* tom. 6. memor. pag. 674. *Antonius Pagi* ad A. C. 325. n. 45. probantque *Natalis Alex.* Sec. 4. diss. 18.

vit, laudo non, quod credam omnia, quæ in eo reperiuntur, in vero Concilio Nicæno edita esse, sed quod in plerisque repræsentet disciplinam illius temporis, quo Concilium Nicænum Arabicum, ita ut legitur, comparatum est: id autem evenisse circa septimum sæculum mihi videtur.

Hebed Jesu pag. 52. Catalogi scriptorum Oriental. memorat Maratam Episcopum Mipharechetensem, qui Canones Concilii Nicæni verterit Syriace, & historiam hujus Concilii eadem lingua tradiderit. Hanc versionem posteriorem esse versione S. Jacobi Nisibensis, qui Concilio interfuit, profitetur in notis Abraham. Ecchellensis: sed merito exigua fide digna videntur Rich. Simoni interpolata illa Syrorum & Arabum monumenta. T. 2. Bibl. choisie p. 301. *Il y auroit bien des choses à remarquer sur les Canons des anciens Conciles que les Syriens & les Arabes ont encore aujourdhui pleins d'interpolations, & qui ne peuvent point passer pour les veritables Canons de ces Conciles, quoiqu'en dise Ecchellensis.*

Joby Ludolfus commentar. ad Hist. Æthiop. III. 7. 67. p. 442. *Negari nequit apud Æthiopes exstare, eadem illa Acta Nicæna, quæ Coptitæ Arabice possident, a quibus ex Ægypto in Europam translata & ab Abrah. Ecchellensi Latine versa edita fuerunt. Abulbaracatus Arabs describit nobis tria volumina talium Actorum Nicænorum, quorum primum continet XX. Canones, eos videlicet quos etiam in Europa adhuc habemus: secundum* LXXXIV. *Canones, inter quos est ille supra citatus de Primatu Papæ. Ista ergo cum sequenti volumine tertio, quod continet constitutiones Imperatorum, Baronius pro authenticis minime agnoscit. Operæ pretium tamen foret ea habere, & cum impressis exemplaribus antiquitatis caussa conferre. Apud Æthiopes certe in auctoritate adhuc esse ex eo colligo, quod tam pertinaciter illis inhæreant,* &c.

de numero Canonum Nicæn. *Christianus Lupus* ad Canones Synodor T. 1. p. 110. seq. *Godaldus* * Hist. Eccles. A. 325. pag. 553. tom. 1. *Edmundus Richerius* Hist. Concil. general. lib. 1. c. 2. thes. 22. *Schelstratenus* Antiquitat. Illustr. p. 283. ubi simul eorum sententiam sibi displicere monet, qui Jacobo Nisibitano seu Nisibensi illam Arabicorum Canonum Collectionem tribuunt, qua de re videri etiam poterit *Tentzelius* in Dissertatione de Jacobo Nisibensi Part. 1. Exercit. select. pag. 246. Novissime argumenta Cardinalis de Aguirre pro Canonum horum γνησιότητι confutavit L. Christianus Ludovici in præfat. ad D. Ittigii τῆς μακαρίτου Historiam Concilii Nicæni.

Non plures porro, quam viginti Canones in Concilio Nicæno conditos fuisse, testantur *Theodoretus* lib. 1. Histor. Eccles. cap. 8. *Gelasius* lib. 2. cap. 31. *Hincmarus Remensis* in Epistola ad Hincmarum Laudunensem T. 2. Opp. p. 462. seq. *Bertholdus* sive *Bernaldus*, qui circa A. 1066. scripsit, Epistola ad Gebehardum p. 261. in scriptoribus à Tegnagelio editis, & alii. Nec plures exhibent versiones antiquæ *Dionysii Exigui* & aliorum, quas inter non tacenda versio *Theilonis* & *Thearisti*, ** quæ subjuncta est Capitulis Concilii Carthaginiensis 6. T. 2. Concil. Labbei p. 1594. & Harduin. T. 1. p. 1245. Ex cujus etiam Africani Concilii Historia patet, neque Cæcilianum Carthaginiensem, qui Concilio Nicæno interfuerat, plures quam 20. in Africam attulisse, neque Cyrillum Alexandrinum & Atticum Constantinopolitanum plures in Africam misisse. Confer Beveregii notas ad Synodicum p. 203. Et quamvis *Rufinus* lib. 1. cap. 6. viginti duos recenseat, diversitas tamen illa ex eo tantum oritur, quod & sextum & octa-

* Godeau, Godeavium alii, sive Godellum appellant.

** *Trilonem* & *Thearistum* CPol. vocat Turrianus Apologia pro Epistolis Pontificum p. 290. *Filonem* (Philonem) & *Evaristum* duo Codd. MSS. nec non Bertholdus sive Bernaldus presbyter Constantiensis, Epistola ad Gebehardum p. 269. testatus CPolitanam Synodum, de Græco ab iis in Latinum versam. *Eugippium* quoque Canones Conciliorum vertisse ex Cassiodoro de illustribus viris cap. 23. refert, & B. *Isidorus*, inquit, *in Collectario suo de Canonibus, quatuor editiones Nicani Concilii compaginavit, duas vero vel tres reliquis Orientalibus Conciliis adscripsit. Sed harum editionum illam nos maxime sequimur, quæ cæteris emendatior & Apostolicæ Sedi acceptior videtur, videlicet quam B. Papa* Adrianus *per manum* Karoli Imp. *Occidentalibus direxit Ecclesiis.* De hac supra p. 62, 63.

octavum Canonem in duos diviserit. Cur in Codice veteri Canonum Romanæ Ecclesiæ, quem in Appendice ad Opera Leonis M. *Quesnelius* edidit, Canon 20. omissus deprehendatur, inquirit prædictus *Quesnelius* in Dissert. 12. ad Opera Leonis cap. 5. qui p. 653. seq. etiam observat præfationem editioni Isidori Mercatoris præfixam, potius Codici Romanæ Ecclesiæ præmitti debere. Præfationem Canonibus Nicænis præmissam in Justelli Bibl. Canonica T. 1. pag. 282. scriptum esse versibus prima statim docet inspectio, & monuit Cotelerius tom. 3. monument. Ecclesiæ Græcæ p. 609. Harduin. tom. 1. p. 321.

Index Scriptorum, Episcoporum, Hæreticorum, &c.

Qui in GELASII Cyziceni Actis SYNODI NICÆNÆ memorantur.

Ario-

Euſe-

Sa

De variis Synodis Nicæna, & aliis XXX. temporibus Constantini & successorum habitis, ex veteri Synodico, supra pag. 197. seq.

A.C. 325. *Romani* Concilii tertii, sub Silvestro habiti decreta, quæ Surius edidit ex MS. Bibl. Prædicatorum Colon.

Concilii *Gangrensis* in Paphlagonia, quod à XVII. Episcopis post Nicænum a) & ante Antiochenum anni 349. videtur habitum esse, Epistola & Canones XX. Græce cum versione Dionysii Exigui & Isidori Mercatoris. Labbeus etiam Herveti interpretationem adjunxit. Mentio hujus Concilii in veteri Synodico c. 71. supra p. 218. Canones etiam cum notis, Græcisque Balsamonis, Zonaræ & Alexii Aristeni scholiis

 apud

a) Varias eruditorum sententias de ætate hujus Concilii refert D. Jo. Andreas Schmidius T. 2. introductionis Sagittarianæ in Hist. Eccles. p. 1076. seq.

apud Beveregium. In hoc Concilium exſtant præter lucubrationem Joh. Kymæi, Homburgenſis in Haſſia Paſtoris, cum præfat. B. D. Lutheri tom. 6. Altenb. pag. 1098. & Jo. Quintini Hedui JCti interpretationem & notas editas Pariſ. 1560. 4. D. Sam. Schelwigii diſſ. Hiſtorico-Theologica, Gedan. 1690. 4. & Wolfgangi Gundlingii annotationes poſtumæ contractæ & recenſitæ à Jo. Fabricio, Altdorf. 1695. 8.

†† A.C. 329. *Antiochena*, ſive (ut ex Philoſtorgio Baluzius p. 26.) *Nicomedienſis*, Pſeudo Synodus Arianorum, in qua Euſtathius Antiochenus per fraudem dejectus. Interfuere Synodus Euſebius Nicomedienſis, tum CPol. Epiſcopus, Theognis Nicænus, Euſebius Cæſarienſis, aliique ex Theodoreto lib. 1. Hiſt. Eccleſ. cap. 20. Philoſtorgio, III, 12. Athanaſio in Epiſtola ad Solitarios & Conſtantino Imp. in literis ad populum Antiochenum, ad Euſebium, ad Synodum, apud ipſum Euſebium III. 60. 61. 62. de vita Conſtantini.

†† circa A. 330. *Alexandrinum* Concilium præſente Oſio Cordubenſi, in quo damnatus eſt Iſchyras & inter Laicos redactus, ut docet libellus Clericorum Mareoticorum, oblatus Synodo Tyriæ, qui infra indicabitur.

†† 333. *Carthaginienſe* Concilium ſub Donato Epiſcopo Carthag. cum Epiſcopis CCLXX. Donatiſtis. Ibi per LXXV. dies poſtpoſitis omnibus præteritis limatam eſſe ſententiam atque decretam, ut Traditoribus immenſi criminis reis, ſi baptizari nollent, pro integris communicaretur, ſcripſit Tychonius ita prodente Auguſtino Epiſt. 48. (93. edit. novæ) n. 43.

†† 334. *Cæſarienſis* in Palæſtina Synodus contra Athanaſium coacta, ſed cum is adeſſe ibi noluiſſet, poſt longam moram nihil ibi geſtum eſt. Vide Sozomenum II. 25. Theodoretum I. 28. Hujus Synodi nusquam Athanaſius meminit.

335. *Synodus Tyria*, & ad eum ſpectantes Epiſtolæ Conſtantini M. & aliorum ex Euſebio & Athanaſio, ex quo etiam Mareoticorum Clericorum libellus præfectis oblatus, & alter ad Synodum.

335. Conciliabulum *Hieroſolymitanum*, in quo Arius ſuſceptus eſt. Epiſtola Conſtantini ex Socrate lib. 1. c. 21. Arii & Euzoii libellus fidei ex eodem lib. 1. c. 26. & Sozom. II. 26. Epiſtola

ſtola Synodalis ex Athanaſii Apologia ſecunda contra Arianos & libro de Synodis Arimini & Seleuciæ.

Epiſtola (ſuppoſititia) ſub S. Athanaſii nomine & Ægyptiorum Epiſcoporum ad *Marcum* Papam de numero Canonum Nicænorum pro exemplaribûs Nicæni Concilii, quia Ariani eorum exemplaria incenderunt. Latine ex Iſidoro Mercatore.

Reſcriptum (ſuppoſititium) Marci Papæ ad Athanaſium & omnes Epiſcopos Ægyptios. Ex eodem Iſidoro.

† 336. De Conciliabulo CPolitano occaſione Marcelli Ancyrani celebrato ab Arianis, de quo Baronius ad A. C. 336. n. 27.

Julii Papæ Epiſtolæ duæ ſuppoſititiæ, Latine.

Epiſtola Orientalium ad Julium Papam, ſuppoſititia.

Epiſtola genuina Julii Papæ b) ad Orientales & altera brevior ad Alexandrinos ex Apologia ſecunda Athanaſii, Græce & Latine, cum Epiſtolis quibusdam Conſtantii ex eadem Apologia.

Decreta ſeptem Julii Papæ ex Gratiano 9. XIV. qu. 3. *Quicunque tempore meſſis.* 12. XXVI. quæſt. 6. *Si presbyter pœnitentiam:* quod ipſum eſt capitulum 2. ſed breviatum epiſtolæ 2. Cæleſtini Papæ ad Epiſcopos Viennenſ. & Narbon. 15. XXVII. qu. 2. *Si quis desponſaverit uxorem.* 1. XXIX. qu. 1. *Omnibus nobis.* 7. XXXV. qu. 2. & 3. *Nullum in utroque ſexu.* 7. de Conſecr. Diſt. 2. *Cum omne crimen:* quod eſt ex Concilio Bracarenſi IV. c. 1. A. 675. Alia decreta tria ex Ivonis lib. 1. & 6.

A. C. 337. *Romana* Synodus, ex collectione Iſidori Mercatorisque, commentitia judice Tillemontio T. 7. memor. p. 702. ſeq.

340. *Alexandrina*, in cauſa S. Athanaſii. Epiſtola Synodica ex ejusdem Athanaſii Apologia ſecunda.

341. *Antiochena* ſynodica epiſtola cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum, & Canones XXV. cum verſione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris. Labbeus ex Regia, ut ſolet, etiam recentem Herveti verſionem adjunxit. In Beveregii Pandectis Canonum præter ipſius notas exſtant etiam T. 1. p. 429. ſcholia Græca Zonaræ, Balſamonis & Alexii Ariſteni. Singulari etiam ſtudio hujus Synodi acta illuſtravit & auctoritatem aſſeruit Emanuel Schelſtratenus, Antwerp. 1681. 4. Vide acta erud. 1682. p. 4. ſeq. Journal des Sav. 1681. p. 93.

Aaa 3 Con-

b) T. 1. Harduin. p. 610. ad A. 342.

Concilium Antiochenum unicum ponimus, inquit Harduinus, MSS. collectiones & editiones alias priores secuti; tametsi eodem isto anno geminum Antiochiæ Concilium fuisse celebratum eruditi plerique existimant: alterum, in quo conditi fuerunt Canones XXV. quos *beatorum Patrum sanctiones* Zacharias Papa, *venerabiles Antiochenos & sacros Canones* Nicolaus Papa: *justus regulas Patrum* Concilium Chalcedonense appellat: *in quibus Spiritum sanctum locutum credimus*, inquit Cæsarius Arelatensis: quo in Concilio fuerint Episcopi XXX. *sancti Patres in Antiocheno Concilio residentes*, ut loquitur Concilium Romanum sub Leone. Alterum vel Episcoporum XC, ut Athanasius ponit in libro de Synodis, vel XCVII, ut Hilarius in libro de Synodis, & Sozomenus III. 5. neque ex sola diœcesi Orientis, quæ sola commemoratur in titulo epistolæ synodicæ, sed ex aliis sane multis: cui Concilio præfuerit Flaccillus Episcopus, interfuerint Eusebianæ partis Episcopi, qui Athanasium damnarunt: Eusebius olim Nicomediensis tunc vero CPol. Episcopus, Acacius Cæsariensis è Palæstina, Patrophilus Scythopolitanus, Theodorus Heracleotes è Thracia, Eudoxius Germaniciensis, Gregorius Alex. Dianius Cæsariensis è Cappadocia, Georgius Laodicenus è Syria, Eusebius Emisenus teste Sozomeno lib. 2. c. 19. quorum nomina in subscriptionibus hujus Concilii non apparent: uti neque Maris Chalcedonensis, nec Marcus Arethusius è Syria, quos appellat Socrates II. 18. nec Flaccillus ipse denique Antiochenus, cui inscripta est epistola Julii Papæ, ut & Dianio, Narcisso & cæteris. Et priorem quidem Synodum *Catholicorum* fuisse dici ab Hilario loco cit. & ab Hincmaro T. 2. p. 489.: posteriorem appellari *Arianorum* à Palladio in vita Chrysostomi, aliisque, eruditi viri contendunt.

Formulæ quatuor fidei ex Socratis lib. 2. Hist. c. 10. & 18. & Athanasii libro de Synodis.

342. Concilium *Romanum* Episcoporum amplius quinquaginta, à quibus Athanasius in communionem susceptus est. Apud Labbeum duo feruntur Concilia Romana, in quorum priore

A.

† A. 341. Athanasius c) traditur composuisse symbolum, quod Græce & Latine ex duplici editione exhibet p. 599. 603.

A. C. 344. Concilium *Orientalium* Episcoporum Arianorum (Labbeo *Antiochenum II.*) in quo μακρόστιχος formula fidei edita, quæ Græce & Latine exhibetur ex Socrate II. 19. & Athanasio de Synodis. Habetur etiam apud Nicephorum IX. 11.

† Concilium *Mediolanense*, de quo Baronius ad A. C. 344. n. 4. 5. 6. Tillemontius T. 6. memor. p. 760. seq.

346. *Agrippinense*, in quo Euphratas Coloniæ Agrippinæ Episcopus, quod CHristum Deum negaret, hæresis damnatus & exauguratus est. Papebrochius in Actis Sanctor. ad 13. Maji, ubi de Servatio Tungrensi Episcopo, Euphratæ nomen insertum esse putat. Dubiæ fidei aliis esse videtur hoc Concilium. Vide Tillemontium tom. 6. memor. p. 761. seq. Citari putat hoc Concilium Harduinus à Cassiano libro de incarnatione CHristi, c. 2. ubi *maxima Beligarum urbe* pro *Belgarum* legitur. Memoratur etiam a Lupo in vita S. Maximini A. 839. & Harigero Laubiensi sive Lobiensi in Belgio Abbate, qui obiit A. 1107.

EDIT. REGIÆ TOMUS III.

347. Concilii *Sardicensis* in Illyrico, quod pro generali, & Nicæni appendice Labbeus venditat (ne Zosimi scilicet, Sardicenses pro Nicænis d) canonibus laudantis fides desideretur) Canones XXI. Græce cum versione Dionysii Exigui & Isidori Mercatoris, (apud Labbeum etiam recente Herveti) & subscriptione episcoporum LIX, licet trecentos interfuisse testetur Socrates II. 20. quia decretis synodi plus quam trecentos subscripsisse affirmat Athanasius in Apologia secunda. Scholia Græca Zonaræ, Balsamonis & Alexii Aristeni, notæque Beveregii in magno hujus Synodico videantur.

Epistola Synodica ad Julium Papam, ex Cresconii collectione & Hi-

c) Symbolum ab Athanasio scriptum ad Julium Papam affirmat Manuel Caleca de principiis fidei Catholicæ p. 284. T. 2. auctarii novissimi Combefisiani. Alia de hoc Symbolo ejusque editionibus, vide lib. V. hujus Bibl. cap. 1. p. 314. seq.

d) Confer Tillemontium tom. 8. memoriar. & Quesnellum ad Leonem Magnum.

Hilarii fragmentis, Latine cum ſubſcriptione LIX. Epiſcoporum.

Alia ad Eccleſiam Alexandrinam Græce & Lat. ex Athanaſii Apologia ſecunda.

Tertia ad omnes Epiſcopos, quam Græce habet idem Athanaſius tom. 1. edit. novæ p. 162. & cum appendice Theodoretus II. 8. hiſt. Latine Hilarius in fragmentis, ipſum ut ſuſpicatur Labbeus Synodi autographum repræſentans. Alia verſio in Tripartita IV. 24.

Conciliabuli *Arianorum* apud *Sardicam* (vel ut Socrates II. 20. *Philippopolim* in Thracia) Decretum quod miſerunt in Africam, cum ſubſcriptione Epiſcoporum LXXIII. ex Hilarii fragmentis.

Mediolanenſe contra Arianos & Photinum, in quo Urſacius & Valens porrecto libello hæreſin ejurarunt. Vide Labbeum p. 721. & 729. ſeq. Harduin. p. 683. Tillemontium tom. 6. memor. p. 765.

†† *Hadrumetinum* (in Africa) hoc anno Harduinus commemorat cum aliis conciliis Provincialibus, quorum mentio fit in concilio Carthag. anni 348.

Latopolitani (in Ægypto) meminit vita S. Pachomii in actis Sanctorum 14. Maji. Sed illius nullam rationem habuere Conciliorum editores.

348. *Donatiſtarum* conciliabulum, ex quo legati ſunt Epiſcopi decem ad Macarium.

Carthaginienſis ſub S. Grato Concilii canones XIV. apud Labbeum p. 713. & ex Holſtenii emendatione p. 1821. Emendatius etiam apud Harduin. p. 683. & cum ſcholiis Schelſtrateni in ejus Eccleſia Africana, Antwerp. 1680. 4. diſſ. 3. c. 3.

Concilii *Hieroſolymitani*, quo Athanaſius reſtitutus eſt, Epiſtola Synodica ex hujus Apologia ſecunda & Sozomeno III. 22.

††349. *Romanum* quo Valens & Urſatius in communionem recepti, ex Hilarii fragmentis obſervavit Petrus de Marca ex epiſtola Oſii Cordubenſis ad Conſtantium Imp. Vide Baluzium p. 27. Harduin. p. 690.

Libel-

Libellus pœnitentiæ Valentis & Ursacii, Græce & Lat. ex Athanasii Apologia 2. & epist. ad solitar. & ex Hilario.

†† *Donatistarum* Conciliabulum incerti loci, quo mandatum est ut corpora suorum qui in Macariana (ut ajebant) persecutione obierant, per agros & vias sepelirentur aris mensisve exstructis, quoniam in basilicis sepeliri non sinebant Catholici. Testis Optatus libro 3. c. 4. *In loco Octavensi* &c.

†† A.C. 350. *Alexandriæ* redux Athanasius, varia Episcoporum Ægypti Concilia celebravit teste Socrate II. 26. Gr.

†† *Romanum* Concilium in quo Photinus damnatus est, colligi videtur ex Hilarii fragmentis p. 27. *Cum de Photino* (sic enim legendum) *decretum ab Occidentalibus est, & ad Orientales relatum.* Vide & p. 25. ubi hæresin Photini à Romanis damnatam prodit.

Etiam *Sirmiense* hoc tempore contra Photinum habitum ex eodem Hilario observat Petavius apud Labbem p. 731. licet per factionem populi deponi tunc non potuit, quod factum demum A. 357.

† *Vasense* (Vasione sive Vasatis in Gallia Narbonensi) Ex Binio tres ejus canones ponit Regia & Labbei editio. Omittunt Sirmondus & Harduinus, *Vide infra ad A. 442.*

irca A. 351. (Harduin. 358.) *Melitinensis* in Armenia Synodi ex Sozom. IV. 25. meminit Baluzius p. 29. In illo depositum Eustathium Sebastenum, postquam in CPolitano (A. 357.) hæreticis consensisset, scribit Basilius epist. 74. ad Occidentales.

352. *Liberii* Papæ Epistolæ decretales duæ suppostitiæ.

Athanasii & Ægyptiorum Episcoporum ad Liberium de Arianorum oppressione epistola, similiter commentitia, Latine ex Isidori Mercatoris collectione.

† Liberii Epistolæ XIII. ex Baronio ad A. 353. n. 19. & A. 354. n. 2. A. 357. n. 44. 45. & ex actis Eusebii Vercellensis nec non ex fragmentis Hilarii atque Athanasio T. 1. p. 396. & Socrate IV. 12.

Athanasii rescriptum ad Liberium ex T. 1. Athanas. p. 244.

† Decreta Liberii tria ex codice vetusto XVI. librorum, lib. 13. c. 9. 10 & 12.

† *Romanum* Arianorum Conciliabulum de quo Baron. ad A. 352. n. 11.

A.C. 353. *Arelatenfe* Arianorum, in quo Paulinus Trevirenfis depofitus eft quod in Athanafii damnationem fubfcribere nollet.

355. Concilium *Mediolanenfe* Arianorum, quo pulfi in exilium Liberius Papa, Eufebius Vercellenfis, Lucifer Caralitanus, Dionyfius Mediolanenfis &c. Vide Synodicon vetus fupra p. 209. Ex actis hujus Concilii fola fupereft Epiftola Synodica ad Eufebium Vercellenfem, cum aliis quibusdam ad eum epiftolis & Eufebii ad Conftantium, quas in lucem protulit Baronius ad A. 355. Hiftoricam narrationem ex vetufto Codice refert Ughellus T. 4. Italiæ facræ, & emendatam ex Codice Colbertino Baluzius p. 29. feq. Pars Actorum in Confiftorio habitorum apud Conftantium Imp. five Colloquium Liberii Papæ, Co nftantii & Epicteti Epifcopi eft apud Theodoretum II. 14. Hift. Confer etiam Matthæi Larroquani diff. de Liberio, editam Genevæ A. 1670. 8.

†† *Antiochenum* in quo ordinatus eft Georgius Alexandriæ Epifcopus. Hujus Concilii mentio apud Sozomenum IV. 7. vid. Baluzium p. 32. feq.

356. S. Athanafii Epiftola Encyclica ad omnes orthodoxos ad hunc annum pertinet, fic ut & ejusdem Encyclica ad Epifcopos Ægypti & Libyæ poft ingreffum Georgii, quæ & oratio prima adverfus Arianos, fed male infcribitur. Denique Ofii Epiftola ad Conftantium, quæ eft apud Athanafium ad folitariam vitam agentes p. 838.

357. *Biterrenfe* Arianorum, quo S. Hilarius Pictav. in exilium actus.

†† *Antiochenum* de quo Sozom. IV. 12. vide Baluz. p. 34.

Sirmienfe plenarium, in quo damnatus Photinus. e) Exemplum fidei

e) Ut fuppleam & emendem, quæ de Photini damnatione notavi Volum. VIII. p. 315. Improbatus eft primum in Synodo fecunda Antiochena A. 345. ab Eufebianis. *Athanas. de Synodis & Socrates lib. 1. c. 19. Synodicon Pappi c. 43.* Deinde à Catholicis in Concilio Sardicenfi A. 347. nifi Sardicenfem cum Sirmienfi Synodo confuderunt *Epiphanius LXXI. 1. & Sulpicius Severus II. 36.* Tertio damnatus in Synodo Mediolanenfi, itidem à Catholicis A. 347. *Hilarius in fragm. Liberius Papa & Epifc. Catholici in Synodo Ariminenfi, & Epiftola Valentis & Urfacii ad Julium Pontificem Rom.* Quarto A. 349. in Synodo Romana. *Hilarius in fragm.* Quin eodem anno in Synodo Sirmienfi depofitus ab Epifcopis Catholicis Occidentalibus, fed ob exiftimationem favoremque populi removeri non potuit. *Idem Hilar.*

fidei Sirmii ab Orientalibus contra Photinum conſcriptæ una cum 27. anathematiſmis: Latine apud Hilarium de Synodis, Græce apud Athanaſ. de Synodis p. 900. & Socratem II. 30.

Exemplum blaſphemiæ apud Sirmium per Oſium Cordubenſem & Potamium Ulyſſiponnenſem Epiſcopum conſcriptæ, Latine & Græce apud laudatos auctores. Conferenda D. Jo. Georgii Dorſchei Collatio ad Concilium Sirmienſe, Argentorat. 1650. 4.

*† Dionyſii Petavii S. I. diſſertatio de Photino hæretico ejusque damnatione in quinque Synodis facta, exhibetur à Labbeo p. 729. Eadem ſæpius prodiit ad calcem rationarii temporum Petaviani, & cum Sirmondi diatriba duplici Sirmitana Petavio oppoſita exſtat quoque Tom. IV. Operum Sirmondi Pariſ. 1696. fol. adjunctum habens ejusdem Petavii elenchum adverſus Sirmondum. Conſulendus idem Petavius notis ad Epiphan. p. 307. ſeq. Petri de Marca diſſ. 10. Eccleſiaſt. de tempore Synodi Sirmienſis plenariæ, ad calcem operis de Concordia Sacerdotii & Imperii: Matthæi Larroquani diſſ. de Photino, Genev. 1670. 8. Ejusdem Conſiderations ſervant de réponſe à ce que Mr. David a ecrit contre la diſſ. ſur Photin. à Rouen 1671. 4. D. Thomas Ittigius diſſ. de Photino, in appendice ad diſſ. de hæreſiarchis, Lipſ. 1696. 4. &c.

358. *Ancyranum* Semiarianorum ſub Baſilio Ancyrano, definitiones Orientalium ex Hilarii lib. de Synodis, Epiphanio hæreſi 73. & Sozomeno IV. 13. qui Epiſtolam Georgii Laodicenſis adverſus Eudoxium & Aëtium in hac Synodo lectam refert. Vide Baluzium.

Sexto in Concilio Mediolanenſi A. 355. Septimo in altera Synodo Sirmienſi A. 357. iterum depoſitus ab Orientalibus Epiſcopis, atque à Baſilio Ancyrano convictus & relegatus eſt. *Hilar. Epiphan. Socrates II.* 29. 30. *Sozom. IV.* 6. *Philaſtr. c.* 65. *Synodicon Pappi c.* 50. *Sirmienſem Synodum ante Mediolanenſem habitam commemorans.* Octavo, pulſum à Valentiniano (qui A. 364. cœpit imperitare) Photinum ſcribit *Hieronymus c.* 107. *de Script. Eccleſ.* nempe iterata vice, poſtquam à Juliano A. 362. revocatus ab exilio fuerat. *Vide Tillementium T. VI. memor. p.* 354. Denique in multis poſterioribus Synodis damnatus inter alios hæreticos, ut Romana ſub Damaſo, CPolitana I. Oecumenica, aliisque.

Romanum, quo Felix Papa Constantium damnavit. Vide Baluzium p. 34. ex Anselmo Havelbergensi III. 21. dialog. T. 13. spicilegii Dacheriani.

A.C. 359. Conventus *Sirmiensis*, in quo edita à Marco Arethusio fidei formula, qua *οὐσίας* vocabulum rejicitur. Græce exstat apud Athanasium de Synodis, & Socratem II. 37. Nicephorum quoque IX. 39. Latine primum scriptum putat Socrates. Occurrit etiam Latine in Tripartita V. 20. Vide Labbeum p. 788. Harduin. p. 710.

Eodem anno Arianos Episcopos Sirmii convenisse Sozomenus testatur.

Synodus in *Gallia*, quæ formulam Sirmiensem per Osium & Potamium conscriptam, teste Hilario damnavit.

Ariminense in Italia contra Arii blasphemias ex Hilarii fragmentis & Athanasio de Synodis, nec non Hieron. contra Luciferianos. Vide Baluzium pag. 54. seq. Epistolæ Concilii ad Constantium Imp. & Constantii ad Concilium apud eosdem Hilarium & Athanas. nec non apud Socratem II. 37. Sozomen. IV. 18. Theodoret. II. 19. & in Tripartita V. 22.

Ariminense Conciliabulum Arianorum, & ad *Nicen* sive *Nicam* Thraciæ, atque si auctori veteris Synodici credimus, etiam ad Nicæam Bithyniæ (confer Baluz. p. 58.) ubi resciderunt, quæ in priore Ariminensi Synodo sanxerant Catholici. Hic totus pæne orbis Arianum se miratus ingemuit, ut ait Hieronymus contra Luciferianos. Vide Hilarii fragmenta & Theodoretum II. 16. Hist. ubi fidei formula.

Seleuciense in Isauria, Semiarianorum, in quo damnati Aëtiani quæ & Acaciani. Vide Athanasium de Synodis, Socratem II. 39. 40. Sozomenum IV. 22. Tripartitam V. 34. Epiphanium hæresi 73. ubi Acacii Confessio in hac Synodo rejecta, cum subscriptione Episcoporum XLIII. eam approbantium. Consulendus Baluzius p. 60. seq.

CPolitanum Arianorum, in quo Semiariani ab Acacianis damnantur. Vide Sozomenum IV. 24. Epistola Synodica ad Georgium

gium Alex. contra Aëtium ipsius Diaconum, apud Theodoretum II. 24. Confer iterum Baluzium p. 70.

Achaicum adversus Aëtianos ex auctore Prædestinati idem Baluzius memorat.

A.C. 360. Harduin. (Labbeo 362.) *Parisiense*, in quo formula fidei ab Arianis suppresso usiæ nomine condita & Arimini suscepta, damnata est, Saturninusque Arelatensis ab Ecclesia ejectus. Vide Hilarium in fragm.

Antiochenum, in quo Meletius constitutus est Episcopus Antiochiæ. Vide Theodoretum lib. 2. c. 31. Hist.

Conciliabulum *Antiochenum*, quo ab Arianis Meletius Episcopus Antiochenus sede deponitur, evehitur Euzojus. Vide Athanasium libro de Synodis p. 906. Socratem II. 45. Sozomenum IV. 29.

362. *Alexandrina* Synodus, de Divinitate Spiritus S. de Meletianis Antiochiæ, de vocabulo hypostaseos, de Incarnatione contra Apollinarium, de solo Nicæno symbolo retinendo. Vide Synodicum in Athanasii epist. ad Antiochen. T. 1. p. 574. seq. & quæ ex vita Eusebii Vercellensis, Baluzius p. 74.

†† *CPolitana* ad deponendum Macedonium Eudoxiumque ei surrogandum, & Encænia Ecclesiæ celebranda. Fuit Episcoporum LXXII. quorum nomina vide in Chronico Paschali sive Alexandrino p. 294. edit. Cangii.

363. *Alexandrina II.* cujus Synodica ad Jovianum Imp. de fide, exstat apud Athanas. tom. 1. p. 245. & Theodoretum IV. 3. Hist. Latine in Triparrita VII. 3.

Antiochena sub Meletio, cujus Synodicam ad Jovianum Imp. in qua Consubstantialis vox explicatur, confirmaturque Nicæna fides, habent Socrates III. 25. Sozomenus VI. 4. & Tripartita VII. 4.

†† *Tevestinum* in Numidia Conciliabulum Donatistarum, de quo Optatus lib. 2. ibi de immunitate Donatistarum conquestum fuisse Primosum, Episcopum Catholicum refert.

365. *Lampsacenum* in Hellesponto Semiarianorum, de quo consulendi Socrates IV. 4. & Sozom. VI. 7. qui Catholicam esse Synodum putat. Adde vetus Synodicon c. 67.

Illyricianum, de quo vetus Synodicon cap. 69. à Baronio, Binio & Labbeo ad A. 365. refertur, sed ab Harduino ad A. 374. quia epistolam ejus Synodicam Theodoretus IV. 8. hist. & Tripartita VII. 10. post ordinationem S. Ambrosii, h. e. post A. 373. collocant. Apud eosdem exstat edictum Impp. Valentiniani & Valentis ad Episcopos Asiæ & Phrygiæ. Epistola vero Episcoporum Italiæ Illyricis de fide Nicæna suscepta gratulantium, in Hilarii fragmentis.

A.C. 366. *Romanum* Concilium, in quo resipiscentes Macedoniani libellum fidei suæ Liberio Papæ obtulerunt, Nicænam fidem & consubstantialitatem simpliciter professi. Exstat ille cum Liberii ad Macedonianos resipiscentes Synodica apud Socratem IV. 12. & Latine in Tripartita IV. 12. Ejusdem Liberii epistolam adversus hæresin de Spiritu S. rursus exortam Sozomenus memorat VI. 22. eaque Orientis ecclesias deinceps acquievisse, atque ita controversiæ finem impositum testatur.

Epistola Episcoporum Italiæ, qui Arimini ab Arianis A. 359. gesta rescindunt. Ex Hilario in fragm.

Siculum Concilium, de quo Socrates IV. 12. Sozom. VI. 12.

Tyanense, cui interfuit Gregorius, S. Gregorii Nazianzeni Pater. Vide Sozomen. VI. 12. At epistola S. Basilii LXVIII. τῇ βουλῇ Τυανῶν, non est ad hunc aliumve conventum Ecclesiasticum, sed ad senatum sive ad curiam Tyanensem, quæ est in numis antiquis ΒΟΥΛΗ, ut Harduinus annotavit.

367. Conciliabulum Arianorum in urbe *Antiochena Cariæ*, ex Sozomen. VI. 12.

Singidunense in Mœsia, Arianorum, qui Semiarianos ad Ariminensem & CPolitanam formulam amplectendam hortantur. Synodica epistola Valentis, Ursacii & aliorum ad Germinium Episcopum Sirmiensem, cum Germinii responso, ex Hilarii fragmentis.

S. Athanasio & Ægyptiis Episcopis in *Alexandrina* Synodo congregatis supposita epistola ad Felicem II. Papam de infestationibus Arianorum, Latine ex Isidoro Mercatore.

Felicis II. Papæ suppositæ decretales duæ scriptæ nomine Romanæ Synodi. Ex eodem Isidoro.

Damaso

Damaso Papæ ſuppoſitæ epiſtolæ:

(1) ad Aurelium Carthag. incipit: *Scripta Sanctitatis tuæ*, cum Aurelii ad Damaſum commentitia epiſtola.

(2) ad Hieronymum, incipit: *Dum multa corpora librorum*, cum Pſeudo-Hieronymi reſcripto.

(3) ad Stephanum Archiep. & Concilia Africæ: *Lectis fraternitatis veſtræ literis*; cum epiſtola Stephano ſuppoſita ad Damaſum.

(4) ad Proſperum Numidiæ & alios Epiſcopos orthodoxos de Chorepiſcopis: *Licet fratres chariſſimi.*

(5) ad Epiſcopos Italiæ, *Optavemus dilectiſſimi.* Addi his poteſt

(6) ad Hieron. cui Acta Pontificum mittere ſe profitetur. Vide acta ſanctorum April. tom. 1. pag. 4. & Propylæum Maji p. 58. ſq.

Genuinæ S. Damaſi epiſtolæ: (7) ad Hieron. *Dormientem te longo jam tempore.*

(8) ad eundem Hieron. *Commentaria cum legerem.*

(9) ad Epiſcopos Illyrici: *Etſi nobis pro certo perſuaſum eſt.* De hac infra ad A. 370.

(10) ad Epiſcopos Orientis adverſus Apollinarem & Timotheum, f) *Quod veſtra charitas.*

(11) ad Paulinum Theſſalonicenſem Epiſcopum. *Quoniam poſt Concilium Nicænum.*

(12) ad Paulinum Epiſc. Antiochenum. g) *Per ipſum filium meum Vitalem.*

(13) ad fratres in Illyrico conſtitutos. *Credimus ſanctam fidem.*

(14) ad Acholium, Eurydicum, &c. *Decurſis literis dilectionis veſtræ.*

(15) ad eundem Acholium. *Ad meritum filii mei Ruſtici.*

Hæ epiſtolæ (præter 6. 14. & 15.) exſtant inter S. Damaſi opera è Bibl. Barberina à Martio Mileſio Sarazanio edita nitide & illuſtrata Rom. 1638. 4. Pariſ. 1672. 8. Primus 14. & 15. edidit Holſtenius in collectione Romana poſtuma Rom. 1662. 8. tom. 1.

f) Græce apud Theodoretum V. 10. Latine etiam in Tripartita IX. 15.

g) Holſten. collect. Romana tom. 1. p. 180. Etiam Græce exſtat notante p. 760. Harduino, in Codice MS. Regis Gall. 2951. fol. 196. & Latine in conflictu Arnobii cum Serapione.

Illyricianum, de quo vetus Syn... Sarazanii editioni additæ sunt in Bibl. Labbeo ad A. 365. ref... p. 80.
epistolam ejus Syno... ex Gratiano 2. H. qv. 3. *Calumniator*; & tita VII. 10. post o... 25. qv. 1. X. qv. 1. *Hanc consuetudinem.* 25. qv. 1. collocant. Apud ... decreto Ivonis libro 1. *Quoniam quidam Me-*
Valentis ad F...
scoporum ... *Romanis* sub Damaso habitis, vetus Synodicon tium, in ... & 72. supra p. 216. seq.

A.C. 366. *Roman...* n) adversus Apollinaris, Arii, Sabellii, Macedonii, fidei ... & Photini hæreses, apud Theodoritum V. 11. Au... ... serm. 29. de tempore, Tripartitam IX. 16. Con... Quesnellum diss. 14. ad Leonem M. p. 725. & Lambecium VIII p. 446. Harduinus p. 801. illos refert ad A. 379.

Romanum Concilium, cujus mentio in vita S. Eusebii presb. Romani, edita à Baluzio tom. 2. Miscellan. p. 142. *Mortuo au... Liberio ... Damasus, qui voce publica damnavit Liberium, facta Synodo cum Episcopis XXVIII. & presbyteris XXV.* Scriptam esse hanc vitam ab aliquo Luciferiano, ex ipso initio apparere ait Harduinus, quod est hujusmodi: *Eodem tempore, quo Liberius de exilio revocatus fuerat à Constantio Augusto hæretico, in ... ut non rebaptizarent populum, sed ... contaminarent plebem.*

Romanum in quo Damasus invidiose accusatus & incriminatus de a... ... synodo purgatus est à XLIV. Episcopis, qui ... damnaverunt Concordium & Callistum, accusatores ... & projecerunt de Ecclesia, ut habet liber Pontificalis ... & ... synodo Paternianos sive Venustianos damnatos esse ... in eadem synodo Paternianos ... Baluzius pag. 76. Concil. de quibus auctor Præde-...

... LXX. ... Episcoporum de Chronopio quodam ex... ... memorat lex XX. Cod. Theodos. *Quorum appella-* ... V. de Baluz. p. 75.

†† A.C.

... Epistolæ ad Paulinum Thessalonicensem, quæ est undecima inter eas, quas ... Epistolas Damasi supra memoratas;

Damasi k) Epistola in synodo *Romana* 93. Episcoporum ex rescripto Imperiali ad audiendam causam Auxentii exponenque fidem congregatorum ad Episcopos Illyrici, de Con- Ariminensi. Latine edidit Holstenius tom. 1. Collect. anæ p. 165. Græce apud Sozom. VI. 26. Theodoritum .. 22. Nicephorum XI. 31. Incipit apud Isidorum Mercatorem: *Credimus sanctam fidem vestram*; & in Holstenii collectione: *Confidimus quidem sanctitatem vestram*; Græce vero, *πιστεύομεν τὴν ἁγίαν πίστιν.*

ca A. 372. Fragmentum ex Concilio *Romano* sub Damaso Papa de explanatione fidei. Holsten. tom. 1. p. 178. Labbe p. 894. Harduin. p. 775.

Antiochena synodi subscriptiones, ex eodem Holstenio apud Harduin. p. 776. Epistola synodica ad Episcopos Italiæ & Galliæ, inter S. Basilii epistolas 69. cum Jacobi Mycræi versione apud Baluz. p. 78.

†† *Cyzicenum* Concilium, cujus meminit Basilius M. epist. 82. ad Patrophilum p. 914. *Fidei*, inquit, *ibi editæ alia quidem ignoro, tantum audio quod tacito consubstantiali*, τὸ κατ' οὐσίαν ὅμοιον *circumferunt; Et præterea blasphemias contra Spiritum Sanctum cum Eunomio conscribunt.*

De *Laodiceni* Concilii Canonibus, quod ad A. 372. refert Harduinus, dictum supra ad A. 320.

† *S. Athanasii* Alex. A. 373. defuncti Epistolæ Canonicæ, quas cum scholiis Zonaræ & Balsamonis, Græce & Latine exhibet Beveregius Tomo II. magni Synodici p. 36. seq. ut supra p. 55. notavi. Cum Jo. Cultorii versione recognita exhibet Labbeus p. 1704. seq.

† *S. Basilii* Epistolæ Canonicæ apud eundem pag. 1716 --- 1776. cum versione Herveti. De aliis earum editionibus dixi Vol. VIII. p. 83. Scholiastis Græcis, quos ibidem commemoravi, addendus Justinus Decadion, cujus ecthesin Canonum Basilii laudat Nic. Comnenus Papadopoli p. 400. prænot. Mystagog.

k) Hic videtur esse tomus Occidentalium, cujus mentio in Canone V. CPolitano. Vide Cavenum ad hunc Canonem & Vales. ad Theodorit. V. 3. & 9.

tom. 1. p. 37. 42. quæ Sarazanii editioni additæ sunt in Bibl. Patrum edit. Lugd. tom. 27. p. 80.

† *Decreta* Damasi quinque ex Gratiano 2. II. qv. 3. *Calumniator*; & *Si quis Episcopum.* 15. X. qv. 1. *Hanc consuetudinem.* 25. qv. 1. *Violatores.* & ex decreto Ivonis libro 1. *Quoniam quidam Metropolitanorum.*

De quinque Synodis *Romanis* sub Damaso habitis, vetus Synodicon c. 65. 66. 70. & 72. supra p. 216. seq.

Anathematismi h) adversus Apollinaris, Arii, Sabellii, Macedonii, Eunomii & Photini hæreses, apud Theodoritum V. 11. Augustinum serm. 29. de tempore, Tripartitam IX. 16. Confer Quesnellum diss. 14. ad Leonem M. p. 725. & Lambecium VIII. p. 446. Harduinus p. 801. illos refert ad A. 379.

†† A.C. 367. *Romanum* Concilium, cujus mentio in vita S. Eusebii presb. Romani, edita à Baluzio tom. 2. Miscellan. p. 142. *Mortuo autem Liberio levatur Damasus, qui voce publica damnavit Liberium, facta Synodo cum Episcopis XXVIII. & presbyteris XXV.* Scriptam esse hanc vitam ab aliquo Luciferiano, ex ipso initio apparere ait Harduinus, quod est hujusmodi: *Eodem tempore, quo Liberius de exsilio revocatus fuerat à Constantio Augusto hæretico, in eodem tantum dogmate, ut non rebaptizarent populum, sed una communione contaminarent plebem.*

†† *Romanum*, in quo Damasus invidiose accusatus & incriminatus de adulterio, facta synodo purgatus est à XLIV. Episcopis, qui etiam damnaverunt Concordium & Callistum, accusatores ejus, & projecerunt de Ecclesia, ut habet liber Pontificalis. In eadem synodo Paternianos sive Venustianos damnatos esse suspicatur Baluzius pag. 76. Concil. de quibus auctor Prædestinati.

369. Judicium LXX. i) Episcoporum de Chronopio quodam exantistite memorat lex XX. Cod. Theodos. *Quorum appellationes.* Vide Baluz. p. 75.

†† A.C.

h) Subjuncti Epistolæ ad Paulinum Thessalonicensem, quæ est undecima inter eas, quas supra memoravi.

i) Eadem cum nona inter Epistolas Damasi supra memoratas.

A. C. 370. Damasi k) Epistola in synodo *Romana* 93. Episcoporum ex rescripto Imperiali ad audiendam causam Auxentii exponendamque fidem congregatorum ad Episcopos Illyrici, de Concilio Ariminensi. Latine edidit Holstenius tom. 1. Collect. Romanæ p. 165. Græce apud Sozom. VI. 26. Theodoritum II. 22. Nicephorum XI. 31. Incipit apud Isidorum Mercatorem: *Credimus sanctam fidem vestram*; & in Holstenii collectione: *Confidimus quidem sanctitatem vestram*; Græce vero, πιςεύομεν τὴν ἁγίαν πίςιν.

circa A. 372. Fragmentum ex Concilio *Romano* sub Damaso Papa de explanatione fidei. Holsten. tom. 1. p. 178. Labbe p. 894. Harduin. p. 775.

Antiochena synodi subscriptiones, ex eodem Holstenio apud Harduin. p. 776.

†† Epistola synodica ad Episcopos Italiæ & Galliæ, inter S. Basilii epistolas 69. cum Jacobi Mycræi versione apud Baluz. p. 78.

†† *Cyzicenum* Concilium, cujus meminit Basilius M. epist. 82. ad Patrophilum p. 914. *Fidei*, inquit, *ibi editæ alia quidem ignoro, tantum audio quod tacito consubstantiali*, τὸ κατ' ὐσίαν ὅμοιον *circumferunt; Et præterea blasphemias contra Spiritum Sanctum cum Eunomio conscribunt.*

De *Laodiceni* Concilii Canonibus, quod ad A. 372. refert Harduinus, dictum supra ad A. 320.

† *S. Athanasii* Alex. A. 373. defuncti Epistolæ Canonicæ, quas cum scholiis Zonaræ & Balsamonis, Græce & Latine exhibet Beveregius Tomo II. magni Synodici p. 36. seq. ut supra p. 55. notavi. Cum Jo. Cultorii versione recognita exhibet Labbeus p. 1704. seq.

† *S. Basilii* Epistolæ Canonicæ apud eundem pag. 1716 --- 1776. cum versione Herveti. De aliis earum editionibus dixi Vol. VIII. p. 83. Scholiastis Græcis, quos ibidem commemoravi, addendus Justinus Decadion, cujus ecthesin Canonum Basilii laudat Nic. Comnenus Papadopoli p. 400. prænot. Mystagog.

k) Hic videtur esse tomus Occidentalium, cujus mentio in Canone V. CPolitano. Vide Cas veum ad hunc Canonem & Vales. ad Theodorit. V. 3. & 9.

De Synodo *Illyriciana*, quam ad A. 374. Harduinus collocat, dictum ad A. 365.

A. C. 374. *Valentinum* in Gallia Concilium sub Fœgadio sive Phœbadio, ex Sirmondi editione.

377. De *Antiocheno*, cui Gregorius Nyssenus interfuisse se scribit, in causa Antiocheni sive Meletiani Schismatis. Vide Labbeum p. 908. ex Baronio.

†† S. Amphilochii *Iconiensis* Episcopi Synodica de Divinitate Spiritus S. contra Macedonianos, ex Cotelerio T. 2. monument. Ecclesiæ Græcæ p. 99. Baluz. p. 82.

††380. *Mediolanense*, de quo ex S. Ambrosii epistola 64. Baluzius p. 86.

Cæsaraugustanum XII. Episcoporum, cujus VIII. Canones, quos Labbeus p. 1009. Harduinus dat p. 805. Priscillanistis oppositos notant Garsias Loaisa & Cardinalis de Aguirre.

381. CPOLITANUM Oecumenicum 150. Episcoporum, cujus acta jam Photii ætate videntur intercidisse, tantum exstat allocutio ad Theodosium M. Imp. & Canones VII. a) atque expositio fidei cum subscriptionibus Episcoporum, nec non apud Theodoretum V. 9. & in Tripartita IX. 14. Epistola Synodica.

Canones cum Dionysii Exigui & Isidori Mercatoris versione exhibentur: apud Labbeum etiam cum Herveti, Harduinus Latinam versionem paraphraseos Arabicæ Josephi Ægyptii addidit ex Beveregii versione, qui hanc Arabice & Latine vulgavit in magno Synodico, Canonesque ipsos Græce & Latine cum notis, & Zonaræ, Balsamonis & Alexii Aristeni scholiis. Etiam erudita sunt, quæ ad hos Canones notavit præclarus Caveus, ne dicam de Cabassutio, Christiano Lupo, &c.

† *S. Nazianceni* Oratio XXXII. συντακτήριος sive Valedictoria in Concilio CPol. habita, cum Jac. Billii versione.

Timothei Alexandrini responsa Canonica Gr. L. apud Harduin. p. 1191. & Labbeum p. 1972.

Aquilejense contra Palladium & Secundianum hæreticos Arianos, & Attalum presb. Hujus Concilii acta post S. Ambrosii epist. VIII. ad Syagrium T. 2. edit. Benedictin. p. 786. seq. & in Vigilio

a) Pro tribus solum pugnat Sam. Basnage ad A. 381. n. 12.

gilio Tapſenſi Petri Franciſci Chifletii p. 485. ſeq. habentur. Chifletius acta illa à Vigilio conficta diſputat, parum certis ductus argumentis, ut docet Godfridus Hermantius III. 3. vitæ Ambroſii. Mentio hujus Concilii in veteri Synodico cap. 74. ſupra pag. 219.

* Epiſtolæ V. Conciliorum *Aquilejenſis*, *Romani* atque *Italici* alterius forſan ab *Aquilejenſi*, ad Gratianum, Valentinianum & Theodoſium Impp. editæ à Sirmondo A. 1631. in appendice Codicis Theodoſiani, & recuſæ tom. 1. Operum Sirmondi p. 741. ſeq.

A. C. 383. De *CPolitana* Synodo, Socrates V. 10. & Sozomenus lib. VII. c. 12. In ea libellum fidei obtulit etiam Eunomius Theodoſio Imperatori. Hunc libellum Valeſius edidit in notis ad Socratem pag. 61. Baluzius p. 89. Concil. & Jac. Baſnage in nova editione Lectionum antiquarum Caniſii T. 1. pag. 178. Dedi etiam tom. VIII. hujus Bibl. p. 253. Confutavit Greg. Nyſſenus libro ſecundo in Eunomium.

†† De Synodo *Sidenſi*, Sidæ in Pamphilia ſub Amphilochio contra Maſſalianos meminit Photius cod. 52. At Theodoretus libro IV. hiſt. c. 10. extinctos eos ſignificat à Letoio primum Melitinenſi, in ipſis Valentiniani Magni primordiis: poſtea ab Amphilochio Iconienſi, denique à Flaviano Antiocheno. Hunc de illis pronunciaſſe A. 383. ponit codex idem Photianus notante Harduino.

Nemauſenſis Concilii, tempore B. Martini Turonenſis habiti, mentio apud Severum Sulpitium Dialog. 2. c. 15. ſed anno plane incerto, rebus quoque ibi geſtis penitus obſcuris. Ante annum certe 384. Nam poſt eum annum, licet per ſedecim annos, *nullam Synodum adiit, ab omnibus Epiſcoporum conventibus ſe removit*, inquit idem Sulpicius dialogo 3. cap. 15. ubi etiam memorat ſynodum *Trevirenſem* coram Martino habitam illo anno 384. in quo Ithacius abſolvitur, Treverorum Epiſcopus Felix ordinatur. *Harduin.*

385. *Siricii* Papæ Epiſtolæ V. prima ad Himerium Tarraconenſem ex collectione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris. Secunda, tertia & quarta ex Iſidori collectione. Secundam ad Mediolanen-

lanensem Ecclesiam de damnatione Joviniani in Synodo Romana A. 390. cum S. Ambrosii responsione habes etiam inter Ambrosii opera tom. 2. edit. Benedictinor. p. 963. Quartam ad Afros, cui Canones *Telensis* sive *Zellensis* Concilii (A. 418.) subjiciuntur, suppposititiam esse probant Blondellus p. 550. Pseudo-Isidori & Paschasius Quesnellus diss. 15. ad Leonem M. p. 744. seq. Quintam ad Anysium Thessalonicensem & cæteros Illyrici Episcopos de Bonoso Episcopo Sardicensi, qua *Capuensis* synodi A. 389. celebratæ judicium refert, sub Siricii nomine edidit Holstenius tom. 1. collectionis Romanæ pag. 189. Alii Codices adscribunt Damaso. Incipit: *Accepi literas vestras de Bonoso Episcopo.* Vide tom. 2. Ambros. pag. 1008. & Jo. Launoji lib. 1. epist. 7. Edidit & aliam brevem Siricii ad Anysium Epistolam Holstenius tom. 1. pag. 43. seq. quæ incipit: *Etiam dudum, frater carissime.* Labbeus etiam duas Maximi Imp. Epistolas addidit, unam ad Siricium, alteram ad Valentinianum Imp.

De *Burdigalensi* Concilio adversus Priscillianistas, ex Sulpicio Severo lib. 2. Hist. & Prospero in Chron.

circa A. C. 388. *Toletani* sub Siricio Papa celebrati mentio in Toletano primo tom. 1. Harduini p. 994.

389. *Antiocheni* meminit Sozomenus VII. 15. Illo prohibitum ne Marcelli Apameni Episcopi necem ab idololatris ei illatam filii ejus vindicarent, quippe quam pro CHristo obiisse ipse gauderet.

De *Capuana* synodo contra Bonosum Sardicensem Siricius in epistola quinta ad Anysium, de qua supra ad A. 385. Actum ibi etiam est de causa Flaviani Antiocheni, de qua S. Ambrosius epist. 78. ad Theophilum Alex. Denique in ea synodo rebaptizationes iteratasque ordinationes & Episcoporum translationes vetitas fuisse, testatur Codex Ecclesiæ Africanæ can. 48. ubi plenaria synodus appellatur. Conferendus Jo. Launojus lib. 1. epist. 7.

Carthaginiensis Concilii meminere Genethlius, Epigonius & Numidius. In eo videtur prævisum fuisse, quid tractandum esset in Concilio plenario, intimatumque cæteris provinciis, ut legatos mitterent.

A. C.

A.C. 390. *Romanum*, in quo damnatus Jovinianus, in Siricii epistola 2. de qua supra ad A. 385.

Mediolanense, cujus Synodica epistola S. Ambrosii ad Siricium.

CODEX *Ecclesiæ Africanæ*, Græce & Latine, de cujus aliis editionibus, nec non de conciliis, quorum Canones complectitur, dictum supra p. 41. seq. Hincmaro tom. 2. p. 518. *breviarium Africæ provinciæ Canonum, sedi Apostolicæ missum & ab eadem sede corroboratum.* Singularem in hoc Codice recensendo industriam adhibuit Harduinus.

Carthaginiense Concilium II. sub Genethlio, ex Episcopis diversarum provinciarum Canones XIII. Labbe p. 1159. & ex Holstenii editione integriores p. 1827.

392. Novatianorum Conciliabulum *Angari* in Bithynia, in quo Sabbatius presbyter ex Judæo Christianus damnatur, quod Pascha Judæorum more celebraret: conditusque ibi de ea re Canon dicitur, quem ἀδιάφορον appellabant. Vide Socratem lib. V. c. 21. Gr.

393. *Carthaginiense* Maximianistarum ex Episcopis XLIII. de quo videndus Augustinus lib. IV. contra Cresconium cap. 7. & in Psal. 36. Conc. 2. Donatistis in Maximianistas & Primianistas divisis, ad Primianum illi iterum ac tertio legatos, sed frustra, mittunt pacis conciliandæ causa.

Cabarsussitanum a) 7. Kal. Jul. ubi Maximianistæ absentem Primianum, alterius partis Donatisticæ Episcopum Carthaginiensem damnarunt. Acta recitat Augustinus loco citato, & Episcopos singulatim omnes appellat, additque ibi fuisse omnes numero LIII. quamvis libro IV. contra Cresconium c. 6. centum & amplius fuisse affirmet, & in Synodico Concilii Zertensis (pag. 2004. T. 1. Harduin.) *plus minus centum*. Immo in ipsa postea expositione Psalmi ipse dicit *centum vel quot*: quoniam fortassis habuerunt isti veluti Cardinales Episcopi suum quisque Collegam, in aliquo pago residentem. *Harduin.* Confer Baluzium p. 94. seq.

Hipponense Africanum plenarium sub Aurelio primum.

a) Labbeo p. 1153. *Cavernense* apud Cavernas Susis, loco Carthagini propinquo.

A.C. 394. *Bagajense* in Africa VIII. Kal. Maji, Episcoporum CCCX. Donatisticæ partis Primianistarum, quæ Maximianistas damnavit. Acta recitat Augustinus lib. 3. contra Cresconium c. 53. & lib. 4. c. 10. 16. & aliis locis plurimis. Vide Baluz. p. 98.

Carthaginiense, sub Aurelio secundum, de quo Codex Ecclesiæ Africanæ p. 881. Harduin.

Hadrumetinum, de quo ibid. & apud Labbeum p. 1153.

De Agapio & Bagadio Episcopatum Bostrensem sibi vindicantibus decretum synodi CPolitanæ sub Nectario, Græce servatum à Balsamone, additaque Latina versio Herveti. Cum alia versione exstat in Freheri Jure Græco-Romano p. 247.

Hipponense, cujus Canones in Concilio Carthag. A. 397. retractantur. Vide Harduin. p. 955.

† *Gregorii Nysseni* Epistola Canonica ad Letoium, Melitines Episcopum, Græce & Lat. apud Labbeum p. 1776. & in Nysseni Opp. c] atque cum Zonaræ & Balsamonis scholiis in Beveregii Synodico.

circa A. 395. *Hipponense* provinciale, cujus canon servatus à Ferrando cap. 34.

395. *Taurinensis* Concilii synodica ad universos Episcopos Galliarum, Canones VIII.

397. *Carthaginiensis* tertii capitula 50. ex collectione Isidori Mercatoris.

Editio alia ejusdem Concilii, quam Ferrandus secutus ex synodica Concilii *Byzaceni*, ubi etiam professio fidei Nicænæ.

Tertia editio eorundem capitulorum ex MS. Monasterii S. Bavonis, Gandavi. Concilii Hipponensis abbreviationes factæ in Concilio Carthaginiensi III.

† Capitula quinque ex Concilio aliquo Carthag. vel Africano ex Gratiano 1. qv. 1. *placuit ut unusquisque*, 10. qv. 2. *de precariis, quæ à*. 2. qv. 2. *si quis Episcopum*. Nec non ex Codice sedecim librorum lib. 2. c. 30. & lib. 15. c. 4.

Anastasio Papæ suppositæ decretales epistolæ duæ ex Isidoro Mercatore.

† Anastasii Epistola ad Joannem Hierosol. Episc. edita inter S. Hieronymi opera, qui ejus meminit apologia 3. in Rufin.

A.C.

c] Vide Volum. VIII. hujus Bibl. p. 150.

A. C. 398. Concilii *Carthaginiensis* quarti Canones CV. Postremum de contemtoribus Ecclesiæ, quem non habet Labbeus, Harduinus addidit è Baluzio, qui ex MS. Ecclesiæ Urgellensis primus vulgavit p. 99.

399. *Alexandrinum*, sub Theophilo adversus Origenem, de quo Socrates VI. 7. & Hieron. Epist. 78. ad Pammach. & Marcellum.

Fragmenta epistolæ synodicæ ex epistola Justiniani ad Menam CPol. post Concilium V. generale obvia, exhibet Baluz.

†† *Cyprium* adversus *Origenem*. Scripsit Theophilus post Concilium Alexandrinum ad Epiphanium Epistolam, quæ Latine apud Hieronymum est LXVII. & sic incipit: *Dominus qui locutus est ad Prophetam*; emendatior edita à Baluzio ex Codice Colbertino. In hac mentio Synodi superioris Alexandrinæ sub Theophilo. Denique hujus Concilii Cyprii meminere Socrates VI. 9. & 10. Sozomenus VIII. 14.

Carthaginiense quintum sub Aurelio, Canon unicus in Codice Canonum Eccles. Africanæ apud Harduin. p. 894.

400. *Constantinopolitanum* & aliud postea *Ephesinum*, in causa Antonini Episcopi Ephesini, variorum criminum postulati. Res ibi gestæ narrantur à Palladio in Dialogo de vita S. Chrysostomi, & à Sozomeno VIII. 6. Vide Baluzium p. 103. seq.

Toletanum I. æra 438. Canones XX. cum subscriptione XIX. Episcoporum, subjuncta regula fidei cum XVIII. anathematismis (quam ad Toletanum II. alii referunt) & exemplaribus professionum Episcoporum Symphosii & Dictinii, Presbyterique Comasii contra sectam *Priscilliani*, quas Baluzius pro suppositis habet.

† Fragmenta sub titulo Conciliorum Toletanorum vel corrupte vel falso citata, apud Gratianum, Burchardum, Ivonem, &c. collecta à Garsia Loaisa.

Romanum, quod *transmarinum* appellatur in Codice Africano can. 68. p. 902. D. Inde Epistolæ *Anastasii* Papæ, quæ commemorantur ibidem pag. 899. D. Aliud simul *Mediolani* habitum fuisse, haud male colligitur ex p. 895. A. *Harduin.*

401. *Carthaginiense IV.* sub Aurelio, quod citatur à Bonifacio Carthag. A. 525.

A. 525. In Codice Canonum Ecclesiæ Africanæ à LVII. cum præf. ad LXV.

Carthaginiense plenarium eodem anno, cujus Capitula sive Canones exstant XV. apud Harduin. p. 986. Post Canonem ultimum annotatur subscripsisse Episcopos LXII.

Theophili Alex. προσφώνησις sive edictum, ὑπομνηστικὸν canones 10. & de Catharis ἀφήγησις, & ad Agathonem & Menam Episcopos epistolia duo, Gr. L. apud Labbeum pag. 1797. Harduin. p. 1196.

EDIT. REGIÆ TOMUS IV.

A.C. 402. *Innocentii I.* Epistolæ XXVII. in quibus sunt rescripta ad Concilium (A. 416.) Carthaginiense, ad Milevitanum, ad quinque Episcopos, & ad Aurelium Carthaginiensem.

† S. Chrysostomi duæ ad Innocentium, Innocentii ad Chrysost. (ex Sozomeno VIII. 27. Niceph. XIII. 32.) ad clerum & populum CPol. (ex Sozom. VIII. 26. & Niceph. l. c.) ad Arcadium Imp. (ex Niceph. XIII. 34.) Arcadii ad Innocentium cum Innocentii brevi responso (ex Glycæ Annal.) Gr. & L.

† Innocentii ad Theophilum Alex. Sacra Honorii Imp. ad Arcadium. Latine.

† Honorii ad Arcadium, Arcadii ad Innocentium, Gr. & Lat.

† Innocentii ad Johannem Hierosol. Hieronymum, & Aurelium epistolæ III. Latine.

Canones XVI. synodi *Romanorum* ad Gallos Episcopos & epistola synodi, eodem Innocentio, ut suspicatur Sirmondus, auctore.

Milevitanum I. Concilium plenarium, sub Aurelio septimum. Pertinent ad hoc post præfationem, quæ habetur p. 907. E. Canones Codicis Ecclesiæ Africanæ 86. -- 90.

403. Synodus *ad Quercum*, Chalcedonis suburbium, XXXIII. Episcoporum, adversus S. Joannem Chrysostomum & Heraclidem Ephesinum ab eo ordinatum Episcopum, ex Photii Bibl. Cod. 59. Confer, quæ ex Palladio in vita Chrysostomi, epistola Chrysostomi ad Cyriacum, Socrate VI. 15. Sozomeno VIII. 17. Theodoreto V. 35. Baluzius p. 105. seq. De eadem Synodo & *CPolitana* non diu post pro Chrysostomo habita, Synodicon vetus supra p. 222. seq. ubi male Constanti-

ſtantinopolitana vocatur, in titulo capitis 79. quæ ad Quercum dicenda erat.

Carthagine Africanum plenarium, ſub Aurelio octavum. Pertinent ad hoc Concilium ea, quæ habentur in Codice Eccleſiæ Africanæ à p. 911. C. ad p. 915. C. Vide præterea Collationem Carthag. p. 1169. B. Harduin.

A.C. 404. *Carthaginienſe*, ſub Aurelio nonum, in Codice Eccleſ. Afr. à p. 915. C. ad 918. E.

405. *Carthaginienſe*, ſub Aurelio decimum, ibid. à p. 918. E. ad 919. B. 7.

407. *Carthaginienſe* plenarium, ſub Aurelio undecimum, ibid. à p. 919. B. 8. ad 926. B. 4.

Toletana Synodus, ad quam exſtat Innocentii Papæ Epiſtola pag. 1019.

408. *Carthaginienſe*, ſub Aurelio duodecimum. Vide Codicem Eccleſiæ Afr. p. 926. B. 5. Ejusdem Concilii ſeſſio altera, ibid. B. 10.

409. *Carthaginienſe XIII.* ſub Aurelio, in Codice Eccleſiæ Africanæ Canon CVII.

410. *Carthaginienſe XIV.* ſub Aurelio, id. p. 926. D.

411. Synodus *Ptolemaidenſis*, in qua *Syneſius* coacto presbyterio Andronicum Beronicenſem, Pentapolitanæ provinciæ præfectum, qui edicta ſua foribus Eccleſiæ affixerat, excommunicavit, lata ſententia, quam ad omnes Epiſcopos miſit. Ea eſt epiſtola Syneſii LVIII. Quid poſtea ſit conſecutum, docet idem epiſtola LXXII. & LXXXIX.

411. Geſta *collationis Carthaginienſis* per tres dies factæ Junii 1. 3. & 8. inter Epiſcopos Catholicos CCLXXXVI. & Donatiſtas CCLXXIX. quæ primus edidit ex Franciſci Balduini (qui hiſtoriam hujus collationis cum Optato, & prius ſeparatim Pariſ. vulgarat A. 1566. 8.) Codice ad Angelum Vergerium Græcum hominem ſed Latine doctiſſimum perlato Papyrius Maſſonus Pariſ. 1589. 8. Eundem Codicem nactus Petrus Pithœus emendatius edidit A. 1596. 8. apud Commelin. Inde repræſentarunt Binius, Regia, Labbeus. Denique Pithœi Codex (toto orbe unicus) pervenit in Bibliothecam Colbertinam, itaque Baluzius de novo eum conferens multa

emendavit, novamque gestorum ἔκδοσιν dedit pag. 117. seq. Concilior. Baluzii editio cum ejus notis reddita inter monumenta vetera ad historiam Donatistarum spectantia, ad calcem S. Optati, studio Ludovici Ellies du Pin illustrati atque excusi Parisiis & Amst. 1702. fol. Sine notis occurrit apud Harduinum. Abbreviata tantum gesta ad nos pervenisse contractaque ex illis, quæ fusius conscripta fuerant coram Marcellino notario, constare putat Baluzius ex præfatione præmissa Marcelli memorialis: licet Dupinius observat præfationem illam non pertinere ad gesta ipsa, sed ad capitula tantummodo, quæ argumentum eorum breviter indicantia præmittuntur. Sed acta ipsa valde prolixa fuisse constat ex Augustino Epist. 50. Vide etiam Possidium in vita Augustini c. 13. Ejusdem Augustini breviculum cum Donatistis de gestis cum Emerito, & ad Donatistas post collationem liber unus, & Epistola leguntur tomo nono Operum edit. novæ, & epistola 141. (al. 152.) ad populum factionis Donatianæ. Sermones tres ante vel post collationem habiti, editique à Sirmondo, exstant in nova editione Augustini tom. V. serm. 357. 358. 359. Constitutiones Honorii Imp. A. 412. & 414 adversus Donatistas, quas cum sermonibus illis Baluzius adjunxit, in codice Theodos. leg. 52. 54. & 55. de hæreticis. Conferendi Benedictini in S. Augustini vita lib. VI. c. 10. seq. Tillemontius tom. 13. memor. Natalis Alex. sec. IV. diss. 7. ubi etiam de aliis Catholicorum Episc. collationibus cum Arianis, Severianis, &c. Jo. Frid. Heilbrunnerus in diss. sub D. Dannhaweri præsidio habita Argentor. 1651. & sæpius recusa, D. Th. Ittigius in historia schismatis Donatistarum §. 132. seqq. &c.

A. C. 411. * *Bracarense I.* Concilium sub Pancratio sive Pancratiano, ex MS. quod nemini visum, nisi postquam prodiere Chronica Dextri, adversaria Luitprandi & similia, edidit Bernardus de Brito, Ord. S. Bernhardi & Chronologus generalis lib. VI. Monarchiæ Lusitan. c. 2. Supposititium esse hoc Concilium putat Jo. Baptista Perezius, Canonicus Toletanus, qui primus Pseudo-Dextri & Pseudo-Maximi fraudes detexit. Card.

de

de Aguirre admonet, si quis hoc Concilium putet genuinum, inferiori certe quam reliqua auctoritate esse habendum.

A.C. 412. *Carthaginiense XV.* sub Aurelio adversus Cælestinum, Pelagii discipulum, ex S. Augustino lib. 2. de peccato orig. c. 2.

Zertense sive *Zirtense*, Cirtæ in Numidia, in causa Donatistarum, cujus Synodica inter ejusdem Augustini Epistolas edit. nov. 141. (al. 152.) quam à se fuisse dictatam testatur lib. 2. retractat. c. 40. & Epist. 190. (al. 157.)

414. Conciliabulum *Donatistarum* in Africa Episcoporum XXX. qui statuerunt Episcopi vel Presbyteri è suis, qui cum Catholicis inviti communicassent, tantum si sacrificium non obtulissent, aut in populo non tractavissent, in suis honoribus reciperentur. Testis S. Augustinus lib. 1. contra Gaudentium c. 37.

*415. *Hierosolymitanum* in causa Pelagii ex Apologia Orosii pro arbitrii libertate c. 3. & 4.

Diospolitanum in Palæstina, de ejusdem Pelagii causa. Vide Baluzium p. 361. seq. & Harduinum p. 2010.

*† *Marii Mercatoris* commonitorium A. 429. scriptum primus ex Holstenii Codice edidit Labbeus p. 1512. postea inter Mercatoris opera sæpius recusum.

416. *Hierosolymitanæ* Synodi, in qua Pelagius è civitate sancta ejectus est, mentio in eodem commonitorio, quemadmodum & synodicarum Theodoti Antiocheni, qui synodo illi præsedit, & Prayli Hierosolymitani ad Innocentium Papam.

Epistola synodica Synodi *Carthaginiensis* contra Pelagianos, ex collectione Isidori & 175. epist. inter Augustinianas edit. novæ (al. 90.) Innocentii rescriptum epist. 181. (al. 91.)

Milevitanarum synodorum Canones XXVII. ex Isidoro.

Epistola synodica Concilii *Milevitani* ad Innocentium Papam ex eodem Isidoro & Epistola 176. (al. 92.) inter Augustinianas.

417. Epistola quinque Episcoporum ad eundem Innocentium ex eodem Isidoro & Augustini Epist. 177. (al. 95.)

†† *Thusdritanum* in Africa, cujus in præfat. Concilii Telensis A. 418. mentio. Duos Canones ex breviatione Ferrandi Diaconi can. 76. & 77. affert Baluzius p. 366. Harduin. p. 1252.

†† Pauci quidam Canones Conciliorum *Sufetulensis*, *Macrianensis*, *Septimunicensis*, *Thenitani*, *Marazanensis*, & *Hipponiregiensis*, ex eodem Ferrando apud Baluz. & Harduin. ibid.

Zosimi Papæ Epistola ad Hesychium Salonitanum, & altera ad Clerum Ravennensem.

† Ejusdem Epistolæ aliæ undecim. Has omisit Harduinus, cum *ex Epistolis veterum summorum Pontificum eas duntaxat repræsentare propositum fuerit, quas cum Conciliis ediderunt Dionysius Exiguus & Isidorus, cæteris collectioni omnium Epistolarum seorsum edendæ reservatis.*

† Decretum apud Gratian. 25. qv. 1.

† Libellus fidei *Pelagii* ad Innocentium Papam transmissus, sed post mortem Innocentii Zosimo redditus, teste Augustino lib. 1. de Gratia Christi c. 30. & lib. 2. c. 7. Hunc Baronius edidit ex Codice Vaticano ad A. 417. n. 31. Pelagii Epistola ad Innocentium non exstat integra, sed partem illius haud minimam exhibet Augustinus libro 1. de Gratia CHristi cap. 30. & sequentibus.

A.C.417. *Romana* synodus à Zosimo celebrata in causa Cælestii, inde scriptæ Zosimi Epistolæ pro Pelagio & Cælestio ad Aurelium & Episcopos per Africam constitutos duæ, quas Baronius ad A. 417. n. 19. edidit ex Codice Vaticano. Sinceras contendunt viri eruditi Vossius hist. Pelag. lib. 1. c. 28. Joannes Garnerius in notis ad Marium Mercatorem tom. 1. p. 201. sqq. Quesnellus ad Leonem Magnum p. 453. seq. & 511. Sirmondus ad Facundum VII. 3. aliique contra Launojum parte altera opusc. de duobus Dionysiis & M. Antonium Cappellum, Franciscanum, qui easdem adulterinas putarunt.

Carthaginiensis Synodus, cujus mentio in litteris Zosimi anno sequente scriptis, Aurelio ac cæteris, qui in Concilio Carthaginiensi adfuerunt. Has Baronius edidit ex Codice Vaticano ad A. 418. n. 4.

Paulini Diaconi libellus Zosimo Papæ oblatus, quem edidit Baron. ad A. 418. n. 12. 13. 14. 15.

Fragmenta epistolæ Zosimi ad omnes Episcopos, qua Cælestium Pela-

giumque damnavit, ex Augustino, Prospero, Mario Mercatore, &c.

A.C.418. Concilium *Telense* sive *Teleptense* (aliis *Zellense*) ex appendice epistolæ Siricii & Ferrando Diacono. Vide supra ad A. 385. & Baluzium p. 368.

Romanum unde Zosimi litteræ, quas editas dixi à Baronio ad A. 418. n. 4.

Carthaginiense XVI. sub Aurelio, sive Africanum universale episcoporum CCXIV. Pertinent ad hoc Concilium Canones è Codice Ecclesiæ Africanæ à CVIII. ad CXXVII. Numerum Episcoporum docet & fragmentum ex Epistola synodica recitat Prosper in libro contra collatorem c. XI. & in responso ad octo capita Gallorum.

Rescripta Imperatorum Honorii & Theodosii ad Palladium præfectum Prætorii & ad Aurelium Carthag. Episc. de damnatione Pelagii & Cælestii: Constantii ad Volusianum, Præfectum urbis de exsiliando Cælestio, Labbeus pag. 1606. seq. Harduin. p. 1229. seq. è Baronio ad A. 419. 420.

Judicium Ecclesiasticum *Cæsareæ* in Mauritania ab Augustino aliisque Episcopis peractum; ex injunctione Zosimi Papæ, ipso teste Augustino epist. 193. novæ edit. ad Marium Mercatorem & 190. ad Optatum (al. 157.) ipso initio, & lib. 2. retractat. c. 51. & Possidio in vita Augustini c. 14. Videtur lata esse sententia adversus Episcopos tres, quam ipse refert Augustinus epist. 209. (al. 261.) circiter post quinquennium scripta ad Cælestinum Papam. *Harduin.*

Bonifacii Papæ Epistolæ tres ex collectione Dionysii Exigui & Isidori Mercatoris: 1) ad Honorium Imp. cum Honorii rescripto, ut si denuo Romæ duo Episcopi ordinati fuerint, ambo de civitate pellantur, 2) ad Episcopos Galliæ, 3) ad Hilarium Episcopum Narbonensem.

† Decreta quatuor ex Gratiano dist. 78. *Si quis triginta.* 6. qv. 4. *Si inter Episcopos.* 22. qv. 2. *Nulli liceat ignorare.* 11. qv. 1. *Nullus Episcopus.* Alia item duo ex Codice quinque librorum lib. 4. c. 21. & 13.

Carthaginiensis Concilii XVII. sub Aurelio habiti in causa Apiarii, mentio

mentio in Epiſtola Concilii anno ſequente celebrati ad Bonifacium.

A. C. 419. IX. Capitula Concilii *Carthaginienſis ſexti* plenarii, Africani XVIII. ſub Aurelio, ſubjuncta profeſſione fidei Nicænæ, & Canonibus Nicænis ex veteri verſione, de qua ſupra p. 366. *Hæc Synodus CCXXIX. Pontificum ſub Zoſimo & Bonifacio Papatiis Romanis, Juvenale Hieroſol.* (non CPol. uti habet Dionyſii Exigui editio) *Cyrillo Alex.* &c. In hoc Concilio concinnatum eſſe Codicem Eccleſiæ Africanæ (de quo ſupra ad A. 390.) tradit idem Dionyſius. Conferenda cum illo Codice Collectio Canonum Africanorum 105. apud Labbeum p. 1640. ſeq.

V. Capitula *Carthaginienſis* Concilii ſeptimi, Epiſcoporum XXIII. ſub Aurelio XVIII. Confer Codicem Eccleſiæ Africanæ poſt Can. 127. ad 134. Sunt, qui pro actione altera Concilii ſuperioris habent.

Epiſtola Concilii Africani ad Bonifacium Papam, in Codice Eccleſiæ Africanæ can. 134.

Reſcripta Cyrilli Alex. & Attici CPol. id. can. 135. 136.

Nonnullos præterea Canones Africanos & Carthaginienſes citant Egbertus Eboracenſis, Theodorus Cantuarienſis, Gratianus & alii: qui Canones, cui Synodo tribuendi ſint, non ſatis elucet.

Ravennatenſe, in quo diſcuſſa juſſu Honorii Imp. controverſia eſt inter Bonifacium Papam & Eulalium Anti-Papam. Exſtat ſuper ea re commonitorium *Honorii* ad Epiſcopos, quos Ravennam propterea convocabat, cum paucis aliis monumentis, quæ ex MS. Vaticano Baronius edidit ad A. 419. Vide Baluz. p. 370.

421. *Carthaginienſe XIX.* ſub Aurelio, ſic enim appellatur à Bonifacio Carthag. in Concilio A. 525. in quo Canonem hic editum recitat. Meminit & auctor Prædeſtinati & Auguſtinus c. 46. de hæreſ. quem conventui huic interfuiſſe teſtatur Poſſidius in vita c. 16. Vide Baluz. p. 371.

423. *Cœleſtini* Papæ decretalis Epiſtola ad Galliarum Epiſcopos.

Præteritorum Sedis Apoſtolicæ Epiſcoporum auctoritates de gratia DEI & libero voluntatis arbitrio. Hic titulus in libris antiquis & in

& in collectione MS. Dionysii Exigui. Hæc capitula, quæ viri docti nonnulli *Prospero* tribuunt, habet etiam in sua collectione Isidorus Mercator sub nomine decretorum *Cælestini*. Verum Petrus Crabbus & Sirmondus Cælestino abjudicant.

Cælestini epistola ad Episcopos Viennensis & Narbonensis provinciæ. Alia ad Episcopos per Apuliam & Calabriam constitutos. Aliæ in actis Concilii Ephesini requirendæ.

† Decreta quatuor ex Gratiano 9. qv. 2. *Nullus primas*. 2. qv. 1. *Si quis sacerdos*. 30. qv. 1. *Non debet*. 35. dist. 6. *Videtur nobis*.

A. C. 423. Concilia in *Cilicia*, quod Julianum Pelagianum anathemate damnavit, teste uno Mario Mercatore in præfat. ad symbolum Theodori Mopsuesteni.

424. Africanum universale, Carthaginiense XX. sub Aurelio, sic enim citatur à Bonifacio Carthag. in Concilio.

425. *Ut nullus ad transmarina* (Romana) *audeat appellare*. Epistola synodica ad Cælestinum Papam in can. 138. Codicis Africanæ Ecclesiæ.

Valentiniani Imp. constitutio de diversis Ecclesiasticis capitibus in Galliam missa. Ex editione Sirmondi.

426. Episcoporum Africæ Epistola, quam cum Leporii libello ad Episcopos Galliæ miserunt.

* *Leporii* Monachi libellus satisfactionis sive emendationis ad Proculum Massiliensem & Cyllenium, editus à Sirmondo & ad tom. 1. Mercatoris à Garnerio, & in Bibliothecis Patrum recusus. Hunc ab Augustino ex Leporii sensu dictatum contendit Paschasius Quesnellus ad Leonis M. Epist. 134. p. 900. seq.

Conventus Episcoporum cleri & plebis Ecclesiæ *Hipponensis*, in quo S. Augustinus Heraclium presbyterum sibi pronunciavit successorem. Vide Baluz. p. 371. seq. ex Augustini Epist. 213. edit. novæ. (al. 110.)

CPolitanum Concilium pro ordinatione Sisinnii Episcopi, & damnatione Massalianorum. Epistolæ synodicæ fragmentum exstat apud Photium Cod. 52. Synodica integra in Concilio Ephesino lecta & approbata fuisse dicitur actione VII. pag. 1627. B. tom. 1. Harduin. Vide Baluzium p. 374. seq.

*† Epistola Vitalis & Constantii ad *Capreolum* Carthaginiensem Episcopum,

ſcopum cum *Capreoli* reſcripto de unica Chriſti perſona: ex editione Sirmondi, inter cujus opera iterum prodiit tom. I. recuſa etiam in Bibl. Patrum. De hoc Capreolo, cujus epiſtolam minus integram Baronius ad A. 431. dederat, vide notas ad Vincentium Lerinenſem pag. 372. & Tillemontium tom. 16. memor.

A.C. 428. *CPolitanum* Concilium poſt Siſinnii mortem, contra Philippum Presb. habitum à Neſtorio, ex Cyrilli Alex. commonitorio ad Poſſidonium Diac. colligit Baluzius p. 376.

429. *Gallicana* ſynodus numeroſa, unde miſſi Germanus ac Lupus, Apoſtolici Sacerdotes (inquit Conſtantius Presbyter in vita S. Germani Antiſiodorenſis lib. 1. c. 19. apud Surium 31. Jul.) ad debellandam in Britanniis Pelagianam hæreſin. Vide Baronium ad A. 429. n. 10. 11. ſeqq.

430. *Romanum* Concilium ſub Cæleſtino Papa in cauſa Neſtorii. Hujus epiſtolæ duæ ad Cæleſtinum, quæ huc pertinent, itemque Cæleſtini duæ ad Neſtorium & Cyrillum exſtant in actis Concilii Epheſini p. 1299. 1307. 1309. & 1321. Harduin.

†† *Cyrilli* Alex. commonitorium Poſſidonio cum Romam mitteretur datum Græce ex Sirmondi MS. cum Garnerii verſione edidit Baluzius p. 378. & Harduin. pag. 1319. Incipit: ἡ Νεϛορίου πίϛις, addito fragmento allocutionis Cæleſtini in Concilio iſto, ex conflictu Arnobii cum Serapione.

431. Aliud inde *Romanum* de eadem cauſa à Cæleſtino congregatum Baluzius p. 382. obſervat, ediditque ex Cod. 1865. Colbertino & 1320. Vaticano ejusdem Cæleſtini Commonitorium Epiſcopis & presbyteris euntibus ad Orientem, quod †† habet & Harduinus p. 1347. & ex eodem Vaticano vulgaverat Chriſtianus Lupus poſt epiſtolas Epheſinas p. 470. A. 1682. 4.

Alexandrinum in eadem cauſa. Synodica epiſtola cum anathematiſmis exſtat in actis Epheſinæ ſynodi p. 1283.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS V. ET VI.

LABBEI IIII.

EPHESINUM generale 200. Epiſcoporum, Actiones VII. contra Neſto-

Nestorium. Acta pridem lecta Photio Cod. 16. & Latine Liberato Carthag, Archidiacono c. 4. breviarii, Gregorio M. lib. 6. epist. 31. feliciter ætatem tulerunt. Latinam veterem versionem pridem edidit Antonius Contius, Paris. 1574. 8. & longe emendatiorem vero ex collatione trium MSS. Baluzius cum notis, p. 387--634. Græce primum viderunt lucem A. 1591. fol. apud Commelin. & Latine ex Theodori Peltani versione, Ingolstad. 1576. 4. & apud Commelin. 1604. fol. Eandem servarunt, qui Græco-Latina acta dedere Romani, Binius, Regia editio & Labbeus. Solus Harduinus veterem interpretem è Baluzii recensione prætulit optimo consilio. Judicem scriptorum & Epistolarum, quæ in Actis hisce occurrunt, exhibere me memini Volum. IX. hujus Bibl, p. 291. Canones VI. vel VII. hujus Concilii, a) non modo cum notis suis, Græcisque Zonaræ, Balsamonis & Alexii Aristeni scholiis, sed etiam ex Arabica Josephi Ægyptii paraphrasi Beveregius in magno Synodico exhibuit. Latinam paraphraseos Arabicæ versionem habes apud Harduinum p. 1629. Præclara ad illustrationem actorum hujus Concilii monuit Garnerius ad posteriorem Marii Mercatoris tomum, & in auctario operum Theodoreti, in quo etiam versio antiqua epistolarum ad Concilium Ephesinum spectantium, quam post Christianum Lupum emendatius edidit Baluzius p. 635. seq. Concil. & magnam partem Harduinus. Confer, quæ dixi volum. VII. p. 442. & quos de hæresi *Nestoriana* laudavi scriptores volum. IX. pag. 286--291. Leonis Allatii vindiciæ synodi Ephesinæ & Cyrilli de processione Spiritus S. viderunt lucem Rom. 1661. 8. Baluzius p. 635. seq. addidit etiam epistolas quasdam ad Nestorii causam pertinentes ex versione Marii Mercatoris.

A.C.431. Conciliabulum *Ephesinum* Joannis Antiocheni & aliorum Orientalium Episcoporum 27. Jun. De ejus decretis & epistolis vide actionem 1. Concilii Ephesin. parte 2. & volum. IX. hujus Bibl. p. 298.

a) De illis vide, si placet, Tillemontium tomo 14. memoriar. pag. 436. seq. Harduin. pag. 1623.

A.C.431. Synodus *CPoli* habita ad ordinandum Maximianum, sub finem Octobris. Baluz. p. 581. seq.

†† Epistola *Dalmatii* archimandritæ ad Synodum Ephesinam, & Synodi ad Dalmatium Græce & Lat. ex Garnerii præf. ad Mercatorem, Harduin. p. 1445.

435. *Procli* CPol. ad Armenios de fide, cum præfat. & versione Dionysii Exigui. De aliis editionibus hujus scripti dixi volum. VIII. p. 605. seq.

Concilium *Tarsense* contra Cyrillum Alex. & septem Episcopos Epheso CPolin missos adversus Orientales, ut ex synodico adversus Tragœdiam Irenæi sive epistolis ad Concil. Ephesinum spectantibus & à Lupo primùm editis cap. 66.136.141.174. & 201. observat Baluzius p. 940.

Anazarbicum à Maximino istius urbis Episcopo contra Cyrillum, id. cap. 113.

432. *Antiochenum*, de pace inter Cyrillum & Orientales. Vide quæ ex eodem Synodico cap. 53. 58. 62. 71. & 201. Baluzius pag. 941.

Zeugmatense contra pacem illam, id. cap. 214. 217. 225.

EDIT. REGIÆ TOM. VII.

Xysti sive *Sixti III.* Papæ Epistola decretalis commentitia ad Orientales Episcopos, ex Isidoro Mercatore, quæ incipit: *Gratias vestræ referimus sanctitati.*

Aliæ genuinæ, ad Cyrillum tres & ad Joannem Antiochenum quarta exstant in actis synodi Ephesinæ p. 1707. seq. Harduin. Ex his duas Græce vulgatas primum à Cotelerio cum versione tom. 1. monum. p. 42. 44. & à Baluzio p. 657. non habet Labbeus. Cæteras duas habet, unam p. 1175. alteram (citatam à Vincentio Lirinensi) etiam bis p. 1178. & 1261.

††

Sex capitula processus habiti *Romæ* circa Sixtum Papam, quæ ex triplici editione exhibentur.

De *Polychronii* Episcopi Hierosol. facta Romæ synodali accusatione & expurgatione, capitula septem itidem ex editione triplici. Utraque citantur à Nicolao I. Papa, epistola 8. sed à viris doctis ut spuria rejiciuntur. Vide Tillemont. tom. 14. memor. p. 261. seq. Iisdem parum videt[illegible] credibile, quod Garnerius

rius tom. I. ad Marium Mercatorem pag. 362. seq. contendit Sixtum hunc Pelagianis primum immersum erroribus scripsisse *libros tres 1) de divitiis, 2) de malis doctoribus, operibus fidei & futuro judicio, & 3) de castitate*, a) qui per Jacobum Salvatorem Solanium Murgitanum, Rom. 1573. 8. & Antwerp. 1575. minore forma separatim: & sæpe in Bibliothecis Patrum prodierunt: Eundem deinde post annum 318. meliora ab Augustino edoctum *Hypognosticon* libros inter Augustini scripta obvios composuisse. Vide Natalem Alex. Seculo V. p. 49. seq. & Tillemontium p. 266.

A. C. 433. *Anazarbicum*, quo Episcopi Ciliciæ secundæ amplexi sunt pacem inter Cyrillum & Orientales. Epistola Synodica inter epistolas à Lupo editas cap. 159.

434. *Tarsense*, in quo eadem pax suscepta & damnatio Nestorii, ut ex iisdem epistolis cap. 130. & 192. observat Baluzius.

†† 435. De Concilio *Armeniæ*, quo Diodori Tars. & Theodori Mopsuesteni libri condemnati, ex Liberati breviar. c. 10. & Procli CPol. epistolis apud Facundum, observat Baluzius pag. 942. seq.

†† De *Thessalonicensi* ex epistola Sixti III. Baluz. p. 947.

†† 439. De *CPolitano* sub eodem Proclo, ex Theodoreti epist. 86.

Regense sive *Reginense* XIII. Episcoporum, de causa Episcopi Ebroduni contra canones à duobus ordinati. Canones VIII. ex edita Isidori collectione. Et septimi loco canones duo, †† quos ex MS. Ecclesiæ Urgellensis vulgavit Baluzius p. 948. & inde Harduin. p. 1751.

440. *Leonis I.* Papæ epistolæ I. II. IV. III. XCII. (ad Rusticum Episcopum Narbonensem cum responsione ad 19. ejus inquisitiones) LXXXIV. LXXIX. & LXXXVII. ex collectione Dionysii Exigui.

451. Epistola Synodica Episcoporum Galliæ (ex Synodo *Arelatensi*, ut suspicatur Sirmondus) cum Leonis epistola ad eos, quæ est LII.

452. Epistola Eusebii Mediolanensis ad Leonem Papam, ex Concilio Mediolanensi.

a) Hunc librum Sixto II. tribuit Turrianus & Latinus Latinius p. 78. Bibl. sacro-profan.

† Epiſtolæ Leonis centum & undecim in edit. Regia, & apud Labbeum exhibentur. Cæterum Paſchaſius Queſnellus Leonis epiſtolas CXLI. ordine temporis, quo ſcriptæ ſunt, digeſtas & notis illuſtratas dedit in editione operum ejus præſtantiſſima, Pariſ. 1675. 4. duobus vol. & Lugd. 1700. fol. De aliis editionibus dixi volum. 3. Bibliothecæ Latinæ p. 526. ubi etiam index eorum, ad quos Leo epiſtolas ſcripſit. Non paucæ Leonis epiſtolæ, ut illa ad Flavianum CPol. cum Flaviani ad Leonem epiſtola, etiam obviæ in actis Concilii Chalcedonenſis. Vide volum. IX. Bibl. hujus Græcæ p. 302.

Epheſinum ſub Baſilio Epiſcopo Epheſino, ut ex actione XI. Concilii Chalced. colligit Baluzius p. 949.

A. C. 441. Concilii *Amuſicani I.* Canones XXX. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XVII. De hujus Concilii Canone ſecundo, acris controverſia variisque ſcriptis agitata, inter Petrum Aurelium & Sirmondum. b) Sirmondus edidit: *Ut non neceſſaria habeatur chriſmatio repetita;* cum editiones aliæ haberent, *ut neceſſaria habeatur,* cujus lectionis ne meminit quidem Sirmondus, uti nec Harduinus. Varietates Codicum diligentius annotavit Labbeus, quem conſule p. 1448.

† Decreta quædam hujus Concilii ex Gratiano 107. XI. quæſt. 11. Burchardo lib. XI. c. 8. & Decreto ſedecim librorum lib. XI c. 7. & lib. XIV. c. 6.

442. *Vaſenſis* Synodi, in Gallia Narbonenſi, Canones X.

444. *Romana* adverſus Manichæos, de qua Leo Papa epiſt. 2. ad Epiſcopos Italiæ & ſerm. 5. de jejunio.

Viennenſis in cauſa Chelidonii Epiſcopi Veſontionenſis, qui ut viduæ maritus, & judex olim in cauſis capitalibus, dejectus Epiſcopatu eſt. Rem narrat Honoratus Maſſilienſis ſive quis alius auctor vitæ Hilarii Arelatenſis apud Surium S. Maji. Abſolutus à Leone Papa, Chelidonius eſt, quod objecta ei hæc duo capita non ſatis probata viderentur. Vide epiſtolam Leonis Papæ LXXXIX. quæ in vetere ſcheda ſic inſcribitur, teſte Sirmondo: *Dilectiſſimis univerſis Epiſcopis per provinciam Maximam Sequanorum & Viennenſium conſtitutis, Leo.*

circa

b) Vide Sirmondi Operum tomum IV. & Petri Aurelii Opera edita Pariſ. 1646. fol.

circa A. C. 445. *Antiochenum* Concilium in causa Athanasii Perrhensis. Vide Concilium Chalcedonense actione XIV.

Hierapolitanum, in quo Sabinianus in locum Athanasii ordinatus est ab Episcopis provinciæ. Vide ibid.

446. *Verolamiense* (nisi verius referendum sit ad A. 429.) adversus *Pelagianam* hæresin ab Agricola in Britannia celebratum, cui è Galliis adfuere Germanus Autissiodorensis & Lupus Tricassinæ ecclesiæ Episcopi. Confer Bedam lib. 1. cap. 17. Hist. Anglorum, & Matthæum Westmonasteriensem ad A. 426. cum Prospero in Chronico & Constantino presb. in vita S. Germani lib. 1. c. 19.

447. *Asturicense*, quatuor provinciarum, contra *Priscillianistas*. Meminit Idatius in Chronico & Leo Papa in fine epist. 93. & Concilium Bracarense secundum A. 563. & epistola Thuribii Episcopi ad Idatium & Ceponium, quam edidit Ambrosius Morales, sed quam Baluzius p. 950. falsam esse valde suspicatur. Huc pertinere regulam fidei p. 993. ab Harduino positam nonnulli arbitrantur: *Credimus in unum Deum Patrem & Filium & Spiritum S. visibilium* &c.

Ephesi congregatum contra Bassianum Episcopum Ephesinum, ex actione XI. Concilii Chalced. colligit Baluzius p. 951.

448. *Constantinopoli* synodus ἐνδημοῦσα, hoc est Episcoporum, qui ibi inventi fuerunt, qua *Eutyches* archimandrita condemnatus ac depositus est à Flaviano CPol. Acta referuntur in Concilio Chalcedonensi, actione I.

Judicatum *Tyrium* de *Iba*, Episcopo Edesseno, post Consulatum Postumiani & Zenonis, hoc est, ut quidem cum aliis Baluzius existimat, ipso consulatu eorum, qui est hic annus 448. Exstant acta in Concilio Chalcedonensi actione IX.

Præcesserat in eadem causa judicium *Antiochenum*, quod ibidem refertur actione X. p. 514. 515. Et circa idem tempus Concilium *Antiochenum*, quod ibidem recitatur actione XIV.

Berytense Concilium in causa Ibæ. Acta exstant in Concil. Chalcedon. actione X.

449. *Constantinopoli* Synodus, in qua pro *Eutyche* actum est, ut narratur in Concilio Chalcedonensi, actione I.

A.C.449. *Ephesinum* latrocinale, CXXVIII. Episcoporum, Dioscoro Alexandrino præside, ubi Eutyches absolvitur, Flavianus CPol. damnatur. Exstant acta in Concilio Chalcedon. act. I.

Britannicum, in quo *Pelagiana* hæresis, præsente S. Germano Autissiodorensi iterum damnatur, ut Beda refert libro 1. Hist. Anglor. c. 21. & Matthæus Westmonasteriensis ad A. 449.

Romanum, in quo Acta Ephesini conciliabuli rescissa sunt. Vide Leonis Papæ epistolas XXII. XXIV. XXVII. & XXVIII. Liberatum c. 12. & Concil. Chalcedon. actione III. Quesnellum ad Leonem p. 279. seq. qui p. 281. aliam Synodum *Romæ* habitam observat A. 450.

A.C.450. *Constantinopolitanum*, in quo Anatolius CPol. coram legatis Romani Pontificis, aliique Episcopi confessionem fidei Catholicam ediderunt adversus Eutychen. Vide acta S. Abundii, Episcopi Comensis apud Surium die 3. Aprilis. Eadem fortasse Synodus Episcoporum ἐνδημούντων sive præsentium, in qua ab Anatolio CPol. Photius Tyri episcopus excommunicatus est, uti refertur in Concilio Chalcedonensi actione IV. pag. 439.

circa A. 450. vel 456. Canones XXXIV. Synodi S. Patricii, Auxilii, & Issernii Episcoporum in *Hibernia*. Edidit Speelmannus.

Capitula XXXI. alterius synodi S. Patricii. Codicis Andegavensis apographum ad Usserium Sirmondus misit. Edidit Speelmannus.

† *S. Cyrilli* Alex. epistola LIX. & LX. Canonica, Græce & Lat.

Ad calcem tomi primi Harduinus posuit *Decreta Romanorum Pontificum aliaque nonnulla*, sic edita à Surio, 1) *Alexandri I.* Papæ, ex Codice quinque librorum lib. 2. c. 100. 2) *Sixti*, ex Codice sedecim librorum IV. 5. 3) *Pii*, ex Codice quinque librorum lib. 2. c. 117. (est & apud Burchardum V. 28. Hincmarum in capitulis anni 752. c. 7. Reginonem de vita & conversatione presbyterorum c. 61. & in Concilio Nannetensi circa A. 895. c. 9.) 4) *Fabiani* Papæ, ex Codice sedecim librorum lib. 5. c. 7. 9. 5) *Ancyrani* Concilii, ex eodem Codice lib. 6. c. 6. 7. 6) *Liberii* Papæ, ex eodem Codice lib. 13. c. 9. 10. 12.

* Sub-

* Subscriptiones Episcoporum in Concilio Chalcedonensi ex Codice Maffei, cum emendationibus Harduini tom. 1. p. 1799. Easdem dederat Labbeus tom. 4. p. 786.

EDIT. REGIÆ TOMUS VIII. ET IX. LABBEI IV. HARDUINI II.

A. C. 451. CHALCEDONENSE generale in Bithynia, adversus Eutychen & Dioscorum, episcoporum DC. (sive ut Græci tradunt in Menæis die 16. Junii, & Liberatus c. 13. DCXXX. Nicephorus lib. 15. c. 2. DCXXXVI.) actiones XVI. ad sextam præsente Marciano Imp. Acta authentica licet apportanda ad se curasse traditur Anastasius Imperator, allataque a Calopodio Evnucho conscidisse & combussisse, ut præter Theophanem & Marcellinum narrat Nicephorus VI. 26. tamen acta hujus Concilii *Græce* olim lecta ab Evagrio lib. 2. c. 18. & Photio Cod. 17. etiamnum exstant, sicut & antiqua versio illorum *Latina* (Juliani Coënsis, cui hoc commisit Leo Papa epist. 86. an, ut Baluzius malit, Dionysii Exigui) recensita ad Latinorum & Græcorum (maxime Acœmitensis Monasterii) exemplarium fidem, & emendata à *Rustico* (cujus dialogum contra Acephalos habemus) Diacono Romano A. 549. & edita (post exiguam partem, quam Jac. Merlinus exhibuerat) in utraque ἐκδόσει Conciliorum à Petro Crabbo: servata à Laur. Surio & Nicolino, nec non à Binio in edit. A. 1606. mutata ab editoribus Romanis, Græco-Latina acta exhibentibus A. 1608. quos sequuntur Binius edit. 1618. & 1638. tum Regia & Labbeus, sed à Baluzio p. 1011. seq. restituta, diligenter annotatis ad paginas edit. Labbeanæ, Codicum MSS. Parisiensis, Corbejensis, Divionensis & Colbertinorum lectionibus, & præmissa erudita præfatione de antiquis Latinis ante Rusticum exemplaribus actorum hujus Concilii, quibus usi Facundus, Vigilius, Liberatus, aliique, & de diverso actionum ordine, qui in illis & apud Evagrium observatur. Quæ in actione decima Latine tantum habentur de *Domni* Antiocheni depositione, illa non esse supposita, ut contendit Quesnellus diss. IX. ad Leonem p. 598. seq. probat Baluzius p. 984. seq. Vicissim actione quarta

ta[illegible] Græcis exſtant de *Caroſi*, Presbyteri Abbatisque CPol. & *Photii* Tyrii cauſa, quorum nec in veteri Latina verſione nec apud Evagrium, Liberatumve veſtigia occurrunt. *Canones* XXX. hujus Concilii leguntur actione XV. Ex illis ſolos XXVII. a) Dionyſius Exiguus atque Iſidorus Mercator Latinitate donarunt, quem & numerum Theodorus Lector agnoſcit lib. 1. p. 552. Nec plures exſtant apud Joannem Antiochenum, Patriarcham CPol. nec in Arabica paraphraſi Joſephi Ægyptii, qui circa A. C. 1398. ſcripſit, nec in Græcis aut Latinis antiquis MSS. hujus Concilii, ut editores Romani annotant apud Labbeum p. 768. & Harduinus pag. 611. Balſamon tamen, Zonaras & Alexius Ariſtenus Canones XXX. interpretantur, cum quorum ſcholiis & Beveregii notis exſtant in hujus magno Synodico. *Confirmationem & explicationem Symbolorum* Nicæni & CPolitani ex quadruplici editione exhibet Baluzius p. 1393. Indicem epiſtolarum & monumentorum veterum, quæ in actis Concilii Chalcedonenſis, & in *Codice Encyclio* epiſtolarum ſynodalium XLI pro condemnatione Timothæi Æluri & ejusdem Concilii defenſione, A. 458. ad Imp. Leonem ſcriptarum, afferuntur, dedi Volum. IX. hujus Bibl. p. 292. ad paginas edit. Harduinianæ, qui veterem verſionem actorum à Baluzio emendatam Græcis addidit, Codicemque Encyclicum, qualis fuit à Baluzio reſtitutus, actis Concilii ſubjunxit. Codex ille encyclius, *Epiphanio* Scholaſtico interprete, cujus Caſſiodorus c. 11. lectionum divinarum facit mentionem, editus primum fuit à Surio A. 1562. omiſſo interpretis nomine, hoc titulo: *Epiſtolæ illuſtrium perſonarum pro Concilio Chalcedonenſ.* Surium ſecutus Nicolinus A. 1585. & in prima A. 1606. Binius, ſed in editione Romana A. 1608. multa inſerta huic collectioni, quæ ad eam non pertinent, quædam magni momenti detracta ac prætermiſſa, tùm epiſtolarum ordo mutatus contra mentem collectoris & interpretis. Editionem Romanam initiati Binius in editt. A. 1618. & 1638. tum Regia

a) Confer Tillemontium in vita Leonis Magni tom. 15. memor. p. 699. Sam. Baſnage ad A. 451. n. 40.

gia & Labbeus, qui p. 890. meminit quidem Codicis Bellovacensis, sed ita, ut inspexisse neget, licet collatum illum à Labbeo, annotet pag. 689. Harduinus. Sed primus Baluzius contulit cum Bellovacensi & Corbejensi, utroque octingentorum annorum Codice, & post eruditam præfationem lectiones utriusque Codicis ad paginas editionis Labbeanæ annotavit pag. 1412 - 1446. Appendicis loco subjungit Græce & Lat. partem libelli precum, b) quem Episcopi Ægypti & clerus Alexandrinus misere ad Leonem Imp. & Leonis Imp. c) epistolam ad Anatolium CPol. nec non Latine, fragmentum ex epistola Stephani Episcopi ad Leonem Imp. ex disputatione Benedicti Abbatis Anianensis adversus Felicianam impietatem.

Ad historiam Synodi Chalcedonensis conferre etiam licebit Paschasium Quesnellum ad Leonem Magnum, trium capitulorum defensores Facundum, Liberatum, &c. scriptoresque quos de Nestorii & Eutychis hæresi laudavi Volum. IX. pag. 286. seq. & 311. Vigilium Tapsensem contra Eutychen, Ephræmi Antiocheni apologiam pro Synodo Chalcedonensi apud Photium Cod. 229. Nicetæ Byzantii pro Synodo Chalcedonensi scriptum editum Græce & Latine ab Allatio tom. 1. Græciæ Orthodoxæ p. 663 - 754. D. Joh. Hulsemanni τ̃ μακαρίτε exercitatio ad Concilium Chalcedonense prodiit Lipsiæ 1651. 4.

A. C. 451. *Alexandrini* Concilii sub Proterio in causa Eutychianorum celebrati meminit pag. 1007. Labbeus, ex epistola Episcoporum Ægypti ad Leonem Imp.

Alexandrinum Timothei Æluri, *Thessalonicense* Eudoxii, *CPolitanum* Anatolii, *Romanas* item duas & *Antiochenum* hoc loco idem Labbeus refert ex veteri Synodico cap. 91. seq. supra pag. 227.

circa A. 452. *Arelatensis II.* Canones 56. de variis disciplinæ capitibus, ex Sirmondi editione. Sirmondi, Binii & Albaspinæi notas Labbeus, ut solet addidit, Harduinus omisit. De hac Synodo

b) Latine in Codice Encyclio c. 2.

c) Ibid. c. 1.

nodo conferenda etiam Labbei nota p. 1819. ubi observat Synodicam exstare inter epistolas Leonis Papæ & tom. 3. Labbei p. 1329. cum ejusdem Leonis responsione.

†† *Narbonense* sub Rustico Archiepiscopo, annotat Baluzius pag. 1398. ex ex epistola Leonis Magni ad Rusticum.

† A.C. 454. *Incerti loci.* Cujus Concilii Synodica epistola Leonis, Eustochii & Victurii apud Labbeum tom. 3. p. 1507. Confer eundem tom. 4. p. 1819. seq.

455. *Andegavense* in ordinatione Talasii Episcopi, editum primum à Baronio. Canones XII.

Arelatense III. à Ravennio Episcopo in causa Fausti, abbatis insulæ Lirinensis & Episcoporum. Epistola utraque affertur etiam in Concilio Carthag. A. 525. p. 1088. seq. *Harduin.*

459. *CPolitani* LXXXI. Episcoporum sub Gennadio, epistola encyclia adversus Simoniacas molitiones, ex Balsamone Græce & Latine subscriptiones Episcoporum ex Baluzio pag. 1452. seq. Lambecio VIII. p. 421. & Leunclavio p. 187. Juris Græco-Rom. addidit Harduinus.

† 460. *Lugdunense* sub Verano Archiepiscopo. Vide Labbeum tom. 4. p. 1820.

461. Tarraconensium Episcoporum ad Hilarum & *Hilari* Papæ ad Ascanium Tarraconensem epistolæ duæ, & tertia ad Leontium d) Arelatensem, Veranum & Victurum Episcopos ex collectionibus Dionysii & Isidori.

† Aliæ epistolæ octo Hilari, obviæ etiam apud Baron. e) & decreta duo ex Gratiano de consecr. dist. 2. *ubi pars est corpor.* & ex Codice sedecim librorum lib. c. 19.

Epistola SS. Episcoporum *Lupi* Tricassini, & *Euphronii* Augustodunensis ad Talasium Episcopum Andegavensem de solennitatibus & bigamis clericis, & iis, qui conjugati assumuntur.

Leon

d) Confer Leontii hujus Epistolam in tomo V. spicilegii Dacheriani p. 758.

e) Vide Tillemont. tom. 16. memor. p. 35. seq. Epistola ad Pulcheriam Augustam scripta adhuc à Diacono exstat in Actis Synodi Chalced. p. 34. edit. Harduin. (p. 51. Latet Græcam versionem veterem dedit Cotelerius I. monument. p. 60. Epistola ad Victorium Aquitanum, hujus Canoni Paschali præfigitur.

Leontii Arelatensis epistola ad Hilarum Papam apud Labbeum p. 1828.

Concilium *Turonicum*, Canones XIII.

† A. C. 463. *Arelatense* contra Mamertinum, Viennensem Archiepiscopum. Vide Labbeum tom. 4. p. 1820.

465. *Veneticum*, in Paterni Venetensis Episcopi ordinatione à Perpetuo Armoricanæ provinciæ metropolitano celebratum. Canones XVI.

Romanum, Episcoporum XLVIII. sub Hilaro Papa, ex Dionysii Exigui & Isidori collectione. Canones V. cum duabus Ascanii Episcopi Tarraconensis ad Hilarum epistolis. Edidit etiam Christianus Lupus ad calcem epistolarum Ephesinarum pag. 471.

De *Tarraconensi* Synodo adversus Silvanum Episcopum Calagurritanum illicitas ordinationes usurpantem, mentio in iisdem Ascanii epistolis.

† *Cambrici* Concilii ex Matthæo Westmonasteriensi p. 1059. meminit Labbeus.

467. *Simplicii* Papæ epistolæ quatuor, & una Acacii CPol. ad Simplicium. Confer Gelasii epist. VIII. apud Harduin. p. 916. seq.

† Aliæ Simplicii epistolæ XV.

† 470. *Cabillonense*, in quo electus Joannes Cabillonensis Episcopus. Vide Sidonium lib. IV. epist. ult.

472. *Antiocheni* Concilii, in quo Petrus Fullo dejectus Antiochena sede quam invaserat, ab Episcopis fuit, meminit Gelasius f) in gestis de nomine Acacii & Liberatus cap. 18.

*† *Bituricense*, quo Simplicius Bituricensis Archiepiscopus electus. Vide Sidonii epist. lib. VII. 5. 8. & 9. ubi subjicitur concio quam idem Sidonius in Ecclesia habuit cum Simplicium Archiepiscopum renunciaret.

† 474. De *Viennensi*, quod in causa rogationum triduanarum ante Adscensionem Domini celebrandarum à B. Mamerto Viennensi Episcopo habitum est, ex Chronico Cameracensi Labbeus p. 1041.

475. *Arelatense*, sub Leontio Episcopo, ad condemnandum Prædestinationis errorem.

f) Sine auctoris nomine edidit Labbeus tom. 4. p. 1079.

Fausti Rejensis Episc. ad *Lucidum* presb. è secta Prædestinatorum epistola synodica cum *Lucidi*, errorem emendantis, libello ad Episcopos.

De *Lugdunensi* synodo sub Patiente Episcopo Lugd. ex Fausti epistola ad Leontium. Ab hac synodo probatum Gennadii librum de Ecclesiasticis dogmatibus suspicatur Sirmondus.

A.C. 478. De *Antiocheno* Concilio, in quo Stephanus Antiochenus Episcopus ordinatus synodicam misit ad Acacium CPol. significans ordinationem suam, damnationem *Petri Gnaphei* & *Joanni* Apameni sive Antiocheni, consulendus Theophanes.

Constantinopoli Acacius colligit synodum ἐνδημοῦσαν sive Episcoporum, qui in illa urbe præsentes aderant, in qua *Joannem* & *Petrum Fullonem* damnat. Liberatus testis c. 18. Ad hoc Concilium spectant *Epistolæ* Acacii CPol. Antheonis Arsinoitæ, Fausti Apollonidensis, Pamphili Abydeni, Asclepiadæ Trallensis, quas Græce & Lat. edidit Fronto Ducæus cum Zonara in Canones Conciliorum Paris. 1618. fol. Eædem habentur apud Harduin. pag. 842. Labbeum p. 1107. seq. De his epistolis videndus est Henr. Valesius in diss. de Petro Gnapheo Antiocheno, ad calcem historiæ Theodoreti & Evagrii p. 177. Sirmondus ad epistolam 3. Alcimi Aviti, Suicerus & Cangius in τρισάγιον. Tillemontius T. 16. memor. p. 375. 687. &c.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS X.

483. *Felicis III.* Papæ epistolæ decem, ex quibus tertia & quarta ad Petrum Gnapheum, quintaque ad Zenonem Imp. etiam Græce exhibentur ex Frontonis Ducæi editione.

† Aliæ epistolæ sex ejusdem Felicis, ad Andream Episc. Thessalonicensem, ad Vetranionem Episcopum, ad Thalasium archimandritam CPol. ad Flavitam Episcopum CPol. ad Monachos urbis CPol. & Bithyniæ, & ad clerum plebemque CPol. Vide Sirmondum tom. 2. Opp. p. 829. Tillemont. tom. 16. memor. p. 438. &c.

*† *Breviculus Historiæ Eutychianistarum*, sive *gesta de nomine Acacii* apud Labbeum p. 1079 -- 1083. Ediderat Sirmondus, cum appendice Codicis Theodos. Auctor Valesio ad Evagrium videtur

videtur esse Gelasius Papa, sed Tillemontius tom. 16. p. 659. observat accuratiorem esse in historia narranda, quam Gelasius esse solet: & Pagius ad A. 496. n. 4. docet priorem hujus libelli partem totidem verbis esse excerptam è Liberato, qui sub Justiniano scripsit: posteriorem vero ex Gelasii collectam epistolis.

484. *Romanum* Concilium adversus Acacium CPol. & Petrum Fullonem Antiochenum. Ad hoc pertinent epistolæ Felicis Papæ octo priores.

Quintiani Episcopi Asculani ad Petrum Fullonem epistola, cum anathematismis duodecim. Græce & Latine, ex Frontonis Ducæi editione.

Justini Siculi & *Flaviani* Rhodopensis ad eundem, ex eodem Ducæo ad calcem Zonaræ in Canones Concil.

Romanum II. Concilium Episcoporum LXXVII. contra Vitalem & Misenum, prævaricatores sedis Apostolicæ legatos, nec non Acacium CPol. & Petrum Moggum Alexandrinæ sedis invasorem. Epistola Synodica ad Clericos & Monachos Orientales.

Conventus generalis Episcoporum Catholicorum diversarum Provinciarum *Africæ* ex præcepto *Hunerici* Regis Vandalorum factus Carthagine. Ubi Homousiani Episcopi plures quadringentis exspoliati dignitate & in exsilium acti sunt. Præceptum Hunerici. Suggerenda Hunerico Regi. B. *Eugenii*, Episcopi Carthag. fidei Catholicæ ratio. Regis Hunerici decretum. Episcoporum Catholicorum nomina.

487. *Romanum III.* Episcoporum XXXVIII. de lapsis Africanæ Ecclesiæ recipiendis. Ad hoc pertinet Epistola Felicis Papæ, nona Harduino, Labbeo septima, quæ incipit: *Qualiter in Africanis.*

De Synodis variis Felicis tempore habitis Labbeus ex veteri Synodico c. 97. seq. supra p. 229.

492. *CPolitanum* sub Euphemio Episcopo, quo confirmata decreta Synodi Chalcedonensis. Vide Baluz. p. 1457. Vetus Synodicon c. 106. supra p. 232.

Gelasii I. Papæ decreta & epistolæ: 1) ad Euphemium CPol.

 Quod

Quod plene cupimus. 2) Commonitorium ad Faustum a) Magistrum fungentem legationis officio CPoli. *Ego quoque mente percepi Græcos.* 3) ad omnes Episcopos per Picenum, de Pelagianis erroribus. *Barbaricis hactenus dolebamus incursibus.* 4) ad Anastasium Imp. *Famuli vestræ pietatis.* 5) ad Episcopos per Lucaniam & Brutios & Siciliam constitutos, decreta XXVIII. *Necessaria rerum dispensatione.* 6) ad Episcopos Siciliæ. *Præsulum auctoritas nostrorum.* 7) ad Episcopos Dardaniæ de Acacio jure damnato. *Valde mirati sumus.* 8) tractatus de Timothei Æluri & Petri Alex. impietate à Simplicio & Felice condemnata. b) *Illud, inquit, me non mediocriter.* 9) ad Episcopos Orientales. c) *Quid ergo isti prudentes viri.* 10) Ex collectione Canonum Cardinalis Deusdedit, octo fragmenta d) Epistolarum Gelasii ad Cælestinum, ad Sabinum, ad Quinigesium & Constantinum, ad Victorem, ad Respectum & Leontinum, ad Justum & Stephanum, ad Majoricum, Serenum & Johannem Episcopos: nec non fragmenta duo ex Anselmi lib. 6. c. 39. & 46. ex Gelasii epistola ad Natalem Episc. & ad clerum, ordinarios & plebem Brendesii. His adde decretum apud Gratian. 9. XVI, qv. 5. *post quingentos.*

† Apud Labbeum præterea exhibentur 11) ad Laurentium de Lignidio Episc. epistola Episcoporum Dardaniæ ad Gelasium. 12) ad Episcopos Dardaniæ. *Ubi primum respirare fas est.* 13) ad Honorium Dalmatiæ Episcopum. *Licet inter varias temporum.* 14) ad eundem, *Miramur dilectionem tuam.* 15) ad Episcopos Dardaniæ & Illyrici, *Audientes orthodoxam vestrâ.* 16) ad Æonium Arelatensem Episc. *Inter difficultates varias.* & pag. 1259. ad Rusticum Lugd. Episc. ex Dacherii spicileg. tom. 5. pag. 581. *Inter ingruentium malorum turbines.*

Gelasii

a) al. ad Festum, qui legatus sub Anastasio, Gelasii successore.

b) Hunc Labbeus tom. 1. de Scriptoribus Eccles. p. 342. vocat tractatum contra Græcos. Ediderat Sirmondus in appendice Codicis Theodos.

c) Hanc quoque ibidem edidit Sirmondus, de utroque scripto confer Tillemontium tom. 16. memor. p. 648.

d) Edidit Holstenius in collectione Romana tom. 1.

Gelasii tomus de anathematis vinculo, Labbe pag. 1227. Harduin. p. 929. Incip. *Ne forte, quod solent, dicant.*

† Ejusd. adversus Andromachum Senatorem, cæterosque Romanos, qui ex *Lupercalium* intermissione Romæ mala contingere dictitabant. Incip. *Sedent quidam in domibus suis.*

† Ejusd. dicta adversus *Pelagianam* hæresin. Incip. *De Pelagianis quidem sensibus.*

Constituta Gelasii Papæ, quæ Episcopi in sua ordinatione accipiunt. Incip. *Probabilibus desideriis.* In libro diurno Romanorum Pontificum inscribitur: *Synodale, quod accipit Episcopus.* Est & inter Epistolas Gregorii II. ordine quarta. Citatur quoque apud Gratian. ex Gelasio 26. XII, qv. 2. clero, ordini & plebi Brondesii.

494. Concilium *Romanum* LXX. Episcoporum, in quo decretum celebre de libris sacris & apocryphis, quod in aliis Codicibus *Damaso*, in pluribus atque ut Benedictini ad S. Ambrosium tom. 1. p. 1266. testantur, in Codicibus ante mille annos exaratis *Gelasio*, in paucis aliis (ut Jurensi, quem Chifletius edidit) *Hormisdæ* tribuitur, fortasse quod à Damaso conceptum primum, deinde à Gelasio, ac denique ab Hormisda ita auctum ac digestum sit. Vide Baluzium ad Anton. Augustinum de emendatione Gratiani p. 444. (715.) Pearsonium parte 1. vindiciar. Ignatii c. 4. Larroquanum animadversionibus ad Pearsonium p. 29. seq. Schelstratenum in Antiquitate illustrata tom. 1. p. 369. D. Tho. Ittigium de hæresiarchis p. 207. & in appendice p. 125. Caveum in historia literaria S. E. ad A. 492. Chifletium ad Vigilium Tapsensem p. 149. Præcipue vero Justum Fontanini libro 2. de Antiquitatibus Hortæ Coloniæ Etruscorum cap. 3. Exstat hoc decretum etiam sub Gelasii nomine apud Vincentium Bellovacensem in prologo ad speculum naturale cap. 13. seq. & apud Gratianum dist. 15. *sacra Romana Ecclesia*, Burchardum lib. 3. c. 220. seq. Ivonem parte 4. cap. 64. & pannormiæ lib. 2. c. 91, notis illustratum exhibet Covarruvias tom. 2. variarum resolutionum lib. 4. Gelasio etiam tribuitur ab Hincmaro Remensi, à Lupo Ferrariensi, Nicolao I. Papa Epist.

8. (42.)

8. (45.) & auctore Chronici Centulensis apud Dacherium tom. 4. spicilegii, ut notavit Harduinus, qui etiam Capitulare Attonis tomo 8. consulere jubet. Respicit etiam, sed Gelasii nominatim non meminit Aldhelmus, quando c. XI. libri de virginitate e) ait de eliminandis apocryphorum deliramentis, orthodoxorum Patrum scripta scriptis decretalibus sanxisse.

Tribuuntur etiam Gelasio *gesta de nomine Acacii*, de quibus supra ad A. 483. neque alium auctorem habent scripta in tomis Conciliorum hactenus non edita, *Codex Sacramentorum*, quem vulgavit Josephus Maria Thomasius f) Rom. 1680. 4. vel *liber de duabus naturis*, editus in antidoto adversus hæreses Basil. 1528. fol. in Jo. Heroldi Hæreseologia Basil. 1556. fol. & in collectione Tigurina de duabus naturis & una persona CHristi, 1571. fol. in Bibliothecis Patrum (ut postrema Lugdunensi T. 8. p. 699.) & cum Stephani Audeberti Theodoreto explicato, Lascani 1639. 8. Gelasio Papæ illum vindicant Jo. Forbesius XI. 16. instructionum Historico-Theol. Dallæus de usu Patrum p. 108. Steph. le Moyne Prolegom. ad Varia sacra * 28. Caveus &c. atque contra Melch. Canum, Suffridum Petri, Baronium, Binium, Bellarminum, Perronium agnoscunt Sirmondus, Spondanus, Petavius, g) Chifletius, Pagi, Dupinius aliique, etiam Labbeus tom. 1. de scriptor. Eccles. p. 342. sed qui præter rem tradit in Orthodoxographis reperiri, in utraque enim illorum editione frustra quæritur.

† Epistola *Aviti* Episcopi Viennensis ad *Clodoveum* Regem Francorum de suscepta ab eo CHristi fide & baptismo. *Remigii*, Remorum Episcopi, ad eundem Clodoveum Consolatoria in obitu Albofledis sororis, paullo post susceptum baptismum defunctæ.

495. Romanum Concilium LV. Episcoporum sub Gelasio, exemplar gestorum de absolutione Miseni, Cumani Episcopi, de quo dictum ad A. 484.

Index

e) T. 13. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 37. B. Scripsit Aldhelmus circa A. 680.
f) Journal des Savans 1681. p. 243.
g) Vide ejus dogm. Theol. tom. 4. p. 122. seq. & 208.

Index scriptorum, quorum testimonia S. Gelasius subjunxit libello de duabus Naturis. h)

ad paginas Tomi VIII. Bibliothecæ Patrum Lugd.

h) Conferendi indices testimoniorum in Theodorito & Leontio Volum. VII. hujus Bibl. p. 436. & 453. & in Actis Concilii Ephesini & Chalced. quos dedi Volum. IX. p. 292. seq.

Hactenus index in Gelasium de duabus naturis.

A. C. 496. *Anastasii II.* Papæ epistola decretalis ad Anastasium Imp. ex Dionysii Exigui & Isidori Mercatoris collectione, capitula VIII.

†† Ej. Fragmenta epistolæ Dogmaticæ ad Ursicinum edita à Baluzio p. 1458. & Harduino p. 951.

† Conventus *Remensis* ad Clodovei Regis baptismum in ecclesia S. Martini. Vide Labbeum tom. 4 p. 1827.

† Ad Clodoveum Regem Francorum gratulatoria de suscepto Christianismo, ex tom. V. Spicilegii Dacheriani p. 582.

Libellus ab apocrisiariis Alexandrinæ ecclesiæ datus legatis CPolin missis ab Anastasio Papa, & conformis *Henotico Zenonis* ad supprimendam Concilii Chalcedonensis auctoritatem. Ediderat Baronius ad A. 497. 14.

† Decretum Anastasii ex Gratiano 23. qv. 3. *Qui potest obviare & perturbare perversos, & non facit, nihil est aliud quam favere impietati eorum.*

De *CPolitano* Concilio, in quo confirmatum Henoticum Zenonis, & Euphemius depositus, Macedonio successore dato, meminit Victor Tunonensis & auctor Synodici c. 107. supra p. 233.

497. De *CPolitano* Episcoporum ἐνδημούντων sive in urbe præsentium Macedonio præside, ad unionem ecclesiarum regiæ urbis receptis actis Chalcedonensibus. Theophanes in Chronico & Synodici auctor loco laudato. Vide & Acta Sanctor. 25. April. p. 369. Victor Tunonensis rejectos in illo Nestorii & Eutychetis sectatores, sed & Chalcedonensis Synodi defensores condemnatos tradit.

498. *Symmachi* Papæ epistola 1] ad Liberium a) Patricium, 2] ...

a) Scripta Symmachi nomine ab Ennodio tunc Diacono, inter cujus Epistolas lib. V Epist. 1.

Laurentium b) Mediolanensem, 3] ad Cæsarium c) Arelatensem cum ejusdem Cæsarii libello ad Symmachum.

† Ej. 4] & 5] ad Æonium d) Arelatensem Episc. 6] Apologetica e) adversus Anastasium Imp. 7] ad Afros f) Episcopos, 8] ad Orientales, g) cum Orientalium epistola ad Symmachum. 9] ad episcopos Galliæ, h) cum exemplo libelli Symmacho oblati ab Ægidio Abbate & Messiano notario. 10] ad Cæsarium i) Arelatensem, 11] ad Theodorum Laureacensem, cui pallii concedit usum (ex appendice ad Chronicon Reicherspergense & ex metropoli Salisburgensi Wigulei Hundii.) 12] ad Avitum episcopum Viennensem, ex Dacherii spicileg. tom. 5. p. 583.

499. De *CPolitano* Concilio, in quo cum Nestorianis & Chalcedonensi Synodo condemnati, qui non confiterentur unum è S. Trinitate crucifixum. Vide Baluzium p. 1456. ex Victore Tunonensi.

Romanum sub Symmacho, Episcoporum LXXII. tempore Theodorici Regis, de tollendo ambitu in Comitiis Pontificiis. Canones V. Subscriptiones episcoporum apud Baluz. p. 1460.

Libellus Joannis Diaconi A. 506. oblatus Symmacho, apud Baluz. p. 1464. Labbeum p. 1401. Harduin. p. 963.

Theodorici Regis lex ad Senatum Romanum, data A. 507. contra Sacerdotes, qui substantiam Ecclesiæ, jure directo aut vendere aut donare præsumunt. Ex edit. Lucæ Holstenii T. 2. collect. Rom. p. 212. Labbeus p. 1401. & Harduin. p. 963.

Collatio Episcoporum, præsertim *Aviti* Viennensis, coram Rege

b) Hanc male inter Symmachi Epistolas referri notat Sirmondus. Est enim Oratio non Epistola: nec Symmacho congruit, sed inter Ennodii dictiones sive orationes sacras tertia, data Stephano *Viro Spectabili* Vicario, dicenda Maximo Episcopo Ticinensi, cui deinde Ennodius successit.

c) Baron. ad A. C. 514. n. 4. seq.

d) id. ad A. 499. n. 36. 37.

e) id. ad A. 503. n. 18.

f) Ennod. lib. XI. Epist. 14.

g) Baron. ad A. 512. n. 36. & 48.

h) id. A. 513. n. 46.

i) id. ad A. 502. n. 37.

Gundebaldo adversus Arianos, ex tom. V. spicilegii Dacheriani p. 110.

A.C.500. *Romanum II.* Episcoporum CXV. in quo Symmachus absolutus, & condemnatus Petrus Altinensis Episc. quem visitatorem rex Theodoricus miserat.

501. *Romanum III.* Palmare, Dionysio Exiguo quartum, in ejusdem Symmachi causa. Ad subscriptiones Episcoporum conferendus Baluzius p. 1464. seq.

Præceptiones *Theodorici* Regis ad Episcopos, cum relatione Episcoporum ad Regem, & epistola Viri Spectabilis, Anagnostici Regis.

502. *Romanum IV.* de rebus Ecclesiæ conservandis. Hoc Dionysio Exiguo est tertium. Canones VIII. cum subscriptionibus Episcoporum.

† *Ennodii* Apologeticus, pro Synodo quarta Romana, inter Ennodii opera à Sirmondo illustrata plus simplici vice vulgatus.

Aviti Viennensis Episcopi (nomine Episcoporum Galliæ scripta) epistola ad Senatores urbis Romæ, qua Episcopi Italiæ reprehenduntur, quod de Papæ Symmachi causa judicandum inferiores susceperint.

503. *Romanum V.* Episcoporum CCXVIII. cum subscriptionibus.

504. *Romanum VI.* de invasoribus rerum Ecclesiasticarum, cum subscriptionibus Episcoporum.

† 504. (al. 507.) *Byzacenum* in Africa de subrogandis novis Episcopis. Vide Labbeum p. 1378. seq.

506. *Agathense* in Gallia Narbonensi, de variis disciplinæ Ecclesiasticæ capitibus Canones LXXI. in quorum nono citatur Innocentii I. ad Exuperium epistola & Siricii de incontinentibus Clericis. Canones autem ab XLVIII. ad LXX. licet pro Agathensibus agnoscuntur à Gratiano & aliis, tamen in antiquissimis Codicibus non habentur, & post Concilium XVII. Toletanum additi demum ex Canonibus maxime Concilii Epaonensis A. 517. ut notavit Sirmondus. Canoni LXXI. subjiciuntur subscriptiones XXXIV. episcoporum.

† Decreta tria Agathensis Concilii ex Gratiano dist. 86. *Non liceat aliquem*, 13. qv. 3. *Usura est*, & 2. qv. 4. *Si quis presbyter.*

Aliud

Aliud ex decreto Ivonis, & alia tria ex Codice librorum sexdecim lib. 5. c. 22. & lib. 15. c. 8. quæ etiam adscripsit Harduinus p. 1459.

† *Ruricii* Lemovicensis & *Cæsarii* Arelatensis mutuæ epistolæ, nec non Ruricii ac *Sedati* Episc. Hujus Ruricii Sidonio IV. 16. & VIII. 10. epist. laudati epistolarum libros duos habemus in Bibl. Patrum tom. 8. edit. Lugd. p. 559. ex tomo quinto lectionum antiquarum Henr. Canisii, quas cura sua expolitas proxime in Belgio iterum dabit V. C. Jac. Basnage. Epistola ad Cæsarium lib. 2. 32. p. 573. Cæsarii ad Ruricium p. 558. Ruricii ad Sedatum lib. 2. 34. pag. 574. Sedati ad Ruricium pag. 558.

† *Remigii* Remensis epistola ad Clodoveum Regem Francorum, cum ad bellum Gothicum se accingeret.

Clodovei Regis epistola ad Episcopos post bellum Gothicum scripta de captivis tum clericis tum laicis Episcoporum arbitrio & testimonio relaxandis.

507. *Tolosanum* Concilium videtur memorari in epistola Cæsarii apud Labbeum p. 1827. sed id parum certum, nec credibile videtur Baluzio, quem vide p. 1465.

511. *Aurelianense* Concilium Episcoporum XXXII. ex evocatione gloriosissimi Regis Clodovei, Canones XXXI. cum subscriptionibus.

512. *Sidone* in Palæstina Pseudo-Synodus Episcoporum LXXX. ferme adversus Synodum Chalcedonensem. Flavianus Antiochenus & Johannes Paltensis in exilium missi sunt. Auctor Marcellinus in Chronico. Vide Labbeum p. 1414. & Synodicum c. 108. supra p. 233. Hujus Synodi duces extitisse Soterichum Cæsareæ Cappadociæ, & Philoxenum Hierapolis Euphratesiæ, qui & Xenaias dictus est ab Evagrio & Theodoro Lectore, observat ex Cyrillo Scythopolitano in vita S. Sabæ cap. LXXIII. Baluzius p. 1466.

De *Antiocheno* Conciliabulo Eutychianorum, de *CPolitana* Synodo Timothei & de *Hierosolymitana* Theodosii & Sabæ ex veteri Synodico c. 109. seq. supra p. 236.

† De Synodo *Britannica*, loco incerto habita Labbeus p. 1416. ex Balæi centuria 1. 78. in Theliao Landaviæ Episcopo.

A.C. 514. *Hormisda* Papæ epistola a) ad Justinum Augustum de Divinitatis & Incarnationis mysterio. Sacra *Justini* Imp. b) ad Hormisdam. *Johannis* c) Episcopi CPol. ad eundem directus libellus fidei. Hormisdæ epistola. 2] ad Johannem d) Melicitanum episc. 3] ad Johannem e) Tarraconensem. 4] & 5] ad universos f) episcopos Hispaniæ. 6] ad Epiphanium Episcopum CPol. exstat in Concilio CPol. sub Menna A. 536. actione quinta. 7] ad Salustium g) Spalensem episc. 8] ad episcopos h) Hispaniæ. Justini Imp. i) ad Hormisdam epistola. Exemplar precum k) ad Justinum Augustum ab Hierosol. Antiochenis & secundæ Syriæ clericis & Abbatibus. Epistola Synodica l) sive exemplar relationis *Synodi Epiri veteris* ad Hormisdam Papam. 9] Hormisdæ epistola m) ad Synodum Epiri veteris. 10] ad Johannem n) Nicopolitanum Episcopum cum regula fidei & Indiculo, quid in Nicopolitana ecclesia sit agendum. Exemplum relationis o) Archimandritarum & cæterorum Monachorum secundæ Syriæ, cum subscriptionibus. Hormisdæ epistola ad Archimandritas Syriæ exstat in Concilio CPol. sub Menna A. 536. actione quinta. Relatio *Synodi CPolitanæ* p) de ordinatione Epiphanii Episcopi, cum subscriptionibus episcoporum. Possessoris q) Episcopi Afri relatio per Justinum Diaconum ejus de libro Fausti Rejensis Episc. 11] Hormisdæ ad Possessorem r) Episcopum.

† Alias Hormisdæ epistolas apud Baronium vel in epistolis Pontificum obvias Harduinus omisit, quas habent Regia edit. & Labbeus. 12] supposititiam ad Remigium Remensem. Anastasii Imp. ad Hormisdam. 13] Hormisdæ ad Anastasium. Dorothei Thessalonic. Episc. ad Hormisdam. 14] Hormisdæ ad Dorotheum. Anastasii Imp. ad Hormisdam de *Synodo Heracleotana* ad componendas in Scythia de fide ortas quæstiones.

a) Labbe p. 1552. b) id. p. 1491. c) id. p. 1486. d) id. p. 1511. e) id. p. 1465. f) id. p. 1466. 1501. g) id. p. 1468. h) id. p. 1512. i) id. p. 1541. k) id. p. 1442. l) id. p. 1440. m) id. p. 1441. n) id. p. 1443. o) id. p. 1461. p) id. p. 1522. q) id. p. 1529. r) id. p. 1530.

nes. 15] Hormisdæ ad Anastasium Imp. Indiculus sive Commonitorium, Ennodio & aliis legatis CPolin datum cum capitulis causarum. 16] Hormisdæ ad Anastasium Imp. Anastasii epistolæ duæ ad Hormisdam. 17] Hormisdæ ad Anastasium. Anastasii ad Senatum urbis Romæ. Rescriptum Senatus urbis. Exemplum relationis Joannis Episcopi Nicopolitani. 18] Hormisdæ ad Joannem. Aviti Episcopi Viennensis ad Hormisdam. 19] Hormisdæ ad Avitum. 20] ad Anastasium Augustum. 21] ad Timotheum CPol. Episcopum hæreticum commonitoria. 22] Commonitoria ad hæreticos Episcopos Orientis. 23] ad episcopos Orientis orthodoxos. 24] ad Possessorem Episcopum Africanum. 25] ad populum & monachos CPol. 26. 27] ad Ennodium & Peregrinum episcopos. 28] ad Anastasium Imp. 29. 30.] ad Joannem Nicopolitanum. 31] ad Dorotheum Thessalonicensem Episc. Anastasii ad Hormisdam. Justini ad eundem, qua se Imp. electum significat. 32] Hormisdæ ad Justinum Augustum. Justini ad Hormisdam. 33] Hormisdæ ad Justinum. Exemplum relationis Joannis episcopi CPol. 34] Hormisdæ ad Joannem CPol. Justiniani Comitis ad Hormisdam. 35] Hormisdæ ad Cæsarium Arelatensem. 36] ad Justinum Augustum. Indiculus quem acceperunt legati Apostolicæ sedis. 37] ad Justinum Augustum. 38] ad Euphemiam Augustam. 39. 40] ad Joannem CPol. episc. 41] ad Archidiaconum & clerum CPol. 42] ad Justinianum Domesticorum comitem, postea Justini successorem. 43] ad Celerem & Patricium. 44] ad Præfectum Prætorio Thessalonicensem. 45] ad Anastasiam & Palmatiam, fœminas Senatorias, quæ tempore persecutionis Anastasii inconcussæ pro fide Catholica steterant. Exemplum secundæ (prima intercidit) suggestionis, tertiæque legatorum Germani Episcopi, Felicis & Dioscori Diaconi & Blandi presbyteri, ab Hormisda ad Imp. Exemplum relationis Andreæ, episcopi Prævalitani. Suggestio legatorum quarta. Suggestio Dioscori diaconi per Pollionem Subdiaconum, exemplum relationis episcopi CPol. ad Hormisdam. Justiniani Comitis ad eundem epistola, Pompeji item, Julianæ Aniciæ, Anastasiæ, & Theodoriti episcopi Ligni-

Lignidensis. 45. 46. 47] Hormisdæ ad Germanum cæterosque legatos. 48] ad Justinum Augustum. 49] ad Joannem CPol. Episc. 50] ad Justinianum. 51] ad Pompejum. 52] ad Julianam Aniciam. 53] ad Anastasiam. 54] ad Gratum. 55] ad Germanum cæterosque legatos. 56. 57] ad Dioscorum Diaconum. 58] ad Thomam & Nicostratum. 59] ad Joannem & Dioscorum legatos. 60] ad Justinum Augustum. 61] ad Euphemiam Augustam. 62] ad Justinianum. 63] ad Germanum virum illustrem. 64] ad Heliam, Thomam & Nicostratum. 65] ad legatos. Suggestio quinta legatorum. 66] Hormisdæ epistola ad legatos. Suggestio Dioscori Diaconi. Suggestio sexta legatorum & septima. Justiniani epistolæ ad Hormisdam tres de monachorum Scytharum controversia, an dicendum sit unum è SS. Trinitate crucifixum. 67. 68] Hormisdæ ad Justinianum. Suggestio Dioscori Diaconi. Justini ad Hormisdam epistola. Relatio Joannis episcopi CPol. Suggestio octava legatorum. Indiculus directus à Joanne episcopo vel ab Epiphanio presb. de Thessalonica. Suggestio Dioscori Diaconi. Epistolæ Justiniani, Justini, Euphemiæ Augustæ, Celeris & Julianæ, ad Hormisdam. 69. 70] Hormisdæ ad legatos suos. 71. 72.] ad Epiphanium CPol. Episc. Relatio Epiphanii CPol. Epistola Justiniani viri illustris ad Hormisdam. Relatio Epiphanii CPol. altera. Sacra Justini Augusti, quæ incipit: *Dum beatissimum Germanum*. Relatio Dorothei episcopi Thessalon. 73] Hormisdæ ad Dorotheum Thessalon. 74] ad Justinum Augustum. 75] ad *Synodum CPol.* cui Epiphanium Episcopum electum gratulatur. 76] ad Epiphanium CPol. Epiphanii ad Hormisdam epistola & relatio. Justiniani viri clarissimi duæ. 77] Hormisdæ ad Justinianum. Justiniani viri illustris ad Hormisdam. 78. 79] Hormisdæ ad Justinum Augustum. 80] ad Epiphanium CPol. Justini Imp. ad Hormisdam. Epiphanii CPol. ad eundem relatio. His adde 81] Hormisdæ epistolam ad Remigium Remorum Episcopum, quam dat Labbeus p. 1829.

† Decreta quatuor Hormisdæ Papæ ex Gratiano dist. 50. *Si ille qui.* 30. quæst. 5. *Nullus fidelis.* 31. qu. 2. *Tua sanctitas*, & *Nullus presbyter.*

De

De Decreto de libris Apocryphis, quod Hormisdæ tribuunt Codex Jurensis & Urgellensis, dictum supra in Gelasio ad A. 494.

* 515. *Agaunense* Concilium LX. Episcoporum, in quo monasterii Agaunensis fundatio recitatur, habitum Rege Burgundionum Sigismundo. Ediderant Sammarthani fratres tomo IV. Galliæ Christianæ p. 12. unde habet Labbeus p. 1557. quem vide etiam p. 1827. Memoravit tantum in indice Harduin.

† Conventus omnium Potestatum *Britanniæ* ad Coronationem Regis Arthuri. Vide Labbeum p. 1562.

516. *Tarraconense* Concilium, Capitula XIII. cum subscriptionibus episcoporum decem.

† Fragmentum Tarraconensis Concilii, quod habent Gratianus de consecr. dist. 5. cap. *dictum est*, & Concilium Cabilonense secundum A. 813. c. 27. Burchardus lib. 4. c. 50. Ivo part. 1. cap. 244.

Illyricianum Episcoporum XL. Illyrici & Græciæ, qui convenientes in unum per professionem scriptis, factam, à Thessalonicensi episcopo, quamvis Metropolitano suo discesserunt, eo quod ob metum Imperatoris Anastasii cum Timotheo CPol. communicaret: ac Romam mittentes se cum Papa Hormisda communicare in scriptis professi sunt. Auctor Anastasius ex Theophane ad annum incarnationis Dominicæ 508.

Lugdunense, cui Avitus Viennensis & Chartenius incertæ sedis Episcopus interfuere, sub Gundobado Burgundionum Rege; ut ex Aviti epist. 27. observat Baluz. p. 1467.

517. *Gerundense* in Catalaunia, Capitula X. subscriptiones episcoporum VII.

† De Concilio *incerti loci* (Baronio ad A. 514. & Binio *Remense*) in quo hæreticus Arianus coram Remigio obmutuit, & ad fidem Catholicam conversus est. Vide, quæ ex Hincmaro & Flodoardo Labbeus p. 1572.

Epaonense in Gallia, tempore Sigismundi Regis. Tractoria Aviti Viennensis & altera primum edita ab Harduino Viventioli Lugdunensis Episcopi. Capitula sive Canones XL. Subscriptiones episcoporum XXVII. in quibus non est Cæsarius Arelatensis, quem maxime auctorem Capitulorum esse affirmat Isidorus.

Lugdunense, contra Stephani inceſtum, qui cognatæ ſuæ ſe ſociavit, & de aliis diſciplinæ capitibus Canones VI. ſubſcriptiones epiſcoporum XI.

A. C. 518. *CPolitanum*, quo Chalcedonenſia decreta recepta ſunt. Acta hujus Synodi in actione quinta Concilii ſub Mena A. 536.

Hieroſolymitanum, cujus epiſtola ſynodalis in eadem quinta actione. Confer, quæ de ſynodis ſub Hormisda Synodicon vetus ſupra p. 235. ſeq.

Tyrium, quo perinde, ut in Hieroſolymitano, acta legitima CPolitani Concilii confirmantur. Exſtat epiſtola ſynodica in eadem quinta actione.

Romanum, quo pax ſancita cum CPol. Eccleſia, dum nomina Acacii, Euphemii & Macedonii expungerentur è diptychis. Huc pertinent epiſtolæ Hormisdæ Papæ, indiculus ejusdem & alia, quæ deſcribit Baronius in Annalibus ad annum 518. & 519.

520. *CPolitanum*, cujus relatio de ordinatione Epiphanii epiſcopi fuit ſupra inter epiſtolas Hormiſdæ Papæ.

† De Synodo *Britannica*, contra fæcem Pelagianæ hæreſeos adhuc redolentem, celebrata ſub Davide Archiepiſcopo Menevenſi ſub Arthuro Rege, Labbeus p. 1590.

* *Trifolii* Presbyteri epiſtola ad beatum Fauſtum Senatorem, contra Johannem Scytham Monachum, edita ex Sirmondi ſchedis à Labbeo p. 1590. & apud Harduin. p. 1460.

*521. Epiſtola Synodica Epiſcoporum *Africanorum* in Sardinia exulum. Inter Fulgentii opera p. 269. edit. novæ Pariſ. 1684. Liber Synodicus Fulgentii & aliorum quindecim epiſcoporum ad Petrum Diaconum, de Incarnatione & Gratia, exſtat inter eadem opera Fulgentii p. 286.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XI.

523. *Johannis I.* Papæ epiſtolæ ſuppoſititiæ ad Zachariam Archiep. & ad epiſcopos Italiæ ex collectione Iſidori.

† Remigii Remenſis epiſcopi epiſtola ad tres epiſcopos, & altera ad Falconem epiſcopum Tungrenſem.

524. *Ilerdenſe* Concilium in Hiſpania, Canones XVI. cum ſubſcriptionibus epiſcoporum IX.

† Fragmenta

† Fragmenta, quæ ex Ilerdensi Concilio adducunt Gratianus, Ivo & Burchardus.

Decreta duo ejusdem Concilii à Surio edita.

Valentinum in Hispania, anno XV. Theodorici Regis. Canones VI. Subscriptiones episcoporum VII.

† Fragmenta ex Valentino Concilio (sive Gallico sive Hispanico) quæ citantur à Burchardo lib. 3. c. 28. 84. 50. 170. 140. 141. & lib. 9. c. 5. & 101.

Arelatense IV. sub Cæsario. Canones IV. Subscriptiones Episcoporum XVII.

† Fragmenta duodecim, tertii A. 455. & quarti Concilii Arelatensis, ex Gratiano, Ivone & ex aliis decretorum libris ex Gandavo habitis & vetustis in monasterio S. Bavonis.

Juncensis in Africa Concilii epistola Synodica est in Concilio Carthaginiensi anni 525. apud Harduin. p. 1085. & Labbeum p. 1627. Canonem, *ut in plebe aliena nullus sibi Episcopus audeat vindicare*, habet Ferrandus in breviatione Canonum c. 26.

Sufetani itidem in Africa, cujus perinde ut Juncensis mentio in vita Fulgentii Ruspensis c. 29. qui eximium humilitatis specimen in illis edidit. Ibidem legas in omni Concilio *Byzaceno* de rebus majoribus Fulgentium hunc primum consultum.

A.C. 525. *Carthaginiense* sub Bonifacio Episcopo, acta diei 1. & 2. cum subscriptionibus Episcoporum LX. & epistolis Bonifacii, Missoris senis primæ sedis Numidiæ, & Liberati. Multa citantur in hoc Concilio ex Codice Canonum ecclesiæ Africanæ, & ex Concilio Arelatensi tertio A. 455.

526. *Felicis IV.* Papæ epistolæ supposititiæ duæ ad omnes Episcopos & ad Sabinam, ex collectione Isidori.

† Genuina ad Cæsarium Arelatensem.

† *Prosperi* ex Manichæo conversi anathematismi XXI. contra Manichæorum errores ex Sirmondi editione in tom. 1. Concilior. Galliæ: una cum Commonitorio S. Augustini ad Presbyterum Manichæum, quod habent etiam Baronius ad A. 404. n. 128. & Benedictini in appendice ad tomum octavum operum Augustini.

A.C. 527. *Carpentoractense* Concilium in Gallia anno secundo Athalarici Italiæ Regis, Canon unicus, cum subscriptione Cæsarii Arelatensis & aliorum Episcoporum XV. Ejusdem Concilii epistola ad Agrœcium Episcopum.

529. *Arausicanum II.* Capitula XXV. de gratia & libero arbitrio. Subscriptiones Cæsarii & aliorum Episcoporum XII. atque illustrium Virorum VIII.

Capitula XIX. *S. Augustini* ex urbe Roma transmissa. Hæc est Arausica Synodus, cui B. Cæsarius ex delegatione sedis Apostolicæ præsedit, & capitula ab Apostolica Sede directa, subscribenda & tenenda omnibus protulit, ut est apud Hincmarum lib. de Prædest. c. 12. tom. 1. pag. 48. & cap. 22. pag. 134. seq.

* De *Valentino* Concilio ad Rhodanum in Gallia, annotatio Labbei ex Cypriano diacono in vita Cæsarii Arelat.

Vasense III. in Gallia. Canones V. Subscriptiones Episcoporum XII.

*† Conventus Episcoporum *Andegavensis*, de quo Labbeus pag. 1828. ex auctore vitæ S. Melanii Redonensis Episcopi.

530. *Bonifacio II.* Papæ supposita epistola ad Eulalium Alex. Episc. de reconciliatione Carthag. Ecclesiæ, & exemplar precum ejus & Justiniani Imp. ex collectione Isidori.

Genuina epistola ad Cæsarium Arelatensem, pro confirmatione Synodi Arausicanæ anni 529.

531. *Larisseni* Concilii meminit Stephanus Episc. Larissenus in libello ad Bonifacium lecto in Synodo proxima Romana.

CPolitanum sub Epiphanio Episcopo CPol. qui ordinationem Episcopi Larisseni ad se pertinere contendit. Vide Baluz. p. 1467.

* *Romanum* sub Bonifacio, quo lecti sunt libelli à Stephano Larissæ metropolitano transmissi, atque prolatæ é scrinio sedis Romanæ complures epistolæ, quibus constat eam, specialem in ecclesias Illyrici gubernationem sibi vindicasse. Hujus Synodi fragmenta quædam vulgavit Allatius pag. 1364. 1371. de concordia utriusque ecclesiæ: integrum exstat in collectione postuma Romana Lucæ Holstenii 1662. 8. cum ejus notis, quas Labbeus etiam servavit, Harduinus ut solet omisit.

sit. In hac Synodo habentur 1. & 2) libelli Stephani Larisseni ad Bonifacium. 3) Elpidii, Stephani & Timothei Episcoporum ad eundem. 4. & 5) Damasi Papæ ad Acholium. 6) Siricii ad Anysium. 7) Innocentii Papæ ad Anysium. 8) ad Rufum. 9. 10. 11) Bonifacii Papæ ad eundem Rufum. 12) ad Episcopos Thessaliæ. 13) ad Rufum & alios. 14) Honorii Augusti ad Theodosium Augustum. 15) Theodosii ad Honorium. 16) Cælestini Papæ ad Episcopos Illyrici. 17) Xisti Papæ ad Episcopos in Synodo Thessalonicensi. 18) ad Proclum CPol. 19) ad Episcopos Illyrici. 20) Valentiniani & Marciani Augg. ad Leonem Papam. 21) Leonis Papæ ad Marcianum Aug. 22) ad Anatolium. 23) ad Marcianum. 24) Anatolii ad Leonem. 25) Leonis ad Anatolium. 26) ad Anastasium. 27) ad Metropolitanos Illyrici. 28) ad Metropolitanos Achajæ.

Toletanum II. Canones V. cum subscriptionibus Episcoporum VIII. Montani, Toletani Episcopi epistolæ duæ, una ad fratres filiosque territorii Palentini, & altera ad Theoribium sive Turibium, *Priscillianistarum* oppugnatorem.

A. C. 532. *Joanni II.* Papæ supposita epistola ad Valerium Episcopum, ex Isidori collectione.

Genuinæ epistolæ 1) Justiniani Imp. ad Joannem. 2) Joannis ad Justinianum. 3) ad Senatores de *Acæmetis* monachis Nestorii sectatoribus vitandis, adversus quos Concilium *Romanum* a], hoc tempore habitum, ex ea colligitur. 4) ad Episcopos Galliæ. 5) ad presbyteros, diaconos & cunctum clerum Regensis ecclesiæ. 6) *Africanorum* Episcoporum CCXX. ad Joannem. 7) Joannis ad Cæsarium Arelatensem, cum capitulis Canonum ex epistola Siricii ad Emerium, ex canonibus Apostolorum, & Antiochenis, Nicænis, & Synodorum Valentinæ, Aurelianensis, Justinianensis (Arausicani I.) & Epaonensis.

† Athalarici Regis & Cassiodori Senatoris epistolæ duæ ad Joannem.

533. Collatio Catholicorum cum *Severianis* habita CPoli, & descripta

 ab

a] Vide Labbeum p. 1762.

ab Innocentio Episcopo Maroniæ Civitatis in epistola ad Thomatem presb.

Flaviani CPol. rescriptum fidei, quod in hac Collatione affertur Latine, exstat Græce & Latine in actis Concilii Chalcedon. p. 15. edit. Labbei & p. 7. Harduin.

Aurelianense Concilium. Canones XXII. Subscriptiones Episcoporum XXVI. & Presbyterorum V.

A.C. 534. *Africanum* sive *Carthaginiense*, sub Reparato Episcopo, Episcoporum CCXX. cujus Synodalis supra inter epistolas Joannis II. Papæ. Legationi hujus Concilii ad Justinianum respondet Novella 36. 37.

* Canonem de libertate monasteriorum exhibent Labbeus pag. 1785. Harduinus p. 1177.

535. *Agapeto* Papæ supposita epistola ad Anthimum Episc. CPol. Eutychianismi suspectum. Altera ad Cæsarium Arelatensem de Contumelioso Episcopo cum ad Sedem Apostolicam appellasset.

† Epistola 1) Justiniani Imp. ad Agapetum. 2) Agapeti ad Justinianum. 3) exemplar precum, quale fuit supra ad A. 530. 4) Agapeti epistola ad Episcopos Africanos. 5) ad Reparatum. 6) ad Justinianum. 7) ad Cæsarium Arelat. quod prædia juris Ecclesiæ nullo titulo alienari debeant. 8) Secunda fidei Confessio, sive epistola Justiniani Imp. de fide ad Agapetum, apud quem per approbationem ordinationis Anthimi in suspicionem hæreseos venerat. 9) Agapeti ad Petrum Hierosol. Episcopum, exstat in actione 1. Concilii CPol. sub Mena A. 536.

Aruernense Concilium, Theodeberti Regis consensu in Aruerna urbe celebratum. Canones XVI. Subscriptiones Episcoporum XV. Epistola Synodi ad Theodebertum Regem.

Capitula quinque Concilii Aruernensis, ex Codice quinque librorum partialium lib. 2. c. 103. & ex Codice sedecim librorum lib. 1. c. 20. lib. 2. c. 37. 44. & ex lib. 3. c. 14.

EDIT. LABBEI TOMUS V.

536. Acta Concilii *CPolitani* sub Mena (al. *Mina* vel *Memna*) Archiep. CPol. Episcoporum amplius quinquaginta contra Anthimum.

mum, Severum, Petrum Apameensem, Zooram a] aliosque Acephalos. Latinam veterem versionem edidit Binius additis A. 1618. etiam partem magnam Græcis, ex Bibliotheca Heidelbergensi, atque inde Morellianæ & Regiæ Conciliorum editionis curatores. Sed integriora Græce & Latine Fronto Ducæus ex tribus Codd. Bibl. Regiæ Paris. Card. Perronii & Episcopi Carnotensis, cum Jo. Zonara ad Canones Concilior. Paris. eodem anno 1618. fol. atque inde Labbeus & Harduinus. Actiones sunt quinque. In *prima* etiam occurrit 1) Mariani presbyteri & monachorum CPol. ἐξάρχου sive primatis, & Archimandritarum Monachorumque CPol. & Hierosolymitanorum ad Agapetum Papam epistola, cum subscriptionibus. 2) libellus sive epistola Episcoporum Orientalium ad eundem Agapetum, cum subscriptionibus Episcoporum, Presbyterorum & Diaconorum. 3) Agapeti ad Petrum, ex Latino Græce versæ, cum Latina versione. 4) Mennæ CPol. διαλαλιὰ sive interlocutio. In *secunda* & *tertia* nulla alia scripta inseruntur. In *quarta* exstat sententia Synodi adversus Anthimum, nec non Mennæ Archiepiscopi, cum subscriptionibus. In *quinta*, quæ male pro prima fuit a quibusdam venditata, 1] libellus Episcoporum ad Imp. Justinianum à Paulo Episcopo Apameæ Syriæ & aliis sex Episcopis, continens confessionem fidei Orthodoxæ, laudesque Imperatoris; & querelas adversus Severum, Petrum & Zooram. 2] libellus Monachorum ad eundem Justinianum, cum subscriptionibus Mariani & aliorum archimandritarum & presbyterorum XCVII. 3] libellus Monachorum ad Menam Patriarcham, cum similibus subscriptionibus. 4] Hormisdæ Papæ epistola ad presbyteros, diaconos & archimandritas secundæ Syriæ. 5] Ejusdem Hormisdæ ad Epiphanium CPol. 6] Supplicatio clericorum & monachorum Antiochiæ ad Joannem Patriarcham & Synodum A. 518. congregatam contra Severum, cum subscriptionibus Presbyterorum, Diaconorum & Monachorum XXVI. 7] Relatio ad Joannem Patriarcham à Synodo CPol. anni 518. cum subscriptionibus Episcoporum XLII.

a] Ζωορᾶν, male *Zonaram* in Tomo 2. introductionis Sagittarianæ p. 1007.

XLII. 8] Libellus Monachorum ad eandem Synodum, cum subscriptionibus presbyterorum & archimandritarum LIV. 9] Acclamationes, quibus post confirmatas quatuor Synodos Nicænam, CPolitanam, Ephesinam & Chalcedonensem condemnatio *Severi* poscitur, Euphemii vero ac Macedonii CPolitanorum & Leonis Rom. nomina restituenda diptychis à Joanne Patriarcha. 10] Joannis CPol. epistola ad Johannem Hierosol. 11] Joannis CPol. ad Epiphanium Tyri Epis. 12] ad Joannem CPol. epistola Johannis Hierosol. & Episcoporum in Synodo trium Palæstinarum congregatorum XXXIV. quorum additæ subscriptiones. 13] Epiphanii Tyrii & Episcoporum aliorum (quorum tantum quatuor subscripta sunt nomina) ad eundem Joannem CPol. 14] Acclamationes de anathematizando *Johanne* Mandrita, Acephalo. 15] Epistola Episcoporum secundæ Syriæ ad Joannem CPol. & Synodum, cum subscriptionibus Episcoporum quinque. 16] Exemplar actionis formatæ contra Petrum Apamiarum Episcopum. 17] Epistola communis cleri ecclesiæ Apamiarum metropolitanæ ad Episcopos provinciæ secundæ Syriæ. 18] Copia libelli archimandritarum & monachorum Apameensium ad eosdem, cum subscriptionibus XVIII. Confer Baronium ad A. 518. n. 48. 19] Sententia Epiphanii Patriarchæ CPol. & Synodi contra Severum & Petrum. 20] Menæ Patriarchæ CPol. sententia contra Severum, Petrum & Zoaram, cum subscriptionibus Episcoporum XC. 21] Constitutio sacra Imp. Justiniani contra Anthimum, Severum, Petrum & Zoaram. Incipit: πρᾶγμα συνήθες βασιλεία.

De *CPolitana* Synodo contra Anthimum CPol. Synodicon Papp. c. 115. supra p. 237.

Hierosolymitana contra Severum, Petrum Apameensem, Zoaram & Anthimum, Græce & Latine. Menæ Patriarchæ CPol. epistola ad Petrum Hierosol. & Sententia Petri Hierosol. contra Anthimum, cum subscriptionibus Episcoporum XLIX. Edidit etiam Fronto Ducæus cum Zonara ad Canones, Paris. 1618. fol. p. 751. addita Latina versio vetus, quam Harduinus subinde emendavit.

Siben-

Silverii Antipapæ damnatio Vigilii. *Amatoris* Augustodunensis Episcopi epistola ad Silverium jam exulem. Silverii ad Amatorem. Suspectæ fidei sunt hæ tres epistolæ, ex Isidori Mercatoris collectione depromtæ.

† *Vigilii* Papæ epistola ad Cæsarium Arelatensem de Theodeberto Rege, qui fratris uxorem duxit. (Labbe p. 293. & 314.)

A.C. 538. *Aurelianense* Concilium III. tempore Childeberti Regis. Canones XXXIII. Subscriptiones Episcoporum XIX. & Presbyterorum VIII.

De *Syriaca* Synodo Euphræmii Antiocheni contra Origenistas, mentio in Synodico Pappi c. 116. supra, p. 237.

Vigilii Papæ ad Dominos & fratres Theodosium, Anthimum & Severum Episcopos epistola a) apud Liberatum c. 22. breviarii.

Epistola Vigilii ad Eutherium, aa) ex Isidori collectione.

† Aliæ Vigilii epistolæ 4] ad Justinianum Augustum. 5] ad Mennam CPol. & 6. 7. 8.] ad Auxanium Arelatensem, cui usum pallii concedit & partes vicarii sedis Apostolicæ injungit. 9] ad Episcopos Galliæ. Epistola Pontiani b) Episcopi ad Justinianum Imp. de tribus capitulis. 10] Vigilii ad Aurelianum Auxanii successorem. 11] ad Episcopos Galliæ. 12] ad Valentinianum Episcopum Tomitarum. 13] ad Aurelianum Arelatensem. 14] ad Rusticum & Sebastianum c), quos excommunicat. 15] ad universalem d) Ecclesiam. Eutychii CPol. ad Vigilium. 16] Vigilii ad Eutychium. 17] Fragmentum damnationis Theodori e) Episcopi Cæsareæ Cappadociæ. 18] Constitutum de tribus Capitulis f) ad Justinianum Imp.

 quod

a) Suppositam Vigilio ab Eutychiano quodam contendit Baronius ad A. 538. n. 14. & Labbeus: sed pro genuina habet Garnerius notis ad Liberatum c. 22. (qui eandem exhibet, & ipse non diu post Vigilii obitum, hoc est post A. 555. scripsit) p. 157.

aa) Inscribenda potius ad Profuturum Episcopum Bracarensem. Vide Baluz. pag. 1468. seq. qui pag. 1471. subjunxit testimonia antiquorum Canonum pro trina immersione ex Concilio Apostolorum.

b) In Actis quintæ Synodi tom. 3. Harduin. p. 1.

c) id. p. 175.

d) id p. 3. Ediderat Sirmondus post appendicem Codicis Theodos.

e) In Actis quintæ Synodi tom. 3. Harduin. p. 8.

f) id. p. 10.

quod media ſui parte in editione Binii truncatum Regia editio, & hanc ſecutæ integrum ex Baronii annalibus ad A. 553. n. 50. exhibent. Incipit: *Inter innumeras ſollicitudines.* De duabus Vigilii epiſtolis ad Juſtinianum & Theodorum, quas falſarunt Monothelitæ, vide ſis Baluzium p. 1480. ſeq. illarum & aliarum Vigilii mentio p. 1539. Confer etiam de hoc Vigilio Petri Antiocheni epiſt. ad Mich. Cerularium tom. 2. monumentor. Cotelerii p. 147. ſeq.

Leonis Senonenſis epiſtola ad Childebertum Regem Francorum, ne Meloduni novus, ubi nunquam fuit, Epiſcopus conſtituatur.

Trojani, Epiſcopi Santonenſis ad Eumerium ſive Evhemerum Epiſcopum Namnetenſem de puero, qui an baptizatus eſſet, neſciebat.

A.C. 540. Concilii *Barcinonenſis* Canones X.

541. ad Concilium *Byzacenum* in Africa, reſcriptum Juſtiniani exſtat in Collectione Juliani prope fin. & apud Baron. ad A. 541. n. 10.

Aurelianenſe IV. Canones XXXVIII. Subſcriptiones Epiſcoporum quinquaginta.

548. *Conſtantinopolitanum* Epiſcoporum fere LXX. in quo Vigilius decrevit condemnationem trium capitulorum usque ad œcumenicam Synodum ſuſpendendam eſſe. Judicii fragmentum recitat Facundus libro contra Mocianum p. 569. Videndus idem lib. 4. c. 3. & 4. atque in eum notæ Sirmondi. Liberatus c. 24. Baluzii Concil. p. 1472.

549. *Aurelianenſe V.* poſt mortem Theodeberti Regis. Canones XXIV. Subſcriptiones Epiſcoporum quinquaginta, presbyterorum vel Diaconorum, qui in loca Epiſcoporum venerunt, XXI. Hujus fortaſſe Synodi, & reſtituti in ea Marci Aurelianenſis Epiſcopi (ut pag. 1849. notavit Labbeus) mentio apud Gregorium Turonenſ. in vita S. Galli Epiſcopi Aruernenſis apud Mabillonium, Seculo 1. Benedictin. p. 118. num. 9. Adde, quæ è vita Domitiani Epiſcopi Trajectini ad Moſam, Baluzius p. 1472.

Aruernenſe II. in quo ſedecim Canones Aurelianenſis quinti iterato

pro-

promulgati approbatique sunt, cum subscriptionibus Episcoporum X. Præfatio apud Labbeum p. 1850.

A.C. 550. *Tullense*, Theobaldi Regis jussu celebratum, propter molestias quas Nicetius Episcopus Trevirensis patiebatur à Francis aliquibus, quos ob incestas nuptias excommunicaverat. Excusatoria Mappinii Episcopi, cur ad Synodum Tullensem non venerit.

Mopsuestenum novem Episcoporum, cujus acta exstant in collatione quinta Concilii quinti generalis (tom. 3. Harduin. pag. 124. Labbei tom. 5. p. 492.) Ab hoc diversum putat Garnerius *Mopsuestenum*, cujus mentio in Synodico Pappi c. 117. supra p. 237. Vide ejus diss. de quinta Synodo p. 273.

Metense, in quo Cautinus Episcopus Aruernensis consecratus est, ut narrat Gregorius Turonensis lib. 4. hist. c. 6. & 7.

De *Illyriciano* & *Africano*, quæ pro tribus capitulis sunt habita, consulendus Victor Tunonensis in Chron. Vide Baluz. p. 1472. seq. & Norisii diss. de quinta Synodo cap. 4.

EDIT. REGIÆ TOM. XII. ET HARDUINI TOM. III.

553. Acta Concilii CPOLITANI secundi, a) sive *Quinti* œcumenici, sub Eutychio CPol. Episcoporum CLXVI. in quibus tria capitula condemnata, atque (ut contra Halloixii Origenem defensum probe notatum est ab eminentiss. Norisio in diss. de quinta Synodo, ad calcem Hist. Pelagianæ) reprobatus Origenes, cum Evagrio, Didymoque Origenianis. Ea primus in lucem edidit ex antiqua Latina versione (Pelagio secundo epist. 3. ad Episcopos Istriæ usurpata) Surius A. 1567. deinde Binius, Romanæque & Regiæ edit. curatores, & collato hinc inde Claudii Jolii Codice Labbeus. Eundem Codicem accuratius deinde contulit Baluzius, & non modo lectiones plurimas meliores & locupletiores annotavit, sed etiam restituit varia fragmenta, præcipue insigne ex judicato Vigilii Papæ adversus

a) Indicem Alphabeticum scriptorum & Epistolarum, quæ in Concilio quinto afferuntur & allegantur, dedi Volum. X. hujus Bibl. p. 178. seq. Vide etiam infra ad A. 698.

tria capitula pag. 1495. testimonium Theodori Cappadocis & Cethegi de juramento ejusdem Vigilii p. 1544. anathematizationem trium capitulorum ab eodem Vigilio factam in epistola Vigilii ad Justinianum & altera ad Theodoram p. 1541. Epistolam Justiniani adversus Vigilium, datam ad Eutychium CPol. & Episcopos CPoli congregatos p. 1545.

A. C. 553. Meliorem hinc Concilii præsentis CPolitani editionem dedit Harduinus, apud quem *Acta, quæ Synodum præcesserunt*, exstant, hoc ordine: 1] epistola g) Pontiani Episcopi ad Justinianum Imp. 2] Vigilii ad universam h) ecclesiam. 3] fragmentum damnationis i) Theodori Episcopi Cæsareæ Cappadociæ, ab eodem Vigilio. 4] Constitutum prolixius k) ejusdem de tribus capitulis. 5] Epistola Clericorum l) Italiæ, data legatis Francorum.

In Synodi ipsius *Collatione I.* post nomina Episcoporum, 6] Justiniani Imp. epistola ad Synodum de Theodoro Mopsuesteno & reliquis, quæ hic Latine, sed infra apud Harduin. p. 321. & apud Labbeum p. 724. Græce & Latine exhibetur. Incipit: *Semper studium fuit orthodoxis.* σπουδὴ μὲν γέγονεν ἀεὶ τοῖς ὀρθοδόξοις. 7] Eutychii CPol. ad Vigilium, Græce & Latine. 8] Vigilii ad Eutychium, Græce & Latine.

In *Collatione II. & III.* nullum scriptum aliud insertum.

In *Collatione IV.* Loca LXXI. excerpta ex Theodori Mopsuesteni scriptis, quæ conferenda sunt cum Actis Concilii Lateranensis A. 649. & cum illis quæ Vigilius in constituto priore, & Pelagius II. in epistola ad Eliam Aquilej. & Episcopos Istriæ attulit. De scriptis hujus Theodori dixi lib. V. c. 33. Volum. IX. hujus Bibl. pag. 157. seq.

In *Collatione V.* excerpta ex S. Cyrillo Alex. adversus eundem Theodorum: ex libellis Clericorum & Monachorum magnæ Armeniæ & Persidis ad Proclum CPol. nec non Procli ad Armenios: ex Cyrilli Alex. variis epistolis, & ex epistola Rabbulæ Edesseni ad Cyrillum, nec non ex Historia Eccles. Hesychii presb. Hierosolymitorum. Leges binæ Impp. Theodosii & Valentiniani contra Diodorum Tars. Theodorum Mopsuest. & Ne-

g) apud Labbeum tom. V. p. 324. h) id. p. 328. i) id. p. 334. k) id. p. 337. l) id. p. 407.

Nestorium: ex Theophilo ad Porphyrium Antiochiæ Episc. & S. Gregorio ad Theophilum: ex Theodoreti contra Cyrillum, & epistola ad Irenæum digamum: ex libro 1. & 2. Cyrilli Alex. de eo quod unus est CHristus, contra Theodorum & epistola ad Martinianum: ex Gregorii Naz. ad Theodorum (Tyanensem non Mopsuestenum) epistolis: ex Augustini ad Bonifacium Comitem, & de gestis apud Marcellinum, & libro 3. contra Cresconium Grammaticum. Conficta Cyrilli Alex. ad Johannem Antiochenum epistola, quæ incipit: *Inspexi literas.* Loca ex genuinis epistolis ad eundem Joannem, & ad Acacium Melitenæ Episc. ad Theodosium Imp. ad Proclum CPol. Procli ad Joannem Antiochenum. Basilii ad Patrophilum Ægearum Episc. in qua Apollinario scripsisse se non diffitetur, & Gregorii Nysseni epistola ad Theophilum. Additur in iisdem actis: *Et Athanasius diversas Epistolas ad Apollinarium scribit tanquam eadem in fide sapientem, & tamen postea libros integros etiam post mortem Apollinarii scripsit adversus eum, cognitis illius in scriptis blasphemiis: & nihil Apollinario profuerunt, quæ ante ad illum tanquam eadem in fide sapientem scripta sunt. Sed etiam Leo, sanctæ memoriæ Papa, antiquioris Romæ & suscepit Eutychen & rescripsit, comprobans eum: & tamen postea condemnavit & anathematizavit eum, tanquam hæreticum.* a) *Et multos quidem etiam alios invenimus post mortem anathematizatos, nec non etiam Origenem. Et, si ad tempora Theophili sanctæ memoriæ vel superius aliquis recurrerit, post mortem inveniet anathematizatum, quod etiam nunc in ipso fecit & vestra sanctitas & Vigilius religiosissimus Papa antiquioris Romæ. Præsumserunt vero Theodori defensores etiam Joannis sanctæ memoriæ Episcopi CPol. litteras proferri quasi ad Theodorum factas, laudes ejusdem Theodori continentes. Quod autem falsa ista sunt, testimonium præbent, qui Ecclesiasticas historias studiose scripse-*

a) Similiter Justinianus in edicto contra tria capitula p. 328. edit. Harduin. εὑρίσκομεν ὡς πολλοὺς &c. *Invenimus, quod multi sanctorum patrum quosdam hæreticos collaudaverint, sicuti & S. Damasus & Athanasius & Basilius Apollinarium & S. Leo Eutychen: & tamen cognita eorum impietate non propterea evaserunt hæretici* &c.

scripserunt, aperte narrantes quod ad Theodorum Mopsuestenum, cum à solitaria vita excidisset, scripta est Epistola ab Joanne multorum versuum & utilissima. Sed etiam Theodoretus ipse in sua Ecclesiastica historia mentionem fecerat conversationis, quam Joannes & Theodorus simul in monasterio exercuerunt &c.

Sequuntur inde acta Concilii *Mopsuesteni* A. 550. celebrati, præmissa sacra Justiniani Imp. ad Johannem Azarbenum metropolitanum Episcopum, & altera ad Cosmam Episc. Mopsuestiæ. Et post subscriptiones Episcoporum IX. epistola Synodica ad Justinianum Imp. & suggestio ad Vigilium Papam.

A.C. 553. Claudunt quintam collationem CPolitanæ Synodi generalis, excerpta ex Theodoreti anathematismis adversus Cyrillum, epistolâ ad monasteria, allocutionibusque synodicis: adjunguntur que epistolæ ejusdem ad Andream Samosatenum, ad Nestorium, & quæ pro suppositis habentur binæ ad Joannem Antiochenum, ex quibus priorem Græce maxima ex parte dedit Allatius in Vindiciis Synodi Ephesinæ p. 137. & ex alio Codice Cotelerius tom. I. monument. p. 48. Posteriorem Theodorito malunt vindicare Petrus de Marca apud Baluz. p. 1526. & Garnerius ad Marium Mercatorem T. 2. p. 274. caussati pro Johannis, qui tunc jam obierat Antiocheni, Domni nomen esse reponendum. Confer, quæ de Theodoreti scriptis notavi lib. V. cap. 11. volum. VII. hujus Bibliothecæ.

In *Collatione VI.* epistola, quæ dicitur ab *Iba* a) Episcopo Edesseno scripta esse ad Marim Persam: epistola Procli CPol. ad Joannem Antiochenum, quæ Græce non exstat: Pars gestorum Ephesinæ Synodi A. 431. & ex illis Cyrilli Alex. ad Nestorium epistola, quæ incipit: *Obloquuntur quidam*; & Nestorii ad Cyrillum: *Injurias quidem, quæ contra nos sunt.* Cœlestini ad Nestorium: *Aliquantis diebus vitæ nostræ.* Cyrilli &

a) Græce cum alia versione exstat in Concil. Chalced. actione X. alia etiam versio apud Facundum lib. 6. c. 3. Vide de hac Epistola Sirmondum T. 2. Opp. p. 406. 572. 573. 567. 574. 577. seq. & Tillemont. T. 14. memor. p. 564. Porro in præsenti Concilio CPol. Epistola hæc improbata, non ipse condemnatus Ibas, ut notatum in septima Synodo, actione 6. T. VII. Labbei p. 477.

& Synodi Alex. ad Nestorium, cum duodecim anathematismis: *Salvatore aperte dicente.* Pars gestorum Chalcedonensis Synodi A. 451. cum Leonis M. epistola ad Flavianum, Symboloque Nicæno & CPol.

In *Collatione VII.* habentur epistolæ Vigilii Papæ 1] ad Justinianum, & 2] ad Theodorum contra tria Capitula, repræsentata ab Harduino p. 175. ex Baluzio p. 541. nam in Regia & Labbei hæ duæ desiderantur; 3] ad Rusticum & Sebastianum, 4] ad Valentinianum Episc. de Tomis provinciæ Scythiæ, 5] ad Aurelianum Episc. Arelatensem, 6] ejusdem Vigilii juramentum contra tria capitula additum ab Harduino pag. 184. ex editione Baluzii. Gesta confecta apud Antiochenæ Civitatis defensorem pro Theodoreto. Sacra *Justiniani* Imp. contra Vigilium, ex eodem Baluzio apud Harduin. p. 186. Incipit: *Una Christianis salus est puro corde.*

†† (margin marks beside the lines "tata ab Harduino p. 175." and "gilii juramentum contra tria capitula")

In *Collatione VIII.* Anathematismi XIV. Græce & Lat. cum subscriptionibus Episcoporum CLXVI. Anathematismos vulgavit primus Petrus de Marca Archiep. Paris. A. 1642. ad calcem librorum de Concordia Sacerdotii & Imperii.

Fragmenta quædam quintæ Synodi Græce reperta ex actis sextæ Synodi, ex Evagrio IV. 38. Cedreno, & Manuelis Calecæ libro de Spiritu S.

† Cyrilli Alex. epistolæ binæ, una ad Acacium Melitenæ Episc. & altera ad Proclum CPol. Græce & Lat.

Vigilii Papæ decretalis, data 8. Dec. 553. pro confirmatione quintæ Synodi cum epistola Eutychii CPol. ad Vigilium, Græce & Lat. edita à Petro de Marca ex Codice Bibl. Regiæ, quem A. 1276. exaravit Leo Cinnamus. Hanc Vigilii epistolam argumentis non adeo certis supposititiam esse contendit Garnerius in diss. de quinta Synodo, b) post notas ad Liberatum p. 278. seq.

† Dissertationem Petri de Marca de hoc decreto Labbeus pag. 601. exhibuit, Harduinus omisit. Legitur cum Vigilii Eutychiique epistola ad calcem librorum de Concordia Sacerdotii & Imperii, & cum Baluzii notis prodiit etiam Paris. 1669. 8.

†† Ejusdem

b) Hæc diss. de V. Synodo, Norisio opposita legitur auctior in Garnerii auctario Operum Theodoriti p. 493.

scripserunt, aperte narrantes quod ad Theodorum Mopsuestenum, cum à solitaria vita excidisset, scripta est Epistola ab Joanne multorum versuum & utilissima. Sed etiam Theodoretus ipse in sua Ecclesiastica historia mentionem fecerat conversationis, quam Joannes & Theodorus simul in monasterio exercuerunt &c.

Sequuntur inde acta Concilii *Mopsuesteni* A. 550. celebrati, præmissa sacra Justiniani Imp. ad Johannem Azarbenum metropolitanum Episcopum, & altera ad Cosmam Episc. Mopsuestiæ. Et post subscriptiones Episcoporum IX. epistola Synodica ad Justinianum Imp. & suggestio ad Vigilium Papam.

A.C. 553. Claudunt quintam collationem CPolitanæ Synodi generalis, excerpta ex Theodoreti anathematismis adversus Cyrillum, epistolâ ad monasteria, allocutionibusque synodicis: adjunguntur que epistolæ ejusdem ad Andream Samosatenum, ad Nestorium, & quæ pro suppositis habentur binæ ad Joannem Antiochenum, ex quibus priorem Græce maxima ex parte dedit Allatius in Vindiciis Synodi Ephesinæ p. 137. & ex alio Codice Cotelerius tom. 1. monument. p. 48. Posteriorem Theodorito malunt vindicare Petrus de Marca apud Baluz. p. 1526. & Garnerius ad Marium Mercatorem T. 2. p. 274. caussati pro Johannis, qui tunc jam obierat Antiocheni, Domni nomen esse reponendum. Confer, quæ de Theodoreti scriptis notavi lib. V. cap. 11. volum. VII. hujus Bibliothecæ.

In *Collatione VI.* epistola, quæ dicitur ab *Iba* a) Episcopo Edesseno scripta esse ad Marim Persam: epistola Procli CPol. ad Joannem Antiochenum, quæ Græce non exstat: Pars gestorum Ephesinæ Synodi A. 431. & ex illis Cyrilli Alex. ad Nestorium epistola, quæ incipit: *Obloquuntur quidam*; & Nestorii ad Cyrillum: *Injurias quidem, quæ contra nos sunt*. Cælestini ad Nestorium: *Aliquantis diebus vita nostra*. Cyrilli &

a) Græce cum alia versione exstat in Concil. Chalced. actione X. alia etiam versio apud Facundum lib. 6. c. 3. Vide de hac Epistola Sirmondum T. 2. Opp. p. 406. 532. 558. 567. 574. 577. seq. & Tillemont. T. 14. memor. p. 564. Porro in præsenti Concilio CPol. Epistola hæc improbata, non ipse condemnatus Ibas, ut notatum in septima Synodo, actione 6. T. VII. Labbei p. 477.

& Synodi Alex. ad Nestorium, cum duodecim anathematismis: *Salvatore aperte dicente.* Pars gestorum Chalcedonensis Synodi A. 451. cum Leonis M. epistola ad Flavianum, Symboloque Nicæno & CPol.

In *Collatione VII.* habentur epistolæ Vigilii Papæ 1] ad Justinianum, & 2] ad Theodorum contra tria Capitula, repræsentata ab Harduino p. 175. ex Baluzio p. 541. nam in Regia & †† Labbei hæ duæ desiderantur; 3] ad Rusticum & Sebastianum, 4] ad Valentinianum Episc. de Tomis provinciæ Scythiæ, 5] ad Aurelianum Episc. Arelatensem, 6] ejusdem Vigilii juramentum contra tria capitula additum ab Harduino †† pag. 184. ex editione Baluzii. Gesta confecta apud Antiochenæ Civitatis defensorem pro Theodoreto. Sacra *Justiniani* Imp. contra Vigilium, ex eodem Baluzio apud Harduin. p. 186. Incipit: *Una Christianis salus est puro corde.*

In *Collatione VIII.* Anathematismi XIV. Græce & Lat. cum subscriptionibus Episcoporum CLXVI. Anathematismos vulgavit primus Petrus de Marca Archiep. Paris. A. 1642. ad calcem librorum de Concordia Sacerdotii & Imperii.

Fragmenta quædam quintæ Synodi Græce reperta ex actis sextæ Synodi, ex Evagrio IV. 38. Cedreno, & Manuelis Calecæ libro de Spiritu S.

† Cyrilli Alex. epistolæ binæ, una ad Acacium Melitenæ Episc. & altera ad Proclum CPol. Græce & Lat.

Vigilii Papæ decretalis, data 8. Dec. 553. pro confirmatione quintæ Synodi cum epistola Eutychii CPol. ad Vigilium, Græce & Lat. edita à Petro de Marca ex Codice Bibl. Regiæ, quem A. 1276. exaravit Leo Cinnamus. Hanc Vigilii epistolam argumentis non adeo certis supposititiam esse contendit Garnerius in diss. de quinta Synodo, b) post notas ad Liberatum p. 278. seq.
† Dissertationem Petri de Marca de hoc decreto Labbeus pag. 601. exhibuit, Harduinus omisit. Legitur cum Vigilii Eutychiique epistola ad calcem librorum de Concordia Sacerdotii & Imperii, & cum Baluzii notis prodiit etiam Paris. 1669. 8.

†† Ejusdem

b) Hæc diss. de V. Synodo, Norisio opposita legitur auctior in Garnerii auctario Operum Theodoriti p. 493.

†† Ej. Vigilii constitutum brevius de damnatione trium Capitulorum (A. 554. compositum) apud Harduin. p. 218. ex editione Concilior. Baluzii p. 1551. Incip. *Postea quam beati Chalcedonensis Concilii.*

Justiniani Imp. liber sive epistola adversus *Origenem* ad Mennam CPol. (circa A. C. 545. promulgatus, ut colligitur ex vita S. Sabæ c. 85. p. 365.) cum novem in dogmata Origenis anathematismis, Græce & Latine, Labbe p. 635. Harduin. p. 244. Incipit: ἡμῖν μὲν ἀεὶ σπουδὴ γέγονε. Meminit Liberatus c. 23. Latine exstat apud Baron. ad A. C. 538. n. 34. ex Codice Antonii Augustini. Hic Justiniani liber olim insertus fuit τῷ δ΄ βιβλίῳ τῶν πρακτικῶν τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου. Citantur in eo:

Ægyptii Episcopi in epistola Synodica contra dogmata Origenis, pag. 264 edit. Harduin.

Athanasius Alex. ἐν τῷ λόγῳ τῷ εἰς τὸν βίον τοῦ μακαρίου Ἀντωνίου, p. 257. ἐκ τοῦ κατὰ Ἀρειανῶν δευτέρου λόγου, 257. ἐν τῇ πρὸς Ἐπίκτητον Ἐπιστολῇ, 257.

Basilii ἐν τῷ λόγῳ εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, 260. ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τοῦ ὑπομνήματος ἑξαημέρου, 265. ἐκ τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ βίβλου, 269.

Cyrilli Alex. ἐκ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς ἐν Φουᾶ μοναχούς, 261. 263.

Gregorii Naz. dictum de anima, p. 249. locus ex Orat. (XLIII.) εἰς τὴν καινὴν κυριακήν, 252. εἰς τὸ ἅγιον πάσχα (Orat. XLII.) p. 253. ἐν τῷ ἀπολογητικῷ λόγῳ, 269.

Gregorii Nysseni ἐν τῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον πραγματείᾳ, 260.

Joannis (Chrysostomi) CPol. Patriarchæ λόγῳ ια΄ εἰς τὴν κτίσιν, 249. 252. εἰς τὴν ἀνάληψιν, p. 253. ἐκ τῆς πρὸς Θεόδωρον τὸν μοναχὸν πρώτης ἐπιστολῆς, 272.

Origenes, qui & Adamantius presb. Alex. 272. ex libro 1. περὶ ἀρχῶν, 245. 273. 275. seq. 277. 280. ex libro 2. p. 273. 275. 277. ex tertio p. 277. ex quarto p. 273. 275. 277. 280. τὰς ἑαυτοῦ βλασφημίας οὐ μέχρις ἑαυτοῦ ἔστησεν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἰδίων συγγραμμάτων καὶ εἰς πολλοὺς ἑτέρους παρέπεμψεν, 268.

Petri Alex. & Martyris ἐκ τοῦ α΄ λόγου περὶ τοῦ μηδὲ προϋπάρχειν τὴν ψυχὴν, μηδὲ ἁμαρτήσασαν τοῦτο εἰς τὸ σῶμα βληθῆναι, 256. ἐκ τῆς μυσταγωγίας

ad Ecclesiam ante martyrium, 257. ubi mentio Episcoporum Alex. Theonæ, Dionysii, Heraclæ (adde p. 264.) & Demetrii.

Theophili Alex. Episcopi ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ γραφέντος πρός τινας μοναχοὺς τὰ Ὠριγένους φρονοῦντας, 261. ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σκήτει ἁγίους διὰ τοὺς ἐγκαλοῦντας τὴν τῶν δογμάτων Ὠριγένους καθαίρεσιν, 261.

Justiniani Imp. epistola ad Synodum CPol. de Origene & sectatoribus ejus, ex Cedreno: Labbe p. 679. Harduin. p. 281. Incipit: σπουδὴ γέγονεν ἡμῖν καὶ ἔστιν.

†† Canones XV. Synodi CPol. contra Origenem, editi primum Græce à Lambecio VIII. p. 435. & cum amici eruditi versione Græce & Latine exhibiti à Baluzio p. 1548. atque inde ab Harduino p. 283. Eosdem dedi supra p. 29.

Confessio fidei *Justiniani* Imp. contra tria capitula circa A. 545. Incipit: εἰδότες ὡς οὐδὲν οὕτω θεραπεύει. Harduin. p. 287. Labbe p. 683. cum anathematismis XIII. De hac Liberatus capite ult. breviarii, nec non Vigilius Papa in epistola damnationis Theodori Cæsariensis, & Facundus, qui prolixe eandem oppugnavit, ita tamen ut simularet non putare se Justiniani esse. Græce & Latine legitur in Chronico Paschali sive Alexandrino p. 344–373. edit. Cangii, cum veteri versione quam solam ediderant Crabbius, Surius & Nicolinus. Dedit etiam servato veteri interprete Græce & Latine Leunclavius in jure Græco-Roman. pag. 521. at in sua Chronici Alex. editione cum nova versione Raderus p. 794. Veterem etiam in suis Conciliis adjunxere Romani, Binius, Regia, Labbeus, & emendatiorem Cangii editionem secutus Harduinus. In hac confessione Justinianus p. 293. Harduin. affert loca ex Cyrilli Alex. epistola 1. & 2. ad Succensum, & ex capite XIII. Scholiorum, & p. 297. ex commentar. in Leviticum & Gregorii Theologi lib. 1. ad Cledonium, & p. 299. ex lib. 2. de Filio: tum Basilii ex quarto contra Eunomium, & Gregorii Nysseni ex quarto contra eundem scripto. Laudat etiam p. 312. Athanasii librum, quo Dionysium Alex. alienum fuisse ab Arii sententia ostendit: atque inter historiæ Ecclesiasticæ scriptores cum Sozomeno, Socrate & Theodoreto

Hesychium p. 318. ubi præterea memorat, quæ Augustinus ad Bonifacium de hæreticis etiam post mortem anathemati subjiciendis scripsit. De alia Confessione fidei Justiniani Facundus libro 1. illa nempe quam A. 534. edidit, & quæ Græce & Latine legitur in Codice Justinianeo lib. 1. tit. 1. de summa Trinitate, lege 6. Incipit: Τὸν Σωτῆρα καὶ δεσπότην τῶν ὅλων Ἰησοῦν Χριστόν.

Justiniani τύπος sive epistola ad Synodum CPol. de Theodoro Mopsuesteno & reliquis, Græce & Latine. Incipit: *ἀπουδὴ μὲν γέγονεν ἀεί.* Harduin. p. 322. Labbe p. 724. Latine eadem fuit in Actis hujus Concilii Collatione 1. ex veteri versione apud Labbeum p. 419. Harduin. p. 54. Fallitur præclarus Caveus, qui pro diversis epistolis habet & priorem A. 546. posteriorem A. 553. ad diversa Concilia CPolitana scribit missam esse.

HIC DESINUNT CONCILIA V. C. STEPHANI BALUZII.

Pelagii II. Papæ epistola ad Eliam Aquilejensem & alios Istriæ Episcopos, damnationi trium capitulorum non consentientes, quam à B. Gregorio cum adhuc esset Diaconus, Pelagii nomine scriptam esse testatur Paulus Warnefridus lib. 3. de gestis Longobard. c. 10. (20) Librum vocat Gregorius M. lib. 2. epist. 36. ad Episcopos Hiberniæ. Incipit: *Virtutum mater charitas;* apud Labbeum p. 615. & Harduin. p. 421. Loca, quæ ex Theodori Mopsuesteni scriptis in hac epistola afferuntur, conferenda sunt cum Vigilii constituto priore & collatione quarta Concilii V. & cum Actis Concilii Lateranensis A. 649.

† *B. Gregorius* de quinta Synodo lib. 1. epist. 24. & lib. 2. epist. 24. lib. 3. epist. 2. 3. 4. 37. & lib. 5. epist. 64. & lib. 7. epist. 53.

553. *Hierosolymitani* Concilii, quo Acta Synodi quintæ illuc ab Imp. Justiniano transmissa fuere comprobata, mentio in Concilio Niçæno secundo actione 1. ex vita S. Sabæ quam edidit Cotelerius T. 3. monument. quam vide p. 375.

Aquilejense, de quo hæc Beda libro de sex ætatibus tom. 2. Opp. p. 226. *Synodus Aquilejæ facta ob imperitiam fidei quintum universale Concilium suscipere diffidit, donec salutaribus B. Sergii monitis*

monitis instructa & ipsa huic cum cæteris Ecclesiis annuere consentit. Ab Harduino ad hunc locum commemoratur, cum Sergius Papa cœperit exeunte anno 687.

† *Liberati* Archidiaconi Carthaginiensis, & defensoris trium capitulorum, *breviarium causæ Nestorianorum & Eutychianorum*, res annorum 135. succincta narratione percurrens. In utraque Conciliorum Petri Crabbe editione huic breviario subjungitur appendix quam deinde prætermisere Binius, Regia & Labbeus. Harduinus Liberatum ipsum etiam omisit, quia separatim editus fuit cum notis Jo. Garnerii, Paris. 1675. 8. Longe magis emendata est hæc Garnerii editio; Appendix autem, quæ in hac quoque abest, continet varia Epistolia apud Facundum & alibi obvia, Joannis CPol. & Gregorii Naz. ad Theodorum Mopsuestenum, Isidori Pelusiotæ ad Cyrillum Alex. Defensionem fidei factæ à Cyrillo, ejusdem epistolam: nec non testimonia Cyrilli ex lib. 22. thesaurorum, ex interpretatione Levitici, & ad Theodosium Imp. & epistola 2. ad Successum & lib. de Trinitate: Athanasii lib. 4. contra Arianos, Gregorii Nysseni ex lib. 4. in beatitudines, Gregorii Naz. in Epiphania, Anastasii Papæ ad Ursinum, Gelasii Papæ ad Episcopos per Dardaniam constitutos, Theodoreti de SS. Trinitate & contra Sabellium. Postremo loco ponuntur S. Quintiani Episcopi Esculani ad Petrum Antiochenum fides, sive Anathematismi XII. qui fuerunt supra ad A. 484.

Indiculus Scriptorum nec non Hæreticorum memoratorum in Liberati Breviario.

* Hoc est locum 1 Tim. III. 16. pro ΟΣ legens ΘΣ, vide quæ notavi parte 3. Codicis Apocryphi N. T. p. 539. seq.

Theo-

Augustalem, c. 18. apices Imperiales pro Petro Moggo, id. henoticon sive unitivum, Acacii CPol. persuasione factum habetur Latine, c. 17. (Græce apud Evagrium III. 12.)

Hactenus Index in Liberati Breviarium.

A.C. 554. Concilii *Arelatensis V.* Canones VII. cum subscriptionibus Episcoporum XI. Presbyterorumque & Diaconorum, (qui Episcoporum suorum adfuerunt nomine) VIII.

Pelagio I. Papæ supposita epistola ad Vigilium, ex collectione Isidori Mercatoris.

Pelagii epistola genuina & fides a) ad Childebertum Regem Francorum, quæ incipit: *Humani generis Salvator.* Regis *Childeberti* capita duo, quæ supersunt constitutionis de abolendis reliquiis idololatriæ & de sacrorum dierum festivitatibus caste celebrandis. Ex editione Sirmondi apud Labbeum p. 1810. & auctior p. 1851.

† Pelagii epistolæ aliæ 1. 2. 3. 4.] ad Narsetem patricium, 5] ad Episcopos Tusciæ, 6] ad universum populum DEI, 7. 8] ad Sapandum Episc. Arelatensem, 9] ad Childebertum Regem, quæ incipit: *Rufinus vir magnificus*; 10. 11] ad Sapandum, 12] ad Childebertum Regem: *Excellentiæ vestræ literas*; 13] ad eundem: *Cum celsitudini vestræ*; 14] ad Sapandum. Epistolæ sive epistolarum fragmenta à Luca Holstenio b) edita ad Joannem Patricium Caburtarium, ad Viatorem & Pancratium illustres, ad Valerium Patricium, ad Cethegum Patricium, ad Eleutherium Episcopum, ad Asterium Episc. Ad Viventium Neapolitanum, Geminum Puteolanum & Constantium Misenatem Episcopos. Ad Benegestum Defensorem, ad Joannem Comitem, ad Anilanum Comitem, ad Elpidium Catanensem Episcopum, & ad Laurentium Episcopum Centumcellensem.

555. Decretum Synodi *Parisiensis II.* Childeberto Rege evocante celebrati, cum subscriptionibus Episcoporum XXVII. contra Saffaracum Episc.

* Concilium incerti loci in *minore Britannia*, in quo Maclianus Vene-

a) Extrema parte auctior apud Garnerium in auctario Operum Theodoriti p. 539. seq.
b) Tom. I. Collect. Romanæ p. 219. seq. A. 1662. 8.

Venetensis Episcopus excommunicatus est. Vide Gregorium Turonensem IV. 4. hist.

A.C. 557. *Parisiensis III.* Concilii Canones decem, cum subscriptionibus Episcoporum XV.

559. *Johannis III.* Papæ supposita decretalis ad Episcopos Germaniæ & Galliæ, ex collectione Isidori Mercatoris.

* Epistola ad Edaldum Viennensem Archiep. ex Joannis à Bosco Bibliotheca Flaviacensi.

Clotharii (Clodecharii) Regis Francorum constitutio, ex edit. Sirmondi.

560. Synodorum *Landavensium* trium sub Oudoceo tertio Landavensi Episcopo celebratarum, gesta in causa triplici parricidii commissi, à regibus Mourico, Morcanto & Guidneretho: ex editione Speelmanni.

De *CPolitana* sectatorum Juliani Halicarnass. & *Antiochena* Anastasii, confirmantis Chalcedonensem Synodum, auctor veteris Synodici c. 119. seq. supra p. 239.

† *Nicetii* Episcopi Trevirorum epistola ad Justinianum Imp. qua eum extrema ætate in hæresin Phantasiastarum lapsum, revocat ab errore; & altera ad Glodoswindum (Gregorio Tur. IV. 3. & 35. Glotsindum) Reginam Longobardorum, ut Alboinum regem maritum suum ad fidem Catholicam adducat. Ex editione Sirmondi. De hoc Nicetio vide Valesium ad Sozom. VIII. 8. & Dacherium tomo 3. spicilegii, ubi ejus tractatus duo de vigiliis servorum Dei & de bono Psalmodiæ, Paris. 1659. 4.

561. Concilium *Bracarense II.* a) anno tertio Ariamiri Regis contra Priscillianistarum hæresin. Canones XVII. & alia deinde capitula XXII. Subscriptiones Episcoporum VIII. Harduinus præter Garsiæ Loaisæ editionem contulit etiam, ut solet, recentiorem Cardinalis Aguirre.

circa A. 562. vel 563. *Santonense*, ex Sirmondo.

567. *Lugdunense II.* Canones VI. Subscriptiones Episcoporum XIII. in

a) Isidoro Bracarensi primum, quia sunt qui pro haud genuino habent, quod fuit supra A. 411.

in quibus post Viennensem Philippum secundo loco est Nicetius Episc. Lugdunensis.

De Salonio & Sagittario Episcopis, qui in eadem Synodo ob varia scelera depositi sunt, ex Gregorio Tur. lib. V. histor. c. 20.

Turonense II. in causa Ecclesiasticæ disciplinæ reformandæ, Canones XXVII. cum subscriptionibus Episcoporum IX. In hoc Concilio can. 20. citatur Innocentius Papa ad Victricium Episcopum Rothomag. Leges Imperatorum de raptu, Canones item Synodorum Arelatensis, Milevitanæ, Epaonensis & canone 22. etiam Aruernensis.

Epistola 1) Episcoporum provinciæ Turonicæ ad plebem missa post Synodum suprascriptam. 2) S. Radegundis ad Episcopos pro confirmatione Congregationis Monialium à se institutæ. 3) Episcoporum ad Radegundem decretum. Adde Gregorium Turon. IX. 39. ad 42.

A.C. 569. *Lucense*, in civitate Luco in Hispania, sub *Theodomiro* Svevorum principe, de divisione Provinciarum & sedium metropolitanarum Episcopatuumque illis subjectorum, addita divisione terminorum dioecesium & parochiarum provinciarumque Hispaniæ à *Wamba* Rege post A. 672. facta: nec non divisione Oxomensis & Aucensis Episcopatum sub *Adefonso* Hispaniæ Rege, in Synodo apud castrum Montloy in Ecclesia S. Mariæ de Fusellis æra 1126. (hoc est CHristi 1088.) cum subscriptionibus Regis, Richardi Romanæ Ecclesiæ Vicarii, Episcoporum XIII. Abbatum V. Comitum IV. Principumque VIII.

572. *Bracarense III.* (secundum Isidoro Mercatori & Innocentio tertio lib. 2. Epist. 133. ad Petrum Compostellanum Episc.) anno secundo Regis Ariamiri sive Mironis, Canones X. subscriptiones Episcoporum VI. & ex Synodo Lucensi Episcoporum VI.

† Fragmenta Conciliorum Bracarensium, collecta à Garsia Loaisa ex Burchardo lib. 4. cap. 8. lib. 10. cap. 21. lib. 3. cap. 180. lib. 10. cap. 39. & ex Gratiano 12. qv. 4. *Quicunque*.

† *Lucense II.* anno secundo Ariamiri Regis, cujus constitutio apud Ambrosium Moralem lib. 11. c. 26. Vide Labbeum p. 901.

Capitula LXXXIV. ex Orientalium Synodis collecta à *Martino*

tino Bracarensi, & ad Synodum Lucensem & Episcopum Nitigesium transmissa. De aliis horum capitulorum editionibus supra p. 65. seq.

A.C. 573. *Benedicto* Papæ supposita epistola ad Davidem episcopum, de unitate in S. Trinitate, ex collectione Isidori Mercatoris.

Concilium *Parisiense*, de causa Pappoli episcopi Carnotensis, adversus Promotum constitutum episcopum in castro Dunensi ab Ægidio Rhemensi 1) Libellus Synodo oblatus à Pappolo. 2) Constitutio Synodi ad Ægidium episcopum Rhemensem, cum subscriptionibus episcoporum XXXIII. 3) epistola Synodi ad Sigebertum Regem, cum subscriptionibus episcoporum XXXII. Ad hoc Concilium Labbeus putat spectare verba Gregorii Tur. lib. 4. Hist. Francorum c. 42.

Epistola *S. Germani*, Parisiorum Episcopi, ad Brunichildem Reginam, ut Sigebertum Regem revocat à consilio belli, quod fratri suo Chilperico inferebat. (Labbe p. 923. & Harduin. in appendice tomi 3. p. 2083. ex editione Sirmondi.)

575. Conventus *Lugdunensis* Episcoporum & Procerum. Vide Labbeum p. 1852. ex Gregorio Tur. lib. V. c. 5. & 6.

577. Gesta Concilii *Parisiensis V.* in quo Prætextati Episcopi Rotomagensis causa, Chilperico Rege accusante discussa est, ex Gregorii Turonensis lib. 5. Histor. cap. 19.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XIII.

Pelagio II. Papæ suppositæ epistolæ 1) ad Benignum Archiepiscopum, 2) ad Episcopos Italiæ, 3) ad Joannem Episcopum CPol. 4) ad Episcopos Germaniæ & Galliæ, ex Isidoro Mercatore.

Ejusdem Pelagii epistolæ tres ad Eliam & Episcopos Istriæ. (Loca Theodori Mopsuesteni & aliorum, quæ in tertia citantur, conferenda sunt cum locis iisdem in collatione quarta Concilii quinti CPol. A. 553. & constituto priore Vigilii Papæ.) Suggestio Episcoporum Istriæ de tribus capitulis infra ad A. 590.

† Epistolæ Pelagii II. 1) ad Gregorium Diaconum ex Joanne Diacono de vita S. Gregorii Magni, 2) ad Aunarium sive Aunacharium Episcopum Autisiodorensem. Incipit: *Laudanda*

tua

*† *tuæ charitatis votis;* 3) ad eundem Aunarium. Incipit: *Quantum DEO placitos.* Servavit auctor historiæ Episcoporum Autissiodorensium apud Labbeum tom. 1. Bibl. novæ MSS. p. 420.

† Decreta Pelagii hujus apud Gratianum, Ivonem, Anselmum, & alios ex epistolis ejus ad Antoninam Patriciam & Deciam, ad Florentinum Episc. ad Clerum Catinensem, ad Cresconium illustrem, ad Benegestum Defensorem & ad Sergium Cancellarium.

A. C. 578. Concilium *Autisiodorense* sub Aunachario, Canones XLV. subscriptiones Episcopi unius, Abbatum septem, presbyterorum XXXIV. & Diaconorum trium.

579. *Cabilonense*, Guntramni Regis jussu convocatum adversus Salonium Ebredunensem & Sagittarium Vapincensem Episcopos, addita auctoritate de capite S. Joannis Baptistæ ex Phœnice perlato & ædificata in ejus veneratione Ecclesia in Morienna, Viennensi metropoli subjecta.

Santonense, de causa Nantini Comitis Engolismensis.

580. *Brennacense*, in causa Gregorii Turonensis, quem Leudastes Comes falso apud Chilpericum Regem accusarat, proniorem in errorem Sabellii. Confer Gregorii Hist. Francorum lib. 5. cap. 44. 45. *Per idem tempus Chilpericus Rex scripsit indiculum, ut sancta Trinitas non in personarum distinctione, sed tantum DEus nominaretur, asserens indignum esse ut Deus persona sicut homo carneus nominaretur.* &c.

581. *Matisconense I.* Guntramni Regis evocatione Kal. Nov. Guntramni & Chilperici Regum anno XXI. Canones viginti, cum subscriptionibus Episcoporum XXIII.

583. *Lugdunense III.* Canones VI. cum subscriptionibus Episcoporum VIII. Subsignarunt etiam missi Episcoporum duodecim, sed eorum nomina desiderantur. Mentio hujus Synodi apud Gregorium Turon. lib. VI. cap. 1. & Aimoinum lib. XXXIII. c. 44.

584. *Valentinum II.* in Gallia, cum subscriptionibus episcoporum XVII.

Ve-

Veruni episcopi Cabellicæ, sive potius Lugdunensis in aliqua hujus temporis Synodo dicta de castitate Sacerdotum.

A.C. 585. *Matisconense II.* Canones XX. Subscriptiones episcoporum XLIII. quibus accedunt missi episcoporum XX. cum aliis tribus episcopis non habentibus sedes. Confer Gregorium Tur. VIII. 12. & 20. Fredegarium libro ultimo Chronici c. 1. eumque de more secutum Aimoinum III. 81.

Guntramni Regis Francorum præceptio ad Episcopos & judices regni sui de observando die Dominica & aliis. Ejusdem allocutio convocatis Episcopis & optimatibus, ubi discussi sunt duces, qui rem bellicam male administrarant adversus Hispanos. Vide Gregorium Tur. VIII. 30.

† Exemplar pactionis in conventu apud Andelmum de pace firmata inter Guntramnum & Childebertum Reges, ex eodem Gregorio VII. 20. Meminit & VII. 11.

586. *Aruernense*, in quo Parochiæ Cadurcinæ adjudicatæ sunt sedi Rutenensi, ut refert idem Gregorius VI. 38.

587. *CPolitanum*, quod Gregorium Antiochenum incesti cum sorore accusatum à calumnia absolvit, teste Evagrio VI. 7.

* 588. *Incerti loci* in Gallia, ubi quæsitum de cæde Prætextati Rotomagens. episcopi & aliis criminibus. Vide quæ Labbeus pag. 1853. ex Gregorio Tur. lib. 9. c. 20.

589. *Toletanum III.* in quo Arii hæresis in Hispania condemnatur: afferuntur Symbolum Nicænum, CPolitanum & tractatus Chalcedonensis Concili, cum anathematismis XXIII. & subscriptionibus episcoporum VIII. & virorum illustrium IV. & qui non nominantur Presbyterorum & Diaconorum ex hæresi Ariana conversorum, omniumque seniorum Gothorum. Capitula inde XXIII. de variis rebus disciplinam spectantibus: edictum Regis Flavii Recaredi in confirmationem Concilii, & subscriptiones ejusdem Regis & episcoporum LXII. aliorumque IX. vices episcoporum gerentium Archipresbyterorum, Archidiaconorum & Diaconorum.

S. Leandri episcopi Hispalensis, in laudem ecclesiæ ob conversionem gentis post Concilium & confirmationem Canonum edita.

De celeberrimo hoc Concilio Toletano conferendus Isidorus Hisp. in Chronico ad annum octavum Mauricii Imp.

A.C. 589. Concilium apud *Sauriacum* villam sub Theodeberto Rege. Vide Gregorium Turonensem IX. 37.

Conventus Episcoporum duplex, in quorum altero apud *Pictavi* injecta est, in altero *Cabilonensi* apud *Guntramnum* Regem confirmata excommunicatio in Chrodieldem & reliquas moniales, quæ à S. Radegundis (de qua supra ad A. 567.) monasterio recesserant. Vide Gregorium Tur. IX. 41. ubi rescriptum cum subscriptionibus Episcoporum VIII.

Narbonense sub Reccaredo Gothorum in Hispania Rege, Canones XV. subscriptiones Episcoporum VIII.

590. *S. Gregorii* Magni, Papæ decreta 1] ad Leandrum Episcopum Hispalensem de trina mersione baptismi (lib. 1. epist. 41.) 2] Synodus *Romana* a) sub Gregorio, cum subscriptionibus Episcoporum XXIII. & Presbyterorum XXIII. 3] ad Secundinum inclusum, 4] ad Theoctistam Patriciam, 5] ad XI interrogationes Augustini, Cantuariensis Episcopi. Confer Bedam lib. 1. Hist. Angl. c. 17. 6] Rescriptum ad Felicem Episcopum Messanensem cum Felicis ad Gregorium epistola, utraque commentitia, ex collectione Isidori Mercatoris. 7] Decretum Synodale XVII. capitulorum, quod editiones quædam subjiciunt Synodo Rom. supra memoratæ, ut Labbeus p. 115.

† Gregorii Registrum sive duodecim libros epistolarum, quos integros apponunt Regia & Labbeus; Harduinus quidem omisit, perinde ut Binius & alii ante eum Conciliorum editores. Atque sæpius prodierunt inter Gregorii opera, ex quibus tantum lubet commemorare Romanam A. 1589. & recentissimas duas unam Petri Gussanvillæi A. 1675. & alteram eruditorum Monachorum Benedictinorum Ord. S. Benedicti A. 1705. 3. Volum. fol. de qua Acta Eruditor. A. 1706. p. 351. In hac postrema editione epistolæ ordine temporis, quo scriptæ sunt, digeruntur, additis observationibus Criticis, quibus genuinæ à spuriis dubiisque distinguantur. Antonii Dadini Alteserræ notas & observationes in libros XII. epistolarum Gre-

a) Labbeus refert ad A. 595. Exstat inter Gregorii Epistolas lib. 4. epist. 44.

Gregorii laudat Jo. Launojus VII. 1. epist. ubi S. Medardi privilegium, quod Harduino itidem omissum, Gregorio ante sexcentos annos suppositum esse contra Alteserram evincit. Contra Launojum scripsit, sed eruditis non persvasit Robertus Quatremarius.

EDIT. REGIÆ TOMUS XIV.

A.C.590. *Hispalense* Concilium I. Capitula tria in epistola ad Pegasium Episcopum missa, cum subscriptionibus Leandri & aliorum Episcoporum VII.

† Fragmenta XI. quæ ex Concilio Hispalensi (incertum quo) citantur à Burchardo & Ivone.

†† Suggestio *Episcoporum Istriæ*, qui pro tribus Capitulis ab Ecclesia Romana dissidebant, ad Mauritium Imp. edita à Baronio ad A. 590. n. 28. cum subscriptionibus Episcoporum X. & *Mauricii* Imp. epistola ad Gregorium Papam. Confer Pelagii II. Papæ epistolas ad Episcopos Istriæ, de quibus supra ad A. 577.

Concilium *Romanum*, hinc à Gregorio celebratum, colligunt Baronius, Binius, Labbeus p. 1592.

Concilium *in confinio trium Civitatum* adversus Tetradiam, quæ Eulalii Comitis uxor fuerat, de quo Gregorius Turonensis X. 8. historiæ Francorum.

Pictavense, in quo monasterii Pictavensis causa inter Chrodieldem & abbatissam ab utriusque regni, Guntramni & Childeberti Episcopis judicata, ex Gregorio Tur. X. 16. Ternos ex quolibet regno interfuisse Sirmondus conjicit.

Metense, in quo Ægidius Remorum Episcopus ob crimen Majestatis, obtenta vita, episcopatu dejectus est, Chrodieldis & Basina in communionem receptæ; ex Gregorio Tur. X. 19.

591. Conventus *Nemptodorensis* (al. Nemetodorensis) in quo baptizatus est Clotarius Rex puer, susceptusque de sacro fonte à Gnntramno patruo suo Rege. Vide Gregorium Tur. X. 28.

592. *Cæsaraugustani* Concilii de reliquiis hæreseos Arianæ abolendis, Canones III. cum subscriptionibus Episcoporum XI. & Diaconorum II. vicem Episcoporum agentium.

Consensus Artemii *Tarraconensis*, & aliorum trium Episcoporum de fisco *Barcinonensi*.

Conciliabulum *Numidiæ* à S. Gregorio reprobatum, cujus vide lib. 3. epist. 7.

* A.C. 594. *Cabilonense* Concilium, de ordine psallendi in monasterio S. Marcelli servando, qualis ad sepulchrum S. Martini & in monasteriis S. Vincentii Parisiis & S. Dionysii servabatur. Vide Labbeum p. 1834. ex Aimoino lib. 3. cap. 81.

595. *Romanum II.* sub Gregorio lib. IV. epist. 44. vide supra ad A. 590.

597. *Toletani* sub Reccaredo Rege Synodi Canones II. cum subscriptionibus XIII. Episcoporum, pro supposititio habentur à Joh. Baptista Perezio.

598. *Oscense* in Hispania, Canones II. Mentio in Concilio Egarensi A. 614.

599. *Barcinonense*, Canones IV. cum subscriptionibus Episcoporum XII.

601. Decretum Gregorii Papæ in Synodo *Romana III*, de libertate Monachorum, cum subscriptionibus (quæ in Regia edit. desiderantur) Episcoporum XX. Presbyterorum XIV. & Diaconorum IV. Confer Gregorii M. lib. 7. epist. 18.

Concilium *Romanum IV.* contra Andream, Græcum hominem, impostorem & falsarium. Vide Gregorii lib. 9. epist. 69. ad Eusebium Thessalonicensem.

Wigorniense in Anglia, ab Augustino, primo Dorobernia sive Cantuariæ Archiepiscopo, Ethelberti Regis adjutorio convocatum. Vide Bedam lib. 2. Hist. Anglicanæ c. 2.

602. *Byzacenum* in Africa, contra Clementinum Primatem, gravium criminum reum. Gregor. M. lib. 10. epist. 35.

Eulogii Patriarchæ Alexandrini epistola Synodica ad Gregorium Papam, circa hoc tempus scripta exstat apud Photium in Bibliotheca Cod. 230.

603. *Cabilonense*, in quo S. Desiderius Episcopus Viennensis, Brunichilde Regina instigante exauctoratus est. De quo Fredegarius appendice ad Gregorium Turonensem.

Con-

Concilium *Numidiæ* in causa Donadei Diaconi & Paulini Episcopi. Vide Gregorium M. lib. 10. epist. 8. & 31.

† 605. *Cantuariense*, præsente Rege Ethelberto, ad confirmandum SS. Petri & Pauli monasterium, primum omnium in Anglia. Vide, quæ ex Thoma Spott sive Sprott (qui circa A. 1274. scripsisse à Pitseo traditur) Labbeus p. 1614.

† 606. *Romanum*, LXXII. Episcoporum, de modo eligendi Pontificem, memoratur ab Anastasio in vita Bonifacii III.

610. *Bonifacii IV.* Papæ decretum, promulgatum in Concilio *Romano*, quod monachis sacerdotalia officia suscipere liceat. Ediderat Holstenius tom. 1. Collect. Romanæ p. 242. Labbeus p. 1619. & Harduinus p. 544. aliam etiam ex vetustissimo Codice editionem exhibent.

* Ejusdem Bonifacii epistola ad Athelbertum Regem Anglorum, ex eodem Holstenio p. 246.

Toletanum, de primatu Ecclesiæ Toletanæ, cum XV. Episcoporum subscriptionibus. Suggestiones Sesuldi, Sunilani, Joannis, Vivendi & Ermegeldi, & decretum Flavii Gundemari Regis, cum ejusdem & Isidori Hisp. & XXV. præterea Episcoporum subscriptionibus.

† *Garsiæ Loaisæ* tractatus de primatu Ecclesiæ Toletanæ. Labbe p. 1626 - 1644. Ejusdem Loaisæ notas ad Concilium, tum hoc, tum alia Hispanica Labbeus & Regia semper exhibent, Harduinus omittit.

614. *Egarense* Concilium, sub Sisebuto Hisp. Rege: Constitutio unica, subscriptiones Episcoporum XII. Presbyteri unius & unius Diaconi, qui Episcoporum vice interfuere.

*† *Steph. Baluzii* diss. de Episcopatu Egarensi.

Deusdedit Papæ supposititia epistola ad Gordianum a) Hispalensem Episc. ut qui proprios filios de sacro fonte suscipiunt, ab uxoribus separentur: & ne commatrem quis suam in uxorem accipiat.

circa A. 615. *Parisiensis V.* Concilii Capitula XV. ex Sirmondi editione. (Subscriptiones LXXIX. Episcoporum desiderantur.) Edictum Clotarii II. Regis pro confirmandis statutis Synodi.

a) Tunc non Gordianus, sed Isidorus erat Episcopus Hispalensis.

EX Synodo *incerti loci*, superiorem Synodum confirmantis, Canones XV. in fine mutili.

† A. C. 617. *Bonifacii V.* Papæ epistolæ 1) ad Justum, nuper Roffensem nunc Cantuariensem Episcopum, Melliti successorem. 2) ad Edwinum Regem Anglorum, quem ad fidem Christianam exhortatur. 3) ad Edelburgam, Edwini Regis conjugem.

Cantianum Concilium in Anglia habitum à Laurentio Cantuariensi, Mellito Londinensi, Justo Roffensi: in quo decretum est, ut propter Saxonum barbarorum sævitiam & apostasiam omnes hi Episcopi Britanniam abdicarent. Ita Beda lib. 2. Hist. Anglor. cap. 5.

619. *Hispalense* secundum b) tempore Sisebuti Regis. Actiones sive Constitutiones XIII. quarum ultima adversus Eutychianos, qui passibilem in CHristo Divinitatis substantiam prædicabant. Subscribit Isidorus Hisp. cum aliis Episcopis septem.

Honorii I. Papæ epistola ad Sergium CPol. & alterius fragmentum exstant cum Sergii ad Honorium in gestis sextæ Synodi A. 681. actione 12. & 13.

† Ejusd. Honorii epistola 1] ad Isaacium Ravennatem exarchum, 2] ad Episcopos Venetiæ & Istriæ de Fortunato Gradensi Patriarcha dejecto & Primogenito in ejus locum subrogato, 3] ad Eduinum Regem Angliæ, ex Bedæ lib. 2. Histor. Angl. c. 17. 4] ad Honorium Dorovernensem Episc., ex eodem Beda lib. 2. cap. 18.

*† 5] ad Johannem, Andream, Stephanum & Donatum Episcopos per Epirum constitutos, 6] ad Sergium Subdiaconum.

627. *Matisconense* Concilium c), in quo Regula beati *Columbani* ab Agrestini calumniis per Eustasium abbatem Luxoviensem defensa atque approbata est. Vide, quæ Sirmondus ex Jona Scoto monacho in vita Eustasii apud Surium & in Actis Sanctor. 29. Mart.

* 628. *Clipiacense*, cujus meminit Aimoinus lib. 5. Hist. Francor. c. 15. anno quadragesimo quarto regni Clotarii. Clipiaci, vulgo Clichy. *Harduin.*

A. C.

b) Ivoni part. 1. c. 195. Bracarense.

c) Cointius tom. 2. Annal. Francor. p. 729. refert ad A. 623. Mabillonius sec. 2. Benedictin. p. 119. ad A. 624.

A.C.630. *Remense* d) Dagoberti Regis, & Sonnatii Remensis Episcopi temporibus. Canones XXV.

Statuta Synodalia XXI. quæ eidem Sonnatio tribuuntur, aliis videntur ævum posterius sapere, ut Labbeus & Harduinus annotarunt.

633. *Alexandrinum* Conciliabulum à Cyro Alexandrino coactum. Exstant gesta & epistola Synodica cum novem capitulis in sexta Synodo A. 681. actione 13.

Conciliabulum *CPolitanum* Sergii, aliaque habita à Monothelitis, & synodi contra Monothelitas celebratæ, quas Labbeus hoc loco refert ex auctore veteris Synodici cap. 123. ad 132. supra p. 244. seq.

* *Clipiacense II.* quod ex charta Dagoberti Regis observavit Sirmondus. Vide Harduin. p. 2085. Labbeum p. 1854.

Toletanum IV. tempore Sisenandi Regis, Canones LXXV. & subscriptiones Episcoporum LXII. Confirmatur in synodis Toletanis A. 638. & 653. De Judæis Can. 57-66.

634. *Aurelianense*, e) in quo hæreticus Græcus à Salvio Episcopo Valentino superatus est & Gallia pulsus: uti refertur à S. Audœno in vita S. Eligii Noviomensis lib. 1. c. 34. Salvius ille martyr appellatur in actis S. Audœni, scriptis à Fredegodo apud Surium 24. August.

†† 636. *Clipiacense III.* Kalendis Maji, cujus mentio est in vita S. Agili Abbatis apud Mabillon. seculo 2. Benedictino p. 323.

* *Dagoberti* Regis epistola ad Sulpitium Bituricensem Episcopum, apud Labbeum p. 1855. & Harduin. p. 2085.

638. *Toletanum V.* initiis Chintilæ Regis, pro Regia Majestate tuenda. Canones XI. subscriptiones Episcoporum XXII. & Presbyteri unius uniusque Diaconi, qui vicem gerebant Episcoporum.

Regis Chintilæ edictum pro confirmatione hujus Synodi.

* *Parisiense*, quod ex charta Dagoberti Regis Sirmondus observavit. Vide Harduin. p. 2086. Labbeum p. 1856.

Toletanum VI. Capitula XIX. Subscriptiones Episcoporum XLVII. Pres-

d) Labbeus refert ad A. 624. idque promisit se in amplioribus notis probaturum, sed quæ lucem non viderunt.

e) Labbeus p. 1835. refert ad A. 645.

Presbyterorum III. Diaconorum II. agentium Episcoporum vicem.

*† Commemoratio de Papæ *Severini* legatis, quid *CPoli* gesserint, ex S. Maximi confessoris epistola ad Abbatem Thalassium. Ediderat Sirmondus cum Anastasii Bibliothecarii collectaneis.

Ecthesis sub *Heraclii* Imp. nomine promulgata à Sergio CPol. legitur Græce & Lat. in actis Concilii Lateranensis A. 649. in tertio secretario.

A.C. 639. Conciliabuli *CPolitani* Monothelitarum, in quo ecthesis illa confirmata fuit, exstant gesta in eodem Concilio Lateranensi, in tertio secretario.

640. *Johannis IV.* Papæ epistola 1] ad Episcopos & Presbyteros Scotiæ, 2] ad Constantinum Imp. Heraclii filium, apologiam continens pro Honorio Papa, †* 3] ad Isaacum Syracusanum Episc.

† Diffloratio ex epistola S. Maximi ad Marinum Presbyterum, pro Honorio, & ex epistola ad Petrum illustrem, ubi de Pyrrho, Sophronio Hierosol. & Honorio. Ex edit. Sirmondi.

*† Anastasii Bibliothecarii epistola ad Joannem Diaconum urbis Romæ; & excerptum ex epistola S. Maximi ad Martinum presb. Cyprium de processione Spiritus S.

De *Romano* Concilio illo tempore habito aliisque adversus ecthesin Heraclii & Monothelitas, ita Theophanes ex Goari versione: *Joannes Romanus præsul collecto Episcoporum Concilio, Monothelitarum hæresin anathematizavit: similiter & in Africa penes* Byzacium, Numidiam & Mauritaniam *diversi Episcopi convenientes, Monothelitas perculerunt.* Confer infra ad A. 646.

642. *Theodori I.* Papæ epistola 1] ad Paulum Patriarcham CPol. (Synodicæ ejus respondens) cum exemplari propositionis CPolin transmissæ adversus Pyrrhum Monothelitam, 2] ad Episcopos, qui consecraverunt Paulum CPol. Utraque ex collectaneis Anastasii Bibliothecarii vulgatis à Sirmondo, quæ præter editiones laudatas à me Volum. VIII. hujus Bibl. p. 729. recusa etiam sunt in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. tomo XII. pag. 831.

† Disputatio *S. Maximi* cum Pyrrho, Græce cum Franc. Turriani ver-

versione. De aliis hujus scripti editionibus dixi Volum. VIII. hujus Bibl. p. 736. ubi etiam de cæteris ejusdem Maximi Monothelitarum mallei scriptis ac monumentis.

A.C. 645. *Aurelianense*, vide supra ad A. 634.

646. Concilii *Numidiæ* sub Columbo, *Mauritaniæ* sub Reparato, *Byzaceni* sub Stephano, & *Carthaginiensis* Gulosi (Probi & aliorum Episcoporum LXVIII.) epistolæ synodicæ ad Imp. Constantem, ad Paulum CPol. & Theodorum Papam, exstant in actis synodi Lateranensis A. 649. secretario 2.

Toletanum VII. anno quinto Chindesvindi Regis. Canones VI. subscriptiones Episcoporum XXVIII. & Presbyterorum Abbatumque ac Diaconorum Vicariorum XI.

De visione *Tajonis* Cæsaraugustani Episcopi, qua libri moralium Gregorii M. ipsi indicati sunt. Confer Rodericum Toletanum lib. 2. c. 19. & Baronium ad A. 649. n. 80.

648. Typus à *Constante* Imp. suasu Pauli CPol. promulgatus, quo Monothelitis eorumque adversariis silentium injungitur. Exstat & improbatur in secretario sive actione 4. Concilii Lateranensis A. 649.

Concilium *Romanum* contra Paulum & Pyrrhum. Vide Anastasium in vita Theodori Papæ, & Labbeum p. 1846.

† *Siggyberti* Metensium Regis epistola ad Desiderium Caturcensium Episcopum, qua sine sua scientia synodale Concilium in regno suo agi prohibet. Edita hæc epistola 79. inter Francicas à Marquardo Frehero & Andrea Duchesnio.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XV. ET LABBEI TOMUS VI.

649. *Martini* Papæ epistolæ XVII. ex quibus undecim (tertia usque ad decimam tertiam). Græce etiam à Labbeo primum, & deinde ab Harduino additæ sunt: 1] Encyclica ad omnes fideles, Gr. & Lat. 2] ad Amandum Trajectensem Latine. (utraque in fine actionis quintæ proximi Lateranensis Concilii.) 3] ad Constantem Imp. 4] ad Ecclesiam Carthag. 5] ad Johannem Episcopum Philadelphiæ, 6] ad Theodorum Episcopum Esbuntiorum in Arabia, 7] ad Antonium Bucathorum in Palæ-

 stina

ſtina prima Epiſcopum, 8] ad Georgium archimandritam monaſterii S. Theodoſii, 9] ad Pantaleonem, 10] ad Petrum illuſtrem virum, 11] ad Eccleſiam Hieroſolymitanam & Antiochenam, 12] ad Paulum Theſſalonicenſem Epiſcopum, qui Romanæ ſedis apocriſiarios in hæreſin Monotheliticam induxerat, 13] ad Eccleſiam Theſſalonicenſem de Pauli damnatione, & de ejus hæreſi fugienda. Quæ ſequuntur Latine tantum, ex editione Sirmondi in Collectaneis Anaſtaſii Bibliothecarii. 14. & 15] ad Theodorum cum commemoratione eorum, quæ ſæviter acta ſunt à veritatis adverſariis cum Martino Papa. 16. & 17] ad quendam ſibi cariſſimum de exſilii ſui calamitate.

Acta *Lateranenſis* Concilii celeberrimi, ſub Martino Papa adverſus Monothelitas habiti, πϱάξεις actiones ſive ſecretarii 5. Græce & Latine. Græca è MS. Codice à Labbeo primum, ac deinde ab Harduino addita ſunt. Indicem ſcriptorum & epiſtolarum, quæ in his actis vel afferuntur vel citantur, dedi Volum. X. hujus Bibl. p. 185. ſeq. In hoc Concilio non modo Cyrus, Sergius, Paulus & Pyrrhus condemnati, ſed etiam proſcriptus *Conſtantis* Imp. *typus*, ut jam dixi ad A. 648. Actionem quintam claudunt Canones viginti, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum centum & quinque.

A. C. 650. a) *Cabilonenſis* Concilii à Clodoveo II. evocati, Canones XX. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXVIII. abbatumque & archidiaconorum VI. Epiſcoporum vice, & epiſtola Concilii ad Theodoſium Epiſcopum Arelatenſem.

653. *Toletanum VIII.* anno quinto *Recceswinthi* Regis, cujus epiſtola nec non decretum & Lex, Canonibus XIII. adjungitur, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum LII. Abbatum XII. Vicariorum Epiſcoporum X. & Virorum illuſtrium XVI. Canon 12. de Judæis: Canon 1. Symbolum Nicænum repetit & approbat.

† Placitum Judæorum Toletanæ Civitatis atque Hiſpaniæ ad Regem Receswinthum, editum à Baronio ad A. 653. n. 5. in quo CHriſto ſe nomen dare profitentur, ſimilisque placiti ſub Cinthilano Rege à ſe conſcripti mentionem faciunt.

a) Carolus le Cointe refert ad A. 644.

† In notis Garsiæ Loaisæ ad Concilium Toletan. quas Harduinus malo more omisit, exstat etiam *Isidori* Hisp. epistola ad Leudefredum Episcopum Cordubensem de officiis Ecclesiasticis, ex Codice MS. Bibl. Laurentianæ.

† Relatio factæ motionis inter Domnum *Maximum*, Monachum, & socium ejus coram Principibus in secretario. Ex collectaneis Anastasii Bibliothecarii à Sirmondo editis.

A. C. 655. *Toletani IX.* Concilii Canones XVII. Subscriptiones Episcoporum XVI. Abbatum VIII. Vicarii Episcopi unius, & virorum illustrium officii palatii quatuor.

656. † *Vitaliani* Papæ epistolæ 1] ad Paulum Archiepisc. Cretensem, 2] ad Vaanum, cubicularium Imperatoris, 3] ad Paulum Cretensem, 4] ad Georgium Episc. Syracusanum, 5] ad Oswi, Regem Nordanhumbrorum, Papæ de Paschate judicium expetentem, 6] ad Monachos Siculos.

Concilium *Toletanum X.* Canones septem, cum Decreto pro Potamio Episcopo Bracarensi (in quo affertur aliquid ex Concilii *Valentini* titulo IV.) & alio decreto de testamento Recimiri, Dumiensis Episcopi. Subscriptiones Episcoporum XX. & Vicariorum Episcoporum V.

† Tomus continens relationē de dogmatibus & controversiis, quæ motæ sunt inter *S. Maximum* & Theodosium Episcopum Cæsareæ Bithyniæ, ex collectaneis Anastasii quæ Sirmondus edidit.

658. *Namnetense* Concilium, de quo Flodoardus lib. 2. Hist. c. 8.

Privilegium libertatis, a) monasterio *S. Dionysii* concessum à *Landerico* Episcopo Parisiacensi anno XL. Cludovici, cum subscriptionibus ejusdem Landerici & Episcoporum XXIV.

659. Conventus *Clipiacensis*, de quo Aimoinus lib. 4. Hist. Francorum c. 41. & Præceptum *Clodovei II.* Regis pro libertate Monasterii S. Dionysii.

664. Synodus sive Collatio *Pharensis* in Anglia, rogatu Hildæ Abbatissæ, sub Nordanhumbrorum regibus Oswio patre & Alchfrido filio, in qua acerrime contenditur de ritu celebrandi paschatis, de tonsura sacerdotum & de aliis rebus Ecclesiasticis, præsente

a) γνησιότητα ejus in dubium vocavit Jo. Launojus, sicut etiam San-Germanensis, San-Medardensis privilegii & Turonensis S. Martini, aliorumque.

præsente Alchfrido Rege filio, Oswio Rege patre &c. Confer Bedam lib. 3. Hist. Eccles. c. 25.

A. C. 666. Concilium *Emeritense* in Hispania, Capitula XXIII. Subscriptiones Episcoporum XII.

667. De Concilio Romano in causa Johannis Lappensis, in Creta Episcopi, mentio in Vitaliani Papæ epist. 1. & 3.

Adeodati Papæ epistola ad Episcopos Galliæ de privilegio, quod concessum abbati monasterii *S. Martini Turonensis*. Ediderunt Massonus, Baronius, Sirmondus, Binius & Monsuyerius.

669. *Clotarii III.* Regis præcepta duo de fundatione & immunitate monasterii *Corbejensis*. Privilegium libertatis monasterio eidem concessum à Bertefrido Episcopo Ambianensi, cum subscriptionibus episcoporum XVI. Theodorici Regis Francorum præceptum, quo confirmat electionem Eremberti, abbatis Corbejensis.

† *Marculfi* a) formula de privilegio & Concessio Legis ad Privilegium.

670. De Synodo *Senonensi* b) XXX. Episcoporum, in qua subscriptum fuit privilegium immunitatis monasterio S. Petri Vivi, meminit Clarius monachus in Chronico Abbatiæ S. Petri Vivi Senonensis, apud Dacherium tom. 2. spicilegii p. 706.

Canones *Augustodunenses XVI.* S. Leodegarii Augustodunæ Civitatis Episcopi, ex collectione Canonum in Bibl. Ecclesiæ Andegav. & in Bibl. S. Benigni Divionensis, adde Labbeum p. 535. & 1887.

† 672. *Senonense* Vide Labbeum p. 1878.

673. Concilium *Herudfordiæ*, primo anno Lotharii Regis Cantii, præsidente Theodoro Cantuariæ sive Doroberniæ Archiepiscopo, in quo ea, quæ à Patribus tansmarinis canonice sunt antiquitus decreta, custodienda ab Anglis decernuntur, decem capita præcipue.

A. C.

a) Hunc Marculfum, non Regis Dagoberti, vixisse tempore ut contendit Labbeus pag. 531. sed formulas suas inscripsisse Landerico (non Parisiensi, sed) Meldensi Episcopo, qui Pipini & Caroli Magni ætate floruit, disputat Launojus in assertione inquisitionis in chartam immunitatis p. 616. seq. & in inquisitione ipsa p. 25.

b) à Cointio in Annalibus Francorum refertur ad A. 657.

A.C. 675. *Toletanum XI.* Canones XVI. Subscriptiones Episcoporum XVII. Vicariorum II. Abbatum VI. & Archidiaconi unius.

Bracarense, Canones IX. quorum primo Symbolum Nicænum repetitur & probatur. Subscriptiones Episcoporum VIII.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XVI.

677. *Agathonis* Papæ epistola 1) ad Imperatores Constantinum, Heraclium & Tiberium, Græce & Lat. in actione quarta sextæ Synodi A. 680. 2) ad Æthelredum Regem Merciorum & Theodorum archiep. Cantuariensem, Sexulfum, &c. Latine.

679. *Mediolanense*, sub Mansveto Episcopo, in causa Monothelitarum. Synodica ad Constantinum Imp. cum expositione fidei exstat ante acta sextæ Synodi, Latine.

Generale Anglicum *Hetfeldæ* celebratum, de quo Beda lib. 4. Hist. Ecclesi. Anglor. c. 17. & vita Theodori Cantuar. in Mabillonii sæc. 2. Benedictin. p. 1036.

Romanum de rebus Britannicæ Ecclesiæ, idem Beda c. 18. & Malmesbur. de gestis Pontificum Anglor. lib. 3. p. 263. & prolixius in vita S. Wilfridi, 4. sæcul. Benedictin. parte 1. pag. 492. 494.

Hoc anno Synodum in *Galliis* habitam fuisse contra Monothelitas, falso colligitur a) ex istis Synodi Romanæ sub Agathone verbis: *Felix, humilis Episcopus Arelatensis Ecclesiæ, legatus venerabilis Synodi per Galliarum provincias constitutæ*, aliisque similibus Adeodati Leucorum, & Taurini Telonensis, subscriptionibus prave intellectis. Aliud est enim, ut notat Harduinus, Synodus, hoc est collegium & numerus Episcoporum per diversas Galliarum provincias constitutus, aliud congregata in Galliis Synodus, sive in uno aliquo Galliarum loco, Episcoporum Synodus.

680. *Romanum* contra eosdem Monothelitas, de quo auctor Synodici veteris c. 133. supra p. 244. Epistolæ duæ in hoc Concilio scriptæ recitantur in sexta Synodo, actione quarta.

680. & 681. Acta *sextæ* synodi generalis, CONSTANTINOPOLITANÆ tertiæ, iisdem Monothelitis oppositæ, & à Constan-

a) apud Labbeum p. 1887.

tino Pogonato atque deinde à Justiniano Imp. confirmata, & Latine primum à Merlino & cæteris, Gr. & Lat. vero edita à Romanis A. 1608. atque inde à Binio in utraque posteriore editione: & repetita in Regia, tum à Labbeo & Hard. Episcopi teste Photio interfuere CLXX. subscriptiones a) comparent CLXVI. Quis in hoc Concilio præsederit, disputat Launojus lib. 7. epist. 8. pag. 729. seq. Adde Petrum de Marca lib. 5. c. 13. Constat actionibus XVIII. in quarum decima tertia συναναθεματίζεται Honorius Papa, de quo videant, qui volunt, quæ in medium afferunt Garnerius pag. 175. seq. ad librum diurnum Romanorum Pontificum, in quo & ipso Honorius p. 41. damnatur: & Historiæ Monothelitarum scriptores J. B. Tamagninus oppugnans, & Franciscus Combefisius, fidem Actorum asserens, aliique laudati à me Volum. X. hujus Bibl. p. 205. seq. Apud eundem Combefisium p. 241. seq. collatio Actorum sextæ Synodi ad MS. Tilianum Codicem. Indicem Epistolarum, quæ in Actis hujus Concilii afferuntur, & scriptorum, qui in illis citantur, dedi Volum. X. p. 185. seq. Canones ab hoc Concilio nulli editi.

†† Actorum ejusdem Concilii sexti versio Latina altera longe accuratior ex vetusto Codice MSto Bibl. Collegii Paris. S. J. ab Harduino publicata.

Synodus πενθέκτη sive *quinisexta* in Trullo b) palatii sacri secretario A. 692. c) sub Justiniano Rhinotmeto, in quam invehuntur Allatius lib. 1. de consensu cap. 27. & Altimura sive Mich. le Quien panoplia contra schisma Græcorum p. 123. seq. Neque Canonum illius ulla Latina vetus exstat interpretatio. Neque ante schisma à Græcis fuisse receptum contendit Nic. Comnenus Papadopoli p. 17. prænotionum mystagogicarum, sed certe à Nicæna secunda agnoscitur. Confer Beveregium p. 166. ad Synodicum, & p. 70. seq. Codicis Canonum vindicati. Exstant Græce & Latine post præmonitionem

a) Confer Lambecium VIII. p. 408.

b) Etiam sextam Synodum in Trullo celebratam constat ex singulis ferme illius actionibus sub init.

c) Harduin. 706. adde Lambecium VIII. p. 407.

tionem & Justiniani Imp. θεογραφωνητικόν λόγον ad Synodum *Canones centum & duo*, cum subscriptionibus Imperatoris, Patriarcharum quinque d) Episcoporum CCVII. Canones illi habentur etiam cum Beveregii notis & Zonaræ, Balsamonis & Alexii Aristeni scholiis in Pandectis Canonum laudati Beveregii.

Canones IX. Latine. Hi Concilio sexto præter reum tribuuntur in vetusto Codice monasterii sancti Bavonis urbis Gandavensis, ex quo Surius & deinde alii publicarunt, sed ad verbum repetita sunt ex capitulis Theodulfi Aurelianensis à 16. ad 25. ut Harduino notatum.

A.C.681. *Toletanum XII.* anno primo Fl. Ervigii Regis. Canones XIII. Subscriptiones Episcoporum XXXV. Abbatum IV. Vicariorum Episcoporum III. & virorum illustrium officii Palatini XV. Regis lex in confirmatione Concilii.

682. Sirmondo, (Labbeo 692.) *Rotomagense*, in quo monasterii Fontanellensis inter cetera editum est privilegium, ut refert Aigrardus monachus in vita S. Ansberti Episcopi Rotomag. apud Surium & Bollandum 9. Febr.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XVII.

Leonis II. Papæ epistolæ 1) ad Constantinum Imp. quæ Græcè & Lat. exstat, cum præmisso Constantini ad Leonem rescripto, ad calcem sextæ Synodi & Baronio utraque suspectæ est fidei; 2) ad Episcopos Hispaniæ, 3) ad Quiricum Episcopum, 4) ad Simplicium Comitem, 5) ad Ervigium Regem Hispaniæ.

683. *Toletanum XIII.* epistola Flav. Ervigii Regis ad Concilium. Symbolum Nicænum. Capitula XIII. Subscriptiones Episcoporum XLVIII. Abbatum VIII. Vicariorum Episcoporum XXVII. Virorum illustrium Officii Palatini, Comitum, Spathariorum, Procerum XXVI. Regis edictum ad omnes privatos sive fiscales populos: & Lex in confirmatione Concilii edita.

684. *Benedicti II.* Papæ epistolæ, quas spurias Baronius esse existimat, 1) ad Petrum notarium Regionarium, 2) ad Ervigium Regem Hispa-

d) Confer Theodorum Studitam lib. 2. Epist. 72.

Hispaniæ, eadem cum illa, quæ fuit supra quinta inter epistolas Leonis II. Epistolæ ad Episcopos Hispanos scriptæ de tuendis certis capitulis mentio in Concilio Toletano XV. A. 688.

Toletanum XIV. à præsulibus Carthaginis Provinciæ contra Monothelitas. Subscriptiones Episcoporum XVII. Abbatum VI. Vicariorum Episcoporum X.

Concilium *Cantuariensis* provinciæ sub Egfrido Rege Nordhumbrorum, ex Monastici Anglicani tom. I. p. 39. & 46.

685. Concilium *in villa regia*, in quo Episcopi aliquot gradu dejecti & S. Leodegarius Augustodunensis capitali sententia Ebroini factione à Theodorico Rege damnatus est. Ex auctore vitæ Leodegarii, apud Surium 2. Octobr.

†† *Adtwifordense* in Anglia, in quo S. Cuthbertus electus est Episcopus Lindisfarnensis, ut refertur in ejus vita apud Mabillon. seculo 2. Benedictin. p. 899.

* *Cantuariense*, ex Monastici Anglicani tom. I. p. 39. & 46. Labbeus p. 1874.

† 687. *Sergii* Papæ epistola ad Ceolfridum Abbatem, ex Malmesburiensi de rebus gestis regum Angliæ lib. I. c. 3.

688. *Toletanum XV.* in quo post præmissam Ervigii Regis epistolam & Nicænam probatam fidem, defenduntur inter alia hæ locutiones à Papa Benedicto notatæ; *Voluntas genuit Voluntatem, sicut & Sapientia Sapientiam*; & *Tres in CHristo DEI Filio profiteri.* Laudantur testimonia *Athanasii, Augustini* lib. XV. Trinitatis DEI, libro quæstionum contra Apollinaristas, Enchiridio, tractatu Symboli, & epistola ad Petrum; *Cyrilli* in libro, qui vocatur scholia; *Isidori*, in libris de differentia Naturæ CHristi vel nostræ; *Ambrosii* ac *Fulgentii.* Subscriptiones Episcoporum LXI. Abbatum XI. Vicariorum Episcoporum V. & Virorum illustrium Officii Palatini XVII. Lex in Confirmatione Concilii generalis, data anno primo Egicani Regis.

* *Theodori* Cantuariensis Archiepiscopi Capitula CXX. ex tomo nono spicilegii Dacheriani, apud Labbeum pag. 1875. Harduin. p. 1771. De hujus Theodori pœnitentiali dixi supra p. 73.

†Con-

*† Conventus *in palatio Theodorici* Francorum Regis. Vide Labbeum p. 1878. seq.

A. C. 691. *Cæsaraugustanum III.* Capitula V.

circa A. C. 692. Leges Ecclesiasticæ *Inæ* Regis occiduorum Saxonum seu Gervisorum, ex legibus ejus Saxonicis excerptæ, capitula undecim, ex duplici editione.

De *Quinisexta* Synodo *CPolitana* dictum supra ad A. 681.

693. *Toletanum XVI.* epistola Flavii Egicani Regis ad Concilium. Canones XIII. quorum primus est contra Judæos, a) secundus contra idolorum cultores. Regis epistola altera. Subscriptiones Episcoporum LIX. Abbatum V. Vicariorum Episcoporum III. Comitum Virorum illustrium XVI.

694. *Becancelda* in Anglia, celebratum præsidente Withredo Rege Cantii, & Bertwaldo Archiepiscopo Britanniæ, cum horum subscriptionibus, nec non Episcoporum Roffensis Tobiæ, & Botredi. Abbatissarum V. & Presbyterorum VII. Alia ejusdem Becanceldensis Concilii editio, tribus ex aliis Codicibus MSS.

Toletanum XVII. Epistola Regis Egicani: & post Nicænum Symbolum, Canones sive Capitula VIII. Lex in confirmatione Concilii edita.

† Capitula sive sententiæ XIII. excerpta ex superioribus Conciliis Gallicanis, quæ ex Garsia Loaisa Labbeus & editio Regia subjunxit; Harduinus omisit.

†† 695. *Autissiodorense*, in quo Tetricus Episcopus constituit qualiter Abbates vel Archipresbyteri in Ecclesia Divinum persolverent officium: taliter vero ordinavit, ut deservirent Kal. Januarii 1. hebdomada, basilica S. Germani, &c. ut prolixe describitur in historia Episcoporum Autissiodorensium cap. 24. in Labbei Bibl. nova MSS. tom. 1. p. 427.

697. (al. 702.) *Ultrajectinum*, in quo statutum est Prædicatores ad barbaricas nationes mitti oportere. Acta refert Marcellinus presbyter in vita S. Swiberti cap. 14. apud Surium die 1. Martii.

Bergamstedense in Anglia. Whitredi Regis Constitutiones

a) Contra Judæos etiam Toletan. III. can. 13. & IV. 57. 66. XII. 8. XVII. 8.

XXVIII. Et alii Canones X. quomodo damna & injuriæ sacris Ordinibus illatæ sint compensandæ.

A.C.698. *Aquilejense* Conciliabulum, in quo schismatici nonnulli quintam Synodum anni 551. ob damnata tria Capitula respuendam esse censuerunt, ut narrat Beda libro de sex ætatibus, Paulus Diaconus lib. V. c. 14. & Sigebertus in Chronico.

701. *Anglicanum* Concilium, sub Alfrido Rege Nordanhymbrorum, & Berthwaldo Archiepiscopo Cantuariensi, Theodori successore, ex Malmesburiensi de gestis Pontificum lib. 3. Theodori epistola ad Ethelredum Marciorum Regem. Wilfridi Episcopi Eboracensis ad Joannem VI. Papam.

704. *Toletanum XVIII.* Acta non exstant. Vide Rodericum Toletanum III. 14. & Baronium ad A. 701. n. 15.

circa A. 705. *Merciana* Synodus, in qua Aldhelmo, Abbati Maildui urbis sive Malmesburiensi, præceptum est ut librum scriberet adversus errorem Britonum in Paschate celebrando, ut narrat Beda lib. V. hist. Anglor. c. 19.

Romanum Concilium, in quo & Wilfridus Eboracensis absolutus est, & adnitente Justiniano Imp. ut Canones Synodi *Trullanæ quinisextæ* examinarentur, & qui probabiles viderentur esse, reciperentur, Pontifex Johannes VII. omnino recusavit. De priore illa Synodi causa vide Bedam lib. V. cap. 20. De posteriore Anastasium in vita Joannis VII.

Niddense, ad fluvium Nidde in Northumbria, ab Osredo Rege & Bertwaldo Archiepiscopo Cantuariæ. Vide Malmesburiensem lib. 3. de gestis Pontificum, & vitam S. Wilfridi in Mabillonii seculo III. Benedictin. p. 324.

Joannis VII. Papæ epistola ad Ethelredum Merciorum, & Alfridum Deirorum Reges, qua accepta Wilfridus in Archiepiscopatu Eboracensi confirmatur.

circa A. 708. De Synodo sub *Ina* Rege Occidentalium Saxonum habita loco incerto, in qua Episcopatus Occidentalium Saxonum in duas dividitur parochias. Beda lib. V. cap. 19.

709. *Constantini* Papæ epistola ad Brithwaldum Archiepisc. Cantuar. de visione Egvini Episcopi Wigorniensium: de Concilio habendo, de Cœnobio instituendo.

Charta

Charta *Kenredi* & *Offæ* Regum de terris, in quibus B. Virgo Egwino apparuisse dicitur, cum aliis plurimis Cœnobio Eveshamiæ collatis, cum subscriptionibus Constantini Papæ, Egwini Episcopi, Regis Kenredi & Regis Offæ.

Charta *Egwini* Episc. cum subscriptionibus ejusdem per signum crucis confirmantis: Kenredi Regis, Regis Offæ per signum crucis, Brithwaldi Archiepiscopi & Oswardi fratris. Ediderat Speelmannus.

Anglica Synodus generalis *Alnensis* sive in loco *Alne*, in qua donationes nascenti monasterio Eveshamensi collatæ confirmantur. Vide Brithwoldum Glasconiensem in vita S. Egwini apud Franciscum Godwinum de præsulibus Angliæ p. 501.

A.C. 712. CPolitana Pseudo-Synodus, in qua sexta Synodus à Monothelitis est reprobata, ut referunt Theophanes, Zonaras, Cedrenus.

* *Agathonis* Diaconi Epilogus ad Acta Synodi *sextæ*, Græce & Latine ex edit. Combefisii in Historia Monothelitar. p. 199. Sed Labbeus & Harduinus Combefisii versioni prætulere veterem interpretationem, quam repererunt in veteri Codice MS. Collegii Paris. S. J. ad calcem actorum sextæ Synodi.

* *Johannis* CPol. epistola Apologetica ad Constantinum Papam, de iis, quæ tempore tyrannidis *Bardæ* (Bardani) seu Philippici Imp. mota sunt adversus sextam Synodum, ex eodem Combefisio p. 211. Confer, quæ auctor Synodici veteris c. 136. supra p. 247.

Londinense Concilium, inquit Harduinus, quidam a) hoc tempore ponunt, in quo (occasione visionis Egwini) decretum de cultu imaginũ fuerit promulgatum, sed falso, ut eruditi viri jamdudũ monuerunt: cum de eo cultu in Anglia ante annos centum recepto, testis sit Beda, ubi de Augustino Anglorum Apostolo disserit. Vide Baronium ad A. 714. n. 3. & 4. & Labbeum p. 1421.

Concilium *totius regni Britannici*, per præceptum Regis Inæ, cum jam Gralam, filiam Cadwaladri, Regis Britonum, duxisset, unaque

a) ut Urspergensis, Baleus & Magdeburgenses, neque enim antiquum testem reperire Speelmannus potuit.

naque Cambriam totam & coronam Cadwaladri adeptus esset: in quo de mutuis conciliis inter Anglo-Saxones, Britones & Scotos statuitur.

A. C. 714. *Ceolfridi* Abbatis epistola b) ad Naitanum Regem Pictorum pro Catholico Pascha & Romana tonsura, cum Bedæ præfat. ex lib. 5. Hist. Anglorum c. 22.

Decretum Regis *Naitani* pro utroque illo ritu usurpando, ex eodem Beda.

Gregorii II. Papæ epistolæ duæ ad Bonifacium, quarum prior adhuc Presbytero potestatem facit Fidei mysterium incredulis annunciandi, posterior jam Episcopo respondet ad varias interrogationes & consulta.

Indiculus sacramenti, quod cum Episcopus ordinaretur, *Bonifacius* Romæ edidit.

Gregorii II. Capitulare, capitulis XIII. datum Martiniano Episcopo, Georgio Presbytero, &c. in Bavariam ablegatis, apud Labbeum p. 1452. & Harduin. p. 1861.

† Ejusdem epistolæ aliæ tredecim, 1] ad Carolum Ducem (Martellum) majorem Domus (Theodorici) Regis Francorum, cui commendat Bonifacium, 2] ad Episcopos, aliosque tum Clericos tum Laicos, 3) ad Clerum, Ordinem & Plebem consistentem Thuringi, cui Bonifacius ordinatus erat Episcopus: 4] ad Optimates Thuringorum, 5] ad universum Thuringorum populum, 6] ad universum populum Alt-Saxonum. *Caroli* majoris domus epistola generalis de suscepto in tuitionem Bonifacio, 7] Gregorii II. ad Bonifacium Episc. 8] ad Germanum c) CPol. Episc. 9] ad Ursum Ducem Venetiarum, 10. & 11] ad Leonem Isaurum d) Imp. 12] ad Serenum Forojuliensem Episc. 13] ad Donatum Gradensem Patriarcham, ejusque subditos.

CPolitana Synodus sub Germano Patriarcha, de qua Synodicon vetus c. 137. supra p. 247.

A. C.

b) Editionem Petri Francisci Chiffletii in Concordia Bedæ & Fredegarii Scholastici. Paris. 1681. 4. secutus est Harduinus.

c) Exstat in Concilio septimo A. 787. actione 4.

d) Utræque inter præambulares ejusdem Concilii septimi, sive Niceni secundi.

†A.C.719. *Trajectensis*, de transmittendis Evangelii Prædicatoribus in Provincias Paganorum. Vide Labbeum p. 1879.

721. *Romana*, adversus illicita conjugia sub Gregorio II. Canones XVII. Subscriptiones Episcoporum XXXII. Presbyterorum XIV. Diaconorum IV. Canon duodecimus est contra eos, qui hariolos, aruspices, incantatores observaverint, aut phylacteriis usi fuerint.

724. *Romana II.* in qua S. Corbinianus dimissionem ab Episcopatu Frisingensi petens à Pontifice, non obtinuit. Meminit Aribo in S. Corbiniani vita apud Surium 8. Sept.

726. *Romana III.* in qua Iconoclastarum damnatur hæresis, & cultus imaginum sacrarum confirmatur. Vide Hadrianum Papam in epistola ad Carolum Magnum. Meminit & Zonaras anathematis ibi dicti Iconoclastis.

731. *Gregorii III.* Papæ epistola ad Bonifacium, jam Archiepiscopum, cui pallium concedit, & ad novem interrogata respondet.

Excerptum ab eodem, ut volunt, Papa ex Patrum dictis, capitula XXXIII. judicia congrua Pœnitentibus. Petrus Pithœus juniori auctori tribuit, ut notavi supra p. 79.

† Aliæ sex Gregorii III. epistolæ, 1) ad omnes Episcopos, Presbyteros & Abbates, 2) ad Optimates & populum provinciarum Germaniæ, 3) ad Episcopos Bajoariæ & Alemaniæ, 4. 5. & 6) ad Carolum Martellum, Majorem Domus Regni Franciæ.

731.732. *Romana* duo Concilia, occasione sacrarum Imaginum, ut Anastasius refert in vita Gregorii Papæ. Confer, quæ auctor Synodici veteris c. 139. supra p. 248. & de *Hierosolymitano* Concilio c. 140. nec non c. 138. de *CPolitano* Leonis Isauri contra imagines, quod in illis fuit anathemati subjectum.

742. *Bonifacii* epistola ad Zachariam Papam, ex Baronio ad A. 742. n. 21. *Zacharia* Papæ 1] ad Bonifacium, 2] ad Burchardum Wirtziburgensem Episcopum, 3] ad Francos & Gallos (infra post Concilium Liptinense A. 743.) 4] ad Bonifacium, cui mittit pallia pro trib' metropolitanis, & monet de duobus malis Episcopis in Francia deprehensis, Adelberto & Clemente, de quibus infra ad A. 745. 5. & 6] ad eundem Bonifacium,

7] ad Pippinum, majorem Domus & ad Episcopos, Abbates & Proceres Francorum responsoria, de XXVII. capitulis à Pippino per Ardobanium missis, 8. 9. 10] ad Bonifacium, 11] ad diversos Episcopos Galliæ & Germaniæ, 12] ad Bonifacium de quæstionibus, quas per Lullum proposuerat. In decima harum epistolarum mentio non modo *Samsonis* Presbyteri Scoti, qui docuit sine mystica invocatione aut lavacro regenerationis posse fieri Catholicum Christianum per Episcopalis manus impositionem; sed & *Virgilii* presbyteri, de quo ita statuit Zacharias Papa: *De perversa autem & iniqua doctrina ejus, qui contra Deum & animam suam locutus est, si clarificatum fuerit ita eum confiteri, quod alius mundus & alii homines sub terra sint, seu sol & luna: hunc habito concilio ab Ecclesia pelle, sacerdotii honore privatum.* Confer de hoc Virgilio, antipodum assertore, Aventinum lib. 3. annalium Bojor. Velserum lib. V. rerum Boicarum p. 148. & Baelium in Lexico Gallice edito.

† Aliæ epistolæ Zachariæ Papæ quinque, 1. & 2) ad Bonifacium, 3) ad Episcopos Francorum, 4) ad Austrobertum Archiepiscopum Viennensem, 5) ad Theodorum Episc. Ticinensem. Bonifacii una ad Griphonem fratrem Pipini, majoris domus: altera ad Zachariam per Lullum presb. missa.

A.C. 742. Concilium apud *Clovesho* in Anglia, præsidente Æthelbaldo Rege Merciorum, & Cuthberto Archiep. Doroberniæ.

Germanicum, auctoritate S. Bonifacii celebratum, sub Carlomanno Majore domus Regiæ. Canones VII. a) ad quorum primum Labbeus annotat illum ab Hincmaro epist. 37. & in epistola Attinicensis Concilii A. 858. data ad Ludovicum Germaniæ Regem, Liptinensi Synodo (de qua mox infra) tribui. Sed Canon, quem Hincmarus epist. 37. tom. 2. Opp. pag. 657. ex Synodo apud Liptinas b) habita affert, nec in hoc Germanico

nec

a) Canones septem numerantur in tomis Concilior. Alii in sedecim distinguunt. In aliis, ut apud celeberr. Lunigium tom. I. spicileg. Ecclesiastic. p. 558. seq. nulla plane Canonum distinctio.

b) Verba Hincmari sunt: *Et in Synodo apud Liptinas habita, cui sub Karlomanno Principe Georgius Episcopus & Joannes sacellarius ac S. Bonifacius ex prae-*

cepto

nec in proximo Liptinensi legitur. Et Attiniacensis Synodi epistolam illo anno scriptam, in qua hoc fiat, nusquam reperio. Cæterum de hoc Concilio juvabit consulere Martini Diefenbachii collationem ad Synodum *Francicam*, Jen. 1708. 4.

A.C. 743. *Liptinense*, c) in quo superioris Synodi decreta confirmata, conditique Canones IV. addita etiam idiomate Theotisco *abrenunciatio diaboli* d) in baptismo consueta fieri, & Latine præter allocutiones Sacerdotum tres ad plebem de conjugiis illicitis, de tardius affulgente luce Evangelii & de Sabbato: *Indiculus superstitionum* e) *& paganiarum*, ex Codice veteri Palatino Vaticano erutus primum ab Holstenio, deinde in illustrissimi Fürstenbergii monumentis Paderbornensibus p. 308. publicatus. Postea à multis, ut Baluzio tom. 1. Capitular. Regum Francor. pag. 150. Conringio appendice libri de origine Juris Germanici p. 339. Simone Pauli Argentinensi in miscellis antiquæ lectionis p. 73. aliisque.

De Canonibus & Statutis Synodi rogatu principum *Francorum* & *Gallorum* celebratæ, ex *Bonifacii* f) epistola centesima quinta ad

cepto Zachariæ Papæ præsederint, legitur, ut si vir mulieri desponsatæ, dotatæ, ac publicis nuptiis ductæ secundum Apostolum debitum conjugale non potuerit reddere, & hoc aut amborum confessione, aut certa qualibet adprobatione fuerit manifestum, ut separentur, & mulier, si continere nequiverit, alteri viro legaliter nubat.

c) Liptinæ seu Leptinæ veteri palatio Cameracensis pagi, cujus rudera non procul à Binchio Hannoniæ oppido visuntur. Confer Mabillon. de re diplomatica lib. 4. pag. 293. seq.

d) Vide Dieterici von Stade ξ μακαρίτε specimen Otfridi p. 16. ubi hanc abrenunciationem exhibet cum versione & notis: nec non V. C. Jo. Georgii Eccardi Catechesim Theotiscum p. 77. seq. & 47. Hermannum Adolphum Meinders de statu relig. & reip. sub Carolo Magno & Ludovico Pio, Lemgov. 1711. 4. pag. 142.

e) Nonnulla hujus indiculi illustrantur à viris doctissimis Joanne Reiskio in disquisitione edita Germanice de igne superstitioso, Niedfyr vel Nodfyr, Francof. 1696. 8. & Caspare Sagittario in Antiquitatibus Ethnicismi & Christianismi Thuringici, itidem Germanice vulgatis Jen. 1685. 4. lib. 1. cap. 3. Præcipue in laudato Meindersii commentario p. 144. seq. quo Capitularia duo Caroli Magni de partibus Saxoniæ, & indiculum illum erudite explicavit.

f) S. Bonifacii epistolas cum notis vulgavit Nic. Serarius S. J. Moguntiæ 1605. 4. recusas ibidem 1629. 4. & in Bibl. Patrum Paris. Colon. tom. 8. & tom. 13. Lugd. Plerasque Zacha-

ad Cuthbertum Archiepiscopum. Epistola *Zachariæ* Papæ ad Francos & Gallos.

Concilium *Romanum I.* sub Zacharia Papa, anno tertio Artabasdi, & Luithprandi Regis trigesimo secundo, Capitula XV. Confer Baronium ad A. 743. n. 18.

A.C. 744. *Suessionense* sub Pippino, Majore Domus Regiæ, ab Episcopis XXIII. Canones X.

745. *Germanicum*, in quo Aldebertus & Clemens damnati, & Gervilioni ob homicidium deposito, successor in Archiepiscopatu Moguntino datus Bonifacius. Vide Serrarium lib. 3. Hist. Moguntin. c. 44. edit. secundæ.

Romanum II. contra eosdem Aldebertum Episcopum & Clementem, ex Sirmondi apographo & Gretseri editione epistolarum Bonifacii. In actione *prima*, epistola Bonifacii 135. ad Zachariam Papam. In actione *secunda* initium vitæ Aldeberti illius, & de epistola quam velut CHristi in Hierosolyma cecidisse finxit, de qua dixi in Codice Apocrypho Novi Test. tom. 1. pag. 309. In actione *tertia* Precatio ejusdem Aldeberti. Subscriptiones Episcoporum VIII. Presbyterorum XVII.

Gemmuli Diaconi Rom. epistola ad Bonifacium, ex Baron. ad A. 745. n. 46.

XXXVI. Statuta *S. Bonifacii*, ex tomo nono Spicilegii Dacheriani, apud Labbeum p. 1890. & Harduin. p. 1943.

747. *Clovesboviense II.* anno regni Æthelbaldi XXXII. Epistola S. Bonifacii ad Cuthbertum Archiepisc. Cantii. Tituli capitulorum XXXI. ex duplici enarratione, quarum altera exstat apud Malmesburiensem de gestis Pontificum lib. 1. in Cuthberto.

Zachariæ Papæ & Bonifacii Epistolas dedit etiam laudatus Lunigius tom. I. Spicilegii Ecclesiastici. Bonifacii vitam scripsit, præter Ludgerum & Radbodum, Othlonus T. 4. Canisii, & apud eundem Serarium libro tertio rerum Moguntinar. & Willibaldus apud Surium ad 5. Iunii, & in Actis Sanctor. tom. 1. Iunii p. 452. ubi p. 477. etiam vita scripta à Presbytero S. Martini, Ultrajectino, & pag. 481. ab alio Monasteriensi. Ruthardus, Rabani discipulus, carmine heroico apud Canisium tomo IV. E recentioribus idem Serarius, & in ligno vitæ lib. 5. Arnoldus Wion; atque ex nostratibus, præter Spangenbergios & Joh. Letznerum, Caspar Sagittarius in Antiquitatibus supra memoratis, quibus titulus: Gründlicher und ausführlicher Bericht von dem Heyden- und Christenthum der alten Thüringer / Jen. 1685. 4.

berto. Synodus Cuthberti Archiepiscopi, Capitula ipsa XXX.

Egberti, Eboracensis Archiepiscopi, è dictis & canonibus SS. Patrum capitula CXLV. & ex libro secundo ejus Pœnitentialis capitula XXXV.

*Ejusdem Dialogus de institutione Ecclesiastica per interrogationes & responsiones XV. Confer, quæ de hoc Egberto notavi supra p. 75.

† Venerabilis *Bedæ* Canones de remediis peccatorum, Capitula XV. Vide supra p. 74. seq.

† A.C. 748. Concilium *Duriense*, cujus ex Annalibus Metensibus meminit Labbeus p. 1880.

† 751. *Pippini* Regis epistola ad Bonifacium Archiepisc. qua confirmat Privilegium & Donationem Abbatiæ Fuldensis, apud Labbeum p. 1880.

752. *Stephani II.* Papæ responsa XIX. quæ cum in Francia esset, dedit in Carisiaco villa Brittaniaco monasterio in parochia Noviomagensi.

† Ejusdem epistolæ 1] ad Pippinum Regem Francorum, 2] ad Francorum Proceres, 3] ad Pippinum ejusque filios Reges, alia apud Labbeum p. 1882. 4] ad Pippinum, Romana urbe obsessa ab Aistulpho & Longobardis, 5] ad Francos sub nomine Petri Apostoli, pro subsidio contra Longobardos, 6] ad Pippinum, cui ob urbem liberatam agit gratias, 7] Præceptum de hospitali & domo Romæ Fulrado abbati concessa, cum privilegio indulto eidem Fulrado ejusque successoribus.

*† Alia duo privilegia eidem data Fulrado.

† Revelatio Stephani II. Papæ, cum in S. Dionysii monasterio exitiali morbo teneretur, apud Labbeum p. 1649. adde p. 1881.

† Epistolæ S. Bonifacii 1] ad Stephanum II. Papam, 2] ad Fulradum Abbatem S. Dionysii, Pippini Regis Cappellanum, 3] ad Pippinum Regem Francorum.

Vermeriense Concilium, præsente Pippino Rege. Canones XXI.

753. Synodus *Metensis*, sub Domino Pippino facta. Capitula VIII.

754. *CPolitana* CCCXXXVIII. Episcoporum adversus cultum sacrarum imaginum sub Constantino Copronymo Imp. Acta recitantur

citantur in Actione sexta Concilii Nicæni II. A. 787. Confer Synodicon vetus cap. 141. supra p. 249.

A.C. 755. *Vernense* Concilium in Verno Palatio, Pippini Regis auctoritate, Canones XXV.

†756. *Liptinense*, de quo Labbeus p. 1883.

757. *Pauli* Papæ constitutum de Ecclesia & Monasteriis à se erectis, cum subscriptionibus Episcoporum XXIII. & Presbyterorum Cardinalium XIX. ex Baronio ad A. 761. n. 1. Labbeus p. 1689. Harduin. p. 1999.

† Index & argumenta XXXI. epistolarum Pauli Papæ ad Pippinum Regem, ex eodem Baronio.

† Epistolæ ejusdem octo ad Pippinum, una ad Carolum & Carolomannum, Pippini filios; alia ad Francos universos, nec non diploma pro immunitate monasterii S. Hilari Galiatensis sub Ravennate Ecclesia positi.

756. *Compendiense* Concilium apud Compendium in generali populi Conventu, Canones XVIII.

* *Chrodegangi* Archiepiscopi Metensis privilegium, pro Gorziensi Abbatia ab ipso fundata, cum subscriptionibus Episcoporum XXIII. & aliorum XII.

†758. Conventus *Compendiensis*, de quo Labbeus p. 1884.

†759. Conciliabulum *Germanicum*, de quo Walfridus in vita S. Galli apud Surium 16. Nov.

761. *Romanum* Concilium, in quo Constitutum Pauli Papæ, de quo supra.

† *Volvicense*, in agro Ricomagensi Aruernorum, præsente Pippino Rege. Vide Labbeum p. 1884.

Conventus in villa *Duria*, pagi Ripuariensis, sub Pippino Rege. Mentio in Annalibus Metensibus sive Chronico S. Arnulphi, & in lib. 6. Collectionis Historicæ, apud Canisium tom. 2. antiquar. lect.

763. Conventus *Nivernensis*, de quo idem S. Arnulphi Chronicon. Vide Labbeum p. 1885.

764. *Wormatiensis*, de quo Annales Fuldenses.

765. *Attiniacensis*, apud Attiniacum villam; Acta quædam cum subscriptionibus Episcoporum XXVII. & Abbatum XVII.

A.C.

A.C. 766. *Aurelianensis*, de quo Annales Fuldenses.

767. Concilium *Gentiliacense* (al. Salmuntiacense) de cultu sanctarum imaginum, & de sanctissima Trinitate.

† *Bituricense*, de quo Labbeus p. 1886.

† *Stephani III.* Papæ epistolæ 1] ad Bertradam Reginam, 2. & 3] ad Carolum & Carolomannum Reges, 4] ad Carolomannum, quo compaternitatis spiritalis officium ipsi offert, apud Labbeum p. 1886.

768. Conventus apud *S. Dionysium*, in quo Pippinus Rex paullo ante mortem regnum Francorum divisit inter filios suos Carolum & Carolomannum, ut meminit auctor collectionis historicæ lib. VI. extremo apud Canisium tom. 2. antiqu. lect.

769. Concilium *Romanum* in Lateranensi basilica, de electione Pontificis & cultu sacrarum imaginum, in quo duodecim selectos è Gallia Episcopos adfuisse, testatur Anastasius in vita Stephani III.

* Decretum Synodale *Stephani IV.* Papæ, ex Concilio Lateranensi contra sedis Apostolicæ invasores & Iconomachos habito, ad editionem Romanam Lucæ Holstenii, addito fragmento ex Ratherii Veronensis epistola 2. apud Dacherium tom. 2. Spicileg.

770. Concilium *Wormatiense*, ex quo Canones nonnulli in Capitularibus Regum Francorum lib. 6. & 7.

771. Concilium *ad Valentianas*, cujus acta nulla exstant.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XVIII.

† Epitaphium Hadriani Papæ, à *Carolo Magno* Rege compositum, undeviginti distichis constans.

† Index & argumenta XLVI. epistolarum *Hadriani* Papæ.

Hadriani Papæ epistolæ, ad Carolum Magnum tres (quæ apud Labbeum sunt 7. 9. & 10.) deinde una ad Tilpinum Archiep. Remensem, ex Flodoardo lib. 2. cap. 17. & alia ad Bertherium Viennensem Metropolitanum, quam habet Labbeus p. 1888. Privilegium monasterio S. Dionysii concessum. Decretale precum quorundam Episcoporum A. 779. Constitutio *Caroli Magni* Regis, seu epistola generalis de scholis per singula episcopia & monasteria instituendis.

† Aliæ Hadriani ad Carolum Magnum epiſtolæ XV. (Ejusdem ad Conſtantium & Irenem, nec non ad Taraſium Patriarcham cum hujus reſponſionibus leguntur in Actis Concilii ſecundi Nicæni A. 787.)

772. *Wormatienſe* Concilium, à Carolo Magno ante bellum Saxonicum ſuſceptum, meminit Chronicon S. Arnulphi.

Capitulum *de purgatione Sacerdotum* lib. 7. Capitular. Francor. c. 205. ad poſterius aliquod Concilium pertinet, celebratum Wormatiæ non ante A. 786.

Concilium *Bavaricum*, apud Dingolvingam (Dingelfind ad Iſaram amnem) ſub Taſſilone duce Bavariæ, Canones XIV. & de popularibus legibus capitula XVI. Bojoariorum Epiſcopi VI. & Abbates XIII. memorantur. Primus ediderat Marcus Velſerus lib. V. rerum Boicarum p. 161. ſeq.

773. *Genavenſe* (Genuæ in Italia) à Carolo M. celebratum, cum ad Italicam expeditionem pergeret, de qua Labbeus p. 1799. ſq.

Epitome Canonum, quam *Hadrianus* Papa Carolo M. Romæ obtulit. Vide, ſi placet, quæ notavi ſupra p. 63.

Epiſtola ad Carolum Magnum Regem. Codici Canonum præmiſſa, quæ incipit: *Divina fulgens doctrina, ſceptra præcelſi regni.* Acroſtichis reddit hæc verba: *Domino Eccell. Filio Carulo Magno Regi Hadrianus Papa.*

775. Concilium *in villa Duria*, cum alteram adverſus Saxones expeditionem ſuſcepit Carolus M.

776. *Wormatienſe*, ante tertiam expeditionem adverſus eosdem Saxones.

777. *Paderbornenſe*, ad ſtabiliendam Saxonum fidem, memoratur à Gobelino Perſona in Coſmodromio. Adde Labbeum pag. 1889.

779. *Caroli Magni* Capitulare, anno regni ejus undecimo in Synodali Conventu editum. Capitula XXIV.

† 780. Concilium *Lippienſe* de ſedibus Epiſcopalibus in Saxonia erigendis, ex Alberti Crantzii Metropoli lib. 1. c. 12. memorat Labbeus p. 1827.

†† circa A. C. 781. Synodus *Antiochena* de ſacris imaginibus, ſub Theodorito ſive Theodoro Patriarcha, ex cujus Synodica quædam affert

affert Theodorus Studita lib. 2. epist. 294. p. 700. & in antirrhetico secundo p. 124. Harduin. p. 2060.

† A.C. 782. *Coloniæ* habitam Synodum, cui ipse Carolus M. interfuit, ex Eginhardo Baronius annotavit.

† *ad Lippiam fluvium*, vide Labbeum p. 1889.

785. *Hadriani* Papæ Capitula LXXX. collecta ex Græcis & Latinis Canonibus & Synodis Romanis & decretis Præsulum ac Principum Romanorum, traditaque *Ingilramno* Mediomatricæ urbis Episcopo, sive potius ab Ingilramno hoc oblata Hadriano Papæ. Vide Baluzium §. 4. præf. ad Antonium Augustinum de emendatione Gratiani, & in notis p. 491. 492. Carolum le Cointe tom. VI. Annal. Francor. p. 263. seq.

† Antonii Augustini in Capitula illa notæ.

Paderbornense, ad statum Ecclesiarum in Saxonia disponendum. Vide Albertum Crantzium in Metropoli lib. 1. c. 9. & lib. 2. cap. 23.

786. *Wormatiense* Concilium, cujus acta interciderunt. Vide Labbeum p. 1890.

787. *Calchutense* in Northumbria (al. in Merciorum regno) à Gregorio Ostiensi & Theophylacto Tudertino Episcopis & legatis Hadriani Papæ, coram Rege Ælfuvaldo & Archiepiscopo Eboracensi Eambaldo celebratum. Canones XX. cum subscriptionibus Ælfuvaldi Transhumbranæ, gentis Regis, Episcoporum, Abbatumque, Ducum, Comitis & Patricii.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XIX. LABBEI VII. ET HARDUINI IV.

Gregorii II. (sive III. potius) Papæ epistolæ duæ ad Leonem Isaurum scriptæ A. 717. vel 732. Græce & Lat. ex edit. Frontonis Ducæi, quam repetit Baronius ad A. 726. n. 28.

787. Concilium NICÆNUM II. quod pro *Septima generali* venditant plerique, habitum pro imaginum cultu sub Constantino & Irene, Actiones VIII. Tarasio Patriarcha CPol. & Episcopis CCCL. subscriptoribus. Acta ex Latina *Anastasii* Bibliothecarii versione prodierunt in prioribus Conciliorum editioni-

bus, etiam prima Biniana. Sed deinde Græca accesserunt in editione Romana, duabus Binii posterioribus, Regia & Harduini. a) Quæ vero præterea in iisdem vel præmittitur vel subjungitur Latina versio, inscribiturque vulgata & antiqua editio, eam Harduinus observavit auctorem habere *Gybertum Longolium*, qui nomen suū diserte in editione Colon. 1540. fuit professus. In utraque Latina versione desideratur actio octava, quam Græco-Latinæ editiones cum nova versione habent: in illa occurrunt *Canones XXII.* quos tamen ipsos ex Anastasii versione habemus, habemus etiam in Beveregii Synodico illustratos scholiis Græcis Balsamonis, Alexii Aristeni, Zonaræ, &c. De præsidibus hujus Concilii, & quod à Latinis diu sit rejectum, videsis Jo. Launoji epist. VIII. 9. p. 733. seq. & Petri Allixii diss. de Conciliorum quorumvis definitionibus ad examen revocandis. Plura testimonia, quæ in his actis laudantur, commentitia esse & nulla fide digna, atque ut bene Pagius ad A. LVI. n. 3. agnoscit, ex apocryphorum hausta quisquiliis, pulchre notarunt Dallæus libris de imaginibus, & Frider. Spanhemius in historia imaginum restituta tom. 2. Opp. contra Lud. Maimburgii historiam iconoclastarum, & Natalem Alex. Synodicum tomum à Philotheo CPol. Patriarcha septimæ Synodo suppositum, memorat Allatius p. 146. de libris Græcorum Ecclesiasticis.

Hadriani Papæ ad Carolum Regem (post Concilium Francofurtense A. 794.) de imaginibus scriptum pro Synodo II. Nicæna.

EDIT.

a) Indicem Epistolarum & monumentorum, quæ in his Actis occurrunt, scriptorumque qui in illis allegantur, dedi volum. VIII. hujus Bibl. p. 786. seq. Ex iisdem actis petitæ sunt sententiæ SS. Patrum de sacrarum Imaginum usu, apud Euthymium parte 2. Panopliæ tit. 19. & seorsim editæ cum Guil. Morelli versione Paris. 1562. & in auctario Bibl. Patrum Ducæano Paris. 1624. T. I. p. 725--741. & in Bibl. Patrum Morelliana Paris. 1644. 1654. tomo XI. Conferendus etiam Jo. Damascenus libris de imaginibus, in quos indicem scriptorum exhibui volum. VIII. pag. 783. nec non Theodori Studitæ scripta tomo quinto Opp. Sirmondi: & Nicephori CPol. contra Iconomachos apologeticus & antirrhetici, de quibus dixi volum. VIII. p. 643. seq. Denique libri quatuor Caroli M. de imaginibus, in quos indicem scriptorum habes infra ad A. 794.

EDIT. REGIÆ TOMUS XX.

Wormatiense V. in caussa Tassilonis Bajoariorum Ducis, de quo Rhegino. Confer de hoc Tassilone canonem tertium Concilii Francofordiensis A. 794. & notas virorum doctorum ad Eginhartum in vita Caroli Magni c. XI. p. 60. seq. clariss. Jo. Hermanni Schminckii.

A.C. 788. Concilium *in villa Ingelheim*, ubi Tassiloni sobrino suo perfidiæ damnato vita à Carolo concessa, & permissum, ut cum Theodilone filio monasterium intraret.

Narbonense, cum subscriptionibus Episcoporum XXV. & Presbyterorum ac Diaconorum IV. Ediderat Guil. Catellus in commentariis historiæ Languedociæ, & Baluzius ad Petri de Marca lib. VI. cap. 25.

Britannicum apud *Acleam*, post Regem Nordanhymbrorum Elfuvaldum à patricio Siga occisum.

789. Capitulare Synodale *Aquisgranense* sive edictum Legationis de Canonicis institutis, Capitula LIX. item alia Capitula XXIII. cum XVI. Capitulis Caroli Magni Regis ad Monachos proprie spectantibus: & aliis Capitulis XXI. de diversis rebus partim ecclesiasticis, partim politicis, quibus duo adhuc alia Harduino & aliis præterita ex Codice Thuano subjungit Baluzius tom. 1. Capitular. Regum Francorum p. 245.

790. *Wormatiensis* Conventus, de quo S. Arnulfi Chronicon.

791. Concilium *Forojuliense* à Paulino Aquilejensi congregatum Anno XXIII. Caroli Regis, in causa SS. Trinitatis & Incarnationis Verbi. Symbolum fidei. Capitula XIV.

792. *Ratisponense*, contra Felicem Urgelitanum sive Orgellitanum in Hispania Episcopum, præsente Carolo Rege.

793. Collatio *Verolamii*, sub Offa Rege Merciorum, de exquirendo S. Albani Britannorum Protomartyris sepulturæ loco.

Concilium ibidem, de cœnobio S. Albano instituendo.

794. Aliud Concilium ibidem, post reditum Offæ Regis, qui terras S. Albano donat & perpetuum hospitium itinerantibus Conventum instituit.

Francofordiense, in quo 1] *Hadriani* Papæ ad Episcopos Hispaniæ contra

contra *Elipandum* Episcopum Toletanum, Felicianæ hæreseos, de CHristo adoptivo tantum DEI Filio, defensorem. 2] Libellus Episcoporum Italiæ contra Elipandum, decreto Concilii missus ad Provincias Hispaniæ. 3] Synodica Concilii ab Episcopis Galliæ & Germaniæ ad præsules Hispaniæ missa. 4] *Caroli Magni* epistola ad Elipandum & cæteros Episcopos Hispaniæ, in qua trium etiam superiorum libellorum mentio. 5] Canones XVI. Concilii Francofordiensis, quorum primo hæresis Elipandi & Felicis, secundo Synodus Græcorum pro adorandis imaginibus habita rejicitur; tertio de Tassilone, qui Canon primus est apud Baluzium in Capitulari Francofordiensi T. 1. Capitularium p. 263. Ultimo commendatur Synodo à Rege Alcuinus, ad cujus operum calcem hi Canones, sed mutili ante Sirmondi editionem legebantur. Confer etiam Goldasti collectionem de imaginibus p. 62. sq. *6] *Paulini* Patriarchæ Forojuliensis epistola ad Heustulfum, qui uxorem suam occidit causa adulterii propter unius testimonium. (Meminit Flodoardus III. 21. hist. Remensis, vide etiam Burchardum Wormatiensem lib. 6. decreti c. 40.)

Non plura de Synodo Francofordiensi apud Conciliorum collectores leguntur: quid, quod à Binio, & in Regia atque apud Labbeum etiam pugnatur pro Baronii sententia minime credibili, qui cætera Francofurtensis Synodi Acta imaginum cultui adversa, & præcipue oppositos Synodo secundæ Nicænæ, Caroli Magni libros a) jussu ejus ab Alcuino b) scriptos suspectos reddere, levibus argumentis conatus est. Operæ igitur pretium esse existimo hoc loco diligentius recensere, conferendum omnino volumen à Goldasto editum Francofurti A. 1608. 8. hoc titulo:

Impe-

a) Pro illis Carolo M. asserendis, qui zelo DEI & veritatis studio cum conhibentia regni sui Sacerdotum, hoc se opus aggressum, & nec cum Iconoclastis frangere se imagines, nec cum illorum adversariis adorare eas se profitetur, vide quæ B. D. Jo. Georgius Dorscheus in Collatione ad Concilium Francofordiense, Argentorat. 1549. 4. pag. 88. & Christianus Nifanius in ostensione de Carolo M. non Papista pag. 359. & ejus vindicias contra Nic. Schatenium p. 805. seq. Io. Dallæus de imaginibus IV. 3. Frid. Spanhemius in historia imaginum restituta tom. 2. Opp. pag. 826. &c.

b) Vide, quæ ex Hovedeni Annalibus ad A. 792. & Westmonasteriensi ad A. 793. Vossius lib. 2. de Hist. Lat. p. 290.

Imperialia decreta de cultu imaginum in utroque Imperio tum Orientis quam Occidentis promulgata, nunc primum collecta, recensita & notis illustrata.

Catalogus Decretorum Imperialium.

1. *Theodosii II.* & *Valentiniani III.* Impp. Constitutio de Imagine Crucis non ponenda humi, vel non sculpenda aut pingenda temere. A. C. 428. pag. 1. Ex Codice Justinianeo lib. 1. tit. 8.
2. *Philippici Bardanæ* Imp. Edictum de tollendis imaginibus. Wernero memoratum Rolevinkio & in Synodo CPol. A. 713. ut ajunt comprobatum, pag. 5.
3. *Synodus Nacoliana*, super edicto Gizidi Arabum Principis de tollendis imaginibus, sub *Theophilo* Natoliæ Metropolita. A. 726. p. 15.
4. *Leonis III. Isauri* Imp. Edictum de Imaginibus tollendis. Anno 726. pag. 15.
5. *Constantini VI.* Caballini Imp. Edictum de tollendis imaginibus. Anno 741. p. 19.
6. *Synodus Constantinopolitana*, pro VII. Oecumenica, venditata à nonnullis adversus cultum imaginum, celebrata ab eodem *Constantino* Imperatore & *Leone* filio. Anno 754. p. 23. ex actione VI. Concilii secundi Nicæni.
7. *Synodus Gentiliacensis*, celebrata à *Pippino* Rege, de sanctissima Trinitate & cultu imaginum. Anno 766. pag. 53.
8. *Christophori* & *Nicephori* Cæsarum Edictum de non adorandis imaginibus. Anno 775. p. 57.
9. *Leonis IV.* Imp. Sanctio de non adorandis imaginibus. A. 780. p. 59.
10. Fragmentum sive Canones duo *Synodi Francofordiensis* contra hæresin Felicianam & cultum imaginum, celebratæ à *Carolo Magno* Imp. Anno 794. p. 61. Hujus Synodi Canones LVI. deinde integriores à Sirmondo atque hinc in Conciliorum Collectionibus esse editos, jam supra notavi.
11. *CAROLI Magni* Imp. Capitulare de non adorandis imaginibus, libris IV. constans. Anno 794. in Synodo Francofurtens. publicatum & Hadriano Papæ missum, oppositumque decreto Constantini VII. Imp. & Irenes, Synodoque Nicænæ secundæ p. 67.-585. ex editione *Joannis Tilii* EpiscopiMeldensis, qui sub *Eliæ Phil yra Christiani* nomine vulga-

vulgavit Parif. 1548. 8. Sed prodierit jam editio Anni 1518. quam in Bibl. Bodlejana evolviſſe ſe teſtatur Rev. noſter *Wolfius*, cujus vide notas ad Caſauboniana p. 308. Et Flacius narrat, ſe librum illum legiſſe in decimo ſexto vulgatum. Succedunt inde Notæ Goldaſti p. 585. Flacii de hoc opere teſtimonium p. 592. Syllabus auctorum, qui hoc Capitulare negare vel oppugnare aggreſſi ſunt p. 597.

12. *Nicephori I. de Genicis* & *Stauratii* Impp. Edictum de non adorandis imaginibus. Anno 810. p. 699.

13. *Michaëlis I. Curopalatæ* & *Theophylacti* Impp. Edictum de Manichæis & Sergiotis, & de cultu imaginum. Anno 811. ex Lucæ Siculi hiſtoria pag. 611.

14. *Leonis V. Armeni* Imp. edictum de abrogandis imaginibus. Anno 814. ex Michaële Monacho in vita Theodori Studitæ p. 603.

15. *Michaëlis II. Balbi* Imp. edictum de pace religionis & non perſequendis Iconolatris. Anno 821. p. 607. ex eodem Michaële.

16. *Michaëlis* ejusdem & *Theophili* Impp. epiſtola ad *Ludovicum Pium* Imp. Rom. de non adorandis imaginibus. Anno 824. ex Bibl. Petri Pithœi p. 610.

17. *Synodus Pariſienſis*, habita à *Ludovico Pio* & *Lothario* Impp. de cultu imaginum. Anno 825. p. 623. ex ejusdem P. Pithœi Bibliotheca vulgaverat Jac. Bongarſius Francof. 1596. 8.

18. *Michaëlis II. Balbi* & *Theophili* Impp. edictum de non adorandis imaginibus & Sanctorum reliquiis. Anno 829. p. 755.

19. *Theophili* Imp. edictum de inquirendis & puniendis Iconolatris. Anno 830. p. 737.

20. *Theophili* ejusdem edictum de non adorandis neque pingendis imaginibus. Anno 832. p. 759.

21. *Ludovici I. Pii* Imp. Rom. Excerptum de Cultu imaginum, ex *Claudii* Taurinenſis Epiſcopi Apologetico, ſive potius ex Jonæ Aurelianenſis adverſus Claudium libris, p. 761.

22. *Bardæ Curopalatæ* Cæſaris & Synodi Conſtantinopolitanæ decretum de erigendis, ſed non adorandis Imaginibus. Anno 861. p. 772.

23. *Michaëlis III. Porphyrogeniti* Imp. Conſtitutio de non adorandis imaginibus. Anno 866. p. 766.

Syl-

Syllabus Auctorum,

Qui in his Decretis ab Imperatoribus & Episcopis vel laudantur aut improbantur, aut etiam explicantur.

ad paginas editionis Goldastinæ.

Par-

Hactenus Goldasti collectio.

Antequam vero ad Concilia pertexenda revertar, juvat hoc loco inserere etiam diatyposin sive descriptionem operis luculenti, quo Vir egregius *Stephanus Baluzius Capitularia Regum Francorum* laudatissimo studio collegit, atque erudita industria digessit & illustravit, Paris. 1677. fol. apud Franciscum Muguet, Regis & Archiepiscopi Paris. typographum.

TOMO I.

Chlotarii II. edictum in Concilio Parisiensi (de quo dictum ad A. 595.) pag. 22.

Dagoberti Regis Capitulare triplex quo circa A. 630. legem *Ripuariorum* (ad ripam Rheni colentium) *Alamannorum*que & *Bajuvariorum* à Theodorico Catalauno Francorum Rege pridem conditam post Childebertum & Chlotarium renovavit emendavitque per viros illustres Claudium, Chaudum, Indomagum & Agilulfum, pag. 25.

Lex Francorum Ripuariorum capita LXXXIX. pag. 27. Alamannorum capita XCIX. p. 55. & ex veteri codice Remensi addita à Baluzio capitula XLIV. p. 85. item alia capitula III. p. 90. Lex Bajuvariorum tituli XXI. Capitula CCII. pag. 91. De aliis harum legum editionibus dixi in Bibl. Latina lib. IV. cap. 10. ejusque supplemento.

Dagoberti Regis præceptum de Episcopali dignitate Cadurcæ urbis conlata Desiderio Thesaurario A. 630. p. 141. Indiculus ad Sulpitium Archiepiscopum, ut Desiderium benedicat, p. 142.

Sigeberti Regis epistola ad Desiderium Cadurcensem Episcopum data circa A. 650. quod Synodale Concilium celebrari non debeat in regno absque permissu Regis, p. 143.

Karlomanni Capitulare in plena Synodo Germanica (de qua supra ad A. 742.) p. 145. Capitulare secundum apud Liptinas cum indiculo superstitionum & paganiarum, (de quo ad A. 743.) p. 149.

Capitulare incerti anni datum in Synodo, cui interfuit Bonifacius Romanæ sedis legatus, circa A. 744. primùm editum ex MS. Thuano à Baluzio, Capitula XXVIII. quorum primum de exposito infante, pag. 152.

Pippini Principis Capitulare Svessionense in plena Synodo, (de qua supra ad A. 744.) p. 156.

Pippini Regis Capitula Synodalia, 1) apud Vermeriam A. 752. capita XXI. p. 162. & alia IX. ex Reginone p. 165. 2) in Synodo Vernensi A. 755. capita XXX. 3) Capitulare Metense non diu post editum capita decem, pag. 177. 4) Compendiense A. 757. Capita XXI. p. 180.

Constitutio de letaniis faciendis pro ubertate terræ, p. 185.

Conventus apud S. Dionysium (de quo ad A. 768.) p. 187.

CAROLI MAGNI Capitulare A. 769. primùm editum à Baluzio, Capita XVIII. p. 189.

A. C. 774. *Caroli Magni* Epiſtola ad Offam Regem Merciorum poſt victos Longobardos & Saxones p. 194.

779. Capitulare Synodicum, Capita XXIII. p. 195.

Decretale Precum in Epiſcoporum conventu, de orationibus & eleemoſynis pro Rege & exercitu ejus, p. 200.

Conſtitutio de ſcholis per ſingula Epiſcopia & monaſteria conſtituendis, ad Bangulſum Abbatem omnemque congregationem, p. 202. Confer Jo. Launoji librum de ſcholis celebrioribus à Carolo M. ac deinceps per occidentem inſtauratis.

Conſtitutio de emendatione librorum & officiorum Eccleſiaſticorum, p. 203.

788. Capitula VIII. quæ Carolus Legi Bajuvariorum addere juſſit, pag. 207.

789. Capitulare *Aquisgranense*, Capitula LVIII. p. 209. & alia XXII. p. 233. Capitulare ſecundum capitum XVI. p. 242. & tertium capitum XXI. p. 243. alia item duo capitula ex Codice Thuano, p. 245. Præceptum de inſtitutione Epiſcopatuum per Saxoniam, p. 246. Præceptum pro Trutmanno Comite, p. 249.

Capitulatio de partibus Saxoniæ Capita XXXIV. pag. 250. ab Holſtenio primum edita, ut dixi ſupra ad A. 796.

Epiſtola ad *Faſtradam* Reginam de victoria Avarica & de Letaniis, p. 256.

793. Capitulare de cauſis *Italiæ*, capita XVII. p. 258.

794. Capitulare *Francofordienſe*, datum in plena Synodo Canones LIV. Vide, quæ ſupra in Conciliorum recenſione ad A. 794.

796. Commonitorium datum Angilberto Abbati Centulenſi Romam eunti, & epiſtola ad Leonem III. cui de evectione in Epiſcopum Romanum gratulatur p. 271. Epiſtolæ duæ ad Offam Merciorum Regem, p. 274. ſeq.

797. Capitulare Saxonum p. 276. Capitula XI. quæ Holſtenius ediderat T. 2. collect. Rom. p. 187.

798. Pactus *Legis Salicæ*, Capita LXXII. pag. 282. adde Capitula ad legem Salicam addita A. 803. & 819. De aliis ejus editionibus dixi in Supplemento ad Bibl. Latinam lib. IV. c. 10.

Recapitulatio ſolidorum, qui multæ loco pendendi in lege Salica dictantur, p. 323. Sententiæ de ſeptem ſeptenis, p. 326.

Ca-

A. C

A. C. 816. *Ludovici Pii* Capitulare *Aquisgranense* in conventu Epiſcoporum, Abbatum, Comitum vel majorum natu Francorum, capita XXIX. p. 561.

Præceptum ſecundum pro *Hiſpanis*, qui in regno Francorum manebant, p. 570.

Charta diviſionis Imperii inter Lotharium, Pippinum & Ludovicum, filios Ludovici Pii Imp. p. 573.

817. Capitulare *Aquisgranense* in conventu Abbatum & Monachorum, de vita & converſatione Monachorum capita LXXX. p. 579.

Notitia de monaſterlis LXXXIV. quæ Regi militiam, dona vel ſolas orationes debent, ſcripta in eodem conventu, p. 589.

Decretum Confirmationis, quo Ludovicus Pius Imp. donationes Eccleſiæ Romanæ ab avo ſuo Pippino Rege & à patre Carolo M. Imp. factas, Paſchali Papæ confirmavit, p 592.

819. Capitula XXI. addita ad Legem *Salicam* in generali conventu *Aquisgranensi*, pag. 597. alia capitula IX. ad eandem Legem addita, p. 605. & capita XII. de interpretatione Legis Salicæ, pag. 607.

Capitula VIII. per ſe ſcribenda & omnibus obſervanda, pag. 610. Capitula XXIX. de inſtructione Miſſorum Dominicorum, p. 613. alia XI. p. 619.

821. Capitula V. data apud *Theodonis villam* in generali populi conventu, p. 621.

Epiſtola ad Monachos Anianenſes, p. 623.

822. Capitulare *Triburienſe* ad petitionem Epiſcoporum in *Theodonis villa* congregatorum anno ſuperiore, p. 626.

Capitulare de cauſis Monaſterii S. Crucis Pictavienſis, p. 629. Capita VIII.

823. Capitula XXVIII. ad utriusque ordinis homines, cum inſtructione Miſſorum Dominicorum, quos Imp. in diverſas Regni provincias deſtinabat, p. 631.

824. *Commonitorium* datum *Hieremiæ* Archiep. Senonenſi & *Jonæ* Epiſc. Aurelianenſi, cum in cauſa imaginum Legati irent ad Eugenium II. Papam Romanum, p. 643. Epiſtola ad *Eugenium II.* pag. 645.

a) Habes hoc etiam apud Bollandum tom. I. Act. Sanctor. Februar. pag. 404. Erpoldum Lindenbrog. Scriptor. Septentrional. p. 125. Lambecium lib. 2. rerum Hamb. p. 354. Philippum Cæsarem in triapostolatu Septentrionis, Colon. 1642. 8. p. 173. Jo. Joachimum Maderum ad Adamum Bremensem pag. 179. Jo. Christian. Lunigium Spicileg. Ecclesiast. tom. I. p. 114.

gentos, integri primùm editi & emendati à Baluzio ex XIX. Codd. MSS. p. 691.-1232. Confer, quæ de hoc Ansegiso & Benedicto & prioribus imperfectis eorum editionibus notavi supra p. 85. seq.

Additiones IV. 1] Capitulare Aquisgranense, quod jam dedit Baluzius p. 579. 2] Capitula XXVIII. generaliter populis per Parochias denuncianda, p. 1134. 3] Capitula CXXIV. ad Episcopos & ordines quosque Ecclesiasticos, p. 1153. 4] Capita CLXXIII. ex SS. Patrum decretis legum Visigothorum libris & Imperatorum edictis collecta, quæ Imperator lege firmissima tenenda generali consultu *Erchembaldo*, Cancellario suo, inter Imperatoria capitula inserere præcepit, pag. 1181.

Isaaci Episcopi Lingonensis Canones, sive selecta capitula ex tribus Capitularium libris, sub titulis undecim digesti, p. 1233.

Herardi Archiepisc. Turonensis capita CXL. collecta ex capitularibus Regum Francorum, p. 1283. De hoc Herardo & Isaaco dictum à me supra est p. 84. seq.

TOMO II.

CAROLI *Calvi* Capitula edita primum à Sirmondo a) A. 1623. & in ejus Operibus volumine tertio Paris. 1696. fol. recusa:

A. C. 843. Conventus in villa *Colonia*, anno quarto Imperii, p. 1. Capita VI. Mentio p. 77.

844. Synodi ad *Teudonis villam* p. 7. capita VI. Mentio p. 77. Concilii in *Verno Palatio*, p. 13. Canones XII.

845. Synodi *Belvacensis*, Capita VIII. p. 20. Mentio p. 77.

843. apud *Tolosam* Civitatem, p. 22.

844. * Præceptum confirmationis pro *Hispanis* in regno Caroli Calvi commorantibus, p. 25. Edidit Franciscus Didacus in Historia Comitum Barcinonensium, lib. 2. cap. 4.

846. Capita *in villa Sparnaco*, probata ex iis, quæ Episcopi de Synodis obtulerant, p. 30. cum Episcoporum commemorationibus, p. 31. Mentio p. 77.

a) Quibus asteriscum præfixi, illa in prima Sirmondi editione desiderantur.

Ca-

a) De linguarum, qua pridem usi sunt Franco-Galli & qua Germani, per illam etiam ætatem, differentia ac diversitate, quæ à viris quibusdam doctis perperam vocata in dubium, ex hoc monumento luculenter patet, vide Henr. Warthoni auctarium ad Usserii historiam dogmaticam de Scripturis sacrisque vernaculis, p. 343. seq. & Freherum ad formulas hasce fœderis ex Nithardi historiæ libro tertio excerptas tom. I. Scriptor. Germanicor. p. 72. seq.

A. C.

A.C.865. Capitula in Burgundiam missa ex *Tusiaco*, capita XVI. pag. 195. Adnunciatio Hludovici & Caroli Regum, p. 201. capita VII.

*867. Capitula XII. apud *Compendium* facta, p. 203.

868. Pactio Metis apud *S. Arnulphum* facta inter Reges Hludovicum & Carolum, p. 208.

869. Capitula XIII. cum consilio & consensu Episcoporum & cæterorum fidelium denunciata apud *Pistas*, p. 209. in his decimum capitulum memorabile est de cautione circa excomunicationes observanda Episcopis ac Presbyteris. Sequitur adnunciatio Caroli Regis, p. 215.

Quando *Carolus* Rex *Metis* coronatus est *in regno Hlotharii*, capitula denunciata ab Adventio Episcopo Metensi, p. 216. Rege ipso, & Hincmaro Remorum Episcopo, p. 218.

870. Pactio *Aquisgranensis* ab Ingelramo Comite, nomine Caroli; & à Leutfrido Comite, ex parte Hludovici Regis, p. 221. Divisio regni Lotharii, p. 222. Portio, quam Carolus de eodem regno accepit, p. 224.

872. Formulæ professionis Episcoporum & sacramenti sive juramenti Laicorum & omnium fidelium, postquam sacramenta superius scripta Hludovicus æquivoco suo disrupisset, p. 225.

873. Capitula XII. à Carolo statuta in placito generali ad *Carisiacum*, pag. 227.

874. Reclamatio Episcopi Barcinonensis apud Attiniacum, pag. 233. In hac citantur Canones Nicæni, Antiocheni, Africani sive Carthag. & decreta Gelasii, Concilia Bracarense & Toletanum, Capitulare Augustorum Domni Caroli & Domni Hludovici.

876. Synodus apud *Ticinum* Palatium, confirmata postea apud *Pontigonem*. Electio Caroli Imp. ab Italicis Episcopis cæterisque confirmata, pag. 237. Subscriptiones Episcoporum XVIII. Abbatis unius, tum Ducis & sacri palatii archiministri atque Imperialis Missi, Comitumque decem, ibid. Confirmatio Cisalpinorum, p. 239.

877. Capitula xv. à Carolo Calvo, anno regni xxxvi. Imperii primo facta in Palatio *Ticinensi*, consensu & suggestione Episcoporum & Optimatum reliquorumque fidelium, p. 239. Subscriptiones Ansberti Archiepiscopi & Episcoporum LXII. & statim

ſtatim poſt XI. Epiſcopos Signa Ducis & Miſſi Italiæ & ſacri Palatii archiminiſtri, decemque Comitum; poſt omnes vero Epiſcopos Abbatum quinque, quorum medius eſt Hilduinus Abbas & Bibliothecarius, p. 243--246.

* Actorum Synodi *Pontigonenſis* editio altera, illa fortaſſe quam cum Legatis Apoſtolicis dictaſſe & in Synodo legiſſe dicitur *Odo* Epiſcopus Bellovacenſis, p. 246. Ediderat Sirmondus tom. 3. Concil. Galliæ, p. 444.

* Alia quædam Acta ejusdem Synodi Pontigonenſis, p. 249. & apud Sirmondum, p. 446. ubi libellus Proclamationis Eccleſiæ Remenſis adverſus Hludovicum Regem, Definitio de Adalgundo Presbytero infamato, juramentum Hincmari Archiep. &c.

* Acta Synodi *Romanæ* de confirmatione electionis Caroli Imp. miſſa per Adalgarium Epiſcopum Auguſtodunenſem, ſub Joanne VIII. Papa, p. 251. & apud Sirmondum, p. 457.

Exactio *Nortmannis* conſtituta, ut ab regno recederent, p. 257.

Capitula XXXIII. apud *Cariſiacum*, p. 259. alia IV. p. 268.

LUDOVICI, Karoli Calvi F. Coronatio in Compendio Palatio, pag. 271. Petitio & profeſſio Epiſcoporum, promiſſio Regis, &c.

A. C. 878. Synodi *Tricaſſinæ* capita VII. cum ſubſcriptionibus Joannis VIII. Papæ & Epiſcoporum XXX. p. 273. Joannis Papæ allocutio ad Regem & confirmatio Legis Carolinæ de compoſitione ſacrilegii coram Ludovico Rege & Epiſcopis LIII. p. 276.

879. Conventus *Furonenſis* inter Hludovicum Karoli F. & Hludovicum Hludovici Regis F. capita IX. p. 278.

KARLOMANNI Ludovici II. F. poſt mortem Ludovici fratris integrum regnum ſortiti,

* 882. Petitio Epiſcoporum Regi ſe commendantium, p. 281. Karolomanni promiſſio, p. 282. apud Cariſiacum.

883. Capitula III. in Broilo *Compendii* promulgata, p. 283.

884. Apud *Vernis* Palatium, capita XIV. p. 284.

* 888. Promiſſio *Odonis* Regis quando unctus eſt à Walterio Archiepiſcopo Senonenſi, p. 291.

A.C.* 907. CAROLI III. Simplicis, Ludovici II. F. constitutio dotis *Frideruna* uxoris, facta apud Attiniacum, p. 293.

921. De *Tungrensis* Episcopatus controversia, epistola ad Archiepiscopos & Episcopos. Confer Joannis X. Papæ epistolas.

Pactum *Bonnense* Caroli Regis Francorum Occidentalium & Henrici Orientalium, p. 299.

Coronationes quatuor 1) Caroli Calvi in regno Lotharii A. 869. p. 301. 2) Ludovici II. ejus filii, apud Compendium A. 877. p. 306. 3) Judith, Karoli F. cum Regi Occidentalium Anglorum Edilvulfo desponsata est A. 856. apud Vermeriam Palatium, p. 309. 4) Hermintrudis Reginæ A. 866. in Synodo Suessionensi, p. 313.

Hactenus ea, quæ à Sirmondo A. 1623. & in tomo tertio ejus Operum edita, Baluzius tomo secundo reddidit.

824. LOTHARII Imp. Capitulare *Romanum*, Eugenio II. Pontifice, ad limina S. Petri, p. 317. editio ejus altera ex lege Longobardorum, p. 319.

Capitula XXXIII. apud *Olonam*, p. 321.

Capita XVI. addita Legi *Longobardorum*, p. 327. Capita XLVI. ex Lege Longobardorum excerpta, p. 331.

840. Edictum de restitutione Ebbonis, Archiep. Remensis, cum assensione Episcoporum XX. p. 342.

850. HLUDOVICI II. Lotharii F. Capitula V. de rebus secularibus in conventu Ticinensi, p. 345.

854. Capitula alia V. in conventu alio Ticinensi, p. 388.

855. Capitulare interrogationis ad Episcopos, p. 350. Capita XIX. & alia VII. post responsionem Episcoporum, p. 357.

Constitutio promotionis exercitus observationis partibus Beneventi, p. 358. capita XIII.

Fragmenta Capitularium, capita XVII. p. 361.

MARCULFI a) Monachi *formularum* tam in palatio quam in pago receptarum, sive publicorum privatorumque negotiorum libri duo, quos septuagenario major congessit in gratiam

a) De hujus ætate supra p. 86. & 468. Prima editio formularum à Bignonio cum notis Paris. 1613. 8. altera melior 1666. 4.

tiam Landerici Episcopi, qui Landericus, si idem cum Parisiensi est, vixit circa A. C. 660. Libri primi formulæ XL. p. 369. secundi LII. p. 397. 2) Appendix incerti auctoris, p. 434. capita LVIII. 3) Formulæ Sirmondicæ, sive formulæ veteres secundum legem Romanam, primo editæ ex Codice Sirmondi, p. 467. capita XLVI. 4) Formulæ Bignonianæ incerti auctoris ex veteri Codice Petri Danielis, primum editæ ab Hieron. Bignonio, p. 495. capita XXVI. 5) Formulæ Lindenbrogianæ sive altera editio formularum *Marculfi* à Frid. Lindenbrogio b) in publicum emissa, p. 509. capita CCXXXIV. 6) Nova collectio formularum à Baluzio primum eruta ex Codd. MSS. p. 557. capita XLIX. quorum sex postrema, p. 586. inscribuntur *Isonis* c) Monachi Sangallensis formulæ. 7) Formulæ antiquæ IV. *de Episcopatu* sub primis Regibus, & formulæ diversæ XXII. *in Episcoporum promotionibus* usurpatæ post restitutam electionum libertatem, p. 591. & aliæ tres (editæ à Jo. Cordesio Canonico Lemovicensi,) pag. 635. 8) Formulæ veteres XI. exorcismorum d) aquæ calidæ vel frigidæ, ferri candentis, panis hordeacei vel casei, &c. ad judicium Dei demonstrandum, & contra furta aut maleficia & ad revocandum apum examen dispersum, p. 639. seq. 9) Formulæ VIII. excommunicationum, p. 664.

Francisci Pithæi glossarium in Legem Salicam, pag. 681. ex edit. Parif. 1602. 8 & glossarium ad libros Capitularium, auctius & emendatius ex avtographo auctoris, p. 706.

Jac. Sirmondi notæ ad Capitularia (ex edit. A. 1623. & in Tomo III. Operum Sirmondi) p. 749. cum *analectis Opusculorum veterum* ab eodem Sirmondo vulgatorum, quæ sunt 1) epistola Karoli M. quæ fuit T. I. p. 255. 2) Ludovici Pii Aug. ad Emeritatos Hispaniæ (inter Einharti Epistolas) p. 817. 3) Præceptum Caroli Calvi pro Ecclesia in Magniaco vico pagi Nivernensis, p. 818. 4) Consilium Hincmari Archiep. de pœnitentia

b) Frid. Lindenbrogius in Codice Legum antiquarum formulas Marculfi edidit Francof. 1613. fol. p. 1205. seq.

c) Defuncti A. 871.

d) In his p. 647. est exorcismus aquæ ex Ordine Dunstani, Archiepiscopi Dorobernensis.

tentia Pippini junioris, olim Regis Aquitaniæ, pag. 820. 5) Quomodo Nomenojus tyrannus Brittonum de quatuor episcopatibus fecit septem tempore Caroli Calvi Regis Francorum, p. 822. 6) Notitia de mancipiis S. Remigii per judicium Scabiniorum evindicatis in placito Missorum Hincmari Archiep. pag. 823. 7) Precaria Grinberti S. Maldaveo Episcopo oblata, regnante Karlomanno Rege, pag. 824. 8) Charta ingenuitatis, qua Amalricus Diaconus Asairæ famulæ libertatem concessit in Ecclesia S. Vitoni, p. 825.

Hieron. Bignonii, qui à patre Rolando Bignonio plurimum adjutum se p. 983. non diffitetur, notæ ad librum legis Salicæ, p. 826. ad nonnullas antiquorum Regum constitutiones, pag. 857. & ad Marculfum, pag. 861. ad Marculfi appendicem, p. 952. ad formulas Sirmondicas, p. 969. & Bignonianas, p. 980.

Steph. Baluzii notæ ad Capitularia Regum Francorum, pag. 985. ad libros capitularium, p. 1121. ad tomum secundum, pag. 1258. ad Marculfum, p. 1295.

Appendix Actorum Veterum 1] *Liber Comitis* e) seu lectionarius per circulum anni, auctus à *Theotincho* Presbytero, pag. 1309. 2] Amalarii Abbatis eclogæ de officio Missæ, pag. 1352. 3] De exordio vel interpretatione ac officio Episcoporum, seu qualiter ordinantur, ex MS. Bibl. Tellerianæ, incipit: *Episcoporum ordo Aaron auctore adolevit in seculo.* 4] Ordo, qualiter in sancta Romana Ecclesia Episcopus ordinatur, pag. 1372. 5] Capitula XI. data Presbyteris, Diaconis & Subdiaconis, ex schedis Sirmondi. 6] Incerti auctoris, qui ævo Caroli M. vixit, homilia de decimis & de jejunio. Incipit: *Totos homines debetis amare & benefacere*, p. 1376. 7] Capitula IX. & alia IX. de interdictis, Guilleberti Episcopi, p. 1377. 8] *Rabani* Abbatis Fuldensis ad Regimboldum Chorepiscopum Moguntinum de quibusdam quæstionibus, pag. 1378. (confer, quæ de aliis pœnitentialibus Rabani libellis supra p. 76.) 9] XII. Capitula Monachorum ad Augiam directorum, p. 1380. 10] XXXI. Capitula *monachorum Sangallensium*

e) De aliis hujus Comitis (Hieronymo tributi) editionibus Pameliana & Josephi Thomasii dixi Volum. 3. Bibl. Latinæ p. 486. seq.

sum circa A. 817. præfixa epistola Grimaldi & Tattonis ad Regimbertum magistrum scholæ (Sangallensis) defunctum, A. 846. p. 1382. 11] Excerptus diversarum modus Pœnitentiarum à *Benedicto* abbate Anianensi, distinctus de regula S. Benedicti abbatis, p. 1385. 12] Polypticus monasterii Fossatensis, sive descriptio prædiorum ejus & redituum, & à quibus pendendi sint, p. 1387. 13] Præceptum *Pippini* Regis pro monasterio Soricinii, p. 1391. Funcellensi A. 768. p. 1393. 14] Charta donationis villæ de Blangiaco ad Ecclesiam Brivatensem, pag. 1393. 16] Judicium pro Daniele Archiep. Narbonensi adversus Milonem Comitem, pag. 1394. 17] Epistola nomine *JEsu CHristi* scripta (de qua supra ad Concilium Rom. A. 745.) pag. 1396. 18] *Caroli M.* præceptum A. 795. pro Aniano abbate monasterii Caunensis, p. 1399. 19] pro quodam Joanne, qui Saracenos debellaverat A. 795. p. 1400. 20] pro monasterio Cormavicensi A. 800. p. 1401. 21] *Ludovici* Regis Aquitanorum Præceptum de navibus S. Pauli A. 807. pag. 1401. 22] Anonymi responsio sed mutila, ad capitula Archiepiscopis regni Francorum missa à Karolo M. A. 811. p. 1402. 23] Precaria Canonicorum Viennensium in gratiam Silvii & Didanæ conjugum A. 812. p. 1403. 24] Præceptum *Ludovici Pii* de confirmatione Privilegiorum Ecclesiæ Viennensis A. 814. p. 1404. 25] Pro quodam Joanne A. 815. p. 1405. 26] Privilegium, quod Monachis Minicianensibus licet habere tres naves per Ligerim & cætera flumina A. 815. pag. 1406. 27] Privilegium de quinque navibus Ecclesiæ Viennensis A. 815. 28] Præceptum pro monasterio Montisolivi in diœcesi Carcassonensi A. 815. 29] Pro monasterio S. Hilarii in eadem diœcesi, pag. 1409. 30] Pro Ecclesia Aurelianensi, pag. 1410. 31] Privilegium de quatuor navibus concessis monasterio S. Germani Autissiodorensis Anno 816. 32] Præceptum de immunitate Cormaricensis cœnobii & rebus S. Martini A. 816. p. 1412. 33] Pro monasterio Solemniacensi A. 817. pag. 1414. 34] Judicium pro Episcopo Gerundensi ob villam, cui nomen Baschara, A. 817. p. 1416. 35] Præceptum pro monasterio Cochensi in diœcesi Ruthenensi A. 819. id. 36, 37] Pro Ecclesia Parisiensi A. 820. p. 1418. 1419. 38] Pro

rundensi, pag. 1449. 65] Pro monasterio Crassensi in diœcesi Carcassonensi, p. 1451. 66] Pro monasterio Caunensi in diœcesi Narbonensi, pag. 1452. 67] Præceptum de libero transitu per omnes fines regni, negotiandi causa, sine solutione cujusquam telonei, p. 1453. 68] de villa vocata ad illum brogilum, donata monasterio Fossatensi A. 845. pag. 1455. 69] Donum monasterio S. Mauri super Ligerim factum ab Anouvarecho Britone A. 847. (cujus meminit Odo in lib. de miraculis S. Mauri c. 8.) p. 1456. 70] *Caroli* Regis confirmatio permutationis de silva Vilcena & Buxiaco factæ inter Episc. Parif. Herkenradum & Eginhardum Abbatem Fossatensem A. 847. p. 1457. 71] Præceptum *Lotharii* Imp. quo confirmat commutationem villarum factam inter Agilmarum Viennensem Archiep. & Rostanium A. 848. p. 1458. 72] *Caroli Calvi*, quo confirmat donationes factas Canonicis Ecclesiæ Parif. A. 850. pag. 1459. 73] Canonicis Ecclesiæ Aurelianensis A. 851. pag. 1460. 74] Ej. præceptum pro monasterio Montisolivi in diœcesi Carcassonensi A. 854. p. 1461. 75] Pro monasterio S. Hilarii in eadem diœcesi, pag. 1462. 76] Confirmatio permutationis factæ inter *Hermintrudim* Reginam conjugem suam & Ainardum Abbatem S. Mauri de cortili uno ad villam Dubrum in Vicaria Buxiacensi A. 855. pag. 1464. 77] Præceptum *Caroli* Burgundiæ Regis Lotharii F. pro Agilmaro Archiep. Viennensi A. 855. p. 1465. 79] Pro confirmatione præstariæ factæ ab Agilmaro Archiep. Viennensi A. 858. p. 1467. 81] Pro Geraldo Comite, p. 1468. 80] Placitum Missorum Dominicorum de terminata lite inter Agilmarum Archiep. & Wigerigum Comitem, p. 1467. 82. 83] *Ludovici II.* præceptum pro Ecclesia Viennensi, p. 1469. 1471. 109] pro Ecclesia Parisiensi A. 878. p. 1501. 110] pro Barcinonensi, p. 1502. 78] *Caroli Calvi* pro Ecclesia Narbonensi A. 857. p. 1466. 84. 85] pro Ecclesia Augustodunensi A. 859. 87] donatio villæ Eliclaci, Adalgiso fideli suo facta ad deprecationem *Hermintrudis* Reginæ, p. 1475. 89] Præceptum pro monasterio SS. Emeterii & Genesii in diœcesi Gerundensi A. 861. p. 1480. 90] pro Ecclesia Urgellensi, p. 1481. 92] de insula Sequanæ vicina Ecclesiæ Parisiensis A. 867. p. 1484. 94] de Nantriaco villa Ecclesiæ Parif.

A. 868.

122]

122] pro monasterio Montisolivi in diœcesi Carcassonensi, p. 1517. 123] pro Ecclesia Augustodunensi, p. 1518. 124] pro monasterio Juncellensi in diœcesi Biterrensi, A. 890. pag. 1519. 125] *Widonis* Imperatoris præceptum pro monasterio S. Christinæ A. 892. p. 1521. 126] Rainaudi cessio ad Ecclesiam Brivatensem, A. 892. pag. 1522. 128] *Caroli Simplicis* præceptum pro Ecclesia S. Christophori de Christoilo in diœcesi Parisiensi A. 900. p. 1524. 129] Præceptum concessionis pro Theodosio A. 904. p. 1525. 132] pro monasterio Balneolensi in diœcesi Gerundensi, pag. 1528. 130] Acta dotis & consecrationis Ecclesiæ de Blaneda in diœcesi Aruernensi, A. 906. pag. 1526. 131] Decretum *Synodi Viennensis* de capella S. Severi constructa in Parochia Tausiacensi, A. 907. p. 1527. 133] Acta dotis & consecrationis Ecclesiæ de Caneto in diœcesi Aruernensi, A. 924. p. 1530. 134] Elidelindis cessio ad Ecclesiam Brivatensem, A. 925. p. 1531. 135] Cessio de ancilla ad monasterium Nobiliacense in diœcesi Pictaviensi, p. 1532. 136] *Testamentum Acfredi* Ducis Aquitanorum A. 928. ibid. 137] Commutatio inter Ecclesiam Carcassonensem & monasterium Montisolivi in diœcesi Carcassonensi, A. 925. p. 1534. 138] Litteræ Wadaldi, Episcopi Helenensis, A. 930. & plura exempla formulæ subscriptionis, *regnante CHristo*, à Baluzio collecta ex veteribus monumentis, p. 1535. De eadem formula operæ pretium est consulere Dav. Blondelli librum editum Amst. 1646. 4. 139] *Radulfi* Regis Præceptum pro monasterio Montisolivi in diœcesi Carcassonensi A. 931. p. 1536. 140] *Ludovici* transmarini Præceptum pro monasterio Cantogilensi A. 942. pag. 1537. 141] Qualiter Hildericus Abbas Casauriensis superavit Johannem Episcopum Pinnensem, causantem monasterii libertatem A. 967. pag. 1538. 142] Notitia judicati pro monasterio S. Petri Rodensis in diœcesi Gerundensi A. 968. p. 1540. 143] Cambium inter Johannem Episcopum Pinnensem & Casauriensem Abbatem Adam de duabus curtibus Saliano & Suffiano A. 969. p. 1541. 144] Avæ Comitissæ Ruscinonensis cessio ad Ecclesiam Helenensem A. 971. p. 1543. 145] Notitia judicati pro Ermengando Episcopo Urgellensi adversus Durandum Abbatem S. Cæciliæ A. 1024. p. 1545.

aureis characteribus exarati in vetustiss. Codice Bibl. Colbertino qui fuit S. Stephani Metensis, p. 1568.

Novæ ad Baluzii notas additiones p. 1573. Index p. 1577--1658.

Hactenus Opus Capitularium Baluzianum: nunc Concilia recensere pergamus.

† *Kenulfi*, Regis Merciorum epistola ad *Leonem III.* Papam ex Malmesburiensi lib. 1. de gestis regum c. 4.

† *Leonis III.* Papæ epistolæ 1) ad Kenulfum ex eodem Malmesburiensi, 2) ad Carolum Magnum, in qua hæc verba leguntur: *Igitur hunc montem Eresburg, quem expugnatum cum tota Saxonia DEO obtulisti, & per nos B. Petro consecrasti.*

*† 3--12) ad eundem Carolum, quas ediderat Herm. Conringius ex MS. Codice Academiæ Juliæ, Helmst. 1647. & emendatius 1655. 4. cum Capitulari Caroli M. de villis & curtis suis, quod inde repetiit Baluzius tom. 1. Capitular. p. 331.

† 13) Epistola *Leonis III.* ad Richulphum Episcopum Moguntinum, ab eodem Conringio p. 108. editionis posterioris etiam publicata.

† *Caroli Magni* epistola 1) ad Leonem III. 2) ad Angilbertum Abbatem, 3. 4. & 5) ad Offam Regem Merciorum, ex quibus tertiam & quartam habet Baluzius T. 1. Capitular. Francor. p. 274. sq. quintam p. 194.

† Caroli Magni Capitulatio de partibus Saxoniæ. Aliud Capitulare A. 797. quo tempore *Aquisgranensis Conventus* celebratus congregatis Saxonibus de diversis pagis, tam de Westfalahis & Angrariis, quam de Oostfalahis. Ediderat Holstenius in collectione Romana tom. 2. pag. 177. 187. Rom. 1662. 8. Baluz. Capitular. tom. 1. p. 249. 275.

C. 797. Capitulare *Theodulfi* Aurelianensis Episcopi ad parochiæ suæ sacerdotes Capita XLVI. edita à Baronio ad A. 835. deinde à Sirmondo in limine Theodulfi operum A. 1646. 8. & tom. 2. Operum Sirmondi p. 922.

Additio duplex ad Capitulare Theodulfi è Codice Bigotiano. Labbe p. 1855.

† A. C. 798. *Aquisgranense* de Cœnobio S. Pauli Romæ constituendo. Vide Labbeum p. 1857.

799. Synodus *Finchallensis*, in Anglia, sub Ehanbaldo Archiepiscopo Eboracensi, de Paschatis & Canonum observatione, post recitatam approbatamque quinque Synodorum fidem.

Concilium apud *Bacanceld*, ne super hereditatem Domini, id est Ecclesias, Laici præsumant sæculares Dominium suscipere, Præsidente Kenulfo Rege Merciorum & Æthelardo sive Athellardo Archiep. Doroberniæ, cum subscriptionibus Episcoporum XIX. & Abbatis Felogildi atque Wilfredi Archidiaconi.

Romanum, sub Leone III. adversus *Felicem* Urgellitanum ejusque epistolam contra Alcuinum. Actiones III.

Aquisgranense, in quo Felix hæreseos, in quam relapsus erat, iterum convictus, deinde Catholicam fidem diserte professus est.

Confessio fidei *Felicis*, quam ipse post spretam errorem suum in conspectu Concilii edidit. Labbe p. 1858. Prodierat inter Alcuini opera vulgata ab Andrea du Chesne Paris. 1617. fol.

800. Concilium *Clovesboæ* in Anglia, de donationibus Regis Merciorum Athelbaldi Ecclesiæ Salvatoris in civitate Dorobernia restituendis.

* *Romanum*, in quo se Leo III. purgavit de objectis criminibus præsente Carolo Rege, cui deinde Coronam Imperatoriam imposuit ipse sacratissima Natali Domini. Formula purgationis Leonis III. ex Ordine Romano.

Incerti loci *in Gallia* Concilium de purgatione Sacerdotum. Vide tit. 3. de eo argumento inter selecta Caroli M. capitula apud Labbeum p. 1167. & Harduin. p. 946.

Wormatiense de eadem re. Labb. p. 1168. & 1863. Hard. p. 947.

† *Turonense*, in quo Carolus M. regnum inter filios partitus est. Vide Labbeum p. 1862. ex Chronico Mossiacensi.

† 801. Capitula VIII. quæ addita sunt à Carolo M. ad legem Longobardorum. Labbe p. 1159.

Caroli M. selecta Capitula Ecclesiastica, variis promulgata temporibus & sub quinque titulis selecta à Sirmondo, 1) de Episcoporum honore ac potestate, 2) ut Episcopi & Presbyteri ad bella non pergant, 3) de purgatione Sacerdotum, 4) de chorepiscopis, ubi Leonis III. Papæ de illis responsum; 5) de Ec-

Ecclesiis & hominibus Ecclesiasticis, ubi Caroli M. epistola ad filium Pippinum, Regem Italiæ.

De Synodis seu conventibus publicis à Carolo M. celebratis.

Capitula XXXIV. Ecclesiastica excerpta ex variis capitularibus Caroli M.

A.C. 802. Capitulare Episcoporum sive observanda Episcopis, capita XXII. Capitula excerpta de Canone.

804. Capitulare quarto Imperii anno datum ad Saltz, cap. VIII. Admonitio Imp. ad presbyteros, cap. XII.

805. Capitulare Dominicum, ad Theodonis villam, capita XVI.

811. Capitulare interrogationis, capita XIII. & alia XIII. de communi omnium utilitate.

802. *Altinense* Concilium, sub Paulino Aquilejensi Episcopo, de Gradensi Patriarcha & aliis Sacerdotibus à Duce [illegible]rum occisis. Vide Baron. ad A. 802. n. 7. seq.

Aquisgranense, de præstando Imperatori ab omnibus sacramento. Vide Labbeum p. 1863. seq.

803. *Ratisponense* de Chorepiscopis. Vide tit. 4. de eo argumento inter selecta Caroli M. Capitula, apud Labbeum p. 1170. Harduinum p. 948.

Clovesboënse, quo sedes Cantuariensis juri suo restituitur. Subscriptiones Æthelheardi Archiep. Dorobernensis, Episcoporum XII. & Abbatum ac Presbyterorum LXIX.

806. *CPolitanum*, in causa Josephi Presbyteri, quem Tarasius CPol. sacerdotio exuerat, Nicephorus Tarasii successor restituit. Vide vetus Synodicon c. 144. supra p. 250. seq. Invehitur in illam Synodum Theodorus Studita epistolis ad Nicephorum CPol. & Leonem III. apud Baron. ad A. 806. n. 13. seq. & tom. V. Opp. Sirmondi, ubi Theodori epistolæ Græce & Lat. à Jacobo de la Baune S. J. editæ leguntur, p. 281. & 300.

Salisburgense ab Annone Archiep. celebratum, in quo de *Decimarum* partitione secundum Canones facienda, ut pars una Episcopo, altera clericis, tertia pauperibus, quarta fabricis Ecclesiæ cederet. Notat Andreas Brunnerus S. J. Annal. Boic. lib. VI. p. 51. ex vetusto Codice Frisingensi.

809. *CPolitanum* Conciliabulum, quo Plato & Theodorus Studita in exilium

exilium ſunt ejecti, ut Theophanes eſt auctor. Vide & laudati Theodori vitam atque epiſtolas.

Aquiſgranenſe de proceſſione Spiritus S. quam quæſtionem Joannes monachus Hieroſol. moverat, ut auctor eſt Ado in Chronico.

Collatio *Romæ* cum miſſis Imperatoris, habita de ſymbolo fidei & additione quatuor ſyllabarum *Filioque*, ex Baronio ad A. 809. n. 14.

Caroli M. epiſtola ad Leonem III. de Spiritus S. ex Filio proceſſione. Primus ex MS. Chriſtinæ Reginæ Sveciæ ediderat Holſtenius.

† A.C. 811. Caroli M. *breviarium diviſionis theſaurorum* poſt obitum obſervandæ, ex Eginharto c. 33. de vita Caroli M.

Nicephori CPol. epiſtola ſynodica ad Leonem III. Papam, Græce cum Theodori Peltani S. J. verſione, cum qua prodierat ad calcem Actorum Synodi Epheſinæ apud Commelin. & Zonaræ ad Canones.

Exſtat & ex alia veteri verſione apud Baron. ad A. 811. Vide etiam Ignatium in hujus Nicephori vita c. 4. in actis Sanctor. ad 13. Martii tom. 2.

813. Concilium *Arelatenſe VI.* Canones XXVI. Eginhartus in Chronico ad A. 813. *Concilia quoque juſſu ejus* (Caroli M.) *ſuper ſtatu Eccleſiarum corrigendo per totam Galliam ab Epiſcopis celebrata ſunt, quorum unum Moguntiaci, alterum Remis, tertium Turonis, quartum Cabillone, quintum Arelati congregatum eſt.* Ita & Annales Pithœani, Regino & alii.

Moguntiacum, Canones LV.

Remenſe II. Canones XLIV.

Turonenſe III. Canones LI.

Cabilonenſe II. ab Epiſcopis provinciæ Lugdunenſis. Canones LXVI.

Caroli M. Capitulare poſt has quinque Synodos editum, Capita XXVIII.

814. *CPolitanum* 270. Patrum à S. Nicephoro Patriarcha CPol. contra Antonium Silæi metropolitam, Leoni Imp. imagines cupienti abolere ſuffragatum, ſpe Patriarchatus obtinendi: quod

quod Græce & Latine ediderat Combefisius in Originibus CPol. p. 130.

* *Nicephori* CPol. Confessoris Canones XVII. Græce & Lat. ex Jure Græco-Romano tom. 1. lib. 3.

De Synodo *CPolitana*, in qua Nicephorus depositus fuit, vide auctorem Synodici c. 145. supra p. 251. seq.

Concilium *Noviomense* de terminis Episcopatuum Noviomensis & Svessionensis, à Wulfario metropolitano, Flodoard. lib. II. cap. 18. Hist.

Trevirense, cujus mentio in Frotarii Tullensis epistola ad Hettem Treverorum Archiep. apud du Chesne tom. 2. scriptor. rer. Francic. p. 719.

Lugdunense, in quo Agobardus Leidrado successor datur in Episcopatu Lugd. Vide, quæ ex Adone Labbeus p. 1864.

† *Theodori Studitæ* epistola ad Synodum Iconomachicam *CPolitanam*, Latine ex Baronio ad A. 814. n. 36. Græce & Latine legitur Tomo V. Operum Sirmondi p. 370. lib. 2. epistolarum Theodori, epistola 2.

A.C. 816. *Aquisgranense* Ludovici Pii jussu, in quo edita est forma institutionis *Canonicorum* libro 1. & libro 2. *Sanctimonialium*. In his duobus libris afferuntur testimonia Athanasii, Augustini, Cæsarii, Cypriani, Gelasii, Gregorii Papæ, Hieronymi, Isidori, Leonis Papæ, Prosperi, nec non Conciliorum Africani & Carthag. Ancyrani, Antiocheni, Chalcedonensis, Gangrensis, Laodiceni, Neocæsariensis, Nicæni, Sardicensis.

Ludovici Pii Imp. epistola ad *Sicharium* Archiep. Burdigalensem, & altera ad *Magnum* Archiepisc. Senonensem, quibus statuta Concilii Aquisgranensis commendat.

† *Hetti* Trevirensis Archiep. epistolæ duæ ad Frotarium, Tullensem Episc. apud Labbeum p. 1865.

* *Chrodogangi* Episcopi Metensis Regula Canonicorum, integrior primum edita à Labbeo cum Variis Lectionibus ex Dacherii tom. 1. Spicileg.

Canonicorum regula ab Anonymo quodam interpolatore, ex Chrodogango, Concilii Aquisgranensis capitulis atque aliunde consarcinata.

Lu-

Ludovici Pii Imp. Capitulare Aquisgranense, capita XXIX.

Synodus apud *Celichyt* in Anglia, præsidente Walfredo Cantuariæ Archiep. Canones XI.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXI.

A.C.817. *Paschalis* Papæ epistola 1) de confirmatione privilegiorum Ravennatis Ecclesiæ, ex Ughelli tom. 2. Italiæ sacræ, 2) de inventione reliquiarum S. Cæciliæ, ex Baron. ad A. 821. n.4 3) ad Barnardum Viennensem Archiep. ex Baronio ad A. 817. n. 19. etiam apud Labbeum p. 1869.

Conventus *Aquisgranensis* Abbatum cum Monachis ad Regularium institutionem, capitula LXXX.

Notitia de Monasteriis, quæ Regi militiam, dona vel solas orationes debent.

Ludovici Imp. pactum confirmationis donationum datum Paschali Papæ, incip. *Ego Ludovicus.* Gratian. dist. 63.

818. *Aquisgranense* Concilium, in quo Theodulfus Aurelianensis aliique Episcopi damnantur ob conjurationem adversus Ludovicum Pium Imp. ut Eginhardus refert ad A. 817. & 818. Hujus se criminis insontem fuisse Theodulfus non semel contestatur in suis carminibus libro IV. nec potuisse se ab Episcopis judicari, sed à solo summo Pontifice, à quo pallium accepisset. Vide Labbeum p. 1866.

De Concilio *Venetico* postea subsecuto Eginhardus loco laudato, & diploma fundationis Rothonensis monasterii apud Petrum de la Lande in Supplemento Concilior. Galliæ, & apud Labbeum p. 1867.

† Conventus *Aquisgranensis*, vide Labbeum p. 1867.

820. Concilium *Anglicum*, sub Wulfredo Archiepisc. Cantuariensi. Vide Labbeum p. 1519. & 1528. Harduin. p. 1246. A.

821. Concilium apud *Theodonis villam*, ex Burchardo VI. 5. & Ivone parte X. c. 134.

Decretum Ludovici Pii Imp. *Triburia* in alio conventu editum contra Clericorum percussores.

* *Aythonis* Episc. Basileensis & cœnobii Ord. Benedicti, quod Augia dicitur, Abbatis Capitulare sive Canones XXV. de Presbyte-

byterorum officio. Ediderat Dacherius tom. VI. Spicilegii.

Niumagensis sive *Noviomagensis* Synodi & Conventus, in quo Ludovicus Imp. regni partitionem inter filios recensuit confirmavitque, non meminere Conciliorum editores, de quo videndus Petrus Franciscus Chifletius appendice ad quatuor opuscula Paris. 1679. 8. p. 225. seq. ubi etiam p. 232. *Ludovici Pii* Constitutio de libertate servorum Ecclesiæ.

Concilium apud *Oslavesblen*, sub Wulfredo Archiep. Cantuariensi. Vide Labbeum pag. 1528. E. seq. Harduin. pag. 1246. C. D.

A. C. 822. Concilium in *Clovesho*, sub eodem Wulfredo. Ex Speelmanni tom. 1. Concil. Britann.

Attiniacense, in quo Ludovicus Pius publicam egit pœnitentiam de omnibus, quæ publice perperam gesserat, & varia in regno suo corrigere atque emendare instituit. Alia Ludovici hujus pœnitentia infra ad A. 833.

Ludovici Pii Imp. Capitulare secundum, capita XXVIII.

823. *Compendiense* Concilium, in quo actum est de illicito usu rerum sacrarum, teste Agobardo lib. de dispensatione rerum Ecclesiasticarum cap. V. Vide Labbeum p. 1868.

*† *Eugenii II.* Papæ diploma, datum Yrolfo Lawriacensis Ecclesiæ Archiepiscopo, ex appendice ad Chronicon Reicherspergense p. 17. Monachii 1611. 4. Christoph. Gewoldo editore.

Ejusd. Eugenii ad Barnardum Archiep. Viennensem epistola, apud Labbeum p. 1869.

Decreta Eugenii Papæ ex Concilio *Remensi*, capita XI.

825. Conventus *Parisiensis* contra imagines, cujus acta a Bongarsio & Goldasto edita supra p. 490. n. 17. memoravi, à collectoribus Conciliorum omnibus prætermissa sunt. Binius, Regia & Labbeus illorum loco Card. *Bellarmini* diatribam huic Synodo oppositam, & post ejus controversias de cultu imaginum sæpius editam exhibent. Itaque hanc quoque Harduinus omittendam judicavit.

Ludovici Imp. epistola ad Eugenium II. Papam, & commonitorium datum Jeremiæ & Jonæ Episcopis, cum ad Eugenium à Ludovico ablegarentur.

* Conſtitutiones IX. *Hlotharii* Imp. ex collectione Canonum Card. Deusdedit lib. 1. c. 242. ſeq. editæ ab Holſtenio tom. 1. collect. Romanæ pag. 208. Alia capitula XVI. quæ idem Domnus Lotharius Rex inſtituere juſſit. Ex Sirmondi apographo. Alia capita VII. in conventu Ticinæ civitatis A. 826. & alia iterum duo.

824. *Clovesboënſe*, cum ſubſcriptionibus Beornvulfi Merciorum Regis, Wulfredi Archiep. Cantuarienſis, Epiſcoporum X. Abbatum IV. Nothelmi Præconis ab Eugenio Papa, Bynnæ fratris Regis, Bolæ & Aldredi telonii, Presbyterorumque & Ducum XIV.

826. *Ingilenheimenſe*, ubi conditum Ludovici Imp. Capitulum de his, qui rapinas intra regnum faciunt, quod affertur ex Benedicti Levitæ lib. 6. c. 96.

Romanum, Epiſcoporum LXIII. de quo infra ad A. 853.

Mantuanum, de lite, quæ vertebatur inter Patriarchas Forojulienſem & Gradenſem. Vide Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ in Erfulpho Epiſcopo Mantuano.

827. *Gregorii IV.* Papæ epiſtolæ 1] ad univerſos Epiſcopos de Aldrico Cenomanenſi Epiſcopo, apud ſolam ſedem Apoſtolicam accuſando, ex Baronio ad A. 839. 2] ad Epiſcopos & orthodoxos fideles, de Ebbone Archiepiſc. Remenſi reſtituendo; 3] ad Epiſcopos regni Francorum de Pontificis ſumma dignitate & auctoritate. (Labbe p. 1870.)

828. *Ludovici Pii* Imp. Capitulare III. Aquisgrani privato in palatio, Capitula XLVIII.

829. Epiſtola ejusdem de Conciliis Epiſcoporum in quatuor a) partibus Imperii congregandis, in Mogontiaco, Lugduno, Toloſa & Pariſio.

Concilii *Pariſienſis* ſexti (quod ſolum ex illis quatuor jam memoratis ſupereſt) libri tres. Primi capita LIV. ſecundi XIII. tertii XXVII. cum Epiſcoporum epiſtola ad Ludovicum Imp.

Wormatienſe, in quo ſancita Capitula regia de quatuor illarum Synodorum ſtatutis, ut narrat Hincmarus.

*830. *Lingonenſe* in provincia Lugdunenſi, pro confirmanda donatione

a) ut Carolus Magnus A. 813. in locis quinque, quæ univerſa tulerunt ætatem.

tione quam Albericus Lingonensis Episcopus dedit monasterio S. Petri Bezuensis, annuentibus Hludovico & Hlothario Imperatoribus, quorum præceptum adjungitur. Subscribunt Agobardus Lugd. Archiep. cum Archiepiscopo Bernardo, Episcopis quinque, Chorepiscopis duobus, Abbatibus, Presbyteris & Diaconis sive Levitis XXVIII.

*A.C. 831. Conventus Episcoporum apud *Noviomagense* palatium ad Vahalim situm, in quo depositus *Jesse* Ambianensis Episcopus, Majestatis reus.

Ludovici Pii Imp. diploma de ordine monastico in monasterio S. Dionysii per Episcopos ejus auctoritate restituto.

832. Synodus *CPolitana* in Blachernis, de qua auctor Synodici c. 146. supra p. 252.

*833. *Wormatiensis* Conventus, in quo datum ab *Aldrico* Archiep. Senonensi privilegium de Abbatia S. Remigii Senonensis Varellias transferenda, confirmatum esse traditur. Subscribunt præter Aldricum & Lauramnum Turonensem & Bartholomæum Narbonensem Archiepiscopos, Episcopi XXIII. Abbates IV.

834. Diploma *Ludovici Pii*, idem privilegium Aldrici ratum habentis.

833. Concilium *Londoniense* in festo S. Augustini Anglo-Saxonum Apostoli 26. Maji, præsentibus Egberto Rege West-Saxoniæ Withlasio Rege Merciorum, de cohibendis Danorum irruptionibus, & confirmanda donatione à Rege Withlasio facta monasterio Croylandiæ.

Conventus *Compendiensis* de exauctoratione Ludovici Pii Imp. *Agobardi* Episc. Lugdunensis libellus de eodem conventu & publica Ludovici Pii pœnitentia. Alia supra ad A. 822.

834. Conventus apud *S. Dionysium*, in quo Ludovicus Pius Ecclesiasticæ communioni restitutus Imperii ornamenta recepit.

† Concilium *Metense*, de quo Chronicon Cameracense lib. 1. c. 41.

*† *Attiniacense II.* de quo auctor vitæ Ludovici Pii & Hincmarus.

835. Concilium apud *Theodonis villam*, in quo damnatus *Ebbo* Rhemorum antistes, qui contra Ludovicum conspiraverat. Subscriptiones Archiepiscoporum VIII. & Episcoporum XXXVI.

A.C.836. *Aquisgranense II.* Ludovici Pii jussu & evocatione, de vita Episcoporum Canones XII. de doctrina Episcoporum Canones XII. de vita & doctrina inferiorum ordinum Canones XVI. de persona Regis Filiorumque ejus & ministrorum, Canones XXV.

Synodi Aquisgranensis II. ad Pippinum Regem Aquitaniæ, de Ecclesiæ rebus non defraudandis sed diligenter curandis & augendis, libri III. Primi capita XXXVIII. secundi XXXI. & tertii XXVII.

Conventus apud *Stramiacum* in pago Lugdunensi, ubi ventilata causa Ecclesiarum Lugd. & Viennensis vacantium.

838. *Kingstoniæ* Concilium de donatione Egberti Saxonum Regis ejusque filii Athelvulfi, qui ambo præsentes adfuere.

839. *Cabilonensis* Conventus, in quo Ecclesiastica quædam & publica negotia disposuisse dicitur Ludovicus Pius ab auctore anonymo ipsius vitæ.

840. *Lotharii* Imp. edictum ex palatio *Engilbenheimensi* ad Rhenum infra Moguntiam, de restitutione *Ebbonis*, cum subscriptionibus Episcoporum XX. Ejusdem Ebbonis Apologeticus.

Kenethi (ab A.840. ad 855.) Regis Scotorum leges Ecclesiasticæ XXXVI. ex Hectoris Boëthii Scotorum historia.

841. *Autissiodorensis* Conventus, in quo Nithardus lib. 3. sub init. narrat actum ab Episcopis partium Ludovici & Caroli de his, qui in prælio ceciderunt, & triduanum indictum jejunium.

Aquisgranense Concilium, ubi deliberatum esse ab Episcopis, quid de regno Franciæ fieret Lothario fugato, refert idem Nithardus exordio libri IV.

842. *CPolitanum*, in quo restitutum fuisse cultum sacrarum imaginum, narrat Theophanes Presbyter Oratione in S. Nicephorum Patriarcham, tom. 2. Act. Sanctor. Martii 13. adde Synodicon vetus c. 147. supra p. 253.

Germiniacense in pago Aurelianensi (Germigny), in quo cum de urgentibus Ecclesiæ ac Regni negotiis Episcopi tractaturi essent, inprimis Monastici Ordinis reformationi consulendum esse censuerunt, ut testantur eorum litteræ apud Mabillonium in actis Sanctor. Ordinis S. Benedicti Sec. IV. parte 2. p. 249.

una

una cum gemino diplomate *Caroli Calvi* in confirmationem privilegii in eodem Concilio, monasterio Corbionensi concessi.

† *Bituricense*, in quo approbata Ebbonis depositio. Vide Labbeum p. 1874.

A.C.844. *Caroli Calvi*, Hludovici Pii F. Capitulare *Tolosanum* de exactionibus Ecclesiarum Capita IX. Presbyterorum *Gothiæ* rogatu sancita.

843. Conventus *in villa Colonia*, Capitula VI. inserta etiam Concilio Meldensi A. 845. num. 1. seq.

Concilium apud *Lauriacum* in pago Andegavensi, Capitula IV. inserta etiam Concilio Meldensi num. 13. seqq.

844. *Sergii II.* Papæ epistola ad Episcopos Transalpinos de prælatione Drogonis Metensis Episcopi, vicarii sedis Apostolicæ.

Capitula VI. acta in synodo secus *Theodonis villam* in loco qui dicitur Judicium, ubi conveniunt tres fratres gloriosi Principes Hlotharius, Hludovicus & Carolus. Capita illa inserta Concilio Meldensi n. 7. seqq.

Concilium *Vernense II.* (in Verno palatio) Canones XII.

845. *Beluacense* Capita VIII. inserta Synodo Meldensi n. 17. seq.

Meldense, Canones LVI. cum præfixis præcedentium Conciliorum Coloniensis, Lauriacensis, Theodonis villæ & Beluacensis Canonibus.

† 846. *Veneticum* Nomenoji Britonum Principis. Vide Labbeum p. 1874.

847. *Parisiense*, inque eo confirmatum privilegium electionis & libertatis monasterio Corbejensi, cum subscriptionibus Hincmari Remensis & aliorum Episcoporum XIX. & Abbatum IV.

Capitula XIX. excerpta in villa *Sparnaco*.

EDITIONIS LABBEI TOMUS VIII. ET HARDUINI TOMUS V.

Leonis IV. Papæ 1] epistola ad Episcopos Britanniæ, 2] Fragmentum epistolæ ad Nomenoium Britanniæ Ducem, ex Gratiano 10. VII. qv. 1. *Non furem.*

† 3] ad Prudentium Episcopum Tricassinum, 4] Fragmenta epistolarum

stolarum ad Lotharium Augustum, ex Ivonis part. 4. c. 210. & ad Hincmarum Remensem, ex Hincmari ad Nicolaum Papam epistola.

† *Hlotharii* Imp. epistola ad Leonem pro usu pallii dirigendo secundum morem Hincmaro Archiep. apud Labbeum bis p. 32. & 1931.

Homilia sub nomine *Leonis IV.* de cura pastorali hoc loco in Regia edit. & à Labbeo edita, est *Ratherii* Veronensis sermo Synodalis, quem habes apud Harduin. tom. 6. p. 783.

Parisiense Concilium (non diversum ut videtur ab eo, quod jam superius hoc anno memoratum est) in quo Ebboni, donec judicio se sisteret, Remensis diœcesis interdicta est.

Moguntinum, sub Rabano Archiep. pro juribus & immunitatibus Ecclesiasticis. Epistola ad Ludovicum Imp. Capitula XXXI. ex tomo III. Concilior. edit. Venetæ.

A. C. 848. *Moguntinum II.* in quo *Gotheschalcus* monachus Prædestinatianorum hæresis convictus; & cum libello erroris sui, quem Rabano porrexit, Remos remissus est. Rabani epistola brevior Synodalis ad Hincmarum Archiep. Remensem. Altera prolixior, quæ in Conciliorum tomis non exstat, edita est à Sirmondo A. 1647. & in ejus operibus tom. 2. p. 1295. recusa. Confer Usserii historiam Gotheschalci cap. V.

Lugdunense II. in quo Godelgarius presbyter absolutus est. Vide Lupum Ferrariensem epist. 80. Labbeum p. 1927.

Lemovicensis conventus, in quo Canonici basilicæ S. Martialis à Rege Carolo Calvo & ab Episcopis monachi fieri petierunt, ut ex Ademari Engolismensis Chronico notavit Petrus de la Lande in supplemento Conciliorum Galliæ. Labbeus pag. 1928.

849. *Carnutensis*, in quo Carolus frater junior Pippini Aquitaniæ Regis & nepos Caroli Calvi ab Episcopis in clericum attonsus est. Vide Annales Bertinianos. Labbeum p. 1928.

Concilium apud *Carisiacum* a) Palatium, Capita IV. contra Prædestinatianos. In hoc Concilio *Gotheschalcus* propter incorrigi-

rigi-

a) Hodie *Kiersy*. *Chiersy* & corrupte *Tiercy* in diœcesi Suessionensi, ad fluvium Oesiam, *l'Oyse*, ut notat Harduin.

rigibilem obstinationem iterum damnatus, Presbyteri dejectus gradu virgisque cæsus & ergastulo retrusus est judicio XII. Episcoporum. De Remigii Lugdunensis censura in Synodum hanc Carisiacensem vide Usserii historiam Gotheschalci cap. VI. Consulendus etiam Hincmarus de prædestinatione, & epist. ad Nicolaum Papam, & historia Gotheschalci scripta à Ludovico Cellotio.

Turonense IV. sive ut ex Chronico Fontanellensi apud Duchesn. tom. 2. hist. Francor. colligunt *Parisiense* adversus Nomenoium Britannicæ gentis Ducem, ad quem epistola synodica Laudrani Turonum metropolitani, cum aliis Episcopis XXI.

Herimanni Episcopi donationes factæ Ecclesiæ Nivernensi & Canonicis ac Sanctimonialibus à se institutis. Labbe pag. 1928. seq.

A.C. 850. *Caroli Calvi* confirmatio donationis præcedentis. Labbe pag. 1930.

Synodus *Regiaticina* sive in urbe regia *Ticino* ad reformandos Ecclesiæ mores Capitula XXV. & de rebus secularibus Capitula V. quæ statuit Ludovicus Imp. & genitor ejus Hlotharius confirmavit, ex tomo V. lectionum antiqu. Canisii.

* *Murittanum* sive apud Murittum in provincia Senonica; præside Guenilone Archiepisc. Senonensi. Vide Lupi Ferrariensis epist. 115.

Concilium apud *Benningdon* à prælatis & proceribus regni Merciæ, sub Bertulpho Rege.

851. Concilium *Kingesburia*, sub eodem Rege Merciorum Bertulpho. Ejusdem charta de immunitatibus concessis monasterio Croylandiæ, cum subscriptionibus Episcoporum VII. & Abbatum III. Ducum II. Comitum III. & Oslati pincernæ ac legati Regis Æthelwulphi West Saxonum.

Suessionense, in quo Pippinus junior, rex Aquitaniæ, regno spoliatus, in clericum attonsus, in monasterium S. Medardi deducitur. Labbe p. 1933.

852. Conciliabulum *Cordubense*, Saracenis cogentibus vetans martyrium martyrumque cultum, ut ex Eulogii memoriali Sanctorum Baronius ad A. 852. n. 16.

Mogun-

Moguntiacum Concilium, Rabano præside, cum omnibus Episcopis & Abbatibus Orientalis Franciæ, Bajoariæ & Saxoniæ. *Et illi quidem de absolvendis quæstionibus Ecclesiastice* (fortasse *Ecclesiasticis*) *tractatum habebant.* Hoc tantum Annales Fuldenses.

853. *Senonense*, in quo datum privilegium monasterii S. Remigii cum subscriptionibus Archiepiscoporum IIII. Episcoporum X. Abbatum II. ex Dacherii Spicilegio tom. 1. pag. 586.

Conventus *Senonensis*, in quo actum de Burchardo, Carnutensi Episcopo consecrando. Labbe p. 1934.

Ticinensis, Capitula V.

Suessionense II. Concilium in monasterio S. Medardi, præsente Carolo Calvo Rege, Canones XIII. & gestorum in actionibus VIII. Synodalium pars de clericis ab Ebbone Remensi ordinatis, & de Hincmari successoris ejus ordinatione. Confer Flodoardum lib. III. cap. 2. & Balduinum Chronici Cameracens. lib. 1. c. 43. Subscriptiones Episcoporum XXXIII. Chorepiscopi I. Abbatum VI. & Æneæ notarii sacri palatii Domni Karoli.

Capitula XII. à Domno *Carolo* Rege in eadem Synodo proposita. (In aliis Capitulare Compendiense A. 868.)

* Concilium II. apud *Carisiacum*, in quo iterum damnata *Gotheschalci* doctrina. Adde Labbeum p. 1933.

Vermeriense II. ad Vermeriam palatium, definitiones III.

826. *Romanum* Eugenii II. Papæ, præsentibus Episcopis LXII. Presbyteris XVII. Diaconis VI. Capitula XXXVIII.

853. *Romanum* Leonis IV. in quo capita XXXVIII. superioris Concilii repetita & additionibus quibusdam aucta, novaque alia quatuor adjuncta sunt. Acta depositionis *Anastasii* Presbyteri, tituli B. Marcelli & Leonis Papæ epistola duplex ad Missos Imperatorum & ad Anastasium excommunicatum. Subscriptiones Episcoporum Leonis Papæ, Hlotharii Imp. Pauli Diaconi, vicem agentis Johannis Archiep. Ravennatis, Episcoporum LXVI. Presbyterorum XX. Diaconorum VI.

Ejusdem Concilii breviarium ex incerto scriptore de vitis Pontificum, qui sub Luitprandi ambulat nomine. Alia de eodem Concilio ex Johannis VIII. epist. 198. ex Hincmari tom. 2. opusc.

opuſc. 47. de presbyteris criminoſis & ex annalibus Bertinianis ad A. 868. (T. 3. Hiſt. Francor. du Cheſne). Excommunicatio Anaſtaſii presb. à Leone & poſtea ab Adriano Papa. Ediderat hanc Leonis IV. & ſuperiorem Eugenii II. Synodum Holſtenius tom. 2. collectionis Romanæ.

A.C. 854. *CPolitanum*, ſub Ignatio Patriarcha CPol. quo depoſitus eſt Gregorius Syracuſanus, ut narrat Nicetas in vita hujus Ignatii, in hoc ipſo tomo Labbei p. 1200. & Harduini p. 961. Mentio etiam in Nicolai I. Papæ epiſtola X. p. 203. D. Harduin.

855. *Valentinum III.* Lotharii Imp. juſſu. Capita XXIII. ex quibus primores ſex repetuntur in Concilio Tullenſi A. 859. Exemplum Legis de confirmando judicio Epiſcoporum. Subſcriptiones Epiſcoporum VIII. & Chorepiſcopi Audini. Capitulum legis Gondobadæ (Wiſigothic. vel Burgundicar.) ex MS. Vaticano addidit Holſtenius.

Ticinenſe Ciſalpinorum Epiſcoporum. Capitula, quæ Imp. Ludovicus Epiſcopis conſiderari præcepit. Reſcriptum conſultationis ſeu exhortationis Epiſcoporum ad Domnum Ludovicum Imp.

*† Labbei cenotaphium Joannæ Papiſſæ, everſum a) demonſtratione Chronica ineluctabili p. 154--187. cum virgidemia Marteſiana p. 187--218. & præmetia Hottingerianæ virgidemiæ p. 218--221. Durius in hæreticos dictorum defenſio exemplis CHriſti, & Apoſtolorum Petri, Pauli, Joannis & Judæ, Apoſtolicique viri Ignatii, p. 221. ſq.

EDIT. REGIÆ TOMUS XXII.

Benedicti Papæ epiſtola 1] ad Hincmarum Remenſem Confirmatio Synodi Sveſſionis II. cum privilegio Eccleſiæ & Archiepiſcopi Remenſis, 2] ad Epiſcopos in regno Caroli conſtitutos, adverſus Hubertum clericum, * 3] ad Epiſcopos Galliarum in confirmationem privilegiorum Corbejæ, 4] ad Hludovicum Abbatem monachosque monaſterii SS. Martyrum Dionyſii, Ruſtici & Eleutherii.

Concilium *Wintonienſe* generale Anglicum, in quo celebris donatio Æthelvulfi regis Weſt-Saxoniæ, præſente eodem & Beorredo rege Merciæ & Edmundo rege Eaſtanglorum, una cum

Xxx Archiep.

a) Subjicitur etiam tomo priori Labbei de Scriptoribus Eccleſ. Pariſ. 1660. 8.

Archiep. Cantuariensium & Eboracensium cæterisque totius Angliæ Episcopis & Optimatibus confirmatur.

A.C. 857. Synodus *Carisiaca* pro reformandis moribus Ecclesiæ. Epistola Synodalis sub nomine Caroli Regis.

† *Moguntina* sub Carolo Archiepisc. cujus mentionem faciunt Annales Francorum & Lambertus Schafnaburgensis.

858. *Nicolai I.* Papæ epistolæ pridem editæ Rom. 1542. fol. Harum primæ sedecim in causa Photii atque Ignatii, ex quibus 1] ad universos Catholicos, 2. 5. 7. 8. 9] ad Michaëlem Imp. CPol. 12] ad Bardam Cæsarem, 14] ad Theodoram Augustam, 15] ad Eudoxiam Augustam, 3. 6. 11] ad Photium, 13] ad Ignatium Patriarcham CPol. 4] ad omnes fideles, 10] ad clerum CPol. 16] ad Senatores CPolitanos.

In epistola 7. & 10. occurrunt Capitula in Synodo, nescio qua, à Nicolao promulgata.

Epistolæ septem de Concilio cogendo in causa Lotharii Regis, 17] ad Lotharium Regem, 18. & 26] ad Carolum Calvum Regem, 19] ad Ludovicum Imp. 21] ad Hermentrudem Reginam, 22] ad Episcopos Galliæ & Germaniæ, 23] ad Episcopos in Concilio Metensi residentes.

Aliæ epistolæ varii argumenti: 24] ad Trasulfum Abbatem Corbejensem, privilegium Monasterii Corbej. 25. 30. 31. 35. 50. 52. 57. 60] ad Carolum Calvum Regem, 26. 54] ad Episcopos in regno Caroli constitutos, 27] ad Ludovicum Germaniæ & Carolum Calvum Reges, 69] ad Ludovicum & Carolum, Caroli Calvi Regis (& Hermentrudæ) filios. 28. 29. 37] ad Hincmarum Archiep. Remensem, 70] ad Hincmarum & cæteros Episcopos in regno Caroli constitutos de causis odii & invidiæ Græcorum in Ecclesiam Latinam, 32] ad Episcopos Synodi Silvanectensis, 33. 34] ad Rothaldum Episcopum Suessionensem, 36. 67] ad Hermintrudem Reginam, 39 -- 44] in causa a) Rothaldi Suess. (infra in Concilio Rom.

a) Epistolæ Nicolai I. ad Rothaldi causam & restitutionem spectantes, exstant & in primis editionibus Paris. Bibliothecæ Patrum A. 1579. & 1589. Alias quasdam dederunt Jo. Cordesius, Paris. 1615. 4. & Franciscus du Chesne in scriptoribus Histor. Francorum Paris. 1641. fol.

Rom. A. 865.) 45] ad Franconem Episc. Tungrensem, 46. 47] in Concilio Svession. A. 866. 48] ad Theutbergam Reginam, 49. 63] ad Episcopos in regno Lotharii constitutos, 51. 64] ad Lotharium Regem, 52] in Synodo Svess. A. 866. 53. 55. 56] ad Ludovicum Regem Germaniæ, 58] ad Episcopos in regno Ludovici constitutos, 59] ad Adonem Archiep. Viennensem de divortio inter Lotharium Regem & uxorem ejus Theutbergam, 61] ad Rothbertum Episc. Cenomanensem, 62] ad universos Episcopos & Principes Galliæ, 65] ad Hilduinum Clericum, 68] ad Hucbertum Abbatem, fratrem Theutbergæ reginæ.

Post epistolam 54. subjicitur etiam *Arsenii* Episcopi Hortensis, sedis Apostolicæ legati, epistola generalis ad omnes Episcopos de excommunicatione Ingeltrudis, Mattefredi Comitis F. conjugis Bosonis Comitis.

Ænea, Parisiacensis urbis Episcopi, præfatio libri adversus decem objectiones Græcorum, qui integer editus est à Dacherio tomo VII. spicilegii.

Appendix I. epistolarum Nicolai I. Papæ, in qua 1. 16. 21] ad Carolum Calvum Regem, 2] ad Episcopos legatos in Franciam missos cum commonitorio, 3] ad universos Episcopos, quæ exstat in Concilio Rom. A. 863. Epistola *Adventii* Episcopi Metensis ad Nicolaum Papam. *Caroli Calvi* Regis ad eundem, 4] Nicolai Papæ ad Adventium, 5. 8. 18. 24] ad Hincmarum Remensem, 6] ad Monachos S. Karilefi, ut Episcopo Cenomanensi subesse ne detrectent, 7] ad Episcopos in regno Caroli Calvi constitutos, 9] ad Rotlandum Episc. Arelatensem, 10] ad Episcopos constitutos in regno Lotharii, 11] ad universos Episcopos, 12] ad Herardum Archiep. Turonensem; quæ exstat in Concilio Svessionensi A. 866. 13] ad Rodulfum Bituricensem Archiep. ejusque coëpiscopos. *Lotharii* Regis ad Nicolaum. 14] Nicolai Papæ ad Clericos in Concilio Svessionensi restitutos, quæ exstat in Concilio Svess. A. 866. 15] ad Aquitanos seu duces Aquitaniæ, 17] ad Rivoladrum Episcopum de pœnitentia imposita Wimaro, qui tres filios suos peremerat, 19] ad Rodulfum

dulfum Archiep. Bituricensem, 20] ad Egilonem Archiep. Senonensem, 22] ad Salomonem regem Brittonum. Servati Lupi abbatis Ferrariensis ad Nicolaum, 23] ad Wenilonem Archiep. Senonensem & coëpiscopos ejus.

† Decreta seu rescripta Nicolai Papæ, ex Gratiano in unum collecta per *Joannem Cochleum*, & sub XX. titulis digesta atque pridem cum epistola ad Michaëlem Imp. edita Lipsiæ 1536. 4.

Fragmenta quædam pauca epistolarum Nicolai I. ad Huntfridum Morinensem Episcopum, ad Herardum Turonensem Archiep. ad Adonem Viennensem Archiep. ad Frotarium Archiepisc. Burdigalensem, & ad Carolum Regem, collecta ex Gratiano & Ivone.

Responsa Nicolai I. Papæ *ad consulta Bulgarorum*, b) capita CVI.

Appendix II. epistolarum Nicolai Papæ: quatuor ad Adonem Viennensem. Epistola Anastasii Bibliothecarii de mortuo (A. C. 867. 12. Nov.) Nicolao, & electo ejus in locum Hadriano II. Poterat etiam addi *appendix tertia* ex *Balazii* tom. V. Miscell. p. 479. seqq. ubi Nicolai hujus capitula responsionum ad legationem Salomonis missi à Rege Hludovico Germanico, 2] epistola ad Ludovicum Imp. 3] ex epistola ad Carolum Regem majorem, & ad Gufredum Morinensis Ecclesiæ Episcopum, & ex decretis Nicolai Papæ fragmenta. Nec non 4] Responsa ad consulta Ardvici Archiepiscopi Vesontionensis, quæ edidit Dacherius tomo XII. spicilegii, Paris. 1675. 4.

Hincmari Remensis c) Capitula XVII. data A. 852. Presbyteris Parochiæ suæ. Alia XXVI. quibus de rebus Magistri & Decani per singulas ecclesias inquirere & Episcopo renunciare debeant. Alia III. superaddita anno duodecimo Episcopatus, hoc est CHristi 857. Alia capitula V. data Presbyteris in Synodo Remensi A. 874. Et alia capitula XIII. Archidiaconi-

b) Hæc cum pluribus Nicolai hujus Epistolis exhibet etiam Baronius tom. X. Annal.

c) Vide supra p. 94. Opera Hincmari à Sirmondo edita duobus Voluminibus Paris. 1645. fol. In illis Capitula illa leguntur T. 1. p. 710. 716. 730. 732. 738. sicut illa idem Sirmondus vulgaverat in appendice ad tomum tertium Conciliorum Galliæ.

conibus Presbyteris Gunthario & Odelhardo, anno eodem, sive ut mavult Sirmondus, 877.

* Hincmari ejusdem epistola ad Presbyteros Rhemensis parochiæ de baptismo, à Labbeo ex MS. Codice edita. Incipit: *Cupiens vos in omni sensu & doctrina atque operis perfectione.*

Isaaci Episcopi Lingonensis Canones sub undecim titulis digesti ex libris Capitularis præcipue tribus posterioribus, quos ad Ansegisi Abbatis collectionem Benedictus Levita addidit, de quibus supra p. 85. ubi etiam de Isaaco atque Herardo.

A. C. 858. *Herardi* Archiepiscopi Turonensis Capitula CXL. excerpta in Synodo ex corpore sanctorum Canonum.

Walterii sive *Gualteri* Aurelianensis Episcopi Capitula XXIV. compresbyteris promulgata in Synodo apud Bullensem fundum anno ordinationis suæ secundo, hoc est A. C. 871. ut Cellotius conjicit.

† Lud. Cellotii, S. J. in Walterii capitula notæ.

CPolitanum Concilium, in quo Photius Ignatio exturbato inauguratus est, ut narrat Niceta in Ignatii vita p. 963. & Nicolaus Papa in epistolis, his adde auctorem Synodici veteris c. 148. supra p. 253. Vide Labbeum p. 1933. seq.

Suessionense, jussu Ludovici Regis transrhenani, de quo Flodoardus lib. III. cap. 23.

Capitula XV. è Synodo apud *Carisiacum* missa ad Ludovicum Regem Germaniæ, cum is ad occupandum Caroli fratris sui regnum seditiosorum impulsu venisset.

859. *Metense* sive in Mediomatrico Civitate, annuentibus gloriosis Principibus Carolo & Hlothario, Capita XII.

Lingonense, in suburbio Lingonicæ urbis sive in Andemantunno Lingonum, sive in Lingonensi territorio in abbatia SS. tergeminorum, Speusippi, Eleusippi & Meleusippi, præsente Carolo Rege. Canones XVI. infra in Concilio Tullensi.

Tullense I. apud *Saponarias*. Capitula XIII. Libellus proclamationis Caroli Regis adversus Wenilonem Archiep. Senonensem. Epistolæ synodales, 1) ad Wenilonem, 2) ad Episcopos Britonum, qui à metropolitano suo desciverant; 3) ad Britones excommunicatos. Canones XVI. Synodi Lin-

Lingonensis rejecti, ex his primi sex sunt ex Concilio Valentino A.855.

Herardi Archiep. Turonensis commonitorium ad Wenilonem Archiepiscopum Senonensem.

Sisterciense, in quo privilegium Saxiacensis monasterii confirmatur, ut videre est apud Mabillonium Sec. IV. Benedictin. parte 2. p. 500.

CPolitanum, quo Ignatius Patriarcha damnatur, ut refert Nicetas in Ignatii vita p. 966. 967. Anastasius Bibl. in præfat. octavæ Synodi p. 751. hoc tomo 5. Harduin. Auctor Synodici veteris c. 149. supra p. 254.

A.C. 860. *Aquisgranense* duplex, in causa Theutbergæ uxoris Lotharii regis. Epistola Episcoporum regni Lotharii ad Nicolaum I. Papam.

Confluentinum, quo inter quinque reges, Ludovicum & Carolum, Caroli que filios Ludovicum, Lotharium atque Carolum, pax & concordia sancitæ fuerunt præsentibus Episcopis X. Abbatibus II. & Laicis XXXIII. Annunciationes Ludovici regis Latine exhibentur, Theotisca lingua desiderantur, uti etiam in Baluzii editione, de qua supra p. 503.

Tullense II. in Tullensis territorii villa *Tusiaco*, Canones V. cum subscriptionibus Episcoporum LVII. * Confirmatio privilegiorum S. Martini Turonensis, cum subscriptionibus Episcoporum XXXI. Epistola Synodalis ad rerum Ecclesiasticarum pervasores. Epistola Hincmari a) Remensis scripta Synodi jussu ad Rodulfum Bituricensem & Frotarium Burdigalensem metropolitanos Aquitaniæ de nuptiis Stephani & filiæ Regimundi comitis.

861. *CPolitanum*, quo gesta pro Photio & contra Ignatium confirmantur, & Photius anathema in Nicolaum Papam pronunciat, ut refert Nicetas in Ignatii vita p. 983. Hæc ipsa Synodus est in templo SS. Apostolorum habita, duabus Sessionibus, quæ *prima* inde & *secunda* appellata est, & Canones habet XVII. à Photio, ut ajunt, compositos, quos post Synodum octavam A. 570. Græce & Latine exhibent Conciliorum collectores, Binius, Regia & Labbeus p. 1511. & Harduinus pag. 1195. cum

a) Tom. 2. Opp. Hincmari pag. 647.

cum præfat. Joannis Zonaræ. Iidem Canones cum Balsamonis, Zonaræ & Alexii Aristeni scholiis Græce & Latine leguntur in Beveregii magno Synodico tom. 1. p. 331.

Romanum, in causa Joannis Ravennatis Episcopi. Acta tribus distincta actionibus recitant Anastasius in vita Nicolai Papæ & Burchardus.

A. C. 862. *Senonense* incerto loco, de deponendo Herimanno Episcopo Nivernensi. Wenilonis Archiepiscopi Senonensis & Coëpiscoporum ejus epistola ad Nicolaum Papam, cum Nicolai responsione. Vide Labbeum p. 1934.

Suessionensia duo, præsente Carolo Calvo rege: unum contra Balduinum Comitem & filiam ejusdem Caroli Juditham, quæ clam cum Balduino aufugit: & alterum, in quo Rothardus Episcopus Suessionensis Episcopali privatus est communione donec obediret. Vide, quæ ex Annalibus Bertinianis Labbeus p. 736. 1936. seq. Harduin. p. 569.

Romanum, in quo conditi Canones duo contra Theopaschitas.

Aquisgranense III. in causa Theutbergæ uxoris Lotharii regis, ubi permissum Lothario ut aliud conjugium iniret. Canones X. Contestatio Hlotharii Regis appellantis Episcopos de conjugio sibi permittendo. Sententia Episcoporum. Collectio locorum ex S. Scriptura, Conciliisque & scriptis Patrum à duobus Episcopis facta, an liceat homini, uxore dimissa, aliam ducere adhuc illa vivente.

Privilegium monasterii *S. Dionysii*, in epistola Episcoporum qui fuere Pistis Suessiones evocati. Subscriptiones Episcoporum XXXIX. & Abbatum XI. Confirmatio privilegii eidem monasterio dati à Landerico Parisiensi Episcopo, cum subscriptionibus Episcoporum XXXII. & Adalgarii notarii, qui ad vicem Gaushlemi regiæ dignitatis Cancellarii recognovit.

863. *Silvanectense*, in quo Rothardus Episc. Suessionensis, Hincmaro Remensi instigante, damnatus & in monasterium detrusus est. Epistolæ II. Synodales Episcoporum regni Lotharii.

†† *Scimchavanense* in Armenia majore, in quo damnati sunt errores Nestorii, Eutycheris, Dioscori, & aliorum: recepta, sed tecte, non aperte Chalcedonensis Synodus, Canones XV. conditi,

quos

quos Armeniace edidit & Latine vertit Clemens Galanus in Conciliatione Ecclesiæ Armen. parte 2. tom. 1. p. 139.

Conventus in loco qui dicitur *Pistu* (Ponte Arcarum sive potius *Pistres* ad Andelam fluvium) Canones IV. Privilegium S. Martini Turonensis confirmatum in Synodo Pistensi. Vide Labbeum p. 1933. Subscriptiones Episcoporum XVI. Abbatum VI.

Concilium incerti loci *in Aquitania* contra Stephanum, Comitem Aruernorum, præsentibus Papæ Nicolai legatis. Labbe p. 1937.

Vermeriense de controversia Roberti Cenomanensis Episcopi cum Monachis S. Karilefi. Labbe p. 1938.

Metense (in Synodo Romana insecuta mox damnatum) de divortio Lotharii & Theutbergæ, conjugisque Waldradæ.

Romanum, in quo Metensis Synodus damnata ejusque acta rescissa, & Guntharius ac Theutgaudus Archiepiscopi, præcipui Lothariani divortii assertores, depositi sunt. Canones V. Epistolæ schismaticorum virulentæ.

865. *Romanum*, in quo Rothardus Episc. Svessionensis restitutus. Libellus proclamationis, quem Rothardus Nicolao Papæ obtulit. Sermo ejusdem Nicolai, quem ex ambone in Missa fecit in basilica S. Mariæ ad præsepe die vigiliarum Nativitatis Domini. Epistolæ ejusdem 1] ad clerum & plebem Ecclesiæ Romanæ, 2] ad Carolum Calvum regem, 3] ad Hincmarum Archiep. Remensem, 4] ad universos Episcopos Galliæ, 5] ad clerum & plebem Svessionicam, 6] ad Rothadum.

866. *Svessionense III.* pro causa Vulfadi Bituricensis Episc. epist. XIV. 1] Nicolai Papæ ad Hincmarum Remensem, 2] Caroli Regis ad Nicolaum, 3] Nicolai ad Regem Carolum, 4] ad Herardum Archiepisc. & alios, 5] Schedulæ sive libelli quatuor ab Hincmaro oblati Synodo, 6] annunciatio Herardi Archiepisc. 7] Synodica ad Nicolaum Papam, cum subscriptionibus Episcoporum XXXV. 8] altera ad eundem de Britonum infestationibus, & de Actardo Episcopo, qui Romam cum actis Synodi mittebatur, 9] Caroli Regis ad Papam, 10] Privilegium monasterii Solemniacensis, 11] epistola Nicolai Papæ ad Episcopos Synodi Svessionicæ, 12] ad Hincmarum Remensem, 13] ad Carolum Regem, 14] ad Vulfadum clericum Remensem & socios.

Hincmari Remensis epistolæ IV. ad idem Concilium pertinentes, 1. 3. & 4] ad Nicolaum Papam, 2] ad Egilonem Archiep. Senonensem.

860. *Incerti in Gallia loci* Conventus, in quo actum de Ingeltrude Bosonis Comitis uxore, quæ virum suum reliquerat; ex T. 2. Opp. Hincmari p. 669.

A. C. 866. Privilegium Monasterii *Atrebatensis* in Concilio *Vermeriensi* datum, cum subscriptionibus Archiepiscoporum VI. & Episcoporum XXV. Abbatum XI.

867. *Tricassinum* sive apud Trecas: 1) epistola Episcoporum ex regno Caroli & Lotharii ad Episcopos in regno Ludovici manentes, 2) epistola synodica Concilii ad Nicolaum Papam, cum subscriptionibus Episcoporum XX. 3) Caroli Calvi Regis ad Papam Nicolaum.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXIII.

Hadriani Papæ a] epistolæ XXXII. 1) ad Synodum Tricassinam, 2) ad Episcopos Synodi Svessionensis, 3. 13. 14. 19. 25. 29. 30) ad Carolum Calvum Regem, 4. 12. 18. 21) ad Hincmarum Remensem, 5) ad Herardum Archiep. Turonensem, 6) ad Actardum Episcopum Numneticæ Ecclesiæ, 7. & 23) ad Ludovicum Regem Germaniæ, 8) Lotharii Regis ad Hadrianum Papam. Hadriani responsio, cujus Regino meminit, non exstat. Sed exstat 9) alia Hadriani ad Lotharium epistola de Theutbergæ solutione, 10) ad Waldradam, 11) ad Episcopos Germaniæ, 15) ad Proceres regni Lotharii, 16. 22) ad Proceres regni Caroli Calvi, 17. 20. 24) ad Episcopos in regno Caroli constitutos, 26) ad Proceres regni Caroli Calvi, & quondam Lotharii Regis, 27) ad Episcopos in regno Caroli & quondam Lotharii constitutos, 28) ad Episcopos Synodi Duziacensis, 31. & 32) ad Adonem Viennensem Episcopum.

868. Conventus Episcoporum apud *Carisiacum*, in quo Willebertus presbyter Turonicæ diœcesis examinatur, alibi postea consecrandus in Episcopum Catalaunensem.

a] Alias Hadriani Epistolas habes in Actis Synodi CPol. A. 869.

Wormatiense Concilium de variis Ecclesiasticæ disciplinæ partibus Canones XLIV. Et alii deinceps usque ad LXXX. in alio fortassis Wormatiensi Concilio superadditi.

A.C. 869. CPOLITANUM quartum, inter Oecumenica ex Romanæ Eccles. & Græcorum λατινοφρόνων sententia *octavum*, Episcoporum centum & duorum, auspiciis Basilii Imp. pro Ignatio Patriarcha contra Photium in æde S. Sophiæ congregatorum. Hujus Concilii Acta in decem πράξεις sive sessiones distincta ex veteri antiqua versione (locupletiore passim) *Anastasii* Bibliothecarii Rom. qui illam Hadriano Papæ dicavit, & duabus postremis Actionibus ipse, Ludovici Imp. legatus interfuit, extant in edit. Romana & in Binianis 1618. 1637. Regiaque nec non Labbei & Harduiniana Concilior. collectione, & præmittuntur Actis Græco-Latinis ex editione Matthæi Raderi, S.J. qui primus hæc edidit Ingolstad. 1604. 4. Historica præfatio p. 749. ed. Harduin.

Breviarium Synodi ab Anastasio compositum p. 760. Aliud Græce & Latine p. 1140. quod traditur γεγραμμένον ἐν τῷ δεξιῷ ἐμβόλῳ τῆς ἐκκλησίας, & malæ fidei arguitur à Frid. Spanhemio fil. tom. 2. Opp. p. 639. seq.

In *Actione I.* occurrunt *Hadriani* Papæ epist. ad Basilium Imp. p. 766. Harduin. & Græce p. 1027. *Theodosii* Hierosol. ad Ignatium CPol. p. 771. & Græce p. 1031. Libellus professionis Episcoporum p. 773. Definitio *Thomæ* metropolitæ Tyri p. 776.

Actione II. Libellus confessionis Episcoporum, quæ in Ignatium Patriarcham peccaverint, p. 783.

Actione III. Basilii Imp. epistola ad Nicolaum Papam, p. 790. *Ignatii* ad eundem, p. 791. *Hadriani* Papæ ad Ignatium, p. 793.

Actione IV. epistola 1) *Nicolai* Papæ ad Michaëlem Imp. p. 802. & quædam ex illa Græce, p. 1043. Epistola 2) ad eundem, p. 807. 3) ad Photium, p. 811. & pars Græce, p. 1045.

Actione V. altera ad Photium epistola *Nicolai*, quæ incipit: *Omnis utilitas & profectus animarum Catholica fide munitur & dilectione Evangelii tuetur*, p. 820.

Actione VI. Epanagnosticum Romanorum vicariorum, p. 825. Imperatoris *Basilii*, p. 834.

Actione VII. Nicolai Papæ epistola ad Episcopos & clerum CPol. p. 842.

842. Capita Synodi sex p. 847. Græce p. 1070. *Hadriani* Papæ epistola ad Basilium Imp. p. 860. ad Ignatium CPol. p. 861. allocutiones tres ad Concilium *Romæ* à Papa Hadriano coactum, pag. 862. 865. 866. & Græce p. 1075. seq. Canones V. cum subscriptionibus Papæ Hadriani & Episcoporum p. 868. & Græce p. 1081. sine subscriptionibus.

Actione VIII. Libellus Apologeticus *Petri* Monachi, p. 876. Caput XX. Concilii Lateranensis pag. 877. Caput VI. *Nicolai* Papæ pag. 880.

Actione IX. Michaëlis Alexandrini Episcopi epistola ad Basilium Imp. p. 884. & Græce p. 1091. Epitimium Synodi p. 891.

Actione X. Canones Synodi septem & viginti p. 899. Græce quatuordecim p. 1098. *Basilii* Imp. allocutio ad Synodum, p. 918. Subscriptiones Episcoporum, p. 922. Epistola Synodi encyclica, p. 929. pars Græce p. 1107. Epistola Synodi ad Hadrianum Papam pag. 933. pars Græce p. 1109. *Basilii, Constantini* & *Leonis* Imperatorum epistola ad sedes Patriarchales p. 935. ad Hadrianum Papam p. 936. *Ignatii* ad Hadrianum pro tribus novis capitulis, p. 937. *Hadriani* Papæ ad Imperatores Basilium, Constantinum, Leonem, p. 938.

In Græcis Actis habetur etiam epistola *Metrophanis* metropolitæ ad Manuelem Patricium & Logothetam dromi, p. 1111. ubi de Photio quinquies deposito in duabus CPolitanis & tribus Romanis Synodis, p. 1115. *Stephani* Papæ ad Basilium Imp. id. *Styliani* Neocæsareæ Euphratesinæ Episcopi ad Stephanum Papam p. 1121. Stephani ad Episcopos & clericos p. 1129. ad Stylianum pag. 1130. *Formosi* Papæ ad eundem Stylianum pag. 1132.

De Photii Photianorumque mala fide, p. 1133. Excerpta ex Synodicis Pontificum Rom. Nicolai, Hadriani, Johannis IX. Martini, Stephani & Formosi, p. 1137. seq.

De Photio summatim ex historia *Johannis Thracensis*, cognomento *Scylitzæ*, p. 1148.

Admonitio ad lectorem de Pseudo-Synodo Photii pag. 1149. seq. magnam partem ex *Ignatii CPol. vita* à *Niceta Davide* Paphlagone scripta, quæ integra Græcis Actis præmittitur, pag. 943.

 cum

cum excerpto ex Encomio ejusdem Ignatii, *Michaële* monacho presb. & Syncello auctore. Libellus de Ignatii causa missus à *Theognosto* monacho & archimandrita veteris Romæ & exarcho CPol. ad Nicolaum Papam. Ex Actis *Synodi Rom.* sub Nicolao I. Papa, Canones X. p. 1020. Nicolai epistola ad Ignatium p. 1022. ad Senatum CPol. p. 1023.

Joannis VIII. Epistola collectorum judicio ἀνόθευτος in Codice Vaticano reperta ad Imperatores Basilium, Constantinum, Alexandrum; incipit: τῆς ὑμετέρας σοφίας, p. 1165. Joannis ejusdem epistolæ à Photio, ut ajunt, corruptæ 1) ad eosdem tres Imperatores, incipit: τὸ καθαρὸν καὶ ὑπέρλαμπρον, p. 1171. 2) ad Episcopos quatuor sedium Patriarchalium, incipit: ἐκομισάμεθα ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ, pag. 1181. 3) ad Photium Patriarcham CPol. incipit: πεῖρα σαφεστάτη μαθόντες, p. 1185. 4) ad eundem altera, incip. τὴν σοφίαν καὶ φρόνησιν, p. 1188. 5) ad Episcopos quatuor sedium Patriarchalium; incipit: τὰ ὑγιαίνοντα ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ, p. 1192.

Canones XVII. Synodi *CPolitana* pro Photio *in templo SS. Apostolorum* habitæ, quam *primam* & *secundam* vocant, de qua supra ad A. 861.

Canones tres a) Synodi pro Photio habitæ *CPoli in templo Sophiæ*, de qua ad A. 879. Hæc Photinianis octava œcumenica est. Omniaque hactenus post decem illas Actiones memorata Græce & Latine ex Raderi editione afferuntur.

A.C. 869. Concilium apud *Vermeriam*, in quo *Hincmarus Laudunensis* Episcopus accusatus sedem Romanam appellavit.

* Præceptorum regiorum in favorem Carrofensis monasterii confirmatio, cum subscriptionibus ejusdem Synodi Archiepiscoporum VIII. & Episcoporum XXI.

Metense, quo regnum Galliæ à Ludovico II. Imperatore, Lotharii fratre & legitimo successore, ad Carolum Calvum utriusque patruum fuit translatum. Denunciationes Episcoporum & Caroli Regis.

Pi-

a) Confer Beveregii magnum Synodicon Tom. I. p. 360. ubi hi tres Canones exhibentur cum scholiis Zonaræ, Balsamonis & Alexii Aristeni. Vide etiam Lambecium VIII. p. 413. & quæ de aliis Synodis Photianis notavi Volum. IX. hujus Bibl. p. 371.

Pistense, præsente Carolo Rege, cum subscriptionibus Archiep. Senonensis & aliorum Episcoporum XI. ex Dacherii Spicileg. T. 2. p. 712.

A.C. 870. Concilium decem Provinciarum apud *Attiniacum*, in quo *Hincmarus Laudunensis* iterum accusatus ad sedem Romanam provocavit.

Viennense, sub Adone præsule, ubi privilegium confirmatum est monasterii S. Augendi super quadam Ecclesia. Vide Mabillonium Sec. IV. Benedictin. parte 2. p. 269.

871. *Duziacense* ad Duziacam villam, in quo *Hincmarus Laudunensis* tertium accusatus Episcopali gradu dejectus est. Rescriptum Episcoporum Synodi ad Hadriani Papæ epist. XXVIII. Proclamatio Caroli Regis adversus Hincmarum Laudunensem. Adversus eundem libellus expostulationis *Hincmari Remensis*. Responsa Episcoporum. Acta cum Hincmaro Laudunensi ejusque depositio, cum subscriptionibus Episcoporum XXI. Chorepiscopi unius, Presbyterorumque & Archidiaconorum XVI. Epistola Synodalis ad Hadrianum Papam, Hincmari Remensis ad eundem epistola, & Quaterniones ad Carolum Regem pro Ecclesiastica libertate tuenda, porrecti apud Pistas A. 868. Ejusdem rotula sive collectio testimoniorum ex Canonibus & Doctoribus Carolo Regi porrecta. Hincmari Laudunensis schedula Episcopis apud Pistas & per eos Regi porrecta: nec non satisfactio ab eodem Hincmaro missa Regi per Odonem Episc. Belgivagorum. Hincmari Remensis extemporalis admonitio ad Carolum Regem & ad eundem epistola.

* *Epistola VIII.* ad Hincmarum Laudunensem, quæ in editione Sirmondiana operum Hincmari Remensis desiderantur. Narratio eorum, quæ post opusculum LV. Capitulorum (in edit. Sirmondi T. 2. p. 377. obvium) ab utroque Hincmaro peracta sunt, ex Codice MS. 1486. Palatino Vaticanæ Bibl. descripta à Luca Holstenio & à Labbeo primum vulgata. Concilium hoc cum notis primus vulgavit *Ludovicus Cellotius*, S. J. Paris. 1658. 4. ex quo Regia & Labbeus pag. 1664 -- 1702. etiam vitam Hincmari Laudunensis exhibet, perinde ut Cel-

 lotii

lotii præfationes & notas apud Labbeum p. 1702---1733. & 1770---1789. sed & has & illam Harduinus omisit. Epistolas Hincmari Laudunensis sex ad Hincmarum Remensem habes in Hincmari Remensis operibus à Sirmondo editis T. 2. pag. 335. 340. 341. 351. 608. 644. & collectionem ex epistolis Romanorum Pontificum pro appellatione sua, p. 355.

Rabani Archiep. Moguntini responsum super quibusdam interrogationibus *Reginbaldi* Chorepiscopi, Labbe pag. 1845. Harduin. p. 1411.

Ejusd. Rabani opusculum, si liceat Chorepiscopis presbyteros & diaconos ordinare cum consensu Episcopi sui.

De antiquis Episcoporum promotionibus, cum diversis *formularum* ad eas spectantium & *formatarum* exemplis, ex appendice ad tomum secundum Sirmondi Conciliorum antiquorum Galliæ. I. Formulæ quatuor antiquæ de Episcopatu, quarum olim usus fuit sub primis Regibus: 1] Cleri plebisque viduatæ civitatis preces ad Regem pro Episcopo instituendo. 2] Præceptum Regis de Episcopatu ad Episcopum designatum. 3] Indiculus Regis ad metropolitanum, ut designatum Episcopum ordinet cum suis comprovincialibus. 4] Indiculus alter ad Episcopum pro eadem designati Episcopi ordinatione. II. Formulæ sedecim diversæ in Episcoporum promotionibus usurpatæ post restitutam electionum libertatem: 1) Epistola Hincmari Remensis metropolitani ad Regem, ut electionem & visitatorem concedat Ecclesiæ Silvanectensi. 2) Ejusd. ad Hedenulfum, ut visitatorem agat in Ecclesia Cameracensi. 3) ad Clerum & Plebem Cameracensem, ut electionem faciant. 4) ad Beluacenses, de forma & modo faciendæ electionis. 5) Excusatio Remensium Canonicorum & Monachorum, Vasallorumque, qui electionem ante Visitatoris adventum fecisse dicebantur. 6) Allocutio Visitatoris ad electores. 7) Decretum electionis Hadenulfi Laudunensis. 8) electionis Æneæ Parisiensis. 9) electionis Ansegisi Archiepiscopi Senonensis. 10) epistola Senonensis Ecclesiæ ad Hilduinum Archicapellanum & ad Judith Imperatricem, pro tuenda electione quam fecerant. 11) examinatio

natio Willeberti Catalaunensis, ordinandi Episcopi. 12) Professio Adalberti futuri Episcopi Morinensis. 13) Professio altera futuri Archiepiscopi. 14) tractoria Prudentii Episcopi Tricassini, cum electioni Æneæ Paris. adesse non posset. 15) Documentum de ordinatione Electranni Episcopi Redonensis. 16) Canonicæ litteræ ab ordinatoribus datæ Hedenulfo Episcopo Laudunensi.

Formatarum veterum Canonicarum Epistolarum exempla XII. post præmissam ex fine Chalcedonensis Concilii, Attici Episcopi CPol. notationem de modo conficiendarum epistolarum formatarum secundum Nicænæ institutum a) Synodi. 1) Ebroini Bituricensis Archiepisc. ad Magnonem Senonensem, A. 810. 2) Wolfonis Episc. Constantiensis ad Bernaldum Argentariensem, A. 817. 3) Teutgandi Trevirensis Archiep. ad Carolum Calvum Regem, Episcopos & alios universos pro Hegilone presbytero ad Sanctorum loca peregrinante. 4) Joannis Episcopi Cameracensis ad omnes Episcopos pro Ursione presbytero, ut in qualibet illorum parochia recipi possit, A. 865. 5) Liutadi Episcopi Vinciensis ad Wenilonem Rotomagensem Archiepisc. de Vulfado Diacono, quem olim sibi traditum ab Ebbone Remensi, nunc ipsi concedit, A. 868. 6) Æneæ Parisiensis Episc. ad Hincmarum Remensem, ut ei Bernonem Acolytum in Parochia sua retinere & ordinare liceat. 7) Hedilonis Episcopi Noviomensis ad Didonem Laudunensem pro Arnegiso presbytero, ut in ejus parochiam migrare ipsique subjici liceat, A. 892. 8) Heidilonis ejusdem ad Rodulfum Laudunensem pro Rotgero Diacono A. 902. de causa simili. 9) Ratbodi Trevirensis Archiepiscopi ad Rotbertum Episcopum Metensem pro Gislemaro Presbytero, ut ei deinde in ipsius parochia degere liceat A. 905. 10) Dadonis Episcopi Virdunensis ad Ratbodum

a) Papias in vocabulario: *Formatæ Epistolæ à sanctis CCCXVIII. Patribus in Niceno Concilio constitutæ feruntur, ne videlicet quicunque Clericorum in transferendo se qualescunque literas confingerent à proprio Episcopo commeandi licentiam accepisse.* &c. Confer Carolum Labbeum ad Synopsin Basilicon p. 196.

dum Trevirensem pro Adruino Presbytero de simili causa A. 906. 11) Durandi Episcopi Aruernorum ad Radulfum Turonensem pro Subdiacono quodam, quem ejus curæ committit. 12) Formula generalis epistolæ formatæ. Confer, quæ de formatis ejusmodi epistolis sive commendatitiis Ecclesiasticis Emanuel Schelstratenus ad Concilium Antiochenum A. 341. p. 387. seq. Hieron. Bignonius ad veteres formulas pag. 959. T. 2. Capitular. Baluzii, & formulas ipsas p. 443. 556. & 583. seq. Franciscus Bernardinus Ferrarius de antiquis ecclesiasticis epistolis lib. 1. (Mediolan. 1613. 8. & Helmst. 1688. 4.) Philippus Priorius de literis Canonicis tractoriis & synodicis, Paris. 1675. 8. & alii, quos laudat Cangius in glossar.

* *Photii* Patriarchæ CPol. de septem Synodis Oecumenicis Græce & Latine, Harduin. p. 1463. Vide supra p. 171. Labbeus hanc de Synodis Photii, quemadmodum & tres, quæ proxime sequuntur synopses exhibet & ipse quidem Græce & Latine, sed non hoc neque uno continenter integras descriptas loco, sed per capita singula Conciliis singulis, de quibus mentionem faciunt sparsim subjunctas.

* *Nili* metropolitæ Rhodi circa A. 1366. de Synodis oecumenicis novem, narratio synoptica Græce & Latine. Harduin. pag. 1479.

* *Incerti* (Germani ab A. 715. ad 730. Patriarchæ CPol.) de sex Synodis Oecumenicis, Græce & Latine. Harduin. p. 1486. Vide supra p. 165. & 178.

* Vetus Synodicon à D. Jo. Pappo editum (quod dedi supra pag. 185.) Græce & Latine. Harduin. p. 1493. qui testatur in MS. Regio Paris. 2951. fol. 219. auctorem dici *Cyrillum* Episcopum Hierosol. Sed nullum inter Hierosolymitanos Episcopos reperio Cyrillum alium, quam celebratissimum illum quarti Doctorem seculi, quo certe auctor Synodici quatuor plus seculis est recentior.

EDI-

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXIV. LABBEI IX. ET HARDUINI TOM. VI. PARS I.

A. C. 872. *Johannis VIII.* Pontificis epistolæ, in Regia & apud Labbeum CCCXX. apud Harduinum vero, qui tantum ad Concilia pertinentes vel Decretalium instar habentes dare se profitetur, CXLI. Harum indicem alphabeticum ita exhibebo, ut Harduiniano ordini numeri Romani, Labbeano minores adpositi respondeant.

Caro-

Joan-

Saler-

A.C. 873.

A.C. 873. Concilium *Ovetense* in Hispania, ex Sampiri Asturicensis Episcopi historia, à Prudentio Sandovallio Episcopo Pompejopolitano edita Pampelonæ 1634. fol. cum Idacio, Isidoro & Sebastiano.

†† Acta ejusdem Concilii primum edita à Cardinali de Aguirre.

* *Tolosanum*, quod hoc loco habent Harduinus & Labbeus p. 1235. pertinet ad A. 883.

Cabilonense, in ecclesia S. Laurentii trans Ararim. * Charta restitutionis illius ecclesiæ factæ Canonicis S. Marcelli.

* *Coloniense*, Wiliberto Archiepiscopo Colon. Luitberto Moguntino & Bertolpho Trevirensi aliisque Episcopis octo & Presbyteris sex subscriptoribus.

Copia fundationis & confirmatio Parthenonis Assindensis.

Silvanectense, in quo Carolomannus Caroli Regis F. diaconus dejectus gradu & laicæ communioni redditus est.

874. *Duziacense II.* adversus incesta conjugia & rerum Ecclesiasticarum pervasiones. Epistola Synodica cum canonibus sive definitionibus VIII.

Remense est inter Hincmari Remensis capitula, supra p. 532.

Ravennense, in quo à Joanne VIII. Papa controversia Gradensis Patriarchæ & Ducis Venetiarum definita est. Labbe p. 1235.

* *Cabilonensis* conventus editus à Petro Francisco Chifletio in historia monasterii Tornutiensis. Subscriptiones Remigii Lugd. Archiepiscopi & episcoporum XLV. Joannis VIII. confirmatio altera bonorum monasterii Tornutiensis A. 878.

* 875. *Odonis* Bellovacensis episc. institutio de rebus ecclesiæ S. Petri & quinquagenario in ea Canonicorum numero.

876. *Ticinense* Concilium, quo Imperium Carolo collatum confirmatur. Vide mox Pontigonense, in quo Synodus hæc confirmata est.

Decretum cleri Laudunensis de Hedenulfo electo episcopo.

Pontigonense in diœcesi Catalaunensi: 1) Acta sessionum VIII. Concilii ex annalibus Bertinianis & continuatore Aimoini; 2) Synodus *Ticinensis* cum subscriptionibus episcoporum XVIII. Reginerii Abbatis, Bosonis Ducis Comitumque Palatii decem, & transalpinorum cisalpinorumque promissione Caroli regno se submittentium; 3) Capitula XV. quæ Carolus Ludovi-

dovici Augusti F. in palatio Ticinensi, consensu & suggestione Episcoporum & Optimatum sanxit, cum subscriptionibus Episcoporum LII. & Abbatum V. 4) Actorum Concilii Pontigonensis editio altera sive Canones IX. illi fortasse, quos in Synodo legisse dicitur Odo Bellovacensis. 5) Libellus proclamationis Ecclesiæ Remensis adversus Hludovicum Regem Carolo Imp. oblatus. 6) Definitio Synodi Pontigonensis de Adalgando Presb. infamato. 7) Consensus Leonis Episcopi, Missi & Apocrisiarii, cum post Synodum discessurus esset. 8) Juramentum, quod Hincmarus Archiep. Remensis edere jussus est.

* Capitula quædam Synodi Pontigonensis edita à Dacherio T. 2. Spicileg. p. 717.

Instrumentum confirmationis Carolicensis monasterii, ex Severtii historia Archiepiscopatus Lugdunensis, cum subscriptionibus Aureliani Archiep. Lugd. & Episcoporum XXXVII. Chorepiscopi Lugd. & Archidiaconi legati Turonensis & Abbatum IV. Labbe p. 1261.

A. C. 877. *Romanum*, in quo electio Caroli Calvi Imp. confirmata est. Sermo *Joannis VIII.* cum responsione Episcoporum.

Ravennense, sub eodem Joanne VIII. cujus epistolæ ad hanc Synodum pertinent, in Labbei edit. 53. 55. 56. 57. 59. 60. at in Harduini 13. 14. 15. 16. 18. 19. Capitula statutorum XIX. quæ confirmantur in canone tertio Synodi Tricassinæ, A. 878.

* Epistola Concilii Ravennensis ex edit. Petri Francisci Chifletii, cum subscriptionibus Johannis VIII. & Episcoporum LII.

878. *Neustriacum*, Hincmaro Remensi præside, adversus Hugonem Lotharii Regis filium nothum. Vide Flodoardum lib. 3. Historiæ Remensis c. 19. & 26.

Tricassinum II. Actorum in sessionibus quinque hujus Synodi breviarium, 2] allocutio Joannis VIII. & responsio Episcoporum de Lantberto & Adalberto, qui Romæ fuerant excommunicati, 3] excommunicatio pervasorum rerum Ecclesiasticarum, 4] iterata à Joanne Papa excommunicatio, adversus Formosum Episc. Portuensem, Gregorium nomenclatorem & Georgium magistrum militum; 5] Joannis Papæ sta-

tutum adversus Laicos, qui viventibus uxoribus alias ducunt, & contra Episcopos, qui de minore ad majorem Ecclesiam, ambitus causa demigrant. 6] Capitula septem à Joanne Papa conditi & à Synodo Tricassina recepti, cum subscriptionibus Episcoporum XXXI. 7] Lex de sacrilegis addita *Gothicis* legibus à Johanne Papa in hac Synodo, 8] ejusdem Papæ privilegium Ecclesiæ Pictaviensis, 9] Reclamatio & proclamatio Hincmari Laudunensis ad Papam, 10] Joannis Papæ epistola ad Frotarium Archiep. Burdigalensem, 11] ad Adalardum Archiep. Turonensem, 12] allocutio Papæ ad Episcopos & ad Regem sub finem Synodi, 13] Privilegium Floriacensi monasterio concessum, 14] gestorum Synodalium altera narratio ex annalibus Bertinianis. 15] Joannis VIII. confirmatio bonorum monasterii Tornutiensis, supra ad A. 874.

†† Synodus generalis *Rodomi* sive *Rotbomagensis*, regnante Hludoveo, glorioso Rege, Canones XVI.

A.C. 879. *Romanum II.* in quo de electione novi Imp. actum est post obitum Ludovici Balbi. Nihil tamen actum est, nisi post biennium, cum electus est Carolus Crassus. Vide Reginonem in Chronico, & Aimoinum lib. V. c. 39. Labbeum p. 321. & Baronium ad hunc annum.

Romanum III. quo Petrus in causa Photii restituendi missus est CPolin. Joannis VIII. Commonitorium datum Paulo & Eugenio Episcopis, & Petro Presb. Cardinali, Papæ CPolin legatis. Subscriptiones Episcoporum XVII. & Presbyterorum Cardinalium V. Diaconorumque Cardinalium II.

CPolitanum, quo post Ignatii obitum restitutio Photii confirmata, synodusque octava abrogata, & vocabulum *Filioque* è Symbolo sublatum. Hujus synodi acta sessionibus VII. Græce in variis Bibliothecis obvia, ut Vaticana, Columnensi & Bavarica, Latine vertit Federicus Metius, quam versionem habuit Baronius, & ex illa compendiosam relationem in Annales suos retulit, unde eam Binius, Regia & Labbeus solam exhibent. †† De fragmentis quibusdam à Beveregio Græce & Lat. editis, & Apographo Græco Baluziano ex Codice Columnensi, collato cum duobus MSS. quod cum Fed. Metii versione habuit V.C. Michaël le Quien, dixi supra p. 59. Sed

primus

primus Harduinus ex Codice Vaticano acta illa Græce publicavit addita Latina versione.

Episcopi, qui huic Synodo interfuere, in *Actione prima* nominantur cum Photio præside CCCLXXX. & in *Actione secunda* occurrit p. 233. epistola *Johannis VIII.* Papæ ad Imperatores Basilium, Leonem & Alexandrum; quæ incipit: τὸ καθαρὸν καὶ ὑπέρλαμπρον, & p. 246. altera ad Photium, cujus initium: τὴν σοφίαν καὶ φρόνησιν. Confer Baron. ad A. 879. n. 20. & 38. Epistola *Michaëlis III.* Archiepiscopi Alex. ad tres dictos Imperatores p. 260. incipit: πᾶσα μὲν ἀνθρώπων διάνοια, & altera ad Photium pag. 264. incipit: καὶ λόγοις ἀνέμβατον. *Theodosii* Hierosol. ad Photium, p. 272. incipit: κατὰ τὴν καρδίαν. *Theodosii* Antiocheni Patriarchæ ad eundem p. 273. incipit: ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρός. *Abramii* item, metropolitæ Amidarum & Samosatorum Armeniæ, p. 274. incipit: μακαριοπρεπεστάτῳ? μακροημερεύσαι σε.

In *Actione tertia*, *Joannis* Papæ epistola ad tres sedes Patriarchales pag. 278. incipit: τὰ ὑγιαίνοντα ὑμῶν, & *Theodosii* Hierosol. ad Basilium Imp. testantis, se jam antea in *Synodo Hierosol.* Photium suscepisse, p. 287. incipit: μέγας ὁ Κύριος καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. *Commonitorium* fratribus Paulo & Eugenio Episcopis, nec non Petro Presb. & Cardinali, legatis datum à Joanne Papa, p. 293. cum subscriptionibus Episcoporum XV. Presbyterorumque sex & Diaconorum duorum, qui Photium suscepisse se sunt testati.

In *Actione quarta*, epistola *Theodosii* Antiocheni ad Photium p. 301. incipit: οὐκ ἔστιν εὐχαριστίας, & *Eliæ* Hierosol. p. 304. incipit: καλῶς ποιοῦσα ἡ ἐξοχωτάτη. Capita quinque à legatis Romanæ sedis in Synodo proposita, p. 309. seq.

Actione quinta in susceptione Photii & abolitione omnium, quæ contra ipsum acta fuerant, Synodus acquiescit & post subscriptiones effunditur in laudes gratiasque DEO dicendas & in plausus solennes atque acclamationes: πολλὰ τὰ ἔτη βασιλέων. Βασιλείου, Λέοντος, καὶ Ἀλεξάνδρου βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων πολλὰ τὰ ἔτη. Εὐδοκίας τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη. Στεφάνου τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ θεοπροβλήτου συγκέλλου

 πολλὰ

πολλὰ τὰ ἔτη. Ἰωάννου καὶ Φωτίου τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν πολλὰ τὰ ἔτη.

Actio sexta & *septima* à Photio, ut ajunt Romani, superaddita, Nicænæ fidei formulam confirmant additionemque omnem ac detractionem detestantur.

Post Acta Concilii sequitur Græce & Latine p. 341. epistola *Joannis* Papæ ad Photium, quæ incipit: οὐκ ἀγνοεῖν συμβαίνει ἡμᾶς, quam editam à Baronio Latine & à Beveregio Græce etiam, Johannis genuinam esse audacter negat idem Baronius ad A. 879. n. 54. & 59.

A.C. 879. *Mantalense* Concilium, apud Mantalam territorii Viennensis, ubi ab Arelatensis regni Episcopis proceribusque Regis nomen *Bosoni* delatum est. Electio Bosonis Regis cum subscriptionibus Episcoporum XXIII. Synodi legatio ad Bosonem regem designatum. Bosonis electi ad Synodum responsio. Vide Reginonem ad A. 877. 879. & Guilelmum Paradinum in Annalibus Burgundiæ, Lugd. 1566. fol. qui hanc Synodum ante Sirmondum edidit.

* *Hincmari* Remensis epistolæ duæ Synodales.

881. Concilium apud *S. Macrum* in loco, qui dicitur Finibus, Remensis Parochiæ. Capitula VIII. de auctoritate Pontificum & potestate. Et nonnulla inserta de capitulis Imperatorum Regumque.

Romanum Concilium, quo Athanasius Episc. Neapolitanus ob fœdus initum cum Saracenis excommunicatus est. Vide epistolas Joannis VIII. Papæ 241. & 265. apud Labbeum (apud Harduin. 113. & 116.) Leonem Ostiensem lib. V. cap. 42. & Baronium ad hunc annum.

883. Privilegium *Marini I.* Papæ, monasterio Solemniacensi concessum.

Tolosanum Concilium (apud Harduin. p. 135. & Labbeum pag. 1235. ab Episcopis Septimaniæ & Aquitaniæ celebratum, in quo repressa *Judæorum* querela, se à Christianis vexatos causantium.

885. *Stephani V.* Papæ epistolæ. 1] ad Basilium Imp. quem ob defensionem

ſionem Photii redarguit. Styliani a) Epiſcopi Neocæſareæ Euphrateſiæ ad Stephanum V. 2] ad Epiſcopos Orientales, *3] ad Robertum Metenſem Epiſc. *4] tributa Stephano V. epiſtola ad Selvam, Ermemirum & Frodoinum Barchinonenſem, pro Archiepiſcopi Narbonenſis poteſtate in Tarraconenſem aliosque præſules Hiſpanos. 5] Fragmentum epiſt. ad Fulconem Remenſem Archiepiſc. pro Teutboldo Lingonenſi Epiſcopo.

Præceptum *Caroli Craſſi* Imp. & Regis, quo Eccleſiæ Cabilonenſi conceſſa Canonica Epiſcoporum ſuorum electio.

Alvredi, magni Regis, leges eccleſiaſticæ ex civilibus decerptæ, ſub titulis XVIII. & ex alia antiqua verſione ſub titulis XX. præmiſſo apparatu legum ex ſacra pagina deſumtarum. Leges Eccleſiaſticæ XVII. *Alvredi* Magni Regis Anglorum, & *Guthurni* Anglo-Danorum Regis, in Concilio quo fœdus inierunt ſancitæ, quæ in Lambardi ἀρχαιονομίᾳ deſiderantur, ſed à Speelmanno tom. 1. Conciliorum Britanniæ in lucem prolatæ ſunt.

Incertorum & diverſorum annorum Synodi *Landavenſes VII.* ex iisdem Conciliis Britanniæ, omnes de excommunicatis gravium criminum reis.

A. C. 886. *Cabilonenſe*, in eccleſia S. Marcelli in ſuburbio. Excerptum ex Chronico Beſnenſi. * Privilegium Carilocenſi Cœnobio conceſſum in hac Synodo, cum ſubſcriptionibus Archiepiſcopi Lugdun. & Epiſcoporum VII. Chorepiſcopi Lugd. & Presbyteri Cancellariique S. Mammetis.

Nemauſenſe, in *villa Portu*, adverſus Selvam clericum Hiſpanum, qui Archiepiſcopatum Narbonenſem affectabat.

In iisdem Narbonenſibus ſchedis, inquit Sirmondus, aliud etiam memoratur Concilium *Toloſæ* à Sigibodo metropolitano aliquot ante annos habitum *Judæorum* cauſa, qui ſe durius tractari querebantur, adverſus Bernardum Toloſanum Epiſcopum: in eoque Concilio confutatos atque convictos fuiſſe Judæos à Theodardo, nondum Epiſcopo.

Aaaa 3 A.C.

a) Hæc cum duabus primis Stephani Papæ Epiſtolis ex alia verſione exſtat in Actis Concilii CPol. A. 869. Ad iſtam Styliani Epiſtolam reſpondet Formoſus Papa A. 890.

A.C.887. *Coloniense*, pro confirmando Episcopo Mincidonensi Drogone, & contra raptores Ecclesiarum & incestas nuptias. Capitula VI.

*888. Conventus in *monasterio S. Mauricii Martyru* in loco *Agauno*, in quo primores & Episcopi *Rodolphum* Conradi II. F. regem Burgundiæ Ivrensis elegerunt, electumque coronarunt, ut narrat Regino.

Moguntiacense, occasione Arnulphi novi Regis & disciplinæ Ecclesiasticæ propter incursiones Northmannorum reformandæ. Capitula XXVI. ex editione Laur. Surii.

Metense b) in regno Lotharii, à Belgicæ primæ Episcopis sub Arnulpho Rege. Capitula XIII. è quibus septimum, ut nemo cum *Judæis* edat aut bibat, vel quicquid comedi aut potari potest, à Judæis accipiat. Confer Concil. Agathense A. 506. can. 40. & Matisconense I. A. 581. can. 15.

889. Constitutio *Riculfi*, Svessionensium Episcopi, Canones XXII. in fine mutili, ex editione Jo. Cordesii, qui cum Hincmari opusculis quibusdam primus vulgaverat A. 1615.

Placitum apud *Varennas*, de Balma cella monasterio Gigniacensi restituenda, cum signo Ermengardis reginæ Ludovici II. Imp. F. relictæ à Bosone viduæ, primorumque regni Arelatensis, Rostagni Arelatensis Archiep. Andradi Cabilonensis & Isaaci Gratianopolitani Episcopi, Comitumque sex, & Bernardi, qui investituram fecit.

890. *Valentinum* Concilium, quo Ludovico Bosonis F. nomen Regis ab Arelatensis regni Episcopis proceribusque delatum est.

Wormatiense sive *Vangionense*, in causa *Hermanni* Coloniensis & *Adalgarii* Hamburgensis Episcopi de *Bremensi* Ecclesia contendentium. Vide Flodoardum lib. IV. c. 1. auctorem vitarum Pontificum, quem sub Luitprandi nomine Serarius edidit in Stephani V. vita, &c.

Formosi Papæ responsoria ad epistolam Styliani Neocæsariensis Euphratesiæ, quæ fuit supra ad A. 885.

Synodus ab Edwardo seniore Rege *Anglorum* congregata, & Pleigmundo Archiepiscopo Doroberniæ. *Formosi* Papæ epistola ad Episcopos Angliæ, quo interdictum revocat, & Episcopos

a) Fortasse non hoc anno 888. sed 893. ut annotat Sirmondus.

ſcopos Angliæ Doroberniensi ſive Canterberiensi Archiepiſcopo ſubjicit. In urbe Cantuariæ ſeptem inde uno die ordinati Epiſcopi.

*A.C.891. Synodus *Magduni* ad Ligerim in eccleſia B. Liſardi Confeſſoris, de libertate eligendi Abbatis monachis cœnobii S. Petri Senonenſis conceſſa. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII.

892. Concilium *Viennenſe*, præſidentibus Papæ Formoſi legatis Paſchali & Joanne. Canones IV. Ediderat Baronius ex Codice Papyrii Maſſoni.

Remenſe, in quo Carolus ſimplex Ludovici Balbi F. pulſo Ottone, Rex Francorum à Fulcone Remenſi Archiepiſcopo ungitur, & datæ comminatoriæ litteræ ad Balduinum Comitem Flandrenſem, rerum Eccleſiaſticarum invaſorem.

893. *Romanum*, de quo Flodoardus IV. 2.

894. *Cabilonenſe* in Eccleſia B. Joannis Baptiſtæ in ſuburbio, cujus decreto Gerfredi Monachi, qui Adalgarium Æduorum Epiſc. veneno necaſſe dicebatur, facta eſt purgatio per corpus Domini in Synodo diœceſana apud Flaviniacum monaſterium & caſtrum publicum in primore Eccleſia S. Petri.

895. (ſive 897. ut Annales Fuldenſes) *Triburienſe* ſub Imp. Arnulpho, pro reformanda diſciplina Eccleſiaſtica, Canones LVIII. in quorum poſtremis pœnitentia quadraginta dierum, tum primi, ſecundi, tertii, quarti, quinti, ſexti & ſeptimi anni injungitur. Subſcriptiones Epiſcoporum XXII. Germanicorum.

Incerti anni a) *Namnetenſe*, Canones XX. quorum ultimus eſt adverſus cultus paganicos, arborum conſecratarum lapidumque.

896. *Stephani VI.* Papæ epiſtola * 1] ad Arnulſum Archiepiſcopum Narbonenſem, privilegium illius Archiepiſcopatus complexa. 2] ad Aribertum Archiepiſcopum, qua indigne fert Judæis poteſtatem eſſe factam allodia poſſidendi.

897. *Romanum* Conciliabulum contra *Formoſum* Papam, cujus tunc cadaver exhumatum & quaſi in judicium adductum eſt. Acta referuntur & reſcinduntur in Synodo Romana A. 904. De eo argumento ſunt libri duo *Auxilii* Franci, presbyteri à Formoſo

a) Cointe T. 3. Annal. Francor. p. 246. refert ad A. C. 656.

moſo ordinati, quos edidit Joan. Morinus parte 2. operis de ordinationibus, deinde recuſos T. 17. bibl. Patrum edit. Lugd. ſub init. Alium ejusdem dialogum vulgavit Mabillonius T. 4 analect. p. 610--624.

Portuenſe in pago Nemauſenſi, ſubſcriptiones Epiſcoporum IV. Archidiaconorum IV. Archipresbyteri & Presbyterorum III.

*A.C. 900. *Remenſe* in Eccleſia S. Mariæ, ſub Heriveo Archiepiſcopo, ubi anathema dictum in eos, qui Fulconem Archiepiſc. occiderant.

Compoſtellanum apud S. Jacobum, in quo Cæſarius ab octo Epiſcopis electus & conſecratus Archiepiſcopus Tarraconenſis.

Johannis IX. Papæ epiſtola ad Heriveum Archiep. Remenſem de Northmannis recens converſis.

* *Herivei* Remenſis Archiepiſc. ad Widonem Rotomagenſem Archiep. Pœnitentiale, ſeu qualis pœnitentia debeat injungi non baptizatis gentilibus, baptizatis & rebaptizatis.

901. *Johannis IX.* Papæ epiſtolæ 2] ad Stylianum Epiſc. Neocæſar. quem prohibet communicare cum iis, quos Photius ordinaverat (ex Baronio ad A. 905. n. 9.) . * 3] ad clerum & populum Lingonenſem. 4] ad Carolum Simplicem Regem Francorum.

Hattonis Moguntinenſis Archiepiſc. ad Johannem IX. de morte Arnulfi Imp. ejusque filio ſeptenni, Ludovico, Rege Germaniæ ſalutato; & de erecto apud Moravos Archiepiſcopatu.

Theotmari Juvanenſis ſive Salisburgenſis Archiep. & aliorum quorundam Germaniæ Epiſcoporum ad Joannem IX. a) qua queritur Archiepiſcopum & Epiſcopos tres in Slavorum terris, prius Patavienſi Epiſcopo ſubjectis creatos.

Conſtantinopoli, ſed absque Synodo, ob quartas nuptias, Leonem Sapientem Imperatorem Nicolaus Patriarcha, cognomento Myſticus, Eccleſiæ aditu prohibuit, ſimiliter & metropolitæ. Auctores ſunt Curopalates, Cedrenus, Glycas, Zonaras aliique: ut & Procemium Tomi unionis apud Leunclavium tomo I.

a) Jo. Cordeſius, qui cum Hincmari opuſculis A. 1615. edidit, inſcribit ad Joannem VIII. Itaque fuit & ſupra inter Joannis VIII. Epiſtolas p. 126. edit. Harduin. Ediderat etiam perinde, ut Hattonis Epiſtolam, Chriſtoph. Gewoldus ad calcem Chronici Reicherſpergenſis p. 20. & 33. Monachii 1611. 4.

mo I. Juris Græco-Rom. lib. 2. p. 104. Exstant epistolæ Nicolai Patriarchæ duæ de hoc argumento Latine, apud Baronium ad A. 912. n. 6. & ad A. 916. Labbe p. 1268.

A.C. 904. *Romanum*, quo acta Stephani VI. contra *Formosum* A. 897. habita, rescinduntur & rejecto Berengario solius *Lamberti* Imp. Widonis F. coronatio tanquam citra vim & legitime à Formoso facta confirmatur. Ediderat Baronius ad A. C. 904. n. 4. & distinxerat in Canones XV. qui apud Conciliorum collectores sunt distincti in XII. Addi potest Actorum initium, quod ex Codice Romano vulgavit Mabillonius T. 1. Musei Italici pag. 86 -- 88. nam Canon, quem adjungit ex Codice Vallicellano, est infra in Ravennensi sive Ravennatensi primus.

Capita duodecim alterius Concilii, canonibus superioribus ante caput ultimum interposita in codice Antonii Augustini. Ex Baronio ad A. 904. n. 26.

Ravennatense LXXIV. Episcoporum, Lamberto Imp. præsente, in quo proxima Romana Synodus pro causa Formosi probata est. Canones X. Ex eodem Baronio ad A. 904. n. 16. Meminit Sigebertus ad A. 903.

Benedicti IV. Papæ epistolæ 1) ad Galliarum Episcopos & Principes, in qua mentio de *Romana* Synodo ab eodem Papa in Lateranense palatium convocata, & alia Johannis IX. de Agrino Lingonensi Episcopo restituendo, 2] ad Clerum & populum Lingonensem.

905. vel 906. *Edovardi* senioris Regis Angliæ, & *Guthurni* Regis Danorum in Eastanglia, Leges Ecclesiasticæ, quibus leges Alvredi & Guthurni (supra A. 885.) confirmantur & supplentur, capitula XII.

* *Christophori* Papæ diploma, in confirmationem privilegiorum Abbatiæ Corbejensis in diœcesi Ambianensi.

* 906. *Judicium Episcoporum* in controversia Canonicorum S. Vincentii Matisconensis & monachorum S. Eugendi (S. Oyant).

* *Barcinonense*, sub Arnusto Archiepisc. Narbonensi, præsentibus VII. Episcopis, de eo num *Ausonensis* Ecclesia tributaria esse deberet Ecclesiæ Narbonensi.

* 907. Apud *S. Tiberium in diœcesi Agathensi*, ubi Ausonensis Ecclesia

 libera

libera & immunis ab illo tributo declarata est, Arnusto ipso consentiente.

†† *Viennense*, sub Alexandro Episcopo, de lite quadam inter duos Abbates; ex Dacherii tom. 13. spicileg.

*A. C. 909. *Magalonense*, apud Juncarias ab Arnusto Narbonensi Archiepiscopo cum Episcopis X. in quo Sinuarius Comes cum omni familia sua solennem absolutionem & benedictionem accepit.

Troslejanum, apud Troslejum in pago Svessonico, ab Heriveo Remensi Archiep. ejusque suffraganeis. Capitula XV. cum subscriptionibus Herivei & aliorum Episcoporum IX.

EDIT. REGIÆ TOMUS XXV.

Guilelmi Comitis Aruernorum & Ducis Aquitaniæ *Testamentum*, quo prima *Cluniacensis* monasterii fundatio, cum subsignationibus Guilelmi & Ingelbertæ uxoris ejus, tum Madalberti Bituricensis Archiep. Adalardi & Attonis Episcoporum, Willelmi nepotis, Armanni, &c. Oddo Levita ad vicem Cancellarii scripsit & subscripsit.

*911. *Narbonense* Concilium, apud oppidum Fontem coopertum, de controversia finium inter duos Episcopos Nautigisum Urgelitanum & Adulphum Pallariensem.

*912. *Turonense*, de celebrando festo translationis S. Martini.

Caroli III. (Simplicis) Regis ad Episcopos regni sui, adversus Hilduinum ecclesiæ Tungrensis pervasorem, cujus loco Richarium ordinari jubet. Confer Flodoardum in Chronico ad A. 920.

913. *Herimanni* Coloniensis Archiepisc. epistola ad Richarium Abbatem, cum *Joannis* X. Papæ ad Herimannum epistola. Ejusd. Joannis 2] ad Carolum III. Regem, & *3] ad Episcopos Narbonensis primæ.

Constitutiones XIV. ex Concilio *Galteri* Archiepiscopi *Senonensis*, qui A. C. 923. obiit.

915. *Cabilonense*, in ecclesia S. Marcelli martyris in suburbio.

921. *Troslejanum II.* quo excommunicatus pridem Erlebaldus Comes, post mortem absolutus fuit.

A. C

A. C. 922. *Confluentinum* ad Rhenum, octo Episcoporum, præsentibus Carolo Franciæ & Henrico Germaniæ Regibus. Canones VIII.

923. vel 924. *Remense* incerti loci, in quo pœnitentia indicta iis, qui in bello Svessionico inter Robertum & Carolum interfuerant.

924. *Troslejanum III.* in quo Isaac Comes cum Stephano Episcopo Cameracensi rediit in gratiam, teste Flodoardo in Chron.

†† 925. *Turonense*, de decimis in honorem B. Martyris Saturnini exactis. Ediderat Edmundus Martene in collectione nova pag. 223. Rotomag. 1700. 4.

926. Concilium apud *Carilocum*, sub Ancherino Lugdunensi Archiep. de Ecclesiis decem monasterio Carilocensi restituendis.

927. *Troslejanum IV.* in quo Herluinus Comes pœnitentiam subiit pro uxore, quam duxerat alia vivente.

Duisburgense, in quo excommunicantur, qui Bennonem excœcarant, Metensem Episcopum.

928. *Grateleanum* ab *Athelstano* Rege Anglorum, in quo leges plurimæ civiles & ecclesiasticæ statutæ, ex quibus delectæ paucæ quædam Capitulis IX. His alia editio legum *Athelstani* Ecclesiasticarum ex Speelmanno subjungitur juxta Codices MSS. Regium & Jornalensem, à Saxonico exemplari discrepans illudque supplens, Capitula XIII. cum triplici appendice, quarum ultima ex Concilio *Londoniensi*, caput 12.

932. *Erpfordiense*, in causa disciplinæ ecclesiasticæ, episcoporum XII. Germanicorum, quorum secundus *Unno* Archiep. Hamburgensis. Canones V.

CPolitanum. Vide infra ad A. 944.

933. Concilium *ad Castellum Theoderici*, sub Artaldo Remorum Archiepisc. Vide Flodoardi Chron.

935. Apud *Sacram Macram* in oppido *Finibus*, sub eodem Artaldo, adversus rerum Ecclesiasticarum pervasores.

* 936. *Leonis VII.* Papæ epistolæ 1] ad Hugonem Francorum Principem & monasterii S. Martini Turonensis Abbatem, de mulieribus à monasterio prohibendis; 2] ad Gerhardum Laureacensem Archiep. cui mittit pallium; 3] ad Gallos & Germanos, de variis capitibus disciplinæ Ecclesiasticæ, ubi etiam

 contra

contra conjugium Clericorum, quod falso appellat *scelus*, *cui omnis Scriptura contradicit.*

Leges Ecclesiasticæ *Hoëli Dha* (id est Boni) Regis seu Principis totius Cambriæ sive Walliæ. Capitula XL.

941. *Suessionense* Concilium, quo Hugo Heriberti Comitis F. dejecto Artaldo, Remorum Archiepiscopus consecratus est. Vide Flodoardi Chron.

942. Præceptum *Adelberonis* Episcopi Metensis, de Monachis in Cœnobio S. Arnulfi, clericorum loco constitutis.

In *Bonna* castello præclara Synodus à XXII. Episcopis habetur. Hæc continuator Reginonis.

Odæ sive *Odonis* Archiepiscopi Cantuariæ, Constitutiones tempore Regis Angliæ *Edmundi* latæ, de officio Regis, magistratuum & cleri, & de juribus Ecclesiæ rite conferendis. Capitula X. Epistola Synodalis ad Episcopos sibi suffraganeos.

944. *Edmundi* Regis, in magna Synodo *Londoniensi* præsentibus Odone & Vulstano Archiepiscopis probatæ, Leges Ecclesiasticæ à sæcularibus segregatæ. Partis 1. Capitula VI. Pars 2. huc nihil confert. Partis 3. Capitula V. Alia Capitula IX. Prisca earundem legum versio ex MS. Jornalensi.

Trenorchianum Gisalberti Ducis evocatione, pro illius loci monasterio, præsentibus duobus Archiepiscopis Guidone Lugdunensi & Gostrido Vesontionensi, & Episcopis quinque, Abbatibusque, clericis & monachis.

CPolitanum, quo Tryphon Patriarcha per fraudem deponitur, postea interjectis XVII. mensibus in ejus locum creatus Theophylactus Romani Lecapeni Imp. filius. Meminit hujus Synodi Curopalates, sed à collectoribus Conciliorum male ad hunc annum refertur, cum rectius quadret ad A. 932.

946. *Agapeti II.* Papæ epistola 1] ad Gerardum Laureacensem Episc. 2] ad Aymarum Abbatem privilegium Abbatiæ Cluniacensis.

* circa A. 947. Concilium *in Fontanis*, Helenensis diœcesis, sub Aymerico Narbonensi Episcopo.

Virdunense, in quo sedes Remensis Artaldo præ Hugone Comite adjudicata est. Vide Flodoardum IV. 33.

948. *Mosomense*, in ecclesia S. Petri ante prospectum castri Mosomi, de causa ejusdem Artaldi & Hugonis. Vide Flodoardi Chron.

Engi-

Engilenheimense in pago Nagavvi, in ecclesia S. Remigii. Præfatio in qua Episcoporum ubi nomina Marini Polymartiensis Episcopi, legati ab Agapeto Papa, & aliorum Episcoporum XXXIV, inque his etiam *Adaldagi* Episcopi Hammaburgensis. Canones decem. Actorum hujus Synodi narratio altera, ex Flodoardi lib. IV. c. 35. Artaldi, cui Remensis Episcopatus Hugone excommunicato assertus est, epistola ad Marinum. Ex Flodoardo.

Conventus Episcoporum in ecclesia S. Vincentii *Laudunensis*, in quo citatur Hugo ad emendationem pro malis, quæ contra Regem Ludovicum & Episcopos egerat, & Tetbaldus rebellis excommunicatur. Ex Flodoardi Chron.

Trevirense, in quo excommunicatur Hugo Comes cum Theobaldo Ambianensi & Episcopis aliquot aliis, ab eo Remensem sedem sibi arrogante ordinatis. Ex eodem Chronico.

Londonii celebratum festo Nativitatis B. Mariæ, sub *Edredo* Rege totius Angliæ, præsentibus Wulstano Archiepiscopo Eborum, Odone Archiep. Doroberniæ, cæterisque Episcopis, Abbatibus, Ducibus & Comitibus, in quo agitur de negotiis regni, & confirmatur charta Regis Edredi, monasterio *Croylandensi* facta, dictataque pridem à Cancellario Regis Turketulo, jam Abbate, de more Regum Angliæ pastorali baculo investito.

A.C. 949. *Romanum*, quo Synodum Engilenheimensem superioris anni confirmatam, testatur Flodoardus in Chron.

950. *Landavense*, in quo Nougui rex satisfecit pro invasione rerum Ecclesiæ. Ex Speelmanni tom. 1. Concil. Britanniæ.

952. *Augustanum*, sub Ottone Rege Episcoporum Italiæ, Galliæ, Germaniæ, in causa Ecclesiasticæ disciplinæ. Canones XI.

953. *Apud S. Theodoricum* in territorio Remensi, adversus Regenoldum Comitem rerum Ecclesiasticarum pervasarum, qui deinde A. 966. ab Archiepiscopo Odalrico excommunicatus est, ut narrat Flodoardus in Chron.

* 954. *Ravennense*, in quo Ferrariensi Episcopo bona restituta sunt. Vide Rubei Hist. Ravennatensem lib. V. Labbeum p. 1237.

955. *Landavense*, in causa diaconi ante ipsum altare interfecti. Ex Speelmanni tom. 1. Concil. Britanniæ.

Concilium incerti loci *in finibus Burgundiæ*. Commonitorium Episcoporum de excommunicatione Isuardi, agros abbatiæ S.

Symphoriani injuste detinentis. Rescriptum *Joannis XII.* Papæ cum excommunicationis formula. Labbe p. 642.

A.C. 962. *Ottonis* Imp. patris & filii diploma de confirmatione jurium Romanæ Ecclesiæ, quod edidit Baron. ad A. 962. n. 3. & avtographum aureis literis exaratum servatur Romæ in castello S. Angeli. Inter decem subscriptores Episcopos primus *Adaldagus* Archiepiscopus Hamburgensis.

Ex Constitutione Imp. primi *Ottonis* & *Henrici* primi Impp. ut in electione Romani Pontificis nullus se audeat interponere præter eos, quos antiqua consvetudo admittit. Ediderat ex Anselmo Lucensi lib. VI. cap. 35. hoc fragmentum Holstenius in collectione Rom. T. 2. p. 214.

Concilium *ad Matronam fluvium* in pago Meldensi, in causa Hugonis, cui deinde Odalricus in Remensi Archiepiscopatu prælatus est. Videndus præter Flodoardum in Chron. Hugo Floriacensis.

963. *Romanum*, in quo Johannes XII. maximorum scelerum accusatus deponitur & Leo VIII. subrogatur, præsente Ottone Imp. Acta refert Liutprandus lib. VI. c. 6. seqq. referens etiam Ottonis Imp. epistolam ad Joannem, cum hac illius responsione: *Nos audivimus dicere, quod vos vultis alium Papam facere. Si hac feceritis, excommunico vos de Deo omnipotenti, ut non habeatis licentiam ullum ordinare & missam celebrare.* Sequitur deinde altera ad Joannem epistola Imperatoris & Synodi, qua protitentur se excommunicationem in eum retorquere.

CPolitanum, in causa Nicephori Imp. Theophanem viduam à Romano, Imp. CPol. relictam ducere cupientis. Vide Joannem Curopalatem.

964. *Romanum* Joannis XII. contra Leonem IV. Actiones III. Edidit Baronius ad A. 964. n. 6.

Concilium *Brundanfordiæ* ab Edgaro Anglorum Rege contra Edwinum fratrem.

Privilegium *Edgari* Regis, quo *Doroberuensis* sive *Cantuariensis* Ecclesia mater & domina aliarum ecclesiarum regni sui confirmatur A. C. 958.

Johannis XII. Papæ epiſtola ad S. Dunſtanum Cantuarienſem Epiſcopum, cui pallium concedit. Labbe p. 641.

Romanum, in quo Leo IV. præſente Ottone Imp. Benedictum V. exauctorat & Hamburgum relegat. Vide Luitprandum lib. VI. cap. 11. & quæ ex Hildesheimenſi Chronico Labbeus pag. 1238.

Edgari Regis Anglorum charta de Oſwaldes Law, hoc eſt, de ejiciendis clericis uxoratis & introducendis monachis.

A.C. 965. *Johannis XIII.* Papæ epiſtolæ 1] ad Epiſcopos citerioris Britanniæ, 2] ad Edgarum Regem Anglorum. * 3] ad Berengarium Epiſcopum Virdunenſem, ex tomo I. Bibl. novæ MSS. Labbei. * 4] ad Alberonem Remenſem Archiepiſc. privilegium monaſterii S. Remigii.

966. *Edgari* Regis Angliæ charta duplex, novo Wintoniæ monaſterio tributa. Prioris Capitula XXII. cum ſubſcriptionibus Regis, Dunſtani Archiep. Cantuarienſis, filiorum Regis Eadmundi & Edwardi: conjugis Ælfthryth, Eadgiſæ Regis aviæ, Archiepiſcopi Eboracenſis, Epiſcoporum IX. Abbatum V. Ducumque trium, totidemque miniſtrorum.

967. Concilium *Ravennatenſe*, cujus mentio apud Reginonis continuatorem. * *Johannis XIII.* diploma, quo Heroldum deponit & Fridericum ejus loco Salisburgenſem Epiſcopum ſurrogat. Subſcriptiones Papæ, Ottonis Imp. & Epiſcoporum LVII.

* Inſtitutio Archiepiſcopatus *Magdeburgenſis*, ex Chronico MS. Anonymi Saxonis, quod in A. C. 1180. deſinit. Subſcriptiones Ambroſii Palatini Cancellarii & Epiſcoporum XXXIII.

Edgari Angliæ Regis leges eccleſiaſticæ, capitula V. ex Lambardi Archæonomia; & priſca ex verſione capitula VI. Canones LXVII. de ordinatorum vivendi formula: De confeſſione, Canones X. De modo imponendi pœnitentiam, Canones XLVI. De ſatisfactione, Canones XIX. De magnatum pœnitentia, Canones IV.

969. *Edgari* Regis oratio ad Dunſtanum Archiepiſc. Cantuariæ, Oſwaldum Wigorniæ & Ethelwaldum Wentanæ Epiſcopos, de conjugatis clericis ejiciendis, introducendisque monachis.

Angli.

Anglicum Concilium à Dunstano Archiepisc. adversus conjugatos clericos.

De injuncta Edgaro Regi, quod claustralem virginem compressisset septenni pœnitentia.

* *Romanum* sub Johanne XIII. ubi Beneventanus Episcopatus in Archiepiscopatum evectus epistola *Johannis XIII.* Præter Papæ & Ottonis Imp. subscriptiones Episcoporum XXIII. Presbyterorum III. & Diaconorum IV. Labbe p. 1238.

A. C. 970. *Londoniense* anno Edgari Regis XII. in quo privilegia *Glastoniensi* cœnobio concessa firmantur, reservata Regi conferendi baculi pastoralis potestate. Diploma duplex Joannis XIII. Papæ. Charta Edgari Regis, cum subscriptionibus Edgari Regis totius Britanniæ, Eilfginæ matris, Eduardi filii, Kinedii Regis Albaniæ, Mascusii Archipiratæ, Dunstani Archiepiscopi, Oswaldi Eboracensis Primatis, & aliorum Episcoporum VI. Abbatum VII. Adulfi Herefordensis Ecclesiæ catascopi, Ducumque trium & ministrorum quatuor.

971. *Romanum*, quo eadem privilegia confirmata sunt, teste Wilhelmo Malmesburiensi.

972. *Apud montem S. Mariæ* in pago Tardanensi, in diœcesi Remensi. Decretum *Adalberonis* Archiepisc. Remensis, de reformatione cœnobii *Mosomensis* & monachis Canonicorum loco in eodem constitutis. Subscriptiones Episcoporum X. Archidiaconorum VIII. & Abbatum V. *Johannis XIII.* ad Adalberonem epistola.

Ingelenheimense, ab Ottone utroque Imp. Vide Baronium ad A. 872. n. 3. seq.

Benedicti VI. Papæ epistola ad Fridericum Salisburgensem Episc. cui successoribusque ejus vices suas concedit.

*973. *Marzaliense* Concilium, Honesti Ravennatis metropolitani & Episcoporum Corneliæ, Faventinæ & Bononiensis Ecclesiæ, in quo inter cætera compositæ Episcopatus Bononiensis & Parmensis controversiæ. Labbe p. 1241. ex tomo secundo Ughelli Italiæ sacræ.

Mutinense sub eodem Honesto, in quo composita controversia inter dissidentes duos germanos fratres de prædiis. Acta illius

Con-

Concilii lacunosa, cum subscriptionibus ex Rubei libro V. historiæ Ravennatis.

A.C. 974. *Edgari* Regis Angliæ charta facta *Malmesburiensi* cœnobio, cum subscriptionibus Regis, duorum Archiepisc. Episcoporum III. Abbatum III. Ducum III.

Pilgrimi Lauriacensis episcopi epistola ad Benedictum VII. in qua petit pallium & privilegiorum confirmationem, & confessionem edit fidei.

* *Benedicti VII.* Papæ epistola ad Gallos & Germanos de Pataviensis sive Laureacensis Ecclesiæ metropolitica dignitate, concessaque Pilgrimo vice auctoritatis Apostolicæ in provinciis Bawariæ, inferioris Pannoniæ sive Mœsiæ, & contiguis Slavorum nationibus.

975. *Remense* Concilium, in quo *Theobaldus* Ambianensis episcopatus usurpator iterum excommunicatus est. Epistola ad Theobaldum cum subscriptione Stephani Diaconi Rom. (vicem gerentis Benedicti VII. Papæ) & Adalberonis Remensis Archiep. Incipit: *Inveterate dierum malorum.* Theobaldus iste jam excommunicatus A. 948. in Synodo Trevirensi.

† *CPolitanum*, in quo teste Jo. Curopalata, Basilio Patriarchæ deposito surrogatur Antonius Studites.

Wintoniense post Regis Angliæ Edgari obitum, in quo controversiam pro monachis adversus clericos uxoratos, tradunt diremisse imaginem crucifixi prolocutam hæc verba: *Judicastis bene, mutaretis non bene.*

978. *Kyrtlingtoniense* in Eastanglia, præsente Rege Angliæ Edwardo postea Martyre, in quo probata religiosa peregrinatio ad ecclesiam S. Mariæ Abbandunensem.

Calnæ villæ regiæ *Wilceriæ*, sub Dunstano Archiepiscopo Cantuariæ, in quo dum acrius contenditur de ejiciendis monachis reducendisque presbyteris secularibus cum uxoribus suis & liberis, solarium, in quo convenerunt, decidisse & multis elisis Dunstanus salvus evasisse traditur.

Ambresbiriæ sive in urbe Ambrosii Wiltoniensi pago.

Incerti anni. Leges *Presbyterorum Northumbrensium*, capitula LVI. ex Speelmanni tom. I. Concilior. Britanniæ.

A. C. 980. *Senonense*, in quo Sevinus Archiepiscopus monasterio S. Petri Vivi nonnulla restituit. Subscriptiones Episcoporum V. archidiaconorum duorum, archiclavis & Cancellarii.

983. *Romanum*, in causa *Giseleri* Magdeburgensis Episcopi (quem virum sanctum & Winulorum Apostolum vocat Adam Bremensis lib. 2. c. 14.) & contra Simoniacos. * Epistola *Benedicti VII.* Papæ à Baluzio edita ad X. 6. Petri de Marca. Labbe p. 1243.

985. *Johannis XV.* Papæ epistolæ 1] ad omnes fideles de pace conciliandа inter Ethelredum Angliæ Regem & inter Richardum Marchionem Nortmanniæ. 2] ad Arnulfum & alios Comites. 3] ad Gvidonem & alios Episcopos utraque de restituendis quæ monacho monasterii S. Richarii fuerant ablata.

†† *Adalberonis* Archiep. Remensis evocatoria ad Synodum in *montem S. Mariæ Terdonensis*; & epistola ad Rhotardum Cameracensem Episc. de Balduino excommunicato. Exstant etiam inter Gerbeti epistolas XXIX. & XXX. ex persona Adalberonis ad Walonem ejusque pertinaces, ut in conventum *apud Gvaldonis cortem* veniant: & ad Notgerum Episc. Leodiensem, T. 17. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 672.

988. *Landavensis* Synodus sub S. Dunstano Archiepisc. Cantuariensi, in qua anathema declaratur Arthmail Regi Gventiæ, filio Nougui, ob fratrem Elised interemtum.

989. *Romana*, in causa S. Adelberti Episcopi Pragensibus restituendi.

* *Karrofense* Concilium, apud Karrofum Pictavensis dioeceseos monasterium. Canones III. in quibus anathema infractoribus ecclesiarum, res pauperum diripientibus, & percussoribus clericorum. Cum subscriptionibus Archiepiscopi Burdegalensis, & Episcoporum quinque.

* *Remense* post Adalberonis obitum, ubi *Arnulphus* Regis Lotharii F. Archiepiscopus electus. Epistola Remensium. Libellus fidelitatis ab Arnulfo editus, Regibus Francorum Hugoni & Roberto. Ejusdem commonitorium & anathema in prædones Remorum.

Narbonense, adversus Ecclesiasticorum bonorum invasores. Labbe p. 741. Harduin. pag. 729. ex Guil. Catelli commentariis Occitaniæ.

A. C. 990.

A.C. 990. *Silvanectense*, in quo provinciæ Remensis Episcopi, Arnulfo intra suam ecclesiam capto, prædonibus Remensis civitatis anathema dicunt. * Epistola Remensium. * Hugonis Francorum Regis ad Joannem XV. Papam contra Arnulfum, quem perfidiæ arguit. * Episcoporum Remensium ad eundem Joannem.

991. *Remense* apud S. Basolum, quo Arnulfus depositus & in ejus locum surrogatus Gerbertus. * Libellus abdicationis Arnulfi. Electio Gerberti Remorum Archiepiscopi. Ejusdem professio fidei.

993. * *Provinciæ Remensis* adversus illius pervasores. Episcoporum commonitorium. *Gerberti* ad Fulconem Aurelianensem Episc. epistola.

Romanum pro canonizatione *S. Udalrici*, Augustani Episcopi, post prælectum de vita & miraculis ejus libellum sollicitante Luitolpho Augustæ Episcopo. Subscriptiones Joannis XV. Papæ & Episcoporum VI. Presbyterorum & Cardinalium IX. Diaconorum IV. Confer Dan. Papebrochium diss. de solennium *Canonisationum* initiis ac progressibus, insertam propylæo ad acta Sanctorum Maji p. 171. seq.

994. *Hugonis* & *Roberti* Regum Francorum confirmatio fundationis *Burguliacensis*.

Epistolæ in causa Arnulfi & Gerberti, Remensium Archiepiscoporum scriptæ 1] Hugonis Francorum Regis ad Joannem XV. 2] Gerberti ad Constantinum Miciacensem Abbatem. 3] Ejusdem ad Sigvinum Archiep. Senonensem. * 4] ad Adelaidem Imperatricem & Episcopos Remensis diœcesis.

* 995. *Mosomense*, ubi lectæ litteræ Joannis XV. Gerberti Apologia audita, sed ipse à divino officio usque ad Remensem Synodum abstinere jussus.

Remense, quo per Leonem sedis Apostolicæ legatum Arnulfus, Gerberto deposito, jubetur restitui.

996. *Gregorii V.* Papæ epistolæ 1] ad Joannem Ravennatensem Archiep. ex Rubei & integriore Ughelli editione. * 2] ad Gerbertum Ravennatensem Archiep. 3] diploma, quo abbatia

S. Ambrosii martyrumque Protasii & Gervasii confirmatur. 4] ad Constantiam, Roberti Regis Francorum conjugem.

Romanum, ex quo data epistola *Gregorii V.* ad Herluinum Episcopum Cameracensem. Labbe p. 1245.

Romanum, quo ajunt constitutum esse, ut *Imperator* deinceps à *septem Electoribus* Germaniæ Principibus eligatur. Principum & Baronum Alemanniæ epistola ad Innocentium III. Papam a) de electo post Henricum VI. Ottone IV. A. 1208. sed ubi subscribunt, præter Archiepiscopum Coloniensem, Episcopi Paderbornensis & Mindensis, abbatesque tres & dux Lotharingiæ, nec non Henricus Comes de Kuke. Epistola ad eundem Innocentium, altera Germaniarum Principum & Magnatum, ubi nomen profitentur præter Archiepiscopos Magdeburgensem, Trevirensem & Bisuntinum, Episcopi Ratisponensis, Frisingensis, Augustanus, Constantiensis, Eistetensis, Wormatiensis, Spirensis, Buxiensis, & Hildesheimensis, imperialis aulæ cancellarius, abbas Fuldensis, Heswoldensis, de Tergente & Eboracensis, tum Rex Bohemiæ, Dux Saxoniæ, Bavariæ, Austriæ & Moraviæ, nec non Marchio de Rwesperg aliique Alemanniæ nobiles.

A. C. 997. *Ravennatense*, à Gerberto Episcopo Ravennatense de rebus ad disciplinam

a) Confer Epistolas Innocentii III. à Baluzio editas lib. 1. Epist. 293. & 294. T. 1. p. 534. sq. Quæ vero de origine septem Electorum Gregorio V. vindicanda, disputant Bellarminus libro tertio de translatione Imperii, & Baronius ad A. 996. §. 38. seq. Christophorus Gewoldus & Paulus Windeckus singularibus scriptis, aliique, refellit Antonius Pagi T. IV. Criticæ in Baronium pag 71. seq. Et suo adhuc tempore Guilelmus Brito, qui seculo XIII. scripsit, lib. IV. v. 373.

Est etenim talis dynastia Teutonicorum,
Ut nullus regnet super illos, ni prius illum
Eligat unanimis cleri procerumque voluntas.

Præcipuam tamen paulatim invaluisse Palatinorum officiorum, veluti Præfectorum Imperii, auctoritatem, reliquis Germaniæ Principibus jura sua vel negligentibus vel tueri non valentibus, probe notavit Goldastus ad Eginhartum p. 164. & illustris Leibnitius præfat. ad Tom. 1. scriptorum Brunsvic. folio i, cui addes Gundlingiana parte XVII. & celeberr. Jo. Guil. Jani diss. de Electorum origine A. 1714. Latine & Wolfgangi Gabrielis Pachelbl à Gehago A. 1716. Germanice editam.

sciplinam Eccles. spectantibus, Canones III. Subscriptiones Episcoporum X. Presbyterorum IX.

Ticinense, in quo Crescentius, Papæ gravis & exosus, excommunicatur.

* *Sandionysianum* de decimis Ecclesiæ restituendis.

A.C.998. *Romanum*, præsente Ottone III. Imp. de dissolvendo Roberti Regis Francorum, qui Bertam consanguineam duxerat, conjugio, & de aliis rebus variis, Canones VIII. Subscriptiones Episcoporum XXIX.

* *Ottonis III.* Imp. constitutio decretalis sacræ legis de possessionibus Ecclesiarum non alienandis.

Silvestri II. Papæ epistolæ 1] ad Azolinum Laudunensem Episc. ut accusatus ad Romanam Synodum veniat. * 2] ad Arnulfum, quem Remensi restituit Archiepiscopatui. * 3] ad Robertum Viceliacensem abbatem, cujus privilegia confirmat. Aliæ epistolæ Sylvestri CLX. quas Gerberti adhuc utens nomine Archiepiscopus Remensis scripsit, editæ à Papyrio Massono Paris. 1611. 4. Duchesne T. 2. Francicor. script. p. 787. & T. 17. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 669.

999. *Romanum*, in causa Giseleri Magdeburgensis Episcopi, accusati, quod duas parochias teneret.

* 1000. *Pictaviense*, Episcoporum quinque, Canones III.

1001. *Romanum*, præsente Ottone III. Imp. de Willegiso & ejus *Synodo Gandesheimensi*, de qua conquestus Bernwardus Hildesheimensis Episc. cujus vitam, à Tangmaro presb. scriptam, videsis in Mabillonii seculo VI. Benedictin. parte 1. pag. 214. n. 24. vide etiam Labbeum p. 1246.

† *Tudertinum*, in præsentia Papæ & Imperatoris atque Episcoporum triginta, de causa ejusdem Bernwardi ac Willegisi. Harduin. p. 765. ex eadem Bernwardi vita.

1002. *Romanum*, in quo inter cætera abbatiæ Perusinæ immunitas asserta. Vide Labbeum p. 1246. seq. ex tomo IX. Italiæ sacræ.

Concilia varia *Galliarum*, in quibus quæsitum est, de jejuniis ante Pentecostem, de cantu hymni *Te DEum*, & de festo Annunciationis Dominicæ. Canones III.

A.C. 1005. *Tremoniense* pro reformanda Ecclesia. Chronicon Magdeburgense hanc magnum Synodum vocat in loco qui dicitur Trotmanni.

1006. *Francofordiense*, de ecclesia *Bambergensi* in cathedram Episcopalem erigenda. * Acta ejus Concilii & diploma Joannis XVII. Papæ. Subscriptiones Willigisi Archiepiscopi Moguntini & aliorum Episcoporum XXXVI.

*1008. *Kalense*, in Kale palatio, præsente *Roberto* Francorum Rege. Roberti hujus præceptum pro monasterio Sandionysii. Subscriptiones Episcoporum XIII. & Franconis diaconi ac chartigraphi.

1009. *Barcinonense*, in quo confirmatæ donationes factæ ecclesiæ Barcinonensi.

Ænhamense ab Æthelredo Angliæ Rege, Capitula XXXII. Idem Concilium juxta aliud exemplar. Synodalia decreta XXVIII.

Sermo Synodalis (homilia *Leonis IV.* cui in Codice Vaticano tribuitur, & sub illo nomine ad A. 847. edidit Labbeus T. 8. p. 33. licet Velserus apud Binium & Labbeum T. IX. p. 806. tribuit Udalrico Augustano Episc.) qui in singulis Synodis parochianis presbyteris enuntiandus est, de cura pastorali. Incipit: *Fratres presbyteri & sacerdotes Domini, cooperatores nostri ordinis estis.*

Ratherii Veronensis Episcopi Synodica ad presbyteros & ordines cæteros per universam diœcesin constitutos. Ex tomo 2. Spicilegii Dacheriani p. 256. Incipit: *Quia mirari vos scio, immo murmurare.* Labbe p. 1268.

1011. *Bambergense* triginta amplius Episcoporum, inter quos Ditmarus Merseburgensis, qui de hac Synodo videndus.

1012. *Æthelredi* Anglorum Regis & sapientum ejus leges Ecclesiasticæ, apud Habam conditæ. Capitula VII.

Benedicti VIII. Papæ epistola ad Episcopos Burgundiæ, Aquitaniæ & Provinciæ contra invasores bonorum Cluniacensium.

Henrici Imp. privilegium, quo patrimonia Romanæ Ecclesiæ ab antecessoribus collata confirmavit. Edidit Baronius ad A. 1014. n. 7. cum subscriptionibus Imperatoris, Episcoporum XIII. Abbatumque, Ducum, Comitum aliorumque XXIV.

Conci-

Canuti Angliæ Regis diploma, quo Ecclesiam Salvatoris in Dorobernia omnium Ecclesiarum regni Angligeni matrem & dominam confirmat.

Legionense æra 1050. Decreta Alphonsi Regis Legionensis & Geloiræ Reginæ, Canones VII.

* *Ticinense*, cum præfatione Benedicti VIII. Papæ, Capitula VII. de continentia clericorum & ipsorum filiis maxime, qui Ecclesiæ servi sunt. Subscriptiones Papæ & sex Episcoporum. Responsio & confirmatio Augusti (Henrici Imp.) cum subscriptionibus ejusdem & Marchionum ac Comitum Palatii.

*A. C. 1014. *Ravennatense*, sub Arnoldo Ravennatense Archiepiscopo, adversus ea, quæ Adelberti Archiep. tempore gesta erant vel irrepserant; ex tomo 2. Italiæ sacræ.

* 1015. *Romanum*, in quo Fructuariensis cœnobii privilegium, cum subscriptionibus Papæ Benedicti VIII. & Episcoporum XLV. Presbyterorum Cardinalium VIII. Diaconorum VI. custodis Cremonensis & Abbatum quinque.

* 1017. *Aurelianense*, in quo Lisoius & Heribertus religionem omnem deridentes aliique hæretici Roberti Regis jussu flammis exusti sunt.

* 1020. *Airiacense* in pago Autissiodorensi, præsente Roberto Francorum Rege, ubi ex variis locis, sanctorum reliquiæ allatæ sunt.

Divionense etiam, *Belnense* & *Lugdunense* cum Airiacensi memorantur in libro gestorum Pontificum Autissiodorensium, sed gesta nulla exstant.

* Conventus Episcoporum *Tolosæ* contra eos qui usaticum malum miserint. Vide Labbeum p. 843. & 1248. Cangium in *usaticum*.

1021. *Wintoniense*, sub Canuto Rege Anglorum Danorum Norwegarum, pro confirmando privilegio monasterii S. Edmundi.

1022. *Saleguntstadiense* (Micrologo *Moguntinum*) in causa disciplinæ Ecclesiasticæ. Capitula XX. Appendix, quomodo initianda sit Synodus. Prodierat ad calcem decreti Burchardi, Wormatiensis Episcopi.

1023. *Aquisgranense*, quo controversia inter Piligrinum Archiepisc. Co-

Colonienſem & Durandum Leodicenſem, de ſubjectione monaſterii Burcitani, terminata fuit.

Moguntinum, in cauſa Comitis Ottonis ab Haniſtein.

* A. C. 1024. *Wilhelmi* Abbatis S. Benigni Divionenſis epiſtola ad Joannem XVIII. Papam, qua eum reprehendit, quod *Græcis* Eccleſiam CPolitanam *univerſalem* dici poſtulantibus aſſentiri voluerit. Vide Rodolphum Glabrum lib. IV. c. 1. & Hugonem Flaviacenſem in Chronico.

* *Johannis XVIII.* Papæ epiſtolæ 1] ad Jordanum Lemovicenſem cæteroſque Galliarum Epiſcopos de *S. Martialis* Apoſtolatu. 2] ad S. Odilonem Cluniacenſem Abbatem, ex T. 2. Spicilegii Dacheriani. 3] litteræ abſolutionis, Hugoni Autiſſiodorenſi Epiſcopo conceſſæ.

* 1025. *Anſanum*, in quo judicatum eſt non licuiſſe Archiep. Viennenſi monacho apud Cluniacum ordinare ſine permiſſu Epiſcopi Matiſconenſis.

†† *Atrebatenſis* Synodus, ſub Gerardo Kamaracenſis ſeu Attrebatenſis urbis Epiſcopo, exſtat in tomo XIII. Spicilegii Dacheriani ſub init. Ibi pag. 2. ubi legitur, *niſi ſimulationis cauſa*, fortaſſis legendum: *Eccleſiam niſi ſimulationis cauſa*. Et p. 49. pro *Nericii Gentilium*, lege, *ne ritu Gentilium*. Harduin.

*1027. *Francofordienſe*, in quo Godehardus juvenis frater Imperatoris arma compulſus depoſuit & clericalem tonſuram accepit.

**Helenenſe* in prato Tulugienſi, in quo de treuga & pace actum, & alia quæ ad diſciplinam Eccleſ. ſpectant, inſtaurata.

1028. *Moguntinum* in Geizlete, ſub Aribone archiepiſc. ubi homo quidam ingenuus de homicidio Sigefridi Comitis incuſatus, candenti ſe ferro expurgavit.

Karrofenſe, à Wilhelmo IV. Aquitaniæ Duce congregatum, de fide Catholica, deque firmanda pace.

1029. *Lemovicenſe I.* cujus acta pro Epiſcopi Apoſtolici elogio tribuendo *S. Martiali* Lemovicenſi, exſtant infra in actione I. Concilii Lemovicenſis I. A. 1031.

Conventus Epiſcoporum, qui cum Roberto Francorum Rege ad dedicationem Eccleſiæ *S. Amiani Aurelianenſis* convenerunt.

Con-

Concilium in *Palithi*, præsidente Imp. cum Episcopis XI. in quo Godehardus Episcopus Hildesheimensis cum Aribone metropolitano Moguntino super Gandesheim reconciliati sunt.

A. C. 1031. *Canuti* Regis epistola, Roma missa ad Anglorum proceres. Charta ejusdem, qua omnes causas insulæ Glastoniæ tam Ecclesiasticas quam sæculares Abbatis supponit judicio, cæteris exclusis potestatibus.

* *Bituricense* ab Episcopis Aquitaniæ, Canones XXV. quorum primus, ut *S. Martialis* nomen & memoria inter Apostolos proponatur. Cætera de variis disciplinæ Ecclesiasticæ capitibus. *Aymonis* Archiep. Bituricensis edictum pro *S. Martialis* Apostolatu.

Lemovicense II. in quo itidem de Apostolatu *S. Martialis* & variis rebus ad disciplinam spectantibus agitur. Acta sessionum II.

* *Bellilocense* in Bellilocensi monasterio non longe à Lemovico. Mentio ejus in actis Lemovicensis proximi Concilii, gesta perierunt. Per errorem *Bellovacense*, alii pro *Bellilocensi*.

* *Gallicana varia*, in quibus pax & publica securitas constituta, & feriæ sextæ atque sabbati religio sancita est.

* *Triburiense*, Triburiæ secus Moguntiam, præsente Conrado Imp. de primi mensis jejunio.

Compostellanum, quod hoc anno refert Cardinalis de Aguirre, idem est paucis mutatis cum altero ibidem celebrato A. 1056.

* 1032. *Pictavense*, de fide catholica, de rebus Ecclesiasticis per fraudem aut vim ablatis, de terris monachorum immunibus integrisque servandis.

Canuti Anglorum, Danorum & Norweg. Regis leges Ecclesiasticæ sancitæ *Wintoniæ*, è Saxonico translatæ, capitula XXVI. Alia capitula XXVII. Legum Ecclesiasticarum Canuti prisca versio, è MS. regio, capitula XXVII. Leges Ecclesiasticæ è sæcalaribus ejusdem collectæ, Capitula XXIV.

* Conventus Episcoporum in monasterio *Rivipullensi*, Ausonensis dioecesis, ad dedicationem basilicæ illius monasterii.

Pampilonense in Hispania, de episcopatu Pampilonensi, antiquæ sedi suæ restituendo.

*A.C. 1035. vel 1036. *Triburiense*, in quo Otto de Sumvordi Mathildem filiam Bolezlavonis Polianorum Ducis sibi desponsatam, juramento à se abalienavit.

*1036. *Pictavense*, sub Isemberto Episcopo, ubi magna pax firmata traditur ab auctore Chronici Malleacensis.

*1037. *Romanum*, in quo Andreas Perusinus Episc. cedit jure omni in monasterium S. Petri, cum subscriptionibus Episcoporum XXXIII. Abbatum VI. cum Diaconis pluribus aliorumque ordinum hominibus. Labbe pag. 1250. ex tomo IX. Italiæ sacræ.

*1038. Conventus duplex Episcoporum *in Gallia Narbonensi* ad *Gerundensis* ecclesiæ dedicationem, & de finibus episcopatus *Ausonensis*.

*1040. Conventus tertius ad dedicationem ecclesiæ *Urgellensis*.

*Conventus Episcoporum ad *Vindocinensis* monasterii S. Trinitatis dedicationem. Nomina Episcoporum & aliorum clericorum, Abbatum, Baronum Comitumque.

Venetum Concilium de variis disciplinæ Ecclesiasticæ capitibus.

*1041. Concilia in diversis *Galliarum* locis, pro instituenda treuga & pace.

Cæsenatense, in quo Joannes Episcopus clericorum in commune viventium societatem instituit, iisque alendis patrimonium assignat. Subscriptiones Gebeardi Ravennatis Archiep. & Joannis Episcopi Cæsenatis.

*1043. Concilium provinciæ *Narbonensis*, Archiepiscoporum duorum Narbonensis & Arelatensis, & Episcoporum XVIII. contra invasores bonorum monasterii Cruxamensis.

*1044. *Constantiense*, ubi maxima pax instituta.

*1045. *Narbonensis provincia*, pro privilegiis ecclesiæ S. Michaelis Fluvianensis in comitatu Emporitano. Decretum ediderunt Guifredus Archiep. Narbonensis & Oliba Episcopus Ausonensis: Subscripserunt præterea & diversis temporibus Episcopi XI.

*1046. Conventus *Arulensis* Episcoporum & Abbatum in diœcesi Helenensi, ad dedicationem monasterii B. Mariæ Arulensis.

Papia

Papiæ sive *Ticini* Synodum celebratam ab Henrico Imp. testatur Hermannus Contractus. Gesta non exstant.

Sutrinum Concilium, apud Sutrium, non longe ab urbe Roma, ubi confirmata depositio trium Pontificum schismaticorum Benedicti, Silvestri & Johannis (de quibus Baronius ad A. 1044.) & *Gregorius VI.* se ipsum Pontificatu abdicavit, in cujus locum Eberhardus Episcopus Bambergensis ab Hamburgensi præsentatus natione Saxo, electusque nomen gessit *Clementis II.*

Clementis II. Papæ epistola ad *Joannem*, cujus translationem ex Pæstano episcopatu in *Salernitanum* confirmat, eique pallium concedit.

* *Romanum* Concilium, in quo statutum, ut Ravennati Episcopo præ Mediolanensi & Aquilejensi secundus à Pontifice Rom. locus in Conciliis absente Imperatore tribueretur. Clementis II. epistola synodica, apud Labbeum p. 1251. ex tomo IX. Italiæ sacræ.

A. C. 1047. *Romanum*, contra Simoniacos.

* *Senonense*, coram Henrico Francorum Rege pro confirmatione fundationis monasterii S. Aygulfi, in urbe Pruvinensi à Theobaldo facta.

1049. *Leonis IX.* Papæ epistolæ 1] ad Michaëlem CPolitanum Patriarcham, adversus ejus & Leonis Acridani Episcopi præsumtiones. 2] ad Episcopos Venetiæ & Istriæ, ut Patriarchæ Gradensi obedientiam præbeant. 3] ad Thomam Episcopum Africanum pro Primatu Ecclesiæ Carthag. 4] ad Petrum & Johannem Episcopos. 5] ad Petrum Episcopum. 6] altera ad Michaëlem CPolitanum Archiepisc. 7] ad Constantium Monomachum Imp. * 8] ad omnes per Italiam Episcopos. Diploma de concessa basilicæ Vaticanæ decima oblationum. 9] epistola ad Auximenos, post obitum Episcopi, expilatores domorum episcopalium. 10] ad Joannem Archiepisc. Salernitanum, cui jura metropolitanatus confirmat. Diploma de corpore *S. Dionysii*, quod Labbeus & Cossartius ipse cum multis aliis pro suppositio habent. Commemoratio rerum à legatis Apostolicæ sedis *Humberto*

 Car-

Cardinali Episcopo Silvæ candidæ, Petro Amalphitano Archiepisc. & Friderico Diacono & Cancellario gestarum, & de palinodia *Nicetæ* Pectorati. 11] epistola ad Principes Britanniæ. * 12] ad Joannem Portuensem Episc. cum subscriptionibus XV. Episcoporum. * 13] ad Hugonem Cluniacensem, & * 14] ad Fulconem Corbejensem Abbatem, quibus privilegia suarum abbatiarum confirmantur. * 15] ad Petrum Damianum tunc eremitam, cujus Gomorrhianum approbat. * 16] Privilegium ejus eremo concessum. * 17] ad Sicenolphum Abbatem S. Sophiæ, Beneventi pro confirmandis abbatiæ illius privilegiis.

Leonis IX. epistola ad Francos exstat infra in Concilio Remensi A. 1049. Altera ad Eduardum Regem Anglorum, in conventu Westmonaster. A. 1161.

A.C. 1049. *Maccabai* Scotorum Regis leges è sæcularibus ipsius excerptæ. Capitula IV. ex Hectoris Boëthii Hist. Scotor. lib. 12.

Ælfrici Canones XXXV. ad Wulfinum Episcopum.

Capita XLVI. tanquam incerti auctoris, loci & temporis, edita apud Labbeum p. 1008. ex Speelmanno: Theodulfi Aurelianensis sunt, & sub ejus nomine jam edita supra à Labbeo T. 7. p. 1136. uti & ab Harduino T. 4. p. 911. ad A. 797.

S. Edwardi Regis Angliæ & Confessoris leges Ecclesiasticæ à sæcularibus ipsius depromtæ, & à Wilhelmo hærede & cognato postea confirmatæ. Capitula XXII. Leges aliæ Edwardi Regis, Nortmannico idiomate scriptæ cum Latina versione. Incipit: *Ces sont les leis & les custumes*, &c. *Ceo est à saveir: Paix à saint Eglise*, &c. Canones V. apud Labbeum p. 1025. Harduin. p. 990.

Romanum Concilium contra Simoniacos.

* *Ticinense*, quod hoc loco ponunt Conciliorum editores, ante Sutrinum A. 1046. Hermannus Contractus commemorat.

Romanum (incerti anni) in quo privilegium monasterio S. Gratæ Bergomensis diœcesis concessum est. Diploma Leonis IX. Labbe p. 1253. ex tomo IV. Italiæ sacræ Ughelli.

Remense, pro disciplina & moribus ecclesiæ reformandis. Acta Con-

Concilii & Canones XII. Leonis IX. epistola ad fratres & filios per regnum Francorum constitutos.

Moguntinum, XLII. Episcoporum, contra Simoniam & alia cleri vitia.

*A.C. 1050. *Rotomagense*, à Malgerio Archiepiscopo. Epistola Synodica & Canones XIX.

* De *Berengarii* hæresiarchæ damnatione multiplici opusculum Anonymi, qui se Synodo Rom. A. 1079. interfuisse testatur, scriptum A. 1088. quo mortuus est Berengarius, & editum primùm à Petro Francisco Chiffletio inter scriptorum Veterum de fide Catholica opuscula quinque. Divione 1656. 4. & deinde in Bibl. Patrum T. 18. p. 835. edit. Lugd. Confer Jo. Mabillonii dissertationem de multiplici Berengarii damnatione, fidei professione & relapsu, deque ejus pœnitentia T. 2. analector. pag. 477. seq. & præf. ad tomum secundum Sæculi VI. Benedictini A. 1701. editum, Franciscum Rojum in diss. de hæresi & pœnitentia Berengarii, Antonium Pagi ad A. 1088. n. 10. seq. &c.

Romanum II. in quo damnato Berengario, Lanfrancus (postea Cantuar. Archiep.) sententiam absolutionis retulit. **Berengarii* ad Lanfrancum epistola. Nam Lanfranci ad Berengarium inter Lanfranci quæres opera, præmissum ejus libro adversus eundem scripto, T. 18. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 763. & in Lanfranci operibus à Luca Dacherio vulgatis, Paris. 1648. fol.

*† De *Joannis Scoti* libro de Eucharistia, Gabr. Cossartii annotatio, qui post Petrum de Marca putat non alium esse quam qui sub *Bertrami* sive *Ratrmni* fertur nomine. Sed verius est à Scoto etiam librum, Bertramo consonum fuisse compositum, qui intercidit.

* *Briotnensis* Conventus sub Henrico I. Francorum Rege, Guilelmo notho Normanniæ Duce, ubi *Berengarius* convictus.

Vercellense Concilium, in quo damnatus *Scoti* liber.

* *Ascelini* ad Berengarium, & *Berengarii* ad Ascelinum epistola.

* Concilium *Parisiense*, in quo damnatus Berengarius, præsente Henrico

Henrico Francorum Rege. Durandi (al. Deodwini) *Leodicensis* Episcopi epistola ad Regem. *Berengarii* ad Ricardum.

Coyacense in Hispania, dioecesis Ovetensis, sub Ferdinando Magno rege primo Castellæ. Decreta *Ferdinandi* Regis & *Sanciæ* Reginæ. Capitula XIII.

* *Sipontinum*, ubi à Leone IX. depositi ob Simoniam duo Archiepiscopi.

A.C. 1051. *Romanum III.* in causa Georgii Vercellensis Episcopi de adulterio accusati, eorumque qui à Simoniacis ordinati fuerant.

* 1052. *Mantuanum*, à Leone IX. cœptum celebrari & factiosorum Episcoporum tumultu abruptum.

* Conventus Episcoporum, in quo *Itterius* à clero & populo *Lemovicensi* electus est Episcopus, & à metropolitano ac suffraganeis ordinatus. Subscriptiones Bituricensis Archiepiscopi & Episcoporum XI. Comitum II.

*1053. Conventus *San-Dionysianus* Episcoporum & Optimatum, ubi detectæ & recognitæ S. Dionysii Paris. reliquiæ.

Romanum IV. de canonizatione S. Gerardi Leucorum Episcopi & de limitibus dioecesis inter Aquilejensem & Forojuliensem Episcopos controversis.

* 1054. *Narbonense*, in quo treuga & pax confirmata est, & ad reformandum Ecclesiæ statum, Capitula XXIX.

* *Barcinonensis* Conventus, in quo lectum decretum Raymundi Comitis Barcinonensis & Adalmodis Comitissæ adversus invasores ecclesiæ Barcinonensis.

* *Moguntinum*, in quo electus *Victor II.* Papa.

†† *CPolitanum* sub Michaële Cerulario Patriarcha. Edictum ibi adversus legatos Romanæ sedis promulgatum, Græce & Latine Leo Allatius edidit diss. 2. de libris Ecclesiasticis Græcorum, p. 161. seqq.

1055. *Victoris II.* Papæ epistola ad Humbertum Episcopum, in cujus gratiam Ecclesiæ Silvæ Candidæ privilegia amplificat.

Florentinum, contra alienatores rerum Ecclesiasticarum.

Concilium in *Lugdunensi Gallia*, ubi sex Episcopi depositi, quorum unus per Hildebrandum sedis Romanæ legatum Simoniæ convincitur, non valens Spiritum sanctum lingua quibuscunque ten-

tentaret nisibus nominare, licet Patrem & Filium expedite eloqui posset.

Turonense, quo Berengarius abjurata hæresi fidem Catholicam est professus.

Coloniense, quo Balduinus & Godefridus Comites Flandriæ Henrico Regi, quinque tantum nato annos conciliati, Papa mediante, sunt.

*A.C. 1056. Excerpta Concilii *apud S. Ægidium* in provincia *Narbonensi* pro confirmanda treuga & pace. Canones III. è Baluz. ad lib. IV. Petri de Marca.

Landavensis Synodus, in qua familia Catgucauni Regis Morcannuc excommunicatur, ob vim illatam per ebrietatem medico & nepoti Episcopi Landavensis Hergualdi in festo Nativitatis Domini; ex tomo I. Speelmanni Concilior. Britanniæ.

Concilium *Tolosanum* Episcoporum XVIII. contra Simoniam aliaque cleri & populi vitia. Canones XIII. * Querimonia Berengarii Vicecomitis Narbonensis adversus Guifredum Archiepiscopum Narbonensem. Labbe p. 1254.

Compostellanum, à Cresconio Episc. ad disciplinam Ecclesiasticam instaurandam.

1057. *Romanum*, à Victore Papa, de Marsorum episcopatu non in duos dividendo, de quo etiam Stephani IX. epistola 2.

Stephani IX. Papæ 1) ad Gervasium Remensem Archiepisc. *2) ad Pandulphum Marsicanum Episc.

1058. *Nicolai II.* Papæ 1. 2. 3. 4] ad Gervasium Remensem Archiep. 5] Privilegium datum monasterio S. Felicitatis juxta Florentiam; cum subscriptionibus Papæ, quatuor Episcoporum & Petri monachi. * 6] ad Annam Reginam Galliæ. * 7] ad Episcopos Galliæ, Aquitaniæ, Vasconiæ. * 8] ad R. Comitem Rutenensem. 9] ad Eduardum Anglorum Regem, exstat infra in Conventu Westmonaster. A. 1066. * *Gervasii* Remorum Archiepiscopi ad Papam Nicolaum.

* Duo Conventus episcoporum *in provincia Narbonensi*, unus ad dedicationem *Helenensis* ecclesiæ, alter ad *Barcinonensis*, ubi multa etiam ad res ecclesiasticas statuta, & lectum decretum Hali Du-

cis

cis Deniæ & insularum Balearium, quæ diœcesi Episcopi Barcinonensis subjiciuntur.

A.C.1059. *Sutrinum II.* quo Benedictus Mincius, Antipapa depositus.

Romanum, Episcoporum CXIII. Canones tredecim. Decretum contra Simoniacos. Jusjurandum *Berengarii*, quo hæresin tertium abjuravit. (Epistola *Eusebii Brunonis* Episcopi Andegavensis ad Berengarium videnda in notis Cl. Menardi ad Augustini libros duos Operis imperfecti contra Julianum p. 499.) Constitutio *de electione Romani Pontificis*, qua decernitur, *ut inprimis Cardinales Episcopi diligentissime simul de electione tractantes mox ipsi Clericos Cardinales adhibeant, sicque reliquus clerus & populus ad consensum novæ electionis accedat.* * Subscriptiones Episcoporum LXXVI. quas ex Codice Vaticano 1984. suppeditavit Petrus Possinus, S. J. cujus officiosissimis curis plurimum editionem Conciliorum debere fatetur Labbeus p. 1259.

Amalphitanum, Amalphiæ in Apulia, ubi Tranensis Episcopus depositus.

* *Beneventanum,* in ecclesia S. Petri extra civitatem, juxta fluvium Sabbati, pro cella B. Mariæ Abbati S. Vincentii vindicanda; cum subscriptionibus Papæ Nicolai & Episcoporum VIII.

Remensis Conventus (Binio male *Parisiensis*) quo Philippus Rex, præsente Henrico patre, festo Pentecostes coronatus est; apud Labbeum & Harduinum acta auctiora ex MS. Sirmondi, ex T. 4. du Chesne Hist. Francor. p. 161.

1060. *Turonense*, præsentibus Stephano Cardinale legato Papæ & decem Episcopis. Canones X. Stephani Cardinalis epistola ad J. Archiepiscopum Dolensem. Ediderat Lucas Dacherius initio operum Lanfranci Cantuar.

Viennense in Gallia. Canones IV. in fine mutili.

* *Jaccetanum* in Hispania, in quo abrogatus ritus precandi *Gothicus*, Romanus introductus, & translata Jaccam Episcopalis sedes, quæ Oscæ prius fuerat.

1061. *Beneventanum*, sub Udalrico Archiep. præsentibus XI. Episcopis, de duabus ecclesiis ad S. Mariam in Nolicino & ad S. Benedictum

dictum monasterio S. Sophiæ & Episcopo Draconariensi asserendis.

Alexandri II. Papæ epistolæ 1] ad Mediolanenses conterraneos suos. 2] ad Haraldum Nortmannorum Regem, ut Adalberto Bremensi Archiep. vicario Papæ, debita reverentia præstetur. 3] ad Svenonem Regem Danorum fragmentum, ut censum regni sui transmittat. 4] ad Petrum Dalmatiæ & Sclavoniæ Archiepiscopum, cui pallium transmittit. 5] Synodica in Concilio Romano, infra ad A. 1063. 6] ad Gervasium Archiepisc. Remensem. Constitutiones Mediolanensibus observandæ. 7] ad Episcopos Daniæ, pro Synodo celebranda. 8. & 10] ad Wilielmum Regem Anglorum. 9] ad S. Annonem Archiepisc. Coloniensem. 11] ad Landulfum de voto continentiæ non nisi cum consensu uxoris suscipiendo. 12.---20. 23. 25] ad Gervasium Remensem Archiepiscopum. 21] ad Archiepiscopos Galliæ. 22] ad Gervasium Remensem ejusque suffraganeos. 24] ad Remensem & Senonensem Archiepiscopos eorumque suffraganeos. * 26] ad Udonem Treverensem & Theodoricum Virdunensem Episcopos. 27] ad Clericos Neapolitanos. 28] ad Constantinum, Aretinum Episcopum. 29] ad Amalgerium Civitatensem Episcopum. 30] ad Clerum Vulturnensem. 31. 32] ad Rumoldum Constantiensem Episc. 33] ad Gvilelmum Petracoricensem & Durannum Tolosanum Episcopos. 34] ad omnes Episcopos Hispaniæ. 35] ad clerum & populum Lucensem. 36] ad Gebonardum Viennensem Archiepiscopum. 37] ad Vultinensis ecclesiæ clericos. 38] ad Episcopos, clericos & judices Italiæ. 39] ad Lanfrancum Cantuariensem Archiepiscopum. 40] ad Odricum Abbatem Vindocinensem. 41] ad Eugubinos pro ecclesia Petri Damiani, beati Lucæ Evangelistæ nomine consecrata. 42] ad Widonem Episcopum Ambianensem. 43] ad Hugonem Abbatem Cluniacensem. 44] ad Gebehardum Salzburgensem Archiepiscopum. 45] ad Altmannum Episcopum Pataviensem.

Fragmenta Epistolarum Alexandri II. ex registro ejusdem, ex Ivone, Gratiano, &c. quas scripsit Papa, Wilhelmo Marchioni, (Valeriano Episcopo Martyri) Episcopis & Regi Dalmatiarum.

Eeee Do-

minico Gradensi Patriarchæ, Clero Mediolanensi, Populo Mediolanensi, Jocelino Archidiacono Paris. * Philippo Regi Francorum, Clero & populo Florentino, Mangiso Venetensi Episcopo, Berengario Basileensi Episcopo. Gvilelmo de Monstrolio, Wifredo Constantiæ Episcopo, Landulfo & Arialdo clericis. Berengario Narbonensi Vicecomiti, & Wifredo Narbonensi Archiepiscopo de *Judæis* non occidendis.

Basileense Concilium, in causa electionis Pontificiæ, tempore interregni Pontificii.

A.C. 1062. *Beneventanum*, de eadem controversia, quæ A. 1059. Beneventi disceptata fuit. Utrumque ex Ughelli Italia S. T. 8. & emendatiore Cardinalis Ursini in Synodico Beneventano editione Harduinus exhibet.

Osboriense a) sub Annone Coloniensi Archiepiscopo, in quo post disceptationem inter Regis Advocatum & Romanæ Ecclesiæ defensorem, utrum sine consensu Regis Papa potuerit eligi, Alexandri electio confirmatur, Cadaloi Parmensis Episcopi, Antipapæ rejicitur.

Aragonense, sub Rege Ranimiro, in cœnobio apud S. Joannem Rupensem, ut Episcopi Aragonenses ex monachis præfati cœnobii habeantur & eligantur. Notabilis dirarum formula hujus Concilii conclusioni subjicitur: *Quicunque futurorum Regum, successorum nostrorum transgredientes & deviantes ab hoc Regali simul & Pontificali decreto, tentaverit dissolvere hanc scripturam: in præsenti sæculo omnipotens DEUS, qui est justus judex, & Regum Rex, dissolvat & dividat regalem honorem & potentiam regni eorum, detque illud se diligentibus & timentibus, & nostra decreta servantibus: & in futuro separari à consortio omnium Christianorum, interpellante pro eis B. Joanne Baptista cum omnibus Sanctis, participentur in societate cum Dathan & Abiron, & Juda traditore in inferno inferiori, luentes pœnas perpetui incendii sine fine per æterna sæcula. Amen.* Primus ediderat Hieronymus Blanca in commentariis rerum Aragonensium.

A.C. 1063.

a) Gabriel Cossartius non A. 1062. sed 1034. habitum disputat.

A.C. 1063. *Romanum*, centum amplius Episcoporum, contra Simoniacos, occasione *Petri* Florentini Episcopi de hæresi & Simonia accusati. Canones XII.

* *Cabilonense*, à Petro Damiano Cardinale legato Papæ & Episcopis XIII. contra Drogonem Episc. Matisconensem, qui Cluniacensia privilegia violasse arguebatur.

†† *Rotomagense*, sub Manilio Archiep. contra *Berengarii* hæresin.

* Conventus Episcoporum ad dedicationem ecclesiæ *Moyssiacensis* in Cadurcis.

1064. *Mantuanum*, quo Cadalous Antipapa iterum condemnatur, Alexander absolvitur.

Barcinonense, in quo Gothica precandi ratio & cærimoniæ sacrorum, quibus Catalani utebantur, abrogatæ. Adde supra, quæ ad A. 1060. in Synodo Jaccetana.

1065. *Romanum II. & III.* contra *incestuosorum* hæresin, hoc est JCtos, qui gradus consanguinitatis ex juris civilis more computandos contendebant.

* *Æduense* apud Augustodunum, in quo Dux Burgundiæ Robertus Aganoni Episcopo & aliis pacatus est, opera Hugonis Abbatis Cluniacensis.

* *Helenense* in prato Tulugiensi, ubi treuga & pax confirmata.

1066. *Westmonasteriensis* Conventus, sub Edwardo Rege Confessore, de privilegiis Ecclesiæ S. Petri Westmonasterii. Charta *Edwardi* Regis. *Leonis IX.* Papæ epistola ad Regem. Charta Edwardi Regis secunda, cum subscriptionibus Regis, Edgidæ sive Edith Reginæ, Episcoporum VIII. Abbatum VII. Cancellarii, Ducum IV. Ministrorum VI. quatuorque militum. Regis charta tertia, cum epistola ad Nicolaum II. Papam, epistolaque Nicolai Papæ, & subscriptionibus.

* 1068. *Auscense*, ut omnes ecclesiæ Vasconiæ quartam decimarum partem Cathedralibus Ecclesiis persolverent exceptis ecclesiis S. Orientii.

* *Tolosanum*, de restaurando episcopatu Lectorensi.

* Concilia celebrata in *Hispania* citeriori, in quibus *Gothici* sacrorum ritus abrogati, ut supra A. 1060. & 1064.

A.C. 1069. *Moguntinum*, auctoritate Archiepiscopi Sigefridi I. indictum in causa Henrici IV. Regis Rom. volentis Bertam uxorem, quam ante biennium duxerat, repudiare. * Sigefridi epistola ad Alexandrum Papam.

*1070. *Ausanum II.* in quo Achardus Cabilonensis Episcopus monasterium S. Laurentii monasterio S. Martini Insulæ Barbarensis donat.

Wintoniense, quo Stigandns Cantuariensis Ecclesiæ invasor deponitur, jubente & præsente Rege Wilielmo, & auctoritatem exhibentibus Papæ legatis.

* *Windlesborense*, in quo ejusdem Regis jussu Agelricus Suth-Saxonum Pontifex non canonice degradatus & plures Abbates depositi.

* *Londinense*, sub Lanfranco Cantuariensi Archiep. in quo episcopatus quidam ab oppidulis ad urbes translati; & Wulstanus Wigorniensis Episcopus coactus propter objectam literarum imperitiam indumenta Pontificalia deponere, mox singulari sanctitatis opinione recepit.

*1071. *Pedredanum* in Anglia, ubi post Thomam Eboracensem ordinatum, Wulstanus confirmatus est.

Moguntinum II. in causa Caroli Constantiensis Episcopi, quem clerici ejusdem ecclesiæ ob crimen simoniæ & sacrilegii urgebant deponi.

*Sigefridi Moguntini Archiepisc. epistola ad Alexandrum II. Papam. * Acta Concilii ex Tegnagelii editione.

1072. *Anglicanum*, in causa Primatus Cantuariensis super Eboracensem. Subscriptiones Wilielmi Regis, Matildis Reginæ, legati Papæ, Lanfranci Archiep. Cantuar. & Episcoporum XIII. Abbatum XI. Inter Episcopos, Bajocensis profitetur etiam se Comitem Cantiæ, & Gosfridus Constantiensis Episcopus unum de Primatibus Anglorum.

Lanfranci Archiepisc. Cantuar. epistola ad Alexandrum II. Papam. * Epistolæ ejusdem Lanfranci Canonicæ 1. & 2] ad Thomam Eboracensem Archiepisc. 3] ad Joannem Archiepiscopum Rotomagensem. 4] ad Herfrastum Episcopum. 5] ad Herebertum Episcopum. 6] ad Mauritium Londoniensem Episcopum

piſcopum ejectum. 7] ad Walcherum Dunelmenſem Epiſcopum. 8] ad Stigandum Epiſc. Ciſtrenſem. 9] ad Goisfridum Epiſc. 10] ad Domnaldum Epiſc. Hiberniæ. 11] ad Rogerium Comitem. 12] ad Abbatem T. 13] ad Rodulphum Abbatem. Hæ excerptæ ſunt ex Lanfranci epiſtolarum libro, qui inter ejus opera editus eſt à Luca Dacherio Pariſ. 1648. fol. & in Bibliotheca Patrum Tomo XVIII. edit. Lugd. reſpondentque in illo hæ tredecim, IX. X. XIII. XXI. XXIII. XXIV. XXVI. XXVII. XXXII. XXXIII. XLI. LI. LX.

Rotomagenſe, in baſilica S. Mariæ ab Joanne Archiepiſc. Canones XXIV.

A. C. 1073. *Erphordienſe*, auctoritate Sigefridi Moguntini Archiep. in cauſa decimationum Thuringiæ, earumque mediæ partis Henrico IV. Imp. tribuendæ. Sigefridi epiſtola 1] ad Hildebrandum Rom. eccleſiæ tunc Archidiaconum, mox Papam Gregorium VII. 2] ad Papam Alexandrum II.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXVI. ET LABBEI X.

Gregorii VII. Papæ Regiſtrum ſive Epiſtolarum Libri, ſinguli ſingulis Pontificatus ejus tributi annis. *Primus* continet epiſtolas 85. *Secundus* 77. in cujus quinquageſima quinta ad Laudenſes, exſtant celebria illa *Dictata Papæ*, ſuprematum ſive totatum Pontificiæ poteſtatis nullis circumſcriptæ limitibus γυμνῇ τῇ κεφαλῇ Chriſtiano orbi obtrudentia. Liber *tertius* epiſtolas 21. *Quartus* 28. *Quintus* 23. *Sextus* 40. *Septimus* 28. *Octavus* 23. *Nonus* epiſtolas habet 34. *Decimus* deſideratur. *Undecimi* tantum ſunt epiſtolæ duæ, quas ſequitur appendix duplex, una trium & altera ſex epiſtolarum. Ut vero appareat, quouſque pudor poſſit perire de rebus, adſcribam quæ modo memoravi dictata Papæ, illisque ex lib. IX. epiſtola 3. juramentum Imp. Henrico IV. delatum, ſubjiciam. Videant interim, qui hodie deſpoticum Principum Imperium ita commendant atque exacuunt, conculca-

ta Sacerdotii & Ordinum auctoritate, an pestilentiorem etiam Hildebrandismo ipso pestem, quantum in ipsis est, in Christianum orbem inducant.

Dictata Papæ.

Labbe p. 110. Harduin. p. 1304.

1. *Quod Romana Ecclesia à solo Domino sit fundata.*
2. *Quod solus Romanus Pontifex jure dicatur universalis.*
3. *Quod ille solus possit deponere Episcopos vel reconcilare.*
4. *Quod legatus ejus omnibus Episcopis præsit in Concilio, etiam inferioris gradus, & adversus eos sententiam depositionis possit dare.*
5. *Quod absentes Papa possit deponere.*
6. *Quod cum excommunicatis ab illo, inter cætera, nec in eadem domo debemus manere.*
7. *Quod illi soli licet pro temporis necessitate novas leges condere, novas plebes congregare, de Canonica Abbatiam facere; & contra divitem episcopatum dividere, inopes unire.*
8. *Quod solus possit uti imperialibus insigniis.*
9. *Quod solius Papæ pedes omnes Principes deosculentur.*
10. *Quod illius solius nomen in Ecclesiis recitetur.*
11. *Quod unicum est nomen in mundo.*
12. *Quod illi liceat Imperatores deponere.*
13. *Quod illi liceat de sede ad sedem necessitate cogente Episcopos transmutare.*
14. *Quod de omni Ecclesia quocunque voluerit clericum valeat ordinare.*
15. *Quod ab illo ordinatus alii Ecclesiæ præesse potest, sed non militare: & quod ab aliquo Episcopo non debet superiorem gradum accipere.*
16. *Quod nulla Synodus absque præcepto ejus debet generalis vocari.*
17. *Quod nullum capitulum, nullusque liber Canonicus habeatur absque illius auctoritate.*
18. *Quod sententia illius à nullo debeat retractari, & ipse omnium solus retractare possit.*
19. *Quod à nemine ipse judicari debeat.*
20. *Quod nullus audeat condemnare, Apostolicam sedem appellantem.*
21. *Quod majores causæ cujuscunque Ecclesiæ ad eam referri debeant.*

22. *Quod*

22. *Quod Romana Ecclesia nunquam erravit, nec in perpetuum, Scriptura testante, errabit.*
23. *Quod Romanus Pontifex, si Canonice fuerit ordinatus, meritis B. Petri indubitanter efficitur Sanctus, testante S. Ennodio Papiensi Episcopo, ei multis sanctis Patribus faventibus, sicut in decretis beati Symmachi Papæ continetur.*
24. *Quod illius præcepto & licentia subjectis liceat accusare.*
25. *Quod absque synodali conventu possit Episcopos deponere & reconciliare.*
26. *Quod Catholicus non habeatur, qui non concordat Romanæ Ecclesiæ.*
27. *Quod à fidelitate iniquorum subjectos potest absolvere.*

Juramentum Regis.

Labbe pag. 279. Hatduin. pag. 1481.

Ab hac hora & deinceps fidelis ero per rectam fidem beato Petro Apostolo ejusque vicario Papæ Gregorio, qui nunc in carne vivit: & quodcunque mihi ipse Papa præceperit, sub his videlicet verbis, per veram obedientiam, fideliter, sicut oportet Christianum, observabo. De ordinatione vero Ecclesiarum, & de terris vel censu, quæ Constantinus Imp. vel Carolus sancto Petro dederunt, & de omnibus Ecclesiis vel prædiis, quæ Apostolicæ Sedi ab aliquibus viris vel mulieribus aliquo tempore sunt oblata vel concessa, & in mea sunt vel fuerint potestate, ita conveniam cum Papa, ut periculum sacrilegii & perditionem animæ meæ non incurram: & Deo sanctoque Petro, adjuvante CHristo, dignum honorem & utilitatem impendam: & eo die, quando illum primitus videro, fideliter per manus meas miles sancti Petri & illius efficiar. Omitto juramentum Roberti Ducis Apuliæ, Calabriæ & Siciliæ, quod cum investitura & constitutione reddendi census in die Paschæ, exstat lib. 8. epist. 1. & juramentum duplex Bertramni Comitis Provinciæ lib. 9. epist. 12.

*A.C. 1073. Concilium *Cabilonense*, ubi Hugo Lugdunensis Camerarius electus in Episcopum Diensem, loco Lancelini Simoniaci depositi.

* In *Novempulania*, de variis querelis ad Papam delatis. Vide Gregorii VII. lib. 1. epist. 16.

* *Rotomagense*, de monachorum S. Audoeni irruptione violenta in Joannem Archiep.

*A.C. 1074.

*A.C. 1074. *Rotomagense*, de variis disciplinæ Eccles. partibus, capitula XIV. Subscriptiones Episcoporum quinque. Alia Capitula VIII.

Romanum, pro reformando Ecclesiæ statu. Apologeticus super decreta contra simoniacos & incontinentes altaris ministros. Capitula XXIV. Confer Hugonem Flaviacensem tom. I. Bibl. novæ MSS. Labbei p. 196. seq.

Apud *S. Genesium*, in causa S. Anselmi Lucensis Episcopi contra Lucenses Canonicos.

Anglicanum, quo S. Wulstanus depositus, postea restitutus, ut ajunt, per miraculum. Vide ejus vitam apud Surium 19. Januar.

1075. *Romanum II.* pro ecclesia reformanda.

Moguntinum, in quo promulgatum decretum Romanæ Synodi contra Clericos concubinarios.

**Pictavense* 7. Cal. Jul. in quo *Berengarius* ferme interemtus est.

* Apud *S. Maxentium in Pictonibus*, præside Gosselino Archiepisc. Burdegalensi, contra *hæreseos Berengarianæ* fautores.

Beneventanum, in quo confirmatum jus Abbatiæ S. Sophiæ. Subscriptiones Episcoporum XII. Abbatum & Archipresbyterorum IV. Labbe p. 1813.

Concilium *Anglicum*, sub Lanfranco, de matronis & virginibus, quæ ad monasteria virginum confugerant ad castitatem suam contra Normannorum libidines privilegio veli tuendam, num ad sæculum redirent & fierent conjuges.

Londoniense, sub eodem Lanfranco Cantuar. pro reformandis Ecclesiasticis constitutionibus & moribus Ecclesiæ. Subscriptiones Episcoporum XIV. (quorum quintus Constantiensis vocat se perinde, ut supra ad A. 1072. unum de Angliæ terræ primatibus) Archidiaconi Dorobernienfis, Abbatum XXI. * Alia duo ejusdem Concilii exemplaria.

* 1076. *Wintoniense*, de prohibendo conjugio Canonicorum. Forma professionis castitatis ab ordinandis sucipiendæ. Concilii Capitula XIII. & alia XVI. aliaque de pœnitentia eorum, qui alios occidunt in bello, Capitula XIII. Alia Acta Wintoniensis

niensis Concilii ex antiquitatibus Eccles. Britannicæ impressis Hanov, 1605. p. 114.

Jusjurandum *Roberti* Carnotensis Episcopi, Gregorio VII. Papæ factum, cujus meminit IV. 14. epist.

Concilium *Wormatiense*, jussu Henrici IV. Imp. unde decretum de Pontifice Gregorio VII. deponendo Romam missus est.

Triburiense, in quo actum ajunt de depositione Henrici IV. Imp.

Romanum III. quo Henricus Rex Teutonicorum (h. e. Henricus IV. Imp.) & Episcopi plures Longobardiæ & Ultramontani à Gregorio VII. excommunicantur. Formulæ excommunicationis, ex quibus illam, quæ Henricum spectat, adscribere liceat. *Beate Petre, Apostolorum princeps, inclina quæsumus pias aures tuas nobis, & audi me servum tuum quem ab infantia nutristi, & usque ad hunc diem de manu iniquorum liberasti, qui me pro tua fidelitate oderunt & odiunt. Tu mihi testis es & Domina mea Mater Dei, & beatus Paulus frater tuus, & omnes Sancti, quod tua sancta Romana Ecclesia me invitum ad sua gubernacula traxit; & ego non rapinam arbitratus sum ad sedem tuam adscendere, potiusque volui vitam meam in peregrinatione finire, quam locum tuum pro gloria mundi, seculari ingenio accipere: & ideo ex tua gratia, non meis operibus, credo quod tibi placuit & placet, ut populus Christianus tibi specialiter commissus mihi obediat, specialiter pro vice tua mihi commissa, & mihi tua gratia est potestas à Deo data ligandi atque solvendi in cœlo & in terra. Hac itaque fiducia fretus pro Ecclesiæ tuæ honore & defensione, ex parte omnipotentis Dei Patris & Filii & Spiritus S. per tuam potestatem & auctoritatem Henrico Regi filio Henrici Imperatoris, qui contra tuam Ecclesiam inaudita superbia insurrexit, totius regni Teutonicorum & Italiæ contradico: & omnes Christianos à vinculo juramenti, quod sibi fecere vel facient, absolvo, & ut nullus ei sicut Regi serviat, interdico. Dignum est enim, ut qui studet honorem Ecclesiæ tuæ imminuere, ipse honorem amittat quem videtur habere. Et quia sicut Christianus contemsit obedire, nec ad Dominum rediit quem dimisit, participando excommunicatis: meaque monita quæ pro sua salute sibi misi, te teste, spernendo; vinculo eorum anathematis vice tua eum alligo, & sic eum ex fiducia tua*

alligo, ut sciant gentes & comprobent, quia tu es Petrus, & super tuam petram Filius Dei vivi ædificavit Ecclesiam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam. Alia formula excommunicationis adversus eundem Henricum Imp. exstat in Concilio Romano A. 1080.

Papiense, quo Episcopi Henrico adhærentes anathema in Pontificem retorquent.

*A.C. 1077. Concilia *apud Ansam* Lugdunensis diœcesis vicum, apud *Divionem*, *Claromonte* & *Augustoduni* habita pro variis ecclesiarum utilitatibus.

* *Manasse* Remorum Archiepisc. epistola ad Gregorium VII. scripta post Concilium *Eduense* sive *Augustodunense*. Confer Gregorii VII. epistolas lib. VI. c. 2. 3.

* Epistola *Hugonis* Diensis Episcopi ad Papam.

* *Westmonasteriense*, de causis cujuslibet ecclesiæ in provinciis Anglorum. Labbe & Harduin. infra ad A. 1085.

*1078. *Pictavense*, præside eodem Hugone. Altera ejus ad Gregorium VII. epistola, Canones X. quos Baronii & alii minus bene referunt ad A. 1100.

Romanum IV. in quo Gvibertus Ravennas, Tedaldus Mediolanensis & alii plures Episcopi cum Henrico IV. facientes excommunicantur.

Romanum V. Decretorum tituli XXXIII. Decreta ipsa XII. De Gregorii VII. zelo adversus Simoniacos, concubinarios, &c. ex Hugone Floriacensi. * Henrici Imp. epistola deprecatoria ad Papam, ex Chronico Virdunensi.

†† Definitio Concilii *Burdegalensis* sub Amato Papæ legato & Episcopo Ellorensi, ob ecclesiarum correctionem in Aquitaniæ partes directo super ecclesia de Soliaco, quæ S. Crucis Burdegalensi Cœnobio attributa est, exstat in Jo. Mabillonii T. V. Annalium Benedictinor. p. 633.

* *Londinense*, præside Lanfranco Cantuar. ubi Bathonia, Lincolnia, Sarisberia, Exonia, Cestria atque Cicestria novo Episcoporum domicilio nobilitatæ sunt. Vide Labbeum & Harduinum infra ad A. 1085.

A.C. 1079.

A. C. 1079. *Romanum VI.* in quo *Berengarius* Turonensis presb. hæresin suam iterum abjuravit fidemque Catholicam professus fuit. Jusjurandum Berengarii, alia quatuor 1] nuntiorum Henrici Imp. 2] nuntiorum Rodulphi Regis & Rodulphi. 3] Henrici Archiepiscopi Aquilejensis. 4] Gandulphi Regiensis Episcopi.

Britannicum, in Gallica sive Armorica Britannia, ad falsam pœnitentiæ simulationem proscribendam.

Burdigalense, in quo *Berengarius* iterum reddidit fidei suæ rationem & Hugo Abbas S. Leodegarii fuit depositus.

1080. *Romanum VII.* in quo Imperium Germaniæ *Henrico IV.* abrogagatum collatumque *Rodulpho*. Sententia excommunicationis in Episcopos cum Henrico facientes confirmata. Excommunicatio iterata Henrici Imp. diversa ab ea, quæ fuit supra ad A. 1080. Propositio *Rodulphi* Regis Rom. & Principum Imperii contra Henricum.

Wirtzeburgense, in quo Imperatori Henrico communionis gratia reddita, nec tamen is Imperio quantum in ipsis restitutus.

Moguntinus Conventus Episcoporum cum Henrico facientium. * Gevehardi Saltzburgensis Episcopi epistola ad Metensem Episc.

Brixinense Concilium XXX. Episcoporum, quo Gregorium VII. deposuerunt, & in ejus locum elegerunt Gvibertum Ravennatem Archiep.

Lugdunense sub Hugone Diensi Episc. legato Papæ, in causa Manassæ Archiepiscopi Remensis.

* *Avenionense*, in quo S. Hugo creatus Episcopus Gratianopolitanus, qui deinde Carthusiam tunc recens inchoatam petiit, multique alii ordinati, alii depositi Episcopi.

Senonense, à Richerio Archiepiscopo Episcopis quinque præsentibus & Abbatibus VII. Acta periere. Labbe p. 1816.

* *Juliobonense*, à Wilhelmo Anglorum Rege cum Episcopis & proceribus Normanniæ apud Lille Bonam (Juliam Bonam) Canones XIII. quorum primus est de *trevia* sive *pace Dei* firmiter tenenda. Synodale ejusdem argumenti & de pœnis ei, qui inducias illas sive sanctam pacem à die Mercurii occi-

 dente

dente usque ad Lunæ ſolem naſcentem violaverit, ſuſtinendis.

* Electio *Walteri*, Epiſcopi Cabilonenſis.

* *Lingonenſe* Concilium adverſus inveſtituras, ut ajunt, Laicorum.

* *Santonenſe*, de monaſterio Squirs ſive Regulæ ad Garumnam fluvium Floriacenſibus monachis adjudicato, contra Raymundum Epiſcopum Vaſatenſem. Subſcriptiones Epiſcoporum IX. & Abbatum V.

Meldenſe, quo S. Arnulfus creatus eſt Epiſcopus Sveſſionenſis.

* *Burgenſe* in citeriore Hiſpania, ubi abrogatis Gothicis Romani ſacrorum ritus imperati, conſtitutaque alia ad diſciplinam Eccleſiaſticam ſpectantia. Labbe p. 1815.

A.C. 1081. *Romanum VIII.* contra Henricum Imp. ejusque fautores.

* *Exoldunenſe* ſive *Exilidunenſe* in Biturigibus. Diploma, quo eccleſia S. Martini de Briva monachis abbatiæ majoris Turonenſis conceditur. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII. & Canonicorum S. Stephani X. aliorumque XIV.

*1082. *Karrofenſe* in monaſterio S. Salvatoris, diœceſis Pictavienſis, ubi depoſitus Boſo Epiſc. Santonenſis.

* *Meldenſe II.* præſide Hugone Dienſi, Papæ legato, ubi ordinatus Rotbertus Meldenſis Epiſc.

1083. *Romanum IX.* contra Henricum Imp.

* *Santonenſe II.* ubi Ramnulfus ordinatus Epiſcopus in Boſonis locum, ſuperiore anno depoſiti.

1084. *Romanum X.* quo cum *Gviberto* Antipapa iterum excommunicatur Henricus Imp. qui Romam ceperat & Gregorium VII. in turre Creſcentis muro clauſit.

*1085. Charta Regis Anglorum *Wilhelmi primi*, qua ſecernit placita Eccleſiaſtica à cauſis civilibus. Concilia quinque à Lanfranco celebrata Wintonienſe, Londonienſe, & Wintonienſe ſecundum, de quibus ſupra, & duo *apud Gloceſtriam* memorantur à Labbeo p. 403.

Quintilineburgenſe, ſub Hermanno Rege Romanorum contra Henricianos ſive Henrici Imp. fautores, & Gunibertum Bambergenſem clericum Papæ ſuprematui refragantem, Wecilonem Moguntinum, Sigefridum Auguſtenſem, Norbertum Curien-

Curiensem, &c. Canones VII. Constitutiones variæ. Subscriptiones Regis, legati Papæ, Episcoporum XIV. & Eckberti Marchionis Saxonum Brunovicensium, Henrici Crassi filii Ottonis Ducis Bavariæ & Conradi Comitis à Beuchlingen.

* *Compendiense*, præside Raynaldo metropolitano Remensi. Privilegia ecclesiæ SS. Cornelii & Cypriani monasterii Compendiensis ad Isaram fluvium; & de ecclesia SS. Acei & Acheoli dotata à Rorico Ambianensi Episcopo, Ingelramno Comite & Eustachio Vicecomite, ex Dacherii Tom. 2. Spicileg. pag. 598. 601.

Moguntinum, quo comprobata depositio Gregorii VII. & in ejus locum ordinatio *Wiberti* sive *Guiberti*, qui *Clemens* dici voluit.

1086. *Ravennense*, in quo Ravennatis ecclesiæ privilegia à Wiberto, Antipapa Clemente confirmata sunt.

HARDUINI TOM. VI. PARS II.

* De electione & consecratione *Victoris III.* Papæ epistolæ duæ Hugonis Lugdunensis ad Mathildem, una ex Chronico Virdunensi Hugonis Flaviacensis tom. 1. Bibl. novæ MSS. Labbei p. 232. & altera ex Dacherii T. 2. Spicileg.

1087. *Capuanum* Concilium, in quo Victor, expulso Wiberto sive Clemente, Papa consecratus est.

Beneventanum, quo idem Gvibertus excommunicatus.

1088. *Urbani II.* Papæ epistolæ XXI. & * appendix aliarum ejusdem Papæ epistolarum XXXIX. ubi etiam post XXXVI. *Raynoldi* Archiep. Remensis ternæ litteræ ad *Lambertum* Atrebatensem, & singulæ ad Urbanum Papam & Robertum Flandriæ Comitem: Atrebatensium ad Raynoldum & Urbanum, Lamberti ad Raynoldum & clericos Atrebatensis ecclesiæ. Narratio, quomodo Lambertus ad Concilium Claromontense proficiscens in itinere capitur. Aliæ binæ Raynoldi ad Lambertum epistolæ.

1089. *Romanum I.* CXV. episcoporum, quo res Gregorii VII. & Victoris III. contra Gvibertum Antipapam & Henricum Imp. confirmantur.

* *Santonense*, in quo Amatus ex Oleronensi Episcopo factus Archiepisc. Burdegalensis.

Trojanum Episcoporum fere LXXV. Abbatum XII. in Apulia, de conjugiis consanguineorum dissolvendis, & pœna eorum, qui treviam Dei fregerit.

Melfitanum in Apulia, de disciplina Ecclesiastica instauranda Canones XVI. * Epistola Joannis diaconi Rom. ad Abbatem Molismensem.

*A.C. 1090. *Narbonense*, à Dalmatio Narbonensi Archiep. de jure Crassensis monasterii. Partes duæ actorum. Subscriptiones Carcassonensis & aliorum duorum Episcoporum, abbatumque, archidiaconorum & monachorum XVI.

Toletanum (male *Tolosanum* Galliæ in Conciliorum collectoribus) pro expurgando Toletano Episcopo, ritibus Hispan. ecclesiæ reformandis. Quod Mezquita Maurorum facta est ecclesia Christianorum. De commutatione officii Toletani.

*1091. *Legionense*, æra Hispan. 1129. in quo inter alia statutum, ut secundum regulam B. Isidori Hisp. Ecclesiastica officia in Hispania regerentur.

Beneventanum, quo Gvibertus Antipapa & ejus complices iterum excommunicantur, & de disciplina Ecclesiastica Canones IV.

*1092. *Svessionense*, præside Raynaldo Archiep. Remensi contra *Roscelini*, Compendiensis dialectici tritheismum. Anselmi (postea Archiep. Cantuar.) epistola 41. libri 2. & cap. 1. libri de fide: Ivonis Carnotensis epistola 7. ad Roscelinum, Petri Abælardi (cujus præceptor Roscelinus fuerat) epistola 21. ad Gaufredum Parisiensem Episc. Confer Theobaldi, Stampensis clerici epist. ad Roscelinum tom. 3. Spicilegii Dacheriani p. 142.

* *Remense*, quo Robertus Comes Flandriæ morientium clericorum bona occupare est prohibitus. Urbani II. Papæ ad Robertum epistola: Cleri Flandrensis ad Raynaldum Archiepiscopum Remensem.

* *Stampense*, adversus ordinationem Ivonis Carnotensis, de quo constat ex Ivonis epistola XII. ad Urbanum II. Papam.

* *Parisiense*, in quo confirmata sunt bona abbatiæ S. Cornelii Compendiensis.

Troja-

Trojanum, quod hoc loco secundum ponitur à Binio ex Baron. neutiquam diversum est ab illo, quod fuit supra A. 1089.

*A.C. 1093. Conventus Episcoporum *Angliæ* ad consecrandum Anselmum Archiep. Cantuar.

1094. Concilium *Rochingamiæ*, in quo regni Angliæ nobilitas cum Episcopis & clero convenit statuitque Archiepiscopum Anselmum contra Regis voluntatem non posse pallium ab Urbano II. petere, quem Rex Papam necdum susceperat.

Constantiense pro reformanda disciplina Ecclesiæ.

* *Remense*, sub Richerio Senonensi Archiepiscopo, ad quem epistola XXXV. Ivonis Carnotensis.

* *Brivatense*, de causa majoris monasterii Turonensis contra Rodulphum Archiep.

* *Dolense* colloquium, præsentibus Episcopis & abbatibus de eadem causa.

Concilium *Eduense* sive *Augustodunense*, (Baronio, Binio & aliis minus bene *Ostionense*) in quo Rex Francorum Philippus excommunicatus est, quod vivente uxore sua alteram superinduxit.

1095. *Placentinum*, in causa Praxedis ab Imp. Henrico repudiatæ, nec non Philippi Regis Francorum, & in causa Alexii Comneni Imp. CPolitani auxilium petentis, contra Paganos & Saracenos: Multa etiam alia constituta & adversus Gvibertum Antipapam, adversus hæresin Simoniacorum, Nicolaitarum sive Clericorum incontinentium, hæresin Berengarianam, &c. In hac Synodo quatuor millia fere clericorum & plusquam triginta millia laicorum fuisse perhibentur. Capitula statutorum XV. confirmata mox in Claromontano & repetita deinde in Romano A. 1099. Concilio. Ivonis Carnotensis epistola XLVI. ad Urbanum II. Papam.

Claromontanum sive *Aruernense*, Canones XXXII. Wilhelmi Episcopi Pictavensis testimonium, Archiepisc. Dolensem Turonensi subjici debere. Synodalis concio Urbani II. Papæ *pro expeditione Hierosolymitana suscipienda*, ex Wilhelmo Tyrio de bello sacro lib. 1. c. 15. Alia ex Gvilhelmo Malmesbur. lib. 4. c. 2. Decretum Papæ & Synodi de Primatu Lugdunensi. Lotharii Augusti rescriptum de cœnobio Saviniaco eidem ecclesiæ

clesiæ donato. Gvilelmi Auscitani Archiep. & Alexandri III. Papæ epistola de treuga & pace. Paschalis Papæ epistola pro Canone septimo Concilii Aruernensis sive Claromontani confirmando. Concilii Claromontani Canones IX. ex Cencii Camerarii MS. Ejusdem Concilii canonum breviarium, ex Wilhelmo Malmesbur. IV. 2. & Matthæo Parisio ad A. 1095. Canones XXIV. Alii Canones X. Godfridi Vindocinensis epistola ad Ulgerium Andegavensem Episcopum, de altarium redemtionibus vetitis, canone septimo Concilii Claromontani. Pars actorum, quæ spectat causam Turonensis Archiep. & monachorum majoris monasterii.

† *Petri de Marca* dissertatio *de primatu Lugdunensi*. Labbe p. 519-572. & ad Canones I. II. VII. & XXVIII. Concilii Claromontani notæ p. 572--588.

Anglicanum Concilium, in causa Anselmi Cantuar. Regi obsequi & Urbano II. renunciare nolentis.

* *Lemovicense*, cui præfuit Urbanus II. urgens *expeditionem Hierosolymitanam*.

* A. C. 1096. *Rotomagense*. Canones VIII. Probata capitula Synodi Claromontanæ.

Turonense pro *expeditione Hierosolymitana*, caussisque aliis. * *Urbani II.* epistola de Cormavicensi cœnobio ex Dacherio T. 6. spicilegii. Subscriptiones Papæ, Episcoporum & Cardinalium XVI. Prioris, Præceptoris, Præpositorum III. & Subdiaconi. *† Ivonis epistola 159. ad Paschalem II. Papam.

* *Santonense*, in quo imperatum jejunium omnibus Apostolorum vigiliis. Privilegium monasterii Vindocinensis, cum subscriptionibus Episcoporum VIII.

* *Nemausense*. Canones XVI. Raimundi Comitis Tolosani donatio terræ S. Ægidii, Odiloni abbati Cluniacensi, cum subscriptionibus Cardinalium & Episcoporum XI. monachorumque & Laicorum complurium. Confirmatio Urbani II. Papæ. Ex Dacherio tom. 2. spicileg. p. 20. 21.

1097. *Barense*, pro *Græcis* cum Romanis Ecclesiis conciliandis.

* *Hibernicum*, quo Murchertachus Hiberniæ Rex cum Episcopis &

Pr-

proceribus Anſelmum Cantuar. rogant, ut Waterfordenſi oppido Epiſcopum ordinet.

* *Gerundenſe*, pro Eccleſiaſticæ libertatis dignitate corroboranda.

A. C. 1098. *Romanum II.* quo conceſſæ Regi Anglorum in cauſa Anſelmi Cantuar. induciæ.

* *Burdegalenſe*, cujus acta nulla exſtant.

Romanum, à Gviberti Antipapæ fautoribus. Epiſtola Synodalis Epiſcoporum & Principum, qui præſentes adſuere.

1099. *Romanum III.* Urbani Papæ, qui Gvibertum Antipapam ejusque fautores iterum excommunicat, & expeditionem Hieroſolymit. urget. Canones XVIII. contra Simoniacos & de variis capitibus, quorum prima XII. è Concilio Placentino A. 1095.

* *Audomarenſe*, de pace ſervanda. Canones V.

Hieroſolymitanum, ubi pulſo Arnulfo invaſore Theobertus Piſanus eligitur in Patriarcham Hieroſol.

Paſchalis II. Papæ epiſtolæ 1] ad exercitum in Palæſtina militantem. 2] Albericum abbatem novi monaſterii Cabilonenſis. 3] Anſelmum Cantuarienſem. 4] Bernardum Archiep. Toletanum. 5] Archiepiſcopum Panormitanum. 6] Archiepiſcopum Polonorum. 7] *Leodienſium* invectiva adverſus Paſchalis Papæ litteras datas ad Robertum Flandrenſium Comitem, quibus ut Leodienſes clericos cum Henrico Imp. facientes omnibus viribus perſequatur, ſvadet. Paſchalis II. Papæ epiſtolæ aliæ ab 8. ad 32] & * à 33. ad 103] quibus addi poteſt 104] ad Canonicos Eccleſiæ Carnotenſis ex tomo XIII. ſpicilegii Dacheriani: ex cujus tomo tertio adjungitur ad epiſt. 35. *juramentum Philippi Regis Francorum*, quo cum Bertrada non amplius cohabitaturum ſe fuit pollicitus, unde abſolutus eſt in Concilio Pariſ. A. 1105.

† Fragmenta decretorum Paſchalis II. Papæ ex Gratiano.

Stampenſe Concilium. Epiſtola Synodica Ivonis & aliorum Epiſcoporum Stampis congregatorum ad Philippum Tricaſſinum Epiſc. inter epiſtolas Ivonis, undeoctogeſima.

*1100. *Valentinum*, quo Norigaudus Eduenſis Epiſc. à ſacerdotali officio ſuſpenſus, & Hugo abbas Flaviacenſis, quem monachi pepulerant, reſtitui juſſus eſt.

* *Pictavense I.* in causa Philippi Francorum Regis, qui dimissam Bertradam revocaverat, aliisque variis Ecclesiasticis capitibus. Canones ejusdem Concilii XVI.

* *Ansanum*, in quo de Hierosolymitana expeditione actum est.

* Conventus *Villabertrandi* ad dedicandam Ecclesiam S. Mariæ Villæbertrandi in diœcesi Gerundensi.

A.C. 1101. *Mediolanense*, de Grosulano per Simoniam intruso Archiepisc. Mediolanensi. Labbe p. 1832.

†† Comitia Legionensia, *Cortes*, hoc anno peritiores collocant, arbitranturque Rodericum Toletanum & Lucam Tudensem Comitia ista confudisse cum Concilio Legionensi A. 1091. *Harduin.*

1102. *Romanum* Lateranense I. contra Henricum IV. Germaniæ Imp.

Londinense I. pro reformanda ecclesia, sub Anselmo Cantuar. Canones XXIX. *Anselmi* epistola ad Wilhelmum Archidiaconum. Ejusdem epistolæ aliquot Canonicæ 1] ad Henricum Anglorum Regem. 2] ad - - - - Fratrem. 3] ad Wilhelmum Abbatem.

1103. *Romanum II.* quo Grosulanus in sede Mediolanensi confirmatur, licet Simoniacum esse Liprandus presbyter ignis judicio probaverat.

1104. *Trecense I.* in causa Silvanectensis Episcopi de simonia per calumniam accusati. * Privilegium ecclesiæ S. Petri Trecensis, nec non Molismense.

* *Romanum* Lateranense III. quo excommunicati fautores investiturarum faciendarum à Rege & Laicis.

† *Balgenciacense*, in episcopatu Aurelianensi, de causa Philippi Regis. Vide Ivonem epist. 144.

†† *Fusselense* apud S. Mariam de Husillos, prope Palentiam in Hispania, ubi de finibus regundis inter Episcopos Oxomensem & Burgensem agitur, aliisque capitibus. Acta refert Sandovalius fol. 161.

* 1105. *Parisiense*, in quo Rex Francorum Philippus & Bertrada absoluti. Philippi Regis epistola ad Lambertum Atrebatensem Episc. Lamberti ad Paschalem Papam, in qua juramentum,

tum, quod fuit etiam supra post epistolam Paschalis Papæ trigesimam quintam.

Florentinum, contra Fluentium Episc. Florentin. qui jam tum natum esse Antichristum docebat.

Quintilineburgense seu *Northusense* potius apud Northusam (sub Henrico V. contra patrem rebellante) pro reformandis ecclesiæ moribus.

Conventus *Moguntinus*, quo Henricus IV. coactus Imperio se abdicavit, filioque illud tradidit.

*A.C. 1106. *Pictavense II.* præsente Boamundo Antiochiæ Duce, qui ad subsidium contra Turcos in Palæstina ferendum, Christianos accendebat.

* *Lexoviense*, rebus Normanniæ componendis.

* *Gvastallense* in Longobardia, de schismaticis Episcopis & clericis in unionem Ecclesiæ assumendis, & de aliis Ecclesiasticæ disciplinæ capitibus, ex Cencii Camerarii MS. & ex Binio. Paschalis II. Papæ epistolæ III.

1107. *Hierosolymitanum*, quo Ebremarus depositus & Daibertus sedi Hierosol. Patriarcha restitutus est.

* Conventus *Floriacensis* Episcoporum, Abbatum, Procerum, quo S. Benedicti corpus coram Ludovico Francorum Rege designato de Cassinomonte translatum est.

Trecense contra Simoniacos, & Laicos collatores beneficiorum, deque aliis Ecclesiasticæ disciplinæ capitibus.

Londinense II. de investitura beneficiorum Ecclesiasticorum à Laicis non accipienda.

*1108. *Londinense III.* adversus incontinentes presbyteros, diaconos & subdiaconos. Canones X.

Beneventanum, de investitura beneficiorum Eccles. à Laicis non sumenda.

* *Rotomagense*, sub Gvillelmo Archiepiscopo, de necessariis Ecclesiæ rebus.

1109. *Londinense IV.* in causa Thomæ Archiep. Eboracensis. Anselmi Cantuar. epistola ad Ranulfum Dunelmensem Episc. & ad Thomam duæ.

Pictavense male hoc anno à Binio refertur, cujus Canones XIV. fuere supra A. 1100.

* *Laudunense*, sub Gerardo Engolismensi in Gallia Episcopo, in quo ecclesia S. Petri Trenorciensibus vindicatur adversus Episcopum & Canonicos Nannetenses, & Capella S. Stephani monachis Majoris monasterii, adversus Canonicos Camiliacenses.

Remense in causa Godefridi Ambianensis Episcopi.

*A.C. 1110. *Romanum IV.* Lateranense, de rebus Ecclesiæ per Episcopos ordinandis, dispositioneque earum non per Laicos facienda.

* *Claromontanum*, quo excommunicati persecutores ecclesiæ Mauriacensis, præside Richardo Albanensi, Papæ legato. Ejusdem epistola.

* *Tolosæ* Concilium hoc anno celebratum, ex Richardi epistola constat. Acta periere.

* *Floriacense*, de eadem causa Mauriacensi.

1111. *Hierosolymitanum II.* quo Henricus IV. Imp. excommunicatus per Cononem Papæ legatum.

Lateranense, vulgo *secundum*, quo à centum plus minus Episcopis prvilegium, quod de concedendis beneficiorum investituris à Paschali II. Papa, Imperator Henricus V. expresserat, revocatur, & Imperator anathemati subjicitur. Acta Concilii ex Nicolao Aragonio & à Binio collecta. *Joannis Tusculani* Episcopi epistola ad Richardum Albanum Episc. ex Papyrii Massoni notis ad Ivonis epistolas. *Paschalis* Papæ ad Henricum V. Imp. epistola, qua investituræ jus per annulum & baculum ei concedit.

1112. *Viennense* in Germania, quo Henricus V. Imp. ob extortas investituras excommunicatur. Epistola Synodi ad Paschalem Papam. Papæ ad Gvidonem Viennensem & cæteros Episcopos.

* *Ansanum*, de fide: & de Laicorum investituris. Epistola Synodica Episcoporum provinciæ Senonensis ad Joannem Archiepisc. Lugdunensem. Joannis Archiepiscopi Lugd. ad Daimbertum Senonensem Archiep.

A.C. 1113. *Beneventanum*, de causis quibusdam specialium ecclesiarum jura spectantibus.

*1114. *Windlesborensis* Conventus Episcoporum & Procerum Angliæ, in quo electus *Radulfus* Cantuariensis Archiep. præsente Henrico Rege.

Apud *Cypennum* seu *Cepennum*, ad ripam fluvii Liris, ubi Cassinensis monachus, qui invitus in monasterium intrusus fuerat, à voto absolvitur, & Gvilelmus Dux Apuliæ Calabriæque constituitur.

Beluacense, à Conone legato Papæ, adversus Henricum V. Imp. & de revocando è Carthusia S. Godefrido Ambianensi Episcopo.
* Excerpta ex variis Conciliis & decretis ad disciplinam Ecclesiasticam spectantia. Capita XXVI.

†† *Palentinum*, in quo Lucensi Ecclesiæ jamdudum vacanti Episcopus est adsignatus ab Archiepisc. Toletano Bernardo eodemque Papæ legato.

†† *Compostellanum*, sub Didaco Gelmirez, Episcopo Compostellano, editum à D. Cardinale de Aguirre, T. 3. Concil. Hispan. pag. 322. ex historia Compostellana MS. Decreta brevia sive Canones XXV. de causis & personis Ecclesiasticis.

*1115. *Suessionense* adversus Henricum V. Imp. & de S. Godefrido Ambianensi Episc. è Carthusia revocando.

Remense, in quo iterum damnatus Henricus Imp. & Godfridus Ambianensem sedem jussus repetere.

* *Coloniense* & *Catalaunense*, itidem contra Henricum Imp. perinde ut superiora duo præside Conone legato Papæ habita.

Syriacum in causa Arnulfi Patriarchæ Hierosol. qui depositus, mox à Papa, ut reverti ad Patriarchatum liceret, obtinuit.

Trojanum Episcoporum Procerumque Apuliæ in causa treugæ sive pacis Dei.

* *Trenorciense*, a Gvidone Viennensi Archiepisc. legato Papæ, in causa ecclesiarum Vesontionensium S. Joannis & S. Stephani. Epist. Paschalis II. Papæ 1] ad Gvilelmum Bisontinum Episc. 2] ad Gvidonem Archiep. Viennensem. Acta Concilii ex Callisti II.

sti II. litteris ad Ansericum Archiepisc. Bisontinum. Confer Jo. Jacobi Chifletii Vesontionem parte 2. p. 238. seq.

†† *Ovetense*, editum à D. Cardinali de Aguirre, tom. 3. Concil. Hispaniæ p. 324. ex MSS. Ecclesiæ Toletanæ. Canones III. quorum ultimus, ne quis pro aliqua calumnia à dextris Ecclesiæ infra LXX. passus extrahatur.

A. C. 1116. *Coloniense*, ob promulgandam excommunicationem in Henricum Imp. cum Cardinalis Theodoricus legatus Papæ Concilio præfuturus, in itinere prius fuisset mortuus.

Lateranense III. quo Acta Concilii Lateranensis secundi A. 1111. contra Henricum habiti confirmantur. *Paschalis II.* Papæ decretum Synodale de causa Vesontiensis Ecclesiæ, ex Chifletii historia Trenorciensi. Subscriptiones Episcoporum & Cardinalium XVII.

* *Serberiensis* sive apud Serberiam conventus Episcoporum, Abbatum & Principum totius Angliæ, quo Gvilielmo Henrici Regis filio, sacramento se obligant.

* *Lingonense* sub dio, *placitum Dei* inde dictum, de variis causis Ecclesiasticis: aliud inde *Divionense* & duo item *Lingonensia*.

1117. *Beneventanum II.* præsente Papa Paschali II. ubi excommunicatus *Mauritius Burdinus* Bracarensis Episcopus.

* *Trenorciense*, in quo confirmatum jus patronatus Stephani Divionensis Episcopi super ecclesiam S. Martini de Arcu ad Tiliam.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXVII.

1118. *Gelasii II.* Papæ epistolæ VII. duæ postremæ desunt in Regia edit. At primæ tres spectant *Mauritium* Bracarensem, quem Antipapam *(Gregorium VIII.)* ordinari fecerat Henricus Imp.

Capuanum Concilium, quo iterum excommunicatur cum Henrico V. Mauritius antipapa.

Coloniense, quo excommunicatio in Henricum V. promulgatur, præside Conone Prænestino, Papæ legato.

Frideslariense, de eadem causa & eodem præside.

* Tolo-

* *Tolosanum*, de sacra in Hispaniam expeditione adversus Saracenos.

* *Engolismense*, in quo confirmandi aliquot Episcopi.

* *Rotomagense*, quo Rex Angliæ Henricus cum Radulpho Cantuariensi aliisque baronibus tractavit de pace regni causisque Ecclesiasticis, teste Orderico Vitali lib. 12.

A.C.1119. *Viennense*, quo transacto Papa Gelasius post paucos dies obiit, teste Urspergensi. Gesta nulla exstant.

Calixti II. Papæ epistolæ XXXV. ex quibus solæ primæ VIII. in edit. Regia. * *Ludovici VI.* Francorum Regis ad Callistum Papam, ne Senonensis Ecclesia subjiciatur Lugdunensi.

Tolosanum. * Canones X. Epistola Synodalis Callisti II. Papæ pro cella S. M. de Gordiano adjudicanda Anianensi monasterio, adversus Arelatensem Archiepisc.& monachos Casæ Dei. Subscriptiones Episcoporum, Cardinalium & Abbatum XVII. Alia acta de ecclesiis Amantiani & S. Saturnini, ex Catelli libro V. commentariorum Occitaniæ.

* *Remense*, præsentibus Papa Callisto II. & Ludovico VI. Rege Francorum, Archiepiscopis XV. Episcopis plusquam CC. & Abbatibus totidem: de investituris Ecclesiasticis, simoniaca hæresi, excommunicatione Henrici V. Imp. aliisque causis. Canones V. Statutum Callisti Papæ de trevia sive pace Dei. Ejusdem Concilii Acta ex Orderico Vitale. Alia ex commentariolo Hessonis Scholastici.

*De *Thurstano* Eboracensi Archiep. qui A. 1115. jam electus, Cantuariensi præterito, cui noluit subjici, hinc contra fidem Regi datam, consecrationem sive episcopalem benedictionem Remis à Papa accepit.

De duobus Conciliis à Papa Callisto II. celebratis, *Remensi* & *Romano*. Duæ breves synodicæ Callisti II.

* *Rotomagense* sub Goiffredo Episcopo, adversus presbyteros mulierum consortium habentes.

* *Beneventanum* adversus prædones.

*1119. *Bellovacense* sub Conone Prænestino, Papæ legato: ubi inter alia post libellum de S. Arnulfi Episcopi Suessionensis vita & mira-

miraculis commendatum ab Aldenborgensi Abbate actum fuit de ejus corpore terra levando.

A. C. 1120. *Neapolitanum* in Samaria, auctoritate Gvaremundi Hierosolymitani Patriarchæ, ad reformandos mores Ecclesiæ. Hujus Acta collectoribus Conciliorum prætetita edidit Christianus Lupus ad calcem epistolarum ad concilium Ephesinum generale spectantium, pag. 482---488. Capitula XXV. Lovanii 1682 4.

* *Svessionense*, in quo condemnatus *Petrus Abalardus* velut reus Sabellianismi.

* 1121. *Quintilineburgensis* Conventus sub Imperatore Henrico V. de statu Imperii, de investituris ecclesiarum, de hereditate Sicfridi Comitis Palatini & de aliis negotiis.

1122. *Romanum*, quo Cassinensis monasterii Abbas Oderisius II. consecratur, ejusdemque monachi à querela Episcoporum absolvuntur.

* *Wormatiensis* Conventus, in quo Papæ & Henrici V. Imp. concordata de investitura Episcoporum & Abbatum Teutonici regni per sceptrum ab Imp. & per annulum ac baculum à Papa accipienda.

Lateranense generale. Callisti II. Papæ epistola ad Gallos clericos & laicos, & altera ad Henricum Imp. Canones XXII. †Steph. Baluzii ad aliquot Canones notæ. Restitutio investiturarum ab Henrico Imp. facta, in hoc Concilio confirmata cum subscriptionibus Episcoporum VIII. Abbatis Fuldensis, Ducum duorum, totidemque Marchionum:& Comitum quatuor, inque his duorum Palatinorum. Concessio Callisti Papæ Henrico Imp. facta. Concilii acta ex variis scriptoribus collecta à Binio.

* 1124. Concilia quatuor *Gallicana*, *Carnutense*, *Claromontanum*, *Bellovacense* & *Viennense*, quorum acta desiderantur.

Honorii II. Papæ epistolæ VII. quarum secunda pallium confert *Wilhelmo* Tyri Archiepiscopo. Tres posteriores in Regia edit. non exstant.

1125. *Londoniense* sive *Westmonasteriense*, de reformandis pravis ecclesiæ moribus. * Honorii Papæ epistolæ tres, ad Joannem de

de Crema Cardinalem legatum suum, ad Anglos, & ad Davidem Scotorum regem. * Wilhelmi Cantuariensis Archiep. summonitio. Capitula XVII.

* A. C. 1127. *Namnetense.* Hildeberti Cenomanensis Archiep. ad Honorium Papam, Honorii ad Episcopos provinciæ Turonensis epistola.

Londoniense seu *Westmonasteriense II.* pro reformandis moribus ecclesiæ. Capitula XII.

1128. *Trecense* sive *Tricassinum*, quo *Templariis* militibus anno suæ institutæ religionis nono, una cum regula assignatus est habitus albus. *Regula Templariorum* sive pauperum commilitonum CHristi, templique Salomonici & sanctæ civitatis. Capita LXXII.

Ravennatense, quo Aquilejensis & Venetiarum Patriarchæ sunt depositi.

* 1129. *Parisiense* apud S. Germanum de Pratis. Matthæi Albanensis Episcopi, de Argentoliensi monasterio abbatiæ S. Dionysii restituendo, legati Papæ synodale decretum, & Honorii II. epistola, nec non Ludovici Crassi ejusque filii Philippi, Franciæ Regum, quibus illud confirmatur. Subscriptiones amborum Regum, Adelaidis Reginæ, XI. Episcoporum, Rodulfi Comitis, Chludovici Buticularii & Simonis Cancellarii.

Londoniense, de prohibendis Sacerdotum focariis sive concubinis. Vide Huntindoniensem lib. 7. p. 384. Matthæum Parisium & Annales Wawerleienses.

†† *Palentinum* sive *Placentia* celebratum, æra 1167. primo editum à Cardinale de Aguirre T. 3. Concil. Hispan. p. 340. & inde ab Harduino p. 2053. Canones XVII. *Adelphonsi* Hispaniæ Imperatoris, donatio Emeritensis civitatis, quam adhuc sub Saracenorum dominio constitutam, concedit sedi Compostellanæ.

* *Aurelianense*, ad quod vocatus Godfridus Vindocinensis ire recusavit, ut constat ex ejus lib. 1. epist. 29. ad Umbaldum Archiepisc. Lugd.

* *Tolosanum*, de inquirendis hæreticis. Capitula XVII.

Innocentii II. Papæ epiſtolæ XLVIII. ex quibus tantum primæ duodecim ſunt in Regia editione. In nona Rogerio titulum Regis Siciliæ, ab Honorio II. conceſſum, confirmat; decima tertia *Adalberoni*, *Hammenburgenſi Archiepiſcopo*, Epiſcopatus Daciæ, Svediæ, Norwegiæ, Farriæ, Gronlandiæ, Helſingaldiæ, Islandiæ, Scrideringiæ & Sclavorum ſubjiciuntur ad preces Lotharii Regis & ad formam privilegiorum Gregorii, Sergii, Leonis, Nicolai, Benedicti & Adriani, ad quæ etiam in epiſtolis ad Danorum Regem Nicolaum & ad Svedorum Regem provocat. Epiſtola XLI. debacchantis *Judaica* rabiei meminit, è qua ſe & fratres ſuos lætatur ereptum.

*A.C. 1130. *Anicienſe*, *Claromontanum* atque *Stampenſe*, in quibus tribus excommunicatus Petrus Leonis ſive *Anacletus* a) Antipapa.

Jotrenſe pro vindicanda nece S. Thomæ, Prioris S. Victoris Pariſienſis. Stephani Epiſcopi Pariſ. epiſtolæ binæ, tertia Hugonis Gratianopolitani Epiſc. & quarta Innocentii II. Papæ. Epitaphium S. Thomæ occiſi.

1131. *Remenſe*, in quo iterum excommunicatus Anacletus Papa, & coronatus ab Innocentio II. Ludovicus VII. Francorum Rex, rogante Patre Ludovico Craſſo.

* Canones XVII. in cauſis diſciplinæ Eccleſiaſticæ.

Leodienſe, quo Halberſtadienſis Epiſcopus Otto priſtino honori reſtituitur, atque iterum excommunicatur Anacletus Papa.

Moguntinum, in cauſa Brunonis Argentinenſis Epiſcopi, qui abdicare ſe eſt coactus ob violentiam, intruſionem, & alias injurias.

1132. *Placentinum*, adverſus Anacletum antipapam.

* Conventus *Creiſſanus* in agro Narbonenſi ad eccleſiæ S. Martini dedicationem. Subſcriptiones Arnoldi Narbonenſis & aliorum trium Epiſcoporum.

1133. *Northamptonienſe*, in quo Robertus Exonienſi Eccleſiæ datus Epiſcopus, & Abbates duo conſtituti. Labbe p. 991.

1134. *Piſanum*, iterum contra Petrum Leonem ſive Anacletum antipapam.

* *Ste-*

a) Anacleti hujus Epiſtolas XXXVIII. ab A. 1130. ad 1138. ſcriptas edidit Chriſtianus Lupus Lovan. 1682. 4. ad calcem Epiſtolarum Epheſinarum p. 491. ſeq.

* *Stephani* Angliæ Regis diploma de libertatibus ecclesiæ Anglicanæ, ex tomo II. Concilior. Britanniæ.

* *Narbonense*, de calamitate diœceseos Helenensis, cui incubabant piratæ Saraceni.

*A. C. 1136. *Antiochenum*, in quo nuper intrusus Radulphus Patriarcha deponitur ab Alberico Ostiensi Episcopo Papæ legato. Vide Guil. Tyrium lib. XV. c. 15.

* *Hierosolymitanum*, ubi actum de fidei articulis cum Catholico *Armeniorum*. Idem Tyrius lib. XV. c. 18.

Suessionense, quod hoc anno habet Binius, vide ad A. 1220.

†† *Burgense* in Hispania, præside Gvidone Cardinali, Papæ legato, ut refert Sandovalius p. 161.

1137. *Vallisoletanum*, eodem Gvidone præside, ut idem Sandovalius colligit ex charta quadam Alfonsi VII. Regis.

1138. *Londoniense* seu *Westmonasteriense*, ab Alberico Ostiensi, Papæ legato, cum XVIII. Episcopis & XXX. Abbatibus. * Canones XVII.

Northamptoniense, quod hoc loco habet Labbeus, vide ad A. 1333.

1139. *Lateranense* generale, sub Innocentio II. mille circiter Episcoporum contra Anacletum antipapam ejusque fautores: & contra *Arnoldum* de Brixia a) discipulum Petri Abælardi. Hujus Synodi Canones XXX. de variis disciplinæ capitibus. Acta Concilii ex Chronico Mauriniacensi. Alia collecta à Binio.

Wintoniense I. pro immunitate Ecclesiastica contra Regem Angliæ Stephanum, qui castella ecclesiæ invaserat, & Episcopos nonnullos carceribus mancipaverat.

1140. *Senonense* contra *Petrum Abailardum*, præsente Ludovico VII. Rege Francorum. Epistola Synodica ad Innocentium II. Papam, cum rescripto Papæ & sententia adversus Abaëlardum, Arnaldumque de Brixia.

†† *Verulensis* Synodus, in qua Grimaldus archicanonicus jussus est Episcopo suo obedientiam præstare, ut refertur in Jo. Mabillonii museo Italico tom. 1. p. 242.

1142. *Wintoniense II.* in quo flagitatum, ut Rex Stephanus de captione liberaretur.

a) De hoc Guntherus lib. 3. Ligurini v. 261. seq.

Antiochenum contra Radulphum Patriarcham. Vide Guil. Tyrium lib. XV. c. 15.

* *Latiniacense*, ab Ivone Cardinale Presbytero, Papæ legato, ubi compositæ variæ controversiæ, præsertim inter Atrebatensem Episc. & monachos Marchianenses.

* *Westmonasteriense*, in quo Stephanus Rex præsens de injuriis à populo suo sibi illatis conqueritur.

†† A.C. 1143. *Hierosolymitanum* contra *Armeniorum* in fide errores.

†† *CPolitanum*, in quo depositi sunt Episcopi duo præter Canones ordinati, & Bogomilorum hæreseos accusati. Exstat decretum Synodale apud Allatium lib. 2. de consensu utriusque ecclesiæ cap. 12.

Londoviense contra sacrilegos rerum & personarum Ecclesiasticarum violatores.

* Synodus *Anglicana*, ab Alexandro Lincolniensi Episcopo, legato Papæ Innocentii II. anno Stephani Regis octavo.

Cælestini II. Papæ epistolæ duæ ad Cluniacenses, & tertia ad Toletanum Archiepiscopum.

Lucii II. Papæ epistolæ decem. *Eugenii* Papæ epistolæ LXXXIII. ex quibus tantum primæ decem; & Lucii tantum primæ duæ exstant in editione Regia. Ex Eugenii epistolis prima est ad Ludovicum Regem Francorum de expeditione in terram sanctam suscipienda; sexta Conradum Regem Rom. Hierosolymis reversum, de variis calamitatibus solatur; post decimam quintam legitur *Sugerii* Abbatis ad Eugenium epistola; vigesima prima Eugenii Papæ ad Sugerium hunc abbatem S. Dionysii est, de Ludovici VII. regis Francorum calamitoso reditu ex transmarinis regionibus; undetrigesima timere se regi ejusque exercitui transmarinam expeditionem molienti non diffitetur.

* 1145. Conventus *Bituricensis*, in quo dies statutus celebrando Vizeliacensi sive Vezeliacensi Concilio.

1146. *Vizeliacense* in Burgundia, pro expeditione contra Turcos suscipienda.

Carnotense pro eadem in terram sanctam expeditione.

* *Tarraconense*, de cujus gestis nihil compertum.

*A.C. 1147.

*A.C. 1147. *Stampensis* conventus, in quo postrema Hierosolymitanæ expeditionis capta consilia.

Parisiense contra *Gilbertum Porretanum* Pictaviensem Episc. ejusque errores.

Remense contra ejusdem *Gilberti* assertiones fidei symbolum, & de variis disciplinæ Eccles. capitibus Canones XVIII. Ejusdem Concilii Canonum collectio altera auctior. Acta collecta à Binio. Gaufredi monachi epistola ad Episcopum Albanensem de rebus gestis in causa Gilberti Porretani.

†† *Constantinopolitanum*, in quo *Bogomilorum* hæresis, cum repullulasceret auctore *Niphone* monacho, condemnata est à Michaële Oxita, Patriarcha CPol. Rem totam & Bogomilorum errores prolixe enarrat Joannes Cinnamus lib. 2. dissentiente in multis Niceta Choniata, ut videre est apud Allatium lib. 2. de Ecclesiæ Orientalis & Occidentalis perpetua consensione cap. 12. p. 669. seq. & in Venerandi nostri Wolfii historia Bogomilorum, vulgata Witebergæ 1712. 4.

1148. *Trevirense*, in causa S. *Hildegardis*, montis S. Ruperti confessoris Abbatissæ, ejusque revelationum. *Eugenii* Papæ ad Hildegardim epistola.

* *Lincopense* seu *Lingacopense* in Svecia, ubi actum de archiepiscopali sede Lundinensi erigenda, cum Gothi potius voluissent Bremensi, quam Upsaliensi Archiepiscopo obedire.

1151. *Balgentiacense*, ob causam divortii inter Ludovicum Francorum Regem & Eleonoram filiam Ducis Aquitaniæ.

* *Londinense* generale, præsentibus Rege Stephano ejusque filio Eustachio, cum Theobaldo Archiep. Cantuar. regnique Episcopis & Proceribus.

* *Hibernicum* in cœnobio Mellifontis, sub Christiano Episcopo Lismorensi, Hiberniæ legato, ubi quatuor Archiepiscopatus constituti, Armachanus, Dublinensis, Casseliensis & Toamensis. Interfuere Reges, Episcopi, Abbates, Duces & majores natu Hiberniæ.

*1153. *Wilielmi* Archiep. Eboracensis constitutio, ne laico liceat arbores & herbam in cœmeteriis falcare aut auferre, sine Ecclesiæ

rectoris licentia speciali, & de pecuniis quæ ecclesiis legatæ sunt, non in privatos usus convertendis.

* *Anastasii IV.* Papæ epistolæ X. ex tomo quarto Hist. Francorum du Chesne. Earum nona *fratres S. Joannis Hierosolymitani* in tutelam suscipit, ornatque privilegiis; decima est ad Episcopos & Abbates provinciæ Burdegalensis, de Ecclesiastica libertate servanda, cum subscriptionibus Episcoporum & Cardinalium X.

*A.C. 1154. *Londinense*, quo pax & leges antiquæ Eduardi confessoris (supra ad A. 1049.) aliæque regni consuetudines & charta Guilelmi I. (supra ad A. 1085.) confirmantur anno primo Henrici II. Angliæ Regis.

Hadriani IV. Papæ epistolæ XLII. ex quibus solæ primæ IX. in Regia edit. exstant. Prima Henrico II. Angliæ Regi concedit privilegium ad Hiberniam occupandam. Post quartam ad Imp. Fridericum sequitur Imperatoris rescriptum, pro confirmatone electi Episcopi Ravennatensis. Septima ad Basilium Archiep. Thessalonicensem, pro *Græcorum* concordia. Vigesima tertia ad Ludovicum Francorum Regem, ne sacram expeditionem cum Anglorum Rege suscipiat in Hispaniam, inconsultis illius terræ principibus. Undequadragesima ad Henricum Gradensem Patriarcham, ut CPoli & in aliis urbibus Imperii CPol. in quibus Veneti plures habebant ecclesias, Episcopos ordinare posset.

* *Svessionense*, præsente Ludovico VII. Rege, & Remensis ac Svessionensis provinciæ Episcopis, de pace firmanda.

†† *CPolitanum* adversus *Sotericbum Pantevgenum* Antiochæ Syriæ hypopsephium, h. e. electum Episcopum & quosdam alios, qui dicerent divinum sacrificium soli Patri & Spiritui S. non etiam Verbo, offerri, cum sit ipsum offerens, inquiebant: ne duæ in Christo personæ cum Nestorio inducantur. Præfuit Synodo *Lucas* Patriarcha CPol. plurimis assidentibus metropolitis. Decretum Synodale recitat & rem totam narrat Allatius in Vindiciis Synodi Ephesinæ p. 582. ex Niceta Choniate

niate & Joanne Cinnamo. Datum illud decretum 26. Jan. anni 6664. ab O. C.

*A.C.1157. *Cicestrense*, de immunitatibus Abbatiæ de Bello, quam Episcopus Cicestrensis subjicere sibi cupiebat, contra privilegium in charta Gvilelmi primi confirmatum A. 1154. in Concilio Londinensi.

*1158. *Guaterfordiæ* in Hibernia, de Anglorum in insulam adventu.

Roscomaniense in Conacta (Conacia) Hiberniæ provincia, sub Edano, primo Tuamensi Archiep.

*Remense, ubi agitata controversia inter Episc. Laudensem & Abbatem. Epistola Bartholomæi in Fusniaco ad conventum Remensem.

Alexandri III. Papæ epistolæ LXIII. quarum tertia ad clerum Angliæ est, de canonisatione *S. Eduardi* Regis Angliæ. Post quintam sequitur *Thomæ* a) Cantuariensis ad Papam epistola, & post decimam quartam alia ad Episcopos Angliæ. Decima Papæ est ad Henricum Regem Angliæ, de immunitate Ecclesiastica non violanda, de eodem argumento dehinc plures ad eundem Regem. Trigesima secunda ad Soldanum Iconii, desiderantem baptizari. De canonisatione b) *Thomæ* Cantuariensis A. 1170. interfecti, epistola XLIII. seq. Ad Indorum Regem, quem vulgo Preto Joannem, ipse Sacerdotum sanctissimum vocat, epistola XLVIII. ubi Philippum ei Medicum, fidei prædicatorem commendat. Hugoni Heteriano pro libro contra Græcos gratias agit, epistola XLIX. Ad subsidium terræ sanctæ ferendum hortatur epistola LIX. & LX. Christianos Principes ac Prælatos. De pace cum Friderico Imperatore est epistola LXI.

*Appendix prima epistolarum LVI. Alexandri III. Papæ, vulgata primum à Sirmondo post epistolas Petri Cellensis Paris. 1613. 8. & in Sirmondi operibus tomo III. In his memorabiles epistola XIX. & XXII. ad *Upsellensem* sive *Upsalensem* Episcopum, de

a) Operæ pretium erit conferre Epistolarum Thomæ Cantuariensis libros quinque editos à Christiano Lupo Bruxellis 1682. 4. duobus Voluminibus, in quibus & variæ Alexandri III. Papæ, & Ludovici VII. Francorum, & Henrici II. Angliæ Regis epistolæ.

b) Eadem in appendice Sirmondiana est epistola LIV.

de variis disciplinæ Ecclesiasticæ capitibus. Et XXI. ad Reges & Principes Boreales, ut adversus *Estones* Christiani nominis inimicos, fortiter pugnent. XXV. Ut *Finnos*, qui se Christianos fraudulenter simulabant, non juvent adversus hostes. XXVI. ad Trundensem Archiepiscopum & Episcopum Stavengarensem, ut Fulconi Estonum Apostolo Nicolaum socium mittant.

* Appendix secunda epistolarum CXI. ex tomo quarto Historiæ Francorum du Chesnianæ. In his epistola XVI. de Manuelis Comneni adversus Turcos victoriis, & expeditione in Palæstinam à Rege Francorum & aliis Principibus Christianis urgenda. XVIII. adversus antipapam *Victorem*. Post epistolam XX. seqvuntur 1) P. Decani Ecclesiæ S. Aniani epistola ad Alexandrum Papam. 2) *Manuëlis* Imp. ad Ludovicum Regem Francorum. 3) *Friderici* Imp. ad Archiepiscopum Lugd. binæ, & 4) totidem *Ludovici* Francorum Regis ad Alexandrum Papam. 5) Friderici Imp. ad Matthæum Lotharingiæ Ducem. 6) *Victoris* antipapæ binæ ad Ludovicum Regem Francorum. Epistola XXIX. Papa optat impedire colloquium Ludovici Regis cum Friderico Imp. quod tamen sibi fraudi non fuisse gaudet epist. LXXXIII. Rogat etiam LXX. ut Rex Ludovicus Thomæ Cantuariensi exuli de aliquo episcopatu prospiciat. De excipiendo nuntio Imperatoris CPolitani, epistola LXVIII. LXXIII. LXXX. cujus etiam Imp. literas transmittit XCIII. Ad Hibernorum Regem de Concilio in Hibernia convocando, epist. CVI. Rosam auream Ludovico Regi Francorum mittit epist. CIX.

* Appendix tertia Epistolarum XXVI. Alexandri III. Papæ è variis collecta à Labbeo. In his epistola XVII. de canonisatione *Eduardi* Angliæ Regis, & XVIII. de *Bernardo* Claravallensi in Sanctorum numerum adscripto. XX. ad *Magistrum militiæ S. Jacobi* in Hispania ejusque fratres clericos & laicos, *Regula* cum subscriptionibus Papæ & Episcoporum ac Cardinalium tredecim.

A. C. 1160. *Papiense* Concilium à Friderico Imp. pro Victore III. antipapa contra Alexandrum III. epistola 1] Imperatoris. 2] Præsidentium

dentium Concilio Regum, episcoporum, Principum, Abbatum. 3] Bambergensis episcopi. 4] Canonicorum S. Petri. 5] Alexandri III. Papæ ad Arnulphum Lexoviensem episcopum. 6] ad Archiepiscopos & episcopos Angliæ.

* *Nazarenum*, in quo Alexandri Pontificatus ab Orientalibus ecclesiis agnoscitur. Synodica ad Alexandrum Papam.

*A.C. 1161. *Oxoniense* contra *Waldensium* sive *Publicanorum* dogma, a *Gerardo* quodam Teutone in Angliam inductum.

In *Normannia*, sub Henrico Rege Angliæ, apud *Novum Mercatum*; & alterum *Beluacense*, sub Ludovico Rege Francorum, pro Alexandro contra antipapam Victorem.

* *Tolosanum*, itidem pro Alexandro. * Fastardi Claraevallensis Abbatis ad Omnibonum Veronensem epistola, in quo multa de Concilio Papiensi, anni superioris.

Laudense, in præsentia Friderici Imp. pro Victore antipapa.

1162. *Londoniense*, quo post Theobaldum defunctum electus Thomas Cantuariensis Archiepiscopus.

* *Monspeliense*, ubi excommunicatus Victor antipapa.

1163. *Turonense V.* ubi iterum Victor, ejusque fautores excommunicati, suffragantibus XVII. Cardinalibus & Episcopis CXXIV. Sermo Arnulfi Lexoviensis. Canones X. Canones alii IX. Acta Concilii collecta à Binio. * Additio ex Nic. Triveto de duobus Episcopis depositis, qui ambo consecrati erant ad unam Ecclesiam Pampilonensem.

1164. *Clarendonense*, quo XVI. capitula consvetudinum Anglicanarum juribus regni faventium confirmantur. Alexandri Papæ epistola ad Thomam Cantuariensem. Consvetudines illæ à Papa partim damnatæ, partim toleratæ.

Northamptonense, quo Thomas Cantuar. accusatus à Rege de perjurio, condemnatusque, quod consvetudines, quas juraverat, non observasset. Alexandri Papæ epistola ad Thomam.

1166. *Herbipolense*, pro confirmando *Guidone* sive *Paschali III.* antipapa. Friderici Imp. epistola ad populos ditioni suæ subjectos. Amici obscuri epistola ad Alexandrum III.

Henrici II. Angliæ Regis litteræ, de subtrahenda Papæ Alexandro obedientia, si petitionibus ipsius contradiceret.

†† *CPolitanum*, in quo *Demetrius Lampenus*, *Joannes Corcyrensis*, & alii, qui falso Alemannos tanquam cum Ario de Natura Divina male sentientes accusabant, dignitatibus privati & in exilium missi sunt. Rem suse narrant Cinnamus libro VI. c. 2. seq. & Nicetas Choniates. Nomina LX. Episcoporum, qui Concilio adfuerunt, recitat ex MSto Leo Allatius libro 2. de consensu c. 12. num. 4.

*A.C. 1167. Conventus *apud Chionem* in Gallia, præsente Henrico II. Angliæ Rege, querente de Thoma Cantuar. quod comminaretur ei excommunicationem. Vide Joannis Sarisber. epistolam 139.

* *Anglicanum* Concilium, in quo ab Episcopis totius regni decretum, ut à Thoma Cantuariensi ad Pontificem provocaretur. Epistola suffraganeorum Cantuariensis Ecclesiæ 1] ad Thomam Archiep. 2] ad Papam Alexandrum III.

1168. *Lateranense*, quo excommunicatur Fridericus Imp.

†† *CPolitanum*, præside *Michaële Anchiali* Patriarcha, in quo post multas altercationes se Græci penitus à Romana Sede segregarunt. Rem narrat è MStis Leo Allatius lib. 2. de consensu utriusque Ecclesiæ c. 12. num. 1. p. 664.

*1170. *Parisiense*, quo Petri Lombardi error de CHristi humanitate, *quod CHristus secundum quod est homo, non est aliquid*, damnatus est. Alexandri III. Papæ epistola ad Wilhelmum Senonensem Archiepiscopum.

* Conventus Episcoporum ad dedicationem ecclesiæ *S. Amantii Brixiensis*.

* *Engolismense*, de donatione quadam eidem ecclesiæ facta.

*1171. *Ardmachanum* in Hibernia, in quo Hiberni Anglos ubique per insulam, servitutis vinculo mancipatos in libertatem pristinam restituunt.

*1172. *Cassiliense* in Hibernia, Archiepiscoporum IV. & Episcoporum XXVIII. Canones III. alii item VIII.

Abrincatense, quo Henricus II. Angliæ Rex à nece Thomæ Cantuariensis, antea per legatos Papæ absolutus, jam secundo ab-

absolvitur, & jurato iterum promittit, quæ jam ante promiserat. Charta absolutionis Regis à legatis Papæ Alberto & Theodorico Cardinalibus. Eorundem epistola ad Gillebertum Archiep. Ravennatem. Decreta XIII. ab iisdem promulgata.

A.C.1175. *Londoniense* sive *Westmonasteriense*, Canones XIX. de disciplina Ecclesiastica sub Richardo Archiepiscopo Cantuar. Variæ causæ Episcoporum disceptatæ.

* *Hugonis* Cardinalis, legati Papæ, adventus in Angliam, & de consilio Regis concordia inter Archiepiscopos Cantuar. & Eboracensem.

* *Windesborense*, præsentibus Henrico II. Angliæ Rege & Regis filio, in quo Rex Conactæ in Hibernia submittit se Regi Angliæ.

*1176. *Northamptoniense*, præsentibus Rege Henrico II. patre, Henrico filio, & Wilhelmo Rege Scotiæ, ubi Scoticæ Ecclesiæ à subjectione Anglicanæ eximuntur.

* *Westmonasteriense*, quod contentione inter Cantuariensem & Eboracensem Archiep. mox dissolutum est.

Lumbariense in Gallia Narbonensi adversus hæreticos, qui *boni homines* dicebantur (Albigensium genus sive Waldensium). Subscriptiones Judicum Abbatum VIII. Episcoporum IV. aliorumque & duorum Vicecomitum Constantiæ, sororis Regis Franciæ, & Isarni de Dornia.

*1177. *Northamptoniense*, in quo Rex Angliæ reddidit Roberto Comiti Leicestriæ terras suas, & aliæ causæ Ecclesiasticæ dijudicatæ.

* *Londinense* seu *Westmonasteriense Pananglicum*, liti & bello inter Aldefonsum Regem Castellæ & Sanctium Regem Navarræ, judicio Regis Angliæ componendis.

* *Scoticum*, in quo Christianus Episcopus Candidæ casæ à Sacerdotali officio per legatum Papæ Vivianum Cardinalem suspensus, illam suspensionem non timuit auxilio Rogeri Eboracensis Archiep.

Venetum, quo Fridericus Imp. cum Alexandro III. Papa reconciliatur & antipapæ Octavianus sive Victor, & Guido Cremen-

sis sive Paschalis III. & Joannes de Struma, eorumque factiones & ab iis ordinati excommunicantur. Acta Concilii è MS. Vaticano, ut Baronius retulit. Alexandri III. Papæ epistolæ 1) ad Petrum Cassinensem. 2) ad Richardum Cantuariensem. 3) ad Rogerium Eboracensem Episc. Jurata pax Ecclesiæ & Imperii, & pax Regis Siciliæ usque ad quindecim annos, & treuga Longobardorum usque ad sex (septem) annos. Friderici Imp. epistola ad Alexandrum Papam. Episcoporum Germanicorum, Principum & Comitum ad eundem. Acta Synodi collecta ex variis scriptoribus. Alexandri III. Papæ epistola ad Saltzburgenses. Friderici Imp. ad eosdem de electione Chunradi Episcopi.

*A. C. 1178. *Hohenaviense*, à Conrado Saltzburgensi Episcopo, ut narrat Chronicon Reicherspergense. Acta nulla exstant.

1179. *Lateranense III.* generale. Alexandri III. Papæ epistola ad Episcopos per Tusciam constitutos. 1] Decreta Concilii, capitulis XXVII. Acta ex variis collecta scriptoribus. *Georgii* Corcyræ metropolitæ epistola duplex ad Nectarium præpositum monasterii Casularum. Alexandri Papæ ad Wilhelmum Senonensem Archiepisc. Additio ad acta Concilii ex schedis Sirmondi, index provinciarum & episcoporum LXII. qui Concilio interfuere. †† Eadem auctiora ex Dacherii T. 12. spicileg. apud Harduin. p. 2055. Appendix prolixa sub quinquaginta titulis, cum præfatione Bartholomæi Laurens, cognomento Poin. 2] De simonia, Canones XVIII. 3] De dolo, & contumacia, & calumnia, alterius partium punienda, Canones V. 4] De decimis præstandis, III. 5] De conjugatis & sponsis monasterium ingressis vel ingredi volentibus, X. 6] De sponsalibus & matrimonio contracto sive contrahendo, XXXIII. 7] De potestate judicum delegatorum, & de variis litteris, diversis temporibus impetratis, XXII. 8] De testibus cogendis vel non, XXIII. 9] De secundis nuptiis, II. 10] De appellationibus, XXXII. 11] Ut actor respondeat ei, quem convenit, II. 12] De eo, qui consanguineam uxoris suæ, vel sponsam patris sui, vel consanguineam sponsæ propriæ, cognovit, VIII. 13] De religiosis

giosis viris decimas ex privilegio non præstantibus & de privilegio abutentibus, XVI. 14] De illis, qui incidunt in canonem datæ sententiæ, sive sunt ad Papam propter absolutionem mittendi, Canones XIII. 15] de jure patronatus & clericorum institutionibus, XXVI. 16] de usuris, X. 17] de juramentis servandis, VII. 18] de clericis matrimonio copulatis & aliis focarias habentibus, XV. 19] de ordinatione filiorum Sacerdotum, & eisdem in ecclesiis paternis non tolerandis, XIX. 20] de *Judæis*, & ne Christiani eorum mancipia fiant, IV. 21] de Monachis & Monialibus sine probatione receptis, vel in probatione recedere volentibus, III. 22] de spoliatis & restituendis vel non, IX. 23] de juramento calumniæ, VI. 24] de excessibus Episcoporum contra suos archidiaconos, & archidiaconorum contra suos Episcopos, V. 25] quibus & quando, & infra quam ætatem Ecclesiasticum beneficium conferatur, V. 26] de dispositione clericorum & de dispensatione circa eos facta, XXVI. 27] ne clericus & monachus sæcularibus se immisceat negotiis, & de regula religiosorum, VII. 28] de pactionibus licitis & illicitis in rebus Ecclesiasticis, XV. 29] de alienatione rerum Ecclesiæ & earundem reparatione, IX. 30] uni plura ecclesiastica beneficia non committenda, nec unum inter plures dividendum, & de in beneficio sibi assignato non residentibus, canones IX. 31] de excommunicatis, VII. 32] de conjungendis filiis ante vel post compaternitatem genitis, II. 33] qui filii sint legitimi, & de exactione dotium post divortium, & ad quem pertineat causæ hujus cognitio, V. 34] de raptoribus ecclesiarum & violatoribus, quando etiam post peractam pœnitentiam neganda sepultura ecclesiastica, nisi satisdent de damno restituendo, IV. 35] de pœnitentia, IV. 36] de sententiis & interlocutionibus, canones V. 37] de leprosis, IV. 38] de præscriptionibus, VIII. 39] de vicariis monachorum & aliorum, VI. 40] de electionibus & electorum potestate, V. 41] de interpretatione verborum & rescriptorum, IX. 42] de exceptionibus, Canones IV. 43] de sepulturis & voluntatibus mortuorum, V. 44] de præ-

præeminentia Londinensis & Eboracensis Episc. & de privilegiis generaliter & specialiter indultis, & de eorum abusu & confirmationibus, nec non de privilegiis Hospitaliorum, Canones X. 45] de Sponsalibus, secundo, VIII. 46] de potestate Judicum, secundo, IV. 47] de Jure Patronatus, X. 48] de pactionibus, secundo, III. 49] de variis capitibus, XX. & 50] itidem de variis capitibus, LXVII. cum breviario primorum Canonum X. Hæc appendix, quantivis pretii collectionem uberem, ex antiquis Conciliis & Pontificum decretis continens, à Petro Crabbio primum vulgata est, deinde emendata à Surio, & in posterioribus Conciliorum editionibus repetita.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXVIII.

A.C. 1181. *Lucii III.* Papæ epistolæ 1) ad Episcopos & clericos Scotiæ, de absolutione Wilielmi Scotiæ Regis. 2) ad Henricum II. Angliæ Regem, pro subventione facienda terræ Hierosolymitanæ. * 3) decretum contra hæreticos *Catharos, Patarinos*, & eos, qui se *Humiliatos* vel *Pauperes de Lugduno* vocant, *Passaginos* item, *Josepinos* & *Arnaldistas.*

*1183. *Dublinense* sive *Divellinense* Concilium, à Viviano Papæ legato cœptum, & mox re infecta dissolutum.

*1184. Ordinatio *Johannis III.* Regis Franciæ, & *Henrici II.* Regis Angliæ, in Synodo Episcoporum *Normanniæ*, Comitum & Baronum, *de contributione in subsidium terræ sanctæ* per decem annos.

Veronense, ad reconciliandos eos, qui ab antipapis instituti vel ordinati fuerant.

* *Aquilejense*, adversus incendiarios, sacrilegos, &c. Gotifredi Aquilejensis Patriarchæ epistola synodica.

1185. *Urbani III.* Papæ epistolæ V. quarum ultima * ad *Magistrum* & *fratres cruciferos Hospitalis Bononiensis*, eorum ordinem approbat, cum subscriptionibus Episcoporum & Cardinalium XII.

1186. *Parisiense*, pro expeditione contra Turcas suscipienda.

* *Karrofense*, sub Henrico de Soliaco Archiep. Bituricensi, Cardinali & legato Papæ.

A.C

A.C.1187. *Gregorii III.* Papæ epiſtolæ tres, quarum priores duæ de clade Hieroſolymitana graviſſima, ubi captus Gvido Rex. De ea Baronius ad A. 1187. n. 1.

Parmenſe, pro tutela clericorum & coërcenda laicorum violentia.

1188. *Clementis III.* Papæ epiſtolæ VII. quarum ultima eſt de *Ottonis* Bambergenſis Epiſcopi & Pomeranorum Apoſtoli canoniſatione.

* Conventus *ad Giſortium*, Epiſcoporum & Procerum Gallicæ & Anglicæ ditionis, in quo Galliæ & Angliæ Reges reconciliati crucem ſuſceperunt pro liberatione S. Sepulchri Domini & Hieroſolymæ Civitatis.

* Conventus *Cenomanenſis*, Epiſcoporum & Procerum Angliæ, de ſubſidio terræ ſanctæ præbendo.

Concilium *Anglicum* apud *Guntington*, in agro *Northamptonienſi*, pro decimis colligendis ad ſubſidium terræ ſanctæ.

Pariſienſe, præſente Rege Philippo, itidem pro decimis ad bellum contra Saladinum Turcorum regem, quæ *Saladinides* inde appellatæ.

* *Lanciſienſe* in majori Polonia, ubi Pontifex decimas pro expeditione contra Saladinum colligi juſſit.

†† 1189. *Rotomagenſe*, ſub Waltero Rotomagenſi Archiepiſcopo. Canones XXXII. de variis rebus ad diſciplinam Eccleſ. ſpectantibus. Ediderat Gouſſanvillæus ad calcem Petri Blæſenſis, Pariſ. 1667. fol.

Pipewellenſe, Pambritannicum, præſente Richardo Anglorum rege, de quibusdam controverſiis & promotionibus Epiſcoporum.

Cracovienſe, in quo decimæ clero impoſitæ pro terræ ſanctæ recuperatione.

1191. *Cæleſtini III.* Papæ epiſtolæ XVII. quarum tertia eſt de *S. Ubaldi* canonizatione; decima & decima quarta ad Hubertum Cantuarienſ. de ſubſidio in expeditionem Hieroſolymitanam promovendo. Poſt XIV. ſequitur Philippi Beluacenſis Epiſcopi de captione ſua à Rege Angliæ contra Galliæ Regem.

1195. *Eboracenſe*, ſub Huberto Cantuarienſi Archiepiſc. legato Papæ, pro reformandis eccleſiæ moribus decreta, capitulis XII.

* *Monſpe-*

* *Monspeliense*, à Michaële Papæ legato, pro pace & ecclesiarum libertate, & disciplina ecclesiastica instauranda.

*A.C. 1196. *Parisiense*, frustra tractans de restituendo matrimonio Philippi Francorum Regis & Ingeburgis, Canuti Regis sororis.

*1197. *Lancisiense*, à Petro Capuano, Papæ legato, de continentia sacerdotum, & aliis publice in templo matrimonio jungendis.

1198. *Odonis* Episcopi Parisiensis constitutiones Synodicæ. Titulus 1. & 2] de modo & tempore celebrandi Synodum, capitula VIII. 3] De baptismo, capitula quinque. 4] de sacramento confirmationis, capitula quinque. 5] De sacramento altaris, XI. 6] De confessione, XVI. 7] Circa matrimonium, V. 8] De sacramento extremæ unctionis, VI. 9] Communia præcepta synodalia, capitulis LX.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XI. PARS I.

1198. *Innocentii III.* & eorum, qui deinceps sunt insecuti, epistolas profitentur Conciliorum collectores se prætermittere, tum propter multitudinem, tum quod pleræque illarum in magno bullario, vel in Bzovii, Raynaldi, Waddingi, Spondanique annalibus, aliisque collectionibus reperiantur. *Innocentii III* autem epistolæ singulari & accurato studio collectæ à *Steph. Baluzio*, exstant libris XVI. duobus voluminibus Paris. 1672. fol. non omissa T. 1. p. 543. prima decretalium ejusdem Innocentii collectione, quam ex tribus primis regestorum illius libris concinnavit olim & sub titulis XLI. digessit *Rainerus* Diaconus & monachus Pomposianus, ex qua tertii libri (qui cum quarto & quinti parte, sextoque & tribus proximis etiamnum desideratur) defectus quodammodo suppletus videri potest, sicut ceterorum ex *registro super negotio Romani Imperii*, quod epistolas CXCIV. occasione schismatis in Rom. Imperio exorti scriptas, complexum T. 1. p. 687. seq. ex apographo, quod illustrissimus Fürstenbergius ex Vaticano Codice describi curaverat, Baluzius exhibet. Antonii Daldini Alteserræ commentarius in Innocentii III. decretales, prodiit Paris. 1666. fol. De aliis epistolarum illius Innocentii & aliorum Pontificum, nec non de bullarii editionibus dixi supra p. 22. seq.

* Con-

*Concilium *Senonense*, adversus hæresin *Populicanam*, sive Albigensium (de qua Fridericus I. Imp. epistola XV. apud Freher. T. 1. p. 427. edit. novæ Clariss. Struvii, & Hugo Pictavinus in Historia Vizeliacensis monasterii ad A. 1167. tom. 3. spicileg. Dacher. & Canon 27. Concilii Lateran. A. 1179. ubi *Publicani* vocantur, quod nomen è *Paulicianis* corruptum notat Cangius ad Alexiadem p. 412. & ad Villeharduinum n. 208. Gvillelmus Brito lib. 1. v. 415. *quos Popelicanos vulgari nomine dicunt*, ubi confer notas Barthii pag. 58.) Innocentii III. lib. 2. epist. 89. & 90.

*A. C. 1199. Conventus Episcoporum ac Procerum *in regni Franciæ & Angliæ limite*, pro pace inter utrumque Regem sancienda.

Concilium in *Dalmatia & Dioclia regnis*, per legatos Papæ, in caussa reformandæ disciplinæ. Capitula XII. Subscriptiones duorum legatorum Papæ, & Archiepiscopi Diocliensis & Antiburensis, Dominicique Arbanensis archipresbyteri, & Episcoporum sex.

*Divionense & aliud *Viennense*, sub Petro Capuano Cardinale, Papæ legato, de *Philippi Augusti* Regis Galliæ nuptiis, qui repudiata *Ingelburge* Canuti VI. Daniæ Regis sorore, *Agnetem* sive *Mariam Bocildam*, Bertoldi IV. Bohemi Ducis Meraniæ filiam duxerat.

1200. *Londoniense* apud *Westmonasterium*, contra prohibitionem Gaufridi Comitis de Essexia, pro reformatione ecclesiæ Anglicanæ per *Hubertum* Cantuariensem Archiepiscopum. Capitula XIV.

Nigellense, ab Octaviano, Papæ legato, ubi interdictum Galliæ solutum, indictumque Concilium Suessionense.

*1201. *Suessionense* ab eodem Octaviano & Joanne Cardinale, Papæ legatis, de matrimonio Philippi Augusti Galliæ Regis.

Parisiense, quo Evraudus miles hæreseos Bulgarorum a) reus condemnatur.

Perthusanum in Scotia, pro Ecclesiasticorum moribus reformandis.

a) Bulgari, nomen sectæ Waldensium, vide Frid. Lindebrogium ad Codicem legum antiqv. p. 1454. & Gretserum prolegom. ad Lucam Tudensem; & alios Waldensium adversarios cap. 3. T. 25. Bibl. Patrum Lugd. p. 254. H.

Concilium quod celebratum ajunt itidem *in Scotia*, de observatione diei Dominicæ: Mandatum CHristi, quod de cœlo venisse confingitur in Jerusalem, & inventum fuisse super altare S. Simeonis in Golgatha. Similis epistola supra in Concilio Romano A. 745. & apud Baluz. Tom. 2. Capitular. p. 1396.

*A.C. 1204. *Meldense*, à Joanne Abbate Casemarii, Cisterc. Ordinis, Papæ legato, pro pace inter Francorum Anglorumque Reges constituenda. Innocentii III. epistolæ binæ ad Archiepiscopos & Episcopos Galliæ.

*1206. *Lambethense*, seu Constitutiones tres provinciales Stephani Langton Cantuariensis Archiepisc. editæ apud Lambyth.

*Radingense in Anglia, à Joanne Ferentino Papæ legato. Acta non exstant.

*1208. In provincia *Narbonensi* celebratum, pro convertendis Albingensibus.

Constitutiones *Gallonis* Cardinalis, Capitula X. Additiones Wilelmi Parisiensis Episcopi (sive sint Gvilelmi de Siliniaco, sive Gvillelmi Aruerni) Capitula XVI.

*1209. *Montiliense* in provincia Narbonensi, in quo Milo Papæ legatus *Raymundum* Comitem Tolosanum, albingensium fautorem, pœnitentiæ subjecit. Juramentum Comitis. Præcepta illi facta à Milone, & postquam fuit absolutus. Juramentum Comitum & Baronum. Juramentum Consulum Avenionensium. Immunitas Ecclesiis & domibus religiosis quinque provinciarum, à Raymundo Comite concessa.

**Avenionense*, sub Hugone Regiensi Episc. & Milone Papæ legatis. Capita XXI. quorum secundum, *ut quilibet Episcopus cives suos, comites, castellanos, milites & alios parochianos suos, de quibus viderit expedire per censuram Ecclesiasticam, si opus fuerit,* jurare *compellat, sicut illi de* Montepessulano *juraverunt præcipue circa exterminandos* hæreticos *excommunicatos: perdurantes in sua pertinacia, pecuniariter puniendos:* Judæos *à publica seu privata administratione privandos, & quod nunquam ad suum ministerium in domibus propriis permittantur habere Christianos.*

*Pari-

* *Parisiense*, adversus *Amalrici* hæresin sectatorumque ejus varios errores, & adversus *Aristotelis* libros delatos de novo à Constantinopoli & de Græco in Latinam translatos, nec non libros magistri *David*, & libros Gallicos de Theologia.

*A.C. 1210. *Avenionense*, sub Milone Papæ legato, contra Tolosanos.

* Concilium *in villa S. Ægidii*, ab Hugone Episcopo Regiensi & Theodisio legatis Papæ, in quo Raymundus Comes Tolosanus iterum excommunicatus.

* *Arelatense* ab eodem Theodisio, in quo conditiones XIV. propositæ Raymundo, quibus cum Ecclesia reconciliaretur, sed quas ille rejecit.

* Conventus *Narbonensis*, de Comitum Tolosani & Fuxensis causa, præsentibus Rege Aragonum & Comite Montisfortis.

Romanum, quo *Otto IV.* Imp. excommunicatur, ut ei exauctorato surrogaretur Fridericus Rex Siciliæ.

*1212. *Parisiense*, à Roberto de Corceone legato Papæ, pro restituenda ecclesiastica disciplina. Statutorum capita XX. ad clericos sæculares. Alia XXVII. ad viros regulares. Pars tertia ad moniales, capita XXI. Pars quarta ad Archiepiscopum & Episcopos, capita XXI.

* Conventus *Apamiensis* Episcoporum & Procerum ad Simonis Monfortii ditionem bonis moribus ac legibus temperandam.

*1213. *Vavrense* (apud Vavrum) in causâ Petri Aragonum Regis, Raymundum comitem Tolosanum protegentis. Petitiones Regis. Responsio Concilii. Arnaldi Archiepiscopi Narbonensis ad eum epistola. Concilii ad Papam Innocentium III. Papæ ad Archiepisc. Narbonensem & ad Simonem Comitem Montisfortis (lib. 15. epist. 212. 213.) Raymundi Comitis Tolos. ejusque filii juramentum, Consulumque Tolosanorum. Professio Comitis Fuxensis, nec non Comitis Convenarum & Gastonis de Bearno. Innocentii III. epistola ad Petrum Aragonensium Regem, Hugonis Regiensis Episcopi & Theodosii Canonici Januensis ad Innocentium III. (lib. 15. epist. 39. adde 42. 44. 45.) Eorundem ad Raymundum Comitem Tolosanum.

* Concilium *ad Murellum*, ab Arnaldo Archiep. Narbonensi, Papæ legato, ut placando Aragonum Regi provideretur. Epistola Synodica.

*A. C. 1214. *Dunstaplienſe*, à Stephano Langton, Archiep. Cantuariensi, ubi appellatio interponitur à legato Papæ ad Papam.

Londonienſe, quo Joannes Angliæ Rex ab interdicto & depositione per Nicolaum Tusculanum Episc. Papæ legatum est absolutus.

*1215. Concilium *apud Montispessulanum*, à Petro Beneventano Cardinali, legato Papæ, ubi Simoni Comiti Montisfortis ditio Raymundi Comitis Tolosani custodienda concessa est. Innocentii III. Papæ ad Simonem epistola. Petri Cardinalis ad Arnaldum Archiepisc. Narbonensem. Statutorum Concilii capitula XLVI. quorum ultimum *ut sint in singulis parochiis sacerdotes, qui hæreticos eorumque fautores Episcopo & Consulibus aut Dominis indicent*.

* *Bituricenſe* indictum à Roberto Cardinali, Papæ legato, sed appellantibus Franciæ Episcopis non celebratum.

EDIT. HARDUINI TOMUS VII.

Lateranenſe IV. generale, Innocentii III. epistolæ, ex lib. XVI. epist. 28. 30. 31. 33. 34. 36. Decretorum Concilii, capitula LXX. Plerisque ex Codice Mazarinæo addita *Græca versio*. Secundo damnatur abbatis *Joachimi* liber contra Petrum Lombardum de unitate seu essentia Trinitatis. Tertium est de inquisitione hæreticorum. Quartum de superbia *Græcorum* contra Latinos, & quod baptizatos à Latinis rebaptizabant, &, si quando sacerdotes Latini super eorum celebrassent altaria, non prius ipsi sacrificare volebant in illis, quam ea tanquam per hoc inquinata lavissent. Capite XIII. prohibentur novæ religiones, hoc est novi ordines monachorum. Quatuor postrema sunt contra *Judæos*, LXVII. ne usuris opprimant Christianos, LXVIII. ut discernantur à Christianis in habitu, LXIX. ne publicis præficiantur officiis, & LXX. ne conversis ad fidem liceat Judaicos ritus retinere.

Decretum *de expeditione pro liberatione terræ sanctæ* & indulgentia

tia cruce ſignatorum. *Græca* verſio incipit: εἰς τὸ ἐλευθερωθῆναι τὴν ἁγίαν γῆν.

* Decretum de terra Albingenſi ſive ditione Comitis Toloſani Raymundi, poteſtati Simonis Comitis Montisfortis addicta, ex Dacherio T. 7. ſpicileg.

Alia varia, quæ hoc Concilium conſtituit, collecta à Binio & Coſſartio.

A. C. 1216. *Melodunenſe*, à Petro Senonenſi Archiepiſcopo. Capitula VII.

1217. Conſtitutiones *Ricardi Poore* Sarum Epiſcopi, capita LXXXVII. ex Tomo II. Conciliorum Britanniæ.

1222. *Oxonienſe*, ſub Stephano Cantuarienſi Archiepiſc. Pro reformanda Eccleſia Anglicana. Capita XLIX.

1223. †† *Rotomagenſe*, Canones XIX. quibus & Lateranenſis Concilii decreta ſuſcipiuntur & confirmantur.

* *Pariſienſe*, à Conrado Portuenſi Epiſc. Papæ legato, adverſus *Albigenſes*. Conradi epiſtola ad Rotomagenſem Archiepiſc. ut ad Synodum veniat, contra Papam Albigenſium de Carcaſſona oriundum ejusque vicarium Bartholomæum Epiſc.

1224. * *Pariſienſe*, alterum in cauſa Raymundi Toloſani Comitis.

* *Monſpelienſe* in eadem cauſa. Juramentum Raymundi & aliorum Baronum. Amalrici Domini Montisfortis epiſtola ad Synodum.

* Conventus *ad Vallem Coloris*, de cauſis Ludovici Regis Franciæ & Henrici Friderici Imp. F. qui de novo erat Rex Alemanniæ patris juſſu coronatus.

1224. 1225. * *Pariſienſia* tria, de regni Galliæ Angliæque negotiis & de terra Albigenſium.

1225. * *Melodunenſe*, de jurisdictione Eccleſiaſtici fori, & de aliis quibusdam capitibus.

* *Bituricenſe*, de Raymundo Comite Toloſano ditioni ſuæ reſtituendo.

* *Germanicum*, Moguntiæ habitum ſub Conrado Epiſcopo Cardinali Parmenſi & S. Rufinæ, legato Papæ, contra ſimoniacos & concubinarios. Canones XIV.

1226. * *Pariſienſia* duo, adverſus Albigenſes.

* *Cremonense*, ſuper exſtirpatione hæreticorum Italiæ, & negotio terræ ſanctæ & concordia civitatum, ſub Friderico Imp.

* *Leodienſe*, à Conrado Papæ legato, ubi inter cætera animadverſum in fratres Frederici, à quibus S. Engelbertus Colonienſis Archiep. interfectus.

* *Fuxenſe*, in quo Rogerius Bernardus Fuxenſis Comes, pœnitentiam ſimulans, abſolvitur ab hæreſi.

Weſtmonaſterienſe, ſub Stephano Cantuar. Archiepiſc. in cauſa Romani Pontificis, duarum præbendarum reditus ab omnibus eccleſiis cathedralibus petentis, unam de portione Epiſcopi & alteram de Capitulo.

A.C. 1227. * *Narbonenſe*, à Catello pridem in hiſtoria Comitum Toloſ. & emendatius ex apographo Sirmondi à Labbeo editum, Canones XX. in quorum decimo ſeptimo Comes Toloſanus Raymundus cum Comite Fuxenſi excommunicatur. Canon XX. ut ſemper in anno biſſextili ultimo die *feſtum S. Matthiæ* celebretur: & in quarta feria, quæ tertia prior in Septembri occurrit, *jejunia quatuor temporum* celebrentur; Et ut ſingulis annis Dominica, qua cantatur *lætare Jeruſalem*, Provinciale Concilium celebretur.

Epiſtola *Germani* Patriarchæ CPol. ad Gregorium IX. Papam de unitate utriusque eccleſiæ.

†† Eadem epiſtola Græce, ex Cod. Regio 2503. apud Harduin. p. 1961. Incipit: ὦ Κύριε σῶσον δή.

Gregorii IX. Papæ ad Germanum reſponſio, cujus verſionem Græcam in eodem Codice Regio obviam, quod eſſet barbara, edere Harduinus neglexit. Altera ejusdem Gregorii ad Germanum epiſtola.

Definitio apocriſiariorum Gregorii IX. Papæ (Rodulphi & Ammonii ex ordine Minorum, & Hugonis ac Petri ex Prædicatorum ordine) quod Spiritus S. à Patre Filioque procedat æqualiter. Latine in edit. Regia & apud Labbeum. Sed Græce ac Latine apud Harduin. p. 158. Græce etiam apud Labbeum p. 2336. ὅρος τῶν ἀποκρισιαρίων, &c. Incipit: ὁ Πατὴρ ὅλος πλήρης Θεὸς ἐν αὐτῷ. In MS. Cæſareo hæc ἔκθεσις habetur cum Germani CPol. reſponſione & Synodo ab eo habita,

habita, ἀπάντησις πρὸς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Πάπα, καὶ πρὸς τοὺς ὑπ' ἐκείνου σαλέντας Φρεμινουρίους (Fratres Minores) καὶ λοιποὺς περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Incipit: εἴπατε ἡμῖν, ὦ τιμιώτατοι τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα ἀποκρισιάριοι. Vide Lambecium T. 3. p. 118.

Decretum Gregorii IX. quo excommunicat hæreticos *Catharos*, *Patarenos*, *Pauperes de Lugduno*, *Passaginos*, *Josepinos*, *Arnaldistas*, *Speronistas*, & alios quocunque nomine censeantur. Labbe p. 334. Harduin. p. 163.

†Aliæ Gregorii IX. epistolæ XXIX. in quarum prima legitur epistola Patriarchæ Hierosolymitani, secunda & III. XI. & XII. XVII. b. est contra Fridericum Imp. & decima septima ad ipsum scripta. Septima de canonisatione *S. Dominici*. Nona Dominicanos facit executores constitutionis Pontificiæ contra hæreticos. Duodetrigesima confirmat institutam *Tolosæ Academiam*. XXI. auxilium petit à S. Ludovico Rege Francorum contra Fridericum Imp. Postremæ XV. in edit. Regia desiderantur.

*† Fragmenta CXCI. decretorum Gregorii IX. ex lib. decretalium excerpta.

A. C. 1228. * *Romanum*, in quo excommunicatus Fridericus Imp. epistola Gregorii IX. ad Episcopos per Apuliam constitutos.

* Conventus Episcoporum & Procerum, *Bassegiæ* inchoatus, continuatus *Meldis*, & *Parisiis* absolutus, in quo Raymundus Comes Tolosanus in gratiam Ecclesiæ & S. Ludovici Francorum Regis receptus est. * Tractatus Ludovici Regis & Raymundi Comitis, coram legato Papæ, Prælatis & Baronibus.

* Statuta *S. Ludovici* Francorum Regis, pro libertate Ecclesiæ, Ad Narbonenses, capitula X.

* *Bituricense* Concilium, quo Burdigalensis Episc. ab officio metropolitani suspensus.

1229. * *Tolosanum*, de inquirendis hæreticis, & de aliis Ecclesiasticæ disciplinæ capitibus, XLV.

* *Amusicanum*, de pœnitentiis contra suspectos de hæresi Albigensi, à Romano S. Angeli diacono Cardinali, Papæ legato.

* *Turian.*

* *Turiasonense* in Aragonia, de dissolvendo Jacobi Regis connubio cum Eleonora matertera Ferdinandi Castellæ Regis.

†† *Tarraconensia* plura hoc tempore Concilia celebrata non adeo magni momenti, de quibus breviter Steph. Baluzius ad Marcam Hispanicam, Petri de Marca Archiep. Paris.

A.C. 1231. †† *Rotomagense*, sub Mauritio Archiepiscopo, Canones LII. quorum penultimo monachi infra annum ætatis XVIII. fieri prohibentur.

* *Apud Castrum Gonterii*, sub Turonensi Archiepiscopo. Canones XXXVII. quorum ultimo statuta Concilii *vallis Guidonis* confirmantur.

* Concilia in causa *Milonis* Episcopi, seditionisque Bellovacensis: apud *S. Quintinum*, *Noviomi*, *Lauduni* celebrata.

†† *Remense* ad S. Quintinum Veromanduæ, sub Henrico de Brenna, Archiep. Remensi. Epistolæ & attestationes Synodi de causa Bellovacensi. Promissio ejusdem pro defensione libertatum ecclesiæ. S. Ludovici Regis epistola ad Capitulum Laudunense, contra Episcopos de interdicto facto seu faciendo conquerentis. Conventio inter Episcopos & Capitula cathedralia de interdicto. Episcopi Morinensis literæ excusationis à comparitione in Concilio indicto.

1232. * *Melodunensis* Conventus, in quo expostulatum cum Comite Tolosano Raymundo de pace Parisiensi anni 1228. male observata.

1233. * *Raymundi* Comitis Tolosani statuta contra hæresin Albigensem, & de aliis capitibus.

* *Biterrense* Concilium, sub Walthero Tornacensi Episcopo, Papæ legato. Capita XXVI. quorum primum, ut hæretici & eorum fautores singulis Dominicis excommunicentur. Secundum, ut possit quilibet & ubilibet inquirere & capere hæreticum. Tertium, ne fautores hæreticorum emant bailivas. Quartum, ut reconciliati de hæresi, qui duas cruces prominentes ad mandatum Episcopi portare noluerint, pro hæreticis habeantur & bona eorum confiscentur.

* *Nymphæa* in Bithynia, ubi actum frustra de concordia *Græcorum* cum Latinis. Professio fidei Græcorum. Professio Apocrisiario-

ſiariorum Papæ, qualis fuit ſupra ad A. 1227. Profeſſio Patriarchæ Nicæni & univerſæ Synodi Nymphææ Græcorum.

* *Jubelli* Turonenſis Archiepiſc. decreta pro Eccleſia Briocenſi.

* *Moguntinus* Conventus adverſus quosdam infamatos de hæreſi *Stadingorum*, quorum plures combuſti.

* Inquiſitiones de rebus ad diſciplinam ſpectantibus per archidiaconatus Epiſcopatus *Lincolnienſis* à ſingulis archidiaconis faciendæ. Capita L. ex T. 2. Concil. Britanniæ p. 192.

A.C. 1234. * *Arelatenſe*, ſub Joanne Archiepiſcopo. Canones XXIV. quorum primo Lateranenſe anni 1215. ſuſcipitur ac confirmatur. Labbeus primus edidit p. 2339.

Romanum, ſive *Spoletinum* potius, præſente Gregorio IX. pro expeditione in terram ſanctam ſuſcipienda.

* *Moguntinum* Conciliabulum, in quo abſoluti Stadingi hæretici (de quibus ſupra ad A. 1233.) & qui Conradum Marpurgenſem interfecerunt, ad Papam nulla inflicta pœna remiſſi.

Gregorii IX. epiſtolæ duæ ad Archiepiſcopum Saliſburg. Epiſcopum Ildesheimenſem & Abbatem de Buch Ciſtercienſis ordinis, Miſnenſis diœceſis. Labbe p. 2345.

1235. * Modus conſtituendi *Abbatis exemti* apud *Anglos*, ex conſtitutione Joannis II. Abbatis S. Albani.

* *Narbonenſe*, ſub Archiepiſcopo Amelio, Epiſcopisque Arelatenſi & Aquenſi, in quo data conſilia Fratribus Prædicatoribus fidei inquiſitoribus, quomodo cum *hæreticis* eorumque fautoribus ac receptatoribus ſe gererent. Capita XXIX.

* *Remenſe* apud *S. Quintinum Viromandum*, ſub Henrico de Brenna Remenſi Archiepiſcopo. De variis cauſis libertates Eccleſiaſticas ſpectantibus. Supplicatio ad Regem Francorum, qui ſuper illa plenius Conſilium habuit *Meloduni*.

* *Remenſe* alterum, *Compendii* habitum. Duæ monitiones factæ Domino Regi.

* Tertium *apud Silvanectam*. Conſenſus Epiſcoporum provinciæ Remenſis.

1236. * *Remenſe* quartum *apud S. Quintinum*, itidem pro tuenda Eccleſiaſtica libertate.

* *Turonense*, à Juhello Archiepiscopo celebratum. Capitula XIV. quorum primo, cruce signati gravium delictorum rei judicio Ecclesiastico subjiciuntur.

* *S. Edmundi*, *Cantuariensis* Archiepiscopi, Constitutiones provinciales, Capitula XLI.

A.C. 1237. * *Alexandri* Covetrensis in Anglia Episcopi constitutiones in regimen suæ diœcesis, in quibus inter alia de septem peccatis capitalibus superbia, invidia ira, acedia, avaritia, luxuria & gula.

* *Londoniense* Concilium sub Ottone Cardinali, Papæ legato, pro reformanda Ecclesia Anglicana. Decreta Concilii, capitulis XXXI.

* Episcopi *Anonymi* constitutiones Synodales, ex T. 2. Concilior. Angliæ.

1238. * Concilium apud *Campiniacum* (Cognac) sub Gerardo Burdegalensi Archiepiscopo. Capita XXXIX.

1239. * *Turonense II.* sub Juhello Archiepiscopo. Capitula XIII.

* *Remense* apud *S. Quintinum*, sive *Quintinopolitanum*, sub Henrico de Brenna Archiepiscopo, de iisdem causis ut A. 1235. seq.

1240. * *Meldense* sub Jacobo Prænestino Episcopo Cardinale, Papæ legato, contra Fridericum Imp.

* *Silvanectense* sub eodem Jacobo, qui petit obtinuitque vicesimam redituum Ecclesiasticorum in auxilium Pontifici.

Wigorniense sub Waltero de Cantilupo Episcopo. Constitutionum Ecclesiasticarum capita LIX. Ex tomo 2. Concilior. Britanniæ.

1242. * *Apud vallem Gvidonis* (Laval, in diœcesi Cenomanensi) sub Juhello, Turonensi Archiep. Capita IX.

Tarraconense sub Petro Archiepiscopo, præsente Raimundo de Pennaforti, pœnitentiario Papæ, contra *inzabbatatos* aliosque hæreticos, & de *inquisitione contra hæreticam pravitatem*, incepta à Berengario Barcinonensi Episcopo. Ubi de eo, qui dicantur hæretici credentesque hæresibus vel suspecti, aut celatores, occultatores, receptatores, defensores, fautores hæreticorum vel relapsi aut pertinaces, & quomodo cum illis procedendum, & forma purgationis ac pœnitentiarum, & qualiter compurgatores jurare debeant.

A.C.

A. C. 1243. *Innocentii IV.* Papæ constitutiones 1] ad potestates, rectores, consilia & communitates per Lombardiam *contra hæreticos* observandæ. Capita XXVIII. 2] Sententia excommunicationis in *Ezelinum de Romano.* 3] ad Ottonem Card. Tusculanum de controversia inter Archiepiscopum Nicosiensem Latinum & Episcopos *Græcos* regni Cypri, quibus in plerisque ritu suo uti permittitur. Capita XXVI. 4] ad omnes fideles; & 5] ad fratres Prædicatores de hæresi exstirpanda. 6] ad Lombardiæ, Romaniolæ & Marchiæ Tarvisinæ rectores, ubi leges Friderici Imp. contra hæreticos *Catharos, Patarenos, Speronistas, Leonistas, Arnaldistas, Circumcisos, Passaginos, Josepinos, Garatenses, Albanenses, Franciscos, Bagnarolos, Commixtos, Waldenses, Ronçarolos, Communellos, Warinos & Ortolenos, cum illis de Aquanigra,* & omnes hæreticos utriusque sexus (apud Petrum de Vineis lib. 1. epist. 25. 26. 27.) approbantur. 6] ad S. Ludovicum Francorum Regem, ut libros Talmudicos Judæorum cremari jubeat, *Traditiones quæ Talmud Hebraice nuncupantur & magnus liber est apud eos, excedens textum Bibliæ in immensum, in quo sunt blasphemiæ in DEum & CHristum ejus, ac beatam Virginem, manifestæ intricabiles fabulæ, abusiones erroneæ ac stultitiæ inauditæ.*

† *Innocentii IV.* epistolæ XII. & * aliæ VII.

1245. *Othoniense* Concilium in Dania adversus bonorum Ecclesiasticorum prædatores & contemtores cærimoniarũ. Labbe p. 2348.

Lugdunense generale, præsente Papa & Imperatore CPolitano. Innocentii IV. invitatoriæ litteræ ad Concilium. Sententia in Fridericum Imp. & Capitula XVII. Statutorum Concilii, quorum XIV. est de subsidio Imperii CPolitani. XVI. de Tartarorum sævitia comprimenda. XVII. super Cruciata adversus Saracenos, ubi vigesima pars proventuum ab clero per triennium exposcitur, non quinta ut habet Albertus Stadensis. Acta ejusdem Concilii ex Matthæo Paris. Optimatum & Universitatis Angliæ epistola ad Innocentium IV.

† Capitula IX. Lugdunensis Concilii collecta ex sexto Decretalium.

A.C. 1246. **Lancisiense* contra Conradum Ducem Mazoviæ, bonorum Ecclesiasticorum invasorem, sub Fulcone Archiepiscopo Grasnensi in Polonia.

* *Arelatense*, in quo renovati plerique Canones Concilii Arelatensis Anni 1234. ut in fine ejus annotatur.

* *Biterrense*, sub Gvilelmo Archiepiscopo Narbonensi. Ad hæreticorum exstirpationem & de aliis Ecclesiasticis capitibus statuta XLVI. Consilium qualiter sit in inquisitione procedendum contra hæreticos, capita XXXVII.

†† *Ilerdense*, in quo Aragoniæ Rex, qui fuerat excommunicatus ob linguam Episcopo Gerundensi præcisam, ea lege absolutus est, ut monasterium quoddam perficeret & redditibus donaret. Vide Baluzium ad Marcam Hispanicam Petri de Marca Archiep. Paris. libro IV.

1248. **Scheningense* adversus Presbyterorum conjugia, sub Gvilelmo Cardinale Sabinensi.

*Constitutio in regno Cypri promulgata ab *Odone* Tusculano Episcopo, legato Papæ, inter Nicosienses Constitutt. p. 1721. Harduin. Labbe p. 2400.

**Valentinum* in Gallia, pro fide, pace ac libertate Ecclesiæ, sub Petro Albanensi Episc. & Hugone S. Sabinæ presb. Cardinalibus legatis Papæ, & Episcopis quaternarum provinciarum. Capitula XXIII. quorum duo postrema contra Fridericum Imp. ejusque fautores.

**Uratislaviense*, quo pars quinta redditurum Ecclesiasticorum in Polonia Pontifici concessa ad triennium.

* Constitutiones Provinciales *Eboracenses* per Walterum Gray, Archiepisc. Eboracensem, de decimis.

1251. *Insulanum* ab Arelatensis provinciæ Episcopis, sub Jo. Branciano, Archiepiscopo. Capita XIII.

*Constitutio *Hugonis* Nicosiensis Episc. Harduin. p. 1720. Labbe p. 2399.

*Statuta Ecclesiæ *Lugdunensis* sub Philippo Archiep. Capita XXIII. ex tomo 9. spicilegii Dacheriani.

1252. **Senonense*, sub Gilone Archiepisc. Monitio ad Theobaldum Navarræ Regem, Campaniæ & Briæ Comitem Palatinum, ut bonis cederet Ecclesiasticis.

*Sta-

* Statutum *Odonis*, de non prohibendis Slavis Saracenis. Harduin. p. 1703. Labbe p. 2382.

1253. * *Ravennense*, pro indemnitate ecclesiarum provinciæ, ex Rubei libro sexto historiæ Ravennensis.

Apud Salmurum, sub Petro de Lamballe, Turonensi Archiepisc. Capitula XXXII.

Apud Castrum Gonterii, sub eodem Petro, Canon unicus de abusoribus litterarum Apostolicarum.

* *Alexandri IV.* Constitutio Cypria A. 1260. qua ratione *Græci* & Latini Episcopi in regno Cypri concorditer gerere se debeant. Subscriptiones Papæ & octo Cardinalium. Labbe pag. 2353.

† *Alexandri IV.* Papæ epistolæ III.

Statuta duo *Hugonis* Niconiensis Archiepiscopi, inter constitutiones Nicosienses caput 28. Harduin. p. 1704. Labbe p. 2383.

A. C. 1254. *Albiense* apud Albiam, Episcoporum Narbonensis, Bituricensis & Burdegalensis provinciæ. Concilium hæreticis exstirpandis, & de aliis causis Ecclesiasticis. Capitula LXXI.

Constitutio *Odonis* legati Papæ, contra Simoniacos, lata in Concilio Provinciali Syriæ. Harduin. p. 1726. Labbe p. 2405.

1255. * *Parisiense*, præside Henrico Senonensi Archiep. super interfecto cantore Carnotensi.

* *Burdegalense*, sub Gerardo de Malemore Archiepisc. Burdegal. Capita XXX. de variis rebus ad disciplinã ecclesiæ spectantibus.

* Constitutiones editæ in Concilio *de Copriniaco*, per (Gerardum) Archiepiscopum. Capita XXXIX.

* *Biterrense*, de præbendo ab Episcopis auxilio ad castrum hæreticorum oppugnandum. Statuta *S. Ludovici* Francorum Regis pro reformatione morum, in Galliam Narbonensem ejus jussu delata à Gvidone Fulcodii, & relecta in Concilio Biterrensi. Capita XXXII.

* Constitutiones *Walteri de Kirkham*, Episcopi *Dunelmensis*.

Constitutio *Nicosiensis* de horis divini officii est caput 32. inter constitutiones Nicosienses, Harduin. p. 1707. Labbe p. 2386.

* Synodus *Norwicensis* S. Michaëlis in Anglia. Constitutio Episcopi Norwic. Walteri Bateman de Suthfeld, de reditibus ecclesiarum vacantium à Paschate usque ad Pascha relinquendis

dis morienti, ut de illis testari possit. Ejusdem constitutionis declaratio.

†† Constitutiones Synodales *Valentinæ* diœcesis, sub Andrea de Albalato, Episcopo Valentino, editæ primum à Card. de Agvirre T. 3. Concilior. Hispan. p. 506. & ab Harduino p. 1975.

A. C. 1256. * Constitutiones *Ægidii de Bridport*, Episcopi *Sarum*.

1257. * *Danicum*, pro Episcoporum in regno Daciæ sive Daniæ securitatibus. Canones IV. ex Alexandri IV. epist. 674. libri 3. apud Odoricum Raynaldum.

* *Lancisiense*, à Fulcone Gneznensi In Polonia Episcopo, contra Boleslaum Silesiæ Ducem, qui Episcopum Wratislaviensem & Presbyteros duos captos in carcerem conjeecerat. *Hugonis* legati Papæ statutum contra usurarios est in constitutionibus Nicosiensibus caput 29. apud Harduin. pag. 1705. Labbeum p. 2383.

1258. * *Mertonense* apud Mertune, sub Bonifacio Archiepiscopo, ad quassandam *decimam* totius Ecclesiæ Anglicanæ, Alexandri Papæ postulationi concessam.

* *Rossiacense*, apud Rostec seu Ruffec, præside Giraldo Burdegalensi Episcopo. Capita X.

* *Monspeliense*, sub Jacobo Archiepisc. Narbonensi. Capita VIII. Ediderat Dacherius tom. 2. spicileg. cum Consilio de clericis facinorosis per Senescallum capiendis de Ordinarii licentia.

1259. * *Scoticum*, Perthi in oppido S. Johannis, præsente Rege Alexandro & statuta provincialia approbante.

* *Ravennense* sub Philippo Archiepiscopo, in quo Dominicani & Franciscani ab Opizone Sanvitalio Parmensi Archiep. contra imputationes clericorum defensi.

1260. * *Arelatense*, sub Conrado Archiepiscopo Florentino. Canones XVII. quorum primus est contra *Joachimi* Abbatis & *Joachiticorum* doctrinam, qui sæculum Spiritus S. in quo Monachi perfectiorem vitam indueerent, jactabant. Statutorum de Monachis, capita XXVIII.

* *Coloniense*, sub Conrado Archiepiscopo, Capita XIV.

* *Parisiense*, de propitiando DEO adversus Tartarorum & Saracenorum irruptiones.

Statuta *Guidonis* Archiepiscopi Narbonensis (postea *Clementis IV.* Papæ). Capita VI.

* *Copriniacense* sub Petro Burdegalensi Episcopo, pro disciplina Ecclesiastica. Capita XIX.

†† *Cyprium*, sub Germano Amathuntis Episcopo & summo Græcorum in insula Cypro antistite, quod laudat Allatius lib. de Synodo Photiana p. 506.

A.C. 1261. * *Lambethense* apud Lambetham, juxta Londinum, sub Bonifacio Cantuariensi Archiep. ubi plures pro eadem Ecclesiastica disciplina constitutiones.

* Concilia ubique terrarum illo tempore ab Alexandro IV. Papa indicta ad reprimendas Tartarorum incursiones.

* *Britannica* duo, *Londinense* & *Beverlacense*, eadem de causa celebrata, nec non *Moguntinum* in Germania.

Urbani IV. Papæ epistolæ duæ, *de festo Corporis Christi:* 1] ad Evam reclusam S. Martini Leodiensis, 2] ad omnes Prælatos.

Aliæ ejusdem Pontificis epistolæ exstant tomo IV. Histor. Francorum Duchesnii p. 418. seq. & 864. seq. Multæ etiam apud Raynaldum & Bzovium Annalium Ecclesiasticorum scriptores.

1262. * *Copriniacense* sive apud Cognac, sub Petro *Burdegalensi* Archiepisc. Capita VII.

Constitutionum Ecclesiasticarum ejusdem Petri Archiepiscopi alia, capita totidem.

1263. * *Parisiense*, in quo centesima bonorum Ecclesiasticorum, subsidio terræ sanctæ in quinquennium addicta.

* *Henrici III.* Anglorum Regis contra non residentiam Prælatorum.

1264. * *Nannetense*, sub Vincentio Archiep. Turonensi. Capita IX.

* *Parisiense* contra vitium jurationum turpium & blasphemiarum in Dominum & Sanctos ipsius. Celebratum præsente S. Ludovico Francorum Rege & Simone Cardinale, Papæ legato.

* *Bononiense* in Gallia, ubi Angli, Regi suo Henrico III. rebelles excommunicantur.

A.C. 1265. * *Londinense*, in quo Ottobonus Cardinalis, legatus Papæ, Regis Angliæ adversarios excommunicavit.

† *Clementis IV.* Papæ epistolæ III.

1266. * *Coloniense* sub Henrico Archiepiscopo, de disciplina Ecclesiastica reformanda. Capita XLV.

1267. * *Sedenense*, Sedenæ ab Episcopis Arelatensis provinciæ. Acta nulla memorantur.

* *Ad Pontem Audomari*, in provincia Rotomagensi. Capita IV.

* *Northamptoniense*, in quo excommunicati, qui Comiti Simoni contra Regem Angliæ Henricum III. præstiterant auxilium, & decima bonorum Ecclesiasticorum Regi in septem annos concessa.

* *Vratislaviense*, sub Simone Cardinali, Papæ legato, pro terræ sanctæ subsidio.

Viennense in Austria, in causa reformandæ ecclesiæ, sub Gvidone Cardinali, Papæ legato. Capita XIX. Habet etiam emendatos è MS. Lambecius tom. 2. Bibl. Vindob. p. 61.

†† Decreta Hungarorum, quæ de Gvidone Cardinali susceperunt. Capita XX. edita primum à Lambecio T. 2. p. 68.

1268. †† Statuta Synodalia *Claromontensis* Ecclesiæ sub *Gvidone de Turre* Episcopo: 1) de decem mandatis Decalogi, quæ exponuntur & hoc comprehenduntur tetrasticho:

Sperne DEum, fugito perjuria, Sabbata serva,
Sit tibi patris honos, sit tibi matris amor.
Non sis occisor, moechus, fur, testis iniquus,
Vicinique torum resque caveto suas.

2) de articulis fidei. 3) de S. Trinitate & Incarnatione. 4--10) de sacramentis Ecclesiasticis, ubi etiam de poenitentia & de fugiendis septem capitalibus vitiis. 11) ne venalia prostituantur sacramenta. 12) Decem præfationes precum Ecclesiasticarum. Pars secunda decem capitibus de disciplina Ecclesiastica absolvitur.

* *Londinense* sub Othobono Cardinale, Papæ legato. Capita LIV. de emendandis variis in Ecclesia excessibus & abusibus.

* *S. Ludovici* Francorum Regis *pragmatica sanctio*, de libertatibus Ecclesiæ

Ecclesiæ Gallicanæ. Capita VI. cum mandato de exsequendo.

*Concilium *apud castrum Gonterii*, Capita VIII. sub Vincentio de Pilenis, Turonensi Archiepisc.

A. C. 1269. **Andegavense*. Canones duo 1) contra prohibentes legata & donationes fieri Ecclesiis à subditis suis; & 2) ut personæ Ecclesiasticæ non sint advocati in curia sæculari.

**Senonense*. Capita VI. quorum primo confirmatur Canon A. 1208. editus contra clericos, qui focarias sive mulieres συνεισάκτους retinent.

1270. **Ravennense*, sub Philippo Archiep. adversus Cæsenatis Episcopatus invasores.

**Compendiense*, sub Archiep. Remensi D. Joanne de Courtenay, adversus eos, qui bona Ecclesiastica capiunt vel saisiunt.

**Avenionense*, sub Archiep. Arelatensi Bertrando. Capitula VIII.

1271. *Apud S. Quintinum* ab Episcopis Remensis provinciæ, vacante sede Remensi. Capita V. ex Cl. Hemeræi Augusta Viromanduorum illustrata.

*Electio Thealdi Archidiaconi Leodiensis in summum Pontificem *Gregorium X.* Kal. Sept. Compromissum, quo sex Cardinalibus potestas datur Pontificis eligendi. Instrumentum electionis factæ per sex electos Compromissarios. Assensus cæterorum Cardinalium, electionem ratam habentium. Cardinalium epistola ad Pontificem recens electum.

1273. **Redonense*, Capitula VII.

Gregorii X. Papæ epistola ad Henricum Leodiensem Episc. quem graviter increpat & ad meliorem frugem redire hortatur.

1274. *Lugdunense II.* generale, super Concordia cum *Græcis*. Epistola *Gregorii X.* convocatoria, *2) ad Michaëlem Palæologum Græcorum Imp. *3) ad Josephum Patriarcham (Pol. *4) *Michaëlis Palæologi* Imp. epistola ad Gregorium Papam. Incipit: *Multa sunt sanctissime Domine.* *5) Papæ altera ad Imperatorem. Brevis narratio actorum in sex sessionibus Concilii. *Michaëlis Palæologi* Imp. (integrum nomen *Michaël Comnenus Ducas Angelus Palæologus*) epistola ad Gregorium X.

rium X. Incipit: ἐπεὶ ἀπεςάλησαν παρ' ἡμῶν τῆς μεγαλειότητος. *Sacramentum, quo *Georgius Acropolita* magnus Logotheta nuncius Imperatoris, schisma ejurat. Literæ Prælatorum Græciæ. Sacramentum Græcorum iisdem fere, quibus prius illud conceptum verbis. Acta hujus Concilii petierunt collectores ex Annalibus Ord. Minorum Lucæ Waddingi, qui ad hunc annum videndus.

Gregorii X. Papæ epistola tertia ad Mich. Palæologum Imp. Alia ad Andronicum filium ejus primogenitum. 3) ad Episcopos Græcorum. 4) ad Abagham Tartarorum Regem.

Constitutiones XXXI. in Concilio Lugd. à Papa promulgatæ.

Eberhardi Ratisbonensis Archidiaconi narratio brevis de Concilio Lugd. (ex Canisii T. 1. antiqv. Lect. p. 308.) & de Græcis à promissione & concordia mox iterum resilientibus, ac propterea à Martino IV. (A. 1281.) excommunicatis.

Saltzburgense, pro recipiendis Lugdunensis Synodi constitutionibus, aliisque de causis. Capitula XXIV. quorum decimum sextum est contra * *vagos scholares*.

A. C. 1275. **Arelatense*, sub Bertrando de S. Martino, Arelatensi Episcopo, Capita XXII. quorum quatuor primora desiderantur.

1276. **Dunelmense*, sub Roberto de Insula, Dunelmensi Episcopo, Constitutiones VI. de decimis. Sententia in perturbatores libertatum Ecclesiæ & testamentorum. Ricardi officialis, additio duorum Capitum.

**Salmuriense*, Capita XIV.

**Bituricense*, sub Simone Cardinale, Papæ legato, capita XVI. Gregorii X. Papæ ad Simonem Cardinalem Epistola. Joannis Turonensis Archiep. ad Nannetensem Episc. qua missa sibi à Cardinali, Bituricensis Concilii statuta transmittit publicanda.

1277. **Compendiense*, sub Petro Barboto Archiepiscopo Remensi, in Canonicos Cathedrales.

CPoli-

* Doctissimus Vir Iacobus Thomasius ὁ μακαρίτης Lipsiæ A. 1675. dissertationem edidit de vagantibus scholasticis, in qua nulla Canonis hujus neque Conradi Saltzburg. (infra A. 1291.) constitutionis mentio, sed ætas illorum ad medium seculum decimum quintum § 113. detruditur.

CPolitanum, Patriarchæ CPol. *Joannis Becci* ſive *Vecci* epiſtola ad Johannem XXI. Papam cum profeſſione fidei & ſchiſmatis deteſtatione atque recognitione primatus Papæ. Incipit: *Principii boni optimum eſſe finem*. Edidit etiam Odoricus Raynaldus ad A. 1277. & Allatius lib. 2. de conſenſu p. 746. De aliis Vecci hujus ſcriptis pro extinguendo ſchiſmate editis, vide quæ notavi Volum. IX. hujus Bibl. p. 340. ſeq.

CPolitanum II. in quo excommunicati, qui concordiam cum Romana Eccleſia reſpuebant. Epiſtola ejusdem Vecci Patriarchæ ſynodica, quæ incipit: *Charitati veſtræ notum volumus*.

1278. **Langeſienſe**, ſub Joanne Turonenſi Archiep. Capita XVI.

1279. **Auſcenſe.** Epiſtola ſynodalis ad Regem Angliæ Eduardum, eundemque Aquitaniæ Ducem de juribus Epiſcopi & Eccleſiæ Vaſatenſis defendendis ab invaſione Seneſcalli Vaſconiæ.

Biterrenſe, ſub Petro Narbonenſi Archiep. de mittendis ad Regis parlamentum procuratoribus pro defendendis Eccleſiaſticis libertatibus. Archiepiſcopi epiſtola de rebus in Concilio geſtis.

Apud Pontem Audomari, ſub Gvilelmo de Flavacuria Archiep. Rotomagenſi. Capita XXIV.

Avenionenſe, ſub Bernardo Archiep. Arelatenſi, Capita XV. nec non alia de Cruce ſignatis, & de privilegiis religioſorum.

Redingenſe, ſub Joanne Peckham, Cantuarienſi Archiep. Conſtitutionum capita V. aliæ item ordinationes, quibus *Roberti* prædeceſſoris ſtatuta confirmantur, & *Oxonienſi Studio* obſervanda quædam ſtatuuntur.

Budenſe, à Ladislao Hungariæ Rege diſturbatum. Philippi Firmiani Epiſcopi, Papæ in Hungariam legati, Capita LXIX. Ediderat Odericus Raynaldus ad calcem tomi XIV. Annalium.

Andegavenſe, ſub Johanne Turonenſi Archiepiſcopo. Capita V.

Tarraconenſe, pro canonizatione *Raymundi de Pennaforte*.

1280. **Colonienſe**, ſub Sifrido Archiepiſcopo; Capita XVIII. de diſciplina Eccleſiaſtica & Sacramentorum adminiſtratione.

Lambethenſe, ſub Joanne Cantuarienſi Archiep. ubi conſtitutiones

nes Othonis seu Odonis (A. 942.) & Othoboni (A. 1268.) confirmatæ, aliæque additæ sunt.

**Biterrense*, cujus periere Acta. Superest epistola Bernardi Episcopi Helenensis ad Petrum Narbonensem Episc. & altera ad eundem, capituli Helenensis.

**CPolitanum*, sub Jo. Vecco Patriarcha, de corrupto S. Gregorii Nysseni loco, quo Spiritus S. ex Filio processio asseritur in homilia in Orationem Dominicam, quæ incipit: ὅτι προσάγῃ ὁ μέγας Μωϋσῆς. Græce & Latine ex Allatii Græcia Orthodoxa T. 1. p. 366. Notat Cossartius verba illa, quæ præter Beccum designant Hugo Etherianus & Manuel Calecas: in Nysseno hodie non legi. Similiterque apud S. Chrysostomum homilia de incarnarnatione, Photium Cod. 227. legere τὸ αὐτοῦ πνεῦμα, cum apud eundem Beccum & Calecam, & in Saviliana editione legatur τὸ ἐξ αὐτοῦ.

††*Noviomense* incerti temporis, cujus capitula sex edidit Cl. Hemeræus in Augusta Viromanduorum vindicata & explicata Paris. 1643. 4.

**Ravennense*, apud Forum Cornelii. Acta non exstant.

**Santonense*, sub G. de sanctoBricio, Episcopo, Capita XV. quorum postremum est ne diffamentur fratres Prædicatores & Minores super detectione confitentium.

**Pictavense*, sub Gvaltero Episcopo. Capitula XI.

A. C. 1281. † *Martini II.* (vulgo IV.) Papæ epistolæ V.

Saltzburgense, sub Friderico Archiep. Capita XVIII.

**Lambethense*, sub Joanne Peckham Archiepisc. Cantuariensi, ubi Constitutiones Odonis (A. 942.) & Othoboni (1268.) innovatæ, aliæque additæ XXVII. Archiepiscopi epistola ad Edwardum Regem Angliæ de libertate Ecclesiæ; & statutum, quæ debeant in Ecclesiis inveniri per rectores, & quæ per parochianos.

1282. **Avenionense*, sub Bertrando Amalrico, Archiep. Capitula XI. in fine mutila.

* *Santonense*, sub Gaufrido de sancto Bricio. Capita V.

* *Turonense*, sub Joanne Archiep. Capitula XIII.

Mar-

**Martini IV.* Papæ, ſententiæ duæ in Petrum Aragonum Regem ejusque fautores, *Siciliæ* regno imminentes latæ, quas ediderunt Franciſcus Ducheſne T. V. hiſt. Francor. & Lucas Dacherius tomo 2. ſpicileg. Tertia excommunicationis ſententia in eos, qui Siciliam Carolo, Regis Francorum fratri, à Papa, fiduciario jure traditam invaſerant, videri poteſt apud Bzovium ad A. 1281. p. 884.

A. C. 1284. **Pariſienſe*, ſub Jo. Choleto Papæ legato. Nulla acta referuntur.

**Nemauſenſe*, ſub Bertrando Epiſcopo. Conſtitutiones 1) de baptiſmo. 2) de pœnitentia. 3) de caſibus, in quibus pœnitentes ad Epiſcopum ſunt mittendi. 4) de Sacramento Evchariſtiæ & extrema unctione. 5) de celebratione miſſarum. 6) de veneratione eccleſiarum. 7) de alienatione rerum eccleſiarum, & obligatione ipſarum. 8) de vita & honeſtate clericorum. 9) de teſtamento. 10) de ſepulturis, & 11) quibus caſibus eccleſiaſtica ſepultura deneganda ſit. 12) de decimis & primitiis. 13) de ſponſalibus & matrimonio. 14) de ſententia ex communicationis & interdicti, & quomodo ſanis & infirmis beneficium abſolutionis ſit impendendum. 15) de perjuris & pœnis ipſorum. 16) de perfidis Judæis, ubi inter alia ut in medio pectoris roſam portent, quo à Chriſtianis diſcernantur. 17) Capitula quædam non habentia titulos ſpeciales.

**Pictavenſe*, ſub Galtero Epiſcopo. Capitula V.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XI. PARS II.

1285. **Lanciſienſe*, adverſus Henricum IV. Wratislaviæ Ducem, eccleſiaſticæ libertatis violatorem.

†† *CPolitanum*, de loco Johannis Damaſceni lib. 1. de fide Orthodoxa cap. 8. Acta ex Pachymeris libro VII. hiſt. refert Allatius lib. 2. de conſenſu c. XI. p. 495 -- 515.

1286. *Ravennatenſe I.* ſub Archiep. Bonifacio, pro cauſa reformandæ Eccleſiaſticæ diſciplinæ, rubricæ IX.

**Bituricenſe*, ſub Simone de Belliloco, Archiepiſcopo Bituricenſi. Capita XXXV.

†† 1284 -- 1286. Provinciæ *Burdegalenſis* diœceſiumque *Caturcenſis*,

Claromontensis, *Albiensis*, *Ruthenensis* & *Bituricensis Visitatio*, ab eodem Simone peracta, quam primus Harduinus edidit pag. 963. 1013. 1032. 1046. 1049. 1059. eximium disciplinæ ecclesiasticæ illa ætate monumentum.

Joannis Cantuariensis Archiep. damnatio octo capitum, tanquam hæreticorum, de forma corporis humani mortui vel vivi.

* *Radulfi* Lugdunensis & *Hugonis* Eduensis Episcopi ordinationes, pro administratione Archiepiscopatus & Episcopatus, sede vacante.

A. C. 1287. * Articuli observandi per rectores & vicarios *Cantuariensis* diœcesis & jurisdictionis.

* *Exoniense*, à Petro Quivil, Exoniensi Episcopo. Capitula LV. quorum vigesimo tertio festa indicenda & observanda hæc memorantur: in mense *Januario* Circumcisionis Domini, Epiphaniæ Domini, Conversionis S. Pauli. *Februario* Purificationis Mariæ, Cathedræ S. Petri, S. Matthiæ Apostoli. *Martio* S. Gregorii, & annunciationis S. Mariæ. *Aprili* S. Gregorii & S. Marci Evangelistæ. *Majo* SS. Philippi & Jacobi, Inventionis S. Crucis, S. Johannis ante portam Latinam, & S. Augustini Anglorum Apostoli. *Junio* S. Barnabæ Apostoli, Nativitatis S. Johannis Baptistæ, Apostolorum SS. Petri & Pauli. *Julio* translationis S. Thomæ Martyris, S. Mariæ Magdalenæ, S. Jacobi Apostoli majoris. *Augusto* ad vincula S. Petri, S. Laurentii, assumptionis B. Mariæ, S. Bartholomæi Apostoli, & decollationis S. Johannis Baptistæ. *Septembris* Nativitatis B. Mariæ, exaltationis S. Crucis, S. Matthæi Apostoli, S Michaëlis Archangeli. *Octobri* S. Lucæ Evangelistæ & Apostolorum SS. Simonis & Judæ. *Novembri* omnium Sanctorum, S. Martini, S. Catharinæ, S. Andreæ Apostoli. *Decembri* S Nicolai, Conceptionis B. Mariæ, S. Thomæ Apostoli, Nativitatis Domini per octo dies. Præterea temporibus suis, Paschæ per quatuor dies, Ascensionis Domini, Pentecostes per quatuor dies, & festum Sancti loci & dedicationis Ecclesiæ.

* *Petri* Exoniensis summula seu modus exigendi confessiones & pœnitentias injungendi.

* Re-

* *Remense*, sub Petro Barbet, Archiepiscopo Remensi, de concessa Fratribus Prædicatoribus & Minoribus potestate confessiones audiendi, pœnitentiasque imponendi.

Herbipolense sub Joanne Tusculano Episcopo, Papæ legato. Canones XLII. quorum quarto hastiludia & torneamenta clericis interdicuntur.

Mediolanense sub Ottone Archiepiscopo. Canones X. quorum primo Friderici Imp. constitutiones contra hæreticos latæ confirmantur.

A. C. 1288. * *Insulanum*, sub Rostagno Arelatensi Archiepisc. Canones XVIII.

1289. * *Cicestrense* sub Gilberto Cicestrensi Episcopo, Capitula XLI.

* *Viennense* in Gallia, sub Gvilelmo de Valentia, Viennensi Archiepisc. Acta nulla memorantur.

1290. * *Nugaroliense* sub Amaneo de Armaniaco, Archiep. Auscitano contra comitem Fuxi & alios invasores rerum Ecclesiasticarum. Capita XII.

* *Parisiense* in Ecclesia B. Genovefæ à Girardo & Benedicto, legatis Papæ. Acta nulla memorantur.

1291. *Saltzburgense*, de Hospitaliorum, Templariorum & Teutonicorum ordinibus conjungendis.

Chunradi Archiep. Saltzburg. constitutiones 1] de contractibus matrimonialibus, 2] de clericis officialibus, 3] de secta vagorum scholarium de quibus supra ad A. 1274.

Londinense, præsente Rege Eduardo, ubi ex regno ejecti Judæi, & vetitum prædia donare collegiis monachorum, quod posterius à legato Papæ superveniente impeditum est.

Mediolanense, sub Ottone Archiepiscopo, pro auxilio terræ sanctæ.

1292. *Aschaffenburgense* sub Gerardo Archiep. Moguntino. Acta non exstant.

* *Cicestrense* sub Gilberto Episcopo Cicestrensi. Capitula VII.

1294. * *Salmuriense* sub Archiep. Turonensi. Capitula V.

Epistolæ 1] *Bonifacii VIII.* Papæ ad Robertum Archiep. Cantuariensem. 2] ad Eaduardum Regem Angliæ super regno *Scotia*. 3] Roberti Cantuariensis, & 4] Eaduardi Regis ad Papam de eodem argumento.

A. C.

A. C. 1295. * *Roberti* de Winchelse, *Cantuariensis* Archiep. pro meliori curiæ suæ regimine. Capitula XLVII.

1297. * *Londinense*, sub eodem Roberto. Sententia excommunicationis contra occupatores bonorum Ecclesiasticorum.

† *Lugdunense*, quod hoc loco Binius ex Polydori Virgilii historia Anglicæ lib. XVII. memorat, contra Principes vectigalia Sacerdotibus imponentes, pro fictitio habet Labbeus.

1298. * *Santonense* sub Gvidone Episcopo Santonensi. Capitula VII.

1299. * *Rotomagense* in Ecclesia B. Mariæ de Prato (nostre Dame de Bonne nouvelle) Capitula VII.

* *Biterrense*. Synodica epistola ad Philippum IV. Francorum Regem, ut Narbonensi Archiepiscopo subjecti essent Vicecomites.

1300. * *Meledunense* sub Stephano Senonensi Archiep. pro reformanda Ecclesiastica disciplina.

* *Mertonense*, sub Roberto Cantuariensi Archiep. Constitutiones de decimis & nutrimentis animalium, de mortuariis sive morientium legatis, de rebus quas parochiani invenire debeant & quas rectores : de ornamentis Ecclesiæ, & de duobus statutis, quæ inter se contraria videbantur.

* *Coloniense* sub Wichboldo Archiepiscopo. Statuta XXII. in quibus septimum decimum, ne campanarii sint illiterati.

* *Bajocense*, Capita CXIII. in quibus tertium, ut jejuni intrent Synodum. IX. de sanguine CHristi cadente super corporale, & XI. si musca vel alia res cadat in calicem, quid agendum sit? de quo actum etiam in Constitutione VI. Claromontana A. 1268. ubi porro habes, quod statuitur capite XVI. ne detur evcharistia pueris infra septennium.

Hactenus synodalia etiam singularium dioeceseon *statuta, edidisse profitentur collectores : quæ deinceps omittent ob multitudinem & quoniam non res tantum sed verba plerumque* ex provincialibus, *quæ negant se negligere, repetita in illis offenderunt.*

†† Statuta Ecclesiæ *Constantiensis*, edita ab Edmundo Martene in collectione nova veterum scriptorum p. 351. ad hoc tempus vel paulo post spectant.

* An

* *Auscitanum*, Constitutiones Provinciales XIII. Auscitaniæ provinciæ.

A.C. 1301. * *Compendiense*, sub Remensi Archiepisc. Capita VII.

1302. * *Parisiense*, in æde B. Mariæ super dissidiis inter Bonifacium VIII. Papam & Philippum Pulchrum Francorum Regem.

Romanum, contra eundem Philippum Regem.

* *Apud Pennam Fidelem*, sub Hispaniarum Primate Archiepisc. Toletano. Capita XV. quorum XI. est de festo *S. Ildephonsi* Toletani Episcopi.

1303. * *Nugarolense* sub Amaneo Archiepisc. Auscitano. Capita XIX. cum confirmatione statutorum.

1304. * *Compendiense* sub Roberto de Courtenay, Remensi Archiep. Capitula quinque, quorum ultimum, ut Ecclesiastici contenti sint jusculo & duobus ferculis, nisi superveniant magnates.

1305. * Decretum electionis *Clementis V.* Papæ (antea Bertrandi, Archiepisc. Burdegalensis) cum subscriptionibus Cardinalium XVII. ex avtographo quod cum sigillis appensis & singulorum monogrammatis servatur in tabulario S. Andreæ Burdegalensis. Eorundem altera ad eundem epistola. Clementis V. diploma, quo negatur regno Franciæ præjudicium afferendum per definitionem Bonifacii VIII. quæ incipit: *Unam sanctam.*

Ejusdem Clementis V. epistola ad Uladislaum, ut abdicato monastico habitu regnum Poloniæ adeat, occurrit T. VII. spicilegii Dacheriani p. 236.

1307. * *Ravennense I.* sub Raynaldo Archiepiscopo. Acta nulla memorantur.

1308. * *Auscitanum* sub Amaneo Archiep. Auxitano. Capitula VI.

1309. * *Londinense* in Ecclesia S. Pauli, sub Roberto Cantuariensi Archiep. Bulla *Clementis V.* super convocatione ad Concilium generale, contra *Templarios.* Ejusdem epistola ad Cantuariensem & alios Episcopos Angliæ. *Roberti* Cantuar. ad Robertum Londin. Episc.

* *Posoniense* in Hungaria, sub Gentili Cardinale, S. Martini in Montibus, Papæ per Hungariam & Poloniam legato. Capita IX. Confirmatio hujus Concilii à *Clemente V.* Papa.

A.C. 1310. *Saltzburgense I.* pro decimis duorum annorum solvendis Pontifici.

Saltzburgense II. de statutis quibusdam pœnalibus in clericos delinquentes. Capita IV. *Clementis V.* constitutio, qua Constitutio Bonifacii VIII. quæ incipit, *Clericis Laicos*, mitigat.

* *Coloniense*, sub Henrico Archiepiscopo. Capitula XXIX. quorum primum de revocatione statutorum contra libertatem Ecclesiasticam factorum. Vigesimum primum ne fiant imprecationes, nec cantetur *media vita* a) contra aliquas personas, nisi de licentia speciali.

* *Ravennensia* duo, tum *Salmanticense* & *Parisiense*, in causa *Templariorum*.

Moguntinum, in eadem causa.

1311. *Viennense* generale contra eosdem *Templarios*. b) Clementis V. Papæ epistola ad Philippum Regem Francorum. Similesque datæ ad alios Reges & Episcopos, Abbates & Priores. Sententia de extinctione Templariorum lata à Clemente V. in Concilio. Aliæ Clementis V. epistolæ. Binii nota de occasione & gestis Concilii. Epistolæ Clementis V. de inquisi-

a) Mitten wir im Leben sind. *Media vita in morte sumus, quem quærimus adjutorem nisi te Domine, qui pro peccatis nostris juste irasceris.* Vide Cangium in *mediæ vita*, & Georg. Colvenerii notas ad Nideri formicarium, sub init.

b) De præpotenti Ordine Templariorum, sceleribusque incredibilibus, nec deductis ad liquidum, quæ in eos impacta sunt, & violenta eorum extinctione copiose satis PETRUS PUTEANUS, Paris. 1652. 4. cujus Historia condemnationis Templariorum ex Gallico Germanice etiam versa Francof. 1665. 4. & Gallice Amst. 1713. 12. recusa est: NIC. GURTLERUS in Historia Templariorum, Amst. 1691. & ex editione secunda auctiore, ib. 1703. 8. atque in singularibus dissertationibus B. ÆGIDIUS STRAUCHIUS, Witeb. 1669. JOH. CHRISTOPHORUS WICHMANSHAUSEN, ibid. 1687. & D. CHRISTIANUS THOMASIUS, Halæ Saxon. 1705. qui injuste extinctum non dubitat, quam in sententiam vide etiam JOH. HENRICUM BOECLERUM T. 3. diss. p. 455. seq. quicquid pro Viennensis Concilii sententiæ justitia disputent LUD. ELLIES DU PIN Tomo XI. Bibl. Eccles. p. 23. & NATALIS ALEX. Sec. XIII. & XIV. diss. 10. T. 7. p. 506. seq. aliique Romanarum partium scriptores Bzovius, RAYNALDUS, &c. Non omittendum complura ad notitiam hujus causæ legi etiam in Tomo tertio splendidæ collectionis fœderum, conventionum aliorumque monumentorum historicorum Angliæ, editæ à THOMA RYMERO, cujus primus Tomus ab A. 1101. incipit, decimus sextus sive ultimus desinit in A. 1616.

quisitione in scelera Templariis imputata, & de bonis ipsorum diripiendis. De ordine sessionum trium in Concilio, & de variis in illo sancitis constitutionibus, ubi etiam contra *Petri Joannis Olivi*, qui *Joachimi* c) Abbatis discipulus erat, errores, & contra *Beguardos* & *Beguinas*, *Fratricellos* & *Dulcinistas*, à Dulcinio quodam ita dictos.

A.C.1312. †† *Tarraconense*, in quo *Templarii* sunt absoluti, redditus Ordinis sui fuere restituti, dummodo essent subjecti Episcopo loci. Actorum summarium duntaxat exhibet Cardinalis de Aguirre ex MS. in Tomo III. Concilior. Hispan. p. 546. Hujus Concilii non meminere scriptores rerum Hispanicarum, non Blanca, non Surita, non Mariana, quamvis de Templariorum causa sat prolixe disserunt. *Harduin.*

Ravennatense II. sub Raynaldo Archiep. pro disciplina & moribus Ecclesiæ reformandis. Capita XXXII.

1314. * *Parisiense* sub Philippo Senonensi Archiep. Capitula III.

Ravennatense III. sub Raynaldo Archiep. Capitula XX.

1315. * *Salmuriense*, sub Gaufrido Turonensi Archiep. Capitula IV.

* *Nugarolense* sub Gvilelmo Archiepiscopo Auscitano. Capitula V.

* *Silvanectense*, de causa Petri de Latiliaco, Catalaunensis Episcopi, suspecti de nece Philippi Regis Franciæ, suique prædecessoris. Epistolæ Ludovici X. Regis Francorum & Roberti de Curtenaco Remensis Archiep. invitatoriæ ad Concilium.

1316. * Articuli à Prælatis Angliæ oblati *Eduardo II.* Regi, una cum Regis ad eos responsionibus, de casibus, in quibus judex ecclesiasticus possit recognoscere, Regia prohibitione non obstante. Literæ Regis eadem de causa ad Justitiarios.

1317. * *Silvanectense*, à Remensis provinciæ Episcopis, contra invasores rerum ecclesiasticarum.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXIX.

Joannis XX. (vulgo XXII.) Papæ epistolæ 1] de beatitudine animarum

c) Jacobus à Lande & alii Joachimum ab hæresi absolvunt, Vide Natalem Alex. Sec. XIII. & XIV. diss. 2.

marum ſeparatarum palinodica declaratio, qua facta A. 1334. exſpiravit. 2] de bello Saracenis inferendo, ubi inſertæ litteræ Philippi Comitis de Anjou ad Pontificem. 3] ad capitulum eccleſiæ Pragenſis; & 6] ad Epiſcopum Pragenſem, de proceſſu Papæ contra Ludovicum Regem Romanorum (adde epiſt. ad Archiepiſc. Ravennatem apud Bzovium ad A. 1323.) 4] ad univerſum clerum de audienda confeſſione. 5] ad Epiſcopum Olomucenſem de decimis in regno Bohemiæ & comitatu Lucemburgenſi per triennium regi Johanni perſolvendis. 7] ad Archiepiſcopum Bituricenſem & alios Galliæ Epiſcopos ſuper negotio Epiſcopi Catalaunenſis Petri de Latiliaco.

*Rubricæ quinque partium Regiſtri Papæ Johannis XX. parte 1. epiſtolarum duarum de canonizatione B. Ludovici & Thomæ Confeſſorum Epiſcoporumque Toloſani & Herfordenſis. Parte 2. epiſtolarum LV. parte 3. epiſtolarum XXIII. parte 4. epiſtolarum CII. & parte 5. epiſtolarum XIII.

Ravennatenſe IV. ſub Raynaldo Archiep. Ravennatenſi, celebratum Bononiæ. Capitula XXIV. in quorum præfatione, traditur ſtatuta Conciliorum maxime Nicæni, CPolitani, Epheſini & Chalcedonenſis *ſicut quatuor Evangelia ſuſcipere ac venerari teneri Chriſtianos*, perinde ut in Ælfrici canone 33. (ad A. 1049.) *quatuor iſta Synodi adeo obſervandæ ſunt à CHriſti Eccleſia, ut quatuor CHriſti Codices.*

A.C. 1319.* *Toloſanum* ſub Joanne Raymundo de Convenis, Archiep. Toloſano. Acta nulla exſtant.

†† Decretum Inquiſitoris in partibus Toloſanis, adverſus libros Judæorum, qui appellantur *Talmudz*, propter errores & blaſphemias contra Dominum JEſum CHriſtum & ejus ſanctiſſimam genitricem Virginem Mariam & nomen Chriſtianum.

1320. **Senonenſe* ſub Gvilelmo de Meloduno Archiepiſcopo. Loci ſive capita IV. edita pridem cum ſtatutis Trecenſibus, Trecis 1530.

1321. **Londinenſe.* Præceptum Regis Edwardi II. ne quicquam in illius aut ſtatus coronæ vel regni præjudicium ſtatuant in Concilio,

cilio, faciant, aut quomodolibet ordinent. Waltheri Raynaud, Archiepiscopi Cantuariensis. Capita VIII.

A.C. 1322. *Apud Vallem Oleti* (Valladolid) *Palentinæ* diœcesis in Hispania, sub Gvillermo Sabinensi Episcopo, Papæ legato. Capita constitutionum XXVII.

* *Coloniense* sub Henrico Archiepiscopo Colon. ubi *Engilberti* Archiepiscopi Colon. synodalia statuta recipiuntur pro provincialibus, perinde ut factum A. 1266. De Engilberto illo, qui interfectus A. 1225. vide Surium 7. Nov.

1323. * *Parisiense*, sub Gvilelmo de Meloduno, Senonensi Archiepisc. Capitula IV.

Toletanum edidit Cardinalis Aguirre, quod ab Harduino & aliis collectoribus, ut omnia diœcesana post A. 1300. omissum est.

1324. *Toletanum* Provinciale, sub Joanne Archiepisc. & Primate Hispaniarum. Capita VIII.

1326. * *Avenionense*, à trium Provinciarum Episcopis. Capita LIX. edita pridem à Petro Gassendo post notitiam ecclesiæ Diniensis, Paris. 1654. Caput XXXVII. contra colligationes & conjurationes sive confratrias.

* *Marciacense* (Marsiac in Aquitania tertia seu Novempopulania) sub Gvilelmo de Flavacourt, Auscitano Archiep. Capita LVI. quorum quadragesimo secundo statuitur *S. Marthæ*, hospitis CHristi festum celebrandum 4. Kal. Augusti.

* *Silvanectense* sub Gvilelmo de Tria, Archiep. Remensi. Capita VII. quorum primum est Ordo celebrandi Concilii.

* *Complutense* sub Joanne Toletano Archiepisc. Capitula duo, quorum secundo confirmatur constitutio Concilii apud Pennam Fidelem A. 1302. de immunitate Ecclesiarum.

1327. * *Roffiacense* sub Arnaldo Burdegalensi Episcopo. Capitula duo pro ecclesiarum libertate.

†† *Tolosanum*, quo prohibitum exequias viri tanquam mortui celebrare, ut viventi sibi fecerat Escalquentius unus de consulibus civitatis Tolosanæ, atque postea factum à Carolo V. Imperatore, unde fallitur Gregorius Leti, qui lib. 19. vitæ Caroli V. ante eum nemini hoc in mentem venisse scribit.

Avenionense contra Petrum Corbariensem sive *Nicolaum V.* antipapam.

A.C. 1328. *Londinense sub Simone Mepham, Cantuariensi Archiep. Capitula XI. quorum primo festum diei Parasceves, secundo festum B. Mariæ Conceptionis, à prædecessore Anselmo additum, celebrari præcipitur.

1329. *Compendiense sub Gvilelmo de Tria, Remensi Archiep. Capp. VII

*Conventus Parisiensis Prælatorum & Baronum regni Franciæ, præsente Philippo Valesio Rege, de temporali ecclesiasticorum jurisdictione moderanda.

*Marcianense II. sub Gvilelmo Auscitano Archiepiscopo, super cæde Anesaucii Episcopi Adurensis.

1330. *Lamethense (apud Lamhith) sub Simone Mepham, Cantuariensi Archiep. Capita X.

1332. *Maghfeldense sub eodem Simone, Constitutiones tres, quarum prima de festis diebus per annum celebrandis.

Benedicti XI. (vulgo XII.) Papæ epistolæ sive definitiones 1] animas sufficienter purgatas clara DEI visione frui (Bzovius ad A. 1336. n. 9.) *2] de moderandis procurationibus visitantium ecclesias. *3] Capita XXXVIII. super reformatione *Canonicorum regularium S. Augustini* A. 1339.

1335. *Rotomagense, sub Petro Archiepiscopo. Capita XIII. quorum duodecimo statuitur, ut rectores ecclesiarum sint favorabiles ordinibus Mendicantium.

††*Salmanticense* sub Joanne Archiep. Compostellano. Canones XVII. Harduin. p. 1965.

1336. *Bituricense sub Fulcrando Archiep. Capita XIV.

*Apud Castrum Gonterii sub Petro Archiep. Turonensi. Capita XII.

1337. *Avenionense, à trium provinciarum Episcopis, capita LXX. in quibus capita quædam Avenionensis Concilii anni 1326. repetuntur. Capite 69. de Judæis pro medicina exhibenda non requirendis. Adde Concil. Vaurense A. 1368. can. 114.

1339. *Toletanum sub Ægidio Archiepiscopo. Capita V. quorum tertium est, ut ex qualibet cathedrali vel collegiata ecclesia saltem unus ex decem clericis assumatur, qui ad studia Theologiæ & Juris Canonici accedere compellatur.

1340. *Nicosiense* in regno Cypri, sub Helia Archiepiscopo. Confessio fidei. Statuta Concilii, capita VIII. Inter constitutio-

nes

nes Nicosienses, apud Labbeum pag. 2432. & Harduin. pag. 1753.

CPolitanum, præsente Andronico Imp. pro *Gregorii Palamæ* erroribus contra Barlaamum & Acindymum. Interfuisse Isidorum Patriarcham CPol. tradit Nilus in Synopsi. Confer, quæ de Palama ejusque oppugnatoribus dixi Volumine X. hujus Bibl. pag. 454. seq.

A. C. 1341. **Anglicanum*, provinciæ Cantuariensis, contra procurantes sibi beneficia antequam vacent.

Clementis VI. Papæ epistola ad omnes Archiepiscopos eorumque suffraganeos, de *flagellantium* hæreticorum condemnatione, data Avenione A. 1349. De hac secta auctor vitæ Clementis VI. apud Baluzium in vitis Paparum Avenionensium pag. 319. seq.

1342. * *Londinense* sub Johanne Stretfort, Archiepisc. Cantuariensi. Capita XII.

* *Londinense II.* sub eodem Johanne. Capita XVII.

1344. **Noviomense*, sub Johanne Remensi Archiepisc. Capita XVII. quorum 7) ne joculatores sive histriones candelas cereas tanquam res sacras deferant & processionaliter deportent adorandas. 12) ne miracula, quæ de novo dicuntur evenire, solemnizentur in publico, ordinario inconsulto. 14) contra laicos, qui clericos se fingunt. Mandatum Officialis Remensis. Ordinatio Archiepiscopi.

1345. *CPolitanum* adversus *Gregorium Palamam*, à Collectoribus Conciliorum omissum. Vide Jo. Boivin ad Nicephorum Gregoram p. 790.

1346. **Parisiense* sub Gvilelmo Senonensi. Capita XIII. ex tomo V. spicilegii Dacheriani. Capite ultimo confirmatur Johannis XXII. Papæ statutum de dicendo ter *Ave Maria*, tempore seu hora ignitegii, & indulgentiæ conceduntur dicentibus tunc *Pater noster* & *Ave Maria*, singulis diebus auctoritate Concilii triginta dies, & cujuslibet suffraganei, viginti dies in provincia Senonensi.

1347. ††*CPolitanum*, in quo Johannes Caleca Patriarcha de gradu dejicitur, quod *Barlaami* dogmata tueretur, & tomus synodicus conficitur, in quo *Acyndinus* & sequaces ipsius damnantur, *Gregorius*

rius Palamas recte ſentire declaratur. Acta Synodi refert Cantacuzenus lib. IV. cap. 23. Subſcriptiones Lambecius Bibl. Cæſareæ T. 6. pag. 28.

A.C. 1347. *Toletanum* ſive *Complutenſe*, ſub Ægidio Archiepiſcopo Toletano, Hiſpaniarum Primate & regni Caſtellæ Cancellario. Canones IV.

1350. †† *CPolitanum* in Blachernarum palatio Alexandrino, pro adſtruendis erroribus *Gregorii Palamæ* Archiepiſcopi Theſſalonicenſis, damnandisque Barlaamo & Acindyno. Edidit Græce & Latine Franciſcus Combefiſius in auctario noviſſimo Bibl. Patrum, Pariſ. 1672. fol. T. 2. p. 135--176. additis notis. Inde Harduinus, ſed ſine notis, non hoc tomo VII. ſed tomo XI. p. 283. Subſcriptiones Imperatorum Joannis Cantacuzeni & Joannis Palæologi, Calliſti Patriarchæ, & Epiſcoporum Metropolitanorum XXVI. & magni Chartophylacis & hypati Philoſophorum Emparis.

* *Patavinum* ſub Gvidone Cardinali, Papæ legato. Acta non exſtant.

Conſtitutiones Philippi *Nicoſienſis* in Cypro inſula, apud Labbeum pag. 2439. & Harduin. p. 1760. 1) de Franco, contrahente cum Græca. 2) ut nec Græcus Franco, nec Francus Græco miniſtrent ſacramenta. 3) de clericis manus injicientes in clericos. 4) ut in inſtrumentis manumiſſionum fiat mentio de ſigillo curiæ Eccleſiaſticæ.

1351. * *Biterrenſe*, ſub Petro Narbonenſi Epiſcopo. Hujus epiſtola ad Hugonem Biterrenſem & ad alios Epiſcopos. Epiſtola Concilii de ſuborta quæſtione ſuper prioritate ſedendi inter Epiſcopum Carcaſſonenſem & cæteros Narbonenſis ſedis ſuffraganeos. Canones VIII. repetiti fere ex Concilio Avenionenſi A. 1326. & A. 1337.

†† *CPolitanum* adverſus *Gregorium Palamam*, cujus ſynodi acta prolixe deſcribuntur à Nicephoro Gregora lib. XVIII. c. 5. & libris XIX. XX. & XXI.

* *Lambethenſe*, ſub Simone Cantuarienſi Archiepiſcopo, de clericis ſæculari judicio non ſubjiciendis.

Inno-

Innocentii VI. Papæ epiſtolæ 1) ad Cantuarienſem & Eboracenſem Archiepiſcopos, de celebrando feſto *S. Auguſtini* Confeſſoris in Anglia. 2) ad Prælatos Angliæ de celebrando feſto *S. Eduardi* Regis.

Conſtitutiones Eccleſiæ *Nicoſienſis* in Inſula *Cypro*, ſive *Synodicon Nicoſienſe* hoc loco pag. 1697. Harduinus exhibet, Labbeus (qui primus è MS. ediderat) p. 2376. In hoc 1] habentur Canones XXXII. de variis diſciplinæ Eccleſiaſticæ capitibus, quorum vigeſimum prohibet tibicines & cantatrices pro mortuis, Paganorum & Judæorum ritui conſonas. Canon XXVII. & XXVIII. fuit jam ſupra ad A. 1252. & 1253. 2] *Concilium Nicoſienſe* ſub Archiepiſcopo Raphaële, poſt cujus præfationem ſeqvuntur Conſtitutiones XXII. pro inſtruendis a) *Græcis.* 3] Conſtitutiones aliæ, quas memoravi ad A. 1251. 1248. 1254. 4] Concilium *Nimocienſe* ſub Gerardo Nicoſienſi Archiep. A. 1298. Canones XVII. 5] Conſtitutiones Petri Ruthenenſis Epiſcopi, Papæ legati, publicatæ in Nicoſienſi Synodo A. 1313. Canones XLII. 6] Conſtitutiones ab Joanne Archiepiſc. Nicoſienſi promulgatæ A. 1320. ſeqq. Capita XIX. & alia X. 7] Aliæ ad A. 1340. & 1350. ſupra memoratæ. Denique totum Synodicon hoc claudit Philippi Archiep. Nicoſ. conſtitutio, ut quilibet in ordine ſuo ſerviat, promulgata A. 1354.

A.C. 1355. *Toletanum* ſub Blaſio Archiepiſcopo Toletano. Capitula II.

1362. *Magfeldenſe* ſub Simone Cantuarienſi Archiep. Mandatum de *feſtis* celebrandis, cui ſimile fuit ad A. 1332.

Lambethenſe ſub eodem Simone, de ſalariis, à presbyteris annuatim percipiendis.

Urbani V. Papæ conſtitutio contra *pluralitatem beneficiorum.*

Concilia varia pro reformandis moribus, & præſertim tollenda beneficiorum pluralitate, variis locis celebrata.

1365. *Andegavenſe* ſub Simone Tornacenſi Archiep. Capitula XXXIV. quorum XVII. eſt contra clericos non reſidentes.

a) Confer Alexandri IV. Conſtitutionem Cypriam, de qua ad A. 1260.

A.C. 1367. *Eboracense* sub Johanne Archiep. Eboracensi. Capita X. & capitis ultimi in alio Concilio Provinciali modificatio.

1368. *Vavrense*, à trium provinciarum Auxitanensis, Narbonensis & Tolosanensis Episcopis. Urbani V. Papæ & Petri Narbonensis epistolæ invitatoriæ ad Concilium, cum quorundam Episcoporum responsionibus. Constitutiones de fide Catholica & disciplina ecclesiastica, capitibus CXXXIII. Indulgentia à patribus Concilii concessa fidelibus, qui conferrent ad instaurationem Ecclesiæ Cathedralis Vavrensis. Urbani V. epistola ad Archiepiscopos trium Provinciarum.

Condemnatio errorum triginta, in *Lambethano* Concilio facta à Simone Cantuariensi Archiepisc.

Gregorii XI. Papæ 1] Constitutio, qua Patriarchæ, Primates & Archiepiscopi prohibentur, crucem ante se ferendam curare in præsentia Cardinalium. 2] Epistola ad Cantuar. & Eboracensem Archiepiscopos, de celebrando festo *S. Augustini* Confessoris sub duplici officio. 3] Epistola ad Archiep. Cantuariensem & Episcopum Londinensem data A. 1377. ut procedant contra *Joannem Wiclefum*, a) deque illius erroribus inquirant. 4] ad eosdem, ut citent Wiclefum ad comparendum coram Papa. 5] alia epistola, cui subjuncti XIX. Wiclefi errores, ad enervationem totius Ecclesiastici status, Papa judice, tendentes. 6] Mandatum ad Cancellarium Universitatis Oxon. ut inquirat de Wiclefi erroribus eumque citet.

1374. * *Narbonense*. Petri Archiepiscopi Narbon. epistola, qua indicit Concilium. Gregorii XI. bullæ tres, cum copia literæ clausæ, super Concilio Provinciali celebrando. Canones XXVIII. plerique repetiti ex Concilio Vavrensi anni 1368.

1375. * *Unieiovienſe* in Polonia, sub Jaroslao Gnesnensi Archiepiscopo, in quo præter reformationem disciplinæ Ecclesiasticæ statutum, ut bini grossi de uniuscujusque marcæ proventu sacerdotiorum in sumtus belli Turcici conferrentur.

A.C. 1378.

a) Hæc contra Wiclefum acta rectius intelligentur, si quis conferat vitam ejus nuper in lucem editam Anglice Lond. 1720. 8. auctore Johanne Lewis, *history of the life and sufferings of John Wiclef.*

A.C. 1378. † *Urbani VI.* epistolæ III. de fugiendo Clemente antipapa, & * quarta de festo *S. Annæ* in Anglia celebrando.

* *Glocestriense* sub Simone de Sudbury, Cantuariensi Archiepisc. Decretum synodale, ut qui curæ animarum deserviunt, stipendiis suis contenti vivant.

1382. * *Londinense* sub Gvilelmo de Courtenay Cantuariensi Archiep. contra *Wiclefium*, cujus conclusiones hæreticæ & determinationi Ecclesiæ repugnantes decem, & erroneæ quatuordecim recensentur. Nomina Episcoporum VIII. Magistrorum in Theologia XVII. baccalauriorum in Theologia VI. Doctorum Juris Canonici & Civilis XIV. qui Synodo interfuere. Potestas data à Richardo Rege Angliæ, ad arrestandum quoscunque prædicantes hæresin, seu sustinentes conclusiones damnatas.

1386. *Saltzburgense* sub Pilgrino Archiep. Capita XVII.

1388. *Palentinum* sub Petro de Luna anticardinale in Hispania (qui Clementi antipapæ tunc adhuc adhærebat). Rubricæ sive Capita VII. quorum tertio forma tonsuræ clericalis definitur.

Bonifacii IX. Papæ epistola pro Ecclesia Parisiensi. Aliæ quinque à collectoribus Conciliorum præteritæ exstant in tomo VI. spicilegii Dacheriani p. 49. 54. 57. 117. 118.

1391. * *Londinense* contra presbyteros stipendiarios. Gvilelmi de Courtenay Synodica ad Episcopum Londinensem.

* *Parisiense*, jussu Caroli VI. Francorum Regis, ad sedandum schisma, cum post Clementem antipapa esset *Petrus de Luna* sive *Benedictus XIII.* Ex Dacherii tomo sexto spicilegii.

1396. * *Londinense* sub Thoma de Arundelio, Cantuariensi Archiepisc. adversus articulos Wiclefi XVIII. excerptos ex ejus Trialogo.

1399. * *Cantuariense*, à Capitulo Cantuariensi, cum Archiepiscopus exularet, in quo questus est clerus, quod valde premeretur, tum à ministris Regiis, tum à Pontifice: & inter alia postulatum, ut dies *S. Georgio* Martyri festus per totam Angliam haberetur.

1400. 1402. 1404. * Concilia *Anglicana*, quorum primo decima cum dimi-

dimidiata Regi concessa, duobus posterioribus itidem pecunia ob graves sumtus in seditiosis bello reprimendis contributa est.

A.C.1404. * *Parisiense*, de privilegiis exemtorum tempore schismatis, articuli conclusi VII.

1405. **Pragense* sub Sinkone Archiepiscopo Pragensi adversus Schismaticos, qui contra Innocentium VII. cum *Petro de Luna* sive *Benedicto XIII.* facerent. Vide Innocentii epistolam ad Sinkonem apud Raynaldum.

Gregorii XII. Papæ epistola ad Petrum de Luna antipapam, de unione. (Alias Gregorii hujus epistolas binas ad Imp. Sigismundum & Ludovicum Bavariæ Ducem, ex MS. Vindobonensi edidit Rev. Hermannus von der Hardt tom. 2. Concilii Constantiensis p. 463. & 465. quas sine causa falsi suspectas pronunciat Harduinus.) Plures occurrunt in Actis Conciliorum Aquilejensis & Pisani A. 1409. & Constantiensis A. 1415. seq. & apud Bzovium, Raynaldum, Waddingumque & Theodoricum de Niem.

Benedicti XIII. antipapæ ad Angelum Corarium sive Gregorium XII. epistola, aliaque ad eundem inserta literis ad Paulum Lucensium Dynastem. Aliam ad Universitatem Parisiensem edidit Dacherius T. 6. spicilegii. Aliæ obviæ in actis Concilii Constantiensis, & apud Bzovium & Raynaldum in annalibus, atque apud Theodoricum de Niem libris quatuor de schismate.

1408. **Parisiense* pro tollendo schismate. Declaratio contra fautores Petri de Luna, ex tomo 6. spicilegii Dacheriani.

**Oxoniense* (al. *Londinense*) sub Thoma Arundelio Archiep. Cantuar. Constitutionum Capita XIII. Commissio Episcopo Londinensi ad publicandum constitutiones prædictas.

†† *Remense*, cujus summarium exhibet Cl. Marlot, Metropolis Remensis T. 2. p. 688.

1409. *Aquilejense*, à Gregorio XII. pro tollendo schismate. Ejusdem Gregorii tres epistolæ. Sententia Concilii contra antipapas Robertum Gebennensem, Petrum de Luna & Petrum è Candia.

Perpi-

Perpinianense sive *Aragoniense*, à Benedicto XIII. antipapa. Acta Concilii ex Hieron. Surita, Theodorico de Niem & Odorico Raynaldo.

* *Francofurtensis* Conventus, præsente Rege Romanorum Roberto, de eadem schismatis causa celebratus.

†† *Ad calcem hujus voluminis Harduinus* p. 1985--1992. *ex Conciliis Hispan. Cardinalis de Aguirre edidit* Constitutiones Synodales Fratris Arnaldi de Peralta, Episcopi Valentini, *promulgatas ab A. 1261. ad 1273. quæ supra ad A. 1261. commemorari debuissent.*

EDIT. HARDUINI TOMUS VIII.

A. C. 1409. *Pisanum* generale contra Petrum de Luna & Angelum Corrario, de Papatu contendentes ad invicem, seu verius colludentes, ut in tenore sententiæ sessione XIV. iterum iterumque statuitur: & sessione XVII. electus Petrus de Candia sive *Alexander V.* Sessiones XXIII. * Additiones ad Acta hujus Concilii, ex tomo 6. spicilegii Dacheriani, a) qui illa multo ampliora ex Gementicensi MSto edidit, & ex Odorici Raynaldi annalibus. Interfuere Concilio præter Cardinales XXII. & ambassiatores Regum Rom. & Bohemiæ, Francorum, Anglicorum, & Regis Ludovici, Regumque Poloniæ & Cypri, plurimorumque Ducum ac Principum; Patriarchæ Alexandrinus, Antiochenus, Hierosol. & Gradensis; Archiepiscopi & Episcopi plures centenis, Ambassiatores Patriarchæ Aquilejensis, Archiepiscoporum plurium Episcoporumq; & Universitatum ac Communitatum: nec non legatus Magistri de Prussia; Abbatesque & Generales Ordinum & Priores eorumque Procuratores, Magistri & Doctores innumerabiles. Provocatio Cardinalium à Gregorio XII. ad Concilium Oecumenicum exstat apud Labbeum p. 2258. & apud Harduin. p. 140.

a) Præter ea quæ Actis Pisani Concilii, Paris. 1612. 4. & ab Edmundo Richerio libro secundo Historiæ Conciliorum editis Dacherius addidit, & quæ ex Raynaldo Conciliorum editores adjunxere, operæ pretium est conferre, quæ ex MStis Vindobonensibus, Lipsiensibus & Gvelpherbytanis vulgavit Pisani Concilii Acta Rev. Herm. van der Hardt T. 2. Concilii Constantiensis p. 62--159. nec non Petri Puteani opus præclarum Paris. 1652. 4. editum, cui titulus: *Histoire du schisme qui a été en l'Eglise depuis l'an 1378. jusques en l'an 1428.*

Alexandri V. diploma, quo Concilii Acta confirmat apud Labbeum p. 2303. & Harduin. p. 186.

A.C. 1412. 1413. adversus Wiclefum & *Hussitas*. Johannis XXIII. synodale adversus Hussitas, quod reperitur etiam in bulla Martini V. *In eminentiæ*, ad calcem Concilii Constantiensis.

1413. *Londinense*, sub Thoma Cantuariensi, contra Lolardos & sectatores Wiclefi. Sententia adversus Joannem Oldcastell militem Dominum de Cobham, præcipuum Lolardorum fautorem.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XII.

1414. *Constantiense* generale, à die 16. Novembris A. 1414. usque ad Junium A. 1418. sessionibus XLV. prima A. 1414. secunda usque ad undevigesimam A. 1415. XX. usque ad XXVI. A. 1416. XXVII. usque ad XLII. A. 1417. & XLIII. XLIV. XLV. A. 1418. In hoc electus *Martinus V.* Papa & depositi Johannes XXIII. Gregorius XIII. & Benedictus XIII. ex quibus Gregorius ante Concilium finitum obiit, Johannes ex carcere profugus & Martino V. supplex ab eoque receptus in gratiam non diu post defunctus est Cardinalis, splendideque tumulatus: at Benedictus per septennium superstes schisma continuavit, post cujus mortem electus etiam fuit antipapa Clemens VIII. Præterea in Concilio damnata *Wiclefi* A. 1387. jam defuncti memoria dogmataque, carceri etiam injectus contra fidem datam Joannes Hussus, idemque & postea Hieronymus Pragensis vivus combustus est. Omitto alia in hoc Concilio agitata constitutaque, ut sessione XIII. *non obstantibus, quod CHristus sacram cœnam sub utraque specie instituerit, eundemque administrandi modum Ecclesia primitiva tenuerit, tamen consvetudinem Ecclesiæ, qua sub specie panis tantummodo à Laicis suscipitur, esse retinendam.* Interfuere huic Concilio, præter Principes eorumque legatos, Patriarchæ IV. Cardinales XXIX. Archiepiscopi XXXVIII. Episcopi CCXIII. Suffraganei LXXIII. Abbates CXVI. Generales quatuor Ordinum. Prælati quingenti, Magistri Theologiæ CCXVII. Doctores Juris Canonici & Civilis CCCLXI. ex Academiis XXXVII. Quæ sigillatim ordine gesta sunt in Concilio, rectissime petuntur

tuntur ex fastis, quos Venerandus Hardtius Tomo quarto Concilii Constantiensis præmisit & vir celeberrimus Jacobus Lenfant p. 709. seq. Gallice exhibuit. Apud eundem Hardtium tomo primo exstat *Theodori Vrie* Augustiniani Historia Concilii, cui ipse interfuit, Constantiensis, libris octo descripta ex editione Coloniensi per Jo. Kœlhof de Lubeck, A. 1484. fol. Historiam similem ab Equite aurato *Joanne à Wallenrod* scriptam, negat Hardtius reperire se potuisse. *Ulrici de Reichenthal* Canonici Constantiensis, qui & ipse adfuit Concilio, historia Germanice scripta, & in nominibus & insignibus eorum, qui præsentes adfuerunt, diligens, prodiit Augustæ Vindelic. 1483. atque iterum 1534. & Francof. 1575. fol. *Eberhardi Dacherii* itidem Germanice, & meliore ordine quam à Reichenthalio (ut Hardtius præf. ad Tom. V. judicat) digesta, necdum vidit lucem, quæ autem à *Johanne Stumpfio* vulgata est sine anni nota & temporis, eam Tiguri A. 1541. excusam Gesnerus annotavit. Vide Rev. Abbatis D. Jo. Fabricii Bibliothecam T. 2. p. 341. & de actis hujus Concilii collectis à *Gvilelmo Didier*, Marsolierium in libro Essais de literature T. 2. pag. 223.

Actorum hujus Concilii Epitomen Basileensis Concilii jussu A. 1442. adornatam, primus Latine edidit *Hieronymus de Croaria* JCtus Ingolstad. hortatu Conradi Summerhart Theologi Tubingensis & viri eruditi Jacobi Locheri, Haganoæ 1500. 4. non diu post recusam cum confirmatione Carolinæ, & ipsa Carolina Paris. 1506. 12. Exstant etiam editiones Hagenoensis A. 1510. & Mediolanensis A. 1511. hinc recusa hæc Epitome in tomis Conciliorum, & in recentioribus quidem maxime Labbei cum aliis excerptis & accessionibus. Præcipua Labbei laus, qui ex *Felicis Contelorii* collectione plura addidit, & Harduini, qui collatis Codicibus plura emendatius exhibet, non pauca etiam ex laudati *Hardtii* amplissimis Actis adjunxit, de quibus necessarium duxi, notitiam hoc loco pleniorem adjungere ex Rev. Abbatis Jo. Andreæ Schmidii T. 2. Sagittarianæ introductionis ad Hist. Eccles. p. 985.

Omnes

Omnes, inquit, qui aliquam in hoc concilio illustrando operam posuerunt, industria, eruditione, ingenio atque judicio superavit vir summe venerabilis *Hermannus ab Hardt*, Professor linguarum Orientalium in Helmstadiensi Academia celeberrimus & Præpositus Mariæbergensis. Is *magnum Oecumenicum Constantiense Concilium de universali ecclesiæ reformatione, unione & fide, VI. tomis comprehensum, auspiciis gloriosæ memoriæ Brunsvicensium Ducis* Rudolphi Augusti, *ex ingenti antiquissimorum & fide dignissimorum MStorum mole & profundis veteris illius avi tenebris*, præcipue ex actorum Codice avthentico in ipso Concilio Constantiæ exarato, quod suppeditavit laudatus Princeps, nec non ex Vindobonensi Joannis Dorre, alioque Gothano, quartoque Lipsiensi, diligentissime eruit ac recensuit. Prolegomena, singulis tomis, primo maxime præmissa, plenam dabunt lectori notitiam de MStis diversis, & operis distributione.

Tomo I. continentur: 1] *Theodorici Vrie* historia Concilii Constantiensis, libris VIII. 2] *Nicolai Clemangii* vota pacis ac emendationis in Constantiensi concilio quæsitæ. 3] Ejusdem opusculum de ruina ecclesiæ circa tempora concilii Constantiensis. 4] *Joh. Gersonis* opus de Simonia abolenda Constantiensis concilii ope. 5] Ejusdem opus de modis uniendi ac reformandi ecclesiam in Concilio universali. 6] *Petri de Alliaco* opusculum de difficultate reformationis in Concilio universali. 7] Ejusdem (rectius, ut ipse Hardtius postea agnovit, *Theodorici de Niem*) monita de necessitate reformationis Ecclesiasticæ in capite & in membris. 8] *Petri de Alliaco* canones reformationis ecclesiæ in Constantiensi concilio suscipiendæ. 9] Anonymi, ut apparet *Francisci de Zabarellis*, capita agendorum in Concilio generali Constantiensi de ecclesiæ reformatione. 10] Illustris Collegii Reformatorum Constantiensium de ecclesiasticæ disciplinæ reformatione statuta, sive geminum reformatorii Constantiensis protocollum. 12] Reformatorii Constantiensis Decreta de regiminis ecclesiastici emendatione. 13] Ejusdem Decretales de ecclesiastici status reformatione. 14] Gallicæ nationis declaratio de annatis non solvendis. 15] Anonymi epistola ad Sigismundum Imperatorem de emendandis ecclesiasticorum moribus. 16] *Pilei* * Parænesis ad Sigismundum Imperatorem de reformatione ecclesiæ in Constantiensi concilio prosequenda. 17] *Stephani de Praga* oratio de maturanda ecclesiæ emendatione.

18] *Ma-*

* Archiepiscopi Genuensis.

18] *Mauritii de Praga* consilium de ecclesiastico statu mature emendando. 19] Oratio *Petri de Bruxellis* de impendente in clerum calamitate ob corruptissimos ejus mores. 20] *Bernhardi Baptisati* invectiva in corruptum illo tempore clerum, in Constantiensi concilio emendandum. 21] *Theobaldi* conquestio de nimis diu dilata in Constantiensi concilio cleri reformatione. 22] *Jacobi*, Episcopi Laudensis, idea melioris summi Pontificis in Constantiensi concilio eligendi. 23] *Martini V.* Papæ regula cancellariæ. 24] Germanicæ nationis articuli de reformatione supremi regiminis ecclesiastici. 25] Martini V. Papæ reformatio Constantiensis in capite & curia Romana, nationibus in concilio oblata. 26] Germanicæ nationis & Martini V. Papæ concordata, quoad ecclesiastici regiminis emendationem facta. 27] Anglicanæ nationis & Martini V. concordata Constantiensia. 28] Monachorum Benedictinorum capitulum Constantiense de visitatione ac reformatione monachorum S. Benedicti. 29] *Richardi Ullerstoni* petitiones, quoad reformationem ecclesiæ militantis.

Tomo II. 1] *Henrici de Langenstein* de Hassia consilium pacis, de unione ac reformatione ecclesiæ in concilio universali quærenda. 2] Acta pleniora concilii *Pisani* Anno CIↃ CCCC IX. celebrati, quod proximum Constantiensis fuit initium atque fundamentum. 3] Anonymi calcaria, Sigismundo & Constantiensi concilio addita. 4] Anonymi obtestatio Constantiensis Concilii, ut tres dissidentes Pontifices removeat. 5] *Andreæ Lascharis* oratio de pace ac unione ecclesiæ per Sigismundum Imp. Constantiæ paranda. 6] Ejusdem oratio parænetica ad *Johannem XXIII.* Papam, de humilitate Papam decente, spontaneave Papatus abdicatione. 7] *Nic. de Dinckelspubel* oratio ad *Sigismundum*, de autoritate Imperatoris res concilii gubernandi, &c. 8] Cardinalium aliorumque Magnorum consultationes, de *Johanne*, *Gregorio* & *Benedicto*, ad Papatus resignationem adigendis. 9] *Johannis XXIII.* diplomata, Principibus quibusdam Germanis ante fugam data, quibus illos sibi devinciret. 10] Ejusdem machinæ, ad concilium Constantiense dissolvendum compositæ. 11] Constantiensis concilii acris contentio pro integritate concilii servanda, contra Johannis fugitivi insidias. 12] *Benedicti Gentiani* publicus dolor ex fuga Johannis XXIII. è concilio. 13] Cardinalium aliorumque Prælatorum disputationes de Jure Cardinalium, &c. 14] *Theoderici à Niem* invectiva in diffugientem e Constantiensi concilio Johannem XXIII. 15] Ejusdem opus de vita ac fatis Constantiensibus Johannis Papæ XXIII, usque ad fu-

gam & carcerem ejus, &c. 16] *Gregorii XII.* epiſtolæ ad Sigiſmundum Imp. & Bavariæ Ducem, aliorumque ad Gregorium de ſchiſmate tollendo, ac pace eccleſiæ per Conſtantienſe Concilium paranda. 17] *Gerſonis* oratio propemptica, habita ante iter Sigiſmundi e Concilio in Hiſpaniam, de jure & praxi Conſtantienſis concilii in componendis rebus arduis, &c. 18] *Sigismundi* Cæſaris & legatorum Conſtantienſis concilii Acta Hiſpanica in negotio Benedicti ad ceſſionem perducendi. 19] *Jo. Gerſonis* demonſtratio, publice facta in concilio, Petrum de Luna ſive *Benedictum XIII.* eſſe hæreticum & Papali dignitate exuendum. 20] Cardinalium conſultationes, de novo Pontifice in Conſtantienſi concilio eligendo. 21] *Martini V.* recens in concilio electi Papæ, diplomata, de beneficio decimarum, quæ ex Cleri Germanici reditibus Cæſari pro infinitis laboribus tribuit. 22] *Johannis Abundi, Johannis de Waldow, Georgii comitis de Hohenloe,* commiſſariorum Martini V. & executorum, mandatum decimarum, Clero Germano promulgatum. 23] *Dominici de S. Geminiano* Apologia pro Clero Germano, ſive repudium decimarum, diplomatibus Martini V. oppoſitum.

Tomo III. De rebus Conſtantienſibus *Huſſi:* a) 1] *Jacobi*, Epiſcopi Laudenſis, oratio in ſupplicium Huſſi, coram Sigiſmundo & toto concilio dicta. 2] De rebus Conſtantienſibus *Joannis Parvi*, Galli. 3] De rebus *cruciferorum* de Pruſſia. 4] *Ladislai*, Regis Poloniæ, & *Witoldi*, Magni Ducis Lithuaniæ, de cruciferis querela. 5] Eorundem epiſtola ad Cæſarem Rupertum de cruciferorum invaſionibus. 6] *Pauli Voladimiri de Cracovia* demonſtratio, cruciferis oppoſita, infideles armis & bello non eſſe ad Chriſtianam fidem convertendos, nec eorum bona illo nomine occupanda. De rebus *Brigittæ*, Conſtantiæ tractatis: 7] *Gerſonis* diſſertatio de probatione ſpirituum, deque viſionibus ac revelationibus novis caute dijudicandis De rebus Conſtantienſibus recantantium aut proteſtantium in rebus fidei: 8] *Gerſonis* judicium, de proteſtatione & revocatione in negotio fidei, &c. De rebus *Hieronymi Pragenſis*: 9] *Jacobi*, Epiſcopi Laudenſis, oratio in ſupplicium Hieronymi Pragenſis. 10] *Poggii Florentini* epiſtola ad Leonardum Aretinum de admirabili animi præſentia in Hieronymo Pragenſi, coram judicio & in buſto. De rebus *Calendariographorum* Eccleſiaſticorum: 11] *Petri de Alliaco* exhortatio ad concilium ſuper correctione Calendarii propter ingentes ejus errores. De rebus *flagellariorum* ſeu crucifratrum, inprimis Vincentii Ferrerii: 12] *Jo. Gerſonis* epiſtola

a) Conferenda Jo. Huſſi & Hieronymi Pragenſis opera poſt edit. A. 1558. recuſa Norberge 1715. fol.

ſtola ad Vincentium Ferrerium, qua eum a ſecta hac abſtrahere & ad concilium Conſtantienſe pellicere allaboravit. 13] Ejusdem molle conſilium, de convincenda flagellantium ſecta. 14] De rebus *Matthæi Grabon*, ordinis Prædicatorum ejusque errorum revocatio. 15] De rebus *Ciſtercienſium*: Anonymi monachi ordinis Ciſtercienſis propoſitio affirmativa, quod monachi Ciſtercienſes poſſint propria poſſidere bona. 16] Magni Monachorum Viſitatoris conſtitutio negativa, quod Monachi propria non debeant poſſidere bona. 17] De annuis penſionibus monachorum ac monialium aliisque ſubſidiis, quibus privatim fruantur, deciſio media. 18] De rebus *Jo. Wiclefi*, Angli: Theologorum Conſtantienſium brevis cenſura XLV. articulorum Wiclefi. 19] Eorundem diffuſa condemnatio XLV. articulorum Wiclefi. 20] De rebus *Jacobelli* ſive *Jacobi de Miſa*: Anonymi Theologi longa epiſtola ad Jacobum de Miſa, Bohemum, contra Communionem plebis ſub utraque. 21] *Andreæ Brodæ* diſputatio Academica contra Jacobum de Miſa, contra communicationem plebis ſub utraque ſpecie. 22] *Jacobelli* ſive *Jacobi de Miſa*, alias *de Strziebro*, vindiciæ contra Andream Brodam, Theologorum Conſtantienſium concluſiones contra Jacobum de Miſa & ejus doctrinam de communione plebis ſub utraque ſpecie. 23] *Jacobi de Miſa* Apologia pro communione plebis ſub utraque ſpecie. 24] Anonymi Theologi tractatus tres contra Jacobum de Miſa, & ſpeciatim contra ejus doctrinam de communione laicorum ſub utraque. 25] Univerſitatis Pragenſis confeſſio de communione ſub utraque. 26] *Gerſonis* Conſilium publicum, Theologis datum, cauſam Jacobi de Miſa & Bohemorum uberius diſcutiendi. 27] *Mauritii de Praga* tractatus contra Jacobum de Miſa, de Communione corporis & ſanguinis CHriſti. 28] Ejusdem tractatus duo contra librum Jacobi de Miſa, de communione calicis in Plebe Chriſtiana. 29] *Jacobi de Miſa* opus de vera exiſtentia corporis & ſanguinis CHriſti in S. Cœna.

Tomo IV. Corpus Actorum & Decretorum magni Conſtantienſis Concilii, ſeſſionibus generalibus XLV, congregationibus ferme millenis confectum. Seſſione I. actum de rebus in Concilio tractandis, nempe Reformatione, Unione & Fide. Seſſione II. de unione eccleſiæ, deque Johannis Papæ XXIII. ceſſione à Papatu. Seſſione III. usque ad XII. de fuga Johannis Papæ XXIII. e Concilio, de concilii confirmatione, de Hieronymi Pragenſis ſalvo conductu, de Wiclefi libris condemnatis, de Johanne Papa ob crimina citato, accuſato, de Papatu dejecto, & ad perpe-

tuos carceres condemnato. Sessione XIII. de interdicto calice sacro, per Jacobum de Misa nuper Bohemis tradito, aliisque, Hussi præsertim, rebus. Sessione XIV. de Gregorio XII. Papa, sponte Papatu abeunte. Sessione XV. de Hussi rogo & Johannis Parvi doctrina damnata. Sess. XVI. & XVII. de memorabili itinere Cæsaris Sigismundi in Hispaniam, ob Benedictum XIII. Papam sede movendum, & unionem ecclesiæ parandam. Sessione XVIII. usque ad XXI. de Hieronymi Pragensis busto, aliisque rebus variis. Sessione XXII. usque ad XXIV. de unione ecclesiarum Hispanicarum, cum reliquis in Concilio facta. Sess. XXVII. usque ad XXXVIII. de Benedicto XIII. Papa de Papali sede dejecto, aliisque rebus. Sess. XXXIX. & XL. de ecclesiastici status reformatione. Sessione XLI. usque ad XLV. de Martino V. Papa in Concilio electo, ac reformatione per eum conficienda.

Tomo V. 1) Res securitatis Constantiensis, quam Johannes Papa XXIII. ante adventum ad concilium pro se & sua curia a Constantiensi Magistratu per Cæsarem Sigismundum quæsivit & obtinuit. 2) Cæsaris *Sigismundi* epistola ad Constantienses. 3) Postulata Papæ *Johannis XXIII.* pro sua securitate. 4) Consensus, decreta & promissa, nec non juramenta Senatus Constantiensis pro securitate Papæ. 5) *Gebhardi Dacherii* historia Latina Magnatum Concilii Constantiensis. 6) Brevis descriptio hospitum in Constantiensi concilio, fatorum & annonæ. 7) De admirabili ordine ac distributione Constantiensis concilii, in consultando per V. nationes, Germanicam, Gallicam, Italicam, Anglicam & Hispanicam. 8) Gallicæ nationis protestatio contra Anglos, proprium jus suffragii & peculiaris nationis sibi in concilio vendicantes. 9) Anglicæ nationis vindicatio sui juris, quoad propriam in concilio nationem. 10) Propositio in concilio facta de commoda divisione orbis Christiani secundum quatuor terræ plagas. 11) De celebritate congregationum ac sessionum publicarum. 12) Apparatus & pompa in sessionibus Constantiensis concilii. 13) Solennes virorum illustrium orationes varii argumenti, in publica concilii panegyri recitatæ: 14) *Manfredi de la Cruce* oratio ad Sigismundum Cæsarem, qua Dux Mediolanensis se Cæsaris vasallum & subditum publice agnovit. 15) *Jacobi*, Episcopi Laudensis, oratio in exequiis Cardinalis Barensis, dicta, de honesta ecclesiasticorum vita. 16) *Antonii de Mercede* parentatio in exequiis Ferdinandi Aragoniæ Regis, Constantiæ in concilio habita. 17) *Alberti de Bon-Christianis* oratio coram Papa Martino V. de passione

CHristi

CHristi, & corrupto Ecclesiæ statu habita. 18) De comitiis Principum Constantiensibus sub concilio. 19) Diplomata *Johannis* Papæ de duabus scholis Brunsvicensibus. 20) Varia *Sigismundi* Privilegia, Brunsvicensibus in concilio Constantiæ impertita. 21) *Güntheri*, Comitis *de Schwartzburg*, sententia decisiva, Constantiæ promulgata, de Judæis, qui Goslaria Brunsvigam concesserant. 22) Constantiensis Concilii epistola ad Ernestum Austriæ Ducem, de fuga Friderici & Papæ Johannis e Concilio. 23) De Principum investituris, Constantiæ in concilio a Cæsare peractis, ludis equestribus, comœdiis, rosis aureis a Pontificibus Constantiæ in concilio consecratis, *Brigittæ* canonisatione, & similibus spectaculis. 24) Descripta splendidissima investitura *Friderici I.* Burggravii Nurembergensis, a Cæsare Sigismundo Constantiæ in publico foro solennissime creati *Electoris Brandenburgensis*.

Tomo VI. De autoritate Constantiensis Concilii, ex indicentium, Cæsaris & Pontificis, jure atque potestate. 1) Edictum universale *Sigismundi* Imp. quo omnes ad concilium citati, & securitas iisdem promissa. 2) Ejusdem epistola ad Gregorium XII. qua ille ad concilium vocatus. 3) Ejusdem epistola ad Carolum VI. Galliæ Regem, qua concilium denunciatum, & legati ejus ad illud invitati. 4) Bulla *Johannis XXIII.* Papæ, qua Constantiense concilium indixit, & omnes ad illud convocavit. 5) De autoritate Constantiensis concilii ex decretorum ejus virtute, pondere atque valore. 6) De fatis Sessionis IV. & V. 7) *Petri de Alliaco* tractatus de ecclesiastica potestate. De jure concilii & ecclesiæ. 8) *Gersonis* tractatus de potestate ecclesiastica, in Concilio scriptus & editus. 9) De variis concilii Constantiensis fatis. 10) *Andreæ*, Episcopi Magorensis Hispani, vastum opus, *Gubernaculum Conciliorum*, novem partibus constans, quarum *prima* agit, de jure concilii in emendationem ac reformationem status ecclesiastici; *secunda*, de officio concilii, quoad reformationem ecclesiastici regiminis; *tertia*, de necessitate frequentium conciliorum generalium, pro emendando ecclesiastico statu; *quarta*, de IV. Conciliis Apostolorum; *quinta*, de aliis Conciliis Orientalibus & Occidentalibus, comparatis cum recentiorum temporum conciliis, horumque potiori necessitate; *sexta*, de iis, qui habeant in conciliis præsidere & definire; *septima*, quis habeat convocare concilia; *octava*, qui teneantur venire ad concilia; *nona*, qui possint concilia dissolvere.

Hæc monumenta singula magnam partem antehac inedita in lucem produxit, integraque edidit bona fidé & pluribus eruditis observationibus, notis & de auctoribus eorumque vita monitis auxit ornavitque laudatus *Hardtius* in Actis Concilii Constantiensis, de quibus, cum in lucem prodirent, certatim dixere eruditorum diaria, Journal de Berlin A. 1698. p. 378. Acta Eruditorum A. 1700. p. 241. Journal des Savans A. 1701. pag. 10. 18. 48. 56. 88. 94. nec non D. *Jo. Fabricius*, Helmstadiensis Theologus, T. 2. Bibliothecæ suæ pag. 342. seq.

Ex Hardtii præcipue collectione (adhibitis etiam áliis monumentis, ut Jo. Gersonis operibus, & Jo. Juvenalis de Ursinis & Engveranti Monstreletii, & vita MS. Imp. Sigismundi per Eberhardum Windeck: & Bohuslao Balbino de rebus Bohemicis, & de rebus Polonicis Johanne Dlugosso, aliisque præclaram suam Historiam Constantiensis Concilii, lingva Gallica adornavit vir eruditus & celebris *Jacobus Lenfant*, Amst. 1714. 4. de quo itidem consuli diaria eruditorum poterunt, ut Journal Literaire T. 2. pag. 311. Journal des Savans A. 1714. mense Augusto p. 150. Acta Eruditorum Latina ejusdem anni p. 279. & Germanica T. 2. p. 886. Memoriæ denique Trevoltinæ A. 1714. mense Decembri, p. 2039. quæ cum nonnulla in Lenfántio notássent, edidit ille Apologiam Amst. 1716. 4. Ab eo tempore plura cum eo monumenta communicavit celeberrimus vir *Jacobus Christophorus Iselius*, Theologus Basileensis, unde pleniorem hujus concilii historiam editionemque novam moliri traditur in Bibliotheca Historico-Theologica Bremensi T. 2. pag. 317. *Stephanus* quoque *Baluzius* pleniora Concilii hujus Acta in lucem edere voluit, cujus conatibus mortem viri præstantissimi A. 1718. intercessisse, est sane dolendum. Eo ipso anno prodiit Gallice *Nouvelle histoire du Concile de Constance, par Mr.* Bourgeois du Chastenet, *Avocat au Parlement*, Paris. 1718. 4. de quo vide, si lubet, Diarium Hagense, Europe Savante A. 1718. Septembr. p. 3. seq. Acta Erud. illius anni p. 433. Journal des Savans p. 646. Francofurtensem editionem Germanicam necdum vidi, de qua in Bibl. Germanica, Gallice edita Amst. A. 1720. T. 2. p. 184. *Il paroit ici une traduction Allemande des Histoires du Concile de Constance de Mrs.* Lenfant & Bourgeois de Chastenet, *accompagnée de plusieurs remarques.* Servatur etiam Francofurti in Bibliotheca locupletissima Nobilissimi viri Zachariæ Conradi ab Uffenbach apographum Actorum Concilii Constantiensis collectorum à *Joanne Andrea* Monacho Ratisbonensi, plurima Clarissimo Hardtio haud

visa

visa complectens, 2. volum. in fol. de quibus vide Catalogum Bibl. Uffenbachianæ T. 2. p. 46--61. Nota etiam, quæ de Actis hujus Concilii apud Raynaidum, quæque apud Spondanum ex Bibl. Abbatiæ S. Victoris: apud Bzovium ex Cerretani collectione, & apud *Eman. Schelstratenum* a) ex Vaticanis Codicibus afferuntur, & quæ novissime Edmundus Martene ad Concilium hoc vulgavit in novo suo anecdotorũ thesauro, & quæ Jo. Cochleus in historia Hussitarum ab A. 1346. deducta ad A. 1527. & Mogunt. 1549. fol. edita. Zach. Theobaldus de bello Hussitico ab A. 1401. ad 1517. Germanice, editione tertia Norimberg. 1624. 4.

A. C. 1415. **Henrici Chichley* Cantuariensis Archiep. constitutio pro festo S. Georgii martyris duplici, & de festis SS. Davidis & Ceddæ Episcoporum 2. Martii, & S. Wenefredæ 3. Nov. 2] Ejusd. A. 1416. super approbatione & insinuationibus testamentorum. 3] contra hæreticos. 4] pro festo S. Joannis Beverlaci. 5] Ejusd. A. 1417. pro graduatis in Universitate Oxon. & Cantabrigiensi, ut in Ecclesiasticis promotionibus eorum habeatur ratio.

**Bituricense*. Prælatorum Ecclesiæ Gallicanæ epistola ad Carolum VI. Regem Galliæ, pro obtinenda libertate quadraginta solidorum pro qualibet cauda vini de novo impositorum. Ex Dacherii T. 4. spicileg. p. 314.

1419. † *Cantuariense*, de quo Labbeus p. 349.

1420. *Saltzburgense*, in causa fidei ac morum. *Eberhardi* Archiepisc. Constitutiones XXXIV. ex quibus trigesima secunda est contra

a) Edidit Schelstratenus duplicem disquisitionem de Actis Concilii Constantiensis & de sententia Sessionis IV. & V. ubi de auctoritate Concilii supra Papam agitur, Antw. 1683. 4. Rom. 1686. 4. Contra Schelstratenum auctoritatem Concilii infra Papam deprimentem disputant Ludov. Maimburgius, Richerius, Natalis Alexander, Ludov. Ellies du Pin, aliique bene multi. Sane in MStis Concilii Codicibus Wolfenbüttelensi, & Abbatiæ S. Victoris, aliisque non inficiandis hæc leguntur verba: *Ipsa Synodus in Spiritu S. congregata legitime, generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem repræsentans, potestatem à CHristo immediate habet, cui quilibet cujuscunque status vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & exstirpationem dicti schismatis.*

contra hæreticos Wiclefiſtas & Huſſitas. *Joannis* Præpoſiti & Archidiaconi Capita LIX. quorum ultimo prior Eberhardi contra Wiclefiſtas & Huſſitas confirmatur.

*Concilium Provinciale habitum in choro Eccleſiæ collegiatæ in *Caliſch*, *Gneſnenſis* in Polonia diœceſis. Proceſſus circa electionem Epiſcopi Strigonienſis. Canon de feſtis per annum celebrandis.

A.C.1421. † *Pragenſe* Huſſitarum. Vide Bzovium ad hunc annum.

Henrici Cantuarienſis ſecunda pro graduatorum promotione ordinatio. Ejusd. contra exceſſiva ſtipendia Capellanorum.

1422.* Capitulum Provinciale, pro reformatione *nigrorum Monachorum* Ord. S. Benedicti in Anglia.

1423.* *Henrici* Cantuar. Ordinatio pro decenti regimine & gubernatione tam advocatorum quam procuratorum, & cæterorum miniſtrorum curiæ Cantuarienſis.

Colonienſis Eccleſiæ ſtatuta, ſub Theoderico Archiepiſcopo. Capita XI.

† *Gneſnenſe* Lancitiæ, contra Huſſitas; *Trevirenſe* & *Moguntinum*, de quibus Labbeus p. 359.

Papienſe ſive *Ticinenſe*, quod ob peſtilentiam *Senas* translatum ibique celebratum eſt. Acta *Senenſis* Concilii, edita cum actis Concilii Piſani, Pariſ. 1612. in quibus decretum de approbatione Proceſſuum & continuatione in *Huſſitas*. Statuta ſuper materia reductionis *Græcorum* ad Eccleſiam Rom. Inſtrumentum relationis de ambaſiata ſive legatione ad Græcos ex parte Papæ Martini V. Concluſiones novem, & Palæologi Imp. Græcorum reſponſio ad Papam. Inſtrumentum electionis civitatis Baſileenſis, pro celebratione Concilii generalis. Martini V. epiſtola ad Archiepiſcopum Toletanum. Ejusdem decretum de celebrando concilio Baſileenſi.

1425.* *Hafnienſe* ſub Petro Luckio, Archiep. Lundenſi, pro ſecuritate & reformanda diſciplina Eccleſiaſtica.

1428.* Reſponſio congregationis Prælatorum & aliorum virorum Eccleſiaſticorum per Ducem Bedfordiæ, tunc Regentem Franciæ, *Pariſios* vocatorum, ſuper præbendo conſenſu levandi

ſub-

subsidia, super clero sicuti super laicis; ex Dacherii Tom. 4. spicilegii p. 309. ubi mendose refertur ad A. 1406.

A. C. 1429. * *Parisiense* (aliis *Senonense*) apud Bernarditas Carolo VII. Francorum Rege, habitum à Joanne de Nantone, Senonensi Archiepiscopo. Statuta circa reformationem servitii Divini edita XLI.

†* *Rigense*, cujus meminit Crantzius XI. 16. Vandaliæ.

* *Dertusanum* (Tortosæ in Hispania) præside Petro de Fuxo Cardinali, Papæ legato: *Clementis* antipapæ bulla, qua cedit Papatu. Electio nova *Martini V.* per ejusdem antipapæ fautores. Actus reverentiæ & submissionis ab antipapa ejusque asseclis. Et actus absolutionis eorundem à Martino Papa. Alphonsi Regis Aragonum litteræ patentes octo. Acta Concilii & Constitutionum capita VIII. Interfuere Episcopi eorumque Vicarii XII. Pro Capitulis XIII. totidem Canonici & decretorum Doctores, Abbates XXIX. Magister Montesiæ, Magister Ordinis Mercedis & Prior Ecclesiæ B. Mariæ Mercedis in Barcinona.

1430. *Cantuariense*, sub Henrico Archiep. Ejus constitutio pro abolitione ponderis fraudulenti, vocati *auncell weight*.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXX. ET XXXI.

1431. Compendiosa enarratio, quomodo *Bohemi* vocati productique sint ad *Basileensem* Synodum, & quid illic egerint, nec non petitiones Bohemorum; ex Ortuini Gratii fasciculo rerum expetendarum & fugiendarum, p. 157. & 160. In eodem fasciculo p. 1. & in Æneæ Sylvii operibus exstant libri duo hujus *Æneæ Sylvii* (postea Pii II. Papæ) de Concillo Basileensi.

Basileensis Concilii generalis decreta & acta sessionibus XLV. ab A. 1431. ad 1442. ubi sessione ultima *Lugdunum* designatur locus futuri Concilii post triennium. Decreta Concilii Basileensis primus edidit Sebastianus Brant, Basileæ 1499. 4. quæ deinde repetita à Jacobo Merlino in prima Conciliorum

collectione. Ampliora deinde acta publicavit Petrus Crabbe, ac post hunc alii: nec dubium Binii etiam, Regiæ, Labbei & Harduini editionibus plura addi posse, uti Labbeo pag. 1013. & Harduino p. 1655. addenda oratio Joannis Cisterciensis Abbatis, quam in Concilio hoc habitam vulgavit Jacobus Hommey in supplemento Patrum p. 660--682. Sed ampliora longe exspectamus à doctissimis viris Hermanno ab Hardt, & cum quo celeberrimus Joh. Christophorus Iselius, Theologus Basileensis, inedita non pauca communicavit, Jacobo Lenfantio. Sigillum, diplomatibus hujus Concilii appensum, dabunt acta Sanctorum T. I. Junii p. 973. & Matthias Zimmermannus in libro de montibus pietatis p. 602. In hoc Concilio, quod septingentorum Episcoporum vocat Sguropulus p. 17. Historiæ Concil. Florentin. inprimis (sessione III. & seq. & XXXIII.) potestas & auctoritas Concilii generalis super Papam (confer decretum quinque conclusionum apud Harduin. p. 1305.) & quod invitum illud Concilium neque dissolvi, neque transferri aut prorogari à Papa possit, contra *Eugenium IV.* decernitur. Definitur itidem, durante Concilio neque Papam, si sedes vacaverit, alibi nisi in Concilio posse eligi, neque posse creare Cardinales aut creatos publicare; & (sessione XI.) teneri Papam per se vel per legatos interesse Concilio. Idem Eugenius, licet tres bullas contra Concilium promulgatas (vide sessionem XVI. & XXIX.) revocasset, depositus est A. 1439. eique surrogatus Amadeus Sabaudiæ Dux, inter Papas *Felicis V.* usus nomine. Vide sessionem XXIV. & XXXVII -- XL. Quæ vero de unione *Græcorum* procuranda tractari cœperunt, sessione XIX. & XXIV. XXV. successu caruere. De illis conferendus Augustinus Patricius in summa Concilii Basileensis cap. 40 -- 42. T. 13. Labbei pag. 1525. seq. & Harduin. T. IX. pag. 1115. S. Eucharistiam *sub una specie* dandam Laicis, ad confirmandum Constantiensis Synodi decretum statuitur sessione XXX. uti sessione XXXVI. definitur S. Mariam sine peccato originali conceptam, celebrandumque sexto Idus Decembris *festum Conceptionis*; & sessione XLIII. *festum Visitationis*, obeundum sexto Non. Jul. Sessione XXII. *Augustini de Roma*, Archiepiscopi Nazareni, condemnantur libelli tres, 1] de sacramento unitatis JEsu CHristi

&

& Ecclesiæ, sive de CHristo integro; 2] de CHristo capite & ejus inclyto Principatu; & 3] de charitate CHristi circa electos, & ejus infinito amore. Omitto alia varia in hoc Concilio vel statuta vel disputata. Bulla *Nicolai V.* super actorum in Concilio Basileensi approbatione, data est A. 1449. actisque subjicitur, una cum epistolis & responsionibus Synodalibus viginti, in quibus sexta ad Eugenium Papam, quod pro unione *Græcorum* non decet CPoli synodum celebrari, & 7] quod possit Concilium concedere indulgentias plenarias pro Græcorum unione. 10] contra Concilium *Ferrariense* ab Eugenio convocatum. Sequitur *appendix* in novem tributa partes, in *prima* articuli duodeviginti, quorum 8] continet avisamenta Conventus *Bituricensis* a) Prælatorum Galliæ anni 1431. sicut apud Harduin. p. 1949. & Labbeum p. 1429. ex Lud. Bailio traditur de Conventu *Bituricensi* altero A. 1438. pro recipienda *pragmatica* sanctione. b) Hinc parte *secunda*, epistolæ Concilii continentur à num. 19. ad 34. In his 31] *Carolina* pro personarum & bonorum Ecclesiasticorum securitate, sub latiore forma. Parte *tertia* à num. 35. ad 39. ambassiatorum Concilii epistolæ, in quibus promissiones factæ *Græcis* per ambassiatores Concilii, propositio ambassiatorum Concilii facta Græcis CPoli, cum articulis ambassiatorum Concilii: & articuli Imperatoris CPol. Pars *quarta* à num. 40. ad 47. habet Orationes in Synodo habitas, *quinta* à num. 48. ad 66. epistolas & bullas ab *Eugenio IV.* ad Concilium vel contra illud datas, *sexta* à num. 67. ad 83. epistolas *Sigismundi* Imp. qui Concilio sessione XIV. interfuit cum Imperiali paludamento, corona, sceptro, aureo pomo, nudoque ense, atque aliis Imperialibus insignibus; *septima* à num. 84. ad 103. epistolas variorum Principum ad Synodum, in quibus 84] Philippi Ducis Burgundiæ super *canonizatione Petri de Lutzenburgo.* 91. & 95] epistolæ binæ Imperatoris CPol. *Joannis Palæologi*, 100] *Constantini Palæologi* fratris,

Qqqq 2 99]

a) De hoc conventu Bituricensi Augustinus Patricius in summa Concilii Basil. cap. 8. de altero cap. 112.

b) Abrogationem *Pragmaticæ*, à Ludovico XI. Francorum Rege factam diu post conventum hunc *Bituricensem*, subjungit Labbeus p. 1432. ex Gagvino & Papyrio Massono; Conventum item *Aurelianensem* A. 1479. pro renovanda Pragmatica, celebratum sub eodem Ludovico XI.

99] *Josephi* Patriarchæ CPol. Pars *octava* à num. 104 ad 122. habet epistolas diversorum de Synodo Basileensi, in quibus 111. 115, 117. & 118] sunt de victis Taboritis & rebus Taboriticis. 119] *Trapezuntini Imp.* (qui corrupto nomine *Morann Megatonenus* appellatur) ad Eugenium Papam. 120] Commissio *Imperatoris Græcorum* facta uni ambasiatorum Concilii. 121] Commissio *Patriarchæ CPol.* Pars denique *nona* appendicis & ultima habet Orationes quatuor in Concilio Basileensi habitas, editasque pridem in Henr. Canisii tomo tertio & quarto antiquarum Lectionum: 1) *Joannis de Ragusio*, Ord. Prædicator. de Communione sub utraque specie. 2) *Ægidii Carlerii*, Decani Cameracensis, de corrigendis peccatis publicis. 3) *Henrici Kalteisen* Ord. Prædicator. de libera prædicatione Verbi DEI; & 4) *Joannis de Polemar*, Archidiaconi Barcinonensis, de civili dominio clericorum.

Summam Concilii Basileensis, quam jussu Francisci Piccolominei Cardinalis A. 1480. scripsit Secretarius ejus *Augustinus Patricius*, Canonicus Senensis, exhibent Conciliorum collectores, una cum actis Concilii Basileensis, *Ordinem Præmonstratensem* spectantibus, aliisque compluribus infra ad calcem Concilii Florentini. Nicolai vero Tudeschii Catanensis, Abbatis *Monacensis* ac denique Archiepiscopi *Panormitani*, & à Felice V. promoti Cardinalis, defuncti A. 1445. liber pro Concilio Basileensi, de potestate Concilii & Papæ prodiit Lugduni in 8. c) sine temporis nota, sicut etiam tractatus super materia sacri Concilii factus in Basilea per *Gaufridum de Monte electo*. Panormitani tractatum, licet libris prohibitis adscriptum in Indice Romano, atque adeo in Operum ejus editione & in Conciliorum collectionibus omissum, Gallice vertit recudendumq; dedit Jo. Garbaisius, Doctor Sorbonicus, Paris. 1697. Decreta & Acta Concilii Basileensis, cum præfat. Zach. Ferreri Subasiensis, edita Paris. 1512. 8. non diversa sunt ab iis, quæ supra jam notavi, excusa A. 1499. 4. cum præfatione Sebastiani Brandt.

EDI-

c) Hæc editio exstat Paris. in Bibl. Telleriana. De hoc Panormitani scripto vide Augustinum Patricium cap. 120.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXII. LABBEI XIII. ET HARDUINI IX.

A. C. 1438. *Ferrariense* 6. Octobr. Ferrariæ ab Eugenio IV. cœptum, & proximo Anno 1439. post sessionem XVI. translatum Florentiam, ibique continuatum, unde *Florentinum* celebriore etiam nomine solet appellari. Duas res hac Synodo maxime sibi proposuit Eugenius, unam ut Concilium Concilio Basileensi adhuc congregato opponeret, quod auctoritati Papæ derogare videbatur: alteram, ut *Græcos* spe subsidii facta in obsequium pertraheret. a) Præsens adfuit Imperator ipse Græcorum *Joannes Palæologus* (qui ad Basileense Concilium aliis missis navibus invitatus, ad Eugenium tamen Papam iter prætulit) cum *Demetrio* Despota, & *Josepho* Patriarcha CPol. aliisque Episcopis & viris Ecclesiasticis pluribus, qui à Syropulo p. 59. nominantur. Episcopos Orientis & Occidentis centum & quadraginta unum interfuisse, notat post Binium Lambecius VIII. p. 503. ubi Græcum MStum Codicem Actorum hujus Synodi commemorat, congruentem cum iis, quæ in Conciliorum tomis Romanis, Binianis A. 1618. & 1639, & Regiis, Labbeanis ac Harduinianis exstant; cum Latina versione *Jo. Matthæi Caryophili*. Auctor, ut Allatio persvasum, *Theodorus Xanthopulus*, magnus scevophylax. Acta, Gregorii XIII. jussu Græce primum edita Romæ 1577. fol. Latine vertit sed minus integre minusque emendate b) *Barthol. Abramus* Cretensis Græcus, Præsul Ariensis, cujus versio prodiit A. 1521. cum concilio Lateranensi, geritque titulum octavi Concilii generalis, & recusa in Conciliis Petri Crabbe utraque editione, nec non in Conciliis Surii, Nicolini Veneta & prima editione Binii legitur. Cum meliore deinde versione *Caryophili*, additis aliis, quæ mox memorabo monumentis, prodiit separatim Romæ duobus Volum. 1629. 4. & in Romanis ac recentioribus Conciliorum collectionibus. Inprimis

a) Confer Ducam Hist. Byz. cap. 31. p. 118. seq.

b) Multis mendis scatere notavit Arcudius p. 180. Concordiæ de VII. Sacramentis.

primis ἡ προτροπὴ ſive exhortatio Patriarchæ & Papæ decretum τὸ δέκρετον præmittitur, & diſceptatio *de igne purgatorio*. Seſſione I. *Beſſarionis* προσφώνημα ſive Oratio, quæ incipit: τῶν μεγάλων πραγμάτων. Seſſionibus deinde pluribus de additione in ſymbolo vocis *Filioque* potiſſimum diſputant pro Græcis Marcus Epheſius, Beſſario, Iſidorus Ruſſiæ, præter Ipſum Imperatorem CPol.: pro Latinis Andreas Rhodius, Julianus Cardinalis, Magiſter Joannes Epiſcopus.

Seſſione quinta veterum ſeptem Synodorum confeſſiones fidei afferuntur, ſexta ad locum Cyrilli Alex. ex epiſtola ad Joannem Antiochenum reſpondetur. Seſſione XVI. Decretum Papæ de Synodo Florentiam transferenda. Seſſione XVII. & cæteris, quæ habitæ ſunt Florentiæ usque ad poſtremam XXV, 24. Martii A. 1439. nihil fere niſi acris & ſubtilis de proceſſione Spiritus S. diſputatio occurrit.

Succedunt inde *Beſſarionis* Oratio dogmatica, pro unione & componenda controverſia de proceſſione Spiritus S. Incipit: Τὴν μὲν τῶν ἐκκλησιῶν; cum verſione Latina paullo liberiore ipſius Beſſarionis. Confer Allatium III. 3. de conſenſu pag. 931.

Ejusdem declaratio aliquorum, quæ in ſuperiore oratione continentur, quæ Græcis notiſſima, Latinis ignotiora ſunt. Latine.

Sententia Imperatoris, & Patriarchæ jam morituri, una cum aliis Epiſcopis unionem approbans.

Definitio Synodi, quæ incipit: εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ. Cum ſubſcriptionibus Papæ & octo Cardinalium, Imperatorisque CPol. & Epiſcoporum Orientis XVIII. Occidentis LVIII. Generalium Ord. Camaldulenſis, Minorū, Auguſtinenſium & Vallis umbroſæ, & Abbatum XLII. & Eccleſiaſticorum Græcorum, atque hegumenorum XI. additurque plures ante ſubſcriptionem diſceſſiſſe. Patriarcha vero Joſephus jam obierat. Mentio hujus definitionis apud Blondum decad. 3. lib. 10. p. 550.

De *Armeniorum* legatis cum Romana Eccleſia unionem deſiderantibus, de quibus confer Auguſtini Patricii ſummam ſive hiſtoriam

riam Conciliorum Basil. & Florentin. c. 102. qui c. 129. etiam meminit de legato Zare Jacob Regis *Æthiopiæ*, quem *presbyterum Joannem* vocant, Florentiam ad Eugenium Papam de unione missio.

Decretum *Eugenii* Papæ de fidei formula tradita *Armeniis*, quod incipit: c) *Exsultate DEO adjutori nostro.* Archiep. Hierosolymitani epistola ad Papam de eadem Armeniorum unione. Incipit: *Brevia duo sanctitatis vestræ.*

Georgii Scholarii Orationes IV. Græce & Latine, cum versione Jo. Matthæi Caryophili & præfatione ejusdem, qua duos fingit Scholarios, quod ab Eusebio Renaudoto abunde confutatum est, ut dixi Volum. X. pag. 760. & 344. seq. Oratio 1] adhortatio ad Synodum de pace, deque ferendo Græcis auxilio, incip. ἡ μὲν κοινὴ τῶν σοφῶν. 2] de unione dogmatica facienda non οἰκονομικῇ d) sive utcunque accommodata ad præsentem rerum faciem; incip. παρακαλεῖν μὲν ἐπὶ τὴν εἰρήνην ὑμᾶς. 3] de tollendis pacis impedimentis; incipit: πρῶτον μὲν ὦ πατέρες σεβάσμιοι. 4] de remediis pacis ineundæ; incip. ἃ μὲν τέως νενόμικα.

Josephi, Methonensis Episcopi, responsio ad libellum *Marci Eugenici*, metropolitæ Ephesini, Synodum Florentinam rejicientis. Incip. ὁ αἰδέσιμος οὗτος ἀνήρ. Verba Marci ipsa responsionibus Josephi præmittuntur.

Gregorii hieromonachi, magni Protosyncelli & πνευματικοῦ, sive a Confessionibus, qui postea creatus est Patriarcha, responsio ad ejusdem Marci Ephesii epistolam, cujus verba inseruntur: & Gregorii responsio subjicitur. Incip. Τὸ μὲν πρόοιμον τοῦ αἰδεσίμου ἐφεσίου. Confer, quæ de Marco Ephesio ejusque scriptis dixi Volum. X. p. 529. seq.

Acta Concilii Florentini Latine collecta, disposita & notis illustrata ab *Horatio Justiniano* Bibl. Vaticanæ custode primario, ex editione Rom. 1638. fol. Hæc pleraque ex suis schedis delibata atque

c) Oecumenicæ Synodi hoc decretum esse negat Natalis Alexander, Sec. XV. & XVI. diss. X. artic. 3.

d) Male οἰκουμενικῇ in prioribus ante Harduin. editt. Vide Lambec. VIII. p. 505.

atque se non nominato publicata, queritur Leo Allatius pag. 71. seq. contra Creyghtonum, ubi pleniora se editurum etiam promisit, quod tamen non est ab ipso factum. In parte secunda horum actorum habentur Collationes XXII. inter Latinos & Græcos ab *Andrea de sancta Cruce*, Patricio Romano & Consistorii advocato, expositæ per dialogum cum Ludovico Pontano. Omissæ autem sunt à Conciliorum collectoribus, quæ in editione Horatii Justiniani Romana p. 70. 322. & 382. obviæ sunt sex icones æri incisæ, quas inde repetiit Lambecius lib. VIII. p. 504. quibus profectio adventus & discessus Imp. CPolitani, & accessus supplex ad Papam, & ingressus legatorum Æthiopicorũ A. 1441. in urbem Romam, & traditio à Papa formulæ fidei, exhibentur. Post Collationes illas XXII. habentur *Joannis Provincialis* disputationes de primatu & potestate Papæ, & *Joannis de Turrecremata* de azymo & fermentato ac de transsubstantiatione. Decretum unionis cum subscriptionibus & *Philothei* Patriarchæ Alexandrini epistola ad Eugenium Papam. In parte tertia actorum habentur, quæ post Græcorum discessum gesta sunt: 1] Eugenii Papæ epistola ad omnes fideles, & 2] altera, quæ incipit: *Moyses vir DEI*, condemnata in Concilio Basileensi, sessione XXXVIII. 3] De *Armeniorum* legatione ad Papam. 4] Epistola Joannis Patriarchæ *Jacobinorum* ad Papam, Papæque decretum pro Jacobinis. 5] Super *Æthiopibus* Hierosolymis constitutis, & magni Æthiopum Regis Constantini sive Presbyteri Johannis oratoribus. 6] Epistola Eugenii Papæ ad Episcopos, in qua mentio impensæ factæ in Græcorum, Armeniorum, Jacobitarum & Æthiopum: tum *Maronitarum* & *Bosnensium* reductione ad sincerum fidei Catholicæ cultum. 7] Epistola ejusdem ad Joannem Palæologum Imp. & alia ad Episcopos Orientis. 8] Decretum ejusdem ad *Syros* de dogmate fidei, in Concilio Lateranensi A. 1444. cum constitutione pro Chaldæis & Maronitis A. 845.

Bessarionis Cardinalis ad *Alexium Lascarim Philanthropinum* Antidotus sive liber de successu Synodi Florentinæ & de processione Spiritus S. pro unione svadenda. Latina Bessarionis ipsius

ipsius versio incip. *Tu quidem non humanis solum rebus.* Græce & Latine hunc librum sive epistolam cum duplici versione auctoris altera, altera sua vulgavit Petrus Arcudius in Opusculis aureis Rom. 1630. & 1671. 4. ut dixi Vol. X. p. 402. ubi de aliis Cardinalis hujus scriptis, cujus librum contra Græcos hoc disticho perstrinxit Janus Lascaris p. 128. epigrammatum:

Insertus Grajis, in Grajos spicula torquet
Bessus: proditio hæc ambitionis opus.

**Appendix nova* Conciliorum Basileensis, Florentini, &c. in qua 1] *Augustini Patricii*, Canonici Senensis, summa sive historia Conciliorum *Basileensis, Ferrariensis* & *Florentini*, jussu Piccolominei Cardinalis, cujus secretarium agebat scripta A. C. 1480. & in CXL. capita tributa. Labbe pag. 1488--1616. & Harduin. pag. 1081--1198. 2] Acta Concilii *Basileensis* ad *Præmonstratensem* Ordinem spectantia. 3] Oratio *Gregorii Corrarii* Veneti, Rom. Eccles. Protonotarii, oratio ad Sigismundum Imp. pro Concilio Basileensi. 4] Index plurium Orationum habitarum in eodem Concilio, & aliorum monumentorum ad idem Concilium spectantium, quæ in Bibliotheca Philiberti de la Mare & in aliis Parisiensibus Bibliothecis exstant. 5] Articuli IV. in Concilio Gallicano *Bituricensi* A. 1438. præsense Rege Franciæ habito, oblati super petitionibus Papæ pro pace & unione Ecclesiæ, quorum postremus est, ut tollatur monstrum in Ecclesia Catholica, si duo in simul generalia Concilia reputentur, rogatur igitur Rex ut ambaxiatores suos subditosque revocet de Basilea. 6] *Lucæ Holstenii* nota, quare Concilium Basileense inter Concilia generalia locum habere non debeat. 7] Epistola Basileensis Concilii ad Cluniacenses Monachos, de transmissione & communicatione librorum quorundam. 8] *Joannis à Turrecremata* Dominicani, tunc sacri palatii Magistri, postea Cardinalis, Apologia pro Eugenio IV. sive de summi Pontificis & generalis Concilii potestate ad Basileensium Oratorem in Florentina Synodo responsio, viva voce edita, quæ separatim prodiit Venet. 1563. 4. opera Camilli Campegii, Theologi Papiensis.

Hactenus recensui ea, quæ in novissimis collectionibus Conciliorum de Synodo Florentina reperiuntur, in his enim frustra quæras acta ejusdem Synodi, Græce scripta à *Sylvestro Syropulo* sive *Sguropulo*, uno ex sex ϛαυροφόροις sive præcipuas dignitates in Ecclesia magna CPolitana gerentibus a) & magno Ecclesiarcha b), qui Synodo ipse, Imperatoris jussu, interfuit, variasque Latinorum artes fraudesque, & unionem per vim ac dolum obtrusam prolixe exponit, in quo consentientes habuit habetque Græcorum plurimos, ut luculenter docet Nectarius Patriarcha Hierosol. velut in Caiphaicum hoc Synedrium invectus in confutatione Imperii Papæ adversus theses Petri Franciscani, sectione VIII. p. 263. seq. Non mirum igitur Syropuli narrationem neutiquam placuisse Conciliorum collectoribus, ut diserte etiam testatus est Labbeus, qui in admonitione p. 1280. (apud Harduin. p. 1079.) & Syropulum & editorem ejus Creightonum tanquam schismaticum atque hæreticum utrumque abominatur. Nempe *Robertus Creyghton*, D. & S. Burianæ Decanus, nactus ab Isaaco Vossio apographum Codicis Regii, quod per Sarravium in Vossii manus pervenerat, Syropuli narrationem, cui initio nonnulla desunt, eum versione & notis ac prolixa præfatione in lucem dedit Hagæ Comitum 1660. fol. quæ præfatio & notæ cum minus etiam quam ipsa Syropuli historia posset probari Romanensibus, *Leo Allatius* c) Exercitationes adversus Creyghtonum edidit Rom. 1674. 4. in quibus varios sane ejus lapsus notavit vere & erudite, multa etiam non protrita docuit, ad rei vero

a) Sguropulus pag. 25. συναθροίζει ἡμᾶς τοὺς ϛαυροφόρους. Eosdem pag. 59. τοὺς ἄρχοντας τῆς ἐκκλησίας videtur appellare. Inferiores tamen illi ϛαυροφόροι, dignitate, ἡγουμένοις cœnobiorum. Vide Cangium in ϛαυροφόρος.

b) Sguropulus pag. 59. ἐκ τῶν ἀρχόντων τῆς ἐκκλησίας ὁ μέγας σακελλάριος, ὁ μέγας σκευοφύλαξ, ὁ μέγας χαρτοφύλαξ, ὁ μέγας ἐκκλησιάρχης ὁ καὶ τῶν παρόντων συγγραφεύς. Confer Allatium contra Creyghtonum p. 23. & 26. seq.

c) Giornale de' letterati in Roma A. 1674. p. 69. seq.

vero summam sive ad fidem narrationi Syropuli detrahendam parum utique videtur, sive in his exercitationibus, sive in libro tertio de consensu utriusque Ecclesiæ, ubi longa itidem de Concilio Florentino ipsi disputatio est, momenti attulisse. Consentientem Syropulo historiam Synodi hujus MStam auctore *Gennadio Scholario* servat Bibliotheca Cæsarea, teste Lambecio VIII. pag. 509. Quæ incipit: *μετὰ δὲ τὸ σάββατον τῆς τυροφάγου.* Desinit autem his verbis: *ἐξ ὧν πέπεισμαι ὡς οὐ παραχωρήσει ὁ Θεὸς συστῆναι τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ κακῶς γεγονυῖαν ἕνωσιν*, &c. *Sum igitur persuasus, quod nunquam concedet DEUS, constare hanc, quæ male Florentiæ est inita, unionem.* Fallitur igitur Robertus Huntingtonus, qui in epistola d) ad Joannem Lascarim, Archiepiscopum montis Sinai, historiam Synodi Florentinæ à Caryophilo versam, ad Georgium Scholarium tanquam auctorem refert. Idem Allatius p. 18. memorat Apologiam sive anaphoram Præsulum & aliorum in Synodo Florentina MStam, Mediolani in Bibl. Ambrosiana Cod. 229. & Acta hujus Concilii scripta à *Gvaltero Hunte* Anglo, & Anglorum nomine misso ad Synodum, quæ tamen vidisse se negat pag. 13. Edidit quoque Græce & Latine *Joannis Plusiadeni* disceptationem pro Concilio Florentino Tom. 1. Græciæ Orthodoxæ pag. 583--654. de quo scripto, quemadmodum & de *Gennadii* apologeticis pro unione lucubrationibus, & quæ pro quinque capitibus Synodi Florentinæ composuit, dixi Volum. X. pag. 424. & 368. *Josephi* Methonensis pro iisdem quinque capitibus Apologia, quam memorat ipse in scripto adversus Marcum Ephesium cum Actis Synodi edito, nondum lucem vidit. Cæterum A. 1443. Patriarchæ Alexandrinus, Antiochenus & Hierosolymitanus, qui per vicarios suos Concilio Florentino subscripserunt, celebrarunt Synodum *Hierosolymis*, in quo anathema dixerunt Florentino Concilio, atque excommunicarunt Metrophanem Cyzicenum, Patriarcham CPol. tanquam fautorem hæreseos Latinorum. Confer Joh. Aymoni notas ad epistolam XI.

 Cyrilli

d) Huntington. Epist. p. 13. edit. Lond. 1704. 8.

Cyrilli Lucaris, (monumens authentiques de la Religion des Grecs p. 123.) & quæ de Synodo CPolitana infra ad A. 1450.

A. C. 1439. *Henrici Chichley *Cantuariensis* Archiepisc. Constitutio de summario processu in judiciis permittendo.

1440. *Frisingense* Concilium, sub Nicodemo de Scala Archiepisc. Frisingensi, Constitutiones Ecclesiasticæ XXVI. quarum quinta probatur Concilii Basileensis statutum, sessione XX. factum contra clericos concubinarios. Vigesima statutum Concilii Constantiensis contra Simoniacos. Vigesima quinta confirmatur inter alia, quod in *Moguntinensi* diæta (post conventum duplicem *Norimbergensem* a] celebrata) A. 1439. 1441. concorditer acceptata sunt decreta *Basileensis* Concilii, cum certis modificationibus Germanicæ nationi accommodis.

1445. *Rotomagense*, sub Radulpho Roussellio Archiepiscopo, Capitula XL. ex opusculo institutorum Synodalium diœcesis Rotomagensis. In his Capitulum septimum *damnat modos illos, qui videntur introducti gratia quæstus, denominando imagines, utpote* Nostre Dame de Recouvrance, Nostre Dame de Pitié, de Consolation & de Grace, &c. *Nam talia sunt occasio superstitionis in multis, quasi sit plus in una imagine quam in alia.*

1446. *Eugenii IV.* Papæ litteræ ad Henricum VI. Anglorum Regem missæ cum rosa aurea, pro decimis erogandis & præsidiis armatorum adversus Turcos.

*Reformationes cleri diœcesis *Leodiensis*, per Joannem Episcopum Leodiensem.

EDIT. REGIÆ TOMUS XXXIV.

1448. *Nicolai V.* Papæ epistolæ, à Dacherio T. 4. spicilegii editæ, 1. & 4] ad Carolum VII. Regem Franciæ, 2. & 3] ad omnes fideles, quarum postrema Pontifex omnia irrita esse statuit, quæ schismatis tempore contra *Basileense* Concilium, *Lausannam* A. 1442. à Felice V. translatum, acta ac statuta fuere à Papa Eugenio IV. licet cum approbatione Ferrariensis & Florentini, aut alterius Concilii generalis. Confer bullam ejusdem Nicolai pro approbatione Concilii Basil. actis ejus subjectam.

*Adri-

a] De his Labbeus p. 1561. & de Moguntinensibus p. 1565. 1590.

**Advisamenta* ad dirimendum schisma. *Propositiones* pro pace Ecclesiæ ad cogendum Concilium generale.

**Epistola* Oratorum Regis Franciæ & Oratorum Delphini Viennensis, in causa Nicolai V. & Amadei sive Felicis V. A. 1449.

**Decreta* duo Synodi *Lausanensis*, 1] quo censuræ occasione schismatis inflictæ abrogantur, 2] rata habentur acta ab Eugenio IV. & Nicolao V.

**Nicolai V.* epistola ad Carolum VII. Regem Franciæ, cui gratias agit pro opera in exstirpando schismate præstita.

**Amadei* Ducis Sabaudiæ sive *Felicis V.* epistolæ tres, quibus Papatui renunciat, revocat censuras, cætera acta rata esse cupit.

**Nicolai V.* epistola ad omnes fideles, de pace ad quam obtinendam Feiix V. juri suo, quod in Papatu asserebat se habere, cesserit.

Ej. *Nicolai* epistola ad *Constantinum* Palæologum Imp. exstat Græce cum Theodori Gazæ versione in opusculis aureis Petri Arcudii, Rom. 1630. & 1671. 4. Et *Georgii Trapezuntii* Cretensis epistola ad Joannem Palæologum, Constantini fratrem & in Imperio decessorem, qua eum A. 1437. hortatur, ut omissis Basileensibus ad Eugenium IV. Ferrariam tendat, Græce cum Jac. Pontani S. J. versione ad calcem Phranzæ, Ingolstad. 1604. 4.

A. C. 1448. *Andegavense*, sub Joanne Archiepiscopo Turonensi, pro reformandis Ecclesiæ moribus, summa ad Possevinum missa à Francisco Fevardentio, & T. 2. apparatus p. 515. edita. *Statuta ipsa Capitulis XVII.

1449. *Lugdunense*, pro tollendo schismate inter Nicolaum V. & Felicem, qui à Friderico III. Imp. & Carolo VII. Galliæ Rege & hoc Concilio monitus Papatu cessit, unde decantatus versus: *Lux fulsit mundo, cessit Felix Nicolao.*

circa A. 1450. * *CPolitanum* in Ecclesia S. Sophiæ, contra unionem cum Latinis, in quo Gregorius CPolitanus deponitur, Athanasiusque surrogatur, præsentibus Patriarchis Alexandrino, Antiocheno & Hierosolymitano. Acta Græce & Lat. exhibent Labbeus & Harduinus ex Allatii addendis ad caput quartum libri tertii de consensu p. 1380. seq. Græce & Latine.

A. C. 1452. *Statuta *Nicolai de Cusa*, Cardinalis & legati de latere per Alemanniam, in Concilio *Coloniensi* recepta à Theodorico Archi-

episcopo Colon. Statuta *Conradi* & *Sifridi* Archiepiscoporum confirmata.

A. C. 1454. * *Thomæ* Bourchier *Cantuariensis*, littera pro processionibus generalibus per unum annum faciendis pro Regis & Regni prosperitate.

1455. * *Callisti III.* Papæ epistolæ tres ad Carolum VII. ex tomo quarto spicilegii Dacheriani. In illarum prima ait se intendere omnes vires & conatus suos adhibere, ut Turci non solum à Civitate CPolitana, sed à finibus Europæ penitus expellantur.

* Thomæ *Cantuariensis* monitio ne matrimonia contrahantur aut testamenta condantur, nisi coram duobus aut tribus testibus.

1456. * *Svessionense*, sub Joanne Archiep. Remensi, pro instauranda disciplina Ecclesiastica.

1457. * *Avenionense*, sub Petro de Fuxo Albanensi Episcopo, ubi inter alia confirmatur statutum Basileensis Concilii de immaculata *conceptione* B. Virginis.

1459. * *Mantuanus* Conventus à *Pio II.* Papa ad bellum sacrum in Turcos suscipiendum habitus. Pii II. epistolæ duæ & Oratio in conventu habita, quæ inter epistolas ejus 397. legitur. *Nicolai Petit* narratio eorum, quæ in conventu Mantuano gesta sunt ad Juvenalem Ursinum, Franciæ Cancellarium, ex Gallico Latine. Alia Pii II. Oratio in fine mutila, qua respondet orationi Gvilelmi Parisiensis Episcopi, Oratoris Regis Franciæ. Gvilelmi illa & aliæ tres, quarum Pius meminit, Orationes non exstant. Pii II. responsio ad orationem Oratorum Gallicorum, cum Responsione legatorum Caroli VII. Francorum Regis, orationeque eorundem alia ex tomo VIII. & IX. spicilegii Dacheriani. Pii II. bulla, qua provocatio à Papa ad Concilium damnatur & inhibetur. Ejusdem edicta duo de bello sacro in Turcos, & de parte trigesima proventuum in bellum Turcicum a singulis per Italiam laicis eroganda. Literæ ad Fridericum Imp. quibus eum Christiani exercitus adversus Turcos ducem A. 1460. constituit, exstant apud Odericum Raynaldum.

* *Pii II.* Papæ epistolæ duæ, ex tomo VII. spicilegii Dacheriani. Priore rogat Carolum VII. Gallorum Regem, ne Gvillermum de

de Torreta prohibet *societatem* sub vocabulo *JEsu* ad infidelium oppugnationem noviter institutam ingredi. Altera est ad Atrebatensem Episcopum, Papæ legatum.

*Ejusdem Papæ *bulla retractationum* eorum, quæ pridem pro Concilio Basileensi & contra Eugenium IV. scripserat. Eadem præfigitur Æneæ Sylvii sive Pii hujus II. operibus, quæ junctim excusa sunt Basil. 1571. fol. ex officina Henrici Petri, quam editionem ut emendatiorem commendat Launojus in epistolis p. 356. & alibi. Epistolæ Pii II. CCCCXXXII. sæpius excusæ sunt, ut Nor. 1481. Mediol. 1496. Lugd. 1518. &c. Historia Friderici III. Imp. cum Jo. Henr. Bœcleri notis, a) Arg. 1685. fol. & inter scripta ejus Geographica & Historica, curante Clariss. Corbero b) edita Helmst. 1707. 4. De Historiæ Austriacæ opere MS. imperfecto vide Lambecium lib. 2. p. 972.

A. C. 1460. *Senonense*, vide infra ad A. 1485.

1463. *Edwardi IV.* Angliæ Regis charta pro libertatibus Clericorum.

* *Thomæ Cantuariensis* Archiep. constitutiones in Synodo *Londinensi* promulgatæ, ne clerici per laicos arrestentur, & de vestibus sive vestituris clericorum.

1466. * *Eboracensis* Synodus, sub Georgio Nevill, Archiepiscopo Eborum, de fide, moribus ac disciplina Ecclesiastica.

1467. * *Pauli II.* Papæ constitutio, de rebus ecclesiæ non alienandis. Epistola ad Archiepiscopum Lugdunensem, de bulla excommunicationis in die Cœnæ Domini contra hæreticos & speciatim *Georgium de Pogiebart* Hussitarum defensorem.

1470. * *Coloniensis* curiæ statuta, à Roberto Archiepiscopo promulgata, quibus decreta A. 1452. Theodorici Colon. confirmantur, & plura circa ordinem in judiciis observandum constituuntur.

A.C.

a) Acta Erud. T. 2. supplem. pag. 73. W. E. Tentzelii Monathliche Unterredungen A. 1694. p. 100.

b) Journal des Sav. 1708. Octobr. p. 34. ubi etiam haud contemnenda de aliis Pii II. scriptis notitia. Inedita quædam refert Lud. Jacobus à S. Carolo in Bibl. Pontificia pag. 187. 189. Vide etiam Jo. Antonium Campanum Epistolarum libro primo, epistola prima, quæ est de Pii II. & scriptorum ejus laudibus.

A.C.1471. *Sixti IV.* Papæ 1) decreta duo de *festo Conceptionis immaculatæ* B. Virginis, * 2) bulla pro libertate clericorum rerumque ipsorum, † 3) damnatio propositionum à *Petro de Osma* & aliis proditarum, præsertim de peccatorum confessione, & aliis Rom. Ecclesiæ sacramentis.

*† De primis Archiepiscopis *Scotiæ* S. Andreano & Glascoviensi institutis à Sixto Papa. Labbe pag. 1445.

1473. *Arandense* Concilium in oppido Hispaniæ de Aranda, sub Alphonso Carvillo Archiepiscopo *Toletano*. Capita XXIX.

*† *Madritense*, de quo Agvirre T. 3. Concil. Hisp. p. 671.

1485. **Innocentii VIII.* Papæ litteræ ad Henricum VII. Angliæ Regem pro libertate clericorum.

Senonense, sub Tristando de Salazar Archiepiscopo, in quo Constitutiones Concilii Senonensis A. 1460. sub Ludovico de Meliduno, Archiep. Senonensi, sancitæ confirmantur. Articulus I. de modo celebrandi servitium, capita V. Articulus II. circa reformationem morum, capita X. Articulus III. circa reformationem religiosorum, capita IV. Articulus IV. de statu Laicorum & generaliter omnium fidelium, capita VII.

1486. **Lambethense*, sub Thoma Cantuariensi Archiepisc. contra errores *Reginaldi Peacocki* Episcopi Cicestriensis.

* *Londoniense*, sub Joanne Morton, Cantuariensi Archiep. ubi decretum de exequiis & missis post obitum confratris cujusque Episcopi per alios Episcopos provinciæ celebrandis.

1501. †† *Alexandri VI.* Papæ constitutio de baptismo *Ruthenorum* non iterando. Ediderat Odericus Raynaldus ex Sigismundo de Herberstein.

* Supplicatio A. 1494. facta Domino Papæ, ut ossa *Henrici VI.* Angliæ Regis transferantur ad cœnobium Westmonasteriense.

* Ordo *Canonisationis Sanctorum*. Bulla super canonisatione *Anselmi*, Archiep. Cantuariensis.

1508. **Wilhelmi Warham* Archiepiscopi Cantuariensis statuta IX.

1510. * *Julii II.* Papæ epistola ad Wilhelmum Archiep. Cantuar. de rosa aurea benedicta ad Henricum VIII. Angliæ Regem missa.

Tur-

Turonense Concilium contra Julium Papam, eum nec posse nec debere bellum inferre Principibus temporalibus in terris, quæ non sunt de patrimonio vel Dominio Ecclesiæ. * Additio de hoc Concilio ex Ludovico Bailio.

A.C. 1511. *Pisanum* eidem Julio Papæ oppositum, qui contra juratam fidem Concilium universale convocare differebat.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XIV.

1512. à 10. Maj. ad 1517. 16. Mart. *Lateranense* generale, Sessiones IV. sub *Julio II.* Papa, & cum ille durante sessione V. A. 1513. defunctus esset, cæteræ ad XII. sub *Leone X.* Acta ex edit. prima Romana anni 1520. cum præmissa Leonis X. bulla de avthentica hac actorum editione, & summario Concilii. Sessione secunda damnatur Concilium *Pisanum*. Sessione quarta disceptatur de *pragmatica sanctione*, quæ litteris Regis Ludovici XII. abrogatur, addito Julii Papæ contra eam monitorio, & in sessione X. bulla contra profitentes pragmaticam sanctionem. Sessione XI. *Concordata* cum Rege Francorum & bulla de sanctionis pragmaticæ abrogatione. Sessione V. bulla contra Simoniacam pravitatem in *electione Pontificis* non committendam. Sessione nona exstat *bulla reformationis curiæ* Roman. Sessione X. pro montibus pietatis, pro libertate ecclesiastica & dignitate Episcopali, & super impressione librorum. Sessione XI. bulla de modo prædicandi, & alia de privilegiis religiosorum. Sessione XII. denique epistola Maximiliani Imp. ad Leonem X. qua omnem opem adversus Turcos promittit. Et Papæ bulla contra invadentes domos Cardinalium, atque bulla impositionis decimarum absolutionisque Concilii. Præter Matthæum Gurcensem Episc. legatum Maximiliani Imp. interfuere Cardinales XV. Patriarchæ & assistentes Papæ XIII. Oratores Patriarchæ Maronitarum, Archiepiscopi X. Episcopi LVI. Abbates II. Magistri generales Ordinum IV. Senatus urbis, Oratores Hispaniæ Regis & Reginæ, Regis Francorum, Portugalliæ, Poloniæ, Ducis Sabaudiæ, Ducum Mazoviæ, Marchionis Brandenburgensis, Ducis Mediolani, Marchionis Mantuæ,

tuæ, Montisferrati, Dominii Venetorum, & Florentinorum, & Lucensium, Domini temporales VII.

Orationes in hac Synodo habitæ: 1] *Ægidii* Viterbiensis (cujus eloquentiam Bembus effert laudibus in cœlum) edit. Harduin. p. 1576. 2] *Bernardi Zane*, Archiep. Spalatensis, pag. 1602. 3] *Thomæ de Vio, Cajetani*, Generalis Ord. Prædicator. p. 1618. 4] *Alexii*, Episcopi Melfitani, p. 1631. 5] *Christophori Marcelli*, p. 1647. 6] *Joannis Mariæ de Monte*, Archiep. Sipontini, p. 1664. 7] *Simonis Begnii*, Episcopi Modrusiensis, p. 1683. 8] *Balthasaris del Rio*, scholastici Myndoniensis, pag. 1702. 9] *Joannis Baptistæ Gargha* Senensis, equitis Hierosol. p. 1728. 10] *Antonii Puccii*, p. 1759. 11] *Stephani*, Archiepisc. Patracensis & Episcopi Torcellini. 12] *Maximi Corvini*, Episcopi Æsconiensis, p. 1852.

In mandato Regis Aragoniæ Ferdinandi p. 1610. triplex scopus hujus Concilii celebratur, Ecclesiæ unitas, extinctio schismatum hæresiumque, speciatim Bohemorum, vide p. 1722. & expeditio suscipienda contra Turcos.

*Litteræ *Maronitarum*, & *Petri* Maronitarum Patriarchæ, ex monasterio Cannubim datæ A. 1515. ad Leonem X. & ex Bibl. Latini Latinii primum à Labbeo editæ.

* Textus integer *Concordatorum* inter Leonem X. & Franciscum I. Francorum Regem, tituli XLVIII. A. 1518.

A. C. 1514. vel 1522. † *Rotomagense*, sub Georgio de Ambasia, Archiepisc. Acta nulla referuntur.

1518. Constitutiones provinciales à Gvilelmo Rockeby, Archiepisc. *Dublinensi*, in Concilio sancitæ. Capita X.

1519. *Leonis X.* Papæ declaratio *jejunii vigiliæ S. Johannis Baptistæ* contingentis in die *Corporis CHristi*.

1520. Ejusdem *Leonis* bulla contra errores *Martini Lutheri* & sequacium. Damnantur Capita XXXV. Ad hanc bullam respondit B. D. Lutherus, & ab ea ad Concilium Christianum liberum provocavit. Vide ejus opera Jen. German. Tom. 1. p. 345. & 351. & Latin. T. 2. p. 286. b. & Witeberg. T. 7. p. 49. & 58. & Altenburg. T. 1. p. 531. & 537.

A.C. 1522. *Hadriani VI.* Papæ breve ad Fridericum Saxoniæ Ducem adversus Lutherum. Alia tria ejusdem Papæ brevia ad Fridericum, ad Electores, & ad Senatum Bamberg. exstant Tom. 2. Opp. Lutheri Altenburg. p. 221. 237. 243.

1523. Aliud ad Inquisitorem Comensem, quo datur facultas Inquisitoribus hæreticæ pravitatis procedendi contra incantatores, sortilegos, diabolo obedientiam præstantes, fidem abnegantes.

1524. Constitutio *Ratisbonensis* ad removendos abusus & cleri vitam reformandam: à Laurentio Cardinali Campegio, legato Papæ, quæ prodiit ante statuta synodalia Valentini, Episcopi Hildesimensis, sub titulo: *Reformatio cleri Germaniæ ad correctionem vitæ & morum & removendos abusus.* Capita XXXV.

1527. Wilhelmi Warham, Archiep. *Cantuariensis*, ordinationes super confirmatione statuti de numero Procuratorum Curiæ Cantuariensis.

1528. * *Bituricense*, sub Francisco Turnonio Archiepiscopo, adversus dogma Lutheri ejusque sequacium ad reformationem morum & ecclesiasticæ jurisdictionis, nec non de quatuor decimarum solutione pro redemtione filiorum Regis pro patre obsidum. Capita XXIII. & alia IX.

Senonense sive *Parisiense* potius, sub Antonio à Prato, Senonensi Archiep. contra Lutheranos & pro reformatione Ecclesiæ, ex editione Petri Crabbe. Generale decretum contra hæreseon detestationem. Decreta fidei, capitibus XVI. Annotationes errorum repullulantium XXXIX. Ad Principes Christianos pro hæreticis exstirpandis exhortatio. Decreta ad mores pertinentia, Capitibus XL.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXV.

1533. *Clementis VII.* Papæ epistola ad Franciscum I. Regem Francorum de indictione Concilii generalis, cum Regis responsione, qua illam gratissimam sibi esse significat.

1536. *Coloniense*, sub Hermanno Archiepiscopo. Partes XIV. tituli CCXCVIII. pro Ecclesiæ in moribus ac disciplina reformatione. Hic est ille *Hermannus Coloniensis*, qui B. Luthero prius infe-

ſtus, deinceps interjecto tempore non modo hanc reformandæ diœceſis ſuæ formulam, Jo. Groppero uſus adminiſtro iniit, ſed & longe magis deinceps Lutheri rationes probavit, adſcitoque ad ſe Martino Bucero & Philippo Melanchthone promulgavit *deliberationem de reformatione Archiepiſcopatus ſui usque ad generale Concilium*, Bonnæ 1545. fol. Cumque adverſus illam prodiiſſet *judicium Capituli Colonienſis* de doctrina & vocatione Buceri ad Bonnam, nec non *antididagma*, a) Bucerus his oppoſuit *conſtantem defenſionem* ex S. Scriptura & vera Catholica doctrina atque obſervatione univerſalis Eccleſiæ, *Deliberationis de Chriſtiana Reformatione*, quæ diu poſt demum in lucem data eſt Genev. 1613. 4. Hermannus A. 1546. Epiſcopatu & Electoratu cedere, quam veritati agnitæ renunciare maluit, & in Comitatu Wiedenſi A. 1552. annos natus octoginta diem obiit ſupremum.

A. C. 1538. *De conſilio delectorum Cardinalium & aliorum prælatorum* de emendanda Eccleſia, *quod hoc loco exhibet Petrus Crabbe, poſteriores autem Conciliorum editores omiſerunt, quemadmodum & de aliis ejusmodi apud ſolum Crabbium obviis dixi ſupra p. 114.*

1548. *Auguſtanum* Concilium, ſub Ottone Cardinali, Epiſcopo Auguſtano, ad reformationem cleri. Statuta XXXII. in quorum undevigeſimo enumerantur caſus, in quibus ſacramentum Evchariſtiæ vel negari gravatis ejusmodi crimine vel differri poterit. *Martini de Olave*, Theologi Hiſpani, Oratio habita in Synodo.

Treverenſe ſub Joanne Archiepiſcopo, pro reformanda diſciplina fidei & morum. Oratio habita à Doctore *Pelargo*. Edicta X. Mandatum contra concubinarios & libertatis Eccleſiaſticæ violatores.

1549. *Colonienſe* ſub Adolpho, qui in Hermanni locum Archiepiſcopus ſurrogatus fuerat, pro reformanda Eccleſia. Edictum *Caroli V.* Imp. *Adolphi*, Archiep. & Electoris, in Concilio probata decreta de ſex remediis Eccleſiæ reformandæ: 1] inſtauratione

a) Eodem Groppero, ut traditur auctore. Vide Sleidanum lib. XV. p. 395.

tione ſtudiorum, maxime ſacrorum, ſtatuta X. 2] examine ordinandorum, ad miniſteria & prælaturas inſtituendorum, ſtatuta X. 3] officiorum ſeu munerum ſuſceptorum ſedula perfunctione, ſtatuta XII. 4] viſitatione archiepiſcopali, epiſcopali, archidiaconali & eorum quibus hoc incumbit, ſtatuta VII. 5] Synodorum frequenti celebratione, ſtatuta III. 6] Jurisdictionis Eccleſiaſticæ jam propemodum collapſæ & abuſu depravatæ, reſtitutione. Statuta XXXVIII.

Moguntinum ſub Sebaſtiano Archiepiſcopo, in cauſa fidei, ſtatuta XLVII. & in cauſa morum, ſtatuta CIV.

Treverenſe II. ſub Joanne Archiepiſcopo, in cauſa fidei & morum conſtitutiones XX.

A. C. †† 1586. Decreta Synodi Provincialis *Cameracenſis* in oppido Montis Hannoniæ, ſub Joanne Franciſco Bonhomio, Epiſcopo & Comite Vercellenſi Nuncioque Apoſtolico, & Ludovico de Berlaymont, Archiepiſcopo ac Duce Cameracenſi, tituli ſive ſectiones XXIV. plura ſinguli capita de fide vel de moribus complectentes, ex editione Gandavenſi A. 1629. Regis Hiſpaniæ Philippi II. edictum de exequendis Synodi Cameracenſis decretis, promulgatum Gallice Bruxellis A. 1587. *Placcart de Sa Majeſté,* &c.

EDIT. HARDUINI TOMUS X.

Tridentinum Concilium generale, quod *Paulus III.* quum primo in urbem *Mantuam*, deinde *Vincentiam* indixiſſet, id primo ſuſpendit: poſtea *Tridentum* tranſtulit, ubi cœpit Id. Decembr. A. 1545. & per Seſſiones XXV. continuatum eſt usque ad quartum Decembr. A. 1561. Seſſione octava decretum de Concilio *Bononiam* a) transferendo factum. At Seſſio XI. iterum Tridenti cum cæteris inſecutis celebrata, & ad XVI. quidem ſub *Julio III.* ab A. 1551. & reliquæ ſub *Pio IV.* ad A. 1563. Interfuere Epiſcopi ſane plurimi, ſed ita ut Italicorum & παποπνίυςων numerus longe vinceret, quemadmodum prælati adfuere Itali CLXXXVII. Galli tantum XXVI. Hiſpani XXXI. Germani II. Anglus I. Hiberni III. Luſitani III.

a) Proteſtatio Caroli V. T. 1. ſpicileg. Eccleſ. Lunigiani p. 475.

loni II. Hungari II. Flandri II. Moravus I. Croatus I. Illyrici III. Græci VI. unde apparet verissimam esse querelam Claudii Espencæi in c. 1. ad Tit. p. 473. Opp. *Factum est posterioribus seculis, quod merito in Concilio Basileensi Ludovicus Arelatensis querebatur, ut in Concilio id demum fiat, & necessario fiat, quod nationi placeat Italicæ, ut quæ sola Episcoporum, qui & ipsi soli vocem illam decisivam habent, numero nationes alias æquet aut superet, sicut scripsit lib. 1. de gestis ejus Concilii Æneas Sylvius nondum Pius. Hæc est illa Helena, quæ nuper Tridenti obtinuit.* Factum esset alioqui, ut si Hispanorum & Gallorum Episcoporum res acta fuisset judicio, Constantiensis saltem & Basileensis Conciliorum probata fuissent decreta, parum grata Romanis: ut ex inedita Bartholomæi de Martyribus historia Concilii Tridentini notavit Rich. Simon Epist. select. pag. 195. Nedum ut Protestantes, quos data licet salvi conductus fide, Hussi exemplum merito absterrebat, æquis auribus auditi, vel paucissimi illi ex aliis, qui præsentes vocem liberam emittere ausi sunt, non oppressi aut velut suspecti de hæresi procul esse jussi fuerint.

Editiones Concilii Tridentini.

Canones & decreta, jussu Pii IV. excusa, Rom. apud Paulum Manutium 1564. fol. & recusa Lovanii, Antwerp. Leodii, &c. in 4. atque in Tomo IV. Conciliorum Laur. Surii, Colon. 1567. atque inde in Nicolai Veneta, Tomo quinto, A. 1585. nec non in Binianis omnibus, cæterisque insecutis.

Concilium Tridentinum, hoc est *Canones & decreta, litera & mandata, orationes* habitæ, *sententiæ & disputationes* nonnullæ, Lovan. 1567. fol. Ex hac editione quamplurima prioribus præterita Labbeus & pauca Harduinus suis Conciliorũ collectionibus addidere. Prodierant Orationes a) variorum ad Concilium Trid. habitæ, separatim Romæ, Brixiæ, Ripæ, Venetiis, Patavii in 4. A. 1562. & 1563. Habeo etiam Coloniæ 1565. 8. cum privilegio Imp. editas ex Actis Concilii Trid. Chri-

a) Illas Orationes, antequam in Concilio haberentur, Censuræ prius subjectas fuisse, libro V. testatur Sarpius, & exhibitas Censori à Concilio constituto.

Christianorum Principum litteras & mandata, legatorumque abiis missorum Orationes, una cum Synodi responsionibus A. 1562. & 1563. Pio IV. Pontifice Max. & Ferdinandi I. Imp. cum præfat. Arnoldi Birckmanni. Sed & Philippus Labbeus Parif. 1667. fol. separatim edidit Canones & decreta hujus Concilii, additis Principum litteris & mandatis, legatorum & Oratorum Concionibus & Orationibus, Theologorum sententiis & disputationibus, aliisque opusculis ad idem Concilium spectantibus.

Instructions, lettres & autres actes, concernant le Concile de Trente pris sur les Originaux, Paris 1654. 4. Hæc collectio ex fratrum *Puteanorum* Petri & Jacobi (filiorum Claudii Puteani) Bibliotheca longe locupletior & quarta est editio. Prima, quæ *Jacobo Gillotio* Senatori Parif. debetur, prodierat Parif. 1607. 8. *Missives du Concile de Trente.*

Nomina, cognomina, patria, dignitates & promotiones Illustriss. & Reverendiss. Patrum, qui convenerunt ad Concilium Tridentinum. Ripæ ad instantiam Petri Antonii Alciatis A. 1562. Catalogus hic integrior & emendatior subjicitur editioni Concilii Coloniensi per Philipp. Chiffletium 1644. 12. & apud Labbeum pag. 921. atque Harduin. p. 418.

Catalogus Patrum in Synodo Tridentina præsentium A. 1563. Brixiæ apud Damianum Turbinum, ad instanriam Joh. Baptistæ Bozolæ. A. 1563.

Preces pro Concilio, ut quales per diœcesin Augustanam frequentatæ exstant, excusæ Dilingæ 1572.

Catechismus ex decreto Concilii Trid. ad Parochos, Pii V. jussu editus, Rom. 1566. fol. De auctoribus vide Vignolium Marvillium T. 2. Misc. p. 336. seq. B. Placcii Anonymos pag. 91. & Andream Fabricium Leodium in præf. ad Catechismum hunc cum notis vulgatum. Thomam item Mariam Minorellam in vita Pii V. p. 45. ubi etiam de variis Catechismi hujus Romani versionibus.

Professio fidei Tridentinæ exstat in bulla Pii IV. super forma juramenti professionis fidei, data A. 1564. quæ incipit: *Injunctum nobis Apostolicæ servitutis officium.*

Index librorum probibitorum Tridentinus editus demum A. 1595. & postea aliis indicibus adjectus non semel, licet indices ab eo tempore

editi,

editi, quandoque permittunt, quæ Tridentinus prohibuerat, ut notavit Rich. Simon in epistolis selectis Gallice editis p. 208.

Acta singularum sessionum separatim edita Mediolani, Paris. &c. Acta A. 1562. 1563. prodiere Patavii 4.

Canones & decreta Concilii Trid. in ordinem digesta à *Nic. Psalmaeo*, Episcopo Virdunensi. Virduni 1564. 4. Similiter *Antonius Philotheus de Homodeis* Siculus digessit in sex libros, *Petrus Vincentius Marzilla* in tres de rebus, personis & actionibus.

Canones & decreta Concilii ex *Jo. Baptistæ Bozolæ* editione. Colon. 1564. 8.

Ex editione *Philippi Chiffletii* Abbatis Balernensis, Colon. 1644. 12. editio nitida & multis aliis præferenda.

Notæ in Concilium Trident. Congregatio Cardinalium, Concilii Interpretum. Auctoritas in Gallia.

Quanquam Pontifex Pius IV. in bulla Confirmationis Concilii hanc edixit legem, *Commentarios, annotationes & cætera id genus in Concilii Tridentini decreta, clerici, laici, neve scribunto, neve edunto:* tamen non desunt, qui id facere sunt aggressi. Exstant enim decreta illa cum annotationibus ad marginem D. *Joannis Sotbealli*, Theologi, & *Horatii Lutii* JCti, quibus loca S. Scripturæ, Conciliorum, Juris Pontificii & veterum Ecclesiæ Patrum loca citantur, Lugd. 1618. 1657. 8. subjuncto librorum prohibitorum Indice, sicut etiam in edit. Venet. 1575. 8. aliisque.

Cum Bellarmini declarationibus Cardinalium Concilii interpretum, ex recognitione *Johannis Gallemart*, cum citationibus *Joannis Sotbealli*, nec non remissionibus *Augustini Barbosæ*. a) Colon. 1620. Lugd. 1650. 8. Et adjunctis novis additionibus JCti Cæsaraugustani *Balthasaris Andreæ*, & variis Rotæ Romanæ decisionibus, ex museo *Prosperi Farinacii*, Colon. 1664. 8.

A

a) Ejusdem Barbosæ collectanea ex doctoribus materias in Concilio Trid. occurrentes tractantibus prodierunt Lugd. 1657. fol.

A Pio IV. & Sixto V. *congregatio Cardinalium* Romæ instituta ad explicanda dubia in verbis Concilii Trid. occurrentia. Vide Laërtium Cherubinum T. 2. bullarii magni pag. 84. & 611. Hunoldum Plettenbergium S. J. in notitia congregationum & tribunalium curiæ Rom. c. 18. p. 679. seq. Jo. Baptistam de Luca, Cardinalem in relatione curiæ Rom. discurs. XV. pag. 97. seq.

Ejusdem *Jo. Baptistæ* Cardinalis *de Luca* annotationes practicæ ad Concilium Tridentinum, in rebus spectantibus reformationem & forensia. Colon. 1684. 4. Omitto Didaci Covarruviæ & aliorum ineditas annotationes.

Notes sur le Concile de Trente, b) touchant les points les plus importans de la discipline Ecclesiastique & le pouvoir des Eveques, les decisions des saints Peres, des Conciles & des Papes, & les resolutions des plus habiles avocats sur ces matieres, avec une dissertation sur la reception & l'autorité de ce Concile en France. Auctores, quatuor Consiliarii Status, *Commartinus*, *Bignonius*, *Pelletierius*, & *Besonseus*, quorum cogitata in commentarios digessit *Stephanus Rassicodus*, causarum in foro Parisiensi Patronus, qui ipso inscio prodierunt A. 1706. 8. Bruxellis primum, ac deinde sæpius. Vide diarium eruditorum Parisiense (Journal des Savans) A. 1718. Augusto p. 228. Dissertatio illa de auctoritate Concilii Tridentini in Gallia, lectu digna est inprimis, & de decretis libertati atque usibus regni adversis disquirit.

Advertissement sur le fait du Concile de Trente, à Lyon 1564. 8.

Conseil sur le fait du Concile de Trente, par *Charles du Moulin*, à Lyon 1564. 8. & Latine ibid. & Pictavis 1565. 8. idem etiam Bibliothecæ suæ Pontificiæ inseri curavit B. D. Jo. Adamus Scherzerus. Lipsiæ 1677. 4. Recusum etiam Latine ac Gallice Tomo V. operum Caroli Molinæi, Paris. fol.

Réponse au Conseil donné par Charles du Moulin sur la dissvasion de la publication du Concile de Trente en France, par *Pierre Gregoire* Jurisconsulte de Toloufe. à Lyon, 1584. 16.

Extrait des regiſtres d'Etat du 23 Dec. 1576. sur la reception du Concile de Trente au Royaume de France. Paris 1594. 1614. 8. Vide

b) Acta Erud. 1708. p. 134. Unschuldige Nachrichten 1707. p. 497. 588.

plura scripta huc spectantia in Bibliotheca Gallica Jacobi le Long p. 131. ubi etiam de consultationibus *Loiselli*, *Lud. Coquillii*, *Perronii*, *Soulasii*, & aliorum.

Loca Concilii Trid. libertatibus usibusque Ecclesiæ Gallicanæ contraria annotavit *Johannes le Maitre*, in scripto, cui titulus: Extrait des registres de l'assemblée tenuë à Paris sous le nom d'Etats en 1593. sur la reception du Concile de Trente. Paris 1593. 8.

Conventus cleri Gallicani congregati A. 1615. pro receptione Concilii Trid. in Ludovici Odespun Conciliis novissimis Galliæ, Paris. 1646. fol. p. 625. Nimirum recipit illud salvis Ecclesiæ suæ libertatibus. Vide Natalem Alex. T. VIII. Hist. Eccles. p. 667. edit. in fol.

D. *Hectoris Godfridi Masii* diss. Historico-Theologica de contemtu Concilii Tridentini in Gallia, Hafniæ 1696. atque inter dissertationes laudati Masii, junctim nuper excusas Hamb. 1719. 4. p. 558. seq.

Constantini Wolfii Gedanensis, Gallia Concilio Tridentino repugnans, dissertationes 2. Witeb. 1687. 4. Bælii Lexicon in *Saintcyran*, &c.

Illustris Leibnitius in litteris ad W. E. Tentzelium, a) cum laudasset *Piroti*, Syndici Sorbonici, dissertationem pro Concilii Tridentini receptione in Gallia, ei opponit, quod cum Henricus IV. Galliæ Rex professionem fidei à Pio IV. promulgatam coram prælatis regni assensu suo & professione publica probaturus esset, mentio Concilii Trident. quæ in illa bis exstat, utroque in loco de industria fuerit omissa. Vide etiam Petrum de Marca lib. VII. cap. 28. §. 3. D. Jo. Frid. Mayeri reisenden Lutheraner p. 79. seq. Neu-Jahrs-Geschenck an Pat. Schönemann p. 35. seq. &c.

Versiones.

Canones & Acta Concilii Trid. *Græce* versa, jussu Gregorii XV. editaque Romæ 1623. 4. typis Francisci Zannetti.

Arabice, interprete Jo. Baptista Romano Eliano, ex Judæo S. J. in usum Maronitarum. Hujus versionis, dubito an editæ mentionem facit Rich. Simon Bibl. select. T. 1. p. 149. ex Francisci Sacchini historia Jesuitica.

Ge-

a) Monatliche Unterredungen A. 1692. p. 1011.

Germanice, Colon. 1565. 4. Alle Handlungen und Sessionen, &c. & 1570. 4. quæ auctior est editio.

Gallice, Gentiano Herveto interprete, in qua versione mentio exceptionis trium Episcoporum, qui nolunt confirmationem Concilii requiri à Papa. Remis 1564. 8. Rotomagi 1556. 12. & 1583. Paris. 1584. Essais de literature T. 1. p. 17.

Scripta varia ad mentem Concilii Trid. inquirendam.

Quæstio Theologica, Historica & Juris Pontificii, de mente Concilii Tridentini circa gratiam efficacem & scientiam mediam, A. 1647. juxta exemplar impressum A. 1607.

Dionysii Petavii S. J. de Tridentini Concilii interpretatione & S. Augustini doctrina liber unus contra Abbatis ad Episcopum epistolam, T. 3. dogm. Theol. edit. Amst. 1700. p. 336.

Jo. Launoji de mente Concilii Trid. circa contritionem & attritionem in sacramento pœnitentiæ. Paris. 1653. 8.

Petri Lamberti le Drou contra *Augustinum Michaëlem*, Augustinianum de eodem argumento. Lovan. 1716. 8.

Jo. Launoji de mente Concilii Trid. circa satisfactionem pœnitentiæ dissertatio. Paris. 1644. & ex secunda auctiore editione 1664. 8.

Tantum sectariorum novitates condemnare, controversias vero inter Theologos Romanæ Ecclesiæ definire noluisse hoc Concilium, notat idem Launojus p. 53. seq. de unctione infirmorum.

Historiæ Concilii Scriptores.

Petri Suavis Polani sive *Pauli Sarpii* a) Veneti, M. Antonio de Dominis, b) qui in Angliam secum eam attulerat, ut creditur curante *Italice* libris VIII. Lond. 1619. fol. & ex secunda editione ab auctore emendata, Genev. 1629. 4.

a) Hunc auctorem esse, licet dubitare velit videri, satis perspicue probat Fulgentius Brixiensis Servita in vita Sarpii, edita Italice A. 1659. 12. pag. 86. 87.

b) Melanges de Vigneul Marville T. 1. p. 285. D. Jo. Andreas Schmidius T. 2. Introduct. Sagittarianæ p. 1435.

Latine vertit non ſatis feliciter c) *Adamus Newtonus*, ſed poſteriorum maxime librorum meliorem verſionem adornavit *Guilelmus Bedellus* Sarpii amicus, cæterorum M. Antonius de Dominis, Auguſtæ Trinobantum ſive Lond. 1620. fol. & Francof. 1621. 4. Genev. 1622. 4. Lugd. Bat. 1622. 4. Gorinchemi 1658. 4. Amſt. 1694. 4. & Lipſ. 1699. 4. cui editioni Canones Tridentini, atque vita Sarpii acceſſere.

Clariſſimo viro *Burch. Gotthelf Struvio* animus fuit Sarpii hiſtoriam Italice & Latine ex melioribus editionibus expreſſam junctim edere, inſertis ubique monumentis & orationibus veritatem ejus confirmantibus, ſubjuncta auctoris diſſ. de origine forma & uſu officii Inquiſitionis in Civitate & ditione Veneta Italice, ex editione A. 1639. cum Latina verſione. Vide ejus Bibl. antiquam A. 1706. p. 221. ubi ſpem facit vulgandorum ſupplementorum Tridentinorum & Sarpianorũ, at quorum ibi indicem exhibet, fere omnia habet Labbeus.

Gallice, *Joannes Diodati* Genev. 1621. 4. Trecis 1655. fol. de cujus verſionis bona fide David Ancillonius T. 2. Melange Critique p. 237.

Noviſſime additis etiam lectu digna præfatione d) atque animadverſionibus *Mr. de la Mothe Joſſeval*, ſive qui ſub hoc anagrammate latet *Amelotus de la Houſſaye*, Amſt. 1683. 1693. 4. Acta Erud. 1684. p. 60. Hanc verſionem ex Latina Newtoni factam non paucorum errorum arguit Rich. Simon lib. 2. epiſt. ſelect. 31. p. 189. ſeq.

Germanice, Francof. 1621. 4.

Anglice, à Nathanaële Brent. Lond. 1629. fol.

Abregé de l'Hiſtoire du Concile de Trente, avec un diſcours contenant les reflexions hiſtoriques, par *Pierre Jurieu*. Genev. 1682. Amſt. 1683. 12. Acta Erud. A. 1683. p. 397.

Initio libri XXXII. & XXXV. hiſtoriarum *Jac. Auguſti Thuani* habetur hiſtoria Concilii Tridentini in editione Aurelianenſi, quam fruſtra quæras in editt. Francof. & Pariſ.

Eandem anatomæ A. 1672. 8. & tumulo Concilii Tridentini A. 1690. 4. ſubjecit *Joh. Henricus Heideggerus*, ex MS. Tigurino ad Thuani autographum expreſſo, & locupletiore quam Aurelianenſis editio exhibet. Attingit etiam Concilii hiſtoriam *Jo. Sleidanus* libro XVI. ſeq. *Edm. Richerius* lib. 4. part. 2. &c.

Dia-

c) Vide, quæ ex vita Gvil. Bedelli Anglice edita Acta Erud. 1686. p. 243.

d) Illam Latine verſam ſeparatim vulgavit B. D. Jo. Georgius Layrizius, Superint. Vinariensis, ſub titulo *Petrus Suavis defenſus*. Curiæ Variſcorum 1686. 4.

Diarium Concilii Tridentini, auctore *Bartholomaeo de Martyribus* Archiepiscopo Bragensi in Portugallia, MS. quod incipit: *Concilium apertum est 18. Januar. A. 1562.* Hoc opus laudatur à Marsolierio in libro Essais de literature T. 1. p. 53.

Historia Concilii Tridentini Italice scripta à *Marco Antonio Milledoni*, Secretario Concilii, MS. apud Canonicum Strozzam, Florentiae teste Jo. Mabillonio T. 1. musei Italici p. 194.

Lettres & memoires de *Francisco de Vargas*, de *Pierre de Malvenda*, & de quelques Eveques d'Espagne, touchant le Concile de Trente, traduites de l'Espagnol avec des remarques par Mr. *Michel le Vassor*. Amst. 1699. 8. Eædem epistolæ cum Vassoris notis & Jonæ Conradi Schrammii præfatione Latine prodierunt Brunswigæ 1704. 4. & sine illis Anglice, Mich. Geddesio editore, una cum ejus isagogica dissertatione, qua ostenditur, quomodo Conciliorum libertatem oppressum iverint Pontifices Romani, Lond. 1697. 8. sub titulo: *The Concil of Trent no free assembly.* Epistolas illas ex Hispanico Anglice vertit William Trumbullus eques, cui Vassor Gallicam suam versionem dedicavit & cujus avus, legatus Jacobi I. Angliæ Regis, epistolas illas Bruxellis sibi comparaverat.

Axiomata Politica Papæ Pauli III. ex epistolis XXXVII. *Hudardi de Mendoza*, Imp. Caroli V. ad Concilium Trident. legati, Hispanice & Gallice editis à Jo. Aymonio, cum liberioribus observationibus Gvedeuvillii. Hagæ 1716. 12. Acta Erud. T. 6. supplementi p. 514.

Petri Gonzalez de Mendoza, Salmantini Episcopi, de rebus Concilii toto ultimæ, qua ei interfuit, sub Pio IV. celebrationis tempore curiosum commentarium Hispanica lingua MStum memorat Nic. Antonius T. 2. Bibl. Hispan. p. 157. testatus sententiam in illo auctoris de rebus quæ in Concilio tractabantur neutiquam præteritam fuisse.

Diario del Concilio di Trento, ove si descrive quanto in esso occorse, descritto in IV. libri fatto dal *Secretario della Rep. Veneta.* Hujus diarii in lucem edendi spem fecit V. C. Jonas Conradus Schrammius.

Lettres anecdotes & memoires Historiques du Nonce *Visconti*, Cardinal & Ministre secret de Pie IV. au Concile de Trente. Gallice & Italice, editore Joanne Aymone, Amst. 1719. 8. 2 Volum. Acta Erud. Latina A. 1719. p. 458. & Germanica parte LXIII. pag. 176. Europe savante 1719. Jun. p. 163.

Critique du Concile de Trente de Fra Paolo & des lettres de Vargas, Paris 1719. 4. De hoc libro Anonymi scriptoris consulendum Diarium Hagense, Europe savante A. 1719. August. p. 210. seq.

Histoire du Concile de Trente, par Mr. *Lud. Ellies du Pin.* Amst. 1721. 8. Excerpta hæc historia ex tomo decimo quarto Bibliothecæ Ecclesiasticæ Dupinianæ.

Natalis Alexander Sec. XV. & XVI. tomo VIII. hist. Eccles. edit. in fol. dissertatione duodecima, qua historia Concilii Trid. exponitur, P. Svavis Polani, Caroli Molinæi & Innocentii Gentileti objectionibus respondetur. His adde, quæ in Annalibus *Spondanus*, *Bzovius*, *Raynaldus*: *Stanislaus Hosius* in epistolis T. 2. Opp. *Surius* &c.

Sfortiæ Pallavicini S. J. & Cardinalis, Historia Concilii Trid. Italice libris XXIV. cum syllabo 110. errorum, velut à Sarpio commissorum, Rom. 1656. 1657. fol. 2 Volum. & ibid. 1665. 4. a) tribus Vol. & Mediolan. 1718. 4. ad Romanam, sed additionibus suo loco insertis.

Latine, per *Jo. Baptistam Giattinum* Jesuitam, Antwerp. 1670. 4. tribus Volum. & Colon. 1717. fol. Abgesonderte Bibliothec T. 1. pag. 98. seq. 115. Plenam illam versionem esse erroribus, notavit Rich. Simon T. 3. Biblioth. Criticæ p. 56. seq.

Gallice, MS. par Mr. *l' Abbé Godon*.

Eadem historia in compendium missa, rescissis controversiis, separata dalla parte contentiosa, e ridotta in più breve forma, da *Giam Pietro Catoloni*. Rom. 1666. fol.

Terentium Alciatum S. J. acta Concilii Tridentini parasse auctoritate Urbani VIII. Pontificis adversus hostes veritatis, legas in Bibliotheca Jesuitica, & in Prosperi Mandosii Bibl. Romana p. 179. Opus ipsum editum non memini, uti nec alterius Jesuitæ *Tarquinii Gallutii*.

Joannis Stozzii S. J. succincta relatio historica de gestis in Concilio Tridentino, ex Pallavicino maxime. Dilingæ 1695. 4.

Philippi Quorlii historia Concilii Tridentini. Panormi 1661. 4.

Commentarii d'*Anton. Francesco Cirni*, ne' quali si descrive la celebratione del Concilio Tridentino. Rom. 1567. 4.

Mutii

a) Journal des Sav. 1665. pag. 116. seq. ubi non obscure Sarpii historia illi præfertur & de Pallavicini dubitatur fide.

Mutii Pansa ragionamento dell'historie de Concilio generalissimo Tridentino. Rom. 1590. 4. inter ejus dissertationes de Bibliotheca Vaticana.

Scipionis Henrici, Messanensis Theologi, Censura Theologica & Historica adversus Petri Svavis Polani de Concilio Tridentino historiam, sive ut iniquo convitio appellat pseudo-historiam. Messanæ 1651. & Dilingæ 1654. 8.

Cæsaris Aquilini, non Scipionis Henrici, a) sed Dominicani cujusdam, judicium de tribus historicis Concilii Tridentini, Sarpio, Scipione Henrico & Pallavicino, ostendens Henricum & Pallavicinum Sarpio insultantes, sibi ipsis invicem adversari. Amst. 1662. 8. Vide Clariss. Struvii Biblioth. antiquam A. 1706. p. 465. seq.

Jo. Jacobi Hottingeri Sfortia Pallavicinus infelix Concilii Trid. vindex, sive exercitatio historica qua præmissis quibusdam de Concilii Trid. historia generalibus, Cardinalis *Pallavicini* adversus Sarpium præjudicia, accusationes, exceptiones, &c. excutiuntur, & historia ei à Pallavicino opposita, multis modis mendosa, suspecta, falsa & causæ adversus illum susceptæ detrimentosa esse ostenditur. Tigur. 1692. 4. Graviter perstringitur etiam Pallavicini nimium studium Pontificis potestatem in immensum evehendi à *Richardo*, Romanarum partium scriptore pag. 149. & 210. examinis præjudiciorum Juriei adversus Ecclesiam Romanam, & ab Hedovillio, Journal des Savans 1665. pag. 228. seq. & ab auctore libri, cui titulus: *il Sindicato di Alexandro VII.* & alterius, qui inscribitur: *l' Evangile nouveau de Cardinal Pallavicin.* Paris 1676. 12. Nec non ab Comite *Julio Clemente* b) Scoto, auctore notarum LXIV. moralium, censoriarum & historicarum ad historiam Pallavicini, quæ à Stanislao Felice sunt editæ Coloniæ, ut habet titulus, vel potius in Italia 1664. 4. Confer etiam quæ ex *Philippo Evoslio* B. D. *Jo. Conradus Dannhauerus* in συγκρίσει Concilii Nicæni primi c) atque Tridentini, Argentorat. 1666. § 76.

Henrici

a) David Ancillon Melange Critique T. 2. p. 162. seq. Unschuldige Nachrichten A. 1712. p. 52. seq. B. Vinc. Placcii Pseudonymi p. 70.

b) Melange Critique de Mr. David Ancillon T. 2. p. 164.

c) Similiter Concilium Nicænum cum Tridentino confert *Matthias Bergius* in carmine heroico, quod examini Concilii Trid. Chemnitiano præmittitur. Hierosolymitanum primum Apostolicum, idem D. *Dannhauerus* A. 1648. respondente *Jacobo Mullero* Lubecensi, ut Jo. Christ. Rumetschii similem lucubrationem prætercam.

Henrici Vagedes de translatione Concilii Trid. contra Pallavicinum, pro Sarpio dissertatio, quæ tertia est in ejus Operibus Academicis junctim excusis Rintelii 1703. 4. Sed adscribam de Pallavicino Herm. Conringii judicium, ex epistola a) ad Boineburgium: *Primum deprehendi sane* summam diligentiam (Pallavicini) *in excutiendis omnibus illis, quæ vel speciem falsi habent, in universa illa Tridentina historia P. Pauli Veneti, sive Petri Svavis Polani. Deprehendi deinde numeratos quidem* errores *plusquam trecentos; plerosque autem commissos in rebus minutis & levis momenti: reliqua omnia, & quidem quotquot sunt ponderis paulo majoris, qualia profecto Historia illa Pauli habet plurima, ne quidem tacta esse vel summo, ut ita loquar, digito. Deprehendi tertio, opponi frequenter Historiæ illi Tridentinæ* testimonia *perquam suspectæ fidei, ac proinde haud idonea, quibus falsi convincatur P. Paulus. Videor & quarto mihi deprehendisse jam nonnulla narrata Pallavicino,* quæ hactenus latuerant & Paulum, & vulgo Protestantes, jam prodita in lucem, fortassis autem *Protestantium magis bono, quam partis pontificiæ. Deprehendi denique universo in opere* summe addictum Rom. Curiæ animum, *& ab omni moderatione atque æquitate alienum, uno verbo, totum Jesuiticum; qualis num aptus sit scribendæ historiæ sacrorum certaminum nostri ævi, nemo prudens non facile judicaverit. Itaque, quantum arbitror, hoc quidem opere & de Romana Curia præclare est meritus Pallavicinus, & Protestantium rebus, famaque P. Pauli simul bene consuluit, adeoque meruit, ut ab utraque parte ipsi agantur gratiæ.* Hæc Conringius.

*Orationes habitæ in Concilio Trid.

Patriarchæ Orientalium Assyriorum, *Abd Isu*, de Trid. Concilio approbatio & professio. Labbe pag. 1247. Hard. p. 305. Et litteræ M. Antonii Cardinalis Amulii ad legatos Concilii, Ripæ 1562. Labbe p. 1245. Hard. ibid.

Oratio *Adeodati* Senensis, Augustiniani. Labbe p. 1524.

Ambrosii Catharini Politi, Senensis Ord. Præd. Oratio. Labbe pag. 1006.

Concio

a) D. Jo. Fabricius Theologus Helmst. T. 2. Bibl. suæ p. 354.

Concio à *Didaco de Pauya d'Andrade*, Lusitano. Venet. 1562. Labbe pag. 1304.

Antonii Monchiaceni Demochares, Doctoris Sorbonici. Labbe p. 1580.

Leonardi Aretini, Eremitæ Augustin. Oratio de Christiana Professione. Labbe p. 1073.

Bartholomei Baphii Lucianensis, Ord. S. Francisci. Labbe p. 1462.

Oratio *Maximiani Beniani* Cremensis, Ord. S. Francisci, edita Ripæ 1562. ad instantiam Petri Antonii Alciatis. Labbe p. 1221.

Everhardi Billici Carmelitæ, Oratio. Labbe p. 1088.

Brachii Martelli, Fesularum Episcopi, sententia de regularibus, & de residentia Episcoporum A. 1546. Labbe pag. 1636. 1642. Harduin. p. 380. 385.

Galeatii Brugora, Patricii Mediolanensis & Regii fisci Patroni, Oratio habita nomine Marchionis Piscari, Regis Catholici Oratoris, edita Ripæ 1562. Labbe p. 1148.

Jo. Baptista Burgos de quatuor remediis exstirpandarum hæresium. Labbe p. 1470.

Seraphini Caballi, Brixiensis Dominicani, de CHristo judice lætis animis exspectando, edita Brixiæ 1562. ad instantiam Jo. Baptistæ Bozolæ. Labbe pag. 1454.

Jo. Bapt. Campegii Oratio de tuenda religione. Venet. 1561. 4. Labbe p. 1851.

Camilli Campegii, Papiensis Ord. Præd. Inquisitoris Ferrariensis, Oratio de mundi fallaciis atque ruina ad Patres Concilii Dom. I. Adventus, edita Venet. 1562. Labbe p. 1217.

Gasp. Cardilli Villalpandei, Hispani, Oratio in Concilio A. 1563. habita Labbe p. 1492. de Primatu Petri pag. 1391. & quod Laicis non permittendus calix, id. p. 1279. & Harduin. pag. 309. Apologia indictionis Concilii contra Jo. Fabricium Montanum. Labb. p. 1876.

Caroli, Cardinalis è Lotharingia, legati Gallorum Regis. Labbe p. 1182. Hard. p. 271.

Barthol. Carranza de Miranda Ord. Præd. Concio. Labbe p. 1832.

Alphonsi Contreras Ord. Minor. Hispani, Oratio ad Ecclesiæ reformationem persvadendam. Labbe p. 1571.

Cornelii Episcopi Bitontini. Labb. p. 990.

Petri Danesii Regis Galliæ Oratoris. Labbe p. 1017. Hard. p. 216.

R. P. Diamantii (al. *Adamantii*) Ord. Eremitarum, Oratoris VII. Cantonum Helvet. Catholicorum, edita Ripæ 1562. Labbe p. 1193.

Georgii Drascovitii pro Ferdinando Imp. & Hungariæ Rege, Venet. 1562. 4. Ripæ 1562. Labbe p. 1137. Harduin. p. 226.

Andreæ Dudithii Orationes duæ. Brixiæ 1562. a) & *D. Quirino Reutero* editore Orationes tres, & demonstratio contra votum cœlibatus clericorum, cum excusatione ejus ad Maximilianum II. de Episcopatu & honoribus abdicatis A. 1566. Additæ Epistolæ *Maximiliani II. Ferdinandi I. Caroli* Archiducis Austriæ, & *Alberti* Bavariæ Ducis, quibus communionem sub utraque specie, Conjugium Sacerdotum & Ecclesiæ reformationem à Pio IV. postulant. Oratio habita ab oratore Ducis Bavariæ. Excerptum ex oratione *Card. Lotharingi* Caroli Quisii. Oratorum Galliæ monitio. Postulata XXXIV. Regis Galliæ cum Cæsareorum Oratorum mandatis consentientia. Protestatio oratorum *Caroli IX* Gallorum Regis contra Pium IV. *Pauli III.* epistola objurgatoria ad Carolum V. cum animadversionibus, & epistolæ duæ ad Helveticos. Epistola *Joannis Sleidani* ad Rog. Aschamum Tridento A. 1552. scripta. Protestantium Imperii statuum rationes, cur Synodus illa quam Paulus III. Mantuæ celebrandam indicit, neque æqua videri possit, neque utilis ecclesiæ A. 1537. Brevis expositio causarum, ob quas Electores, Principes & Ordines Imperii Aug. Confess. Concilium Tridentinum haud agnoscant, ejusque definitionibus stare recusent. Edidit hæc junctim *Reuterus* Professor Heidelbergensis, Offenbaci 1610. 4. subjunctis Jacobi I. Angliæ Regis Confessione fidei, Eduardi VI. edicto de reformatione Relig. & Anglorũ epistolis ad Germanos de primordiis suæ reformationis & imaginum ad fraudem compositarum dejectione. Thomæ Cranmeri Archiep. Cantuar. & Martyris epistola super controversia de Cœna Domini.

Eugenii Pisaurensis, Eremitæ Augustiniani, Oratio Tridenti A. 1561. habita & edita Brixiæ 1563. Labbe p. 1226.

Gui-

a) Ex his illa, quæ incipit: *Si quanta est*. Labbe p. 1324. Altera: *Tria fuerunt tempora*. id. p. 1298. & Harduin. p. 318.

Gvidonis Fabri, Oratoris Caroli IX. Galliarum Regis. Prodiit separatim Parif. 1562. 8. Brixiæ 1562. habet & Labbe p. 1174.

Petri Favonii Justinopolitani. Brixiæ 1562. Labbe p. 1320.

Ferdinandi Imp. mandata & litteræ. Labbe p. 1133. seq. Harduin. p. 223. Synodi responsa ad Cæsareos oratores, id. p. 229. Labbe p. 1143.

Casparis Fermnis Svessani. Brixiæ 1562. Labbe p. 1477.

Jac. Fermusii Valentini, oratio in festo Assumtionis habita. Labbe pag. 1963. Hard. p. 274.

D. Raynaldi (al. *Arnoldi*) *Ferrerii*, legati Regis Galliæ, oratio cum litteris Caroli IX. Regis edita Ripæ 1563. Labbe p. 1185. alia pag. 1208. Priorem habet etiam Harduin. p. 274.

Angeli Ferri, Veneti, Ord. Eremitar. S. Augustini. Ripæ 1562. Labbe pag. 1274.

Florentini Ducis Cosmi Medices mandata ad oratorem suum & ad Synodum litteræ. Labbe p. 1152. 1211. Harduin. p. 241. 300.

D. Joannis Fonsecæ Hispani, oratio edita Patav. 1562. Labbe p. 1289.

Cosmi Palmæ Fonteji, Dertusensis Presbyteri. Labbe p. 1514.

D. Petri Fontidonii Hispani, Segobiensis Theol. Conciones duæ. Brixiæ 1562. Labbe p. 1163. 1370. tertia p. 1408. Oratio ad Germanos pro Concilio Trid. adversus Jo. Fabricium Montanum. Labbe pag. 1758.

Gasparis à Fosso, Archiep. Rhegini, Oratio in Concilii apertione 18. Jan. 1562. de Ecclesiæ auctoritate & imitandis Apostolis. Brixiæ 1563. Labbe p. 1249.

Petri Frugi, Doctoris Theologi, oratio A. 1551. habita in Concilio. Labbe p. 1044.

Rob. Furvierii Galli, D. Ambianensis Canonici, oratio de CHristo puero circumciso & JEsu vocato, habita A. 1563. Labbe p. 1485.

Gallorum Regis *Caroli IX.* epistolæ ad Concilium. Labbe p. 1173. 1181. 1206. Hard. p. 262. 270. 295.

Georgii de S. Jacobo, Ord. Præd. oratio. Labbe p. 1024.

Petri Gonsalez de Mendoza, Episcopi Salmantini, Concio. Brixiæ 1662.

Pauli Gvidelli, Tridentini. Labbe p. 1237.

Jo. Hasselii sive *Hasselani* sententia super facto Nectarii CPol. Episcopi circa

circa ſublationem Confeſſionis, exhibita Patribus Concilii Trident. Antwerp. 1564. 12. Labbe p. 1121.

Helvetiorum Cantonum ſeptem Catholicor. mandata ad oratorem ſuum. Labbe p. 1189. ſeq. Harduin. p. 277.

Franciſci Heredin, Theologi Cathedralis Eccleſiæ Tiraſonenſis, oratio. Labbe p. 1107.

Gentiani Herveti oratio ad Concilium de clandeſtinis matrimoniis, Pariſ. 1556. 4. Venet. 1563. 4.

Henrici de S. Hieronymo Luſitani Ord. Præd. de calamitatibns eccleſiæ Oratio. Labbe p. 1386.

Hiſpaniarum Regis *Philippi II.* mandata, oratoribus ſuis data. Labbe pag. 1147. 1161. Hard. p. 249.

Joannis Franciſci Lombardi, Neapolitani, oratio. Labbe p. 1230.

Joannis Gallionis, Burgenſis Hiſpani, Ord. Præd. oratio in laudem *Thomæ* Aquinatis. Labbe p. 1559.

Joannis de Ludegna Concio de tribus CHriſti tentationibus. Labbe pag. 1534.

Ejusdem diſputatio Theologica de cœlibatu ſacerdotum. Labbe pag. 1542. Harduin. p. 359.

Joannis Moroni Cardinal. legati Papæ, oratio. Labbe p. 1599. Hard. p. 375.

Johannis Philippi Archiep. Moguntini, epiſtola ad Pium IV. de communione Calicis concedenda, addita conſideratione Theologi cujusdam ſtatus Germaniæ, illius temporis gnari.

Auguſtini de Loſcos, Abbatis Ord. Caſſinenſis. Brixiæ 1562. Labbe p. 1257.

Comitis de Luna, legati Hiſpanici, proteſtatio contra Gallos de loci prærogativa. Labbe p. 1160. Hard. p. 249.

Lud. Majoruni, Gravinatis, Canonici Lateranenſis, de optimo Reip. ſtatu Oratio. Labbe p. 1857.

Mariani Rocha, Feltrenſis Eremitæ Auguſtin. Labbe p. 1079.

Antonii Marinarii Carmelitæ orationes II. Labbe p. 999. 1033.

Theodori Maſii Mantuani Carmelitæ. Labbe p. 1262.

Man-

Mauritii Electoris Saxon. epistola A. 1552. data ad Concilium Trid. & è MS. edita in relationibus innocentibus (Unschuldige Nachrichten A. 1713. p. 1.) Confer, quæ de ablegatis ab hoc Electore ad Concilium Theologis Rev. Jo. Quodvultdeus Bürger Archidiac. Martisb. in relatione historica præmissa confessioni Saxonicæ c. 13. p. 119. sq.

Didaci à Mendocia, legati Cæsarei, oratio. Labbe p. 1012. Hard. p. 211.

Francisci Mendozæ ad Cardinal. Hosium epistola prolixa de controversiis quibusdam in Concilio Trid. disputatis, fuit MS. cum aliis quibusdam Actis in Bibl. B. D. Jo. Frid. Mayeri. Vide ejus Catalogum p. 726.

Jacobi Hurtadi Mendozæ, legati Cæsaris, protestatio contra Concilium Bononiam transferendum A. 1549. Exstat in celeberrimi viri Jo. Christiani Lunigii spicilegio Eccles. T. 1. p. 475.

Petri Gonzalez de Mendoza, oratio: supra *Gonzalez*.

Petri Morcati Presb. sermo Tridenti habitus & editus Ripæ 1562. Labbe p. 1398.

Johannis Moroni, supra *Joannis*.

Mutii Calini Arch.ep. Jaderensis sive Zarensis. Labbe p. 1187.

Francisci Orantii, Theologi Vallisoletani. Labbe p. 1425.

D. Oronsuspe, Navarri Olitensis, Concio de Mysterio S. Trinitatis. Labbe p. 1618.

Antonii Pagani Veneti, Ord. Minor. oratio pro Ecclesiæ reformatione. Labbe p. 1942.

Papæ legatorum admonitio & exhortatio ad Patres Concilii. Labbe pag. 973.

Pauli Passota, S. Theol. Professoris, Labbe p. 1086.

Pauli III. Papæ bulla & epistolæ binæ ad Helvetios. Labbe a) p. 1827. seq. Hard. p. 413.

Pii IV. epistola A. 1564. data ad Danielem Archiep. Moguntinum de ministranda Catholicis in Germania utraque specie, certis observatis conditionibus.

Pii IV. bullæ 1] super confirmatione Concilii. Labbe p. 939. Harduin. pag. 194. 2] super declaratione temporis ad observanda Concilii decreta. Labbe p. 943. Hard. p. 198. * 3] super forma juramenti pro-

a) Quæ ab hac pag. 1827. apud Labbeum exstant, non leguntur in collectione Lovaniensi.

professionis fidei. Labbe pag. 944. Hard. p. 199. * 4] de deputatione octo Cardinalium, qui faciant observari decreta Concilii. Labbe p. 946. Hard. p. 201. * 5] revocatoria privilegiorum, quæ Concilii decretis adversantur. Labbe pag. 948. Hard. pag. 203. * 6] de Indice librorum prohibitorum. Labbe p. 950. Hard. pag. 205. * 6] Regulæ decem de libris prohibitis, cum præfat. *Francisci Forerii*, Ord. Præd. Labbe p. 951. Harduin. pag. 206.

Pii V. epistolam ad Archiep. Bremensem A. 1566. pro recipiendo Concilio Trid. edidit Rev. D. Henr. Muhlius in prolusione de hoc Concilio, Kil. 1716. 4. p. 16. Pii IV. & Pii V. Lunigius continuat. Spicilegii Eccles. p. 313. seq.

Francisci Belearii Pegvilionis Episcopi Metensis, oratio de victoria qua Carolus IX. Galliarum Rex rebelles, &c. 1563. Labbe p. 1502.

Emanuelis Philiberti, Episcopi Augustensis, legati Sabaudici. Labbe p. 1201.

Reginaldi Poli Cardinalis liber de Concilio, quæstiones LXXXVI. cum præf. Pauli Manutii. Labbe p. 1665. Quæstio de baptismo Constantini M. p. 1727.

Ejusdem *Reformatio Angliæ* A. 1556. Labbe p. 1733. Harduin. p. 388.

Poloniæ Regis *Sigismundi* epistola ad Concilium. Labbe p. 1196. Hard. p. 285.

Oratio habita Sereniss. *Portugalliæ* & Algarbiorum Regis *Sebastiani* nomine, & edita Ripæ 1562. Labbe p. 1143. Regis *Johannis III.* epistola ad Paulum III. Labbe p. 1015. Harduin. p. 214. *Sebastiani* Regis ad Concilium epistola, & ad Oratorem suum mandatum. Labbe p. 1143. seq. Harduin. p. 236.

Gvilelmi de Prato, Episcopi Claromontensis, sententia de residentia prælatorum, A. 1546. Labbe p. 1633. Harduin. p. 376.

Hieronymi Ragazoni Veneti, oratio, in qua summatim recensentur quæ in Concil. Trid. decreta, habita A. 1564. & subjicitur editioni Concilii, curata à Philippo Chiffletio, Colon. 1644. 12. Labbe p. 1659.

Francisci Richardoti, Episcopi Atrebatensis. Labbe p. 1654.

Martini Roias, Portaleubei, Oratoris magni Magistri ac totius Ordinis Hierosol. Labbe p. 1213. Hard. p. 301.

Sta-

Sabaudiæ Ducis *Emanuelis Philiberti* epiſtola ad Synodum, cum mandato ad oratorem ſuum. Labbe p. 1200. ſeq. Harduin. p. 289.

Salvatoris Salapuſii Archiep. Turritani. Labbe p. 1057.

Alphonſi Salmeronis S. J. oratio. Pariſ. 1547. 8. Labbe p. 1841.

Chriſtophori Sanctotiſii Hiſpani, Eremitæ Auguſtin. Labbe p. 1599.

In funere *Hieron. Seripandi* Cardinalis oratio habita ab Ægidio Marcheſinio, Ord. Præd. lectore Bononienſi. Labbe p. 1650.

Franciſci Solaras, Epiſcopi Salaminii, commendatum in Concilio Trid. A. 1546. amuletum contra Peſtem. Unſchuldige Nachrichten 1713. p. 1027.

Dominici Soto Segobienſis, Ord. Præd. oratio Labbe p. 980.

D. Joannis Strozii, Oratoris Coſmi Ducis Florentiæ & Senarum. Ripæ 1562. Labbe p. 1153.

M. Thadæi Peruſini, Auguſtinenſis. Labbe p. 1313.

Lucretii Timboſci Aſulani. Labbe p. 1612.

Franciſci à Toleto, Oratoris Cæſarei. Labbe p. 1013. Harduin. p. 212.

Valentini Epiſcopi Præmislenſis, legati Polon. Labbe p. 1197.

Venetiarum Reip. mandatum Oratori ſuo datum. Labbe p. 1157. Hard. pag. 246.

Franciſci Vicedomini Ferrarienſis, de duplici myſterio, abominationis uno, deſolationis altero. Brixiæ 1562. Labbe p. 1442.

Petri Victorii in funere Joannis Medicis, Cardinalis, 7. Cal. Dec. 1562. Labbe p. 1644.

Lud. Joannis Villetani, de divino Spiritu Catholicæ Eccleſiæ & Oecumenici Concilii. Labbe pag. 1623. De communione ſub una panis ſpecie, id. p. 1335. Hard. p. 324.

Franciſci Zamora, Generalis Ord. Minor. oratio edita Patavii 1562. Labbe p. 1270.

Scripta contra Concilium, habendum habitumve.

D. *Martini Lutheri* von den Conciliis und Kirchen. Wittenb. 1539. 4. & T. VII. Altenburg. p. 235.

D. Ur-

D. *Urbani Regii* dialogus vom künfftigen Concilio zu Mantua. Hamb. 1538. 8. & inter ejus opera T. 4. p. LXVII. Norimb. 1562. fol.

Aonii Palearii actio in Pontifices Romanos & eorum asseclas ad Imp. Rom. Reges & Principes Christianæ Reip. summos Oecumenici Concilii Præsides, conscripta cum de Concilio Tridenti habendo deliberaretur. Inter Palearii opera edit. Amst. 1696. 8. p. 199. seq.

Concilium non modo Tridentinum sed omne Papisticum perpetuo fugiendum esse omnibus piis, auctore *Petro Paulo Vergerio*, A. 1553. 4.

Ejusdem actiones duæ, an Paulus IV. debeat cogitare de instaurando Concilio Tridentino, & an vi possit Protestantibus imperare ipsius Concilii decreta. Vide Politica Imperialia Goldasti.

Pasquilli exstatici, *Pasquini & Marphorii* hymnus in Paulum III. &c.

Theodori Bibliandri amplior consideratio decretorum synodalium Tridentinorum, 1551. 8.

Scripta quædam Papæ & Monarcharum de Concilio, cum præfat. *Matthiæ Flacii*, Basil. 1551. 8. ubi Imperatoris Caroli V. & statuum Imperii protestationes. Confer lectiones memorabiles Joh. Wolfii T. 2. ad A. 1548.

Valerii Philarchi dialogus super Tridentino Concilio. Basil. 1566. 8.

G. I. C. D. I. sive *Innocentii Gentileti* JCti Delphinensis a) examen Concilii Trid. in quo demonstratur hoc Concilium in multis Regiæ auctoritati & antiquis Conciliis atque Canonibus contrarium esse, libris V. Genev. 1586. 8. & Gorinchemi 1678. 8. & Germanice Basil. 1587. 8.

Joachimi Ursini (sub quo nomine idem latet Gentiletus) historica relatio & nullitas Concilii Tridentini. Ambergæ 1615. 8.

Revision du Concile de Trente, contenant les nullitez d'iceluy, les griefs des Rois & Princes Chrestiens de l'Eglise Gallicane & autres Catholiques en VII. livres. Genev. 1600. 8. Auctor *Guil. Ranchinus* b) JCtus.

Unglenckii de mendis Concilii Tridentini scriptum laudari vidi, ipsum non vidi.

Theophili Baldani Ausführung, daß das Concilium zu Trient hat falsche

un-

a) B. Placcius de Anonymis p. 36. & 335.

b) Melange Critique de Mr. Ancillon T. 2. p. 135.

undrißliche und GOttes-lästerliche Canones gemacht. Nürnberg A. 1570. 4.

Causæ, cur Electores, Principes aliique Augustanæ Confessioni conjuncti status ad impium Concilium à Pontifice Pio IV. Tridenti indictum non accedant, &c. item responsum datum legatis Pontificiis Zachariæ Delphino Episcopo Pharensi, Patricio Veneto & Commandeno, Episcopo Jacenthino in conventu Naumburgensi A. 1561. Witeb. 1564. 8. sic edita prout illa Cæsareæ Majestati tradita & oblata sunt.

Gründlicher Bericht und wahrhafftige Erklärung der Ursachen/ an die Römische Kayserliche Majestät geschrieben. A. 1564.

Statliche Ausführung der Ursachen/ warum Churfürsten und Fürsten/ auch andere Stände der Augspurgischen Confession, sich auf dem Concilio zu Trient nicht eingefunden. Strasburg. 1565. 4. Tubing. 1583. 4. Francof. 1603. &c.

Latine, D. Laurentio Tuppio, Pomerano, JCto Argentoratensi interprete. Argentor. 1565. 4. adversus Synodi Trident. restitutionem seu continuationem à Pio IV. indictam opposita *gravamina*, &c. Additur Taxa sacræ pœnitentiariæ p. 433.--470.

Solida explicatio causarum propter quas &c. juxta exemplar Argentoratense, Dresdæ 1629. 4. Confer Goldastum in Politicis Imperialibus p. 1200. 1266. Hortlederum T. 1. c. 28. 29. 30. & quæ Hermannus Conringius ad calcem Viæ regiæ Georgii Wicelii, Helmst. 1650. 4.

Der Augspurgischen Confessions-Verwandten Stände Recusations-Schrifft wider das angefangene Concilium. Magdeb. 1551. 4.

Apologia Ecclesiæ Anglicanæ, de non missis ad Concilium Tridentinum legatis, quam Latine svaviter simul & nervose scriptam laudat Marcus Antonius de Dominis ostensione errorum P. Francisci Svarez c. 6. § 97. ad calcem libri VI. de Republica Eccles.

Ulrici Encausti (Johannis Brentii) syntagma eorum, quæ Tridenti acta à legatis ac Theologis Würtembergensibus, qui à *Christophoro* Duce missi, sed admissi atque auditi non sunt, 1553.

Pia & necessaria admonitio de decretis & Canonibus Concilii Tridentini scripta in gratiam piorum hominum, qui emendationem doctrinæ & cerimoniarum in Ecclesia per Concilia faciendam exspectant. Francof. 1563. 4.

Confessiones Protestantium Concilio Tridentino exhibendæ, *Articuli Smalcaldici*, nec non *confessio Saxonica* à Melanchthone scripta Anno 1552. editaque Basil. 1552. 8. & nuper Germanice ac Latine hoc ipso anno 1722. Lipsiæ 8. cum erudita relatione historica, recusa curante M. Jo. Quodvultdeus Bürgern; & *Confessio Würtembergensis* a) T. VIII. opp. D. Jo. Brentii.

D. *Pauli Ræberi* antecessus Vindiciarum aurei & adamantini tractatus, quo Electores, Principes & status Protestantium causas exponunt declinati Concilii Tridentini. Witeb. 1635. 4. Confer D. Jo. Hülsemannum in manuali Augustanæ Confess. contra Hagerum Jesuitam p. 1317. seq. 1344. seq.

D. *Martini Chemnitii* examen Concilii Trid. quatuor partibus, quarum prima lucem vidit A. 1565. secunda A. 1566. tertia & quarta A. 1573. 8. Deinde opus hoc præcipuum sæpius recusum junctim Francof. 1588. fol. 1599. 8. 4 Volum. atque 1609. fol. atque cum notis marginalibus Georgii Christiani Joannis 1707. fol. etiam Germanice versum G. Nigrino interprete, ibid. 1577. fol.

D. *Jo. Hülsemanni* Manuale Confessionis Augustanæ, vindicans eam ab iniqua collatione cum conciliabulo Tridentino à *Balthasare Hagero* edita. Witeb. 1643. 1653. 1673. 8.

D. *Georgii Calixti* consideratio doctrinæ Pontificiæ juxta ductum Concilii Tridentini, Helmst. 1659. 1672. 4. & cum prolusione D. *Henr. Muhlii*, Kil. 1716. 4.

D. *Balthasaris Cellarii* ad Concilium Tridentinum disputationes XVII.

Jo. Frid. Gerhardi speculum religionis Pontificiæ ex Concilio Trid. &c.

D. *Jo. Adami Scherzeri* anti-Bellarminus, Tridentini simul Concilii decreta velut Romanæ Ecclesiæ vocem oppugnat, Lips. 1684. 4.

D. *Valentini Alberti* examen professionis fidei Tridentinæ & expositionis doctrinæ Catholicæ, quam b) Jac. Benignus Bossvetus juxta illam professionem ediderat. Lipsiæ 1692. 12.

Innocentii Deodati Sinceri Prüfung professionis Tridentinæ, 1707. 4. Adversus eandem professionem auctor libri eodem anno 1707. 8. editi, qui inscribitur: Reflexion über den Abtrit von der Evangelisch-Lutherischen zur Römisch-Catholischen Religion.

Conci-

a) De hac D. Christoph. Matth. Pfaffius libro de Actis scriptisque publicis Eccles. Witemb. cap. 8. §. V. VI. VII.

b) De hujus adversariis aliis atque hyperaspistis D. Jo. Andreas Schmidius parte 2. introductionis Sagittarianæ in Hist. Eccles. p. 1449.

Concilii Tridentini adeoque & Pontificiorum doctrina publica exhibita à D. *Paulo Antonio* Theologo Hallensi. Halæ Saxon. 1697. 8. ac deinde sæpius. Acta Erud. 1698. p. 178.

Christianus Ebelingius in examine Concilii Tridentini, Rintel. 1716. 4.

Jo. Meineci, Eccles. Ramboëns. Pastoris, CHristus à Concilio Tridentino (sess. VII. can. 1. de Baptismo) excommunicatus. Rostoch. 1709. 4. cum præf. D. Zachariæ Grapii.

Donati Wisarti notæ ad bullam Pii IV. super forma juramenti professionis fidei ad calcem collationis fidei JEsu & Jesuitarum.

Jo. Henrici Hottingeri de auctoritate Concilii Trid.

Jo. Henrici Heideggeri Concilii Trid. anatome Historico-Theologica, in qua præmisso Concilii textu, post narratam ejusdem historiam & subjunctas historiæ notas, iisque insertas vindicias *Petri Svavis Polani* adversus *Scipionem Henricum*, demum succedunt ejusdem controversiæ Theologicæ, in quibus Papatus Tridentini refutati compendium exhibetur. Tiguri 1672. 8.

Ejusdem tumulus Tridentini Concilii, ubi anatome emendatior repræsentatur, & veritas fidei à Tridentinis damnatæ copiose asseritur contra D. *Augustini Reding* Abbatis Einsiedelensis jactatam inextinctam Concilii Tridentini veritatem, ibid. 1690. 4. duobus Volum.

Examen Canonum ac decretorum Concilii Trident. auctore *G. I. C. D. I.* 1690. 8.

Jo. Jewel, Episc. Sarisber. epistola ad Scipionem, Nobilem Venetum. Lond. 1685. 8. cum Apologia Ecclesiæ Anglicanæ.

Georgii Carletani consensus Ecclesiæ Catholicæ contra Tridentinos. Francof. 1613. 8.

Council of Trent examin'd and disprouv'd by Catholick tradition, by *Edward Stillingfleet*. Lond 1688. 4. Hist. des ouvrages des Sçavans 1688. Juin p. 197.

Roberti Wauchop, Archiep. Armachani relatio de Concilio Trid. usque ad A. 1551. in G. Mackenzie vitis scriptorum Scotorum Anglice editis, Edinburg. 1711. fol. T. 2. p. 196. seq.

Pro Concilio.

Didaci de Paiva de Andrada sive *Andradii*, Conimbricensis, defensio Tridentinæ fidei Catholicæ libris V. contra D. Chemnitium & alios, Ulyssipon. 1578. 4. Colon. [illegible]. 8. Ingolstad. 1580. 1592. 4.

Andreæ de Vega, *Dominici de Soto* & aliorum apologias, vide recensentem D. Joh. Andream Schmidium T. 2. introductionis Sagittarianæ pag. 1447. seq.

Jodoci Raveſteyn Toletani, Theologi in Lovaniensi Academia, Propugnaculum Concilii Trident. contra D. Chemnitii a) examen. Colon. 1608. 8.

Caſp. Cardilli Villalpandæi Hispani, apologia indictionis Concilii Trid. factæ à Pio IV. adversus *Jo. Fabricium* Montanum. Ingolstad. 1563. 4. & T. 14. Concilior. Labbei p. 1876.

Petri Fontidonii Segoviensis, Canonici Salmantini, apologia adversus eundem Montanum, cum orationibus quibusdam in Concilio habitis. Antwerp. 1574. 8.

Aug. Reading à Biberegg Oecumenici Concilii Tridentini veritas inextincta contra Heideggeri anatomen. Tractatus IV. Einsiedel. 1675.--1678. 8.

Jo. Sinnichii Confessionistarum Goliathismus profligatus, sive Lutheranorum provocatio ad monomachiam doctrinalem super Canonibus Synodi Trid. & Augustanæ Confess.

Jo. Scheſleri Concilium Tridentinum ante Tridentinum.

Martini Eiſengrenii tractatus apologeticus de certitudine Gratiæ pro Canone XIII. sextæ Sessionis Concilii Trid.

Balthaſaris Chavaſſii commentarius in professionem fidei Tridentinæ, Ingolstad. 1613.

Gerardi Hagemanni, Benedictini, defensio professionis Tridentinæ & Bossvetianæ expositionis, Neuhus. 1695. 4.

Jo. D. G. Sonnemanni discussio examinis Professionis Tridentinæ, Hildesheim. 1708. 4. &c.

EDI-

a) Præter Andradium & Ravensteinium scripsere adversus D. Chemnitii nostri examen etiam alii, ut FRANCKIUS, GAERTNERUS, &c. sed ita, ut præcipua momenta ne tangerent quidem, nedum convellerent. BELLARMINO autem, qui in controversiis suis B. Chemnitium etiam hinc inde perstringit, responderunt multi, speciatim quod ad Tridentinum Concilium attinet D. SCHERZERUS ὁ μακαρίτης, de cujus Anti-Bellarmino jam supra mentionem facere me memini. Non ita multi anni sunt, quod ajunt Ignatium Aloysium Zierendorf Jesuitam, cum ei à superioribus injunctum esset examen Chemnitianum oppugnare, diligentiori ejus consideratione permotum fuisse, ut Romanis sacris valediceret & ad nostra accederet. Vide annum 1712. Unschuldig. Nachrichten p. 1100.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXVI. LABBEI XV.

A.C. 1551. **Narbonense* Concilium, præside Alexandro Zerbinatis, vicarii Francisci Cardinalis à Pisanis, Archiep. Narbonensis, de Ecclesiastica disciplina. Canones LXVI. quorum ultimus omnia Ecclesiæ Romanæ subjicit, & Regis auctoritati detrahere aut ecclesiæ Gallicanæ prærogativis ullo modo obesse velle se negat.

1564. **Remense* sub Carolo Cardinali à Lotharingia, Canones XIX. qui soli ex pluribus exstant, editi à Ludovico Odespun in Conciliis novissimis Galliæ. Acta ejusdem Concilii, per congregationes XIX. Nomina eorum, qui præsentes adfuere ex diœcesi Remensi, Suessionensi, Laudunensi, Noviodunensi, Bellovacensi, Catalaunensi, Ambianensi & Silvanectensi. Variæ epistolæ & Pii IV. ac Pauli III. litteræ, quibus *Cameracensis* Episcopatus à Remensis ditione eximitur. Cærimoniæ & sacræ preces ac litania, quibus in publica sessione Concilii Remensis soliti sunt uti.

1565. **Cameracense* sub Maximiliano à Bergis Archiep. & Duce Cameracensi, de fide ac disciplina Capitula CXXXII. sub titulis XXII. Acta ejusdem Concilii, cum literis convocationis, prorogationis, &c. Bulla Pii IV. super confirmatione Concilii *Tridentini*, cum subscriptionibus Cardinalium. Catalogus Episcoporum, Doctorum, Abbatum aliorumque qui Concilio interfuerunt.

Mediolanense I. sub Carolo Borromæo S. Praxedis Cardinali, Archiepisc. Mediolanensi. Ejus Oratio in Concilio habita. Constitutionum pars 1] de professione fidei & ejus tuendæ cura, capita XII. 2] de iis, quæ ad Sacramentorum administrationem pertinent, ubi etiam de clericorum seminario, examine, collatione beneficiorum, vita & officiis, deque ecclesiis earumque cultu, de processionibus, de funeribus, &c. capita LXVIII. 3] de piorum locorum administratione, monialibus & Judæis. Capita XV.

A. C. 1569. *Mediolanense II.* ſub eodem Borromæo. Ejus Oratio. Conſtitutionum titulus 1) de iis, quæ ad fidem tuendam, ſacramenta adminiſtranda & alia paſtoralia munera pertinent, decreta XXIX. 2) quæ ad miſſam, divina officia, eccleſiæ cultum & ad eccleſiaſticos ſpectant, decreta XXXVI. 3) quæ ad bona & jura Eccleſiarum, piorumque locorum attinent, decreta XXII. Capita III. ad moniales pertinentia, & alia generalia IV.

1573. *Mediolanense III.* ſub eodem Borromæo. Edicta duo, Prorogatio Synodi, Oratio Borromæi. Capita Conſtitutionum XXI. Indictio futuri Concilii IV.

1576. *Mediolanense IV.* ſub eodem Borromæo. Edictum & Oratio. Conſtitutionum de fide & diſciplina Eccleſiaſtica pars 1] Capita XXVI. 2] Capita XV. 3] Capita XIV. ubi inter alia de viſitatione, de conciliis provincialibus & diœceſanis, teſtibusque ſynodalibus præcipitur. Interfuere Epiſcopi XI. Subjicitur indictio futuri Concilii V.

1579. *Mediolanense V.* ſub eodem Borromæo. Edictum & Oratio. Conſtitutionum pars 1) de rebus ad fidei tuendæ ſtudium & ad ſacramenta pertinentibus capita XI. 2) de cura *peſtilentiæ*, & Epiſcopi ſollicitudine, capita xxx. 3) ad ſacramentum Ordinis & matrimonium ac moniales pertinentia, capita xix. Subſcriptiones Epiſcoporum XIII. Indictio futuri Concilii VI.

1582. *Mediolanense VI.* ſub eodem Borromæo. Edictum & Oratio. Conſtitutionum capita xxxi. Subſcriptiones Epiſcoporum IX. Indictio futuri Concilii VII. cujus autem nihil a Collectoribus Conciliorum potuit afferri, quia non diu poſt Borromæus A. 1684. 3. Non. Nov. diem obiit, ſanctis poſtea adſcriptus à Paulo V. 1. Nov. A. 1610. In horum autem ſex Mediolanenſium Conciliorum decretis, locuples & inſigne ſyſtema conſtitutionum de diſciplina omni Eccleſiaſtica continetur.

1565. * *Toletanum* ſub Chriſtophoro Rogio de Sandoval, Epiſcopo Cordubenſi, Actiones tres, in quarum prima Tridentinæ Synodi decreta pleraque confirmantur. Actione ſecunda, de doctrina

ctrina & moribus, decreta XXXI. Actione tertia, decreta XXVIII. Subscriptiones Episcoporum VI. Abbatis diffinientis, & licentiati secretarii.

* *CPolitanum*, quo Joasaphus sive Joseph, Patriarcha CPol. ob simoniam dejectus est. Ex historia Ecclesiastica *Emanuelis Malaxi*, quam à Martino Crusio Græcobarbare & Latine editam libro secundo Turco-Græciæ, dixi Volum. VI. pag. 694. Subscriptiones Episcoporum LII.

A.C. 1570. * *Mechlinense* sub Martino Rythovio Episcopo Yprensi, nomine Antonii Perrenoti Archiep. Mechlinensis Card. Granvellani, Decreta X. atque alia capita IX. de Sacramentis, quorum primum est contra *Anabaptistas*. De ordinandis capita V. De sponsalibus & matrimoniis, capita VII. De officio & cultu divino, XVII. De festis, capita V. De jejuniis, capita II. De imaginibus, capita III. De indulgentiis. De superstitione. De Episcopis & eorum officio, IV. De sigillis, concessionibus & relaxationibus, capita V. De ministris ecclesiæ & eorum residentia, IX. De decanis Christianitatum, pastoribus & eorum officiis, capita XII. De vita & honestate clericorum, capita V. De clericorum correctione, III. De scholis, capita III. De schola Dominicali, capita IX. De seminariis, capita II. De unionibus beneficiorum, capita IV. De elocatione & conservatione bonorum Ecclesiasticorum, VII. De regularibus & monialibus, capita XI. De litteris Apostolicis & judicibus delegatis, Capita II. De usuris. De visitationibus, capita II. Subscriptiones Episcoporum VI. & Maximiliani Morilloni, vicarii generalis Card. Granvellani.

1579. †† *Gregorii XIII.* Papæ bulla, confirmans bullam *Pii V.* qua propositiones LXXIX. *Michaëlis Baji* damnantur.

1581. * *Rotomagense* sub Carolo Card. Borbonio, Archiepisc. Rotomagensi, Capitula XII. Subscripserunt Episcopi quatuor, & Canonici duo deputati Ecclesiæ Abrincensis & vicarius generalis Constantiensis Episcopi. XIII. difficultates cum responsionibus. Brevia duo Gregorii XIII. de Synodi indictione & confirmatione. Archiepiscopi Rotomag. litteræ indictionis & prorogationis, & ad Synodum cohortatio, nec non

epistola

epiſtola ad clerum & populum ſuæ diœceſ. de Synodi obſervatione.

A.C. 1582. * *Memphiticum* in Ægypto, pro Coptis cum eccleſia Rom. conciliandis & abjiciendis Neſtorii & Dioſcori hæreſibus, Gregorii XIII. ut ajunt celebratum auſpiciis, confeſſus III. ex Poſſevini apparatu S. in *Memphit.* & Spondano ad A. 1582.

1583. * *Remenſe* ſub Ludovico Cardinali à Gvyſia, Archiepiſcopo Duce Remenſi, capita XXVIII. Subſcriptiones Epiſcoporum VII. & procuratoris Epiſcopi Silvanectenſis. Breve Gregorii XIII. pro confirmatione Concilii. Archiepiſcopi Remenſis literæ indictionis, commiſſio convocatoria ad Epiſc. Atrebatenſem. A Gregorio XIII. data facultas pro ſynodo Remenſi, nondum ſuſcepto pallio ab Archiepiſcopo celebranda. Archiepiſcopi cohortatio. Litteræ Synodi ad communitates & eccleſiam rectores ſibi ſubditos. Acta Concilii congregationum V. Nomina eorum, qui interfuere Doctores, Abbates, Priores Monaſteriorum & deputati de Capitulis. Preces in apertione Concilii. Concilii publicatio.

* *Burdigalenſe* ſub Antonio Prevotio Sanſaco, Archiep. Burdigalenſi, Aquitaniæ Primate. Capita xxxvi. & de inſtitutione ſeminariorum provinciæ Burdigalenſis, capita IX. quorum ſeptimum eſt de ſtudiis alumnorũ in ſeminariis. Subſcriptiones Epiſcoporum VII. procuratoris & ſecretarii. Publicatio Concilii. Litteræ confirmationis à Gregorio XIII. Cardinalis Boncompagni epiſtola ad Archiep. Burdigalenſem.

* *Turonenſe* menſe Majo, & *Andegavi* menſe Septembri celebratum, ſub Simone à Maillé, Archiepiſcopo Turonenſi. Capita XXI. pleraque excerpta ex Concilio Trident. In quarto profeſſio Fidei: quinto bulla Pii V. contra Simoniacos. Capite XIII. præcipitur caput inclinare cum Virginis Mariæ nomen pronunciatur. Subjungitur Archiepiſcopi gratiarum actio in Concilii dimiſſione. Subſcriptiones Epiſcoporum VII. aliorumque plurium, qui interfuerunt. Concilii indictio, Archiepiſcopi paracleticus ſermo, & alius protrepticus in ſeſſione apud Andes. Epiſtola ad Gregorium XIII. pro Concilii translocatione. Gregorii XIII. epiſtola ad Archiepiſcopum. Archiepiſcopi ad Henricum III. Galliæ Regem.

A.C

A. C. 1584. * *Bituricense* ſub Reginaldo Archiep. & Patriarcha Bituricenſi, AquitaniæPrimate. Forma profeſſionis fidei. Decretorum de fide & diſciplina, ſub titulis XLVI. Capita CCCLXXVIII. Acclamationes. Subſcriptiones Epiſcoporum IV. & aliorum Doctorum, Abbatum, Canonicorum, aliorumque. Indictio Concilii, Convocatio, Prorogatio. Xyſti V. Papæ Confirmatio. Publicatio.

1585. * *Aquenſe*, ſub Alexandro Conigiano Archiepiſcopo Aquenſi. Capita XLIV. Subſcriptiones Epiſcoporum V. & Vicarii Generalis Epiſcopi Forojulienſis. Publicatio Concilii. Epiſtola Archiepiſcopi ad Xyſtum V. Papam. Papæ & Cardinalis Caraffæ epiſtolæ ad Archiepiſcopum.

* *Mexicanum* de fide & moribus, ſubPetro Moya de Contrera, Archiep. Mexicano, poſtea confirmatum Romæ A. 1589. & juſſu Regis Hiſpan. Philippi II. ad inſtantiam & ſumtu Johannis de la Serna, Archiep. Mexicani, exſcriptum typis A. 1622. Libri I. capita XIII. ſecundi VII. tertii XXI. quarti duo, & quinti capita XII. Statuta in Eccleſiæ Mexicanæ evectione, partis I. capita 18. II. capita 11. III. capita 9. IV. capita 10. Inter Concilia, quæ in his libris allegantur, videas etiam laudari Concilium de Gwadix, Concilium Limenſe I. II. & III. nec non Mexicanum I. & II. pluraque Hiſpanica. Subſcripſerunt præter Mexicanum Archiepiſcopum, Epiſcopi Gvathemalenſis, Mechoacanenſis, Tlaxcalenſis, Yucatanus, Novæ Galliciæ & Antequerenſis.

1586. †† *Cameracenſe.* Vide ſupra poſt A. 1549.

1590. * *Toloſanum* ſub Archiepiſcopo Toloſano Franciſco de Joyoſa Cardinali. Profeſſio fidei Tridentinæ, & de variis rebus ad diſciplinam eccleſiaſticam ſpectantibus. Capita XLVIII. quorum ultimum eſt indictio alterius Concilii provincialis A. 1593. Toloſæ habendi. Concilii prioris publicatio.

1594. * *Avenionenſe* ſub Franciſco Maria, Archiep. Avenionenſi. Capita LXIV.

1596. * *Aquilejenſe* ſub Franciſco Barbaro Patriarcha Aquilejæ & Principe. Capita XIX. quorum decimo quinto de ſanctarum reliquia-

liquiarum asservatione, cultu, translatione & cauta receptione uberius constituitur. Post subscriptiones Episcoporum X. & Procuratorum Episcoporum IV. annotatur, superiora omnia Synodi hujus provincialis decreta recognita & approbata fuisse à sacra congregatione Concilii Trid. (illa, de qua supra p. 697.)

A. C. 1599. * *Diamperiense*, ab Archiepiscopo Goënsi in oppido Diamper, quod est in Asia prope civitatem quæ dicitur S. Thomæ, ubi Nestoriani & alii errores ac hæreses earumque sectatores, præcipue Babyloniæ Patriarcha, percussi anathemate. Ex Jo. Mariæ Camporei S. J. litteris apud Possevinum Apparatu sacro, in voce *Diamperense*.

1607. * *Mechliniense* sub Matthia Archiepisc. Mechliniensi. Convocatio Concilii. Decretum, quod nulli præjudicium fiat ex ordine evocationis aut sessionis in hac Synodo. Constitutiones de disciplina Ecclesiastica, sub titulis XXVI. capita CLXXXIV. Subscriptiones Episcoporum VII. Recognitio & approbatio decretorum Concilii à Congregatione Cardinalium interpretum Concilii Tridentini. Breve Pauli V. Papæ & binæ Cardinalis Pamphilii epistolæ pro Concilii confirmatione.

EDIT. HARDUINI TOMUS XI.

1609. * *Narbonense* sub Archiepiscopo Ludovico de Vervins, de fide ac disciplina, decretorum capita XLIX. Subscriptiones Episcoporum VIII. & Procuratorio nomine duorum. Confirmatio à Congregatione Cardinalium Concilii Trid. Interpretum. Concilii publicatio.

1612. * *Senonense* sive *Parisiense* sub Cardinali Perronio, Archiep. Senonensi celebratum Parisiis, pro condemnatione libelli ab *Edmundo Richerio* sine nomine auctoris A. 1611. editi *de Ecclesiastica & Politica potestate*. Confer Adrianum Bailletum in Richerii vita, edita Gallice Leodii 1714. 12. & vitam P. Josephi Capucini, nescio quo auctore, itidem vulgatam Gallice Paris. & Hag. 1705. 12. ubi de extorta per vim Richerio retractatione p. 221.

Aquens

Aquense sub Paulo Archiepisc. Aquensi contra eundem Richerii libellum, quem scriptis etiam oppugnavere multi. Gallice quidem Pelletierius, Claudius Durandus, Beaujeu, Joh. Boucher, sub Pauli Gimontii & Pompeji Ribemontii latens nomine, Latine autem Andreas du Val, Doctor Sorbonicus, & ex Jesuitis præter Andream Evdæmono Joannem & Joannem Gaultierium Jacobus Sirmondus in notis stigmaticis ad magistrum triginta paginarum, sub Jacobi Cosmæ Fabricii nomine editis, & Dionysius Petavius lib. 3. de Hierarchia Ecclesiastica cap. 14. seqq. Non minus fortiter autem tueri causam suam & objectiones adversariorum retundere Richerius satagit in demonstratione libelli sui atque præcipue in defensione ejusdem distincta in quinque libros, & cum libello ipso primum edita recuso Leodii 1701. 4. subjunctis ejusdem Richerii notis ad Censuram Facultatis Theologiæ Paris. in libros M. Antonii de Dominis de Rep. Ecclesiastica.

A.C. 1618. 13. Nov. ad 1619. 9. Maji, *Dordracena* Synodi Acta vel decreta, ne quis apud Conciliorum collectores quærat: licet multa illi hæreticorum quoque, quæ vocant, Conciliabula suis voluminibus inserere non dubitaverint. Cum tamen & materiæ dignitate & eorum à quibus res gesta est numero & auctoritate multis possit Synodis par vel superior videri, & à Reformatis Ecclesiis plerisque etiamnum rata habetur, mentionem ejus omittere nolui. Habita est nono post *collationem Hagiensem* anno, à Reformatis Calvinianis contra *Arminianos Remonstrantes*, qui in illa inauditos se damnatos esse conqueruntur. Ad Actorum editionem à fœderati Belgii editionibus delegati fuere Joannes Poliander, Antonius Walæus, Antonius Thysius, Dan. Heinsius, Festus Hommius, Dan. Colonius, Joh. Laetius. *Sed maxima editionis laus* a) *Festo Hommio debetur, qui in scriptura promtus & elegans, Synodi quoque scriba reliquis diligentius annotaverat, quæ in Synodo gesta fuissent.* Prodierunt hæc Acta Dordraci A. 1620. fol. typis nitidis Elzevi-

 rianis

a) Vita Antonii Walæi, in vitis à Gvil. Batesio collectis & Lond. 1681. 1704. 4. editis p. 645. *Frid. Spanhemius* in elencho controvers. T. 3. Opp. p. 847. seq. &c.

rianis Lugd. Bat. & mox emendatius b) recusa eodem anno Hanov. 4. addito locupleto indice. Præfigitur Ordinum fœderati Belgii provinciarum generalium ad Monarchas & Reges, Principes, Comites, Civitates ac Magistratus epistola pro fide & auctoritate horum actorum, nec non ampla [Dan. Heinsii c)] præfatio ad Reformatas CHristi Ecclesias de controversiarum Belgicarum, quibus sopiendis Synodus convenerat, origine & incrementis. Actorum tres sunt partes, 1] leges habendæ Synodi, formula juramenti, decreta & judicia de versione Bibliorum, de catechisatione, de candidatis S. Ministerii, de typographiæ abusibus tollendis. Canones adversus V. Remonstrantium articulos, Confessio Ecclesiarum Belgicarum, approbatio *Catechefeos Palatinæ*, judicium de doctrina *Conradi Vorstii*. Remonstrantium scriptum de conditionibus habendæ Synodi eorumque theses de quinque articulis, & adversus Synodum variæ exceptiones ac protestationes, cum scripto *Simonis Episcopii*, quo se defendit & confessione fratrum *Geistemnorum*. Denique Orationes celeberr. virorum Balthasaris Lydii, Martini Gregorii, Josephi Halli, Jo. Polyandri, Jo. Acronii & memorati Episcopii. 2] Theologorum exterorum de quinque articulis Remonstrantium judicia. 3] De iisdem articulis judicia Theologorum Provincialium.

Eadem Acta recusa Gallice Dordraci 1624. 4.

Sæpius etiam & variis linguis separatim exscripti Canones hujus Synodi, nec non sententia de Conrado Vorstio, aliaque judicia & ἀποσπασμάτια, cum recensione eorum, qui Synodo interfuerunt, quorum nomina habes etiam in Rever. *Henr. Ludolf Benthemii* Holländischen Schul- und Kirchen-Staat, p. 379. seq.

Editioni huic Actorum Synodi aliam statim Remonstrantes opposuere Harderovici 1620. 4. *Acta Synodalia Dordracena Ministro-*

b) Tho. Crenius parte XI. animadvers. p. 94.

c) D. Jo. Fabricius, Helmst. Theol. T. 2. Bibl. suæ p. 355. Confer Dan. Heinsii homiliam ad Job. 17. v. 9. in ejus Orationibus, Amst. 1657. 12.

nistrorum Remonstrantium in fœderato Belgio, in qua non nisi in paucis elevare fidem superiorum actorum d) sed suam præcipue sententiam argumentis confirmare conantur. Eadem Belgice viderunt lucem A. 1623. fol.

Prodierunt etiam *post Acta*, sive Acta in Synodo post peregrinorum Theologorum abitum. Hagæ 1669. 4. è Latino Belgice. Vide Adriani Paars indicem Batavicum p. 225.

Scripta contra Synodum Dordracenam.

Epistola ex Synodo scripta, nescio quo auctore, ex qua Acta illius vulgavit B. D. Jo. Wolfgang Jægerus in historia Ecclesiastica sæculi XVII. cum parallelismo profanæ T. 1. ad A. 1619. p. 304--315.

Joh. Arnoldus Corvinus in censura anatomes Arminianismi Petri Molinæi, &c.

Hugo Grotius in apologetico cap. V. &c.

Canones Synodi Dordracenæ cum notis & animadversionibus *Danielis Tileni*. Adjecta sunt ad calcem paralipomena ad amicam collationem Jo. Cameronis cum Tileno. Paris. 1622. 8.

Joh. Utenbogardus in Historia Ecclesiastica Belgii ab A. 400. ad A. 1619. Belgice A. 1647.

Philippus à Limborch in vita Simonis Episcopii, *Epistola Arminianorum* editæ Amst. 1660. 8. & altera parte auctior editio 1684. fol.

Gerardi Brand Historia Reformationis edita Belgice Amst. 1677. 4. & apologia contra Rulæum & Leydeckerum, Amst. 1676. & 1705. 4. nec non *Historie van de Rechtspleging* &c. Roterd. 1708. 4. Journal des Sav. 1709. p. 23.

Maximiliani Sandæi Batavi S. J. de Synodi Dordrechtanæ emolumentis, Herbipoli 1620. 8.

Joannis Malderi Episcopi Antwerpiensis anti-synodica sive animadversiones in decreta Conventus Dordraceni, quam Synodum Nationalem vocant. Antw. 1620. 8.

La Religion pretenduë des Provinces unies, &c. nullitez du Synode de Dordrecht par *Louis du Chasteau* Liegeois. Leodii 1621. 8.

Yyyy 3 Claudii

d) Vita Walæi, loco laudato.

Claudii Dausqueji ascia Conciliabuli Dordraceni. Atrebati 1629. 8.

Hermanni Hugonis S. J. libri III. de vera fide capessenda ad Neoevangelicam Synodum Dordracenam. Antw. 1619. 8.

D. *Balthasaris Mentzeri* τοῦ μαχαιρίτου trias Dispp. Theologicarum contra Synodum Dordracenam, Giess. 1621. 4. & T. 2. Opp. pag. 909. seq. Francof. 1669. 4.

D. *Severini Lintrupii* schediasma de contemtu Concilii Dordraceni in Anglia. Hafniæ 1696. 4. recus. A. 1710. 4. ab Andrea Hebero.

Actorum & Judicum partes sibi arrogasse Contraremonstrantes probat D. *Nic. Hunnius* præfat. ad Διάσκεψιν de fundamentali dissensu Lutheranorum & Calvinianorum; *H. L. Benthemius* libro laudato de statu Ecclesiar. Belgic. p. 452. seq. &c.

Scripta pro Synodo.

Jo. Jac. Breitingeri Tigurinorum nomine missi ad Synodum epistola, edita in Bibliotheca Bremensi Historico-Theol. Philolog. classe 3. fascic. 3. p. 574. De ejusdem Breitingeri ineditis Synodi ejusdem actis, vide Hottingeri Bibliothecarium quadripartitum p. 328.

Jo. Bogermanni, qui Synodo præfuit, contra Corvinum, Grotium, &c.

Petrus Molinaeus in anatome Arminianismi, *Antonius Walaeus* in responsione ad Corvini censuram anatomes Molinæi, &c.

Gvil. Baudartius in memoriis Ecclesiasticis & secularibus editis Belgice de rebus ab A. 1603. ad 1619. Arnhem. 1624. fol.

Gvil. Amesii antisynodalia scripta sive animadversiones in dogmatica illa quæ Remonstrantes in Synodo Dordracena exhibuerunt & postea divulgarunt. Amst. 1632. 12. Ejusdem coronis ad *collationem* e) *Hagiensem*. id. 1636. 12. editio tertia.

Jac. Triglandius in animadversionibus ad Hist. Ecclesiasticam Utenbogardianam Belgice editis Lugd. Bat. 1650.

Jac. Leydeckerus contra G. Brantii historiam Reformationis, Eere van de national

e) Collatio hæc habita A. 1611. Acta, Henrico Brand interprete, edita Amst. 1615. 4. & ex parte Remonstrantium Petro Bertio, Lugd. Bat. 1616. 4. Secunda remonstrantia A. 1617. edita, cum secunda contra remonstrantia sive responso ad eam Lugd. Bat. 1617. 4.

national Synode van Dordrecht, Amst. 1705. 1707. 4. Acta Erud. 1708. p. 404.

Henrici Ruil sive *Rulai*, contra eundem Brantium. Vide Adriani Paars indicem Batavicum p. 221. seq.

Davidis Parei Oratio de Synodo Dordracena.

Frid. Spanhemius in elencho controvers. T. 3. Opp. p. 847. seq. &c.

Historiam hujus Synodi tangunt praeterea rerum Belgicarum scriptores, ut qui Gallice sub Neufvillii nomine exstat, Hadr. Bailletus, & alter Anonymus Hagae 1704. editus, tomo tertio nec non Isaacus de Larrey in historia Angliae, itidem vulgata Gallice, tomo secundo: & annalium scriptores, Piasecius, Brachelius, & qui Germanice scripti exstant, Jobus Ludolfus in theatro historico & in memorabilibus saeculi XVII. Jo. Fridericus Pfeffingerus. Numisma in hanc synodum cusum habet Petrus Bizotus p. 112. & Benthemius p. 461.

A. C. 1624. **Burdigalense* sub Francisco Cardinale de Sourdis, Archiepiscopo Burdigalensi, Aquitaniae Primate, decreta de fide ac disciplina, sub titulis XXII. quorum duodecimo varia constituuntur & caventur de iis, qui ad sacras conciones habendas & quatenus admittendi sint. Subscribunt Episcopi VII. quampluri-marum ecclesiarum Procuratores & Theologi ac Canonistae. Subjuncta sunt Acta Concilii, Archiepiscopi edictum, litterae ad Episcopos, decretum de modo vivendi in Concilio; Sessiones III. Congregationes privatae XXIV. publicae XVI. in quarum trigesima tertia Casus Conscientiae *Petri Milhardi* Gallice editi censura notantur. Preces & acclamationes Patrum in fine Concilii.

1638. ††*CPolitanum* sub Cyrillo Berrhoënsi Patriarcha CPol. contra *Cyrillum Lucarem* ejusque confessionem καλβινοφρονοῦσαν. Decretum synodicum, quod incipit: *πάντων μὲν τῆ κοινῇ συντηλέντων*, Graece & Lat. apud Harduin. pag. 225. ex Actis Hierosolymitanae Synodi A. 1672. Paris. 1678. 8. p. 156. Subscriptiones Patriarcharum trium, Episcoporum XX. & aliorum Presbyterorum ac Monachorum XXI.

A. C.

A.C.1642. * Synodus celebrata *Giassi* in Moldavia, ἐν Γιασίῳ Μολδοβλαχίας, ſub Parthenio Patriarcha *CPolitano*, contra eandem Confeſſionem quæ tanquam καλβινικὴ, neutiquam vero Eccleſiæ Græcæ genuina, condemnatur. Epiſtola *Parthenii* ſynodica Græce & Latine. Incipit: τῆς ἡμῶν μεγελότητος συνοδικῶς προκαθημένης. Prodierat Græce & Lat. non modo in Actis jam memoratæ Synodi Hieroſol. Pariſ. 1676. 1678. 8. p. 185: ſed etiam ſeparatim Pariſ. 1643. apud Sebaſt. Cramoiſium cum *Arſenii* Hieromonachi epiſtola Venetias miſſa, quæ præfationis loco præfigitur, ſed à Labbeo & Harduino eſt omiſſa. Subſcriptiones Petri Mogilæ, in Ruſſia minore metropolitani & Epiſcoporum XXII. aliorumque presbyterorum, archimandritarum & monachorum XXI. Epiſtola *legatorum* CPolitanorum & exarchorum patriarchicorum miſſorumque ex Ruſſia legatorum epiſtola ad Joannem Baſilium Boibondam Βωϊβόνδα, qua rogatur ut decretum illud ſynodicum typis exſcribi curet.

1652. *Epiſcoporum Galliæ* litteræ ad Innocentium X. Papam, quibus rogant, ut de quinque propoſitionibus excerptis ex *Cornelii Janſenii* Iprenſis Epiſcopi libro, a) qui Auguſtinus inſcribitur, pronunciet.

1653. *Innocentii X.* conſtitutio, qua propoſitiones illæ quinque damnantur, ita ut nullatenus aliæ opiniones in dicto Janſenii libro comprehenſæ approbentur.

1664 †† *Alexandri VII.* Papæ conſtitutio, qua præſcribitur formula, cui ſubſcribendum adverſus quinque propoſitiones Janſenii.

†† Ejusdem Papæ conſtitutio pro innovandis decretis, quæ Sixtus IV. Paulus V. & Gregorius XV. pro immaculata conceptione B. Mariæ

a) Janſenii Auguſtinus à Liberto Fromondo primum editus poſt auctoris A. 1638. prid. Non. Maji defuncti obitum Lovanii 1640. fol. deinde recuſus ſæpius, ut Rothomagi 1643. 1652. fol. Epiſtola Collectoribus Conciliorum prætерita, quam Petrus de Marca ad Innocentium X. poſt conſtitutionem illam adverſus Janſenii propoſitiones editam, ſcripſit A. 1653. nomine Cardinalium, Archiepiſcoporum & Epiſcoporum Galliæ, Pariſiis congregatorum, exſtat in Philippi Labbei Bibliotheca Anti-Janſeniana pag. 50. Pariſ. 1654. 4. Nomina Archiepiſcoporum & Epiſcoporum Galliæ, qui prioribus ad Innocentium litteris ad conſtitutionem illam eliciendam ſubſcripſere, dedit idem Labbeus pag. 69--72.

B. Mariæ Virginis b) promulgarunt. Incipit: *Sollicitudo omnium Ecclesiarum.*

A. C. 1665. †† Declaration du Roy pour l'execution de la bulle du Pape contre les V. propositions de Jansenius.

1672. †† *Hierosolymitanum* sub Dositheo Patriarcha Hierosol. contra Calviniana dogmata, Græcis à Jo. Claudio Carentonensis ecclesiæ ministro c) impacta, qualia à *Cyrillo Lucari*, cum in Oriente

Zzzz versa-

b) Confer D. Frid. Ulrici Calixti Historiam immaculatæ conceptionis, Helmst. 1696. 4. eique adde hanc Clementis XI. Papæ constitutionem pro festo conceptionis deinceps de præcepto ubique imposterum celebrando. *Commissi nobis divinitus sacro-sancti Apostolatus officii exigit ratio, ut gloriosissimæ Virginis Dei genitricis Mariæ, cujus Conceptio gaudium annunciavit universo mundo, venerationem & cultum, plurium Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum more, ampliare studentes in Terris, illius quæ super Choros Angelorum exaltata, pro populo Christiano sedula Exoratrix apud eum, quem genuit, assiduè intercedit in cœlis, potentissimam opem, in tot tantisque quibus premimur Christianæ Reipublicæ & Catholicæ Ecclesiæ necessitatibus, quantum nobis ex alto conceditur, promereri jugiter satagamus. Sincera itaque nostra erga eandem Augustissimam cœli Reginam, Patronam & Advocatam nostram devotione incitati; Festum Conceptionis ipsius B. Mariæ Virginis immaculatæ, ubique terrarum in posterum ab omnibus & singulis utriusque sexus CHristi fidelibus, sicut alia Festa de præcepto, servari & celebrari, ac sub præcepto observationis festorum comprehendi, auctoritate Apostolica, tenore præsentium decernimus, præcipimus, & mandamus. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut earumdem præsentium Literarum transumtis, seu exemplis etiam expressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 6. Decembris 1708. Pontificatus nostri anno octavo.*

c) De Joannis Claudii scriptis adversus Antonium Arnaldum, quemadmodum & de Cyrillo Lucari dixi Volum. X. pag. 444. & 499. Vide etiam Bælii Lexicon in *Arnaud* & *Claude.*

verſaretur, in publicum prolata fuiſſe unquam, penitus inficiatur, adductis plurimis excerptis ex libro ejus homiliarum, quas CPoli habuit. Βίβλον ἐν μήκει πρώτῳ ἰδιόχειρον Κυρίλλου ἔχομεν, ἐν ᾗ φαίνονται αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἑκάστῃ Κυριακῇ καὶ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ λεχθεῖσαι ἐκείνῳ ὁμιλίαι πᾶν τοὐναντίον ἀποφαινόμεναι τοῖς ὑποβολιμαίοις ἐκείνοις κεφαλαίοις. *Librum primæ magnitudinis habemus ſcriptum manu ipſius Cyrilli, in quo habentur homiliæ ſingulis Dominicis ac diebus feſtis ab ipſo CPoli pronunciatæ, quibus contraria ſuppoſititiis hiſce* (Confeſſionis ſub Cyrilli Lucaris nomine editæ) *capitibus doctrina diſputatur.* Laudant etiam de Græcæ Eccleſiæ dogmatibus *Joannem Nathanaëlem* qui ante Patriarcham CPol. Jeremiam, & *Gabrielem Severum* qui poſt eundem illa perſpicue expoſuerint. Πρὸ τούτου τοῦ κὺρ Ἱερεμίου Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Ναθαναὴλ καὶ οἰκονόμος Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ᾧ ἐξέθετο περὶ τῆς ἑρμηνείας τῆς ἱερᾶς λειτουργίας. Καὶ μετὰ τοῦτον τὸν κὺρ Ἱερεμίαν Γαβριὴλ Σεβῆρος ὁ ἀπὸ Πελοποννήσου μητροπολίτης τῶν ἐν Ἐνετίῃσιν ἀδελφῶν, ἐν ᾧ συνέγραψε περὶ τῶν ἱερῶν ἑπτὰ τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας μυστηρίων συνταγμάτιον, ἀριδήλως τὴν τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας δόξαν παρέστησαν. Acta hujus Synodi Græce cum verſione M. F. è congregatione S. Mauri, Ord. S. Benedicti, prodierunt Pariſ. 1676. 8. ſub *Bethlehemiticæ Synodi* titulo, atque ab interprete emendata 1678. 8. Hanc poſteriorem editionem, in qua *Synodus Hieroſolymitana* inſcribitur, ſecutus Harduinus, ſed ita ut verſionem paſſim ad Græca caſtigaverit. Inſeruntur Decreta Synodorum CPolitanæ anni 1638. & CPolitanæ atque Giaſitanæ ſive Jaſſitanæ A. 1642. de quibus jam dictum, & è quibus prius Latine primum lucem vidit Laureti A. 1639. in vindiciis Sylveſtri de Petra Sancta: alterum Græcè Giaſſii ſive Jaſſii in Moldavia A. 1642. & Græce ac Latine apud Allatium de conſenſu p. 1082. utrumque Græce & Latine Cyrilli Lucaris confeſſioni adjunctum, recuſum in Belgio, curante Bartholdo Nihuſio A. 1645. Vide B. Doctoris mei Thomæ Ittigii diſſertationem de Synodo hac Hieroſolymitana poſt appendicem de hæreſiarchis p. 414. ſeq. XVIII. Decretis Synodi ſubjiciuntur reſponſiones ad quatuor quæſtiones 1] S. Scripturam non eſſe ab omnibus legendam: 2] nec

perſpi-

perſpicuam omnibus legentibus. 3] Libros Judith, Tobiæ, &c. non eſſe habendos pro Apocryphis, 4] non improbandas eſſe imagines, nec Sanctorum cultum negligendum aut reprehendendum. Subſcriptiones ſeqvuntur Epiſcoporum VIII. Archimandritarumque Hieromonachorum & Presbyterorum LXI. & præter Doſitheum, ejus in Patriarchatu Hieroſolymitano deceſſoris Nectarii, alteriusque Nectarii monachi hypomnematographi. Denique Legati Gallici Nointelii epiſtola, Gallice in fidem actorum addita.

†† *Dionyſii* Patriarchæ CPol. reſponſio ſuper Calviniſtarum erroribus ac reali inprimis præſentia in S. Cœna reſponſio, ſub idem tempus promulgata, & cum ſuperiore Synodo Hieroſolymitana edita, Græce & Latine. Incipit: Ὀυκ ἀνάξιον ἐυαγγελικῆς πολιτείας. Subſcriptiones Epiſcoporum XLV. atque inter hos trium, qui & ipſi Patriarchatum CPolitanum per aliquod temporis geſſerant, Paiſii, Dionyſii & Methodii.

De Synodo Palamitica, quæ hoc loco apud Harduinum Græce & Lat. p. 283. ſeqvitur, jam dixi ſupra ad A. 1350.

A. C. 1694. †† *Innocentii XII.* Papæ brevia duo ad Epiſcopos Belgii, Archiepiſcopum Mechlinenſem, Epiſcoposque Antwerpienſem, Ruremundenſem, Brugenſem, Gandavenſem, cum decreto prohibente omnes interpretationes ſive declarationes decreti Alexandri VIII. contra quinque *Janſenii* propoſitiones.

1699. †† *Innocentii XII.* Papæ damnatio & prohibitio 23. prohibitionum, cum libro A. 1697. edito ab Archiep. Cameracenſi Fenelonio, *Explication des Maximes des Saints ſur la vie interieure.* Declaration du Roy, qui ordonne l'execution de cette Conſtitution A. 1699. Mandement de l'Archeveſque Duc de Cambray portant une entiere ſubmiſſion à cette condemnation. Harduin. p. 1682.

1703. †† *Clementis XI.* Papæ 1] damnatio libelli a) cui titulus: *Lettre de M. . . Chanoine de B. . . à Mr. D. T. D. A. &c.* Cas de conſcience, *propoſé par un Confeſſeur de Province, touchant un Eccle-*

a) Hoc ſcriptum datum 20. Jul. 1701. cum quadraginta Doctorum Sorbonicorum ſubſcriptionibus Janſenio faventibus exſtat in Ephemeridibus Eruditorum (Journal des Savans) A. 1702. recuſis Leodii in 12. T. 2. p. 281.

Ecclesiastique qui est sous sa conduite &c. 2] Epistola ejusd. ad Regem Galliæ Ludovicum XIV. 3] ad Cardinalem de Noailles, Archiepisc. Parisiensem, pro ejusdem libelli damnatione. 4] Confirmatio & innovatio Constitutionum Innocentii X. & Alexandri VII. contra Jansenii quinque propositiones. Incip. *Vineam Domini Sabaoth.*

A.C. 1713. †† *Clementis XI.* Papæ constitutio, quæ incipit *Unigenitus*, qua damnantur centum & una propositiones excerptæ ex *Paschasii Quesnelli* notis in N. T. *Abregé de la Morale de l'Evangile des Actes des Apostres, des Epistres Canoniques & de l'Apocalypse, ou pensées Chrestiennes sur le texte de ces livres sacrez.* à Paris 1693. 1694. vel sub titulo: *Le Nouveau Testament en François, avec des reflexions morales sur chaque verset.* à Paris 1699.)

†† Extrait du procez verbal de l'assemblée des Cardinaux, Archevesques & Evesques, tenuë à Paris en l'année 1713. & 1714. au sujet de la Constitution *Unigenitus.* Monseigneur le Cardinal de Noailles President.

†† Epistola scripta ad Pontificem cum subscriptionibus Archiepiscoporum Galliæ VIII. & Episcoporum XXXIV. Parisiis Nonis Febr. A. 1714. congregatorum pro Constitutione recipienda. Lettre de l'Assemblée aux Archevesques & Evesques du Royaume. Lettres patentes du Roy données à Versailles, 4. Fevr. 1714. Lettre de Mrs. les agens generaux du Clergé de France à Messeigneurs les Prelats du Royaume en leur addressant le recueil des actes, 10. Mars 1714. Clementis XI. breve ad Cardinales, Archiepiscopos & Episcopos Parisiis congregatos, datum Rom. 17. Mart. Lettre des agens generaux aux Prelats du Royaume 10. Avril. 1714. en leur addressant le bref du Pape. Plura vide in actis publicis Constitutionis unigenitus, quæ Vir eruditissimus Christoph. Matthæus Pfaffius superiore anno 1721. edidit Tubingæ in 4.

†† Decretum S. Facultatis Paris. super Constitutione *Unigenitus*, factum die Jovis prima mensis Martii 1714. Declaratio S. Facultatis Theologicæ Duacensis 3. August. 1714. cum subscriptionibus Doctorum VI. Licentiatorum S. Theologiæ VIII. & Professorum XVI.

Ad

Ad calcem Voluminis denique Harduinus exhibet duo *Gerundensia* Concilia A. 1068. & 1078. quæ Labbeus & Regia editio non habent, & Sirmondi notas in varia Concilia suis locis omissas, quas Labbeus ediderat, nec non notitiam brevem Conciliorum quorundrm Gallicorum, quorum acta nulla exstant, ex eodem Labbeo, quæ sunt: *Andegavense* A. 530. *Andelanense* A. 587. *Aquisgranense* A. 802. *Arelatensia* A. 463. & 1246. *Aremoricum* A. 555. *Bituricensia* A. 454. 769. 842. & 843. *Duriense* A. 779. *Incerti loci in Gallia* A. 515. 588. & post A. 800. & circa A. 868. *Liptinense* A. 756. *Lugdunense* A. 814. *Metense* A. 835. *Narbonense* A. 257. *In palatio Theodorici Francorum Regis* A. 688. *Remense* A. 496. *In villa ad Sablonarias* A. 862. *Suessionense* A. 861. *Tolosana* A. 507. & 1124. *Turonensia* A. 800. 849. quod potius *Parisiense* est. *Valentianense* A. 771. *Vasense* A. 350. *Veneticum* A. 848. *Vesontionense* A. 444. & *Volvicense* A. 761.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXVII. LABBEI XVI.

In editione *Regia* quatuor exstant indices, *primus* Conciliorum, *secundus* Pontificum, *tertius* rerum decretarum in Conciliis, *quartus* miscellaneorum.

Labbeus & *Cossartius* suum Conciliorum apparatum longe pluribus & melioribus Indicibus instruxere, & præterea præmiserunt *præfationes* superioribus Conciliorum editionibus præfixas à Jacobo Merlino, Petro Crabbe, Francisco Joverio, Laur. Surio, & à Curatore collectionis Venetæ, Severinoque Binio, & ab Anonymo Regiæ collectionis editore, nec non curatore editionis Romanæ a) Conciliorum generalium, & Jac. Sirmondo ad Galliæ & Garsiæ Loaisa ad Hispaniæ Concilia. Deinde post Labbei *Synopsin* Historicam Chronologico digestam ordine, succedunt Gvilelmi Sanson, Nicolai F. tres *tabulæ Geographicæ*, quarum una omnes orbis veteris partes & provincias, in quibus habita sunt Concilia, continet: altera Italiam, Galliam & Angliam: tertia sistit Patriarchatus veteris ecclesiæ. Inde

a) Sirmondo, in cujus operibus legitur T. 4. p. 605.

Inde sequitur Phil. Labbei *breviarium Geographiæ Episcopalis*, Episcopatuum 1] in Italia vicinisq; insulis, 2] in Sicilia & Sardinia. 3] in Gallia, 4] Hispania, 5] insulis Britannicis, 6] Germania cisrhenana & transrhenana, 7] Daniæ & Sveciæ, 8] Poloniæ vicinarumque provinciarum. 9] in Hungaria. 8] Dalmatia vicinisque provinciis atque insulis maris mediterranei. 11] Græcia, Asia, Ægypto & Africa. 12] utraque India. Subjungitur appendicis loco notitia Metropolitanorum veteris Ecclesiæ cum subjectis Episcopis usque ad septimum vel octavum vel undecimum circiter sæculum. Indices denique seqvuntur septem; 1] Conciliorum Alphabeticus, adscripto ubique nomine Pontificis Romani, cujus tempore singula sunt celebrata. 2] Index Conciliorum per gentes orbis terrarum præcipuas, in quibus sunt habita. 3] Pontificum Romanorum Chronologicus. 4] Alphabeticus. 5] Imperatorum Rom. ordine Chronologico. 6] Episcoporum & aliorum, qui Conciliis interfuere. 7] eorum, quæ quindecim tomis Conciliorum maxime notanda continentur.

Ab *Harduino* omissæ sunt præfationes, nec synopsis repetita, omissæ etiam tabulæ Geographicæ cum breviario Geographiæ Episcopali & indice Conciliorum per gentes Orbis digesto. Repræsentantur autem ab eo indices sex 1] Pontificum, quorum Epistolas Decretales & Constitutiones cum Conciliis exhibuit. Plerasque enim eorundem Pontificum epistolas & quæcunque de vitis singulorum Pontificum Binius & Labbeus in suis collectionibus tradiderant, Harduinus resecuit omnia. 2] Index Conciliorum Alphabeticus, sed omissa Pontificum mentione. 3] Episcoporum & aliorum, qui Conciliis interfuerunt & subscripserunt. 4] Index utilissimus Geographicus, quo per ordinem Alphabeticum nomina exhibentur ac situs Episcopatuum, qui in Conciliis appellantur, cum nominibus Episcoporum, qui singulos eos Episcopatus in iisdem Conciliis gessisse perhibentur. 5] Rerum & verborum memorabilium. 6] locorum sacræ Scripturæ, quæ sunt excerpta ex editione vulgata, & quæ ab eadem discrepant.

Quoniam

Quoniam vero non modo ad Conciliorum, quam hactenus tradidi notitiam, ſed ad varios etiam alios ſtudioſorum uſus, eorum præcipue, qui Hiſtoriæ & antiquitati Eccleſiaſticæ operantur, requiritur temporis, quo Pontifices Romani ſinguli fuerunt notatio, eam quam potui reperire accuratiorem duplici ordine hoc loco ſubnectere inſtitui, alphabetico altero, altero Chronologico: ut quod in CPolitanis, a) Alexandrinis, b) & Hieroſolymitanis c) alibi feci, & in Antiochenis d) proximo volumine facere geſtio, idem ne in Romanis præſulibus deſiderari à me poſſit.

CATALOGI PONTIFICUM ROM.

1) Alphabeticus, maximam partem ad ductum Danielis Papebrochii, S. J. in propylæo ad Acta Sanctorum Maji.

***A.** notat Antipapam. Numerus primus ordinem inter Pontifices. **a.** ſignificat abdicatum vel ſe abdicantem.*

79	Adeodatus ab Anno	672. Mart. 14. ad	677. Maji 18.
97	Adrianus I. e)	772. Febr. 9.	795. Dec. 25.
108	—— II.	867. Dec. 14.	872. Nov. 25.
111	—— III.	884. Mart. 1.	885. Jul. 8.
171	—— IV.	1154. Dec. 4.	1159. Sept. 1.
188	—— V.	1276. Jul. 16.	1276. Aug. 18.
222	—— VI.	1522. Febr. 16.	1523. Sept. 14.
59	Agapetus I.	535. April. 29.	536. April. 17.
132	—— II.	946. Junii 2.	956. Januar. 11.
81	Agatho	679. Maji 29.	681. Dec. 2.

7 Ale-

a) Volum. VI. p. 707. ſeq & 757.
b) Volum. VIII. p. 594. 598.
c) Volum. X. p. 503. 506.
d) Optem interim in dias luminis auras prodire Clariſſimi & in antiquitate Eccleſiaſtica verſatiſſimi Viri *Michaelis le Quien* opus, quod jam diu parat de patriarchatibus Orientis, nec non tomum quartum Bibliothecæ Orientalis Clariſſ. Joſephi Simonii Aſſemani, in quo dabit ſeriem Patriarcharum Syrorum.
e) Præter hunc Adrianum ſedi Romanæ ultra viginti annos præfuere Alexander III. Clemens XI. Leo I. & III. Sylveſter I. & Urbanus VIII.

7 Alexander I. ab Anno	108. Nov. 5.	ad	117. Maji 3.
158 —— II.	1061. Sept. 30. a)		1073. April. 20.
172 —— III.	1159. Sept. 7.		1181. Aug. 25.
183 —— IV.	1254. Dec. 25.		1261. Maji 25.
208 —— V.	1409. Jun. 26.		1410. Maji 3.
218 —— VI.	1492. Aug. 11.		1503. Aug. 18.
241 —— VII.	1655. April. 7.		1667. Maji 20.
245 —— VIII.	1689. Octobr. 6.		1691. Jan. 31.
5 Anacletus	84. Maji 9.		92. Jul. 13.
A. Anacletus	1130. Febr. 17.		1138. Febr. 7.
41 Anastasius I.	398. Dec. 5.		401. Dec. 14.
52 —— II.	496. Sept. 15.		498. Sept. 8.
123 —— III.	912. Oct. 4.		914. Nov. 25.
170 —— IV.	1153. Jul. 9.		1154. Dec. 2.
11 Anicetus	150. Jan. 19.		154. April. 17.
al. 12. idem	153. Jul. 16.		162. April. 17.
20 Anteros	235. Nov. 22.		236. Jan. 3.
64 Benedictus I.	575. Jun. 16.		579. Aug. 12.
83 —— II.	685. Maji 14.		686. Mart. 25.
106 —— III.	855. Sept. 1.		858. Mart. 10.
119 —— IV.	900. Mart. 2.		904. Sept. 16.
135 —— V.	964. Maji 19.		964. Jun.
137 —— VI.	972. Sept. 22.		974. Maji 14.
139 —— VII.	975. April. 25.		984. Jul. 10.
148 —— VIII.	1012. Jul. 20.		1024. Jul. 10.
150 —— IX.	1033. Dec. 9.		1048. Jul. 17.
A. —— X.	1058. April. 5.		1059. Jan. 24.
196 —— XI.	1303. Oct. 22.		1304. Jul. 6.
199 —— XII.	1334. Dec. 20.		1342. April. 25.
A. Benedictus XIII.	1394. Sept. 28.		1423. Maji 23.
44 Bonifacius I.	418. Dec. 29.		423. Sept. 4.
57 —— II.	530. Sept. 29.		532. Oct. 24.
68 —— III.	607. Jan. 29.		607. Oct. 20.

69 Boni-

a) Petrus Damiani Opusculo IV. *Constat tres plus minus menses interim decurrisse, ex quo sancta memoria Papa Nicolaus occubuit, usque ad Calendas Octobris cum iste* (Alexander) *successit.*

69	Bonifacius IV. ab Anno	608. Aug. 25. ad	615. Maji 8.
71	—— V.	620. April. 27.	626. Mart. 11.
114	—— VI.	896. April. 11.	896. April. 25.
141	—— VII.	985. Jan. - -	985. Dec. - -
195	—— VIII.	1294. Dec. 24.	1303. Oct. 11.
205	—— IX.	1389. Nov. 2.	1404. Oct. 1.
45	Cælestinus I.	423. Sept. 16.	431. August. 1.
167	—— II.	1143. Sept. 26.	1144. Mart. 9.
177	—— III.	1191. Apr. 12.	1198. Jan. 8.
181	—— IV.	1241. Oct. 27.	1241. Nov. 22.
194	—— V.	1294. Jul. 5.	se pontificatu abdicavit 1294. Dec. 12.
29	Cajus	283. Dec. 16.	296. Apr. 22.
17	Calixtus I.	221. Dec. 26.	226. Sept. 28.
164	—— II.	1109. Febr. 14.	1124. Dec. 12.
A.	Callixtus	1167. Aug. - -	1179. Aug 29.
213	—— III.	1455. April. 8.	1458. Aug. 6.
121	Christophorus	904. Nov. 25.	905. Jun. - -
3	Clemens I.	67. Oct. 11.	76. Dec. 22.
al. 4.	idem	73. Dec. 5.	87. Nov. 16.
152	—— II.	1046. Dec. 25.	1047. Octobr. 9.
A.	Clemens	1080. Jul. 25.	1101. - - - - -
176	—— III.	1187. Dec. 19.	1191. April. 5.
185	—— IV.	1265. Febr. 6.	1268. Nov. 19.
197	—— V.	1305. Jun. 5.	1314. April. 20.
200	—— VI.	1342. Maji 7.	1352. Dec. 6.
A.	Clemens	1378. Sept. 20.	1394. Sept. 16.
A.	Clemens	1424. Maji 14.	1449. Jul. 23.
223	—— VII.	1525. Nov. 19.	1534. Sept. 25.
235	—— VIII.	1592. Jan. 30.	1605. Mart. 3.
242	—— IX.	1667. Jun. 20.	1669. Dec. 9.
243	—— X.	1670. April. 29.	1676. Jul. 22.
247	—— XI.	1700. Nov. 23.	1721. Mart. 19.
3	Cletus	67. Sept. 27.	73. Dec. 3.
al. 4.	idem	77. Febr. 16.	84. April. 26.

Id.	Anacletus ab Anno	86. Nov. 16. ad	96. Sept. 26.
85	Conon Syrus	686. Octobr. 20.	687. Oct. 13.
90	Constantinus	708. Mart. 4.	715. Mart. 18.
A.	Constantinus	767. Jun. 28.	768. Jul. 29.
22	Cornelius	251. April. 27.	252. August. 5.
Cyriacus Pontiani successor fabulosus.			
39	Damasus I.	366. Oct. 1.	384. Dec. 10.
153	—— II.	1048. Jul. 17.	1048, August. 8.
70	Deusdedit	616. Jan. 4.	619 Jan. 26.
79	Deus dedit II. vide Adeodatus.		
26	Dionysius	259. Jul. 24.	269. Dec. 26.
80	Donus I.	677. Oct. 4.	679. Mart. 13.
138	—— II.	974. April. 26.	975. Octobr.
11	Eleutherius	171. Jun. 3.	185. Sept. 6.
6	Evaristus	95. Jul. 26.	108. Oct. 26.
77	Eugenius I.	654. Sept. 7.	657. Maji 31.
101	—— II.	824. Jun. 5.	827. August. 27.
169	—— III.	1145. Febr. 14.	1153. Jul. 8.
211	—— IV.	1431. Mart. 6.	1447. Febr. 18.
32	Eusebius	310. April. 16.	310. Sept. 26.
28	Eutychianus	275. Jan. 6.	283. Dec. 8.
21	Fabianus	236. Dec. 11.	250. Jan. 2.
27	Felix I.	270. Jan. 1.	274. Dec. 24.
38	—— II.	355. - - -	358. Jul. 29.
50	—— III.	483. Febr. 13.	492. Jan. 30.
56	—— IV.	526. Jul. 12.	530. Sept. 25.
A.	Felix fabulosus, in locum ut ajunt Liberii. Vide Tillemont. T. VI. memor. Eccles. p. 768. 778. sq.		
A.	Felix	1436. Dec. 17.	1447. April. 7.
113	Formosus	891. Sept. 19.	896. April. 4.
51	Gelasius I.	492. Febr. 2.	496. Sept. 8.
167	—— II.	1118. Jan. 31.	1119. Jan. 29.
66	Gregorius I.	590. Sept. 3.	604. Mart. 12.
91	—— II.	715. Apr. 28.	731. Jan. 17.
92	—— III.	731. Febr. 22.	741. Nov. 10.
103	—— IV.	828. Jan. 5.	844. Jan. 11.

143 Gre-

143	Gregorius V.	996. Maji 17. ad	999. Febr. 18.
151	—— VI.	1045. April. 28.	1046. Dec. 17.
	A. Gregorius	1118. Mart. 15.	1121. April. 27.
159	—— VII.	1073. Jun. 30.	1085. Maji 25.
175	—— VIII.	1187. Oct. 21.	1187. Dec. 17.
180	—— IX.	1227. Mart. 9.	1241. August. 21.
186	—— X.	1271. Oct. 27.	1276. Jan. 10.
203	—— XI.	1370. Dec. 30.	1378. Mart. 27.
207	—— XII.	1406. Nov. 30.	1415. Jul. 4.
230	—— XIII.	1572. Maji 13.	1584. April. 10.
233	—— XIV.	1590. Dec. 5.	1591. Oct. 15.
238	—— XV.	1621. Febr. 9.	1623. Jul. 7.
	Hadrianus. Vide Adrianus.		
48	Hilarus	461. Nov. 12.	467. Febr. 21.
72	Honorius I.	626. Sept. 28.	638. Sept. 13.
	A. Honorius	1061. Oct. 28.	1065. - - -
165	—— II.	1124. Dec. 16.	1130. Febr. 14.
179	—— III.	1216. Jul. 18.	1227. Mart. 18.
192	—— IV.	1285. April. 2.	1287. April. 3.
54	Hormisdas	514. Jul. 20.	523. August. 4.
10	Hyginus	138. Jan. 13.	150. Jan. 11.
42	Innocentius I.	402. Jan. 1.	416. Dec. 21.
166	—— II.	1130. Febr. 17.	1145. Sept. 24.
	A. Innocentius	1178. August.	1178. Sept.
178	—— III.	1198. Jan. 8.	1216. Jul. 16.
182	—— IV.	1243. Jun. 24.	1254. Dec. 7.
187	—— V.	1276. Jan. 21.	1276. Jul. 22.
201	—— VI.	1352. Dec. 18.	1362. Sept. 12.
206	—— VII.	1404. Oct. 17.	1406. Nov. 6.
217	—— VIII.	1484. Aug. 29.	1492. Jul. 25.
234	—— IX.	1591. Oct. 30.	1591. Dec. 30.
240	—— X.	1644. Sept. 15.	1655. Jan. 7.
244	—— XI.	1676. Sept. 21.	1689. August. 12.
246	—— XII.	1691. Jul. 12.	1700. Sept. 27.
248	—— XIII.	1721. Maji 8.	
55	Johannes I.	523. Sept. 3.	526. Maji 18.

58 Johannes II. ab Anno	532. Dec. 19 ad	535. Aril. 21.
63 —— III.	561. Aug. 21.	574. August. 12.
74 —— IV.	640. Dec. 3.	642. Sept. 20.
84 —— V.	686. Jun. 10.	687. Jun. 20.
87 —— VI.	702. Oct. 7.	704. Dec. 21.
88 —— VII.	705. Febr. 8.	707. Sept. 24.
109 —— VIII.	872. Dec. 14.	882. Dec. 15.
118 —— IX.	898. Febr. 5	900. Febr. 19.
125 —— X.	915. Junii 18	929. Jun. 20.
128 —— XI.	932. April. 1	935. Febr. 16.
133 —— XII.	956. Jan. 13	964. Maji 14.
136 —— XIII.	965. Octobr. 1	972. Sept. 6.
140 —— XIV.	984. Octobr. 19	985. Jun. - -
Joannes * F. Roberti	985. Dec. - -	986. Apr. - -
142. Joh. XV. al. XVI.	986. April. 25	996. April. 30.
A. -- XVI. -- XVII.	997. Maji - -	998. Mart. - -
145 -- XVII. -- XVIII.	1003. Jun. 6	1003. Oct. 31.
146 -- XVIII. -- XIX.	1004. Mart. 19	1009. Jul. 18.
149 -- XIX. -- XX.	1024. Jul. 19	1033. Nov. 8.
189 Johannes XXI.	1276. Sept. 16	1277. Maji 16.
198 —— XXII.	1316. August. 7	1334. Dec. 4.
203 —— XXIII.	1410. Maji 17	1415. Maji 31.
36 Julius I.	337. Febr. 6	352. April. 12.
220 —— II.	1503. Octob. 31	1513. Febr. 12.
225 —— III.	1550. Febr. 8	1555. Mart. 23.
124 Lando	914. Dec. 4	915. Jun. 14.
Laurentius, anti Papa **	498	509.
47 Leo I.	440. Sept. 8	461. Oct. 30.
82 —— II.	682. Octobr. 19	684. Maji 23.
98 —— III.	795. Dec. 27	816. Jun. 11.
105 —— IV.	847. Apr. 12	855. Jul. 17.
120 —— V.	904. Sept. 23	904. Nov. 18.
126 —— VI.	929 Jul. 5	930. Febr. 9.
129 —— VII.	935. Nov. 15.	939. Maji 24.

134 Leo

* Electus, sed consecratione Episcopali non inauguratus.

** Vide Theophanem p. 123. Theodorum Lectorem lib. 2. Hist. p. 560.

134	Leo VIII. ab Anno	963. Dec. 6 ad	964. Febr. - -
154	—— IX.	1049. Febr. 12	1054. April. 19.
221	—— X.	1513. Mart 11	1521. Dec. 1.
236	—— XI.	1605. April. 2	1605. April. 27.
37	Liberius	352. Maji 24	366. Sept. 23
2	Linus	65. Jul. 7	67. Sept. 23
23	Lucius I.	252. Oct. 10	255. Mart. 4
168	—— II.	1144. Mart. 10	1145. Febr. 13
173	—— III.	1181. August. 29	1185. Nov. 25
30	Marcellinus	296. Jun. 30	304. Octob. 24
31	Marcellus I.	308. Maji 18	310. Jan. 18
256	—— II.	1555. April. 9	1555. April. 30
35	Marcus	336. Jan. 18	336. Octob. 7
110	Marinus I. vide Martinus II.		
131	Marinus II. vide Martinus III.		
76	Martinus I.	649. Jun. 14	654. August. 6
110	—— II.	882. Dec. 23	884. Febr. 23
131	—— III.	942. Nov. 13	946. Maji 26
191	—— IV.	1281. Febr. 22	1285. Mart. 28
410	—— V.	1417. Nov. 11	1431. Febr. 20
33	Melchiades	310. Octob. 8.	314. Jan. 10
107	Nicolaus I.	858. Mart. 25	867. Nov. 12
152	—— II.	1059. Jan. 31	1061. Jun. 24
190	—— III.	1277. Nov. 25	1280. August. 23
193	—— IV.	1288. Febr. 22	1292. April. 14
A.	Nicolaus	1328. Maji	1330. August. 25
212	—— V.	1447. Mart. 6	1455. Mart. 25

Octavianus, anti Papa adversus Alexandrum III. *Cinnamus Libr. V. Hist. p. 248. infra Victor A.* 1159.

100	Paschalis I.	817. Jan. 25	824. Maji 11
162	—— II.	1099. Aug. 14	1118. Jan. 18
A.	Paschalis	1164. April. - -	1167. Aug. - -
95	Paulus I.	757. Maji 22	767. Jun. 21
215	—— II.	1464. Aug. 31	1471. Jul. 26
224	—— III.	1534. Oct. 13	1548. Nov. 10
229	—— IV.	1555. Maji 23	1559. Aug. 18

237	Paulus V. ab Anno	1605. Maji 16 ad	1021. Jan. 28
62	Pelagius I.	556. April. 13	561. Mart. 2
65	—— II.	579. Nov. 26	590. Febr. 4
1	Petrus	50. Jan. 18	65. Jun. 29
11	Pius I.	150. Jan. 19	153. Jul. 11
al. 12.	idem	154. Maji 6	161. Jul. 11
214	—— II.	1458. Auguſt. 19	1464. Auguſt. 14
219	—— III.	1503. Sept. 22	1503. Oct. 18
228	—— IV.	1559. Dec. 26	1565. Dec. 28
229	—— V.	1566. Jan. 7	1572. Maji 1
19	Pontianus	231. Jun. 26	235. Sept. 28
116	Romanus	897. Sept. 11	898. Jan. 2
67	Sabinianus	604. Auguſt. 30	606. Febr. 7
86	Sergius I.	688. Nov. 22	702. Auguſt. 14
104	—— II.	844. Jan. 27	847. Jan. 27
122	—— III.	905. Jun. 9	912. Dec. 6
147	—— IV.	1009. Octob. 2	1013. Jul. 13
73	Severinus	640. Maji 1	640. Jul. 4
60	Silverius	536. Jun. 6	537. Nov. 16
34	Silveſter I.	314. Jan. 31	335. Dec. 31
144	—— II.	999. April. 2	1003. Maji 12
A.	Silveſter	1044. Dec. 30	1045. Mart. 8
49	Simplicius	467. Mart. 5	483. Febr. 10
40	Siricius	385. Jan. 5	398. Nov. 26
89	Siſinnius	707. Dec. 25	708. Jan. 13
8	Sixtus I.	117. Maji 31	127. April. 3
25	—— II.	257. Auguſt. 23	258. Auguſt. 6
46	—— III.	432. Auguſt. 7	440. Jul. 24
216	—— IV.	1471. Auguſt. 9	1484. Auguſt. 12
231	—— V.	1585. April. 24	1590. Auguſt. 27
13	Soter	162. April. 26	172. April. 22
24	Stephanus I	255. April. 15	257. Auguſt. 2
Electus	Stephanus	752. Mart. 6	752. Mart. 10
94	—— II.	752. Mart. 19	757. April. 16
96	—— III.	768. Aug. - -	772. Febr. 3
99	—— IV.	816. Jun. 22	817. Jan. 22

112 Stephanus V. ab Anno	885. Jul. 25 ad	891. Aug. 7
115 —— VI.	896. Maji 2	897. Aug. - -
127 —— VII.	929. Febr. 1	931. Mart. 12
130 —— VIII.	939. Jun. 9	942. Octobr. 23
156 —— IX.	1057. August. 3	1058. Mart. 29
53 Symmachus	498. Sept. 13	514. Julii 16
9 Telesphorus	127. Jun. 2	138. Jan. 5
75 Theodorus I.	642. Nov. 3	649. April. 20
117 —— II.	898. Febr. 12	898. Mart. 3
102 Valentinus	827. Sept. 1	827. Octobr. 10
Electus Vicedominus	1276. Sept. 5	1276. Sept. 6
15 Victor I.	186. Sept. 11	196. April. 20
155 —— II.	1055. April. 13	1057. Jul. 28
160 —— III.	1087. Maji 1	1087. Sept. 15
A. Victor	1138. Mart. 16	1138. Maji 19
A. Victor	1159. Octobr. 4	1164. - - -
61 Vigilius	537. Nov. 22	557. Maji 17
78 Vitalianus	657. Jul. 30	671. Dec. 31
18 Urbanus I.	222. Octobr. 20	231. Maji 24
161 —— II.	1088. Mart. 12	1099. Jul. 29
174 —— III.	1185. Nov. 26	1187. Octobr. 20
184 —— IV.	1261. August. 29	1264. Octobr. 2
202 —— V.	1362. Octobr. 31	1370. Dec. 19
204 —— VI.	1378. April. 8	1389. Octobr. 15
232 —— VII.	1590. Sept. 25	1590. Sept. 27
239 —— VIII.	1623. August. 6	1644. Jul. 29
A. Ursinus post Damasum electum.		
93 Zacharias	741. Nov. 19	752. Mart. 3
16 Zephyrinus	198. Jun. 11	217. Dec. 20
43 Zosimus	417. Jan. 6	418. Dec. 17

CATA-

CATALOGUS II.
PONTIFICUM ROMANORUM,
Ordine Chronologico.

Tam multi ſunt, qui ſucceſſionem Epiſcoporum Romanorum tradiderunt, ut horum numerus, ipſorum facile numerum vincat Pontificum. Si quis autem certius aliquid & accuratius deſideret, mira auctorum inter ſe pugnantium diſſidia difficultates objiciunt, & tenebras in primis præcipue duobus ſæculis, nec minus in nono ac decimo vix ſuperabiles. Ac de primis illis præcipue mirabitur, qui Cotelerium ad Conſtitutiones Apoſtolicas lib. VII. c. 46. viros doctos ad Tertullianum & ad Irenæi III. 3. & Optati II. 3. Petavium ad Epiph. XXVII. 6. Tillemontium T. 2. memor. & Caveum in Clementis Romani vita, Blondellum Pſeudo-Iſidori p. 41. & præf. de Epiſcopis p. 25. ſeq. & in libro ipſo pag. 9. Pontacum ad Euſebii Chron. p. 584. ſeq. Turrianum pro epiſtolis Pontificum lib. 2. c. 10. pag. 201. ſeq. Jo. Pearſonium in operibus poſtumis, & H. Dodwelli ad Pearſonium de Pontificum ſucceſſione obſervationes conſuluerit atque inter ſe comparaverit. Jam ſi quis cum his & inter ſe contendat Catalogos Pontificum, quos exhibent Euſebius in Hiſt. Eccleſ. & in Chronico, S. Auguſtin. epiſtola 165. (novæ edit. 53.) ad Generoſum, Fortunatumque & Alypium, tum Chronicorum ſcriptores, Proſper, Victor, Marcellinus Comes, aliique & Nicephorus CPol. in Chronographia, & in Hiſt. Eccleſ. Anaſtaſius Bibliothecarius, vel Ordericus Vitalis: a) vel ſi conferat Vetus Pontificale, Vitasque Pontificum à Damaſo primum, deinde ab Anaſtaſio Bibliothecario digeſtas & ex Holſtenii emendatione editas illuſtratasque ab Emanuele Schelſtrateno T. 1. Antiquitatis Eccleſiaſticæ illuſtratæ Rom. 1692. fol. Vitasque Pontificum ſcriptas à Luitprando Ticinenſi, & Catalogos veteres editos à Jo. Cuſpiniano in faſtis & Ægidio Bucherio in commentario ad Victorii Canonem Paſchalem p. 269. Catalogos præterea decem ab Antonio Pagi præmiſſos tomo primo Criticæ Baronianæ, Catalogum Honorii Auguſtodunenſis T. XX. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 1026. Catalogos binos cum variis obſervationibus à Dan. Papebrochio præmiſſos tomo primo Act. Sanctorum Aprilis, & Catalogos alios quatuor editos in Conatu Chronico Hiſtorico, quem inſeruit pro-

a) Lib. 2. Hiſt. Eccleſ. p. 436. in ſcriptoribus Normannicis Andreæ du Cheſne.

propylæo Actorum Maji, Amalricumque Augerium de Biterris, qui sub Urbano V. Chronicon Pontificale composuit, ex quo excerpta dedit illustris Leibnitius T. 1. scriptor. Brunsvic. p. 576. 578. & Anonymi Zwethlensis, Ord. Cisterc. historiam Romanorum Pontificum usque ad Cælestium III. A. 1191. (obvium in thesauro anecdotorum Bernhardi Pez T. 1. parte 3. p. 529.) Ex his omnibus ordinem & chronologiam in omni temporum Christianorum historia utilissimam ad liquidum perducere nemini integrum, nisi alia varii generis monumenta pariter consuluerit, quod ipsum licet recenti ætate plures fecerint viri docti, multa tamen & ipsi in quibus nec satis inter se convenirent, & quæ satis explorata ipsi non auderent profiteri, reliquerunt. Post Baptistam Platinam ejusque continuatores b) aliosque de vitis Pontificum scriptores, quos Lud. Jacobus à S. Carolo Bibliothecæ Pontificiæ (Lugd. 1643. 4. editæ) libro secundo., & Casp. Sagittarius introduct. in Hist. Eccles. T. 1. p. 650. seq. commemorant, singulare in hoc argumento studium fuit Baronii in Annalibus, atque ejus exemplo Spondani, Raynaldi, Bzovii, ex quibus Binius & Regia Conciliorum Collectio, & Labbeus etiam sed qui accuratius non pauca in sua Conciliorum editione & in Chronologia hist. Paris. 1670. fol. vulgata tradidit: tum Andreæ du Chesne in historia Pontificum ad Paulum V. quæ Gallice prodiit Paris. 1605. fol. Danielis Papebrochii in Conatu Chronico Historico, quem jam memoravi, & novissime Antonii Pagi in Critica Baroniana: ejusque propinqui Francisci Pagi, cujus vitæ Pontificum jam ad A. 1304. deductæ viderunt lucem Antwerpiæ 1708. 4. Mihi jam sufficit Catalogum exhibuisse, quem pleniorem & accuratiorem reperi Pontificum, schismatumque in tomo tertio Chronologiæ reformatæ *Jo. Baptistæ Riccioli* S. J. à me suppletum tamen hinc inde interpolatumque, nominibus etiam, quibus ante susceptam dignitatem Pontifices singuli usi sunt, locupletatum.

1 S. *Petrus* Apostolus, quem licet Romæ fuisse per aliquod tempus atq; ibi subiisse martyrium, veterum testimonia dubitare nos non sinunt, tamen Romæ fuisse Episcopum ἰδικὸν, aut sedisse ibi per 25. annos, primatumque & jurisdictionem exercuisse super cæteros Apostolos, totamque Ecclesiam, & Primatum hunc in Episcopos derivasse Romanos, adeo est incertum & incredibile, quam audacter & ἀπρὶξ à partium Romanarum asseclis defenditur. Vide quæso, ne innumeros alios referam,

b) De his Clariss. Jo. Hubnerus noster Bibliothecæ Historicæ centuria quarta p. 14. seq.

feram, quæ viri docti ad Lactantium de mortibus persecutorum capite 2. & Jo. Rainoldum in Colloquio cum Johanne Hardto p. 404. 419. seq.

S. *Linus* Volaterranus, ex Thuscia Papa & Martyr, ab A. 67. Jun. 30. ad 78. Sept. 23.

S. *Cletus*, a) Romanus Papa & Martyr, ab A. 78. Sept. 24. ad 91. April. 26.

S. *Clemens*, Romanus Papa & Martyr, ab A. 91. Maji 16. ad 100. Nov. 25.

5 S. *Anacletus*, Atheniensis Papa & Martyr, ab A. 101. April. 3. ad 110. Jul. 13.

S. *Evaristus* Græcus, ex Judæo patre, Papa & Martyr, ab A. 110. Jul. 26. ad 119. Octobr. 26.

S. *Alexander*, Romanus, Papa & Martyr, ab A. 119. Nov. 13. ad 130. Maji 3.

S. *Sixtus*, Romanus Papa & Martyr, ab A. 130. Maji 28. ad 140. April. 6.

S. *Telesphorus*, Thuriensis ex Calabria seu magna Græcia, Papa & Martyr, ab A. 140. April. 8. ad 152. Jan. 5.

10 S. *Hyginus*, Atheniensis Philosophus, Papa & Martyr, ab A. 152. Jan. 12. ad 156. Januar. 11.

S. *Pius* Aquilejensis, Papa & Martyr, ab A. 156. Jan. 15. ad 165. Jul. 11.

S. *Anicetus*, Amisenus ex Syria, Papa & Martyr, ab A. 165. Jul. 25. ad 173. April. 17.

S. *Soter*, Fundanus ex Campania, Papa & martyr, ab A. 173. Maji 4. ad 177. April. 22.

S. *Eleutherus*, Nicopolitanus ex Græcia, Papa & martyr, ab A. 177. Maji 3. ad 192. Maji 26.

15 S. *Victor* Africanus, Papa & martyr, ab A. 192. Jun. 1. ad 201. Jul. 28.

S. *Zephyrinus*, Romanus, Papa & martyr, ab 201. Aug. 8. ad 219. Aug. 27.

S. *Callistus* Romanus, licet natus rure prope Ravennam, Papa & martyr, ab 219. Sept. 2. ad 224. Octob. 14.

S. *Urbanus*, Romanus, Papa & martyr, ab 224. Oct. 20. ad 231. Maji 25.

S. *Pontianus* Romanus, Papa & martyr, ab 231. Jun. 24. ad 235. Nov. 19.

20 S. *Antherus* sive *Anteros*, Petiliensis ex magna Græcia, Papa & martyr, ab 235. Dec. 3. ad 236. Januar. 3.

S. *Fabianus*, Romanus, Papa & martyr, 1. schisma, & *Novatianus* pseudo-papa contra Fabianum, ab 236. Jan. 16. ad 251. Jan. 20.

S. Cor-

a) Alii Cletum Clementi postponunt.

S. *Cornelius* Romanus, Papa & Martyr, ab 252. April. ad 253. Sept. 16.

S. *Lucius* Romanus Papa, & Martyr, ab 253. Octob. 21. ad 255. Mart. 4.

S. *Stephanus* Romanus, Papa & Martyr, ab 255. April. 9. ad 258. August. 2.

25 S. *Sixtus* II. Atheniensis, Papa & Martyr, ab 258. Aug. 24. ad 260. August. 6.

S. *Dionysius* Græcus Monachus, ab 260. Sept. 12. ad 271. Dec. 26.

S. *Felix* Romanus, Papa & Martyr, ab 271. Dec. 31. ad 274. Maji 30.

S. *Eutychianus* Lunensis ex Thuscia, Papa & martyr, ab 274. Jun. 4. ad 284. Dec. 8.

S. *Cajus* Salonensis ex Dalmatia, Papa & martyr, ab 284. Dec. 17. ad 296. April. 22.

30 S. *Marcellinus* Romanus, Papa & martyr, ab 296. Maji 3. ad 304. April. 26.

S. *Marcellus* Romanus, Papa & martyr, ab 304. Nov. 21. ad 309. Jan. 16.

S. *Eusebius* Græci Medici filius, ab 309. Febr. 5. ad 311. Sept. 26.

S. *Melchiades* Africanus, Papa & martyr, ab 311. Octobr. 3. ad 313. Dec. 10.

S. *Sylvester* Romanus sub Constantino Imper. ab 314. Febr. 1. ad 335. Dec. 31

35 S. *Marcus* Romanus Diac. Card. ab 336. Jan. 16. ad 336. Octob. 7.

S. *Julius* Romanus Diac. Card. ab 336. Octob. 27. ad 352. April. 12.

Liberius Romanus, ab 352. Maji 8. ad 367. Sept. 9. quo vivente S. *Felix* Martyr, sedit annos 10. mens. 3. d. 11. tanquam Chorepiscopus, seu Vicarius Pontificis, quandiu Liberius pulsus ab Arianis mansit in exilio Schism. 2.

S. *Damasus* Lusitanus, ab 367. Sept. 15. ad 384. Dec. 11. contra quem 3. Schismate intrusus fuit *Urcisinus*, & post annum pulsus.

40 S. *Siricius* Romanus, Presb. Card. ab 385. Jan. 12. ad 398. Febr. 22.

Anastasius Romanus, Presb. Cardin. ab 398. Mart. 14. ad 402. Apr. 27

S. *Innocentius* Albanus ex Latio, ab 402. Maji 18. ad 417. Jul. 28.

Zosimus ex Magna Græcia Presb. Card. ab 417. Aug. 19. ab 418. Dec. 16.

S. Bonifacius Romanus, contra quem 4. Schismate intrusus *Eulalius*, postea expulsus abdicavit, ab 418. Dec. 28. ad 423. Octob. 25.

45 *S. Celestinus* Romanus, ab 423. Nov. 3. ad 432. April. 6.

Sixtus III. Romauus, ab 432. April. 27. ad 440. Mart. 28.

S. *Leo* Magnus Thuscus Diac. Card. ab 440. Maji 10. ad 461. April. 11.

S. *Hilarius* Calaritanus ex Sardinia, ab 461. Nov. 12. ad 467. Sept. 10.

S. Simplicius Tiburtinus, ab 467. Sept. 20. ad 483. Mart. 2.

50 *S. Felix* II. Romanus Presb. Card. (dictus III. respectu Felicis Martyris, de quo sub Liberio,) ab 483. Mart. 8. ad 492. Febr. 25.

Gelasius Romanus patre Africano, ab 492. Mart. 2. ad 496. Nov. 21.

Anastasius II. Romanus, ab 496. Nov. 28. ad 498. Nov. 16.

S. Coel. Symmachus Simmagensis ex Sardinia, ab 498. Nov. 22. ad 514. Jul. 19. contra quem intrusus in Schismate 5. *Laurentius*, pulsus est.

S. Hormisda Frusinas ex Campania, ab 514. Jul. 26. ad 523. Aug. 6.

55 *S. Joannes* Etruscus Presb. Cardin. Papa, & Martyr. ab 523. Aug. 13. ad 526. Maji 27.

Felix III. dictus IV. Beneventanus Presb. Card. ab 526. Jul. 24. ad 530 Octob. 12.

Bonifacius II. Romanus Presb. Cardin. ab 530. Octob. 15. ad 531. Octobr. 17. contra quem Schism 6. intrusus *Dioscorus*, post dies 28. pulsus est.

Joannes II. Romanus cognom. Mercurius, Presb. Card. ab 531. Dec. ad 535. Febr.

Agapitus Romanus Presb. Card. ab 535. Mart. ad 536. Mart. 10.

60 *S. Silverius* Frusinas Papa, & Martyr. ab 536. Majo ad 540. Jun. 20. *Vigilius* in Schismate 7. intrusus abdicavit post mortem Silverii.

Vigilius Romanus legitimè electus, ab 540. Jun. 27. ad 555. Jan. 7

Pelagius Romanus Archidiaconus Cardin. ab 555. April. 12. ad 560. Mart. 2.

Joannes III. Romanus cognom. Castellinus, ab 560. Jul. 26. ad 572. Jul. 13.

Benedictus Romanus cognom. Bonossus, ab 573. Maji 16. ad 577. Jul. 31.

65 *Pelagius II.* Romanus, civis oriundus à Gothis, ab 577. Nov. 11. ad 590. Febr. 8.

S. Gre-

S. Gregorius Magnus, Romanus, Archid. Card. ab 590. Sept. 3. ad 604. Mart. 12.

Sabinianus Volaterranus, Diac. Card. ab 604. Sept. 1. ad 605. Febr. 19.

Bonifacius III. Romanus, Diac. Card. ab 606. Febr. 15. ad 606. Nov. 12.

S. Bonifacius IV. ex Valeria Civitate Marsorum, ab 607. Sept. 18. ad 614 Maji 25.

70 S. *Deusdedit*, seu Deodatus Romanus, ab 614. Nov. 13. ad 617. Nov. 8.

Bonifacius V. Neapolitanus, ab 617. Dec. 14; ad 625. Octob. 25

Honorius Campanus, ab 626. Maji 13. ad 638. Octob. 12.

Severinus Romanus, ab 639. Mart. 29. ad 639. August. 2.

Joannes IV. Dalmata, ab 639. Dec. 31. ad 641. Octob. 12

75 *Theodorus* Græcus ex patre Hierosolymitan. ab 641. Nov. 25. ad 649. Maji 14

S. Martinus Tudertinus, Papa & Martyr. ab 649. Jul. 1. ad 654. Novembr. 12

S. Eugenius Romanus Martino exuli subrogatus anno 652. d. 9. August. ut Vicarius, postea evasit Pontifex defuncto Martino, ab 654. Nov. 13. ad 655. Jun. 2

Vitalianus ex Signa Civitate Volscorum, ab 655. August. 31. ad 669. Jan. 27

Adeodatus Romanus, Monachus S. Benedicti, ab 669. April. 9. ad 676 Jun. 26

80 *Domnus*, seu *Domnio* Romanus, aliis *Donus*, ab 676. Nov. 1. ad 678. Aug. 11

S. *Agatho* Siculus, monachus S. Benedicti, ab 678. Octobr. 26. ad 682. Jan. 10

S. Leo II. Siculus, ab 682. Aug. 15. ad 684. Jun. 28

S. Benedictus II. Romanus, presb. Cardin. ab 684. Aug. 20. ad 685. Maji 7

Joannes V. Syrus, ex prov. Antioch. Arch. ab 685. Jul. 22. ad 686. August. 2

85 *Conon* Syrus presb. Card. ab 686. Oct. 20. ad 687. Oct. 13 post ejectos in 8. Schismate intrtusos *Theodorum* & *Petrum.*

S. Sergius I. Antiochenus ex Syria, ab 687. Dec. 26, ad 701. Sept. 9 postquam in Schismate 9. *Theodorus*, & *Paschalis* sedem occupassent,

Joannes VI. Græcus, ab 701. Oct. 29. ad 705. Jan. 10

S. *Bonifacius* Romanus, contra quem 4. Schismate intrusus *Eulalius*, postea expulsus abdicavit, ab 418. Dec. 28. ad 423. Octob. 25.

45 S. *Celestinus* Romanus, ab 423. Nov. 3. ad 432. April. 6.

Sixtus III. Romauus, ab 432. April. 27. ad 440. Mart. 28.

S. *Leo* Magnus Thuscus Diac. Card. ab 440. Maji 10. ad 461. April. 11.

S. *Hilarius* Calaritanus ex Sardinia, ab 461. Nov. 12. ad 467. Sept. 10.

S. *Simplicius* Tiburtinus, ab 467. Sept. 20. ad 483. Mart. 2.

50 S. *Felix* II. Romanus Presb. Card. (dictus III. respectu Felicis Martyris, de quo sub Liberio,) ab 483. Mart. 8. ad 492. Febr. 25.

Gelasius Romanus patre Africano, ab 492. Mart. 2. ad 496. Nov. 21.

Anastasius II. Romanus, ab 496. Nov. 28. ad 498. Nov. 16.

S. *Coel. Symmachus* Simmagensis ex Sardinia, ab 498. Nov. 22. ad 514. Jul. 19. contra quem intrusus in Schismate 5. *Laurentius*, pulsus est.

S. *Hormisda* Frusinas ex Campania, ab 514. Jul. 26. ad 523. Aug. 6.

55 S. *Joannes* Etruscus Presb. Cardin. Papa, & Martyr. ab 523. Aug. 13. ad 526. Maji 27.

Felix III. dictus IV. Beneventanus Presb. Card. ab 526. Jul. 24. ad 530 Octob. 12.

Bonifacius II. Romanus Presb. Cardin. ab 530. Octob. 15. ad 531. Octobr. 17. contra quem Schism 6. intrusus *Dioscorus*, post dies 28. pulsus est.

Joannes II. Romanus cognom. Mercurius, Presb. Card. ab 531. Dec. ad 535. Febr.

Agapitus Romanus Presb. Card. ab 535. Mart. ad 536. Mart. 10.

60 S. *Silverius* Frusinas Papa, & Martyr. ab 536. Majo ad 540. Jun. 20. *Vigilius* in Schismate 7. intrusus abdicavit post mortem Silverii.

Vigilius Romanus legitimè electus, ab 540. Jun. 27. ad 555. Jan. 7

Pelagius Romanus Archidiaconus Cardin. ab 555. April. 12. ad 560. Mart. 2.

Joannes III. Romanus cognom. Castellinus, ab 560. Jul. 26. ad 572. Jul. 13.

Benedictus Romanus cognom. Bonossus, ab 573. Maji 16. ad 577. Jul. 31.

65 *Pelagius II.* Romanus, civis oriundus à Gothis, ab 577. Nov. 11. ad 590. Febr. 8.

S. Gre-

S. Gregorius Magnus, Romanus, Archid. Card. ab 590. Sept. 3. ad 604. Mart. 12.

Sabinianus Volaterranus, Diac. Card. ab 604. Sept. 1. ad 605. Febr. 19.

Bonifacius III. Romanus, Diac. Card. ab 606. Febr. 15. ad 606. Nov. 12.

S. Bonifacius IV. ex Valeria Civitate Marsorum, ab 607. Sept. 18. ad 614 Maji 25.

70 S. *Deusdedit*, seu Deodatus Romanus, ab 614. Nov. 13. ad 617. Nov. 8.

Bonifacius V. Neapolitanus, ab 617. Dec. 14; ad 625. Octob. 25

Honorius Campanus, ab 626. Maji 13. ad 638. Octob. 12.

Severinus Romanus, ab 639. Mart. 29. ad 639. August. 2.

Joannes IV. Dalmata, ab 639. Dec. 31. ad 641. Octob. 12

75 *Theodorus* Græcus ex patre Hierosolymitan. ab 641. Nov. 25. ad 649. Maji 14

S. Martinus Tudertinus, Papa & Martyr. ab 649. Jul. 1. ad 654. Novembr. 12

S. Eugenius Romanus Martino exuli subrogatus anno 652. d. 9. August. ut Vicarius, postea evasit Pontifex defuncto Martino, ab 654. Nov. 13. ad 655. Jun. 2

Vitalianus ex Signa Civitate Volscorum, ab 655. August. 31. ad 669. Jan. 27

Adeodatus Romanus, Monachus S. Benedicti, ab 669. April. 9. ad 676 Jun. 26

80 *Domnus*, seu *Domnio* Romanus, aliis *Donus*, ab 676. Nov. 1. ad 678. Aug. 11

S. *Agatho* Siculus, monachus S. Benedicti, ab 678. Octobr. 26. ad 682. Jan. 10

S. Leo II. Siculus, ab 682. Aug. 15. ad 684. Jun. 28

S. Benedictus II. Romanus, presb. Cardin. ab 684. Aug. 20. ad 685. Maji 7

Joannes V. Syrus, ex prov. Antioch. Arch. ab 685. Jul. 22. ad 686. August. 2

85 *Conon* Syrus presb. Card. ab 686. Oct. 20. ad 687. Oct. 13 post ejectos in 8. Schismate intrtusos *Theodorum* & *Petrum*.

S. Sergius I. Antiochenus ex Syria, ab 687. Dec. 26, ad 701. Sept. 9 postquam in Schismate 9. *Theodorus*, & *Paschalis* sedem occupassent,

Joannes VI. Græcus, ab 701. Oct. 29. ad 705. Jan. 10

Joannes VII. Rossanensis ex magna Græcia, ab A. 705. mart. 1. ad 707. Octob. 18

Sisinius Syrus, podagricus, ab 708. Jan. 18. ad 708. Febr. 7

90 *Constantinus* Syrus, ab 708. Mart. 7. ad 724. Apr. 19

S. Gregorius II. Romanus, Monachus S. Benedicti, ab 714. Maji 22. ad 731. Febr. 11

Gregorius III. Syrus Presb. Card. ab 731. Febr. 16. ad 741. Nov. 28

S. Zacharias ex Magna Græcia, Monach. *S.* Benedicti, ab 471. Dec. 5. ad 752. Mart. 15

Stephanus II. Romanus Presb. Card. electus sed antequam ordinaretur defunctus (unde pluribus omittitur,) ab 752. Mart. 27. ad 752. mart. 31.

Stephanus III. aliis *II.* Romanus Diac. Cardin. ab 752. mart. 31. ad 757. April. 26

95 *Paulus* Romanus Presb. Card. ab 757. maji 28. ad 767. Jun. 29. contra quem in Schismate 10. intrusus *Theophylactus* paucos dies sedit. Schismate 11. intrusi sunt *Constantinus* frater Totonis Ducis Nepesinæ civitatis per 13. mens. & post eum *Philippus* Presbyter. per dies paucos.

Stephanus III. aliis *IV.* Siculus monachus *S.* Benedicti, ab 768. Aug. 5. ad 772. Febr. 1

Hadrianus Romanus, Diaconus Cardin. ab 772. Febr. 9. ad 795. Dec. 26.

Leo III. Romanus, monachus *S.* Bened. Presb. Cardin. ab 795. Dec. 26. ad 816. Jun. 12

Stephanus IV. aliis *V.* Romanus, Diac. Card. ab 816. Jun. 22. ad 817. Jan. 25.

100 *Paschalis* Romanus, monach. *S.* Benedict. ab 817. Jan. 28. ad 824. maji 14

Eugenius II. Romanus Presb. Card. ab 824. mart. 19. ad 827. Aug. 11. In Schismate 12. intrusus *Zizinus* brevi pulsus.

Valentinus Romanus Archidiacon. Cardin. ab 827. August. 11. ad 827. Sept. 21

Gregorius IV. Romanus, monach. *S.* Benedicti, ab 827. Sept. 24. ad 843 Jan. 25

Sergius II. Romanus, Archipresb. Card. Hic antea dictus ut ajunt *bucca* de

de porco sive *os porci:* sed id ab Ornufrio & aliis negatur. Vide Philippi Bonanni numismata Pontificum T. I. p. 259. & verius est de Sergio IV. ut ex Ditmaro & Catalogis veteribus notat Franciscus Pagi T. 2. vit. Pontificum p. 288. Porro aliis etiam Episcopis cum ordinarentur, nomen mutari solitum notavit Edmundus Martene lib. I. de antiquæ Ecclesiæ ritibus parte 2. p. 335. seq. Vide interpretes ad Joh. I. 43. Fuit Sergius II. ab 844. Febr. 10. ad 847. April. 12

105 *S. Leo IV.* Romanus, Monachus Benedictinus, ab 847. April. 12. ad 855 Jul. 17

Joannes VIII. Anglicus hoc loco ponitur à multis, sexum ut ajunt mentita fœmina. Vide si placet Volum. X. hujus Bibl. p. 433.

Benedictus III. Romanus, Presb. Cardin. ab 855. Jul. 17. ad 858. Febr. 16. in Schismate 13. *Anastasius* Antipapa abdicavit.

Nicolaus Magnus, Romanus, Diac. Card. ab 858. Apr. 24. ad 867. Nov. 13.

Hadrianus II. Romanus, Presb. Card. ab 867. Dec. 14. ad 872. Nov. 1

Joannes VIII. (al. IX.) Romanus, Diac. Cardin. ab 872. Dec. 14. ad 882. Dec. 15

110 *Martinus II.* sive *Marinus I.* Galesinus ex Tuscia, Diac. Cardin. ab 882. Dec. 18. ad 884. Jan. 18

Hadrianus III. Romanus, antea Agapitus dictus, ab 884. Jan. 20. ad 885. Maji 9

Stephanus V. aliis *VI.* Romanus, Presb. Cardin. ab 885. Maji 27. ad 891. Jun. 5

Formosus Portuensis Civis & Episcopus ab 891. Jun. 13. ad 896. Dec. 23 in Schismate 14. *Sergius* III. Antipapa, vivente Formoso.

Bonifacius VI. Etruscus, mortuo Formoso toleratus per 25. dies, A. 897

115 *Stephanus VI.* aliis *VII.* antea dictus Nicolaus Anagninus, Rom. Ecclesiæ scriniarius, prius inuasor, postea acceptatus, ab A. 997. ad 900. quo necato intrusus est in Schismate 15. *Romanus* Gallesianus, Constantini F. qui sedem occupavit menses 4. & d. 20.

Theodorus II. Romanus, Photii F. A. 901.

Joannes IX. (al. X.) Tiburtinus, Monachus S. Benedict. ab 901. ad 905.

Benedictus IV. Romanus, ab 905. ad 907.

120 *Leo V.* Ardeatinus Monachus S. Benedicti, A. 907. contra quem in Schismate 16. sedit *Christophorus* Romanus, presb. m. 7.

Sergius III. Romanus, inuasor sed toleratus, ab 908. ad 910.

Anastasius III. Romanus, ab 910. ad 912.

Lando, seu *Landus* Sabinus, A. 912.

125 *Joannes X.* (al. XI.) Romanus, ab 912. ad 928.

Leo VI. Romanus, Joanni in carcerem dato subrogatus, & ipse postea carceri inclusus, fuit ab 928. ad 929.

Stephanus VII. aliis *VIII.* Romanus, ab 929. ad 931.

Joannes XI. (al. XII.) Com. Tusculanus intrusus, sed toleratus, ab 931 ad 936.

130 *Leo VII.* Romanus, ab 936. ad 939.

Stephanus VIII. (al. IX.) Germanus, ab 940. ad 943.

Marinus II. sive *Martinus III.* Romanus, ab 943. ad 946.

Agapitus II. Romanus, ab 946. ad 955.

Joannes XII. (al. XIII.) antea dictus Octavianus: intrusus, sed toleratus, ab 955. ad 964. contra eum electus antipapa *Leo* VIII. Anno 963.

135 *Benedictus V.* quem Hermannus Contractus & alii omittunt, depositum ab Ottone Magno: fuit ab 964. Maji 14. ad 965. Jul. 4

Joannes XIII. (al. XIV.) Romanus, Narniensis Episcop. ab 965. Jul. ad 972. Sept. 6

Donus Romanus, seu Domnus, II. ab 972. Sept. 20. ad 972. Dec. 19. Alii non hoc loco sed post Benedictum VI. demum collocant Donum. Vide Franciscum Pagi, T. 2. vit. Pontificum p. 244. seq.

Benedictus VI. (al. V.) Romanus, ab 972. Dec. 20. ad 974. strangulatus in carcere à *Bonifacio* VII. Card. sedis inuasore, qui antea dictus Franco, Ferrutii sive Verrucii F.

Benedictus VII. (al. VI.) Romanus, ab 975. Jan. 1. ad 984. Dec. 19

140 *Joannes XIV.* (al. XV.) antea Petrus dictus, Episcopus Papiensis à *Bonifacio* iterum inuasore post 8. menses in carcerem datus, fame & ærumnis interiit die 20. August. Hinc post 4. menses extincto repentina morte *Bonifacio*, & à suis ipsis lanceis perfosso, nudo que

per

per pedes tracto electus est Joannes XV. Prior antea Joannes fuit ab 984. ad 985. Aug. 20.

Joannem Roberti F. hoc loco memorat Chronicon Malleacense, tres Papas eodem anno 985. obiisse narrans, Joannem XIV. Joannem Roberti & Bonifacium VII.

Joannes XV. Romanus, al. XVI. Leonis presbyteri F. ab 985. Dec. 25. ad 996. Maji 7

Gregorius V. Bruno antea dictus, Saxo, contra quem in Schismate 17. sedit *Johannes Placentinus* ab Othone Imperatore cum ignominia pulsus, qui se vocavit Joannem XVI. Gregorius fuit ab 996. Jun. 12. ad 999. Febr. 18

Silvester II. Gerbertus Aquitanus, Monachus Floriacensis, ab 999. Febr. 19. ad 1003. Maji 12

145 *Joannes XVI.* (al. XVII.) Romanus, cognom. Siccus, ab 1003. Maji ad 1003. Nov. 5

Joannes XVII. al. XVIII. vel XIX. Romanus cognom. Fasanus, ab 1003 Nov. 20. ad 1009. Jul. 18

Sergius IV. antea Petrus, Romanus, Monachus Benedict. Episc. Albanensis, ab 1009. Aug. 31. ad 1013. Maji 13

Benedictus VIII. (al. VII.) Joannes Portuensis Episcopus, Gregorii Comitis Tusculani F. ab 1013. Maji 22. ad 1024. Febr. 27. contra quem in Schismate 18. sedit paucis dieb. *Leo* antea dictus Gregorius.

Joannes XVIII. al. XIX. vel XX. frater Benedicti VIII. prius inuasor, deinde abdicans, confirmatus est, ab 1024. Febr. 28. ad 1032. Novembr. 8

150 *Benedictus* IX. (al. VIII.) Theophylactus Alberici Comitis Tusculani F. ab 1032. Novembr. 10 ad 1044. puer decennis intrusus, sed toleratus, postea in Schismate 19. pulsus, iterumque sedem recuperans pulso Antipapa *Sylvestro* III. qui antea *Joannes*, Episcopus Sabinensis.

Gregorius VI. Joannes Gratianus Ravennas Archipresbyter Cardin. qui suasu Henrici Imper. abdicavit cum fuisset ab 1044. ad 1046.

Clemens II. Suidgerus Saxo, Episcop. Bambergæ, ab 1046. Dec. 25. ad 1047. Octobr. 9

Damasus II. Boppo Bavarus, Episcop. Brixinensis, coronatus 16. Kal. August. fuit ab 1048. Jul. 17. ad 1048. Sept. 9

S. *Leo* IX. Bruno Lotharinghus, Episc. Tullensis Benedict. ab 1049. Febr. 12. ad 1054. Apr. 19

155 *Victor* II. Gebehardus Germanus, Episc. Aicstetensis, ab 1055. Apr. 13 ad 1057. Jul. 28

Stephanus X. Junianus Fridericus, Gozelonis Ducis Lothringiæ F. Tuscus, Abbas Cassin. Presb. Cardin. ab 1057. Aug. 2. ad 1058. Mart. 29. Hoc defuncto inuasit sedem *Jomincius*, Velitrensis Episc. natione Romanus, dictus *Benedictus* X.

Nicolaus II. Gerardus, Episcopus Florentin. antea tamen electus fuerat, sed notatur dies inaugurationis, ab 1059. Jan. 3. ad 1061. Jun. 7.

Alexander II. Anselmus de Badagio Mediolanensis, Episc. Lucensis contra hunc in Schismate 20. die 28. Octob. intrusus fuit *Cadolus* sive *Cadolaus* Parmensis Episc. qui se *Honorium* dixit, & post 3. annos in Concilio Mantuano depulsus est. Alexander fuit ab 1061. Oct. 1. ad 1073. April. 22

S. *Gregorius* VII. Hildebrandus Soanensis ex Tuscia Monach. Cluniac. Archid. Card. ab 1073. April. 22. ad 1085. Maji 24. contra hunc Anno 1084. insurrexit *Guibertus* Parmensis, Archiep. Ravennas qui se *Clementem* III. dixit in Schismate 21. quod duravit per annos 40. sub diversis Pontificib.

160 *Victor* III. Beneventanus, antea Desiderius Abbas Cassinens. Presbyt. Card. ab 1086. Maji 9. ad 1087. Sept. 16

Urbanus II. Otto Gallus Monac. Cluniac. Episc. Ostiensis, Card. ab 1088 Mart. 12. ad 1099. Jul. 29

Paschalis II. Rainerius seu Ragingerius Bledanus ex Tuscia, Abbas Benedictin. Card. Presbyter, ab 1099. August. 12. ad 1118. Jan. 18. sub quo antipapa *Albertus* edodem statim die captus & *Theodoricus* Antipapa alter post diem centesimum quintum in monasterium detrusus est.

Gelasius II. antea dictus Johannes Cajetanus Monach. Cassin. Diac. Card. ab 1118. Jan. 21. ad 1119. Jan. 29. sub quo *Gregorius* Antipapa antea dictus Mauritius Burdinus.

Gelasius II. Guido Burgundus Archid. Viennæ Gallicæ, ab 1119. Febr. 1. ad 1124. Dec. 19.

165 *Honorius* II. Lambertus Bononiensis, Episc. Ostiens. ab 1124. Dec. 28. ad

ad 1130. Febr. 14. contra hunc Theobaldus Buccapeccus Cardin. Presb. *Celestinus* Antipapa statim abdicavit.

Innocentius II. Gregorius Romanus, Monach. Benedict. & Diac. Cardin. ab 1130. Febr. 14. ad 1143. Sept. 24. contra quem intrusus *Petrus Leo* dictus *Anacletus* II. obiit 7. Januarii anni 1138. pro quo Cardinales quidam substituerunt Gregorium Cardinalem S. Apostolorum, dictum *Victorem*, qui deinde abdicavit in Schismate 22.

Celestinus II. Magister Guido de Castellis, Tifernas Presb. Card. ab 1143. Sept. 25. ad 1144. Mart. 8.

Lucius II. Gerardus Caccianimicus Bononiensis Canon. Reg. Presbyt. Card. ab 1144. Mart. 9. ad 1145. Febr. 25

Eugenius III. Petrus Bernardus Pisanus Abbas Cisterc. ab 1145. Febr. 25. ad 1153. Jul. 8

170 *Anastasius* IV. Conradus de Subura Romanus, Abbas S. Benedict. Episc. Sabin. & Cardin. ab 1153. Jul. 9. ad 1154. Dec. 2

Hadrianus IV. Nicolaus de Brekspere seu de Brekspear Canonicus Regularis Anglus, & Episc. Albanen. & Cardin. ab 1154. Dec. 3. ad 1159. Sept. 1

Alexander III. Rolandus Rainutii F. Bandinellus, Soanensis Tuscus Presb. Cardin. ab 1159. Sept. 5. ad 1181. August. 28. Adversus eum antipapæ Octavianus, *Victor IV.* & Guido Cremonensis Episc. *Paschalis* III. & Joannes Hungarus, *Calixtus* III. nec non Lando sive Laodus Sitinus, *Innocentius*.

Lucius III. Humbaldus Allucingola Lucensis, Cardin. Episcopus Ostiæ & Veliternensis, ab 1181. Aug. 29. ad 1185. Nov. 24

Urbanus III. Humbertus sive Obertus Crivellus, Mediol. Archiep. Card. ab 1185. Nov. 25. ad 1187. Oct. 20

175 *Gregorius* VIII. Albertus de Mora Beneventanus, Monach. Cisterc. & Presb. Card. ab 1187. Oct. 21. ad 1187. Dec. 16

Clemens III. Paulus Scholari Romanus, Prænestinus Episc. Cardin. ab 1188. Jan. 6. ad 1191. Apr. 10

Celestinus III. Hyacinthus Bubo Romanus, Diac. Card. ab 1191. April. 14. ad 1198. Jan. 7

Innocentius III. Lotharius Anagninus, Episcop. Cardin. ab 1198. Jan. 8. ad 1216. Jul. 16

Honorius III. Centius Sabellus Romanus, Diac. Cardin. ab 1216. Jul. 18 ad 1227. Mart. 18

180 *Gregorius* IX. Ugolinus Anagninus, Episcop. Ostiensis Card. ab 1227. Mart. 19. ad 1241. Aug. 23

Cælestinus IV. Gaufridus sive Jumfridus Castellio, Mediolan. Monach. Cisterciensis, Presb. Card. ab 1241. Sept. 22. ad 1241. Oct. 8

Innocentius IV. Sinibaldus de Flisco Genuensis, Presb. Cardin. ab 1243. Jun. 24. ad 1254. Dec. 7

Alexander IV. Rainaldus Anagninus, Ostiensis Episc. Cardin. ab 1254 Dec. 22. ad 1261. Maji 21

Urbanus IV. Jacobus Pantaleo Trecensis, Patriarcha Hierosol. ab 1261. Aug. 29. ad 1264. Oct. 2

185 *B. Clemens* IV. Guido Fulcodius Narbonensis, Episcop. Cardin. ab 1265 Febr. 5. ad 1268. Nov. 29

B. Gregorius X. Theobaldus Vicecomes Placentinus, Archidiac. Leodiens. ab 1271. Sept. 1. ad 1276. Jan. 10

Innocentius V. Petrus ex Tarentasia Ord. Præd. Ostiensis Episc. Cardin. ab 1276. Jan. 20. ad 1276. Jun. 22

Hadrianus V. Ottobonus Flisco Genuensis, Diac. Cardin. ab 1276. Jul. 12. ad 1276. Aug. 18

Hoc loco *Vicedominum de Vicedominis*, Cardinalem Episcopum Prænestinum Gregorii X. Sororis filium qui Papa fuit non nisi per unum diem & mortuus est frater minor. Vide tamen Franciscum Pagi T. 3. vitar. Pontificum p. 419

Joannes XIX. (al. XXI.) Petrus Ulyssiponensis, Episc. Cardin. ab 1276 Sept. 13. ad 1277. Maji 21

190 *Nicolaus* III. Joannes Cajetanus de Ursinis, ab 1277. Nov. 25. ad 1280. Aug. 22

B. Martinus IV. Simon Montipincius de Bria sive Briensis ex Gallia, Presb. Card. ab 1281. Febr. 22. ad 1285. Mart. 29

Honorius IV. Jacobus Sabellus Romanus, Diac. Card. ab 1285. April. 2. ad 1287. April. 5

Nicolaus IV. Hieronymus Asculanus Ord. Minor. Episcop. Prænestinus Cardin. ab 1288. Febr. 22. ad 1292. Apr. 4

S. Cælestinus V. Eserniensis antea Petrus Moronus sive de Murrono, Eremi-

remita Cælestinorum Fundator, qui sponte abdicavit, obiit Anno 1296. Maji 19. fuit Papa ab 1294. Jul. 7. ad 1294. Dec. 13

195 *Bonifacius* VIII. Benedictus Cajetanus, Anagninus, Presb. Cardin. ab 1294. Dec. 24. ad 1303. Oct. 2

Benedictus X. Nicolaus Bocasinus Taruisinus Ord. Præd. Episc. Card. ab 1303. Oct. 21. 1304. Jul. 7

Clemens V. Bertrandus Vasco Archiep. Burdigalæ, qui sedem transtulit *Avenionem*, a) ab 1305. Jul. 5. ad 1304. Apr. 20

Joannes XX. (al. XXII.) Jacobus Deusa sutoris F. Cadurcensis Episc. Card. ab 1316. Aug. 7. ad 1334. Dec. 4. in Schismate 23. Ao. 1327 *Nicolaus* Antipapa dictus antea Petrus Corbarius, intrusus post annos 3. menses 3. & dies 14. coactus abdicavit.

Benedictus XI. Jacobus Furnerius Guilelmi molitoris F. Tolosanus Monach. Cisterc. Episc. Card. ab 1334. Dec. 20. ad 1342. Apr. 25

200 *Clemens* VI. Petrus Rogeri, Lemovicensis Monac. Benedictinus Presb. Card. ab 1342. Maji 7. ad 1352. Dec. 6

Innocentius VI. Stephanus Alberti F. Lemovicensis Episc. Card. ab 1352 Dec. 18. ad 1362. Sept. 12

Urbanus V. Guilelmus Grisacensis ex Gallia, Abb. Cluniac. ab 1362. Oct. 28. ad 1370. Dec. 19

Gregorius XI. Petrus Rogerii, Lemovicensis, Diaconus Card. qui Sedem Romæ restituit, fuitque ab 1370. Dec. 29. ad 1378. Mart. 26.

Urbanus VI. Bartholomæus Neapolitanus, Archiep. Barii sive Barensis, ab 1378. April. 7. ad 1389. Oct. 15. contra hunc in Schismate 24. *Robertus* Gebennensis, Cardinalis dictus *Clemens* VII. Antipapa.

205 *Bonifacius* IX. Petrus Tomacelli Neapolitanus, Presb. Cardin. ab 1389 Nov. 2. ad 1404. Oct. 1. contra quem durante Schismate 24. Clementi substitutus est *Benedictus* XIII. Petrus Luna Antipapa Avenione.

Innocentius VII. Cosmatus Melioratûs Sulmonensis, Presb. Cardin. ab 1404. Oct. 17. ad 1406. Nov. 6. durabat sub hoc *Benedictus* Antipapa.

Gregorius XII. Angelus Corarius, Venetus, Presb. Card. ab 1406. Nov. 30. ad 1409. Jul. 5. ea conditione electus ut *Benedicto* Antipapa abdi-

a) Stephani Baluzii historia Pontificum Rom. qui in Gallia sederunt ab A. C. 1305. ad 1394. lucem vidit Paris. 1693. 4. duobus Voluminibus.

abdicante addicaret & ipse: post annos 2. mens. 7. & d. 5. in Concilio Pisano depositus est.

Alexander V. Petrus Filardo Novariensis, sed in Creta educatus Ordinis Minorum Presb. Card. ab 1409. Aug. 26. ad 1410. Maji 3

Joannes XXI. Balthasar Cossa Neapolitanus, Diaconus Cardinal. qui à Concilio Constantiensi dejectus est, fuit ab 1410. Maji 27. ad 1415. Jun. 12

210 *Martinus* V. Otho Columna Romanus, Diaconus Cardinal. ab 1417. Nov. 11. ad 1431. Febr. 21. contra quem in Schismate 24. sedit *Clemens* VII. Robertus Gebennensis Antipapa.

Eugenius IV. Gabriel Condelmerius Venetus, Presb. Cardinal. ab 1431 Mart. 3. ad 1447. Febr. 23. contra quem in Schismate 25. electus fuit *Amadeus* Dux Sabaudiæ, dictus *Felix* V. qui abdicavit.

Nicolaus V. Thomas de Sarzano, Sergianensis, Presb. Cardin. ab 1447. Mart. 6. ad 1455. Mart. 24

Callistus III. Alphonsus Borgia Valentinus ex Hisp. Presb. Card. ab 1455 April. 8. ad 1458. Aug. 6

Pius II. Æneas Sylvius Piccolomineus Senensis, Presb. Card. ab 1458 Aug. 19. ad 1464. Aug. 14

215 Paulus II. Petrus Barbus Venetus, Presb. Card. ab 1464. August. 30. ad 1471. Jul. 25

Sixtus IV. Franciscus de Alberrola de la Rovere, Savonensis Roboreus Ordinis Minorum, Presb. Cardinalis, ab 1471. August. 9. ad 1484 Jul. 15

Innocentius VIII. Jo. Baptista Cibo Genuensis Presb. Cardin. ab 1484 Aug. 29. ad 1492. Aug. 1

Alexander VI. Rodrigo Borgia, Valentinus ex Hispan. Presb. Cardinal. ab 1492. Aug. 11. ad 1503. Aug. 18

Pius III. Franciscus Piccolomineus, Senensis, Diacon. Cardin. ab 1503 Sept. 22. ad 1503. Oct. 18

220 *Julius* II. Julianus de Rovere, Savonensis, Episc. Card. ab 1503. Nov. 1. ad 1513. Febr. 21

Leo X. Johannes Medices, Florentinus, Diacon. Card. ab 1513. Mart. 11. ad 1521. Dec. 2

Hadria

Hadrianus VI. qui nomen avitum non mutavit, Trajectensis ex Belgio presb. Card. ab 1522. Jan. 9. ad 1523. Sept. 14

Clemens VII. Julius Medices Florentinus, Archid. Card. ab 1523. Nov. 19. ad 1534. Sept. 25

Paulus III. Alexander Farnesius, Romanus, Episc. Card. ab 1534. Oct. 13. ad 1549. Nov. 10

225 *Julius* III. Jo. Maria de Monte Arretinus, seu è Monte S. Sabini, Episc. Card. ab 1550. Febr. 7. ad 1555. Mart. 23

Marcellus II. antea etiam dictus Marcellus, Cervinus cognomine, Politianus, ex Thuscia Presbyter Cardinalis, ab 1555. April. 9. ad 1555. Maji 1.

Paulus IV. Jo. Petrus Caraffa, Neapolitanus Episc. Cardinal. ab 1555 Maji 23. ad 1559. Aug. 18

Pius IV. Jo. Angelus Medices, Mediolanensis, Presbyt. Card. ab 1559 Dec. 26. ad 1565. Dec. 10.

Pius V. Mich. Ghisilieri, Alexandrinus Ordin. Præd. Presb. Card. ab 1566. Jan. 7. ad 1572. Maji 1

230 *Gregorius* XIII. Hugo Buoncompagno, Bononiensis, Presb. Cardin. ab 1572. Maji 13. ad 1585. Apr. 10

Sixtus V. Felix Peretti, de Monte alto Picenus, Ordin. Min. Presb. Cardin. ab 1585. Apr. 24. ad 1590. Aug. 27

Urbanus VII. Jo. Baptista Castagna, Romanus Presb. Cardin. ab 1590. Sept. 15. ad 1590. Sept. 27

Gregorius XIV. Nic. Sfondrati, Mediolan. Episc. Card. ab 1590. Dec. 5. ad 1591. Oct. 15

Innocentius IX. Jo. Antonius Fachinetti, Bononiensis, Presb. Card. ab 1591. Oct. 30. ad 1591. Dec. 29

235 *Clemens* VIII. Hippolytus Aldobrandinus, Florentinus, Presb. Card. ab 1592. Jan. 30. ad 1605. Mart. 3

Leo XI. Alexander Medices, Florentinus, Episc. Card. ab 1605. April. 1 ad 1605. Apr. 27

Paulus V. Camillus Borghesius, Romanus, Presb. Card. ab 1605. Maji 16. ad 1621. Jan. 28

Gregorius XV. Alexander Ludovisins, Bononiensis, Archid. Cardin. ab 1621. Febr. 9. ad 1623. Jul. 8

Urba-

Urbanus VIII. Maphæus Barberinus, Florentinus Presb. Card. ab 1623 Aug. 6. ad 1644. Jul. 29

240 *Innocentius* X. Jo Baptista Pamphilius Romanus, Presb. Card. ab 1644 Sept. 15. ad 1655. Jan. 8

Alexander VII. Fabius Chisi, Senensis Episc. Card. ab 1655. Apr. 7. ad 1667. Maji 22

Clemens IX. Julius Rospigliosi, Pistoriensis, ab 1667. Jun. 20. ab 1669 Dec. 9

Clemens X. Æmilius Altieri, Romanus, ab 1670. April. 29. ad 1676. Jul 22

Innocentius XI. Benedictus Odeschalcus Episcopus pridem Novariensis, ab 1676. Sept. 21. ad 1689. August. 12

245 *Alexander* VIII. Petrus Ottoboni, Venetus, Episcopus Brixiensis, ab 1689. Oct. 6. ad 1691. Jan. 31

Innocentius XII. Antonius Pignatelli, Neapolitanus Archiep. ab 1691 Jul. 12. ad 1700. Sept. 27

Clemens XI. Jo. Franciscus Albani, Urbinas, Presb. Cardin. ab 1700 Nov. 23. ad 1721. Mart. 19

248 *Innocentius* XIII. Mich. Angelus Conti, patria Romanus, Episcopus Viterbiensis, ab 1721. Maji 8.

EPISTOLÆ ROMANORUM PONTIFICUM,

ET QUÆ AD EOS SCRIPTÆ SUNT: à S. Clemente I. usque ad Innocentium III.

Studio & labore Domni PETRI COUSTANT, Presbyteri & Monachi Ordinis S. Benedicti è congregatione S. Mauri. Tom. I. ab A. C. 67. ad A. 440 Paris 1721. Fol. pagg. 1280. & Præfatio pagg. 150. Appendix pagg. 123.

CUm recens ad nos allatum sit primum hoc Volumen operis eximii, cujus duorum posteriorum etiam tomorum propediem prælis subjiciendorum spes facta est, licet auctore, quod dolendum, jam A. 1721. 18. Oct.

18. Oct. extincto, ejus brevem notitiam præsenti loco subjungere volui. In amplis Prolegomenis prima est de auctoritate Pontificum decretaliumq; Epistolarum disputatio: deinde differitur de Collectionibus Canonum, in Occidente præsertim adornatis, ubi inter alia p. 127. non diffitetur Isidorum Mercatorem fraude sua perniciose de Ecclesia meritum esse. *Hinc* inquit, *debilitati penitus fractique disciplinæ nervi, perturbata Episcoporum jura, sublatæ judiciorum leges, aut miserum saltim in modum afflicta, hinc discordiarum, seditionum ac litium seges immensa, quæ tot sæculis ad Ecclesiæ dedecus, fideliumque offensionem fruticavit.* Denique auctor, cum de prioribus Epistolarum Pontificiarum editionibus exposuisset, quantum ipse studii in colligendis, accurate emendandis recensendisque & illustrandis genuinis, spuriis vero removendis ac separandis posuerit, tradit. Post dissertationem brevem præviam de proximis post B. Petrum Apostolum Romanis Episcopis *Lino*, a) *Cleto*, b) & *Clemente* c) sequuntur Epistolæ ipsæ Pontificum, singulorumque Epistolis præmissæ de illorum ætate & scriptis observationes. Familiam inde ducunt S. *Clementis* Romani Epistola d) utraque ad Corinthios Græce & Latine cum versione Cotelerii paucis mutata locis, novisque notis Coustantii. Ejusdem Clementis fragmenta ex Cotelerio & Grabio p. 46. aliaque duo Clementi perperam tributa in Synod. CPol. A. 891. T. 9. Labbei p. 1266. & Gratiano de consecr. dist. 2. c. 30.

Anacletum à *Cleto* perperam distingui non dubitat Coustantius p. 50. deinde, de hujus nec non *Evaristi*, e) *Alexandri*, f) *Xysti*, g) *Telesphori*, h) *Hygini*, i) *Pii*, k) & *Aniceti*, l) decretis atque Epistolis differit, & nonnulla eorum sicut & posteriorum Pontificum decreta ex Burchardo, Gratiano, libro Pontificali, aliisque scriptoribus exponit. Epistolas autem decretales ab Isidoro Mercatore jactatas sub illorum Pontificum nominibus, rejicit in alterum tomum in quo integram Isidori collectionem dare constituerat.

Dionysii Corinthiorum Episcopi ad *Soterem*, m) Papam Epistolæ fragmenta Græce & Latine, ex Eusebio cum notis p. 75. Observatio contra auctorem Prædestinati, qui Soterem contra Cataphrygas & Tertullianum contra Soterem scripsisse falso tradidit. p. 79.

Epistola Viennensis ac Lugdunensis Ecclesiæ ad *Eleutherum* n) Græ-

a) circa A. C. 67. b) 79. c) 91. d) primam Clementis Rom. Epistolam quæ sola genuina habetur à veteribus, scriptam putat circa A. C. 97. e) 100. f) 109. g) 119. h) circa exitum A. 128. i) A. 139. k) 142. l) 157. m) 168. n) 177.

ce & Latin. ex Eusebio, & de aliis epistolis ad eum pertinentibus & decretis p. 87.

Epistolæ ad *Victorem* I. o) scriptæ super controversia de paschate, à *Polycrate Ephes.* & *Irenao*, Græce & Lat. p. 95.

Fragmentum antiqui scriptoris adversus Artemonis hæresin, Græce & Lat. de Natali pœnitente ex hæresi, à papa & *Zephyrino* p) in communionem admisso. p. 110.

De epistolis ac decretis quæ huic *Zephyrino* nec non *Callisto* I. q) *Urbano*, r) *Pontiano*, s) *Antero* t) *Fabiano* u) & *Cornelio* x) adscribuntur.

S. *Cypriani* ad S. *Cornelium* papam epistolæ IX. p. 121. & hujus ad illum II. nec non Cornelii ad Fabium Antioch. fragmenta Græce & Lat. pag. 146. & cyriani ad Antonianum. p. 159.

Notitia epistolarum non exstantium vel supposititiarum quæ ad Cornelium attinent. p. 195. Dissertatio de pœnitentia majorum clericorum quæ non publica erat tribus primis sæculis. ibid.

S. Cypriani ad *Lucium* y) papam epistola p. 207. & binæ ad *Stephanum* I. z) papam. p. 211. *Dionysii* Alex. ad eundem Stephanum epistolæ fragmentum Græce & Lat. ex eusebio p. 219. Notitia epistolarum non exstantium quæ ad Stephanum papam attinent, p. 221. & de ejus sententia circa rebaptizationem & receptionem hæreticorum. p. 227.

epistolarum *Dionysii* Alex. ad *Xystum II.* a) & ad philemonem & Dionysium (qui deinde papa) Xysti presbyteros fragmenta, Græce & Lat. ex eusebio p. 259.

Dionysii papæ b) epistolæ adversus Sabellianos fragmentum ex Athanasio, græce & Lat. p. 274.

Fragmenta ex Dionysii Alex. ad Dionysium Romanum, libris IV. quos elenchum & apologiam inscripserat, Græce & Lat. p. 279.

De decretis, epistolis & scriptis quæ tribuuntur *Felici I.* c) *Eutychiano* d) *Cajo* e) *Marcellino* f) *Marcello* g) *Eusebio* h) *Melchiadi* i) *Silvestro* I. k) *Marco* l) & *Julio I.* m)

Felicis Papæ fragmentum Epistolæ ad Maximum Episc. & clerum Alexandr. Græce & Lat. p. 298.

S. *Di*-

o) A.C. 193. p) circa A. 202. q) A. 219. r) 223. s) 230. t) 235. u) 236. x) 251. y) 252. z) 253. a) 257. b) 259. c) 269. d) 275. e) 283. f) 296. g) 308. h) 310. i) 311. k) 314. l) 336. m) 337.

S. *Damasi* de Marcello Papa carmen p. 311. Epigramma vetus Anonymi de Eusebio Papa p. 319.

Constantini Imp. Epistola ad Melchiadem Papam & Marcum, Græce & Lat. p. 326.

Arelatensis Synodi ad Silvestrum I. A. C. 314. datæ Epistolæ II. p. 341.

Epistola *Julii II.* ad Eusebianos A. 342. p. 354. & *Marcelli* Ancyrani ad Julium Græce & Lat. p. 390. Synodi Sardicensis A. 347. ad Julium ex Hilarii fragmentis p. 395. Julii ad Alexandrinos, Græce & Lat. p. 399. Valentis & Ursacii ad Julium p. 403. Græce & Lat.

Liberii Papæ n) Epistolæ XV. p. 422. in quibus & Græce & Lat. p. 431. dicta ad Eusebinm spadonem A. 355. & Dialogus Liberii & Constantii Imp. p. 433. & Legatorum Lampsacenæ Synodi A. 366. ad Liberium p. 454. & Liberii ad Orientis Episcopos Orthodoxos, p. 458. Epistolarum non exstantium & suppositiiarum, decretorumque notitia ac censura, p. 463.

Felicem Liberio fuisse superstitem, adeoque perperam à multis velut ejus successorem inter Pontifices poni notatur p. 470.

Damasi Papæ o) & ad eum Epistolæ XVIII. p. 473. cum eruditis notis & observationibus. Quibusdam ubi extabat addita Græca vetus versio. Aquilejensis Concilii A. 381. habiti Epistola pro Damaso p. 551. Cæterorum scriptorum Damasi vel decretorum citatorum locuples notitia. pag. 591.

Siricii p) Epistolæ X. p. 624. & de aliis scriptis ac decretis quæ ei tribuuntur p. 699. vel perperam adscribuntur p. 709.

Anastasii q) Epistola ad Joannem Hierosol. p. 723. cum Rufini Presb. ad Anastasium Apologia p. 715. Notitia Epistolarum Anastasii non exstantium p. 729.

Innocentii I. r) vel ad Innocentium Epistolæ XLII. p. 739. cum non exstantium notitia p. 919.

Zosimi Papæ s) Epistolæ XV. p. 935. Paulini Diaconi libellus Zosimo oblatus p. 963. Tractoriæ Zosimi tria fragmenta p. 994.

Bonifacii I. t) & ad eum Epistolæ XV. p. 1007. in quibus & Imperatorum quædam rescripta adversus schisma & pro sedis Romanæ juribus p. p. 1027.

n) A.C. 352. o) 366. p) 384. q) 388. r) 401. s) 417. t) 418.

pag. 1027. notitia ſcriptorum non extantium, quæ ad Bonifacium attinent, p. 1045. & decreta illi adſcripta, p. 1050.

Cælestini I. u) & ad eum epiſtolæ XXV. p. 1052. quarum nonnullis addita Græca verſio ex actis Synodi Epheſinæ, Cyrillo &c. & poſt epiſtolam XXI. ad Epiſcopos Galliarum ſubjunctæ ſuperiorum Sedis Apoſtolicæ Epiſcoporum, *Innocentii I.* maxime & *Zoſimi*, auctoritates de Gratia DEI, p. 1188. Notitia epiſtolarum Cæleſtini non exſtantium p. 1217. & decreta ei adſcripta pag. 1226.

Xyſti III. x) & ad eum epiſtolæ X. & tres primores Græce ac Latine, pag. 1231. Notitia reliquorum ſcriptorum ad Xyſtum attinentium, pag. 1273.

APPENDIX, Ad Couſtantii Epiſtolas Pontificum, adulterina ſcripta complectens.

1) Epiſtola *Clementis* Romani ad Jacobum Epiſc. Græce & Lat. cum Cotelerii verſione. Incipit: γνώριμον ἔςω σοι.

2. 3) *Pii I.* Papæ epiſtolæ duæ ad Juſtum Viennenſem. Prior incipit: *Antequam Romam exiiſſes*; poſterior: *Attalus Epiſtolas Martyrum portans*, p. 19.

4. 5) *Victoris I.* epiſtolæ duæ; una ad Deſiderium Viennenſem, incipit: *Sicut ſancta fraternitas tua*; altera ad Paracodam Epiſc. incipit: *Collega noſter Dionyſius dormiens*, p. 21.

6) *Eleutheri* Papæ reſcriptum ad Lucium Britanniæ Regem. Incipit: *Petiſtis à nobis leges Romanas & Cæſaris vobis transmitti*, p. 23.

7. & 8) *Cornelii* Papæ ad Lupicinum Archiepiſc. Viennenſem. Incipit: *Scias, frater beatiſſime, arcam dominicam vento perſecutionis acerrime commoveri*; & altera ad Cyprianum, à Baluzio primum edita in nova Cypriani edit. incipit: *Dilectionis tuæ non delectabilia*, p. 26.

9) Vulgatæ *ſynodi Speſſana* ſeu *Sinueſſana* A. 303. de Marcellino Papa, geſta. Incipit: *Diocletiano & Maximiano Auguſtis*, p. 29.

10) Sil-

u) A. C. 422. x) 432.

10) *Silvestri I.* epistola ad Episcopos Galliæ de formatis ab Episcopo Viennensi accipiendis & provinciis septem ad ejus Ecclesiam pertinentibus. Incipit: *Placuit Apostolicæ sedi*, p. 37.

11) Ejusdem constitutum ad Constantinum Aug. cum Actis Synodi Rom. CCLXXXIV. Episcoporum, pag. 43. Incipit: *Eodem tempore, cum multi nobiles gauderent.*

12) *Nicænæ* Synodi ad Silvestrum Papam, incip. *Quoniam omnia corroboratum*; & 13) Silvestri ad Nicænam Synodum, p. 54. Incipit: *Gaudeo promtam vos benignitatem servare.*

13) Concilium præsente Constantino Aug. celebratum Romæ cum CCLXXV. Episcopis, canones VI. quorum primo definitiones Synodi Nicænæ confirmantur, p. 55.

14) *Julii* Papæ nomine ab *Apollinario* ad Dionysium Alex. scripta epistola Græce & Lat. Incip. θαυμάζω πυνθανόμενος, p. 62. Ejusdem epistolæ vetus interpretatio ex veteris Synodici capite 224. Incipit: *Miror audiens quosdam*, p. 69.

15) Epistola ejusdem Julii nomine, à Timotheo discipulo Apollinarii vel ab Apollinario ipso scripta ad Prosdocium, Græce & Lat. p. 73. Incipit: τὸ φρόνημα ἡμῶν κατὰ τὴν Ἀποστολικὴν παράδοσιν. Fragmentum ex triplici veteri versione, p. 79.

16) Fragmenta tria, fortasse ex aliquibus septem illarum epistolarum, quas *Julio* Papæ ab Apollinarii asseclis adscriptas Leontius memorat, p. 82. Primum Græce & Lat. quod apud Photium Cod. 229. affertur ex Julii λόγῳ τῷ περὶ ὁμουσίου.

Censura *Liturgiæ*, quam sub *Julii* Papæ nomine habent Jacobitæ sive Monophysitæ, & Censura epistolarum jactitatarum sub falsis nominibus *Cyrilli* & *Juvenalis* Hierosolymitanorum ad Julium, & *Julii* ad Cyrillum de die Natali Domini XXV. Dec. quarum fragmenta à Joanne Nicæno * & anonymo ἀναγκαίας διηγήσεως scriptore † referuntur, p. 83.

17) Gesta *Liberii* Papæ, quorum initium: *Anno regni Constantini regis nepotis Constantini magni*, p. 89.

* Apud Combefis. T. 2. auctar. novi Patrum p. 302.

† Coteler. ad Constitut. Apost. lib. 5. c. 13.

F I N I S.

EMEN-

EMENDANDA
ET
ADDENDA QUÆDAM.

Pag. 2. v. *penult.* Adde librum Parif. 1720. editum, Histoire du Droit Canonique, Paris 1720. 8. & Petri Coustant, Benedictini prolegomena ad Epistolas Pontificum. ibid. 1721. fol.

3. Herm. Conringii de Origine Juris Germanici, quintum recensus liber, Helmst. 1720. 4.

13. v. 13. *post verba*, Moguntiæ fol. primum editum, *lege*: & Francisco Pithoeo curante Parif. 1609. 8. atque cum ejusdem notis una cum Miscellaneis Petri Pithoei Ecclesiasticis, ibid. è Typographia Regia 1687. fol. & T. I. Bibl. Canonicæ Justelli & Voëlli p. 249. recusum habetur.

14. v. 10. *à fine*, *lege*: Ab hac quam habemus Isidori Mercatoris collectione, quam nova Clarissim. Viri Petri Coustant cura recensitam brevi in secundo Tomo Epistolarum Pontificum habebimus, haud diversa est quam Hincmarus &c. licet cum illa Isidori Merc. farragine habentur superadditæ Epistolæ etiam Paparum juniorum, ut Papæ Deusdedit, qui sedem Romanam tenuit ab A. C. 616. ad 619. & Agathonis & Gregorii secundi tertiique, nec non Zachariæ, & denique Hadriani, qui fuit ab A. 772. ad 795.

21. v. 16. *adde*, Hanc quintam collectionem, quam reperire Antonius Augustinus nunquam potuit, luci deinde dedit Innocentius Ciron, Cancellarius Tolosanæ Academiæ, Tolosæ 1645. fol.

22. post v. 3. adde Alexandri III. Epistolas à Sirmondo editas & in Tomo tertio hujus operum obvias.

22. post v. 11. Antonii Dandini Alteserræ commentarium in Innocentii III. Decretales, Parif. 1666. fol.

25. post v. 3. adde Bullarium Ordinis Cluniacensis, editum Lugdun. 1680. fol. & Jo. Baptistæ Pittoni collectionem constitutionum Pontificiarum & Romanarum Congregatt. decisionum cujuscunque Ordinis. Venet. 8. tribus Volum.

Pag. 29.

Pag. 29. v. 15. *pro verbis*: cum versione Jo. Harduini, *lege:* cum versione quam Baluzius in sua Conciliorum collectione p. 1548. ab amico quem non nominat communicatam, & Jo. Harduinus T. 3. Concil. p. 282. exhibent.

43. v. 9. *adde*, quod Codex Ecclesiæ Africanæ Græce & Latine ex Justellorum recensione sed sine notis exstat in Conciliorum editione Regia T. 3. & Labbei T, 2. p. 1041. & Harduini T. 1. p. 861.

45. *ante* §. XVI. *adde*, quod *Dosithei* Chartophylacis synopsin Græcam Canonum allegat Nic. Comnenus Papadopulus p. 142. prænot. mystagog.

63. v. ult. in nota marginali *adde:* Baluzium in notis ad Anton. Augustin. p. 491. 492. & Carolum le Cointe T. 6. Annal. Francorum p. 263. seq.

75. v. 2. *adde:* Bedæ sive Egberti Pœnitentiale legi etiam T. 6. Concil. Labbei p. 1611.

78. v. 1. *adde*, præfationem Roberti de Flamesbure ad Decanum Salisburiensem exstare apud Baluzium T. 7. Miscell. p. 345. & Rabani atque Benedicti Aniensis pœnitentiales libellos exhiberi ab eodem Baluzio post Capitularia Francorum p. 1378. 1385. nec non Petri Exoniensis summulam qui circa A. 1287. scripsit, ab Harduino T. 7. Concil. pag. 1124. Canones pœnitentiales secundum S. Hieronymum ex MS. Codice 400. annorum, monasterii S. Andreæ prope Avenionem, vulgavit Jo. Marcianæus inter supposita Hieronymo T. V. p. 5--10.

89. post v. 5. *adde:* Aliam Collectionem Canonum in quinque, & aliam in sedecim digestam libros MS. passim citant & ex illis Canones quosdam referunt Conciliorum collectores.

96. seq. in indice *adde:* Fulgentius Ferrandus, 63. Notingus, 95. & in Conciliis editos Heriveum ad A. 900. & Egbarum Regem ad A. 967.

FINIS.

DEME-

DEMETRII PROCOPII,

Macedonis Moſchopolitæ,

ΕΠΙΤΕΤΜΗΜΕΝΗ ΕΠΑΡΙΘΜΗΣΙΣ,

Τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ΛΟΓΙΩΝ ΓΡΑΙΚΩΝ, *καὶ περί τινων ἐν τῷ νῦν αἰῶνι ἀνθούντων.*

SUCCINCTA

ERUDITORUM GRÆCORUM

ſuperioris & præſentis ſæculi

RECENSIO,

Conſcripta menſe Junio A. C. MDCCXX. transmiſſaque BUCURESTO, & nunc primum edita, cum Latina verſione.

ΕΠΙΤΕΤΜΗΜΕΝΗ ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΙΣ

τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα λογίων Γραικῶν, καὶ περί τινων ἐν τῷ νῦν αἰῶνι ἀνθούντων.

I.

Ὁ Ἱερεμίας Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. πρὸς ὃν ἔγραψαν οἱ ἐν Τιβίγγῃ διδάσκαλοι, καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς μετὰ διακρίσεως, καὶ ζήλου, καὶ εὐσεβείας πολλῆς.

II. Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλᾶς. οὗτος ἤκμαζεν ἐπὶ τοῦ διαληφθέντος Ἱερεμίου Πατριάρχου. ἐπίτιμος καὶ ὀφφικίῳ ἐκκλησιαστικῷ. ἐχρῆτο δὲ αὐτῷ ὁ πατριάρχης ἐν πάσαις ταῖς ἀναγκαίαις αὐτοῦ καὶ ἀξιολόγοις ὑποθέσεσι. καὶ ἵν' οὕτως εἴπω, ἦν αὐτῷ ὅσα καὶ δεξιὰ χείρ. δόκιμος ἀνὴρ καὶ σοφός.

III. Γαβριὴλ ὁ Σεβῆρος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ὁ τὸ περὶ μυστηρίων συνταγμάτιον συγγραψάμενος, καὶ περὶ τῶν πέντε διαφορῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἄλλα τινά· ἀλλ' εἰ τὰ παρὰ Μαργουνίου κατ' αὐτοῦ ἐκφωνηθέντα καὶ γραφέντα ἀληθείας ἔχεται, μηδὲ πάθους τινὸς ἐνδομυχοῦντος εἰσι κυήματα, ὀλίγων ἐπαίνων ἄξιος ἦν ὁ Σεβῆρος.

IV. Μελέτιος ὁ Πηγᾶς, πάππας Ἀλεξανδρείας, ὁ συγγράψας διαλογικῶς

DEMETRII PROCOPII, Moschopolitæ, *Brevis Recensio* ERUDITORUM GRÆCORUM superioris sæculi, Nonnullorum etiam præsenti hoc nostro florentium,

I.

JEREMIAS Patriarcha CPol. ad quem scripsere Doctores *Tubingenses*, hic vero illis cum judicio, zelo ac pietate multa respondit.

II. THEODOSIUS ZYGOMALA, floruit sub jam dicto Patriarcha Jeremia, & ipse munere Ecclesiastico ornatus, quo usus est Patriarcha in necessariis & alicujus momenti rebus quibuscunque, adeo erat ejus, ut ita dicam, dextella, vir egregius doctusque.

III. GABRIEL SEVERUS, Philadelphiæ Metropolita, qui opusculum scripsit *de Sacramentis* & *de quinque capitibus*, quibus dissentit inter se Orientalis & Occidentalis Ecclesia, & alia quædam. Quod si veritati congruentia sint, quæ *Margunius* adversus eum voce scriptoque prodidit, neque potius sint soboles repositi alta mente affectus, exigua laude dignus Severus fuerit.

IV. MELETIUS PIGA, Alexandrinus Presbyter, qui dialogi more

γικῶς ἑρμηνείαν τοῦ συμβόλου, καὶ τοῦ, πάτερ ἡμῶν, καὶ κατὰ τοῦ καθαρτηρίου πυρὸς, καὶ ἕτερα διάφορα πολεμικὰ καὶ ἐξηγητικὰ, καί τινα φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα.

V. Μάξιμος ὁ Πελοποννήσιος ὁ συγγράψας τὸ ἐγχειρίδιον κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ πάππα, ἁπλῇ μὲν τῇ φράσει, ἀλλ' ἰσχυρώτερον καὶ πιθανώτερον πολλῶν ἄλλων πονημάτων, περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως διαλαμβανόντων. πρὸς τούτοις φιλοπόνως συνελέξατο ἀπὸ τῆς παλαιᾶς γραφῆς χρήσεις πολλὰς, μαρτυρούσας τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

VI. Μάξιμος ὁ Μαργούνιος. ἀνὴρ σοφὸς καὶ κατὰ τὴν θύραθεν παιδείαν, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἔμπειρος. δόκιμος καὶ λογογράφος καὶ ποιητὴς, ὡς μαρτυρεῖται ἔκ τε τῶν καταλογάδην αὐτοῦ συγγραμμάτων, καὶ ἐκ τῶν Ἀνακρεοντείων ὕμνων. τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ τὰ μὲν τύποις ἐκδέδοται, τὰ δὲ σώζεται ἐν χειρογράφοις σχεδίοις. τούτου αἱ πρὸς τὸν Λούκαριν ἐπιστολαὶ, καὶ αἱ ἀποκρίσεις αὐτῶν σώζονται χειρόγραφοι ἐν τῇ πλουσιωτάτῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ ὑψηλοτάτου, καὶ σοφωτάτου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἐχρημάτισε

more composuit *interpretationem Symboli atque Orationis Dominicæ*, & scripsit *adversus ignem purgatorium* & alia varia ad controversias & interpretationem Scripturæ sacræ pertinentia, nec non *Philosophicos commentarios*.

V. MAXIMUS Peloponnesius, à quo compositum est *Enchiridion adversus Principatum Papæ*, simplici quidem dicendi genere; sed quod tamen multis aliis lucubrationibus de eodem argumento tractantibus solidius est, & ad persvadendum magis aptum. Præterea singulari studio ex Veteri Testamento collegit multa dicta, quæ *de œconomia & incarnatione* Salvatoris nostri CHristi testimonium perhibent.

VI. MAXIMUS MARGUNIUS, vir doctus etiam exteriores litteras, nec minus Scripturæ sacræ & Historiæ Ecclesiasticæ peritus, & prosa valens & versu, ut fidem faciunt ejus scripta prosario concepta sermone, & *hymni Anacreontici*. Ex scriptis ipsius, typis alia expressa sunt, alia in manu exaratis chartis asservata habentur. Hujus exstant *ad Lucarim Epistolæ* & ad has responsiones, quæ asservantur Manuscriptæ CPoli in *locupletissima Bibliotheca* Celsissimi atque Sapientissimi Ducis Hungaro-Walachiæ, Domini Domini *JOANNIS NICOLAI, ALEXANDRI F. MAUROCORDATI.* Fuit

μάλιστα δὲ καὶ διδάσκαλος τοῦ κυρίου Κυρίλλου Λουκάρεως.

VII. Γεώργιος Χῖος ὁ Κορέσσιος. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθὴς, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν ἔμπειρος. συνέγραψε σχολαστικῶς πολλὰ καὶ διάφορα ὑπομνήματα θεολογικὰ, καὶ ἕτερα ἄλλα συγγράμματα. ἀλλὰ τὰ πλείω ἄνευ τάξεως καὶ ὀρθῆς διακρίσεως.

VIII. Κύριλλος Λούκαρις ἐκ νήσου Κρήτης πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. περὶ οὗ ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν μεταγενεστέρων μνείαν ἐποιήσαντο ἐν τοῖς ἑαυτῶν συγγράμμασιν, οἱ μὲν κατ᾽ αὐτοῦ, οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ λαλοῦντες, σιγῇ παραδραμεῖν δεῖν ᾠήθημεν τὰ κατ᾽ αὐτόν.

IX. Γεράσιμος Κρὴς πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ἀνὴρ τῷ ὄντι σοφώτατος καὶ ἁγιώτατος, θεολόγος, φιλόσοφος, ἀνιχνευτὴς τοῦ βάθους τῶν θείων γραφῶν. δαημονέστατος τῆς Ἑλληνικῆς, Ἑβραϊκῆς, καὶ Λατινικῆς γλώττης. ἐχρημάτισεν (ἀπέστω δὲ τοῦ λόγου κολακεία, καὶ τὸ πρὸς χάριν λαλεῖν) ἐν τοῖς καθ᾽ ἡμᾶς χρόνοις λαμπρότατος ἀστὴρ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. προέστη δὲ θεαρέστως τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὲρ τὰ εἴκοσι ἔτη, ποιμαίνων θεοφιλῶς καὶ καταρτίζων πρὸς εὐσέβειαν, καὶ τρόπων χρηστότητα τῷ Ἀποστολικῷ αὐτοῦ κηρύγματι, οὐ μόνον τὸ ἴδιον ποίμνιον, ἀλλὰ καὶ πάντα τὸν ἁπανταχοῦ τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας χριστεπώνυμον λαόν.

etiam Maximus ille *Cyrilli Lucaris* Præceptor.

VII. GEORGIUS CORESSIUS, Chius, vir doctus, & variæ eruditionis, ſacrarumque peritus litterarum. Scholaſtico more plura ac diverſi argumenti compoſuit ſcripta Theologica, & alias varias lucubrationes, ſed pleraque ſine ordine & ſine recto judicio.

VIII. CYRILLUS LUCARIS, ex Creta inſula, Patriarcha CPolitanus, de quo cum multi ex recentioribus fecerint in ſcriptis ſuis mentionem, alii in eum invecti, alii ejus cauſam tuentes, res ejus ſilentio à nobis prætereundas ſatius eſſe duximus.

IX. GERASIMUS Cretenſis, Patriarcha Alexandrinus, doctiſſimus utique vir & ſanctiſſimus Theólogus, Philoſophus, profundorum in Divinis litteris ſcrutator, Græcæ, Hebraicæ & Latinæ linguæ callentiſſimus. Fuit ille noſtra memoria (ne quis me adulari vel ad gratiam loqui exiſtimet) ſidus Eccleſiæ Orientalis ſplendidiſſimum & ſanctæ Alexandrinæ Eccleſiæ ultra annos viginti ex præſcripto divino præfuit, non modo proprium gregem divinum paſcens inſtruensque ad pietatem & morum probitatem Apoſtolica ſua prædicatione, ſed & univerſum usque quaque Orientalis Eccleſiæ populum, qui à CHriſto nomen

λαόν. ἀρυόμενος δὲ πολλὰ καὶ θαυμάσια ἀπὸ τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης τοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας, προσεπιφέρων πολλὰ καὶ οἴκοθεν ἐκ τῶν ἀκηράτων πηγῶν τῆς ἐν αὐτῷ σοφίας, συνέγραψε διάφορα συγγράμματα, καὶ μάλιστα κρίσεις, καὶ ἀναπτύξεις εἰς τὴν ἱερὰν γραφὴν, πρὸς Ἰουδαίους, καὶ ἄλλα πάμπολλα. ἅπερ φυλάττονται ὡς πολύτιμα κειμήλια, θεοῦ θέλοντος, καὶ τύποις παραδοθήσονται. παρῃτήθη δὲ ὁ ἅγιος ἀνὴρ τοῦ θρόνου οἰκείᾳ θελήσει, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ ἄθωνος. ἔνθα ζήσας χρόνον οὐ μακρὸν, ἐν ἡσυχίᾳ καὶ γαλήνῃ ψυχῆς τὸν βίον κατέλυσε.

X. Διονύσιος Βυζάντιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων ἱκανῶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἔμπειρος. ὧν ἐν τῇ συνεχεῖ καὶ ἀδιακόπῳ μελέτῃ ἦν διάγων τὸν βίον, καὶ οἷς ἐκεῖθεν ἠρανίζετο ὀρθοῖς δόγμασι, καὶ πνευματικαῖς παραινέσεσι κατήρτιζε τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον πρὸς τὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἀκρίβειαν, καὶ Χριστιανικὴν πολιτείαν.

XI. Καλλίνικος ἐξ Ἀκαρνανίας πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς, ἱκανὸς νοεῖν τάς τε τῶν λογογράφων, καὶ τὰς τῶν φιλοσόφων βίβλους. ἐνησχολεῖτο τῇ μελέτῃ καὶ ἀναγνώσει τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ἐκήρυττε

τοῦ

nomen habet, edocens. Hic multa & miranda hausit ex divite *throni Alexandrini Bibliotheca*, nec pauca etiam ex domesticis etiam & purissimis doctrinæ suæ fontibus depromens scripsit varia opuscula, *decreta* maxime, atque *in sacram Scripturam dilucidationes* & *adversus Judæos*, aliaque complura, quæ pretiosissimorum cimeliorum instar, asservata typis Deo propitio mandabuntur. Abdicavit se vir sanctus throno sponte sua atque in sacrum montem Atho secessit, ubi per non multum temporis cum vixisset, tranquillo animo ac quieto diem obiit supremum.

X. DIONYSIUS Byzantius, Patriarcha CPolitanus, vir Græcæ linguæ præclare peritus, & in sacris litteris Patribusque Ecclesiæ versatissimus, quorum assidua nec interrupta meditatione vitam exigens, rectis dogmatibus, quæ exinde colligebat, spiritualibusque adhortationibus sacrum gregem suum ad accuratam doctrinæ rectitudinem moresque Christianos direxit.

XI. CALLINICUS, ex Acarnania, Patriarcha CPolitanus, vir Græcæ gnarus linguæ & Historicorum ac Philosophorum libris intelligendis haud impar, studium maxime posuit in meditatione ac lectione sacræ Scripturæ Patrumque Eccle-

siæ

τ λόγον τ Θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ ἑαυτοῦ λογικὸν ποίμνιον.

XII. Γαβριὴλ Σμυρναῖος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς ἔμπειρος. θερμὸς ἐραστὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ τάξεως. ἐσπούδαζε τὰς θείας γραφὰς, καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας συγγράμματα, ἐξ ὧν ἀρυόμενος φιλοπόνως ψυχωφελεῖς διδασκαλίας, ἐδίδασκε μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης τὸν χριστώνυμον λαόν.

XIII. Ἀθανάσιος Κρὴς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς ἔμπειρος. ἱκανὸς κατανοεῖν τῶν τε λογογράφων, καὶ φιλοσόφων τὰ συγγράμματα. ἐσχόλαζε περὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου, καὶ χριστιανικῆς ἀγάπης.

XIV. Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος Σκαλλάτος, τῶν ἐν Κ…

ſiæ, ac Verbum Dei multo cum zelo multaque cum charitate ſacro gregi ſuo prædicavit.

XII. GABRIEL Smyrnæus, Patriarcha CPolitanus, vir Græcam linguam callens & ſacræ Scripturæ peritus vehementer amabat Eccleſiaſticæ liturgiæ ſequelam & ordinem, ſanctaſque literas & Patrum Eccleſiæ ſcripta tractabat diligenter, ex quibus ſtudioſe hauſit doctrinas animabus conducibiles, populumque Chriſtianum multo cum zelo & amore docuit.

XIII. ATHANASIUS Cretenſis, Patriarcha CPolitanus, vir Græcam & Arabicam quoque doctus linguá & ſacræ Scripturæ peritus, & ſcriptis Hiſtoricorum Philoſophorumque tractandis idoneus. Sed peculiarem dedit operam lectioni & meditationi ſacrarum literarum, & Verbum DEI c… …vore multo & Chriſtiana … prædicavit.

XIV. A… …R MAURO-CORDA… …atus, inter No-

* De hoc MAUROCORDATO, … ns NICOLAI (de … c. 69.) Parente, Turnefortius de… …in Orientem ſuſc… Amſt. 1718. 4. Tom. 2. … OCORDAT… *homme, qui par ſon* … *Grec de nat…* *été élevé à la charge de* … *Il eſt nati…* *en Medecine de Padouë, o…* … *ſes étu…* *Traité* … la reſpiration … *du co…* *a be…* … *ale, & qu'il* … *mêl…* … *ant dans le Se…*

πόλει εὐγενῶν προέχων προγόνων λαμπρότητι, καὶ πολυτελεστάτῳ σοφίας κόσμῳ, τῇ τε παρὰ Βασιλεῖ ἀξίᾳ τοῦ γενικοῦ Ἑρμηνέως, καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἀπορρήτων. ἀνὴρ σοφώτατος, πολιτικώτατος, ἐς τὰ ἐνδόμυχα τῆς τε παλαιᾶς, καὶ νέας Φιλοσοφίας χωρήσας, καὶ ἐν παντὶ παιδείας εἴδει μέχρι θαύματος ἔξοχος καὶ περικλεής. καὶ πολλῶν ἀγαθῶν πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων γενόμενος, συστησάμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Φροντιστήριον, ἵνα μὴ τῇ προόδῳ τοῦ χρόνου, ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία ἐξίτηλος γένηται, καὶ ἁδραῖς δαπάναις τοὺς φιλομαθεῖς τῶν νέων καταρτίσας εἰς τὴν περὶ τὰς ἐπιστήμας, καὶ πᾶσαν ἰδέαν λόγου φιλοπονίαν. συνεγράψατο πολλὰ καὶ παντοδα-

Nobilissimos CPoli prænitens majorum splendore ac pretiosissimis ingenii ac doctrinæ ornamentis & dignitate Interpretis Generalis & secretioris Consilii, quam apud Imperatorem gerebat, eminens. Vir doctissimus & civili prudentia subactissimus, qui interiora veteris pariter & recentioris Philosophiæ penetravit, & in omni genere doctrinæ ad miraculum excellens clarissimusque, multa bona Græcorum genti conciliavit, scholam etiam constituit CPoli ne interjecto tempore Græca eruditio prorsus interiret & evanesceret, ingentique sumtu adolescentes sciendi cupidos ad

s'y faire connoître; mais outre que l'on y reçoit souvent de grands chagrins, & qu'on n'y laisse pas mourir impunement les personnes d'une certaine autorité, Maurocordato *quitta la Medecine & prit le parti de se faire valoir par l'intelligence qu'il a de plusieurs langues. Comme il est bien informé des affaires étrangéres, & qu'il connoît les interêts des Princes de l'Europe, il trouva mille occasions de montrer sa capacité, & devint en peu d'années premier Interprête du Grand Seigneur. Il se rendit si necessaire dans la derniere guerre d'Allemagne, qu'il fut nommé Plénipotentiaire à la paix de Carlovits: on le fit Conseiller d'Etat pour lui donner un relief, qui répondît à l'emploi dont on l'honoroit.* Maurocordato *a beaucoup d'esprit, & sa physionomie le promet assez: aussi s'est-il toûjours attiré la confiance des premiers Seigneurs de la [illegible]ur, & du Sultan même par rapport à la politique & à la connoissance [illegible]il a de la Medecine; il me parut d'un caractere à temporiser dans [illegible]tique de cette science, & m'avoua qu'il admiroit la hardiesse des [illegible]s d'Europe, mais qu'il étoit trop vieux pour les imiter & pour [illegible] sa methode.*

τ͂ λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ ἑαυτοῦ λογικὸν ποίμνιον.

XII. Γαβριὴλ Σμυρναῖος, πατριάρχης Κωνσαντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς ἔμπειρος. θερμὸς ἐραστὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ τάξεως. ἐσπούδαζε τὰς θείας γραφὰς, καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας συγγράμματα, ἐξ ὧν ἀρυόμενος φιλοπόνως ψυχωφελεῖς διδασκαλίας, ἐδίδασκε μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης τὸν χριστώνυμον λαόν.

XIII. Ἀθανάσιος Κρὴς πατριάρχης Κωνσαντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς ἔμπειρος. ἱκανὸς κατανοεῖν τῶν τε λογογράφων, καὶ φιλοσόφων τὰ συγγράμματα. ἐσχόλαζε περὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου, καὶ Χριστιανικῆς ἀγάπης.

XIV. Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος Σκαλλάτος, τῶν ἐν Κωνσαντινουπόλει

siæ, ac Verbum Dei multo cum zelo multaque cum charitate sacro gregi suo prædicavit.

XII. GABRIEL Smyrnæus, Patriarcha CPolitanus, vir Græcam linguam callens & sacræ Scripturæ peritus vehementer amabat Ecclesiasticæ liturgiæ sequelam & ordinem, sanctasque literas & Patrum Ecclesiæ scripta tractabat diligenter, ex quibus studiose hausit doctrinas animabus conducibiles, populumque Christianum multo cum zelo & amore docuit.

XIII. ATHANASIUS Cretensis, Patriarcha CPolitanus, vir Græcam & Arabicam quoque doctus linguâ & sacræ Scripturæ peritus, & scriptis Historicorum Philosophorumque tractandis idoneus. Sed peculiarem dedit operam lectioni & meditationi sacrarum literarum, & Verbum DEI cum fervore multo & Christiana charitate prædicavit.

XIV. ALEXANDER MAUROCORDATUS * *Scallatus*, inter No-

* De hoc MAUROCORDATO, Celsissimi JOHANNIS NICOLAI (de quo infra, lib. 2. c. 69.) Parente, Turnefortius descriptione itineris in Orientem suscepti, & edita Gallice Paris. & Amst. 1718. 4. Tom. 2. p. 12. MAUROCORDATO *est un trés-habile homme, qui par son merite, quoique Grec de nation & de religion, a été élevé à la charge de Conseiller d'Etat: il est natif de Scio, & Docteur en Medecine de Padouë, où il a fait autrefois ses études, & composé un Traité:* De la respiration & du mouvement du cœur. *Comme il a beaucoup de genie, & qu'il sçait mieux la Medecine que ceux qui s'en mêlent ordinairement dans le Serrail, il n'eut pas beaucoup de peine à y*

s'y

πόλει εὐγενῶν προέχων προγόνων λαμπρότητι, καὶ πολυτελεστάτῳ σοφίας κόσμῳ, τῇ τε παρὰ Βασιλεῖ ἀξίᾳ τοῦ γενικοῦ Ἑρμηνέως, καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἀπορρήτων. ἀνὴρ σοφώτατος, πολιτικώτατος, ἐς τὰ ἐνδόμυχα τῆς τε παλαιᾶς, καὶ νέας Φιλοσοφίας χωρήσας, καὶ ἐν παντὶ παιδείας εἴδει μέχρι θαύματος ἔξοχος καὶ περικλεής. καὶ πολλῶν ἀγαθῶν πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων γενόμενος, συστησάμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Φροντιστήριον, ἵνα μὴ τῇ περιόδῳ τοῦ χρόνου, ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία ἐξίτηλος γένηται, καὶ ἁδραῖς δαπάναις τοὺς φιλομαθεῖς τῶν νέων καταρτίσας ἐς τὴν περὶ τὰς ἐπιστήμας, καὶ πᾶσαν ἰδέαν λόγου φιλοπονίαν. συνεγράψατο πολλὰ καὶ παντοδα-

Nobilissimos CPoli prænitens majorum splendore ac pretiosissimis ingenii ac doctrinæ ornamentis & dignitate Interpretis Generalis & secretioris Consilii, quam apud Imperatorem gerebat, eminens. Vir doctissimus & civili prudentia subactissimus, qui interiora veteris pariter & recentioris Philosophiæ penetravit, & in omni genere doctrinæ ad miraculum excellens clarissimusque, multa bona Græcorum genti conciliavit, scholam etiam constituit CPoli ne interjecto tempore Græca eruditio prorsus interiret & evanesceret, ingentique sumtu adolescentes sciendi cupidos ad

s'y faire connoître ; mais outre que l'on y reçoit souvent de grands chagrins, & qu'on n'y laisse pas mourir impunement les personnes d'une certaine authorité, Maurocordato *quitta la Medecine & prit le parti de se faire valoir par l'intelligence qu'il a de plusieurs langues. Comme il est bien informé des affaires étrangéres, & qu'il connoît les interêts des Princes de l'Europe, il trouva mille occasions de montrer sa capacité, & devint en peu d'années premier Interprête du Grand Seigneur. Il se rendit si necessaire dans la derniere guerre d'Allemagne, qu'il fut nommé Plénipotentiaire à la paix de Carlovits : on le fit Conseiller d'Etat pour lui donner un relief, qui répondît à l'emploi dont on l'honnoroit.* Maurocordato *a beaucoup d'esprit, & sa physionomie le promet assez : aussi s'est-il toûjours attiré la confiance des premiers Seigneurs de la Cour, & du Sultan même par rapport à la politique & à la connoissance qu'il a de la Medecine ; il me parut d'un caractere à temporiser dans la pratique de cette science, & m'avoua qu'il admiroit la hardiesse des Medecins d'Europe, mais qu'il étoit trop vieux pour les imiter & pour changer sa methode.*

τοδαπὰ. ἐξ ὧν τὰ μὲν τύποις ἐκδεδομένα,

„ Πνευματικὸν ὄργανον περὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, λατινιστὶ, πολύτιμον βιβλιδάριον, καὶ πάνυ δυσεύρετον, καίτοι πολλάκις ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν Βελγίῳ, καὶ ἐν Γερμανίᾳ τυπωθέν.

„ Ἱερὰ Ἱστορία Ἑλληνιστὶ ἐν Βουκουρεστίῳ τύποις ἐκδοθεῖσα κατὰ τὸ αψις΄: ἧς ἐν ἀρχῇ, καὶ ὁ ἐπιτάφιος λόγος ὁ συντεθεὶς παρὰ τοῦ λογιωτάτου κυρ Ἰακώβου τετύπωται. τὰ δὲ τύποις οὔπω ἐκδοθέντα,

„ Ἡ Ῥωμαϊκὴ ἱστορία, τόμοι τρεῖς τῷόντι πολυτελέστατον κειμήλιον.

„ Φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα.

„ Ῥητορικά.

„ Ἐπιστολαί.

„ Πολιτικαὶ ὑποθῆκαι.

„ Ὁ πρὸς Γερμανοὺς ὑπὲρ εἰρήνης λόγος.

Διὰ τεσσαράκοντα ἐτῶν ὑπουργήσας κατά τε καιρὸν εἰρήνης, καὶ πολέμου τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει. πλούτῳ περιρρεόμενος, καὶ ἀπλέτῳ κλέει φαιδρυνόμενος, ἐν λιπαρῷ γήρει ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ αψθ΄: τὸν βίον κατέλυσε.

ad studium scientiarum & doctrinæ omne genus instrui fecit. Scripsit multa de omnivario argumento, ex quibus alia typis exscripta sunt, ut libellus quantivis pretii, & rarissime obvius, licet sæpius in Italia, Belgio & Germania excusus, *de instrumento respirationis & circulatione sanguinis* scriptus Latine, & *sacra historia* Græce Bucuresti typis exscripta Anno MDCCXVI. cujus in limine etiam sermo funebris, quem doctissimus Dn. Jacobus in eum composuit, impressus legitur. Necdum vero vulgata typis sunt *Romana historia*, tomis tribus constans, thesaurus vere pretiosissimus, *Commentarii Philosophici, Rhetoricique: Epistolæ, Civilis doctrinæ præcepta*, & *Libellus de pace ad Germanos.* Cum vero per annos quadraginta belli & pacis tempore Ottomannico Potentatui operam suam præstitisset, affluens opibus & summis honoribus ornatus nihilque habens, quod accusaret senectutem, discessit è vita Anno CHRISTI MDCCIX.

XV. Θεόφιλος ὁ Κορυδαλλεὺς Ἀθηναῖος. ὁμιλητὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς. τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐμπειρότατος, γέγονε μεγάλης ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων, ἀναπτύξας εἰς Ἑλληνικὴν διάλεκτον τὰ φιλοσοφικὰ ὑπομνή-

XV. THEOPHILUS CORYDALLEUS Atheniensis, doctos in Italia viros auscultavit, Græcamque percalluit linguam & Latinam, Italicamque, Aristotelicæ Philosophiæ peritissimus maximam utilitatem genti Græcorum attulit, translatis Græcam in linguam *Cæsaris Cremonini*

ὑπομνήματα τοῦ Καίσαρος Κρεμονίνου. καὶ σχολάρχης τῆς ἐν Κωνσταντινου πόλει σχολῆς χρηματίσας. συνέγραψε καὶ ῥητορικὰ, καὶ ἐπιστολικοὺς τύπους. οἱ τύποις ἐκδίδονται ἐν Λογδούνῳ.

XVI. Γρηγόριος Χῖος, πρωτοσύγκελλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας. ἔμπειρος τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς. συνέγραψε συνταγμάτιον περὶ τῶν ἑπτὰ μυστηρίων.

XVII. Μελέτιος ὁ Συρίγου ἐκ νήσου Κρήτης. ἀνὴρ εὐσεβέστατος, ἅγιος, καὶ Ἀποστολικός. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἔξω σοφίας, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἐς βάθος χωρήσας. συνέγραψε διάφορα ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα, ὧν ἔνια τύποις ἐκδέδοται. ἐν οἷς καίτοιγε δοκεῖ πνέειν ὅλως τὸν Βελαρμῖνον, οὐχ ἧττον μέντοι ζηλωτὴς ἦν διάπυρος τῶν δογμάτων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τέκνον γνήσιον, ἀλλ᾽ οὐκ ἀνδράποδον τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐλῆς.

XVIII. Νεκτάριος Κρής, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. ὁ συγγραψάμενος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάππα, καὶ τὴν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ Σαρακηνῶν ἱστορίαν, βιβλίον περιεργότατον. ἐν ᾧ ἔστιν ἰδεῖν τῷ βουλομένῳ ἀναγνῶναι λείψανα παλαιᾶς Ἀρχαιολογίας. ἅπερ ἀνελέξατο ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων βίβλων, καὶ μάλιστα τῶν Ἀραβικῶν τῆς ἀξιο-

nini commentariis, scholæ CPolitanæ moderator, scripsit etiam *Rhetorica* & *Epistolicas formulas*, quæ typis exscriptæ sunt * Lugduni.

XVI. GREGORIUS Chius, Protosyncellus magnæ Ecclesiæ CPolitanæ, Græcæ linguæ & sacræ Scripturæ peritus scripsit opusculum *de septem Sacramentis*.

XVII. MELETIUS SYRIGI, ex Creta Insula, piissimus sanctus & Apostolicus vir, Græcæ & Latinæ gnarus linguæ, externæ sapientiæ & sacræ Theologiæ intima pervestigavit. Scripsit varios *commentarios Ecclesiasticos*, quorum nonnulli prælis commissi sunt. Quanquam vero in illis omnino *Bellarminum* spirare videtur, tamen fervidus etiam sectator fuit dogmatum Orientalis Ecclesiæ, & orthodoxæ fidei genuina proles, neutiquam vero Romanæ aulæ mancipium.

XVIII. NECTARIUS Cretensis, Patriarcha Hierosolymitanus, qui scripsit *contra principatum Papæ*. Librum item curiosissimum *de Ægyptiorum & Saracenorum historia*, quem, qui legere voluerit, reliquias remotissimæ antiquitatis in eo reperiet. Has ex multis variisque libris

* Imo Londini.

ἀξιολόγου βιβλιοθήκης τοῦ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ βασιλικοῦ Μοναστηρίου, ἡνίκα διεῖπε τὸν ἐκεῖσε θρόνον.

XIX. Δοσίθεος Πελοποννήσιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐκ τῶν διαφόρων βίβλων, αἳ δι' ἐπιμελείας αὐτοῦ ἐξεδόθησαν τύποις περὶ τῶν διαφορῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, δῆλον γνώσεται ὁποῖος ἦν ὁ ἀνήρ. ἐν μὲν τῇ Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ λίαν ἦν ἐπιπόλαιος, καὶ ἄκρῳ δακτύλῳ ταύτης γεγευμένος, ὡς καὶ αὐτὸς παρρησίᾳ ὡμολόγει, τῆς δὲ Λατινικῆς παντάπασιν ἄπειρος.

XX. Ἀθανάσιος Πατελλάριος Κρὴς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ σοφὸς, εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώττης. κῆρυξ καὶ διδάσκαλος τῶν θείων λογίων, φιλόσοφος, φιλολόγος, ποιητὴς, τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων οὐδὲν τύποις ἐκδέδοται.

XXI. Γερμανὸς Αἰτωλὸς ἀκροατὴς Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλλέως ὁ καὶ μητροπολίτης Νύσσης χρηματίσας. ἀνὴρ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος, ἐς βάθος πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν σοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. φιλόσοφος Ἀριστοτελικὸς, καὶ φιλόλογος, περιηγήσατο ἔρωτι παιδείας τὴν Βρεττανίαν, καὶ ἄλλα διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης. ἄκρος φίλος τοῦ περιφήμου Κομενίου. εὐχῆς ἔργον ἂν εἴη τὸ πολλῶν τοιούτων ἀνδρῶν εὐμοιρῆσαι τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς

illa collegit, Arabicis maxime, qui exstant in memorabili *Bibliotheca monasterii regii in monte Sina*, ubi Episcopatum, quem dixi, gessit.

XIX. DOROTHEUS Peloponnesius, Patriarcha Hierosolymitanus, ex variis libris qui ipso curante typis editi sunt *de variis Ecclesiæ Orientalis & Occidentalis rebus*, qualis vir fuerit, perspicuum erit. Græcæ linguæ leviter peritus vix de summo digito eam gustavit, ut ipsemet libere profitetur, Latinæ vero omnino ignarus extitit.

XX. ATHANASIUS PATELLARIUS Cretensis, Patriarcha CPolitanus, doctus vir Græcamque & Latinam linguam percallens, Divinorum sermonum Doctor ac Præco, Philosophus, Philologus & Poëta, at ex ejus scriptis nihil typis editum habetur.

XXI. GERMANUS Ætolus, auditor fuit Theophili Corydallei, & Nyssæ metropolita, vir doctissimus summæque eruditionis, & tam externarum literarum quam sacræ nostræ Theologiæ solide peritus. Philosophus Aristotelicus, & Philologus, eruditionis amore iter suscepit in Britanniam & alias Europæ regiones, summus amicus celeberrimi *Comenii.* Optandum sane erat etiam nostra ætate Genti Græcorum hanc obtingere felicitatem, ut multos ejus-

ἡμᾶς χρόνοις. οἵγε ζήλῳ τῶν παλαιῶν ἀπόδημοι γένοιντο τῆς ἐνεγκαμένης, καὶ πολλὰς τῶν ἀλλοδαπῶν περιηγήσαιντο, ζηλοῦντες τὴν σοφίαν.

XXII. Μελέτιος Ἱερομόναχος ὁ Μακρῆς. ἀνὴρ εἰδήμων τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ κῆρυξ τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας.

XXIII. Γεράσιμος ὁ Βλάχος Κρής, Μητροπολίτης Φιλαδελφείας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθὴς, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς, οὗτινος σώζεται βιβλίον καλούμενον Ἁρμονία τῶν ὄντων, τύποις ἐκδεδομένον ἐνετίῃσι, καὶ ἄλλα διάφορα συγγράμματα Ἑλληνιστὶ, καὶ Λατινιστὶ συγγεγραμμένα.

XXIV. Νικόλαος τὴν ἐπίκλην Κεραμεὺς, ἐξ Ἰωαννίνων. ἰατροφιλόσοφος, ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν σοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. συνέγραψε πολλὰ καὶ διάφορα συγγράμματα, θεολογικὰ καὶ φιλοσοφικὰ, ἀλλ᾽ ἄνευ τάξεως, καὶ ἔμφρονος κρίσεως.

XXV. Ἰωάννης Κωττούνιος ἐκ τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν Βεῤῥοίας. ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. ἀνὴρ σοφώτατος, πολυμαθέστατος, ἰατρὸς, καὶ θεολόγος. καὶ τῶν Ἀριστοτελικῶν φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, συνέγραψε λατινιστὶ φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα εἰς τὰ πλεῖω τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων. ἐπιγράμματα Ἑλληνικὰ πρὸς διαφόρους,

jusmodi viros haberet, qui veterum æmulatione ex patria sua profecti plures peregrinas adirent terras doctrinæ comparandæ gratia.

XXII. MELETIUS MACRES Hieromonachus, vir sacras doctus literas & Evangelicæ veritatis Præco.

XXIII. GERASIMUS BLACHUS Cretensis, Philadelphiæ Metropolita vir egregius variæque eruditionis, quem nec Græca nec Latina nec Italica fugeret lingua, cujus exstat liber Venetiis expressus typis, qui *Harmonia rerum* inscribitur: exstant item aliæ variæ argumenti lucubrationes Græce vel Latine compositæ.

XXIV. NICOLAUS cognomine CERAMEUS, ex Joanninorum numero, Medicus ac Philosophus, qui doctos in Italia viros auscultavit, linguarum Græcæ, Latinæ atque Italicæ peritus, externasque litteras & sacram Theologiam doctus. Composuit multa scripta & varii generis, Theologica & Philosophica, sine ordine tamen & sine exacto judicio.

XXV. JOANNES COTTUNIUS, ex Berrhœa Macedoniæ, doctorum in Italia frequentavit scholas, vir ipse doctissimus & multivariæ eruditionis, Medicus ac Theologus, neque ullo Aristotelicorum Philosophorum inferior, Latine composuit *commentaria in plerosque Aristotelis libros*, *Epigrammata* item

τύποις ἐκδεδομένα ἐν Παταβίῳ. ἐχρημάτισε καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ περιφήμῳ ἀκαδημίᾳ τοῦ Παταβίου, ἔνθα συνεστήσατο καὶ φροντιστήριον ἰδίαις δαπάναις πρὸς τὴν τῶν φιλομαθῶν Ἑλλήνων ἐπίδοσιν.

XXVI. Διονύσιος Μητροπολίτης Ναυπλίου, ὁμιλητὴς Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλλέως. ἱκανῶς πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν.

XXVII. Ιωάννης Καρυοφύλλης, Βυζάντιος, ὁ μέγας λογοθέτης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας. ἀνὴρ σοφὸς καὶ ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῆς θύραθεν παιδεύσεως. διηρέθισε καθ' ἑαυτοῦ ἐν τῷ τέλει τῆς ζωῆς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίαν ἐκκλησίαν, ἐν ὑποψίᾳ γενόμενος εὐνοεῖν καὶ ὁμοφρονεῖν τοῖς καλβινισταῖς.

XXVIII. Θεοδώρητος Μητροπολίτης Λακεδαιμονίας. ἁγιώτατος ἀνὴρ, καὶ θεοσεβέστατος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν. ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ βάθη τῆς θείας γραφῆς, καὶ τὰ θεόπνευστα τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας συγγράμματα. ἐκήρυττε μετὰ ζήλου, καὶ θερμῆς ἀγάπης τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου.

XXIX. Ἱλαρίων ὁ Τζιγάλας Κύπριος, ὁ χρηματίσας ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου. ἀνὴρ θεολόγος, καὶ φιλόσοφος, καὶ ποιητής. ἀνιχνευτὴς τοῦ βάθους τῶν θείων γραφῶν, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων. συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ γραμματικὴν θεωρητικὴν, καὶ ἄλλα

Græca in diverſos, typis exſcripta Patavii. Profeſſorem Philoſophiæ geſſit in celebri Patavina Academia, ubi etiam ſuo ſumtu conſtituit Phrontiſterium ſive ſcholam erudiendis Græcis, qui ſtudiis operari cupiunt.

XXVI. DIONYSIUS Nauplii Metropolita, *Theophili Corydallei* diſcipulus externis, diſciplinis & ſacra noſtra Theologia egregie imbutus.

XXVII. JOANNES CARYOPHYLLES, Byzantius, Logotheta magnæ Eccleſiæ CPolitanæ, vir doct° atque divinarũ litterarũ & externæ peritus eruditionis, ſub extremum vitæ ſacram Eccleſiam CPolitanam ſibi infeſtam habuit, cum in ſuſpicionem veniſſet, quod faveret ſuffragareturque *Calvinianis*.

XXVIII. THEODORITUS, Metropolita Lacedæmonius, ſanctiſſimus vir & piiſſimus, externaque & noſtra doctus diſciplina, idoneus profundis ſacrarum litterarum ſenſibus penetrandis, divinisque noſcendis ſcriptis Patrum Eccleſiæ, Verbum Evangelii non ſine zelo ferventique charitate prædicavit.

XXIX. HILARIO TZIGALAS Cyprius, Cypri Archiepiſcopus, Vir Theologus, Philoſophus ac Poëta. Scrutator intimorum ſenſuum ſacræ Scripturæ, externorumque Philoſophorum. Græce compoſuit *Grammaticam ſpeculativam*, & alia varii ar-

λα διάφορα ἐκκλησιαςικὰ συγγράμματα, καὶ ποιητικὰ πάμπολλα ἐξαίρετα.

XXX. Κύριλλος Πατριάρχης Ἀντιοχείας. ἀνὴρ ἁγιώτατος καὶ ἀποστολικός. τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ἀραβικῆς γλώττης ἔμπειρος. ἀνιχνευτὴς τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ἐκήρυξε μετὰ ζήλου καὶ χριστιανικῆς ἀγάπης τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου.

XXXI. Βησσαρίων ἱερομόναχος ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ εἰδήμων ἱκανῶς τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἀκροατὴς μὲν τῶν ἐν Κωνςαντινουπόλει καθηγητῶν, καθηγητὴς δὲ τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς. συνέγραψε τὴν διεξοδικωτέραν ὀρθόδοξον ὁμολογίαν, καὶ γραμματικὴν κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν λίαν ἐπωφελῆ τοῖς φιλολόγοις τῶν νέων. ἀμφότερα ταῦτα τύποις ἐκδέδονται, τὸ μὲν ἐνετίῃσι, τὸ δὲ ἐν Βουκουρεςίῳ.

XXXII. Παναγιώτης Βυζάντιος, ἑρμηνεὺς τῆς κραταιᾶς τῶν Ὀθωμανῶν βασιλείας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, μαθηματικὸς, ἀςρονόμος. καὶ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ τῆς τῶν Ἀράβων φωνῆς, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιςολῆς τοῦ περιφήμου Ἀθανασίου Κιρκέρου, καὶ τῆς ἀποκρίσεως περὶ τοῦ ἐν Κωνςαντινουπόλει Ὀβελίσκου. γέγονε μεγάλης ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κρήτης, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ παρρησίαν πρὸς τοὺς ἐν τέλει τῶν Ὀθωμανῶν.

argumenti ſcripta *Eccleſiaſtica, Poëticaque* quamplurima egregia.

XXX. CYRILLUS Patriarcha Antiochiæ, ſanctiſſimus vir & Apoſtolicus, Græcæ & Arabicæ peritus linguæ, diligens inveſtigator ſacrarum litterarum Patrumque Eccleſiæ, Evangelicam doctrinam cum zelo & charitate Chriſtiana profeſſus fuit.

XXXI. BESSARIO, ex Joanninis Hieromonachus, vir abunde doctus Græcam linguam, & externa Philoſophia ſacraque Theologia imbutus, auſcultaverat Doctores CPolitanos, ipſe Doctor Scholæ Joanninorum ſcripſit *uberiorem orthodoxam Confeſſionem* nec non *Grammaticam* per quæſtiones & reſponſiones, juvenibus ſtudioſis apprime utilem. Utraque hæc typis edita ſunt, illa quidem Venetiis, hæc Bucureſti.

XXXII. PANAGIOTA Byzantius, Interpres potentiſſimi Othomannorum Imperii, vir præſtantiſſimus, Mathematicus, Aſtronomus beneque callens Græcam, Latinam & Arabicam linguam, ut apparet ex *Epiſtola* ad eum ſcripta à celebri *Athanaſio Kirchero*, illiusque reſponſione *de Obeliſco CPolitano.* Magna genti Græcorum commoda attulit inſigni ſua apud proceres Othomannorum libertate, cum Cretam capi contingeret.

XXXIII. Σεβαστὸς ὁ Κυμηνίτης Τραπεζούντιος. ἀνὴρ πεπαιδευμένος τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον, καὶ ἔμπειρος τῆς τε θύραθεν, καὶ τῆς καθ᾽ ἡμᾶς παιδείας. ἀλλὰ πτωχοῦ νοὸς, καὶ ἀγόνου, ἐσχολάρχησε πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶτα καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ. συνέγραψε διάφορα συγγράμματα, ἀλλ᾽ ἄνευ τάξεως καὶ ὀρθῆς διακρίσεως. ὧν ἔνια καὶ τύποις ἐκδίδονται.

XXXIV. Παΐσιος Λειγαρίδης, ὁ Χῖος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, σοφὸς, καὶ πεπαιδευμένος κατὰ πᾶσαν ἰδέαν λόγου καὶ ἐπιστήμης. ἔμπειρος εἴπερ τις ἄλλος τῶν ἱερῶν γραφῶν. ἐχρημάτισε διδάσκαλος τῆς ἐν Ἰασίοις τῆς Μολδαβίας σχολῆς. σώζονται διάφορα συγγράμματα αὐτοῦ, οὔπω τύποις ἐκδεδομένα.

XXXV. Παλάσης Βυζάντιος ὁ μέγας σκευοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας. ἀνὴρ τά τε ἄλλα πεπαιδευμένος, καὶ τύπος τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας καὶ τάξεως ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀγχινούστατος, καὶ γλαφυρώτατος, φιλαλήθης, καὶ ἄλλαις πολλαῖς κεκοσμημένος ἀρεταῖς. συγγράμματα μὲν οὐ κατέλιπεν, ἐραστὴς ὢν τῆς σιωπῆς. ἀλλ᾽ ἡ σιωπὴ αὐτοῦ προτιμητέα ἐστὶ πολλῶν συγγραμμάτων.

XXXVI. Στεφάκης Ἀθηναῖος ἱερομόναχος. ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἱκανῶς τήν τε ἱερὰν θεολογίαν, καὶ τὴν θύραθεν φιλοσοφίαν. συνέγραψε διάφορα συγγραμμάτια, οἷς οὔπω ἐνετύχομεν.

XXXIII. SEBASTUS CYMENITES, Trapezuntius, vir Græcam linguam doctus, nec externæ aut nostræ disciplinæ imperitus, at mediocri sterilique ingenio, CPoli primum, deinde Bucuresti scholæ moderator fuit, variique argumenti composuit lucubrationes, sed ordine destitutas rectoque judicio, quarum aliquæ typis exscriptæ sunt.

XXXIV. PAISIUS LIGARIDES Chius vir præstantissimus, doctus & omni genere eruditionis ac scientiarum excultus, sacrarum literarum peritia secundus nemini, scholæ Jassiorum in Moldavia Magister, cujus varia scripta, nondum typis edita, servantur.

XXXV. PALASES Byzantius, magnus vasorum sacrorum custos in magna Ecclesia CPolitana. Vir cætera doctissimus, Ecclesiasticæque disciplinæ exemplum ac typus boni ordinis in sacra CPolitana Ecclesia sagacissimus pulcherrimusque, veri amans, & aliis multis ornatus virtutibus, scripta quidem nulla post se reliquit silentii ductus amore, sed silentium ejus multis scriptis anteferendum plurisque æstimandum est.

XXXVI. STEPHACES Atheniensis Hieromonachus, vir satis eruditus sive in sacra Theologia sive in externa Philosophia. Composuit varias lucubrationes, in quas necdum incidimus.

XXXVII.

XXXVII. Εὐγένιος ἱερομόναχος ἐξ Ἀκαρνανίας. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ καὶ ἐναρέτῳ πολιτείᾳ ἐπίσημος, καὶ τῆς φιλοπτωχίας ἔμψυχον ἄγαλμα, ὡς μαρτυρεῖ ἀφιλοπροσώπως ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, ὃν συνέγραψεν ἄριστα Ἑλληνιστὶ ὁ λογιώτατος Γόρδιος, καὶ μαθητὴς αὐτοῦ. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἱκανῶς κατά τε τὴν θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν.

XXXVII. EUGENIUS, ex Acarnania Hieromonachus, vir pietate & moribus ad virtutem compositis insignis, amoris vero in pauperes viva quædam ac spirans imago, ut in *vita* ejus, quam *Græce* scripsit discipulus ejus doctissimus *Gordius*, nihil personæ tribuens gratiæ, retulit. Fuit & vir ille tam externam Philosophiam quam sacram Theologiam abunde edoctus.

XXXVIII. Γεράσιμος ἱερομόναχος ἐξ Ἀκαρνανίας. ἀνὴρ ἱκανῶς εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἠκροάσατο πρῶτον Εὐγενίου ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, εἶτα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καθηγητῶν, ἐν ᾗ καὶ καθηγητὴς τῆς σχολῆς ἐχρημάτισεν ὕστερον.

XXXVIII. GERASIMUS Hieromonachus ex Acarnania, egregie callens linguam Græcam, externaque Philologia & sacra Philosophia præclare imbutus. *Eugenium* initio in patria sua, deinde Doctores CPolitanos auscultavit, factus ipse postea CPolitanæ scholæ Doctor.

XXXIX. Χρύσανθος ἱερομόναχος Ἠπειρώτης. ἀκροατὴς ἔν τε τῇ θύραθεν, καὶ τῇ ἱερᾷ παιδεύσει τῶν καθηγητῶν τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς. ἦν δὲ ἀνὴρ εἰδήμων, καὶ πολυμαθής. κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου. ἱκανὸς ἀπομάττεσθαι τὸν νοῦν τῶν θύραθεν φιλοσόφων, ῥητόρων, καὶ ποιητῶν, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν τῆς ἐκκλησίας. ἐσχολάρχησε πρῶτον ἐν Μοσχοπόλει τῆς Μακεδονίας, εἶτα καὶ ἐν Ἄρτῃ.

XXXIX. CHRYSANTHUS Epirota, Hieromonachus, Doctorum in Joanninorum Schola tam in externis quam sacris litteris auditor, vir doctus variaque scientia imbutus, Evangelicæ præco doctrinæ, idoneus explicandis sensibus externorum Philosophorum, Rhetorum, Poëtarumque & sacrarum Ecclesiæ Scripturarum. Ludi moderatorem egit Moschopoli primum in Macedonia, deinde Ithacæ.

XL. Ἀντώνιος ὁ Κοραῆς, Χῖος, ἰατροφιλόσοφος. ἐδιδάχθη τὴν Ἑλληνικήν, καὶ Λατινικὴν φωνὴν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ. περιηγήσατο τὴν Βρεττανίαν, τὴν Γαλλίαν,

XL. ANTONIUS CORAÜS, Chius, Medicus ac Philosophus in veteri Roma doctus Græcam & Latinam linguam. Iter fecit per Britanniam,

Γαλλίαν, καὶ τὴν Ἰταλίαν. συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ Πινδαρικὰς ᾠδὰς, καὶ τύποις ἐξέδωκεν, ἃς οὐκ ἄν τις ἀναγνώσειεν ἄνευ θαύματος, διά τε τὴν ἄλλην ἁρμονίαν καὶ ἐμμέλειαν τὴν ἐμφαινομένην αὐταῖς. οὐχ ἧττον δὲ καὶ διὰ τὸ κατηκριβωμένον τῆς πρὸς τὸν Πίνδαρον μιμήσεως.

XLI. Κλήμης Χῖος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἔμπειρος τῶν θείων γραφῶν, καὶ κήρυξ τοῦ εὐαγγελίου.

XLII. Μελέτιος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ σοφὸς, πολυμαθὴς, ῥήτωρ, ἀνιχνευτὴς τοῦ βάθους τῶν θείων γραφῶν, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων. ἱεροκήρυξ περιβόητος, καὶ τῶν τῆς ἰατρικῆς θεωρημάτων ἱκανῶς ἔμπειρος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. ἠκροάσατο πρῶτον τῶν καθηγητῶν τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς, εἶτα συχνὸν ὡμίλησε χρόνον καὶ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ σοφοῖς. συνέγραψε βιβλίον περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, καὶ ἕτερον περὶ Γεωγραφίας. ἐν ᾧ ὑπερτερεῖ πολλῶν Γεωγράφων ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς Πελοποννήσου, καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ὡς περίεργος περιηγητὴς, καὶ αὐτόπτης πάσης γενόμενος.

XLIII. Κωνσταντῖνος Καντακουζηνὸς Σόλνικος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης. ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ συγγράμματα καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων,

tanniam, Galliam, Italiamque: Græce ſcripſit & typis edidit *Odas Pindaricas*, quas, qui legerit, admirabitur ob ſvaves modulos, dulcemque, quæ in illis elucet, compoſitionem, nec minus ob diligentem imitationem Pindari.

XLI. CLEMENS Chius, Metropolita Joanninorum Græcæ gnarus linguæ, & divinarum ſcripturarum peritus Evangelii præco.

XLII. MELETIUS, ex Joanninis Metropolita Athenarum, vir doctus variæque eruditionis, Rhetor, intimique ſenſus ſacrarum litterarum & externorum Philoſophorum inveſtigator, Divinorum præco eloquiorum celeberrimus, & Medicæ artis abunde peritus, qui & Græcam & Latinam & Italicam linguam callebat, & Doctores primum Joanninorum ſcholæ auſcultaverat, deinde per non breve tempus frequentavit eruditos viros in Italia. *Librum de Eccleſiaſtica hiſtoria* compoſuit, in qua multorum Geographorum vincit induſtriam in deſcriptione Peloponneſi cæteræque Græciæ, ut qui curioſe peracto itinere ſuis ipſe oculis univerſam luſtraſſet.

XLIII. CONSTANTINUS CANTACUZENUS *Solnicus*, vir egregius & linguarum Græcæ, Latinæ & Italicæ gnarus, cujus intelligentiæ patebant ſcripta externorum Philoſophorum

φων, καὶ τῶν ἱερῶν πατέρων καὶ θεολόγων τῆς ἐκκλησίας. περιηγήσατο σχεδὸν πᾶσαν τὴν Εὐρώπην.

XLIV. Κωνσαντῖνος Ἰουλιανὸς Βυζάντιος, ἐξ εὐγενῶν προγόνων κατάγόμενος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ συγγράμματα τῶν θύραθεν φιλοσόφων, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας.

XLV. Ἰωάννης Πορφυρίτης Βυζάντιος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ καθ' ἡμᾶς παιδείαν, ἱκανὸς κατανοῆσαι τὰ ἱερὰ συγγράμματα τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων.

XLVI. Ἱερόθεος Βυζάντιος ὁ Κομνηνὸς Μητροπολίτης Δρύστρας. ἀνὴρ θεοσεβὴς, κόσμιος τὰ ἤθη, καὶ πολλαῖς ἀρεταῖς βίῳ πρεπούσαις χριστιανικῷ κεκοσμημένος, ἐλλόγιμος, πολυμαθὴς, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Ἰταλικῆς, καὶ Ἑβραϊκῆς, καὶ Ἀραβικῆς φωνῆς. καὶ κατὰ πᾶσαν ἰδέαν λόγου καὶ ἐπιστήμης τῆς τε θύραθεν, καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς πεπαιδευμένος, γέγονεν ἀκροατὴς τῶν καθηγητῶν τῆς ἐν Κωνσαντινουπόλει σχολῆς. συνδιέτριψε δὲ ἱκανὸν χρόνον καὶ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ σοφοῖς, καὶ σχεδὸν ἅπασαν τὴν Εὐρώπην περιηγήσατο. συνέγραψεν ἁπλῇ διαλέκτῳ ἱστορίαν τοῦ ἁγίου ὄρους τοῦ ἐν τῷ Ἄθωνι, ἣ καὶ τύποις ἐκδέδοται. τὸν βίον μετήλλαξε αψιθ: ἐν Βουκουρεστίῳ.

XLVII. Γεννάδιος Μητροπολίτης Ἡρα-

sophorum sanctorumque Patrum & Doctorum Ecclesiæ, totam fere Europam peregrinando lustravit.

XLIV. CONSTANTINUS JULIANUS Byzantius, nobilissimis procreatus majoribus, eximius vir lingvamque Græcam doctus, & par capiendis scriptis externorum Philosophorum Patrumque Ecclesiæ.

XLV. JOANNES PORPHYRITES Byzantius, vir præclarissimus qui Græcam linguam nosset externaque & nostra doctrina imbutus esset, sacraque Patrum Ecclesiæ scripta & externorum Philosophorum probe valeret intelligere.

XLVI. HIEROTHEUS COMNENUS Byzantius, Drystræ Metropolita, vir pius cultisque moribus & multa virtute vitam Christianam decente ornatus, egregius multivariæque eruditionis, linguarum Græcæ, Latinæ, Italicæ, nec non Hebraicæ & Arabicæ peritus, omnique genere doctrinæ ac scientiæ sive externæ sive nostræ eruditus, auscultavit Doctores scholæ CPolitanæ, deinde per multum tempus cum viris doctis in Italia versatus, per totam ferme Europam iter fecit. Composuit vulgari dialecto *Historiam sacri montis Atho*, quæ typis etiam exscripta extat. Ex hac vita discessit Bucuresti Anno MDCCXIX.

XLVII. GENNADIUS Heracleæ

Ἡρακλείας. ἀνὴρ θεοσεβὴς, σεμνὸς, καὶ χριστιανικῇ πολιτείᾳ ἐμπρέψας. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ τῶν θείων γραφῶν ἔμπειρος.

XLVIII. Ἀνδρόνικος Βυζάντιος, μέγας χαρτοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἐκ προγόνων εὐγενῶν καταγόμενος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἐνησχολεῖτο πρὸ πάντων ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ παιδείᾳ, καθ' ἣν καὶ πλεῖστον ἐπέδωκε.

XLIX. Μάρκος Κύπριος, διδάσκαλος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ σχολῆς. ἀνὴρ ἱκανῶς εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν.

L. Ἀντώνιος Βυζάντιος. διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, φιλόπονος, καὶ φιλομαθὴς, δαήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. πολλῆς ἂν εἴη ὠφελείας πρόξενος τοῖς φιλολόγοις τῶν νέων τῇ προόδῳ τοῦ χρόνου, εἰ μήγε κομιδῇ νέος ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο.

LI. Χουρμούζιος Βυζάντιος, αὐτάδελφος τοῦ Ἀντωνίου, καὶ κατ' οὐδὲν ἐκείνου ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ ἀπολειπόμενος. ἀπέπλευσε δὲ οὗτος καὶ εἰς Ἰταλίαν, καὶ τῶν ἐν Παταβίῳ σοφῶν πρὸς καιρὸν ἠκροάσατο. ἐχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς. καὶ εἴη ἂν οὐκ ἐλάττονος ὠφελείας πρόξενος

cleæ Metropolita, vir pius, honestus & Christianis moribus cum laude conspicuus, Græcæ gnarus linguæ & Divinarum Scripturarum peritus.

XLVIII. ANDRONICUS Byzantius, magnus sanctæ Ecclesiæ CPolitanæ Chartophylax, ex nobilissimo genere oriundus, Græcam edoctus linguam plurimum studii ante omnia posuit in Ecclesiastica eruditione, in qua etiam egregie profecit.

XLIX. MARCUS Cyprius, scholæ Bucurestinæ Doctor, vir Græcæ linguæ egregie gnarus, & tam externa quam nostra doctrina imbutus.

L. ANTONIUS, Doctor scholæ CPolitanæ, vir præstantissimus, laboris impiger, variæ doctrinæ, Græcam callens linguam, externamque Philosophiam & nostram sacram Theologiam edoctus, magnam utilitatem tempore succedente juvenibus afferre potuisset, nisi in flore admodum ætatis rebus humanis exemtus fuisset.

LI. CHURMUZIUS Byzantius, Antonii frater nullaque in re illo vel virtute vel doctrina inferior. Hic profectus in Italiam doctos viros Patavii per aliquod tempus auscultavit. Factus & ipse postea CPolitanæ scholæ Doctor, non minorem fructum auditoribus suis potuisset afferre

ξενος τοῖς ἀκροαταῖς, εἴγε μὴ ἀώρῳ θανάτῳ ἀπετμήθη τοῦ βίου.

ferre, nisi præmatura morte fuisset è vita sublatus.

LII. Διονύσιος Μάντουκας Μητροπολίτης Καστορίας. οὗ πατρὶς ἡ κατὰ τὴν Μακεδονίαν Μοσχόπολις. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ τῆς Λατινικῆς γλώσσης. καὶ πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, καὶ κήρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου. ἀκροατὴς ἐγένετο τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

LII. DIONYSIUS MANTUCA, Metropolita Castoriæ, ex patria Moschopoli Macedoniæ, vir gnarus Græcæ & Latinæ linguæ, externamque Philosophiam & sacram Theologiam doctus, Evangelici præco eloquii, Doctoribus in Italia auscultandis operam dederat.

LIII. Ἱερεμίας Κακαβέλλας ὁ Κρής. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἑβραικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα τὴν ἱερὰν θεολογίαν. κήρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου δοκιμώτατος. μετήνεγκε τὸν Πλάτινα ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰς τὴν ἁπλῆν τῶν Ἑλλήνων διάλεκτον. ὃς περιγράφει τοὺς βίους τῶν ἀρχιερέων τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης.

LIII. JEREMIAS CACABELLA Cretensis, quem nec Græca vel Latina, nec Hebraica aut Italica fugiebat lingva, externaque Philosophia sed maxime sacra Theologia imbutus, Evangelici dogmatis præco probatissimus, *Platinam*, qui *de vitis Pontificum veteris Romæ* scripsit, in simplicem Græeorum dialectum transtulit.

LIV. Ἠλίας Μηνιάτης, ἐκ νήσου Κεφαληνίας. ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής. δαήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος οὐδενὸς τῶν καθ' αὐτὸν ἔλαττον τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. πρὸ δὲ πάντων εὐδοκίμησεν ἐν τῇ ῥητορικῇ. εὐροίᾳ τοῦ λόγου, καὶ φυσικῇ εὐγλωττίᾳ κοσμούμενος. καὶ μαρτυροῦσι τῷ λόγῳ αἱ τύπῳ δοθεῖσαι ἐνετίησιν ἐκκλησιαστικαὶ αὐτοῦ ὁμιλίαι, ἁπλῇ διαλέκτῳ συγγεγραμμέναι. ἐ-

χρημά-

LIV. ELIAS MENIATES, ex Insula Cephalenia, Doctores in Italia auscultavit, doctus vir & varia eruditione instructus, Græcæ & Latinæ peritus linguæ, neque ullo ætatis suæ inferior sive in externæ Philosophiæ sive in sacræ Theologiæ scientia, inprimis in rhetorica arte enituit, & singulari dicendi virtute & naturali facundia ornatus, cujus rei fidem faciunt quæ Venetiis exscriptæ typis exstant *homiliæ* ejus *Ecclesiasticæ*, simplici dialecto compositæ.

χρηματίσας ἐπίσκοπος Κερνίκης τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον.

LV. Καισάριος ἱερομόναχος Πελοποννήσιος. πρωτοσύγκελλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἀνὴρ πολυμαθής, θεολόγος, φιλόσοφος, καὶ μαθηματικός. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς, καὶ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις καὶ τάξεσι πολλὴν ἐσχηκὼς ἐμπειρίαν.

LVI. Ἀβράμιος ἱερεὺς Κρής. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. ἔμπειρος καὶ τῆς θύραθεν φιλοσοφίας, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας. κῆρυξ τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου. γέγονεν ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

LVII. Μελέτιος Γυπάλδος ἐκ νήσου Κεφαληνίας. μητροπολίτης Φιλαδελφείας. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. εὐδοκίμησεν ἐν τῇ ῥητορικῇ διὰ τὴν φυσικὴν εὐγλωττίαν, καὶ ἡδυέπειαν.

LVIII. Νικόλαος Καλλιάκης Κρής. ὁμιλητὴς τῶν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ σοφῶν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. ἐχρημάτισε δὲ καὶ καθηγητὴς τῶν ἐν ῥητορικῇ μαθημάτων ἐν τῇ περιφήμῳ ἀκαδημίᾳ τοῦ Παταβίου. ἐξαίσιος ἔν τε τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ μάλιστα τῇ φιλολογίᾳ.

LIX. Ἰωάννης Πατοῦσας ἱερεὺς Ἀθηναῖος. ὁμιλητὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰτα-

Fuit ille Cernicæ in Peloponneso Episcopus.

LV. CÆSARIUS hieromonachus Peloponnesius, magnæ Ecclesiæ CPolitanæ Protosyncellus, Vir multivariæ eruditionis, Theologus, Philosophus & Mathematicus, Græcæ gnarus linguæ & in sacris litteris, atque Ecclesiastici cultus ritibus & constitutionibus egregie versatus.

LVI. ABRAMIUS Cretensis presbyter peritus linguarum Græcæ, Latinæ atque Italicæ, neque externæ Philosophiæ aut sacræ Theologiæ ignarus, præco Evangelici eloquii, qui Doctoribus in Italia audiendis operam tribuerat.

LVII. MELETIUS GYPALDUS, ex Cephalenia Insulâ, Philadelphiæ Metropolita, qui linguam Græcam, Latinamque & Italicam calluit, atque Rhetorica arte claruit ob naturalem, quæ in eo erat, eloquentiam & dicendi svavitatem.

LVIII. NICOLAUS CALLIACES Cretensis, virorum Doctorum in veteri Roma discipulus, quem nec Græca nec Latina aut Italica lingua fugeret, Professorem Rhetoricæ disciplinæ gessit in celebri Academia Patavina, idèm in Philosophia sed in Philologia maxime excellens.

LIX. IOANNES PATUSAS Atheniensis, Presbyter, virorum doctorum in Italia discipulus, Græ-

cæ,

Ἰταλικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν. ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ φλαγγινιανοῦ φροντιστηρίου ἐνετίησι.

LX. Νικόλαος ἐκ Μολδαβίας, πρωτοσπαθάριος τῆς ἐν Μολδαβίᾳ ἡγεμονίας. ἀνὴρ σοφὸς, πολυμαθὴς, ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ μαθηματικῇ, καὶ ἀστρονομίᾳ ἐπιστήμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰλλυρικῆς διαλέκτου. μετήνεγκε τὴν θείαν γραφὴν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν ἐγχώριον φωνὴν τῶν Δακῶν, καὶ τῶν Οὐγγροβλάχων, ἣν ἀναγινώσκεσθαι ἐν ταῖς ἁπανταχοῦ ἐκκλησίαις αὐτῶν ἔθος ἐπικεκράτηκε. ἠξίωται πολλῆς τιμῆς καὶ ἀποδοχῆς παρὰ τῶν Μόσχων. καὶ τῇ τε ἀξίᾳ τοῦ Ἑρμηνέως τετίμηται, καὶ πρεσβείαν ἐστάλη παρ' αὐτῶν εἰς τὴν Σινικὴν βασιλείαν.

LXI. Γεώργιος Μαϊώτας Κρὴς, ἱερεύς. τρόφιμος τοῦ ἐν Ῥώμῃ φροντιστηρίου τῶν Ἑλλήνων. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν, καὶ κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου.

LXII. Ιωάννης Θαλασσινὸς Πελοποννήσιος. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς.

cæ, Latinæ & Italicæ linguæ peritus imbutusque & externa & noſtra doctrinâ, doctoris partibus functus eſt Venetiis in Collegio Flanginiano.

LX. NICOLAUS ex Moldavia, Ducis Moldaviæ Protoſpatharius ſive prim' armiger, vir doctus variæque eruditionis, & in Philoſophia, Mathematica Diſciplina & Aſtronomia egregie verſatus, callens linguas Græcam, Latinam & Illyricam, *ſacras Scripturas ex Græca in vernaculam Dacorum & Hungarowalachorum linguam tranſtulit*, quam in Eccleſiis ipſorum usque quaque legi obtinuit uſus. Idem apud Moſcos ſingulari in gratia & honore fuit, dignitate ornatus Interpretis, atque in Sinenſe regnum ab ipſis miſſus legatus.

LXI. GEORGIUS MAJOTAS Cretenſis, Presbyter, Collegii Græcorum Romæ alumnus, linguarum Græcæ, Latinæ & Italicæ haud imperitus, externamque & noſtram diſciplinam edoct', Evangelici præco eloquii.

LXII. JOANNES THALASSINUS Peloponneſius vir Græcam linguam callens & ſacrarum gnarus ſcripturarum.

Ἀπαρίθμησις τῶν νῦν ἀνθούντων ἐν τῇ Ἑλλάδι.

63. Ἱερεμίας Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐκ νήσου Πάτμου. Εὐσεβείᾳ καὶ τρόπων χρηστότητι σεμνυνόμενος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος. ἱκανὸς ἀνιχνεῦσαι τὸν νοῦν τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν θεοπνεύστων συγγραμμάτων τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ἅγε οὐ διαλείπει μελετῶν ἀόκνως καὶ φιλοπόνως νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν, αἷς ἐκεῖθεν ἐρανίζεται διδασκαλίαις καὶ πνευματικαῖς ὑποθήκαις καταρτίζων τὸ χριστώνυμον πλήρωμα πρὸς εὐσέβειαν, καὶ βίον ἄμεμπτον καὶ θεάρεστον. Τούτου τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποστολικὸν, καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον διέποντος, ἀνεκαινίσθη ὁ περικαλλὴς πατριαρχικὸς ναὸς ἔτει σωτηρίῳ αψκ: οὐ μόνον ταῖς ἔξωθεν ἐπιχορηγηθείσαις παρά τε τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν λοιπῶν εὐσεβῶν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ μεγαλοπρεπέσι δαπάναις, συναινέσαντος φιλανθρώπως τοῦ κραταιοτάτου αὐτοκράτορος τῶν Ὀθωμανῶν. ἔργον πολλοῖς μὲν τῶν πρὸ αὐτοῦ πατριαρχευσάντων ἐσπουδασμένον, παρ᾽ οὐδενὸς δὲ εἰς ἔκβασιν ἀχθῆναι δυνάμενον.

64. Κύριλλος Λέσβιος πρώην πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ βίῳ θεαρέστῳ κεκοσμημένος.

Virorum doctorum, qui præsenti tempore in Græcia florent, Recensio.

63. JEREMIAS ex Patmo insula, Patriarcha CPolitanus, pietate & morum bonitate Venerandus, qui & Græcam linguam doctus & Ecclesiasticæ gnarus doctrinæ, & sacrorum rituum constitutionumque gnarus, idoneus investigator sensuum sacræ Scripturæ divinorumque quæ sancti Patres Ecclesiæ reliquerunt monumentorum, quæ non cessat nocturna diurnaque manu diligenter ac studiose versare, & quas inde colligit doctrinas præceptaque spiritualia, illis Christianum cœtum ad pietatem inculpatamque ac DEO placentem vitam instruere. Hocce viro Apostolicum atque œcumenicum thronum CPolitanum ornante pulcherrimum *templum Patriarchale* renovatum est Anno salutis humanæ MDCCXX, non modo sumtu suppeditato aliunde ab Episcopis & cæteris piis hominibus, sed etiam propria illius magnifica impensa, suffragante etiam potentissimi Othomannorum Imperatoris humanitate: quam rem multi qui ante ipsum Patriarchatu functi sunt peroptarunt suscipere, sed perficere valuit nemo.

64. CYRILLUS Lesbius, Patriarcha nuper CPolitanus, vir piissimus & vita Deo probata ac placente orna-

μβμ©. ἐλλόγιμ© καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, τῆς τε ἱερᾶς γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἔμπειρος. διώκησε τὸν ἀποστολικὸν, καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον ὁσίως καὶ θεαρέστως.

65. Κοσμᾶς Χαλκηδόνι© πρώην πατριάρχης Κωνσαντινουπόλεως. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ θεαρέστῳ πολιτείᾳ κοσμούμενος. ἐλλόγιμ© καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμέν© τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. ἱκανὸς ἀνιχνεῦσαι τὸν νοῦν τῶν τε φιλοσοφικῶν, καὶ θεολογικῶν συγγραμμάτων. διώκησε τὸν οἰκουμενικὸν καὶ ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κωνσαντινουπόλεως ὁσίως καὶ θεαρέστως. διηγενυνέχον τὸν βίον διάγει ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει τοῦ Σινᾶ ἐκτὸς τῶν τοῦ βίου θορύβων, τὴν μελέτην τῶν θείων γραφῶν τροφὴν καὶ τρυφὴν ἡδίστην ἡγούμεν©. ἐξ ὧν ἐρανίζεται ἐκ τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης τοῦ ἐκεῖσε βασιλικοῦ μοναστηρίου, καὶ συγγράμματα ἐκκλησιαστικὰ εἰς φῶς προαγαγεῖν ἐλπίδας ἡμῖν ὑποφαίνει ὁ ἐλλόγιμ©, καὶ αἰδέσιμ© οὗτ© πρέσβυς.

66. Σαμουὴλ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Χῖος. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ καὶ θεαρέστῳ πολιτείᾳ ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων ἀνατεθραμμένος. ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, ἱεροκήρυξ, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ ἱερὰν παιδείαν. ἱκανὸς ἀνιχνεῦσαι τὸ βάθος τῶν ἱερῶν γραφῶν, ἃς καὶ φιλοπόνως νύκτωρ καὶ μεθημέραν

ornatus, præstantissimus idem variæque eruditionis, doctrinæ Græcorum & Scripturæ sacræ & Patrum Ecclesiæ peritus, Apostolicum & Oecumenicum thronum sancte & ex præscripto divino obivit.

65. COSMAS Chalcedonius, CPolitanus nuper Patriarcha, pietate moribusque Deo probatis conspicuus, egregius vir & eruditione varia, Græcam doctus linguam, externa doctrina & sacra Theologia nostra imbutus; par idem indagandis & Philosophicorum & Theologicorum scriptorum sensibus, oecumenicum & Apostolicum thronum CPolitanum sancte & pie ornavit, nunc vitam ducit in sancto monte *Sina*, procul vitæ turbis, cibumque ac delicias svavissimas habet divinarum Scripturarum meditationem, ex quibus collegit in divite, quæ ibi exstat, Regii monasterii *Bibliothecâ*, atque in lucem proferendi spem nobis facit *Ecclesiasticos commentarios* præstantissimus hic & venerandus senex.

66. SAMUEL Chius, Patriarcha Alexandrinus, vir à teneris unguiculis innutritus pietati & Deo probatæ vitæ, præclarus vir & eruditionis variæ, sacrorum præco eloquiorum, externa & sacra doctrina imbutus, aptusque investigandis intimis sensibus sacrarum Scripturarum,

ἡμέραν μελετῶν οὐ διαλείπει, ἃς ἐκεῖθεν ἐρανίζεται πνευματικαῖς εἰσηγήσεσι καταρτίζων τὸν χριστώνυμον λαὸν πρὸς εὐσέβειαν, καὶ βίον ὅσιον καὶ θεάρεστον. ὑπερεῖχε μέντοιγε σοφίᾳ καὶ πολυμαθείᾳ ἀσυγκρίτως ὁ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κύριος Γεράσιμος.

67. Ἀθανάσιος Ἀντιοχεὺς Πατριάρχης Ἀντιοχείας. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ τρόπων χρηστότητι σεμνυνόμενος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Ἀραβικῆς γλώσσης. ἔμπειρος τῶν ἱερῶν γραφῶν, λόγῳ καὶ βίῳ πρὸς ἀρετὴν ἀνάγων διηνεκῶς τὸν ὑπ' αὐτῷ τελοῦντα χριστώνυμον λαόν.

68. Χρύσανθος Νοταρᾶς Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Πελοποννήσιος. ἀνεψιὸς τοῦ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχου κυρίου Δοσιθέου, ἀλλ' οὐκ ὀλίγον ἐκείνου παιδείᾳ τε, καὶ πολυμαθείᾳ προέχων. ἔστι γὰρ εἰδήμων ὅπως οὖν τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς γλώσσης, θεολογίας τε, καὶ μαθηματικῆς. ἱεροκήρυξ, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ὧν τὰς θεοπνεύστους συγγραφὰς οὐ διαλείπει ἀνελίττων φιλοπόνως, καὶ ἅπερ ἐκεῖθεν ἐρανίζεται, κηρύττων, καὶ μετὰ ζήλου διδάσκων τοὺς χριστιανοὺς ἐπὶ πνευματικῇ ὠφελείᾳ. ἀκροατὴς γέγονε πρῶτον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶτα καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καθηγητῶν. περιηγήσατο γὰρ πᾶσαν

χε-

rum, quas diligenter de nocte atque interdiu meditari non cessat, & quam inde colligit spiritali institutione populum Christianum dirigit ad pietatem sanctamque ac Deo placentem vitam. Ultra comparationem tamen hunc eruditione variaque doctrina vicit ac supergressus est, qui ante eum fuit Alexandriæ Patriarcha, Dominus GERASIMUS.

67. ATHANASIUS ex Antiochia, Patriarcha Antiochenus, vir pietate & morum probitate venerandus, linguas Græcam callens atque Arabicam, sacrarum gnarus Scripturarum, sermonibus & vita ad virtutem adducens assidue Christianum, qui sub eodem vivit populum.

68. CHRYSANTHUS NOTARAS Peloponnesius, Patriarcha Hierosolymitanus, consobrinus Domini DOSITHEI, qui ante ipsum eodem Patriarchatu functus fuit, sed non parum illo doctrina variaque eruditione superior. Est enim linguarum Græcæ atque Latinæ, ut maxime peritus, Theologiæ etiam ac Mathematicæ: sacri præco eloquii, gnarus divinarum Scripturarum & in Patribus Ecclesiæ bene versatus, quorum divina scripta non cessat assidue evolvere, quæque ex illis ab eo colliguntur prædicare & non sine zelo ad spiritalem fructum Christianos edocere. Auscultavit

primum

σχεδὸν τὴν Εὐρώπην. πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κατὰ τοῦτο εὐτυχής, ὅτι πατριαρχεύοντος αὐτοῦ, ἀνεκαινίσθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἱερὸς ναὸς, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τάφου κουβούκλιον, συναινέσει τοῦ κραταιοτάτου βασιλέως τῶν Ὀθωμανῶν. συνεγράψατο βιβλίον εἰσαγωγικὸν εἰς Γεωγραφίαν, καὶ βιβλίον τὸ περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀφφικίων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας ἐπιγραφόμενον. ἀμφότερα τῇ κοινῶς ἐπιχωριαζούσῃ Γραικῶν διαλέκτῳ, ἀλλ' οὐχὶ τῇ παλαιᾷ Ἑλλήνων γλώσσῃ. καὶ τὸ μὲν Γεωγραφικὸν τύποις ἐκδέδοται ἐν Παρισίοις, τὸ δὲ ἐν Βουκουρεστίῳ τῆς Οὐγγροβλαχίας.

69. Ἰωάννης Νικόλαος υἱὸς Ἀλεξάνδρου * τοῦ Μαυροκορδάτου, ὑψηλότατος Πρίγκεψ πάσης Οὐγγροβλαχίας. ἀνὴρ σοφὸς, μεγαλοφυὴς, τὸν νοῦν γονιμώτατος, καὶ ἐμβαθύνων εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς φιλοσοφίας. μιμητὴς ἐς ἰδέαν λόγου τῶν παλαιῶν, καὶ μάλιστα Πλάτωνος ἐραστής. ἀλλ' ἀνιχνευτὴς καὶ τῶν νεωτέρων καὶ ἐπαινέτης. ἀδεκάστῳ ναὶ καὶ ἄνευ προλήψεως ὁμιλῶν ταῖς ἐξαιρέτοις αὐτῶν βίβλοις. καὶ ἐκ τῆς διηνεκοῦς ἀναγνώσεως, καὶ βαθυτέρας μελέτης, πόλλ' ἄττα ἐπικρίνων. νοῆσαί τι γὰρ τὰ καίρια ἐπηβολώτατος, καὶ ἀπαγγεῖλαι τὰ νοούμενα γλαφυρώτατος. σοφίας δ' οὐ μόνον τῆς θύραθεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἱερᾶς δαημονέστατος. καὶ οὐ μόνον τὴν Ἑλληνικὴν φω-

* De quo supra, lib. I. c. 14.

primum doctores qui erant CPoli, deinde in Italia, per omnem enim fere Europam iter fecit. Præter alia hæc quoque ipsi obtigit felicitas, ut ipso gerente Patriarchatum superiore anno renovatum fuerit sacrum *templum Hierosolymitanum* & *sancti Sepulchri Cubiculum*, potentissimo Othomanorum Imperatore concedente. Scripsit librum *introductorium in Geographiam*, nec non alium, qui *de Officiis Ecclesiasticis Orientalis Ecclesiæ* inscribitur: utrumque vulgari Græcorum recentium vernacula dialecto, non veteri Græca lingua. Geographicus liber typis exscriptus fuit Parisiis, alter Bucaresti in Hungaro-Walachia.

69. JOANNES NICOLAUS, *Alexandri* F. MAUROCORDATUS, celsissimus Hungaro-Walachiæ Princeps, sapiens vir doctusque, magno animo atque ingenio fœcundissimo, qui interioribus Philosophiæ altius penetratis, in dictionis forma veteres imitandos sibi proposuit, & quem maxime prosequitur amore, Platonem, sed & recentiorum investigator laudatorque, integro atque incorrupto judicio & præconcepta procul opinione, præcipua eorum scripta evolvit, atque assidua lectione meditationeque profundiore, plurimarum rerum delectum assecutus est: sagacissimus

φωνὴν, ἀλλὰ καὶ τῶν καθ' Εὐρώπην ἐπιχωριαζουσῶν τὰς ἐξαιρέτους Λατινικὴν, Γαλλικὴν, Ἰταλικὴν ἐπὶ τοσοῦτον ἐξέμαθεν, ὥστε εἴ τις ἀκούσει τοῦ ἀνδρὸς Λατινιστὶ διαλεγομένου, φαίη ἂν τῆς αὐτῆς λαχεῖν πατρίδος τῷ Κικέρωνι, καὶ τοῖς κατὰ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα ἀνθήσασι. προσέτι τῆς τῶν Ἀράβων, καὶ Περσῶν γλώσσης εἰδήμων. μέχρι θαύματος ὥστε μυρίων ἐπαίνων ἠξιώθη τοῖς ἐλλογίμοις τῶν Ὀθωμανῶν. οὐ διαλείπει δὲ περιθάλπων πατρικῶς, καὶ μεγαλοπρεπῶς εὐεργετῶν τῶν νέων τοὺς παιδείας ἀντιποιουμένους, καὶ τὸ πρὸς ἐπίδοσιν φιλότιμον αὐτῶν παντοδαποῖς ἐναύσμασιν ἀναφλέγων. θεῖον ἔργον ἡγούμενος τὸ πλείονας τῶν ὁμοφύλων ἀνάγειν πρὸς τὴν δυνατὴν μίμησιν τῶν θεσπεσίων ἀρετῶν, αἷς καταγλαΐζεται περιφανῶς ἡ αὐτοῦ ὑψηλότης. δεῖγμα δὲ λαμπρὸν τῆς τε σοφίας, καὶ τῶν ἀκηράτων αὐτοῦ ἀρετῶν ἡ περὶ τῶν καθηκόντων συγγραφεῖσα βίβλος. ἐξ ἧς ὁστισοῦν νοὸς καὶ κρίσεως ὀρθῆς εὖ ἥκων γνώσεται, ὡς ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα κατὰ τὴν παροιμίαν. συνεγράψατο δὲ καὶ ἄλλα

pariter in rectis ſententiis percipiendis, nec minus in eloquendis, quas recte intelligit pulcher inprimis ac ſvavis. Neque externæ ſolum, ſed & ſacræ eruditionis callentiſſimus, non Græcam modo novit linguam, verùm & præcipuarum ex illis quæ per Europam frequentantur, ut Latinæ, Gallicæ, Italicæ usque adeo peritus eſt, ut ſi quis virum Latine loquentem auſcultet, communi cum Cicerone patria, & cum iis, qui aureo ſæculo floruerunt, natum dixerit. Præterea & Arabum & Perſarum linguas ad miraculum usque edoctus, ab Othomanorum præſtantiſſimis infinitas inde laudes tulit. Neque ceſſat Patris inſiſtens veſtigiis ingenia magnifice fovere, & juvenes literarum ſtudioſos ornare beneficiis, atque ad ſtrenue progrediendum, omni genere incentivorum accendere, divinum opus eſſe ratus quam plurimos popularium ſuorum adducere ad pulcherrimas illas, quantum fieri poteſt, diligenter ſectandas virtutes, quibus Celſitudo ipſius ita luculenter refulget. Hujus ſpecimen ſplendidam ſapientiæ atque eruditionis & minime fucatarum virtutum præbet ſcriptus ab eo *de officiis* liber, ad quem quisquis mente atque recto judicio valens acceſſerit, ex ungve quod dicitur leonem facile agnoſcet. Compoſuit & alia multa non multorum folio-

ἄλλα πολλὰ, ὑμενῶν πολύφυλλα, ἀλλ' ἐμβριθεία, καὶ βραχύτητι διαφαίνοντα τὸ πολυμαθὲς καὶ κατηκριβωμένον τοῦ ἀνδρὸς ἐν παντὶ παιδείας εἴδει. καὶ μάλιστα ἐν τῇ παραλλήλῳ ἀναθεωρήσει ἱερᾶς τε καὶ ἀορίστου ἀρχαιολογίας.

70. Κάρωλος ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ αὐτοῦ ὑψηλότητος. ἀξιάγαστος μιμητὴς τῶν προγονικῶν ἀρετῶν, καὶ ἐν νεαρᾷ τῇ ἡλικίᾳ παντοδαπῇ μαθήσει κοσμούμενος. ὃς νύκτωρ τε καὶ μεθημέραν προσκείμενος ταῖς ἐξαιρέτοις τῶν βιβλίων, πολύχουν ἀποματτεται παιδείας θησαυρόν.

„ Ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι μάρτυρες σοφώτατοι, φησὶν ὁ Πίνδαρος.

71. Καλλίνικος ἐκ νήσου Ναξίας μιᾶς τῶν Κυκλάδων, μητροπολίτης Ἡρακλείας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. οὐ διαλείπει μελετῶν φιλοπόνως τὰς βίβλους τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας, καὶ κηρύττων ἀποστολικῶς τὸν εὐαγγελικὸν λόγον, ἐσχολάρχησεν οὗτος ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὶν ἢ εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν προβιβασθῆναι ἀξίωμα.

72. Ἀθανάσιος ἐξ Ἀδριανουπόλεως μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ

foliorum quidem volumina, sed quæ ponderosa brevitate accuratam multamque Viri doctrinam in omni eruditionis genere perspicue demonstrant, maximeque omnium in comparata inter se diligenterque considerata sacra & quacunque alia antiqua memoria.

70. CAROLUS, major natu Celsissimi MAUROCORDATI Principis filius, imitator patriarum virtutum dignus omnium amore, & in juvenilibus jam annis omnigena doctrina exornatus. Hic diurna nocturnaque manu versans selectos, quibus incumbit, libros divitem ex illis thesaurum sibi colligit, cujus rei, ut ait Pindarus, dies futuri testes erunt locupletissimi.

71. CALLINICUS ex Insula Naxia, quæ est una de Cycladibus, Heracleæ metropolita, vir præclarus multæque eruditionis, Græcæ linguæ peritus & externa Philosophia sacraque Theologia imbutus, nunquam cessat diligenti studio scripta sanctorum Ecclesiæ Patrum meditari, & Evangelicam doctrinam Apostolico more pro concione exponere. Antequam ad Episcopalem dignitatem eveheretur, scholæ moderatorem CPoli gessit.

72. ATHANASIUS, oriundus ex Adrianopoli, ejusdem urbis Metropolitanus, vir callens Græcam lingvam & Ecclesiasticæ eruditionis ri-

καὶ τάξεως ἔμπειρος. σπουδάζει καὶ μελέτᾳ μετὰ φιλοπονίας πολλῆς τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

73. Διονύσιος Λέσβιος μητροπολίτης Ἀμασείας, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος. σπουδάζει καὶ μελέτᾳ μετὰ φιλοπονίας πολλῆς τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

74. Ἰγνάτιος Λέσβιος, ὁ μητροπολίτης Ῥόδου. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος. σπουδάζει δὲ μελετᾷ μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

75. Σεραφεὶμ ἐξ Ἀκαρνανίας, μητροπολίτης Δρύστρας. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἔμπειρος τῆς τε θύραθεν παιδείας, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, καὶ τάξεως. σπουδάζει δὲ μελέτᾳ μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

76. Γρηγόριος ὁ Σωτήρης Ἀθηναῖος. μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας. ἀνὴρ εἰδήμων

rituumque & conſtitutionum ſacrarum peritus, ſingulari induſtria & labore ſacris ſcripturis dat operam, Evangelicaque eloquia magno cum zelo & charitatis fervore prædicat atque exponit.

73. DIONYSIUS Leſbius, Amaſeæ metropolita, Græcæ linguæ nec minus Eccleſiaſticæ eruditionis & rerum ad cultum ſacrum ejusque ritum & ordinem pertinentium peritus ac ſciens: diligens ſtudium aſſiduamque curam ſacris ac divinis impendit Scripturis, Evangelicamque doctrinam ingenti cum zelo & charitate prædicat atque interpretatur.

74. IGNATIUS Leſbius, Metropolita Rhodi, Græcæ linguæ gnarus & Eccleſiaſtica eruditione imbutus perituſque ritus ſacri & ordinis, multum & diligens ſtudium ponit in Divinis ſacriſque Scripturis, atque Evangelica eloquia docet & explicat non mediocri cum animi contentione & charitate.

75. SERAPHIM ex Acarnania, metropolita Dryſtræ, Græcam doctus linguam, nec externæ eruditionis ignarus, Eccleſiaſtici autem ritus & ordinis peritus. Divinás ſacraſque litteras aſſiduo tractat ſtudio, Evangeliique doctrinam non ſine zelo ingenti & charitate prædicat atque exponit.

76. GREGORIUS SOTERES Athenienſis, Gani & Choræ metropolita,

εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν. σπουδάζει καὶ μελετᾷ φιλοπόνως τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου, καὶ θερμῆς ἀγάπης.

77. Νεόφυτος ἱερομόναχος Νοταρᾶς Πελοποννήσιος, ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου τάφου, καὶ ἀδελφὸς τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Κυρίου Χρυσάνθου. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ τρόπων χρηστότητι φαιδρυνόμενος, ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθὴς, φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. ἔμπειρος τῆς θείας γραφάς. μελετᾷ καὶ ἀναγινώσκει τὰς ἱερὰς βίβλους τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας.

78. Δημήτριος Ἰουλιανὸς Βυζάντιος ἐξ εὐγενῶν προγόνων καταγόμενος, μέγας λογοθέτης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης.

79. Σπαντωνὴς Βυζάντιος μέγας χαρτοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. ἔμπειρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ τάξεως. ἐχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς.

80. Ἰάκωβος Μάνας Ἀργεῖος. ὑ-

πατος

polita, vir præter Græcam, Latinæ & Italicæ peritus linguæ, externaque & nostra doctrina imbutus, sacras litteras diligenti studio versat, & eloquia Evangelica multo cum zelo fervidaque cum charitate pro concione tradit & explicat.

77. NEOPHYTUS NOTARAS Hieromonachus Peloponnesius, custos sacri sepulchri, & beatissimi Patriarchæ Hierosolymitani, Domni *Chrysanthi* frater. Vir pietate morumque probitate præfulgens, egregiaque & varia eruditione, Philosophus, Theologus & Mathematicus, nec minus sacræ scripturæ peritus, sancta Patrum Ecclesiæ monumenta legit & meditatur.

78. DEMETRIUS JULIANUS Byzantius nobilissimis ortus majoribus sacræ Ecclesiæ CPolitanæ magnus Logotheta. Vir egregius variæque eruditionis, quem nec Græca nec Latina fugit lingua.

79. SPANTONES Byzantius, sacræ Ecclesiæ CPolitanæ chartophylax, præclarus vir Græcam linguam callens & externam pariter Philosophiam & sacram Theologiam nostram edoctus, beneque gnarus rituum ac constitutionum Ecclesiæ, scholæ in urbe CPoli doctorem gessit.

80. JACOBUS MANAS Argi-

vus,

πατος τῶν φιλοσόφων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθὴς, πράξει καὶ θεωρίᾳ κοσμούμενος. δαημονέστατος τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ μιμητὴς ἐς ἰδέαν λόγου τῶν ἐξαιρέτων παλαιῶν Ἑλλήνων. Φιλόσοφος περιπατητικὸς, καὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους δογμάτων καθηγητὴς ἄριστος, καὶ ὑπερασπιστὴς ἀνένδοτος. ἔτι δὲ καὶ τοῦ βάθους τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἀνιχνευτὴς ἐμπειρότατος, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, εὐσεβοῦς τε, καὶ ὀρθοδόξου κρίσεως, καὶ φρονήσεως μελετῶν ἰδίᾳ, καὶ ἀναπτύσσων παῤῥησίᾳ τοῖς αὐτοῦ ὁμιληταῖς τὰ θεολογικὰ μαθήματα. ἀπώνατο λίαν κατὰ τὴν τῆς παιδείας ἐπίδοσιν, ἐκ τῆς χρονίου συνδιατριβῆς, καὶ συνομιλίας τοῦ μακαρίτου αὐθέντου κυρίου Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου, (ἅτε πελάτης ὢν τοῦ περιφήμου ἐκείνου οἴκου, καὶ παιδαγωγὸς τῶν λαμπροτάτων παίδων αὐτοῦ) καὶ πολλὰ ἐκ τῆς πολυχεύμονος ἐκείνης πηγῆς ἠρύσατο σοφίας νάματα, ὡς πολλάκις αὐτοῦ ἀκηκόαμεν ζώσῃ φωνῇ μαρτυροῦντος, ὅσοι γεγόναμεν ἀκροαταὶ αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ δὲ εἰς τὸν μακαρίτην λόγῳ, ταῦτα ταῦτα ὁμολογεῖ, ἔπαινον ἑαυτῷ καὶ κλέος ἐντεῦθεν οὐ τὸ τυχὸν ἡγούμενος περιποιεῖσθαι. ἐσχολάρχησε διὰ βίου, καὶ εἰσέτι καὶ νῦν σχολαρχεῖ ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, μετὰ προθυμίας ἄοκνου, καὶ φιλοπονίας ἀτρύτου ἀναπτύσσων τοῖς αὐτοῦ ὁμιληταῖς τὰ

vus, Philosophus in sacra Ecclesia CPolitana Primarius, sapiens vir variæque eruditionis, rebus agendis & scientia excellens, Græcæ linguæ ad ad ungvem peritus & probatissimorum veterum Græcorum in dictionis charactere imitator. Philosophus peripateticus, Aristotelicorumque dogmatum doctor & interpres optimus defensorque acer, sed & profundorum Divinæ Scripturæ & sacræ Theologiæ peritissimus investigator, multa cum accuratione pioque & rectam doctrinam sectante judicio & privatim meditans secum, & libere auditoribus suis Theologica dogmata exponens. Plurimum eruditioni ejus incrementi accessit, quod per aliquod tempus versari ipsi contigit cum beato Domino, Domino ALEXANDRO MAUROCORDATO, ejusque frui consvetudine, utpote propinquus celebratissimæ illius domus, & illustrissimorum ipsius liberorum præceptor: ex illo enim abundantissimo fonte largos sapientiæ & eruditionis hausit latices, ut sæpius viva voce testantem audivimus quotquot ejus fuimus auditores. Sed & idem funebri in beatum sermone profitetur, laudem inde & gloriam sibi haud vulgarem conciliare arbitratus. Scholæ moderatorem gessit geritque etiamnum CPoli, & indefesso studio nec unquam remisso labore.

τὰ ἀκροαματικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τὰ θεολογικά.

81. Νικόλαος Κομνηνὸς ὁ Παπαδόπουλος ἐκ νήσου Κρήτης ἱερεύς, ἀνὴρ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος. φιλόσοφος, ῥήτωρ, νομικός, καὶ θεολόγος. τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου ἔμπειρος, οὐχ ἧττον δὲ καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. ἐπέχει τὴν πρώτην καθέδραν τῶν καθηγητῶν τῆς περιφήμου ἐν Παταβίῳ ἀκαδημίας τῶν διδασκόντων τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς νόμους. εἰ δὲ μὴ ἐκεῖ τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι ἐκεκλήρωτο ὁ ἀνήρ, πολλῆς ἂν εἴη ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων. τὰ τύποις αὐτοῦ ἐκδεδομένα συγγράμματα τοῖς πεπαιδευμένοις εἰσὶ γνωστά, καὶ οὐδενὸς λόγου δεόμενα.

82. Δημήτριος Νοταρᾶς Πελοποννήσιος, ἀρχιατρὸς τοῦ ὑψηλοτάτου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱεράν. ἀκροατὴς γέγονε πρῶτον τῶν ἐν Ῥώμῃ, εἶτα καὶ τῶν ἐν Παταβίῳ σοφῶν.

83. Γεώργιος Σουγδουρὴς ἱερεὺς ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης. τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἔμπειρος, μᾶλλον δὲ καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας. ἠκροάσατο τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

bore auditorib' ſuis acroamatica ſive accuratiora Ariſtotelis ſcripta explicat, & Theologica interpretatur.

81. NICOLAUS COMNENUS PAPADOPULUS ex inſula Creta presbyter, ſapientiſſimus vir & in omni genere doctrinæ eruditiſſimus, Philoſophus, Orator, JCtus & Theologus, gnarus Græcæ, Latinæ & Italicæ linguæ, nec minus Eccleſiaſticæ hiſtoriæ peritus. Primariam cathedram Profeſſorum Juris Canonici ornat in celebri Patavina Academica, ubi niſi publice docendi provincia impoſita ipſi fuiſſet, magnam Græcorum Genti utilitatem afferre potuiſſet. Lucubrationes ipſius typis exſcriptæ eruditos non prætereunt, itaque verbum, ut de illis addam, non eſt neceſſe.

82. DEMETRIUS NOTARAS Peloponneſius, celſiſſimi univerſæ Hungaro-Walachiæ archiater, egregius vir, qui & Græcam & Latinam & Italicam novit lingvam, externa pariter & ſacra noſtra doctrina imbutus. Audivit doctos viros Romæ primum, deinde etiam Patavii.

83. GEORGIUS SUGDURES, ex Joanninis, presbyter, vir præclarus & varia conſpicuus eruditione, qui Græcæ linguæ Latinæque & Italicæ gnarus lingvæ, Ariſtotelicæ etiam Philoſophiæ, ſed magis ſacræ Theologiæ peritus, auſcultavit doctores

σκάλων. προέστη διὰ μακροῦ χρόνου τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς, μετὰ πολλῆς ζέσεως ἀναπτύσσων τοῖς ἀκροαταῖς αὐτοῦ τὴν Ἀριστοτελικὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν θεολογίαν. συνέγραψε λογικὴν σύντομον, καὶ συμφωνίαν τῆς παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης. ἅγε οὔπω τύποις ἐκδέδοται.

84. Ἀναστάσιος Ἱερεὺς ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς διαλέκτου. Φιλόσοφος Ἀριστοτελικὸς, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. ἱεροκήρυξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἐσχολάρχησεν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ἰωαννίνων. συνέγραψε ῥητορικῆς ἔκθεσιν, ἣ οὔπω τύποις ἐκδέδοται.

85. Θωμᾶς ὁ Κατάνης Κρής. ἀνὴρ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς. Φιλόσοφος, ῥήτωρ, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. ἐχρημάτισε καὶ καθηγητὴς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τῆς ἐν τῷ Παταβίῳ περιφήμου ἀκαδημίας.

86. Ἰωάννης Χαλκεὺς Μοσχοπολίτης ἱερεύς. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης. Φιλόσοφος Ἀριστοτελικὸς, καὶ θεολόγος. ἱεροκήρυξ, ἐσχολάρχησεν ἐν τῷ Φλαγγινιανῷ φροντιστηρίῳ ἐνετίησι.

87. Ἀντώνιος Κατήφορος ἱερεὺς Ζακύνθιος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, καὶ πολυμα-

ctores in Italia & per multum temporis præfuit Joanninorum scholæ, cum multo & fervido studio auditoribus suis interpretans cum Philosophia Aristotelica Theologiam. Scripsit *breviarium Logicum* & *Concordiam Veteris & Novi Testamenti*, sed quæ necdum expressa typis sunt.

84. ANASTASIUS, ex Joanninis presbyter, vir egregius multæq; eruditionis, Græcã callens linguam Latinamque. Philosophus Aristotelicus, Theologus & Mathematicus. Sanctæ Ecclesiæ CPolitanæ sacer præco, scholæ moderatorem apud Joanninos gessit; scripsit *expositionem Rhetorices*, quæ nondum typis fuit edita.

85. THOMAS CATANES Cretensis, vir sapientissimus eruditissimusque, Græcæ, Latinæ, Italicæ peritus linguæ, Philosophus, Rhetor, Theologus & Mathematicus, Philosophiæ in celebri Academia Patavina Professor.

86. JOANNES CHALCEUS (FABER) Moschopolita, presbyter, sapiens vir & eruditus, linguas callens Græcam, Latinam & Italicam, Philosophus Aristotelicus ac Theologus, sacrorum præco eloquiorum, scholæ moderatorem gessit Venetiis in Collegio Flanginiano.

87. ANTONIUS CATEPHORUS Zacynthius, presbyter, vir

λυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ιταλικῆς διαλέκτυ. πεπαιδευμένος τὴν φιλοσοφίαν ὐ μόνον τὴν Αριστοτελικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν νεωτέρων. ὐχ ἧττον δὲ καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς. ἱεροκήρυξ, ἐχρημάτισε διδάσκαλος τῦ Φλαγγινιανῦ φροντιστηρίυ Ἐνετῆσι.

88. Γεώργιος Πατύσας ἱερεὺς Αθηναῖος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ιταλικῆς γλώσσης. σχολαρχεῖ τανῦν τῦ Φλαγγινιανῦ φροντιστηρίυ ἐνετῆσι.

89. Ἀντώνιος Στρατηγὸς Κερκυραῖος. καθηγητὴς τῦ ἐν Παταβίῳ Κωττυνιανῦ φροντιστηρίυ. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ιταλικῆς γλώσσης.

90. Μακάριος ἱεροδιάκονος ἐκ νήσυ Πάτμυ, ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ ὁσιότητι βίυ σεμνυνόμενος. σοφὸς, καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἱεροκήρυξ. μελέτᾳ

egregius eruditionisque variæ, linguarum Græcæ, Latinæ, Italicæ peritus, doctusque Philosophiam non Aristotelicam modo, sed recentiorum quoque, nec minus sacram Theologiam, Divinæ Scripturæ peritus, sacrorum eloquiorum præco, fuit & ipse doctor Venetiis in Flanginiano Collegio.

88. GEORGIUS PATUSAS Atheniensis, presbyter, egregius vir, externam Philosophiam & sacram Theologiam doctus, divinæque peritus Scripturæ, linguas callens Græcam, Latinam atque Italicam. Hoc tempore scholæ moderatorem gerit Venetiis in Collegio Flanginiano.

89. ANTONIUS STRATEGUS Corcyræus, Doctor in Cotuniano * Collegio Patavii, vir præclarus, externam Philosophiam & Theologiam sacram doctus, & qui Græcam, Latinam & Italicam linguam probe callet.

90. MACARIUS ex Patmo Insula, hierodiaconus, vir pietate & sanctimonia vitæ venerandus, sapiens atque eruditus, linguasq; callens Græcam & Latinam, externa imbutus Philosophia & sacra Theologia: sacri præco eloquii, in celebri

Iiiii mona-

* Nomen habet à Joanne Cotunio Berrhöensi, natione Græco, D. Georgii Equite, primario Philosophiæ naturalis Professore, qui circa medium sæculi superioris sumtu suo Collegium illud exstructum dotatumque suæ nationis juventuti dedicavit. Vide Tomasini Gymnasium Patavinum p. 210. seq. & Procopium supra c. 25.

λετᾷ καὶ ἀναγινώσκει ἐν τῇ περιφήμῳ μονῇ τῆς νήσου Πάτμου τὴν ἱερὰν γραφὴν, καὶ τοὺς πατέρας τῆς ἐκκλησίας, ἔξω τῶν βιωτικῶν θορύβων γινόμενος.

91. Μεθόδιος ἀνθρακίτης ἱερομόναχος ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής. φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης. ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ ἱεροκήρυξ. ἠκροάσατο καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν, πολλοὺς ἐκεῖσε διατρίψας χρόνους. συνέγραψε κοινῇ διαλέκτῳ βιβλίον ἐπιγραφόμενον, βοσκὸς λογικῶν προβάτων, ὃ καὶ τύποις ἐκδέδοται ἐνετίησι.

92. Μητροφάνης Γρηγορᾶς Δοδωναῖος ἱερομόναχος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν παιδείαν, ποιητὴς, καὶ ἱεροκήρυξ. ἀναγινώσκει καὶ μελετᾷ τὰς θείας γραφὰς, καὶ τὰ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἱερὰ συγγράμματα.

93. Ἀναστάσιος Γόρδιος, ἱερομόναχος ἐξ Ἀκαρνανίας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείων, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἱεροκήρυξ. ἠκροάσατο καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. μελετᾷ καὶ ἀναγινώσκει τὰς θείας γραφὰς, βίον ἥσυχον, καὶ ἀθόρυβον μετερχόμενος.

monasterio Patmi insulæ legit & meditatur sanctam Scripturam & Patres Ecclesiæ, à tumultibus vitæ remotus ac sejunctus.

91. METHODIUS Anthracites, ex Joanninis hieromonachus, vir sapiens & eruditus, Philosophus, Theologus & Mathematicus, quem nec Græca nec Latina nec Italica præterit lingua, peritus divinæ Scripturæ, præco sacer, audiverat in Italia per multos annos ibi commoratus viros doctos, scripsit vulgari Græcorum dialecto libellum, qui *pastor ovium rationa praditarum* inscribitur & typis editus est Venetiis.

92. METROPHANES GREGORAS Dodonæus, hieromonachus, vir præclarus & Græcæ linguæ peritus, & qui externa & sacra nostra doctrina imbutus est, Poëta & sacrorum eloquiorum præco legit ac meditatur Divinas Scripturas, & sacra scripta Patrum Ecclesiæ.

93. ANASTASIUS GORDIUS ex Acarnania hieromonachus, vir egregius & varia pollens eruditione linguas callens Græcam Latinamque, externam Philosophiam sacramque Theologiam doctus, præco sacer, qui doctos in Italia audiverat, lectione & meditatione Divinæ Scripturæ vitam quietem, expertemque tumultus transigit.

94. Ἀναστάσιος ἐκ Ναύσης τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν. ἀνὴρ σοφὸς, καὶ πολυμαθὴς. φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ ῥήτωρ εὐδόκιμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἑβραϊκῆς διαλέκτου. περιηγήσατο πᾶσαν σχεδὸν τὴν Εὐρώπην.

95. Ἰωάννης Θεσσαλονικεὺς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς Λατινικῆς δὲ οὐκ ἄπειρος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. σχολαρχεῖ τανῦν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Θεσσαλονικέων.

96. Γεώργιος Τραπεζούντιος, διδάσκαλος τῆς ἐν Βουκουρεστίᾳ ἡγεμονικῆς σχολῆς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἀναπτύσσει μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς τὰ ἀκροαματικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους.

97. Ἀγάπιος Ἰθακήσιος ἱερομόναχος. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ βίου καθαρότητι ἐμπρέπων. τοῦ κόσμου, καὶ τῶν ἐν κόσμῳ τερπνῶν ἀμέτοχος, καὶ λίαν ὀλίγωρος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἐμπειρότατος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου. βίῳ καὶ λόγῳ καταρτίζων πρὸς εὐσέβειαν, καὶ πολιτείαν θεάρεστον τοὺς ἀκροατὰς αὐτοῦ.

94. ANASTASIUS, ex Nauſa Macedoniæ, vir ſapiens atque eruditus Philoſophus, Theologus & Orator inſignis, Græcæque, Latinæ & Hebraicæ linguæ gnarus, per univerſam propemodum Europam iter fecit.

95. JOANNES Theſſalonicenſis, vir egregius Græcæ peritus nec Latinæ ignarus linguæ, externamq; Philoſophiam & ſacram Theologiam doctus. Præſenti tempore Scholæ Theſſalonicenſis moderator.

96. GEORGIUS Trapezuntius, Scholæ Principalis Bucureſtinæ magiſter, imbutus externa Philoſophia & ſacra Theologia noſtra, Græcamque linguam callens, acroamatica Ariſtotelis ſcripta multo ſtudio & labore diſcipulis ſuis interpretatur.

97. AGAPIUS, Ithacenſis hieromonachus, vir pietate & vitæ puritate inſignis. Mundi & voluptatum mundialium abſtinens magnusque contemtor. Græcam callet linguam, externa doctrina & ſacra Theologia imbutus, in Divina autem Scriptura Patribusque Eccleſiæ verſatiſſimus, Evangelii præco eloquii, vita & ſermone auditores ſuos ad pietatem converſationemq; DEO probatam inſtruens.

98. Φιλόθεος Παργινὸς ἱερομόναχος. Φίλος τοῦ εἰρημένου Ἀγαπίου, καὶ κατὰ πάντα ἐφάμιλλος.

99. Γρηγόριος ἱερομόναχος Θεσσαλονικεύς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. ἔστι δὲ καὶ ἱεροκήρυξ.

Σχεδίασμα Δημητρίου Προκοπίου Μοσχοπολίτου.

Ἔτει σωτηρίῳ αψκα: ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ.

98. PHILOTHEUS, Parginus hieromonachus, jam dicti Agapii amicus & per omnia simillimus.

99. GREGORIUS, Thessalonicensis hieromonachus, insignis vir & Græcæ linguæ peritus, externamque Philosophiam & sacram Theologiam doctus, sacri præco eloquii.

Schediasma DEMETRII PROCOPII, Moschopolitæ.

Anno Salutis MDCCXXI. mense Julio.

INDEX

INDEX
In DEMETRII PROCOPII Notitiam recentiorum eruditorum Græcorum.

Gabriel

Me-

FINIS.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.